BIBLIOTHEQUE
S.M.E.
1964
Séminaire de Québec

BREVIARIUM

ROMANUM.

VENIT PARISIIS

APUD BIBLIOPOLAS CATHOLICOS,

LITURGIÆ ROMANÆ EDITORES,

BÉDELET, via dicta *des Grands-Augustins*, 20.
CAMUS, via dicta *Cassette*, 20.
DEVARENNE, via dicta *du Faubourg-Saint-Honoré*, 14.
GAUME FRATRES, via dicta *Cassette*, 4.
L. F. HIVERT, ad ripam Sequanæ, vulgò *Quai des Augustins*, 33.
ADRIANUM LE CLERE ET SOC., via dicta *Cassette*, 29.
JACOBUM LECOFFRE ET SOC., via dicta *du Vieux-Colombier*, 29.
LE HUBY, via dicta *de Seine*, 53.
J. LEROUX ET JOUBY, via dicta *des Grands-Augustins*, 7.
L. MAISON, via dicta *Christine*, 3.
AUG. VATON, via dicta *du Bac*, 50.
WAILLE, via dicta *Cassette*, 6.

EX TYPIS ADRIANI LE CLERE ET SOC.,
SS. DD. PAPÆ ET DD. ARCHIEPISCOPI PARISIENSIS TYPOGRAPHORUM,
via dicta Cassette, 29.

23

BREVIARIUM

ROMANUM

EX DECRETO SACROSANCTI CONCILII TRIDENTINI

RESTITUTUM,

S. PII V. PONTIFICIS MAXIMI

JUSSU EDITUM,

CLEMENTIS VIII ET URBANI VIII

AUCTORITATE RECOGNITUM,

CUM OFFICIIS SANCTORUM

NOVISSIME PER SUMMOS PONTIFICES USQUE AD HANC DIEM CONCESSIS.

PARS HIEMALIS.

BIBLIOTHECA QUEBEC

PARISIIS.

SUMPTIBUS SOCIETATIS BIBLIOPOLARUM CATHOLICORUM

LITURGIÆ ROMANÆ EDITORUM.

M DCCC L.

QUEBEC,

BOSSANGE, MOREL ET Cie.

PIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

AD PERPETUAM REI MEMORIAM

QUOD a nobis postulat ratio pastoralis officii, in eam curam incumbimus, ut omnes quantum Deo adjutore fieri poterit, sacri Tridentini Concilii decreta exequantur: ac multo id etiam impensius faciendum intelligimus, cum ea quæ in mores inducenda sunt, maxime Dei gloriam, ac debitum Ecclesiasticarum personarum officium complectuntur. Quo in genere existimamus in primis numerandas esse sacras preces, laudes, et gratias Deo persolvendas, quæ Romano Breviario continentur. Quæ divini Officii formula pie olim ac sapienter a summis Pontificibus, præsertim Gelasio ac Gregorio primis constituta, a Gregorio autem septimo reformata, cum diuturnitate temporis ab antiqua institutione deflexisset; necessaria visa res est, quæ ad pristinam orandi regulam conformata revocaretur. Alii enim præclaram veteris Breviarii constitutionem, multis locis mutilatam, alii incertis et alienis quibusdam commutatam, deformarunt: plurimi specie Officii commodioris allecti, ad brevitatem novi Breviarii, a Francisco Quignonio tituli sanctæ Crucis in Jerusalem Presbytero Cardinale compositi, confugerunt. Quin etiam in provincias paulatim irrepserat prava illa consuetudo, ut Episcopi in Ecclesiis quæ ab initio communiter cum ceteris vel Romano more Horas Canonicas dicere ac psallere consuevissent, privatum sibi quisque Breviarium conficerent, et illam communionem uni Deo, una et eadem formula preces et laudes adhibendi, dissimillimo inter se, ac pene cujusque Episcopatus proprio Officio discerperent. Hinc illa tam multis in locis divini cultus perturbatio: hinc summa in Clero ignoratio cæremoniarum ac rituum Ecclesiasticorum, ut innumerabiles Ecclesiarum ministri, in suo munere indecore, non sine magna piorum offensione, versarentur. Hanc nimirum orandi varietatem gravissime ferens fel. mem. Paulus Papa quartus emendare constituerat. Itaque provisione adhibita, ne ulla in posterum novi Breviarii licentia permitteretur, totam rationem dicendi ac psallendi Horas Canonicas ad pristinum morem et institutum redigendam suscepit. Sed eo postea, nondum iis quæ egregie inchoaverat perfectis, de vita decedente, cum a piæ mem. Pio Papa quarto Tridentinum Concilium, antea varie intermissum, revocatum esset, Patres in illa salutari reformatione ab eodem Concilio constituta, Breviarium ex ipsius Pauli Papæ ratione restituere cogitarunt. Itaque quidquid ab eo in sacro opere collectum, elaboratumque fuerat, Concilii Patribus Tridentum a prædicto Pio Papa missum est. Ubi cum doctis quibusdam et piis viris a Concilio datum esset negotium, ut ad reliquam cogitationem, Breviarii quoque curam adjungerent, instante jam conclusione Concilii, tota res ad auctoritatem Romani Pontificis ex decreto ejusdem Concilii relata est: qui illis ipsis Patribus ad id munus delectis, Romam vocatis, nonnullisque in Urbe idoneis viris ad eum numerum adjunctis, rem perficiendam curavit. Verum eo cet immerito ad Apostolatus apicem assumpti, cum sacrum opus, adhibitis etiam ad id aliis peritis viris, maxime urgeremus, magna in nos Dei benignitate (sic enim accipimus) Romanum hoc Breviarium vidimus absolutum. Cujus ratione dispositionis, ab illis ipsis qui negotio præpositi fuerant, non semel cognita, cum intelligeremus eos in rei confectione ab antiquis Breviariis nobilium Urbis Ecclesiarum, ac nostræ Vaticanæ bibliothecæ, non discessisse, gravesque præterea aliquot eo in genere scriptores secutos esse, ac deinde remotis iis quæ aliena et incerta essent, de propria summa veteris divini Officii

nihil omisisse : opus probavimus, et Romæ imprimi, impressumque divulgari jussimus. Itaque ut divini hujus Operis effectus re ipsa consequatur, auctoritate præsentium, tollimus in primis et abolemus Breviarium novum a Francisco Cardinale prædicto editum, et in quacumque Ecclesia, Monasterio, Conventu, Ordine, Militia, et loco virorum et mulierum, etiam exempto, tam a primæva institutione, quam aliter ab hac Sede permissum : Ac etiam abolemus quæcumque alia Breviaria, vel antiquiora, vel quovis privilegio munita, vel ab Episcopis in suis Diœcesibus pervulgata, omnemque illorum usum de omnibus orbis Ecclesiis, Monasteriis, Conventibus, Militiis, Ordinibus, et locis virorum et mulierum, etiam exemptis, in quibus alias Officium divinum Romanæ Ecclesiæ ritu dici consuevit, aut debet : illis tamen exceptis, quæ ab ipsa prima institutione, a Sede Apostolica approbata, vel consuetudine, quæ, vel ipsa institutio, ducentos annos antecedat, aliis certis Breviariis usa fuisse constiterit : quibus ut inveteratum illud jus dicendi et psallendi suum Officium non adimimus, sic eisdem, si forte hoc nostrum, quod modo pervulgatum est, magis placeat, dummodo Episcopus, et universum Capitulum in eo consentiant, ut id in Choro dicere et psallere possint, permittimus. Omnes vero, et quascumque Apostolicas et alias permissiones ac consuetudines, et statuta etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel alia firmitate munita, necnon privilegia, licentias, et indulta precandi et psallendi, tam in Choro, quam extra illum, more et ritu Breviariorum sic suppressorum, prædictis Ecclesiis, Monasteriis, Conventibus, Militiis, Ordinibus, et locis, necnon S. R. E. Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, et aliis Ecclesiarum Prælatis, ceterisque omnibus et singulis personis Ecclesiasticis sæcularibus et regularibus, utriusque sexus, quacumque causa concessa, approbata, et innovata, quibuscumque concepta formulis, ac decretis, et clausulis roborata, omnino revocamus : volumusque illa omnia vim et effectum de cetero non habere. Omni itaque alio usu quibuslibet, ut dictum est, interdicto, hoc nostrum Breviarium, ac precandi psallendique formulam in omnibus universis orbis Ecclesiis, Monasteriis, Ordinibus, et locis etiam exemptis, in quibus Officium ex more et ritu dictæ Romanæ Ecclesiæ dici debet, aut consuevit, salva prædicta institutione, vel consuetudine prædictos ducentos annos superante, præcipimus observari. Statuentes Breviarium ipsum nullo umquam tempore vel totum, vel ex parte mutandum, vel ei aliquid addendum, vel omnino detrahendum esse : ac quoscumque, qui Horas Canonicas ex more et ritu ipsius Romanæ Ecclesiæ, jure vel consuetudine dicere vel psallere debent, propositis pœnis per Canonicas sanctiones constitutis in eos, qui divinum Officium quotidie non dixerint, ad dicendum et psallendum posthac in perpetuum Horas ipsas diurnas et nocturnas, ex hujus Romani Breviarii præscripto et ratione omnino teneri : neminemque ex iis, quibus hoc dicendi psallendique munus necessario impositum est, nisi hac sola formula satisfacere posse. Jubemus igitur, omnes et singulos Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, Abbates, et ceteros Ecclesiarum Prælatos, ut omissis quæ sic suppressimus et abolevimus, ceteris omnibus etiam privatim per eos constitutis, Breviarium hoc in suis quisque Ecclesiis, Monasteriis, Conventibus, Ordinibus, Militiis, diœcesibus, et locis prædictis, introducant : et tam ipsi, quam ceteri omnes presbyteri, et clerici, sæculares et regulares, utriusque sexus, nec non milites et exempti, quibus Officium dicendi et psallendi quomodocumque, sicut prædicitur, injunctum est, ut ex hujus nostri Breviarii formula, tam in Choro, quam extra illum, dicere et psallere procurent. Quod vero in Rubricis nostri hujus Officii præscribitur, quibus diebus Officium beatæ Mariæ semper virginis, et Defunctorum, item Septem Psalmos Pœnitentiales, et Graduales dici ac psalli oporteat : Nos propter varia hujus vitæ negotia, multorum occupationibus indulgentes, peccati quidem periculum ab ea præscriptione removendum duximus; verum debito providentiæ pastoralis admoniti, omnes vehementer in Domino cohortamur, ut remissionem nostram, quantum fieri poterit, sua devotione ac diligentia præcurrentes, illis etiam precibus, suffragiis, et laudibus, suæ et aliorum saluti consulere studeant. Atque ut fidelium voluntas ac studium magis etiam ad salutarem hanc consuetudinem incitetur, de omnipotentis Dei misericordia, beatorumque Petri et Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, qui illis ipsis diebus, in Rubricis præfinitis, beatæ Mariæ, vel Defuncto-

rum Officium dixerint, toties centum dies, qui vero Septem Psalmos, vel Graduales, quinquaginta, de injuncta ipsis pœnitentia relaxamus. Hoc autem concedimus sine præjudicio sanctæ consuetudinis illarum Ecclesiarum, in quibus Officium parvum beatæ Mariæ semper virginis in Choro dici consueverat, ita ut in prædictis Ecclesiis servetur ipsa laudabilis et sancta consuetudo celebrandi more solito prædictum Officium. Ceterum, ut præsentes litteræ omnibus plenius innotescant, mandamus illas ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, et Cancellariæ Apostolicæ, et in acie Campi Floræ publicari, earumque exemplar de more affigi. Volumusque, et Apostolica auctoritate decernimus, quod post hujusmodi publicationem, qui in Romana Curia sunt præsentes, statim lapso mense : reliqui vero, qui intra montes, tribus : et qui ultra ubique locorum degunt, sex mensibus excursis, vel cum primum venalium hujus Breviarii voluminum facultatem habuerint, ad precandum et psallendum juxta illius ritum, tam in Choro, quam extra illum, maneant obligati. Ipsarum autem litterarum exempla manu Notarii publici, et sigillo alicujus Prælati Ecclesiastici, aut illius curiæ obsignata, vel etiam ipsis voluminibus absque prædicto, vel alio quopiam adminiculo Romæ impressa, eamdem ubique locorum fidem faciant, quam ipsæ præsentes, si essent exhibitæ vel ostensæ. Sed ut Breviarium ipsum ubique inviolatum et incorruptum habeatur : prohibemus, ne alibi usquam in toto orbe, sine nostra, vel specialis ad id Commissarii Apostolici, in singulis Christiani orbis regnis et provinciis deputandi, expressa licentia imprimatur, proponatur, vel recipiatur. Quoscumque vero, qui illud secus impresserint, proposuerint vel receperint, excommunicationis sententia eo ipso innodamus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ ablationis, abolitionis, permissionis, revocationis, jussionis, præcepti, statuti, indulti, mandati, decreti, relaxationis, cohortationis, prohibitionis, innodationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Domin. MDLXVIII, septimo Idus Julii, Pontificatus nostri anno tertio.

M. Dat.

Cæs. Glorierius.

H. Cumyn.

Anno a Nativitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo octavo, Indictione undecima, die vero decimaquinta mensis Julii, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, et D. N. D. Pii divina providentia Papæ quinti anno tertio retroscriptæ litteræ Apostolicæ lectæ, affixæ et publicatæ fuerunt ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, Cancellariæ Apostolicæ, et in acie campi Floræ, dimissis ibidem præsentibus litteris per aliquantulum temporis spatium, ut moris est, affixis, et deinde amotis per nos Julium Parinum et Joannem Bornotum prælibati SS. D. N. Papæ Cursores.

Antonius Clerici *Magister Cursorum.*

CLEMENS PAPA VIII.

AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Cum in Ecclesia Catholica a Christo Domino nostro sub uno capite, ejus in terris Vicario instituta, unio, et earum rerum quæ ad Dei gloriam, et debitum Ecclesiasticarum personarum officium spectant, conformatio semper conservanda sit, tum præcipue illa communio uni Deo, una et eadem formula preces adhibendi, quæ Romano Breviario continetur, perpetuo retinenda est, ut Deus in Ecclesia per universum orbem diffusa, uno et eodem orandi et psallendi ordine a Christi fidelibus semper laudetur, et invocetur. Quamobrem ex decreto Sacri Concil. Trident. fel. rec. Pius Papa V. prædecessor noster pie ac sapienter admodum varietatem illam Breviariorum, quæ in singulis Ecclesiis fere diversa habebantur, nonnullis tantum exceptis sustulit, ac ipsum Breviarium restituit, et Romæ accuratissime imprimi et promulgari curavit: quod ut integrum, inviolatumque ab omnibus haberetur, debita provisione adhibita, inter alia statuit, ne ullo umquam tempore totum, vel ex parte mutaretur, aut illi aliquid adderetur, vel omnino detraheretur, sub pœnis in ejusdem constitutione contentis. Cum vero progressu temporis, Typographorum negligentia et incuria, et nimia aliorum etiam, ea quæ ad ipsos non pertinent, temere sibi assumentium, audacia, ac licentia, multi errores in illud irrepserint: ac tum in sacra Scriptura et Lectionibus Patrum, tum in vitis Sanctorum, et Rubricis, aliisque locis, sine nostra, et Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum auctoritate, pro cujusque arbitrio pleraque addita et immutata fuerint, ita ut nulla jam reperiantur Breviaria, quæ a prima editione ejusdem Pii in multis non discrepent, atque dissentiant, et aliqua recognitone indigeant: Nos, qui pro Pastorali nostra sollicitudine in eam curam præcipue incumbimus, ut ea quæ a prædecessoribus nostris sancte ac pie instituta sunt, perpetuo integra et inviolata conserventur: quæ vero hominum culpa immutata sunt atque corrupta, et quæ recognitionem exigunt, in pristinum statum restituantur, et reformentur: mandavimus nonnullis piis et eruditis viris, quorum consultatione et opera in hujusmodi rebus frequenter utimur, ut idem Breviarium nova adhibita diligentia accuratius inspicerent, atque examinarent, et ea quæ depravata esse, et recognitione indigere animadverteret, pro sua doctrina et pietate restituerent. Quod cum ab iis exacte ac profecto non mediocri cum emolumento præstitum sit, ita ut ex superiori illo incommodo per occasionem non parum utilitatis provenerit; Nos illud in nostra Typographia Vaticana quam emendatissime imprimi, ac divulgari jussimus. Ut autem illius usus in omnibus Christiani orbis partibus, perpetuis futuris temporibus conservetur, ipsum Breviarium in alma Urbe nostra in eadem Typographia tantum, et non alibi imprimi posse decernimus; extra Urbem vero juxta exemplar in dicta Typographia nunc editum, et non aliter, hac lege imprimi posse permittimus, ut nimirum Typographis quibuscumque illud imprimere volentibus, id facere liceat, requisita tamen prius et in scriptis obtenta dilectorum filiorum Inquisitorum hæreticæ pravitatis in iis locis, in quibus fuerint, ubi vero non fuerint, Ordinariorum locorum licentia: alioquin si absque hujusmodi licentia dictum Breviarium sub quacumque forma de cetero ipsi imprimere, aut Bibliopolæ vendere præsumpserint, Typographi, et Bibliopolæ extra statum nostrum Ecclesiasticum existentes excommunicationis latæ sententiæ, a qua nisi a Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo constituti, absolvi nequeant; in alma vero Urbe, ac reliquo statu Ecclesiastico commorantes, quingentorum ducatorum auri de Camera, ac amissionis librorum, et typorum omnium Cameræ prædictæ applicandorum pœnas absque alia declaratione irremissibiliter incurrant eo ipso. Et nihilominus eorumdem Breviariorum per eos de cetero absque hujusmodi licentia imprimendorum, aut

vendendorum usum ubique locorum, et gentium sub eisdem pœnis perpetuo interdicimus, et prohibemus. Ipsi autem Inquisitores, seu Ordinarii locorum, antequam hujusmodi licentiam concedant, Breviaria ab ipsis Typographis imprimenda, et postquam impressa fuerint, cum hoc Breviario auctoritate nostra recognito, et nunc impresso, diligentissime conferant, nec in illis aliquid addi, vel detrahi permittant, et in ipsa licentia originali de collatione facta, et quod omnino concordent, manu propria attestentur, cujus licentiæ copia initio, vel in calce cujusque Breviarii semper imprimatur : quod si secus fecerint, Inquisitores videlicet privationis suorum officiorum, ac inhabilitatis ad illa, et alia in posterum obtinenda, Antistites vero et Ordinarii locorum suspensionis a divinis, ac interdicti ab ingressu Ecclesiæ, eorum vero Vicarii privationis similiter officiorum, et beneficiorum suorum, et inhabilitatis ad illa, et alia in posterum obtinenda, ac præterea excommunicationis absque alia declaratione, ut præfertur, pœnas incurrant eo ipso. Ceterum pauperum Clericorum, et aliarum personarum Ecclesiasticarum, ac Typographorum, et Bibliopolarum quorumcumque indemnitatis ex benignitate Apostolica rationem habentes, eisdem Breviaria hactenus impressa penes se habentibus, ut ea retinere, et illis uti, eaque vendere respective possint, similiter permittimus, et indulgemus. Non obstantibus licentiis, indultis, et privilegiis quibuscumque Typographis hactenus per Nos, seu Romanos Pontifices prædecessores nostros Breviarium prædictum Pii V. imprimendi concessis, quæ per præsentes expresse revocamus, et revocata esse volumus, necnon constitutionibus, et ordinationibus Apostolicis generalibus, et specialibus, in contrarium præmissorum quomodocumque concessis, confirmatis et approbatis, quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, et expressa mentio habenda esset, tenores hujusmodi præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut præsentium nostrarum litterarum exemplaribus etiam in ipsis Breviariis impressis, vel manu alicujus Notarii publici subscriptis, et sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides habeatur, quæ ipsis præsentibus haberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die x Maii MDCII. Pontificatus nostri Anno undecimo.

M. Vestrius Barbianus.

URBANUS PAPA VIII.

AD PERPETUAM REI MEMORIAM

DIVINAM Psalmodiam sponsæ consolantis in hoc exilio absentiam suam a sponso cœlesti, decet esse non habentem rugam, neque maculam : quippe cum sit ejus Hymnodiæ filia, quæ canitur assidue ante Sedem Dei et Agni, ut illi similior prodeat, nihil quantum fieri potest, præferre debet, quod psallentium animos, Deo ac divinis rebus, ut convenit attentos, avocare alio ac distrahere possit : qualia sunt, si quæ interdum in sententiis aut verbis occurrant non tam apte concinneque disposita, ut tantum tantique obsequii ac ministerii opus exigeret. Quæ causæ quondam impulere summos Pontifices prædecessores nostros felicis memoriæ Pium hujusce nominis quintum, ut Breviarium Romanum incertis per eam ætatem legibus vagum, certa stataque orandi methodo inligaret, et Clementem VIII, ut illud ipsum lapsu temporis, ac Typographorum incuria depravatum, decori pristino restituere. Nos quoque in eamdem cogitationem traxere, et sollicitudo nostra erga res sacras, quas primam et optimam partem muneris nostri censemus, et plorum doctorumque virorum judicia et vota, conquerentium in eo contineri non pauca, quæ sive a primo nitore institutionis excidissent, sive inchoata potius quam perfecta forent ab aliis, certe a Nobis supremam imponi manum desiderarent. Nos itaque huic rei sedulam operam navavimus, et jussu nostro aliquot eruditi et sapientes viri suam serio curam contulerunt, quorum diligentia studioque perfectum opus est, quod gratum omnibus, Deoque et sanctæ Ecclesiæ honorificum fore speramus : siquidem in eo Hymni (paucis exceptis) qui non metro, sed soluta oratione, aut etiam rhythmo constant, vel emendatioribus codicibus adhibitis, vel aliqua facta mutatione ad carminis et Latinitatis leges, ubi fieri potuit, revocati ; ubi vero non potuit, de integro conditi sunt : eadem tamen, quoad licuit, servata sententia. Restituta in Psalmis et Canticis interpunctio editionis Vulgatæ, et canentium commoditati, ob quam eadem interpunctio mutata interdum fuerat, additis Astericis consultum. Patrum Sermones et Homiliæ collatæ cum pluribus impressis editionibus, et veteribus manuscriptis, ita multa suppleta, multa emendata atque correcta. Sanctorum Historiæ ex priscis, et probatis auctoribus recognitæ. Rubricæ detractis nonnullis, quibusdam adjectis, clarius et commodius explicatæ. Denique omnia magno et longo labore diligenter accurateque ita disposita et expolita, ut quod erat in votis, ad optatum exitum perductum sit. Cum igitur tanta tamque exacta doctorum hominum industria, ne plane in irritum recidat, requirat Typographorum fidem, mandavimus dilecto filio Andreæ Brogiotto, Typographiæ nostræ Apostolicæ Præfecto, procurationem hujus Breviarii in lucem primo edendi ; quod exemplar, qui posthac Romanum Breviarium impresserint, sequi omnes teneantur. Extra Urbem vero nemini licere volumus idem Breviarium in posterum typis excudere, aut evulgare, nisi facultate in scriptis accepta ab Inquisitoribus hæreticæ pravitatis, siquidem initi fuerint, sin minus, ab locorum Ordinariis. Quod si quis quacumque forma contra præscriptam, Breviarium Romanum aut Typographus impresserit, aut impressum Bibliopola vendiderit, extra ditionem nostram Ecclesiasticam excommunicationis latæ sententiæ pœnæ subjaceat, a qua nisi a Romano Pontifice (præterquam in mortis articulo constitutus) absolvi nequeat ; in alma vero Urbe, ac reliquo Statu Ecclesiastico commorantes quingentorum ducatorum auri de Camera, ac amissionis librorum, et typorum omnium eidem Cameræ applicandorum pœnas, absque alia declaratione irremissibiliter incurrant ; et nihilominus Breviaria sine prædicta facultate impressa, aut evulgata, eo ipso prohibita censeantur. Inquisitores vero, locorumque Ordinarii facultatem hujusmodi non prius concedant, quam

Breviarium tam ante, quam post impressionem cum hoc ipso exemplari, auctoritate nostra vulgato, diligenter contulerint, et nihil in iis additum detractumque cognoverint. In ipsa autem facultate, cujus exemplum in fine aut initio cujusque Breviarii impressum semper addatur, mentionem manu propria faciant absolutæ hujusmodi collationis, repertæque inter utrumque Breviarium conformitatis, sub pœna Inquisitoribus privationis suorum officiorum, ac inhabilitatis ad illa, et alia in posterum obtinenda; Ordinariis vero locorum suspensionis a divinis, ac interdicti ab ingressu Ecclesiæ; eorum vero Vicariis privationis officiorum et beneficiorum suorum, et inhabilitatis ad illa, et alia in posterum obtinenda, necnon excommunicationis absque alia declaratione incurrendæ. Sub iisdem etiam prohibitionibus et pœnis comprehendi intendimus et volumus ea omnia, quæ à Breviario Romano sumpta habent, sive ex parte, sive in totum; cujusmodi sunt Missalia, Diurna, Officia parva beatæ Virginis, Officia majoris Hebdomadæ, et id genus alia, quæ deinceps non imprimantur, nisi prævia illorum, et cujuslibet ipsorum in dicta Typographia per eumdem Andream impressionem, ut omnino cum Breviario de mandato nostro edito concordent. Injungimus autem Nuntiis nostris ubique locorum degentibus, ut huic negotio diligenter invigilent, cunctaque ad præscriptum hujus voluntatis nostræ confici curent. Nolumus tamen his litteris Breviaria, et alia prædicta, quæ impressa sunt hactenus, prohiberi, sed indemnitati omnium consulentes, tam Typographis et Bibliopolis vendere, quam Ecclesiis, Clericis, aliisque retinere, atque iis uti Apostolica benignitate permittimus et indulgemus. Non obstantibus licentiis, indultis et privilegiis Breviaria imprimendi quibuscumque Typographis per Nos, seu Romanos Pontifices prædecessores nostros hucusque concessis, quæ per præsentes expresse revocamus, et revocata esse volumus; necnon constitutionibus, et ordinationibus generalibus, et specialibus in contrarium præmissorum quomodocumque editis, confirmatis, et approbatis. Quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa mentio habenda esset, tenores hujusmodi præsentibus pro expressis habentes hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut præsentium litterarum nostrarum exemplaribus, etiam in ipsis Breviariis impressis, vel manu alicujus Notarii publici subscriptis, et sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die vigesima quinta Januarii, MDCXXXI. Pontificatus nostri Anno octavo.

M. A. Maraldus.

I. Savenier.

EX DECRETORUM REGISTRO

SACRÆ RITUUM CONGREGATIONIS

HÆC AD BREVIARIUM ROMANUM ATTINENT.

SACRA Rituum Congregatio declaravit et decrevit, non potuisse post Bullam S. Pii V. de Breviario Romano, neque posse locorum Ordinarios, tam Sæculares quam regulares, addere Kalendariis, etiam propriis, Sanctorum officia, nisi ea dumtaxat, quæ Breviarii Romani Rubricis, vel sacræ Rituum Congregationis, seu Sedis Apostolicæ licentia conceduntur : neque propria auctoritate, quovis prætextu, mutare ritum, qui habetur in Kalendario Romano, seu rubricis Breviarii, in altiorem ritum ; neque extendere concessa Officia de loco ad locum.

Item vetuit et prohibuit celebrari per totam Civitatem vel Diœcesim, etiam de cujuscumque Ordinarii auctoritate, Festum cum Officio, eo quod in loco adsit Ecclesia Parochialis, vel Regularis, vel Abbatialis, aut aliqua Reliquia; sed tantum in ipsius Sancti Ecclesia titulari, seu ubi asservatur corpus, aut insignis Reliquia, et non alibi.

Insignes autem Reliquias declaravit esse caput, brachium, crus aut illam partem corporis, in qua passus est Martyr, modo sit integra, et non parva et legitime ab Ordinariis approbata.

De Sanctis Episcopis locorum, Martyribus, Civibus, et aliis Festis, de quibus in Kalendario Romano, seu Rubricis Breviarii nihil habetur, uti etiam de Beatis nondum canonizatis ; nihil propria auctoritate constituatur, sed omnino consulatur sacra Rituum Congregatio.

Decretum quoque nuper editum super electione Sanctorum in Patronos, et impressum, omnino servetur.

Et hæc omnia decrevit, statuit, et mandavit innovando pœnas Constitutionis S. Pii V. respective.

Facta demum relatione horum Decretorum SS. D. N. Urbano Papæ VIII, ea laudavit et approbavit, atque ab omnibus ubique sub prædictis pœnis servari præcepit ; nec non in novis Breviariis de mandato Sanctitatis suæ imprimendis apponi jussit.

Loco ✝ Sigilli.

T. TEGRIMIUS, *Episcopus Assisien. Secr.*

EJUSDEM PRO SANCTIS AD LIBITUM.

EADEM Sac. Rit. Congreg. habita die 2 Decembris 1673, statuit ex mandato Clementis X. Festa Sanctorum ab libitum in posterum non esse transferenda, si eorum festivitas incidat in diem Dominicum, vel aliquem diem Festorum mobilium, sed tunc illo anno eorum Officia esse omittenda. Quod ipsum postea Innocentius Papa XI. in Congreg. habita 24 Januarii 1682, generali decreto confirmavit, et extendit insuper etiam ad Octavas et Natalitia Sanctorum, de præcepto in aliqua Religione vel Diœcesi, ex indulto Apostolico recitanda. Ita ut ne quidem dictis festis vel octavis festa ad libitum tunc incidentia possint recitari, sed omitti prorsus debeant.

Permisit tamen, ut festum translatum quod alias eo die celebrandum foret, in alium diem non impeditum transferatur : item ut eodem die omitti possit Officium semel per hebdomadam aut mensem recitandum ex indulto Apostolico, ut ita locus sit celebrando Officio ad libitum.

EJUSDEM PRO SANCTIS IN MARTYROLOGIO NON DESCRIPTIS.

OFFICIA Sanctorum ratione Corporis, seu insignis Reliquiæ recitanda, ex Decr. S. R. Congr. 11. Augusti 1691, intelligi debere de Sanctis dumtaxat in Martyrologio Romano descriptis, et dummodo constet de identitate Corporis, seu Reliquiæ insignis illiusmet Sancti qui reperitur in Martyrologio Romano descriptus : de ceteris autem Sanctis in prædicto Martyrologio non descriptis, aut quibus a sancta Sede non fuerit specialiter concessum, Officia recitari, et Missas celebrari vetuerunt, non obstante quod ipsorum Corpora, vel insignes Reliquiæ in Ecclesiis asserventur; quibus tamen ab Ordinariis locorum approbatis debitam Fidelium venerationem (prout hactenus servatum est) exhibendam esse consuerunt, sed absque Officio et Missa, sub pœnis de non satisfaciendo præcepto recitandi Officium, allisque in Constitutione S. Pii contentis, die 11 Augusti 1691 et Sanctissimus approbavit die 19, Octobris ejusdem anni 1691.

Loco ✝ Sigilli.

I. VALLEMANUS, *S. R. C. Secr.*

DECRETA GENERALIA CIRCA RUBRICAS.

CUM Sacrorum Rituum Congregationi demisse supplicatum fuerit sequentia dubia declarare.

Primum. An, cum multis Congregationibus, Religionibus, sive Ecclesiis, vel Nationibus concessum sit a Sancta Sede Apostolica, ut semel, vel pluries in singulis hebdomadis, vel mensibus celebrentur varia Officia per annum, V. G. de Sanctissimo Sacramento, vel de Sanctis in diebus non impeditis aliquo Festo duplici, vel semiduplici, liceat ejusmodi Officia facere etiam in diebus Sanctæ Quadragesimæ, Adventus, Vigiliarum, et Quatuor Temporum, etiam si de his diebus nulla sit facta specialis mentio in aliquibus Officiorum concessionibus ?

Secundum. An dies impeditus Festo duplici, vel semiduplici pro dictis Officiis recitandis, intelligantur etiam dies, in quibus ponendum est Officium de Festo duplici, vel semiduplici translato, quemadmodum dicitur responsum fuisse olim a Sacra Congregatione; Quod scilicet Festum duplex vel semiduplex etiam translatum necnon dies Octavæ sit dies impeditus respectu talium Officiorum ?

Tertium. An Regulares absque speciali privilegio, sed sola communicatione privilegiorum aliarum Religionum possint addere nomen Sancti Fundatoris in Litaniis, et Confiteor, itemque recitare Officia et Missas concessa aliis Religionibus ?

Sacrorum Rituum eadem Congregatio ad relationem Eminentissimi et Reverendissimi Domini Card. Colloredo respondit :

Ad primum Negative, et hujusmodi indulta non habere locum in Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, Vigiliarum, sive cum jejunio, sive absque jejunio, nec in Feria secunda Rogationum, nec in illa Feria, in qua secundum Rubricas sit reponendum Officium Dominicæ.

Ad secundum Affirmative.

Ad tertium Negative in omnibus.

Et ita declaravit, ac servari voluit. Ac insuper ut Declarationes, seu Decreta prædicta omnibus innotescant, typis ea imprimi mandavit. Die 20 *Martii* 1706.

G. Card. CARPINEUS.

Loco ✝ Sigilli.

B. INGHIRAMI, *Sac. Rit. Congr. Secr.*

LICENTIA ET APPROBATIO ORDINARII.

MARIA-DOMINICUS-AUGUSTUS SIBOUR, miseratione divina et sanctæ Sedi Apostolicæ gratia, Archiepiscopus Parisiensis.

Dilectis Nobis Bibliopolis catholicis, Liturgiæ Romanæ editoribus, licentiam dedimus typis mandandi ADRIANI LE CLERE et SOC., summi Pontificis et Archiepiscopatus nostri typographorum, BREVIARIUM ROMANUM juxta exemplar Romæ typis excusum, anno 1848, et a S. Rituum Congr. revisum, et legitime approbatum; et in eodem apponi jussimus Officia PATROCINII S. JOSEPHI, B. M. Sponsi, pro Dominica tertia post Pascha, et PRETIOSISSIMI SANGUINIS D. N. J. C., pro Dominica prima Julii, eaque ex eodem exemplari Romano, inter Officia celebranda in aliquibus locis, desumpta; item indicari jussimus pro Festo VISITATIONIS B. M. V. ritum Duplicis secundæ classis; quæ omnia fuere inde a prædicta editione Romana, a SS. PIO IX, Pont. Max. universæ Ecclesiæ concessa; tandem, extrà ordinem aliorum Officiorum, addendi Officia, sive ex Editione Romana, sive ex aliis probatis Editionibus excerpta, et pro aliquibus locis indulta.

Cumque Nobis constet, per Presbyteros à Nobis deputatos, Breviarium in-12, ut vocant, impensis prædictorum Bibliopolarum, typis ADRIANI LE CLERE, in quatuor partes excusum, diligenti collatione facta, cum suo originali concordare, illud approbavimus, illiusque evulgandi licentiam dedimus, prout per præsentes approbamus, et licentiam damus.

In quorum fidem hasce, signo sigilloque nostris, et Secretarii Archiepiscopatus nostri subscriptione munitas, expediri jussimus, Parisiis, die quinta decembris, anno millesimo octingentesimo quinquagesimo.

Loco † Sigilli. † MARIA-DOMINICUS-AUGUSTUS,
Archiepiscopus Parisiensis.

De Mandato Illustr. et Rev. Archiepiscopi,
COQUAND, *Can. hon. Secret. gen.*

DE ANNO ET EJUS PARTIBUS.

ANNUS menses habet duodecim, hebdomadas duas et quinquaginta, et diem unum; dies vero trecentos sexaginta quinque, et fere sex horas: tanto enim temporis intervallo Sol Zodiacum perlustrat. Quater autem sex horæ singulis quaternis annis diem constituunt; hinc annus ille intercalaris, Bissextus, vel Bissextilis dicitur.

De anni correctione, ejusque necessitate, ac Kalendario Gregoriano.

QUOD dictum est, Annum continere trecentos et sexaginta quinque dies, et fere sex horas, intelligendum est sex horas non esse integras, cum ad earum complementum aliqua minuta deficiant.

Ex quorum minutorum neglectu progressum est, ac si annus ultra dies 365 contineret integras sex horas; et factum est, ut minuta, quæ ultra debitam quantitatem annis singulis tribuebantur, tractu temporis ita excreverint, ut invicem juncta constituerint dies decem: qui causam dederunt, ut Æquinoctium vernum sedem suam mutaverit.

Cui malo occurrens Gregorius XIII, non solum Æquinoctium vernum restituit in pristinam sedem, a qua jam a Concilio Nicæno, decem circiter diebus in anno correctionis 1582, præcedendo recesserat, quod a Concilio ad xij Kalendas Aprilis fuerat constitutum, et xiv Lunam Paschalem suo in loco reposuit; sed viam quoque tradidit, et rationem, qua cavetur, ut in posterum et Æquinoctium vernum et xiv Luna Paschalis a propriis sedibus numquam removerentur.

Ut enim Æquinoctium vernum ad xij Kalendas Aprilis restitueretur, statuit, ut dicti decem dies in mense Octobris ipsius anni 1582 eximerentur; ut post quartam diem Octobris sancto Francisco sacram, sequens dies non esset quinta, sed decima quinta Octobris. Et ita error, qui in præteritum tot annorum circulis irrepserat, in momento temporis fuit correctus.

Ut autem in posterum idem error vitaretur, ne a xij Kalendas Aprilis Æquinoctium vernum recederet, statuit idem Gregorius, Bissextum quarto quoque anno (uti mos est) continuari debere, præterquam in centesimis annis; qui quamvis Bissextiles antea semper fuerint qualem etiam esse voluit annum 1600, anno correctionis proximum, post eum tamen qui deinceps consequentur, centesimi non omnes Bissextiles essent, sed in quadringentis quibusque annis primi quique tres centesimi sine Bissexto transigerentur; quartus vero quisque centesimus esset Bissextilis; ita ut annus 1700, 1800, 1900, Bissextiles non sint, anno vero 2000, more consueto dies Bissextus intercaletur, Februario dies 29 continente; idemque ordo intermittendi intercalandique Bissextum diem in quadringentis quibusque annis perpetuo conservaretur.

Quatuor Tempora.

QUATUOR Tempora celebrantur quarta et sexta feria ac Sabbato post tertiam Dominicam Advent., post primam Dominicam Quadrages., post Dominicam Pentecostes, post festum Exaltationis sanctæ Crucis.

Nuptiæ quando celebrari non possint juxta Decretum Tridentini Concilii.

A DOMINICA prima Adventus usque in diem Epiphaniæ, et a feria quarta Cinerum usque in oct. Paschatis inclusive, sancta Synodus solemnitates Nuptiarum prohibet. In aliis vero temporibus Nuptias solemniter celebrari permittit.

De Cyclo decennovennali Aurei Numeri.

CYCLUS decennovennalis Aurei numeri est revolutio numeri 19 annorum ab 1 usque ad 19 qua revolutione peracta, iterum ad unitatem redditur. Verbi gratia, Anno 1577 numerus cycli decennovennalis, qui dicitur Aureus, est 1 anno sequenti 1578, est 2, et ita deinceps in sequentibus annis, uno semper amplius usque ad 19 qui Aureus numerus cadet in annum 1595, post quem iterum ad unitatem redeundum est ita ut anno 1596 Aureus numerus sit rursus 1 et anno 1597 sit 2, etc.

Igitur ut Aureus numerus quolibet anno proposito inveniatur, composita est sequens tabella Aureorum numerorum, cujus usus incipit ab anno 1582 inclusive, duratque in perpetuum. Ex ea enim Aureus numerus cujuslibet anni post annum 1582 reperietur hoc modo.

0.	7.	8.	9.	11.	12.
15.	16.	17.	19.	1.	2.
13.		14.			
3.	4.	5.			

Anno 1582 tribuatur primus numerus tabellæ, qui est 6, secundus autem, qui est 7 sequenti anno 1583 et ita deinceps in infinitum, donec ad annum, cujus Aureum numerum quæris, perveniatur, redeundo ad principium tabellæ, quotiescumque eam percurreris. Nam numerus, in quem annus propositus cadit, dabit Aureum numerum quæsitum.

Modus brevi cognoscendi Aureum numerum cujusque Anni.

Numero anni de quo quæris adde unicam unitatem 1, Exempli gratia 1710; adde 1 summam inde conflatam divide per 19; quod superest, erit Aureus numerus ipsius anni; si nihil superest, erit Aureus numerus 19.

De Epactis, et Novilunis.

EPACTA nihil aliud est, quam numerus dierum, quibus annus Solaris communis dierum 365 annum communem Lunarem dierum 354 superat: ita ut Epacta primi anni sit 11, cum hoc numero annus Solaris communis Lunarem annum communem excedat; atque adeo sequenti anno Novilunia contingant 11 diebus prius, quam anno primo. Ex quo fit, Epactam secundi anni esse 22; cum eo anno rursum annus Solaris Lunarem annum superet 11 diebus, qui additi ad 11 dies primi anni, efficiunt 22; ac proinde, finito hoc anno, Noviluuia contingere 22 diebus prius, quam primo anno: Epactam autem tertii anni esse 3, quia si rursus 11 dies ad 22 adjiciantur, efficietur numerus 33, a quo si rejiciantur 30 dies, qui unam Lunationem Embolismalem constituunt, relinquentur 3, atque ita deinceps. Progrediuntur enim Epactæ omnes per continuum augmentum 11 dierum, abjectis tamen 30 quando rejici possunt. Solum quando perventum erit ad ultimam Epactam Aureo numero 19 respondentem, quæ est 29, adduntur 12, ut abjectis 30 ex composito numero 41, habeatur rursus Epacta 11 ut in principio. Quod ideo fit, ut ultima Lunatio Embolismica, currente Aureo numero 19 sit tantum 29 dierum. Si enim 30 dies contineret ut aliæ sex Lunationes Embolismicæ, non redirent Novilunia post 19 annos Solares ad eosdem dies, sed versus calcem mensium prolaberentur, contingerentque uno die tardius quam ante 19 annos. De qua re plura invenies in libro novæ rationis restituendi Kalendarii Romani. Sunt autem novendecim Epactæ, quot et Aurei numeri, respondebantque ipsis Aureis numeris ante Kalendarii correctionem eo modo, quo in hac tabella dispositæ sunt.

Tabella Epactarum respondentium Aureis numeris ante Kalendarii correctionem.

Aur. num.	1.	2.	3.	4.
Epactæ.	xj.	xxij.	iij.	xiv.
5.	6.	7.	8.	9.	10.
xxv.	vj.	xvij.	xxviij.	ix.	xx.
11.	12.	13.	14.	15.	16.
j.	xij.	xxiij.	iv.	xv.	xxvj.
17.	18.	19.			
vij.	xviij.	xxix.			

Quia vero cyclus decennovennalis Aurei numeri imperfectus est, cum Novilunia post 19 annos Solares non præcise ad eadem loca redeant, ut dictum est, imperfectus etiam erit hic cyclus 19 Epactarum. Quamobrem ita emendatus est, ut in posterum loco Aurei numeri, et dictarum 19 Epactarum, utamur 30 numeris Epactalibus ab 1 usque ad 30 ordine progredientibus, quamvis ultima Epacta, sive quæ ordine est trigesima, notata numero non sit, sed signo hoc *, propterea quod nulla Epacta esse possit 30. Variis autem temporibus ex his 30 Epactis respondent decem et novem Aureis numeris variæ decem et novem Epactæ prout Solaris anni, ac Lunaris æquatio exposcit: quæ quidem decem et novem Epactæ progrediuntur, ut olim, per eumdem numerum 11 adduntur que semper 12 illi Epactæ, quæ respondet Aureo numero 19, ut habeatur sequens Epacta respondens Aureo numero 1, ob rationem paulo ante di-

ctam. Id quod sequens tabella perspicuum faciet, quæ continet Aureos numeros, et Epactas inter se respondentes ab anno 1582 usque ad annum 1700 exclusive. Quamvis autem vulgares Epactæ mutentur in Martio, re ipsa tamen in principio anni mutandæ sunt, una cum Aureo numero, in cujus locum hæ nostræ Epactæ succedunt.

Tabella Epactarum respondentium Aureis numeris ab Idibus Octobris anni correctionis 1582, *detractis prius decem diebus, usque ad annum* 1700 *exclusive.*

Aur. num.	6.	7.	8.	9.
Epactæ.	xxvj.	vij.	xviij.	xxix.
10.	11.	12.	13.	14.	15.
x.	xxj.	ij.	xiij.	xxiv.	v.
16.	17.	18.	19.	1.	2.
xvj.	xxvij.	viij.	xix.	j.	xij.
3.	4.	5.			
xxiij.	iv.	xv.			

Itaque si Epacta quocumque anno proposito invenienda sit, quærendus est Aureus numerus illius anni in superiori ordine illius tabellæ, quæ illi tempori, in quo propositus annus continetur, congruit. Mox enim sub Aureo numero in interiori ordine tabellæ reperietur Epacta anni propositi, vel certe hoc signum *. Ubi ergo illa Epacta vel signum * in Kalendario inventum fuerit, eo die Novilunium fiet. Invenietur autem Aureus numerus vel ex antecedente canone, vel ex tabella Epactarum proposito tempori congruente, tribuendo primum Aureum numerum illius tabellæ illi anno, a quo usus tabellæ incipit, et secundum Aureum numerum sequenti anno, etc. Eodem modo reperietur Epacta sine Aureo numero, si prima Epacta tabellæ tribuatur illi anno, a quo ejus usus incipit, et secunda Epacta sequenti anno, etc.

Exemplum: Anno correctionis 1582, Aureus numerus est 6, nempe primus primæ tabellæ, cujus usus incipit ab Idibus Octobris dicti anni 1582, detractis prius x diebus. Erit ergo tunc Epacta xxvj quæ sub Aureo numero 6 collocatur, fietque Novilunium die 27 Octobris, et 26 Novembris, et 25 Decembris. Item anno 1583, jam correcto Aureus numerus est 7, cui in eadem tabella supposita est Epacta vij, quæ toto eo anno in Kalendario Novilunia indicabit: ut in Januario die 24, in Februario die 22, in Martio die 24, etc.

Tabella litterarum Dominicalium ab Idibus Octobris anni correctionis 1582 (*detractis prius* x *diebus*) *usque ad annum* 1700 *exclusive.*

c	b	A		f	e	d		c		A	g	f		e		c	b	A
		g						b						d				
g		e	d	c		b		g	f	e		d		b	A	g		f		d
f						A						c						g		

Usus hujus tabellæ hic est: Anno correctionis 1582 post Idus Octobris (detractis prius x diebus) tribuatur littera c primæ cellulæ, et sequenti anno 1583 littera b secundæ, et anno 1584 dentur litteræ A g tertiæ cellulæ, et sic deinceps aliis annis ordine aliæ cellulæ tribuantur, donec ad annum propositum perventum sit, redeundo ad principium tabellæ quotiescumque eam percurreris. Nam cellula, in quam annus propositus cadit, dummodo minor sit, quam annus 1700, dabit litteram Dominicalem proposito anni. Quæ si unica occurrerit, annus erit communis; si vero duplex, Bissextilis: et tunc superior littera Dominicam diem ostendet in Kalendario a principio anni usque ad festum S. Mathiæ Apostoli: inferior autem ab hoc Festo usque ad finem anni.

Exempli gratia: Sit invenienda littera Dominicalis anno 1587. Numera ab anno 1582, quem tribue primæ litteræ c, usque ad annum 1587, tribuendo singulis cellulis singulos annos (computando geminas litteras quascumque superiorem et inferiorem, pro una cellula) cadetque annus 1587 in litteram d, quæ sextum locum in tabella occupat. Est ergo toto eo anno littera Dominicalis d, annusque communis est, cum littera simplex occurrat. Rursus sit investiganda littera Dominicalis anno 1616. Numera ab anno 1582, ut dictum est, usque ad annum 1616, redeundo ad principium tabellæ, postquam eam percurreris, perveniesque ad duas hasce litteras c b, septimo loco positas. Est ergo annus ille Bissextilis, cum duplex littera occurrat, superiorque littera c, Dominicam diem indicabit a principio anni illius usque ad festum S. Mathiæ, inferior autem b in reliqua parte anni.

Alia Tabella Epactarum respondentium Aureis numeris ab anno 1700 *inclusive, usque ad annum* 1900 *exclusive.*

Aur. num.	10.	11.	12.	13.
Epactæ.	ix.	xx.	j.	xij.
14.	15.	16.	17.	18.	19.
xxiij.	iv.	xv.	xxvj.	vij.	xviij.
1.	2.	3.	4.	5.	6.
*	xj.	xxij.	iij.	xiv.	xxv.
7.	8.	9.			
vj.	xvij.	xxviij.			

Ad tollendam dubitationem de usu hujus novæ tabulæ Epactarum, ostendemus rem exemplis. Anno 1700 tribuatur Epacta ix quæ sub Aureo numero 10 collocatur : fietque Novilunium 22 Januarii, 20 Februarii, 22 Martii. Item anno 1701 tribuatur Epacta xx sub Aureo numero 11 collocata, quæ toto eo anno in Kalendario Novilunia monstrabit : ut in Januario die 11, in Februario die 9, in Martio die 11. Et sic deinceps per ordinem annis progredientibus, redeundo ad principium Tabellæ, quotiescumque eam percurreris. Rursus anno 1710. Epacta non signatur numero, sed hoc signo *, quod collocatur sub Aureo numero 1 et in Kalendario toto eo anno Novilunia indicabit, nimirum in Januario die 1 et 31, in Martio (nam in Februario nullum tunc Novilunium, cum in eo signum hoc * non reperiatur) die 1 et 31, in Aprile die 29, etc.

Alia Tabella litterarum Dominicalium ab anno 1700 *inclusive, usque ad annum* 1900 *exclusive.*

d c	b	A	g	f e	d	c	b	A g	f	e d	c b
A	g	f	e d	c	b	A	g f	e	d	c	b A	g	f	e

Usus hujus Tabellæ talis est : Anno 1700 tribuatur unica littera inferior c, primæ cellulæ, relicta littera d, superiori, quia annus ille 1700 non ex Bissextilis, sed communis, et littera d, fuit Dominicalis præcedenti anno 1699. Anno sequenti 1701 tribuatur littera b, secundæ cellulæ, etc. Item anno 1704 tribuantur geminæ litteræ f, e, quintæ cellulæ, et sic deinceps aliis annis per ordinem aliæ cellulæ tribuantur, donec ad annum propositum pervenias : redeundo ad principium Tabellæ, quotiescumque eam percurreris : nam cellula, in quam annus propositus cadet, dummodo minor sit quàm annus 1900, dabit litteram Dominicalem propositi anni : quæ si unica occurrerit, annus erit communis; si vero duplex, Bissextilis : et tunc superior littera Dominicam diem indicabit in Kalendario a principio anni, usque ad festum S. Mathiæ Apostoli, inferior autem ab hoc festo, usque ad finem anni.

De Indictione.

INDICTIO est revolutio 15 annorum ab 1 usque ad 15 qua revolutione peracta, iterum reditur ad unitatem, initiumque sumit quilibet annus hujus cycli a Januario in Bullis Pontificiis. Et quoniam indictionum frequens usus est in Diplomatibus, et scripturis publicis, facile annum Indictionis currentem quolibet anno proposito inveniemus ex sequenti tabella, cujus usus perpetuus est, initium tamen sumit ab anno correctionis 1582.

Tabella Indictionis ab Anno correctionis 1582.

10.	11.	12.	13.	14.	15.	1.
2	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.

Nam si anno 1582 tribuas primum numerum, qui est 10 et sequenti anno 1583 secundum numerum, qui est 11 et sic deinceps usque ad annum propositum, redeundo ad principium tabellæ, quotiescumque eam percurreris, cadet annus propositus in Indictionem, quæ quæritur.

DE FESTIS MOBILIBUS.

QUONIAM ex decreto sacri Concilii Nicæni Pascha, ex quo reliqua Festa mobilia pendent, celebrari debet die Dominico, qui proxime succedit xiv Lunæ primi mensis, (is vero apud Hebræos vocatur primus mensis, cujus xiv Luna vel cadit in diem verni Æquinoctii, quod die 21 mensis Martii contingit vel propius ipsum sequitur) efficitur, ut si Epacta cujusvis anni inveniatur, et ab ea in Kalendario notata inter diem octavum Martii inclusive, et quintum Aprilis inclusive (hujus enim Epactæ xiv Luna cadit vel in diem Æquinoctii verni, id est, in diem 21 Martii, vel eum proprius sequitur)

numerentur inclusive deorsum versus dies quatuordecim; proximus dies Dominicus diem hunc xiv sequens (ne cum Judæis conveniamus, si forte dies xiv Lunæ caderet in diem Dominicum) sit dies Paschæ.

Exemplum : Anno 1605 Epacta est x et littera Dominicalis b. Et quoniam invenimus Epactam x inter diem 8 Martii, et 5 Aprilis inclusive positam esse e regione diei 21 Martii, a quo inclusive si deorsum versus numerentur 14 dies, inveniemus xiv Lunam die 3 Aprilis, quæ est Dominica, cum e regione illius sit littera Dominicalis b. Ne igitur cum Judæis conveniamus, qui Pascha celebrant die xiv Lunæ, sumenda est littera Dominicalis b, quæ sequitur xiv Lunam, nempe ea quæ e regione diei 10 Aprilis collocatur : atque eo anno Pascha celebrandum erit die 10 Aprilis. Item anno 1604. Epacta est xxix et duplex littera Dominicalis d, c, cum annus ille sit Bissextilis. Si igitur ab Epacta xxix quæ e regione diei 1 Aprilis ponitur inter diem 8 Martii, et 5 Aprilis inclusive, numerentur dies 14, cadet xiv Luna in diem 4 Aprilis. Et quia tunc currit posterior littera Dominicalis, nempe c, quæ post diem 14 Aprilis, id est, post xiv Lunam collocata est e regione diei 18 Aprilis, celebrabitur eo anno Pascha die 18 Aprilis.

Ceterum ut facilius omnia Festa mobilia inveniantur, compositæ sunt quæ sequentes tabulæ Paschales, una antiqua, et nova altera. Ex antiqua ita festa mobilia reperientur. In latere sinistro tabulæ accipiatur Epacta currens, et in linea litterarum Dominicalium sumatur littera Dominicalis currens infra tamen Epactam currentem, ita ut si littera Dominicalis currens reperiatur e regione Epactæ currentis, assumenda sit eadem littera Dominicalis proxime inferior. Nam e regione hujus litteræ Dominicalis omnia Festa mobilia continentur.

Exemplum : Anno 1606, Epacta est xxj et littera Dominicalis A. Si igitur in tabula antiqua sumatur littera Dominicalis A, quæ primo infra Epactam xxj occurrit, reperietur e regione hujus litteræ Dominica Septuagesimæ die 22 Januarii, dies Cinerum 8 Februarii, Pascha 26 Martii, Ascensio Domini 4 Maii, Pentecostes 14 Maii, et festum Corporis Christi 25 Maii. Dominicæ autem inter Pentecosten, et Adventum eo anno erunt 28 et Adventus celebrabitur die 3 Decembris : et sic de ceteris. Item anno 1605 Epacta est x et littera Dominicalis b, quæ in tabula reperitur e regione Epactæ x. Quare sumenda est alia littera b, quæ proxime infra Epactam invenitur, e regione cujus invenies Septuagesimam die 6 Februarii, diem Cinerum 23 Februarii, Pascha 10 Aprilis, etc.

Notandum autem est, quod quemadmodum in anno communi, cadente littera Dominicali e regione Epactæ in tabula antiqua, sumitur eadem littera proxima infra Epactam, ut diximus : ita quoque in anno Bissextili, si alterutra duarum litterarum Dominicalium tunc currentium e regione Epactæ reperiatur, assumendæ sunt aliæ duæ similes litteræ proxime inferiores, ut Festa mobilia inveniantur.

Ex tabula vero Paschali nova ita eadem Festa mobilia reperientur. In cellula litteræ Dominicalis currentis quæratur Epacta currens, eam e directo omnia Festa mobilia deprehendentur. Ut anno 1609 in cellula litteræ Dominicalis d, tunc currentis e regione Epactæ xxiv quæ eodem anno currit, habetur Septuagesima die 15 Februarii, dies Cinerum 4 Martii, Pascha 19 Aprilis, etc.

Sed sive antiqua, sive nova tabula Paschali utamur, invenienda sunt omnia Festa mobilia in annis Bissextilibus per litteram Dominicalem posteriorem, quæ nimirum currit post festum sancti Mathiæ Apostoli, ne scilicet ambigamus, utra duarum litterarum pro hoc, aut illo Festo indagando accipienda sit : ita tamen, ut Septuagesimæ, et diei Cinerum inventæ in Januario aut Februario addatur unus dies. Quod ideo fit, quia ante diem S. Mathiæ currit prior littera Dominicalis, quæ in Kalendario posteriorem semper sequitur : post festum autem S. Mathiæ in Februario, licet posterior littera currat, additur tamen tunc dies intercalaris, ita ut dies 24 Februarii dicatur 25, et dies 25, dicatur 26, etc. Quod si dies Cinerum cadat in Martium, nihil addendum est, quia tunc et littera posterior currit, et dies mensis [illegible]oriis numeris respondent, cum d[illegible]ntercalaris Februar[illegible] addditus. Imo nisi per posteriorem litteram investigarentur, non inveniretur recte Septuagesima in anno Bissextili currente Epacta xxiv vel xxv, et littera Dominicali d, c, ut in secundo ac tertio exemplo perspicuum fiet pro

annis 4088, et 3784. Exempli gratia: Anno 2096, Bissextili Epacta erit v, et litteræ Dominicales A g. Si igitur per posteriorem litteram, quæ est g, Festa mobilia investigentur, reperietur Septuages. die 11 Febr. et dies Cinerum 28 Febr. Si autem addatur unus dies, cadet Septuagesima in diem 12 Febr. quæ est Dominica, et dies Cinerum in diem 29 Febr. quæ est Feria iv. Pascha autem, et reliqua Festa in eos dies cadent qui in tabula expressi sunt. Item anno 4088 Bissextili Epacta erit xxiv, et litteræ Dominicales d c. Si igitur per litteram c, quæ posterior est, inquirantur Festa mobilia, invenietur Septuagesima die 21 Febr. et si addatur unus dies, cadet in diem 22 Febr. quæ est Dominica. Dies autem Cinerum cadet in diem 10 Martii: quare nihil additur, etc. Rursus anno 3784 Bissextili Epacta erit xxv, et litteræ Dominicales d c. Ergo iterum per posteriorem c, reperietur Septuag. die 21 Februarii, hoc est addita 1 die 22. Quod si per priorem litteram d, in utroque horum duorum annorum agendum esset, nihil efficeretur, cum infra Epactas xxiv et xxv, littera d, indicet Septuages. die 15 Februarii, quod falsum esset cum eo anno posterior littera c, Pascha offerat die 25 Aprilis, ac proinde Septuages. die 22 Februarii celebranda sit, ut liquido constat, si a die Paschæ Dominicæ retro numerentur usque ad Septuagesimam.

In priori porro tabula Paschali antiqua reformata, Epactis ad sinistram præposuimus Aureos numeros eodem ordine, quo ante emendationem Kalendarii collocari solebant, ut ex iis Festa mobilia invenirentur. Hoc autem idcirco a nobis factum est, ut Pascha, ceteraque festa mobilia, a Concilio Nicæno usque ad annum 1582 quilibet indagare possit. Eodem autem prorsus artificio ex Aureis numeris ita distributis Festa mobilia eruuntur, quo ex Epactis. Sit enim explorandum, exempli causa, quando Festa hæc celebrata fuerint anno 1450. Quoniam eo anno Aureus numerus fuit 7 et littera Dominicalis d, si Aureus numerus 7 in sinistro latere accipiatur, et prima littera d, infra eum occurrens, reperietur e regione hujus litteræ d, Septuagesima die 1 Februarii, dies Cinerum 18 Februarii, Pascha die 5 Aprilis, etc.

Adventus Domini celebratur semper die Dominico, qui propinquior est festo S. Andreæ Apostoli, nempe a die 27 Novembris inclusive: usque ad diem 3 Decembris inclusive ita ut littera Dominicalis currens, quæ reperitur in Kalendario a die 27 Novembris usque ad diem 3 Decembris, indicet Dominicam Adventus. Ut verbi gratia, si littera Dominicalis est g, Dominica Adventus cadet in diem 2 Decembris; quia ibi est littera g, in Kalendario, etc.

Ad finem tandem tabularum Paschalium apposita est tabula temporaria multorum annorum, e regione quorum omnia Festa mobilia inveniuntur, quæ quidem tabula ex tabulis Paschalibus excepta est, ex quibus infinitæ aliæ erui possunt pro quibuscumque annis.

16
5
13
2
10
18
7
15
4
12
1
9
17
6
14
3
11
19
8

TABULA PASCHALIS
ANTIQUA REFORMATA.

Aur. Num.		Cycl. Epact.	Litteræ Dom.	Septuagesim.	DiesCinerum.	Pascha.	Ascensio.	Pentecostes.	Corp. Christi.	Dom. p. Pent.	Dom. I Adv.
16		xxiij		Jan.	Feb.	Mar.	Ap.	Mai.	Mai.		
5		xxij	d	18	4	22	30	10	21	28	29 Nov.
		xxj	e	19	5	23	1Mai	11	22	28	30
13		xx	f	20	6	24	2	12	23	28	1 Dec.
2		xix	g	21	7	25	3	13	24	28	2
		xviij	A	22	8	26	4	14	25	28	3
10		xvij	b	23	9	27	5	15	26	27	27 Nov.
		xvj	c	24	10	28	6	16	27	27	28
18		xv	d	25	11	29	7	17	28	27	29
7		xiv	e	26	12	30	8	18	29	27	30
		xiij	f	27	13	31	9	19	30	27	1 Dec.
15		xij	g	28	14	1Ap.	10	20	31	27	2
4		xj	A	29	15	2	11	21	1Jun	27	3
		x	b	30	16	3	12	22	2	26	27 Nov.
12		ix	c	31	17	4	13	23	3	26	28
1		viij	d	1Fe.	18	5	14	24	4	26	29
		vij	e	2	19	6	15	25	5	26	30
9		vj	f	3	20	7	16	26	6	26	1 Dec.
		v	g	4	21	8	17	27	7	26	2
17		iv	A	5	22	9	18	28	8	26	3
6		iij	b	6	23	10	19	29	9	25	27 Nov.
		ij	c	7	24	11	20	30	10	25	28
14		j	d	8	25	12	21	31	11	25	29
3			e	9	26	13	22	1Jun	12	25	30
		xxix	f	10	27	14	23	2	13	25	1 Dec.
11		xxviij	g	11	28	15	24	3	14	25	2
		xxvij	A	12	1Ma.	16	25	4	15	25	3
19	25	xxvj	b	13	2	17	26	5	16	24	27 Nov.
8	xxv	xxiv	c	14	3	18	27	6	17	24	28
			d	15	4	19	28	7	18	24	29
			e	16	5	20	29	8	19	24	30
			f	17	6	21	30	9	20	24	1 Dec.
			g	18	7	22	31	10	21	24	2
			A	19	8	23	1Jun	11	22	24	3
			b	20	9	24	2	12	23	23	27
			c	21	10	25	3	13	24	23	28 Nov.

TABULA PASCHALIS.

Litteræ Dominical.	Cyclus Epactorum.	Septuages.	Dies Cinerum.
D	28. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. * 29. 28. 27. 26. xxv. 25. 24.	18 Jan. 25 Jan. 1 Febr. 8 Febr. 15 Febr.	4 Febr. 11 Febr. 18 Febr. 25 Febr. 4 Mart.
E	23. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. * 29. 28. 27. 26. xxv. 25. 24.	19 Jan. 26 Jan. 2 Febr. 9 Febr. 16 Febr.	5 Febr. 12 Febr. 19 Febr. 26 Febr. 5 Mart.
F	23. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. * 29. 28. 27. 26. xxv. 25. 24.	20 Jan. 27 Jan. 3 Febr. 10 Febr. 17 Febr.	6 Febr. 13 Febr. 20 Febr. 27 Febr. 6 Mart.
G	23. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. * 29. 28. 27. 26. xxv. 25. 24.	21 Jan. 28 Jan. 4 Febr. 11 Febr. 18 Febr.	7 Febr. 14 Febr. 21 Febr. 28 Febr. 7 Mart.
A	23. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. * 29. 28. 27 26. xxv. 25. 24.	22 Jan. 29 Jan. 5 Febr. 12 Febr. 19 Febr.	8 Febr. 15 Febr. 22 Febr. 1 Mart. 8 Mart.
B	23 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. * 29. 28. 27. 26. xxv. 25. 24.	23 Jan. 30 Jan. 6 Febr. 13 Febr. 20 Febr.	9 Febr. 16 Febr. 23 Febr. 2 Mart. 9 Mart.
C	23. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. * 29. 28. 27. 26. xxv. 25. 24.	24 Jan. 31 Jan. 7 Febr. 14 Febr. 21 Febr.	10 Febr. 17 Febr. 24 Febr. 3 Mart. 10 Mart.

NOVA REFORMATA.

Pascha.	Ascensio.	Pentecostes	Corpus Christi.	Dom. p. Pent.	Dom. I. Advent.
22 Mart.	30 Apr.	10 Maii	21 Maii	28	29 Nov.
29 Mart.	7 Maii	17 Maii	28 Maii	27	29
5 Apr.	14 Maii	24 Maii	4 Junii	26	29
12 Apr.	21 Maii	31 Maii	11 Junii	25	29
19 Apr.	28 Maii	7 Junii	18 Junii	24	29
28 Mart.	1 Maii	11 Maii	22 Maii	28	30 Nov.
30 Mart.	8 Maii	18 Maii	29 Maii	27	30
6 Apr.	15 Maii	25 Maii	5 Junii	26	30
13 Apr.	22 Maii	1 Junii	12 Junii	25	30
20 Apr.	29 Maii	8 Junii	19 Junii	24	30
24 Apr.	2 Maii	12 Maii	23 Maii	28	1 Dec.
31 Mart.	9 Maii	19 Maii	30 Maii	27	1
7 Apr.	16 Maii	26 Maii	6 Junii	26	1
14 Apr.	23 Maii	2 Junii	13 Junii	25	1
21 Apr.	30 Maii	9 Junii	20 Junii	24	1
25 Mart.	3 Maii	13 Maii	24 Maii	28	2 Dec.
1 Apr.	10 Maii	20 Maii	31 Maii	27	2
8 Apr.	17 Maii	27 Maii	7 Junii	26	2
15 Apr.	24 Maii	3 Junii	14 Junii	25	2
22 Apr.	31 Maii	10 Junii	21 Junii	24	2
26 Mart.	4 Maii	14 Maii	25 Maii	28	3 Dec.
2 Apr.	11 Maii	21 Maii	1 Junii	27	3
9 Apr.	18 Maii	28 Maii	8 Junii	26	3
16 Apr.	25 Maii	4 Junii	15 Junii	25	3
23 Apr.	1 Junii	11 Junii	22 Junii	24	3
27 Mart.	5 Maii	15 Maii	26 Maii	27	27 Nov.
3 Apr.	12 Maii	22 Maii	2 Junii	26	27
10 Apr.	19 Maii	29 Maii	9 Junii	25	27
17 Apr.	26 Maii	5 Junii	16 Junii	24	27
24 Apr.	2 Junii	12 Junii	23 Junii	23	27
28 Mart.	6 Maii	16 Maii	27 Maii	27	28 Nov.
4 Apr.	13 Maii	23 Maii	3 Junii	26	28
11 Apr.	20 Maii	30 Maii	10 Junii	25	28
18 Apr.	27 Maii	6 Junii	17 Junii	24	28
25 Apr.	3 Junii	13 Junii	24 Junii	23	28

TABELLA TEMPORARIA

Anni Dom.	*Littera Dom.*	*Aur. num.*	*Epactæ.*	*Septuag.*	*Dies Cinerum.*	*Pascha.*
1851	e	9	xxviij	16 Febr.	5 Mart.	20 Apr.
1852	d c	10	ix	8 Febr.	25 Febr.	11 Apr.
1853	b	11	xx	23 Jan.	9 Febr.	27 Mart.
1854	A	12	j	12 Febr.	1 Mart.	16 Apr.
1855	g	13	xij	4 Febr.	21 Febr.	8 Apr.
1856	f e	14	xxiij	20 Jan.	6 Febr.	23 Mart.
1857	d	15	iv	8 Febr.	25 Febr.	12 Apr.
1858	c	16	xv	31 Jan.	17 Febr.	4 Apr.
1859	b	17	xxvj	20 Febr.	9 Mart.	24 Apr.
1860	A g	18	vij	5 Febr.	22 Febr.	8 Apr.
1861	f	19	xviij	27 Jan.	13 Febr.	31 Mart.
1862	e	1		16 Febr.	5 Mart.	20 Apr.
1863	d	2	xj	1 Febr.	18 Febr.	5 Apr.
1864	c b	3	xxij	24 Jan.	10 Febr.	27 Mart.
1865	A	4	iij	12 Febr.	1 Mart.	16 Apr.
1866	g	5	xiv	28 Jan.	14 Febr.	1 Apr.
1867	f	6	xxv	17 Febr.	6 Mart.	21 Apr.
1868	e d	7	vj	9 Febr.	25 Febr.	12 Apr.
1869	c	8	xvij	24 Jan.	10 Febr.	28 Mart.
1870	b	9	xxviij	13 Febr.	2 Mart.	17 Apr.
1871	A	10	ix	5 Febr.	22 Febr.	9 Apr.
1872	g f	11	xx	28 Jan.	14 Febr.	31 Mart.
1873	e	12	j	9 Febr.	26 Febr.	13 Apr.
1874	d	13	xij	1 Febr.	18 Febr.	5 Apr.
1875	c	14	xxiij	24 Jan.	10 Febr.	28 Mart.
1876	b A	15	iv	6 Febr.	23 Febr.	16 Apr.
1877	g	16	xv	28 Jan.	14 Febr.	1 Apr.
1878	f	17	xxvj	17 Febr.	6 Mart.	21 Apr.
1879	e	18	vij	9 Febr.	26 Febr.	13 Apr.
1880	d c	19	xviij	25 Jan.	11 Febr.	28 Mart.
1881	b	1		13 Febr.	2 Mart.	17 Apr.
1882	A	2	xj	5 Febr.	22 Febr.	9 Apr.
1883	g	3	xxij	21 Jan.	7 Febr.	25 Mart.
1884	f e	4	iij	10 Febr.	27 Febr.	13 Apr.
1885	d	5	xiv	1 Febr.	18 Febr.	5 Apr.
1886	c	6	xxv	21 Febr.	11 Mart.	25 Apr.
1887	b	7	vj	6 Febr.	23 Febr.	10 Apr.
1888	A g	8	xvij	29 Jan.	15 Febr.	1 Apr.
1889	f	9	xxviij	17 Febr.	6 Mart.	21 Apr.
1890	e	10	ix	2 Febr.	19 Febr.	6 Apr

FESTORUM MOBILIUM.

Anni Dom.	*Ascensio.*	*Pentecost.*	*Corpus Christi.*	*Indict.*	*Dom. post Pent.*	*I Dominica Advent.*
1851	29 Maii.	8 Junii.	19 Junii.	9	24	30 Nov.
1852	20 Maii.	30 Maii.	10 Junii.	10	25	28 Nov.
1853	5 Maii.	15 Maii.	26 Junii.	11	27	27 Nov.
1854	25 Maii.	4 Junii.	15 Junii.	12	25	3 Dec.
1855	17 Maii.	27 Maii.	7 Junii.	13	26	2 Dec.
1856	1 Maii.	11 Maii.	22 Maii.	14	28	30 Nov.
1857	21 Maii.	31 Maii.	11 Junii.	15	25	29 Nov.
1858	13 Maii.	23 Maii.	3 Junii.	1	26	28 Nov.
1859	2 Junii.	12 Junii.	23 Junii.	2	23	27 Nov.
1860	17 Maii.	27 Maii.	7 Junii.	3	26	2 Dec.
1861	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	4	27	1 Dec.
1862	29 Maii.	8 Junii.	19 Junii.	5	24	30 Nov.
1863	14 Maii.	24 Maii.	4 Junii.	6	26	29 Nov.
1864	5 Maii.	15 Maii.	26 Maii.	7	27	27 Nov.
1865	25 Maii.	4 Junii.	15 Junii.	8	25	3 Dec.
1866	10 Maii.	20 Maii.	31 Maii.	9	27	2 Dec.
1867	30 Maii.	9 Junii.	20 Junii.	10	24	1 Dec.
1868	21 Maii.	31 Maii.	11 Junii	11	25	29 Nov.
1869	6 Maii.	16 Maii.	27 Maii.	12	27	28 Nov.
1870	26 Maii.	5 Junii.	16 Junii.	13	24	27 Nov.
1871	18 Maii.	28 Maii.	8 Junii.	14	26	3 Dec.
1872	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	15	27	1 Dec.
1873	22 Maii.	1 Junii.	12 Junii.	1	25	30 Nov.
1874	14 Maii.	24 Maii.	4 Junii.	2	26	29 Nov.
1875	6 Maii.	16 Maii.	27 Maii.	3	27	28 Nov.
1876	25 Maii.	4 Junii.	15 Junii.	4	25	3 Dec.
1877	10 Maii.	20 Maii.	31 Maii.	5	27	2 Dec.
1878	30 Maii.	9 Junii.	20 Junii.	6	24	1 Dec.
1879	22 Maii.	1 Junii.	12 Junii.	7	25	30 Nov.
1880	6 Maii.	16 Maii.	27 Maii.	8	27	28 Nov.
1881	26 Maii.	5 Junii.	16 Junii.	9	24	27 Nov.
1882	18 Maii.	28 Maii.	8 Junii.	10	26	3 Dec.
1883	3 Maii.	13 Maii.	24 Maii.	11	28	2 Dec.
1884	22 Maii.	1 Junii.	12 Junii.	12	25	30 Nov.
1885	14 Maii.	24 Maii.	4 Junii.	13	26	29 Nov.
1886	3 Junii.	13 Junii.	24 Junii.	14	23	28 Nov.
1887	19 Maii.	29 Maii.	9 Junii.	15	25	27 Nov.
1888	10 Maii.	20 Maii.	31 Maii.	1	27	2 Dec.
1889	30 Maii.	9 Junii.	20 Junii.	2	24	1 Dec.
1890	15 Maii.	25 Maii.	5 Junii.	3	26	30 Nov.

JANUARIUS.

	Cyclus Epact.	Littera Dom.		Dies mensis.	
	xxix	A	*Kal.*	1	Circumcisio Domini, *duplex* 2 cl.
	*	b	iv	2	Octava S. Stephani, *dupl.*
	xxviij	c	iij	3	Octava S. Joannis, Apost., *dupl.*
	xxvij	d	*Prid.*	4	Octava SS. Innocentium, *dupl.*
	xxvj	e	*Non.*	5	Vigilia Epiphaniæ, *semid.* Com. S. Telesphori, Pap. et Mart.
25.	xxv	f	viij	6	Epiphania Domini, *dupl.* 1 cl.
	xxiv	g	vij	7	De Octava Epiphaniæ.
	xxiij	A	vj	8	De Octava.
	xxij	b	v	9	De Octava.
	xxj	c	iv	10	De Octava.
	xx	d	iij	11	De Oct. Com. S. Hygini, P. M.
	xix	e	*Prid.*	12	De Octava.
	xviij	f	*Idib.*	13	Octava Epiphaniæ, *dupl.* * Dom. II post. Epiphaniam Festum SS. Nominis Jesu, *dupl.* 2 cl.
	xvij	g	xix	14	Hilarii, Episc. et Confes., *semid.* Com. S. Felicis, Presb. et M.
	xvj	A	xviij	15	Pauli, primi Eremitæ, *dupl.* Commemor. S. Mauri.
	xv	b	xvij	16	Marcelli, Papæ et Mart., *semid.*
	xiv	c	xvj	17	Antonii, Abbatis, *dupl.*
	xiij	d	xv	18	Cathedra S. Petri Rom. *dupl. maj.* Com. S. Priscæ V. et M.
	xij	e	xiv	19	Canuti, Regis et Mart., *semid. ad lib.* Com. SS. Marii, etc.
	xj	f	xiij	20	Fabiani et Seb., Martyrum, *dupl.*
	x	g	xij	21	Agnetis, Virg. et Mart., *dupl.*
	ix	A	xj	22	Vincentii et Anastasii, Mart., *semiduplex.*
	viij	b	x	23	Raymundi de Pennafort, Conf. *semid.* Com. S. Emerentianæ Virginis et Martyris.
	vij	c	ix	24	Timothei, Episc. et Mart., *semid.*
	vj	d	viij	25	Conversio S. Pauli, *dupl. maj.*
	v	e	vij	26	Polycarpi, Episc. et Mart., *sem.*
	iv	f	vj	27	Joannis Chrysost., Episc. Conf. et Doct., *dupl.*
	iij	g	v	28	Agnetis, secundò.
	ij	A	iv	29	Francisci Salesii, Conf., *dupl.*
	j	b	iij	30	Martinæ, Virg. et Mart., *semid.*
	*	c	*Prid.*	31	Petri Nolasci, Conf., *duplex.*

FEBRUARIUS.

Cyclus Epact.	Littera Dom.		Dies mensis.	
xxix	d	*Kal.*	1	Ignatii, Episc. et Mart., *semid.*
xxviij	e	iv	2	PURIFICATIO B.M.V., *dupl.* 2 cl.
xxvij	f	iij	3	Blasii, Episc. et Mart.
25, xxv	g	*Prid.*	4	Andreæ Corsini, Episc. et Conf., *duplex.*
xxv, xxiv	A	*Non.*	5	Agathæ, Virg. et Mart., *dupl.*
xxiij	b	viij	6	Dorotheæ, Virg. et Mart.
xxij	c	vij	7	Romualdi, Abbatis, *duplex.*
xxj	d	vj	8	Joannis de Matha, Conf., *dupl.*
xx	e	v	9	Apolloniæ, Virg. et Mart.
xix	f	iv	10	Scholasticæ, Virginis, *duplex.*
xviij	g	iij	11	
xvij	A	*Prid.*	12	
xvj	b	*Idib.*	13	
xv	c	xvj	14	Valentini, Presb. et Mart.
xiv	d	xv	15	Faustini et Jovitæ, Mart.
xiij	e	xiv	16	
xij	f	xiij	17	
xj	g	xij	18	Simeonis, Episc. et Mart.
x	A	xj	19	
ix	b	x	20	
viij	c	ix	21	
vij	d	viij	22	CATHEDRA S. PETRI ANTIOCHIÆ, *duplex majus.*
vj	e	vij	23	Petri Damiani, Episc. Conf. et Doct., *duplex.* Com. Vig.
v	f	vj	24	MATHIÆ, APOSTOLI, *dupl.* 2 cl.
iv	g	v	25	
iij	A	iv	26	
ij	b	iij	27	
j	c	*Prid.*	28	

In anno bissextili Februarius est dierum 29, *et Festum S. Mathiæ celebratur* 25 *Februarii, et bis dicitur* Sexto Kalendas, *id est die* 24 *et die* 25; *et littera Dominicalis, quæ assumpta fuit in mense Januario, mutabitur in præcedentem: ut, si in Januario Littera Dominicalis fuerit A, mutatur in præcedentem, quæ est* g, *etc., et Littera* f *bis servit* 24 *et* 25.

MARTIUS.

Cyclus Epact.	Littera Dom.		Dies mensis.	
*	d	*Kal.*	1	
xxix	e	vj	2	
xxviij	f	v	3	
xxvij	g	iv	4	Casimiri, Conf., *semid.* Comm. S. Lucii, Papæ et Mart.
xxvj	A	iij	5	
25,xxv	b	*Prid.*	6	
xxiv	c	*Non.*	7	Thomæ de Aquino, Conf. et Doct., *dupl.* Com. SS. Perpetuæ et Felicitatis, Mart.
xxiij	d	viij	8	Joannis de Deo, Conf., *dupl.*
xxij	e	vij	9	Franciscæ, Viduæ, *dupl.*
xxj	f	vj	10	Quadraginta Mart., *semid.*
xx	g	v	11	
xix	A	iv	12	Gregorii, Papæ, Conf. et Doct., *duplex.* * Feria VI post Dom. Passionis. FESTUM SEPTEM DOLORUM B. M. V., *duplex majus.*
xviij	b	iij	13	
xvij	c	*Prid.*	14	
xvj	d	*Idib.*	15	
xv	e	xvij	16	
xiv	f	xvj	17	Patritii, Episc. et Conf., *semid.*
xiij	g	xv	18	
xij	A	xiv	19	JOSEPH, CONFESSORIS, *dupl.* 2 cl.
xj	b	xiij	20	
x	c	xij	21	Benedicti Abbatis, *duplex.*
ix	d	xj	22	
viij	e	x	23	
vij	f	ix	24	
vj	g	viij	25	ANNUNT. B. M. V., *dupl.* 2 cl.
v	A	vij	26	
iv	b	vj	27	
iij	c	v	28	
ij	d	iv	29	
j	e	iij	30	
*	f	*Prid.*	31	

APRILIS.

Cyclus Epact.	ttera om.		Dies mensis.	
xxix	g	*Kal.*	1	
xxviij	A	iv	2	Francisci de Paula, Conf., *dupl.*
xxvij	b	iij	3	
25, xxvj	c	*Prid.*	4	Isidori, Episc. et Conf., *dupl.*
xxv, xxiv	d	*Non.*	5	Vincentii Ferrerii, Conf., *dupl.*
xxiij	e	viij	6	
xxij	f	vij	7	
xxj	g	vj	8	
xx	A	v	9	
xix	b	iv	10	
xviij	c	iij	11	Leonis, Papæ, Conf. et Doct., *duplex.*
xvij	d	*Prid.*	12	
				* Dom. III post Pascha, FESTUM PATROCINII S. JOSEPH, *dupl.* 2 cl.
xvj	e	*Idib.*	13	Hermenegildi, Mart., *semid.*
xv	f	xviij	14	Tiburtii, Valeriani et Maximi, Martyrum.
xiv	g	xvij	15	
xiij	A	xvj	16	
xij	b	xv	17	Aniceti, Papæ et Martyris.
xj	c	xiv	18	
x	d	xiij	18	
ix	e	xij	20	
viij	f	xj	21	Anselmi, Episc. Conf. et Doct., *duplex.*
vij	g	x	22	Soteris et Caii, Pont. et Mart., *semid.*
vj	A	ix	23	Georgii, Martyris, *semiduplex.*
v	b	viij	24	Fidelis à Sigmaringa, Mart., *duplex.*
iv	c	vij	25	MARCI, EVANGELISTÆ, *dupl.* 2 cl.
iij	d	vj	26	Cleti et Marcellini, Pontificum et Martyrum, *semid.*
ij	e	v	27	
j	f	iv	28	Vitalis, Martyris.
	g	iij	29	Petri, Martyris, *duplex.*
xxix	A	*Prid.*	30	Catharinæ Senensis, Virg., *dupl.*

MAIUS.

Cyclus Epact.	Littera Dom.		Dies mensis.	
xxviij	b	*Kal.*	1	Philippi et Jacobi, App., *dupl.* 2 cl.
xxvij	c	vj	2	Athanasii, Ep. et Conf., *dupl.*
xxvj	d	v	3	Inventio S. Crucis, *dupl.* 2 cl. Com. S. Alexandri, etc., Mart., ac Juvenalis, Episc. et Conf.
25, xxv	e	iv	4	Monicæ Viduæ, *duplex.*
xxiv	f	iij	5	Pii V. Papæ et Conf., *dupl.*
xxiij	g	*Prid.*	6	Joannis ante portam Latinam, *duplex majus.*
xxij	A	*Non.*	7	Stanislai, Episc. et Mart., *dupl.*
xxj	b	viij	8	Apparitio S. Michaelis Archangeli, *duplex majus.*
xx	c	vij	9	Gregorii Nazianzeni, Episc. Conf. et Doct., *duplex.*
xix	d	vj	10	Antonini, Ep. et Conf., *dupl.* Com. SS. Gordiani et Epimachi, Mart.
xviij	e	v	11	
xvij	f	iv	12	Nerei, Achillei, Domitillæ, Virg. atque, Pancratii, Mart., *semid.*
xvj	g	iij	13	
xv	A	*Prid.*	14	Bonifacii, Martyris.
xiv	b	*Idib.*	15	
xiij	c	xvij	16	Ubaldi, Episc. Conf., *semid.*
xij	d	xvj	17	Paschalis Baylon, Conf., *dupl.*
xj	e	xv	18	Venantii, Martyris, *duplex.*
x	f	xiv	19	Petri Cœl., Papæ et Conf., *dupl.* Comm. S. Pudentianæ Virg.
ix	g	xiij	20	Bernardini Senensis, Conf. *sem.*
viij	A	xij	21	
vij	b	xj	22	
vj	c	x	23	
v	d	ix	24	
iv	e	viij	25	Gregorii VII, Papæ et Conf., *dupl.* Comm. S. Urbani, Papæ et Martyris.
iij	f	vij	26	Philippi Nerii, Conf. *dupl.* Comm. S. Eleutherii, Papæ et Mart.
ij	g	vj	27	Mariæ Magdalenæ de Pazz. Virg. *sem.* Com. S. Joannis, P. et M.
j	A	v	28	
*	b	iv	29	
xxix	c	iij	30	Felicis, Papæ et Martyris.
xxviij	d	*Prid.*	31	Petronillæ, Virginis.

JUNIUS.

Cyclus Epact.	Littera Dom.		Dies mensis.	
xxvij	e	*Kal.*	1	
25, xxvj	f	iv	2	Marcellini, Petri, atque Erasmi, Martyrum.
	g			
xxv, xxiv		iij	3	
xxiij	A	*Prid.*	4	Francisci Caracciolo, Conf., *dupl.*
xxij	b	*Non.*	5	
xxj	c	viij	6	Norberti, Episc. et Conf., *dupl.*
xx	d	vij	7	
xix	e	vj	8	
xviij	f	v	9	Primi et Feliciani, Mart.
xvij	g	iv	10	Margaritæ Reginæ Scot. *semid.*
xvj	A	iij	11	BARNABÆ APOSTOLI, *dupl. maj.*
xv	b	*Prid*	12	Joannis à S. Facundo, Conf., *dupl.* Comm. SS. Basilidis, etc.
xiv	c	*Idib.*	13	Antonii de Padua, Conf., *dupl.*
xiij	d	xviij	14	Basilii Magni, Episc. Conf. et Doct., *duplex.*
xij	e	xvij	15	Viti, Modesti atque Crescentiæ, Martyrum.
xj	f	xvj	16	
x	g	xv	17	
ix	A	xiv	18	Marci et Marcelliani, Martyrum.
viij	b	xiij	19	Julianæ de Falconeriis, Virginis. *dupl.* Comm. SS. Gervasii et Protasii, Martyrum.
vij	c	xij	20	Silverii, Papæ et Martyris.
vj	d	xj	21	Aloysii Gonzagæ, Conf., *dupl.*
v	e	x	22	Paulini, Episc. et Conf.
iv	f	ix	23	Vigilia.
iij	g	viij	24	NATIVITAS S. JOANNIS BAPTISTÆ, *duplex*, 1 classis.
ij	A	vij	25	Gulielmi, Abb., *dupl.* Comm. Oct.
j	b	vj	26	Joannis et Pauli, Mart., *duplex.* Comm. Oct.
	c	v	27	De Oct. Nativit. S. Joannis.
xxix				Leonis, Papæ et Conf., *semid.*
	d	iv	28	Comm. Oct. et Vigiliæ.
xxviij	e	iij	29	PETRI ET PAULI APOST., *dupl.* 1 cl.
xxvij	f	*Prid.*	30	Comm. S. Pauli Apost, *duplex*, cum Comm. Oct. S. Joannis.

JULIUS.

Cyclus Epact.	Littera Dom.		Dies mensis.	
				* Dom. I. Julii Festum Pretiosi Sagnuinis D. N. J. C., *dupl.* 2 cl.
xxvj	g	*Kal.*	1	Oct. S. Joannis Baptistæ, *dupl.* Comm. Oct. Apost.
25, xxv	A	vj	2	Visitatio B. M. V., *duplex* 2 cl. Comm. Oct. Apost. et SS. Processi et Martiniani, Mart.
xxiv	b	v	3	De Octava.
xxiij	c	iv	4	De Octava.
xxij	d	iij	5	De Octava.
xxj	e	*Prid.*	6	Oct. Apost. Petri et Pauli, *dupl.*
xx	f	*Non.*	7	
xix	g	viij	8	Elisabeth Reginæ Port., *semid.*
xviij	A	vij	9	
xvij	b	vj	10	Septem Fratrum et SS. Rufinæ ac Secundæ, Mart., *semid.*
xvj	c	v	11	Pii, Papæ et Martyris
xv	d	iv	12	Joannis Gualb. Abb., *dupl.* Com. SS. Naboris et Felicis, Mart.
xiv	e	iij	13	Anacleti, Papæ et Mart. *semid.*
xiij	f	*Prid.*	14	Bonavent., Ep. C. et Doct., *dupl.*
xij	g	*Idib.*	15	Henrici Imperat., Conf., *semid.*
xj	A	xvij	16	B. V. Mariæ de Monte Carmelo, *duplex majus.*
x	b	x	17	Alexii Confessoris, *semiduplex.*
	c	xv	18	Camilli de Lellis, C., *dupl.* Com. S. Symphorosæ cum 7 filiis, M.
viij	d	xiv	19	Vincentii à Paulo, Conf., *dupl.*
vij	e	xiij	20	Hieronymi Æmiliani, Conf., *dupl.* Com. S. Margaritæ, Virg. et M.
vj	f	xij	21	Praxedis, Virginis.
v	g	xj	22	Mariæ Magdalenæ, *dupl.*
iv	A	x	23	Apollinaris, Ep. et Mart., *dupl.* Comm. S. Liborii, Ep. et Conf.
iij	b	ix	24	Vig. et Com. S. Christinæ, V. et M.
ij	c	viij	25	Jacobi Apost., *dupl.* 2 cl. Com. S. Christophori, Mart.
j	d	vij	26	Annæ, Matris B. M., *dupl. maj.*
	e	vj	27	Pantaleonis, Mart.
xxix	f	v	28	Nazarii, Celsi, et Victoris, Papæ et Mart., ac Innocentii, Papæ et Conf., *semid.*
xxviij	g	iv	29	Marthæ Virg., *semid.* Comm. SS. Felicis, Simplicii, etc., Mart.
xxvij	A	iij	30	Abdon et Sennen, Mart.
25. xxvj	b	*Prid.*	31	Ignatii, Conf., *dupl.*

AUGUSTUS.

Cyclus Epact.	Littera Dom.		Dies mensis.	
xv,xxiv	c	*Kal.*	1	Petri ad Vincula, *duplex maj.* Comm. SS. Machab., Mart.
xxiij	d	iv	2	Alph. Mariæ de Lig., Ep. et C., *dupl.* Com. S. Stephani, P. et M.
xxij	e	iij	3	Inventio S. Stephan. Protom., *sem.*
xxj	f	*Prid.*	4	Dominici, Conf., *duplex.*
xx	g	*Non.*	5	Dedic. S. Mariæ ad Niv., *d. maj.*
xix	A	viij	6	Transfiguratio Dom, *dupl. maj.* Comm. SS. Xysti, etc., Mart.
xviij	b	vij	7	Cajetani Thienæi, Conf., *duplex.* Comm. S. Donati, Ep. et Mart.
xvij	c	vj	8	Cyriaci, Largi, et Smaragdi, Mart. *semiduplex.*
xvj	d	v	9	Vigilia. Comm. S. Romani, Mart.
xv	e	iv	10	Laurentii, Martyris, *dupl.* 2 cl.
xiv	f	iij	11	De Oct. Comm. S. Tiburtii et Susannæ, Mart.
xiij	g	*Prid.*	12	Claræ Virg., *dupl.* Comm. Oct.
xij	A	*Idib.*	13	De Oct. Comm. SS. Hippolyti et Cassiani, Mart.
xj	b	xix	14	De Oct. Comm. Vig., et S. Eusebii, Confes.
x	c	xviij	15	ASSUMPTIO B. M. V., *dupl.* 1 cl. * Dom. infra Oct. Ass. Festum S. Joachim, Conf., *dupl. maj.*
ix	d	xvij	16	Hyacinthi, Conf., *dupl.* Com. Oct.
viij	e	xvj	17	Octava S. Laurentii, *duplex.* Comm. Oct. Assumpt.
vij	f	xv	18	De Oct. Comm. S. Agapiti, Mart.
vj	g	xiv	19	De Octava.
v	A	xiij	20	Bernardi, C. et D., *dupl.* Com. Oct.
iv	b	xij	21	Joannæ Franc., *dupl.* Com. Oct.
iij	c	xj	22	Oct. Assumpt. B. M., *dupl.* Com. SS. Timothei, etc., Mart.
ij	d	x	23	Philippi Ben. C., *dupl.* Com. Vig.
j	e	ix	24	Barthol. Apost., *d.* 2 cl. *Rom.* 25.
xxix	f	viij	25	Ludov. Reg. Fr., C., *sem. Rom.* 26.
xxviij	g	vij	26	Zephirini, Papæ et Martyris.
xxvij	A	vj	27	Josephi Calasanctii, Conf., *dupl.*
xxvj	b	v	28	Augustini, Episc. Conf., *duplex.* Comm. S. Hermetis, Mart.
xxv	c	iv	29	Decollatio S. Joannis Baptistæ. *d. maj.* Com. S. Sabinæ, Mart.
xxiv	d	iij	30	Rosæ, Virginis Limanæ, *duplex.* Comm. S. Felicis, etc., Mart.
	e	*Prid.*	31	Raymundi Nonnati, Conf., *dupl*

SEPTEMBER.

Cyclus Epact.	Littera Dom.		Dies mensis.	
xxiij	f	*Kal.*	1	Ægidii, Abb. Com. 12 Fratrum.
xxij	g	iv	2	Stephani, Regis, Conf., *semid.*
xxj	A	iij	3	
xx	b	*Prid.*	4	
xix	c	*Non.*	5	Laurentii Just., Ep. Conf., *sem.*
xviij	d	viij	6	
xvij	e	vij	7	
xvj	f	vj	8	NATIVITAS B. M. V., *dupl.* 2 cl. Comm S. Adriani, Mart.
				* Dom. infra Oct. FESTUM SS. NOMINIS B. M., *duplex maj.*
xv	g	v	9	De Oct. Comm. S. Gorgonii, Mart.
xiv	A	iv	10	Nicolai de Tolentino., Conf., *dupl.* Comm. Oct.
xiij	b	iij	11	De Oct. Comm. S. Proti, etc., M.
xij	c	*Prid.*	12	De Octava.
xj	d	*Idib.*	13	De Octava.
x	e	xviij	14	EXALTATIO S. CRUCIS, *dupl. maj.* Comm. Oct.
ix	f	xvij	15	Oct. Nativ. B. Mariæ, *duplex.* Comm. S. Nicomedis, Mart.
				* Domin. III FESTUM SEPTEM DOLORUM B. M. V., *dupl. maj.*
viij	g	xvj	16	Cornelii et Cypriani, Pont. et M. *sem.* Com. S. Euphemiæ, etc.
vij	A	xv	17	Impressio Stigm. S. Franc. *dupl.*
vj	b	xiv	18	Josephi à Cupertino, Conf., *dupl.*
v	c	xiij	19	Januarii, Ep. et soc. Mart., *dupl.*
iv	d	xij	20	Eustachii et sociorum, Mart., *duplex.* Comm. Vigiliæ.
iij	e	xj	21	MATTHÆI AP. ET EVANG., *d.* 2 cl.
ij	f	x	22	Thomæ à Villanova, Ep. et Conf., *duplex.* Comm. S. Mauritii et sociorum, Mart.
j	g	ix	23	Lini, Papæ et Mart., *semid.* Com. S. Theclæ, Virg. et Mart.
*	A	viij	24	B. M. DE MERCEDE, *duplex maj.*
xxix	b	vij	25	
xxviij	c	vj	26	Cypriani et Justinæ, Mart.
xxvij	d	v	27	Cosmæ et Damiani, Mart., *sem.*
25, xxvj	e	iv	28	Wenceslai, Ducis et Mart., *sem.*
xxv, xxiv	f	iij	29	DEDICATIO S. MICHAELIS ARCH., *duplex*, 2 cl.
xxiij	g	*Prid.*	30	Hieronymi, Presb. et Doct., *dupl.*

OCTOBER.

Cyclus Epact.	Littera Dom.		Dies mensis.	
				* Dominica I Octobris. FESTUM SS. ROSARII B. M. V., *dupl. maj.*
xxij	A	*Kal.*	1	Remigii, Ep. et C., *sem. ad lib. vel simplex de præcepto. In Gallia, duplex.*
xxj	b	vj	2	Angelorum Custodum, *duplex.*
xx	c	v	3	
xix	d	iv	4	Francisci, Confessoris, *dupl.*
xviij	e	iij	5	Placidi et sociorum, Mart.
xvij	f	*Prid.*	6	Brunonis, Conf., *dup.*
xvj	g	*Non.*	7	Marci, Papæ et Confes, Comm. S. Sergii, etc., Mart.
xv	A	viij	8	Birgittæ Viduæ, *dup.*
xiv	b	vij	9	Dionysii, Rustici, et Eleutherii, Mart., *semid.*
xiij	c	vj	10	Francisci Borgiæ, Conf., *semid.*
xij	d	v	11	
xj	e	iv	12	
x	f	iij	13	Eduardi Regis, Conf., *semid.*
ix	g	*Prid.*	14	Callisti, Papæ et Mart., *dupl.*
viij	A	*Idib.*	15	Teresiæ Virginis, *duplex.*
vij	b	xvij	16	
vj	c	xvj	17	Hedwigis Viduæ, *semid.*
v	d	xv	18	LUCÆ, EVANGELISTÆ, *dupl.* 2 cl.
iv	e	xiv	19	Petri de Alcantara, Conf., *dupl.*
iij	f	xiij	20	Joannis Cantii, Conf., *dupl.*
ij	g	xij	21	Hilarionis Abb. Comm. S. Ursulæ et sociorum, Virg. et Mart.
j	A	xj	22	
	b	x	23	
xxix	c	ix	24	
xxviij	d	viij	25	Chrysanthi et Dariæ, Mart.
xxvij	e	vij	26	Evaristi, Papæ et Mart.
xxvj	f	vj	27	Vigilia.
xxv	g	v	28	SIMONIS ET JUDÆ AP., *dupl.* 2 cl.
xxiv	A	iv	29	
xxiij	b	iij	30	
xxij	c	*Prid.*	31	Vigilia.

NOVEMBER.

Cyclus Epact.	Littera Dom.		Dies mensis.	
xxj	d	*Kal.*	1	FESTUM OMNIUM SANCT., *dupl.* 1 cl.
xx	e	iv	2	Comm. omnium fidelium Defunct., *dupl.* et de Oct. omnium Sanctorum.
xix	f	iij	3	De Octava.
xviij	g	*Prid.*	4	Caroli, Ep. Conf., *dupl.* Comm. Oct. et S. Vitalis, etc., Mart.
xvij	A	*Non.*	5	De Octava.
xvj	b	viij	6	De Octava.
xv	c	vij	7	De Octava.
xiv	d	vj	8	Oct. omnium Sanctorum, *dupl.* Comm. SS. Quatuor Coronatorum, Mart.
xiij	e	v	9	Dedicat. Basilicæ Salvat., *dupl.* Comm. S. Theodori, Mart.
xij	f	iv	10	Andreæ Avellini, Conf., *duplex.* Com. S. Tryphonis, etc., Mart.
xj	g	iij	11	Martini, Episc. et Conf., *duplex.* Comm. S. Mennæ, Mart.
x	A	*Prid.*	12	Martini, Papæ et Mart., *semid.*
ix	b	*Idib.*	13	Didaci, Confes., *semid.*
viij	c	xviij	14	
vij	d	xvij	15	Gertrudis, Virginis, *dupl.*
vj	e	xvj	16	
v	f	xv	17	Gregorii Thaumaturgi, Episc. et Conf., *semiduplex.*
iv	g	xiv	18	Dedicatio Basilicarum Petri et Pauli, *duplex.*
iij	A	xiij	19	Elisabeth Viduæ, *dupl.* Comm. S. Pontiani, Pap. et Mart.
ij	b	xij	20	Felicis de Valois, Conf., *dupl.*
j	c	xj	21	PRÆSENTATIO B. M. V., *dupl. maj.*
	d	x	22	Cæciliæ, Virg. et Mart., *dupl.*
xxix	e	ix	23	Clementis, Papæ et Mart., *dupl.* Comm. S. Felicitatis, Mart.
xxviij	f	viij	24	Joannis à Cruce, Conf., *duplex.* Comm. S. Chrysogoni, Mart.
xxvij	g	vij	25	Catharinæ, Virg. et Mart., *dupl.*
25. xxvj	A	vj	26	Petri Alexandrini, Ep. et Mart.
xxv. xxiv	b	v	27	
xxiij	c	iv	28	
xxij	d	iij	29	Vig. Comm. S. Saturnini, Mart.
xxj	e	*Prid.*	30	ANDREÆ, APOSTOLI, *dupl.* 2 cl.

DECEMBER.

Cyclus Epact.	Littera Dom.		Dies mensis.	
xx	f	*Kal.*	1	
xix	g	iv	2	Bibianæ, Virg. et Mart., *semid.*
xviij	A	iij	3	Francisci Xaverii, Conf., *dupl.*
xvij	b	*Prid.*	4	Petri Chrysologi, Episc. Conf. et Doct., *dupl.* Comm. S. Barbaræ Virg. et Mart.
xvj	c	*Non.*	5	Sabbæ Abbatis Comm.
xv	d	viij	6	Nicolai, Episc. et Conf., *dupl.*
xiv	e	vij	7	Ambrosii, Episc. Conf. et Doct., *duplex.*
xiij	f	vj	8	Conceptio B. M. V., *dupl.* 2 cl.
xij	g	v	9	De Octava
xj	A	iv	10	De Oct. Comm. S. Melchiadis.
x	b	iij	11	Damasi, P. et C., *sem.* Com. Oct.
ix	c	*Prid*	12	De Octava.
viij	d	*Idib.*	13	Luciæ, Virg. et M., *dupl.* Com. Oct.
vij	e	xix	14	De Octava.
vj	f	xviij	15	Octava Conceptionis, *dupl.*
v	g	xvij	16	Eusebii, Episc. et Mart., *semid.*
iv	A	xvj	17	
iij	b	xv	18	
ij	c	xiv	19	
j	d	xiij	20	Vigilia.
	e	xij	21	Thomæ Apostoli, *dupl.* 2 cl.
xxix	f	xj	22	
xxviij	g	x	23	
xxvij	A	ix	24	Vigilia.
xxvj	b	viij	25	NATIVITAS D. N. JESU CHRISTI, *dupl.* 1 cl.
5. xxv	c	vij	26	Stephani Protomartyris, *dupl.* 2 cl. Comm. Oct.
xxiv	d	vj	27	Joannis Apost. et Evang., *dupl.* 2 cl. cum Comm. Octavarum.
xxiij	e	v	28	SS. Innocentium, *dupl.* 2 cl. Com. Octavarum.
xxij	f	iv	29	Thomæ Cantuariensis, Ep. et Mart., *semid.* Com. Octavar.
xxj	g	iij	30	De Domin. infra Oct. Nativ. vel de Oct. cum Comm. Octavar.
19. xx	A	*Prid.*	31	Silvestri, Papæ et Conf., *duplex.* Comm. Octavarum.

Hæc Epacta 19, *numquam est in usu, nisi quando eodem anno concurrit cum Aureo numero* xix.

RUBRICÆ GENERALES BREVIARII.

Officium quotidie fit aut Dupplex, aut Semiduplex, aut Simplex.

I.

De Officio Duplici.

OFFICIUM fit Duplex in diebus a Feria quinta in Cœna Domini usque ad Feriam tertiam Paschæ inclusive, in Dominica in Albis, in Ascensione Domini, in Dominica Pentecostes, et duobus diebus sequentibus : in festo Trinitatis, Corporis Christi, et Dedicationis propriæ Ecclesiæ : in Festis, quibus in Kalendario apponitur hæc vox Duplex : in die octava festi habentis octavam, in festo Patroni unius vel plurium alicujus loci, vel Titularis Ecclesiæ ; et in festis Sanctorum, qui apud quasdam Ecclesias, Religiones, vel Congregationes consueverunt solemniter celebrari cum Officiis propriis a Sede Apostolica approbatis, aut ab ejusdem Sedis auctoritate receptis, vel recipiendis (servata forma hujus Breviarii), alioquin de Communi, etiam si prædicta Festa in hoc Kalendario non sint descripta. Præterea Officium fit Duplex pro Defunctis in Commemoratione omnium fidelium Defunctorum, et in die obitus, seu depositionis Defuncti, ut in eodem Officio dicitur, circa finem Breviarii.

2. Festum Duplex celebratur eo die quo cadit, nisi illud contingat transferri, ut dicitur in Rubrica de translatione Festorum.

3. Habet primas, et secundas Vesperas integras, nisi cum alio simili concurrat, ut dicetur in Rubrica de Concurrentia Officii : et totum Officium fit de Duplici incipiendo a primis Vesperis, usque ad Completorium sequentis vel inclusive, nisi aliter in propriis locis assignetur. Officium autem Defunctorum habet tantum primas Vesperas, Matutinum, et Laudes, ut circa finem Breviarii ponitur.

4. In utrisque Vesperis, Matutino, et Laudibus tantum, non autem in aliis Horis duplicantur Antiphonæ, id est, integræ dicuntur in principio, et in fine Psalmorum.

5. Ad Matutinum regulariter dicuntur tres Nocturni, cum novem Psalmis, et totidem Lectionibus, hoc est, in unoquoque Nocturno tres Psalmi, et tres Lectiones, præterquam in Paschate Resurrectionis, et Pentecostes cum duobus sequentibus diebus, in quibus dicitur unum tantum Nocturnum cum tribus Psalmis, et totidem Lectionibus, ut ibidem ponitur.

6. Preces ad Primam, et Completorium, et Suffragia de S. Maria, Apostolis, et Pace ad Vesperas, et Laudes, non dicuntur in Officio Duplici, ut etiam in propriis eorum Rubricis dicetur.

7. Quomodo sit ordinandum Officium Duplex in Vesperis, Matutino, et ceteris Horis : similiter et de Antiphonis, Responsoriis, Versibus, Capitulis, et aliis in eo dicendis, habentur inferius de singulis propriæ Rubricæ.

II.

De Officio Semiduplici.

OFFICIUM fit Semiduplex diebus Dominicis (excepta Dominica in Albis, in qua fit Duplex et diebus infra Octavas) ; item in festis, quibus in Kalendario ponitur hæc vox, Semiduplex, et in Festis propriis quorumdam locorum, seu Congregationum, quæ solemnius apud illas, quam Simplicia, consueverunt celebrari.

2. De festo Semiduplici fit eo die quo cadit, nisi contingat transferri, ut dicetur in Rubrica de Translatione Festorum.

3. Habet totum Officium integrum sicut Duplex, sed non duplicantur Antiphonæ.

4. Ad Matutinum dicuntur tres Nocturni, præterquam infra Octavas Paschæ et Pentecostes, in quibus dicitur unum Nocturnum cum tribus Psalmis, et totidem Lectionibus ; et regulariter quando dicuntur tres Nocturni, dicuntur novem Psalmi, et totidem Lectiones, exceptis iis Dominicis, in quibus fit Officium ut in Psalterio, quæ habent xviij Psalmos, ut ibi.

5. Quomodo sit ordinandum Offi-

cium Semiduplex tam in festis, quam in Dominicis, et infra Octavas item et de Antiphonis, Versibus, Responsoriis, et hujusmodi aliis, et quando in Semiduplici dicantur Preces ad Primam, et Completorium, et Suffragia de Sanctis ad Vesperas, et Laudes, habentur inferius de singulis propriæ Rubricæ.

III.

De Officio Simplici.

OFFICIUM fit Simplex in diebus Ferialibus, quando occurrit fieri de Feria: item in Festis, quibus in Kalendario non apponitur hæc vox, Duplex, vel Semiduplex, vel de Octava: Item quando fit de B. Maria in Sabbato, ut in ejus Rubrica dicetur.

2. De Festo Simplici fit eo die quo cadit, nisi eodem die occurrat fieri Officium novem Lectionum, vel de S. Maria in Sabbato, vel de aliquibus feriis, quibus festum Simplex cedit, ut dicetur in Rubricis de Feriis, et de Commemorationibus.

3. Habet tantum primas Vesperas, in quibus dicuntur Psalmi feriales, et a Capitulo fit de festo, nisi cum eo concurrat Officium novem Lectionum, quia tunc de eo fit sola commemoratio, ut dicetur in Rubrica de Concurrentia Officii: et ejus Officium terminatur ad Nonam, et nihil amplius fit de eo, nec commemoratio.

4. Ad Matutinum post Invitator. et Hymnum de festo, dicitur unum tantum Nocturnum cum duodecim Psalmis, ut in Psalterio, secundum feriam quæ occurrit: et tres Lectiones leguntur, ut infra in Rubrica de Lectionibus habetur.

5. Quomodo sit ordinandum Officium Simplex ad Vesperas, Matutinum et alias Horas, item et de Antiphonis, Versibus, Responsoriis, et aliis, ac quando Preces, et Suffragia de Sanctis dicenda sint, habentur inferius propriæ Rubricæ.

IV.

De Dominicis.

DE Dominica semper fit Officium in Dominicis Adventus et in Dominicis a Septuagesima usque ad Dominicam in Albis inclusive, quocumque festo Duplici, vel Semiduplici adveniente: quia tunc festum transfertur (ut in Rubrica de Translatione Festorum dicetur) nisi illud festum sit de principali Titulo, vel Patrono alicujus Ecclesiæ, vel loci, aut Dedicatione propriæ Ecclesiæ; quia tunc de hujusmodi festo fit tantum in Ecclesia, vel loco, cujus est Titulus, vel Patronus vel Dedicatio, cum commemoratione Dominicæ; quibusdam Dominicis exceptis, ut dicetur in Rubrica de Commemorationibus. In aliis Dominicis per annum fit de Dominica, quando in eis non occurrit festum Duplex: quia tunc fit de Duplici, cum commemor. Dominicæ in utrisque Vesperis et Laudibus, et ad Matutinum legitur nona Lectio de Homilia Dominicæ, ut dicetur in Rubrica de Commemorationibus. Si Semiduplex eodem die occurrat, transfertur, ut dicetur in Rubricis de Translatione Festorum.

2. De Dominica infra Octavas Nativitatis, Epiphaniæ, Ascensionis, et Corporis Christi occurrentibus, Officium fit sicut infra Octavam, et in Proprio de Tempore, cum commemor. Octavæ, et sine Precibus, et Suffragiis Sanctorum. In Dominicis vero, quæ occurrunt infra alias Octavas, totum Officium fit de Dominica, ut in Psalterio, et in Proprio de Tempore, cum commemorat. Octavæ, omissis etiam dictis Precibus, et Suffragiis ut supra. De Dominica occurrente in die Octava fit commemor. sicut dictum est, quando in ea fit de festo Duplici, præterquam in die Octava Epiphaniæ, in qua nihil fit de Dominica, quia ejus Officium ponitur in Sabbato præcedenti.

3. Positum est autem officium sex Dominicarum post Epiphaniam, et viginti quatuor post Pentecosten, ut compleatur numerus triginta Dominicarum, quæ esse possunt ab Epiphania usque ad Septuagesimam, et a Pentecoste usque ad Adventum; ne ulla ex his Dominicis vacet, quin saltem de ea fiat commemoratio. Nam quæ aliquando supersunt post Epiphaniam ante Septuagesimam, ponuntur post xxiij a Pentecoste, hoc ordine.

4. Si Dominicæ post Pentecosten fuerint xxv, Dominica xxiv post Pentecosten erit quæ est vj post Epiphaniam. Si fuerint xxvj, Dominica xxiv erit quæ est v et xxv quæ est vj. Si fuerint xxvij, Dominica xxiv erit quæ est iv, et xxv quæ est v, et xxvj erit vj. Si fuerint xxviij, Dominica xxiv erit iij, et xxv erit iv, et xxvj erit v, et xxvij erit vj, et ultimo loco semper ponitur

quæ in ordine est xxiv post Pentecosten, etiam si post Pentecosten aliquando non sint nisi xxiij Dominicæ. Tunc enim xxiv ponitur loco xxiij et officium xxiij ponitur in præcedenti Sabbato, quod non sit impeditum festo ix Lectionum; alioquin in alia præcedenti die similiter non impedita, in qua fiat Officium de Feria, cum commemoratione festi Simplicis, si occurrat; et in ea legantur tres Lectiones de Homilia Dominicæ, omissis Lectionibus Scripturæ illius feriæ: et in Laudibus dicatur Antiphona ad Benedictus, et Oratio de Dominica xxiij. Quod si tota Hebdomada impedita sit festis ix Lectionum etiam translatis, vel aliqua Octava, tunc in Sabbato legatur ix Lectio de Homilia Dominicæ xxiij et de ea fiat commemoratio in Laudibus tantum, cum Antiphona, et Oratione propria.

5. Cum vero interdum contingat, ut Dominica tertia, vel quarta, vel quinta, vel sexta post Epiphaniam superfluat, nec possit poni etiam post xxiij a Pentecoste, tunc de ea fit officium in Sabbato ante Dominicam Septuagesimæ, ut dictum est supra num. præcedenti.

6. De Dominica secunda post Epiphaniam, quando Septuagesima venerit immediate post Octavam Epiphaniæ, quomodo agendum sit Officium, habetur in propria Rubrica ante Dominicam primam post Epiph.

7. Cum autem in Proprio de Tempore dicitur aliqua Dominica esse prima mensis, in qua primo ponitur initium libri de Scriptura cum sua historia, id est, cum Responsoriis, animadvertendum est, eam dici primam Dominicam mensis, quæ venit in Kalendis illius mensis, vel est proximior Kalendis, hoc modo: Si Kalendæ venerint in ij et iij et iv Feria, Dominica prima mensis erit quæ præcedit Kalendas, licet veniat in præcedenti mense: si autem Kalendæ venerint in v et vj Feria, et Sabbato, prima Dominica erit quæ sequitur post ipsas Kalendas. Dominica autem prima Adventus non sumitur ea, quæ est proximior Kalendis Decembris, sed ista S. Andreæ, vel quæ venerit in eo festo.

8. Officium Dominicæ fit Semiduplex, et incipit a primis Vesperis in Sabbato: et habet totum Officium integrum usque ad Completorium Dominicæ inclusive, nisi cum aliquo concurrat, ut dicitur in Rubrica de Concurrentia Officii.

9. Ad Matutinum dicuntur tres Nocturni cum Psalmis, ut in Psalterio; et leguntur novem Lectiones, ut in Proprio de tempore.

10. Quomodo autem sit ordinandum ejus Officium, insuper et de Lectionibus, Responsoriis, et aliis, et quomodo initia librorum Scripturæ cum sua historia sint ponenda, habentur de singulis inferius propriæ Rubricæ.

V.

De Feriis.

OFFICIUM Feriale, hoc est, Simplex de Tempore occurrenti, prout in Psalterio, et Proprio de Tempore habetur, fit semper in feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, Vigiliarum, et in feria secunda Rogationum, quando infra Hebdom. non occurrit festum Duplex, vel Semiduplex, vel de Octava: quia tunc de hujusmodi feriis fit commem. ut dicetur in Rubr. de Commemorationibus. Si vero in eis occurrat festum simplex, de eo fit tantum commem. Item per annum fit Officium de feria illis diebus, quibus infra Hebdomadam in Kalendario non ponitur aliquod festum Duplex, Semiduplex, vel Simplex, et non occurrit aliqua Octava, vel Officium S. Mariæ in Sabbato, vel aliquod festum solemne, aut consuetum in aliqua Ecclesia celebrari, quamvis in Kalend. hujus Breviarii non sit descriptum.

2. Officium feriæ in Adventu, Quadragesima, Quatuor Temporibus, Vigiliis, et prima die Rogationum, incipit a Matutino: in aliis vero feriis per annum, inde fit de Feria, ubi desinit Officium præcedentis diei; ita ut si præcedenti die fuerit Duplex, vel Semiduplex, Officium Feriæ incipiat sequenti die a Matutino: si præcedenti die fuerit festum Simplex, de feria fiat a Vesperis illius præcedentis diei inclusive. Similiter et quando in feria iv et vj Quatuor Temp. Septembris, et in feria iv Cinerum, ac in Vigiliis occurrit aliquod Festum Simplex, de quo fieri debet commemoratio, tunc præcedenti die (nisi fuerit festum ix Lectionum) in Vesperis fit de feria, ut in Psalterio, sine Precibus, cum Oratione Dominicæ præcedentis, et cum commemoratione festi tritim Lectionum in sequenti feria occurrentis, ut dicetur

infra in Rubrica de Concurrentia. Terminatur autem Officium de feria, subsequente Duplici, vel Semiduplici, ad Nonam: subsequente vero Simplici, de quo fieri debeat Officium, ad Capitulum Vesperarum, quia inde fit de festo Simplici, absque ulla deinceps commemoratione feriæ.

3. Ad Matutinum dicitur unum tantum Nocturnum cum xij Psalmis, secundum ordinem Feriarum in Psalterio, et tribus Lectionibus, ut in Proprio de Tempore.

4. Excipiuntur ab hoc ordinario Officii ferialis tres feriæ majores Hebdomadæ sanctæ, et feriæ Octavarum Paschæ, et Pentecostes, in quibus fit officium, ut in propriis locis ponitur.

5. Quomodo ordinandum sit Officium de Feria ad Matutinum, et alias Horas, item de Lectionibus, et Responsoriis, et quando dicendæ sint Preces feriales, ac de aliis quæ ad Officium feriæ pertinent, habentur inferius de singulis propriæ Rubricæ.

VI.

De Vigiliis.

De Vigilia fit Officium in omnibus Vigiliis per annum quæ jejunantur, ubi in Kalendario annotatur hæc vox, Vigilia: nisi in die Vigiliæ occurrat festum ix Lectionum vel Octava: tunc enim in Officio ix Lectionum legitur nona Lectio de Homilia Vigiliæ, et fit commemoratio de ea ad Laudes tantum, cum Antiphona ad Benedictus, et ℣. feriæ occurrentis de Psalterio, et Oratione Vigiliæ; præterquam in illis festis majoribus, quæ inferius excipiuntur.

2. Si Vigilia occurrat in Dominica, de ea fit Officium in Sabbato, quod non sit impeditum officio ix Lectionum: quia tunc de Vigilia fit tantum commem. ut dictum est. Excipitur ab hac regula Vigilia Nativitatis, et Epiphaniæ Domini: quæ si venerint in Dominica, fit de illis, ut in propriis Rubricis dicitur. Si autem in Vigilia occurrat festum solemne alicujus loci, vel ex solemnioribus infra annum, quæ inferius in Rubrica de Commemorationibus numerantur (veluti si in Vigilia S. Joannis Baptistæ venerit festum Corporis Christi) nihil tunc prorsus, nec commemoratio fit de Vigilia, excepta Vigilia Epiphaniæ. Idem servetur quando aliqua Vigilia venerit in Adventu, Quadrages., et Quatuor Temporibus: nulla enim in his feriis de Vigilia fit commem.

3. Officium Vigiliæ incipit ad Matutinum, sicut dictum est, in superiori Rubrica de Feriis: terminatur autem ad Nonam, quia Vesperæ sunt de sequenti festo.

4. Officium Vigiliæ totum fit de feria occurrenti, ut in Psalterio: et tres Lectiones leguntur de Homilia in Evangelium Vigiliæ, ut in propriis locis assignatur, cum tribus Responsoriis de Feria occurrenti, ordine in Rubrica de Responsoriis descripto. Dicuntur Preces feriales, et Commemorationes communes, aliaque omnia sicut in feriis Adventus, Quadragesimæ, et Quatuor Temporum; de quibus et de aliis circa ordinandum ejus Officium, habentur inferius propriæ Rubricæ.

5. Excipitur ab hoc ordinario Vigiliarum quæ jejunantur, Vigilia Pentecostes, quæ cum tribus Nocturnis sub Officio Semiduplici celebratur, ut ibi; et Vigilia Nativitatis Domini, quæ Nocturno feriæ excepto, in Laudibus et Horis habet reliquum Officium Duplex. In Vigiliis vero Epiphaniæ et Ascensionis, quæ non jejunantur, fit Officium, ut in propriis locis notatur.

VII.

De Octavis.

De Octava fit Officium, vel saltem commemor. (quando aliquo festo, vel Dominica impeditur) per octo dies continuos. Fit de Octava in Paschate Resurrectionis, in Ascensione Domini, in Pentecoste, in festo Corporis Christi, in Festis, quibus in Kalendario apponitur Octava, item in Festo Dedicationis propriæ Ecclesiæ, et in festo principalis Patroni, et Titularis loci, vel Ecclesiæ, et in festis aliorum Sanctorum, quæ apud quasdam Ecclesias, Congregationes, et Religiones consueverunt solemniter cum Octavis celebrari: nisi illa Festa venerint in Quadragesima, quo tempore omittitur Officium cujuscumque Octavæ. Quod si aliquod Festum, quod celebrari solet cum Octava, paulo ante Quadragesimam venerit, et jam per aliquot dies factum sit Officium de ejus Octava, adveniente Quadragesima nihil amplius fit de ea, nec commemoratio. Et idem servetur de Octavis nondum absolutis, quando supervenit Festum Pentecostes, et dies 17 Decembris.

2. In Pascha Resurrectionis, et Pen-

ecostes Officium octavæ terminatur
in Sabbato sequenti ad Nonam.

5. Infra Octavas fit de festis Duplicibus, et Semiduplicibus occurrentibus, ac etiam translatis, ut dicetur infra de Translatione Festorum num. 5 cum commemoratione Octavæ : nisi illa festa sint de solemnioribus enumeratis in sequenti Rubrica de Commemorationibus, in quibus nulla fit commem. de Octava, exceptis Octavis Nativitatis, Epiphaniæ, et Corporis Christi, de quibus fit semper commem. quocumque Festo in illis occurrente. Infra Octavas autem Paschæ et Pentecostes non fit de Festo aliquo, etiam principali Patrono, vel Titulari Ecclesiæ, vel Dedicatione ejusdem, sed transfertur post Octavam. Infra Octavam Epiphaniæ fit tantum de Patrono, vel Titulari Ecclesiæ, et Dedicatione ejusdem, (non tamen in die Octava) cum commemor. Octavæ. Infra Octavam Corporis Christi fit tantum de Duplicibus, non tamen translatis, cum commemoratione Octavæ : de Semiduplicibus vero infra eam non fit, sed transferuntur post Octavam, ut dicetur in Rubrica de Translatione Festorum. De Simplicibus infra quascumque Octavas occurrentibus fit tantum commemoratio, præterquam in duobus diebus post Paschæ, et Pentecosten, ut dicitur in sequenti Rubrica de Commemorationibus. De Dominicis infra Octavas occurrentibus fit Officium, ut dictum est supra in Rubrica de Dominicis. Si duæ Octavæ simul occurrant, (ut Octava sancti Joannis Baptistæ, et Octava Corporis Christi, vel Octava Patroni, vel Titularis Ecclesiæ cum alia Octava) quando non erunt celebranda Festa ix Lectionum, vel dies Dominicus, fiet Officium de digniori, cum commem. alterius. De die autem Octava cujuscumque Festi fit totum Officium Duplex, cum commemoratione diei infra aliam Octavam. De Festis occurrentibus in die Octava servetur quod dicitur in Rubrica de Translatione Festorum.

6. Officium de Octava fit cum tribus Nocturnis; novem scilicet Psalmis, et ix Lectionibus, (exceptis Octavis Paschæ, et Pentecostes, in quibus fit cum uno Nocturno, ut suis locis ponitur) et omnia dicuntur sicut in die Festi, præter Lectiones : quarum primæ tres semper sunt de Scriptura occurrente in Officio de Tempore, præterquam infra Octavam Assumptionis beatæ Mariæ, in qua singulis diebus positæ sunt Lectiones propriæ de Canticis canticorum : aliæ Lectiones secundi et tertii Nocturni dicuntur quæ infra Octavam positæ sunt. Infra Octavam vero Patroni, vel Titularis Ecclesiæ, aut alterius Festi quod in aliquibus Ecclesiis consuevit cum Octava celebrari, si apud illas Ecclesias non habentur propriæ, et approbatæ Lectiones, pro secundo, et tertio Nocturno infra Octavam, repetantur Lectiones positæ in Communi Sanctorum, si de Sanctis fiat Octava, aliquin Lectiones dicti Festi.

5. Infra Octavam Officium fit Semiduplex, in die Octavæ Duplex. In Vesperis infra Octavam omnia dicuntur sicut in ij Vesperis Festi : et in primis Vesperis diei Octavæ omnia sicut in primis Vesperis Festi, nisi aliter in propriis locis notetur.

6. Infra Octavas non fiunt Suffragia consueta de Sanctis, nec dicuntur Preces ad Primam, et Completorium, etiam si fiat Officium de Dominica, vel Festo Semiduplici. In aliis, quomodo sit ordinandum Officium de Octava, habentur inferius propriæ Rubricæ.

VIII.

De Officio sanctæ Mariæ in Sabbato.

IN omnibus Sabbatis per annum extra Adventum et Quadragesimam, ac nisi Quatuor Tempora aut Vigiliæ occurrant, vel nisi fieri debeat de Feria propter Officium alicujus Dominicæ aliquando infra Hebdomadam ponendum, ut in Rubrica de Dominicis dictum est; et nisi fiat Officium ix Lectionum, vel de Octava Paschæ, et Pentecostes, semper fit Officium de S. Maria, eo modo quo fit de festo Simplici, quemadmodum circa finem Breviarii disponitur. De Festo autem Simplici in Sabbato occurrente fit tantum commemoratio.

2. Cum vero supradictis diebus fieri non potest Officium de sancta Maria, nulla etiam fit commemoratio de ea propter Sabbatum, sed tantum in Semiduplicibus (quando ejus Officium parvum non dicitur) fit consueta ejus commemor. per annum cum aliis Suffragiis positis in Psalterio post Vesperas Sabbati.

3. Ejus Officium in Sabbato incipit Feria vj ad modum festi Simplicis, a

Capitulo, et terminatur ad Nonam Sabbati. Si autem Feria vj occurrat Officium novem Lectionum, in Vesperis fit tantum commemoratio de S. Maria cum Antiphona, Versu, et Oratione, quæ habentur in Officio ejus in Sabbato; nisi illud Officium ix Lectionum sit de eadem B. Maria, quia tunc nulla alia commemoratio de ea facienda est.

4. Ad Matutinum post Invitatorium, et Hymnum de S. Maria, dicitur unum Nocturnum cum xij Psalmis Ferialibus, ut in Psalterio, Versus de S. Maria, prima et secunda Lectio ex Scriptura de Tempore occurrenti; tertia Lectio, et alia omnia tam in Matutino, quam in Laudibus et Horis, in Officio S. Mariæ in Sabbato assignantur.

5. Dicuntur Preces Dominicales ad Primam et Completorium, et fiunt suffragia consueta de Apostolis et Pace, et tempore Paschali sola commemoratio de Cruce, ut in secunda Feria post Octavam Paschæ. Post Nonam nihil fit de ea, nisi consueta ejus commemoratio cum aliis suffragiis, quando dicenda sunt in Officio de Dominica.

IX.

De Commemorationibus.

COMMEMORATIONES fiunt de Festis Simplicibus, quando in eorum diebus incidit Festum ix Lectionum, etiam translatum, vel Dominica, vel Octava, vel Sabbatum, et quando fieri debet de Feria, ut ponatur Officium alicujus Dominicæ, quæ eo anno supersit.

2. De Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, Vigiliarum, et secunda Rogationum fit commemoratio, quando Festum novem Lect. in illis Feriis occurrit. Si simplex Festum in eisdem Feriis occurrat, Officium fit de Feria, et commemoratio de Festo Simplici.

3. Præterea fit commemoratio de Dominicis a Pentecoste usque ad Adventum, et ab Epiphania usque ad Septuagesimam, et a Dominica in Albis usque ad Pentecosten exclusive quando Festo Duplici impediuntur. De aliis Dominicis nulla fit commemoratio occurrente Festo Duplici, quia festum in illis occurrens transfertur; nisi illud Festum fuerit principalis Patroni, vel Tituli, aut Dedicationis ipsius Ecclesiæ, non autem alicujus Capellæ, vel Altaris ejusdem Ecclesiæ; et tunc de hujusmodi principali Festo fit tantum in eo loco, vel Ecclesia, cujus est Patronus, vel Titulus, aut Dedicatio, cum commemoratione Dominicæ, excepta Dominica prima Adventus, Dominica prima Quadragesimæ, Dominica Passionis, Dominica Palmarum, Dominica Paschæ, Dominica in Albis, ac Dominica Pentecostes, et Trinitatis; in quibus hujusmodi occurrens Festum transfertur in sequentem diem similiter non impeditam: dummodo non fuerit infra majorem Hebdomadam, et per Octavam Paschæ et Pentecostes: quibus diebus non fit de aliquo festo Duplici occurrente.

4. De Octava etiam, quando Festo ix Lectionum, vel Dominica impeditur, fit commemoratio, nisi illud Festum ix. Lectionum fuerit solemne principale alicujus loci, ut supra. Nam in primis Vesperis, et Laudibus hujusmodi Festi nulla fit commemor. festi Simplicis occurrentis, nec alicujus Vigiliæ, (excepta Vigilia Epiphaniæ) nec alicujus diei infra Octavam, nec alicujus præcedentis Festi ix Lectionum (nisi id Festum fuerit ex iis, quæ infra in hac eadem Rubrica enumerantur) nec diei Octavæ, nec Dominicæ, si Festum illud solemne celebretur Feria secunda, exceptis Dominicis Adventus, et Dominicis a Septuagesima usque ad Oct. Paschæ inclusive, de quibus Dominicis, sicut etiam de Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, et secundæ Rogationum, semper fit commemoratio quocumque festo adveniente. Quod si hujusmodi Festum solemne venerit in quacumque Dominica, fit commemoratio de ea in utrisque Vesperis et Laudibus. Et similiter si occurrat in die Octava alicujus Festi habentis Octavam, de ea fiet commemoratio etiam in utrisque Vesperis, et Laudibus. In secundis autem Vesperis Festi prædicti fit commemoratio de Duplici, Semiduplici, et Dominica sequentibus, et non de aliis.

5. Idem servatur in quibusdam Festis majoribus per annum, scilicet in Nativit. Domini (in cujus Officio nulla fit commemoratio de S. Anastasia, sed in secunda tantum Missa) in Epiphania, in Pascha Resurrectionis cum tribus proxime antecedentibus, et duobus sequentibus diebus, in Ascensione Domini, in Pentecoste cum duobus sequentibus diebus, in festo Corporis Christi, in festis Nativitatis S. Joannis

Baptistæ, sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, et Assumptionis B. Mariæ, in festo omnium Sanctorum, et in festo Dedicationis propriæ Ecclesiæ, in quibus Festis fiunt commemorationes eo modo tantum, quo dictum est supra de festo solemni alicujus loci.

6. In festis autem secundi ordinis, videlicet, Circumcisionis, Trinitatis, Conceptionis, Purificationis, Annunciationis, et Nativitatis B. Mariæ, in Natalitiis xij Apostolorum, et Evangelistarum, in festo S. Joseph, in festo Inventionis S. Crucis, et in festo S. Laurentii, et Dedicationis S. Michaelis Archangeli, in primis Vesp. fit commem. Festi Duplicis eo die celebrati, nisi aliter in propriis locis notetur : in Dominica vero, de die infra Octavam, et de Festis Semiduplicibus non fit commemoratio, eo modo quo nec de festo solemni alicujus loci, ut dictum est supra. De Simplicibus, et Vigiliis in his festis occurrentibus letitur ix. Lectio, et fit commemoratio de Laudibus tantum. In secundis autem Vesperis fit commemor. de quocumque sequenti festo, etiam simplici, et de die infra Octavam, si de ea fieri debeat Officium die sequenti. De Octavis Nativitatis Domini, Epiphaniæ, et Corporis Christi, semper fit commemoratio in utrisque Vesperis, et Laudibus, quandocumque contigerit infra illas de aliquo alio festo Officium celebrari juxta Rubricam de Octavis num. 3.

7. De Dominicis, et feriis Adventus, et Quadragesimæ commem. fit in utrisque Vesperis, et Laudibus. De Feriis Quatuor Temporum, Vigiliarum, et secunda Rogationum, quando de illis commemoratio fieri debet, fit in Laudibus tantum. De festis autem Simplicibus (nisi in diebus supradictis occurrant) commem. fit in primis Vesperis, et Laudibus eo die quo in Kalendario assignantur. De aliis vero Dominicis per annum, et Octavis, commemoratio fit in utrisque Vesperis, et Laudibus, nisi concurrant cum supra numeratis Festis.

8. Commemorationes fiunt hoc modo. Post Orationem diei, in primis Vesperis dicitur Antiphona, quæ posita est ad Magnificat : et in Laudibus quæ posita est ad Benedictus in Communi (si propriam non habuerit) conveniens huic Officio, cujus fit commem : post Antiphonam dicitur Versus, inde sequendus, unde sumpta est Antiphona, scilicet post Hymnum Vesperarum, et Laudum, deinde dicitur Oratio. Si Antiphona, et Versus festi, de quo fit commemoratio, sumenda essent ex eodem Communi, unde sumpta sunt in Officio diei, in festo Commemorationes variantur, ita ut in Vesperis sumantur ex Laudibus, et in Laudibus ex primis Vesperis ejusdem Communis, nisi aliter signetur. Et similiter si in secundis Vesperis sanctæ Agathæ, aut alterius Sanctæ novem Lectionum fieri debeat commemoratio B. Mariæ pro ejus Officio in sequenti Sabbato celebrando, ne repetatur. ℣. *Diffusa est gratia*, dicatur ℣. *Benedicta tu*, ex Laudibus. Si item occurrat, ut eadem sit Oratio festi, de quo fit Officium, et ejus de quo fit commemor. mutetur Oratio pro commemoratione in aliam de Communi. Si de Tempore fiat commemor. de Dominica scilicet, vel feria, Antiphona, et Versus ante Orationem eodem modo sumantur ex Proprio de Tempore, si habuerit proprium : alioquin de Psalterio : Oratio vero ex Proprio de Tempore.

9. Quando fit commemoratio de Dominica vel feria, quæ habent propriam Homiliam, ix Lectio in Officio diei novem Lectionum legitur de Homilia Dominicæ, vel feriæ, quæ erit vel prima de Homilia, vel tres simul in una Lectione conjunctæ.

10. Si in die, in quo fit Officium novem Lectionum, fiat commem. de Festo trium Lectionum, nona Lectio legitur de festo trium Lectionum si propriam habuerit, si duas, ex duabus fiat una Lectio, quæ sit nona in Officio novem Lectionum. Quæ Lectio de Sancto non legitur, quando de eo fit commem. in Dominicis, quæ habent nonum Responsorium, nec quando nona Lectio legenda est de Homilia Dominicæ, vel Feriæ, ut supra, nec in Feriis, et aliis diebus, quando in Officio diei leguntur tantum tres Lectiones : nec etiam nona Lectio legitur de die infra Octavam, quando de ea fit commem. in Dominica, vel aliquo Festo, licet habeat Evangelium proprium, et Homiliam.

11. Quando contigit fieri plures commemorationes, servetur hic ordo. De Duplici fiat ante Dominicam, de Dominica ante Festum Semiduplex, de Semiduplici ante diem infra Octavam de die infra Octavam ante ferias Adventus, Quatuor Temporum, Vigiliarum, et Rogationum, et de dictis fe-

riis ante Festum Simplex. De Sancta Maria (quando in secundis Vesperis festi novem Lectionum, quod Feria vj celebratum sit, de ea fieri debet commemoratio pro Officio sequentis Sabbati) fiat ante Festum Simplex in Sabato occurrens. De festo Simplici fit commemoratio ante Suffragia, seu Communes commemorationes de Cruce, sancta Maria, Apostolis, et Pace, et ante commemorationem cujuscumque Tituli, vel Patroni Ecclesiæ, quæ etiam pro sui dignitate aliis Suffragiis prædictis præponeretur. De quibus Suffragiis, quomodo et quando faciendæ sint, habetur inferius propria Rubrica.

X.

De Translatione Festorum.

Si aliquod Festum Duplex occurrat in Dominicis Adventus, et in Dominicis a Septuagesima usque ad Dominicam in Albis inclusive, in Vigilia Nativitatis Domini, in die Circumcisionis, in tota Octava Epiphaniæ, in feria quarta Cinerum, in tota majori Hebdomada, et infra Octavam Paschæ, in Ascensione Domini, in diebus a Vigilia Pentecostes usque ad festum Trinitatis inclusive, in festo Corporis Christi, et ejus die Octava, in festo Assumptionis B. Mariæ Virginis, et omnium Sanctorum; transfertur in primam diem festo Duplici, vel Semiduplici non impeditam: exceptis tamen festis Nativitatis S. Joannis Baptistæ, et sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, quæ in die Octava Corporis Christi celebrantur: excepto quoque festo quocumque solemni alicujus loci, quod in propria tantum Ecclesia, etiam in aliquibus ex supradictis diebus occurrens, scilicet, in Dominicis ij iij et iv. Adventus, et Quadragesimæ, Dominica Septuagesimæ, Sexagesimæ, et Quinquagesimæ, et diebus infra Octavam Epiphaniæ (ut in Rubrica de Commemorationibus dictum est) celebratur. Si autem festum Nativitatis S. Joannis Baptistæ venerit in die Corporis Christi, transfertur in sequentem diem, cum commemoratione Octavæ, et in secundis Vesperis Corporis Christi fit tantum commemor. S. Joannis: sequentibus autem diebus fit Officium de eadem Octava Corporis Christi, cum commemor. Octavæ S. Joannis. Dies autem Octava S. Joannis tunc veniens in die Octava Corporis Christi, non transfertur, sed de illa eo anno fit tantum commemoratio in utrisque Vesperis, et Laudibus diei Octavæ Corporis Christi; et id semper servetur quando festum habens Octavam transfertur, ut non ideo dies Octava transferatur, sed ipsa die de ea fiat commemorat. quæ alias erat Octava, si festum non fuisset translatum. Quod si festum post totam suam Octavam transferri contigerit, illo anno celebretur sine Octava: nisi Titularis Ecclesiæ privilegio aliter fieri oporteat.

2. Si in die Octava alicujus festi habentis Octavam, occurrat aliquod festum Duplex ex majoribus supra in Rubrica de Commemorationibus enumeratis, fiat de Festo cum commemor. diei Octavæ: excepta die Octava Nativitatis Domini, et Epiphaniæ, in quibus non fit de aliquo festo, sed transfertur in primam diem similiter non impeditam. Si autem non fuerit ex prædictis festis, fiat de Octava, et festum transferatur ut supra.

3. Si aliquod festum Duplex infra Octavam occurrens, alio majori festo Duplici impediatur, transferatur in primam diem similiter non impeditam, et in eo fiat commemoratio de Octava.

4. Si in aliis Dominicis per annum a supradictis occurrat festum Duplex, non transfertur, ut dictum est in Rubrica de Commemorationibus.

5. Festum Semiduplex occurrens diebus supradictis et infra Octavam Corporis Christi, et aliis Dominicis per annum, transfertur in primam diem simili Officio non impeditam: occurrens vero in Dominicis infra illas Octavas, in quibus fit de festis occurrentibus, (ut dictum est in Rubrica de Octavis) transfertur in sequentem diem, cum commemoratione Octavæ; quæ si fuerit alio festo Duplici, vel Semiduplici impedita, prædictum festum Semiduplex veniens in Dominica, transfertur post Octavam: ita ut festum Semiduplex infra Octavam non transferatur, nisi in proxime sequentem diem.

6. Si duo, vel plura festa novem Lectionum simul eodem die veniant, fiat Officium de majori, id est, de Duplici, et semiduplicia transferantur. At si omnia fuerint Duplicia, vel omnia Semiduplicia, fiat de digniori, seu solemniori, et quæ minoris solemnitatis sunt, transferantur.

7. Si plura festa ix Lectionum trans-

ferenda sint, prius transferatur Duplex, quam Semiduplex : et inter plura Duplicia, quod est magis solemne, semper prius transferatur, et prius celebretur : alioquin si sunt æqualia, unum ante aliud transferatur eo ordine, quo erant celebranda in propriis diebus.

8. Festum Simplex numquam transfertur ; sed si de eo fieri non potest Officium, fiat commemoratio, ut dictum est in Rubrica de Commemorationibus : si autem venerit in illis diebus, in quibus de Simplici nulla fit commemoratio, eo anno non fit de eo amplius.

9. Si aliquod festum ix Lectionum, in quo annotatum est fieri commemorationem alicujus Sancti, transferatur propter advenientem Dominicam, vel aliud festum majus, non tamen transfertur cum illo commemoratio illius Sancti in eo assignata ; sed dicta commem. fit die suo in Dominica, vel alio festo, in quo fieri possit, cum ix Lectione ejusdem, si propriam de vita Sancti habuerit : festum vero ix Lectionum transfertur sine ulla amplius commem. Festi Simplicis prædicti. Quod etiam servatur in commemor. occurrentibus in Vigiliis, cum de Vigilia veniente in Dominica fit in Sabbato præcedenti : tunc enim commemoratio Festi Simplicis non fit in Officio Vigiliæ, sed in Dominica.

XI.

De Concurrentia Officii.

CONCURRENTIA Officii attendenda est semper in secundis Vesperis, quomodo sit ordinandum Officium cum sequenti die. Itaque cum dicitur Officium aliquod cum alio concurrere, intelligitur de præcedenti in secundis Vesperis ; cum sequenti in primis Vesperis.

2. Duplici ergo in secundis Vesperis concurrente cum alio sequenti Duplici in primis, si utraque sint ejusdem solemnitatis, regulariter a Capitulo fit de sequenti, cum commemoratione præcedentis, nisi aliter in propriis locis annotetur. Si vero non sint ejusdem solemnitatis, servetur differentia in Rubricis de Commemorationibus, et Translatione Festorum assignata ; ut scilicet festa majora habeant primas et secundas Vesperas integras, cum commemoratione minorum, quando de eis fieri debet. Si autem post aliquod festum ex iis, quæ in secundo ordine posita sunt in Rubrica de Commemor. sequatur immediate aliud ex solemnibus majoribus, Vesperæ erunt de sequenti, cum commem. præcedentis. Inter Festa æqualis solemnitatis servetur hic ordo, ut festa Domini præferantur omnibus aliis, et habeant utrasque Vesperas integras, sicuti Festa B. Mariæ, Festis Sanctorum : item Festa Angelorum et Apostolorum, ceteris aliis : et festa illorum Sanctorum, qui in propriis locis, vel Ecclesiis solemniter celebrantur, aliis in Kalendario descriptis.

3. Duplici vero concurrente cum festo Semiduplici, cum Dominica, cum die infra Octavam, cum festo Simplici, et cum Officio B. Mariæ in Sabbato, omnia in ij Vesperis de Duplici, cum commemor. illorum, nisi illud Duplex fuerit de iis, quæ excipiuntur in Rubrica de Commemorationibus, in quibus aliquæ commemorationes omittuntur. Duplici etiam et quocumque Officio ix Lectionum concurrente cum feria, vel potius sequente feria, omnia de Duplici, et nihil de feria sequenti. Sed si festum celebretur in Adventu, et Quadragesima, fit semper commemoratio de feria, ut infra dicetur. Idem dicendum in festis Simplicibus venientibus cum sequenti festo novem Lectionum, de quibus etiam commemoratio fit non ratione concursus, sed quia eodem die occurrunt, ut dictum est in Rubrica de Commemorationibus.

4. Semiduplici festo, Dominica, et die infra Octavam concurrentibus cum sequenti Duplici, omnia de Duplici cum commemoratione illorum ; nisi Duplex fuerit ex numero majorum, quæ supra in Rubrica de Commemorationibus numerata sunt, in quibus nulla fit commemoratio præcedentis. Semiduplici festo concurrente cum sequenti alio Semiduplici, cum Dominica, vel cum die infra Octavam, a Capitulo fit de sequenti, et commemoratio præcedentis, nisi aliter signetur. Semiduplici autem concurrente cum sequente festo Simplici, vel cum Officio beatæ Mariæ in Sabbato, omnia de Semiduplici, cum commemoratione sequentis.

5. Dominica concurrente cum sequente festo Semiduplici, et cum die infra Octavam vel cum festo simplici omnia de Dominica cum commemoratione sequentis.

6. Die infra octavam concurrente cum sequente Dominica, vel Semiduplici, a Capitulo fit de sequenti cum commem. Octavæ, Dies infra Octavam cum Simplici proprie non habet concursum, quia in sequenti die infra Octavam fieri debet.

7. Die octava concurrente cum alia die Octava, a Capitulo fit de sequenti, cum commemoratione præcedentis, excepta Octava Corporis Christi concurrente cum Octava S. Joannis Baptistæ, in qua de sequenti fit tantum commemoratio, et quando aliter in propriis locis notatur. Die Octava concurrente cum sequenti Duplici minori etiam translato, a Capitulo fit de sequenti, cum commemor. Octavæ. Concurrente vero cum sequente Duplici majori, etiam translato, totum Officium fit de sequenti, cum commem. Octavæ: excepta die Octava Epiphaniæ, Paschæ, Ascensionis, et Corporis Christi, in quibus de sequenti fit tantum commem. Si autem sequens festum etiam translatum, fuerit ex solemnioribus supra enumeratis in Rubrica de Commemorationibus, in secundo ordine num. 6, totum Officium fit de sequenti, cum commemoratione Octavæ.

8. Simplex cum alio non potest concurrere in secundis Vesperis (licet cum ipso possit esse concursus in primis Vesperis,) quia non habet secundas Vesperas, sed ejus Officium terminatur ad Nonam, et deinceps nihil fit de eo nec commemor. Si sequatur aliud Simplex, Psalmi erunt de feria occurrente in Psalterio ad Vesperas, et a Capitulo fit de sequenti Simplici sine ulla commemor. præcedentis. Si sequatur Officium novem Lectionum, Vesperæ totæ erunt de eo sine ulla similiter commem. Simplicis præcedentis. Si nullum festum sequatur, subintrat Officium de Tempore, et Vesperæ totæ erunt de feria.

9. Feria non potest concurrere cum alio Officio in secundis Vesperis, neque cum ipsa potest esse concursus in primis Vesperis, quia ejus Officium incipit, et desinit, ubi desinit et incipit quodcumque aliud Officium. Quamvis proprie (si ei dandum est principium) sequente feria post aliam feriam, ejus Officium incipiat a Matutino, et terminetur sequente alia feria ad Completorium, et ideo si feria sequatur aliam feriam, in Vesperis præcedentis feriæ nihil fit de sequenti, quoad ea quæ in sequente feria sunt propria. Verbi gratia, si in Vesperis feriæ iij ante feriam quartam Cinerum fiat de feria, dicitur Oratio Dominicæ præcedentis, non autem ea, quæ est propria in sequenti feria quarta Cinerum, nec ante Orationem dicuntur Preces, quæ dicendæ sunt in dicta feria quarta Cinerum. Quod etiam fit, quando feria per annum præcedit feriam Quatuor Temporum, vel Vigiliarum. Hac etiam ratione superius dictum est in concurrentia aliorum Officiorum, cum feria nullum Officium concurrere, et nihil fieri de feria præcedente, adveniente alio Officio. Si autem de ea aliquando fieri debeat commemor. in Vesperis, non fit ratione concursus, sed quia eo die, quo Officium feriarum Adventus, et Quadragesimæ impeditur, illarum commemoratio ratione temporis ex præcepto Ecclesiæ prætermitti non debet.

10. Cum vero occurrit, ut festum Simplex veniat in feria quarta et sexta Quatuor Temporum, in feria quarta Cinerum, et in vigiliis quæ jejunantur, Vesperæ antecedentes (nisi ea die celebratum sit festum ix Lectionum) erunt de feria communi per annum, non autem de sequenti, ut dictum est, cum commemoratione festi Simplicis in sequenti feria occurrentis. Quod ideo non fit, quia sequens feria habeat primas Vesperas : sed quia cum festum Simplex in sequenti die non habeat Officium propter feriam prædictam in eo occurrentem, nec etiam convenit illud habere primas Vesperas in præcedenti die. Et eadem ratione, si festum Simplex occurrat feria quinta in Cœna Domini, in qua de eo non debet fieri commemoratio, nulla etiam fiet commemoratio in Vesperis feriæ iv præcedentis.

XII.

De ordinando Officio ex prædictis Rubricis.

SI quis velit ex supradictis Rubricis ordinare Officium occurrentis diei, videat in Kalendario, et in Tabula Festorum Mobilium, de quo fiat officium sequenti die, et ut invenerit esse faciendum, sic ordinabit illud in Vesperis, et aliis Horis nocturnis, et diurnis.

2. Si ordinandum sit Officium de tempore, id est, de Dominica, vel feria: recurrendum est semper ad Psal-

terium, ubi ordinate ponitur quod est commune Officii de Tempore, cum distributione Psalmorum : et ad Proprium de Tempore, ubi Lectiones et Responsoria, quædam Antiphonæ, et Orationes ponuntur quæ desunt in Psalterio. Invitatorium, Hymni, Capitula, Versus, Responsoria brevia, et Antiphonæ, quæ diversis temporibus ponuntur in Proprio, dicuntur loco eorum quæ sunt in Psalterio : cum vero propria non fuerint, dicuntur ut in Psalterio.

3. Si Officium sit ordinandum de Sancto, recurrendum est semper ad Commune Sanctorum ; (nisi proprium habeat in Proprio Sanctorum :) ubi vero qualitate Festi, si novem Lectionum, id est, Duplex, vel Semiduplex fuerit, omnia ordinate ponuntur, illis exceptis, quæ propria suis locis habentur. Si Festum fuerit trium Lectionum (Nocturno Feriæ, et Lectionibus exceptis) omnia sumuntur de eodem Communi. Tres Lectiones primi Nocturni in Officio novem Lectionum, et prima et secunda Lectio, vel prima tantum in Festis trium Lectionum sumuntur de Scriptura in Officio de tempore, nisi aliæ in propriis locis ponantur.

4. In majoribus solemnitatibus, et festis per annum, totum Officium ordinatur ut in propriis locis ponitur.

5. In festis B. Mariæ (omissis iis, quæ propria in illis habentur) Hymni, novem Psalmi, et alia quædam requisita sunt ex Communi ejus Officio servo, circa finem Breviarii.

6. Modus inchoandi Officium, dicendi Invitatorium, Hymnos, Antiphonas, et Versus, habetur in principio Psalterii. Cum vero Antiphonæ ducendæ sunt, dicuntur integre ante Psalmos, sicut in fine Psalmorum.

7. Modus dicendi Absolutiones, et Benedictiones ante Lectiones, legendi et terminandi Lectiones, dicendi Responsoria post Lectiones, ac Responsoria brevia post Capitula, habetur in prima Dominica de Adventu.

8. Quomodo sit inchoandum, et terminandum Officium per Horas, habetur in Psalterio : quomodo terminandum per Antiphonas B. Mariæ, habetur in fine Completorii.

9. Sed ut hæc omnia facilius habeantur, positæ sunt sequentes Rubricæ, de singulis Horis, earumque partibus distincte cognoscendis.

XIII.

De Matutino.

AD Matutinum hæc per ordinem regulariter dicuntur, secundum diversitatem Officii, nisi aliter in quibusdam diebus annotetur : *Pater noster, Ave Maria, Credo*, omnia secreto : deinde clara voce Hebdomadarius dicit, *Domine, labia mea*, etc. pollice signando sibi os signo Crucis : *Deus in adjutorium*, etc. manu extensa signando se signo Crucis a fronte ad pectus, et a sinistro humero usque ad dextrum (quod servatur in principio omnium Horarum, cum dicitur, *Deus in adjutorium*) cum *Gloria Patri*, et aliis, ut in principio Psalterii. Deinde dicitur Invitatorium conveniens Officio de Tempore, vel Sancto, quod dicitur cum Psalmo, *Venite exultemus*, eo modo quo in principio Psalterii describitur. Dicto Psalmo, et repetito Invitatorio, dicitur Hymnus, qui Officio de Temp. vel de Sancto convenit.

2. Postea in Duplicibus, et Semiduplicibus dicuntur novem Psalmi (sed in Dominicis plures, ut in Psalterio) cum suis Antiphonis, et Versibus, quæ tempori, vel festo conveniunt, et totidem Lectiones cum octo Responsoriis, aliquando cum novem ut suis locis ponitur, per tres Nocturnos distinctos, hoc modo.

3. In primo Nocturno dicuntur tres Psalmi cum tribus Antiphonis, post singulos Psalmos una Antiphona : sed tempore Paschali, id est, a Dominica in Albis usque ad Pentecosten (præterquam in Officio Ascensionis Domini) tres Psalmi cujusque Nocturni dicuntur sub una Antiphona : et in fine Psalmorum post ultimam Antiphonam cujusque Nocturni dicitur Versus : postea, *Pater noster, Et ne nos ; Absolutio, Exaudi ;* Benedictio, *Benedictione perpetua*, et aliæ ad singulas Lectiones, ut in prima Dominica de Adventu ordinantur. Deinde leguntur tres Lectiones de Scriptura, quæ per ordinem in Officio de Tempore occurrunt (nisi aliæ assignentur) et ad singulas Lectiones dicitur unum Responsorium conveniens Officio, si de tempore, ut in Proprio Temporis : si de Sancto, ut in Proprio Sanctorum : alioquin ut in Communi, etiam si Lectiones primi Nocturni sint de Scriptura Officii de Tempore.

4. In fine ultimi Responsorii cujus-

que Nocturni dicitur, *Gloria Patri*, cum repetitione partis Responsorii eo modo, quo notatur in tertio Responsorio primæ Dominicæ de Adventu: nisi aliter in propriis locis signetur.

5. In secundo Nocturno dicuntur alii tres Psalmi, Antiphonæ, Versus, *Pater noster*, Absolutio, *Ipsius pietas*, et ei consequentes Benedictiones, ut in dicta Dominica prima de Adventu: tres Lectiones de aliquo Sermone, aut de vita illius Sancti, de quo fit Officium, et ad quamlibet Lectionem unum Responsorium.

6. In tertio Nocturno alii tres Psalmi cum Antiphonis, ut supra post tertiam Antiphonam, Versus, *Pater noster;* Absolutio, *Vinculis*, et Benedictiones consequentes ad singulas Lectiones, quæ erunt de Homilia Evangelii de Tempore, vel de Festo, secundum qualitatem Officii, ut in eadem prima Dominica de Adventu ponuntur. Post vij et viij Lectionem dicitur Responsorium Officio conveniens, id est, post quamlibet unum: aliquando autem dicitur etiam post nonam Lectionem, ut suis locis notatur: et in fine ultimi Responsorii, aut octavi, aut noni dicitur, *Gloria Patri*, ut supra, nisi aliter signetur. Si non dicitur nonum Responsorium, post ultimam Lectionem dicitur Hymnus, *Te Deum*.

7. In Officio trium Lectionum, ad Matutinum, *Pater noster*, *Ave Maria; Credo, Domine labia*, etc. Invitatorium, et Hymnus in Feriali Officio de Feria, si non sint in Proprio de Tempore, dicuntur ut in Psalterio: in Festis de festo, ut in Communi Sanctorum: deinde Nocturnum Feriæ, ut in Psalterio, id est, duodecim Psalmi cum sex Antiphonis, et tempore Paschali cum una Antiphona, *Alleluia*, qui dicuntur tam in Officio Feriali, quam in Festis Simplicibus.

8. Post Psalmos, et Antiphonas dicitur Versus in Feriali Officio, ut in Psalterio, in festis, ut in Communi Sanctorum: qui in festis sumitur secundum Feriam ex Nocturno Communis, unde sumuntur Responsoria, ut dicetur infra in Rubricis de Versibus, et Responsoriis. Post Versum dicitur, *Pater noster*, Absolutio, et Benedictiones, ut habetur infra in Rubrica de Absolutionibus, et Benedictionibus. Tres Lectiones (si non adsit Homilia) singulæ in Officio Feriali dicuntur de Scriptura, quæ eo die occurrit in Proprio de Tempore: si adsit Homilia, singulæ tres de Homilia. In festis, prima et secunda de eadem Scriptura, tertia de Sancto. Si fuerint duæ Lectiones de Sancto, prima tantum erit de Scriptura, reliquæ de Sancto.

9. Post singulas Lectiones in Feriis extra tempus Paschale dicitur unum Responsorium, ita ut dicantur tria Responsoria: tempore vero Paschali, et in Festis, duo tantum Responsoria dicuntur, scilicet post primam, et secundam Lectionem tantum. In fine ultimi Responsorii, secundi scilicet aut tertii, dicitur *Gloria Patri*, cum repetitione partis Responsorii, nisi aliud notetur. Quæ Responsoria in Officio de Sanctis sumuntur ex Communi Sanctorum, in feriali Officio ex Dominicis, quando propria per ferias non distribuuntur, ordine descripto in Rubrica de Responsoriis. Quando non dicitur tertium Responsorium, post tertiam Lectionem dicitur Hymnus, *Te Deum*.

XIV.

De Laudibus.

Ad Laudes dicto Hymno, *Te Deum*, vel ultimo Responsorio, Hebdomadarius absolute dicit: *Deus in adjutorium*, etc., ut supra, et dicuntur Psalmi, et Canticum *Benedicite*, vel aliud, ut habetur in feriali Officio extra tempus Paschale, cum Antiphonis Officio convenientibus. Qui Psalmi, et Canticum in Dominicis per annum (exceptis Dominicis a Septuagesima usque ad Dominicam Palmarum inclusive) et in feriali Officio temporis Paschalis, ac in festis tam novem, quam trium Lectionum, dicuntur de Dominica, ut in Psalterio. In prædictis vero Dominicis a Septuagesima usque ad Dominicam Palmarum inclusive, dicuntur ut suis locis ponitur. In feriali Officio per annum, extra tempus Paschale, dicuntur ut in Psalterio.

2. Antiphonæ in Dominicis, quando propriæ non assignantur, dicuntur ut in Psalterio. In Festis novem et trium Lectionum, si non adsint propriæ, dicuntur de Communi. Post Psalmos dicitur Capitulum, Hymnus, Versus, Antiphona ad Canticum, *Benedictus*, cum eodem Cantico, et Oratio, omnia pro qualitate Officii de Tempore vel de festo.

3. Preces quando dicendæ sunt, dicuntur ante primam Orationem. Commemorationes vero de Cruce, de S. Maria, de Apostolis, de Patrono, et de Pace, similiter quando dicendæ sunt, dicuntur post Orationem, nisi alia commemoratio festi Simplicis occurrat, quæ semper prædictas Commemorationes præcedit, de quibus in propriis Rubricis dicitur.

4. Ante Orationem dicitur, *Dominus vobiscum*, et *Oremus* : Post ultimam Orationem repetitur, *Dominus vobiscum* : deinde *Benedicamus Domino*, et Versus, *Fidelium animæ, Pater noster, Dominus det nobis suam pacem*, et Antiphona beatæ Mariæ, ut habetur in fine Completorii, si tunc discedendum sit a Choro : aliquin in fine ultimæ Horæ, nisi sequatur Missa, vel Officium Defunctorum vel Psalmi Pœnitentiales, aut Litaniæ, ut in propria Rubrica dicetur.

XV.

De Prima.

D Primam, *Pater noster*, *Ave Maria*, *Credo* secreto, *Deus in adjutorium*, etc. Hymnus, *Jam lucis orto sidere*. Deinde inchoatur Antiphona, quæ convenit. Sumuntur autem Antiphonæ in Festis ad omnes Horas ex laudibus per ordinem, quarta præmissa, vel dicetur infra in Rubrica de Antiphonis. Postea dicuntur Psalmi, qui in Dominicis et feriis dicuntur ut in Psalterio. In Festis autem, et tempore Paschali, tres tantum, ut etiam hic annotatur.

2. Post Antiphonam dicitur Capitulum, *Regi sæculorum*. In feriali Officio, extra tempus Paschale, dicitur Capitulum, *Pacem*. Deinde Responsorium breve, *Christe Fili Dei vivi*, etc. Post ℣. breve in Officio Duplici, et extra Octavas statim dicitur Oratio, *Domine Deus omnipotens*. In alio Officio dicitur, *Kyrie eleison*, cum reliquis Precibus : omnia ut in Psalterio. Ad ℣. autem, *Adjutorium*, Hebdomadarius signat se signo Crucis, a fronte ad pectus. Quando aliquis solus recitat Officium, semel tantum dicit, *Confiteor* ; omissis illis verbis, *tibi pater*, et *vobis fratres*, et *Te pater*, et *vos fratres*, et similiter dicit, *Misereatur nostri, peccatis nostris, perducat nos*, quod etiam sergitur ad Completorium. In feriali Officio quando dictæ sunt Preces ad Laudes, adduntur aliæ Preces, ut ibidem in Psalterio.

3. Post orationem Primæ, vel si dicatur Officium beatæ Mariæ, post illius Orationem dicto, *Benedicamus*, in Choro legitur Martyrologium, deinde dicitur, *Pretiosa*, cum reliquis, quæ etiam dicantur ab iis, qui extra Chorum non legerint Martyrologium. In fine ad Absolutionem Capituli, in Festis, et aliquibus diebus pro Lectione brevi dicitur Capitulum Nonæ, si adsit proprium, aliquin de Communi : alio tempore tam in Dominicis, quam feriis, Lectio brevis Officio illius temporis in Psalterio assignata.

XVI.

De Horis, Tertia, Sexta et Nona.

AD Tertiam, Sextam, et Nonam, ante singulas Horas dicitur, *Pater noster*, *Ave Maria*, *Deus in adjutorium*, Hymnus, et Psalmi, ut in Psalterio, Antiphonæ secundum Officii qualitatem, ordine quo supra. Dictis Psalmis, et Antiphona, dicitur Capitulum, et ℟. breve pro qualitate Officii : quæ in Dominicis et Feriis, quando non habentur propria in Proprio de Tempore, dicuntur ut in Psalterio : in Festis, si in Proprio Sanctorum non sint propria, sumuntur de Communi. Post ℟. breve dicitur, *Dominus vobiscum*, et Oratio, quæ habetur in Proprio de Tempore : si autem fit de Sancto, ut in Proprio Sanctorum ; aliquin ut in Communi.

2. Post Orationem repetitur, *Dominus vobiscum*, et dicitur, *Benedicamus Domino*, *Fidelium animæ*, et *Pater noster*, secreto : ut infra in Rubrica de Oratione Dominica explicatur.

XVII.

De Vesperis.

AD Vesperas, *Pater noster*, *Ave Maria*, *Deus in adjutorium*, etc. Deinde dicuntur quinque Psalmi, cum quinque Antiphonis, ut in Proprio, aut Communi Sanctorum signantur. In Dominicis autem et Feriis, Antiphonæ et Psalmi semper dicuntur ut in Psalterio (ubi etiam tempore Paschali Psalmi dicuntur sub una Antiphona, *Alleluia*) nisi aliæ propriæ Antiphonæ, vel Psalmi, (ut in Dominicis Adventus, et triduo ante Pascha) assignentur.

2. Post Psalmos et Antiphonas, dici

tur Capitulum, Hymnus, Versus, Antiphona ad Magnificat, cum eodem Cantico, et Oratio : omnia de Tempore, vel de Sancto, pro qualitate Officii.

3. Preces quando dicendæ sunt, dicuntur ante Orationem : Commemorationes vero de Cruce, sancta Maria, Apostolis, Patrono, et Pace, post Orationem, ut in propriis Rubricis habetur. Terminatur autem Officium Vesperarum, ut in aliis Horis.

XVIII.

De Completorio.

AD Completorium absolute dicitur Lectio brevis, ut in Psalterio ; deinde *Pater noster*, *Confiteor*, *Misereatur*, *Indulgentiam*, *Converte*, *Deus in adjutorium*, Antiphona, Psalmi, Hymnus, Capitulum, Responsorium breve, Canticum cum Antiphona, omnia ut in fine Psalterii, et post Antiphonam in Duplicibus, et infra Octavas dicitur Oratio : in alio autem Officio, ante Orationem dicitur, *Kyrie eleison*, cum reliquis Precibus, ut ibidem in Psalterio.

2. Post Versum, *Benedicat et custodiat nos*, etc., dicitur una ex Antiphonis B. Mariæ, cum versiculo et Oratione, ut ibidem, et dicto Versu, *Divinum auxilium*, dicitur secreto *Pater noster*, *Ave Maria*, et *Credo*.

XIX.

De Invitatorio.

INVITATORIUM semper dicitur in omni Officio ad Matutinum, cum Psalmo, *Venite exultemus*, ordine in principio Psalterii descripto. Sed variatur pro Officii qualitate, ut in Psalterio, et proprio de Tempore, ac in proprio, et Communi Sanctorum.

2. Non dicitur in die Epiphaniæ, nec in triduo ante Pascha, ut suis locis notatur : nec in Officio Defunctorum per annum, excepto die Commemorationis omnium fidelium Defunctorum, ac in die obitus, seu depositionis Defuncti, et quandocumque dicuntur tres Nocturni.

XX.

De Hymnis.

HYMNI semper dicuntur in qualibet Hora, præterquam in triduo ante Pascha, usque ad Vesperas Sabbati in Albis exclusive, et præterquam in Officio Defunctorum.

2. Ad Matutinum Hymnus dicitur post Psalmum, *Venite*, repetito Invitatorio, præterquam in die Epiphaniæ. Ad Laudes et Vesperas dicitur post Capitulum. Ad Horas ante Psalmos. Ad Completorium post Psalmos et Antiphonam.

3. Dicuntur autem in Officio de Tempore, ut in Psalterio, quando proprii Hymni in Proprio de Tempore non adsunt : qui Hymni de Psalterio in Dominicis, et Feriis assignati, dicuntur ab Octava Pentecostes usque ad Adventum (Dominica infra Octavam Corporis Christi excepta), et ab octava Epiphaniæ usque ad Dominicam primam Quadragesimæ exclusive. In Officio de Sanctis dicuntur, ut in Communi Sanctorum, nisi proprii in Proprio Sanctorum habeantur.

4. In Nativitate Domini usque ad Epiphaniam, in festo Corporis Christi, et per octavam, et quandocumque fit Officium beatæ Mariæ tam novem, quam trium Lectionum, etiam tempore Paschali, in fine omnium Hymnorum (præterquam in fine Hymni, *Ave Maris stella*, et Hymni ad Laudes in festo Corporis Christi, qui habet ultimum versum proprium) dicitur, *Jesu, tibi sit gloria, Qui natus es de Virgine*, etc. ut in ejus Officio parvo, etiam si dicantur Hymni de Sanctis, qui infra octavas prædictas celebrantur, dummodo Hymni illi sint ejusdem metri, nec habeant ultimum versum proprium, ut Hymnus sanctæ Crucis ad Vesperas, et plurimorum Martyrum ad Matutinum.

5. In Epiphania Domini, et per octavam, in fine omnium Hymnorum dicitur, *Jesu, tibi sit gloria, Qui apparuisti Gentibus.*

6. A Dominica in Albis usque ad Ascensionem, in Pentecoste, et per octavam, in fine omnium Hymnorum dicitur, *Deo Patri sit gloria, Et Filio, qui a mortuis*, etiam in festis Sanctorum eodem tempore Paschali occurrentium : dummodo Hymni sint ejusdem metri, nec habeant ultimum versum proprium, qui non mutatur, ut supra.

7. In Ascensione autem usque ad Pentecosten, (præterquam in Hymno, *Salutis humanæ Sator*) dicitur, *Jesu, tibi sit gloria, qui victor in cœlum redis*, similiter etiam in festis tunc occurrentibus.

8. In Transfiguratione Domini dicitur, *Jesu, tibi sit gloria, Qui te re-*

velas parvulis. Aliis temporibus terminantur Hymni, ut suis locis ponitur.

XXI.

De Antiphonis.

AD omnes Horas nocturnas, et diurnas semper cum Psalmis dicuntur Antiphonæ, vel una vel plures, pro diversitate Officii, et Horarum.

2. Si de Tempore fiat Officium, id est, de Dominica aut Feria, dicuntur Antiphonæ, ut in Psalterio, quæ cum Psalmis positæ in Vesperis Dominicæ, et feriarum, in Completorio, et in Nocturnis (etiam quando fit Officium de festo trium Lectionum, id est, Simplici) numquam mutantur, nisi tempore Paschali, in quo dicitur una tantum Antiphona, *Alleluia*, excepto etiam tempore Adventus, in quo ad Vesperas, et Nocturnos Dominicæ ponuntur Antiphonæ propriæ. In Laudibus, et aliis Horis mutantur, pro diversitate temporum, ut in Proprio de Tempore habentur: cum vero non assignantur propriæ, semper dicuntur, quæ positæ sunt in Psalterio.

3. Antiphonæ, quæ in Proprio de Tempore in Sabbatis ponuntur ad Magnificat pro prima Dominica alicujus mensis, sumendæ sunt ex ea Dominica, quæ est proximior Kalendis, vel est in Kalendis illius mensis, ut dictum est supra in Rubrica de Dominicis, ac etiam in Rubrica mensis Augusti: et semper in Sabbato ponitur Antiphona ad Magnificat, quæ contigua est libro Scripturæ in Dominica ponendo.

4. In festis novem Lectionum ad Vesperas dicuntur Antiphonæ de Laudibus, nisi propriæ in Vesperis assignentur. Ad horas similiter tam in Officio de Tempore, quam de Sanctis, quando habentur propriæ in Laudibus, et aliæ propriæ non fuerint ad Horas, sumuntur ex Laudibus, quarta prætermissa, hoc ordine: Ad primam, prima: ad Tertiam, secunda; ad Sextam, tertia: ad Nonam, quinta.

5. In feriis Adventus, quæ non habent in Laudibus Antiphonas proprias, sumuntur ad Horas ex Laudibus Dominicæ præcedentis. Ubi vero in Laudibus feriarum fuerint propriæ, sumuntur ex ipsis Laudibus.

6. Tempore Paschali in Officio tam novem, quam trium Lectionum, Psalmi cujuslibet Nocturni dicuntur sub unica Antiphona, quæ Officio convenit, ut suis locis ponitur: et in fine omnium Antiphonarum, additur *Alleluia*, quando in illis non habetur. A Septuagesima usque ad Pascha, ubi habetur *Alleluia*, tacetur; neque aliud ejus loco dicitur.

7. In Duplicibus ad Vesperas, Matutinum, et Laudes tantum: Antiphonæ dicuntur ante Psalmos, vel Cantica integræ, et post Psalmos, vel Cantica integræ repetuntur: in aliis Horis, et in Officio non Duplici, in principio Psalmi, vel Cantici, inchoatur tantum Antiphona, deinde in fine integra dicitur. Et quando Antiphona sumitur ex principio Psalmi, vel Cantici, et incipit sicut Psalmus, vel Canticum, post Antiphonam non repetitur principium Psalmi, vel Cantici, sed continuatur, quod sequitur in Psalmo, vel Cantico, ab eo loco ubi secundum ritum dici desinit Antiphona, nisi discontinuetur per *Alleluia*.

8. Antiphonis propriis, tam in Officio de Tempore, quam de Sanctis, semper cedunt, quæ habentur in Psalterio, et in Communi Sanctorum.

9. Quando fit aliqua commemoratio, semper dicitur Antiphona ante Orationem cum Versu, quæ sumitur ex Officio, quod convenit ei, de quo fit commemoratio: ita ut in Vesperis sumatur Antiphona, quæ assignatur ad Magnificat, in Laudibus, quæ ad Benedictus, cum Versibus, qui habentur post Hymnum.

10. Antiphonæ sanctæ Mariæ positæ in fine Completorii, dicuntur ut inferius in propria Rubrica disponitur.

XXII.

De Psalmis.

PSALMI in Officio de Tempore per omnes Horas in Dominicis et feriis dicuntur eo modo, quo distributi sunt in Psalterio, nisi aliquando aliter in Proprio de Tempore signentur. In festis autem dicuntur, ut in propriis locis signantur; alioquin, ut in Communi Sanctorum.

2. Psalmi ad Laudes de Dominica cum Cantico *Benedicite*, dicuntur in omnibus festis per annum, et in feriis temporis Paschalis.

3. Psalmus, *Confitemini*, dicitur ad Primam cum aliis Psalmis in Psalterio assignatis, in omnibus Dominicis (quando Officium fit de Dominica, ut in Psalterio: etiam in Dominicis quæ occurrunt infra octavas Sanctorum) a

tertia Dominica post Pentecosten inclusive, usque ad Nativitatem Domini exclusive : et a secunda Dominica post Epiphaniam inclusive, usque ad Septuagesimam exclusive : a Septuagesima autem usque ad Pascha, ejus loco dicitur Psalmus, *Dominus regnavit*, quia Psalmus, *Confitemini*, tunc dicitur ad Laudes post Psalmum, *Miserere*, ut suo loco ponitur. In Dominicis vero temporis Paschalis a Dominica in Albis inclusive, usque ad Ascensionem exclusive, dicuntur tantum tres Psalmi sicut in festis, addito Symbolo Sancti Athanasii. Alii Psalmi per singulas ferias distributi ad Primam, dicuntur singuli loco Psalmi, *Confitemini*, in feriali tantum Officio, quando de feria agitur extra tempus Paschale. In feriis vero temporis Paschalis in festis per annum, et in Sabbato, sive de sancta Maria, sive de Feria fiat Officium, dicuntur tantum tres Psalmi, scilicet *Deus in nomine tuo*, *Beati immaculati*, et *Retribue* : etiam si festum Duplex celebretur in Dominica.

4. In Dominicis autem, quando officium fit de Dominica, ut in Psalterio, post Psalmos additur semper Symbolum sancti Athanasii, *Quicumque*, ut infra in propria Rubrica dicitur.

5. Psalmi Horarum, scilicet ad Tertiam, Sextam, et Nonam, et ad Completorium numquam mutantur, ut in Psalterio, sive de Sanctis, sive de Tempore fiat Officium.

6. Psalmi de Dominica ad Vesperas, ut plurimum dicuntur in Vesperis festorum, excepto ultimo, qui mutatur: cum vero aliter fieri debet, suis locis notatur. In Vesperis infra octavam dicuntur Psalmi, ut in secundis Vesperis festi ; sed in primis Vesperis diei Octavæ, dicuntur ut in primis Vesperis festi, nisi aliter notetur.

7. In fine Psalmorum semper dicitur, *Gloria Patri*, præterquam in Psalmo, *Deus Deus meus ad te de luce vigilo* : et in Psalmo, *Laudate Dominum de cœlis*, qui conjunguntur cum aliis psalmis, et in fine ultimi tantum dicitur, *Gloria Patri*, ut suis locis notatur. Præterea non dicitur in triduo majoris Hebdomadæ ante Pascha, nec in Officio Defunctorum, cujus loco pro Defunctis dicitur, *Requiem æternam dona eis Domine*, etiam si fiat Officium pro uno tantum.

8. Ut sacræ Vulgatæ editionis puritas inconfusa et illibata servetur, etiam quoad interpunctiones, et distinctiones in sacris Bibliis appositas, additus est Asteriscus, * ut sit nota musicæ partitionis in medio versu.

XXIII.

De Canticis.

CANTICA dicuntur in Officio de Tempore, tam de Dominicis, quam feriis ad Laudes, Vesperas, in Completorium, ut in Psalterio distribuuntur.

2. In festis, et tempore Paschali ad Laudes semper dicitur Canticum, *Benedicite*, ut in Dominica; et in fine ejus non dicitur, *Gloria Patri*, sicut in aliis Canticis dicitur, nec respondetur, *Amen*. Alia Cantica ferialia, ut in Psalterio, ad Laudes non dicuntur, nisi quando fit Officium de feria extra tempus Paschale.

3. Cantica, *Benedictus*, *Magnificat*, et *Nunc dimittis*, semper dicuntur suo loco, ut in Psalterio.

XXIV.

De Versibus.

VERSUS semper dicuntur ad Matutinum post ultimum Psalmum, et Antiphonam Nocturnorum, sive in Officio dicantur tres Nocturni, sive unus. Ad Laudes, et Vesperas Versus dicitur post Hymnum : ad Horas dicitur in Responsorio brevi post repetitionem partis Responsorii, dicto *Gloria Patri*.

2. In Pascha Resurrectionis et per octavam usque ad Vesperas Sabbati in Albis exclusive, in Nocturno tantum dicitur Versus, in aliis Horis non dicitur, ut ibidem.

3. Quando fit aliqua Commemoratio, semper post Antiphonam ejus, de quo fit commemoratio, dicitur Versus, qui in ejus Officio ponitur post Hymnum Vesperarum, et Laudum, nisi aliter notetur.

4. Versibus prædictis tempore Paschali, semper additur *Alleluia* : non autem Versibus Precum, nec in *Prætiosa*, ad Primam, neque in Versibus Responsoriorum Matutini.

5. In Officio festi trium Lectionum, post omnes Psalmos feriales cum Antiphonis dicitur Versus de Communi Sanctorum, hoc ordine : Feria secunda et quinta Versus primi Nocturni : feria tertia et sexta Versus se-

undi Nocturni : feria quarta Versus
rtii Nocturni.

6. Versus positi in Psalterio ad Lau-
es, et Vesperas, semper dicuntur,
uando alii proprii non assignantur
Proprio de Tempore.

XXV.

e Absolutionibus et Benedictionibus ante Lectiones.

BSOLUTIONES et Benedictiones di-
cuntur per ordinem in Officio no-
m Lectionum ante Lectiones, ut in
ima Dominica de Adventu ponuntur,
licet, post Versum, dicto, *Pater*
ster, *Et ne nos* dicitur Absolutio,
Benedictione[illegible]; præterquam
Matutinis te[illegible] majoris Heb-
madæ, et i[illegible] Defunctorum,
quibus Absolutio, et Benedictiones
n dicuntur.

2. Si fiat officium trium Lectionum,
sit de Feria, in qua singulæ tres Le-
ones sunt de Scriptura, Absolutio et
nedictiones sumuntur ex prima Do-
nica de Adventu, hoc ordine : Fe-
ij et v dicuntur Absolutio, et Be-
dictiones primi Nocturni : Feria iij
vj secundi Nocturni : Feria iv et
bato, tertii Nocturni.

3. Si autem singulæ tres Lectiones
t de Homilia super Evangelium,
solutio dicitur secundum Ferias,
supra : Benedictiones vero semper
cuntur, ut in tertio Nocturno, scili-
, prima Benedictio erit, *Evangelica*
tio; secunda, *Divinum auxilium :*
tia, *Ad societatem.* Si fit de Sancto
um Lectionum, Absolutio dicitur
cundum ferias, ut supra : Benedi-
ones vero semper dicuntur, ut in
rtio Nocturno, hoc modo : Prima
e nos Benedicat : secunda, *Cujus,*
Quorum, vel *Quarum festum co-*
us : tertia, *Ad societatem.*

4. Quando fit Officium sanctæ Ma-
e in Sabbato, Absolutio et Bene-
ctiones dicuntur, ut habentur in
us Officio parvo circa finem Brevia-
.

XXVI.

De Lectionibus.

ECTIONES leguntur ad Matutinum
dictis Psalmis Nocturnorum, cum
tiphonis, Versibus, Absolutionibus
oque, et Benedictionibus, ut supra.
Duplicibus, et Semiduplicibus di-
cuntur novem Lectiones, id est, in
quolibet Nocturno tres : in feriis, et
festis Simplicibus leguntur tantum
tres Lectiones.

2. In Officio novem Lectionum di-
cuntur hoc modo. In primo Nocturno
semper leguntur tres Lectiones de
Scriptura : quæ quando suis locis pro-
priæ, aut de Communi Sanctorum non
assignantur, semper leguntur ut in
Officio de Tempore, quæ sua quaque
die occurrunt legendæ. In secundo
Nocturno, si fit de Sancto, tres Lectio-
nes leguntur de vita Sancti, vel de
aliquo Sermone, aut Tractatu, qui ei
convenit ; quæ si non adsint propriæ,
leguntur ex Communi Sanctorum. Ex
quo etiam Communi completur nume-
rus trium Lectionum, quando Officium
fit novem Lectionum de aliquo San-
cto, qui habet tantum unam, vel duas
Lectiones proprias. Si fit de Dominica,
vel de alio Officio novem Lectionum
per annum, etiam de Octava, legun-
tur tres Lectiones de Sermone, aut
Tractatu, qui in illis ponitur. In tertio
Nocturno semper leguntur tres Lec-
tiones de Homilia in Evangelium po-
sitæ in Proprio, aut ex Communi as-
signatæ, et primæ Lectioni de Homilia
semper præponitur principium Evan-
gelii, de quo est Homilia, etiam infra
octavas. Excipiuntur ab hoc ordinario
Lectionum, Matutina tenebrarum ante
Pascha, et Defunctorum, ut in suis
Officiis ponitur.

3. Si in Officio novem Lectionum, in
quo non dicitur nonum Responsorium
contingat fieri commemorationem de
aliquo Sancto, qui propriam habet
Lectionem, nona Lectio legitur de
Sancto : si habuerit duas Lectiones, ex
duabus fiat una Lectio, omissa nona
Lectione in dicto Officio novem Lectio-
num, vel octavæ Lectioni adjuncta.
Quod si eodem die occurrat Dominica,
vel feria, quæ habeat Homiliam, nona
Lectio Sancti omittitur, et ejus loco
legitur Homilia Dominicæ, vel feriæ,
scilicet vel prima Lectio de Homilia,
vel tres simul in unam Lectionem con-
junctæ.

4. In Officio trium Lectionum, si fit
de feria, tres Lectiones leguntur de
Scriptura, nisi tres sint de Homilia,
quia tunc omissis Lectionibus de Scri-
ptura, leguntur de Homilia. Si fit de
Sancto, qui habet duas Lectiones,
prima tantum erit de Scriptura, ut vel
legatur una, vel ex tribus simul jun-
ctis fiat una : secunda, et tertia de

Sancto. Si unam tantum habuerit, vel propriam, vel ex Communi assignatam, prima et secunda erunt de Scriptura, tertia de Sancto : quod etiam servatur in Officio beatæ Mariæ in Sabbato.

5. Lectiones autem de Scriptura in Officio de Tempore sic distributæ sunt per annum, ut quotidie aliquid ex ea legatur, etiam in Officio de Sanctis, quando aliæ (ut dictum est) non assignantur.

6. Initia Librorum Sacræ Scripturæ (qui fere semper in Dominicis inchoantur) eo die ponuntur, quo notata sunt, etiam si fiat Officium de Sancto, nisi in festo aliæ propriæ Lectiones Scripturæ, vel de Communi assignentur : tunc enim initium Lectionis de Scriptura transfertur in sequentem diem similiter non impeditam, et Lectiones illi diei de eadem Scriptura assignatæ, vel cum superioribus Lectionibus legantur, vel omittantur : ita ut non oporteat eas amplius in alio sequenti die resumere, sed illæ legantur, quæ sua quaque die occurrunt, aut cum eisdem jungantur. Quod semper servetur, quando Lectiones occurrentes de Scriptura aliquo die omittuntur.

7. Cum autem initium alicujus Epistolæ Catholicæ tempore Paschali, aut alicujus Prophetæ minoris mense Novembri, infra Hebdomadam illorum temporum impeditur aliquo festo novem Lectionum habente proprias Lectiones de Scriptura, dictum initium Epistolæ, et Prophetæ, quoad commode fieri poterit, ponatur in sequenti feria, alio simili initio Scripturæ ponendo, vel festo non impedita, alioquin in præcedenti similiter non impedita, ita ut aliquo modo ponatur etiam si plura initia eodem die poni oporteat.

8. De Scriptura quoque tantum est positum, quantum satis videtur pro numero Hebdomadarum, quæ esse possunt, et inter Epiphaniam et Septuagesimam, et inter Pentecosten et Adventum : ubi vero contingit minui numerum Dominicarum, et Hebdomadarum post Epiphaniam, adveniente Dominica Septuagesimæ, quod superest de Epistolis B. Pauli, quæ distributæ sunt pro numero dictarum Dominicarum, et Hebdomadarum, eo anno omittitur, quamvis de aliquibus Epistolis nihil sit lectum. Quod etiam fit de Scriptura ex libris Regum (de quibus legitur ab Octava Pentecostes usque Dominicam primam Augusti) cum non expletur numerus Dominicarum post Pentecosten, de eis Libris annotatus usque ad mensem Augusti, quia tunc Lectionibus de [illegible] libris omissis, legitur de Scriptura, quæ ponitur mense Augusti. Quod si fiat de aliqua Dominica post Epiphaniam anticipate in feria, eo modo quo dictum est de Dominicis numero 4 et 5, tunc post Officium Dominicæ anticipatæ, in sequentibus diebus legatur de Epistolis S. Pauli assignatis Dominicæ anticipatæ, et sequentibus feriis, omissis aliis, quæ sunt assignatæ præcedenti Hebdomadæ. Quid autem observandum sit, cum mensis, cui quinque Dominicæ assignantur, non habuerit nisi quatuor, in propriis locis notatur.

9. Lectiones de Scriptura positæ in Communi Sanctorum, leguntur in festis, ubi assignantur in Proprio Sanctorum per annum. Rursus quando aliquod festum in propria Ecclesia solemniter celebratur : item quando aliquod festum novem Lectionum occurrit in Quadragesima, et Quatuor Temporibus, in secunda feria Rogationum, et in Vigilia Ascensionis, in quibus feriis in Officio de Tempore non assignantur Lectiones de Scriptura, sed de Homilia : tunc enim in festis recurrendum est ad Lectiones de Scriptura positas in Communi Sanctorum. Quod si in aliquibus ex supradictis feriis occurrat dies Octava alicujus festi habentis Octavam, tunc in primo Nocturno diei octavæ repetantur Lectiones, quæ in primo Nocturno festi lectæ fuerunt : si vero occurrat dies infra octavam, tunc sumantur de Communi. Aliæ Lectiones secundi, et tertii Nocturni positæ in Communi Sanctorum, similiter leguntur quando in Proprio Sanctorum assignantur, et quando in aliqua Ecclesia aliquod festum celebratur cum novem Lectionibus, quia in ea est solemne, aut consuetum in ea celebrari, quod proprias, et approbatas de festo Lectiones non habuerit.

10. Lectiones primi Nocturni leguntur cum titulo libri, ex quo sumuntur, nisi aliter in propriis locis notetur. Lectiones etiam secundi Nocturni quando sunt ex aliquo Sermone, vel Tractatu, leguntur cum titulo, et nomine auctoris, alias minime. Et similiter in tertio Nocturno præponitur Titulus auctoris, cujus est Homilia.

11. In fine cujusque Lectionis dici-
r, *Tu autem Domine miserere no-*
, et respondetur, *Deo gratias.*
uod etiam fit in Lectionibus brevi-
s in principio Completorii, et in
e Primæ post *Pretiosa*, præter-
am in triduo majoris Hebdomadæ
e Paschæ, et in Officio Defunctorum,
suis locis ponitur.

XXVII.

De Responsoriis post Lectiones.

ESPONSORIA dicuntur ad Matutinum
post Lectiones : id est, post quam-
t Lectionem dicitur unum Respon-
um, ut infra.

In festis novem Lectionum (præ-
quam in festo Sanctorum Innocen-
m, quando non venerit in Domi-
a) et in Dominicis ab octava Pa-
æ inclusive, usque ad Adventum
lusive, et a Dominica infra octa-
Nativitatis inclusive, usque ad Se-
gesimam exclusive, dicuntur octo
um Responsoria : in fine tertii, et
i, et octavi dicitur *Gloria Patri*,
repetitione partis Responsorii :
Regulare est in fine ultimi Re-
sorii cujuslibet Nocturni, tam in
o novem, quam trium Lectionum;
pto tempore Passionis, quo tem-
loco *Gloria Patri*, repetitur Re-
sorium a principio, excepto etiam
io Defunctorum, cujus loco dici-
Requiem æternam, etc. Qui Ver-
Gloria Patri, quibusdam diebus
ur in primo Responsorio, ut in
riis locis annotatur. Post nonam
ionem prædictis diebus quando
tantum dicuntur Responsoria,
ediate dicitur Hymnus, *Te*
m.

In Dominicis Adventus, et in Domi-
a Septuagesima usque ad Domi-
n Palmarum inclusive, et in tri-
ante Pascha, dicuntur novem Re-
soria, quia tunc non dicitur, *Te*
m.

In Officio autem trium Lectio-
, quando fit de festo, et in feriis
poris Paschalis, quod est inter Do-
icam in Albis, et Ascensionem
epta Feria secunda Rogationum,
a ponitur tertium Responsorium)
ntur duo Responsoria, quia post
Lectionem dicitur, *Te Deum*. Quæ
onsoria in festis sumuntur de
muni Sanctorum, et in dictis fe-
temporis Paschalis, quando alia propria non assignantur, sumuntur de Dominica, in qua primo sunt posita, hoc ordine : Secunda et quinta Feria, primum et secundum Responsorium primi Nocturni : Feria tertia et sexta primum et secundum Responsorium secundi Nocturni : Feria quarta, primum et secundum Responsorium tertii Nocturni.

5. In aliis Feriis extra tempus Paschale dicuntur tria Responsoria (quia in illis non dicitur, *Te Deum*), hoc ordine : Feria secunda et quinta tria Responsoria primi Nocturni : Feria tertia et sexta tria Responsoria secundi Nocturni : Feria quarta et Sabbato, quando in eo fit de Feria, tria Responsoria tertii Nocturni Dominicæ præcedentis, in qua primo sunt posita. Verum quia in tertio Nocturno Dominicarum a tertia post Pentecosten inclusive, usque ad Adventum exclusive, non habetur nisi unum Responsorium dicendum infra Hebdomadam, quod septimum in Dominica, propterea quod est Responsorium, *Duo Seraphim*, non dicitur nisi in prædictis Dominicis; ideo Feria quarta et Sabbato, quando Responsoria sumenda erunt ex tertio Nocturno, primum Responsorium erit quod est septimum Dominicæ : secundo et tertio loco dicitur ij et iij sequentis Feriæ, id est, post secundam et tertiam Lectionem dicitur secundum et tertium Responsorium, quod est ij et iij secundæ sequentis Feriæ, si propria Responsoria habuerit ; alioquin si non habuerit propria, dicitur secundum et tertium Responsorium primi Nocturni ejusdem Dominicæ. Ab Octava Epiphaniæ usque ad Septuagesimam habentur Responsoria propria in singulis Feriis, excepto Sabbato : in quo, quando fit de Feria, dicuntur Responsoria feriæ quartæ.

6. Sumuntur autem Responsoria ex eo loco, ubi primo sunt posita, in principio mensis, vel Libri, et repetuntur in aliis sequentibus Dominicis illius mensis, in quibus alia non assignantur, vel donec de illo libro legitur, unde sumpta sunt Responsoria. Quæ autem in prima Hebdomada mensis posita sunt per ferias, repetuntur eodem ordine in eisdem feriis per sequentes Hebdomadas, donec alia ponantur. Ubi vero non adsunt propria, semper ex Nocturnis Dominicæ sumuntur dicto ordine.

7. Si Responsoria primi Nocturni

ejus Dominicæ, in qua primo ponuntur, propter Festum Duplex in ea occurrens, in ipsa Dominica poni non possint, ponantur prima die ejus Hebdomadæ, in qua occurrit fieri de Feria, et omittantur alia, quæ forte in illa Feria propria haberentur. Si vero in tota Hebdomada non occurrat dies, in quo fiat de Feria, illa Responsoria ponantur in sequenti Hebdomada, vel Dominica similiter non impedita, et dummodo in ea alia Responsoria non sint primo ponenda; alioquin eo anno omittantur. Responsoria etiam, quæ in aliquibus Feriis per Hebdomadam habentur, si eo die, quo posita sunt, non possunt dici propter Festum occurrens, non sunt transferenda in aliam diem, sed omittuntur.

8. Tempore Paschali in fine Responsorii ante Versum additur *Alleluia*.

XXVIII.

De Responsoriis brevibus Horarum.

RESPONSORIA brevia dicuntur post Capitulum ad Primam, Tertiam, Sextam, et Nonam, et ad Completorium, præterquam in triduo ante Pascha usque ad Nonam Sabbati in Albis inclusive, quibus diebus non dicuntur. Ad primam, et Completorium semper dicuntur eodem modo, ut in Psalterio. In aliis Horis, quando fit Officium de Dominica, vel Feria per annum, dicuntur ut habentur in Psalterio. In Adventu autem, Quadragesima, tempore Passionis, et Paschali, ut suis locis habentur propria. In festis similiter, quando non habentur propria; dicuntur ut in Communi Sanctorum.

2. In fine Responsorii brevis dicitur, *Gloria Patri*, cum repetitione Responsorii, eo modo, quo ordinatur ad Primam in Psalterio, præterquam tempore Passionis: tunc enim non dicitur, *Gloria Patri*, in Officio de Tempore, sed solum repetitur Responsorium breve a principio.

3. In Responsorio brevi ad Primam, loco Versus, *Qui sedes*, etc. in Adventu dicitur, *Qui venturus es in mundum*, tam in Dominicis, et Feriis, quam in Festis, excepto Festo Concept. B. Mariæ, et per Oct. in Nativit. Domini usque ad Epiphaniam, etiam in Festis occurrentibus, in festo Corporis Christi, et per Octavam, et in omni Officio B. Mariæ tam novem, quam trium Lectionum, etiamsi infra ejusdem Octavas fiat de Festo, vel de Dominica, dicitur, *Qui natus es de Maria Virgine*. In Epiphania, et per Octavam, et in festo Transfigurationis dicitur, *Qui apparuisti hodie*. A Dominica in Albis inclusive, usque ad Ascensionem exclusive, tam in Officio de Tempore, quam de Sanctis (excepto Officio S. Mariæ), semper dicitur, *Qui surrexisti a mortuis*. In Ascensione usque ad Pentecosten exclusive, dicitur, *Qui scandis super sidera*. In Pentecoste, et reliquo anni tempore, tam in Officio de Tempore, quam de Sanctis, dicitur, *Qui sedes ad dexteram Patris*; ut in Psalterio.

4. Responsoria brevia aliarum Horarum, quæ ponuntur in prima Dominica de Adventu, dicuntur per totum Adventum, quando fit officium de Tempore. Similiter quæ ponuntur in prima Dominica Quadragesimæ, dicuntur usque ad Dominicam Passionis exclusive. Et quæ ponuntur in Dominica Passionis, dicuntur usque ad Feriam quintam in Cœna Domini exclusive. Item quæ ponuntur in Dominica in Albis, dicuntur usque ad Ascensionem exclusive. Quæ vero ponuntur in aliquo festo habente Octavam, dicuntur per totam Octavam, quando fit de Octava. In Officio autem B. Mariæ, tam novem, quam trium Lectionum, excepto Festo Assumptionis ejusdem, dicuntur semper Responsoria brevia de Communi Virginum.

5. Tempore Paschali, a Dominica in Octava Paschæ usque ad Sabbatum post Pentecosten inclusive, in fine Responsorii brevis ante primum Versum, dicuntur duo *Alleluia*, quæ etiam post dictum primum Versum repetuntur pro parte Responsorii, et in fine secundi Versus unum tantum *Alleluia*, tam in Officio de Tempore, quam de Sanctis, ut dicitur in Rubrica, quæ est in Sabbato in Albis. Extra tempus Paschale, quamvis in aliquibus Festis ad Tertiam, Sextam, et Nonam Responsoriis brevibus addantur *Alleluia*, non ideo adduntur ad Primam, et Completorium.

XXIX.

De Capitulis.

CAPITULA semper dicuntur (præterquam a Feria quinta in Cœna Do-

mini, usque ad Vesperas Sabbati in Albis exclusive, et præterquam in Officio Defunctorum) ad Vesperas, Laudes, et alias Horas, dictis Psalmis, et Antiphonis; ad Completorium vero dicto etiam Hymno.

2. Capitula Dominicalia posita in Psalterio, in primis, et secundis Vesperis, in Laudibus, et Horis dicuntur a tertia Dominica post Pentecosten usque ad Adventum, et a secunda post Epiphaniam usque ad Septuagesimam. Capitula autem ferialia dicuntur post Octavam Pentecostes usque ad Adventum, et ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam primam Quadragesimæ. Aliis temporibus dicuntur ut in Proprio de Tempore; si fit de Sanctis, ut in Proprio de Sanctis, cum propria adsunt; alioquin de Communi Sanctorum. Capitulum Primæ et Completorii (quando Capitula dicuntur) nunquam mutatur, ut in Psalterio.

3. In Dominicis ab Adventu usque ad Octavam Epiphaniæ, et a Septuagesima usque ad tertiam post Pentecosten, et in Feriis temporis Paschalis, et in omnibus festis regulariter Capitulum positum in primis Vesperis, dicitur in Laudibus, ad Tertiam, et in secundis Vesperis, quibusdam exceptis, quæ suis locis assignantur.

4. In Feriis tempore Paschali ad primam dicitur Capitulum, *Regi sæculorum:* sicut in Dominicis, et Festis. Post Capitulum semper respondetur: *Deo gratias.*

XXX.

De Oratione.

ORATIO in Vesperis, et Laudibus dicitur post Antiphonas ad Magnificat, et Benedictus immediate, nisi quando dicendæ sunt Preces, quæ dicuntur post Antiphonam, et in fine illarum Oratio. Ad Primam, et alias Horas Oratio dicitur post Responsorium breve, nisi dicendæ sint Preces; tunc enim Oratio dicitur post Preces. Ad Completorium Oratio dicitur post Antiphonam, *Salva nos*, nisi dicendæ sint Preces: et tunc dicitur post illas.

2. Ad Primam, et Completorium numquam mutantur Orationes, quæ habentur in Psalterio, præterquam in triduo ante Pascha, in quo triduo ad omnes Horas usque ad Nonam Sabbati sancti inclusive post Psalmum, *Miserere*, dicitur Oratio diei, ut suo loco ponitur. In aliis Horis regulariter dicitur Oratio, quæ dicta est in primis Vesperis. In Quadragesima autem, Quatuor Temporibus, Vigiliis, et Feria secunda Rogationum, Oratio, quæ dicta est in Laudibus, dicitur tantum ad Tertiam, Sextam, et Nonam. In Vesperis autem sequentibus, si fit de Feria, dicitur vel alia propria, ut in Quadragesima, vel Dominicæ præcedentis, ut in aliis Feriis. Quæ Oratio præcedentis Dominicæ semper dicitur in feriali Officio per Hebdomadam, quando propria non assignatur. Infra octavas dicitur Oratio, ut in die Festi: similiter et in die Octava, nisi alia propria assignetur.

3. Ante Orationem, etiam quando aliquis solus recitat Officium, semper dicitur Versus, *Dominus vobiscum*, et respondetur, *Et cum spiritu tuo.* Qui Versus non dicitur ab eo, qui non est saltem in ordine Diaconatus, nec a Diacono præsente Sacerdote, nisi de illius licentia. Si quis autem ad Diaconatus ordinem non pervenerit, ejus loco dicat, *Domine exaudi orationem meam*, et respondetur, *Et clamor meus ad te veniat.* Deinde dicitur, *Oremus*, postea Oratio: quæ si unica tantum dicatur, Versus, *Dominus vobiscum*, vel, *Domine exaudi*, repetitur finita Oratione, postquam fuerit responsum, *Amen*; sin autem plures Orationes dicendæ sint, ante quamlibet Orationem dicitur Antiphona, et Versus, deinde *Oremus:* et post ultimam Orationem repetitur, *Dominus vobiscum:* postea dicitur, *Benedicamus Domino:* respondetur: *Deo gratias.* Deinde dicitur Versus, *Fidelium animæ.* Qui versus non dicitur post *Benedicamus Domino*, ad Primam ante *Pretiosa*, etc., neque ad Completorium ante Versum, *Benedicat*, etc., nec quando post aliquam Horam immediate sequitur Officium parvum beatæ Mariæ, vel officium Defunctorum, aut Septem Psalmi Pœnitentiales, vel solæ Litaniæ.

4. Si Oratio dirigatur ad Patrem, concluditur: *Per Dominum.* Si ad Filium, *Qui vivis et regnas.* Si in principio Orationis fiat mentio Filii, dicatur, *Per eumdem*; si in fine Orationis, dicatur, *Qui tecum vivit et regnat.* Si fiat mentio Spiritus sancti, dicatur, *In unitate ejusdem Spiritus sancti*, etc.

5. Quando plures Orationes dicun-

tur, prima tantum dicitur sub sua conclusione, *Per Dominum*, vel alter, ut supra : aliæ non concluduntur, nisi in ultima Oratione, sed unicuique Orationi semper præponitur *Oremus*, præterquam in Officio Defunctorum, in quo alio modo, quam ut supra, Orationes dicuntur : item in Litaniis. Orationes omnes dicuntur conjunctim sub uno *Oremus*, ut suis locis habetur.

XXXI.

De Hymno, Te Deum.

HYMNUS, *Te Deum*, dicitur in omnibus Festis per annum, tam trium, quam novem Lectionum, et per eorum octavas, excepto festo sanctorum Innocentium, nisi venerit in Dominica ; dicitur tamen in ejus die octava ; dicitur etiam in omnibus Dominicis a Pascha Resurrectionis inclusive, usque ad Adventum exclusive, et a Nativitate Domini inclusive, usque ad Septuagesimam exclusive : et in omnibus Feriis temporis Paschalis, scilicet a Dominica in Albis, usque ad Ascensionem, excepta feria secunda Rogationum, in qua non dicitur.

2. Non dicitur autem in Dominicis Adventus, et a Septuagesima usque ad Dominicam Palmarum inclusive, neque in Feriis extra tempus Paschale.

3. Cum dicitur, omittitur semper nonum, vel tertium Responsorium, et statim dicitur post ultimam Lectionem.

4. Cum non dicitur, ejus loco ponitur nonum, vel tertium Responsorium : quo dicto statim inchoantur Laudes. Similiter quando dicitur, *Te Deum*, eo Hymno dicto statim inchoantur Laudes, præterquam in nocte Nativitatis Domini, quia tunc dicitur Oratio, postea celebratur Missa, ut suo loco notatur.

XXXII.

De Oratione Dominica, et Salutatione Angelica.

ORATIO Dominica, *Pater noster*, et Salutatio Angelica, *Ave Maria*, semper dicitur secreto ante omnes Horas, præterquam ad Completorium, in cujus principio post Lectionem brevem, *Fratres, Sobrii*, dicto Versu, *Adjutorium nostrum*, dicitur tantum *Pater noster*, secreto, et in fine Completorii statim post Orationem B. Mariæ, dicitur *Pater noster*, *Ave Maria*, et *Credo*, totum similiter secreto. Finitis Horis, et dicto Versu, *Fidelium animæ*, dicitur similiter secreto, *Pater noster*, tantum, nisi sequatur Officium B. Mariæ, quia tunc post illud dicitur, *Pater noster*, ut supra, et nisi alia Hora subsequatur : tunc enim dicitur semel tantum, *Pater noster*, cum *Ave Maria*, pro principio sequentis Horæ, qua finita, dicitur, *Pater noster*, ita ut semper dicatur in fine ultimæ Horæ. Si autem post Vesperas immediate sequatur Completorium, dicto, *Fidelium animæ*, incipitur Versus, *Jube domine benedicere*.

2. Quando in fine Orationis Dominicæ proferendum est clara voce, *Et ne nos inducas*, semper in principio eadem voce proferuntur hæc duo verba, *Pater noster*, ut in Precibus, et similibus : alias numquam proferuntur, sed dicitur totum secreto. Ad Laudes vero, et Vesperas, quando in feriali Officio dicuntur Preces, totum dicitur clara voce ab Hebdomadario.

3. Salutatio Angelica semper dicitur ante Officium beatæ Mariæ ; quando non conjungitur cum Officio Domini, quia tunc sufficit dixisse eam in principio cum Oratione Dominica.

XXXIII.

De Symbolo Apostolorum et Symbolo S. Athanasii.

SYMBOLUM Apostolorum semper dicitur ante Matutinum, et Primam, et finito Completorio post Orationem Angelicam, totum secreto, etiam si ad Primam, et Completorium iterum dicendum sit cum Precibus. Quando vero dicitur cum Precibus ad Primam, et Completorium, clara voce profertur, *Credo in Deum*, et in fine, *Carnis resurrectionem*, reliquum dicitur secreto, alias totum secreto dicitur ut supra.

2. Symbolum S. Athanasii dicitur ad Primam post Psalmum, *Retribue*, in omnibus Dominicis per Annum, quando Officium fit de Dominica, exceptis Dominicis infra octavas Nativitatis Domini, Epiphaniæ, Ascensionis, et Corporis Christi, ac Dominica Resurrectionis, et Pentecostes, in quibus dicuntur tantum tres Psalmi consueti ut in Festis. In Dominicis infra alias octavas, et in Dominica Trinitatis di-

…ster, Ave Maria, …niliter secreto. Fi… …Versu, Fidelium …iliter secreto, Pa… …, nisi sequatur Of… …ia tunc post illud …ter, ut supra, et …quatur : tunc enim …m, Pater noster, …pro principio se… …finita, dicitur, Pa… …semper dicatur in …Si autem post Ve… …equatur Completo… …tum animæ, inci… …e domine benedi…

…e Orationis Domi… …est clara voce, Et …mper in principio …runtur hæc duo …r, ut in Precibus, …numquam profe… …totum secreto. Ad …sperας, quando in …ntur Preces, to… …voce ab Hebdoma…

…ica semper dicitur …æ Mariæ; quando …m Officio Domini, …xisse eam in prin… …Dominica.

…II.

…postolorum …s. Athanasii.

…orum semper dici… …um, et Primam, et …ost Orationem An… …creto, etiam si ad …torium iterum di… …Precibus. Quando …Precibus ad Pri… …rium, clara voce …Deum, et in fine, …nem, reliquum di… …otum secreto dici…

…thanasii dicitur ad …um, *Retribuc*, in …per Annum, quan… …Dominica, excepti… …ctavas Nativitatis …, Ascensionis, et …Dominica Resur… …costes, in quibus …s Psalmi consueti …minicis infra alias …nica Trinitatis di…

…itur, alias numquam, neque si aliquod …estum Duplex celebretur in Domi… …ica. Et in fine illius dicitur, *Gloria Patri.*

XXXIV.

De Precibus.

PRECES sunt aliquot Versus, qui ali… quando dicuntur ante Orationem, …cipientes a *Kyrie eleison*, vel a *…ater noster.*

2. Preces Dominicales ad Primam, Completorium ut in Psalterio, non …cuntur in Duplicibus, nec infra Oc… …vas, nec in Vigilia Epiphaniæ, et Fe… …a sexta, et Sabbato post Octavam As… …nsionis, etiam si infra octavam fiat …ficium de Dominica, vel alio festo …miduplici, quia tunc ratione octavæ …n dicuntur ; alias autem semper di… …ntur.

3. Preces feriales ad Laudes, et per …ras distinctæ, ut in Psalterio, di… …ntur tantum in Feriis Adventus, …adragesimæ, Quatuor Temporum, Vigiliarum, quæ jejunantur, (ex… …tis Vigilia Nativitatis Domini, ac …ilia, et Quatuor Temporibus Pen… …stes) et tunc dicuntur flexis geni… …. In aliis Feriis per annum num… …m dicuntur nisi Dominicales, et in …non flectuntur genua.

… In Feriis Adventus, Quadrage… …æ, et Quatuor Temporum, dicun… Preces feriales etiam ad Vesperas …on sequatur festum : ad Comple… …um dicuntur consuetæ de Domi… …, sed flexis genibus. Dicuntur au… Preces flexis genibus ab Hebdo… …dario usque ad Versum, *Dominus …iscum*, ante primam Orationem ; a …umstantibus autem usque ad Ver… …. *Benedicamus Domino*, post ul… …am Orationem.

… In Vigiliis Preces feriales dicun… …tantum ad Matutinum, et per Ho… … ad Vesperas vero sequentes non …htur, quia inde fit de festo. Quòd …ost Vigiliam S. Mathiæ sequatur …mus dies Quadragesimæ, in Vespe… …dicuntur Preces feriales, quamvis …enda sit Oratio Dominicæ præce… …tis, et non Vigiliæ. Quod etiam …vatur, quando in Feria sexta, et …bato Quatuor Temporum Septem… … fit Officium de feria, cum in eis … occurrat Festum novem Lectio… …m : tunc enim in Vesperis feriæ …æ dicuntur Preces, quamvis di… …da sit Oratio Dominicæ præceden… tis, non autem feriæ Quatuor Tempo… rum.

6. Psalmus, *Miserere*, dicitur cum Precibus ad Vesperas tantum, et Psal… mus, *De profundis* ad Laudes. In Of… ficio Defunctorum dicuntur Psalmi, qui in eo Officio designantur.

XXXV.

De Commemorationibus communibus, seu Suffragiis Sanctorum.

COMMEMORATIONES communes, seu Suffragia de Sanctis, quæ habentur in Psalterio post Vesperas Sabbati, di… cuntur in fine Vesperarum, et Laudum ab Octava Epiphaniæ usque ad Domi… nicam Passionis exclusive, et ab Oc… tava Pentecostes usque ad Adventum exclusive, in Dominicis, Feriis et Fe… stis (nisi Officium sit Duplex, vel in… fra octavas, etiamsi de Dominica, vel Semiduplici infra eas fiat) et illis ad… jungitur commemoratio de Patrono, vel Titulo Ecclesiæ, ante vel post com… memorationem de Sancta Maria, et de Apostolis, pro dignitate illius ; ita ta… men, ut semper ultimo loco ponatur commemoratio de Pace. Et ante illas in feriali Officio fit commemoratio de Cruce, quæ habetur in Psalt. post Lau… des Feriæ secundæ.

2. Tempore Paschali fit alia comme… moratio de Cruce, ut ibi ponitur in Laudibus Feriæ secundæ post Domi… nicam in Albis, et ea solum tunc dici… tur : non tamen in Duplicibus, neque infra Octavas.

3. Si facienda sit commemoratio alicujus Festi occurrentis, semper fit ante ipsa Suffragia consueta, etiam ante commem. de Cruce.

4. Commemoratio de sancta Maria non fit cum aliis, quando dicitur ejus Officium parvum, nec quandocumque fit Officium de ea.

XXXVI.

De Antiphonis B. Mariæ in fine Officii.

ANTIPHONÆ beatæ Mariæ positæ in fine Psalterii post Completorium, singulæ dicuntur pro temporis di… versitate, ut ibi annotatur, præter… quam in triduo majoris Hebdomadæ ante Pascha.

2. Dicuntur autem extra Chorum, tantum in fine Completorii, et in fine Matutini, dictis Laudibus, si tunc ter…

minandum sit Officium : alioquin, si alia subsequatur Hora, in fine ultimæ Horæ. In Choro autem semper dicuntur, quandocumque terminata aliqua Hora discedendum est a Choro.

3. Numquam vero dicuntur post aliquam Horam, quando subsequitur cum Officio diei Officium Defunctorum, vel Septem Psalmi Pœnitentiales, aut Litaniæ, præterquam post Completorium, in quo semper dicuntur, etiam si prædicta subsequantur : neque etiam dicuntur, quando post aliquam Horam immediate subsequitur Missa. Dicuntur autem flexis genibus (præterquam in diebus Dominicis, a primis Vesperis Sabbati et toto tempore Paschali) Hebdomadario tamen ad Orationem surgente.

XXXVII.

De Officio parvo B. Mariæ et aliis.

DE Officio parvo B. Mariæ, de Officio Defunctorum, de Septem Psalmis Pœnitentialibus, et Litaniis, et de Psalmis Gradualibus, quando, et quomodo, tam in Choro, quam extra Chorum, dicenda sint, habentur suis locis propriæ Rubricæ circa finem Breviarii.

2. Tempore Paschali in Officio parvo beatæ Mariæ, quod dicitur in Choro, non additur, *Alleluia*, Antiphonis, neque Versibus, neque Responsoriis.

DUÆ TABELLÆ

EX RUBRICIS GENERALIBUS EXCERPTÆ.

*In quarum prima statim videri
oterit, de quo celebrandum erit Of-
ium, si plura eodem die Festa oc-
rrant.*
*In secunda vero, quomodo Officium
æcedens concurrat in Vesperis cum
ficio sequentis diei.*
*Ex utraque Tabella hoc ordine
perietur quod quæritur.*
Primum inveniatur numerus posi-
s in quadrangulo illo, in quo Festa,
quibus est controversia, sibi invi-
m occurrunt: deinde legatur Re-
la juxta dictum numerum descri-
, et ex ea clare videbitur quid sit
endum.
Exempli gratia. Quadrangulus, in
o sibi invicem occurrunt Duplex
mæ Classis, et Dominica primæ Clas-
erit qui est in angulo superiori
næ Tabellæ, in quo signatus est
merus 1, quia si ad eum tam Du-
x, quam Dominica prædicta ex eo-
n locis recto tramite pergerent, in
sibi invicem occurrerent. Regula
tem juxta dictum numerum appo-
a sic habet.
1. *Translatio de primo, Officium
secundo.* Id est, Duplex primæ Clas-
prædictum transferatur, et Offi-
m fiat de Dominica primæ Classis;
ia cum in his regulis dicitur, de
mo seu præcedenti, intelligitur de
to in superiori parte Tabellæ appo-
, ut Duplex prædictum; cum de
undo vel sequenti, de Festo in in-
iori parte sub numeris apposito, ut
minica prædicta.
In aliquibus autem quadrangulis
llus appositus est numerus, vel quia
llus occursus, neque concursus esse
test: vel quia in propriis locis ad-
tatur in Breviario quid sit agen-
m.
Scire tamen oportet, quæ sint Du-
cia primæ et secundæ Classis et ma-
a per annum, et quæ Dominicæ et
riæ majores dicantur.

DUPLICIA PRIMÆ CLASSIS

In quibus nulla fit commemoratio quorumcumque Festorum occurrentium, nisi prout supra in Rubricis:

Nativitas Domini.
Epiphania Domini.
Paschæ Resurrectionis, cum tribus antecedentibus et duobus sequentibus diebus.
Ascensio Domini.
Pentecostes, cum duobus sequentibus diebus.
Festum Corporis Christi.
Nativitas S. Joannis Baptistæ.
Festum sanctorum Apostolorum Petri et Pauli.
Assumptio B. Mariæ virginis.
Festum omnium Sanctorum.
Dedicatio propriæ Ecclesiæ.
Patronus vel Titulus Ecclesiæ.

DUPLICIA SECUNDÆ CLASSIS

In quibus de Simplicibus fit commemoratio in Laudibus tantum:

Circumcisio Domini.
Festum SS. Nominis Jesu.
Festum sanctissimæ Trinitatis.
Conceptio
Nativitas
Annuntiatio } B. V. Mariæ.
Visitatio
Purificatio
Dedicatio S. Michaelis Archangeli.
Natalitia undecim Apostolorum.
Festa Evangelistarum.
Festum S. Stephani Protomartyris.
Festum S. Laurentii Martyris.
SS. Innocentium Martyrum.
Festum, et Patrocinium S. Joséph Sponsi B. Mariæ Virginis, Confessoris.
Inventio sanctæ Crucis.

DOMINICÆ MAJORES

dividuntur in duas Classes.

DOMINICÆ PRIMÆ CLASSIS

quæ numquam omittuntur.

Prima Adventus.
Prima Quadragesimæ.
Passionis.
Palmarum.
Paschæ.
In albis.
Pentecostes.
Trinitatis.

DOMINICÆ SECUNDÆ CLASSIS

quæ non omittuntur, nisi occurrente Patrono vel Titulari Ecclesiæ, et ejusdem Dedicatione : et tunc de eis fit semper commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus.

Secunda Tertia Quarta	}	Adventus.
Dominicæ	{	Septuagesimæ. Sexagesimæ. Quinquagesimæ.
Secunda Tertia. Quarta	}	Quadragesimæ.

DUPLICIA MAJORA PER ANNUM

quæ aliis Duplicibus minoribus præferuntur.

Transfiguratio Domini.
Exaltatio sanctæ Crucis.
Festum Pretios. Sanguinis D. N. J. C.
Festum SS. Nominis
Præsentatio
Festum Nivis
Comm. de Monte Carm.
Solemnitas SS. Rosarii
Duo Festa Sept. Dolor.
Festum de Mercede
} B. V. M.
Apparitio S. Michaelis Archangeli.
Decollatio S. Joannis Baptistæ.
Cathedra S. Petri utraque.
Festum ejusdem ad Vincula.
Conversio S. Pauli.
Festum S. Joannis ante portam Latinam.
S. Barnabæ Apostoli.
S. Joachim Patris B. M. V. Conf.
S. Annæ Matris B. M. V.
Patronorum minus principalium.

Feriæ majores, de quibus semper fit commemoratio.

Adventus.
Quadragesimæ.
Quatuor Temporum, et
Secunda Rogationum.

SI OCCURAT EODEM DIE

	Dominica primæ Classis.	Dominica secundæ Classis.	Dominica per Annum.	Duplex primæ Classis.	Duplex secundæ Classis.	Duplex per Annum.	Dies infra Octavam.	Dies Octavæ.	Semiduplex.	Simplex.	Sancta Maria in Sabbato.	Feria major.	Vigilia.
Duplex primæ Classis, et	1	1	4	4	3	2	6	4	2	6	0	4	6
Duplex secundæ Classis,	1	1	4	4	3	2	6	4	2	6	0	4	4
Duplex per Annum,	1	1	4	4	3	2	6	4	2	6	0	4	4
Dies infra Octavam,	3	3	3	5	3	3	3	3	3	7	3	5	5
Dies Octavæ,	3	3	4	3	3	2	4	2	3	4	2	3	3
Semiduplex,	1	1	1	1	1	1	4	1	1	4	1	1	1
Simplex,	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Sancta Maria in Sabbato	3	3	3	3	3	3	3	3	3	5	0	4	5
Feria Major,	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0
Vigilia,	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0
Translatio de primo, Officium de secundo.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0
Officium de primo, translatio de secundo.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0
Commemoratio de primo, Officium de secundo.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0
Officium de primo, commemoratio de secundo.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0
Nihil de primo, Officium de secundo.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0
Officium de primo, nihil de secundo.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0
Officium de digniori, commemoratio de minus digno.	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0
Officium de digniori, translatio de minus digno.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0

TANDUM, quod Duplex quodcumque, etiam Patroni, et Tituli Ecæ, vel Dedicationis ejusdem, occrens in Vigiliis Nativitatis Domini Pentecostes, in die Circumcisionis, die Octava Epiphaniæ, in Feria rta Cinerum, ac in tota majori odomada, et infra Octavas Paschæ Pentecostes, in Ascensione Domini, Festo Corporis Christi, in Festo umptionis Beatæ Virginis, et omm Sanctorum, transfertur.

Infra Octavam Epiphaniæ fit tantum Patrono, vel Titulari Ecclesiæ, et ejusdem Dedicatione, cum commemoratione Octavæ : alia Festa transferuntur post Octavam.

Infra Octavam Corporis Christi, Semiduplex transfertur, neque fit de Duplici translato; et de ea, quocumque adveniente Duplici, fit commemoratio.

Infra illas Octavas, in quibus fit de Festis occurrentibus Semiduplex occurrens in Dominica, transfertur in proxime sequentem diem quæ si fuerit impedita alio simili Festo, transfertur post Octavam.

De Octava Nativitatis Domini, Epi-

phaniæ, et Corporis Christi, semper fit commemoratio quocumque Festo in illis occurrente.

De aliis Octavis, quæ non sunt in Kalendario, nihil fit a Feria quarta Cinerum usque ad Dominicam in albis, et a Vigilia Pentecostes usque ad Festum Trinitatis inclusive, et a die 17. Decembris usque ad Epiphaniam.

Dies Octavæ numquam transfertur: ideo quamquam Nativitas S. Joannis Baptistæ occurrens in die Corporis Christi, transferatur in diem sequentem: non tamen transfertur Octava, sed de ea fit tantum commemoratio in Officio de Octava Corporis Christi. Circa alias vero Octav. observanda est Rubrica particularis num. VII: ab ea tamen excipiendum Festum Portiunculæ, quod vim habet Festi solemnis non transferendi ob concurrentiam Octav. cujuscumque Patroni, Titularis, aut Dedicationis Ecclesiæ.

Si occurrat, ut Patronus, vel Titulus Ecclesiæ descriptus sit eodem die in Kalendario cum aliis Sanctis, in ea Ecclesia fit tantum de Patrono, vel Titulari, absque commemoratione aliorum. Qui si in dicto Kalendario descripti sint sub Officio Duplici, vel Semiduplici, transferantur in primam diem simili Officio non impeditam; et de eis fiat Officium Semiduplex, nisi tamen sint de majoribus Festis, quia tunc de translato quoque fiet Officium Duplex, ac si proprio die celebraretur. Si vero in Kalendario omnes sint tamquam Festum Simplex, de illis nihil fit.

De Feriis Adventus et Quadragesimæ, quando de eis non fit Officium, fit commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus cujuscumque Festi: de Quatuor Temporibus, et Feria secunda Rogationum, ac Vigiliis, in Laudibus tantum. Si vero aliqua Vigilia occurrat in Adventu, Quadragesima, et Quatuor Temporibus, vel in diebus Festorum Duplicium primæ Classis, sive Patroni, vel Tituli, aut Dedicationis Ecclesiæ, de ea nihil fit nec etiam in Laudibus.

QUANDO CONCURRIT

Dom major, seu j et ij class. cum	0	4	3	4	4	3	3	3	3	0
Dominica minor, seu per annum	0	4	3	4	4	3	3	1	1	1	0
Duplex primæ Classis,	2	2	4	2	4	4	4	0	4	6	4
Duplex secundæ Classis,	4	4	4	4	4	4	4	3	6	3	4
Patronus, seu Titulus Ecclesiæ,	2	2	4	2	4	4	4	0	4	0	4
Duplex per Annum majus,	4	4	4	4	4	4	6	1	3	1	4
Duplex per Annum minus,	4	4	5	4	4	5	3	1	3	1	4
Semiduplex,	4	5	3	4	5	3	3	1	1	1	5
Dies Octavæ,	4	4	5	4	4	5	3	1	3	1	4
Dies infra Octavam,	0	0	3	4	5	3	3	1	1	1	5
	Sancta Maria in Sabbato.	Die infra Octavam.	Die Octavæ.	Simplici.	Semiduplici.	Duplici per Annum minore.	Duplici per Annum majore.	Patrono, seu Titulo Ecclesiæ.	Duplici secundæ Classis.	Duplici primæ Classis.	Dominica quacumque.

1 Totum de sequenti, nihil de præcedenti.
2 Totum de præcedenti, nihil de sequenti.
3 Totum de sequenti, commemoratio de præcedenti.
4 Totum de præcedenti, commemoratio de sequenti.
5 Capitulum de sequenti, commemoratio de præcedenti.
6 Totum de digniori, commemoratio de minus digno.
Simplex, et S. Maria in Sabbato, Feria, et Vigilia non concurrunt.

NOTANDUM, quod in primis Vesperis diei Octavæ Ascensionis et Corporis Christi, totum Officium fit de Octava, cum Commemoratione præcedentis festi Duplicis, nisi fuerit Festum solemne principale, vel primæ vel secundæ Classis, quia tunc de Festo fieret Officium, et Commemoratio de Octava.

In secundis Vesperis diei Octavæ Epiphaniæ, Paschæ, Ascensionis, et Corporis Christi, de sequenti Duplici fit tantum Commemoratio, nisi illud fuerit primæ, vel secundæ Classis, seu Patronus, vel Titulus, aut Dedicatio Ecclesiæ: quia tunc de Festo fieret Officium, et de Octava Commemoratio. Et similiter die Octava Corporis Christi in secundis Vesperis concurrente cum die Octava S. Joannis Baptistæ, Vesperæ erunt de Octava Corporis Christi cum Commemoratione Octavæ S. Joannis.

In secundis Vesperis Duplicis secundæ Classis non fit Commemoratio de die infra Octavam, nisi quando de ea fieri debeat Officium die sequenti.

Cum plures fiunt Commemorationes, servetur hic ordo: De Duplici, de Dominica, de Semiduplici, de die infra Octavam, de Feria majori, seu Vigilia, de S. Maria in Sabbato, de Simplici,

ORATIO

A PAPA URBANO VIII EDITA.

ANTE óculos tuos, Dómine culpas nostras férimus, et plagas quas accépimus, conférimus.

Si pensámus malum quod fécimus, minus est quod pátimur, majus est quod merémur.

Grávius est quod commísimus, lévius est quod tolerámus.

Peccáti pœnam sentímus, et peccándi pertináciam non vitámus.

In flagéllis tuis infírmitas nostra téritur, et iníquitas non mutátur.

Mens ægra torquétur, et cervix non fléctitur.

Vita in dolóre suspírat, et in ópere non se eméndat.

Si expéctas, non corrígimur: si víndicas, non durámus.

Confitémur in correctióne quod égimus: oblivíscimur post visitatiónem quod flévimus.

Si exténderis manum, faciénda promíttimus: si suspénderis gladium, promíssa non sólvimus.

Si férias, clamámus ut parcas: si pepérceris, íterum provocámus ut férias.

Habes Dómine confiténtes reos: nóvimus quod nisi dimíttas, recte nos périmas.

Præsta Pater omnípotens sine mérito quod rogámus, qui fecísti ex nihilo qui te rogárent. Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

℣. Gregem tuum Pastor ætérne non déseras.

℟. Sed per beátos Apóstolos tuos perpétua defensióne custódias.

℣. Prótege Dómine pópulum tuum ad te clamántem, et Apostolórum tuórum patrocínio confidéntem.

℟. Perpétua defensióne custódias.

℣. Oráte pro nobis sancti Apóstoli Dei.

℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

ORATIO.

PRÆSTA quæsumus omnípotens Deus: ut nullis nos permíttas perturbatiónibus cóncuti, quos in Apostólicæ confessiónis petra solidásti. Per Dóminum.

℟. Amen.

IMPLORET, clementíssime Dómine, nostris opportúnam necessitátibus opem devóte a nobis proláta meditátio, qua sanctus olim Joánnes Chrysostómus, in hac Basílica cónditus, te cum beatíssimis Apó-

tolis Petro et Paulo repræ-
entávit sic colloquéntem : Cir-
úmdate hanc novam Sion, et
ircumvalláte eam : hoc est,
ustodite, munite, précibus
rmáte ; ut quando iráscor in
mpore, et Orbem terræ con-
útio, aspiciens sepúlcrum ve-
rum numquam desitúrum,
quæ líbenter propter me gé-
tis stigmata, iram misericór-
dia vincam, et ob hanc perci-
piam vestram intercessiónem.
Etenim quando Sacerdótium et
Regnum video lacrymári, sta-
tim quasi compátiens ad com-
miseratiónem flector, et illius
meæ vocis reminiscor : Próte-
gam Urbem hanc propter Da-
vid servum meum, et Aaron
sanctum meum. Dómine, fiat,
fiat : Amen, Amen.

ORATIO

DICENDA ANTE DIVINUM OFFICIUM.

APERI Dómine os meum ad benedicéndum nomen sanctum tuum : munda quoque cor meum ab ómnibus vanis, pervérsis, et aliénis cogitatiónibus : intelléctum illúmina, affectum inflamma; ut digne, atténte, ac devóte hoc Officium recitáre váleam, et exaudíri mérear ante conspéctum divínæ Majestátis tuæ. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Dómine, in unióne illíus divínæ intentiónis, qua ípse in terris laudes Deo persolvísti, has tibi Horas persólvo.

Orationem sequentem devote post Officium recitantibus Leo Papa X defectus et culpas in eo persolvendo ex humanâ fragilitate contractas indulsit.

SACROSANCTÆ et indivíduæ Trinitáti, crucifíxi Dómini nostri Jesu Christi humanitáti, beatíssimæ et gloriosíssimæ sempérque vírginis Maríæ fœcúndæ integritáti, et ómnium Sanctórum universitáti, sit sempitérna laus, honor, virtus et glória, ab omni creatúra, nobísque remíssio ómnium peccatórum, per infiníta sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Beáta víscera Maríæ vírginis, quæ portavérunt ætérni Patris Fílium.

℟. Et beáta úbera, quæ lactavérunt Christum Dóminum.

Pater noster. Ave María.

ABSOLUTIONES ET BENEDICTIONES

DICENDÆ ANTE LECTIONES IN OFFICIO NOVEM, ET TRIUM LECTIONUM.

IN I NOCTURNO,
pro secunda et quinta Feria,

ABSOLUTIO.

EXAUDI Dómine Jesu Christe preces servorum tuorum, miserére nobis: qui cum Pa- e et Spíritu sancto vivis et gnas in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

BENEDICTIONES.

Benedictione perpetua benedicat nos Pater æternus. ℟. Amen.

Unigenitus Dei Fílius nos benedicere et adjuvare dignetur.

Spiritus sancti gratia illúminet sensus et corda nostra.

IN II NOCTURNO,
et pro tertia et sexta Feria,

ABSOLUTIO.

IPSIUS pietas et misericordia nos adjuvet, qui cum Patre et Spiritu sancto vivit et regnat in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

BENEDICTIONES.

Deus Pater omnipotens sit nobis propitius et clemens. ℟. Amen.

Christus perpetuæ det nobis gaudia vitæ.

Ignem sui amoris accendat Deus in cordibus nostris.

IN III NOCTURNO,
et pro Feria quarta et Sabbato,

ABSOLUTIO.

A VINCULIS peccatorum nostrorum absolvat nos omnipotens et misericors Dóminus. ℟. Amen.

BENEDICTIONES.

7 Evangelica lectio sit nobis salus et protectio. ℟. Amen.

8 Divínum auxilium maneat semper nobiscum.

9 Ad societátem civium supernórum perducat nos Rex Angelórum.

Si officium fit de Sancto novem Lectionum, octava Benedictio erit,

Cujus festum colimus, ipse, *vel* ipsa intercedat pro nobis ad Dóminum.

Quando sunt plures, dicitur,

Quorum, *vel* Quarum festum colimus, ipsi, *vel* ipsæ intercedant pro nobis ad Dominum.

Si Officium fit de sancta Maria, octava Benedictio erit,

Cujus festum colimus, ipsa Virgo virginum intercedat pro nobis ad Dóminum.

Si in ultima Lectione legendum sit aliud Evangelium cum Homilia, nona Benedictio erit,

Per Evangelica dicta deleantur nostra delicta.

In Officio trium Lectionum dicuntur Absolutiones et Benedictiones prædictæ ordine superius in Rubricis generalibus, et in prima Dominica de Adventu descripto: et in eo, quando non legitur Homilia cum Evangelio, et Benedictiones sumenda sunt ex tertio Nocturno, prima Benedictio dicitur.

1 Ille nos benedicat, qui sine fine vivit et regnat.
2 Divinum auxilium.
3 Ad societatem.

In Officio trium Lectionum, quando legitur Homilia cum Evangelio, prima Benedictio erit,

1 Evangelica lectio.
2 Divinum auxilium.
3 Ad societatem.

In officium fit de Sancto trium Lectionum, prima Benedictio erit,

1 Ille nos benedicat, qui sine fine vivit et regnat.
2 Cujus, *vel* Quorum.
3 Ad societatem.

In Officio de S. Maria in Sabbato, Absolutio et Benedictiones quæ ibidem ponuntur.

PSALTERIUM
DISPOSITUM PER HEBDOMADAM
CUM ORDINARIO OFFICII DE TEMPORE.
PARS HIEMALIS.

DOMINICA AD MATUTINUM.

Ante Matutinum, et omnes Horas, præterquam ad Completorium, dicitur secreto :

PATER noster, qui es in cœlis : sanctificétur nomen tuum : advéniat regnum tuum : fiat voluntas tua, sicut in cœlo, et in terra. Panem nostrum quotidiánum da nobis hódie : et dimítte nobis débita nostra, sicut et nos dimíttimus debitóribus nostris : et ne nos indúcas in tentatiónem : sed líbera nos a malo, Amen.

AVE María, grátia plena : Dóminus tecum : Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui Jesus. Sancta María, mater Dei, ora pro nobis peccatóribus nunc, et in hora mortis nóstræ, Amen.

In principio Matutini, et Primæ, ac in fine Completorii, dicitur etiam Symbolum Apostolorum.

CREDO in Deum, Patrem omnipoténtem, Creatórem cœli et terræ. Et in Jesum Christum Fílium ejus únicum, Dóminum nostrum ; qui conceptus est de Spíritu sancto, natus ex María vírgine, passus sub Póntio Piláto, crucifixus, mórtuus, et sepúltus : descéndit ad ínferos : tértia die resurréxit a mórtuis : ascéndit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnipoténtis : inde ventúrus est judicáre vivos et mórtuos. Credo in Spíritum sanctum, sanctam Ecclésiam Cathólicam, Sanctórum communiónem, remissiónem peccatórum, carnis resurrectiónem, vitam ætérnam, Amen.

Deinde clara voce dicitur ℣.

℣. DÓMINE lábia mea apéries. ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam.

℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína.

Glória Patri, et Fílio, et Spíritui sancto :

Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculórum, Amen. Allelúia.

Sic dicitur Allelúia, *ad omnes Horas per totum Annum, præterquam a Dominica in Septuagesima usque ad Feriam quintam in Cœna Domini : tunc enim dicitur,* Laus tibi Dómine, Rex ætérnæ glóriæ.

Invitatorium sequens dicitur ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam Septuagesimæ.

Invitatorium. Adorémus Dóminum, * Qui fecit nos.

Repetitur. Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

PSALMUS 94.

VENITE, exultémus Dómino, jubilémus Deo salutári nostro : * præoccupémus fáciem ejus in confessióne, et in psalmis jubilémus ei.

Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

Quóniam Deus magnus Dóminus, et Rex magnus super omnes deos : quóniam non répéllet Dóminus plebem suam, quia in mánu ejus sunt omnes fines terræ, et altitúdines móntium ipse cónspicit.

Qui fecit nos.

Quóniam ipsius est mare, et ipse fecit illud, et áridam fundavérunt manus ejus : veníte adorémus, et procidámus ante Deum; plorémus coram Dómino, qui fecit nos, quia ipse est Dominus Deus noster : nos autem pópulus ejus et oves páscuæ ejus.

Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra, sicut in exacerbatióne secúndum diem tentatiónis in desérto : ubi tentavérunt me patres vestri, probávérunt, et vidérunt ópera mea.

Qui fecit nos.

Quadragínta annis próximus fui generatióni huic, et dixi : Semper hi errant corde : ipsi vero non cognovérunt vias meas, quibus jurávi in ira mea, si introíbunt in réquiem meam.

Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto : Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculórum, Amen.

Qui fecit nos.

Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

Sequens Hymnus dicitur ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam primam Quadragesimæ.

HYMNUS.

PRIMO die, quo Trínitas
Beáta mundum cóndidit,
Vel quo resúrgens Conditor
Nos morte victa líberat :

Pulsis procul torpóribus
Surgámus omnes ócyus,
Et nocte quærámus Deum,
Prophéta sicut præcipit :

Nostras preces ut áudiat,
Suámque déxtram pórrigat,
Et expiátos sórdibus
Reddat polórum sédibus :

Ut quique sacratíssimo
Hujus diéi témpore
Horis quiétis psállimus,
Donis beátis múneret.

Jam nunc Patérna cláritas
e postulámus áffatim;
bsint faces libidinis,
t omnis actus nóxius.

Ne fœda sit, vel lúbrica
ompágo nostri córporis,
b cujus ígnes ígnibus
vérnus urat ácrius.

Mundi Redémptor quæsumus,
u probra nostra díluas:
obisque largus cómmoda
itæ perénnis cónferas,

Præsta, Pater piíssime,
trique compar Unice,
m Spíritu Paráclito
egnans per omne sæculum.
Amen.

*Aliis temporibus a supradic-
, Invitatorium et Hymnus
untur quæ habentur in Pro-
o de Tempore, pro Officii
ietate: quod et in Capitulis
Hymnis ad Laudes, et in
s similibus servetur.*

IN I NOCTURNO.

In Adventu, Ant. t. 1. Vé-
t ecce Rex.

Per Annum Antiphona toni 8.
vite Dómino.

*Asteriscus * notat pausam
ntus in Choro.*

PSALMUS 1.

BEATUS vir, qui non ábiit in
consílio impiórum, et in via
eccatórum non stetit, * et in
hedra pestilentiæ non sedit:
Sed in lege Dómini voluntas
s, * et in lege ejus meditá-
ur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum,
od plantátum est secus decúr-
aquárum, * quod fructum
m dabit in témpore suo:

Et fólium ejus non défluet: * et ómnia quæcúmque fáciet prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in judício: * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum: * et iter impiórum períbit.

Glória Patri, et Fílio, * et Spíritui sancto:

Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, * et in sæcula sæculórum. Amen.

Hic versus, Glória *semper dicitur in fine omnium Psalmorum, nisi aliter notetur.*

PSALMUS 2.

QUARE fremuérunt Gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt Reges terræ, et príncipes convenérunt in unum, * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus vincula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hæreditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas figuli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite : * erudímini qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre : * et exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplinam, ne quando irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brévi ira ejus, * beáti omnes qui confídunt in eo.

PSALMUS 3.

DOMINE, quid multiplicáti sunt qui tribulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ : * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem Dómine susceptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi : * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum : * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me : * exúrge Dómine, salvum me fac Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa : * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus : * et super pópulum tuum benedíctio tua.

PSALMUS 6.

DOMINE, ne in furóre tuo árguas me : * neque in ira tua corrípias me.

Miserére mei Dómine, quóniam infírmus sum : * sana me Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valde : * sed tu Dómine úsquequo?

Convértere Dómine, et éripe ánimam meam : * salvum me fac propter misericórdiam tuam.

Quóniam non est in morte qui memor sit tui : * in inférno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes lectum meum : * lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est a furóre óculus meus : * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite a me omnes qui operámini iniquitátem : * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletus mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam, * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubéscant, et conturbéntur veheménter omnes inimíci mei : * convertántur, et erubéscant valde velóciter.

In Adventu, Ant. Véniet ecce Rex excélsus cum potestáte magna ad salvándas Gentes, allelúia.

Ant. t. 2. Confortáte.

Per Annum, Ant. Servíte

Dómino in timóre, et exultáte ei cum tremóre.

Ant. t. 8. Deus judex justus.

PSALMUS 7.

DOMINE Deus meus, in te sperávi : * salvum me fac ex ómnibus persequéntibus me, et líbera me.

Nequándo rápiat ut leo ánimam meam, * dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.

Dómine Deus meus, si feci istud, * si est iníquitas in mánibus meis :

Si réddidi retribuéntibus mihi mala, * décidam mérito ab inimícis meis inánis.

Persequátur inimícus ánimam meam, et comprehéndat, et concúlcet in terra vitam meam, * et gloriam meam in púlverem dedúcat.

Exúrge Dómine in ira tua : * et exaltáre in finibus inimicórum meórum.

Et exúrge Dómine Deus meus in præcépto quod mandásti : * et synagóga populórum circúmdabit te.

Et propter hanc in altum regrédere : * Dóminus júdicat pópulos.

Júdica me Dómine secúndum justítiam meam, * et secúndum innocéntiam meam super me.

Consumétur nequítia peccatórum, et díriges justum, * scrutans corda et renes Deus.

Justum adjutórium meum a Dómino, * qui salvos facit rectos corde.

Deus judex justus, fortis, et pátiens : * numquid iráscitur per síngulos dies?

Nisi convérsi fuéritis, gládium suum vibrábit : * arcum suum teténdit, et parávit illum.

Et in eo parávit vasa mortis, * sagíttas suas ardéntibus effécit.

Ecce partúriit injustítiam : * concépit dolórem, et péperit iniquitátem.

Lacum apéruit, et effódit eum : * et incidit in fóveam, quam fecit.

Convertétur dolor ejus in caput ejus : * et in vérticem ipsíus iníquitas ejus descéndet.

Confitébor Dómino secúndum justítiam ejus : * et psallam nómini Dómini altíssimi.

PSALMUS 8.

DOMINE Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum : * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut Filius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre

coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas, insuper et pécora campi.

Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

PSALMUS 9.

CONFITEBOR tibi Dómine in toto corde meo: * narrábo ómnia mirabília tua.

Lætábor et exultábo in te: * psallam nómini tuo Altíssime.

In converténdo inimícum meum retrórsum: * infirmabúntur, et períbunt a fácie tua.

Quóniam fecísti judícium meum et causam meam: * sedísti super thronum qui júdicas justítiam.

Increpásti Gentes, et períit impíus: * nomen eórum delésti in ætérnum, et in sæculum sæculi.

Inimíci defecérunt framéæ in finem: * et civitátes eórum destruxísti.

Périit memória eórum cum sónitu: * et Dóminus in ætérnum permanet.

Parávit in judício thronum suum: * et ipse judicábit orbem terræ in æquitáte, judicábit pópulos in justítia.

Et factus est Dóminus refúgium páuperi: * adjútor in opportunitátibus, in tribulatióne.

Et sperent in te qui novérunt nomen tuum: * quóniam non derelíquisti quæréntes te Dómine.

Psállite Dómino, qui hábitat in Sion: * annuntiáte inter Gentes stúdia ejus:

Quóniam requírens sánguinem eórum recordátus est: * non est oblítus clamórem páuperum.

Miserére mei Dómine: * vide humilitátem meam de inimícis meis.

Qui exáltas me de portis mortis, * ut annúntiem omnes laudatiónes tuas in portis filiæ Sion.

Exultábo in salutári tuo: * infixæ sunt Gentes in intéritu, quem fecérunt.

In láqueo isto, quem abscondérunt, * comprehénsus est pes eórum.

Cognoscétur Dóminus judícia fáciens: * in opéribus mánuum suárum comprehénsus est peccátor.

Convertántur peccatóres in inférnum, * omnes Gentes quæ obliviscúntur Deum.

Quóniam non in finem oblívio erit páuperis, * patiéntia páuperum non períbit in finem.

Exúrge Dómine, non confortétur homo: * judicéntur Gentes in conspéctu tuo.

Constítue Dómine legislatórem super eos: * ut sciant Gentes quóniam hómines sunt.

Ut quid Dómine recessísti

onge : * déspicis in opportunitátibus, in tribulatióne?

Dum supérbit ímpius, inéndítur pauper : * comprehendúntur in consíliis quibus ógitant.

Quóniam laudátur peccátor n desidériis ánimæ suæ : * et níquus benedícitur.

Exacerbávit Dóminum peccátor, * secúndum multitúdinem iræ suæ non quæret.

Non est Deus in conspéctu jus : * inquinátæ sunt viæ llius in omni témpore.

Auferúntur judícia tua a fáie ejus : * ómnium inimicórum uórum dominábitur.

Dixit enim in corde suo : * ion movébor a generatióne in eneratiónem sine malo.

Cujus maledictióne os pleum est, et amaritúdine, et olo : * sub lingua ejus labor t dolor.

Sedet in insídiis cum divítibus in occúltis, * ut interfíiat innocéntem.

Oculi ejus in páuperem respíciunt : * insidiátur in abscóndito quasi leo in spelúnca ua.

Insidiátur ut rápiat páupem : * rápere páuperem, um áttrahit eum.

In láqueo suo humiliábit um : * inclinábit se, et caet, cum dominátus fúerit áuperum.

Dixit enim in corde suo : * blítus est Deus : avértit fáem suam, ne vídeat in finem.

Exúrge Dómine Deus, exaltétur manus tua : * ne obliviscáris páuperum.

Propter quid irritávit ímpius Deum? * dixit enim in corde suo : Non requíret.

Vides quóniam tu labórem et dolórem consideras : * ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelíctus est pauper : * órphano tu eris adjútor.

Cóntere bráchium peccatóris et malígni : * quærétur peccátum illius, et non inveniétur.

Dóminus regnábit in ætérnum, et in sæculum sæculi : * perfbitis gentes de terra illius.

Desidérium páuperum exaudívit Dóminus : * præparatiónem cordis eórum audívit auris tua.

Judicáre pupíllo et húmili, * ut non appónat ultra magnificáre se homo super terram.

PSALMUS 10.

IN Dómino confído : quómodo dícitis ánimæ meæ : * Tránsmigra in montem sicut passer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagíttas suas in pháretra, * ut sagíttent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecísti, destruxérunt : * justus autem quid fecit?

Dóminus in templo sancto suo, * Dóminus in cœlo sedes ejus :

Oculi ejus in páuperem respíciunt : * pálpebræ ejus interrogant fílios hóminum.

Dóminus intérrogat justum et ímpium : * qui autem díli-

git iniquitátem, odit ánimam suam.

Pluet super peccatóres láqueos : * ignis, et sulphur, et spíritus procellárum, pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus, et justítias diléxit: * æquitátem vidit vultus ejus.

In Adventu, Ant. Confortáte manus dissolútas : confortámini, dícite : Ecce Deus noster véniet, et salvábit nos, allelúia.

Ant. t. 3. Gaudéte omnes.

Per Annum, Ant. Deus judex justus, fortis, et longánimis : numquid irascétur per síngulos dies ?

Ant. t. 8. Tu Dómine.

PSALMUS 11.

SALVUM me fac Dómine, quóniam defécit sanctus : * quóniam diminútæ sunt veritátes a fíliis hóminum.

Vana locúti sunt unusquísque ad próximum suum : * lábia dolósa, in corde et corde locúti sunt.

Dispérdat Dóminus univérsa lábia dolósa, * et linguam magníloquam.

Qui dixérunt : Linguam nostram magnificábimus, lábia nostra a nobis sunt, * quis noster Dóminus est?

Propter misériam ínopum, et gémitum páuperum, * nunc exúrgam, dicit Dóminus.

Ponam in salutári, * fiduciáliter agam in eo.

Elóquia Dómini, elóquia casta : * argéntum igne examinátum, probátum terræ, purgátum séptuplum.

Tu Dómine servábis nos : et custódies nos * a generatióne hac in ætérnum.

In circúitu impii ámbulant: * secúndum altitúdinem tuam multiplicásti fílios hóminum.

PSALMUS 12.

USQUEQUO Dómine oblivíscéris me in finem ? * Usquequo avértis fáciem tuam a me?

Quamdiu ponam consília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem?

Usquequo exaltábitur inimícus meus super me? * réspice, et exáudi me Dómine Deus meus.

Illúmina óculos meos, ne umquam obdórmiam in morte: * nequándo dicat inimícus meus: Præválui advérsus eum.

Qui tríbulant me, exultábunt si motus fúero : * ego autem in misericórdia tua sperávi.

Exultábit cor meum in salutári tuo : cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi : * et psallam nómini Dómini altíssimi.

PSALMUS 13.

DIXIT insípiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrúpti sunt, et abominábiles facti sunt in stúdiis suis : * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Dóminus de cœlo prospéxit super fílios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt : * non est

qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Sepúlchrum patens est guttur eórum: linguis suis dolóse agébant, * venénum áspidum sub lábiis eórum.

Quorum os maledictióne et amaritúdine plenum est : * velóces pedes eórum ad effundéndum sánguinem.

Contritio et infelícitas in viis eórum, et viam pacis non cognovérunt : * non est timor Dei ante óculos eórum.

Nónne cognóscent omnes qui operántur iniquitatem, * qui dévorant plebem meam sicut escam panis ?

Dóminum non invocavérunt, * illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Dóminus in generatióne justa est, consílium inopis confudístis : * quóniam Dóminus spes ejus est.

Quis dabit ex Sion salutáre Israel? * cum avérterit dóminus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, et lætábitur Israel.

PSALMUS 14.

DOMINE, quis habitábit in tabernáculo tuo ? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam :

Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua.

Nec fecit proximo suo malum, * opprobrium non accépit adversus próximos suos.

Ad nihilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus : * timéntes autem Dóminum glorificat :

Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

In Adventu, Ant. Gaudéte omnes, et lætámini : ecce quia véniet Dóminus ultiónis, addúcet retributiónem : ipse véniet, et salvábit nos.

℣. Ex Sion spécies decóris ejus. ℟. Deus noster maniféste véniet.

Per Annum, Ant. Tu Dómine servábis nos, et custódies nos.

℣. Memor fui nocte nóminis tui Dómine. ℟. Et custodívi legem tuam.

Post Versiculum cujuslibet Nocturni dicitur

Pater noster, *secreto.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

ABSOLUTIO.

EXAUDI Dómine Jesu Christe preces servórum tuórum, et miserére nobis : qui cum Patre et Spíritu sancto vivis et regnas in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere. *Benedictio.* Benedictióne perpétua benedícat nos Pater ætérnus. ℟. Amen.

Deinde leguntur Lectiones cum Responsoriis ut in Proprio de Tempore assignantur.

BIBLIOTHEQUE S.M.E. 1964 Séminaire de Québec

Pro secunda Lectione.

Bened. Unigénitus Dei Fílius nos benedícere et adjuváre dignétur. ℟. Amen.

Pro tertia Lectione.

Bened. Spíritus sancti grátia illúminet sensus et corda nostra. ℟. Amen.

IN II NOCTURNO.

In Adventu, Ant. t. 4. Gaude et lætáre.

Per Annum, Ant. t. 3. Bonórum meórum.

PSALMUS 15.

CONSERVA me Dómine, quóniam sperávi in te. * Dixi Dómino: Deus meus es tu, quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum: * póstea acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus: * nec memor erò nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hæreditátis meæ, et cálicis mei: * tu es, qui restítues hæreditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris: * étenim hæréditas mea præclára est mihi.

Benedícam Dóminum, qui tríbuit mihi intellectum: * insuper et usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conspéctu meo semper: * quóniam a dextris est mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum est cor meum, et exultávit lingua mea: * insuper et caro mea requiéscet in spe.

Quóniam non derelínques ánimam meam in inférno: * nec dabis Sanctum tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecísti vias vitæ, adimplébis me lætítia cum vultu tuo: * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.

In Adventu, Ant. Gaude et lætáre filia Jerúsalem: ecce Rex tuus véniet tibi: Sion noli timére, quia cito véniet salus tua.

Ant. t. 5. Rex noster.

Per Annum, Ant. Bonórum meórum non indiges, in te sperávi, conserva me Dómine.

Ant. t. 6. Propter verba.

PSALMUS 16.

EXAUDI Dómine justítiam meam: * inténde deprecatiónem meam.

Auribus pércipe oratiónem meam, * non in lábiis dolósis.

De vultu tuo judícium meum pródeat: * óculi tui vídeant æquitátes.

Probásti cor meum, et visitásti nocte: * igne me examinásti, et non est invénta in me iniquitas.

Ut non loquátur os meum ópera hóminum: * propter verba lablórum tuórum ego custodívi vias duras.

Pérfice gressus meos in se

mitis tuis : * ut non moveántur vestígia mea.

Ego clamávi, quóniam exaudísti me Deus : * inclína aurem tuam mihi, et exáudi verba mea.

Mirífica misericórdias tuas, * qui salvos fácis speránte in te.

A resisténtibus déxteræ tuæ custódi me, * ut pupíllam óculi.

Sub umbra alárum tuárum prótege me : * a fácie impiórum qui me afflixérunt.

Inimíci mei ánimam meam circumdedérunt, ádipem suum conclusérunt : * os eórum locútum est supérbiam.

Projiciéntes me nunc circumdedérunt me : * óculos suos statuérunt declináre in terram.

Suscepérunt me sicut leo parátus ad prædam : * et sicut cátulus leónis hábitans in abditis.

Exúrge Dómine, prævéni eum, et supplánta eum : * éripe ánimam meam ab ímpio, frámeam tuam ab inimícis manus tuæ.

Dómine a páucis de terra dívide eos in vita eórum : * de abscónditis tuis adimplétus est véntер eórum.

Saturáti sunt fíliis : * et dimisérunt relíquias suas párvulis suis.

Ego autem in justítia apparébo conspéctui tuo : * satiábor cum apparúerit glória tua.

In Adventu, Ant. Rex noster advéniet Christus, quem Joánnes prædicávit Agnum esse ventúrum.

Ant. t. 6. Ecce vénio.

Per Annum, Ant. Propter verba labiórum tuórum ego custodívi vias duras.

Ant. t. 6. Díligam te.

Et non repetitur in Psalmo: quod semper fit, quando Antiphona incipit a primo versu Psalmi; et Psalmus tunc incipitur ab eo verbo, in quo desinit Antiphona, sive integra dicatur, sive tantum inchoata; si tamen eadem sint verba, et continuetur Ant. cum Psalmo.

PSALMUS 17.

DILIGAM te Dómine fortitúdo mea : * Dóminus firmaméntum meum, et refúgium meum, et liberátor meus.

Deus meus adjútor meus : * et sperábo in eum.

Protéctor meus, et cornu salútis meæ; * et suscéptor meus.

Laudans invocábo Dóminum : * et ab inimícis meis salvus ero.

Circumdedérunt me dolóres mortis : * et torrénтes iniquitátis conturbavérunt me.

Dolóres inférni circumdedérunt me : * præoccupavérunt me láquei mortis.

In tribulatióne mea invocávi Dóminum, * et ad Deum meum clamávi :

Et exaudívit de templo sancto suo vocem meam : * et clamor meus in conspéctu ejus introívit in aures ejus.

Commóta est, et contrémuit terra : * fundaménta móntium conturbáta sunt, et com-

móta sunt, quóniam irátus est eis.

Ascéndit fumus in ira ejus : et ignis a fácie ejus exársit : * carbónes succénsi sunt ab eo.

Inclinávit cœlos, et descéndit : * et calígo sub pédibus ejus.

Et ascéndit super Chérubim, et volávit : * volávit super pennas ventórum.

Et posuit ténebras latíbulum suum, in circúitu ejus tabernáculum ejus : tenebrósa aqua in núbibus áeris.

Præ fulgóre in conspéctu ejus nubes transiérunt, * grando et carbónes ignis.

Et intónuit de cœlo Dóminus, et Altíssimus dedit vocem suam : * grando et carbónes ignis.

Et misit sagíttas suas, et dissipávit eos : * fúlgura multiplicávit, et conturbávit eos.

Et apparuérunt fontes aquárum, * et reveláta sunt fundaménta orbis terrárum.

Ab increpatióne tua, Dómine, * ab inspiratióne spíritus iræ tuæ.

Misit de summo, et accépit me : * et assúmpsit me de aquis multis.

Erípuit me de inimícis meis fortíssimis, et ab iis qui odérunt me : * quóniam confortáti sunt super me.

Prævenérunt me in die afflictiónis meæ : * et factus est Dóminus protéctor meus.

Et edúxit me in latitúdinem : * salvum me fecit, quóniam vóluit me.

Et retríbuet mihi Dóminus secúndum justítiam meam, * et secúndum puritátem mánuum meárum retríbuet mihi;

Quia custodívi vias Dómini, * nec ímpie gessi a Deo meo.

Quóniam ómnia judícia ejus in conspéctu meo : * et justítias ejus non répuli a me.

Et ero immaculátus cum eo : * et observábo me ab iniquitáte mea.

Et retríbuet mihi Dóminus secúndum justítiam meam, * et secúndum puritátem mánuum meárum in conspéctu oculórum ejus.

Cum sancto sanctus eris, * et cum viro innocénte innocens eris :

Et cum elécto eléctus eris : * et cum pervérso pervertéris.

Quóniam tu pópulum húmilem salvum fácies : * et óculos superbórum humiliábis.

Quóniam tu illúminas lucérnam meam, Dómine : * Deus meus illúmina ténebras meas.

Quóniam in te erípiar a tentatióne, * et in Deo meo transgrédiar murum.

Deus meus impollúta via ejus : elóquia Dómini igne examináta : * protéctor est ómnium sperántium in se.

Quóniam quis Deus præter Dóminum ? aut quis Deus præter Deum nostrum ?

Deus qui præcínxit me virtúte : * et posuit immaculátam viam meam.

Qui perfécit pedes meos tam-

quam cervórum, * et super excélsa státuens me.

Qui docet manus meas ad prælium : * et posuísti, ut arcum æreum, bráchia mea.

Et dedísti mihi protectiónem salútis tuæ : * et déxtera tua suscépit me :

Et disciplína tua corréxit me in finem, * et disciplína tua ipsa me docébit.

Dilatásti gressus meos subtus me : * et non sunt infirmáta vestígia mea.

Pérsequar inimícos meos, et comprehéndam illos : * et non convértar donec deficiant.

Confríngam illos, nec póterunt stare : * cadent subtus pedes meos.

Et præcinxísti me virtúte ad bellum : * et supplantásti insurgéntes in me subtus me.

Et inimícos meos dedísti mihi dorsum : * et odiéntes me disperdísti.

Clamavérunt, nec erat qui salvos fáceret, ad Dóminum : * sed nec exaudívit eos.

Et commínuam eos ut púlverem ante fáciem venti : * ut lutum plateárum delébo eos.

Erípies me de contradictiónibus pópuli, * constítues me in caput Géntium.

Pópulus, quem non cognóvi, servívit mihi : * in auditu auris obedívit mihi.

Fílii aliéni mentíti sunt mihi : * fílii aliéni inveteráti sunt, et claudicavérunt a sémitis suis.

Vivit Dominus, et benedíctus Deus meus, * et exaltétur Deus salútis meæ.

Deus qui das vindictas mihi, et subdis pópulos sub me, * liberátor meus de inimícis meis iracúndis.

Et ab insurgéntibus in me exaltábis me : * a viro iníquo erípies me.

Proptérea confitébor tibi in natiónibus Dómine : * et nómini tuo psalmum dicam.

Magníficans salútes Regis ejus, et fáciens misericórdiam Christo suo David, * et sémini ejus usque in sæculum.

In Adventu, Ant. Ecce vénio cito, et merces mea mecum est, dicit Dóminus : dare unicuíque secúndum ópera sua.

℣. Emítte Agnum Dómine Dominatórem terræ. ℟. De petra desérti ad montem fíliæ Sion.

Per Annum, Ant. Díligam te Dómine virtus mea.

℣. Quóniam tu illúminas lucérnam meam Dómine. ℟. Deus meus illúmina ténebras meas.

Pater noster, *secreto.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Absolutio.

Ipsius pietas et misericórdia nos ádjuvet, qui cum Patre et Spíritu sancto vivit et regnat in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Deus Pater omnipotens sit nobis propítius et clemens. ℟. Amen.

Pro quinta Lectione.

Bened. Christus perpétuæ det nobis gáudia vitæ. ℟. Amen.

Pro sexta Lectione.

Bened. Ignem sui amóris, accéndat Deus in córdibus nostris. ℟. Amen.

IN III NOCTURNO.

In Adventu, Ant. t. 7. Gábriel Angelus.

Per Annum, Ant. t. 7. Non sunt loquélæ.

PSALMUS 18.

CŒLI enárrant glóriam Dei,* et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi érúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum : * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole posuit tabernáculum suum : * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo :

Exultávit ut gigas ad curréndam viam, * a summo cœlo egréssio ejus :

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus : * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas : * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justitiæ Dómini rectæ, lætificántes corda : * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus pérmanens in sæculum sæculi ; * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum : * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delicta quis intélligit ? ab occúltis meis munda me : * et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero : * et emundábor a delicto máximo.

Et erunt ut compláceant eloquia oris mei : * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.

In Adventu, Ant. Gábriel Angelus locútus est Maríæ, dicens, Ave grátia plena, Dóminus tecum : Benedícta tu inter mulieres.

Ant. t. 6. María dixit.

Per Annum, Ant. Non sunt lóquelæ, neque sermónes, quorum non audiántur voces eórum.

Ant. t. 8. Exáudiat.

PSALMUS 19.

EXAUDIAT te Dóminus in die tribulatiónis : * prótegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxílium de sancto : * et de Sion tueátur te.

Memor sit omnis sacrifícii tui : * et holocáustum tuum pingue fiat.

Tríbuat tibi secúndum cor tuum : * et omne consílium tuum confirmet.

Lætábimur in salutári tuo : * et in nómine Dei nostri magnificábimur.

Impleat Dóminus ómnes petitiónes tuas : * nunc cognóvi quóniam salvum fecit Dóminus Christum suum.

Exáudiet illum de cœlo sancto suo : * in potentátibus salus déxteræ ejus.

Hi in cúrribus, et hi in equis : * nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábimus.

Ipsi obligáti sunt, et cecidérunt : * nos autem surréximus, et erécti sumus.

Dómine salvum fac regem : * et exáudi nos in die, qua invocavérimus te.

In Adventu, Ant. María dixit : Quæ cogitas qualis est ista salutátio : quia conturbáta est ánima mea, et quia paritúra sum Regem, qui cláustrum virginitátis meæ non violábit?

Ant. t. ℣. In advéntu.

Per Annum, Ant. Exáudiat te Dóminus in die tribulatiónis.

Ant. t. ℣. Dómine.

PSALMUS 20.

DOMINE in virtúte tua lætábitur rex : * et super salutáre tuum exultábit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei : * et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis : * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit a te : * et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo ; * glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in sæculum sæculi : * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino : * et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis : * déxtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.

Pones eos ut clibanum ignis in témpore vultus tui : * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes : * et semen eórum a filiis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala ; * cogitavérunt consília quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum : * in reliquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre Dómine in virtúte tua : * cantábimus et psallémus virtútes tuas.

In Adventu, Ant. In advéntu summi Regis mundéntur corda hóminum, ut digne ámbulémus in occúrsum illius : quia ecce véniet, et non tardábit.

℣. Egrediétur Dóminus de loco sancto suo. ℟. Véniet ut salvet pópulum suum.

Per Annum, Ant. Dómine in virtúte tua lætábitur rex,

℣. Exaltáre Dómine in virtúte tua. ℟. Cantábimus et psallémus virtútes tuas.

Pater noster, *secreto*.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

ABSOLUTIO.

A VINCULIS peccatórum nostrórum absólvat nos omnípotens et miséricors Dóminus.

℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Evangélica léctio sit nobis salus et protéctio.

℟. Amen.

Pro octava Lectione.

Bened. Divínum auxílium máneat semper nobíscum.

℟. Amen.

Pro nona Lectione.

Bened. Ad societátem cívium supernórum perdúcat nos Rex Angelórum.

℟. Amen.

Sequens Hymnus semper dicitur post ultimam Lectionem in omnibus Dominicis et Festis tantum (excepto festo SS. Innocentium, quando non venit in Dominica) a Nativitate Domini usque ad Septuagesimam. In Adventu autem non dicitur nisi in Festis. Quando vero non dicitur, ejus loco ponitur IX. *aut* III. ℟.

HYMNUS SANCTORUM AMBROSII ET AUGUSTINI.

TE Deum laudámus : te Dóminum confitémur.

Te ætérnum Patrem : omnis terra venerátur.

Tibi omnes Angeli : tibi cœli, et univérsæ potestátes :

Tibi Chérubim et Séraphim : incessábili voce proclámant :

Sanctus,

Sanctus,

Sanctus : Dóminus Deus Sábaoth.

Pleni sunt cœli et terra : majestátis glóriæ tuæ.

Te gloriósus Apostolórum chorus,

Te Prophetárum laudábilis número,

Te Mártyrum candidátus laudat exércitus,

Te per orbem terrárum, sancta confitétur Ecclésia,

Patrem imménsæ majestátis,

Venerándum tuum verum, et únicum Fílium,

Sanctum quoque Paráclitum Spíritum.

Tu Rex glóriæ Christe.

Tu Patris sempitérnus es Fílius.

Tu ad liberándum suscepturus hóminem : non horruísti Vírginis úterum.

Tu devícto mortis acúleo : aperuísti credéntibus regna cœlórum.

Tu ad déxteram Dei sedes : in glória Patris.

Judex créderis esse ventúrus.

Te ergo quæsumus, tuis fámulis súbveni : quos pretióso sánguine redemísti.

Ætérna fac cum sanctis tuis : in glória numerári.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine : et bénedic hæreditáti tuæ.

Et rege eos: et extólle illos
sque in ætérnum.
Per síngulos dies, benedíci-
us te.
Et laudámus nomen tuum
sæculum: et in sæculum
culi.
Dignáre Dómine die isto:
e peccáto nos custodíre.
Miserére nostri Dómine:
serére nostri.
Fiat misericórdia tua Dó-
ne super nos: quemádmo-
m sperávimus in te.
n te Dómine sperávi: non
nfúndar in ætérnum.

AD LAUDES.

EUS in adjutórium meum
inténde. ℟. Dómine ad ad-
ándum me festína.
lória Patri, et Fílio, et Spi-
i sancto:
icut erat in princípio, et
c, et semper, et in sæcula
ulórum, Amen. Allelúia,
Laus tibi Dómine, Rex æ-
næ glóriæ, *pro temporis*
ersitate.
*Dominica post Oct. Epi-
niæ usque ad Septuagesi-
m, Ant. t.* 6. Allelúia.

PSALMUS 92.

DOMINUS regnávit, decórem
indútus est: * indútus est
minus fortitúdinem, et præ-
xit se.
tenim firmávit orbem ter-
: * qui non commovébitur.
aráta sedes tua ex tunc: *
eculo tu es.
levavérunt flúmina Dómi-
* elevavérunt flúmina vo-
suam.
Elevavérunt flúmina fluctus suos, * a vócibus aquárum multárum.
Mirábiles elatiónes maris: * mirábilis in altis Dóminus.
Testimónia tua credibília facta sunt nimis: * domum tuam decet sanctitúdo Dómine in longitúdinem diérum.

PSALMUS 99.

JUBILATE Deo omnis terra: * servíte Dómino in lætítia.
Introíte in conspéctu ejus, * in exultatióne.
Scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus: * ipse fecit nos, et non ipsi nos:
Pópulus ejus, et oves páscuæ ejus: * introíte portas ejus in confessióne, átria ejus in hymnis, confitémini illi.
Laudáte nomen ejus: quoniam suávis est Dóminus, in ætérnum misericórdia ejus, * et usque in generatiónem et generatiónem véritas ejus.

PSALMUS 62.

DEUS Deus meus * ad te de luce vígilo.
Sitívit in te ánima mea, * quam multípliciter tibi caro mea.
In terra desérta, et ínvia, et inaquósa: * sic in sancto appárui tibi, ut vidérem virtútem tuam, et glóriam tuam.
Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas: * lábia mea laudábunt te.
Sic benedícam te in vita mea: * et in nómine tuo levábo manus meas.
Sicut ádipe et pinguédine re-

pleátur ánima mea: * et lábiis exultatiónis laudábit os meum.

Si memor fui tui super stratum meum, in matutínis meditábor in te: * quia fuísti adjútor meus.

Et in velaménto alárum tuárum exultábo, adhæsit ánima mea post te: * me suscépit déxtera tua.

Ipsi vero in vanum quæsiérunt ánimam meam, introíbunt in inferióra terræ: * tradéntur in manus gládii, partes vúlpium erunt.

Rex vero lætábitur in Deo, laudabúntur omnes qui jurant in eo; * quia obstrúctum est os loquéntium iníqua.

Hic non dicitur Glória.

PSALMUS 66.

DEUS misereátur nostri, et benedícat nobis: * illúminet vultum suum super nos, et misereátur nostri.

Ut cognoscámus in terra viam tuam, * in ómnibus Géntibus salutáre tuum.

Confiteántur tibi pópuli Deus: * confiteántur tibi pópuli omnes.

Læténtur et exúltent Gentes: * quóniam júdicas pópulos in æquitáte, et Gentes in terra dírigis.

Confiteántur tibi pópuli Deus: confiteántur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedícat nos Deus, Deus noster, benedícat nos Deus: * et métuant eum omnes fines terræ.

Glória Patri.

Per Annum, Ant. Allelúia, allelúia.

Ant. t. 8. Tres púeri.

CANTICUM TRIUM PUERORUM.

Danielis 3. *e*

BENEDICITE ómnia ópera Dómini Dómino: * laudáte et superexaltáte eum in sæcula.

Benedícite Angeli Dómini Dómino: * benedícite cœli Dómino.

Benedícite aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, Dómino: * benedícite, omnes virtútes Dómini, Dómino.

Benedícite sol et luna Dómino: * benedícite stellæ cœli Dómino.

Benedícite omnis imber et ros Dómino: * benedícite omnes spíritus Dei Dómino.

Benedícite ignis et æstus Dómino: * benedícite frigus et æstus Dómino.

Benedícite rores et pruína Dómino: * benedícite gelu et frigus Dómino.

Benedícite glácies et nives Dómino: * benedícite nocte et dies Dómino.

Benedícite lux et ténebræ Dómino: * benedícite fúlgura et nubes Dómino.

Benedícat terra Dóminum: laudet et superexáltet eum in sæcula.

Benedícite montes et colles Dómino: * benedícite univérsa germinántia in terra Dómino.

Benedícite fontes Dómino:

benedícite mária et flúmina Dómino.

Benedícite cete, et ómnia quæ movéntur in aquis, Dómino : * benedícite omnes vólucres cœli Dómino.

Benedícite omnes béstiæ et pécora Dómino, * benedícite fílii hóminum Dómino.

Benedícat Israel Dóminum : * laudet et superexáltet eum in sæcula.

Benedícite sacerdótes Dómini Dómino : * benedícite servi Dómini Dómino.

Benedícite spíritus et ánimæ justórum Dómino : * benedícite sancti et húmiles corde Dómino.

Benedícite Ananía, Azaría, Misael Dómino : * laudáte et superexaltáte eum in sæcula.

Benedicámus Patrem et Fílium cum sancto Spíritu : * laudémus et superexaltémus eum in sæcula.

Benedíctus es Dómine in firmaménto cœli : * et laudábilis, et gloriósus, et superexaltátus in sæcula.

Hic non dicitur Glória Patri, *neque* Amen ; *in aliis Canticis dicuntur.*

Per Annum, Ant. Tres púeri ússu regis in fornácem missi sunt, non timéntes flammam ignis, dicéntes : Benedíctus Deus. *Ant. t.* 8. Allelúia.

PSALMUS 148.

LAUDATE Dóminum de cœlis : * laudáte eum in excélsis.

Laudáte eum omnes Angeli ejus : * laudáte eum omnes virtútes ejus.

Laudáte eum sol et luna : * laudáte eum omnes stellæ et lumen.

Laudáte eum cœli cœlórum : * et aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, laudent nomen Dómini.

Quia ipse dixit, et facta sunt : * ipse mandávit, et creáta sunt.

Státuit ea in ætérnum, et in sæculum sæculi : * præcéptum pósuit, et non præteríbit.

Laudáte Dóminum de terra : * dracónes, et omnes abyssi :

Ignis, grando, nix, glácies, spíritus procellárum : * quæ fáciunt verbum ejus.

Montes, et omnes colles : * ligna fructífera, et omnes cedri :

Béstiæ, et univérsa pécora, * serpéntes, et vólucres pennátæ :

Reges terræ, et omnes pópuli : * príncipes, et omnes júdices terræ :

Júvenes et vírgines, senes cum junióribus laudent nomen Dómini : * quia exaltátum est nomen ejus solíus.

Conféssio ejus super cœlum et terram : * et exaltávit cornu pópuli sui.

Hymnus ómnibus sanctis ejus ; * fíliis Israel, pópulo appropinquánti sibi.

Hic non dicitur Glória Patri.

PSALMUS 149.

CANTATE Dómino cánticum novum : * laus ejus in Ecclésia sanctórum.

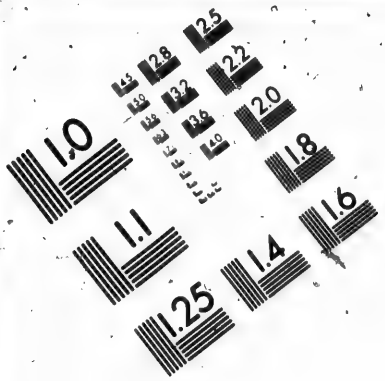
1.0
1.1
1.25
1.4
1.6
1.8
2.0
2.2
2.5
2.8
3.2
3.6
4.0
4.5
5.0
5.6
6.3
7.1
8.0
9.0
10.0
11.0
12.5
14.0
16.0
18.0
20.0
22.0
25.0
28.0
32.0
36.0
40.0
45.0
50.0
56.0
63.0
71.0
80.0
90.0
100.0
112.0
125.0
140.0
160.0
180.0
200.0
224.0
250.0
280.0
320.0
360.0
400.0
450.0
500.0
560.0
630.0
710.0
800.0
900.0
1000.0
1120.0
1250.0
1400.0
1600.0
1800.0
2000.0
2240.0
2500.0
2800.0
3200.0
3600.0
4000.0
4500.0
5000.0
5600.0
6300.0
7100.0
8000.0
9000.0
10000.0
11200.0
12500.0
14000.0
16000.0
18000.0
20000.0
22400.0
25000.0
28000.0
32000.0
36000.0
40000.0
45000.0
50000.0
56000.0
63000.0
71000.0
80000.0
90000.0
100000.0
112000.0
125000.0
140000.0
160000.0
180000.0
200000.0
224000.0
250000.0
280000.0
320000.0
360000.0
400000.0
450000.0
500000.0
560000.0
630000.0
710000.0
800000.0
900000.0
1000000.0
1120000.0
1250000.0
1400000.0
1600000.0
1800000.0
2000000.0
2240000.0
2500000.0
2800000.0
3200000.0
3600000.0
4000000.0
4500000.0
5000000.0
5600000.0
6300000.0
7100000.0
8000000.0
9000000.0
10000000.0
11200000.0
12500000.0
14000000.0
16000000.0
18000000.0
20000000.0
22400000.0
25000000.0
28000000.0
32000000.0
36000000.0
40000000.0
45000000.0
50000000.0
56000000.0
63000000.0
71000000.0
80000000.0
90000000.0
100000000.0
112000000.0
125000000.0
140000000.0
160000000.0
180000000.0
200000000.0
224000000.0
250000000.0
280000000.0
320000000.0
360000000.0
400000000.0
450000000.0
500000000.0
560000000.0
630000000.0
710000000.0
800000000.0
900000000.0
1000000000.0
1120000000.0
1250000000.0
1400000000.0
1600000000.0
1800000000.0
2000000000.0
2240000000.0
2500000000.0
2800000000.0
3200000000.0
3600000000.0
4000000000.0
4500000000.0
5000000000.0
5600000000.0
6300000000.0
7100000000.0
8000000000.0
9000000000.0
10000000000.0
11200000000.0
12500000000.0
14000000000.0
16000000000.0
18000000000.0
20000000000.0
22400000000.0
25000000000.0
28000000000.0
32000000000.0
36000000000.0
40000000000.0
45000000000.0
50000000000.0
56000000000.0
63000000000.0
71000000000.0
80000000000.0
90000000000.0
100000000000.0
112000000000.0
125000000000.0
140000000000.0
160000000000.0
180000000000.0
200000000000.0
224000000000.0
250000000000.0
280000000000.0
320000000000.0
360000000000.0
400000000000.0
450000000000.0
500000000000.0
560000000000.0
630000000000.0
710000000000.0
800000000000.0
900000000000.0
1000000000000.0
1120000000000.0
1250000000000.0
1400000000000.0
1600000000000.0
1800000000000.0
2000000000000.0
2240000000000.0
2500000000000.0
2800000000000.0
3200000000000.0
3600000000000.0
4000000000000.0
4500000000000.0
5000000000000.0
5600000000000.0
6300000000000.0
7100000000000.0
8000000000000.0
9000000000000.0
10000000000000.0
11200000000000.0
12500000000000.0
14000000000000.0
16000000000000.0
18000000000000.0
20000000000000.0
22400000000000.0
25000000000000.0
28000000000000.0
32000000000000.0
36000000000000.0
40000000000000.0
45000000000000.0
50000000000000.0
56000000000000.0
63000000000000.0
71000000000000.0
80000000000000.0
90000000000000.0
100000000000000.0
112000000000000.0
125000000000000.0
140000000000000.0
160000000000000.0
180000000000000.0
200000000000000.0
224000000000000.0
250000000000000.0
280000000000000.0
320000000000000.0
360000000000000.0
400000000000000.0
450000000000000.0
500000000000000.0
560000000000000.0
630000000000000.0
710000000000000.0
800000000000000.0
900000000000000.0
1000000000000000.0
1120000000000000.0
1250000000000000.0
1400000000000000.0
1600000000000000.0
1800000000000000.0
2000000000000000.0
2240000000000000.0
2500000000000000.0
2800000000000000.0
3200000000000000.0
3600000000000000.0
4000000000000000.0
4500000000000000.0
5000000000000000.0
5600000000000000.0
6300000000000000.0
7100000000000000.0
8000000000000000.0
9000000000000000.0
10000000000000000.0
11200000000000000.0
12500000000000000.0
14000000000000000.0
16000000000000000.0
18000000000000000.0
20000000000000000.0
22400000000000000.0
25000000000000000.0
28000000000000000.0
32000000000000000.0
36000000000000000.0
40000000000000000.0
45000000000000000.0
50000000000000000.0
56000000000000000.0
63000000000000000.0
71000000000000000.0
80000000000000000.0
90000000000000000.0
100000000000000000.0
112000000000000000.0
125000000000000000.0
140000000000000000.0
160000000000000000.0
180000000000000000.0
200000000000000000.0
224000000000000000.0
250000000000000000.0
280000000000000000.0
320000000000000000.0
360000000000000000.0
400000000000000000.0
450000000000000000.0
500000000000000000.0
560000000000000000.0
630000000000000000.0
710000000000000000.0
800000000000000000.0
900000000000000000.0
1000000000000000000.0
1120000000000000000.0
1250000000000000000.0
1400000000000000000.0
1600000000000000000.0
1800000000000000000.0
2000000000000000000.0
2240000000000000000.0
2500000000000000000.0
2800000000000000000.0
3200000000000000000.0
3600000000000000000.0
4000000000000000000.0
4500000000000000000.0
5000000000000000000.0
5600000000000000000.0
6300000000000000000.0
7100000000000000000.0
8000000000000000000.0
9000000000000000000.0
10000000000000000000.0
11200000000000000000.0
12500000000000000000.0
14000000000000000000.0
16000000000000000000.0
18000000000000000000.0
20000000000000000000.0
22400000000000000000.0
25000000000000000000.0
28000000000000000000.0
32000000000000000000.0
36000000000000000000.0
40000000000000000000.0
45000000000000000000.0
50000000000000000000.0
56000000000000000000.0
63000000000000000000.0
71000000000000000000.0
80000000000000000000.0
90000000000000000000.0
100000000000000000000.0
112000000000000000000.0
125000000000000000000.0
140000000000000000000.0
160000000000000000000.0
180000000000000000000.0
200000000000000000000.0
224000000000000000000.0
250000000000000000000.0
280000000000000000000.0
320000000000000000000.0
360000000000000000000.0
400000000000000000000.0
450000000000000000000.0
500000000000000000000.0
560000000000000000000.0
630000000000000000000.0
710000000000000000000.0
800000000000000000000.0
900000000000000000000.0
1000000000000000000000.0
1120000000000000000000.0
1250000000000000000000.0
1400000000000000000000.0
1600000000000000000000.0
1800000000000000000000.0
2000000000000000000000.0
2240000000000000000000.0
2500000000000000000000.0
2800000000000000000000.0
3200000000000000000000.0
3600000000000000000000.0
4000000000000000000000.0
4500000000000000000000.0
5000000000000000000000.0
5600000000000000000000.0
6300000000000000000000.0
7100000000000000000000.0
8000000000000000000000.0
9000000000000000000000.0
10000000000000000000000.0
11200000000000000000000.0
12500000000000000000000.0
14000000000000000000000.0
16000000000000000000000.0
18000000000000000000000.0
20000000000000000000000.0
22400000000000000000000.0
25000000000000000000000.0
28000000000000000000000.0
32000000000000000000000.0
36000000000000000000000.0
40000000000000000000000.0
45000000000000000000000.0
50000000000000000000000.0
56000000000000000000000.0
63000000000000000000000.0
71000000000000000000000.0
80000000000000000000000.0
90000000000000000000000.0
100000000000000000000000.0
112000000000000000000000.0
125000000000000000000000.0
140000000000000000000000.0
160000000000000000000000.0
180000000000000000000000.0
200000000000000000000000.0
224000000000000000000000.0
250000000000000000000000.0
280000000000000000000000.0
320000000000000000000000.0
360000000000000000000000.0
400000000000000000000000.0
450000000000000000000000.0
500000000000000000000000.0
560000000000000000000000.0
630000000000000000000000.0
710000000000000000000000.0
800000000000000000000000.0
900000000000000000000000.0
1000000000000000000000000.0
1120000000000000000000000.0
1250000000000000000000000.0
1400000000000000000000000.0
1600000000000000000000000.0
1800000000000000000000000.0
2000000000000000000000000.0
2240000000000000000000000.0
2500000000000000000000000.0
2800000000000000000000000.0
3200000000000000000000000.0
3600000000000000000000000.0
4000000000000000000000000.0
4500000000000000000000000.0
5000000000000000000000000.0
5600000000000000000000000.0
6300000000000000000000000.0
7100000000000000000000000.0
8000000000000000000000000.0
9000000000000000000000000.0
10000000000000000000000000.0
11200000000000000000000000.0
12500000000000000000000000.0
14000000000000000000000000.0
16000000000000000000000000.0
18000000000000000000000000.0
20000000000000000000000000.0
22400000000000000000000000.0
25000000000000000000000000.0
28000000000000000000000000.0
32000000000000000000000000.0
36000000000000000000000000.0
40000000000000000000000000.0
45000000000000000000000000.0
50000000000000000000000000.0
56000000000000000000000000.0
63000000000000000000000000.0
71000000000000000000000000.0
80000000000000000000000000.0
90000000000000000000000000.0
100000000000000000000000000.0
112000000000000000000000000.0
125000000000000000000000000.0
140000000000000000000000000.0
160000000000000000000000000.0
180000000000000000000000000.0
200000000000000000000000000.0
224000000000000000000000000.0
250000000000000000000000000.0
280000000000000000000000000.0
320000000000000000000000000.0
360000000000000000000000000.0
400000000000000000000000000.0
450000000000000000000000000.0
500000000000000000000000000.0
560000000000000000000000000.0
630000000000000000000000000.0
710000000000000000000000000.0
800000000000000000000000000.0
900000000000000000000000000.0
1000000000000000000000000000.0
1120000000000000000000000000.0
1250000000000000000000000000.0
1400000000000000000000000000.0
1600000000000000000000000000.0
1800000000000000000000000000.0
2000000000000000000000000000.0
2240000000000000000000000000.0
2500000000000000000000000000.0
2800000000000000000000000000.0
3200000000000000000000000000.0
3600000000000000000000000000.0
4000000000000000000000000000.0
4500000000000000000000000000.0
5000000000000000000000000000.0
5600000000000000000000000000.0
6300000000000000000000000000.0
7100000000000000000000000000.0
8000000000000000000000000000.0
9000000000000000000000000000.0
10000000000000000000000000000.0
11200000000000000000000000000.0
12500000000000000000000000000.0
14000000000000000000000000000.0
16000000000000000000000000000.0
18000000000000000000000000000.0
20000000000000000000000000000.0
22400000000000000000000000000.0
25000000000000000000000000000.0
28000000000000000000000000000.0
32000000000000000000000000000.0
36000000000000000000000000000.0
40000000000000000000000000000.0
45000000000000000000000000000.0
50000000000000000000000000000.0
56000000000000000000000000000.0
63000000000000000000000000000.0
71000000000000000000000000000.0
80000000000000000000000000000.0
90000000000000000000000000000.0
100000000000000000000000000000.0
112000000000000000000000000000.0
125000000000000000000000000000.0
140000000000000000000000000000.0
160000000000000000000000000000.0
180000000000000000000000000000.0
200000000000000000000000000000.0
224000000000000000000000000000.0
250000000000000000000000000000.0
280000000000000000000000000000.0
320000000000000000000000000000.0
360000000000000000000000000000.0
400000000000000000000000000000.0
450000000000000000000000000000.0
500000000000000000000000000000.0
560000000000000000000000000000.0
630000000000000000000000000000.0
710000000000000000000000000000.0
800000000000000000000000000000.0
900000000000000000000000000000.0
1000000000000000000000000000000.0
1120000000000000000000000000000.0
1250000000000000000000000000000.0
1400000000000000000000000000000.0
1600000000000000000000000000000.0
1800000000000000000000000000000.0
2000000000000000000000000000000.0
2240000000000000000000000000000.0
2500000000000000000000000000000.0
2800000000000000000000000000000.0
3200000000000000000000000000000.0
3600000000000000000000000000000.0
4000000000000000000000000000000.0
4500000000000000000000000000000.0
5000000000000000000000000000000.0
5600000000000000000000000000000.0
6300000000000000000000000000000.0
7100000000000000000000000000000.0
8000000000000000000000000000000.0
9000000000000000000000000000000.0
10000000000000000000000000000000.0
11200000000000000000000000000000.0
12500000000000000000000000000000.0
14000000000000000000000000000000.0
16000000000000000000000000000000.0
18000000000000000000000000000000.0
20000000000000000000000000000000.0
22400000000000000000000000000000.0
25000000000000000000000000000000.0
28000000000000000000000000000000.0
32000000000000000000000000000000.0
36000000000000000000000000000000.0
40000000000000000000000000000000.0
45000000000000000000000000000000.0
50000000000000000000000000000000.0
56000000000000000000000000000000.0
63000000000000000000000000000000.0
71000000000000000000000000000000.0
80000000000000000000000000000000.0
90000000000000000000000000000000.0
100000000000000000000000000000000.0
112000000000000000000000000000000.0
125000000000000000000000000000000.0
140000000000000000000000000000000.0
160000000000000000000000000000000.0
180000000000000000000000000000000.0
200000000000000000000000000000000.0
224000000000000000000000000000000.0
250000000000000000000000000000000.0
280000000000000000000000000000000.0
320000000000000000000000000000000.0
360000000000000000000000000000000.0
400000000000000000000000000000000.0
450000000000000000000000000000000.0
500000000000000000000000000000000.0
560000000000000000000000000000000.0
630000000000000000000000000000000.0
710000000000000000000000000000000.0
800000000000000000000000000000000.0
900000000000000000000000000000000.0
1000000000000000000000000000000000.0
1120000000000000000000000000000000.0
1250000000000000000000000000000000.0
1400000000000000000000000000000000.0
1600000000000000000000000000000000.0
1800000000000000000000000000000000.0
2000000000000000000000000000000000.0
2240000000000000000000000000000000.0
2500000000000000000000000000000000.0
2800000000000000000000000000000000.0
3200000000000000000000000000000000.0
3600000000000000000000000000000000.0
4000000000000000000000000000000000.0
4500000000000000000000000000000000.0
5000000000000000000000000000000000.0
5600000000000000000000000000000000.0
6300000000000000000000000000000000.0
7100000000000000000000000000000000.0
8000000000000000000000000000000000.0
9000000000000000000000000000000000.0
10000000000000000000000000000000000.0
11200000000000000000000000000000000.0
12500000000000000000000000000000000.0
14000000000000000000000000000000000.0
16000000000000000000000000000000000.0
18000000000000000000000000000000000.0
20000000000000000000000000000000000.0
22400000000000000000000000000000000.0
25000000000000000000000000000000000.0
28000000000000000000000000000000000.0
32000000000000000000000000000000000.0
36000000000000000000000000000000000.0
40000000000000000000000000000000000.0
45000000000000000000000000000000000.0
50000000000000000000000000000000000.0
56000000000000000000000000000000000.0
63000000000000000000000000000000000.0
71000000000000000000000000000000000.0
80000000000000000000000000000000000.0
90000000000000000000000000000000000.0
100000000000000000000000000000000000.0
112000000000000000000000000000000000.0
125000000000000000000000000000000000.0
140000000000000000000000000000000000.0
160000000000000000000000000000000000.0
180000000000000000000000000000000000.0
200000000000000000000000000000000000.0
224000000000000000000000000000000000.0
250000000000000000000000000000000000.0
280000000000000000000000000000000000.0
320000000000000000000000000000000000.0
360000000000000000000000000000000000.0
400000000000000000000000000000000000.0
450000000000000000000000000000000000.0
500000000000000000000000000000000000.0
560000000000000000000000000000000000.0
630000000000000000000000000000000000.0
710000000000000000000000000000000000.0
800000000000000000000000000000000000.0
900000000000000000000000000000000000.0
1000000000000000000000000000000000000.0
1120000000000000000000000000000000000.0
1250000000000000000000000000000000000.0
1400000000000000000000000000000000000.0
1600000000000000000000000000000000000.0
1800000000000000000000000000000000000.0
2000000000000000000000000000000000000.0
2240000000000000000000000000000000000.0
2500000000000000000000000000000000000.0
2800000000000000000000000000000000000.0
3200000000000000000000000000000000000.0
3600000000000000000000000000000000000.0
4000000000000000000000000000000000000.0
4500000000000000000000000000000000000.0
5000000000000000000000000000000000000.0
5600000000000000000000000000000000000.0
6300000000000000000000000000000000000.0
7100000000000000000000000000000000000.0
8000000000000000000000000000000000000.0
9000000000000000000000000000000000000.0
10000000000000000000000000000000000000.0
11200000000000000000000000000000000000.0
12500000000000000000000000000000000000.0
14000000000000000000000000000000000000.0
16000000000000000000000000000000000000.0
18000000000000000000000000000000000000.0
20000000000000000000000000000000000000.0
22400000000000000000000000000000000000.0
25000000000000000000000000000000000000.0
28000000000000000000000000000000000000.0
32000000000000000000000000000000000000.0
36000000000000000000000000000000000000.0
40000000000000000000000000000000000000.0
45000000000000000000000000000000000000.0
50000000000000000000000000000000000000.0
56000000000000000000000000000000000000.0
63000000000000000000000000000000000000.0
71000000000000000000000000000000000000.0
80000000000000000000000000000000000000.0
90000000000000000000000000000000000000.0
100000000000000000000000000000000000000.0
112000000000000000000000000000000000000.0
125000000000000000000000000000000000000.0
140000000000000000000000000000000000000.0
160000000000000000000000000000000000000.0
180000000000000000000000000000000000000.0
200000000000000000000000000000000000000.0
224000000000000000000000000000000000000.0
250000000000000000000000000000000000000.0
280000000000000000000000000000000000000.0
320000000000000000000000000000000000000.0
360000000000000000000000000000000000000.0
400000000000000000000000000000000000000.0
450000000000000000000000000000000000000.0
500000000000000000000000000000000000000.0
560000000000000000000000000000000000000.0
630000000000000000000000000000000000000.0
710000000000000000000000000000000000000.0
800000000000000000000000000000000000000.0
900000000000000000000000000000000000000.0
1000000000000000000000000000000000000000.0
1120000000000000000000000000000000000000.0
1250000000000000000000000000000000000000.0
1400000000000000000000000000000000000000.0
1600000000000000000000000000000000000000.0
1800000000000000000000000000000000000000.0
2000000000000000000000000000000000000000.0
2240000000000000000000000000000000000000.0
2500000000000000000000000000000000000000.0
2800000000000000000000000000000000000000.0
3200000000000000000000000000000000000000.0
3600000000000000000000000000000000000000.0
4000000000000000000000000000000000000000.0
4500000000000000000000000000000000000000.0
5000000000000000000000000000000000000000.0
5600000000000000000000000000000000000000.0
6300000000000000000000000000000000000000.0
7100000000000000000000000000000000000000.0
8000000000000000000000000000000000000000.0
9000000000000000000000000000000000000000.0
10000000000000000000000000000000000000000.0
11200000000000000000000000000000000000000.0
12500000000000000000000000000000000000000.0
14000000000000000000000000000000000000000.0
16000000000000000000000000000000000000000.0
18000000000000000000000000000000000000000.0
20000000000000000000000000000000000000000.0
22400000000000000000000000000000000000000.0
25000000000000000000000000000000000000000.0
28000000000000000000000000000000000000000.0
32000000000000000000000000000000000000000.0
36000000000000000000000000000000000000000.0
40000000000000000000000000000000000000000.0
45000000000000000000000000000000000000000.0
50000000000000000000000000000000000000000.0
56000000000000000000000000000000000000000.0
63000000000000000000000000000000000000000.0
71000000000000000000000000000000000000000.0
80000000000000000000000000000000000000000.0
90000000000000000000000000000000000000000.0
100000000000000000000000000000000000000000.0
112000000000000000000000000000000000000000.0
125000000000000000000000000000000000000000.0
140000000000000000000000000000000000000000.0
160000000000000000000000000000000000000000.0
180000000000000000000000000000000000000000.0
200000000000000000000000000000000000000000.0
224000000000000000000000000000000000000000.0
250000000000000000000000000000000000000000.0
280000000000000000000000000000000000000000.0
320000000000000000000000000000000000000000.0
360000000000000000000000000000000000000000.0
400000000000000000000000000000000000000000.0
450000000000000000000000000000000000000000.0
500000000000000000000000000000000000000000.0
560000000000000000000000000000000000000000.0
630000000000000000000000000000000000000000.0
710000000000000000000000000000000000000000.0
800000000000000000000000000000000000000000.0
900000000000000000000000000000000000000000.0
1000000000000000000000000000000000000000000.0
1120000000000000000000000000000000000000000.0
1250000000000000000000000000000000000000000.0
1400000000000000000000000000000000000000000.0
1600000000000000000000000000000000000000000.0
1800000000000000000000000000000000000000000.0
2000000000000000000000000000000000000000000.0
2240000000000000000000000000000000000000000.0
2500000000000000000000000000000000000000000.0
2800000000000000000000000000000000000000000.0
3200000000000000000000000000000000000000000.0
3600000000000000000000000000000000000000000.0
4000000000000000000000000000000000000000000.0
4500000000000000000000000000000000000000000.0
5000000000000000000000000000000000000000000.0
5600000000000000000000000000000000000000000.0
6300000000000000000000000000000000000000000.0
7100000000000000000000000000000000000000000.0
8000000000000000000000000000000000000000000.0
9000000000000000000000000000000000000000000.0
10000000000000000000000000000000000000000000.0
11200000000000000000000000000000000000000000.0
12500000000000000000000000000000000000000000.0
14000000000000000000000000000000000000000000.0
16000000000000000000000000000000000000000000.0
18000000000000000000000000000000000000000000.0
20000000000000000000000000000000000000000000.0
22400000000000000000000000000000000000000000.0
25000000000000000000000000000000000000000000.0
28000000000000000000000000000000000000000000.0
32000000000000000000000000000000000000000000.0
36000000000000000000000000000000000000000000.0
40000000000000000000000000000000000000000000.0
45000000000000000000000000000000000000000000.0
50000000000000000000000000000000000000000000.0
56000000000000000000000000000000000000000000.0
63000000000000000000000000000000000000000000.0
71000000000000000000000000000000000000000000.0
80000000000000000000000000000000000000000000.0
90000000000000000000000000000000000000000000.0
100000000000000000000000000000000000000000000.0
112000000000000000000000000000000000000000000.0
125000000000000000000000000000000000000000000.0
140000000000000000000000000000000000000000000.0
160000000000000000000000000000000000000000000.0
180000000000000000000000000000000000000000000.0
200000000000000000000000000000000000000000000.0
224000000000000000000000000000000000000000000.0
250000000000000000000000000000000000000000000.0
280000000000000000000000000000000000000000000.0
320000000000000000000000000000000000000000000.0
360000000000000000000000000000000000000000000.0
400000000000000000000000000000000000000000000.0
450000000000000000000000000000000000000000000.0
500000000000000000000000000000000000000000000.0
560000000000000000000000000000000000000000000.0
630000000000000000000000000000000000000000000.0
710000000000000000000000000000000000000000000.0
800000000000000000000000000000000000000000000.0
900000000000000000000000000000000000000000000.0
1000000000000000000000000000000000000000000000.0
1120000000000000000000000000000000000000000000.0
1250000000000000000000000000000000000000000000.0
1400000000000000000000000000000000000000000000.0
1600000000000000000000000000000000000000000000.0
1800000000000000000000000000000000000000000000.0
2000000000000000000000000000000000000000000000.0
2240000000000000000000000000000000000000000000.0
2500000000000000000000000000000000000000000000.0
2800000000000000000000000000000000000000000000.0
3200000000000000000000000000000000000000000000.0
3600000000000000000000000000000000000000000000.0
4000000000000000000000000000000000000000000000.0
4500000000000000000000000000000000000000000000.0
5000000000000000000000000000000000000000000000.0
5600000000000000000000000000000000000000000000.0
6300000000000000000000000000000000000000000000.0
7100000000000000000000000000000000000000000000.0
8000000000000000000000000000000000000000000000.0
9000000000000000000000000000000000000000000000.0
10000000000000000000000000000000000000000000000.0
11200000000000000000000000000000000000000000000.0
12500000000000000000000000000000000000000000000.0
14000000000000000000000000000000000000000000000.0
16000000000000000000000000000000000000000000000.0
18000000000000000000000000000000000000000000000.0
20000000000000000000000000000000000000000000000.0
22400000000000000000000000000000000000000000000.0
25000000000000000000000000000000000000000000000.0
28000000000000000000000000000000000000000000000.0
32000000000000000000000000000000000000000000000.0
36000000000000000000000000000000000000000000000.0
40000000000000000000000000000000000000000000000.0
45000000000000000000000000000000000000000000000.0
50000000000000000000000000000000000000000000000.0
56000000000000000000000000000000000000000000000.0
63000000000000000000000000000000000000000000000.0
71000000000000000000000000000000000000000000000.0
80000000000000000000000000000000000000000000000.0
90000000000000000000000000000000000000000000000.0
100000000000000000000000000000000000000000000000.0
112000000000000000000000000000000000000000000000.0
125000000000000000000000000000000000000000000000.0
140000000000000000000000000000000000000000000000.0
160000000000000000000000000000000000000000000000.0
180000000000000000000000000000000000000000000000.0
200000000000000000000000000000000000000000000000.0
224000000000000000000000000000000000000000000000.0
250000000000000000000000000000000000000000000000.0
280000000000000000000000000000000000000000000000.0
320000000000000000000000000000000000000000000000.0
360000000000000000000000000000000000000000000000.0
400000000000000000000000000000000000000000000000.0
450000000000000000000000000000000000000000000000.0
500000000000000000000000000000000000000000000000.0
560000000000000000000000000000000000000000000000.0
630000000000000000000000000000000000000000000000.0
710000000000000000000000000000000000000000000000.0
800000000000000000000000000000000000000000000000.0
900000000000000000000000000000000000000000000000.0
1000000000000000000000000000000000000000000000000.0
1120000000000000000000000000000000000000000000000.0
1250000000000000000000000000000000000000000000000.0
1400000000000000000000000000000000000000000000000.0
1600000000000000000000000000000000000000000000000.0
1800000000000000000000000000000000000000000000000.0
2000000000000000000000000000000000000000000000000.0
2240000000000000000000000000000000000000000000000.0
2500000000000000000000000000000000000000000000000.0
2800000000000000000000000000000000000000000000000.0
3200000000000000000000000000000000000000000000000.0
3600000000000000000000000000000000000000000000000.0
4000000000000000000000000000000000000000000000000.0
4500000000000000000000000000000000000000000000000.0
5000000000000000000000000000000000000000000000000.0
5600000000000000000000000000000000000000000000000.0
6300000000000000000000000000000000000000000000000.0
7100000000000000000000000000000000000000000000000.0
8000000000000000000000000000000000000000000000000.0
9000000000000000000000000000000000000000000000000.0
10000000000000000000000000000000000000000000000000.0
11200000000000000000000000000000000000000000000000.0
12500000000000000000000000000000000000000000000000.0
14000000000000000000000000000000000000000000000000.0
16000000000000000000000000000000000000000000000000.0
18000000000000000000000000000000000000000000000000.0
20000000000000000000000000000000000000000000000000.0
22400000000000000000000000000000000000000000000000.0
25000000000000000000000000000000000000000000000000.0
28000000000000000000000000000000000000000000000000.0
32000000000000000000000000000000000000000000000000.0
36000000000000000000000000000000000000000000000000.0
40000000000000000000000000000000000000000000000000.0
45000000000000000000000000000000000000000000000000.0
50000000000000000000000000000000000000000000000000.0
56000000000000000000000000000000000000000000000000.0
63000000000000000000000000000000000000000000000000.0
71000000000000000000000000000000000000000000000000.0
80000000000000000000000000000000000000000000000000.0
90000000000000000000000000000000000000000000000000.0
100000000000000000000000000000000000000000000000000.0
112000000000000000000000000000000000000000000000000.0
125000000000000000000000000000000000000000000000000.0
140000000000000000000000000000000000000000000000000.0
160000000000000000000000000000000000000000000000000.0
180000000000000000000000000000000000000000000000000.0
200000000000000000000000000000000000000000000000000.0
224000000000000000000000000000000000000000000000000.0
250000000000000000000000000000000000000000000000000.0
280000000000000000000000000000000000000000000000000.0
320000000000000000000000000000000000000000000000000.0
360000000000000000000000000000000000000000000000000.0
400000000000000000000000000000000000000000000000000.0
450000000000000000000000000000000000000000000000000.0
500000000000000000000000000000000000000000000000000.0
560000000000000000000000000000000000000000000000000.0
630000000000000000000000000000000000000000000000000.0
710000000000000000000000000000000000000000000000000.0
800000000000000000000000000000000000000000000000000.0
900000000000000000000000000000000000000000000000000.0
1000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
1120000000000000000000000000000000000000000000000000.0
1250000000000000000000000000000000000000000000000000.0
1400000000000000000000000000000000000000000000000000.0
1600000000000000000000000000000000000000000000000000.0
1800000000000000000000000000000000000000000000000000.0
2000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
2240000000000000000000000000000000000000000000000000.0
2500000000000000000000000000000000000000000000000000.0
2800000000000000000000000000000000000000000000000000.0
3200000000000000000000000000000000000000000000000000.0
3600000000000000000000000000000000000000000000000000.0
4000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
4500000000000000000000000000000000000000000000000000.0
5000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
5600000000000000000000000000000000000000000000000000.0
6300000000000000000000000000000000000000000000000000.0
7100000000000000000000000000000000000000000000000000.0
8000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
9000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
10000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
11200000000000000000000000000000000000000000000000000.0
12500000000000000000000000000000000000000000000000000.0
14000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
16000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
18000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
20000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
22400000000000000000000000000000000000000000000000000.0
25000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
28000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
32000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
36000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
40000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
45000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
50000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
56000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
63000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
71000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
80000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
90000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
100000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
112000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
125000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
140000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
160000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
180000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
200000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
224000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
250000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
280000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
320000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
360000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
400000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
450000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
500000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
560000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
630000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
710000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
800000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
900000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
1000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
1120000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
1250000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
1400000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
1600000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
1800000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
2000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
2240000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
2500000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
2800000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
3200000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
3600000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
4000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
4500000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
5000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
5600000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
6300000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
7100000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
8000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
9000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
10000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
11200000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
12500000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
14000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
16000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
18000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
20000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
22400000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
25000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
28000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
32000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
36000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
40000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
45000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
50000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
56000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
63000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
71000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
80000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
90000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
100000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
112000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
125000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
140000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
160000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
180000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
200000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
224000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
250000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
280000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
320000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
360000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
400000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
450000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
500000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
560000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
630000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
710000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
800000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
900000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
1000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
1120000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
1250000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
1400000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
1600000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
1800000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
2000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
2240000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
2500000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
2800000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
3200000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
3600000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
4000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
4500000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
5000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
5600000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
6300000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
7100000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
8000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
9000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
10000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
11200000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
12500000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
14000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
16000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
18000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
20000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
22400000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
25000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
28000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
32000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
36000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
40000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
45000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
50000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
56000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
63000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
71000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
80000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
90000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
100000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
112000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
125000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
140000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
160000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
180000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
200000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
224000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.0
250000000000000000000000000000000000000000000000000000000000.

Lætétur Israel in eo, qui fecit eum: * et fílii Sion exúltent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro: * in tympano et psaltério psallant ei.

Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo: * et exaltábit mansuétos in salútem.

Exultábunt sancti in glória: * lætabúntur in cubílibus suis.

Exaltatiónes Dei in gútture eórum: * et gládii ancípites in mánibus eórum.

Ad faciéndam vindíctam in natiónibus: * increpatiónes in pópulis.

Ad alligándos reges eórum in compédibus, * et nóbiles eórum in mánicis férreis.

Ut fáciant in eis judícium conscríptum: * glória hæc est ómnibus sanctis ejus.

Hic non dicitur Glória Patri.

PSALMUS 150.

LAUDATE Dóminum in sanctis ejus: * laudáte eum in firmaménto virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus: * laudáte eum secúndum multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ: * laudáte eum in psaltério, et cíthara.

Laudáte eum in tympano, et choro: * laudáte eum in chordis, et órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus: laudáte eum in cymbalis jubilatiónis: * omnis spíritus laudet Dóminum.

Glória Patri.

Per Annum, Ant. Allelúia, allelúia, allelúia.

Sequens Capit. dicitur in Domin., a secunda post Epiphaniam usque ad Septuag.

CAPITULUM. *Apoc. 7. c*

BENEDICTIO, et cláritas, et sapiéntia, et gratiárum áctio, honor, virtus et fortitúdo Deo nostro in sæcula sæculórum, Amen.

℟. Deo grátias.

Sic respondetur in fine omnium Capitulorum.

HYMNUS.

ÆTERNE rerum Cónditor,
Noctem diémque qui regis,
Et témporum das témpora,
Ut álleves fastídium.

Noctúrna lux viántibus
A nocte noctem ségregans,
Preco diéi jam sonat,
Jubárque solis évocat.

Hoc excitátus lúcifer
Solvit polum calígine;
Hoc omnis errónum cohors
Viam nocéndi déserit.

Hoc nauta vires cólligit,
Pontíque mitéscunt freta:
Hoc, ipsa petra Ecclésiæ,
Canénte, culpam díluit.

Surgámus ergo strénue,
Gallus jacéntes éxcitat,
Et somnoléntos increpat,
Gallus negántes árguit.

Gallo canénte spes redit,
Ægris salus refúnditur,
Mucro latrónis cónditur,
Lapsis fides revértitur.

Jesu labántes réspice,

Et nos vidéndo córrige :
Si réspicis, labes cadunt,
Fletúque culpa sólvitur.

Tu lux refúlge sénsibus,
Mentísque somnum discute;
Te nostra vox primum sonet,
Et vota solvámus tibi.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per ómne sæculum.
Amen.

Per Annum, ℣. Dóminus regnávit, decórem índuit. ℟. Induit Dóminus fortitúdinem, et præcínxit se virtúte.

A Septuagesima usque ad Quadragesimam, ℣. Dómine refúgium factus ex nobis. ℟. A generatióne, et progénie.

In Adventu, *Hymnus*, En clara vox.

℣. Vox clamántis in desérto : Paráte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

CANTICUM ZACHARIÆ.

Lucæ 1. *g*

BENEDICTUS Dóminus Deus Israel, * quia visitávit, et fecit redemptiónem plebis suæ :

Et eréxit cornu salútis nobis, * in domo David púeri sui.

Sicut locútus est per os sanctórum, * qui a sæculo sunt, prophetárum ejus :

Salútem ex inimícis nostris, * et de manu ómnium qui odérunt nos :

Ad faciéndam misericórdiam cum pátribus nostris : * et memorári testaménti sui sancti.

Jusjurándum, quod jurávit ad Abraham patrem nostrum, * datúrum se nobis :

Ut sine timóre, de manu inimicórum nostrórum liberáti, * serviámus illi.

In sanctitáte et justítia coram ipso, * ómnibus diébus nostris.

Et tu, puer, Prophéta Altíssimi vocáberis; * præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus.

Ad dandam sciéntiam salútis plebi ejus : * in remissiónem peccatórum eórum :

Per víscera misericórdiæ Dei nostri, * in quibus visitávit nos, óriens ex alto :

Illumináre his, qui in ténebris, et in umbra mortis sedent : * ad dirigéndos pedes nostros in viam pacis.

Glória Patri, et Fílio.

Deinde dicitur Antiphona et Oratio propria, et post eam, si occurrat eo die aliquod Festum Simplex, fit de eo commemoratio. Postremo (si id tempus requirit) fiunt commemorationes de S. Maria, de Apostolis, et de Patrono Ecclesiæ in ordine aliarum commem. secundum illius dignitatem, et ultimo loco de Pace, ut infra in Vesperis Sabbati.

In fine, si discedendum sit a Choro, dicitur una ex Antiphonis B. Mariæ, ut habetur infra post Completorium.

DOMINICA AD PRIMAM.

Pater noster. Ave Maria. Credo.

℣. Deus in adjutórium, *p.* 17.

HYMNUS.

JAM lucis orto sidere
Deum precémur súpplices,
Ut in diúrnis áctibus
Nos servet a nocéntibus.

Linguam refrænans témperet,
Ne litis horror ínsonet :
Visum fovéndo cóntegat,
Ne vanitátes háuriat.

Sint pura cordis íntima,
Absístat et vecórdia :
Carnis terat supérbiam
Potus cibíque párcitas :

Ut, cum dies abscésserit,
Noctémque sors redúxerit,
Mundi per abstinéntiam
Ipsi canámus glóriam.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

In Dominicis per Annum, Ant. t. 8. Allelúia.

PSALMUS 53.

DEUS in nómine tuo salvum me fac ; * et in virtúte tua júdica me.

Deus exáudi oratiónem meam : * áuribus pércipe verba oris mei.

Quóniam aliéni insurrexérunt advérsum me, et fortes quæsiérunt ánimam meam : * et non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.

Ecce enim Deus ádjuvat me : * et Dóminus susceptor est ánimæ meæ.

Avérte mala inimícis meis : * et in veritáte tua dispérde illos.

Voluntárie sacrificábo tibi, * et confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam bonum est.

Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me : * et super inimícos meos despéxit óculus meus.

Sequens Psalmus, Confitémini Dómino, *dicitur tantum in Dominicis, quando fit Officium de Dominica, ut in Psalterio.*

A Septuagesima vero usque ad Pascha ejus loco dicitur Psalmus Dóminus regnavit, *ut supra in Laudibus*, p. 17.

PSALMUS 117.

CONFITEMINI Dómino quóniam bonus : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Dicat nunc Israel quóniam bonus : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Dicat nunc domus Aaron : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Dicant nunc qui timent Dóminum : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

De tribulatióne invocávi Dóminum : * et exaudívit me in latitúdine Dóminus.

Dóminus mihi adjútor : * non timébo quid fáciat mihi homo.

Dóminus mihi adjútor : * et ego despíciam inimícos meos.

Bonum est confidere in Dómino, * quam confidere in hómine.

Bonum est speráre in Dómino, * quam speráre in princípibus.

Omnes Gentes circuiérunt

me : * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Circumdántes circumdedérunt me : * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Circumdedérunt me sicut apes, et exarsérunt sicut ignis in spinis : * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Impúlsus evérsus sum ut cáderem : * et Dóminus suscépit me.

Fortitúdo mea, et laus mea Dóminus : * et factus est mihi in salútem.

Vox exultatiónis et salútis, * in tabernáculis justórum.

Déxtera Dómini fecit virtútem : déxtera Dómini exaltávit me, * déxtera Dómini fecit virtútem.

Non móriar, sed vivam : * et narrábo ópera Dómini.

Castígans castigávit me Dóminus : * et morti non trádidit me.

Aperíte mihi portas justítiæ, ingréssus in eas confitébor Dómino : * hæc porta Dómini, justi intrábunt in eam.

Confitébor tibi quóniam exaudísti me : * et factus es mihi in salútem.

Lápidem, quem reprobavérunt ædificántes, * hic factus est in caput ánguli.

A Dómino factum est istud : * et est mirábile in óculis nostris.

Hæc est dies, quam fecit Dóminus : * exultémus, et lætémur in ea.

O Dómine salvum me fac, o Dómine bene prosperáre : * benedíctus qui venit in nómine Dómini.

Benedíximus vobis de domo Dómini : * Deus Dóminus, et illúxit nobis.

Constitúite diem solémnem in condénsis, * usque ad cornu altáris.

Deus meus es tu, et confitébor tibi : * Deus meus es tu, et exaltábo te.

Confitébor tibi quóniam exaudísti me : * et factus es mihi in salútem.

Confitémini Dómino quóniam bonus : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

PSALMUS 118.

BEATI immaculáti in via, * qui ámbulant in lege Dómini.

Beáti, qui scrutántur testimónia ejus : * in toto corde exquírunt eum.

Non enim qui operántur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandásti * mandáta tua custodíri nimis.

Utinam dirigántur viæ meæ, * ad custodiéndas justificatiónes tuas.

Tunc non confúndar, * cum perspéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directióne cordis, * in eo quod dídici judícia justítiæ tuæ.

Justificatiónes tuas custódiam : * non me derelínquas usquequáque.

In quo córrigit adolescéntior viam suam ? * in custodiéndo sermónes tuos.

In toto corde meo exquisívi te : * ne repéllas me a mandátis tuis.

In corde meo abscóndi elóquia tua : * ut non peccem tibi.

Benedíctus es, Dómine : * doce me justificatiónes tuas.

In lábiis meis * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.

In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus divítiis.

In mandátis tuis exercébor : * et considerábo vias tuas.

In justificatiónibus tuis meditábor : * non oblivíscar sermónes tuos.

RETRIBUE servo tuo, vivífica me : * et custódiam sermones tuos.

Revéla óculos meos : * et considerábo mirabília de lege tua.

Incola ego sum in terra : * non abscóndas a me mandáta tua.

Concupívit ánima mea desideráre justificatiónes tuas, * in omni témpore.

Increpásti supérbos : * maledícti qui declínant a mandátis tuis.

Aufer a me oppróbrium et contémptum : * quia testimónia tua exquisívi.

Etenim sedérunt príncipes, et advérsum me loquebántur : * servus autem tuus exercebátur in justificatiónibus tuis.

Nam et testimonia tua meditátio mea est : * et consílium meum justificatiónes tuæ.

Adhæsit paviménto ánima mea : * vivífica me secúndum verbum tuum.

Vias meas enuntiávi, et exaudísti me : * doce me justificatiónes tuas.

Viam justificatiónum tuárum ínstrue me : * et exercébor in mirabílibus tuis.

Dormitávit ánima mea præ tædio : * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitátis ámove a me : * et de lege tua miserére mei.

Viam veritátis elégi : * judícia tua non sum oblítus.

Adhæsi testimóniis tuis, Dómine : * noli me confúndere.

Viam mandatórum tuórum cucúrri, * cum dilatásti cor meum.

Sequens Symbolum dicitur in Dominicis tantum, quando fit Officium de Dominica ut in Psalterio.

SYMBOLUM S. ATHANASII.

QUICUMQUE vult salvus esse, * ante ómnia opus est, ut téneat cathólicam fidem :

Quam nisi quisque íntegram inviolatámque serváverit, * absque dúbio in ætérnum períbit.

Fides autem cathólica hæc est, * ut unum Deum in Trinitáte, et Trinitátem in unitáte venerémur.

Neque confundéntes personas, * neque substántiam separántes.

Alia est enim persóna Patris, * alia Fílii, * alia Spíritus sancti.

Sed Patris, et Fílii, et Spí-

ritus sancti una est divínitas, * æquális glória, coætérna majéstas.

Qualis Pater, talis Fílius, * talis Spíritus sanctus.

Increátus Pater, increátus Fílius, * increátus Spíritus sanctus.

Imménsus Pater, imménsus Fílius, * imménsus Spíritus sanctus.

Ætérnus Pater, ætérnus Fílius, * ætérnus Spíritus sanctus.

Et tamen non tres ætérni ; * sed unus ætérnus.

Sicut non tres increáti, nec tres imménsi ; * sed unus increátus, et unus imménsus.

Simíliter omnípotens Pater, omnípotens Fílius, * omnípotens Spíritus sanctus.

Et tamen non tres omnipoténtes ; * sed unus omnípotens.

Ita Deus Pater, Deus Fílius, * Deus Spíritus sanctus.

Et tamen non tres Dii ; * sed unus est Deus.

Ita Dóminus Pater, Dóminus Fílius, * Dóminus Spíritus sanctus.

Et tamen non tres Dómini ; * sed unus est Dóminus.

Quia sicut singillátim unamquámque persónam Deum ac Dóminum confitéri Christiána veritáte compéllimur : * ita tres Deos aut Dóminos dícere, Cathólica religióne prohibémur.

Pater a nullo est factus : * nec creátus, nec génitus.

Fílius a Patre solo est : * non factus, nec creátus, sed génitus.

Spíritus sanctus a Patre et Fílio : * non factus, nec creátus, nec génitus, sed procédens.

Unus ergo Pater, non tres Patres : unus Fílius, non tres Fílii : * unus Spíritus sanctus, non tres Spíritus sancti.

Et in hac Trinitáte nihil prius aut postérius, nihil majus aut minus ; * sed totæ tres persónæ coætérnæ sibi sunt, et coæquáles.

Ita ut per ómnia, sicut jam supra dictum est, * et únitas in Trinitáte, et Trinitas in unitáte veneránda sit.

Qui vult ergo salvus esse, * ita de Trinitáte séntiat.

Sed necessárium est ad ætérnam salútem, * ut incarnatiónem quoque Dómini nostri Jesu Christi fidéliter credat.

Est ergo fides recta, ut credámus et confiteámur, * quia Dóminus noster Jesus Christus Dei Fílius, Deus et homo est.

Deus est ex substántia Patris ante sæcula génitus : * et homo est ex substántia matris in sæculo natus.

Perféctus Deus, perféctus homo : * ex ánima rationáli, et humána carne subsistens.

Æquális Patri secúndum divinitátem : * minor Patre secúndum humanitátem.

Qui licet Deus sit, et homo : * non duo tamen, sed unus est Christus.

Unus autem non conversióne divinitátis in carnem ; * sed assumptióne humanitátis in Deum.

Unus omníno non confu-

sióne substántiæ; * sed unitáte persónæ.

Nam sicut ánima rationalis et caro unus est homo : * ita Deus et homo unus est Christus.

Qui passus est pro salúte nostra, descéndit ad inferos, * tértia die resurréxit a mórtuis.

Ascéndit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnipoténtis : * inde ventúrus est judicáre vivos, et mórtuos.

Ad cujus advéntum omnes hómines resúrgere habent cum corpóribus suis : * et reddítúri sunt de factis própriis ratiónem.

Et qui bona egérunt, ibunt in vitam ætérnam : * qui vero mala, in ignem ætérnum.

Hæc est fides Cathólica : * quam nisi quisque fidéliter firmitérque crediderit, salvus esse non póterit.

Glória Patri, et Fílio.

Ant. Allelúia, allelúia, allelúia.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 1. *d*

REGI sæculórum immortáli et invisíbili, soli Deo honor, et glória in sæcula sæculórum, Amen. ℟. Deo grátias.

℟. *br.* Christe Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Et repetitur,* Christe Fili Dei vivi, miserére nobis. ℣. Qui sedes ad déxteram Patris. ℟. Miserére nobis. ℣. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. ℟. Christe Fili Dei vivi, miserére nobis.

℣. Exúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum.

Sequentes Preces non dicuntur in Duplicibus, nec infra Octavas : sed tunc dicto. ℟. *br. dicitur* Dóminus vobíscum, *et Oratio,* Dómine Deus omnipotens, *ut infra,* p. 27.

KYRIE eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Pater noster, *secreto usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Credo in Deum, *secreto usque ad* ℣. Carnis resurrectiónem. ℟. Vitam ætérnam, Amen.

℣. Et ego ad te Dómine clamávi. ℟. Et mane orátio mea prævéniet te.

℣. Repleátur os meum laude. ℟. Ut cantem glóriam tuam, tota die magnitúdinem tuam.

℣. Dómine avérte fáciem tuam a peccátis meis. ℟. Et omnes iniquitátes meas dele.

℣. Cor mundum crea in me, Deus. ℟. Et spíritum rectum innova in viscéribus meis.

℣. Ne projícias me a fácie tua. ℟. Et Spíritum sanctum tuum ne áuferas a me.

℣. Redde mihi lætítiam salutáris tui. ℟. Et spíritu principáli confirma me.

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram.

Deinde Hebdomadarius facit Confessionem.

CONFITEOR Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper vírgini,

beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni Baptístæ, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, et vobis fratres: quia peccávi nimis cogitatióne, verbo, et ópere : mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beátam Maríam semper vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joánnem Baptístam, sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et vos fratres, oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus respondet :

MISEREATUR tui omnípotens Deus, et dimíssis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

Deinde repetit Confessionem: et ubi dicitur vobis fratres, *et* vos fratres *dicatur* tibi pater, *et* te pater.

Facta Confessione a Choro, Hebdomadarius dicit :

MISEREATUR vestri omnípotens Deus, et dimíssis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

INDULGENTIAM, absolutiónem, et remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Et prosequitur ℣. Dignáre Dómine die isto. ℟. Sine peccáto nos custodíre.

℣. Miserére nostri Dómine. ℟. Miserére nostri.

℣. Fiat misericórdia tua Dómine super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te.

℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. ORATIO.

DOMINE Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos pervenire fecísti : tua nos hódie salva virtúte ; ut in hac die ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justitiam faciéndam nostra procédant elóquia, dirigántur cogitatiónes et ópera. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum : Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Deinde in Choro legitur Martyrologium. Et quando dicenda est Prima de B. Maria, præponitur Lectioni Martyrologii.

Postea Hebdomadarius dicit.

℣. Pretiósa in conspéctu Dómini. ℟. Mors sanctórum ejus.

Et absolute sine Orémus.

ORATIO.

SANCTA María, et omnes Sancti intercédant pro nobis ad Dóminum ; ut nos mereámur ab eo adjuvári et salvári, qui vivit et regnat in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína.

Et dicitur ter: ultimo additur Glória Patri. Sicut erat.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Pater noster, *secreto.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Réspice in servos tuos Dómine, et in ópera tua, et dírige fílios eórum. ℟. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, et ópera mánuum nostrárum dírige super nos, et opus mănuum nostrárum dírige.

℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat.

Orémus. Oratio.

DIRIGERE et sanctificáre, régere et gubernáre digníre, Dómine Deus Rex cœli et terræ, hódie corda et córpora nostra, sensus, sermónes, et actus nostros in lege tua, et in opéribus mandatórum tuórum: ut hic, et in ætérnum, te auxiliánte, salvi et líberi esse mereámur, Salvátor mundi: Qui vivis et regnas in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Dies et actus nostros in sua pace dispónat Dóminus omnipotens. ℟. Amen.

Ad Absolutionem Capituli in Dominicis et Feriis per Annum, ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam primam Quadragesimæ exclusive.

Lectio brevis. 2. *Thess.* 3. *b*

DOMINUS autem dírigat corda et córpora nostra in charitáte Dei, et patiéntia Christi. Tu autem Dómine miserére nobis.

℟. Deo grátias.

A Dominica prima Adventus usque ad Vigiliam Nativitatis Domini exclusive.

Isaíæ 33.

DOMINE, miserére nostri: te enim expectávimus: esto bráchium nostrum in mane, et salus nostra in témpore tribulatiónis. Tu autem.

Post Lectionem brevem dicitur, ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Benedícite. ℟. Deus.

Bened. Dóminus nos benedícat, et ab omni malo deféndat, et ad vitam perdúcat ætérnam: et fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

IN FERIALI OFFICIO AD PRIMAM.

Pater noster. Ave Maria. Credo.

℣. Deus in adjutórium, *p.* 17.

Hymnus.

JAM lucis orto sidere
Deum precémur súpplices,
Ut in diúrnis áctibus
Nos servet a nocéntibus.

Linguam refrænans témperet,
Ne litis horror ínsonet:
Visum fovéndo cóntegat,
Ne vanitátes háurlat.

Sint pura cordis íntima,
Absístat et vecórdia:
Carnis terat superbiam
Potus cibique párcitas:

Ut, cum dies abscésserit,
Noctémque sors redúxerit,
Mundi per abstinéntiam
Ipsi canámus glóriam.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

Per Annum, Ant. t. 8. Beáti qui ámbulant.

Tempore Adventus, Ant. de Laudibus Dominicæ, aut ex propriis Laudibus.

PSALMUS 53.

DEUS in nómine tuo salvum me fac : * et in virtúte tua júdica me.

Deus exáudi oratiónem meam: * áuribus pércipe verba oris mei.

Quóniam aliéni insurrexérunt advérsum me, et fortes quæsiérunt ánimam meam : * et non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.

Ecce enim Deus ádjuvat me: * et Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.

Avérte mala inimícis meis: * et in veritáte tua dispérde illos.

Voluntárie sacrificábo tibi, * et confitébor nómini tuo Dómine : quóniam bonum est.

Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me : * et super inimícos meos despéxit óculus meus.

Post Psalmum, Deus in nómine tuo, *loco Psalmi,* Confitémini, *dicitur unus ex infrascriptis Psalmis, secundùm Ferias distinctis. Sabbato autem dicuntur tantum tres Psalmi, sicut in festis.*

FERIA SECUNDA.

PSALMUS 23.

DOMINI est terra, et plenitúdo ejus : * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum : * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino : * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles : * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens : Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles, * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

FERIA TERTIA.

PSALMUS 24.

AD te Dómine levávi ánimam meam : * Deus meus in te confido, non erubéscam :

Neque irrídeant me inimíci mei : * étenim univérsi, qui

sustinent te, non confundéntur.

Confundántur omnes iniqua agéntes * supervácue.

Vias tuas Dómine demónstra mihi : * et sémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, et doce me : * quia tu es Deus salvátor meus, et te sustínui tota die.

Reminíscere miseratiónum tuárum Dómine, * et miseri-córdiárum tuárum, quæ a sæculo sunt.

Delicta juventútis meæ, * et ignorántias meas ne memíneris.

Secúndum misericórdiam tuam ménto mei tu : * propter bonitátem tuam Dómine.

Dulcis et rectus Dóminus : * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.

Díriget mansuétos in judício : * docébit mites vias suas.

Univérsæ viæ Dómini misericórdia et véritas, * requirén-tibus testaméntum ejus, et testimónia ejus.

Propter nomen tuum Dómine propitiáberis peccáto meo : * multum est enim.

Quis est homo qui timet Dóminum ? * legem státuit ei in via, quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur : * et semen ejus hæreditábit terram.

Firmaméntum est Dóminus timéntibus eum : * et testaménto ipsius ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum : * quóniam ipse evéllet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, et miserére mei : * quia únicus et páuper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ sunt : * de necessitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam, et labórem meum : * et dimitte univérsa delicta mea.

Réspice inimícos meos quóniam multiplicáti sunt, * et ódio iníquo odérunt me.

Custódi ánimam meam, et érue me : * non erubéscam, quóniam sperávi in te.

Innocéntes et recti adhæsérunt mihi : * quia sustínui te.

Líbera, Deus, Israel, * ex ómnibus tribulatiónibus suis.

FERIA QUARTA.

Psalmus 25.

Judica me Dómine, quóniam ego in innocéntia mea ingréssus sum : * et in Dómino sperans non infirmábor.

Proba me Dómine, et tenta me : * ure renes meos et cor meum.

Quóniam misericórdia tua ante óculos meos est : * et complácui in veritáte tua.

Non sedi cum concílio vanitátis : * et cum iniqua geréntibus non introíbo.

Odívi ecclésiam malignántium : * et cum ímpiis non sedébo.

Lavábo inter innocéntes manus meas : * et circumdabo altáre tuum Dómine :

Ut áudiam vocem laudis, *

et enárrem univérsa mirabília tua.

Dómine dilexi decórem domus tuæ, * et locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Ne perdas cum impiis Deus ánimam meam, * et cum viris sánguinum vitam meam :

In quorum mánibus iniquitátes sunt : * déxtera eórum repléta est munéribus.

Ego autem in innocéntia mea ingréssus sum : * rédime me, et miserére mei.

Pes meus stetit in dirécto : * in ecclésiis benedicam te Dómine.

FERIA QUINTA.

Psalmus 22.

Dóminus régit me, et nihil mihi déerit : * in loco páscuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me : * ánimam meam convértit.

Deduxit me super sémitas justitiæ, * propter nomen suum.

Nam, et si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala : * quóniam tu mecum es.

Virga tua, et báculus tuus, * ipsa me consolata sunt.

Parásti in conspéctu meo mensam, * advérsus eos qui tribulant me.

Impinguásti in óleo caput meum : * et calix meus inébrians quam præclárus est !

Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ.

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

FERIA SEXTA.

Psalmus 21.

Deus Deus meus, réspice in me : quare me derelíquisti ? * longe a salúte mea verba delictórum meórum.

Deus meus clamábo per diem, et non exáudies ; * et nocte, et non ad insipiéntiam mihi.

Tu autem in sancto hábitas, * laus Israel.

In te speravérunt patres nostri : * speravérunt, et liberásti eos.

Ad te clamavérunt, et salvi facti sunt : * in te speravérunt, et non sunt confúsi.

Ego autem sum vermis, et non homo : * oppróbrium hóminum, et abjéctio plebis.

Omnes vidéntes me, derisérunt me : * locúti sunt lábiis, et movérunt caput.

Speravit in Dómino, erípiat eum : * salvum fáciat eum, quóniam vult eum.

Quóniam tu es, qui extraxísti me de ventre : * spes mea ab ubéribus matris meæ. In te projéctus sum ex útero ;

De ventre matris meæ Deus meus es tu, * ne discésseris a me :

Quóniam tribulátio próxima est : * quóniam non est qui ádjuvet.

Circumdederunt me vituli multi : * tauri pingues obsedérunt me.

Aperuérunt super me os

suum : * sicut leo rápiens et rúgiens.

Sicut aqua effúsus sum : * et dispérsa sunt ómnia ossa mea.

Factum est cor meum tamquam cera liquéscens * in médio ventris mei.

Aruit tamquam testa virtus mea, et lingua mea adhæsit fáucibus meis : * et in púlverem mortis deduxisti me.

Quóniam circumdedérunt me canes multi : * concílium malignántium obsédit me.

Fodérunt manus meas et pedes meos : * dinumeravérunt ómnia ossa mea.

Ipsi vero consideravérunt et inspexérunt me : * divisérunt sibi vestiménta mea, et super vestem meam miserunt sortem.

Tu autem Dómine ne elongáveris auxílium tuum a me : * ad defensiónem meam cónspice.

Erue a frámea Deus ánimam meam ; * et de manu canis únicam meam.

Salva me ex ore leónis : * et a cornibus unicórnium humilitátem meam.

Narrábo nomen tuum frátribus meis : * in médio Eccléstæ laudábo te.

Qui timétis Dóminum, laudáte eum : * univérsum semen Jacob glorificáte eum.

Tímeat eum omne semen Israel : * quóniam non sprevit, neque despéxit deprecatiónem páuperis :

Nec avértit fáciem suam a me : * et cum clamárem ad eum exaudívit me.

Apud te laus mea in Eccléstæ magna : * vota mea reddam in conspéctu timéntium eum.

Edent páuperes, et saturabúntur : et laudábunt Dóminum qui requírunt eum : * vivent corda eórum in sæculum sæculi.

Reminiscéntur et converténtur ad Dóminum * univérsi fines terræ :

Et adorábunt in conspéctu ejus : * univérsæ famíliæ Géntium.

Quóniam Dómini est regnum : * et ipse dominábitur Géntium.

Manducavérunt et adoravérunt omnes pingues terræ : * in conspéctu ejus cadent omnes qui descéndunt in terram.

Et ánima mea illi vivet : * et semen meum sérviet ipsi.

Annuntiábitur Dómino generátio ventúra : * et annuntiábunt cœli justítiam ejus pópulo qui nascétur, quem fecit Dóminus.

Sabbato nihil additur, ut supra in Rubrica, p. 29.

Deinde dicitur

PSALMUS 118.

BEATI immaculáti in via, * qui ámbulant in lege Dómini.

Beáti, qui scrutántur testimónia ejus : * in toto corde exquírunt eum.

Non enim qui operántur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandásti * mandáta tua custodíri nimis.

Utinam dirigántur viæ meæ, * ad custodiéndas justificatiónes tuas.

Tunc non confúndar, * cum perspéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directióne cordis, * in eo quod dídici judícia justítiæ tuæ.

Justificatiónes tuas custódiam : * non me derelínquas usquequáque.

In quo córrigit adolescéntior viam suam? * in custodiéndo sermónes tuos.

In toto corde meo exquisívi te : * ne repéllas me a mandátis tuis.

In corde meo abscóndi elóquia tua, * ut non péccem tibi.

Benedíctus es Dómine : * doce me justificatiónes tuas.

In lábiis meis * pronuntlávi ómnia judícia oris tui.

In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus divítiis.

In mandátis tuis exercébor : * et considerábo vias tuas.

In justificatiónibus tuis meditábor : * non oblíviscar sermónes tuos.

RETRIBUE servo tuo, vivífica me : * et custódiam sermónes tuos.

Revéla óculos meos : * et considerábo mirabília de lege tua.

Incola ego sum in terra : * non abscóndas a me mandáta tua.

Concupívit ánima mea desideráre justificatiónes tuas, * in omni témpore.

Increpásti supérbos : * maledícti qui declínant a mandátis tuis.

Áufer a me opprobrium et contémptum : * quia testimónia tua exquisívi.

Etenim sedérunt príncipes, et advérsum me loquebántur : * servus autem tuus exercebátur in justificatiónibus tuis.

Nam et testimónia tua medítatio mea est : * et consílium meum justificatiónes tuæ.

Adhæsit pavimento ánima mea : * vivífica me secúndum verbum tuum.

Vias meas enuntiávi, et exaudísti me : * doce me justificatiónes tuas.

Viam justificatiónum tuárum instrue me : * et exercébor in mirabílibus tuis.

Dormitávit ánima mea præ tædio : * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitátis ámove a me : * et de lege tua miserére mei.

Viam veritátis elégi : * judícia tua non sum oblítus.

Adhæsi testimóniis tuis Dómine : * noli me confúndere.

Viam mandatórum tuórum cucúrri, * cum dilatásti cor meum.

Per Annum; Ant. Beáti qui

ámbulant in lege tua Dómine.

Temp. Adventus, Ant. de Laudibus Dominicæ, aut ex propriis Laudibus.

CAPITULUM. *Zach.* 8. *d*

PACEM et veritátem dilígite, ait Dóminus omnípotens. ℟. Deo grátias.

℟. *br.* Christe Fili Dei vivi,* Miserére nobis. *Et repetitur.* Christe Fili Dei vivi, miserére nobis. ℣. Qui sedes ad déxteram Patris, ℟. Miserére nobis. ℣. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. ℟. Christe Fili Dei vivi, miserére nobis.

℣. Exúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum.

KYRIE eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Pater noster, *secreto.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Credo in Deum, *secreto.*

℣. Carnis resurrectiónem. ℟. Vitam ætérnam, Amen.

℣. Et ego ad te Dómine clamávi. ℟. Et mane orátio mea prævéniet te.

℣. Repleátur os meum laude. ℟. Ut cantem glóriam tuam, tota die magnitúdinem tuam.

℣. Dómine avérte fáciem tuam a peccátis meis. ℟. Et omnes iniquitátes meas dele.

℣. Cor mundum crea in me Deus. ℟. Et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

℣. Ne projícias me a fácie tua. ℟. Et Spíritum sanctum tuum ne áuferas a me.

℣. Redde mihi lætítiam salutáris tui. ℟. Et spíritu princípáli confirma me.

Quando ad Laudes non sunt dictæ Preces feriales, statim dicitur Adjutórium nostrum, *et* Confiteor Deo, etc. *ut infra.*

Quando autem ad Laudes dictæ sunt Preces feriales inferius positæ post Laudes Feriæ secundæ, tunc ad Primam prædictæ Preces et sequentes, dicuntur flexis genibus.

℣. Eripe me Dómine ab hómine malo. ℟. A viro iníquo éripe me.

℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus. ℟. Et ab insurgéntibus in me líbera me.

℣. Eripe me de operántibus iniquitátem. ℟. Et de viris sánguinum salva me.

℣. Sic psalmum dícam nómini tuo in sæculum sæculi. ℟. Ut reddam vota mea de die in diem.

℣. Exáudi nos Deus salutáris noster. ℟. Spes ómnium finium terræ, et in mari longe.

℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína.

℣. Sanctus Deus, sanctus fortis, sanctus immortális. ℟. Miserére nobis.

℣. Bénedic ánima mea Dómino. ℟. Et ómnia quæ intra me sunt, nómini sancto ejus.

℣. Bénedic ánima mea Dó-

mino. ℟. Et noli oblivísci omnes retributiónes ejus.

℣. Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis. ℟. Qui sanat omnes infirmitátes tuas.

℣. Qui rédimit de intéritu vitam tuam. ℟. Qui corónat te in misericórdia et miseratiónibus.

℣. Qui replet in bonis desidérium tuum. ℟. Renovábitur ut áquilæ juvéntus tua.

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram.

Deinde Hebdomadarius facit Confessionem.

CONFITEOR Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni Baptistæ, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, et vobis, fratres: quia peccávi nimis cogitatióne, verbo, et ópere: mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beátam Maríam semper vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joánnem Baptistam, sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et vos fratres, oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus respondet:

MISEREATUR tui omnípotens Deus, et dimíssis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

Deinde repetit Confessionem: ubi dicitur vobis fratres, *et* os fratres, *dicatur* tibi pater, te pater.

Facta Confessione a Choro, Hebdomadarius dicit:

MISEREATUR vestri omnípotens Deus, et dimíssis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

INDULGÉNTIAM, absolutiónem, et remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Et prosequitur ℣. Dignáre Dómine die isto. ℟. Sine peccáto nos custodíre.

℣. Miserére nostri Dómine. ℟. Miserére nostri.

℣. Fiat misericórdia tua Dómine super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te.

℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. ORATIO.

DOMINE Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos pervenire fecísti: tua nos hódie salva virtúte; ut in hac die ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciéndam nostra procédant elóquia, dirigántur cogitatiónes et ópera. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Deinde in Choro legitur Martyrologium. Et quando dicenda est Prima de B. Maria, præponitur Lectioni Martyrologii.

Postea Hebdomadárius dicit ℣. Pretiósa in conspéctu Dómini. ℟. Mors sanctórum ejus.

Et absolute sine Orémus.

Oratio.

Sancta María, et omnes Sancti intercédant pro nobis ad Dóminum: ut nos mereámur ab eo adjuvári et salvári, qui vivit et regnat in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína.

Et dicitur ter : ultimo additur Glória Patri. Sicut erat.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Pater noster, *secreto.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Réspice in servos tuos Dómine, et in ópera tua, et dírige fílios eórum. ℟. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, et ópera mánuum nostrárum dírige super nos, et opus mánuum nostrárum dírige.

℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat.

Orémus. Oratio.

Dirigere et sanctificáre, régere et gubernáre dignáre, Dómine Deus Rex cœli et terræ, hódie corda et córpora nostra, sensus, sermónes, et actus nostros in lege tua, et in opéribus mandatórum tuórum: ut hic, et in ætérnum, te auxiliánte, salvi et liberi esse mereámur, Salvátor mundi: Qui vivis et regnas in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Dies et actus nostros in sua pace dispónat Dóminus omnípotens. ℟. Amen.

Ad Absolutionem Capituli in Dominicis et Feriis per Annum, ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam primam Quadrag. exclusive.

Lectio brevis. 2. *Thess.* 3. 5

Dominus autem dirigat corda et córpora nostra in charitáte Dei, et patiéntia Christi. Tu autem Dómine miserére nobis.

℟. Deo grátias.

A Dominica prima Adventus usque ad Vigiliam Nativitatis Domini exclusive.

Isaiæ 33.

Domine, miserére nostri: te enim expectávimus: esto bráchium nostrum in mane, et salus nostra in témpore tribulatiónis. Tu autem Dómine.

Post Lectionem brevem dicitur ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Benedícite. ℟. Deus.

Bened. Dóminus nos benedícat, et ab omni malo deféndat, et ad vitam perdúcat ætérnam: et fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace.

℟. Amen.

IN FESTIS
Per Annum.

Post Psalmum, Deus in nómine tuo, *dicitur tantum Psalm.* Beáti immaculáti, *et* Retribue. *Deinde Ant. competens, et reliqua ut supra in Dominica, sed in Duplicibus, et infra Octav. non dicuntur Preces. Dicto* Benedicámus Dómino, *dicitur Prima de B. Maria, si dicenda est : postea legitur Martyrologium in Choro. Deinde dicitur* ℣. Pretiósa, *cum reliquis ut supra.*

Ad Absolutionem Capituli in Festis dicitur Capitulum Nonæ.

AD TERTIAM.

Pater noster. Ave Maria.
Deus in adjutórium, *p.* 17.

HYMNUS.

NUNC sancte nobis Spíritus,
Unum Patri cum Filio,
Ignáre promptus ingeri
Nostro refúsus pectori.
Os, lingua, mens, sensus, vigor,
Confessiónem pérsonent,
Flamméscat igne cháritas,
Accéndat ardor próximos.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

In Dominicis per Annum, Ant. t. 8. Allelúia.

In feriali Officio per Annum, Ant. t. 2. Deduc me.

Tempore Adv. Ant. de Laud. Dominicæ, aut ex propriis Laud.

Hiemalis.

PSALMUS.

LEGEM pone mihi Dómine viam justificatiónum tuárum :* et exquíram eam semper.

Da mihi intelléctum, et scrutábor legem tuam : * et custódiam illam in toto corde meo.

Deduc me in sémitam mandatórum tuórum : * quia ipsam vólui.

Inclína cor meum in testimónia tua : * et non in avarítiam.

Avérte óculos meos ne vídeant vanitátem : * in via tua vivífica me.

Státue servo tuo elóquium tuum, * in timóre tuo.

Amputa oppróbrium meum, quod suspicátus sum : * quia judícia tua jucúnda.

Ecce concupívi mandáta tua : * in æquitáte tua vivífica me.

Et véniat super me misericórdia tua Dómine : * salutáre tuum secúndum elóquium tuum.

Et respondébo exprobrántibus mihi verbum : * quia sperávi in sermónibus tuis.

Et ne áuferas de ore meo verbum veritátis usquequáque : * quia in judíciis tuis supersperávi.

Et custódiam legem tuam semper, * in sæculum et in sæculum sæculi.

Et ambulábam in latitúdine : * quia mandáta tua exquisívi.

Et loquébar in testimóniis tuis in conspéctu regum : * et non confundébar.

Et meditábar in mandátis tuis, * quæ diléxi.

Et levávi manus meas ad mandáta tua, quæ diléxi : * et exercébar in justificatiónibus tuis.

MEMOR esto verbi tui servo tuo, * in quo mihi spem dedísti.

Hæc me consoláta est in humilitáte mea : * quia elóquium tuum vivificávit me.

Supérbi iníque agébant usquequáque : * a lege autem tua non declinávi.

Memor fui judiciórum tuórum a sæculo Dómine : * et consolátus sum.

Defféctio ténuit me : * pro peccatóribus derelinquéntibus legem tuam.

Cantábiles mihi erant justificatiónes tuæ, * in loco peregrinatiónis meæ.

Memor fui nocte nóminis tui Dómine : * et custodívi legem tuam.

Hæc fácta est mihi : * quia justificatiónes tuas exquisívi.

Pórtio mea Dómine, * dixi, custodíre legem tuam.

Deprecátus sum faciem tuam in toto corde meo : * miserére mei secúndum elóquium tuum.

Cogitávi vias meas : * et convérti pedes meos in testimónia tua.

Parátus sum, et non sum turbátus : * ut custódiam mandáta tua.

Funes peccatórum circumpléxi sunt me : * et legem tuam non sum oblítus.

Média nocte surgébam ad confiténdum tibi, * super judícia justificatiónis tuæ.

Párticeps ego sum ómnium timéntium te, * et custodiéntium mandáta tua.

Misericórdia tua Dómine plena est terra : * justificatiónes tuas doce me.

BONITÁTEM fecísti cum servo tuo Dómine : * secúndum verbum tuum.

Bonitátem, et disciplínam, et sciéntiam doce me : * quia mandátis tuis crédidi.

Priúsquam humiliárer, ego delíqui : * propterea elóquium tuum custodívi.

Bonus es tu : * et in bonitáte tua doce me justificatiónes tuas.

Multiplicáta est super me iníquitas superbórum : * ego autem in toto corde meo scrutábor mandáta tua.

Coagulátum est sicut lac cor eórum : * ego vero legem tuam meditátus sum.

Bonum mihi quia humiliásti me : * ut discam justificatiónes tuas.

Bonum mihi lex oris tui, super míllia auri et argénti.

Manus tuæ fecérunt me, et plasmavérunt me : * da mihi intellectum, et discam mandáta tua.

Qui timent te vidébunt me, et lætabúntur : * quia in verba tua supersperávi.

Cognóvi Dómine quia æquitas judícia tua : * et in veritáte tua humiliásti me.

Fiat misericórdia tua ut consolétur me, * secúndum elóquium tuum servo tuo.

Véniant mihi miseratiónes tuæ, et vivam : * quia lex tua meditátio mea est.

Confundántur supérbi, quia injúste iniquitátem fecérunt in me : * ego autem exercébor in mandátis tuis.

Convertántur mihi timéntes te, * et qui novérunt testimónia tua.

Fiat cor meum immaculátum in justificatiónibus tuis, * ut non confúndar.

Ant. Allelúia, allel. allel.

Sequens Capitulum, et alia in aliis Horis, dicuntur in Dominicis a II post Epiph. usque ad Septuag. ℟℟. *brevia etiam usque ad Dominicam I Quadragesimæ : similiter et quæ sequuntur in feriali Officio.*

Capitulum. 1. *Joan.* 4. c

Deus cháritas est : et qui manet in charitáte, in Deo manet, et Deus in eo.

℟. *br.* Inclína cor meum Deus, * In testimónia tua. Inclína. ℣. Avérte óculos meos, ne videant vanitátem : in via tua vivífica me. In testimónia tua. Glória Patri. Inclina cor. ℣. Ego dixi, Dómine miserére mei. ℟. Sana ánimam meam quia peccávi tibi.

In feriali Officio per Annum, Ant. Deduc me Dómine in sémitam mandatórum tuórum.

Capitulum. *Jerem.* 17. c

Sana me Dómine, et sanábor : salvum me fac, et salvus ero : quóniam laus mea tu es.

℟. *br.* Sana ánimam meam, * Quia peccávi tibi. Sana. ℣. Ego dixi : Dómine miserére mei. Quia. Glória Patri. Sana.

℣. Adjútor meus esto, ne derelínquas me. ℟. Neque despícias me Deus salutáris meus.

Quando ad Matutinum dictæ sunt Preces, ad Tertiam, Sextam, et Nonam flexis genibus dicitur, Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Pater noster, *secreto.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Dómine Deus virtútum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.

℣. Exúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et libera nos propter nomen tuum.

℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. *Orat. conveniens. Tempore Adv. in feriali Officio, Ant. de Laud. Dominicæ, aut ex propriis Laud.*

Capitulum. *Jerem.* 13.

Ecce dies véniunt, dicit Dóminus, et suscitábo David germen justum : et regnábit Rex, et sápiens erit : et fáciet

judícium, et justítiam in terra.

℟. *br.* Veni ad liberándum nos, * Dómine Deus virtútum. Veni. ℣. Osténde fáciem tuam, et salvi érimus. Dómine Deus. Glória Patri. Veni.

℣. Timébunt gentes nomen tuum Dómine. ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam. Kyrie eléison.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

Pater noster. Ave María.

Deus in adjutórium, *p.* 17.

HYMNUS.

RECTOR potens, verax Deus,
Qui témperas rérum vices,
Splendóre mane illúminas,
Et ígnibus meridiem;
Extíngue flammas lítium,
Aufer calórem nóxium,
Confer salútem córporum,
Verámque pacem córdium.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum.
Amen.

In Dominicis per Annum, Ant. t. 8. Allelúia.

In feriali Officio per Annum, Ant. t. 8. Adjuva me.

Tempore Adv. Ant. de Laudibus Dominicæ, aut ex propriis Laudibus.

PSALMUS.

DEFECIT in salutáre tuum ánima mea: * et in verbum tuum supersperâvi.

Defecérunt óculi mei in elóquium tuum, * dicéntes: Quando consoláberis me?

Quia factus sum sicut uter in pruína: * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Quot sunt dies servi tui: * quando fácies de persequéntibus me judícium?

Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes: * sed non ut lex tua.

Omnia mandáta tua véritas: * iníque persecúti sunt me, ádjuva me.

Paulo minus consummavérunt me in terra: * ego autem non dereliqui mandáta tua.

Secúndum misericórdiam tuam vivífica me: * et custódiam testimónia oris tui.

In ætérnum Dómine, * verbum tuum pérmanet in cœlo.

In generatiónem, et generatiónem véritas tua: * fundásti terram, et pérmanet.

Ordinatióne tua persevérat dies: * quóniam ómnia sérviunt tibi.

Nisi quod lex tua meditátio mea est: * tunc forte perírem in humilitáte mea.

In ætérnum non oblivíscar justificatiónes tuas: * quia in ipsis vivificásti me.

Tuus sum ego, salvum me fac: * quóniam justificatiónes tuas exquisívi.

Me expectavérunt peccatóres ut pérderent me: * testimónia tua intelléxi.

Omnis consummatiónis vídi finem: * latum mandátum tuum nimis.

QUOMODO diléxi legem tuam Dómine? * tota die meditátio mea est.

Super inimícos meos prudéntem me fecísti mandáto tuo: * quia in ætérnum mihi est.

Super omnes docéntes me intelléxi: * quia testimónia tua meditátio mea est.

Super senes intelléxi: * quia mandáta tua quæsívi.

Ab omni via mala prohíbui pedes meos: * ut custódiam verba tua.

A judíciis tuis non declinávi: * quia tu legem posuísti mihi.

Quam dúlcia fáucibus meis elóquia tua, * super mel ori meo!

A mandátis tuis intelléxi: * propterea odívi omnem viam iniquitátis.

Lucérna pédibus meis verbum tuum, * et lumen sémitis meis.

Jurávi, et státui * custodíre judícia justítiæ tuæ.

Humiliátus sum usquequáque Dómine: * vivífica me secúndum verbum tuum.

Voluntária oris mei beneplácita fac Dómine: * et judícia tua doce me.

Anima mea in mánibus meis semper: * et legem tuam non sum oblítus.

Posuérunt peccatóres láqueum mihi: * et de mandátis tuis non errávi.

Hæreditáte acquisívi testimónia tua in ætérnum: * quia exultátio cordis mei sunt.

Inclinávi cor meum ad fáciéndas justificatiónes tuas in ætérnum, * propter retributiónem.

Iniquos ódio hábui: * et legem tuam diléxi.

Adjútor et suscéptor meus es tu: * et in verbum tuum supersperávi.

Declináte a me malígni: * et scrutábor mandáta Dei mei.

Súscipe me secúndum elóquium tuum, et vivam: * et non confúndas me ab expectatióne mea.

Adjuva me, et salvus ero: * et meditábor in justificatiónibus tuis semper.

Sprevísti omnes discedéntes a judíciis tuis: * quia injústa cogitátio eórum.

Prævaricántes reputávi omnes peccatóres terræ: * ídeo diléxi testimónia tua.

Confige timóre tuo carnes meas: * a judíciis enim tuis tímui.

Feci judícium et justítiam: * non tradas me calumniántibus me.

Súscipe servum tuum in bonum: * non calumniéntur me supérbi.

Oculi mei defecérunt in salutáre tuum: * et in elóquium justítiæ tuæ.

Fac cum servo tuo secúndum misericórdiam tuam: * et justificatiónes tuas doce me.

Servus tuus sum ego: * da mihi intelléctum, ut sciam testimónia tua.

Tempus faciéndi Dómine : * dissipavérunt legem tuam.

Ideo diléxi mandáta tua, * super aurum et topázion.

Propterea ad ómnia mandáta tua dirigébar : * omnem viam iniquam ódio hábui.

Ant. Allelúia, allel. allel.

CAPITULUM. *Galat.* 6.

ALTER altérius ónera portáte, et sic adimplébitis legem Christi.

℟. *br.* In ætérnum Dómine, * Pérmanet verbum tuum. In ætérnum. ℣. In sæculum sæculi véritas tua. Pérmanet. Glória Patri. In ætérnum.

℟. Dóminus regit me, et nihil mihi déerit. ℟. In loco páscuæ ibi me collocávit.

In feriali Officio per Annum, Ant. Adjuva me, et salvus ero Dómine.

Capitulum, Alter altérius.

℟. *br.* Benedícam Dóminum, * In omni témpore. Benedícam. ℣. Semper laus ejus in ore meo. In omni. Glória Patri. Benedícam.

℣. Dóminus regit me et nihil mihi déerit. ℟. In loco páscuæ ibi me collocávit.

Quando ad Matutinum dictæ sunt Preces, flexis genibus dicitur Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Pater noster, *secreto.*

℣. Et ne nos inducas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Dómine Deus virtútum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.

℣. Exúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum.

℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobiscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. *Oratio conveniens. Tempore Adv. in feriali Officio, Ant. de Laud. Dominicæ, aut ex propriis Laudibus.*

CAPITULUM. *Jerem.* 23.

IN diébus illis salvábitur Juda, et Israel habitábit confidénter : et hoc est nomen, quod vocábunt eum, Dóminus justus noster.

℟. *br.* Osténde nobis Dómine, * Misericórdiam tuam, Osténde. ℣. Et salutáre tuum da nobis. Misericórdiam. Glória Patri. Osténde.

℣. Meménto nostri Dómine, in beneplácito pópuli tui. ℟. Visita nos in salutári tuo.

Kyrie eléison.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

Pater noster. Ave Maria.

Deus in adjutórium, *p.* 17.

HYMNUS.

RERUM Deus tenax vigor,
Immótus in te pérmanens,
Lucis diúrnæ témpora
Successibus determinans.

Largíre lumen véspere,
Quo vita nusquam décidat,
Sed præmium mortis sacræ
Perénnis instet glória.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar únice,
Cum Spíritu Paráclito

Regnans per omne sæculum. Amen.

In Dominicis per Annum, Ant. t. 8. Allelúia.

In feriali Officio per Annum, Ant. t. 8. Aspice in me.

Tempore Adv. Ant. de Laud. Dominicæ, aut ex propriis Laudibus.

PSALMUS.

MIRABILIA testimónia tua : * ídeo scrutáta est ea ánima mea.

Declarátio sermónum tuórum illúminat : * et intellectum dat párvulis.

Os meum apérui, et attráxi spíritum : * quia mandáta tua desiderábam.

Aspice in me, et miserére mei, * secúndum judícium diligéntium nomen tuum.

Gressus meos dírige secúndum elóquium tuum : * et non dominétur mei omnis injustítia.

Rédime me a calúmniis hóminum : * ut custódiam mandáta tua.

Fáciem tuam illúmina super servum tuum : * et doce me justificatiónes tuas.

Exitus aquárum deduxérunt óculi mei : * quia non custodiérunt legem tuam.

Justus es Dómine : * et rectum judícium tuum.

Mandásti justítiam testimónia tua : * et veritátem tuam nimis.

Tabéscere me fecit zelus meus : * quia obliti sunt verba tua inimíci mei.

Ignítum elóquium tuum veheménter : * et servus tuus diléxit illud.

Adolescéntulus sum ego, et contémptus : * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Justítia tua, justítia in ætérnum : * et lex tua véritas.

Tribulátio et angústia invenérunt me : * mandáta tua meditátio mea est.

Æquitas testimónia tua in ætérnum : * intellectum da mihi, et vivam.

CLAMAVI in toto corde meo, exáudi me Dómine : * justificatiónes tuas requíram.

Clamávi ad te salvum me fac : * ut custódiam mandáta tua.

Prævéni in maturitáte, et clamávi : * quia in verba tua supersperávi.

Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo : * ut meditárer elóquia tua.

Vocem meam audi secúndum misericórdiam tuam Dómine : * et secúndum judícium tuum vivífica me.

Appropinquavérunt persequéntes me iniquitáti : * a lege autem tua longe facti sunt.

Prope es tu Dómine : * et omnes viæ tuæ véritas.

Initio cognóvi de testimóniis tuis : * quia in ætérnum fundásti ea.

Vide humilitátem meam, et éripe me : * quia legem tuam non sum oblítus.

Júdica judícium meum, et rédime me : * propter elóquium tuum vivífica me.

Longe a peccatóribus salus : * quia justificatiónes tuas non exquisiérunt.

Misericórdiæ tuæ multæ Dómine : * secúndum judícium tuum vivífica me.

Multi qui persequúntur me, et tribulant me : * a testimóniis tuis non declinávi.

Vidi prævaricántes, et tabescébam : * quia elóquia tua non custodiérunt.

Vide quóniam mandáta tua diléxi Dómine : * in misericórdia tua vivífica me.

Princípium verbórum tuórum véritas : * in æternum ómnia judícia justítiæ tuæ.

PRINCIPES persecúti sunt me gratis : * et a verbis tuis formidávit cor meum.

Lætábor ego super elóquia tua, * sicut qui invénit spólia multa.

Iniquitátem ódio hábui, et abominátus sum : * legem autem tuam diléxi.

Sépties in die laudem dixi tibi, * super judícia justítiæ tuæ.

Pax multa diligéntibus legem tuam : * et non est illis scándalum.

Expectábam salutáre tuum Dómine : * et mandáta tua diléxi.

Custodívit ánima mea testimónia tua : * et diléxit ea veheménter.

Servávi mandáta tua, et testimónia tua : * quia omnes viæ meæ in conspéctu tuo.

Appropínquet deprecátio mea in conspéctu tuo Dómine : * juxta elóquium tuum da mihi intellectum.

Intret postulátio mea in conspéctu tuo : * secúndum elóquium tuum éripe me.

Eructábunt lábia mea hymnum, * cum docúeris me justificatiónes tuas.

Pronuntiábit lingua mea elóquium tuum : * quia ómnia mandáta tua æquitas.

Fiat manus tua ut salvet me : * quóniam mandáta tua elégi.

Concupívi salutáre tuum Dómine : * et lex tua meditátio mea est.

Vivet ánima mea, et laudábit te; * et judícia tua adjuvábunt me.

Errávi sicut ovis quæ périit: * quære servum tuum, quia mandáta tua non sum oblítus.

Ant. Allelúia, allelúia, allelúia.

CAPITULUM. 1 *Cor.* 6. *d*

EMPTI enim estis prétio magno Glorificáte et portáte Deum in córpore vestro.

℟. *br.* Clamávi in toto corde meo, * Exáudi me Dómine. Clamávi. ℣. Justificatiónes tuas requíram. Exáudi. Glória Patri. Clamávi.

℣. Ab occúltis meis munda me Dómine. ℟. Et ab aliénis parce servo tuo.

In feriali Officio per Annum,

Ant. Aspice in me, et miserére mei Dómine.

Capitulum, Empti enim estis.

℟. *br.* Rédime, me Dómine, * Et miserére mei. Rédime. ℣. Pes enim meus stetit in via recta. ℟. Et miserére mei. Glória Patri. Rédime.

℣. Ab occúltis meis munda me Dómine. ℟. Et ab aliénis parce servo tuo.

Quando ad Matutinum dictæ sunt Preces, flexis genibus dicitur Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Pater noster, *secreto.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Dómine Deus virtútum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.

℣. Exúrge Christe ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum.

℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. *Oratio conveniens. Tempore Adventus in feriali Officio, Ant. de Laud. Domin., aut ex propriis Laud.*

CAPITULUM. *Isaiæ* 14.

PROPE est ut véniat tempus ejus, et dies ejus non elongabúntur. Miserébitur enim Dóminus Jacob et Israel salvábitur.

℟. *br.* Super te Jerúsalem, * Oriétur Dóminus. Super. ℣. Et glória ejus in te vidébitur. Oriétur. Glória Patri. Super te.

℣. Veni Dómine, et noli tardáre. ℟. Reláxa facinora plebi tuæ. Kyrie eléison.

Oratio conveniens.

Vesp. in Dominica, et in Feriis, habentur inferius post Laud. Sabbati.

FERIA SECUNDA AD MATUTINUM.

Pater noster. Ave Maria. Credo.

℣. Dómine lábia mea apéries, *ut supra,* p. 1.

Invitat. Veníte, * Exultémus Dómino.

Psalm. Jubilémus Deo salutári nostro, *ut supra,* p. 2.

HYMNUS.

SOMNO reféctis ártubus,
Spreto cubíli súrgimus :
Nobis, Pater, canéntibus
Adésse te depóscimus.

Te lingua primum cóncinat,
Te mentis ardor ámbiat :
Ut áctuum sequéntium
Tu, sancte, sis exórdium.

Cedant tenébræ lúmini,
Et nox diúrno síderi,
Ut culpa, quam nox íntulit,
Lucis labáscat múnere.

Precámur iidem súpplices,
Noxas ut omnes ámputes,
Et ore te canéntium
Laudéris omni témpore.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque cómpar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

Invitatoria per Ferias dicun-

tur in feriali Officio ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam Passionis. Hymni vero tam ad Matutinum, quam ad Laudes et Vesperas usque ad Dominicam I Quadragesimæ. Ant. autem Noct. per totum annum, ut infra.

Ant. t. 1. *f* Dóminus defénsor.

PSALMUS 26.

DOMINUS illumínatio mea, et salus mea, * quem timébo?

Dóminus protéctor vitæ meæ, * a quo trepidábo?

Dum approprínquant super me nocéntes, * ut edant carnes meas :

Qui tribulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt, et cecidérunt.

Si consístant advérsum me castra, * non timébit cor meum.

Si exúrgat advérsum me prælium, * in hoc ego sperábo.

Unam pétii a Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ :

Ut vídeam voluptátem Dómini, * et vísitem templum ejus.

Quóniam abscóndit me in tabernáculo suo : * in die malórum protéxit me in abscóndito tabernáculi sui.

In petra exaltávit me : * et nunc exaltávit caput meum super inimícos meos.

Circuívi et immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis : * cantábo, et psalmum dicam Dómino.

Exáudi Dómine vocem meam, qua clamávi ad te : * miserére mei, et exáudi me.

Tibi dixit cor meum, exquisívit te fácies mea : * fáciem tuam Dómine requíram.

Ne avértas fáciem tuam a me : * ne declines in íra a servo tuo.

Adjútor meus esto : * ne derelínquas me, neque despícias me Deus salutáris meus.

Quóniam pater meus, et mater mea dereliquérunt me : * Dóminus autem assúmpsit me.

Legem pone mihi Dómine in via tua : * et dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradideris me in ánimas tribulántium me : * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, et mentíta est iníquitas sibi.

Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.

Expécta Dóminum, viríliter age : * et confortétur cor tuum, et sústine Dóminum.

PSALMUS 27.

AD te Dómine clamábo, Deus meus ne síleas a me : * nequándo táceas a me, et assimilábor descendéntibus in lacum.

Exáudi Dómine vocem deprecatiónis meæ dum oro ad te : * dum extóllo manus meas ad templum sanctum tuum.

Ne simul trahas me cum peccatóribus : * et cum operántibus iniquitátem ne perdas me.

Qui loquúntur pacem cum

próximo suo, * mala autem in córdibus eórum.

Da illis secúndum ópera eórum, * et secúndum nequítiam adinventiónum ipsórum.

Secúndum ópera mánuum eórum tríbue illis : * redde retributiónem eórum ipsis.

Quóniam non intellexérunt ópera Dómini, et in ópera mánuum ejus * déstrues illos, et non ædificábis eos.

Benedíctus Dóminus : * quóniam exaudívit vocem deprecatiónis meæ.

Dóminus adjútor meus, et protéctor meus : * in ipso sperávit cor meum, et adjútus sum.

Et reflóruit caro mea : * et ex voluntáte mea confitébor ei.

Dóminus fortitúdo plebis suæ : * et protéctor salvatiónum Christi sui est.

Salvum fac pópulum tuum Dómine, et bénedic hæreditáti tuæ : * et rege eos, et extólle illos usque in ætérnum.

Ant. Dóminus defénsor vitæ meæ.

Ant. t. 8. Adoráte.

PSALMUS 28.

AFFERTE Dómino fílii Dei * afférte Dómino fílios aríetum.

Afférte Dómino glóriam et honórem, afférte Dómino glóriam nómini ejus : * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Vox Dómini super aquas, Deus majestátis intónuit : * Dóminus super aquas multas.

Vox Dómini in virtúte : * vox Dómini in magnificéntia.

Vox Dómini confringéntis cedros : * et confrínget Dóminus cedros Líbani :

Et commínuet eas tamquam vítulum Líbani : * et diléctus quemádmodum fílius unicórnium.

Vox Dómini intercidéntis flammam ignis : * Vox Dómini concutiéntis desértum : et commovébit Dóminus desértum Cades.

Vox Dómini præparántis cervos, et revelábit condénsa : * et in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitáre facit : * et sedébit Dóminus Rex in ætérnum.

Dóminus virtútem pópulo suo dabit : * Dóminus benedícet pópulo suo in pace.

PSALMUS 29.

EXALTABO te Dómine quóniam suscepísti me : * nec delectásti inimícos meos super me.

Dómine Deus meus clamávi ad te, * et sanásti me.

Dómine eduxísti ab inférno ánimam meam : * salvásti me a descendéntibus in lacum.

Psállite Dómino sancti ejus : * et confitémini memóriæ sanctitátis ejus.

Quóniam ira in indignatióne ejus : * et vita in voluntáte ejus.

Ad vésperum demorábitur fletus : * et ad matutínum lætítia.

Ego autem dixi in abundántia mea : * Non movébor in ætérnum.

Dómine in voluntáte tua, * præstitísti decóri meo virtútem.

Avertísti fáciem tuam a me, * et factus sum conturbátus.

Ad te Dómine clamábo : * et ad Deum meum deprecábor.

Quæ utílitas in sánguine meo, * dum descéndo in corruptiónem?

Numquid confitébitur tibi pulvis, * aut annuntiábit veritátem tuam?

Audívit Dóminus, et misértus est mei : * Dóminus factus est adjútor meus.

Convertísti planctum meum in gáudium mihi : * conscidísti saccum meum, et circumdedísti me lætítia :

Ut cantet tibi glória mea, et non compúngar : * Dómine Deus meus in ætérnum confitébor tibi.

Ant. Adoráte Dóminum in aula sancta ejus.

Ant. t. 8. *f* In tua justítia.

PSALMUS 30.

IN te Dómine sperávi, non confúndar in ætérnum : * in justítia tua líbera me.

Inclína ad me aurem tuam, * accélera ut éruas me.

Esto mihi in Deum protectórem, et in domum refúgii, * ut salvum me fácias.

Quóniam fortitúdo mea, et refúgium meum es tu : * et propter nomen tuum dedúces me, et enútries me.

Edúces me de láqueo hoc, quem abscondérunt mihi : * quóniam tu es protéctor meus.

In manus tuas comméndo spíritum meum : * redemísti me Dómine Deus veritátis.

Odísti observántes vanitátes, * supervácue.

Ego autem in Dómino sperávi : * exultábo, et lætábor in misericórdia tua.

Quóniam respexísti humilitátem meam, * salvásti de necessitátibus ánimam meam.

Nec conclusísti me in mánibus inimíci : * statuísti in loco spatióso pedes méos.

Miserére mei Dómine quóniam tríbulor : * conturbátus est in ira óculus meus, ánima mea, et venter meus.

Quóniam defécit in dolóre vita mea, * et anni mei in gemítibus.

Infirmáta est in paupertáte virtus mea : * et ossa mea conturbáta sunt.

Super omnes inimícos meos factus sum oppróbrium et vicínis meis valde, * et timor notis meis.

Qui vidébant me, foras fugérunt a me : * oblivióni datus sum, tamquam mórtuus a corde.

Factus sum tamquam vas pérditum : * quóniam audívi vituperatiónem multórum commorántium in circúitu.

In eo dum convenírent simul advérsum me, * accípere

ánimam meam consiliáti sunt.

Ego autem in te sperávi Dómine : * dixi : Deus meus es tu : in mánibus tuis sortes meæ.

Eripe me de manu inimicórum meórum, * et a persequéntibus me.

Illústra fáciem tuam super servum tuum, salvum me fac in misericórdia tua : * Dómine non confúndar, quóniam invocávi te.

Erubéscant ímpii, et deducántur in inférnum : * muta fiant lábia dolósa :

Quæ loquúntur advérsus justum iniquitátem, * in supérbia, et in abusióne.

Quam magna multitúdo dulcédinis tuæ Dómine, * quam abscondísti timéntibus te!

Perfecísti eis, qui sperant in te, * in conspéctu filiórum hóminum.

Abscóndes eos in abscóndito faciéi tuæ * a conturbatióne hóminum.

Prótege eos in tabernáculo tuo * a contradictióne linguárum.

Benedíctus Dóminus : * quóniam mirificávit misericórdiam suam mihi in civitáte munita.

Ego autem dixi in excéssu mentis meæ : * projéctus sum a fácie oculórum tuórum.

Ideo exaudísti vocem oratiónis meæ : * dum clamárem ad te.

Dilígite Dóminum omnes sancti ejus : * quóniam veritátem requíret Dóminus, et retríbuet abundánter faciéntibus supérbiam.

Viríliter ágite, et confortétur cor vestrum, * omnes qui sperátis in Dómino.

PSALMUS 31.

BEATI quorum remíssæ sunt iniquitátes : * et quorum tecta sunt peccáta.

Beátus vir, cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácui inveteravérunt ossa mea, * dum clamárem tota die.

Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua : * convérsus sum in ærúmna mea, dum configitur spina.

Delíctum meum cógnitum tibi feci : * et injustítiam meam non abscóndi.

Dixi : Confitébor advérsum me injustítiam meam Dómino : * et tu remisísti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis sanctus, * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum a tribulatióne, quæ circúmdedit me : * exultátio mea érue me a circumdántibus me.

Intellectum tibi dabo, et instruam te in via hac, qua gradiéris : * firmábo super te óculos meos.

Nolíte fieri sicut équus et

mulus, * quibus non est intellectus.

In camo et fræno maxíllas eórum constringe, * qui non appróximant ad te.

Multa flagélla peccatóris, * sperántem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, et exultáte justi, * et gloriámini omnes recti corde.

Ant. In tua justítia líbera me Dómine.

Ant. t. 1. *f* Rectos decet.

PSALMUS 32.

EXULTÁTE justi in Dómino : * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cithara : * in psaltério decem chordárum psállite illi.

Cantáte ei cánticum novum : * bene psállite ei in vociferatióne.

Quia rectum est verbum Dómini, * et ómnia ópera ejus in fide.

Díligit misericórdiam et judícium : * misericórdia Dómini plena est terra.

Verbo Dómini cœli firmáti sunt : * et spíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans sicut in utre aquas maris : * ponens in thesáuris abyssos.

Timeat Dóminum omnis terra : * ab eo autem commoveántur omnes inhabitántes orbem.

Quóniam ipse dixit, et facta sunt : * ipse mandávit, et creáta sunt.

Dóminus dissípat consília géntium : * réprobat autem cogitatiónes populórum, et réprobat consília príncipum.

Consílium autem Dómini in ætérnum manet : * cogitatiónes cordis ejus in generatione et generatiónem.

Beáta gens, cujus est Dóminus, Deus ejus; * pópulus, quem elégit in hæreditátem sibi.

De cœlo respéxit Dóminus : * vidit omnes fílios hóminum.

De præparáto habitáculo suo * respéxit super omnes, qui hábitant terram.

Qui finxit singillátim corda eórum : * qui intélligit ómnia ópera eórum.

Non salvátur rex per multam virtútem : * et gigas non salvábitur in multitúdine virtútis suæ.

Fallax équus ad salútem : * in abundántia autem virtútis suæ non salvábitur.

Ecce óculi Dómini super metuéntes eum : * et in eis, qui sperant super misericórdia ejus :

Ut éruat a morte ánimas eórum : * et alat eos in fame.

Anima nostra sústinet Dóminum : * quóniam adjútor et protéctor noster est.

Quia in eo lætábitur cor nostrum : * et in nómine sancto ejus sperávimus.

Fiat misericórdia tua Dómine super nos ; * quemádmodum sperávimus in te.

PSALMUS 33.

BENEDICAM Dóminum in omni témpore : * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea : * áudiant mansuéti, et læténtur.

Magnificáte Dóminum mecum : * et exaltémus nomen ejus in idipsum.

Exquisivi Dóminum, * et exaudívit me : * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, et illumináimini : * et fácies vestræ non confundéntur.

Iste pauper clámavit, et Dóminus exaudívit eum : * et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.

Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum : * et erípiet eos.

Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus : * beátus vir, qui sperat in eo.

Timéte Dóminum omnes sancti ejus : * quóniam non est egéstas timéntibus eum.

Dívites eguérunt et esuriérunt : * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.

Veníte filii, audíte me : * timórem Dómini docébo vos.

Quis est homo qui vult vitam : * díligit dies vidére bonos ?

Próhibe linguam tuam a malo : * et lábia tua ne loquántur dolum.

Divérte a malo, et fac bonum, * inquíre pacem, et persequere eam.

Oculi Dómini super justos : * et aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini super faciéntes mala : * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos : * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.

Juxta est Dóminus iis, qui tribuláto sunt corde : * et húmiles spíritu salvábit.

Multæ tribulatiónes justórum : * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Custódit Dóminus ómnia ossa eórum : * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péssima : * et qui ódérunt justum, delínquent.

Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum : * et non delínquent omnes qui sperant in eo.

Ant. Rectos decet collaudátio.

Ant. t. 1. *l* Expúgna.

PSALMUS 34.

JUDICA Dómine nocéntes me, * expúgna impugnántes me.

Apprehénde arma et scutum : * et exúrge in adjutórium mihi.

Effúnde frámeam, et conclúde advérsus eos, qui persequúntur me : * dic ánimæ meæ : Salus tua ego sum.

Confundántur et revereántur, * quæréntes ánimam meam.

Avertántur retrórsum, et confundántur * cogitántes mihi mala.

Fiant tamquam pulvis ante fáciem venti : * et Angelus Dómini coárctans eos.

Fiat via illórum ténebræ et lúbricum : * et Angelus Dómini pérsequens eos.

Quóniam gratis abscondérunt mihi intéritum láquei sui : * supervácue exprobravérunt ánimam meam.

Véniat illi láqueus, quem ignórat : et cáptio, quam abscóndit, apprehéndat eum : * et in láqueum cadat in ipsum.

Anima autem mea exultábit in Dómino : * et delectábitur super salutári suo.

Omnia ossa mea dicent : * Dómine, quis símilis tibi ?

Erípiens ínopem de manu fortiórum ejus : * egénum et páuperem a diripiéntibus eum.

Surgéntes testes iniqui, * quæ ignorábam, interrogábant me.

Retribuébant mihi mala pro bonis : * sterilitátem ánimæ meæ.

Ego autem cum mihi molésti essent, * induébar cilício.

Humiliábam in jejúnio ánimam meam : * et orátio mea in sinu meo convertétur.

Quasi próximum, et quasi fratrem nostrum, sic complacébam : * quasi lugens et contristátus sic humiliábar.

Et advérsum me lætáti sunt, et convenérunt : * congregáta sunt super me flagélla, et ignorávi.

Dissipáti sunt, nec compúncti, tentavérunt me, subsannavérunt me subsannatióne : * frenduérunt super me déntibus suis.

Dómine, quando respícies ? * restítue ánimam meam a malignitáte eórum, a leónibus únicam meam.

Confitébor tibi in Ecclésia magna, * in pópulo gravi laudábo te.

Non supergáudeant mihi qui adversántur mihi iníque : * qui odérunt me gratis et ánnuunt óculis.

Quóniam mihi quidem pacífice loquebántur : * et in iracúndia terræ loquéntes, dolos cogitábant.

Et dilatavérunt super me os suum : * dixérunt : Euge, euge, vidérunt óculi nostri.

Vidísti Dómine, ne síleas : * Dómine ne discédas a me.

Exúrge et inténde judício meo ; * Deus meus, et Dóminus meus in causam meam.

Júdica me secúndum justitiam tuam Dómine Deus meus, * et non supergáudeant mihi.

Non dicant in córdibus suis : Euge, euge, ánimæ nostræ : * nec dicant : Devorávimus eum.

Erubéscant et revereántur simul, * qui gratulántur malis meis.

Induántur confusióne et reveréntia * qui magna loquúntur super me.

Exúltent et læténtur qui volunt justítiam meam : * et dicant semper : Magnificétur Dóminus, qui volunt pacem servi ejus.

Et lingua mea meditábitur justítiam tuam, * tota die laudem tuam.

PSALMUS 35.

DIXIT injústus ut delínquat in semetípso : * non est timor Dei ante óculos ejus.

Quóniam dolóse egit in conspéctu ejus : * ut inveniátur iníquitas ejus ad ódium.

Verba oris ejus iníquitas, et dolus : * nóluit intelligere ut bene ágeret.

Iniquitátem meditátus est in cubíli suo : * ástitit omni viæ non bonæ, malítiam autem non odívit.

Dómine in cœlo misericórdia tua : * et véritas tua usque ad nubes.

Justítia tua sicut montes Dei : * judícia tua abyssus multa.

Hómines, et juménta salvábis Dómine : * quemádmodum multiplicásti misericórdiam tuam Deus.

Fílii autem hóminum, * in tégmine alárum tuárum sperábunt.

Inebriabúntur ab ubertáte domus tuæ : * et torrénte voluptátis tuæ potábis eos.

Quóniam apud te est fons vitæ : * et in lúmine tuo vidébimus lumen.

Prætende misericórdiam tuam sciéntibus te, * et justítiam tuam his, qui recto sunt corde.

Non véniat mihi pes superbiæ : * et manus peccatóris non móveat me.

Ibi cecidérunt qui operántur iniquitátem : * expúlsi sunt, nec potuérunt stare.

Ant. Expúgna impugnántes me.

Ant. t. 6. Revéla.

PSALMUS 36.

NOLI æmulári in malignántibus : * neque zelaveris faciéntes iniquitátem.

Quóniam tamquam fœnum velóciter aréscent : * et quemádmodum ólera herbárum cito décident.

Spera in Dómino, et fac bonitátem : * et inhábita terram, et pascéris in divítiis ejus.

Delectáre in Dómino : * et dabit tibi petitiónes cordis tui.

Revéla Dómino viam tuam, et spera in eo : * et ipse fáciet.

Et edúcet quasi lumen justítiam tuam, et judícium tuum tamquam meridiem : * súbditus esto Dómino, et ora eum.

Noli æmulári in eo qui prosperátur in via sua ; * in hómine faciénte injustítias.

Désine ab ira, et derelínque furórem : * noli æmulári ut malignéris.

Quóniam qui malignántur, exterminabúntur : * sustinéntes autem Dóminum, ipsi hæreditábunt terram.

Et adhuc pusíllum, et non erit peccátor : * et quæres locum ejus, et non invénies.

Mansuéti autem hæreditábunt terram, * et delectabúntur in multitúdine pacis.

Observábit peccátor justum : * et stridébit super eum déntibus suis.

Dóminus autem irridébit eum : * quóniam próspicit quod véniet dies ejus.

Gládium evaginavérunt peccatóres : * intendérunt arcum suum.

Ut dejíciant páuperem et ínopem : * ut trucident rectos corde.

Gládius eórum intret in corda ipsórum : * et arcus eórum confringátur.

Mélius est módicum justo, * super divítias peccatórum multas.

Quóniam bráchia peccatórum conteréntur : * confirmat autem justos Dóminus.

Novit Dóminus dies immaculatórum : * et hæréditas eórum in ætérnum erit.

Non confundéntur in témpore malo, et in diébus fámis saturabúntur : * quia peccatóres períbunt.

Inimíci vero Dómini mox ut honorificáti fúerint et exaltáti, * deficiéntes, quemádmodum fumus deficient.

Mutuábitur peccátor, et non solvet : * justus autem miserétur et tríbuet.

Quia benedicéntes ei hæreditábunt terram : * maledicéntes autem ei disperíbunt.

Apud Dóminum gressus hóminis dirigúntur : * et viam ejus volet.

Cum ceciderit, non collidétur : * quia Dóminus suppónit manum suam.

Júnior fui, étenim sénui : * et non vidi justum derelictum, nec semen ejus quærens panem.

Tota die miserétur et cómmodat : * et semen illíus in benedictióne erit.

Declína a malo, et fac bónum : * et inhábita in sæculum sæculi.

Quia Dóminus amat judícium, et non derelínquet sanctos suos : * in ætérnum conservabúntur.

Injústi puniéntur : * et semen impiórum períbit.

Justi autem hæreditábunt terram : * et inhabitábunt in sæculum sæculi super eam.

Os justi meditábitur sapiéntiam, * et lingua ejus loquétur judícium.

Lex Dei ejus in corde ipsíus : * et non supplantabúntur gressus ejus.

Considerat peccátor justum : * et quærit mortificáre eum.

Dóminus autem non derelínquet eum in manibus ejus : * nec damnábit eum cum judicábitur illi.

Expécta Dóminum, et custódi viam ejus : et exaltábit te, ut hæreditáte cápias terram : * cum perierint peccatóres vidébis.

Vidi ímpium superexaltátum, * et elevátum, sicut cedros Líbani.

Et transívi, et ecce non erat : * et quæsívi eum, et non est invéntus locus ejus.

Custódi innocéntiam, et vide æquitátem : * quóniam sunt relíquiæ hómini pacífico.

Injásti autem disperíbunt simul: * reliquiæ impiórum interíbunt.

Salus autem justórum a Dómino, * et protéctor eórum in témpore tribulatiónis.

Et adjuvábit eos Dóminus, et liberábit eos: * et éruet eos a peccatóribus, et salvábit eos: quia speravérunt in eo.

PSALMUS 37.

DOMINE, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Quóniam sagíttæ tuæ infixæ sunt mihi: * et confirmásti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea a fácie iræ tuæ: * non est pax óssibus meis a fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ supergréssæ sunt caput meum: * et sicut onus grave gravátæ sunt super me.

Putruérunt, et corrúptæ sunt cicatrices meæ, * a fácie insipiéntiæ meæ.

Miser factus sum, et curvátus sum usque in finem: * tota die contristátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus: * et non est sánitas in carne mea.

Afflictus sum, et humiliátus sum nimis: * rugiébam a gémitu cordis mei.

Dómine ante te omne desidérium meum: * et gémitus meus a te non est abscónditus.

Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus mea: * et lumen oculórum meórum, et ipsum non est mecum.

Amíci mei, et próximi mei * advérsum me appropinquavérunt, et stetérunt.

Et qui juxta me erant, de longe stetérunt: * et vim faciébant qui quærébant ánimam meam.

Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes: * et dolos tota die meditabántur.

Ego autem tamquam surdus non audiébam: * et sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non áudiens: * et non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te Dómine sperávi: * tu exáudies me Dómine Deus meus.

Quia dixi: Nequándo supergáudeant mihi inimíci mei: * et dum commovéntur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagélla parátus sum: * et dolor meus in conspéctu meo semper.

Quóniam iniquitátem meam annuntiábo: * et cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, et confirmáti sunt super me: * et multiplicáti sunt qui odérunt me iníque.

Qui retribuunt mala pro bonis, detrahébant mihi: * quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelínquas me Dómine Deus meus: * ne discésseris a me.

Inténde in adjutórium meum, * Dómine Deus salútis meæ.

Ant. Revéla Dómino viam tuam.

Per Annum. ℣. Dómine in cœlo misericórdia tua. ℟. Et véritas tua usque ad nubes.

In Adventu. ℣. Ex Sion spécies decóris ejus. ℟. Deus noster maniféste véniet.

Pro uno Martyre. ℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Pro pluribus Martyribus. ℣. Lætámini in Dómino, et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Pro Confessore Pontifice, et non Pontifice. ℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ induit eum.

Pro una sancta. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

AD LAUDES.

℣. Deus in adjutórium meum inténde, *ut supra,* p. 17.

Quando non assignantur propriæ Ant. dicitur Ant. Miserére.

PSALMUS 50.

MISERÉRE mei Deus, * secúndum magnam misericórdiam tuam:

Et secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum, * dele iniquitátem meam.

Amplius lava me ab iniquitáte mea: * et a peccáto meo munda me.

Quóniam iniquitátem meam ego cognósco: * et peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coram te feci: * ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cum judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum: * et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexísti: * incérta et occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Aspérges me hyssópo, et mundábor: * lavábis me, et super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium et lætítiam: * et exultábunt ossa humiliáta.

Avérte fáciem tuam a peccátis meis: * et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me Deus: * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me a fácie tua: * et spíritum sanctum tuum ne áuferas a me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui: * et spíritu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas: * et ímpii ad te converténtur.

Líbera me de sanguínibus Deus, Deus salútis meæ: * et exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine lábia mea apéries: * et os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluísses sacrifícium, dedíssem útique: * holocáustis non delectáberis.

Sacrificium Deo spíritus contribulátus : * cor contrítum et humiliátum Deus non despícies.

Benígne fac Dómine in bona voluntáte tua Sion : * ut ædificéntur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrificium justítiæ, oblatiónes, et holocáusta : * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

Ant. Miserére mei Deus.

Ant. t. 8. *f* Intéllige.

PSALMUS 5.

VERBA mea áuribus pércipe Dómine : * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ : * Rex meus, et Deus meus.

Quóniam ad te orábo : * Dómine mane exáudies vocem meam.

Mane astábo tibi, et vidébo : * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malignus : * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.

Odísti omnes, qui operántur iniquitátem : * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus : * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ.

Introíbo in domum tuam : * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine deduc me in justítia tua : * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eórum véritas : * cor eórum vanum est.

Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant : * júdica illos Deus.

Décidant a cogitatiónibus suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos, * quóniam irritavérunt te Dómine.

Et læténtur omnes, qui sperant in te, * in ætérnum exultábunt, et habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedices justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.

Ant. Intéllige clamórem meum Dómine.

Ant. t. 8. *f* Deus Deus meus ad te de luce vígilo.

Psalm. idem, ut supra, p. 17.

Ant. t. 8. Convérsus est.

CANTICUM ISAIÆ PROPHETÆ.

Cap. 12.

CONFITEBOR tibi Dómine, quóniam irátus es mihi : * convérsus est furor tuus, et consolátus es me.

Ecce Deus salvátor meus, * fiduciáliter agam, et non timébo.

Quia fortitúdo mea et laus mea Dóminus, * et factus est mihi in salútem.

Hauriétis aquas in gáudio de fóntibus Salvatóris : * et dicétis in illa die : Confitémini Dómino, et invocáte nomen ejus :

Notas fácite in pópulis adin-

ventiónes ejus : * mementóte quóniam excélsum est nomen ejus.

Cantáte Dómino, quóniam magnífice fecit : * annuntiáte hoc in univérsa terra.

Exúlta, et lauda habitátio Sion : * quia magnus in médio tui sanctus Israel.

Ant. Convérsus est furor tuus Dómine, et consolátus es me.

Ant. t. 1. *l* Laudáte Dóminum de cœlis.

Psalmus idem, p. 19.

Capitulum sequens dicitur in feriali Officio, ab Oct. Epiphaniæ usque ad Domin. primam Quadrag. aliis temporibus habentur propria.

CAPITULUM. *Rom.* 13. *d*

NOX præcéssit, dies autem appropinquávit : abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis : sicut in die honéste ambulémus.

HYMNUS.

SPLENDOR patérnæ glóriæ,
De luce lucem próferens,
Lux lucis, et fons lúminis,
Diem dies illúminans :

Verúsque sol illábere,
Micans nitóre pérpeti :
Jubárque sancti Spíritus
Infúnde nostris sénsibus.

Votis vocémus et Patrem,
Patrem poténtis grátiæ,
Patrem perénnis glóriæ,
Culpam reléget lúbricam.

Confírmet actus strénuos :
Dentes retúndat invidi :
Casus secúndet ásperos :
Agénda recte dírigat.

Mentem gubérnet, et regat :
Sit pura nobis cástitas :
Fides calóre férveat :
Fráudis venéna nésciat.

Christúsque nobis sit cibus,
Potúsque noster sit fides :
Læti bibámus sóbriam
Profusiónem Spíritus.

Lætus dies hic tránseat :
Pudor sit ut dilúculum :
Fides velut meridies :
Crepúsculum mens nésciat.

Auróra lucem próvehit,
Cum luce nobis pródeat.
In Patre totus Fílius,
Et totus in Verbo Pater.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

Per Annum. ℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exultávimus, et delectáti sumus.

Ad Bened. Ant. 1. 6. Benedíctus Dóminus Deus Israel.

In Feriis Adventus, Quatuor Temporum, et Vigiliarum quæ jejunantur (excepta Vigilia Nativitatis Domini) post Antiphonam ad Benedictus, et in Vesperis ad Magnificat, dicuntur sequentes Preces flexis genibus : aliis temporibus non dicuntur.

KYRIE eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Pater noster, *totum dicitur clara voce, etiam in Vesperis.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Ego dixi, Dómine miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

℣. Convértere Dómine úsquequo. ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos.

℣. Fiat misericórdia tua Dómine super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te.

℣. Sacerdótes tui induántur justítiam. ℟. Et sancti tui exúltent.

℣. Dómine salvum fac Regem. ℟. Et exáudi nos in die, qua invocavérimus te.

℣. Salvum fac pópulum tuum Dómine, et bénedic hæreditáti tuæ. ℟. Et rege eos, et extólle illos usque in ætérnum.

℣. Meménto congregatiónis tuæ. ℟. Quam possedísti ab initio.

℣. Fiat pax in virtúte tua. ℟. Et abundántia in túribus tuis.

℣. Orémus pro fidélibus defúnctis. ℟. Réquiem ætérnam dona eis Dómine, et lux perpétua lúceat eis.

℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen.

℣. Pro frátribus nostris absséntibus. ℟. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperántes in te.

℣. Pro afflíctis et captívis. ℟. Libéra eos Deus Israel ex ómnibus tribulatiónibus suis.

℣. Mitte eis Dómine auxílium de sancto. ℟. Et de Sion tuére eos.

℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

Deinde dicitur

PSALMUS 129.

DE profúndis clamávi ad te Dómine: * Dómine exáudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendéntes,* in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris Domine: * Dómine quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est.: * et propter legem tuam sustínui te Domine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus: * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem, * speret Israel in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia: * et copiósa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israel, * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Glória Patri, et Fílio.

In Vesperis ejus loco dicitur Psalmus Miserére mei Deus, *p.* 129.

Finito Psalmo, dicitur:

℣. Dómine Deus virtútum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.

℣. Exúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum.

℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum Spíritu tuo.

Deinde dicitur Orat. propr.

Et quando in feriali Officio fiunt Commemorationes communes de Sancta Maria, de Apostolis et de Pace, ante eas tam in Laudibus, quàm in Vesperis fit sequens Commemoratio de Cruce.

Ant. Per signum Crucis de inimícis nostris líbera nos Deus noster.

℣. Omnis terra adóret te, et psallat tibi. ℟. Psalmum dicat nómini tuo Dómine.

Orémus. ORATIO.

PERPETUA nos, quæsumus Dómine, pace custódi : quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es.

Quæ Commem. de Cruce fit etiam, quando non dicuntur Preces, in feriali tantum Officio.

FERIA TERTIA AD MATUTINUM.

Invitator. Jubilémus Deo, * Salutári nostro.

Psalm. Veníte, exultémus, p. 2.

HYMNUS.

CONSORS Patérni lúminis,
Lux ipse lucis, et dies,
Noctem canéndo rúmpimus :
Assíste postulántibus.

Aufer tenébras méntium :
Fuga catérvas dæmonum :
Expélle somnoléntiam,
Ne pigritántes óbruat.

Sic Christe nobis ómnibus
Indúlgeas credéntibus,
Ut prosit exorántibus,
Quod præcinéntes psállimus.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum.
Amen.

Ant. t. 1. l Ut non delínquam.

PSALMUS 38.

DIXI : Custódiam vias meas :* ut non delínquam in lingua mea.

Pósui ori meo custódiam, * cum consísteret peccátor advérsum me.

Obmútui, et humiliátus sum, et sílui a bonis : * et dolor meus renovatus est.

Concáluit cor meum intra me : * et in meditatióne mea exardéscet ignis.

Locútus sum in lingua mea :* Notum fac mihi Dómine finem meum.

Et númerum diérum meórum quis est : * ut sciam quid desit mihi.

Ecce mensurábiles posuísti dies meos : * et substántia mea tamquam níhilum ante te.

Verúmtamen univérsa vánitas, * omnis homo vivens.

Verúmtamen in imágine pertránsit homo : * sed et frustra conturbátur.

Thesaurízat : * et ignórat cui congregábit ea.

Et nunc quæ est expectátio mea ? nónne Dóminus ? * et substántia mea apud te est.

Ab ómnibus iniquitátibus meis érue me : * oppróbrium insipiénti dedísti me.

Obmútui, et non apérui os

meum, quóniam tu fecísti : * ámove a me plagas tuas.

A fortitúdine manus tuæ ego defeci in increpatiónibus : * propter iniquitátem corripuísti hóminem.

Et tabéscere fecísti sicut aráneam ánimam ejus : * verúmtamen vane conturbátur omnis homo.

Exáudi oratiónem meam Dómine, et deprecatiónem meam : * áuribus pércipe lácrymas meas.

Ne síleas : quóniam ádvena ego sum apud te, et peregrínus, * sicut omnes patres mei.

Remítte mihi, ut refrígerer priúsquam ábeam, * et ámplius non ero.

PSALMUS 39.

EXPÉCTANS expectávi Dóminum, * et inténdit mihi.

Et exaudívit preces meas : * et edúxit me de lacu misériæ, et de luto fæcis.

Et státuit super petram pedes meos : * et diréxit gressus meos.

Et immísit in os meum cánticum novum, * carmen Deo nostro.

Vidébunt multi et timébunt : * et sperábunt in Dómino.

Beátus vir, cujus est nomen Dómini spes ejus : * et non respéxit in vanitátes et insánias falsas.

Multa fecísti tu Dómine Deus meus mirabilia tua : * et cogitatiónibus tuis non est qui símilis sit tibi.

Annuntiávi, et locútus sum : * multiplicáti sunt super número rum.

Sacrificium et oblatiónem noluísti : * aures autem perfecísti mihi.

Holocáustum et pro peccáto non postulásti : * tunc dixi : Ecce vénio.

In cápite libri scriptum est de me, ut fácerem voluntátem tuam : * Deus meus vólui, et legem tuam in médio cordis mei.

Annuntiávi justítiam tuam in ecclésia magna, * ecce lábia mea non prohibébo : Dómine tu scisti.

Justítiam tuam non abscóndi in corde meo : * veritátem tuam et salutáre tuum dixi.

Non abscóndi misericórdiam tuam, et veritátem tuam, * a concílio multo.

Tu autem Dómine ne longe fácias miseratiónes tuas a me : * misericórdia tua et véritas tua semper suscepérunt me.

Quóniam circumdedérunt me mala, quorum non est número : * comprehendérunt me iniquitátes meæ, et non pótui ut vidérem.

Multiplicátæ sunt super capillos cápitis mei : * et cor meum dereliquit me.

Compláceat tibi Dómine ut éruas me : * Dómine, ad adjuvándum me réspice.

Confundántur et revereántur simul, qui quærunt ánimam meam, * ut áuferant eam.

Hiemalis.

Convertántur retrórsum, et revereántur * qui volunt mihi mala.

Ferant confestim confusiónem suam, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exúltent et læténtur super te omnes quærentes te: * et dicant semper: Magnificétur Dóminus: qui díligunt salutáre tuum.

Ego autem mendícus sum, et pauper: * Dóminus sollícitus est mei.

Adjútor meus et protéctor meus tu es: * Deus meus ne tardáveris.

Ant. Ut non delinquam in lingua mea.

Ant. t. 2. Sana.

PSALMUS 40.

BEATUS qui intélligit super egénum et páuperem: * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus consérvet eum, et vivíficet eum, et beátum fáciat eum in terra: * et non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi super lectum dolóris ejus: * univérsum stratum ejus versásti in infirmitáte ejus.

Ego dixi: Dómine miserére mei: * sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi: * Quando moriétur, et períbit nomen ejus?

Et si ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur, * cor ejus congregávit iniquitátem sibi.

Egrediebátur foras, * et loquébatur in idípsum.

Advérsum me susurrábant omnes inimíci mei: * advérsum me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum constituérunt advérsum me: * Numquid qui dormit, non adjíciet ut resúrgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo sperávi: * qui edébat panes meos, magnificávit super me supplantatiónem.

Tu autem Dómine miserére mei, et resúscita me: * et retríbuam eis.

In hoc cognóvi quóniam voluísti me: * quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Me autem propter innocéntiam suscepísti; * et confirmásti me in conspéctu tuo in ætérnum.

Benedictus Dóminus Deus Israel a sæculo, et usque in sæculum: * fiat, fiat.

PSALMUS 41.

QUEMADMODUM desíderat cervus ad fontes aquárum, * ita desíderat ánima mea ad te Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem vivum: * quando véniam et apparébo ante fáciem Dei?

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte: * dum dícitur mihi quotídie: Ubi est Deus tuus?

Hæc recordátus sum, et effúdi in me ánimam meam: * quóniam transíbo in locum ta-

ernáculi admirábilis, usque d domum Dei :

In voce exultatiónis, et confessiónis, * sonús epulántis.

Quare tristis es ánima mea?* et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Ad meípsum ánima mea conturbáta est : * proptérea memor ero tui de terra Jordánis, et Hermóniim a monte módico.

Abyssus abyssum invocat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excélsa tua, et fluctus tui * super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam, * et nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ, * dicam Deo : Suscéptor meus es.

Quare oblítus es mei? * et quare contristátus incédo, dum afflígit me inimícus?

Dum confringúntur ossa mea, * exprobravérunt mihi qui tríbulant me inimíci mei.

Dum dicunt mihi per síngulos dies : Ubi est Deus tuus? * quare tristis es ánima mea? et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Ant. Sana Dómine ánimam meam, quia peccávi tibi.

Ant. t. 6. Eructávit.

Psalmus 43.

Deus áuribus nostris audívimus, patres nostri annuntiavérunt nobis

Opus, quod operátus es in diébus eórum, * et in diébus antíquis.

Manus tua gentes dispérdidit, et plantásti eos : * afflixísti pópulos, et expulísti eos :

Nec enim in gládio suo possedérunt terram, * et bráchium eórum non salvávit eos :

Sed déxtera tua, et bráchium tuum, et illuminátio vultus tui : * quóniam complacuísti in eis.

Tu es ipse Rex meus, et Deus meus : * qui mandas salútes Jacob.

In te inimícos nostros ventilábimus cornu, * et in nómine tuo spernémus insurgéntes in nobis.

Non enim in arcu meo sperábo : * et gládius meus non salvábit me.

Salvásti enim nos de affligéntibus nos : * et odiéntes nos confudísti.

In Deo laudábimur tota die : * et in nómine tuo confitébimur in sæculum.

Nunc autem repulísti et confudísti nos : * et non egrediéris Deus in virtútibus nostris.

Avertísti nos retrórsum post inimícos nostros : * et qui odérunt nos, diripiébant sibi.

Dedísti nos tamquam oves

escárum : * et in Géntibus dispersísti nos.

Vendidísti pópulum tuum sine prétio : * et non fuit multitúdo in commutatiónibus eórum.

Posuísti nos oppróbrium vicínis nostris, * subsannatiónem et derísum his, qui sunt in circúitu nostro.

Posuísti nos in similitúdinem Géntibus ; * commotiónem cápitis in pópulis.

Tota die verecúndia mea contra me est, * et confúsio faciéi meæ coopéruit me,

A voce exprobrántis et obloquéntis, * a fácie ínimíci et persequentis.

Hæc ómnia venérunt super nos, nec obliti sumus te : * et iníque non égimus in testaménto tuo.

Et non recéssit retro cor nostrum : * et declinásti sémitas nostras a via tua :

Quóniam humiliásti nos in loco afflictiónis, * et coopéruit nos umbra mortis.

Si obliti sumus nomen Dei nostri, * et si expándimus manus nostras ad deum aliénum :

Nónne Deus requíret ista? * ipse enim novit abscóndita cordis.

Quóniam propter te mortificámur tota die : * æstimáti sumus sicut oves occisiónis.

Exúrge, quare obdórmis Dómine? * exúrge, et ne repéllas in finem.

Quare fáciem tuam avértis, * oblivísceris inópiæ nostræ et tribulatiónis nostræ?

Quóniam humiliáta est in púlvere ánima nostra : * conglutinátus est in terra venter noster.

Exúrge Dómine, ádjuva nos, * et rédime nos propter nomen tuum.

Psalmus 44.

Eructavit cor meum verbum bonum : dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis : * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime,

Spécie tua, et púlchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna,

Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam : * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi : * virga directiónis virga regni tui.

Dilexísti justítiam, et ódisti iniquitátem : * proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis : * ex quibus delectavérunt te filiæ regum in honóre tuo.

Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi filia, et vide, et inclína aurem tuam, * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui.

Et concupíscet Rex decórem tuum : * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et filiæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur, omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus filiæ Regis ab intus, * in fimbriis áureis circumamicta varietátibus.

Adducéntur Regi vírgines post eam : * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia et exultatióne : * adducéntur in templum Regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii : * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne et generatiónem.

Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum, * et in sæculum sæculi.

Ant. Eructávit cor meum verbum bonum.

Ant. t. 1. *l* Adjútor.

PSALMUS 45.

Deus noster refúgium, et virtus; * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

Proptérea non timébimus dum turbábitur terra ; * et transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur : * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt Gentes, et inclináta sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.

Veníte et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram : * áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confríget arma : * et scuta combúret igni.

Vacáte, et vidéte, quóniam ego sum Deus : * exaltábor in Géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.

PSALMUS 46.

Omnes Gentes pláudite mánibus : * jubiláte Deo in voce exultatiónis.

Quóniam Dóminus excélsus, terríbilis, * Rex magnus super omnem terram.

Subjécit pópulos nobis, * et Gentes sub pédibus nostris.

Elégit nobis hæreditátem

suam, * spéciem Jacob, quam diléxit.

Ascéndit Deus in júbilo, * et Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo nostro, psállite: * psállite Regi nostro, psállite.

Quóniam Rex omnis terræ Deus: * psállite sapiénter.

Regnábit Deus super Gentes: * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham: * quóniam dii fortes terræ, veheménter elevati sunt.

Ant. Adjútor in tribulatiónibus.

Ant. t. 8. Magnus Dóminus.

PSALMUS 47.

MAGNUS Dóminus, et laudábilis nimis * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exultatióne univérsæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, civitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cum suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt: * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admirati sunt, conturbáti sunt, commóti sunt: * tremor apprehéndit eos.

Ibi dolóres ut parturiéntis, * in spíritu veheménti cóntores naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri: * Deus fundávit eam in ætérnum.

Suscépimus Deus misericórdiam tuam, * in médio templi tui.

Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ: * justítia plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion, et exúltent filiæ Judæ, * propter judícia tua Dómine.

Circúmdate Sion, et complectímini eam: * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus: * et distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et in sæculum sæculi: * ipse reget nos in sæcula.

PSALMUS 48.

AUDITE hæc omnes Gentes: * áuribus percípite omnes qui habitátis orbem:

Quique terrígenæ, et fílii hóminum: * simul in unum dives et pauper.

Os meum loquétur sapiéntiam: * et meditátio cordis mei prudéntiam.

Inclinábo in parábolam aurem meam: * apériam in psaltério propositiónem meam.

Cur timébo in die mala? * iníquitas calcánei mei circúmdabit me.

Qui confídunt in virtúte sua: * et in multitúdine divitiárum suárum gloriántur.

Frater non rédimit, rédimet homo: * non dabit Deo placatiónem suam;

Et prétium redemptiónis ánimæ suæ : * et laborábit in ætérnum, et vivet adhuc in finem.

Non vidébit intéritum, cum víderit sapiéntes moriéntes : * simul insipiens et stultus períbunt.

Et relínquent aliénis divítias suas : * et sepúlchra eórum domus illórum in ætérnum.

Tabernácula eórum in progénie, et progénie : * vocavérunt nómina sua in terris suis.

Et homo, cum in honóre esset, non intelléxit : * comparátus est juméntis insipiéntibus, et símilis factus est illis.

Hæc via illórum scándalum ipsis : * et póstea in ore suo complacébunt.

Sicut oves in inférno pósiti sunt : * mors depáscet eos.

Et dominabúntur eórum justi in matutino : * et auxílium eórum veteráscet in inférno a glória eórum.

Verúmtámen Deus rédimet ánimam meam de manu ínferi, * cum accéperit me.

Ne timúeris cum dives factus fuérit homo : * et cum multiplicáta fúerit glória domus ejus.

Quóniam cum interíerit, non sumet ómnia : * neque descéndet cum eo glória ejus.

Quia ánima ejus in vita ipsíus benedicétur : * confitébitur tibi cum beneféceris ei.

Introíbit usque in progénies patrum suórum : * et usque in ætérnum non vidébit lumen.

Homo, cum in honóre esset, non intelléxit : * comparátus est juméntis insipiéntibus, et símilis factus est illis.

Ant. Magnus Dóminus, et laudábilis nimis.

Ant. 1. 8. *f* Deus deórum.

PSALMUS 49.

DEUS deórum Dóminus locútus est : * et vocávit terram.

A solis ortu usque ad occásum : * ex Sion spécies decóris ejus.

Deus manifeste véniet : * Deus noster et non silébit.

Ignis in conspéctu ejus exardéscet : * et in circúitu ejus tempéstas válida.

Advocábit cœlum desúrsum, * et terram discérnere pópulum suum.

Congregáte illi sanctos ejus : * qui órdinant testaméntum ejus super sacrifícia.

Et annuntiábunt cœli justítiam ejus : * quóniam Deus judex est.

Audi pópulus meus, et loquar, Israel, et testificábor tibi : * Deus Deus tuus ego sum.

Non in sacrifíciis tuis árguam te : * holocáusta autem tua in conspéctu meo sunt semper.

Non accípiam de domo tua vítulos, * neque de grégibus tuis hircos.

Quóniam meæ sunt omnes feræ silvárum, * juménta in móntibus et boves.

Cognóvi ómnia volatília cœli : * et pulchritúdo agri mecum est.

Si esuríero, non dicam tibi : * meus est enim orbis terræ, et plenitúdo ejus.

Numquid manducábo carnes taurórum ? * aut sánguinem hircórum potábo ?

Immola Deo sacrificium laudis : * et redde Altíssimo vota tua.

Et ínvoca me in die tribulatiónis : * éruam te, et honorificábis me.

Peccatóri autem dixit Deus : * Quare tu enárras justitias meas, et assúmis testaméntum meum per os tuum.

Tu vero odísti disciplínam : * et projecísti sermónes meos retrórsum.

Si vidébas furem, currébas cum eo : * et cum adúlteris portiónem tuam ponébas.

Os tuum abundávit malítia : * et lingua tua concinnábat dolos.

Sedens advérsus fratrem tuum loquebáris, et advérsus fílium matris tuæ ponébas scándalum : * hæc fecísti, et tácui.

Existimásti iníque quod ero tui símilis : * árguam te, et státuam contra fáciem tuam.

Intellígite hæc qui oblivíscimini Deum : * nequándo rápiat, et non sit qui erípiat.

Sacrificium laudis honorificábit me ; * et illic iter, quo osténdam illi salutáre Dei.

PSALMUS 51.

QUID gloriáris in malítia : * qui potens es in iniquitáte ?

Tota die injustítiam cogitávit lingua tua : * sicut novácula acúta fecísti dolum.

Dilexísti malitiam super benignitátem ; * iniquitátem magis, quam loqui æquitátem.

Dilexísti ómnia verba præcipitatiónis, * lingua dolósa.

Proptérea Deus déstruet te in finem : * evéllet te, et emigrábit te de tabernáculo tuo, et radícem tuam de terra viventium.

Vidébunt justi, et timébunt, et super eum ridébunt, et dicent : * Ecce homo, qui non pósuit Deum adjutórem suum :

Sed sperávit in multitúdine divitiárum suárum : * et præváluit in vanitáte sua.

Ego autem sicut olíva fructífera in domo Dei, * speráv in misericórdia Dei in ætérnum, et in sæculum sæculi.

Confitébor tibi in sæculum quia fecísti : * et expectábo nomen tuum, quóniam bonum est in conspéctu sanctórum tuórum.

Ant. Deus deórum Dóminus locútus est.

Per Annum, ℣. Immola Deo sacrifícium láudis. ℟. Et redde Altíssimo vota tua.

In Adventu, ℣. Emitte Agnum, Dómine, Dominatorem terræ. ℟. De petra deserti ad montem fíliæ Sion.

Pro uno Martyre, ℣. Posuísti Dómine super caput ejus. ℟. Corónam de lápide precióso.

Pro pluribus Martyribus, ℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia.

Pro Confessore Pontifice, ℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Pro Confess. non Pontifice, ℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium.

Pro una Sancta, ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

AD LAUDES.

Ant. t. 4. Dele Dómine iniquitátem meam.

Psalm. Miserére, *p.* 56.

Ant. t. 6. Salutáre.

PSALMUS 42.

JUDICA me Deus, et discérne causam meam de gente non sancta, * ab hómine iníquo et dolóso érue me.

Quia tu es Deus fortitúdo mea : * quare me repulísti? et quare tristis incédo, dum affligit me inimícus?

Emítte lucem tuam et veritátem tuam : * ipsa me deduxérunt et adduxérunt in montem sanctum tuum, et in tabernácula tua.

Et introíbo ad altáre Dei : * ad Deum, qui lætíficat juventútem meam.

Confitébor tibi in cíthara Deus Deus meus : * quare tristis es ánima mea? et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Ant. Salutáre vultus mei, et Deus meus.

Ant. t. 7. r Ad te de luce vígilo Deus.

Psalm. Deus Deus meus * ad te, *ut supra,* p. 17.

Ant. t. 3. Cunctis diébus.

CANTICUM EZECHIÆ.

Isaiæ 38. *b*

EGO dixi : In dimídio diérum meórum * vadam ad portas inferi.

Quæsívi resíduum annórum meórum : * dixi : Non vidébo Dóminum Deum in terra vivéntium.

Non aspíciam hóminem ultra, * et habitatórem quiétis.

Generátio mea abláta est, et convolúta est a me, * quasi tabernáculum pastórum.

Præcísa est velut a texénte vita mea : dum adhuc ordírer, succidit me : * de mane usque ad vésperam finíes me.

Sperábam usque ad mane, * quasi leo sic contrívit ómnia ossa mea : [illegible]

De mane usque ad vésperam finíes me : * sicut pullus hirúndinis sic clamábo, meditábor ut colúmba.

Attenuáti sunt óculi mei, * suspiciéntes in excélsum.

Dómine vim pátior, respónde pro me. * Quid dicam, aut

quid respondébit mihi, cum ipse fécerit?

Recogitábo tibi omnes annos meos * in amaritúdine ánimæ meæ.

Dómine si sic vívitur, et in tálibus vita spíritus mei, corrípies me, et vivificábis me. * Ecce in pace amaritúdo mea amaríssima :

Tu autem eruísti ánimam meam ut non períret, * projecísti post tergum tuum ómnia peccáta mea.

Quia non infernus confitébitur tibi, neque mors laudábit te : * non expectábunt, qui descéndunt in lacum, veritátem tuam.

Vivens vivens ipse confitébitur tibi, sicut et ego hódie : * pater filiis notam fáciet veritátem tuam.

Dómine salvum me fac, * et psalmos nostros cantábimus cunctis diébus vitæ nostræ in domo Dómini.

Ant. Cunctis diébus vitæ nostræ salvos nos fac Dómine.

Ant. t. 5. Omnes Angeli ejus laudáte Dóminum de cœlis.

Psalm. Laudáte Dóminum de cœlis, *p.* 19.

CAPITULUM. *Rom.* 13. *d*

NOX præcéssit, dies autem appropinquávit : abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis sicut in die honéste ambulémus.

HYMNUS.

ALES diéi núntius
Lucem propínquam præcinit,
Nos excitátor méntium
Jam Christus ad vitam vocat.

Auférte, clamat, léctulos,
Ægro sopóre désides :
Castíque, recti, ac sóbrii
Vigiláte, jam sum próximus.

Jesum ciámus vócibus,
Flentes, precántes, sóbrii :
Inténta supplicátio
Dormíre cor mundum vetat.

Tu Christe somnum díscute :
Tu rumpe noctis víncula :
Tu solve peccátum vetus,
Novúmque lumen íngere.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exultávimus, et delectáti sumus.

Ad Bened. Ant. t. 6 *r* Eréxit nobis Dóminus cornu salútis, in domo David púeri sui.

Preces quando dicuntur, habentur supra in Feria secunda, p. 58.

FERIA QUARTA AD MATUTINUM.

Invitator. In manu tua Dómine, * Omnes fines terræ.

Psalm. Veníte, exultémus, p. 2.

HYMNUS.

RERUM Creátor óptime,
Rectórque noster, áspice :
Nos a quiéte nóxia
Mersos sopóre líbera.

Te, sancte Christe, póscimus,
Ignósce culpis ómnibus :
Ad confiténdum súrgimus,
Morásque noctis rúmpimus.

Mentes manúsque tóllimus,
Prophéta sicut nóctibus
Nobis geréndum præcipit,
Paulúsque gestis cénsuit.

Vides malum, quod fécimus:
Occúlta nostra pándimus:
Preces geméntes fúndimus,
Dimítte quod peccávimus.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

Ant. 8. Avértit Dóminus.

PSALMUS 52.

DIXIT insípiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrúpti sunt, et abomináviles facti sunt in iniquitátibus: * non est qui fáciat bonum.

Deus de cœlo prospéxit super fílios hóminum: * ut víderat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Nónne scient omnes, qui operántur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam ut cibum panis.

Deum non invocavérunt: * illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Deus dissipávit ossa eórum qui homínibus placent: * confúsi sunt, quóniam Deus sprevit eos.

Quis dabit ex Sion salutáre Israel? * cum convérterit Deus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, et lætábitur Israel.

PSALMUS 54.

EXAUDI Deus oratiónem meam, et ne despéxeris deprecatiónem meam: * inténde mihi, et exáudi me.

Contristátus sum in exercitatióne mea: * et conturbátus sum a voce inimíci, et a tribulatióne peccatóris.

Quóniam declinavérunt in me iniquitátes: * et in ira molésti erant mihi.

Cor meum conturbátum est in me: * et formído mortis cécidit super me.

Timor et tremor venérunt super me: * et contexérunt me ténebræ:

Et dixi: Quis dabit mihi pennas sicut colúmbæ * et volábo, et requiéscam?

Ecce elongávi fúgiens: * et mansi in solitúdine.

Expectábam eum, qui salvum me fecit * a pusillanimitáte spíritus et tempestáte.

Præcípita Dómine, divide linguas eórum: * quóniam vidi iniquitátem et contradictiónem in civitáte.

Die ac nocte circúmdabit eam super muros ejus iniquitas: * et labor in médio ejus, et injustítia.

Et non defécit de platéis ejus * usúra, et dolus.

Quóniam si inimícus meus maledixísset mihi, * sustinuíssem útique.

Et si is, qui óderat me, super me magna locútus fuísset: * abscondíssem me fórsitan ab eo.

Tu vero homo unánimis, * dux meus, et notus meus :

Qui simul mecum dulces capiébas cibos : * in domo Dei ambulávimus cum consénsu.

Véniat mors super illos : * et descéndant in inférnum viéntes :

Quóniam nequítiæ in habitáculis eórum, * in médio eórum.

Ego autem ad Deum clamávi, * et Dóminus salvábit me.

Vespere, et mane, et meridie narrábo, et annuntiábo : * et exáudiet vocem meam.

Rédimet in pace ánimam meam ab his, qui appropinquant mihi : * quóniam inter multos erant mecum.

Exáudiet Deus, et humiliábit illos, * qui est ante sæcula.

Non enim est illis commutátio, et non timuérunt Deum : * exténdit manum suam in retribuéndo.

Contaminavérunt testaméntum ejus, divísi sunt ab ira vultus ejus : * et appropinquávit cor illius.

Molliti sunt sermónes ejus super óleum : * et ipsi sunt jácula.

Jacta super Dóminum curam tuam, et ipse te enútriet : * non dabit in ætérnum fluctuatiónem justo.

Tu vero Deus dedúces eos * in púteum intéritus.

Viri sánguinum, et dolósi non dimidiábunt dies suos : * ego autem sperábo in te Dómine.

Ant. Avértit Dóminus captivitátem plebis suæ.

Ant. t. 8. Quóniam.

PSALMUS 55.

MISERERE mei Deus, quóniam conculcávit me homo : * tota die impúgnans tribulávit me.

Conculcavérunt me inimici mei tota die : * quóniam multi bellántes advérsum me.

Ab altitúdine diéi timébo : * ego vero in te sperábo.

In Deo laudábo sermónes meos, in Deo sperávi : * non timébo quid fáciat mihi caro.

Tota die verba mea execrabántur : * advérsum me omnes cogitatiónes eórum in malum.

Inhabitábunt, et abscóndent : * ipsi calcáneum meum observábunt.

Sicut sustinuérunt ánimam meam, pro nihilo salvos fácies illos : * in ira pópulos confringes.

Deus, vitam meam annuntiávi tibi : * posuísti lácrymas meas in conspéctu tuo.

Sicut et in promissióne tua : tunc converténtur inimíci mei retrórsum :

In quacúmque die invocávero te : * ecce cognóvi quóniam Deus meus es.

In Deo laudábo verbum, in Dómino laudábo sermónem : in Deo sperávi, non timébo quid fáciat mihi homo.

In me sunt Deus vota tua, quæ reddam, laudatiónes tibi.

Quóniam eripuísti ánimam

meam de morte, et pedes meos de lapsu : * ut pláceam coram Deo in lúmine vivéntium.

PSALMUS 56.

MISERERE mei Deus, miserére mei : * quóniam in te confidit ánima mea.

Et in umbra alárum tuárum sperábo, * donec tránseat iniquitas.

Clamábo ad Deum altíssimum * : Deum qui benefécit mihi.

Misit de cœlo, et liberávit me : * dedit in oppróbrium conculcántes me.

Misit Deus misericórdiam suam, et veritátem suam, * et éripuit ánimam meam de médio catulórum leónum : dormívi conturbátus.

Fílii hóminum dentes eórum arma et sagíttæ : * et lingua eórum gládius acútus.

Exaltáre super cœlos Deus : * et in omnem terram glória tua.

Láqueum paravérunt pédibus meis : * et incurvavérunt ánimam meam.

Fodérunt ante fáciem meam fóveam : * et incidérunt in eam.

Parátum cor meum Deus, parátum cor meum : * cantábo, et psalmum dicam.

Exúrge glória mea, exúrge psaltérium et cithara : * exúrgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis Dómine : * et psalmum dicam tibi in Géntibus.

Quóniam magnificáta est us-

que ad cœlos misericórdia tua, * et usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre super cœlos Deus; * et super omnem terram glória tua.

Ant. Quóniam in te confidit ánima mea.

Ant. t. 8. *f* Justa judicáte.

PSALMUS 57.

SI vere útique justítiam loquímini : * recta judicáte fílii hóminum.

Etenim in corde iniquitátes operámini : * in terra injustítias manus vestræ concínnant.

Alienáti sunt peccatóres a vulva, erravérunt ab útero : * locúti sunt falsa.

Furor illis secúndum similitúdinem serpéntis : * sicut áspidis surdæ, et obturántis áures suas.

Quæ non exáudiet vocem incantántium, * et venéfici incantántis sapiénter.

Deus cónteret dentes eórum in ore ipsórum : * molas leónum confrínget Dóminus.

Ad níhilum devénient tamquam aqua decúrrens : * inténdit arcum suum donec infirméntur.

Sicut cera, quæ fluit, auferéntur : * supercécidit ignis, et non vidérunt solem.

Priúsquam intelligerent spinæ vestræ rhamnum : * sicut vivéntes, sic in ira absórbet eos.

Lætábitur justus cum víderit vindictam : * manus suas lavábit in sánguine peccatóris.

Et dicet homo: Si útique est fructus justo: * útique est Deus júdicans eos in terra.

PSALMUS 58.

ERIPE me de inimícis meis Deus meus: * et ab insurgéntibus in me libera me.

Eripe me de operántibus iniquitátem: * et de viris sánguinum salva me.

Quia ecce cepérunt ánimam meam: * irruérunt in me fortes.

Neque iníquitas mea, neque peccátum meum Dómine: * sine iniquitáte cucúrri, et diréxi.

Exúrge in occúrsum meum, et vide: * et tu Dómine Deus virtútum, Deus Israel,

Inténde ad visitándas omnes Gentes: * non misereáris ómnibus, qui operántur iniquitátem.

Converténtur ad vésperam, et famem patiéntur ut canes: * et circuíbunt civitátem.

Ecce loquéntur in ore suo, et gládius in lábiis eórum: * quóniam quis audivit?

Et tu Dómine deridébis eos: * ad nihilum dedúces omnes Gentes.

Fortitúdinem meam ad te custódiam, quia Deus suscéptor meus es: * Deus meus, misericórdia ejus prævéniet me.

Deus osténdet mihi super inimícos meos, ne occidas eos: * nequándo obliviscántur pópuli mei,

Dispérge illos in virtúte tua: * et depóne eos protéctor meus Dómine.

Delictum oris eórum, sermónem labiórum ipsórum: * et comprehendántur in superbia sua.

Et de execratióne et mendácio annuntiabúntur in consummatióne: * in ira consummatiónis, et non erunt.

Et scient quia Deus dominábitur Jacob, * et finium terræ.

Converténtur ad vésperam, et famem patiéntur ut canes: * et circuíbunt civitátem.

Ipsi dispergéntur ad manducándum: * si vero non fúerint saturáti, et murmurábunt.

Ego autem cantábo fortitúdinem tuam: * et exultábo mane misericórdiam tuam.

Quia factus es suscéptor meus, * et refúgium meum, in die tribulatiónis meæ.

Adjútor meus tibi psallam, quia Deus suscéptor meus es: Deus meus misericórdia mea.

Ant. Justa judicáte fílii hóminum.

Ant. t. 2. Da nobis.

PSALMUS 59.

DEUS repulisti nos, et destruxisti nos: * irátus es et misértus es nobis.

Commovísti terram, et conturbásti eam: * sana contritiónes ejus, quia commóta est.

Ostendisti pópulo tuo dura: * potásti nos vino compunctiónis.

Dedísti metuéntibus te

gnificatiónem : * ut fúgiant a fácie arcus ;

Ut liberéntur dilécti tui : * salvum fac déxtera tua, et exáudi me.

Deus locútus est in sancto suo : * lætábor, et partíbor Sichimam, et convállem tabernaculórum metibor.

Meus est Gálaad, et meus est Manásses : * et Ephraim fortitúdo cápitis mei.

Juda rex meus : * Moab olla spei meæ.

In Idumæam exténdam calceaméntum meum : * mihi alienígenæ súbditi sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis dedúcet me usque in Idumæam?

Nónne tu Deus, qui repulísti nos : * et non egrediéris Deus in virtútibus nostris?

Da nobis auxilium de tribulatióne : * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtútem : * et ipse ad nihilum dedúcet tribulántes nos.

PSALMUS 60.

EXAUDI Deus deprecatiónem meam : * inténde oratióni meæ.

A finibus terræ ad te clamávi : * dum anxiarétur cor meum, in pétra exaltásti me.

Deduxísti me, quia factus es spes mea : * turris fortitúdinis a fácie inimíci.

Inhabitábo in tabernáculo tuo in sæcula : * prótegar in velaménto alárum tuárum.

Quóniam tu Deus meus exaudísti oratiónem meam : * dedísti hæreditátem timéntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjícies : *annos ejus usque in diem generatiónis, et generatiónis.

Pérmanet in ætérnum in conspéctu Dei : * misericórdiam et veritátem ejus quis requíret?

Sic psalmum dicam nómini tuo in sæculum sæculi : * ut reddam vota mea de die in diem.

Ant. Da nobis Dómine auxílium de tribulatióne.

Ant. t. 3. Nónne Deo.

PSALMUS 61.

NONNE Deo subjécta erit ánima mea? * ab ipso enim salutáre meum.

Nam et ipse Deus meus, et salutáris meus : * susceptor meus, non movébor ámplius.

Quoúsque irrúitis in hóminem? * interficitis univérsi vos : tamquam parieti inclináto et macériæ depúlsæ?

Verúmtamen prétium meum cogitavérunt repéllere, cucúrri in siti : * ore suo benedicébant, et corde suo maledicébant.

Verúmtamen Deo subjécta esto ánima mea : * quóniam ab ipso patiéntia mea.

Quia ipse Deus meus, et salvátor meus : * adjútor meus, non emigrábo.

In Deo salutáre meum, et glória mea : * Deus auxílii mei, et spes mea in Deo est.

Speráte in eo omnis congregátio pópuli, effúndite coram illo corda vestra: * Deus adjútor noster in ætérnum.

Verúmtamen vani fílii hóminum, mendáces fílii hóminum in statéris: * ut decípiant ipsi de vanitáte in idipsum.

Nolite speráre in iniquitáte, et rapínas nolíte concupíscere: * divítiæ si áffluant, nolíte cor appónere.

Semel locútus est Deus, duo hæc audívi, quia potéstas Dei est, et tibi Dómine misericórdia: * quia tu reddes unicuíque juxta ópera sua.

PSALMUS 63.

EXAUDI Deus oratiónem meam cum déprecor: * a timóre inimici éripe ánimam meam,

Protexísti me a convéntu malignántium, * a multitúdine operántium iniquitátem.

Quia exacuérunt ut gládium linguas suas: * intendérunt arcum rem amáram, ut sagíttent in occúltis immaculátum.

Súbito sagittábunt eum, et non timébunt: * firmavérunt sibi sermónem nequam.

Narravérunt ut abscónderent láqueos: * dixérunt: Quis vidébit eos?

Scrutáti sunt iniquitátes: * defecérunt scrutántes scrutínio.

Accédet homo ad cor altum: * et exaltábitur Deus.

Sagíttæ parvulórum factæ sunt plagæ córum: * et infirmátæ sunt contra eos linguæ córum.

Conturbáti sunt omnes qui vidébant eos: * et tímuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei: * et facta ejus intellexérunt.

Lætábitur justus in Dómino, et sperábit in eo, * et laudabúntur omnes recti corde.

Ant. Nónne Deo subjécta erit ánima mea?

Ant. t. 6. Benedícite.

PSALMUS 65.

JUBILATE Deo omnis terra, psalmum dícite nómini ejus: * date glóriam laudi ejus.

Dícite Deo, quam terribília sunt ópera tua Dómine! * in multitúdine virtútis tuæ mentiéntur tibi inimíci tui.

Omnis terra adóret te, et psallat tibi: * psalmum dicat nómini tuo.

Veníte, et vidéte opera Dei: * terríbilis in consíliis super fílios hóminum.

Qui convértit mare in áridam, in flúmine pertransíbunt pede: * ibi lætábimur in ipso.

Qui dominátur in virtúte sua in ætérnum, óculi ejus super Gentes respíciunt: * qui exásperant, non exalténtur in semetipsis.

Benedícite Gentes Deum nostrum: * et auditam fácite vocem laudis ejus.

Qui posuit ánimam meam ad vitam: * et non dedit in commotiónem pedes meos.

Quóniam probásti nos Deus: * igne nos examinásti, sicut examinátur argéntum.

Induxísti nos in láqueum, posuísti tribulatiónes in dorso nostro: * imposuísti hómines super cápita nostra.

Transívimus per ignem et aquam: * et eduxísti nos in refrigérium.

Introíbo in domum tuam in holocáustis: * reddam tibi vota mea, quæ distinxérunt lábia mea.

Et locútum est os meum, * in tribulatióne mea.

Holocásta medulláta ófferam tibi cum incénso ariétum: * ófferam tibi boves cum hircis.

Venite, audíte, et narrábo, omnes qui timétis Deum, * quanta fecit ánimæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamávi, * et exaltávi sub lingua mea.

Iniquitátem si aspéxi in corde meo, * non exáudiet Dóminus.

Proptérea exaudívit Deus, * et atténdit voci deprecatiónis meæ.

Benedíctus Deus, * qui non amóvit oratiónem meam, et misericórdiam suam a me.

Psalmus 67.

Exúrgat Deus, et dissipéntur inimíci ejus: * et fúgiant qui odérunt eum, a fácie ejus.

Sicut déficit fumus, deficiant: * sicut fluit cera a fácie ignis, sic péreant peccatóres a fácie Dei.

Et justi epuléntur, et exúltent in conspéctu Dei: * et delecténtur in lætítia.

Cantáte Deo, psalmum dícite nómini ejus: * iter fácite ei, qui ascéndit super occásum: Dóminus nomen illi.

Exultáte in conspéctu ejus,* turbabúntur a fácie ejus, patris orphanórum, et júdicis viduárum.

Deus in loco sancto suo: * Deus qui inhabitáre facit unius moris in domo:

Qui edúcit vinctos in fortitúdine, * simíliter eos qui exásperant, qui hábitant in sepúlchris.

Deus cum egrederéris in conspéctu pópuli tui, * cum pertransíres in desérto:

Terra mota est, étenim cœli distillavérunt a fácie Dei Sinai, * a fácie Dei Israel.

Plúviam voluntáriam segregábis Deus hæreditáti tuæ: * et infirmáta est, tu vero perfecísti eam.

Animália tua habitábunt in ea: * parásti in dulcédine tua páuperi Deus.

Dóminus dabit verbum evangelizántibus,* virtúte multa.

Rex virtútum dilécti dilécti: * et speciéi domus dividere spólia.

Si dormiátis inter médios cleros, pennæ colúmbæ deargentátæ, * et posterióra dorsi ejus in pallóre auri.

Dum discérnit cœléstis reges super eam, nive dealbabúntur in Selmon : * mons Dei, mons pinguis :

Mons coagulátus mons pinguis : * ut quid suspicámini montes coagulátos?

Mons, in quo beneplácitum est Deo habitáre in eo : * étenim Dóminus habitábit in finem.

Currus Dei decem míllibus múltiplex, millia lætántium : * Dóminus in eis in Sina in sancto.

Ascendísti in altum, cepísti captivitátem : * accepísti dona in hominibus.

Etenim non credéntes, * inhabitáre Dóminum Deum.

Benedictus Dóminus die quotidie : * prósperum iter fáciet nobis Deus salutárium nostrórum.

Deus noster, Deus salvos faciéndi : * et Dómini Dómini éxitus mortis.

Verúmtamen Deus confríget cápita inimicórum suórum : * vérticem capilli perambulántium in delictis suis.

Dixit Dóminus : Ex Basan convértam, * convértam in profúndum maris :

Ut intingátur pes tuus in sánguine : * lingua canum tuórum ex inimícis, ab ipso.

Vidérunt ingréssus tuos Deus, * ingréssus Dei mei, Regis mei qui est in sancto.

Prævenérunt príncipes conjúncti psallentibus, * in médio juvenculárum tympanistriárum.

In ecclésiis benedícite Deo Dómino, * de fontibus Israel.

Ibi Bénjamin adolescéntulus, * in mentis excéssu.

Príncipes Juda, duces eórum : * príncipes Zábulon, príncipes Néphtali.

Manda Deus virtúti tuæ? * confirma hoc Deus, quod operátus es in nobis.

A templo tuo in Jerúsalem, * tibiófferent reges múnera.

Increpa feras arúndinis, congregátio taurórum in vaccis populórum : * ut excludant eos qui probáti sunt argénto.

Díssipa Gentes, quæ bella volunt : vénient legáti ex Ægypto : * Æthiópia prævéniet manus ejus Deo.

Regna terræ, cantáte Deo : * psállite Dómino.

Psállite Deo, qui ascéndit super cœlum cœli, * ad Oriéntem.

Ecce dabit voci suæ vocem virtútis, date glóriam Deo super Israel, * magnificéntia ejus, et virtus ejus in núbibus.

Mirábilis Deus in sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtútem et fortitúdinem plebi suæ : * benedictus Deus.

Ant. Benedícite Gentes Deum nostrum.

Per Annum, ℣. Deus vitam meam annuntiávit tibi. ℟. Posuisti lácrymas meas in conspéctu tuo.

In Adventu, ℣. Egrediétur Dóminus de loco sancto suo. ℟. Véniet ut salvet pópulum suum.

Pro uno Martyre, ℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Pro pluribus Martyribus, ℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum.

Pro Confessore Pontifice, ℣. Tu es sacérdos in ætérnum. ℟. Secúndum órdinem Melchísedech.

Pro Confessore non Pontifice, ℣. Lex Dei ejus in corde ipíus. ℟. Et non supplantabúntur gressus ejus.

Pro una Sancta, ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

AD LAUDES.

Ant. t. 7. ℣ Amplius lava me Dómine ab injustítia mea.

Psalm. Miserére, *p.* 56.

Ant. t. 8. *f* Te decet.

PSALMUS 64.

TE decet hymnus Deus in Sion : * et tibi reddétur votum in Jerúsalem.

Exáudi oratiónem meam : * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt super nos : * et impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beátus, quem elegísti et assumpsísti : * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domus tuæ : * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte.

Exáudi nos Deus salutáris noster, * spes ómnium finium terræ, et in mari longe.

Præparans montes in virtúte tua, accínctus poténtia : * qui contúrbas profúndum maris, sonum flúctuum ejus.

Turbabúntur Gentes, et timébunt qui hábitant términos a signis tuis : * éxitus matutini et véspere delectábis.

Visitásti terram, et inebriásti eam : * multiplicásti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum est aquis, parásti cibum illórum : * quóniam ita est præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus : * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedices corónæ anni benignitátis tuæ : * et campi tui replébúntur ubertáte.

Pinguéscent speciósa desérti : * et exultatióne colles accingéntur.

Indúti sunt aríetes óvium, et valles abundábunt fruménto : * clamábunt, étenim hymnum dicent.

Ant. Te decet hymnus Deus in Sion.

Ant. t. 8. Lábia mea laudábunt te in vita mea, Deus meus.

Psalm. Deus Deus meus * ad te, *p.* 17.

Ant. t. 6. *f* Dóminus judicábit.

CANTICUM ANNÆ. 1. *Reg.* 2.

EXULTAVIT cor meum in Dómino, * et exaltátum est cornu meum in Deo meo :

Dilatátum est os meum super inimícos meos : * quia lætáta sum in salutári tuo.

Non est sanctus, ut est Dóminus : neque enim est álius extra te, * et non est fortis sicut Deus noster.

Nolite multiplicáre loqui sublímia, * gloriántes :

Recédant vétera de ore vestro : quia Deus scientiárum Dóminus est, * et ipsi præparántur cogitatiónes.

Arcus fórtium superátus est, * et infirmi accíncti sunt róbore.

Repléti prius, pro pánibus se locavérunt : * et famélici saturáti sunt.

Donec stérilis péperit plúrimos : * et quæ multos habébat filios, infirmáta est.

Dóminus mortificat et vivíficat, * dedúcit ad ínferos et redúcit.

Dóminus páuperem facit et ditat, * humíliat et súblevat.

Súscitat de púlvere egénum, * et de stércore élevat páuperem :

Ut sédeat cum princípibus, * et sólium glóriæ téneat.

Dómini enim sunt cárdines terræ, * et pósuit super eos orbem.

Pedes sanctórum suórum servábit, et ímpii in ténebris conticéscent : * quia non in fortitúdine sua roborábitur vir.

Dóminum formidábunt adversárii ejus : * et super ipsos in cœlis tonábit :

Dóminus judicábit fines terræ, et dabit impérium regi suo, * et sublimábit cornu Christi sui.

Ant. Dóminus judicábit fines terræ.

Ant. t. 2. Cœli cœlórum laudáte Deum.

Psalm. Laudáte Dóminum de cœlis, *p.* 19.

CAPITULUM. *Rom.* 13. *d*

NOX præcéssit, dies autem appropinquávit : abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis : sicut in die honéste ambulémus.

HYMNUS.

NOX, et tenébræ, et núbila,
Confúsa mundi, et túrbida:
Lux intrat : albéscit polus :
Christus venit : discédite.

Caligo terræ scinditur,
Percússa solis spículo,
Rebúsque jam color redit;
Vultu niténtis síderis.

Te, Christe, solum nóvimus,
Te mente pura et símplici,
Flendo, et canéndo, quæsumus,
Inténde nostris sénsibus.

Sunt multa fucis illita,
Quæ luce purgéntur tua :
Tu vera lux cœléstium
Vultu seréno illúmina.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Filio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exultávimus, et delectáti sumus.

Ad Bened. Ant. t. 1, f De manu ómnium qui odérunt nos, libera nos Dómine.

Preces quando dicuntur, habentur supra in Feria secunda, p. 58.

FERIA QUINTA AD MATUTINUM.

Invitat. Dóminum, qui fecit nos, * Veníte adorémus.

Psalm. Veníte, exultémus, p. 2.

Hymnus.

Nox atra rerum cóntegit
Terræ colóres ómnium :
Nos confiténtes póscimus
Te, juste judex córdium ;
Ut áuferas piácula,
Sordésque mentis ábluas ;
Donésque, Christe, grátiam,
Ut arceántur crímina.
Mens ecce torpet ímpia,
Quam culpa mordet nóxia :
Obscúra gestit tóllere,
Et te, Redémptor, quærere.
Repélle tu caliginem
Intrínsecus quam máxime ;
Ut in beáto gáudeat
Te collocári lúmine.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

Ant. t. 2. Dómine Deus.

Psalmus 68.

Salvum me fac Deus : * quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam.

Infixus sum in limo profúndi : * et non est substántia.

Veni in altitúdinem maris : * et tempéstas demérsit me.

Laborávi clamans, raucæ factæ sunt fauces meæ : * defecérunt óculi mei, dum spero in Deum meum.

Multiplicáti sunt super capíllos cápitis mei, * qui odérunt me gratis.

Confortáti sunt qui persecúti sunt me inimíci mei injúste : * quæ non rápui, tunc exsolvébam.

Deus tu scis insipiéntiam meam : * et delícta mea a te non sunt abscóndita.

Non erubéscant in me qui expéctant te Dómine, * Dómine virtútum.

Non confundántur super me, * qui quærunt te Deus Israel.

Quóniam propter te sustínui oppróbrium : * opéruit confúsio fáciem meam.

Extráneus factus sum frátribus meis, * et peregrínus fíliis matris meæ.

Quóniam zelus domus tuæ comédit me : * et oppróbria exprobrántium tibi cecidérunt super me.

Et opérui in jejúnio ánimam meam : * et factum est in oppróbrium mihi.

Et pósui vestiméntum meum cilícium : * et factus sum illis in parábolam.

Advérsum me loquebántur qui sedébant in porta : * et in me psallébant qui bibébant vinum.

Ego vero oratiónem meam ad te Dómine : * tempus beneplániti Deus.

In multitúdine misericórdiæ tuæ exáudi me, * in veritáte salútis tuæ.

Eripe me de luto, ut non infigar : * libera me ab iis qui odérunt me, et de profúndis aquárum.

Non me demérgat tempéstas aquæ, neque absórbeat me profúndum : * neque úrgeat super me púteus os suum.

Exáudi me Dómine, quóniam benigna est misericórdia tua : * secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum réspice in me.

Et ne avértas fáciem tuam a púero tuo : * quóniam tribulor, velóciter exáudi me.

Inténde ánimæ meæ, et líbera eam : * propter inimícos meos éripe me.

Tu scis improvérium meum, et confusiónem meam, * et reveréntiam meam.

In conspéctu tuo sunt ómnes qui tribulant me : * improvérium expectávit cor meum, et miséria.

Et sustínui qui simul contristarétur, et non fuit : * et qui consolarétur, et non invéni.

Et dedérunt in escam meam fel : * et in siti mea potavérunt me acéto.

Fiat mensa eórum coram ipsis in láqueum, * et in retributiónes, et in scándalum.

Obscuréntur óculi eórum ne videant : * et dorsum eórum semper incúrva.

Effúnde super eos iram tuam : * et furor iræ tuæ comprehéndat eos.

Fiat habitátio eórum desérta : * et in tabernáculis eórum non sit qui inhábitet.

Quóniam quem tu percussísti, persecúti sunt : * et super dolórem vúlnerum meórum addidérunt.

Appóne iniquitátem super iniquitátem eórum : * et non intrent in justítiam tuam.

Deleántur de libro vivéntium : * et cum justis non scribántur.

Ego sum pauper et dólens : * salus tua Deus suscépit me.

Laudábo nomen Dei cum cántico : * et magnificábo eum in laude :

Et placébit Deo super vitulum novéllum, * córnua producéntem et úngulas.

Videant páuperes, et læténtur : * quærite Deum, et vivet ánima vestra.

Quóniam exaudívit páuperes Dóminus : * et vinctos suos non despéxit.

Laudent illum cœli et terra, * mare, et ómnia reptília in eis.

Quóniam Deus salvam fáciet Sion : * et ædificabúntur civitátes Juda.

Et inhabitábunt ibi, * et hereditáte acquirent eam.

Et semen servórum ejus possidébit eam : * et qui dilí-

gunt nomen ejus, habitábunt in ea.

PSALMUS 69.

DEUS in adjutórium meum inténde : * Dómine ad adjuvándum me festina.

Confundántur et revereántur, * qui quærunt ánimam meam.

Avertántur retrórsum, et erubéscant, * qui volunt mihi mala :

Avertántur statim erubescéntes, * qui dicunt mihi : Euge, euge.

Exúltent et læténtur in te omnes qui quærunt te, * et dicant semper : Magnificétur Dóminus, qui diligunt salutáre tuum.

Ego vero egénus, et páuper sum : * Deus ádjuva me.

Adjútor meus, et liberátor meus es tu : * Dómine ne moréris.

Ant. Dómine Deus in adjutórium meum inténde.

Ant. t. 6. Esto mihi.

PSALMUS 70.

IN te Dómine sperávi, non confúndar in ætérnum : * in justítia tua líbera me, et éripe me.

Inclína ad me aurem tuam, * et salva me.

Esto mihi in Deum protectórem, et in locum munítum : * ut salvum me fácias.

Quóniam firmaméntum meum, * et refúgium meum es tu.

Deus meus éripe me de manu peccatóris, * et de manu contra legem agéntis, et iníqui :

Quóniam tu es patiéntia mea Dómine : * Dómine spes mea a juventúte mea.

In te confirmátus sum ex útero : * de ventre matris meæ tu es protéctor meus.

In te cantátio mea semper : * tamquam prodígium factus sum multis : et tu adjútor fortis.

Repleátur os meum laude, ut cantem glóriam tuam ; * tota die magnitúdinem tuam.

Ne projícias me in témpore senectútis : * cum defécerit virtus mea, ne derelínquas me.

Quia dixérunt inimíci mei mihi : * et qui custodiébant ánimam meam, consílium fecérunt in unum,

Dicéntes : Deus derelíquit eum, persequímini, et comprehéndite eum : * quia non est qui erípiat.

Deus ne elongéris a me : * Deus meus in auxílium meum réspice.

Confundántur, et deficiant detrahéntes ánimæ meæ : * operiántur confusióne et pudóre, qui quærunt mala mihi.

Ego autem semper sperábo : * et adjíciam super ómnem laudem tuam.

Os meum annuntiábit justítiam tuam ; * tota die salutáre tuum.

Quóniam non cognóvi litteratúram, introíbo in poténtias Dómini : * Dómine memorábor justitiæ tuæ solius.

Deus docuisti me a juven-

túte mea : * et usque nunc pronuntiábo mirabília tua :

Et usque in senéctam et sénium : * Deus ne derelínquas me,

Donec annúntiem bráchium tuum * generatióni omni, quæ ventúra est ;

Poténtiam tuam, et justítiam tuam Deus usque in altíssima, quæ fecísti magnália : * Deus quis símilis tibi?

Quantas ostendísti mihi tribulatiónes multas, et malas : et convérsus vivificásti me : * et de abyssis terræ íterum reduxísti me :

Multiplicásti magnificéntiam tuam : * et convérsus consolátus es me.

Nam et ego confitébor tibi in vasis psalmi veritátem tuam : * Deus psallam tibi in cíthara, sanctus Israel.

Exultábunt lábia mea cum cantávero tibi ; * et ánima mea, quam redemísti.

Sed et lingua mea tota die meditábitur justítiam tuam : * cum confúsi et revériti fúerint qui quærunt mala mihi.

PSALMUS 71.

DEUS judícium tuum regi da : * et justítiam tuam fílio regis.

Judicáre pópulum tuum in justítia, * et páuperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo, * et colles justítiam.

Judicábit páuperes pópuli, et salvos fáciet fílios páuperum : * et humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum sole, et ante lunam, * in generatióne et generatiónem.

Descéndet sicut plúvia in vellus, * et sicut stillicídia stillántia super terram.

Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur a mari usque ad mare, * et a flúmine usque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthiopes : * et inimíci ejus terram lingent.

Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent : * reges Arabum et Saba dona addúcent :

Et adorábunt eum omnes reges terræ : * omnes Gentes sérvient ei :

Quia liberábit páuperem a poténte ; * et páuperem, cui non erat adjútor.

Parcet páuperi et ínopi : * et ánimas páuperum salvas fáciet.

Ex usúris et iniquitáte rédimet ánimas eórum : * et honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, et dábitur ei de auro Arábiæ, et adorábunt de ipso semper : * tota die benedícent ei.

Et erit firmaméntum in terra in súmmis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus : * et florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedíctum in sæcula : * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicéntur in ipso omnes tribus terræ : * omnes Gentes magnificábunt eum.

Benedíctus Dóminus Deus Israel, * qui facit mirabília solus :

Et benedíctum nomen majestátis ejus in ætérnum : * et replébitur majestáte ejus omnis terra : fiat, fiat.

Ant. Esto mihi Dómine in Deum protectórem.

Ant. t. 8. Liberásti virgam.

PSALMUS 72.

QUAM bonus Israel Deus * his, qui recto sunt corde!

Mei autem pene moti sunt pedes : * pene effúsi sunt gressus mei.

Quia zelávi super iníquos, * pacem peccatórum videns.

Quia non est respéctus morti eórum; * et firmaméntum in plaga eórum.

In labóre hóminum non sunt, * et cum homínibus non flagellabúntur.

Ideo ténuit eos supérbia, * opérti sunt iniquitáte, et impietáte sua.

Pródiit quasi ex ádipe iníquitas eórum : * transiérunt in affectum cordis.

Cogitavérunt, et locúti sunt nequítiam, * iniquitátem in excélso locúti sunt.

Posuérunt in cœlum os suum : * et lingua eórum transívit in terra.

Ideo convertétur pópulus meus hic : * et dies pleni inveniéntur in eis.

Et dixérunt : Quómodo scit Deus, * et si est sciéntia in excélso?

Ecce ipsi peccatóres, et abundántes in sæculo, * obtinuérunt divítias.

Et dixi : Ergo sine causa justificávi cor meum, * et lavi inter innocéntes manus meas.

Et fui flagellátus tota die, * et castigátio mea in matutínis.

Si dicébam : Narrábo sic : * ecce natiónem filiórum tuórum reprobávi.

Existimábam ut cognóscerem hoc, * labor est ante me.

Donec intrem in sanctuárium Dei : * et intélligam in novíssimis eórum.

Verúmtamen propter dolos posuísti eis : * dejecísti eos dum allevaréntur.

Quómodo facti sunt in desolatiónem, súbito defecérunt : * periérunt propter iniquitátem suam.

Velut sómnium surgéntium Dómine, * in civitáte tua imáginem ipsórum ad nihilum rédiges.

Quia inflammátum est cor meum, et renes mei commutáti sunt : * et ego ad nihilum redáctus sum, et nescívi.

Ut juméntum factus sum apud te : * et ego semper tecum.

Tenuísti manum déxteram meam : et in voluntáte tua deduxísti me, * et cum glória suscepísti me.

Quid enim mihi est in cœlo? * et a te quid vólui super terram?

Defécit caro mea, et cor meum : * Deus cordis mei, et pars mea Deus in ætérnum.

Quia ecce, qui elóngant se a te, peribunt : * perdidísti omnes, qui fornicántur abs te.

Mihi, autem adhærére Deo bonum est : * pónere in Dómino Deo spem meam :

Ut annúntiem omnes prædicatiónes tuas, * in portis filiæ Sion.

PSALMUS 73.

UT quid Deus repulísti in finem : * irátus est furor tuus super oves páscuæ tuæ?

Memor esto congregatiónis tuæ, * quam possedísti ab initio.

Redemísti virgam hæreditátis tuæ : * mons Sion, in quo habitásti in eo.

Leva manus tuas in supérbias eórum in finem : * quanta malignátus est inimícus in sancto?

Et gloriáti sunt qui odérunt te, * in médio solemnitátis tuæ.

Posuérunt signa sua, signa : * et non cognovérunt sicut in éxitu super summum.

Quasi in silva lignórum secúribus excidérunt jánuas ejus in idipsum : * in secúri et áscia dejecérunt eam.

Incendérunt igni Sanctuárium tuum : * in terra polluérunt tabernáculum nóminis tui.

Dixérunt in corde suo cognátio eórum simul : * Quiéscere faciámus omnes dies festos Dei a terra.

Signa nostra non vídimus, jam non est Prophéta : * et nos non cognóscet ámplius.

Usquequo Deus improperábit inimícus : * irritat adversárius nomen tuum in finem?

Ut quid avértis manum tuam, et déxteram tuam, * de médio sinu tuo in finem?

Deus autem Rex noster ante sæcula, * operátus est salútem in médio terræ.

Tu confirmásti in virtúte tua mare : * contribulásti cápita dracónum in aquis.

Tu confregísti cápita dracónis : * dedísti eum escam pópulis Æthiopum.

Tu dirupísti fontes, et torréntes : * tu siccásti flúvios Ethan.

Tuus est dies, et tua est nox : * tu fabricátus es auróram et solem.

Tu fecísti omnes términos terræ : * æstátem et ver tu plasmásti ea.

Memor esto hujus, inimícus improperávit Dómino : * et pópulus insípiens incitávit nomen tuum.

Ne tradas béstiis ánimas confiténtes tibi, * et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem.

Réspice in testaméntum tuum : * quia repléti sunt, qui obscuráti sunt terræ dómibus iniquitátum.

Ne avertátur húmilis factus

onfúsus : * páuper et inops audábunt nomen tuum.

Exúrge Deus, júdica causam uam : * memor esto impropeiórum tuórum, eórum quæ ab nsipiénte sunt tota die.

Ne obliviscáris voces [illegible] órum tuórum : * superbia órum, qui te odérunt, ascendit semper.

Ant. Liberásti virgam hæreditátis tuæ.

Ant. t. 8. *f* Et invocábimus.

PSALMUS 74.

CONFITEBIMUR tibi Deus : * et confitébimur, et invocábimus nomen tuum.

Narrábimus mirabília tua : * cum accépero tempus, ego justítias judicábo.

Liquefácta est terra, et omnes qui hábitant in ea : * ego confirmávi colúmnas ejus.

Dixi iniquis : Nolíte iníque ágere : * et delinquéntibus : Nolíte exaltáre cornu :

Nolíte extóllere in altum cornu vestrum : * nolíte loqui advérsus Deum iniquitátem.

Quia neque ab Oriénte, neque ab Occidénte, neque a desértis móntibus : * quóniam Deus judex est.

Hunc humiliat, et hunc exáltat : * quia calix in manu Dómini vini meri plenus misto.

Et inclinávit ex hoc in hoc : verúmtamen fæx ejus non est exinanita : * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in sæculum : * cantábo Deo Jacob.

Et ómnia córnua peccatórum confríngam : * et exaltabúntur córnua justi.

PSALMUS 75.

NOTUS in Judæa Deus ; * in Israel magnum nomen ejus :

Et factus est in pace locus ejus, * et habitátio ejus in Sion.

Ibi confrégit poténtias árcuum, * scutum, gládium, et bellum.

Illúminans tu mirabíliter a móntibus ætérnis : * turbáti sunt omnes insipiéntes corde.

Dormiérunt somnum suum : * et nihil invenérunt omnes viri divitiárum in manibus suis.

Ab increpatióne tua Deus Jacob * dormitavérunt qui ascendérunt equos.

Tu terríbilis es, et quis resístet tibi ? * ex tunc ira tua.

De cœlo audítum fecísti judícium : * terra trémuit et quiévit.

Cum exúrgeret in judícium Deus, * ut salvos fáceret omnes mansuétos terræ.

Quóniam cogitátio hóminis confitébitur tibi : * et reliquiæ cogitatiónis diem festum agent tibi.

Vovéte, et réddite Dómino Deo vestro, * omnes qui in circúitu ejus affértis múnera.

Terríbili et ei qui aufert spíritum princípum, * terríbili apud reges terræ.

Ant. Et invocábimus nomen tuum Dómine.

Ant. t. 5. Tu es Deus.

PSALMUS 76.

VOCE mea ad Dóminum clamávi: * voce mea ad Deum, et inténdit mihi.

In die tribulatiónis meæ Deum exquisívi, mánibus meis nocte contra eum : * et non sum decéptus.

Rénuit consolári ánima mea, * memor fui Dei, et delectátus sum, et exercitátus sum : et defécit spíritus meus.

Anticipavérunt vigílias óculi mei : * turbátus sum, et non locútus.

Cogitávi dies antíquos : * et annos ætérnos in mente hábui.

Et meditátus sum nocte cum corde meo, * et exercitábar, et scopébam spíritum meum.

Numquid in ætérnum projíciet Deus : * aut non appónet ut complacítior sit adhuc ?

Aut in finem misericórdiam suam abscindet, * a generatióne in generatiónem?

Aut obliviscétur miseréri Deus? * aut continébit in ira sua misericórdias suas?

Et dixi, Nunc cœpi : * hæc mutátio déxteræ Excélsi.

Memor fui óperum Dómini : * quia memor ero ab initio mirabílium tuórum.

Et meditábor in ómnibus opéribus tuis : * et in adinventiónibus tuis exercébor.

Deus in sancto via tua : quis Deus magnus sicut Deus noster? *. tu es Deus qui facis mirabília.

Notam fecísti in pópulis virtútem tuam : * redemísti in bráchio tuo pópulum tuum, filios Jacob, et Joseph.

Vidérunt te aquæ Deus, vidérunt te aquæ : * et timuérunt, et turbátæ sunt abyssi.

Multitúdo sónitus aquárum: * vocem dedérunt nubes.

Etenim sagittæ tuæ tránseunt : * vox tonítrui tui in rota.

Illuxérunt coruscatiónes tuæ orbi terræ : * commóta est, et contrémuit terra.

In mari via tua, et sémitæ tuæ in aquis multis : * et vestígia tua non cognoscéntur.

Deduxísti sicut oves pópulum tuum, * in manu Móysi et Aaron.

PSALMUS 77.

ATTENDITE pópule meus legem meam : * inclináte aurem vestram in verba oris mei.

Apériam in parábolis os meum : * loquar propositiónes ab initio.

Quanta audívimus, et cognóvimus ea : * et patres nostri narravérunt nobis.

Non sunt occultáta a filiis eórum, * in generatióne áltera.

Narrántes laudes Dómini, et virtútes ejus, * et mirabília ejus quæ fecit.

Et suscitávit testimónium in Jacob : * et legem pósuit in Israel.

Quanta mandávit pátribus nostris nota fácere ea filiis suis : * ut cognóscat generátio áltera.

Fílii qui nascéntur, et exúr-

ent, * et narrábunt filiis suis.
Ut ponant in Deo spem suam, et non obliviscántur ópera Dei : * et mandáta ejus exquírant.
Ne fiant sicut patres eórum, * generátio prava et exásperans :
Generátio, quæ non diréxit cor suum : * et non est créditus cum Deo spíritus ejus.
Fílii Ephrem intendéntes et mitténtes arcum, * convérsi sunt in die belli.
Non custodiérunt testaméntum Dei : * et in lege ejus noluérunt ambuláre.
Et obliti sunt benefactórum ejus, * et mirabílium ejus, quæ osténdit eis.
Coram pátribus córum fecit mirabília in terra Ægypti, * in campo Táneos.
Interrúpit mare, et perdúxit eos : * et státuit aquas quasi in utre.
Et dedúxit eos in nube diéi, * et tota nocte in illuminatióne ignis.
Interrúpit petram in eremo : * et adaquávit eos velut in abysso multa.
Et edúxit aquam de petra : * et dedúxit tamquam flúmina aquas.
Et apposuérunt adhuc peccáre ei : * in iram excitavérunt Excélsum in inaquóso.
Et tentavérunt Deum in córdibus suis : * ut péterent escas animábus suis.
Et male locúti sunt de Deo : * dixérunt : Numquid póterit Deus paráre mensam in deserto?

Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, * et torrentes inundavérunt.
Numquid et panem póterit dare, * aut paráre mensam pópulo suo?
Ideo audívit Dóminus, et distulit : * et ignis accénsus est in Jacob, et ira ascéndit in Israel.
Quia non credidérunt in Deo, * nec speravérunt in salutári ejus.
Et mandávit núbibus désuper, * et jánuas cœli apéruit.
Et pluit illis manna ad manducándum, * et panem cœli dedit eis.
Panem Angelórum manducávit homo : * cibária misit eis in abundántia.
Tránstulit Austrum de cœlo : * et indúxit in virtúte sua Africum.
Et pluit super eos sicut púlverem carnes, * et sicut arénam maris volatilia pennáta.
Et cecidérunt in médio castrórum eórum, * circa tabernácula eórum.
Et manducavérunt, et saturáti sunt nimis, et desidérium eórum áttulit eis : * non sunt fraudáti a desidério suo.
Adhuc escæ eórum erant in ore ipsórum, * et ira Dei ascéndit super eos.
Et occídit pingues eórum, * et eléctos Israel impedivit.
In ómnibus his peccavérunt adhuc : * et non credidérunt in mirabílibus ejus.
Et defecérunt in vanitáte

dies eórum, * et anni eórum cum festinatióne.

Cum occideret eos, quærébant eum : * et revertebántur, et dilúculo veniébant ad eum.

Et rememoráti sunt quia Deus adjútor est eórum : * et Deus excélsus redémptor eórum est.

Et dilexérunt eum in ore suo, * et lingua sua mentíti sunt ei :

Cor autem eórum non erat rectum cum eo : * nec fidéles hábiti sunt in testaménto ejus.

Ipse autem est miséricors, et propítius fiet peccátis eórum, * et non dispérdet eos.

Et abundávit, ut avérteret iram suam : * et non accéndit omnem iram suam.

Et recordátus est quia caro sunt : * spíritus vadens, et non rédiens.

Quóties exacerbavérunt eum in desérto, * in iram concitavérunt eum in inaquóso?

Et convérsi sunt, et tentavérunt Deum : * et sanctum Israel exacerbavérunt.

Non sunt recordáti manus ejus, * die qua redémit eos de manu tribulántis,

Sicut pósuit in Ægypto signa sua, * et prodígia sua in campo Táneos.

Et convértit in sánguinem flúmina eórum, * et imbres eórum, ne bíberent.

Misit in eos cœnomyíam, et comédit eos : * et ranam, et dispérdidit eos.

Et dedit ærúgini fructus eórum, * et labóres eórum locústæ.

Et occídit in grándine víneas eórum, * et moros eórum in pruína.

Et trádidit grándini juménta eórum, * et possessiónem eórum igni.

Misit in eos iram indignatiónis suæ, * indignatiónem, et iram, et tribulatiónem : immissiónes per Angelos malos.

Viam fecit sémitæ iræ suæ, non pepércit a morte animábus eórum : * et juménta eórum in morte conclúsit.

Et percússit omne primogénitum in terra Ægypti : * primítias omnis labóris eórum in tabernáculis Cham.

Et ábstulit sicut oves pópulum suum : * et perdúxit eos tamquam gregem in desérto.

Et dedúxit eos in spe, et non timuérunt : * et inimícos eórum opéruit mare.

Et indúxit eos in montem sanctificatiónis suæ; * montem quem acquisívit déxtera ejus.

Et ejécit a fácie eórum Gentes : * et sorte divísit eis terram in funículo distributiónis.

Et habitáre fecit in tabernáculis eórum * tribus Israel.

Et tentavérunt, et exacerbavérunt Deum excélsum : * et testimónia ejus non custodiérunt.

Et avertérunt se, et non servavérunt pactum : * quemádmodum patres eórum, conversi sunt in arcum pravum.

In iram concitavérunt eum in cóllibus suis : * et in sculptilibus suis ad æmulatiónem eum provocavérunt.

Audivit Deus et sprevit : * et ad nihilum redégit valde Israel.

Et répulit tabernáculum Silo, * tabernáculum suum, ubi habitávit in homínibus.

Et trádidit in captivitátem virtútem eórum : * et pulchritúdinem eórum in manus inimici.

Et conclúsit in gládio pópulum suum : * et hæreditátem suam sprevit.

Júvenes eórum comédit ignis : * et vírgines eórum non sunt lamentátæ.

Sacerdótes eórum in gládio cecidérunt : * et víduæ eórum non plorabántur.

Et excitátus est tamquam dórmiens Dóminus, * tamquam potens crapulátus a vino.

Et percússit inimicos suos in posterióra : * oppróbrium sempitérnum dedit illis.

Et répulit tabernáculum Joseph : * et tribum Ephraim non elégit :

Sed elégit tribum Juda, * montem Sion quem diléxit.

Et ædificávit sicut unicórnium sanctificium suum in terra, * quam fundávit in sæcula.

Et elégit David servum suum, et sústulit eum de grégibus óvium : * de post fœtántes accépit eum,

Páscere Jacob servum suum, * et Israel hæreditátem suam.

Et pavit eos in innocéntia cordis sui : * et in intelléctibus mánuum suárum dedúxit eos.

Ant. Tu es Deus, qui facis mirabilia.

Ant. t. 8. *f* Propítius esto.

PSALMUS 78.

DEUS venérunt Gentes in hæreditátem tuam, polluérunt templum sanctum tuum : * posuérunt Jerúsalem in pomórum custódiam.

Posuérunt morticína servórum tuórum, escas volatilibus cœli ; * carnes sanctórum tuórum béstiis terræ.

Effudérunt sánguinem eórum tamquam aquam in circúitu Jerúsalem : * et non erat qui sepeliret.

Facti sumus oppróbrium vicínis nostris ; * subsannátio, et illúsio his, qui in circúitu nostro sunt.

Usquequo Dómine irascéris in finem : * accendétur velut ignis zelus tuus ?

Effúnde iram tuam in Gentes, quæ te non novérunt ; * et in regna, quæ nomen tuum non invocavérunt :

Quia comedérunt Jacob : * et locum ejus desolavérunt.

Ne memineris iniquitátum nostrárum antiquárum, cito anticipent nos misericórdiæ tuæ : * quia páuperes facti sumus nimis.

Adjuva nos Deus salutáris noster : et propter glóriam nóminis tui Dómine líbera nos : *

et propítius esto peccátis nostris propter nomen tuum:

Ne forte dicant in Géntibus: Ubi est Deus eórum? * et innotéscat in natiónibus coram óculis nostris,

Ultio sánguinis servórum tuórum, qui effúsus est; * intróeat in conspéctu tuo gémitus compeditórum.

Secúndum magnitúdinem bráchii tui, * pósside fílios mortificatórum.

Et redde vicínis nostris séptuplum in sinu eórum: * impropérium ipsórum, quod exprobravérunt tibi Dómine.

Nos autem pópulus tuus, et oves páscuæ tuæ, * confitébimur tibi in sæculum.

In generatiónem et generatiónem * annuntiábimus laudem tuam.

PSALMUS 79.

QUI regis Israel, inténde: * qui dedúcis velut ovem Joseph.

Qui sedes super Chérubim, * manifestáre coram Ephraim, Bénjamin, et Manásse.

Excita poténtiam tuam, et veni, * ut salvos fácias nos.

Deus convérte nos: * et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.

Dómine Deus virtútum, * quoúsque irascéris super oratiónem servi tui?

Cibábis nos pane lacrymárum: * et potum dabis nobis in lácrymis in mensúra?

Posuísti nos in contradictiónem vicínis nostris: * et inimíci nostri subsannavérunt nos.

Deus virtútum convérte nos: * et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.

Vineam de Ægypto transtulísti: * ejecísti Gentes, et plantásti eam.

Dux itinéris fuísti in conspéctu ejus: * plantásti radices ejus, et implévit terram.

Opéruit montes umbra ejus: * et arbústa ejus cedros Dei.

Exténdit pálmites suos usque ad mare, * et usque ad flumen propágines ejus.

Ut quid destruxísti macériam ejus: * et vindémiant eam omnes, qui prætergrediúntur viam?

Exterminávit eam aper de silva: * et singulàris ferus depástus est eam.

Deus virtútum convértere: * réspice de cœlo, et vide, et visita víneam istam.

Et pérfice eam, quam plantávit déxtera tua: * et super filium hóminis, quem confirmásti tibi.

Incénsa igni, et suffóssa * ab increpatióne vultus tui períbunt.

Fiat manus tua super virum déxteræ tuæ, * et super filium hóminis, quem confirmásti tibi.

Et non discédimus a te, vivificábis nos: * et nomen tuum invocábimus.

Dómine Deus virtútum con-

vérte nos : * et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.

Ant. Propítius esto peccátis nostris Dómine.

Per Annum, ℣. Gaudébunt lábia mea, cum cantávero tibi. ℟. Et ánima mea, quam redémísti.

In Adventu, ℣. Ex Sion spécies decóris ejus. ℟. Deus noster maniféste véniet.

Pro uno Martyre, ℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Pro pluribus Martyribus, ℣. Lætámini in Dómino, et exultáte justi, ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Pro Confessore Pontifice, et non Pontifice, ℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Pro una Sancta, ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Intende, próspere procéde, et regna.

AD LAUDES.

Ant. t. 8. Tibi soli peccávi, Dómine miserére mei.

Psalm. Miserére mei, *p.* 56.

Ant. t. 6. Dómine.

PSALMUS 89.

DOMINE, refúgium factus es nobis, * a generatióne in generatiónem.

Priúsquam montes fierent, aut formarétur terra et orbis; * a sæculo et usque in sæculum tu es Deus.

Ne avértas hóminem in humilitátem : * et dixísti : Convertímini fílii hóminum.

Quóniam mille anni ante óculos tuos, * tamquam dies hestérna quæ prætériit,

Et custódia in nocte, * quæ pro níhilo habéntur, eórum anni erunt.

Mane sicut herba tránseat, mane flóreat, et tránseat, * Véspere décidat, indúret, et aréscat.

Quia defécimus in ira tua, * et in furóre tuo turbáti sumus.

Posuisti iniquitátes nostras in conspéctu tuo, * sæculum nostrum in illuminatióne vultus tui.

Quóniam omnes dies nostri defecérunt : * et in ira tua defécimus.

Anni nostri sicut aránea meditabúntur, * dies annórum nostrórum in ipsis, septuagínta anni.

Si autem in potentátibus, octogínta anni : * et amplius eórum labor et dolor.

Quóniam supervénit mansuetúdo, * et corripiémur.

Quis novit potestátem iræ tuæ, * et præ timóre tuo iram tuam dinumeráre?

Déxteram tuam sic notam fac; * et eruditos corde in sapiéntia.

Convértere Domine úsquequo? * et deprecábilis esto super servos tuos.

Repléti sumus mane misericórdia tua : * et exultávimus, et delectáti sumus ómnibus diébus nostris.

Lætáti sumus pro diébus, qui-

bus nos humiliásti : * annis quibus vidimus mala.

Réspice in servos tuos, et in ópera tua : * et dirige fílios eórum.

Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, et ópera mánuum nostrárum dirige super nos : * et opus mánuum nostrárum dirige.

Ant. Dómine refúgium factus es nobis.

Ant. t. 1. f In matutínis meditábor in te.

Psalm. Deus Deus meus, *p.* 17.

Ant. t. 4. Cantémus.

CANTICUM MOYSI. *Exodi* 15.

CANTEMUS Dómino : glorióse enim magnificátus est, * équum et ascensórem dejécit in mare.

Fortitúdo mea, et laus mea Dóminus, * et factus est mihi in salútem.

Iste Deus meus, et glorificábo eum : * Deus patris mei, et exaltábo eum.

Dóminus quasi vir pugnátor, omnipotens nomen ejus : * currus Pharaónis et exércitum ejus projécit in mare :

Elécti príncipes ejus submérsi sunt in mari rubro : * abyssi operuérunt eos, descendérunt in profúndum quasi lapis.

Déxtera tua Dómine magnífica est in fortitúdine : déxtera tua Dómine percússit inimícum : * et in multitúdine gloriæ tuæ deposuísti adversários tuos :

Misísti iram tuam, quæ devorávit eos sicut stipulam : * et in spíritu furóris tui congregátæ sunt aquæ :

Stetit unda fluens, * congregátæ sunt abyssi in médio mari.

Dixit inimícus : Persequar et comprehéndam, * dividam spólia, implébitur ánima mea :

Evaginábo gládium meum, * interficiet eos manus mea.

Flavit spíritus tuus, et opéruit eos mare : * submérsi sunt quasi plumbum in aquis veheméntibus.

Quis símilis tui in fórtibus Dómine ? * quis símilis tui, magníficus in sanctitáte, terribilis atque laudábilis, fáciens mirabília ?

Extendísti manum tuam, et devorávit eos terra : * dux fuísti in misericórdia tua pópulo quem redemísti.

Et portásti eum in fortitúdine tua, * ad habitáculum sanctum tuum.

Ascendérunt pópuli, et irati sunt : * dolóres obtinuérunt habitatóres Philísthiim.

Tunc conturbáti sunt príncipes Edom, robústos Moab obtínuit tremor : * obriguérunt omnes habitatóres Chánaan.

Cadat super eos formído et pa[illegible], * in magnitúdine bra[illegible] tui :

Fiant immóbiles quasi lapis, donec pertránseat pópulus tuus Dómine, * donec pertránseat pópulus tuus iste, quem posse[illegible]

Introdúces eos, et plantábis in monte hæreditátis tuæ, *

firmíssimo habitáculo tuo quod operátus es Dómine :

Sanctuárium tuum Dómine, quod firmavérunt manus tuæ.* Dóminus regnábit in ætérnum, et ultra.

Ingréssus est enim eques Phárao cum cúrribus et equítibus ejus in mare : * et redúxit super eos Dóminus aquas maris :

Filii autem Israel ambulavérunt per siccum * in médio ejus.

Ant. Cantémus Dómino glorióse.

Ant. t. 6. In sanctis ejus laudáte Deum.

Psalmus. Laudáte Dóminum de cœlis, *p.* 19.

Capitulum. *Rom.* 13. *d*

Nox præcéssit, dies autem appropinquávit : abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis : sicut in die honéste ambulémus.

Hymnus.

Lux ecce surgit áurea :
Pallens facéssat cæcitas,
Quæ nosmet in præceps diu
Erróre traxit dévio.

Hæc lux serénum cónferat,
Purósque nos præstet sibi :
Nihil loquámur súbdolum :
Volvámus obscúrum nihil.

Sic tota decúrrat dies,
Ne lingua mendax, ne manus,
Oculive peccent lúbrici,
Ne noxa corpus inquinet.

Speculátor adstat désuper
Qui nos diébus ómnibus,
Actúsque nostros próspicit
A luce prima in vésperum.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exultávimus, et delectáti sumus.

Ad Bened. Ant. t. 1. *f* In sanctitáte serviámus Dómino, et liberábit nos ab inimícis nostris.

Preces quando dicuntur, habentur supra in secunda Feria, p. 58.

FERIA SEXTA AD MATUTINUM.

Invitat. Adorémus Dóminum, * Quóniam ipse fecit nos.

Psalm. Veníte, exultémus, *p.* 2.

Hymnus.

Tu Trinitátis Unitas,
Orbem poténter quæ regis,
Attende laudis cánticum,
Quod excubántes psállimus.

Nam léctulo consúrgimus
Noctis quiéto témpore,
Ut flagitémus ómnium
A te medélam vúlnerum.

Quo fraude quidquid dæmonum
In nóctibus deliquimus,
Abstérgat illud cœlitus
Tuæ potéstas glóriæ.

Ne corpus adstet sórdidum,
Nec torpor instet córdium,
Nec criminis contágio
Tepéscat ardor spíritus.

Ob hoc Redémptor, quæsumus,
Reple tuo nos lúmine,

Per quod diérum círculis,
Nullis ruámus áctibus.

Præsta, Pater piissime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum.
Amen.

Ant. t. 1. l Exultáte.

PSALMUS 80.

EXULTATE Deo adjutóri nostro: * jubiláte Deo Jacob.

Súmite psalmum, et date tympanum: * psaltérium jucúndum cum cithara.

Buccináte in Neoménia tuba, * in insígni die solemnitátis vestræ:

Quia præcéptum in Israel est: * et judícium Deo Jacob.

Testimónium in Joseph pósuit illud, cum exíret de terra Ægypti: * linguam quam non nóverat, audívit.

Divértit ab onéribus dorsum ejus: * manus ejus in cóphino serviérunt.

In tribulatióne invocásti me, et liberávi te: * exaudívi te in abscóndito tempestátis: probávi te apud aquam contradictiónis.

Audi pópulus meus, et contestábor te; * Israel si audíeris me, non erit in te deus recens, neque adorábis deum aliénum.

Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui edúxi te de terra Ægypti: * diláta os tuum, et implébo illud.

Et non audívit pópulus meus vocem meam: * et Israel non inténdit mihi.

Et dimísi eos secúndum desidéria cordis eórum, * ibunt in adinventiónibus suis.

Si pópulus meus audísset me: * Israel si in vías meas ambulásset:

Pro nihilo fórsitan inimícos eórum humiliássem: * et super tribulántes eos misissem manum meam.

Inimíci Dómini mentíti sunt ei: * et erit tempus eórum in sæcula.

Et cibávit eos ex ádipe fruménti: * et de petra, melle saturávit eos.

PSALMUS 81.

DEUS stetit in synagóga deórum: * in médio autem deos dijúdicat.

Usquequo judicátis iniquitátem: * et fácies peccatórum súmitis?

Judicáte egéno, et pupillo: húmilem et páuperem justificáte.

Erípite páuperem: * et egénum de manu peccatóris liberáte.

Nesciérunt, neque intellexérunt, in ténebris ámbulant: movebúntur ómnia fundaménta terræ.

Ego dixi: Dii estis, * et filii Excélsi omnes.

Vos autem sicut hómines moriémini: * et sicut unus de princípibus cadétis.

Surge Deus, júdica terram: * quóniam tu hæreditábis in ómnibus Géntibus.

Ant. Exultáte Deo adjutóri nostro.

Ant. t. 6. Tu solus.

PSALMUS 82.

DEUS, quis símilis erit tibi? * ne táceas, neque compescáris Deus:

Quóniam ecce inimíci tui sonuérunt: * et qui odérunt te, extulérunt caput.

Super pópulum tuum malignavérunt consílium: * et cogitáverunt advérsum sanctos tuos.

Dixérunt: Veníte, et dispergámus eos de gente: * et non memorétur nomen Israel ultra.

Quóniam cogitavérunt unanimíter: * simul advérsum te testaméntum disposuérunt, tabernácula Idumæórum et Ismahelitæ:

Moab, et Agaréni, Gebal, et Ammon, et Amalec: * alienígenæ cum habitántibus Tyrum.

Etenim Assur venit cum illis: * facti sunt in adjutórium fíliis Lot.

Fac illis sicut Mádian, et Sísaræ: * sicut Jabin in torrénte Cison.

Disperiérunt in Endor: * facti sunt ut stercus terræ.

Pone príncipes eórum sicut Oreb, et Zeb, * et Zébee, et Sálmana:

Omnes príncipes eórum, * qui dixérunt: Hæreditáte possideámus sanctuárium Dei.

Deus meus pone illos ut rotam, * et sicut stipulam ante fáciem venti.

Sicut ignis qui combúrit sil-

vam: * et sicut flamma combúrens montes:

Ita persequéris illos in tempestáte tua: * et in ira tua turbábis eos.

Imple fácies eórum ignomínia: * et quærent nomen tuum, Dómine.

Erubéscant, et conturbéntur in sæculum sæculi: * et confundántur, et péreant.

Et cognóscant quia nomen tibi Dóminus: * tu solus Altíssimus in omni terra.

PSALMUS 83.

QUAM dilécta tabernácula tua Dómine virtútum! * concupíscit et déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum et caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

Etenim passer invénit sibi domum, * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua Dómine virtútum: * Rex meus, et Deus meus.

Beáti qui hábitant in domo tua Dómine: * in sæcula sæculórum laudábunt te.

Beátus vir, cujus est auxílium abs te: * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrymárum, in loco quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem: * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtútum exáudi oratiónem meam: * áuribus pércipe Deus Jacob.

Protéctor noster áspice De-

us: * et réspice in fáciem Christi tui.

Quia melior est dies una in átriis tuis * super millia.

Elégi abjéctus esse in domo Dei mei, * magis quam habitáre in tabernáculis peccatórum.

Quia misericórdiam et veritátem diligit Deus: * grátiam et glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtútum, beátus homo, qui sperat in te.

Ant. Tu solus Altíssimus super omnem terram.

Ant. t. 6. Benedixísti.

PSALMUS 84.

BENEDIXISTI Dómine terram tuam: * avertísti captivitátem Jacob.

Remisísti iniquitátem plebis tuæ: * operuísti ómnia peccáta córum.

Mitigásti omnem iram tuam: * avertísti ab ira indignatiónis tuæ.

Convérte nos Deus salutáris noster: * et avérte iram tuam a nobis.

Numquid in ætérnum irascéris nobis? * aut exténdes iram tuam a generatióne in generatiónem.

Deus tu convérsus vivificábis nos: * et plebs tua lætábitur in te.

Osténde nobis Domine misericórdiam tuam: * et salutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus: * quóniam loquétur pacem in plebem suam,

Et super sanctos suos, * et in eos qui convertúntur ad cor.

Verúmtamen prope timéntes eum salutáre ipsíus: * ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia et véritas obviavérunt sibi: * justítia et pax osculátæ sunt.

Véritas de terra orta est: et justítia de cœlo prospéxit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem: * et terra nostra dabit fructum suum.

Justítia ante eum ambulábit: * et ponet in via gressus suos.

PSALMUS 85.

INCLÍNA Dómine aurem tuam et exáudi me: * quóniam inops et pauper sum ego.

Custódi ánimam meam, quóniam sanctus sum: * salvum fac servum tuum, Deus meus sperántem in te.

Miserére mei Dómine, quóniam ad te clamávi tota die: lætífica ánimam servi tui, quóniam ad te Dómine ánimam meam levávi.

Quóniam tu Dómine suávis et mitis, * et multæ misericórdiæ ómnibus invocántibus te.

Auribus pércipe Dómine oratiónem meam: * et inténde voci deprecatiónis meæ.

In die tribulatiónis meæ clamávi ad te: * quia exaudísti me.

Non est símilis tui in diis
ómine: * et non est secún-
um ópera tua.

Omnes Gentes quascúmque
ecísti vénient, et adorábunt
oram te Dómine: * et glori-
rábunt nomen tuum.

Quóniam magnus es tu et
ciens mirabilia: * tu es
eus solus.

Deduc me Dómine in via
a, et ingrédiar in veritáte
a: * lætétur cor meum ut
meat nomen tuum.

Confitébor tibi Dómine Deus
eus in toto corde meo, * et
orificábo nomen tuum in
térnum.

Quia misericórdia tua ma-
na est super me: * et eruísti
am meam ex inférno in-
riór.

Deus, iníqui insurrexérunt
per me, et synagóga po-
ntium quæsiérunt ánimam
eam: * et non proposuérunt
in conspéctu suo.

Et tu Dómine Deus miserá-
r et misericors, * pátiens,
multæ misericórdiæ, et ve-
x.

Réspice in me, et miserére
ei, * da impérium tuum
ero tuo: et salvum fac fi-
m ancillæ tuæ.

Fac mecum signum in bo-
m, ut vídeant qui odé-
nt me, et confundán-
r: * quóniam tu Dómine
juvísti me, et consolátus es
e.

℣. Benedixísti Dómine ter-
m tuam.

Ant. t. 6. Fundaménta ejus.

PSALMUS 86.

FUNDAMENTA ejus in móntibus sanctis: * diligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab et Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, et Tyrus et pópulus Æthiopum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea: * et ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et príncipum, * horum, qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

PSALMUS 87.

DOMINE Deus salútis meæ, * in die clamávi, et nocte coram te.

Intret in conspéctu tuo orátio mea: * inclína aurem tuam ad precem meam:

Quia repléta est malis ánima mea: * et vita mea inférno appropinquávit.

Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum: * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.

Sicut vulnerati dormiéntes in sepúlchris, quorum non es memor ámplius: * et ipsi de manu tua repúlsi sunt.

Posuérunt me in lacu inferióri: * in tenebrósis et in umbra mortis.

Super me confirmátus est fu-

ror tuus : * et omnes fluctus tuos induxísti super me.

Longe fecísti notos meos a me : * posuérunt me abominatiónem sibi.

Tráditus sum, et non egrediébar : * óculi mei languérunt præ inópia.

Clamávi ad te Dómine tota die : * expándi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabilia : * aut médici suscitábunt, et confitebúntur tibi?

Numquid narrábit áliquis, in sepúlchro misericórdiam tuam, * et veritátem tuam in perditióne?

Numquid cognoscéntur in ténebris mirabilia tua, * et justitia tua in terra oblivióni?

Et ego ad te Dómine clamávi : * et máne orátio mea prævéniet te.

Ut quid Dómine repéllis oratiónem meam : * avértis fáciem tuam a me?

Pauper sum ego, et in labóribus a juventúte mea : * exaltátus autem, humiliátus sum et conturbátus.

In me transiérunt iræ tuæ : * et terróres tui conturbavérunt me.

Circumdedérunt me sicut aqua tota die : * circumdedérunt me simul.

Elongásti a me amícum et próximum, * et notos meos a miséria.

Ant. Fundaménta ejus in móntibus sanctis.

Ant. t. 6. Benedíctus.

PSALMUS 88.

MISERICORDIAS Dómini * in ætérnum cantábo.

In generatiónem et generatiónem * annuntiábo veritátem tuam in ore meo.

Quóniam dixísti : In ætérnum misericórdia ædificábitur in cœlis : * præparábitur véritas tua in eis.

Dispósui testaméntum eléctis meis, jurávi David servo meo : * Usque in ætérnum præparábo semen tuum.

Et ædificábo in generatiónem et generatiónem * sedem tuam.

Confitebúntur cœli mirabília tua Dómine : * étenim veritátem tuam in Ecclésia sanctórum.

Quóniam quis in núbibus æquábitur Dómino : * símilis erit Deo in fíliis Dei?

Deus, qui glorificátur in consílio sanctórum : * magnus et terribilis super omnes qui in circúitu ejus sunt.

Dómine Deus virtútum quis símilis tibi? * potens es Dómine, et véritas tua in circúitu tuo.

Tu domináris potestáti maris : * motum autem flúctuum ejus tu mitigas.

Tu humiliásti sicut vulnerátum, supérbum : * in bráchio virtútis tuæ dispersísti inimícos tuos.

Tui sunt cœli, et tua est terra, orbem terræ et plenitúdinem ejus tu fundásti :

Aquilónem et mare tu creásti.

Thabor et Hermon in nómine tuo exultábunt, * tuum bráchium cum poténtia.

Firmétur manus tua, et exaltétur déxtera tua : * justítia et judícium præparátio sedis tuæ.

Misericórdia et véritas præcédent fáciem tuam : * beátus pópulus, qui scit jubilatiónem.

Dómine, in lúmine vultus tui ambulábunt, et in nómine tuo exultábunt tota die : * et in justítia tua exaltabúntur.

Quóniam glória virtútis eórum tu es : * et in beneplácito tuo exaltábitur cornu nostrum.

Quia Dómini est assúmptio nostra, * et sancti Israel Regis nostri.

Tunc locútus es in visióne sanctis tuis, et dixísti : * Pósui adjutórium in poténte : et exaltávi eléctum de plebe mea.

Invéni David servum meum : * óleo sancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliábitur ei : * et bráchium meum confortábit eum.

Nihil proficiet inimícus in eo, * et filius iniquitátis non appónet nocére ei.

Et concidam a fácie ipsíus inimícos ejus : * et odiéntes eum in fugam convértam.

Et véritas mea, et misericórdia mea cum ipso : * et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus, * et in flumínibus déxteram ejus.

Ipse invocábit me : Pater meus es tu : * Deus meus, et suscéptor salútis meæ :

Et ego primogénitum ponam illum, * excélsum præ régibus terræ.

In ætérnum sérvabo illi misericórdiam meam : * et testaméntum meum fidéle ipsi.

Et ponam in sæculum sæculi semen ejus, * et thronum ejus sicut dies cœli.

Si autem dereliquerint fílii ejus legem meam : * et in judíciis meis non ambulavérint:

Si justítias meas profanáverint : * et mandáta mea non custodíerint :

Visitábo in virga iniquitátes eórum : * et in verbéribus peccáta eórum.

Misericórdiam autem meam non dispérgam ab eo : * neque nocébo in veritáte mea :

Neque profanábo testaméntum meum : * et quæ procédunt de lábiis meis non fáciam írrita.

Semel jurávi in sancto meo, si David méntiar : * semen ejus in ætérnum manébit.

Et thronus ejus sicut sol in conspéctu meo, * et sicut luna perfécta in ætérnum : et testis in cœlo fidélis.

Tu vero repulísti et despexísti : * distulísti Christum tuum.

Evertísti testaméntum servi tui : * profanásti in terra sanctuárium ejus.

Destruxísti omnes sepes ejus : * posuísti firmaméntum ejus formídinem.

Diripuérunt eum omnes transeúntes viam : * factus est oppróbrium vicínis suis.

Exaltásti déxteram deprimentium eum : * lætificásti omnes inimícos ejus.

Avertísti adjutórium gládii ejus : * et non es auxiliátus ei in bello.

Destruxísti eum ab emundatióne : * et sedem ejus in terram collisísti.

Minorásti dies témporis ejus : * perfudísti eum confusióne.

Usquequo Dómine avértis in finem : * exardéscet sicut ignis ira tua?

Memoráre quæ mea substántia : * numquid enim vane constituísti omnes fílios hóminum?

Quis est homo, qui vivet, et non vidébit mortem : * éruet ánimam suam de manu ínferi?

Ubi sunt misericórdiæ tuæ antiquæ Dómine, * sicut jurásti David in veritáte tua?

Memor esto Dómine oppróbrii servórum tuórum * (quod contínui in sinu meo) multárum Géntium.

Quod exprobravérunt inimíci tui Dómine, * quod exprobravérunt commutatiónem Christi tui.

Benedictus Dóminus in ætérnum : * fiat, fiat.

PSALMUS 93.

DEUS ultiónum Dóminus : * Deus ultiónum líbere egit.

Exaltáre qui júdicas terram : * redde retributiónem supérbis.

Usquequo peccatóres Dómine, * usquequo peccatóres gloriabúntur :

Effabúntur, et loquéntur iniquitátem : * loquéntur omnes, qui operántur injustítiam?

Pópulum tuum Dómine humiliavérunt : * et hæreditátem tuam vexavérunt.

Víduam et ádvenam interfecérunt : * et pupíllos occidérunt.

Et dixérunt : Non vidébit Dóminus, * nec intélliget Deus Jacob.

Intellígite insipiéntes in pópulo : * et stulti aliquándo sapite.

Qui plantávit aurem, non audiet : * aut qui finxit óculum, non considerat?

Qui córripit Gentes, non árguet : * qui docet hóminem sciéntiam?

Dóminus scit cogitatiónes hóminum, * quóniam vanæ sunt.

Beátus homo, quem tu erudíeris Dómine, * et de lege tua docúeris eum :

Ut mitiges ei a diébus malis : * donec fodiátur peccatóri fóvea.

Quia non repéllet Dóminus plebem suam : * et hæreditátem suam non derelinquet.

Quoadúsque justitia convertátur in judícium : * et qui juxta illam omnes qui recto sunt corde.

Quis consúrget mihi advérsus malignántes? * aut quis stabit mecum advérsus operántes iniquitátem?

Nisi quia Dóminus adjúvit me: * paulo minus habitásset in inférno ánima mea.

Si dicébam: Motus est pes meus: * misericórdia tua Dómine adjuvábat me.

Secúndum multitúdinem dolórum meórum in corde meo: * consolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam.

Numquid adhæret tibi sedes iniquitátis: * qui fingis labórem in præcépto?

Captábunt in ánimam justi: * et sánguinem innocéntem condemnábunt.

Et factus est mihi Dóminus in refúgium, * et Deus meus in adjutórium spei meæ.

Et reddet illis iniquitátem ipsórum: et in malitia eórum dispérdet eos: * dispérdet illos Dóminus Deus noster.

Ant. Benedictus Dóminus in ætérnum.

Ant. t. 2. Cantáte.

PSALMUS 95.

CANTÁTE Dómino cánticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis: * terribilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii Géntium dæmónia: * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio et pulchritúdo in conspéctu ejus: * sanctimónia, et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino patriæ Géntium, afférte Dómino glóriam et honórem, * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra: * dícite in Géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Lætentur cœli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

PSALMUS 96.

DOMINUS regnávit, exúltet terra: * lætentur ínsulæ multæ.

Nubes, et caligo in circúitu ejus: * justitia, et judícium correctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini : * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus : * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes, qui adórant sculptilia : * et qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum omnes Angeli ejus : * audívit, et lætáta est Sion.

Et exultavérunt fíliæ Judæ,* propter judícia tua Dómine.

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram : * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum : * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccátóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini justi in Dómino : * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus.

Per Annum, ℣. Intret orátio mea in conspéctu tuo Dómine. ℟. Inclína aurem tuam ad precem meam.

In Adventu, ℣. Emítte Agnum, Dómine, Dominatórem terræ. ℟. De petra desérti ad montem fíliæ Sion.

Pro uno Martyre, ℣. Posuísti, Dómine, super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso.

Pro pluribus Martyribus, ℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia.

Pro Confessore Pontifice, ℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Pro Confessore non Pontifice, ℣. Os justi meditábitur sapientiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium.

Pro una Sancta, ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

AD LAUDES.

Ant. t. 1. *l* Spíritu principáli confirma cor meum Deus.

Psalm. Miserére, *p.* 56.

Ant. t. 8. In veritáte.

Psalmus 142.

Dómine exáudi oratiónem meam : áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua : * exáudi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo : * quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimicus ánimam meam : * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos sæculi : * et anxiátus est super me spíritus meus, in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum, meditátus sum in ómni-

bus opéribus tuis : * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expándi manus meas ad te : * anima mea sicut terra sine aqua tibi :

Velóciter exáudi me Dómine : * defécit spíritus meus.

Non avértas fáciem tuam a me, * et símilis ero descendéntibus in lacum.

Auditam fac mihi mane misericórdiam tuam : * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam, in qua ámbulem : * quia ad te levávi ánimam meam.

Éripe me de inimícis meis Dómine, ad te confúgi : * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam : * propter nomen tuum Dómine vivificábis me, in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne animam meam: * et in misericórdia tua dispérdes inimícos meos.

Et perdes omnes, qui tribulant ánimam meam : * quóniam ego servus tuus sum.

Ant. In veritáte tua exáudi me Dómine.

Ant. t. 1. *l* Illúmina Dómine vultum tuum super nos.

Psalm. Deus Deus meus, *p.* 17.

Ant. t. 4. Dómine.

CANTICUM HABACUC. *Cap.* 3.

DÓMINE audívi auditiónem tuam, * et tímui.

Dómine opus tuum, * in médio annórum vivífica illud.

In médio annórum notum fácies : * cum irátus fúeris, misericórdiæ recordáberis.

Deus ab Austro véniet, * et sanctus de monte Pharan :

Opéruit cœlos glória ejus : * et laudis ejus plena est terra.

Splendor ejus ut lux erit : * córnua in mánibus ejus.

Ibi abscóndita est fortitúdo ejus : * ante fáciem ejus ibit mors.

Et egrediétur diábolus ante pedes ejus : * stetit et mensus est terram.

Aspéxit, et dissólvit Gentes : * et contríti sunt montes sæculi.

Incurváti sunt colles mundi, * ab itinéribus æternitátis ejus.

Pro iniquitáte vidi tentória Æthiópiæ, * turbabúntur pelles terræ Mádian.

Numquid in flumínibus irátus es Dómine? * aut in flumínibus furor tuus? vel in mari indignátio tua?

Qui ascéndes super equos tuos : * et quadrigæ tuæ salvátio.

Súscitans suscitábis arcum tuum, * juraménta tribubus quæ locútus es.

Flúvios scindes terræ, vidérunt te, et doluérunt montes : * gurges aquárum transiit.

Dedit abyssus vocem suam : * altitúdo manus suas levávit.

Sol et luna stetérunt in habitáculo suo, * in luce sagittárum tuárum, ibunt in splen-

dóre fulgurántis hastæ tuæ.

In frémitu conculcábis terram : * et in furóre obstupefácies Gentes.

Egréssus es in salútem populi tui, * in salútem cum Christo tuo.

Percussísti caput de domo ímpii : * denudásti fundaméntum ejus usque ad collum.

Maledixísti sceptris ejus, cápiti bellatórum ejus, * veniéntibus ut turbo ad dispergéndum me.

Exultátio eórum, * sicut ejus qui dévorat páuperem in abscondito.

Viam fecísti in mari equis tuis, * in luto aquárum multárum.

Audívi, et conturbátus est venter meus : * a voce contremuérunt lábia mea.

Ingrediátur putrédo in óssibus meis, * et subter me scáteat.

Ut requiéscam in die tribulatiónis : * ut ascéndam ad pópulum accínctum nostrum.

Ficus enim non florébit : * et non erit germen in víneis.

Mentiétur opus olívæ : * et arva non áfferent cibum.

Abscindétur de ovíli pecus : * et non erit armentum in præsépibus.

Ego autem in Dómino gaudébo : * et exultábo in Deo Jesu meo.

Deus Dóminus fortitúdo mea : * et ponet pedes meos quasi cervórum.

Et super excélsa mea dedúcet me victor * in psalmis canéntem.

Ant. Dómine audívi auditum tuum, et tímui.

Ant. t. 1. In tympano et choro, in chordis et órgano laudáte Deum.

Psalm. Laudáte Dóminum de cœlis, *p.* 19.

CAPITULUM. *Rom.* 13. *d*

NOX præcéssit, dies autem appropinquávit : abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis sicut in die honéste ambulémus.

HYMNUS.

ÆTERNA cœli glória,
Beáta spes mortálium,
Summi Tonántis Unice,
Castæque proles Vírginis :

Da dexteram surgéntibus,
Exúrgat et mens sóbria,
Flagrans et in laudem Dei
Grates repéndat débitas.

Ortus refúlget lúcifer,
Præítque solem núntius :
Cadunt tenébræ nóctium :
Lux sancta nos illúminet.

Manénsque nostris sénsibus,
Noctem repéllat sæculi,
Omníque fine témporis
Purgáta servet péctora.

Quæsíta jam primum Fides
In corde radices agat,
Secúnda Spes congáudeat,
Qua major extat Cháritas.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Filio,
Cum Spíritu Paráclito,

Nunc et per omne sæculum. Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exultávimus, et delectáti sumus.

Ad Bened. Ant. t. 8. Per víscera misericórdiæ Dei nostri visitávit nos Oriens ex alto.

Preces quando dicendæ sunt, habentur supra in Feria secunda, 58.

SABBATO
AD MATUTINUM.

Invitat. Dóminum Deum nostrum, * Veníte adorémus.

Psalm. Veníte, exultémus, *p.* 2.

Hymnus.

SUMME Parens cleméntiæ,
Mundi regis qui máchinam,
Unius et substántiæ,
Trinúsque persónis Deus :
Nostros pius cum cánticis
Fletus benigne súscipe;
Ut corde puro sórdium
Te perfruámur lárgius.
Lumbos, jecúrque mórbidum
Flammis adúre cóngruis;
Accincti ut artus éxcubent,
Luxu remóto péssimo.
Quicúmque ut horas nóctium
Nunc concinéndo rúmpimus,
Diémur, omnes áffatim
Donis beátæ pátriæ.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum.
Amen.

Ant. t. 1. *l* Quia mirabília.

Psalmus 97.

CANTATE Dómino cánticum novum : * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus, * et bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum : * in conspéctu Géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israel.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo omnis terra : * cantáte, et exultáte, et psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara et voce psalmi : * in tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspéctu Regis Dómini : * moveátur mare, et plenitúdo ejus; orbis terrárum, et qui hábitant in eo.

Flúmina pláudent manu, simul montes exultábunt a conspéctu Dómini : * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.

Psalmus 98.

DOMINUS regnávit, irascántur pópuli : * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus : * et excélsus super omnes pópulos.

Confiteántur nómini tuo magno : quóniam terríbile, et sanctum est : * et honor regis judícium dilígit.

Tu parásti directiónes : * judícium et justítiam in Jacob tu fecísti.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabéllum pe-

dum ejus : * quóniam sanctum est.

Móyses et Aaron in sacerdótibus ejus : * et Sámuel inter eos, qui invocant nomen ejus :

Invocábant Dóminum, et ipse exaudiébat eos : * in colúmna nubis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus, * et præcéptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster tu exaudiébas eos : * Deus tu propítius fuísti eis, et ulciscens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte in monte sancto ejus : * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Ant. Quia mirabilia fecit Dominus.

Sequens Ant. et Psalm. Jubiláte, *hic prætermittitur, quando dicitur in Laudibus, ut in Sabbatis in quibus fit Officium de S. Maria, et in Vigil. Nativ. Domini in Sabbato occurente : et ejus loco dicitur Ant. et Psalm.* Bonum est * confitéri Dómino.

Ant. t. 4. Jubiláte.

PSALMUS 99.

JUBILATE Deo omnis terra : * servite Dómino in lætítia.

Introite in conspéctu ejus, * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus : * ipse fecit nos, et non ipsi nos.

Pópulus ejus, et oves páscuæ ejus : * introite portas ejus in confessióne, átria ejus in hymnis : confitémini illi.

Laudáte nomen ejus : quóniam suávis est Dóminus, in ætérnum misericórdia ejus, * et usque in generatiónem et generatiónem véritas ejus.

Vel PSALMUS 91.

BONUM est confitéri Dómino, * et psállere nómini tuo Altíssime;

Ad annuntiándum mane misericórdiam tuam, * et veritátem tuam per noctem :

In decachórdo psaltério : * cum cántico, in cithara.

Quia delectásti me Dómine in factúra tua : * et in opéribus mánuum tuárum exultábo.

Quam magnificáta sunt ópera tua Dómine! * nimis profundæ factæ sunt cogitatiónes tuæ.

Vir insípiens non cognóscet : et stultus non intélliget hæc.

Cum exórti fúerint peccatóres sicut fœnum : * et apparúerint omnes, qui operántur iniquitátem :

Ut intéreant in sæculum sæculi : * tu autem Altíssimus in ætérnum Dómine.

Quóniam ecce inimíci tui Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt : * et dispergentur omnes qui operántur iniquitátem.

Et exaltábitur sicut unicórnis cornu meum : * et senectus mea in misericórdia úberi.

Et despéxit óculus meus inimícos meos, * et in insurgéntibus in me malignántibus áudiet auris mea.

Justus ut palma florébit :

sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Plantáti in domo Dómini, * in átriis domus Dei nostri florébunt.

Adhuc multiplicabúntur in senécta úberi : * et bene patiéntes erunt, ut annúntient :

Quóniam rectus Dóminus Deus noster : * et non est iníquitas in eo.

PSALMUS 100.

MISERICORDIAM et judícium * cantábo tibi Dómine :

Psallam, et intélligam in via immaculáta, * quando vénies ad me.

Perambulábam in innocéntia cordis mei, * in médio domus meæ.

Non proponébam ante óculos meos rem injústam : * faciéntes prævaricatiónes odívi.

Non adhæsit mihi cor pravum : * declinántem a me maligsuch non cognoscébam.

Detraiéntem secréto próximo suo, * hunc persequébar.

Superbo óculo, et insatiábili corde, * cum hoc non edébam.

Oculi mei ad fidéles terræ, ut sédeant mecum : * ámbulans in via immaculata, hic mihi ministrabat.

Non habitábit in médio domus meæ qui facit supérbiam : * qui lóquitur iniqua, non direxit in conspéctu oculórum meórum.

In matutino interficiébam omnes peccatóres terræ : * ut dispérderem de civitáte Dómini omnes operántes iniquitátem.

Hiemalis.

Ant. Jubiláte Deo omnis terra.

Vel Ant. Bonum est confitéri Dómino.

Ant. t. l. l Clamor meus.

PSALMUS 101.

DOMINE exáudi oratiónem meam : * et clamor meus ad te véniat.

Non avértas fáciem tuam a me : * in quacúmque die tribulor, inclina ad me aurem tuam.

In quacúmque die invocávero te, * velóciter exáudi me ;

Quia defecérunt sicut fumus dies mei : * et ossa mea sicut crémium aruérunt.

Percússus sum ut fœnum, et áruit cor meum : * quia oblitus sum comédere panem meum.

A voce gémitus mei * adhæsit os meum carni meæ.

Similis factus sum pellicáno solitúdinis ; * factus sum sicut nycticorax in domicílio.

Vigilávi, * et factus sum sicut passer solitárius in tecto.

Tota die exprobrábant mihi inimíci mei : * et qui laudábant me, advérsum me jurábant.

Quia cinerem tamquam panem manducábam, * et potum meum cum fletu miscébam.

A fácie iræ et indignatiónis tuæ : * quia élevans allisisti me.

Dies mei sicut umbra declinavérunt : * et ego sicut fœnum árui.

Tu autem Dómine in ætérnum pérmanes : * et memo-

riále tuum in generatiónem et generatiónem.

Tu exúrgens miseréberis Sion : * quia tempus miseréndi ejus, quia venit tempus.

Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus : * et terræ ejus miserebúntur.

Et timébunt Gentes nomen tuum Dómine, * et omnes reges terræ glóriam tuam.

Quia ædificávit Dóminus Sion : * et vidébitur in glória sua.

Respéxit in oratiónem humílium : * et non sprevit precem eórum.

Scribántur hæc in generatióne áltera : * et pópulus, qui creábitur, laudábit Dóminum :

Quia prospéxit de excélso sancto suo : * Dóminus de cœlo in terram aspéxit :

Ut audíret gémitus compeditórum : * ut sólveret filios interemptórum :

Ut annúntient in Sion nomen Dómini : * et laudem ejus in Jerúsalem.

In conveniéndo pópulos in unum, * et reges, ut serviant Dómino.

Respóndit ei in via virtútis suæ : * Paucitátem diérum meórum núntia mihi.

Ne révoces me in dimídio diérum meórum : * in generatiónem et generatiónem anni tui.

Inítio tu Dómine terram fundásti : * et ópera mánuum tuárum sunt cœli.

Ipsi períbunt, tu autem pérmanes : * et omnes sicut vestiméntum veteráscent.

Et sicut opertórium mutábis eos, et mutabúntur : * tu autem idem ipse es, et anni tui non deficient.

Fílii servórum tuórum habitábunt : * et semen eórum in sæculum dirigétur.

PSALMUS 102.

BENEDIC ánima mea Dómino : * et ómnia quæ intra me sunt, nómini sancto ejus.

Bénedic ánima mea Dómino : * et noli oblivísci omnes retributiónes ejus.

Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis : * qui sanat omnes infirmitátes tuas.

Qui rédimit de intéritu vitam tuam : * qui corónat te in misericórdia et miseratiónibus.

Qui replet in bonis desidérium tuum : * renovábitur ut áquilæ juvéntus tua.

Fáciens misericórdias Dóminus, * et judícium ómnibus injúriam patiéntibus.

Notas fecit vias suas Móysi, * fíliis Israel voluntátes suas.

Miserátor, et miséricors Dóminus, * longánimis, et multum miséricors.

Non in perpétuum irascétur : * neque in ætérnum comminábitur.

Non secúndum peccáta nostra fecit nobis : * neque secúndum iniquitátes nostras retribuit nobis.

Quóniam secúndum altitúdi

nem cœli a terra, * corroborávit misericórdiam suam super timéntes se.

Quantum distat ortus ab occidénte : * longe fecit a nobis iniquitátes nostras.

Quómodo miserétur pater filiórum, misértus est Dóminus timéntibus se : * quóniam ipse cognóvit figméntum nostrum.

Recordátus est quóniam pulvis sumus : * homo sicut fœnum dies ejus, tamquam flos agri sic efflorébit.

Quóniam spíritus pertransíbit in illo, et non subsístet : * et non cognóscet ámplius locum suum.

Misericórdia autem Dómini ab ætérno, * et usque in ætérnum super timéntes eum.

Et justítia illíus in filios fíliórum, * his qui servant testaméntum ejus.

Et mémores sunt mandatórum ipsíus, * ad faciéndum ea.

Dóminus in cœlo parávit sedem suam : * et regnum ipsíus ómnibus dominábitur.

Benedícite Dómino omnes Angeli ejus : * poténtes virtúte, faciéntes verbum illíus, ad audiéndam vocem sermónum ejus.

Benedícite Dómino omnes virtútes ejus : * minístri ejus, qui fácitis voluntátem ejus.

Benedícite Dómino ómnia ópera ejus : * in omni loco dominatiónis ejus, bénedic ánima mea Dómino.

Ant. Clamor meus ad te véniat Deus.

Ant. t. 8. *f* Bénedic.

PSALMUS 103.

BENEDIC ánima mea Dómino : * Dómine Deus meus magnificátus es veheménter.

Confessiónem, et decórem indúisti, * amictus lúmine sicut vestiménto :

Exténdens cœlum sicut pellem, * qui tegis aquis superióra ejus.

Qui ponis nubem ascénsum tuum : * qui ámbulas super pennas ventórum.

Qui facis ángelos tuos spíritus ; * et ministros tuos, ígnem urénte m.

Qui fundásti terram super stabilitátem suam : * non inclinábitur in sæculum sæculi.

Abyssus, sicut vestiméntum, amictus ejus : * super montes stabunt aquæ.

Ab increpatióne tua fúgient : * a voce tonítrui tui formidábunt.

Ascéndunt montes, et descéndunt campi, * in locum quem fundásti eis.

Términum posuísti, quem non transgrediéntur : * neque converténtur operíre terram.

Qui emíttis fontes in convállibus : * inter médium móntium pertransíbunt aquæ.

Potábunt omnes béstiæ agri : * exspectábunt onagri in siti sua.

Super ea vólucres cœli habitábunt : * de médio petrárum dabunt voces.

Rigans montes de superióri-

bus suis : * de fructu óperum tuórum satiábitur terra :

Prodúcens fœnum juméntis : * et herbam servitúti hóminum :

Ut edúcas panem de terra : * et vinum lætificet cor hóminis :

Ut exhílaret fáciem in óleo : * et panis cor hóminis confirmet.

Saturabúntur ligna campi, et cedri Líbani, quas plantávit : * illic pásseres nidificábunt.

Heródii domus dux est eórum : * montes excélsi cervis : petra refúgium herináciis.

Fecit lunam in témpora : * sol cognóvit occásum suum.

Posuísti ténebras, et facta est nox : * in ipsa pertransíbunt omnes béstiæ silvæ.

Cátuli leónum rugiéntes, ut rápiant, * et quærant a Deo escam sibi.

Ortus est sol, et congregáti sunt : * et in cubílibus suis collocabúntur.

Exíbit homo ad opus suum, * et ad operatiónem suam usque ad vésperum.

Quam magnificáta sunt ópera tua Domine ! * ómnia in sapiéntia fecísti : implétа est terra possessióne tua.

Hoc mare magnum, et spatiósum mánibus : * illic reptília, quorum non est número.

Animália pusílla cum magnis : illic naves pertransíbunt.

Draco iste, quem formásti ad illudéndum ei : * ómnia a te expéctant ut des illis escam in témpore.

Dante te illis, cólligent, * aperiénte te manum tuam, ómnia implebúntur bonitáte.

Averténte autem te fáciem, turbabúntur : * áuferes spíritum eórum, et deficient, et in púlverem suum reverténtur.

Emittes spíritum tuum, et creabúntur : * et renovábis fáciem terræ.

Sit glória Dómini in sæculum : * lætábitur Dóminus in opéribus suis :

Qui réspicit terram, et facit eam trémere : * qui tangit montes, et fúmigant.

Cantábo Dómino in vita mea : * psallam Deo meo quámdiu sum.

Jucúndum sit ei elóquium meum : * ego vero delectábor in Dómino.

Defíciant peccatóres a terra, et iníqui ita ut non sint : * benedic ánima mea Dómino.

PSALMUS 104.

CONFITEMINI Dómino, et invocáte nomen ejus : * annuntiáte inter Gentes ópera ejus.

Cantáte ei, et psállite ei : * narráte ómnia mirabília ejus.

Laudámini in nómine sancto ejus : * lætétur cor quæréntium Dóminum.

Quærite Dóminum, et confirmámini : * quærite fáciem ejus semper.

Mementóte mirabílium ejus,

quæ fecit; * prodígia ejus, et judícia oris ejus.

Semen Abraham, servi ejus: * fílii Jacob elécti ejus.

Ipse Dóminus Deus noster: * in univérsa terra judícia ejus.

Memor fuit in sæculum testaménti sui; * verbi, quod mandávit in mille generatiónes:

Quod dispósuit ad Abraham: * et juraménti sui ad Isaac:

Et státuit illud Jacob in præcéptum, * et Israel in testaméntum ætérnum:

Dicens: Tibi dabo terram Chánaan, * funículum hæreditátis vestræ.

Cum essent número brevi, * paucíssimi et ínco læ ejus:

Et pertransiérunt de gente in gentem, * et de regno ad pópulum álterum.

Non reliquit hóminem nocére eis: * et corripuit pro eis reges.

Nolíte tángere christos meos: * et in prophétis meis nolíte malignári.

Et vocávit famem super terram: * et omne firmaméntum panis contrívit.

Misit ante eos virum: * in servum venúmdatus est Joseph.

Humiliavérunt in compédibus pedes ejus, ferrum pertránsiit ánimam ejus, * donec veníret verbum ejus.

Elóquium Dómini inflammávit eum: * misit rex, et solvit eum; princeps populórum, et dimísit eum.

Constítuit eum dóminum domus suæ: * et príncipem omnis possessiónis suæ:

Ut erudíret príncipes ejus sicut semetipsum: * et senes ejus prudéntiam docéret.

Et intrávit Israel in Ægyptum: * et Jacob áccola fuit in terra Cham.

Et áuxit pópulum suum veheménter: * et firmávit eum super inimícos ejus.

Convértit cor eórum ut odírent pópulum ejus: * et dolum fácerent in servos ejus.

Misit Móysen servum suum; * Aaron, quem elégit ipsum.

Pósuit in eis verba signórum suórum, * et prodigiórum in terra Cham.

Misit ténebras, et obscurávit: * et non exacerbávit sermónes suos.

Convértit aquas eórum in sánguinem: * et occídit pisces eórum.

Edidit terra eórum ranas * in penetrálibus regum ipsórum.

Dixit, et venit cœnomyia: * et cinífes in ómnibus finibus eórum.

Pósuit plúvias eórum grándinem, * ignem comburéntem in terra ipsórum.

Et percússit víneas eórum, et ficúlneas eórum: * et contrívit lignum finium eórum.

Dixit, et venit locústa, et bruchus, * cujus non erat número:

Et comédit omne fœnum in terra eórum: * et comédit omnem fructum terræ eórum.

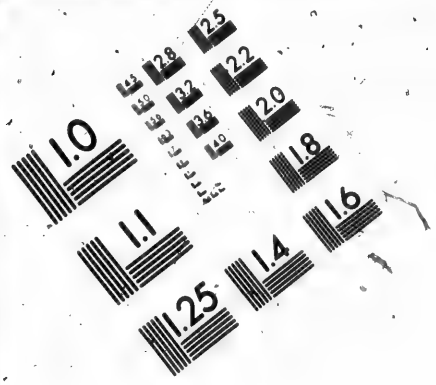

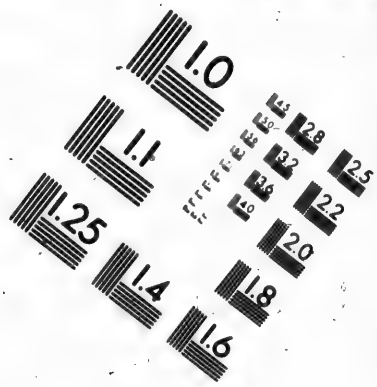

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

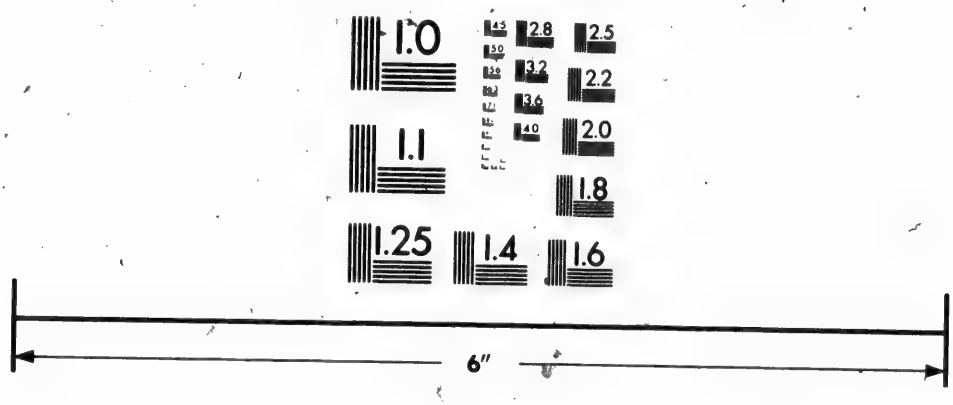

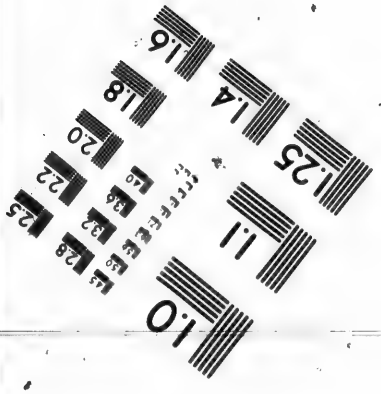

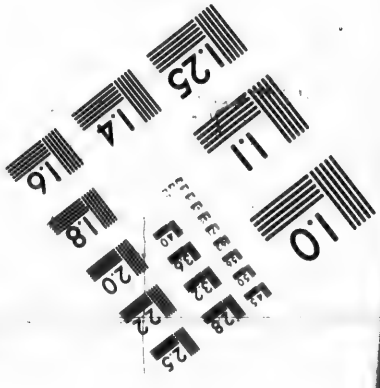

Photographic Sciences Corporation

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

Et percússit omne primogénitum in terra eórum : * primítias omnis labóris eórum.

Et edúxit eos cum argénto et auro : * et non erat in tribubus eórum infirmus.

Lætáta est Ægyptus in profectióne eórum : * quia incúbuit timor eórum super eos.

Expándit nubem in protectiónem eórum, * et ignem ut lucéret eis per noctem.

Petiérunt, et venit cotúrnix : * et pane cœli saturávit eos.

Dirúpit petram, et fluxérunt aquæ : * abiérunt in sicco flúmina;

Quóniam memor fuit verbi sancti sui, * quod hábuit ad Abraham púerum suum.

Et edúxit pópulum suum in exultatióne, * et eléctos suos in lætítia.

Et dedit illis regiónes Géntium : * et labóres populórum possedérunt :

Ut custódiant justificatiónes ejus, * et legem ejus requírant.

Ant. Bénedic ánima mea Dómino.

Ant. t. 8. *f* Vísita nos.

PSALMUS 105.

CONFITEMINI Dómino quóniam bonus : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Quis loquétur poténtias Dómini, * auditas fáciet omnes laudes ejus?

Beáti, qui custódiunt judícium, * et fáciunt justítiam in omni témpore.

Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui : * vísita nos in salutári tuo :

Ad vidéndum in bonitáte electórum tuórum, ad lætándum in lætítia gentis tuæ : * ut laudéris cum hæreditáte tua.

Peccávimus cum pátribus nostris : * injúste égimus, iniquitátem fécimus.

Patres nostri in Ægypto non intellexérunt mirabilia tua : * non fuérunt mémores multitúdinis misericórdiæ tuæ.

Et irritavérunt ascendéntes in mare, * Mare rubrum.

Et salvávit eos propter nomen suum : * ut notam fáceret poténtiam suam.

Et increpuit Mare rubrum, et exsiccátum est : * et deduxit eos in abyssis sicut in desérto.

Et salvávit eos de manu odiéntium : * et redémit eos de manu inimíci.

Et opéruit aqua tribulántes eos : * unus ex eis non remánsit.

Et credidérunt verbis ejus : * et laudavérunt laudem ejus.

Cito fecérunt, obliti sunt óperum ejus : * et non sustinuérunt consílium ejus.

Et concupiérunt concupiscéntiam in desérto : * et tentavérunt Deum in inaquóso.

Et dedit eis petitiónem ipsórum : * et misit saturitátem in ánimas eórum.

Et irritavérunt Móysen in castris, * Aaron sanctum Dómini.

Apérta est terra, et deglu-

tívit Dathan : * et opéruit super congregatiónem Abíron.

Et exársit ignis in synagóga eórum : * flamma combússit peccatóres.

Et fecérunt vítulum in Horeb : * et adoravérunt scúlptile.

Et mutavérunt glóriam suam * in similitúdinem vítuli comedéntis fœnum.

Obliti sunt Deum, qui salvávit eos, * qui fecit magnália in Ægypto, mirabília in terra Cham : terribília in Mari rubro.

Et dixit ut dispérderet eos : * si non Móyses eléctus ejus stetísset in confractióne in conspéctu ejus :

Ut avérteret iram ejus, ne dispérderet eos : * et pro níhilo habuérunt terram desiderábilem :

Non credidérunt verbo ejus, et murmuravérunt in tabernáculis suis : * non exaudiérunt vocem Dómini.

Et elevávit manum suam super eos : * ut prostérneret eos in desérto :

Et ut dejíceret semen eórum in natiónibus : * et dispérgeret eos in regiónibus.

Et initiáti sunt Beélphegor : * et comedérunt sacrifícia mortuórum.

Et irritavérunt eum in adinventiónibus suis : * et multiplicáta est in eis ruína.

Et stetit Phínees, et placávit : * et cessávit quassátio.

Et reputátum est ei in justítiam, * in generatiónem et generatiónem usque in sempitérnum.

Et irritavérunt eum ad aquas contradictiónis : * et vexátus est Móyses propter eos : quia exacerbavérunt spíritum ejus.

Et distínxit in lábiis suis : * non disperdidérunt Gentes, quas dixit Dóminus illis.

Et commíxti sunt inter Gentes, et didicérunt ópera eórum : et serviérunt sculptílibus eórum : * et factum est illis in scándalum.

Et immolavérunt fílios suos, * et fílias suas dæmóniis.

Et effudérunt sánguinem innocéntem : * sánguinem filiórum suórum et filiárum suárum, quas sacrificavérunt sculptílibus Chánaan.

Et infécta est terra in sanguínibus, et contamináta est in opéribus eórum : * et fornicáti sunt in adinventiónibus suis.

Et irátus est furóre Dóminus in pópulum suum : * et abominátus est hæreditátem suam.

Et trádidit eos in manus Géntium : * et dominati sunt eórum, qui odérunt eos.

Et tribulavérunt eos inimíci eórum, et humiliáti sunt sub mánibus eórum : * sæpe liberávit eos.

Ipsi autem exacerbavérunt eum in consílio suo : * et humiliáti sunt in iniquitátibus suis.

Et vidit cum tribularén-

tur : * et audívit oratiónem eórum.

Et memor fuit testaménti sui : * et pœnituit eum secúndum multitúdinem misericórdiæ suæ.

Et dedit eos in misericórdias * in conspéctu ómnium qui céperant eos.

Salvos nos fac Dómine Deus noster : * et cóngrega nos de natiónibus :

Ut confiteámur nómini sancto tuo : * et gloriémur in laude tua.

Benedíctus Dóminus Deus Israel a sæculo et usque in sæculum : * et dicet omnis pópulus : Fiat, fiat.

PSALMUS 106.

CONFITEMINI Dómino quóniam bonus : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Dicant qui redémpti sunt a Dómino, quos redémit de manu inimici : * et de regiónibus congregávit eos.

A solis ortu, et occásu ; * ab Aquilóne, et mari.

Erravérunt in solitúdine in inaquóso : * viam civitátis habitáculi non invenérunt.

Esuriéntes, et sitiéntes : * ánima eórum in ipsis defécit.

Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur : * et de necessitátibus eórum erípuit eos.

Et dedúxit eos in viam rectam : * ut irent in civitátem habitatiónis.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus : * et mirabília ejus filiis hóminum.

Quia satiávit ánimam inánem : * et ánimam esuriéntem satiávit bonis.

Sedéntes in ténebris, et umbra mortis : * vinctos in mendicitáte, et ferro.

Quia exacerbavérunt elóquia Dei : * et consílium Altíssimi irritavérunt.

Et humiliátum est in labóribus cor eórum : * infirmáti sunt, nec fuit qui adjuváret.

Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur : * et de necessitátibus eórum liberávit eos.

Et edúxit eos de ténebris et umbra mortis, * et vincula eórum disrúpit.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus : * et mirabília ejus filiis hóminum.

Quia contrívit portas æreas, * et vectes férreos confrégit.

Suscépit eos de via iniquitátis eórum : * propter injustítias enim suas humiliáti sunt.

Omnem escam abominátaest ánima eórum : * et appropinquavérunt usque ad portas mortis.

Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur : * et de necessitátibus eórum liberávit eos.

Misit verbum suum, et sanávit eos : * et erípuit eos de interitiónibus eórum.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus : * et mirabília ejus filiis hóminum.

Et sacrificent sacrifícium laudis : * et annúntient ópera ejus in exultatióne.

Qui descéndunt mare in návibus, * faciéntes operatiónem in aquis multis.

Ipsi vidérunt ópera Dómini, * et mirabília ejus in profúndo.

Dixit, et stetit spíritus procéllæ : * et exaltáti sunt fluctus ejus.

Ascéndunt usque ad cœlos, et descéndunt usque ad abyssos : * ánima eórum in malis tabescébat.

Turbáti sunt, et moti sunt sicut ébrius : * et omnis sapiéntia eórum devoráta est.

Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur : * et de necessitátibus eórum edúxit eos.

Et státuit procéllam ejus in auram : * et siluérunt fluctus ejus.

Et lætáti sunt quia siluérunt : * et dedúxit eos in portum voluntátis eórum.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus : * et mirabília ejus fíliis hóminum.

Et exáltent eum in Ecclésia plebis : * et in cáthedra seniórum laudent eum.

Pósuit flúmina in desértum, * et éxitus aquárum in sitim :

Terram fructíferam in salsúginem, * a malítia inhabitántium in ea.

Pósuit desértum in stagna aquárum : * et terram sine aqua in éxitus aquárum.

Et collocávit illic esuriéntes : * et constituérunt civitátem habitatiónis.

Et seminavérunt agros, et plantavérunt vineas : * et fecérunt fructum nativitátis.

Et benedíxit eis, et multiplicáti sunt nimis : * et juménta eórum non minorávit.

Et pauci facti sunt : * et vexáti sunt a tribulatióne malórum, et dolóre.

Effúsa est contémptio super príncipes : * et erráre fecit eos in ínvio, et non in via.

Et adjúvit páuperem de inópia : * et pósuit sicut oves famílias.

Vidébunt recti, et lætabúntur : * et omnis iniquitas oppilábit os suum.

Quis sápiens, et custódiet hæc : * et intélliget misericórdias Dómini?

Ant. Vísita nos Dómine in salutári tuo.

Ant. t. 5. Confitébor Dómino.

PSALMUS 107.

PARATUM cor meum Deus, parátum cor meum : * cantábo, et psallam in glória mea.

Exúrge glória mea, exúrge psaltérium et cithara : * exúrgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis Dómine : * et psallam tibi in natiónibus.

Quia magna est super cœlos misericórdia tua : * et usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre super cœlos Deus, et super omnem terram glória tua : * ut liberéntur dilécti tui.

Salvum fac déxtera tua, et

exáudi me; * Deus locútus est in sancto suo.

Exultábo, et dívidam Síchimam, * et convállem tabernaculórum dimétiar.

Meus est Gálaad, et meus est Manásses : * et Ephraim susceptio cápitis mei.

Juda rex meus : * Moab lebes spei meæ.

In Idumæam exténdam calceaméntum meum : * mihi alienígenæ amici facti sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis dedúcet me usque in Idumæam?

Nónne tu Deus, qui repulísti nos, * et non exíbis Deus in virtútibus nostris?

Da nobis auxílium de tribulatióne : * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtútem : * et ipse ad níhilum dedúcet inimícos nostros.

PSALMUS 108.

DEUS laudem meam ne tacúeris : * quia os peccatóris, et os dolósi super me apértum est.

Locúti sunt advérsum me lingua dolósa, et sermónibus ódii circumdedérunt me : * et expugnavérunt me gratis.

Pro eo ut me diligerent, detrahébant mihi : * ego autem orábam.

Et posuérunt advérsum me mala pro bonis : * et ódium pro dilectióne mea.

Constítue super eum peccatórem : * et diábolus stet a dextris ejus.

Cum judicátur, éxeat condemnátus : * et orátio ejus fiat in peccátum.

Fiant dies ejus pauci : * et episcopátum ejus accípiat alter.

Fiant fílii ejus órphani : * et uxor ejus vídua.

Nutántes transferántur fílii ejus, et mendicent, * et ejiciántur de habitatiónibus suis.

Scrutétur fœnerátor omnem substántiam ejus : * et diripiant aliéni labóres ejus.

Non sit illi adjútor : * nec sit qui misereátur pupillis ejus.

Fiant nati ejus in intéritum : * in generatióne una deleátur nomen ejus.

In memóriam rédeat iniquitas patrum ejus in conspéctu Dómini : * et peccátum matris ejus non deleátur.

Fiant contra Dóminum semper, et dispéreat de terra memória eórum : * pro eo quod non est recordátus fácere misericórdiam.

Et persecútus est hóminem ínopem et mendícum, * et compúnctum corde mortificáre.

Et diléxit maledictiónem, et véniet ei : * et nóluit benedictiónem, et elongábitur ab eo.

Et indúit maledictiónem sicut vestiméntum, * et intrávit sicut aqua in interióra ejus, et sicut óleum in óssibus ejus.

Fiat ei sicut vestiméntum, quo operítur; * et sicut zona, qua semper præcíngitur.

Hoc opus córum, qui détrahunt mihi apud Dóminum : * et qui loquúntur mala advérsus ánimam meam.

Et tu Dómine, Dómine, fac mecum propter nomen tuum : * quia suávis est misericórdia tua.

Líbera me, quia egénus et pauper ego sum : * et cor meum conturbátum est intra me.

Sicut umbra cum declínat, ablátus sum : * et excússus sum sicut locústæ.

Génua mea infirmáta sunt a jejúnio : * et caro mea immutáta est propter óleum.

Et ego factus sum oppróbrium illis : * vidérunt me, et movérunt cápita sua.

Adjuva me Dómine Deus meus : * salvum me fac secúndum misericórdiam tuam.

Et sciant quia manus tua hæc : * et tu Dómine fecísti eam.

Maledícent illi, et tu benedíces : * qui insúrgunt in me, confundántur : servus autem tuus lætábitur.

Induántur qui détrahunt mihi, pudóre : * et operiántur sicut diplóide confusióne sua.

Confitébor Dómino nimis in ore meo : * et in médio multórum láudabo eum.

Quia ástitit a dextris páuperis, * ut salvam fáceret a persequéntibus ánimam meam.

Ant. Confitébor Dómino nimis in ore meo.

Per Annum, ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

In Advéntu, ℣. Egrediétur Dóminus de loco sancto suo. ℟. Véniet ut salvet pópulum suum.

Pro Beata Maria, ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Propterea benedíxit te Deus in ætérnum.

AD LAUDES.

Ant. t. 4. Benígne fac in bona voluntáte tua Dómine.

Psalm. Miserére, *p.* 56.

Ant. t. 8. *f* Bonum est.

PSALMUS 91.

BONUM est confitéri Dómino,* et psállere nómini tuo Altíssime;

Ad annuntiándum mane misericórdiam tuam, * et veritátem tuam per noctem;

In decachórdo psaltério; * cum cántico, in cíthara.

Quia delectásti me Dómine in factúra tua : * et in opéribus mánuum tuárum exúltabo.

Quam magnificáta sunt ópera tua Dómine! * nimis profúndæ factæ sunt cogitatiónes tuæ.

Vir insípiens non cognóscet : * et stultus non intélliget hæc.

Cum exórti fúerint peccatóres sicut fœnum : * et apparúerint omnes, qui operántur iniquitátem :

Ut intéreant in sæculum sæculi : * tu autem Altíssimus in ætérnum Dómine.

Quóniam ecce inimíci tui

Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt : * et dispergéntur omnes qui operántur iniquitátem.

Et exaltábitur sicut unicórnis cornu meum : * et senéctus mea in misericórdia úberi.

Et despéxit óculus meus inimícos meos, * et in insurgéntibus in me malignántibus áudiet auris mea.

Justus ut palma florébit : * sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Plantáti in domo Dómini, * in átriis domus Dei nostri florébunt.

Adhuc multiplicabúntur in senécta úberi : * et bene patiéntes, erunt ut annúntient;

Quóniam rectus Dóminus Deus noster : * et non est iníquitas in eo.

Ant. Bonum est confitéri Dómino.

Ant. t. 1, *l* Métuant Dóminum omnes fines terræ.

Psalm. Deus Deus meus * ad te, *p.* 17.

Ant. t. 6. Date magnitúdinem.

CANTICUM MOYSI. *Deuter.* 32.

AUDITE cœli quæ loquor, * áudiat terra verba oris mei.

Concréscat ut plúvia doctrína mea, * fluat ut ros elóquium meum.

Quasi imber super herbam, et quasi stillæ super grámina : * quia nomen Dómini invocábo.

Date magnificéntiam Deo nostro : * Dei perfécta sunt ópera, et omnes viæ ejus judícia.

Deus fidélis, et absque ulla iniquitáte, justus et rectus : * peccavérunt ei, et non fílii ejus in sórdibus.

Generátio prava atque pervérsa. * Hæccine reddis Dómino pópule stulte et insipiens?

Numquid non ipse est pater tuus, * qui possédit te, et fecit, et creávit te?

Meménto diérum antiquórum, * cógita generatiónes síngulas :

Intérroga patrem tuum, et annuntiábit tibi; * majóres tuos, et dicent tibi.

Quando dividébat Altíssimus Gentes : * quando separábat filios Adam.

Constítuit términos populórum * juxta número filiórum Israel.

Pars autem Dómini, pópulus ejus : * Jacob funículus hæreditátis ejus.

Invénit eum in terra desérta, * in loco horróris, et vastæ solitúdinis :

Circumdúxit eum, et dócuit : * et custodívit quasi pupíllam óculi sui.

Sicut áquila próvocans ad volándum pullos suos, * et super eos vólitans.

Expándit alas suas, et assúmpsit eum, * atque portávit in húmeris suis.

Dóminus solus dux ejus

fuit : * et non erat cum eo deus aliénus.

Constítuit eum super excélsam terram : * ut coméderet fructus agrórum,

Út súgeret mel de petra, * oleúmque de saxo duríssimo :

Butyrum de arménto, et lac de óvibus, * cum ádipe agnórum, et arietum filiórum Basan :

Et hircos cum medúlla trítici, * et sánguinem uvæ bíberet meracíssimum.

Incrássátus est diléctus, et recalcitrávit : * incrassátus, impinguátus, dilatátus,

Derelíquit Deum factórem suum, * et recéssit a Deo salutári suo.

Provocavérunt eum in diis aliénis, * et in abominatiónibus ad iracúndiam concitavérunt.

Immolavérunt dæmóniis et non Deo, * diis, quos ignorábant :

Novi recentésque venérunt, * quos non coluérunt patres eórum.

Deum, qui te génuit derelíquisti, * et oblítus es Dómini creatóris tui.

Vidit Dóminus, et ad iracúndiam concitátus est : * quia provocavérunt eum filii sui et filiæ.

Et ait : Abscóndam fáciem meam ab eis, * et considerábo novíssima eórum :

Generátio enim pervérsa est, * et infidéles filii.

Ipsi me provocavérunt in eo qui non erat deus, * et irritavérunt in vanitátibus suis :

Et ego provocábo eos in eo qui non est pópulus, * et in gente stulta irritábo illos.

Ignis succénsus est in furóre meo, * et ardébit usque ad inférni novíssima :

Devorabítque terram cum gérmine suo, et móntium fundaménta combúret.

Congregábo super eos mala, * et sagíttas meas complébo in eis.

Consuméntur fame, * et devorábunt eos aves morsu amaríssimo :

Dentes bestiárum immíttam in eos, * cum furóre trahéntium super terram, atque serpéntium.

Foris vastábit eos gládius, et intus pavor, * júvenem simul ac vírginem, lacténtem cum hómine sene.

Dixi : Ubinam sunt? * cessáre fáciam ex hominibus memóriam eórum.

Sed propter iram inimicórum dístuli : * ne forte superbírent hostes eórum.

Et dícerent : Manus nostra excélsa, et non Dóminus, * fecit hæc ómnia.

Gens absque consílio est, et sine prudéntia : * útinam sáperent, et intellígerent, ac novíssima providérent.

Quómodo persequátur unus mille, * et duo fugent decem míllia?

Nónne ídeo, quia Deus suus véndidit eos, * et Dóminus conclúsit illos?

Non enim est Deus noster ut dii eórum : * et inimíci nostri sunt júdices.

De vínea Sodomórum, vínea eórum, * et de suburbánis Gomórrhæ :

Uva eórum uva fellis, * et botri amarissimi :

Fel dracónum vinum eórum, * et venénum áspidum insanábile.

Nónne hæc cóndita sunt apud me, * et signáta in thesáuris meis?

Mea est últio, et ego retríbuam in témpore, * ut labátur pes eórum :

Juxta est dies perditiónis, * et adésse festínant témpora.

Judicábit Dóminus pópulum suum, * et in servis suis miserébitur.

Vidébit quod infirmáta sit manus, * et clausi quoque defecérunt, residuíque consúmpti sunt.

Et dicet : Ubi sunt dii eórum, * in quibus habébant fidúciam?

De quorum víctimis comedébant ádipes, * et bibébant vinum libáminum :

Surgant, et opituléntur vobis, * et in necessitáte vos prótegant.

Vidéte quod ego sim solus, * et non sit álius Deus præter me.

Ego occídam, et ego vívere fáciam : percútiam, et ego sanábo, * et non est qui de manu mea possit erúere.

Levábo ad cœlum manum meam, et dicam : * Vivo ego in ætérnum.

Si acúero ut fulgur gládium meum, * et arripúerit judícium manus mea :

Reddam ultiónem hóstibus meis, * et his qui odérunt me retríbuam.

Inebriábo sagíttas meas sánguine, * et gládius meus devorábit carnes,

De cruóre occisórum, * et de captivitáte, nudáti inimicórum cápitis.

Laudáte Gentes pópulum ejus, * quia sánguinem servórum suórum ulciscétur :

Et vindictam retríbuet in hostes eórum, * et propítius erit terræ pópuli sui.

Ant. Date magnitúdinem Deo nostro.

Ant. t. 4. In cymbalis benesonántibus laudáte Deum.

Psalm. Laudáte Dóminum de cœlis, *p.* 19.

CAPITULUM. *Rom.* 13. *d*

NOX præcéssit, dies autem appropinquávit : abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis : sicut in die honéste ambulémus.

HYMNUS.

AURORA jam spargit polum,
Terris dies illábitur :
Lucis resúltat spículum :
Discédat omne lúbricum.

Phantásma noctis éxulet :
Mentis reátus córruat :
Quidquid tenébris hórridum
Nox áttulit culpæ, cadat :

Ut mane quod nos últimum

Hic deprecámur cérnui;
Cum luce nobis éffluat,
Hoc dum canóre cóncrepat.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc et per omne sæculum.
Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exultávimus, et delectáti sumus.

Ad Bened. Ant. t. 8. Illumináre Dómine his, qui in ténebris sedent; et dirige pedes nostros in viam pacis, Deus Israel.

Preces quando dicendæ sunt, habentur supra in Feria secunda, p. 58.

DOMINICA AD VESPERAS.

Pater noster. Ave María.

℣. Deus in adjutórium. 17.

Ant. t. 7. *f* Dixit Dóminus.

Psalmus 109.

DIXIT Dóminus Dómino meo: * Sede a dextris meis.

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.

Dóminus a dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas: * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet, * proptérea exaltábit caput.

Ant. Dixit Dóminus Dómino meo: Sede a dextris meis.

Ant. t. 4. *m* Fidélia.

Psalmus 110.

CONFITÉBOR tibi Dómine in toto corde meo, * in consílio justórum, et congregatióne.

Magna ópera Dómini: * exquisíta in omnes voluntátes ejus.

Conféssio et magnificéntia opus ejus: * et justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Memóriam fecit mirabílium suórum, miséricors et miserátor Dóminus, * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in sæculum testaménti sui: * virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo:

Ut det illis hæreditátem Géntium: * ópera mánuum ejus véritas et judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus: confirmáta in sæculum sæculi, * facta in veritáte et æquitáte.

Redemptiónem misit pópulo suo: * mandávit in ætérnum testaméntum suum.

Sanctum, et terríbile nomen ejus: * initium sapiéntiæ timor Dómini.

Intellectus bonus ómnibus faciéntibus eum: * laudátio ejus manet in sæculum sæculi.

Ant. Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in sæculum sæculi.

Ant. t. 4. m In mandátis.

PSALMUS 111.

BEATUS vir, qui timet Dóminum : * in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus : * generátio rectórum benedicétur.

Glória et divítiæ in domo ejus : * et justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Exórtum est in ténebris lumen rectis, * misericors, et miserátor, et justus.

Jucúndus homo qui miserétur et cómmodat, dispónet sermónes suos in judício : * quia in ætérnum non commovébitur.

In memória ætérna erit justus ; * ab auditióne mala non timébit.

Parátum cor ejus speráre in Dómino, confirmátum est cor ejus : * non commovébitur dónec despíciat inimícos suos.

Dispérsit, dedit paupéribus : justítia ejus manet in sæculum sæculi, * cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit, et irascétur, déntibus suis fremet et tabéscet : * desidérium peccatórum peribit.

Ant. In mandátis ejus cupit nimis.

Ant. t. 7. Sit nomen Dómini.

PSALMUS 112.

LAUDATE puéri Dóminum : * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes Gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?

Súscitans a terra ínopem, * et de stércore érigens páuperem :

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.

Ant. Sit nomen Dómini benedíctum in sæcula.

Ant. t. 4. *m* Nos qui vívimus.

PSALMUS 113.

IN éxitu Israel de Ægypto, * domus Jacob de pópulo bárbaro :

Facta est Judæa sanctificátio ejus, * Israel potéstas ejus.

Mare vidit, et fugit : * Jordánis convérsus est retrórsum.

Montes exultavérunt ut aríetes, * et colles sicut agni óvium.

Quid est tibi mare, quod fugísti : * et tu Jordánis, quia convérsus es retrórsum,

Montes exultástis sicut aríetes : * et colles sicut agni óvium.

A fácie Dómini mota est terra, * a fácie Dei Jacob.

Qui convértit petram in sta-

na aquárum, * et rupem in ntes aquárum.

Non nobis Dómine, non nobis : * sed nómini tuo da glóriam.

Super misericórdia tua, et veritáte tua : * nequándo dicant Gentes : Ubi est Deus eórum?

Deus autem noster in cœlo : * omnia quæcúmque vóluit, fecit.

Simulácra Géntium argéntum et aurum, * ópera mánuum hóminum.

Os habent, et non loquéntur : * óculos habent, et non vidébunt.

Aures habent, et non áudient : * nares habent, et non odorábunt.

Manus habent, et non palpábunt : pedes habent, et non ambulábunt : * non clamábunt in gútture suo.

Similes illis fiant qui fáciunt ea : * et omnes qui confídunt in eis.

Domus Israel sperávit in Dómino : * adjútor eórum et protéctor eórum est.

Domus Aaron sperávit in Dómino : * adjútor eórum et protéctor eórum est.

Qui timent Dóminum, speravérunt in Dómino : * adjútor eórum et protéctor eórum est.

Dóminus memor fuit nostri : * et benedíxit nobis.

Benedíxit dómui Israel : * benedíxit dómui Aaron.

Benedíxit ómnibus qui timent Dóminum, * pusíllis cum majóribus.

Adjiciat Dóminus super vos; * super vos, et super fílios vestros.

Benedícti vos a Dómino, * qui fecit cœlum et terram.

Cœlum cœli Dómino : * terram, autem dedit fíliis hóminum.

Non mórtui laudábunt te Dómine : * neque omnes, qui descéndunt in inférnum.

Sed nos qui vívimus, benedícimus Dómino, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

Ant. Nos qui vívimus, benedícimus Dómino.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 1.

BENEDICTUS Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totius consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

HYMNUS.

LUCIS Creátor óptime,
Lucem diérum próferens,
Primórdiis lucis novæ,
Mundi parans originem.

Qui mane junctum vésperi
Diem vocári præcipis :
Illábitur tetrum chaos,
Audi preces cum flétibus.

Ne mens graváta crímine,
Vitæ sit exul múnere,
Dum nil perénne cógitat,
Seséque culpis illigat.

Cœléste pulset óstium :
Vitále tollat præmium :
Vitémus omne nóxium :
Purgémus omne péssimum.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum,
Amen.

℣. Dirigátur, Dómine, orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Prædictus Hymn. cum suo ℣. dicitur a Dominica II Post Epiphan. usque ad Dominicam I Quadragesimæ : Capit. vero prædictum dicitur in eisdem Dominicis post Epiph. usque ad Septuag. tantum. Dicitur etiam in feriali Officio ab Oct. Epiph. usque ad Dominicam I Quadrag. Similiter et ℣. Ant. autem cum Psal. semper dicuntur ut supra, quando fit Officium de Dominica, exceptis Dominicis Adv., quæ habent. Ant. proprias.

CANTICUM B. MARIÆ VIRGINIS.
Lucæ 1. *e*

MAGNIFICAT * ánima mea Dóminum :

Et exultávit spíritus meus * in Deo salutári meo.

Quia respéxit humilitátem ancillæ suæ : * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.

Quia fecit mihi magna qui potens est, * et sanctum nomen ejus.

Et misericórdia ejus a progénie in progénies * timéntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio suo : * dispérsit supérbos mente cordis sui.

Depósuit poténtes de sede, * et exaltávit húmiles.

Esuriéntes implévit bonis : * et dívites dimísit inánes.

Suscépit Israel púerum suum, * recordátus misericórdiæ suæ.

Sicut locútus est ad patres nostros, * Abraham, et sémini ejus in sæcula.

Glória Patri.

Deinde dicitur Antiphona, et Oratio propria.

FERIA SECUNDA AD VESPERAS.

Ant. t. 1. *f* Inclinávit.

PSALMUS 114.

DILEXI, quóniam exáudiet Dóminus * vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem suam mihi : * et in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis : * et perícula inférni invenérunt me.

Tribulatiónem et dolórem invéni : * et nomen Dómini invocávi.

O Dómine líbera ánimam meam : * miséricors Dóminus, et justus, et Deus noster miserétur.

Custódiens párvulos Dóminus : * humiliátus sum, et liberávit me.

Convértere ánima mea in réquiem tuam : * quia Dóminus benefécit tibi.

Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos a lácrymis, pedes meos a lapsu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

Ant. Inclinávit Dóminus aurem suam mihi.

Ant. t. 8. *f* Crédidi.

PSALMUS 115.

CREDIDI, propter quod locútus sum : * ego autem humiliátus sum nimis.

Ego dixi in excéssu meo : * Omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino, * pro ómnibus, quæ retríbuit mihi?

Cálicem salutáris accípiam :* et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus : * pretiósa in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus.

O Dómine, quia ego servus tuus : * ego servus tuus, et filius ancíllæ tuæ.

Dirupísti víncula mea : * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino redam in conspéctu omnis pópuli ejus;* in átriis domus Dómini, in médio tui Jerúsalem.

Ant. Crédidi, propter quod locútus sum.

Ant. t. 6. Laudáte.

PSALMUS 116.

LAUDATE Dóminum omnes gentes: * laudáte eum omnes pópuli:

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus : * et véritas Domini manet in ætérnum.

Ant. Laudáte Dóminum omnes Gentes

Ant. t. 1. *l* Clamávi.

CANTICUM GRADUUM.

PSALMUS 119.

AD Dóminum cum tribulárer clamávi : * et exaudívit me.

Dómine líbera ánimam meam a lábiis iníquis, * et a lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguam dolósam ?

Sagittæ poténtis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est: habitávi cum habitántibus Cedar : * multum íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus : * cum loquébar illis, impugnábant me gratis.

Ant. Clamávi, et exaudívit me.

Ant. t. 1. *l* Unde véniet.

PSALMUS 120.

LEVAVI óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum a Dómino, * qui fecit cœlum et terram.

Non det in commotiónem pedem tuum : * neque dormítet qui custódit te.

Ecce non dormitábit, neque dórmiet, * qui custódit Israel.

Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo : * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat introítum tuum, et éxitum tuum; * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

Ant. Unde véniet auxílium mihi.

CAPITULUM: 2. *Cor.* 1.

BENEDICTUS Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totius consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

HYMNUS.

IMMENSE cœli cónditor,
Qui mixta ne confúnderent,
Aquæ fluénta dividens,
Cœlum dedísti límitem.

Firmans locum cœléstibus,
Simúlque terræ rivulis:
Ut unda flammas témperet,
Terræ solum ne dissipent.

Infúnde nunc, piíssime,
Donum perénnis grátiæ:
Fraudis novæ ne cásibus
Nos error átterat vetus.

Lucem fides adaúgeat:
Sic lúminis jubar ferat:
Hæc vana cuncta próterat,
Hanc falsa nulla cómprimant.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum,
Amen.

℣. Dirigátur, Dómine, orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Magníficat ánima mea Dóminum, quia respéxit Deus humilitátem meam.

In Feriis Adventus, post Ant. ad Magnif. dicuntur sequentes Preces flexis genibus, si dicendæ sint.

KYRIE eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Pater noster, *totum dicitur clara voce.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Ego dixi, Dómine miserére mei. ℟. Sana animam meam, quia peccávi tibi.

℣. Convértere Dómine úsquequo. ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos.

℣. Fiat misericórdia tua Dómine super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te.

℣. Sacerdótes tui induántur justítiam. ℟. Et sancti tui exúltent.

℣. Dómine salvum fac Regem. ℟. Et exáudi nos in die, qua invocavérimus te.

℣. Salvum fac pópulum tuum Dómine, et bénedic hæreditáti tuæ. ℟. Et rege eos, et extólle illos usque in ætérnum.

℣. Meménto congregatiónis tuæ. ℟. Quam possedísti ab initio.

℣. Fiat pax in virtúte tua. ℟. Et abundántia in túribus tuis.

℣. Orémus pro fidélibus defúnctis. ℟. Réquiem ætérnam dona eis Dómine, et lux perpétua lúceat eis.

℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen.

℣. Pro frátribus nostris ab-

séntibus.
tuos, Deus
℣. Pro
℟. Líbera
ómnibus
℣. Mitte
de sancto.
cos.
℣. Dómi
meam. ℟.
te véniat.
Deinde di
MISERERI
dum
diam tuam
Et secún
miseratión
iniquitátem
Amplius
táte mea :
munda me.
Quóniam
ego cognós
meum cont
Tibi soli
coram te fe
in sermónil
cum judicár
Ecce eni
concéptus s
tis concépit
Ecce eni
lexísti : * in
piéntiæ tuæ
Aspérges
mundábor
super nivem
Auditui m
et lætitiam
ossa humiliá
Avérte fác
tis meis : *
tes meas del

séntibus. ℟. Salvos fac servos tuos, Deus meus sperántes in te.

℣. Pro afflictis et captivis. ℟. Libera eos Deus Israel ex ómnibus tribulatiónibus suis.

℣. Mitte eis Dómine auxilium de sancto. ℟. Et de Sion tuére eos.

℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

Deinde dicitur : PSALMUS 50.

MISERERE mei Deus, * secúndum magnam misericórdiam tuam :

Et secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum, * dele iniquitátem meam.

Amplius lava me ab iniquitáte mea : * et a peccáto meo munda me.

Quóniam iniquitátem meam ego cognósco : * et peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coram te feci : * ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cum judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum : * et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexísti : * incérta et occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Aspérges me hyssópo, et mundábor : * lavábis me, et super nivem dealbábor.

Auditui meo dabis gáudium et lætítiam : * et exultábunt ossa humiliáta.

Avérte fáciem tuam a peccátis meis : * et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me Deus : * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me a fácie tua : * et spíritum sanctum tuum ne áuferas a me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui : * et spíritu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas : * et impii ad te converténtur.

Líbera me de sanguínibus Deus, Deus salútis meæ : * et exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine lábia mea apéries : * et os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluísses sacrifícium, dedíssem útique : * holocáustis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus : * cor contrítum et humiliátum Deus non despícies.

Benígne fac Dómine in bona voluntáte tua Sion : * ut ædificéntur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes, et holocáusta : * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

Glória Patri.

Finito Psalmo, dicitur

℣. Dómine Deus virtútum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.

℣. Exúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum.

℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio, quando propria non assignatur, dicitur de Dominica præcedenti, ut habetur in Proprio de Tempore.

Ant. cum Psalmis semper dicuntur ad Vesperas in Officio feriali, ut hic in Psalterio. Hymni vero ab Oct. Epiphaniæ usque ad Dominicam I Quadragesimæ. Ant. autem ad Magníficat, eisdem temporibus usque ad Septuagesimam.

FERIA TERTIA AD VESPERAS.

Ant. t. 4. *m* In domum Dómini.

Psalmus 121.

Lætatus sum in his, quæ dicta sunt mihi: * in domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri, * in átriis tuis Jerúsalem.

Jerúsalem, quæ ædificátur ut cívitas: * cujus participátio ejus in idípsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini, * testimónium Israël ad confiténdum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem: * et abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua: * et abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos, et próximos meos, * loquébar pacem de te:

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Ant. In domum Dómini lætántes íbimus.

Ant. t. 8. Qui hábitas.

Psalmus 122.

Ad te levávi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.

Ecce sicut óculi servórum, * in mánibus domimórum suórum;

Sicut óculi ancíllæ in mánibus dóminæ suæ: * ita óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec misereátur nostri.

Miserére nostri Dómine, miserére nostri: * quia multum repléti sumus despectióne:

Quia multum repléta est ánima nostra: * oppróbrium abundántibus, et despéctio superbis.

Ant. Qui hábitas in cœlis, miserére nobis.

Ant. t. 1. *f* Adjutórium.

Psalmus 123.

Nisi quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Israël: * nisi quia Dóminus erat in nobis.

Cum exúrgerent hómines in nos, * forte vivos deglutíssent nos:

Cum irascerétur furor eórum in nos, * fórsitan aqua absorbuísset nos.

Torréntem pertransívit ánima nostra: * fórsitan pertransísset ánima nostra aquam intolerábilem.

Benedíctus Dóminus, * qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum.

Anima nostra sicut passer ...épta est * de láqueo venán...ium:

Láqueus contrítus est, * et ...os liberáti sumus.

Adjutórium nostrum in nó...mine Dómini, * qui fecit cœ...um et terram.

Ant. Adjutórium nostrum in ...ómine Dómini.

Ant. t. 8. *f* Bénefac.

PSALMUS 124.

QUI confídunt in Dómino, sicut mons Sion: * non ...ommovébitur in ætérnum, ...ui hábitat in Jerúsalem.

Montes in circúitu ejus: * ...t Dóminus in circúitu pópuli ...ui, ex hoc nunc et usque in ...eculum.

Quia non relínquet Dómi...us virgam peccatórum su...er sortem justórum: * ut ...on exténdant justi ad iniqui...tem manus suas.

Bénefac Dómine bonis, * et ...ectis corde.

Declinántes autem in obli...atiónes, addúcet Dóminus ...um operántibus iniquitá...em: * pax super Israel.

Ant. Bénefac Dómine bonis ...rectis corde.

Ant. t. 1, *l* Facti sumus.

PSALMUS 125.

...converténdo Dóminus ca...ptivitátem Sion: * facti su...us sicut consoláti:

Tunc replétum est gáudio ...nostrum: * et lingua no...stra exultatióne.

Tunc dicent inter Gentes: * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.

Magnificávit Dóminus fácere nobíscum: * facti sumus lætántes.

Convérte Dómine captivitátem nostram, * sicut torrens in Austro.

Qui séminant in lácrymis, * in exultatióne metent.

Eúntes ibant et flebant, * mitténtes sémina sua.

Veniéntes autem vénient cum exultatióne, * portántes manípulos suos.

Ant. Facti sumus sicut consoláti.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 1.

BENEDICTUS Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

HYMNUS.

TELLURIS alme Cónditor,
Mundi solum qui séparans,
Pulsis aquæ moléstiis,
Terram dedisti immóbilem.
Ut germen aptum próferens,
Fulvis decóra flóribus,
Fœcúnda fructu sísteret,
Pastúmque gratum rédderet.
Mentis perústæ vulnera
Munda viróre grátiæ:
Ut facta fletu dilúat,
Motúsque pravos átterat.
Jussis tuis obtémperet:
Nullis malis appróximet:
Bonis repléri gaúdeat,
Et mortis ictum nésciat.
Præsta, Pater piissime,
Patríque compar Unice,

Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum,
Amen.

℣. Dirigátur, Dómine, orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnif. Ant. t. 5. Exúltet spíritus meus in Deo salutári meo.

Preces si dicendæ sint, habentur supra in Vesperis Feriæ secundæ, p. 128.

FERIA QUARTA AD VESPERAS.

Ant. t. 2. Non confundétur.

Psalmus 126.

Nisi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædificant eam.

Nisi Dóminus custodierit civitátem, * frustra vigilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere : * súrgite postquam sederitis, qui manducátis panem dolóris.

Cum dederit diléctis suis somnum : * ecce hæréditas Dómini, filii; merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu poténtis, * ita filii excussórum.

Beátus vir, qui implévit desidérium suum ex ipsis : * non confundetur cum loquétur inimícis suis in porta.

Ant. Non confundétur cum loquétur inimícis suis in porta.

Ant. t. 2. Beáti.

Psalmus 127.

Beati omnes qui timent Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.

Labóres mánuum tuárum quia manducábis; * beátus es, et bene tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abúndans, * in latéribus domus tuæ.

Filii tui sicut novéllæ oliárum, * in circúitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicétur homo, * qui timet Dóminum.

Benedicat tibi Dóminus ex Sion : * et vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ.

Et videas fílios filiórum tuórum, * pacem super Israel.

Ant. Beáti omnes qui timent Dóminum.

Ant. t. 4. Sæpe.

Psalmus 128.

Sæpe expugnavérunt me a juventúte mea, * dicat nunc Israel.

Sæpe expugnavérunt me a juventúte mea : * étenim non potuérunt mihi.

Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres : prolongavérunt iniquitátem suam.

Dóminus justus concídit cervíces peccatórum : * confundántur, et convertántur retrórsum omnes, qui odérunt Sion.

Fiant sicut fœnum tectórum : * quod priúsquam evellátur, exáruit:

De quo non implévit manum suam qui metit, * et sinum suum qui manípulos colligit.

Et non dixérunt qui prætereíbant : Benedíctio Dómini super vos : * benedíximus vobis in nómine Dómini.

Ant. Sæpe expugnavérunt me a juventúte mea.

Ant. t. 1. *i* De profúndis.

PSALMUS 129.

DE profúndis clamávi ad te Dómine :* Dómine exáudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendéntes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris Dómine ; * Dómine quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est : * et propter legem tuam sustínui te Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus : * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem, * speret Israel in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia, * et copiósa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israel, * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Ant. De profúndis clamávi ad te Dómine.

Ant. t. 1 *i* Speret.

PSALMUS 130.

DOMINE, non est exaltátum cor meum, * neque eláti sunt óculi mei ;

Neque ambulávi in magnis, * neque in mirabilibus super me.

Si non humiliter sentiébam ; * sed exaltávi ánimam meam.

Sicut ablactátus est super matre sua, * ita retribútio in ánima mea.

Speret Israel in Dómino, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

Ant. Speret Israel in Dómino.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 1.

BENEDICTUS Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totius consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

HYMNUS.

CŒLI Deus sanctíssime
Qui lúcidas mundi plagas
Candóre pingis ígneo,
Augens decóro lúmine.

Quarto die qui flámmeam
Dum solis accéndis rotam ;
Lunæ ministras órdinem,
Vagósque cursus síderum.

Ut nóctibus, vel lúmini,
Diremptiónis términum,
Primórdiis et ménsium
Signum dares notissimum.

Expélle noctem córdium :
Abstérge sordes méntium :
Resólve culpæ vínculum :
Evérte moles críminum.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum,
Amen.

℣. Dirigátur, Dómine, orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Respéxit Dóminus humilitátem meam, et fecit in me magna, qui potens est.

Preces quando dicendæ sunt, habentur supra in Vesperis Feriæ secundæ, p. 128.

FERIA QUINTA
AD VESPERAS.

Ant. t. 1. *l* Et omnis.

PSALMUS 131.

MEMÉNTO Dómine David, * et omnis mansuetúdinis ejus;

Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob :

Si introíero in tabernáculum domus meæ, * si ascéndero in lectum strati mei :

Si dédero somnum óculis meis, * et pálpebris meis dormitatiónem,

Et réquiem tempóribus meis, donec invéniam locum Dómino, * tabernáculum Deo Jacob.

Ecce audívimus eam in Ephrata : * invénimus eam in campis silvæ.

Introíbimus in tabernáculum ejus : * adorábimus in loco, ubi stetérunt pedes ejus.

Surge Dómine in réquiem tuam, * tu et arca sanctificatiónis tuæ.

Sacerdótes tui induántur justítiam : * et sancti tui exúltent.

Propter David servum tuum, * non avértas fáciem Christi tui.

Jurávit Dóminus David veritátem, et non frustrábitur eam : * De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Si custodierint fílii tui testaméntum meum, * et testimónia mea hæc, quæ docébo eos :

Et fílii eorum usque in sæculum, * sedébunt super sedem tuam.

Quóniam elégit Dóminus Sion : * elégit eam in habitatiónem sibi.

Hæc réquies mea in sæculum sæculi : * hic habitábo, quóniam élegi eam.

Víduam ejus benedícens benedícam : * páuperes ejus saturábo pánibus :

Sacerdótes ejus índuam salutári : * et sancti ejus exultatióne exultábunt.

Illuc prodúcam cornu David, * parávi lucérnam Christo meo.

Inimícos ejus índuam confusióne : * super ipsum autem efflorébit sanctificátio mea.

Ant. Et omnis.

Ant. t. 4. Ecce.

PSALMUS 132.

ECCE quam bonum, et quam jucúndum, * habitáre fratres in unum :

Sicut unguéntum in cápite, * quod descéndit in barbam, barbam Aaron.

Quod descéndit in oram vestiménti ejus : * sicut ros Hermon, qui descéndit in montem Sion.

Quóniam illic mandávit Dóminus benedictiónem, * et vitam usque in sæculum.

Ant. Ecce quam bonum, et quam jucúndum, habitáre fratres in unum.

Ant. t. 3. *d* Omnia.

PSALMUS 134.

LAUDATE nomen Dómini, * laudáte servi Dóminum.

Qui statis in domo Dómini,* in átriis domus Dei nostri.

Láudate Dóminum, quia bonus Dóminus: * psállite nomini ejus, quóniam suáve.

Quóniam Jacob elégit sibi Dóminus, * Israel in possessiónem sibi.

Quia ego cognóvi quod magnus est Dóminus, * et Deus noster præ ómnibus diis.

Omnia quæcúmque vóluit, Dóminus fecit in cœlo, et in terra, * in mari, et in ómnibus abyssis.

Edúcens nubes ab extrémo terræ: * fúlgura in plúviam fecit.

Qui prodúcit ventos de thesáuris suis: * qui percússit primogénita Ægypti ab hómine usque ad pecus:

Et misit signa et prodígia in médio tui Ægypte: * in Pharaónem, et in omnes servos ejus.

Qui percússit Gentes multas: * et occídit reges fortes.

Sehon regem Amorrhæórum, et Og regem Basan, * et ómnia regna Chánaan:

Et dedit terram eórum hæreditátem, * hæreditátem Israel pópulo suo.

Dómine, nomen tuum in ætérnum: * Dómine memoriale tuum in generatiónem et generatiónem.

Quia judicábit Dóminus pópulum suum: * et in servis suis deprecábitur.

Simulácra Géntium argéntum et aurum, * ópera mánuum hóminum.

Os habent, et non loquéntur: * óculos habent, et non vidébunt.

Aures habent, et non áudient: * neque enim est spíritus in ore ipsórum.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea: * et omnes qui confídunt in eis.

Domus Israel benedícite Dómino: * domus Aaron benedícite Domino.

Domus Levi benedícite Dómino: * qui timétis Dóminum, benedícite Dómino.

Benedictus Dóminus ex Sion*: qui hábitat in Jerúsalem.

Ant. Omnia quæcúmque vóluit, Dóminus fecit.

Ant. t. 3. *d* Quóniam in ætérnum.

Psalmus 135.

Confitémini Dómino quóniam bonus: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitémini Deo deórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui facit mirabilia magna solus: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui fecit cœlos in intelléctu: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui firmávit terram super aquas: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui fecit luminária ma-

gna : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Solem in potestátem diéi : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Lunam et stellas in potestátem noctis : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui percússit Ægyptum cum primogénitis eórum : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui edúxit Israel de médio eórum : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

In manu poténti, et bráchio excélso : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui divísit Mare rubrum in divisiónes : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Et edúxit Israel per médium ejus : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Et excússit Pharaónem, et virtútem ejus in Mari rubro : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui tradúxit pópulum suum per desértum : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui percússit reges magnos : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Et occídit reges fortes : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Sehon regem Amorrhæórum : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Et Og regem Basan : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Et dedit terram eórum hæreditátem : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Hæreditátem Israel servo suo : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Quia in humilitáte nostra memor fuit nostri : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Et redémit nos ab inimícis nostris : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui dat escam omni carni : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitémini Deo cœli : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Ant. Quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Ant. t. 8. Hymnum cantáte.

PSALMUS 136.

SUPER flúmina Babylónis, illic sédimus et flévimus, * cum recordarémur Sion :

In salícibus in médio ejus, * suspéndimus órgana nostra.

Quia illic interrogavérunt nos, qui captívos duxérunt nos, * verba cantiónum.

Et qui abduxérunt nos : * Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.

Quómodo cantábimus cánticum Dómini * in terra aliéna?

Si oblítus fúero tui Jerúsalem, * oblivióni detur déxtera mea.

Adhæreat lingua mea fáucibus meis, * si non memínero tui :

Si non proposúero Jerúsalem, * in princípio lætítiæ meæ.

Memor esto Dómine filiórum Edom, * in die Jerúsalem.

Qui dicunt : Exinaníte, exinaníte : * usque ad fundaméntum in ea.

Fília Babylónis mísera : * beátus, qui retríbuet tibi retributiónem tuam, quam retribuísti nobis.

Beátus, qui tenébit, * et allídet párvulos tuos ad petram.

Ant. Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 1.

BENEDICTUS Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

HYMNUS.

MAGNÆ Deus poténtiæ,
Qui fértili natos aqua
Partim relínquis gúrgiti,
Partim levas in áera.

Demérsa lymphis ímprimens,
Subvécta cœlis érigens :
Ut stirpe ab una pródita,
Divérsa répleant loca.

Largíre cunctis sérvulis,
Quos mundat unda sánguinis,
Nescíre lapsus críminum,
Nec ferre mortis tædium.

Ut culpa nullum déprimat :
Nullum élferat jactántia
Elisa mens ne cóncidat :
Eláta mens ne córruat.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum,
Amen.

℣. Dirigátur, Dómine, orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnif. Ant. t. 7. Fac Deus poténtiam in bráchio tuo : dispérde supérbos, et exálta húmiles.

Preces quando dicendæ sunt, habentur supra in Vesperis Feriæ secundæ, p. 128.

FERIA SEXTA AD VESPERAS.

Ant. t. 5. In conspéctu.

PSALMUS 137.

CONFITEBOR tibi Dómine in toto corde meo : * quóniam audísti verba oris mei.

In conspéctu Angélorum psallam tibi : * adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Super misericórdia tua, et veritáte tua : * quóniam magnificásti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacúmque die invocávero te, exáudi me, * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteántur tibi Dómine omnes reges terræ : * quia audiérunt ómnia verba oris tui :

Et cantent in viis Dómini : * quóniam magna est glória Dómini.

Quóniam excélsus Dóminus, et humília réspicit : * et alta à longe cognóscit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me : * et super iram inimicórum meórum extendísti manum tuam, et salvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me : * Dómine misericórdia tua in sæculum : ópera mánuum tuárum ne despícias.

Ant. In conspéctu Angelórum psallam tibi Deus meus.

Ant. t. 3. *d* Dómine.

PSALMUS 138.

DOMINE, probásti me, et cognovísti me : * tu cognovísti sessiónem meam, et resurrectiónem meam.

Intellexísti cogitationes meas de longe : * sémitam meam, et funículum meum investigásti.

Et omnes vias meas prævidísti : * quia non est sermo in lingua mea.

Ecce Dómine tu cognovísti ómnia, novíssima et antíqua : * tu formásti me, et posuísti super me manum tuam.

Mirábilis facta est sciéntia tua ex me : * confortáta est, et non pótero ad eam.

Quo ibo a spíritu tuo? * et quo a fácie tua fúgiam?

Si ascéndero in cœlum, tu illic es : * si descéndero in infernum, ades.

Si súmpsero pennas meas dilúculo, et habitávero in extrémis maris :

Etenim illuc manus tua deducet me : * et tenébit me déxtera tua.

Et dixi : Fórsitan ténebræ conculcábunt me, * et nox illuminátio mea in delíciis meis.

Quia ténebræ non obscurábuntur a te, et nox sicut dies illuminábitur : * sicut ténebræ ejus, ita et lumen ejus.

Quia tu possedísti renes meos : * suscepísti me de útero matris meæ.

Confitébor tibi quia terribiliter magnificátus es : * mirabília ópera tua, et ánima mea cognóscit nimis.

Non est occultátum os meum a te, quod fecísti in occúlto : * et substántia mea in inferióribus terræ.

Imperféctum meum vidérunt óculi tui, et in libro tuo omnes scribéntur : * dies formabúntur, et nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificáti sunt amici tui, Deus : * nimis confortátus est princípatus eórum.

Dinumerábo eos, et super arénam multiplicabúntur : * exurréxi, et adhuc sum tecum.

Si occíderis Deus peccatóres : * viri sánguinum declináte a me.

Quia dicítis in cogitatióne : * Accípient in vanitáte civitátes tuas.

Nónne qui odérunt te Dómine, óderam : * et super inimícos tuos tabescébam?

Perfécto ódio óderam illos :

et inimíci facti sunt mihi.

Proba me Deus, et scito cor meum : * intérroga me, et cognósce sémitas meas.

Et vide, si via iniquitátis in me est : * et deduc me in via ætérna.

Ant. Dómine probásti me, et cognovisti me.

Ant. t. 4. m A viro iniquo.

PSALMUS 139.

ERIPE me Dómine ab hómine malo : * a viro iniquo éripe me.

Qui cogitavérunt iniquitátes in corde : * tota die constituébant prælia.

Acuérunt linguas suas sicut serpéntis : * venénum áspidum sub lábiis eórum.

Custódi me Dómine de manu peccatóris : * et ab hóminibus iníquis éripe me.

Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos* : abscondérunt supérbi láqueum mihi.

Et funes extendérunt in láqueum : * juxta iter scándalum posuérunt mihi.

Dixi Dómino : Deus meus es tu : * exáudi Dómine vocem deprecatiónis meæ.

Dómine, Dómine virtus salútis meæ : * obumbrásti super caput meum in die belli.

Ne tradas me Dómine a desidério meo peccatóri : * cogitavérunt contra me, ne derelinquas me, ne forte exalténtur.

Caput circúitus eórum : * labor labiórum ipsórum operíet eos.

Cadent super eos carbónes, in ignem dejícies eos : * in misériis non subsístent.

Vir linguósus non dirigétur in terra : * virum injústum mala cápient in intéritu.

Cognóvi quia fáciet Dóminus judícium ínopis, * et vindictam páuperum.

Verúmtamen justi confitebúntur nómini tuo : * et habitábunt recti cum vultu tuo.

Ant. A viro iniquo líbera me Dómine.

Ant. t. 8. *f* Dómine.

PSALMUS 140.

DOMINE clamávi ad te, exáudi me : * inténde voci meæ, cum clamávero ad te.

Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo : * elevátio mánuum meárum sacrifícium vespertínum.

Pone Dómine custódiam ori meo : * et óstium circumstántiæ lábiis meis.

Non declines cor meum in verba malítiæ, * ad excusándas excusatiónes in peccátis.

Cum hominibus operántibus iniquitátem, * et non communicábo cum eléctis eórum.

Corripiet me justus in misericórdia, et increpábit me : * óleum autem peccatóris non impínguet caput meum.

Quóniam adhuc et orátio mea in beneplácitis eórum : * absórpti sunt juncti petræ júdices eórum.

Audient verba mea quóniam potuérunt : * sicut crassitúdo terræ erúpta est super terram,

Dissipáta sunt ossa nostra secus inférnum : * quia ad te Dómine, Dómine óculi mei : in te sperávi, non áuferas ánimam meam.

Custódi me a láqueo, quem statuérunt mihi : * et a scándalis operántium iniquitátem.

Cadent in retiáculo ejus peccatóres : * singuláriter sum ego donec tránseam.

Ant. Dómine clamávi ad te, exáudi me.

Ant. t. 5. Pórtio mea.

PSALMUS 141.

VOCE mea ad Dóminum clamávi : * voce mea ad Dóminum deprecátus sum :

Effúndo in conspéctu ejus oratiónem meam, * et tribulatiónem meam ante ipsum pronúntio.

In deficiéndo ex me spíritum meum : * et tu cognovísti sémitas meas.

In via hac, qua ambulábam, * abscondérunt láqueum mihi.

Considerábam ad déxteram, et vidébam : * et non erat qui cognósceret me.

Périit fuga a me, * et non est qui requírat ánimam meam.

Clamávi ad te Dómine, * dixi : Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium.

Inténde ad deprecatiónem meam : * quia humiliátus sum nimis.

Líbera me a persequéntibus me : * quia confortáti sunt super me.

Educ de custódia ánimam meam ad confiténdum nómini tuo : * me expéctant justi, donec retríbuas mihi.

Ant. Pórtio mea Dómine sit in terra vivéntium.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 1.

BENEDICTUS Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totius consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

HYMNUS.

HOMINIS supérne Cónditor,
Qui cuncta solus órdinans,
Humum jubes producere
Reptántis et feræ genus,

Et magna rerum córpora,
Dictu jubéntis vívida,
Per témporum certas vices
Obtemperáre sérvulis.

Repélle, quod cupídinis
Ciénte vi, nos ímpetit,
Aut móribus se súggerit,
Aut áctibus se intérserit.

Da gaudiórum præmia,
Da gratiárum múnera :
Dissólve litis víncula,
Adstrínge pacis fœdera.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum,
Amen.

℣. Dirigátur, Dómine, orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnif. Ant. t. 1. Depósuit poténtes, sanctos persequéntes : et exaltávit húmiles Christum confiténtes.

Preces quando dicendæ sunt,

habentur supra in Vesperis Feriæ secundæ, p. 128.

SABBATO AD VESPERAS.

Ant. t. 6. Benedictus.

Psalmus 143.

Benedictus Dóminus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, * et dígitos meos ad bellum.

Misericórdia mea, et refúgium meum, * susceptor meus, et liberátor meus:

Protéctor meus, et in ipso sperávi: * qui subdit pópulum meum sub me.

Dómine quid est homo, quia innotuísti ei? * aut filius hóminis, quia réputas eum?

Homo vanitáti símilis factus est: * dies ejus sicut umbra prætéreunt.

Dómine inclína cœlos tuos, et descénde: * tange montes, et fumigábunt.

Fúlgura coruscatiónem, et dissipábis eos: * emítte sagittas tuas, et conturbábis eos:

Emítte manum tuam de alto, éripe me, et líbera me de aquis multis: * de manu filiórum alienórum:

Quorum os locútum est vanitátem: * et déxtera eórum, déxtera iniquitátis.

Deus cánticum novum cantábo tibi: * in psaltério decachórdo psallam tibi.

Qui das salútem régibus: * qui redemísti David servum tuum de gládio malígno: éripe me,

Et érue me de manu filiórum alienórum, quorum os locútum est vanitátem: * et déxtera eórum, déxtera iniquitátis:

Quorum filii, sicut novéllæ plantatiónes, * in juventúte sua.

Filiæ eórum compósitæ, * circumornátæ ut similitúdo templi.

Promptuária eórum plena, * eructántia ex hoc in illud.

Oves eórum fœtósæ, abundántes in egréssibus suis: * boves eórum crassæ.

Non est ruína macériæ, neque tránsitus, * neque clamor in platéis eórum.

Beátum dixérunt pópulum, cui hæc sunt: * beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

Ant. Benedictus Dóminus Deus meus.

Ant. t. 8. *f* Per singulos dies.

Psalmus 144.

Exaltabo te Deus meus rex: * et benedícam nómini tuo in sæculum, et in sæculum sæculi.

Per singulos dies benedícam tibi: * et laudábo nomen tuum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Magnus Dóminus et laudábilis nimis; * et magnitúdinis ejus non est finis.

Generátio et generátio laudábit ópera tua: * et poténtiam tuam pronuntiábunt.

Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquéntur: * et mirabília tua narrábunt.

Et virtútem terribílium tuórum dicent : * et magnitúdinem tuam narrábunt.

Memóriam abundántiæ suavitátis tuæ eructábunt : * et justítia tua exultábunt.

Miserátor et misércors Dóminus : * pátiens, et multum misércors.

Suávis Dóminus univérsis : * et miseratiónes ejus super ómnia ópera ejus.

Confiteántur tibi Dómine ómnia ópera tua : * et sancti tui benedícant tibi.

Glóriam regni tui dicent : * et poténtiam tuam loquéntur.

Ut notam fáciant fíliis hóminum poténtiam tuam : * et glóriam magnificéntiæ regni tui.

Regnum tuum, regnum ómnium sæculórum : * et dominátio tua in omni generatióne et generatiónem.

Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis : * et sanctus in ómnibus opéribus suis.

Allevat Dóminus omnes qui córruunt : * et érigit omnes elísos.

Oculi ómnium in te sperant Dómine : * et tu das escam illórum in témpore oppórtuno.

Aperis tu manum tuam : * et imples omne ánimal benedictióne.

Justus Dóminus in ómnibus viis suis : * et sanctus in ómnibus opéribus suis.

Prope est Dóminus ómnibus invocántibus eum : * ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Voluntátem timéntium se fáciet, * et deprecatiónem eórum exáudiet : et salvos fáciet eos.

Custódit Dóminus omnes diligéntes se : * et omnes peccatóres dispérdet.

Laudatiónem Dómini loquétur os meum : * et benedicat omnis caro nómini sancto ejus in sæculum, et in sæculum sæculi.

Ant. Per síngulos dies benedícam te Dómine.

Ant. t. 4. Laudábo.

PSALMUS 145.

LAUDA ánima mea Dóminum, laudábo Dóminum in vita mea : * psallam Deo meo quámdiu fúero.

Nolíte confídere in princípibus; * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus, et revertétur in terram suam : * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus, cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus : * qui fecit cœlum et terram, mare et ómnia quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in sæculum, facit judícium injúriam patiéntibus : * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compeditos : * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elísos, * Dóminus díligit justos.

Dóminus custódit ádvenas

upíllum et víduam suscípiet : * et vias peccatórum dispérdet.

Regnábit Dóminus in sæcula, Deus tuus Sion * in generatiónem et generatiónem.

Ant. Laudábo Deum meum in vita mea.

Ant. t. 8. *f* Deo nostro.

PSALMUS 146.

LAUDATE Dóminum quóniam bonus est psalmus : * Deo nostro sit jucúnda decóraque laudátio.

Ædíficans Jerúsalem Dóminus : * dispersiónes Israélis congregábit.

Qui sanat contrítos corde : * et álligat contritiónes eorum.

Qui númerat multitúdinem stellárum : * et ómnibus eis nómina vocat.

Magnus Dóminus noster, et magna virtus ejus, * et sapiéntiæ ejus non est númerus.

Suscípiens mansuétos Dóminus : * humílians autem peccatóres usque ad terram.

Præcínite Dómino in confessióne : * psállite Deo nostro in cithara.

Qui óperuit cœlum núbibus : * et parat terræ plúviam.

Qui prodúcit in móntibus fenum, * et herbam servitúti hóminum.

Qui dat juméntis escam ipsórum, * et pullis corvórum invocántibus eum.

Non in fortitúdine equi voluntátem habébit : * nec in tíbiis viri beneplácitum erit ei.

Beneplácitum est Dómino super timéntes eum : * et in eis qui sperant super misericórdia ejus.

Ant. Deo nostro jucúnda sit laudátio.

Ant. t. 1. *l* Lauda.

PSALMUS 147.

LAUDA Jerúsalem Dóminum : * lauda Deum tuum Sion.

Quóniam confortávit seras portárum tuárum : * benedíxit fíliis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem : * et ádipe fruménti sátiat te.

Qui emíttit elóquium suum terræ, * velóciter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam : * nébulam sicut cinerem spargit.

Mittit crystállum suam sicut buccéllas : * ante fáciem frigoris ejus quis sustinébit?

Emíttet verbum suum, et liquefáciet ea : * flabit spíritus ejus et fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob : * justítias et judícia sua Israel.

Non fecit táliter omni natióni : * et judícia sua non manifestávit eis.

Ant. Lauda Jerúsalem Dóminum.

CAPITULUM. *Rom.* 11. *d*

O altitúdo divitiárum sapiéntiæ, et sciéntiæ Dei : quam incomprehensibília sunt judícia ejus, et investigábiles viæ ejus!

HYMNUS.

JAM sol recédit ígneus :
Tu lux perénnis Unitas,

Nostris, beáta Trínitas,
Infúnde lumen córdibus.

Te mane laudum cármine,
Te deprecámur véspere :
Digñéris, ut te súpplices
Laudémus inter Cœlites.

Patri, simúlque Filio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória,
Amen.

℣. Vespertína orátio ascéndat ad te, Dómine. ℟. Et descéndat super nos misericórdia tua.

Ad Magnif. Ant. t. 7. r Suscépit Deus Israel púerum suum : sicut locútus est ad Abraham, et semen ejus : exaltáre húmiles usque in sæculum.

Capitulum, O altitúdo, *dicitur in Vesperis Sabbati, ab Octava Epiphaniæ usque ad Septuagesimam : Hymnus, et* ℣. *etiam usque ad Quadrages. Ant. ad Magnificat, ab Octava Epiphaniæ usque ad Septuagesimam tantum. Post Ant. dicitur Oratio propria.*

Deinde fiunt sequent. Commemorationes communes, seu Suffragia Sanctorum, quæ dicuntur etiam ad Laudes.

COMMEMORATIO DE CRUCE.

In feriali tantum Officio.

Ad Vesperas et Laudes. Ant. Per signum Crucis de inimícis nostris líbera nos Deus noster.

℣. Omnis terra adóret te, et psallat tibi. ℟. Psalmum dicat nómini tuo Dómine.

Orémus. ORATIO.

PERPETUA nos, quæsumus Dómine, pace custódi : quæ per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es.

COMMEMORATIONES COMMUNES, *Sive Suffragia Sanctorum.*

De sancta Maria, quando non dicitur ejus Officium parvum.

Ad Vesp. et Laudes, Ant. Sancta María succúrre míseris, juva pusillánimes, réfove flébiles, ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu : séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque celebrant tuam sanctam commemoratiónem.

℣. Ora pro nobis sancta Dei génitrix. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Orémus. ORATIO.

CONCEDE nos fámulos tuos quæsumus Dómine Deus perpétua mentis et córporis sanitáte gaudére : et gloriósa beátæ Maríæ semper vírginis intercessióne, a præsénti liberári tristítia, et ætérna pérfrui lætítia.

Ab Oct. Epiph. usque ad Purificationem dicitur ℣. Post partum Virgo inviolàta permansísti. ℟. Dei génitrix intercéde pro nobis.

Orémus. ORATIO.

DEUS, qui salútis ætérnæ beátæ Maríæ virginitáte fecúnda, humáno géneri præmia præstitísti : tribue quæsumus ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam mer

mus auctórem vitæ suscípere, Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

De Apostolis.

Ad Vesperas, Ant. Petrus Apóstolus, et Paulus Doctor Géntium, ipsi nos docuérunt legem tuam Dómine.

℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Ménores erunt nóminis tui Dómine.

Ad Laudes, Ant. Gloriósi príncipes terræ, quómodo in ita sua dilexérunt se, ita et in morte non sunt separáti.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum.

Orémus. ORATIO.

DEUS, cujus déxtera beátum Petrum ambulántem in flúctibus, ne mergerétur, eréxit: et coapóstolum ejus Paulum, pérditio naufragántem, de profundo pélagi liberávit: exáudi nos propítius, et concéde; ut ambórum méritis ætérnitátis glóriam consequámur.

De Patrono, vel Titulari Ecclesiæ fit Commemorat. conclusa ante vel post Commemorationes prædictas, pro dignitate illius: et ultimo loco de Pace.

Ad Vesp. et Laudes, Ant. Da pacem Dómine in diébus nostris, quia non est álius qui pugnet pro nobis, nisi tu Deus noster.

℣. Fiat pax in virtúte tua. ℟. Et abundántia in túrribus tuis.

Orémus. ORATIO.

DEUS, a quo sancta desidéria, recta consília, et justa sunt ópera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut et corda nostra mandátis tuis dédita, et hóstium subláta formídine, témpora sint tua protectióne tranquílla. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

℣. Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

Deinde dicitur secreto, Pater noster.

Sic terminatur Officium, ubi alia non sequatur Hora, ut dicitur in Rubrica de Oratione Dominica.

Dictæ Commemorat. seu Suffragia dicuntur ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam Passionis, exceptis Duplicibus, et infra Octavas.

Quando dicitur Officium beatæ Mariæ, non fit alia Commemoratio de ea.

AD COMPLETORIUM.

Lector incipit ℣. Jube domne benedicere.

Bened. Noctem quiétam, et finem perfectum concédat nobis Dóminus omnípotens. ℟. Amen.

Hiemalis

LECTIO BREVIS. 1. *Pet.* 5. c

FRATRES, Sóbrii estóte, et vigiláte : quia adversárius vester diábolus tamquam leo rúgiens circuit, quærens quem dévoret : cui resístite fortes in fide. Tu autem Dómine miserére nobis. ℟. Deo grátias.

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram.

Pater noster, *totum secreto.*

Deinde Hebdomadarius facit Confessionem.

CONFITEOR Deo Omnipoténti, beátæ Maríæ semper vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni Baptístæ, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, et vobis fratres : quia peccávi nimis cogitatióne, verbo et ópere : mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beátam Maríam semper vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joánnem Baptístam, sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et vos fratres oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus respondet :

MISEREATUR tui omnipotens Deus, et dimíssis peccátis tuis, pedúcat te ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

Deinde repetit Confessionem: et ubi dicitur vobis fratres, *et* vos fratres, *dicatur* tibi pater, *et* te pater.

Facta Confessione a Choro Hebdomadarius dicit :

MISEREATUR vestri omnipotens Deus, et dimíssis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

INDULGENTIAM, absolutiónem, et remissiónem peccatórum nostrórum tribuat nobis omnipotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Et facta absolutione dicitur :

℣. Converte nos Deus salutáris noster. ℟. Et avérte iram tuam a nobis.

℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína.

Glória Patri. Sicut erat.

Ant. t. 8. Miserére.

PSALMUS 4.

CUM invocárem exaudívit me Deus justítiæ meæ : * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei, * et exáudi oratiónem meam.

Filii hóminum úsquequo gravi corde ? * ut quid diligitis vanitátem, et quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum : * Dóminus exáudiet me, cum clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre : * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt : Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui Dómine : * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu frumenti, vini et ólei sui * multiplicáti sunt.

In pace in idipsum * dórmiam, et requiéscam;

Quóniam tu Dómine singulariter in spe * constituísti me.

PSALMUS 30.

IN te Dómine sperávi, non confúndar in ætérnum : * in justítia tua líbera me.

Inclína ad me aurem tuam, * accélera ut éruas me.

Esto mihi in Deum protectórem, et in domum refúgii, * ut salvum me fácias.

Quóniam fortitúdo mea, et refúgium meum es tu : * et propter nomen tuum dedúces me, et enútries me.

Edúces me de láqueo hoc, quem abscondérunt mihi : * quóniam tu es protéctor meus.

In manus tuas commendo spíritum meum : * redemísti me Dómine Deus veritátis.

PSALMUS 90.

QUI hábitat in adjutório Altíssimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.

Dicet Dómino : Suscéptor meus es tu, et refúgium meum : * Deus meus sperábo in eum.

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * et a verbo áspero.

Scápulis suis obumbrábit tibi : * et sub pennis ejus spe-rábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus : * non timébis a timóre nocturno,

A sagitta volánte in die, a negótio perambuláute in ténebris, * ab incúrsu, et dæmónio meridiáno.

Cadent a látere tuo mille, et decem millia a dextris tuis : * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis considerábis : * et retributiónem peccatórum vidébis.

Quóniam tu es Dómine spes mea : * altíssimum posuísti refúgium tuum.

Non accédet ad te malum : * et flagéllum non appropinquábit tabernáculo tuo.

Quóniam Angelis suis mandávit de te : * ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te : * ne forte offéndas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem et basilíscum ambulábis : * et conculcábis leónem et draconem.

Quóniam in me sperávit, liberábo eum : * protégam eum, quóniam cognóvit nomen meum.

Clamábit ad me, et ego exáudiam eum : * cum ipso sum in tribulatióne : eripiam eum, et glorificábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum : * et osténdam illi salutáre meum.

PSALMUS 133.

ECCE nunc benedícite Dóminum, * omnes servi Dómini.

Qui statis in domo Dómini, * in átriis domus Dei nostri.

In nóctibus extóllite manus vestras in sancta, * et benedícite Dóminum.

Benedícat te Dóminus ex Sion, * qui fecit cœlum et terram.

Ant. Miserére mihi Dómine, et exaúdi oratiónem meam.

HYMNUS.

TE lucis ante términum
Rerum Creátor póscimus,
Ut pro tua clémentia
Sis præsul et custódia.

Procul recédant sómnia,
Et nóctium phantásmata;
Hostémque nostrum cómprime,
Ne polluántur córpora.

Præsta, Pater piissime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

CAPITULUM. *Jerem.* 14. *b*

TU autem in nobis es Dómine, et nomen sanctum tuum invocátum est super nos, ne derelinquas nos Dómine Deus noster. ℟. Deo grátias.

℟. *br.* In manus tuas Dómine, * Comménde spíritum meum. In manus. ℣. Redemísti nos Dómine Deus veritátis. Comménde. Glória. In manus.

℣. Custódi nos Dómine ut pupillam óculi. ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege nos.

Ant. Salva nos.

CANTICUM SIMEONIS.

Lucæ. 2. *c*

NUNC dimíttis servum tuum Dómine, * secúndum verbum tuum in pace :

Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum,

Quod parásti * ante fáciem ómnium populórum;

Lumen ad revelatiónem Géntium, * et glóriam plebis tuæ Israel.

Glória Patri, et Fílio.

Ant. Salva nos Dómine vigilántes, custódi nos dormiéntes : ut vigilémus cum Christo, et requiescámus in pace.

Sequentes Preces semper dicuntur, præterquam in Officio Dupl., et infra Octav. : quæ in feriali Officio, temp. Adventus, quando dictæ sunt Preces in Vesp. dicuntur flexis genibus.

KYRIE eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Pater noster, *secreto.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Credo in Deum, *secreto.*

℣. Carnis resurrectiónem. ℟. Vitam ætérnam, Amen.

℣. Benedictus es Dómine Deus patrum nostrórum. ℟. Et laudábilis et gloriósus in sæcula.

℣. Benedicámus Patrem et Fílium cum sancto Spíritu. ℟. Laudémus, et superexaltémus eum in sæcula.

℣. Benedictus es Dómine in firmaménto cœli. ℟. Et laudábilis, et gloriósus, et superexaltátus in sæcula.

℣. Benedícat et custódiat nos omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

℣. Dignáre Dómine nocte ista. ℟. Sine peccáto nos custodíre.

℣. Miserére nostri Dómine. ℟. Miserére nostri.

℣. Fiat misericórdia tua Dó-

mine super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te.

℣. Dómine exaúdi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. ORATIO.

VISITA, quæsumus Dómine, habitatiónem istam, et omnes insídias inimíci ab ea longe repélle: Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant: et benedíctio tua sit super nos semper. Per Dóminum.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedícámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Bened. Benedícat, et custódiat nos omnípotens et miséricors Dóminus, Pater, et Fílius, et Spíritus sanctus. ℟. Amen.

Et non dicitur Fidélium ánimæ, *sed immediate dicitur una ex infrascr. Antiph. pro Temp.*

A Vesperis Sabbati ante Dominic. I Adventus, usque ad Purificationem inclusive.

ANTIPHONA.

ALMA Redemptóris Mater,
quæ pérvia cœli
Porta manes, et stella maris,
succúrre cadénti,
Súrgere qui curat, pópulo: tu
quæ genuísti,
Natúra miránte, tuum
sanctum Genitórem.
Virgo prius ac postérius, Gabriélis ab ore
Sumens illud Ave, peccatórum
miserére.

In Adventu. ℣. Angelus Dómini nuntiávit Maríæ. ℟. Et concépit de Spíritu sancto.

Orémus. ORATIO.

GRATIAM tuam, quæsumus Dómine, méntibus nostris infúnde: ut qui, Angelo nuntiánte, Christi Fílii tui incarnatiónem cognóvimus; per passiónem ejus et crucem ad resurrectiónis glóriam perducámur. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

A I Vesp. Nativitatis, et deinceps. ℣. Post partum Virgo inviolàta permansísti. ℟. Dei génitrix, intercéde pro nobis.

Orémus. ORATIO.

DEUS qui salútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcúnda, humano géneri præmia præstitísti: tribue quæsumus; ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. ℟. Amen.

Post Purificationem, id est, a fine Completorii illius diei secundæ Februarii inclusive, etiam quando transfertur Festum Purificationis B. Mariæ Virginis, usque ad Feriam V *in Cœna Domini exclusive.*

ANTIPHONA.

AVE Regína cœlórum,
Ave Dómina Angelórum:
Salve radix, salve porta,
Ex qua mundo lux est orta:
Gaude Virgo gloriósa,
Super omnes speciósa:
Vale o valde decóra,
Et pro nobis Christum exóra.

℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos.

Orémus. Oratio.

Concede misericors Deus fragilitáti nostræ præsídium : ut qui sanctæ Dei genitrícis memóriam ágimus, intercessiónis ejus auxílio a nostris iniquitátibus resurgámus. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

℣. Divínum auxílium máneat semper nobíscum. ℟. Amen.

Deinde dicitur secreto Pater noster, Ave María, *et* Credo.

Si post Completorium immediate sequatur Matutínum, tunc bis dicatur Pater noster, Ave María, *et* Credo : *quia Complet., quod est finis Officii, sic terminari debet; et ante Matut. iterum repetitur pro principio Officii sequentis diei.*

Ant. prædictæ dicuntur etiam in fine Laudum, quando discedendum est a Choro : sed si immediate post Matut. subsequatur Prima, vel alia Hora, dicuntur in fine ultimæ Horæ, ita ut dicantur semper, quando terminata aliqua Hora discedendum est a Choro : et tunc post ℣. Fidélium ánimæ, *et* Pater noster, *secreto dicitur*

℣. Dóminus det nobis suam pacem. ℟. Et vitam ætérnam, Amen.

Deinde una ex prædictis Ant. et in fine, Divínum auxílium máneat semper nobíscum. ℟. Amen.

Extra Chorum autem dicuntur in fine Laudum, si tunc terminandum sit Offic. alioquin in fine ultimæ Horæ. Post alias vero Horas, quando terminatur Officium, dicitur tantum, Pater noster, *secreto.*

PRO COMMEMOR. DOMINIC. ET FER.

IN ADVENTU.

Ad Laud. ℣. Vox clamántis in desérto : Paráte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Ad Vesp. ℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

AB OCTAVA EPIPHANIÆ AD SEPTUAG.

In Vesp. Sabbati. *Ant.* Suscépit Deus Israel púerum suum : sicut locútus est ad Abraham, et semen ejus : exaltáre húmiles usque in sæculum.

℣. Vespertína orátio ascéndat ad te Dómine. ℟. Et descéndat super nos misericórdia tua.

IN DOMINICIS.

Ad Laud. ℣. Dóminus regnávit, decórem índuit. ℟. Índuit Dóminus fortitúdinem, et præcínxit se virtúte.

Ad Vesp. ℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

PROPRIUM DE TEMPORE.

SABBATO

Ante Dominicam primam Adventus.

AD VESPERAS.

CAPITULUM. *Rom.* 13. *d*

FRATRES, Hora est jam nos de somno súrgere. Nunc enim própior est nostra salus, quam cum credídimus.

℟. Deo grátias.

Sic semper respondetur in fine omnium Capitulorum.

HYMNUS.

CREATOR alme síderum,
Ætérna lux credéntium,
Jesu Redémptor ómnium,
Inténde votis súpplicum.

Qui dæmonis ne fráudibus
Periret orbis, ímpetu
Amóris actus, lánguidi
Mundi medéla factus es.

Commúne qui mundi nefas
Ut expiáres, ad Crucem
E Vírginis sacrário
Intácta prodis víctima.

Cujus potéstas glóriæ,
Noménque cum primum sonat;
Et Cœlites, et ínferi
Treménte curvántur genu.

Te deprecámur últimæ
Magnum diéi Júdicem;
Armis supérnæ grátiæ
Defénde nos ab hóstibus.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula. Amen.

℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ad Magníf. Ant. t. 1. Ecce nómen Dómini * venit de longínquo, et cláritas ejus replet orbem terrárum.

ORATIO.

EXCITA, quæsumus Dómine, poténtiam tuam, et veni: ut ab imminéntibus peccatórum nostrórum periculis, te mereámur protegénte éripi, te liberánte salvári. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

℟. Amen.

Commemorationes, seu Suffragia Sanctorum, non fiunt per totum Adventum, etiam in Officio de Sanctis, nec de Cruce in feriali Officio.

In Adventu non fit de Festo, nisi fuerit Duplex, vel Semiduplex: quod si occurrat in Dominica, transfertur in primam diem simili Festo non impeditam, secundum Rubricam de Translatione Festorum. De Simplici vero fit tantum Commemoratio.

DOMINICA I ADVENTUS.

AD MATUTINUM.

Invitat. Regem ventúrum Dóminum, * Veníte, adorémus.

Et dicitur etiam in Feriis, usque ad Dominicam III Adventus.

Psalmus, Veníte, exultémus, p. 2.

HYMNUS.

VERBUM supérnum pródiens
E Patris ætérni sinu,
Qui natus orbi súbvenis,
Labénte cursu témporis.

Illúmina nunc péctora,
Tuóque amóre cóncrema;
Ut cor cadúca déserens
Cœli volúptas ímpleat.

Ut, cum tribúnal Júdicis
Damnábit igni nóxios,
Et vox amíca débitum
Vocábit ad cœlum pios.

Non esca flammárum nigros
Volvámur inter túrbines,
Vultu Dei sed cómpotes
Cœli fruámur gáudiis.

Patri, simulque Filio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

IN I NOCTURNO.

Ant. Véniet ecce Rex.

Psalm. Beátus vir, *cum reliquis, ut in Psalterio.* p. 3.

Post ℣. in quolibet Nocturno dicitur

Pater noster, *secreto, usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Absolutio. Exaúdi Dómine Jesu Christe preces servórum tuórum, et miserére nobis, qui cum Patre et Spíritu sancto vivis et regnas in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Jube Domne benedícere.

Bened. Benedictióne perpétua benedícat nos Pater ætérnus. ℟. Amen.

Incipit liber Isaíæ Prophétæ.

LECTIO I. *Cap.* 1.

VISIO Isaiæ filii Amos, quam vidit super Judam et Jerúsalem, in diébus Oziæ, Jóathan, Achaz, et Ezechiæ, regum Juda. Audíte cœli, et áuribus pércipe terra, quóniam Dóminus locútus est: Filios enutrívi, et exaltávi: ipsi autem sprevérunt me. Cognóvit bos possessórem suum, et ásinus præsépe Dómini sui: Israël autem me non cognóvit, et pópulus meus non intelléxit. Tu autem Dómine miserére nobis.

℟. Deo grátias.

Sic semper terminantur Lectiones, nisi aliter signetur.

℟. Aspíciens a longe, ecce vídeo Dei poténtiam veniéntem, et nébulam totam terram tegéntem. * Ite óbviam ei, et dícite: * Núntia nobis, si tu es ipse, * Qui regnatúrus es in pópulo Israël.

℣. Quique terrígenæ, et fílii hóminum, simul in unum dyes et pauper. Ite óbviam ei, et dícite.

℣. Qui regis Israël inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph. Núntia nobis, si tu es ipse.

℣. Tóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ ætérnales, et introíbit rex glóriæ. Qui regnaturus es in pópulo Israël.

Glória Patri, et Filio, et Spíritui sancto.

Deinde repetitur ℟. Aspiciens a longe, *usque ad* ℣. Quique terrígenæ.

Hoc Responsorium non dicitur per Hebdomadam, sed ejus loco dicitur Responsorium primum sequentis Feriæ secundæ.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Unigénitus Dei Filius nos benedícere et adjuváre dignétur. ℟. Amen.

LECTIO II.

VÆ genti peccatrici, pópulo gravi iniquitáte, sémini nequam, fíliis scelerátis : dereliquérunt Dóminum, blasphemavérunt sanctum Israël, abalienáti sunt retrórsum. Super quo percútiam vos ultra, addéntes prævaricatiónem? omne caput lánguidum, et omne cor mœrens. A planta pedis usque ad vérticem non est in eo sánitas : vulnus, et livor, et plaga tumens non est circumligáta, nec curáta medicámine, neque fota óleo.

℟. Aspiciébam in vísu noctis : et ecce in núbibus cœli Fílius hóminis veniébat : et datum est ei regnum, et honor : * Et omnis pópulus, tribus, et linguæ sérvient ei. ℣. Potéstas ejus potéstas ætérna, quæ non auferétur : et regnum ejus, quod non corrumpétur. Et omnis.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Spíritus sancti grátia illúminet sensus et corda nostra. ℟. Amen.

LECTIO III.

TERRA vestra desérta, civitátes vestræ succénsæ igni : regiónem vestram coram vobis aliéni dévorant, et desolábitur sicut in vastitáte hostili. Et derelinquétur fília Sion ut umbráculum in vínea, et sicut tugúrium in cucumerário, et sicut cívitas quæ vastátur. Nisi Dóminus exercítuum reliquísset nobis semen, quasi Sódoma fuissémus, et quasi Gomórrha símiles essémus.

℟. Missus est Gábriel Angelus ad Maríam vírginem desponsátam Joseph, núntians ei verbum : et expavéscit Virgo de lúmine : Ne tímeas Maria, invenísti grátiam apud Dóminum : * Ecce concípies et páries, et vocábitur Altíssimi Fílius. ℣. Dabit ei Dóminus Deus sedem David patris ejus, et regnábit in domo Jacob in ætérnum. Ecce concípies et páries. Glória Patri. Ecce concípies et páries.

Sic semper dicitur Glória Patri *in fine ultimi Responsorii cujuslibet Nocturni, nisi aliter notetur.*

IN II NOCTURNO.

Ant. Gaude et lætáre.

Psalm. Consérva, *cum reliquis ut in Psalterio,* p. 10.

Absolutio. Ipsius piétas et misericórdia nos adjúvet, qui cum Patre et Spíritu sancto vivit et regnat in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Deus Pater omnípo-

tens sit nobis propítius et clemens. ℟. Amen.

Sermo sancti Leónis Papæ.

LECTIO IV.

Serm. 8. de jejunio x mensis, et eleemosynis.

CUM de advéntu regni Dei, et de mundi fine ac témporum, discípulos suos Salvátor instrúëret, totámque Ecclésiam suam in Apóstolis erudíret: Cavéte, inquit, ne forte gravéntur corda vestra in crápula, et ebrietáte, et cogitatiónibus sæculáribus. Quod útique præcéptum, dilectíssimi, ad nos speciálius pertinére cognóscimus, quibus denuntiátus dies, étiam si est occúltus, non dubitátur esse vicínus.

℟. Ave María, grátia plena, Dóminus tecum: * Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi: quod enim ex te nascétur Sanctum, vocábitur Fílius Dei. ℣. Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognósco? Et respóndens Angelus dixit ei. Spíritus sanctus.

℣. Jube domne benedícere. *Bened.* Christus perpétuæ det nobis gáudia vitæ. ℟. Amen.

LECTIO V.

Ab cujus advéntum omnem hóminem convénit præparári: ne quem aut ventri débitum, aut curis sæculáribus invéniat implicátum. Quotidiáno enim, dilectíssimi, experiménto probátur, potus satietáte ácrem mentis obtúndi, et ciborum nimietáte vigórem cordis hebetári: ita ut delectátio edéndi étiam córporum contrária sit salúti, nisi rátio temperántiæ obsístat illécebræ, et quod futúrum est óneri, súbtrahat voluptáti.

℟. Salvatórem expectámus Dóminum Jesum Christum, * Qui reformábit corpus humilitátis nostræ, configurátum córpori claritátis suæ. ℣. Sóbrie, et juste, et pie vivámus in hoc sæculo, expectántes beátam spem, et advéntum glóriæ magni Dei. Qui reformábit.

℣. Jube domne benedícere. *Bened.* Ignem sui amóris accéndat Deus in córdibus nostris. ℟. Amen.

LECTIO VI.

QUAMVIS enim sine ánima nihil caro desíderet, et inde accípiat sensus, unde súmit et motus: ejúsdem tamen est ánimæ, quædam sibi súbditæ negáre substántiæ, et interióri judício ab inconvenién-tibus exterióra frænáre: ut a corpóreis cupiditátibus sæpius líbera, in átula mentis possit divínæ vacáre sapiéntiæ: ubi omni strépitu terrenárum silénte curárum, in meditatiónibus sanctis, et in delíciis lætétur ætérnis.

℟. Obsecro Dómine, mitte quem missúrus es: vide afflictiónem pópuli tui: * Sicut locútus es, veni; * Et líbera nos. ℣. Qui regis Israel inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph, qui sedes super Chérubim. Sicut. Glória Patri. Et líbera.

IN III NOCTURNO.

Ant. Gabriel Angelus.

Psalm. Cœli enárrant, *cum reliquis, ut in Psalterio,* p. 14.

Absolutio. A vínculis peccatórum nostrórum absólvat nos omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

℣. Jube domine benedícere.

Benedictio. Evangélica léctio sit nobis salus et protéctio. ℟. Amen.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Sic semper præponitur Léctio sancti Evangélii, *ante primam Lectionem de Homilia.*

LECTIO VII. *Cap.* 21. *e*

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Erunt signa in sole, et luna, et stellis, et in terris pressúra géntium. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homilia 1. *in Evangelia.*

DOMINUS ac Redémptor noster parátos nos invenire desíderans, senescéntem mundum quæ mala sequántur, denúntiat, ut nos ab ejus amóre compéscat. Appropinquántem ejus términum quantæ percussiónes prævéniant, innotéscit : ut si Deum metúere in tranquillitáte nólumus, saltem vicínum ejus judícium vel percussiónibus attríti timeámus.

℟. Ecce virgo concípiet, et páriet fílium, dicit Dóminus : * Et vocábitur nomen ejus Admirábilis, Deus, Fortis. ℣. Super sólium David, et super regnum ejus sedébit in ætérnum. Et vocábitur.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Divínum auxílium máneat semper nobíscum. ℟. Amen.

Quando fit Officium de Sanctis, dicitur

Cujus (*vel* Quorum, *vel* Quarum) festum cólimus, ipse (*vel* ipsa, ipsi, *vel* ipsæ) intercédat (*vel* intercédant) pro nobis ad Dóminum. ℟. Amen.

Quando fit Officium de sancta Maria.

Cujus festum cólimus, ipsa Virgo vírginum intercédat pro nobis ad Dóminum. ℟. Amen.

LECTIO VIII.

HUIC étenim lectióni sancti Evangélii, quam modo véstra frátérnitas audívit, paulo supérius Dóminus præmísit, dicens : Exúrget gens contra gentem, et regnum advérsus regnum : et erunt terræmótus magni per loca, pestilentiæ, et fames. Et quibúsdam interpósitis, hoc, quod modo audístis, adjúnxit : Erunt signa in sole, et luna, et stellis, et in terris pressúra géntium præ confusióne sónitus maris, et flúctuum. Ex quibus profécto ómnibus ália jam facta cérnimus, ália in próximo ventúra formidámus.

℟. Audíte verbum Dómini Gentes, et annuntiáte illud in finibus terræ : * Et insulis quæ procul sunt, dícite : Salvátor noster advéniet. ℣. Annuntiáte,

et audítum fácite : loquímini, et clamáte. Et ínsulis.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Ad societátem cívium supernórum perdúcat nos Rex Angelórum. ℟. Amen.

Quando legitur aliud Evangelium cum Homilia, dicitur sequens Benedictio.

Per Evangélica dicta deléantur nostra delicta. ℟. Amen.

Prædicto ordine dicuntur Absolutiones et Benedictiones, quandocumque fit Officium novem Lectionum.

Quando verò fit trium Lectionum, et singulæ tres Lectiones sunt de Scriptura, Absolutiones et Benedictiones I Nocturni dicuntur II *et* V *Feria; II Nocturni* III *et* VI *Feria; III Nocturni,* IV *Feria et Sabbato, omissa Benedictione ante Evangelium, cujus loco dicitur :*

Ille nos benedícat, qui sine fine vivit et regnat. ℟. Amen.

Si autem singulæ tres Lectiones non sint de Scriptura, Absolutiones dicuntur eodem ordine; Benedictiones verò, ut in III Nocturno.

Si fit de Sancto, prima erit, Ille nos benedícat.

Secunda, Cujus festum cólimus.

Tertia, Ad societátem.

LECTIO IX.

NAM gentem contra gentem exúrgere, earúmque pressúram terris insístere, plus jam in nostris tempóribus cérnimus, quam in codícibus légimus. Quod terræmótus urbes innúmeras óbruat, ex áliis mundi pártibus scitis quam frequénter audívimus. Pestiléntias sine cessatióne pátimur. Signa vero in sole, et luna, et stellis, adhuc apérte minime vídimus : sed quia et hæc non longe sint; ex ipsa jam áeris immutatióne collígimus.

℟. Ecce dies véniunt, dicit Dóminus, et suscitábo David germen justum, et regnábit Rex, et sápiens erit, et fáciet judícium et justítiam in terra :* Et hoc est nomen quod vocábunt eum : * Dóminus justus noster. ℣. In diébus illis salvábitur Juda, et Israel habitábit confidénter. Et hoc est. Glória Patri. Dóminus justus.

Ab hac Dominica usque ad Nativitatem Domini, et a Dominica Septuagesimæ usque ad Pascha, Dominicis diebus dicitur nonum Responsorium, quia Te Deum *non dicitur, nisi in Festis.*

AD LAUDES.

ET PER HORAS.

Ant. t. 8. In illa die * stillábunt montes dulcédinem, et colles fluent lac et mel, allelúia.

Psalm. Dóminus regnávit, *p.* 17.

Ant. t. 8. Jucundáre * filia Sion, et exúlta satis filia Jerúsalem, allelúia.

Psalm. Jubiláte Deo, *p.* 17.

Ant. t. 5. Ecce Dóminus * véniet, et omnes sancti ejus cum eo : et erit in die illa lux magna, allelúia.

Psalm. Deus Deus meus, ad te, *p.* 17.

Ant. t. 7. Omnes sitiéntes * veníte ad aquas : quærite Dóminum dum inveníri potest, allelúia.

Canticum. Benedícite, *p.* 18.

Ant. t. 4. Ecce véniet * Prophéta magnus : et ipse renovábit Jerúsalem, allelúia.

Psalm. Laudáte Dóminum de cœlis, *p.* 19.

CAPITULUM. *Rom.* 13. *d*

FRATRES, Hora est jam nos de somno súrgere. Nunc enim própior est nostra salus, quàm cùm credídimus.

℟. Deo grátias.

HYMNUS.

EN clara vox redárguit
Obscúra quæque pérsonans :
Procul fugéntur sómnia :
Ab alto Jesus prómicat.
Mens jam resúrgat tórpida,
Non amplius jacens humi :
Sidus refúlget jam novum,
Ut tollat omne nóxium.
En Agnus ad nos mittitur
Laxáre gratis débitum :
Omnes simul cum lácrymis
Precémur indulgéntiam :
Ut, cum secúndo fúlserit,
Metúque mundum cínxerit,
Non pro reátu púniat,
Sed nos pius tunc prótegat.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Filio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula. Amen.

℣. Vox clamántis in desérto: Paráte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Ad Bened. Ant. t. 8. Spíritus sanctus * in te descéndet María : ne tímeas, habébis in útero Filium Dei, allelúia.

ORATIO.

EXCITA, quæsumus Dómine, poténtiam tuam, et veni : ut ab imminéntibus peccatórum nostrórum perículis, te mereámur protegénte, éripi, te liberánte salvári. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Ad Primam, Tertiam, Sextam, et Nonam Antiphonæ de Laudibus dicuntur per ordinem, quarta prætermissa. Quod etiam servatur in aliis Dominicis Adventus.

AD PRIMAM.

Hymnus. Jam lucis orto sídere, *p.* 22.

Ant. In illa die.

Psalmus. Deus in nómine tuo, *cum reliquis de Psalterio,* p. 22.

Capitulum, Regi sæculórum, *p.* 26.

℟. *br.* Christe Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Repetitur* Christe Fili Dei vivi, miserére nobis. ℣. Qui ventúrus es in mundum, Miserére nobis. Glória Patri, et Filio, et Spirítui sancto. Christe Fili Dei vivi, miserére nobis.

℣. Exúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et libera nos propter nomen tuum.

Sic dicitur quotidie usque ad Nativitatem Domini, etiam in Officio de Sanctis, præterquam in die Conceptionis beatæ Mariæ, et per Octavam.

Deinde Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Pater noster. Credo.

℣. Et ego ad te Dómine clamávi, *cum reliquis ut in Psalterio*, p. 26.

Ad absolutionem Capituli, Lectio brevis, Dómine miserére, *p.* 28: *Quæ dicitur in Dominicis et Feriis usque ad Vigiliam Nativitatis Domini exclusive.*

AD TERTIAM.

Hymnus, Nunc sancte, p. 37.

Ant. Jucundáre.

Psalm. Legem pone, *cum reliquis*. p. 37.

Capitulum, Fratres, Hora est, *ut supra, ad Laudes*.

℟. *br.* Veni ad liberándum nos, * Dómine Deus virtútum. *Et repetitur* Veni ad liberándum nos, Dómine Deus virtútum. ℣. Osténde fáciem tuam, et salvi érimus. Dómine Deus virtútum. Glória Patri. Veni ad liberándum nos, Dómine Deus virtútum.

℣. Timébunt Gentes nomen tuum Dómine. ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam.

Sic repetitur Versus in omnibus Responsoriis brevibus Horarum.

AD SEXTAM.

Ant. Eccè Dóminus.

CAPITULUM. *Rom.* 13. *d*

NOX præcéssit, dies autem appropinquávit : abjiciámus ergo ópera ténebrárum, et induámur arma lucis.

℟. *br.* Osténde nobis Dómine, * Misericórdiam tuam. Osténde. ℣. Et salutáre tuum da nobis. Misericórdiam. Glória Patri. Osténde.

℣. Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui. ℟. Visita nos in salutári tuo.

AD NONAM.

Ant. Eccè véniet.

CAPITULUM. *Rom.* 13. *d.*

SICUT in die honéste ambulémus : non in comessatiónibus et ebrietátibus, non in cubílibus, et impudicítiis, non in contentióne et æmulatióne. sed induímini Dóminum Jesum Christum.

℟. *br.* Super te Jerúsalem, * Oriétur Dóminus. Super te. ℣. Et glória ejus in te vidébitur. Oriétur. Glória Patri. Super te.

℣. Dómine Deus virtútum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.

AD VESPERAS.

Ant. In illa die, *cum reliquis de Laudibus*, p. 156.

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis de Dominicâ*, p. 123.

Capitulum, Fratres Hora est.

Hymnus, Creátor álme siderum, *ut supra in primis Vesperis*, p. 151.

℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ad Magnif. Ant. t. 8: Ne timeas Maria; * invenísti enim grátiam apud Dóminum : Ecce concípies, et páries fílium, allelúia.

Oratio, Excita quæsumus Dómine, *ut supra,* p. 157.

Hymni, Versus et Responsória brevia hujus Dominicæ dicuntur in aliis Dominicis et Feriis Adventus.

Post Vesperas diei dicuntur Vesperæ Defunctorum.

FERIA SECUNDA.

AD MATUTINUM.

Invitat. Regem ventúrum Dóminum, * Veníte, adorémus.

Hymnus, Verbum supérnum pródiens, *p.* 132.

Ant. Dóminus defensor.

Psalm. Dóminus illumínatio, *cum reliquis de Psalterio,* p. 46.

Post ℣. et Pater noster, *Absolutiones et Benedictiones in hac et sequentibus Feriis dicuntur ordine superius descripto,* p. 156.

De Isaía Propheta.

Lectio I. *Cap.* 1. *d*

Lavámini, mundi estóte, auférte malum cogitatiónum vestrárum ab óculis meis : quiéscite ágere pervérse, díscite benefácere : quærite judícium, subvenite opprésso : judicáte pupíllo, deféndite víduam. Et venite, et argúite me, dicit Dóminus : si fúerint peccáta vestra ut cóccinum, quasi nix dealbabúntur : et si fúerint rubra quasi vermículus, velut lana alba erunt.

℟. Súscipe verbum virgo Maria, quod tibi a Dómino per Angelum transmíssum est : concípies et páries Deum páriter et hóminem. * Ut benedícta dicáris inter omnes mulíeres. ℣. Páries quidem fílium, et virgínitatis non patiéris detrimentum : efficiéris grávida, et eris mater semper intácta. Ut.

Lectio II.

Si voluéritis, et audiéritis me, bona terræ comedétis. Quod si noluéritis, et me ad iracúndiam provocavéritis : gládius devorábit vos, quia os Dómini locútum est. Quómodo facta est méretrix cívitas fidélis, plena judícii ? justítia habitávit in ea, nunc autem homicídæ. Argéntum tuum versum est in scóriam : vínum tuum mistum est aqua. Príncipes tui infidéles, sócii furum : omnes diligunt múnera, sequúntur retributiónes. Pupíllo non judicant, et causa víduæ non ingréditur ad illos.

℟. Læténtur cœli, et exúltet terra, jubiláte montes laudem : quia Dóminus noster véniet, * Et páuperum suórum miserébitur. ℣. Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis. Et páuperum.

Lectio III.

Propter hoc, áit Dóminus Deus exercítuum fortis Israel : Heu ! consolábor super hóstibus meis, et vindicábor de inimícis meis. Et convértam manum meam ad te, et éxcoquam ad purum scóriam tuam, et áuferam omne stannum tuum. Et restituam júdices tuos ut fuérunt prius, et consiliários tuos sicut antíquitus : post hæc vocáberis cívitas justi, urbs fidélis. Sion in judí-

ció redimétur, et redúcent eam in justítia : et cónteret sceléstos, et peccatores símul : et qui dereliquérunt Dóminum, consuméntur.

℟. Aliéni non transíbunt per Jerúsalem ámplius : * Nam in illa die stillábunt montes dulcédinem, et colles fluent lac et mel, dicit Dóminus. ℣. Deus a Líbano véniet, et sanctus de monte umbróso et condénso. Nam. Glória Patri. Nam.

AD LAUDES.

Ant. et Psalm. Miserére, *cum reliquis de Psalterio*, p. 56.

CAPITULUM. *Isaiæ* 2.

VENITE, et ascendámus ad montem Dómini, et ad domum Dei Jacob : et docébit nos vias suas, et ambulábimus in sémitis ejus : quia de Sion exíbit lex, et verbum Dómini de Jerúsalem.

Hymnus, En clara vox, *ut supra*, p. 157.

℣. Vox clamántis in desérto : Paráte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Ad Bened. Ant. t. 1. Angelus Dómini * nuntiávit Maríæ, et concépit de Spíritu sancto, allelúia.

Deinde dicuntur Preces.

Kyrie eléison.

Pater noster.

℣. Ego dixi, Dómine, *ut in Psalterio*, p. 59.

ORATIO.

EXCITA, quæsumus Dómine, poténtiam tuam, et veni : ut ab imminéntibus peccatórum nostrórum periculis, te mereámur protegénte éripi, te liberánte salvári. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Oratio Dominicæ præteritæ semper dicitur per Hebdomadam in feriali Officio, quando propria non assignatur. Et ad Horas Ant. sumuntur de Laudibus Dominicæ præcedentis, quando ad Laudes Feriæ non assignantur propriæ.

Hodie dicitur Officium Defunctorum.

AD PRIMAM.

Ant. In illa die.

Capitulum, Pacem et veritátem, *ut in Psalterio*, p. 34.

℟. *br.* Christe Fili Dei vívi, * Miserére nobis. *Repetitur*, Christe Fili Dei vivi, miserére nobis. ℣. Qui ventúrus es in mundum. Miserére nobis. Glória Patri. Christe Fili Dei vivi, miserére nobis.

℣. Exúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et libera nos propter nomen tuum.

Deinde Preces, ut in Psalterio in feriali Officio, p. 34.

Ad Absolutionem Capituli Dómine miserére, *ut in Psalterio*, p. 36.

AD TERTIAM.

Ant. Jucundáre.

CAPITULUM. *Jerem.* 23.

ECCE dies véniunt, dicit Dóminus : et suscitábo David germen justum, et regnábit Rex, et sápiens erit : et fáciet judícium et justítiam in terra.

℟. *br.* Veni ad liberándum nos, * Dómine Deus virtútum. Veni. ℣. Osténde fáciem tuam,

et salvi érimus. Dómine Deus virtútum. Glória Patri. Veni.

℣. Timébunt Gentes nomen tuum Dómine. ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam.

Post ℟. *br. dicitur* Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Pater noster.

℣. Dómine Deus virtútum, *ut in Psalterio*, p. 39.

AD SEXTAM.

Ant. Ecce Dóminus.

CAPITULUM. *Jerem.* 23.

IN diébus illis salvábitur Juda, et Israel habitábit confidénter; et hoc est nomen quod vocábunt eum, Dóminus justus noster.

℟. *br.* Osténde nobis Dómine, * Misericórdiam tuam. Osténde. ℣. Et salutáre tuum da nobis. Misericórdiam. Glória Patri. Osténde.

℣. Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui. Vísita nos in salutári tuo.

Deinde Kyrie eléison, *ut in Psalterio*, p. 42.

AD NONAM.

Ant. Ecce véniet.

CAPITULUM. *Isaiæ* 14.

PROPE est ut véniat tempus ejus, et dies ejus non elongábuntur. Miserébitur enim Dóminus Jacob, et Israel salvábitur.

℟. *br.* Super te Jerúsalem, * Oriétur Dóminus. Super te. Et glória ejus in te vidébitur. Oriétur Dóminus. Glória Patri. Super te.

℣. Veni Dómine, et noli tardáre. ℟. Reláxa facínora plebi tuæ.

Deinde Kyrie eléison, *ut in Psalterio*, p. 45.

AD VESPERAS.

Ant. Inclinávit.

Psalm. Diléxi, *cum reliquis de Psalterio*, p. 126.

CAPITULUM. *Gen.* 49. *b*

NON auferétur sceptrum de Juda, et dux de fémore ejus, donec véniat qui mitténdus est : et ipse erit expectátio Géntium.

Hymnus, Creátor alme siderum, *ut supra*, p. 151.

℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ad Magnif. Ant. t. 1. *l* Leva Jerúsalem * óculos tuos, et vide poténtiam Regis : ecce Salvátor venit sólvere te a vínculo.

Deinde dicitur Kyrie eléison, *cum Precibus, ut supra in Psalterio*, p. 128.

Capitula prædicta dicuntur in feriali Officio usque ad Vigiliam Nativitatis Domini exclusive.

FERIA TERTIA.

De Isaía Prophéta.

LECTIO I. *Cap.* 2.

VERBUM, quod vidit Isaías, filius Amos, super Juda, et Jerúsalem. Et erit in novíssimis diébus præparátus mons domus Dómini in vértice móntium, et elevábitur super colles; et fluent ad eum omnes gentes. Et ibunt pópuli multi, et di-

cent : Veníte, et ascendámus ad montem Dómini, et ad domum Dei Jacob; et docébit nos vias suas, et ambulábimus in sémitis ejus : quia de Sion exíbit lex, et verbum Dómini de Jerúsalem.

℟. Montes Israel, ramos vestros expándite, et floréte, et fructus fácite : * Prope est ut véniat dies Dómini. ℣. Roráte cœli désuper; et nubes pluant justum : aperiátur terra, et gérminet Salvatórem. Prope est.

Lectio ii.

Et judicábit Gentes, et árguet pópulos multos; et conflábunt gládios suos in vómeres, et lánceas suas in falces : non levábit gens contra gentem gládium, nec exercebúntur ultra ad prælium. Domus Jacob, veníte, et ambulémus in lúmine Dómini. Projecísti enim pópulum tuum, domum Jacob : quia repléti sunt ut olim, et áugures habuérunt ut Philísthiim, et púeris aliénis adhæsérunt.

℟. Erúmpant montes jucunditátem, et colles justítiam, * Quia lux mundi Dóminus cum poténtia venit. ℣. De Sion exíbit lex, et verbum Dómini de Jerúsalem. Quia.

Lectio iii.

Repleta est terra argénto et auro; et non est finis thesaurórum ejus : et repléta est terra ejus equis; et innumerábiles quadrigæ ejus. Et repléta est terra ejus idólis : opus mánuum suárum adoravérunt, quod fecérunt dígiti eórum. Et incurvávit se homo, et humiliátus est vir : ne ergo dimíttas eis.

℟. Ecce ab Austro vénio, ego Dóminus Deus vester : * Visitáre vos in pace. ℣. Aspíciam vos, et créscere fáciam : multiplicabímini, et firmábo pactum meum vobíscum. Visitáre. Glória Patri. Visitáre.

Ad Bened. Ant. t. 1. Antequam convenírent, * invénta est María habens in útero de Spíritu sancto, allelúia.

Deinde Kyrie eléison, *ut supra,* p. 58.

Ad Magnif. Ant. t. 4. Quærite Dóminum, * dum inveníri potest : invocáte eum, dum prope est, allelúia.

Deinde Kyrie eléison, *ut supra,* p. 128.

FERIA QUARTA.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 3.

Ecce enim Dominátor Dóminus exercítuum áuferet a Jerúsalem et a Juda válidum et fortem, omne robur panis, et omne robur aquæ : fortem, et virum bellatórem, júdicem, et Prophétam, et ariolum, et senem : príncipem super quinquagínta, et honorábilem vultu, et consiliárium, et sapiéntem de architéctis, et prudéntem elóquii mystici. Et dabo púeros príncipes eórum, et effeminati dominabúntur eis.

℟. Rex noster advéniet Christus, * Quem Joánnes prædicá-

vit Agnum esse ventúrum. ℣. Super ipsum continébunt reges os suum, ipsum Gentes deprecabúntur. Quem.

LECTIO II.

ET írruet pópulus, vir ad virum, et unusquísque ad próximum suum : tumultuábitur puer contra senem, et ignóbilis contra nóbilem. Apprehéndet enim vir fratrem suum domésticum patris sui : Vestiméntum tibi est, princeps esto noster, ruína autem hæc sub manu tua. Respondébit in die illa dicens : Non sum médicus, et in domo mea non est panis, neque vestiméntum : nolite constituére me princípem pópuli.

℟. Ante multum tempus prophetávit Ezéchiel : Vidi portam clausam, ecce Deus ante sæcula ex ea procedébat pro salúte mundi : * Et erat iterúm clausa, demónstrans Vírginem, quia post partum permánsit virgo. ℣. Porta quam vidísti, Dóminus solus transíbit per illam. Et erat.

LECTIO III.

RUIT enim Jerúsalem, et Judas concídit : quia lingua eórum et adinventiónes eórum contra Dóminum, ut provocárent óculos majestátis ejus. Agnítio vultus eórum respóndit eis : et peccátum suum quasi Sódoma prædicavérunt, nec abscondérunt : væ ánimæ eórum, quóniam redditæ sunt eis mala. Dícite justo quóniam bene, quóniam fructum adinventiónum suárum cómedet. Væ ímpio in malum : retribútio enim mánuum ejus fiet ei.

℟. Ecce dies véniunt, dicit Dóminus, et suscitábo David germen justum : et regnábit Rex, et sápiens erit, et fáciet judícium et justítiam in terra : * Et hoc est nomen quod vocábunt eum : * Dóminus justus noster. ℣. In diébus illis salvábitur Juda, et Israel habitábit confidénter. Et hoc. Glória Patri. Dóminus.

Ad Bened. Ant. t. 2. De Sion * exíbit lex, et verbum Dómini de Jerúsalem.

Deinde Kyrie eléison, *ut supra*, p. 58.

Ad Magnif. Ant. t. 3. Véniet * fórtior me post me, cujus non sum dignus sólvere corrígiam calceaméntorum.

Deinde Kyrie eléison, *ut supra*, p. 128.

FERIA QUINTA.

De Isaía Prophéta.

LECTIO I. *Cap.* 4.

ET apprehéndent septem mulíeres virum unum in die illa, dicéntes : Panem nostrum comedémus, et vestiméntis nostris operiémur : tantúmmodo invocétur nomen tuum super nos, aufer opprobrium nostrum. In die illa erit germen Dómini in magnificéntia, et glória, et fructus terræ sublímis, et exultátio his qui salváti fúerint de Israel. Et erit : Omnis qui relictus fúerit in Sion, et residuus in Jerúsalem, sanctus vocábitur, omnis qui

scriptus est in vita in Jerúsalem.

℟. Súscipe verbum, *p.* 159.

LECTIO II. *Cap.* 5.

CANTABO dilécto meo cánticum patruélis mei víneæ suæ. Vínea facta est dilécto meo in cornu filio ólei. Et sepívit eam, et lápides elégit ex illa, et plantávit eam eléctam, et ædificávit turrim in médio ejus, et torcúlar extrúxit in ea; et expectávit ut fáceret uvas, et fecit labrúscas. Nunc ergo habitatóres Jerúsalem, et viri Juda, judicáte inter me et víneam meam. Quid est quod débui ultra fácere víneæ meæ, et non fèci ei? an quòd expectávi ut fáceret uvas: et fecit labrúscas?

℟. Aspiciébam, *p.* 153.

LECTIO III.

ET nunc osténdam vobis quid ego fáciam víneæ meæ: Auferam sepem ejus, et erit in direptiónem: díruam macériam ejus, et erit in conculcatiónem. Et ponam eam desértam: non putábitur, et non fodiétur: et ascéndent vepres et spinæ: et núbibus mandábo ne pluant super eam imbrem. Vínea enim Dómini exercítuum domus Israel est: et vir Juda, germen ejus delectábile: et expectávi ut fáceret judícium, et ecce iníquitas; et justítiam, et ecce clamor.

℟. Míssus est Gábriel, *p.* 153.

Ad Bened. Ant. t. 4. Benedícta * tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui.

Deinde Kyrie eléison, p. 58.

Ad Magnif. Ant. t. 4. Expectábo * Dóminum Salvatórem meum, et præstolábor eum dum prope est, allelúia.

Deinde Kyrie eléison, p. 128.

FERIA SEXTA.

De Isaía Prophéta.

LECTIO I. *Cap.* 6.

IN anno, quo mórtuus est rex Ozías, vidi Dóminum sedéntem super sólium excélsum et elevátum: et ea, quæ sub ipso erant, replébant templum. Séraphim stabant super illud: sex alæ uni, et sex alæ álteri: duábus velábant fáciem ejus, et duábus velábant pedes ejus, et duábus volábant. Et clamábant alter ad álterum, et dicébant: Sanctus, sanctus, sanctus, Dóminus Deus exercítuum; plena est omnis terra glória ejus.

℟. Ave María, *p.* 154.

LECTIO II.

ET commóta sunt superlimínária cárdinum a voce clamántis, et domus repléta est fumo. Et dixi: Væ mihi, quia tácui, quia vir pollútus lábiis ego sum, et in médio pópuli pollúta lábia habéntis ego hábito, et Regem Dóminum exercítuum vidi óculis meis. Et volávit ad me unus de Séraphim, et in manu ejus cálculus, quem fórcipe túlerat de altári. Et tétigit os meum, et dixit: Ecce tétigit hoc lábia tua, et auferétur iníquitas tua, et peccátum tuum mundábitur.

℟. Salvatórem, *p.* 154.

Lectio III.

Et audívi vocem Dómini di-céntis : Quem mittam ? et quis ibit nobis ? Et dixi : Ecce ego, mitte me. Et dixit : Vade, et dices pópulo huic : Audíte audiéntes, et nolíte intellígere : et vidéte visiónem, et nolíte cognóscere. Excæca cor pópuli hujus, et aures ejus ággrava, et óculos ejus claude : ne forte vídeat óculis suis, et áuribus suis áudiat, et corde suo intélligat, et convertátur, et sanem eum.

℣. Obsecro Dómine, *p.* 154.

Ad Bened. Ant. t. 1. Ecce véniet * Deus et homo de domo David sedére in throno, alleúia.

Deinde Kyrie eléison, *ut supra*, p. 58.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Ex Ægypto * vocávi Fílium meum : véniet ut salvet pópulum suum.

Deinde Kyrie eléison, *ut supra*, p. 128.

SABBATO.

De Isaía Prophéta.

Lectio I. *Cap.* 7.

Et factum est in diébus Achaz filii Jóathan, filii Oziæ regis Juda, ascéndit Rasin rex Syriæ, et Phácee filius Romeliæ rex Israel, in Jerúsalem, ut prælián dum contra eam : et non potuérunt debelláre eam. Et nuntiavérunt dómui David, dicéntes : Requiévit Syria super Ephraim, et commótum est cor ejus, et cor pópuli ejus, sicut movéntur ligna silvárum a fácie venti. Et dixit Dóminus ad Isaíam : Egrédere in occúrsum Achaz tu, et qui derelíctus est Jasub filius tuus, ad extrémum aquæductus piscínæ superióris in via Agri fullónis.

℟. Ecce virgo, *p.* 155.

Lectio II.

Et dices ad eum : Vide ut síleas : noli timére, et cor tuum ne formídet a duábus caudis titiónum fumigántium istórum, in ira furóris Rasin regis Syriæ, et filii Romeliæ : eo quòd consílium inierit contra te Syria in malum Ephraim, et filius Romeliæ, dicéntes : Ascendámus ad Judam, et suscitémus eum, et avellámus eum ad nos, et ponámus regem in médio ejus filium Tábeel.

℟. Audíte verbum, *p.* 155.

Lectio III.

Et adjécit Dóminus loqui ad Achaz, dicens : Pete tibi signum a Dómino Deo tuo in profúndum inférni, sive in excélsum súpra. Et dixit Achaz : Non pétam, et non tentábo Dóminum. Et dixit : Audíte ergo dómus David : Numquid parúm vobis est moléstos esse hominibus, quia molésti estis et Deo meo ? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum. Ecce virgo concípiet, et páriet filium, et vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butyrum et mel cómedet, ut sciat reprobáre malum, et elígere bonum.

℟. Ecce dies véniunt, *p.* 156.

Ad Bened. Ant. t. 4. Sion noli

timére, * ecce Deus tuus véniet, allelúia.

Deinde Kyrie eléison, *ut supra*, p. 58.

AD VESPERAS.

CAPITULUM. *Rom.* 15.

FRATRES, quæcúmque scripta sunt, ad nostram doctrínam scripta sunt: ut per patiéntiam, et consolatiónem Scripturárum, spem habeámus.

HYMNUS.

CREATOR alme siderum,
Ætérna lux credéntium,
Jesu Redémptor ómnium,
Intende votis súpplicum.

Qui dæmonis ne fráudibus
Periret orbis, ímpetu
Amóris actus, lánguidi
Mundi medéla factus es.

Commúne qui mundi nefas
Ut expiáres, ad Crucem
E Vírginis sacrário
Intácta prodis víctima.

Cujus potéstas glóriæ,
Nomenque cum primum sonat;
Et Cœlites, et ínferi
Treménte curvántur genu.

Te deprecámur últimæ
Magnum diéi Júdicem;
Armis supérnæ grátiæ
Defénde nos ab hóstibus.

Virtus, honor, laus, glória,
Deo Patri cum Filio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula.
Amen.

℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ad Magnif. Ant. t. 7. r Veni Dómine * visitáre nos in pace, ut lætémur coram te corde perfécto.

ORATIO.

EXCITA Dómine corda nostra ad præparándas Unigéniti tui vias: ut per ejus advéntum purificátis tibi méntibus servíre mereámur. Qui tecum vivit et regnat.

DOMINICA II ADVENTUS.

AD MATUTINUM.

Invitat. Regem ventúrum Dóminum, * Veníte adorémus.

Psalm. Venite exultémus, *p.* 2.

HYMNUS.

VERBUM supérnum pródiens
E Patris ætérni sinu,
Qui natus orbis súbvenis,
Labénte cursu témporis.

Illúmina nunc péctora,
Tuóque amóre concrema;
Ut cor cadúca déserens
Cœli volúptas ímpleat.

Ut, cum tribúnal Júdicis
Damnábit igni nóxios,
Et vox amica débitum
Vocábit ad cœlum pios.

Non esca flammárum nigros
Volvámur inter túrbines,
Vultu Dei sed cómpotes
Cœli fruámur gáudiis.

Patri, simúlque Filio,
Tibique sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

IN I NOCTURNO.

Ant. Véniet ecce Rex.

Psalm. Beátus vir, *cum reliquis de Psalterio, p.* 3.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 11.

Et egrediétur virga de radice Jesse, et flos de radice ejus ascéndet. Et requiéscet super eum spíritus Dómini; spíritus sapiéntiæ et intelléctus, spíritus consílii et fortitúdinis, spíritus sciéntiæ et pietátis : et replébit eum spíritus timóris Dómini. Non secúndum visiónem oculórum judicábit, neque secúndum auditum áurium árguet : sed judicábit in justítia páuperes, et árguet in æquitáte pro mansuétis terræ.

℣. Jerúsalem, cito véniet salus tua : quare mœróre consúmeris? numquid consiliárius non est tibi, quia innovávit te dolor? * Salvábo te, et liberábo te, noli timére. ℣. Ego enim sum Dóminus Deus tuus, sanctus Israel, Redémptor tuus. Salvábo.

Lectio ii.

Et percútiet terram virga oris sui, et spíritu labiórum suórum interfíciet ímpium. Et erit justítia cíngulum lumbórum ejus, et fides cinctórium renum ejus. Habitábit lupus cum agno, et pardus cum hœdo accubábit : vítulus et leo et ovis simul morabúntur, et puer párvulus minábit eos. Vítulus et ursus pascéntur : simul requiéscent cátuli eórum : et leo quasi bos cómedet páleas.

℣. Ecce Dóminus véniet, et omnes sancti ejus cum eo, et erit in die illa lux magna : et exíbunt de Jerúsalem sicut aqua munda : et regnábit Dóminus in ætérnum, * Super omnes Gentes. ℣. Ecce Dóminus cum virtúte véniet : et regnum in manu ejus, et potéstas, et impérium. Super.

Lectio iii.

Et delectábitur infans ab úbere super forámine áspidis : et in cavérna réguli, qui ablactátus fúerit, manum suam mittet. Non nocébunt, et non occídent in univérso monte sancto meo : quia repléta est terra sciéntia Dómini, sicut aquæ maris operiéntes. In die illa radix Jesse, qui stat in signum populórum, ipsum Gentes deprecabúntur, et erit sepúlchrum ejus gloriósum.

℣. Cívitas Jerúsalem noli flere : quóniam dóluit Dóminus super te, * Et áuferet a te omnem tribulatiónem. ℣. Ecce Dóminus in fortitúdine véniet : et bráchium ejus dominábitur. Et áuferet. Glória Patri. Et áuferet.

IN II NOCTURNO.

Ant. Gaude et lætáre.

Psalm. Consérva, *cum reliquis ut in Psalterio,* p. 10.

De expositióne sancti Hierónymi Presbyteri in Isaíam Prophétam.

Lectio iv.

Lib. 4. in cap. 11. Isaiæ.

Et egrediétur virga de radice Jesse. Usque ad princípium visiónis, vel pónderis Babylónis, quod vidit Isaías

filius Amos, omnis hæc prophetía de Christo est : quam per partes vólumus explanáre, ne simul propósita atque dissérta, lectóris confúndat memóriam. Virgam et florem de radice Jesse ipsum Dóminum Judæi interpretántur : quod scilicet in virga regnántis poténtia, in flore pulchritúdo monstrétur.

℟. Ecce véniet Dóminus protéctor noster, sanctus Israel, * Corónam regni habens in cápite suo. ℣. Et dominábitur à mari usque ad mare, et à flúmine usque ad términos orbis terrárum. Corónam.

Lectio v.

Nos autem virgam de radice Jesse sanctam Maríam vírginem intelligámus, quæ nullum hábuit sibi frúticem cohæréntem : de qua et suprà légimus : Ecce virgo concípiet, et páriet filium. Et florem, Dóminum Salvatórem, qui dicit in Cántico canticórum : Ego flos campi, et lílium convállium.

℟. Sicut mater consolátur filios suos, ita consolábor vos, dicit Dóminus : et de Jerúsalem civitáte quam elégi, véniet vobis auxílium : * Et vidébitis, et gaudébit cor vestrum. ℣. Dabo in Sion salútem, et in Jerúsalem glóriam meam. Et vidébitis.

Lectio vi.

Super hunc ígitur florem, qui de trunco et radice Jesse per Maríam vírginem repénte consúrget, requiéscet Spíritus Dómini : quia in ipso complácuit omnem plenitúdinem divinitátis habitáre corporáliter : nequáquam per partes, ut in céteris sanctis : sed juxta Evangélium eórum, quod Hebræo sermóne conscríptum legunt Nazaræi : Descéndet super eum omnis fons Spíritus sancti : Dóminus autem Spíritus est : et ubi Spíritus Dómini, ibi libértas.

℟. Jerúsalem plantábis víneam in móntibus tuis : exultábis, quóniam dies Dómini véniet : surge Sion, convértere ad Dóminum Deum tuum: gaude et lætáre Jacob, * Quia de médio Géntium Salvátor tuus véniet. ℣. Exúlta satis filia Sion : júbila filia Jerúsalem. Quia. Glória Patri. Quia.

IN III NOCTURNO.

Ant. Gábriel Angelus.

Psalm. Cœli enárrant, *cum reliquis ut in Psalterio,* p. 11.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 11.

In illo témpore : Cum audísset Joánnes in vinculis ópera Christi, mittens duos de discípulis suis, ait illi : Tu es, qui ventúrus es, an álium expectámus? Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homilia 6. *in Evangelia post principium.*

Visis tot signis, tantisque virtútibus, non scandalizári quisque pótuit, sed admirári. Sed infidélium mens

grave in illo scándalum pértulit, cum eum post tot mirácula moriéntem vidit. Unde et Paulus dicit : Nos autem prædicámus Christum crucifixum, Judæis quidem scándalum, Géntibus autem stultitiam. Stultum quippe homínibus visum est, ut pro homínibus auctor vitæ morerétur : et inde contra eum homo scándalum sumpsit, unde ei ampliùs débitor fieri débuit. Nam tanto Deus ab homínibus dignius honorándus est, quanto pro homínibus et indigna suscépit.

℟. Egredíetur Dóminus de Samaría ad portam, quæ réspicit ad orientem : et véniet in Béthlehem, ámbulans super aquas redemptiónis Judæ : * Tunc salvus erit omnis homo : quia ecce véniet. ℣. Et præparábitur in misericórdia sólium ejus, et sedébit super illud in veritáte. Tunc salvus erit omnis.

LECTIO VIII.

QUID est ergo dícere : Beátus qui non fúerit scandalizátus in me, nisi apérta voce abjectiónem mortis suæ, humilitatémque signáre ? Ac si paténter dicat : Mira quidem fácio, sed abjécta pérpeti non dedignor. Quia ergo moriéndo te subsequor, cavéndum valde est homínibus, ne in me mortem despíciant, qui signa venerántur.

℟. Festína, ne tardáveris Dómine : * Et líbera pópulum tuum. ℣. Veni Dómine, et noli tardáre, reláxa facínora plebi tuæ. Et líbera.

LECTIO IX.

SED dimíssis Joánnis discípulis, quid de eódem Joánne turbis dicat, audiámus. Quid existis in desértum vidére ? Arúndinem vento agitátam ? Quod vidélicet non asseréndo, sed negándo íntulit. Arúndinem quippe mox ut aura contígerit, in partem álteram inflectit. Et quid per arúndinem, nisi carnális ánimus designátur ? Qui mox ut favóre, vel detractióne tángitur, statim in partem quámlibet inclinátur.

℟. Ecce Dóminus véniet cum splendóre descéndens, et virtus ejus cum eo, * Visitáre pópulum suum in pace, et constitúere super eum vitam sempitérnam. ℣. Ecce Dóminus noster cum virtúte véniet. Visitáre pópulum. Glória Patri. Visitáre.

AD LAUDES
ET PER HORAS.

Ant. t. 2. Ecce in núbibus cœli * Dóminus véniet cum potestáte magna, allelúia.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis*, p. 17.

Ant. t. 7. *f* Urbs fortitúdinis * nostræ Sion, Salvátor ponétur in ea murus et antemurále : aperíte portas quia nobíscum Deus, allelúia.

Ant. t. 7. *r* Ecce apparébit * Dóminus, et non mentiétur : si moram fécerit, expécta eum : quia véniet, et non tardábit, allelúia.

Ant. t. 1. Montes et colles * cantábunt coram Deo laudem, et ómnia ligna silvárum plaudent mánibus : quóniam véniet Dominátor Dóminus in regnum ætérnum, allelúia, allelúia.

Ant. t. 3. Ecce Dóminus noster * cum virtúte véniet, et illumínábit óculos servórum suórum, allelúia.

CAPITULUM. *Rom.* 15.

FRATRES, Quæcúmque scripta sunt, ad nostram doctrínam scripta sunt : ut per patiéntiam, et consolatiónem Scripturárum, spem habeámus.

HYMNUS.

EN clara vox redárguit
Obscúra quæque pérsonans :
Procul fugéntur sómnia :
Ab alto Jesus prómicat.

Mens jam resúrgat tórpida,
Non ámplius jacens humi :
Sidus refúlget jam novum,
Ut tollat omne nóxium.

En Agnus ad nos mittitur
Laxáre gratis débitum :
Omnes simul cum lácrymis
Precémur indulgéntiam :

Ut, cum secúndo fúlserit,
Metúque mundum cínxerit,
Non pro reátu púniat,
Sed nos pius tunc prótegat.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul paráclito,
In sæculórum sæcula. Amen.

℣. Vox clamántis in desérto : Paráte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Ad Bened. Ant. t. 1. Joánnes autem * cum audísset in vínculis ópera Christi, mittens duos ex discípulis suis, ait illi : Tu es qui ventúrus es, an álium expectámus?

ORATIO.

EXCITA Dómine, corda nostra ad præparándas Unigéniti tui vias : ut per ejus advéntum, purificátis tibi méntibus servíre mereámur. Qui tecum vivit.

AD TERTIAM.

Ant. Urbs fortitúdinis.

Capitulum, Fratres, Quæcúmque, *ut supra.*

℟. *br.* Veni ad liberándum nos, * Dómine Deus virtútum. Veni. ℣. Osténde fáciem tuam, et salvi érimus. Dómine Deus virtútum. Glória Patri. Veni.

℣. Timébunt Gentes nomen tuum Dómine. ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam.

AD SEXTAM.

Ant. Ecce apparébit.

CAPITULUM. *Rom* 15.

DEUS autem patiéntiæ, et solátii, det vobis idipsum sápere in altérutrum secúndum Jesum Christum : ut unánimes, uno ore honorificétis Deum, et Patrem Dómini nostri Jesu Christi.

℟. *br.* Osténde nobis Dómine, * Misericórdiam tuam. Osténde. ℣. Et salútare tuum da nobis. Misericórdiam. Glória Patri. Osténde.

℣. Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui. ℟. Vísita nos in salutári tuo.

AD NONAM.

Ant. Ecce Dóminus noster.

CAPITULUM. *Rom.* 15. *c*

DEUS autem spei répleat vos omni gáudio et pace in credéndo : ut abundétis in spe, et in virtúte Spíritus sancti.

℟. *br.* Super te Jerúsalem, * Oriétur Dóminus. Super te. ℣. Et glória ejus in te vidébitur. Oriétur. Glória. Super te.

℣. Démine Deus virtútum con[illegible]nos. ℟. Et osténde fá[illegible]am, et salvi érimus.

AD VESPERAS.

Ant. Ecce in núbibus, *cum reliquis de Laudibus*, p. 169.

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis de Dominica*, p. 123.

Capitulum, Fratres, Quæcúmque.

Hymnus, Creátor, *p.* 166.

℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Tu es qui ventúrus es, * an álium expectámus? Dícite Joánni quæ vidístis : Ad lumen rédeunt cæci, mórtui resúrgunt, páuperes evangelizántur, allelúia.

Oratio, Excita Dómine corda nostra, *ut supra*, *ad Laudes*.

Post Vesperas diei dicuntur Vesperæ Defunctorum.

FERIA SECUNDA.

De Isaía Prophéta.

LECTIO I. *Cap.* 13.

ONUS Babylónis, quod vidit Isaías filius Amos. Super montem caliginósum leváte signum, exaltáte vocem, leváte manum, et ingrediántur portas duces. Ego mandávi sanctificátis meis, et vocávi fortes meos in ira mea, exultántes in glória mea. Vox multitúdinis in móntibus, quasi populórum frequéntium : vox sónitus regum, Géntium congregatárum.

℟. Súscipe verbum, *p.* 159.

LECTIO II.

DOMINUS exercítuum præcépit militiæ belli, veniéntibus de terra procul a summitáte cœli : Dóminus, et vasa furóris ejus, ut dispérdat omnem terram. Ululáte, quia prope est dies Dómini : quasi vástitas a Dómino véniet. Propter hoc omnes manus dissolvéntur, et omne cor hóminis contabéscet, et conterétur. Torsiónes et dolóres tenébunt : quasi partúriens dolébunt, unusquísque ad próximum suum stupébit, fácies combústæ vultus eórum.

℟. Læténtur cœli, *p.* 159.

LECTIO III.

ECCE dies Dómini véniet, crudélis, et indignatiónis plenus, et iræ, furorísque, ad ponéndam terram in solitúdinem, et peccatóres ejus conteréndos de ea. Quóniam stellæ cœli, et splendor eárum non expándent lumen suum : obtenebrátus est sol in ortu suo, et luna non splendébit in lúmine suo. Et visitábo super orbis mala, et contra ímpios iniquitátem eórum, et quiéscere fáciam superbiam infidélium, et arrogántiam fortium humiliábo.

℟. Alièni, *p.* 160.

AD LAUDES.

Ant. et Psalm. Miserére mei, *cum reliquis de Psalterio*, p. 58.

CAPITULUM. *Isaiæ* 2.

VENITE, et ascendámus ad montem Dómini, et ad domum Dei Jacob : et docébit nos vias suas, et ambulábimus in sémitis ejus : quia de Sion exíbit lex, et verbum Dómini de Jerúsalem.

Hymnus, En clara vox, *p.* 170.

℣. Vox clamántis in desérto : Paráte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Ad Bened. Ant. t. 7. *r* De cœlo véniet * Dominátor Dóminus, et in manu ejus honor et impérium.

Deinde Kyrie eléison, *p.* 58.

ORATIO.

EXCITA Dómine, corda nostra ad præparándas Unigéniti tui vias : ut per ejus advéntum purificátis tibi méntibus servíre mereámur. Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus.

Hodie dicitur Officium defunctorum.

AD HORAS.

Ant. de Laudibus Dominicæ præcedentis. Capitula et Responsória brevia ut in Psalterio tempore Adventus.

In ℟. *brevi ad Primam, loco* ℣. Qui sedes, *dicitur* ℣. Qui venturus es in mundum.

AD VESPERAS.

Ant. Inclinávit.

Psalm. Diléxi, *cum reliquis de Psalterio*, p. 126.

CAPITULUM. *Genes.* 49. *b*

NON auferétur sceptrum de Juda, et dux de fémore ejus, donec véniat qui mitténdus est : et ipse erit expectátio Géntium.

Hymnus, Creátor álme, *ut supra*, p. 166.

℣. Rórate cœli désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ad Magnif. Ant. t. 4. Ecce véniet Rex * Dóminus terræ, et ipse áuferet jugum captivitátis nostræ.

Deinde Kyrie eléison, *ut supra*, *p.* 128.

FERIA TERTIA.

De Isaia Prophéta.

LECTIO I. *Cap.* 14.

PROPE est ut véniat tempus ejus : et dies ejus non elongabúntur. Miserébitur énim Dóminus Jacob, et éliget adhuc de Israel, et requiéscere eos fáciet super humum suam: adjungétur ádvena ad eos, et adhærébit dómui Jacob. Et tenébunt eos pópuli, et addúcent eos in locum suum : et possidébit eos domus Israel super terram Dómini in servos et ancíllas : et erunt capiéntes eos qui se céperant, et subjícient exáctores suos.

℟. Montes Israel, *p.* 162.

LECTIO II.

ET erit in die illa, cum réquiem dederit tibi Deus a labóre tuo, et a concussióne tua, et a servitúte dura, qua ante servísti : súmes parábo-

lam istam contra regem Babylónis, et dices : Quómodo cessávit exáctor, quiévit tribútum? Contrívit Dóminus báculum impiórum, virgam dominántium, cædéntem pópulos in indignatióne, plaga insanábili, subjiciéntem in furóre Gentes, persequéntem crudéliter.

℣. Erúmpant montes, *p.* 162.

LECTIO III.

QUOMODO cecidísti de cœlo lúcifer, qui mane oriebáris? corruísti in terram, qui vulnerábas Gentes? qui dicébas in corde tuo : In cœlum conscéndam, super astra Dei exaltábo sólium meum, sedébo in monte testaménti, in latéribus Aquilónis. Ascéndam super altitúdinem núbium, símilis ero Altíssimo. Verúmtamen ad inférnum detráheris in profúndum laci.

℣. Ecce ab Austro, *p.* 162.

Ad Bened. Ant. t. 4. Super te * Jerúsalem oriétur Dóminus, et glória ejus in te vidébitur.

Deinde Kyrie eléison, *ut supra*, p. 58.

Ad Magnif. Ant. t. 5. Vox clamántis * in desérto : Paráte viam Dómini, rectas fácite sémitas Dei nostri.

Deinde Kyrie eléison, *ut supra*, p. 128.

FERIA QUARTA.

De Isaía Prophéta.

LECTIO I. *Cap.* 16.

EMITTE Agnum Dómine Dominatórem terræ, de petra desérti ad montem filiæ Sion. Et erit : Sicut avis fúgiens, et pulli de nido avolántes, sic erunt filiæ Moab in transcénsu Arnon. Ini consílium, coge concílium : pone quasi noctem umbram tuam in merídie : abscónde fugiéntes, et vagos ne prodas. Habitábunt apud te prófugi mei : Moab esto latíbulum eórum a fácie vastatóris.

℣. Rex noster, *p.* 162.

LECTIO II.

FINITUS est enim pulvis, consummátus est miser, defécit qui conculcábat terram. Et præparábitur in misericórdia sólium, et sedébit super illud in veritáte in tabernáculo David, júdicans et quærens judícium, et velóciter reddens quod justum est. Audívimus supérbiam Moab, supérbus est valde : supérbia ejus, et arrogántia ejus, et indignátio ejus plus quam fortitúdo ejus.

℣. Ante multum, *p.* 163.

LECTIO III.

IDCIRCO ululábit Moab ad Moab, univérsus ululábit : his, qui lætántur super muros cocti láteris, loquímini plagas suas. Quóniam suburbána Hésebon desérta sunt, et víneam Sábama Dómini Géntium excidérunt : flagélla ejus usque ad Jazer pervenérunt : erravérunt in desérto, propágines ejus relíctæ sunt, transiérunt mare.

℣. Ecce Dóminus, *p.* 167.

Ad Bened. Ant. t. 8. Ecce ego mitto * Angelum meum,

qui præparábit viam meam ante fáciem tuam.

Deinde Kyrie eléison, *ut supra*, p. 58.

Ad Magnif. Ant. t. 4. Sion renováberis, * et vidébis justum tuum; qui ventúrus est in te.

Deinde Kyrie eléison, p. 128.

FERIA QUINTA.

De Isaía Prophéta.

LECTIO I. *Cap.* 19.

ONUS Ægypti. Ecce Dóminus ascéndet super nubem levem, et ingrediétur Ægyptum, et commovebúntur simulácra Ægypti a fácie ejus, et cor Ægypti tabéscet in médio ejus. Et concúrrere fáciam Ægyptios adversus Ægyptios: et pugnábit vir contra fratrem suum, et vir contra amícum suum, cívitas advérsus civitátem, regnum advérsus regnum.

℟. Jerúsalem, *p.* 167.

LECTIO II.

ET dirumpétur spíritus Ægypti in viscéribus ejus, et consílium ejus præcipitábo: et interrogábunt simulácra sua, et divinos, suos, et pythónes, et aríolos. Et tradam Ægyptum in manu dominórum crudélium, et rex fortis dominábitur eórum, ait Dóminus Deus exercítuum. Et aréscet aqua de mari; et flúvius desolábitur, atque siccábitur. Et deficient flúmina; attenuabúntur, et siccabúntur rivi ággerum.

℟. Ecce Dóminus, *p.* 167.

LECTIO III.

STULTI príncipes Táneos, sapiéntes consiliárii Pharaónis dedérunt consílium insípiens. Quómodo dicétis Pharaóni: Fílius sapiéntium ego, fílius regum antíquórum? Ubi nunc sunt sapiéntes tui? Annúntient tibi, et indícent quid cogitáverit Dóminus exercítuum super Ægyptum. Stulti facti sunt príncipes Táneos, emarcuérunt príncipes Mémpheos, decepérunt Ægyptum, ángulum populórum ejus.

℟. Civitas Jerúsalem, *p.* 167.

Ad Bened. Ant. t. 8. *f* Tu es qui ventúrus es * Dómine, quem expectámus, ut salvum fácias pópulum tuum.

Deinde Kyrie eléison, *ut supra*, p. 58.

Ad Magnif. Ant. t. 4. Qui post me véhiet, * ante me factus est: cujus non sum dignus calceaménta sólvere.

Deinde Kyrie eléison, *ut supra*, p. 128.

FERIA SEXTA.

De Isaía Prophéta.

LECTIO I. *Cap.* 24.

ECCE Dóminus dissipábit terram, et nudábit eam, et affliget fáciem ejus, et dispérget habitatóres ejus. Et erit sic ut pópulus, sic sacérdos: et sicut servus, sic dóminus ejus: sicut ancílla, sic domina ejus: sicut emens, sic ille qui vendit: sicut fœnerátor, sic is qui mútuum áccipit: sicut qui répetit, sic qui débet. Dissipatióne dissipábitur terra, et direptióne prædábitur: Dóminus enim locútus est verbum hoc.

℟. Ecce véhiet, *p.* 168.

LECTIO II.

LUXIT, et deflúxit terra, et infirmáta est : deflúxit orbis, infirmáta est altitúdo pópuli terræ. Et terra infécta est ab habitatóribus suis : quia transgréssi sunt leges, mutavérunt jus, dissipavérunt fœdus sempitérnum. Propter hoc maledíctio vorábit terram, et peccábunt habitatóres ejus : ideóque insánient cultóres ejus, et relinquéntur hómines pauci.

℟. Sicut mater consolátur, *p.* 168.

LECTIO III.

LUXIT vindémia, infirmáta est vitis, ingemuérunt omnes qui lætabántur corde. Cessávit gáudium tympanórum, quiévit sónitus lætántium, conticuit dulcédo cítharæ. Cum cántico non bibent vinum : amára erit pótio bibéntibus illam. Attrita est civitas vanitátis, clausa est omnis domus nullo introeúnte. Clamor erit super vino in plateis : desérta est omnis lætítia : translátum est gáudium terræ. Relicta est in urbe solitúdo, et calámitas óppriment portas. Quia hæc erunt in médio terræ, in médio populórum : quómodo si paucæ olivæ quæ remansérunt, excutiántur ex ólea ; et rácemi, cum fúerit finita vindémia. Hi levábunt vocem suam, atque laudábunt : cum glorificátus fúerit Dóminus, hinnient de mari. Propter hoc in doctrínis glorificáte Dóminum : in insulis maris nomen Domini Dei Israel. A finibus terræ laudes audívimus, glóriam justi.

℟. Jerúsalem plantábis víneam, *p.* 168.

Ad Benedictus. Ant. t. 1. *f* Dícite : * Pusillánimes confortámini ; ecce Dóminus Deus noster véniet.

Deinde Kyrie eléison, *ut supra*, p. 58.

Ad Magnif. Ant. t. 7. *f* Cantáte Dómino * cánticum novum : laus ejus ab extrémis terræ.

Deinde Kyrie eléison, *ut supra*, p. 128.

SABBATO.

De Isaía Prophéta.

LECTIO I: *Cap.* 25.

DOMINE, Deus meus es tu, exaltábo te, et confitébor nómini tuo : quóniam fecísti mirabília, cogitatiónes antíquas fidéles, amen. Quia posuísti civitátem in túmulum, urbem fortem in ruínam, domum alienórum : ut non sit cívitas, et in sempitérnum non ædificétur. Super hoc laudábit te pópulus fortis, civitas Géntium robustárum timébit te. Quia factus es fortitúdo páuperi, fortitúdo egéno in tribulatióne sua : spes a túrbine, umbráculum ab æstu.

℟. Egrediétur Dóminus, *p.* 169.

LECTIO II:

SPIRITUS enim robustórum quasi turbo impéllens parietem. Sicut æstus in siti, tumúltum alienórum humiliábis : et quasi calóre sub nube tor-

rénte propáginem fórtium marcéscere fácies. Et fáciet Dóminus exercítuum ómnibus pópulis in monte hoc convívium pínguium, convívium vindémiæ, pinguium medullatórum, vindémiæ defæcátæ. Et præcipitábit in monte isto fáciem vínculi colligáti super omnes pópulos, et telam quam ordítus est super omnes natiónes.

℟. Festína, *p.* 169.

LECTIO III.

PRÆCIPITABIT mortem in sempitérnum : et áuferet Dóminus Deus lácrymam ab omni fácie : et oppróbrium pópuli sui áuferet de univérsa terra : quia Dóminus locútus est. Et dicet in die illa : Ecce Deus noster iste, expectávimus eum, et salvábit nos : iste Dóminus, sustinúimus eum, exultábimus, et lætábimur in salutári ejus. Quia requiéscet manus Dómini in monte isto : et triturábitur Moab sub eo, sícuti terúntur páleæ in plaustro. Et exténdet manus suas sub eo, sicut exténdit natans ad natándum ; et humiliábit glóriam ejus cum allisióne mánuum ejus. Et muniménta sublímium murórum tuórum cóncident, et humiliabúntur, et detrahéntur in terram usque ad púlverem.

℟. Ecce Dóminus véniet, *p.* 167.

Ad Bened. Ant. t. 2. Levábit Dóminus signum * in natiónibus, et congregábit dispérsos Israel.

Deinde Kyrie eléison, *ut supra*, p. 58.

AD VESPERAS.

CAPITULUM. *Philip.* 4.

FRATRES, Gaudéte in Dómino semper : íterum dico, gaudéte. Modéstia vestra nota sit ómnibus homínibus : Dóminus enim prope est.

HYMNUS.

CREATOR alme síderum,
Ætérna lux credéntium,
Jesu redémptor ómnium,
Inténde votis súpplicum.

Qui dæmonis ne fráudibus
Periret orbis, ímpetu
Amóris actus, lánguidi
Mundi medéla factus es.

Commúne qui mundi nefas
Ut expiáres, ad Crucem
E Vírginis sacrário
Intácta prodis victima.

Cujus potéstas glóriæ,
Noménque cum primum sonat ;
Et Cœlites, et ínferi
Treménte curvántur genu.

Te deprecámur últimæ
Magnum diéi Júdicem ;
Armis supérnæ grátiæ
Defénde nos ab hóstibus.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Filio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula.

Amen.

℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ad Magnif. Ant. t. 1. Ante me * non est formátus Deus, et post me non erit : quia ego

curvábitur omne genu, et confitébitur omnis lingua.

ORATIO.

AUREM tuam, quæsumus Dómine, précibus nostris accómmoda : et mentis nostræ ténebras grátia tuæ visitatiónis illústra. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

DOMINICA III ADVENTUS.

AD MATUTINUM.

Invitat. Prope est jam Dóminus : * Veníte, adorémus.

Et dicitur usque ad Vigiliam Nativitatis Domini exclusive.

Psalm. Veníte, exultémus, *p.* 2.

HYMNUS.

VERBUM supérnum pródiens
E Patris ætérni sinu,
Qui natus orbi súbvenis,
Labénte cursu témporis.

Illúmina nunc péctora,
Tuóque amóre concréma;
Ut cor cadúca déserens
Cœli volúptas ímpleat.

Ut, cum tribúnal Júdicis
Damnábit igni nóxios,
Et vox amica débitum
Vocábit ad cœlum pios.

Non esca flammárum nigros
Volvámur inter túrbines,
Vultu Dei sed cómpotes
Cœli fruámur gáudiis.

Patri, simúlque Fílio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæculum per omne glória.
Amen.

IN I NOCTURNO.

Ant. Véniet ecce Rex.

Psalm. Beatus vir, *cum reliquis ut in Psalterio,* p. 3.

De Isaía Prophéta.

LECTIO I. *Cap.* 26.

IN die illa cantábitur cánticum istud in terra Juda : Urbs fortitúdinis nostræ Sion Salvátor, ponétur in ea murus et antemurále. Aperíte portas, et ingrediátur gens justa, custódiens veritátem. Vetus error ábiit : servábis pacem; pacem, quia in te sperávimus. Sperástis in Dómino in sæculis ætérnis, in Dómino Deo forti in perpétuum. Quia incurvábit habitántes in excélso, civitátem sublímem humiliábit. Humiliábit eam usque ad terram, détrahet eam usque ad púlverem. Conculcábit eam pes, pedes páuperis, gressus egenórum.

℟. Ecce apparébit Dóminus super nubem cándidam, * Et cum eo sanctórum míllia : et habébit in vestiménto, et in fémore suo scriptum : Rex regum, et Dóminus dominántium. ℣. Apparébit in finem, et non mentiétur : si moram fécerit, expécta eum, quia véniens, véniet. Et cum eo.

LECTIO II.

SÉMITA justi recta est, rectus callis justi ad ambulándum. Et in sémita judiciórum tuórum Dómine sustinúimus te : nomen tuum, et memoriále tuum in desidério ánimæ. Anima mea desiderávit te in nocte : sed et spíritu meo in præcórdiis meis de mane vigilábo ad te. Cum féceris judícia tua in terra, justítiam discent

habitatóres orbis. Misereámur ímpio, et non discet justítiam: in terra sanctórum iníqua gessit, et non vidébit glóriam Dómini.

℟. Béthlehem cívitas Dei summi, ex te éxiet Dominátor Israel, et egréssus ejus sicut à princípio diérum æternitátis, et magnificábitur in médio univérsæ terræ : * Et pax erit in terra nostra, dum vénerit. ℣. Loquétur pacem in Géntibus, et potéstas ejus a mari usque ad mare. Et pax erit in terra.

LECTIO III.

DOMINE exaltétur manus tua, et non vídeant : vídeant, et confundántur zelántes pópuli : et ignis hostes tuos dévoret. Dómine dabis pacem nobis : ómnia enim ópera nostra operátus es nobis. Dómine Deus noster, possedérunt nos dómini absque te, tantum in te recordémur nóminis tui. Moriéntes non vivant, gigántes non resúrgant : proptérea visitásti et contrivísti eos, et perdidísti omnem memóriam eórum.

℟. Qui ventúrus est, véniet, et non tardábit : et jam non erit timor in fínibus nostris: * Quóniam ipse est Salvátor noster. ℣. Depónet omnes iniquitátes nostras : et projíciet in profúndum maris ómnia peccáta nostra. Quóniam ipse. Glória Patri. Quóniam ipse.

IN II NOCTURNO.

Ant. Gaude et lætáre.

Psalm. Consérva, *cum reliquis ut in Psalterio,* p. 10.

Sermo sancti Leónis Papæ.

LECTIO IV.

Sermo 2. de jejunio decimi mensis, et collectis.

QUOD témporis rátio, et devotiónis nostræ ádmonet consuetúdo, pastorali vobis, dilectíssimi, sollicitúdine prædicámus, décimi mensis celebrándum esse jejúnium, quo pro consummáta perceptióne ómnium frúctuum, dignissimæ largitóri eórum Deo continéntiæ libámen offértur. Quid enim potest efficácius esse jejúnio? cujus observántia appropinquámus Deo, et resisténtes diábolo, vítia blanda superámus.

℟. Ægypte noli flere, quia Dominátor tuus véniet tibi, ante cujus conspéctum movebúntur abyssi, * Liberáre pópulum suum de manu poténtiæ. ℣. Ecce véniet Dóminus exercítuum, Deus tuus cum potestáte magna. Liberáre pópulum.

LECTIO V.

SEMPER enim virtúti cibus jejúnium fuit. De abstinéntia dénique pródeunt castæ cogitatiónes, rationábiles voluntátes, salubrióra consília: et per voluntárias afflictiónes caro concupiscéntiis móritur, virtútibus spíritus innovátur. Sed quia non solo jejúnio animárum nostrárum salus acquíritur : jejúnium nostrum misericórdiis páuperum sup-

pleámus. Impendámus virtúti, quod subtráhimus voluptáti. Fiat refféctio páuperis, abstinéntia jejunántis.

℟. Prope est ut véniat tempus ejus, et dies ejus non elongabúntur : * Miserébitur Dóminus Jacob, et Israel salvábitur. ℣. Revértere virgo Israel, revértere ad civitátes tuas. Miserébitur Dóminus.

LECTIO VI.

STUDEAMUS viduárum defensióni, pupillórum utilitáti, ægéntium consolatióni, dissidéntium paci. Suscipiátur pegrínus, adjuvétur oppréssus, vestiátur nudus, foveátur ægrótus : ut quicúmque nostrum de justis labóribus auctori bonórum ómnium Deo sacrifícium hujus pietátis obtúlerit, a eódem regni cœléstis præmium percípere mereátur. Quarta igitur et sexta Féria jejunémus : Sábbato autem quod beátum Petrum Apóstolum páriter vigilémus : cujus suffragántibus méritis, quæ póscimus, impetráre possímus, per Dóminum nostrum Jesum Christum, qui cum Patre et Spíritu vivit et regnat per sæcula sæculórum, Amen.

℟. Descéndet Dóminus sicut pluvia in vellus : * Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis. ℣. Et adorábunt eum omnes reges, omnes Gentes sérvient ei. Oriétur. Glória Patri. Oriétur.

IN III NOCTURNO.

Ant. Gábriel Angelus.

Psalm. Cœli enárrant, *cum reliquis ut in Psalterio*, p. 14.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

LECTIO VII. *Cap.* 1. c

IN illo témpore : Misérunt Judæi ab Jerosólymis Sacerdótes et Levítas ad Joánnem, ut interrogárent eum : Tu quis es? Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homilia 7. *in Evang.*

EX hujus nobis lectiónis verbis, fratres charíssimi, Joánnis humílitas commendátur : qui cum tantæ virtútis esset, ut Christus credi potuísset, elégit sólide subsístere in se, ne humána opinióne raperétur inániter super se. Nam conféssus est, et non negávit : et conféssus est : Quia non sum ego Christus. Sed qui dixit, Non sum; negávit plane quod non erat, sed non negávit quod erat : ut veritátem loquens, ejus membrum fieret, cujus sibi nomen fallániter non usurpáret. Cum ergo non vult appétere nomen Christi, factus est membrum Christi : quia dum infirmitátem suam stúduit humíliter agnóscere, illíus celsitúdinem méruit veráciter obtinére.

℟. Veni Dómine, et noli tardáre; reláxa facínora plebi tuæ, * Et révoca dispérsos in terram suam. ℣. Excita Dómine poténtiam tuam, et veni, ut salvos fácias nos. Et révoca dispérsos.

Lectio VIII.

Sed cum ex lectióneália Redemptóris nostri senténtia ad mentem redúcitur, ex hujus lectiónis verbis nobis quæstio valde implexa generátur. Alio quippe in loco inquisitus a discípulis Dóminus de Eliæ advéntu, respóndit : Elias jam venit, et non cognovérunt eum, sed fecérunt in eum quæcúmque voluérunt : et, si vultis scire, Joánnes ipse est Elias. Requisitus autem Joánnes dicit : Non sum Elias. Quid est hoc, fratres charissimi, quia quod Véritas affirmat, hoc Prophéta veritátis negat? Valde namque inter se divérsa sunt : Ipse est ; et : Non sum. Quómodo ergo Prophéta veritátis est, si ejusdem veritátis sermónibus concors non est?

℟. Ecce radix Jesse descéndet in salútem populórum, ipsum Gentes deprecabúntur : * Et erit nomen ejus gloriósum. ℣. Dabit ei Dóminus Deus sedem David patris ejus, et regnábit in domo Jacob in ætérnum. Et erit nomen.

Lectio IX.

Sed si subtiliter véritas ipsa requirátur, hoc quod inter se contrárium sonat, quómodo contrárium non sit, invenítur. Ad Zachariam namque de Joánne Angelus dicit : Ipse præcédet ante illum in spíritu et virtúte Eliæ. Qui idcirco ventúrus in spíritu et virtúte Eliæ dicitur, quia sicut Elias secúndum Dómini advéntum prævénit, ita Joánnes prævénit primum. Sicut ille præcúrsor ventúrus est Júdicis, ita iste præcúrsor est factus Redemptóris. Joánnes ígitur in spíritu Elias erat, in persóna Elias non erat. Quod ergo Dóminus fatétur de spíritu, hoc Joánnes dénegat de persóna.

℟. Docébit nos Dóminus vias suas, et ambulábimus in sémitis ejus : * Quia de Sion exibit lex et verbum Dómini de Jerúsalem. Veníte, ascendámus ad montem Dómini, et ad domum Dei Jacob. Quia. Glória Patri. Quia.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. t. 1. *l* Véniet Dóminus, et non tardábit, et illuminábit abscóndita ténebrárum, et manifestábit se ad omnes gentes, allelúia.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis*, p. 17.

Ant. t. 8. Jerúsalem gaude gaúdio magno, quia véniet tibi Salvátor, allelúia.

Ant. t. 8. Dabo in Sion * salútem, et in Jerúsalem glóriam meam, allelúia.

Ant. t. 5. Montes et omnes colles * humiliabúntur : fiant prava in dirécta, et aspera in vias planas : veni Dómine, et noli tardáre, allelúia.

Ant. t. 2. Juste et pie * vivámus, expectántes beátam spem et advéntum Dómini.

Capitulum. *Philip.* 4.

Fratres, Gaudéte in Dómino semper : íterum dico gau-

déte. Modé
ómnibus h
enim prope

En clara v
Obscúr
nans :
Procul fugé
Ab alto Jésu
Mens jam
Non ámpliu
Sidus refúlg
Ut tollat om
En Agnus
Laxáre grati
Omnes simu
Precémur in
Ut, cum se
Metúque mu
Non pro reát
Sed nos pius
Virtus, ho
Deo Patri cu
Sancto simul
In sæculórum
℣. Vox clan
Paráte viam I
ácite sémitas
Ad Bened.
ólium * Davi
num ejus sed
llelúia.

Or
Aurem tuam
mine, pré
ómmoda : et
ènebras gráti
is illústra. Qu
um Deo Patre
AD TE
Ant. Jerúsal
Capitulum,
ète, *ut supra*,
Hiemalis

déte. Modéstia vestra nota sit ómnibus homínibus : Dóminus enim prope est.

HYMNUS.

EN clara vox redárguit
Obscúra quæque personánans :
Procul fugéntur sómni :
Ab alto Jesus próm[illegible]
Mens jam resúrgat tet[illegible]
Non ámplius jacens humi :
Sidus refúlget jam novum,
Ut tollat omne nóxium.

En Agnus ad nos míttitur
Laxáre gratis débitum :
Omnes simul cum lácrymis
Precémur indulgéntiam :
Ut, cum secúndo fúlserit,
Metúque mundum cínxerit,
Non pro reátu púniat,
Sed nos pius tunc prótegat.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula. Amen.

℣. Vox clamántis in desérto : Paráte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Ad Bened. Ant. t. 8. Super pólium * David, et super regnum ejus sedébit in ætérnum, Allelúia.

ORATIO.

AUREM tuam, quæsumus Dómine, précibus nostris accómmoda : et mentis nostræ ténebras grátia tuæ visitatiónis illústra. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

AD TERTIAM.

Ant. Jerúsalem gaude.

Capitulum, Fratres, Gaudéte, ut supra, ad Laudes.

Hiemalis.

℟. *br.* Veni ad liberándum nos, * Dómine Deus virtútum. Veni. ℣. Osténde fáciem tuam, et salvi érimus. Dómine Deus virtútum. Glória Patri. Veni ad liberándum.

℣. Timébunt Gentes nomen tuum Dómine. ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam.

AD SEXTAM.

Ant. Dabo in Sion.

CAPITULUM. *Philip.* 4. *b*

NIHIL sollíciti sitis : sed in omni oratióne, et obsecratióne, cum gratiárum actióne petitiónes vestræ innotéscant apud Deum.

℟. *br.* Osténde nobis Dómine, * Misericórdiam tuam. Osténde. ℣. Et salutáre tuum da nobis. Misericórdiam. Glória Patri. Osténde.

℣. Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui. ℟. Vísita nos in salutári tuo.

AD NONAM.

Ant. Juste et pie.

CAPITULUM. *Philip.* 4. *b*

ET pax Dei, quæ exúperat omnem sensum, custódiat corda vestra et intelligéntias vestras, in Christo Jesu Dómino nostro.

℟. *br.* Super te Jerúsalem, * Oriétur Dóminus. Super te. ℣. Et glória ejus in te vidébitur. Oriétur. Glória Patri. Super te.

℣. Dómine Deus virtútum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.

AD VESPERAS.

Ant. Véniet Dóminus, *cum*

reliquis de Laudibus, p. 180.

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis*, p. 123.

Capítulum, Fratres, Gaudéte, *Hymnus*, Creátor alme, p. 176.

℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Beáta es María, * quæ credidísti Dómino : perficiéntur in te, quæ dicta sunt tibi a Dómino, allelúia.

Oratio. Aurem tuam, *ut supra*, p. 181.

Post Vesperas diei dicuntur Vesperæ Defunctorum.

Hæc Antiphona prætermittitur, si hodie ejus loco ponenda sit una ex Antiphonis majoribus, ut infra : quibus semper cedunt Antiphonæ propriæ aliis diebus ad Magnificat assignatæ.

Sequentes Antiphonæ majores ad Magníficat inchoantur die XVII *Decembris, et singulæ ante et post Magníficat integræ sicut in Duplicibus dicuntur per ordinem usque in diem ante Vigiliam Nativitatis. Si vero Festum fuerit, dicuntur post Oratiónem Festi pro Commem. Adventus.*

DIE 17 DECEMBRIS.

Ant. t. 2. O Sapiéntia, quæ ex ore Altíssimi prodiísti, attíngens a fine usque ad finem fórtiter, suavitérque dispónens ómnia : veni ad docéndum nos viam prudéntiæ.

18.

Ant. t. 2. O Adónai, et dux domus Israel, qui Moysi in igne flammæ rubi apparuísti, et ei in Sina legem dedísti : veni ad rediméndum nos in bráchio exténto.

19.

Ant. t. 2. O Radix Jesse, qui stas in signum populórum, super quem continébunt reges os suum, quem Gentes deprecabúntur : veni ad liberándum nos, jam noli tardáre.

20.

Ant. t. 2. O Clavis David, et sceptrum domus Israel : qui áperis, et nemo claudit : claudis, et nemo áperit : veni, et educ vinctum de domo cárceris, sedéntem in ténebris, et umbra mortis.

21.

Ant. t. 2. O Oriens, splendor lucis ætérnæ, et sol justitiæ : veni, et illúmina sedéntes in ténebris, et umbra mortis.

22.

Ant. t. 2. O Rex Géntium, et desiderátus eárum, lapísque anguláris, qui fácis útraque unum : veni, et salva hóminem, quem de limo formásti.

23.

Ant. t. 2. O Emmánuel, Rex et légifer noster, expectátio Géntium, et Salvátor eárum : veni ad salvándum nos, Dómine Deus noster.

Sequentes Antiphonæ ad Laudes et per Horas dicuntur in sex Feriis ante Vigiliam Nat.

vitatis, incipiendo die XVII *Decembris, ab Antiphonis, quæ Feriæ illius diei assignantur. Similiter et aliæ dicuntur in propriis Festis.*

Quod si dies XVII *fuerit Dominica, Antiphonæ inchoantur sequenti Feria secunda, quæ erit dies* XVIII. *Quæ autem dicendæ essent die in quo occurrit Festum sancti Thomæ, dicuntur in Sabbato cum Psalmis Sabbati, quarta Antiphona prætermissa : cujus loco dicitur*

Ant. t. 4. Expectétur * sicut plúvia elóquium meum : et descéndet super nos sicut ros Deus noster.

Nisi Vigilia Nativitatis venerit in Dominica : tunc enim in Sabbato dicuntur Antiphonæ de Laudibus Dominicæ, quarta prætermissa, cujus loco dicitur Ant. Expectétur.

Antiphona ad Benedictus et Oratio dicitur ut in Sabbato Quatuor Temporum ponitur, p. 192.

Antiphonæ vero de Laudibus, quæ occurrunt in die S. Thomæ, eo anno prætermittuntur : t in Dominica tunc dicuntur Antiphonæ de Vigilia, ut infra icetur in Rubrica de Vigilia, . 202.

Similiter omittitur Ant. Expectétur, *quando illud Festum n Sabbato venerit.*

FERIA SECUNDA.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. t. 4. Ecce véniet * Dóminus princeps regum terræ : beáti, qui paráti sunt occúrrere illi.

Psalmi ejusdem Feriæ, p. 56.

Ant. t. 8. *f* Cum vénerit * Fílius hóminis, putas invéniet fidem super terram?

Ant. t. 5. Ecce jam venit * plenitúdo témporis, in quo misit Deus Fílium suum in terras.

Ant. t. 1. Hauriétis aquas * in gaúdio de fóntibus Salvatóris.

Ant. t. 4. Egrediétur * Dóminus de loco sancto suo : véniet ut salvet pópulum suum.

FERIA TERTIA.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. t. 4. Rorate cœli désuper, * et nubes pluant justum : aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Psalmi ejusdem Feriæ, p. 69.

Ant. t. 4. Emitte Agnum Dómine * Dominatórem terræ, de Petra desérti, ad montem filiæ Sion.

Ant. t. 4. Ut cognoscámus Dómine * in terra viam tuam, in ómnibus Géntibus salutáre tuum.

Ant. t. 4. Da mercédem Dómine * sustinéntibus te, ut Prophétæ tui fidéles inveniántur.

Ant. t. 2. Lex per Moysen data est, * grátia et véritas per Jesum Christum facta est.

FERIA QUARTA.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. t. 3. Prophétæ prædicavérunt * nasci Salvatórem de vírgine María.

Psalmi ejusdem Feriæ, p. 79.

Ant. t. 2. Spíritus * Dómini super me, evangelizáre paupéribus misit me.

Ant. t. 4. Propter Sion * non tacébo, donec egrediátur ut splendor justus ejus.

Ant. t. 4. Ecce véniet Dóminus, * ut sédeat cum princípibus, et sólium glóriæ téneat.

Ant. t. 4. Annuntiáte * pópulis, et dicite : Ecce Deus Salvátor noster véniet.

FERIA QUINTA.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. t. 1. De Sion * véniet Dóminus ómnipotens, ut salvum fáciat pópulum suum.

Psalmi ejusdem Feriæ, p. 93.

Ant. t. 8. Convértere Dómine * aliquántulum, et ne tardes venire ad servos tuos.

Ant. t. 1. *f* De Sion * véniet, qui regnatúrus est Dóminus, Emmánuel magnum nomen ejus.

Ant. t. 8. Ecce Deus meus, * et honorábo eum : Deus Patris mei, et exaltábo eum.

Ant. t. 1. Dóminus * légifer noster, Dóminus Rex noster, ipse véniet, et salvábit nos.

FERIA SEXTA.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. t. 2. Constántes estóte, * vidébitis auxílium Dómini super vos.

Psalmi ejusdem Feriæ, p. 101.

Ant. t. 4. *m* Ad te Dómine * levávi ánimam meam : veni, et éripe me, Dómine ad te confúgi.

Ant. t. 4. *m* Veni Dómine, * et noli tardáre : reláxa facinora plébi tuæ Israel.

Ant. t. 2. Deus a Líbano véniet, * et splendor ejus sicut lumen erit.

Ant. t. 4. Ego autem * ad Dóminum aspiciam, et expectábo Deum Salvatórem meum.

SABBATO.

Antiphonæ secundum superiorem Rubricam, p. 182.

Ad Canticum vero, *Ant. t.* 4. Expectétur * sicut plúvia elóquium meum : et descéndet super nos sicut ros Deus noster.

Psalmi ut in Laudibus Sabbati, p. 119.

In festo sancti Thomæ, pro Commemoratione Adventus.

Ad Bened. Ant. t. 8. Nolíte timére : quinta enim die véniet ad vos Dóminus noster.

Si vero contingat Festum sancti Thomæ transferri in secundam Feriam, Antiphona prædicta dicitur ad Benedictus in Dominica, loco Antiphonæ Ave María.

Ultimo die ante Vigiliam Nativitatis.

Ad Bened. Ant. t. 8. *f* Ecce completa sunt * ómnia, quæ dicta sunt per Angelum de vírgine María.

Quibus Antiphonis cedun-

aliæ Antiphonæ in propriis locis ad Benedictus assignatæ.

FERIA SECUNDA.

De Isaía Prophéta.

LECTIO I. *Cap.* 28.

VÆ corónæ supérbiæ, ébriis Ephraïm, et flori decidénti, glóriæ exultatiónis ejus, qui erant in vértice vallis pinguíssimæ, errántes a vino. Ecce válidus et fortis Dóminus sicut ímpetus grándinis : turbo confríngens, sicut ímpetus aquárum multárum inundántium, et emissárum super terram spatiósam. Pédibus conculcábitur coróna supérbiæ ebriórum Ephraím.

℟. Ecce apparébit, *p.* 177.

LECTIO II.

ET erit flos décidens glóriæ exultatiónis ejus, qui est super vérticem vallis pínguium, quasi temporáneum ante maturitátem autúmni : quod cum aspéxerit videns, statim ut manu tenúerit, devorábit illud. In die illa erit Dóminus exercituum coróna glóriæ, et sertum exultatiónis résiduo pópuli sui : et spíritus judícii sedénti super judicium, et fortitúdo reverténtibus de bello ad portam. Verum hi quoque præ vino nesciérunt, et præ ebrietáte erravérunt : sacérdos et Prophéta nesciérunt præ ebriétate, absórpti sunt a vino.

℟. Béthlehem, *p.* 178.

LECTIO III.

PROPTEREA hæc dicit Dóminus Deus : Ecce ego mittam in fundaméntis Sion lápidem, lápidem probátum, angulárem, pretiósum, in fundaménto fundátum. Qui crediderit, non festinet. Et ponam in póndere judícium, et justítiam in mensúra, et subvértet grando spem mendácii : et protectiónem aquæ inundábunt. Et delébitur fœdus vestrum cum morte, et pactum vestrum cum inférno non stabit.

℟. Qui ventúrus est, *p.* 178.

AD LAUDES.

Ant. et Psalm. Miserére, *cum reliquis de Psalterio*, p. 56, *nisi dicendæ sint Antiphonæ secundum superiorem Rubricam*, p. 182.

CAPITULUM. *Isai.* 2.

VENITE et ascendámus ad montem Dómini, et ad domum Dei Jacob : et docébit nos vias suas, et ambulábimus in sémitis ejus : quia de Sion exíbit lex, et verbum Dómini de Jerúsalem.

Hymnus, En clara vox, *p.* 181.

℣. Vox clamántis in desérto : Paráte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Ad Bened. Ant. t. 1. Egrediétur * virga de radíce Jesse, et replébitur omnis terra glória Dómini : et vidébit omnis caro salutáre Dei.

Deinde Kyrie eléison, *p.* 58.

ORATIO.

AUREM tuam, quæsumus Dómine, précibus nostris accómmoda : et mentis nostræ ténebras grátia tuæ visitatió-

nis illústra. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Hodie dicitur Officium Defunctorum.

AD HORAS.

Antiphonæ de Laudibus Dominicæ, aut ex propriis Laudibus secundum superiorem Rubricam, p. 182. *Capítula et* ℟℟. *brevia ut in Psalterio tempore Adventus.*

AD VESPERAS.

Ant. Inclinávit.

Psalm. Diléxi, *cum reliq. de Psalterio*, p. 126.

CAPÍTULUM. *Genes.* 49. *b*

NON auferétur sceptrum de Juda, et dux de fémore ejus, donec véniat qui mitténdus est : et ipse erit expectátio Géntium.

Hymnus, Creator alme, *p.* 176.

℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Beátam me dicent omnes * generatiónes, quia ancillam húmilem respéxit Deus.

Nisi dicenda sit Ant. O.

Deinde Kyrie eléison, *p.* 128.

FERIA TERTIA.

De Isaia Prophéta.

LECTIO I. *Cap.* 30. *d*

EXPÉCTAT Dóminus ut misereátur vestri, et ideo exaltábitur parcens vobis : quia Deus judícii Dóminus : beáti omnes qui expéctant eum. Pópulus enim Sion habitábit in Jerúsalem, plorans nequáquam plorábis, míserans miserébitur tui : ad vocem clamóris tui statim ut audíerit, respondébit tibi. Et dabit vobis Dóminus panem arctum, et aquam brevem : et non fáciet avoláre a te ultra doctórem tuum ; et erunt óculi tui vidéntes præceptórem tuum.

℟. Ægypte noli flere, *p.* 178.

LECTIO II.

EGRÉDERE, dices ei : Et dábitur plúvia sémini tuo, ubicúmque seminúveris in terra : et panis frugum terræ erit ubérrimus et pinguis. Pascétur in possessióne tua in die illa agnus spatióse : et tauri tui, et pulli asinórum, qui operántur terram, commistum migma cómedent sicut in área ventilátum est. Et erunt super omnem montem excélsum, et super omnem collem elevátum rivi curréntium aquárum, in die interfectiónis multórum cum ceciderint turres.

℟. Prope est, *p.* 179.

LECTIO III.

ET erit lux lunæ sicut lux solis, et lux solis erit septempliciter sicut lux septem diérum, in die qua alligáverit Dóminus vulnus pópuli sui, et percussúram plagæ ejus sanáverit. Ecce nomen Dómini venit de longínquo, ardens furor ejus, et gravis ad portándum : lábia ejus repléta sunt indignatióne, et lingua ejus quasi ignis dévorans. Spíritus ejus velut torrens inúndans usque ad médium colli, ad per-

déndas gentes in níhilum, et frænum erróris, quod erat in maxillis populórum.

℟. Descéndet Dóminus, *p.* 179.

Ad Benedictus. Ant. t. 8. Tu Béthlehem * terra Juda, non eris mínima : ex te enim éxiet Dux, qui regat pópulum meum Israel.

Deinde Kyrie eléison, *p.* 58.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Eleváre, eleváre, * consúrge Jerúsalem : solve víncula colli tui, captíva fília Sion.

Nisi dicenda sit Ant. O.

Deinde Kyrie eléison, *p.* 128.

FERIA QUARTA

Quatuòr Temporum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio I. *Cap.* 1. *c*

In illo témpore : Missus est Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David : et nomen Vírginis Maria. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 2. *in Lucam.*

Latent quidem divína mystéria, nec fácile, juxta prophéticum dictum, quisquam hóminum potest scire consilium Dei. Sed tamen ex céteris factis atque præcéptis Dómini Salvatóris póssumus intelligere et hoc propensióris fuisse consílii, quod ea potíssimum elécta est ut Dóminum páreret, quæ erat desponsáta viro. Cur autem non ántequam desponsarétur, ímpleta est? Fortásse ne dicerétur, quod concéperat ex adultério.

℟. Clama in fortitúdine, qui annúntias pacem in Jerúsalem : * Dic civitátibus Judæ, et habitatóribus Sion : Ecce Deus noster, quem expectabámus, advéniet. ℣. Supra montem excélsum ascénde tu qui evangelizas Sion, exálta in fortitúdine vocem tuam. Dic civitátibus.

Lectio II.

Et ingréssus ad eam Angelus. Disce vírginem móribus, disce vírginem verecúndia, disce oráculo, disce mystério. Trepidáre vírginum est, et ad omnes viri ingréssus pavére, omnes viri affátus veréri. Discant mulíeres propósitum pudóris imitári. Sola et penetrálibus, quam nemo virórum víderit, solus Angelus repérerit : sola sine cómite, sola sine teste, ne quo degénere depravarétur affátu, ab Angelo salutátur.

℟. Oriétur stella ex Jacob, et exúrget homo de Israel, e confrínget omnes duces alienigenárum : * Et erit omnis terra possessio ejus. ℣. Adorábunt eum omnes reges terræ, omnes Gentes sérvient ei. Et erit.

Lectio III.

Tanti namque mandáti mystérium non hóminis fuit, sed Angeli ore proméndum. Hódie primum auditur : Spí-

ritus sanctus supervéniet in te. Et auditur, et créditur. Déinque : Ecce, inquit, ancílla Dómini, contíngat mihi secúndum verbum tuum. Vide humilitátem, vide devotiónem. Ancíllam se dicit Dómini, quæ mater elígitur : nec repentíno exaltáta promísso est.

℟. Modo véniet Dominátor Dóminus : * Et nomen ejus Emmánuel vocábitur. ℣. Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis. Et nomen. Glória Patri. Et nomen.

Ad Bened. Ant. t. 8. Missus est Gábriel * Angelus ad Maríam vírginem desponsátam Joseph.

Deinde Kyrie eléison, *p.* 58.

ORATIO.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus : ut redemptiónis nostræ ventúra solémnitas, et præséntis nobis vitæ subsídia cónferat, et ætérnæ beatitúdinis præmia largiátur. Per Dóminum.

Et dicitur ad omnes Horas, præterquam in Vesperis.

Ad Magnif. Ant. t. 8. *f* Ecce ancílla Dómini, * fiat mihi secúndum verbum tuum.

Nisi dicenda sit Ant. O.

Post Preces dicitur Oratio Dominicæ præcedentis, ut supra, p. 181.

FERIA QUINTA.

De Isaía Prophéta.

LECTIO I. *Cap.* 33.

VÆ qui prædáris, nonne ipse prædáberis? et qui spernis, nonne et ipse spernéris? cum consummáveris deprædatiónem, deprædáberis : cum fatigátus desieris contémnere, contemnéris. Dómine miserére nostri : te enim expectávimus : esto bráchium nostrum in mane, et salus nostra in témpore tribulatiónis.

℟. Egrediétur Dóminus, et prœliábitur contra Gentes : * Et stabunt pedes ejus supra montes olivárum ad Oriéntem. ℟. Et elevábitur supra omnes colles, et fluent ad eum omnes Gentes. Et stabunt.

LECTIO II.

A VOCE Angeli fugérunt pópuli, et ab exaltatióne tua dispérsæ sunt Gentes. Et congregabúntur spólia vestra sicut colligitur bruchus, velut cum fossæ plenæ fúerint de eo. Magnificátus est Dóminus, quóniam habitávit in excélso : implévit Sion judício et justítia. Et erit fides in tempóribus tuis : divítiæ salútis, sapiéntia et sciéntia : timor Dómini ipse est thesáurus ejus.

℟. Præcúrsor pro nobis ingréditur Agnus sine mácula, * Secúndum órdinem Melchisedech Póntifex factus in ætérnum, et in sæculum sæculi. ℣. Ipse est Rex justítiæ, cujus generátio non habet finem. Secúndum.

LECTIO III.

CONTÉRRITI sunt in Sion peccatóres, possédit tremor hypócritas. Quis póterit habitáre de vobis cum igne devoránte? quis habitábit ex vobis

cum ardóribus sempitérnis? Qui ámbulat in justítiis, et lóquitur veritátem, qui próicit avaritiam ex calúmnia, et éxcutit manus suas ab omni múnere, qui obtúrat aures suas ne áudiat sánguinem, et claudit óculos suos ne videat malum. Iste in excélsis habitábit, muniménta saxórum sublimitas ejus : panis ei datus est, aquæ ejus fidéles sunt. Regem in decóre suo vidébunt óculi ejus, cernent terram de longe.

℟. Vidébunt Gentes justum tuum, et cuncti reges inclytum tuum : * Et vocábitur tibi nomen novum, quod os Dómini nominávit. ℣. Et eris coróna glóriæ in manu Dómini, et diadéma regni in manu Dei tui. Et vocábitur. Glória Patri. Et vocábitur.

Ad Bened. Ant. t. 4. Vigiláte * ánimo, in próximo est Dóminus Deus noster.

Nisi occurrat Festum sancti Thomæ, quia tunc, ea prætermissa, dicitur

Ant. t. 8. Nolíte timére : * quinta enim die véniet ad vos Dóminus Deus noster.

Quod etiam servatur in sequentibus diebus, quando illud Festum occurrit.

Deinde Kyrie eléison, *p.* 58.

Ad Magnif. Ant. t. 5. Lætámini * cum Jerúsalem, et exultáte in ea omnes qui dilígitis eam in ætérnum.

Vel dicenda sit Ant. O.

Deinde Kyrie eléison, *p.* 128.

FERIA SEXTA

Quatuor Temporum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio 1. *Cap.* 1. *d*

In illo témpore : Exúrgens María ábiit in montána cum festinatióne in civitátem Juda : et intrávit in domum Zacharíæ, et salutávit Elisabeth. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Episcopi.

Lib. 2. *in Luc. cap.* 1. *post initium.*

Morale est ómnibus, ut qui fidem éxigunt, fidem ástruant. Et ídeo Angelus, cum abscóndita nuntiáret, ut fidem astrúeret, exémplo senióris féminæ sterilisque, concéptum vírgini Maríæ nuntiávit : ut possíbile Deo omne, quod ei placúerit, asséreret. Ubi audívit hoc María, non quasi incrédula de oráculo, nec quasi incérta de núntio, nec quasi dúbitans de exémplo, sed quasi læta pro voto, religiósa pro officio, festína pro gáudio, in montána perréxit. Quo enim jam Deo plena, nisi ad superióra cum festinatióne contenderet? Nescit tarda molímina sancti Spíritus grátia.

℟. Emitte Agnum Dómine Dominatórem terræ, * De petra desérti ad montem fíliæ Sion. ℣. Osténde nobis Dómine misericórdiam tuam, et salutáre tuum da nobis. De petra desérti ad montem fíliæ Sion.

Lectio II.

Discite et vos sanctæ muliéres sedulitátem, quam prægnántibus debeátis exhibére cognátis. Mariam, quæ ante sola in íntimis penetrálibus versabátur, non a públicо virginitátis pudor, non ab stúdio aspéritas móntium, non ab officio prolixitas itineris retardávit. In montána Virgo cum festinatióne, Virgo officii memor, injúriæ immemor, afféctu urgénte, non sexu, relicta perréxit domo. Discite vírgines non circumcursáre per aliénas ædes, non demorári in platéis, non áliquos in públicо miscére sermónes. Maria in domo sera, festina in públicо, mansit apud cognátam suam tribus ménsibus.

℟. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum : * Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem. ℣. Emitte Agnum Dómine Dominatórem terræ, de petra desérti ad montem fíliæ Sion, Aperiátur.

Lectio III.

Didicistis vírgines pudórem Mariæ, discite humilitátem. Venit propínqua ad próximam, júnior ad seniórem; nec solum venit, sed étiam prior salutávit. Decet enim, ut quanto cástior virgo, tanto humílior sit. Nóverit deférre senióribus. Sit magístra humilitátis, in qua est proféssio castitátis. Est et causa pietátis, est étiam norma doctrinæ. Contuéndum est enim, quia supérior venit ad inferiórem, ut inférior adjuvétur ; Maria ad Elisabeth, Christus ad Joánnem.

℟. Germinavérunt campi erémi germen odóris Israel ; quia ecce Deus noster cum virtúte véniet, * Et splendor ejus cum eo. ℣. Ex Sion spécies decóris ejus : Deus noster maniféste véniet, Et. Glória Patri. Et.

Ad Bened. Ant. t. 1. Ex quo facta est * vox salutatiónis tuæ in áuribus meis, exultávit in gáudio infans in útero meo, allelúia.

Nisi dicenda sit Ant. Nolite timére.

Deinde Kyrie eléison, p. 58.

Oratio.

Éxcita, quæsumus Dómine, poténtiam tuam, et veni ; ut hi, qui in tua pietáte confídunt, ab omni citius adversitáte liberéntur. Qui vivis.

Et dicitur ad omnes Horas, præterquam in Vesperis.

Ad Magnif. Ant. t. 1. Hoc est testimónium, * quod perhíbuit Joánnes, qui post me venit, ante me factus est.

Nisi dicenda sit Ant. O.

Deinde Kyrie eléison, p. 58.

Oratio Dominicæ præced., p. 185.

SABBATO

Quatuor Temporum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam,

Lectio I. *Cap.* 3.

Anno quinto décimo impérii Tibérii Cæsaris, procuránte

Póntio Piláto Judæam. Et réliqua.

Homilia sancti Gregórii Papæ.

Homilia 20. *in Evangelia.*

REDEMPTORIS nostri Præcúrsor, quo témpore prædicatiónis officium accéperit, memoráto Románæ reipúblícæ príncipe, et Judææ régibus, designátur. Quia enim illum prædicáre veniébat, qui et ex Judæa quosdam, et multos ex Géntibus redemptúrus erat : per regem Géntium, et príncipes Judæórum prædicatiónis ejus témpora designántur. Quia autem Gentilitas colligénda erat, et Judæa pro culpa perfídiæ dispergénda, ipsa quoque descriptio terréni principátus osténdit : quóniam et in Romána república unus præfuísse describitur, et in Judææ regno per quartam partem plúrimi principabántur.

℟. Egrediétur virga de radice Jesse, et flos de radice ejus ascéndet ; * Et erit justítia cingulum lumbórum ejus, et fides cinctórium renum ejus. ℟. Et requiéscet super eum Spíritus Dómini : spíritus sapiéntiæ et intelléctus, spíritus cónsilii et fortitúdinis. Et erit.

LECTIO II.

VOCE étenim nostri Redemptóris dícitur : Omne regnum in seipsum divísum desolábitur. Liquet ergo, quod ad finem regni Judæa pervénerat, quæ tot régibus divísa subjacébat. Apte quoque non solum quibus régibus, sed étiam quibus sacerdótibus actum sit, demonstrátur : et quia illum Joánnes Baptísta prædicáret, qui simul Rex et Sacérdos existeret, Lucas Evangelista prædicatiónis ejus témpora per regnum et sacerdótium designávit.

℟. Radix Jesse, qui exúrget judicáre Gentes, in eum Gentes sperábunt : * Et erit nomen ejus benedictum in sæcula. ℣. Super ipsum continébunt reges os suum, ipsum Gentes deprecabúntur. Et erit nomen.

LECTIO III.

ET venit in omnem regiónem Jordánis, prædicans baptísmum pœniténtiæ in remissiónem peccatórum. Cunctis legéntibus liquet, quia Joánnes non solum baptísmum pœniténtiæ prædicávit, verum étiam quibúsdam dedit : sed tamen baptísmum suum in remissiónem peccatórum dare non pótuit. Remíssio étenim peccatórum in solo nobis baptísmo Christi tribúitur. Notándum ítaque quod dícitur : Prædicans baptísmum pœniténtiæ in remissiónem peccatórum : quóniam baptísmum, quod peccáta sólveret, quia dare non póterat, prædicábat : ut sicut incarnátum Verbum Patris præcurrébat verbo prædicatiónis, ita baptísmum pœniténtiæ, quo peccáta solvúntur, præcúrreret suo baptís-

máte, quo peccáta solvi non possunt.

℟. Veni Dómine, et noli tardáre : reláxa facínora plebi tuæ, * Et révoca dispérsos in terram suam. ℣. Excita Dómine poténtiam tuam, et veni, ut salvos fácias nos. Et révoca. Glória Patri. Et révoca.

Ad Bened. Ant. t. 7. Quómodo fiet istud, * Angele Dei, quóniam virum non cognósco? Audi María virgo : Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi.

Nisi dicenda sit Ant. Nolíte timére, *et nisi hæc fuerit dies ante Vigíliam Nativitátis, quia tunc, ea prætermissa, dícitur.*

Ant. t. 8. *f.* Eccè compléta sunt * ómnia, quæ dicta sunt per Angelum de vírgine María.

Quod etiam servatur (si idem contingat) in sequéntibus diebus.

Deinde Kyrie eléison, *p.* 58.

ORATIO.

DEUS, qui cónspicis, quia ex nóstra gravitáte afflígimur : concéde propítius ; ut ex tua visitatióne consolémur. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Et dicitur ad omnes Horas.

AD VESPERAS

CAPITULUM. 1. *Corinth.* 4.

FRATRES, Sic nos exístimet homo ut ministros Christi, et dispensatóres mysteriórum Dei. Hic jam quæritur inter dispensatóres, ut fidélis quis inveniátur.

HYMNUS.

CREATOR alme síderum,
Ætérna lux credéntium,
Jesu Redémptor ómnium,
Inténde votis súpplicum.

Qui dæmonis ne fráudibus
Periret orbis, ímpetu
Amóris actus lánguidi
Mundi medéla factus es.

Commúne qui mundi nefas
Ut expiáres, ad Crucem
E Vírginis sacrário
Intácta prodis víctima.

Cujus potéstas glóriæ
Nomínque cum primum tonat;
Et Cœlites, et ínferi
Treménte curvántur genu.

Te deprecámur últimæ
Magnum diéi Júdicem;
Armis supérnæ grátiæ
Defénde nos ab hóstibus.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula.
Amen.

℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Antiphona ad Magnificat, una ex majoribus. O.

ORATIO.

EXCITA, quæsumus Dómine, poténtiam tuam, et veni, et magna nobis virtúte succúrre : ut per auxílium grátiæ tuæ, quod nostra peccáta præpédiunt, indulgéntia tuæ propitiatiónis accéleret. Qui vivis et regnas.

DOMINICA IV ADVENTUS.

AD MATUTINUM.

Invitat. Prope est jam Dóminus: * Veníte, adorémus.

Psalm. Veníte, exultémus, *p.* 2.

Hymnus.

Verbum supérnum pródiens
E Patris ætérni sinu,
Qui nátus orbi súbvenis,
Labénte cursu témporis.

Illúmina nunc péctora,
Tuóque amóre cóncrema;
Ut cor cadúca déserens
Cœli volúptas ímpleat.

Ut, cum tribúnal Júdicis
Damnábit igni nóxios,
Et vox amica débitum
Vocábit ad cœlum pios.

Non esca flammárum nigros
Vo[illegible]ámur inter túrbines,
Vultu Dei sed cómpotes
Cœli fruámur gáudiis.

Patri, simúlque Fílio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

IN I NOCTURNO.

Ant. Veniet ecce Rex.

Psalm. Beátus vir, *cum reliquis, ut in Psalterio,* p. 3.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 35.

Lætabitur desérta et ínvia, et exultábit solitúdo, et florébit quasi lílium. Gérminans germinábit, et exultábit lætabúnda et laudans: glória Líbani data est ei: decor Carméli et Saron, ipsi vidébunt glóriam Dómini, et decórem Dei nostri. Confortáte manus dissolútas, et génua debília roboráte. Dícite pusillánimis: Confortámini, et nolíte timére: ecce Deus vester ultiónem addúcet retributiónis: Deus ipse véniet, et salvábit vos. Tunc apérientur óculi cæcórum, et aures surdórum patébunt. Tunc sáliet sicut cervus claudus, et apérta erit lingua mutórum: quia scissæ sunt in desérto aquæ, et torréntes in solitúdine. Et quæ erat árida, erit in stagnum, et sítiens in fontes aquárum.

℟. Cánite túba in Sion, vocáte Gentes, annuntiáte pópulis, et dícite: * Ecce Deus Salvátor noster advéniet. ℣. Annuntiáte, et auditum fácite: loquímini, et clamáte. Ecce Deus.

Lectio ii.

In cubílibus, in quibus prius dracónes habitábant, oriétur viror cálami et júnci. Et erit ibi sémita et via, et via sancta vocábitur: non transíbit per eam pollútus, et hæc erit vobis dirécta via, ita ut stulti non errent per eam. Non erit ibi leo, et mala béstia non ascéndet per eam, nec inveniétur ibi: et ambulábunt qui liberáti fúerint. Et redémpti a Dómino, converténtur, et vénient in Sion cum laude: et lætítia sempitérna super caput eórum: gáudium et lætítiam obtinébunt, et fúgiet dolor et gémitus.

℟. Non auferétur sceptrum de Juda, et dux de fémore

ejus, donec véniat qui mitténdus est : * Et ipse erit expectátio Géntium. ℣. Pulchrióres sunt óculi ejus vino, et dentes ejus lacte candidióres. Et ipse.

LECTIO III. *Cap.* 41.

TACEANT ad me insulæ, et Gentes mutent fortitúdinem : accédant, et tunc loquántur, simul ad judicium propinquémus. Quis suscitávit ab Oriente justum, vocávit eum ut sequerétur se? dabit in conspéctu ejus Gentes, et reges obtinébit : dabit quasi púlverem gládio ejus, sicut stipulam vento raptam árcui ejus. Persequétur eos, transíbit in pace, sémita in pédibus ejus non apparébit. Quis hæc operátus est, et fecit, vocans generatiónes ab exórdio? Ego Dóminus, primus et novíssimus ego sum.

℟. Me opórtet mínui, illum autem crescere : qui autem post me venit, ante me factus est : * Cujus non sum dignus corrígiam calceamentórum sólvere. ℣. Ego baptizávi vos aqua : ille autem baptizábit vos Spíritu sancto. Cujus non. Glória Patri. Cujus non.

IN II NOCTURNO.

Ant. Gaude et lætáre,

Psalm. Consérva, *cum reliquis ut in Psalterio,* p. 10.

Sermo sancti Leónis Papæ.

LECTIO IV.

Serm. 1. *de jejunio decimi mensis, et collectis.*

SI fidéliter, dilectíssimi, atque sapiénter creatiónis nostræ intelligámus exórdium, inveniémus hóminem ideo ad imáginem Dei cónditum, ut imitátor sui esset auctóris : et hanc esse naturálem nostri géneris dignitátem, si in nobis, quasi in quodam spéculo, divínæ benignitátis forma resplendeat. Ad quam quotidie nos útique réparat grátia Salvatóris, dum quod cécidit in Adam primo, erigitur in secúndo.

℟. Nascétur nobis párvulus, et vocábitur Deus, Fortis : * Ipse sedébit super thronum David Patris sui, et imperábit: cujus potéstas super húmerum ejus. ℣. In ipso benedicéntur omnes tribus terræ, omnes Gentes sérvient ei. Ipse sedébit.

LECTIO V.

CAUSA autem reparatiónis nostræ non est nisi misericórdia Dei : quem non diligerémus, nisi prius nos ipse diligeret, et ténebras ignorántiæ nostræ, suæ veritátis luce discúteret. Quod per sanctum Isaíam Dóminus denúntians, ait : Addúcam cæcos in viam quam ignorábant, et sémitas quas nesciébant, fáciam illos calcáre : fáciam illis ténebras in lucem, et prava in dirécta. Hæc verba fáciam illis, et non relinquam eos. Et íterum : Inventus sum, inquit, a non quæréntibus me, et palam apparui iis, qui me non interrogábant.

℟. Ecce jam venit plenitúdo témporis, in quo misit Deus

Filium suum in terras, natum de Virgine, factum sub lege : * Ut eos, qui sub lege erant, redimeret. ℣. Propter nimiam charitátem suam, qua diléxit nos Deus, Filium suum misit in similitúdinem carnis peccáti. Ut eos, qui sub lege erant, redimeret.

LECTIO VI.

QUOD quómodo implétum sit, Joánnes Apóstolus docet, dicens : Scimus quóniam Fílius Dei venit, et dedit nobis sensum, ut cognoscámus verum, et simus in vero Filio ejus. Et íterum : Nos ergo diligámus Deum, quóniam ipse prior diléxit nos. Diligéndo itaque nos Deus, ad imáginem suam nos réparat : et ut in nobis formam suæ bonitátis invéniat, dat unde ipsi quoque quod operátur operémur, accéndens scilicet méntium nostrárum lucérnas, et igne nos suæ charitátis inflámmans, ut non solum ipsum, sed étiam quidquid diligit, diligámus.

℟. Virgo Israel revértere ad civitátes tuas : * Usquequo dolens avertéris ? generábis Dóminum Salvatórem, oblatiónem novam in terra : * Ambulábunt hómines in salvatiónem. ℣. In charitáte perpétua diléxi te : ideo attráxi te miserans tui. Usquequo. Glória Patri. Ambulábunt.

IN III NOCTURNO.

Ant. Gabriel Angelus.

Psalm. Cœli enárrant, *cum reliquis, ut in Psalterio,* p. 14.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

LECTIO VII. *Cap.* 3.

ANNO quinto décimo impérii Tibérii Cæsaris, procuránte Póntio Piláto Judæam. Et réliqua.

De Homilia S. Gregórii Papæ. *Ex Homilia* 20. *in Evangelia, ante medium.*

DICÉBAT Joánnes ad turbas, quæ exíbant ut baptizaréntur ab eo : Genimina viperárum, quis osténdit vobis fúgere a ventúra ira? Ventúra enim ira est animadvérsio ultiónis extrémæ : quam tunc fúgere peccátor non valet, qui nunc ad laménta pœniténtiæ non recúrrit. Et notándum, quod malæ sóboles, malórum paréntum actiónem imitántes, genimina viperárum vocántur: quia per hoc quod bonis invident, eósque persequúntur, quod quibúsdam mala retríbuunt, quod læsiónes próximis exquírunt : quóniam in his ómnibus patrum suórum carnálium vias sequúntur, quasi venenáti fílii de venenátis paréntibus nati sunt.

℟. Jurávi, dicit Dóminus, ut ultra jam non iráscar super terram : montes enim et colles suscipient justitiam meam, * Et testaméntum pacis erit in Jerúsalem. ℣. Juxta est salus mea, ut véniat : et justitia mea, ut revelétur. Et testaméntum.

LECTIO VIII.

SED quia jam peccávimus, quia usu malæ consuetúdi-

nis involúti sumus : dicat quid nobis faciéndum sit, ut fúgere a ventúra ira valeámus. Séquitur : Fácite ergo fructus dignos pœniténtiæ. In quibus verbis notándum est, quod amícus sponsi non solum fructus pœniténtiæ, sed dignos pœniténtiæ ádmonet esse faciéndos. Aliud namque est fructum fácere pœniténtiæ; áliud dignum pœniténtiæ fructum fácere. Ut enim secúndum dignos pœniténtiæ fructus loquámur, sciéndum est, quia quisquis illicita nulla commísit, huic jure concéditur, ut licitis utátur : sicque pietátis ópera fáciat, ut tamen si volúerit, ea, quæ mundi sunt, non relínquat.

℟. Non discédimus a te, vivificábis nos Dómine, et nomen tuum invocábimus : * Osténde nobis fáciem tuam, et salvi érimus. ℣. Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui : vísita nos in salutári tuo. Osténde.

LECTIO IX.

At si quis in fornicatiónis culpam, vel fortásse, quod est grávius, in adultérium lapsus est : tanto a se lícita debet abscíndere, quanto se mémini et illicita perpetrásse. Neque enim par fructus boni óperis esse debet, ejus qui minus, et ejus qui ámplius delíquit : aut ejus qui in nullis, et ejus qui in quibúsdam facinóribus cécidit, et ejus qui in multis est lapsus. Per hoc ergo quod dícitur : Fácite fructus dignos pœniténtiæ : uniuscujúsque consciéntia convenítur, ut tanto majóra acquírat bonórum óperum lucra per pœniténtiam, quanto gravióra sibi íntulit damna per culpam.

℟. Intuémini, quantus sit iste, qui ingréditur ad salvándas Géntes : ipse est Rex justitiæ, * Cujus generátio non habet finem. ℣. Præcúrsor pro nobis ingréditur, secúndum órdinem Melchísedech Póntifex factus in ætérnum. Cujus generátio. Glória Patri. Cujus generátio.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. t. 1. Canite tuba * in Sion, quia prope est dies Dómini : ecce véniet ad salvándum nos, allelúia, alle[luia].

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis,* p. 17.

Ant. t. 1. Ecce véniet * desiderátus cunctis Géntibus : et replébitur glória domus Dómini, allelúia.

Ant. t. 1. *f* Erunt prava in dirécta, * et áspera in vias planas : veni Dómine, et noli tardáre, allelúia.

Ant. t. 1. Dóminus véniet, * occúrrite illi, dicéntes : Magnum principium, et regni ejus non erit finis : Deus, fortis, dominátor, princeps pacis, allelúia, allelúia.

Ant. t. 2. Omnípotens sermo tuus * Dómine a regálibus sedibus véniet, allelúia.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 4.

FRATRES, Sic nos exístimet homo, ut minístros Christi, et dispensatóres mysteriórum Dei. Hic jam quæritur inter dispensatóres, ut fidélis quis inveniátur.

HYMNUS.

EN clara vox redárguit
Obscúra quæque pérsonans :
Procul fugéntur sómnia :
Ab alto Jesus prómicat.

Mens jam resúrgat tórpida,
Non ámplius jacens humi :
Sidus refúlget jam novum,
Ut tollat omne nóxium.

En Agnus ad nos míttitur
Laxáre gratis débitum :
Omnes simul cum lácrymis
Precémur indulgéntiam :

Ut, cum secúndo fúlserit,
Metúque mundum cínxerit,
Nos pro reátu púniat,
Sed nos pius tunc prótegat.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Filio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula. Amen.

℣. Vox clamántis in desérto, Paráte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Ad Bened. Ant. t. 1. *f.* Ave María, * grátia plena : Dóminus tecum : Benedícta tu in muliéribus, allelúia.

Nisi dicenda sit Ant. Nolíte timére, *vel Ant.* Ecce compléta, *ut supra,* p. 184.

ORATIO.

EXCITA, quæsumus Dómine, poténtiam tuam, et veni, et magna nobis virtúte succúrre : ut per auxílium grátiæ tuæ, quod nostra peccáta præpédiunt, indulgéntia tuæ propitiatiónis accéleret. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus sancti Deus.

AD TERTIAM.

Ant. Ecce véniet.

Capitulum, Fratres, Sic nos, *ut supra.*

℟. *br.* Veni ad liberándum nos, * Dómine Deus virtútum. Veni. ℣. Osténde fáciem tuam, et salvi érimus. Dómine. Glória Patri. Veni.

℣. Timébunt Gentes nomen tuum Dómine. ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam.

AD SEXTAM.

Ant. Erunt prava in dirécta.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 4.

MIHI autem pro mínimo est, ut a vobis júdicer, aut ab humáno die : sed neque meípsum júdico.

℟. *br.* Osténde nobis Dómine, * Misericórdiam tuam. Osténde. ℣. Et salutáre tuum da nobis. Misericórdiam. Glória Patri. Osténde.

℣. Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui. ℟. Visita nos in salutári tuo.

AD NONAM.

Ant. Omnípotens sermo tuus.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 4.

ITAQUE nolíte ante tempus judicáre, quoadúsque véniat Dóminus : qui et illumináb it abscóndita tenebrárum, et manifestábit consília córdium : et tunc laus erit unicuíque a Deo.

℟. *br.* Super te Jerúsalem, * Oriétur Dóminus. Super te. ℣. Et glória ejus in te vidébitur. Oriétur. Glória Patri. Super te.

℣. Dómine Deus virtútum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.

AD VESPERAS.

Ant. Cánite tuba, *cum reliquis de Laudibus,* p. 196.

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis,* p. 123.

Capitulum, Fratres, Sic nos existimet. *Hymnus,* Creátor alme, *ut supra,* p. 192.

℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ad Magnif. Ant. O.

Oratio, Excita, quæsumus, *ut supra, p.* 197.

Post Vesperas diei dicuntur Vesperæ Defunctorum.

FERIA SECUNDA.

De Isaía Prophéta.

LECTIO I. *Cap.* 41. *b*

ET tu Israel serve meus, Jacob quem elegi, semen Abraham amici mei : in quo apprehéndi te ab extrémis terræ, et a longínquis ejus vocávi te, et dixi tibi : Servus meus es tu, elégi te, et non abjéci te. Ne tímeas, quia ego tecum sum : ne declines, quia ego Deus tuus : confortávi te, et auxiliátus sum tibi, et suscépit te déxtera justi mei.

℟. Cánite tuba in Sion, *p.* 193.

LECTIO II.

ECCE confundéntur et erubéscent omnes qui pugnant advérsum te : erunt quasi non sint, et peribunt viri qui contradicunt tibi. Quæres eos, et non invénies, viros rebélles tuos : erunt quasi non sint, et véluti consúmptio, hómines bellántes advérsum te. Quia ego Dóminus Deus tuus apprehéndens manum tuam, dicénsque tibi : Ne tímeas, ego adjúvi te.

℟. Non auferétur sceptrum, *p.* 193.

LECTIO III.

NOLI timére vermis Jacob, qui mórtui estis ex Israel: ego auxiliátus sum tibi, dicit Dóminus : et redémptor tuus sanctus Israel. Ego pósui te quasi plaustrum tritúrans novum, habens rostra serrántia: triturábis montes, et comminues, et colles quasi púlverem pones. Ventilábis eos, et ventus tollet, et turbo dispérget eos : et tu exultábis in Dómino, in sancto Israel lætáberis.

℟. Me opórtet mínui, *p.* 194.

AD LAUDES.

Antiphonæ secundum superiorum Rubricam, p. 182.

Psalm. Miserére, *cum reliquis de Psalterio,* p. 56.

CAPITULUM. *Isai.* 2.

VENITE, et ascendámus ad montem Dómini, et ad domum Dei Jacob, et docébit nos vias suas, et ambulábimus in sémitis ejus : quia de Sion exi-

bit lex, et verbum Dómini de Jerúsalem.

Hymnus, En clara vox, *p.* 197.

℣. Vox clamántis in desérto: Paráte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Ad Bened. Ant. t. 8. Dicit Dóminus, * Pœniténtiam ágite: appropinquávit enim regnum cœlórum, allelúia.

Nisi dicenda sit Ant. Nolíte timére, *vel Ant.* Ecce compléta, *p.* 184.

Deinde. Kyrie eléison, *p.* 58.

ORATIO.

EXCITA, quæsumus Dómine, poténtiam tuam, et veni, et magna nobis virtúte succúrre: ut per auxílium grátiæ tuæ, quod nostra peccáta prævéniunt, indulgéntia tuæ propitiatiónis accéleret. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Hodie dicitur Officium Defunctorum.

AD HORAS.

Antiphonæ secundum superiorem Rubricam, p. 182. *Capítula et* ℟℟. *brevia ut in Psalterio tempore Adventus.*

AD VESPERAS.

Ant. Inclinávit.

Psalm. Diléxi, *cum reliquis de Psalterio,* p. 126.

CAPITULUM. *Genes.* 49. *b*

NON auferétur sceptrum de Juda, et dux de fémore ejus, donec véniat qui mitténdus est: et ipse erit expectátio géntium.

Hymnus, Creátor alme, *p.* 192.

℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ad Magnif. Ant. O.

Deinde Kyrie eléison, *p.* 58.

FERIA TERTIA.

De Isaia Prophéta.

LECTIO I. *Cap.* 42.

ECCE servus meus, suscípiam eum: eléctus meus, complácuit sibi in illo ánima mea: dedi spíritum meum super eum, judícium Géntibus prófferet. Non clamábit, neque accípiet persónam, nec audiétur vox éjus foris. Cálamum quassátum non cónteret, et linum fúmigans non extinguet; in veritáte edúcet judícium. Non erit tristis, neque turbuléntus, donec ponat in terra judícium: et legem ejus insulæ expectábunt.

℟. Nascétur nobis párvulus, *p.* 194.

LECTIO II.

HÆC dicit Dóminus Deus, creans cœlos, et exténdens eos: firmans terram, et quæ gérminant ex ea: dans flatum pópulo, qui est super eam, et spíritum calcántibus eam. Ego Dóminus vocávi te in justítia, et apprehéndi manum tuam, et servávi te. Et dedi te in fœdus pópuli, in lucem Géntium: ut aperíres óculos cæcórum, et edúceres de conclusióne vinctum, de domo cárceris sedéntes in ténebris.

℟. Ecce jam venit plenitúdo, *p.* 194.

Lectio III.

Cantate Dómino cánticum novum, laus ejus ab extrémis terræ : qui descénditis in mare, et plenitúdo ejus ; insúlæ, et habitatóres eárum. Sublevétur desértum, et civitátes ejus : in dómibus habitábit Cedar ; laudáte habitatóres Petræ, de vértice móntium clamábunt. Ponent Dómino glóriam, et laudem ejus in ínsulis nuntiábunt. Dóminus sicut fortis egrediétur, sicut vir prælióator suscitábit zelum : vociferábitur, et clamábit : super inimícos suos confortábitur.

℟. Virgo Israel, *p.* 195.

Ad Bened. Ant. t. 2. Consúrge, consúrge ; *indúere fortitúdinem bráchium Dómini.

Nisi dicenda sit Ant. Nolite timére, *vel Ant.* Ecce compléta, *p.* 184.

Deinde Kyrie eléison, *ut supra*, p. 58.

Ad Magnif. Ant. O.

Deinde Kyrie eléison, *p.* 128.

FERIA QUARTA.

De Isaía Prophéta.

Lectio I. *Cap.* 51.

Audite me qui sequímini quod justum est, et quæritis Dóminum : atténdite ad petram unde excísi estis, et ad cavérnam laci, de qua præcísi estis. Atténdite ad Abraham patrem vestrum, et ad Saram quæ péperit vos : quia unum vocávi eum, et benedíxi ei, et multiplicávi eum. Consolábitur ergo Dóminus Sion, et consolábitur omnes ruinas ejus : et ponet desértum ejus quasi delícias, et solitúdinem ejus quasi hortum Dómini. Gáudium et lætitia inveniétur in ea, gratiárum áctio, et vox laudis.

℟. Jurávi, *p.* 195.

Lectio II.

Attendite ad me pópule meus, et tribus mea me audíte : quia lex a me éxiet, et judícium meum in lucem populórum requiéscet. Prope est justus meus, egréssus est salvátor meus, et bráchia mea pópulos judicábunt : me ínsulæ expectábunt, et bráchium meum sustinébunt. Levâte in cœlum óculos vestros, et vidéte sub terra deórsum : quia cœli sicut fumus liquéscent, et terra sicut vestiméntum atterétur, et habitatóres ejus sicut hæc interíbunt : salus autem mea in sempitérnum erit, et justítia mea non deficiet.

℟. Non discédimus, *p.* 196.

Lectio III.

Audite me qui scitis justum, pópulus meus lex mea in corde eórum : nolite timére oppróbrium hóminum, et blasphémias eórum ne metuátis. Sicut enim vestiméntum, sic cómedet eos vermis : et sicut lanam, sic devorábit eos tinea : salus autem mea in sempitérnum erit, et justítia mea in generatiónes generatiónum.

℟. Intuémini, *p.* 196.

Ad Bened. Ant. t. 8. Ponám in Sion * salútem, et in Jeru-

salem glóriam meam, allelúia.

Nisi dicenda sit Ant. Nolíte timére, *vel Ant.* Ecce compléta, *p.* 184.

Deinde Kyrie eléison, *p.* 58.

Ad Magnif. Ant. O.

Deinde Kyrie eléison, *p.* 128.

FERIA QUINTA.

De Isaía Prophéta.

LECTIO I. *Cap.* 64.

UTINAM dirúmperes cœlos, et descénderes : a fácie tua montes defluérent. Sicut exústio ignis tabéscerent, aquæ ardérent igni, ut notum fieret nomen tuum inimícis tuís : a fácie tuæ gentes turbaréntur. Cum féceris mirabília, non sustinébimus : descendísti, et a fácie tua montes defluxérunt. A sæculo non audiérunt, neque auribus percepérunt : oculus non vidit, Deus absque te, quæ præparásti expectántibus te.

℟. Cánite tuba, *p.* 193.

LECTIO II.

OCCURRISTI lætánti, et faciénti justítiam : in viis tuis recordabúntur tui : Ecce tu irátus es, et peccávimus : in ipsis fúimus semper, et salvábimur. Et facti sumus ut immúndus omnes nos, et quasi pannus menstruátæ univérsæ justítiæ nostræ : et cecidimus quasi fólium univérsi, et iniquitátes nostræ quasi ventus sustulérunt nos. Non est qui vocet nomen tuum, qui consúrgat, et téneat te : abscondísti fáciem tuam a nobis, et elisísti nos in manu iniquitátis nostræ.

℟. Non auferétur, *p.* 193.

LECTIO III.

ET nunc Dómine, Pater noster es tu, nos vero lutum : et fictor noster tu, et ópera mánuum tuárum omnes nos. Ne irascáris Dómine satis, et ne ultra memíneris iniquitátis nostræ : ecce réspice, pópulus tuus omnes nos. Cívitas sancti tui facta est desérta, Sion desérta facta est, Jerusálem desoláta est. Domus sanctificatiónis nostræ, et glóriæ nostræ, ubi laudavérunt te patres nostri, facta est in exustiónem ignis, et ómnia desiderabília nostra versa sunt in ruínas.

℟. Me opórtet minui, *p.* 194.

Ad Bened. Ant. t. 2. Consolámini, consolámini * pópule meus, dicit Dóminus Deus vester.

Nisi dicenda sit Ant. Ecce compléta, *p.* 184.

Deinde Kyrie eléison, *ut supra,* p. 58.

Ad Magnif. Ant. O.

Deinde Kyrie eléison, *ut supra,* p. 128.

FERIA SEXTA.

De Isaía Prophéta.

LECTIO I. *Cap.* 66. *b*

AUDITE verbum Dómini, qui trémitis ad verbum ejus : dixérunt fratres vestri odiéntes vos, et abjiciéntes propter nomen meum : Glorificétur Dóminus, et vidébimus in lætítia vestra : ipsi autem confundéntur. Vox pópuli de civitáte, vox de templo, vox Dómini reddéntis retributiónem

inimícis suis. Antequam parturíret, péperit: ántequam veníret partus ejus, péperit másculum. Quis audívit umquam tale? et quis vidit huic símile? Numquid partúriet terra in die una? aut pariétur gens símul, quia parturívit et péperit Sion filios suos?

℟. Nascétur nóbis, *p.* 194.

Lectio II.

Numquid ego, qui álios párere fácio, ipse non páriam, dicit Dóminus? si ego, qui generatiónem céteris tríbuo, stérilis ero, ait Dóminus Deus tuus? Lætámini cum Jerúsalem, et exultáte in ea omnes qui dilígitis eam: gaudéte cum ea gáudio univérsi, qui lugétis super eam, ut sugátis, et repleámini ab úbere consolatiónis ejus: ut mulgeátis, et deliciis affluátis ab omnímoda glória ejus. Quia hæc dicit Dóminus: Ecce ego declinábo super eam quasi flúvium pacis, et quasi torréntem inundántem glóriam Géntium, quam sugétis: ad úbera portabímini, et super génua blandiéntur vobis.

℟. Ecce jam, *p.* 194.

Lectio III.

Quomodo si cui mater blandiátur, ita ego consolábor vos, et in Jerúsalem consolabímini. Vidébitis, et gaudébit cor vestrum, et ossa vestra quasi herba germinábunt: et cognoscétur manus Dómini servis ejus, et indignábitur inimícis suis. Quia ecce Dóminus in igne véniet, et quasi turbo quadrigæ ejus: réddere in indignatióne furórem suum, et increpatiónem suam in flamma ignis: quia in igne Dóminus dijudicábit, et in gládio suo ad omnem carnem, et multiplicabúntur interfécti a Dómino.

℟. Virgo Israel, *p.* 195.

Ad Bened. Ant. t. 8. *f* Ecce compléta sunt * omnia, quæ dicta sunt per Angelum de virgine Maria.

Deinde Kyrie eléison, *p.* 58.

Ad Magnif. Ant. t. 2. O Emmánuel, * Rex et légifer noster, expectátio Géntium, et Salvátor eárum, veni ad salvándum nos, Dómine Deus noster.

Deinde Kyrie eléison, *p.* 128.

Si Vigilia Nativitatis Domini venerit in Dominica, Officium fit hoc modo.

Ad Matutinum, Invitator. et Vigilia, Hódie sciétis, *ut infra.*

Hymnus de Adventu, Verbum supérnum, *ut infra.*

Antiphonæ, Psalmi, Versiculi, Lectiones, et Responsoria in I et II Nocturno dicuntur de Dominica quarta.

In III Nocturno Antiphonæ et Psalmi de Dominica, p. 1[illegible] ℣. *de Vigilia, tres Lectiones de Homilia Vigiliæ cum suis Responsoriis, et non legitur Homilia Dominicæ pro ultima Lectione.*

Laudes de Vigilia cum commemoratione de Dominica.

Similiter et per Horas celebratur Officium de Vigilia.

IN VIGILIA
Nativitatis Domini.
AD MATUTINUM.

Invitat. Hodie sciétis, quia véniet Dóminus, * Et mane vidébitis glóriam ejus.

Psalm. Veníte exultémus, *p.* 2.

HYMNUS.

VERBUM supérnum pródiens
E Patris ætérni sinu,
Qui natus orbis súbvenis,
Labénte cursu témporis.

Illúmina nunc péctora,
Tuóque amóre concrema;
Ut cor cadúca déserens
Cœli volúptas ímpleat.

Ut, cum tribúnal Júdicis
Damnábit igni nóxios,
Et vox amíca débitum
Vocábit ad cœlum pios.

Non esca flammárum nigros
Volvámur inter túrbines,
Sed cúltu Dei sed cómpotes
Cœli fruámur gáudiis.

Patri, simúlque Filio,
Tibique sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

Antiphonæ et Psalmi de Feria occurrente.

℣. Hódie sciétis, quia véniet Dóminus. ℟. Et mane vidébitis glóriam ejus.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO I. *Cap.* 1. *c*

CUM esset desponsáta mater Jesu Maria Joseph, ántequam convenírent, invénta est útero habens de Spíritu sancto. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. *Comment. in cap.* 1. *Matthæi.*

QUARE non de símplici vírgine, sed de desponsáta concípitur? Primum, ut per generatiónem Joseph, origo Maríæ monstrarétur: secúndo, ne lapidarétur a Judæis, ut adúltera: tértio, ut in Ægyptum fúgiens, habéret solátium. Martyr Ignátius étiam quartam áddidit causam, cur a desponsáta concéptus sit: Ut partus, ínquiens, ejus celarétur diábolo; dum eum putat non de vírgine, sed de uxóre generátum.

℟. Sanctificámini hódie, et estóte paráti: quia die crástina vidébitis * Majestátem Dei in vobis. ℣. Hódie sciétis quia véniet Dóminus, et mane vidébitis. Majestátem Dei.

LECTIO II.

ANTEQUAM convenírent, invénta est in útero habens de Spíritu sancto. Non ab álio invénta est, nisi a Joseph, qui pone licéntia maritáli futúræ uxóris ómnia nóverat. Quod autem dicitur: Antequam convenírent: non séquitur ut póstea convénerint, sed Scriptúra quod factum non sit, osténdit.

℟. Constántes estóte, vidébitis auxílium Dómini super vos: Judæa et Jerúsalem nolite timére: * Cras egrediémini, et Dóminus erit vobiscum. ℣. Sanctificámini fílii Israel, et estóte

paráti. Cras egrediémini, et Dóminus.

LECTIO III.

JOSEPH autem vir ejus cum esset justus, et nollet eam tradúcere, vóluit occúlte dimíttere eam. Si quis fornicáriæ conjúngitur, unum corpus efficitur; et in lege præcéptum est, non solum reos, sed et cónscios críminum nóxios esse peccáti: quómodo Joseph, cum crimen celáret uxóris, justus scribitur? Sed hoc testimónium Maríæ est, quod Joseph sciens illius castitátem, et admírans quod evénerat, celat siléntio, cujus mystérium nesciébat.

℟. Sanctificámini fílii Israel, dicit Dóminus: die enim crástina descéndet Dóminus, * Et áuferet a vobis omnem languórem. ℣. Crástina die delébitur iniquitas terræ, et regnábit super nos Salvátor mundi. Et áuferet. Glória Patri. Et áuferet.

Deinceps Officium fit Duplex.

AD LAUDES
ET PER HORAS.

Ant. t. 8. Judæa et Jerúsalem nolíte timére: cras egrediémini, et Dóminus erit vobíscum, allelúia.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis*, p. 17.

Ant. t. 8. *f* Hódie sciétis quia véniet Dóminus, et mane vidébitis glóriam ejus.

Ant. t. 4. Crástina die delébitur iniquitas terræ, et regnábit super nos Salvátor mundi.

Ant. t. 1. Dóminus véniet, occúrrite illi, dicéntes: Magnum princípium, et regni ejus non erit finis: Deus, fortis, dominátor, princeps pacis, allelúia.

Ant. t. 8. *f* Crástina erit vobis salus, dicit Dóminus Deus exercítuum.

CAPITULUM. *Rom.* 1.

PAULUS servus Jesu Christi, vocátus Apóstolus, segregátus in Evangélium Dei, quod ante promíserat per Prophétas suos in Scriptúris sanctis de Fílio suo, qui factus est ei ex sémine David secúndum carnem.

HYMNUS.

EN clára vox redárguit
Obscúra quæque personans:
Procul fugéntur sómnia:
Ab alto Jesus prómicat.

Mens jam resúrgat torpida,
Non ámplius jacens humi:
Sidus refúlget jam novum,
Ut tollat omne nóxium.

En Agnus ad nos mittitur
Laxáre gratis débitum:
Omnes simul cum lácrymis
Precémur indulgéntiam:

Ut, cum secúndo fúlserit,
Métuque mundum cínxerit,
Non pro reátu púniat,
Sed nos pius tunc prótegat.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul paráclito,
In sæculórum sæcula.
Amen.

℣. Crástina die delébitur

quitas terræ. ℟. Et regnábit super nos Salvátor mundi.

Ad Bened. Ant. t. 3. Oriétur sicut sol Salvátor mundi : et descéndet in úterum Vírginis sicut imber super gramen, allelúia.

ORATIO.

DEUS, qui nos redemptiónis nostræ ánnua expectatióne lætíficas : præsta, ut Unigénitum tuum, quem Redemptórem læti suscípimus, veniéntem quoque júdicem secúri videámus, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum : Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Et dicitur per Horas diei.

Prima dicitur sicut in Duplicibus : et ad Absolutionem Capituli dicitur Capitulum Nonæ.

AD TERTIAM.

Ant. Hódie sciétis.

Capitulum, Paulus servus, *ut supra, ad Laudes.*

℟. *br.* Hódie sciétis, * Quia véniet Dóminus. Hódie. ℣. Et mane vidébitis glóriam ejus. Quia. Glória Patri. Hódie.

℣. Constántes estóte, ℟. Vidébitis auxílium Dómini super vos.

AD SEXTAM.

Ant. Crástina die.

CAPITULUM. *Rom.* 1.

QUI prædestinátus est Fílius Dei in vírtúte secúndum spíritum sanctificatiónis, ex resurrectióne mortuórum Jesu Christi Dómini nostri.

℟. *br.* Crástina die, * Delébitur iníquitas terræ. Crástina. ℣. Et regnábit super nos Salvátor mundi. Delébitur. Glória Patri. Crástina die.

℣. Crástina erit vobis salus. ℟. Dicit Dóminus Deus exercítuum.

AD NONAM.

Ant. Crástina erit.

CAPITULUM. *Rom,* 1.

PER quem accépimus grátiam, et Apostolátum ad obediéndum fídei in ómnibus Géntibus pro nómine ejus, in quibus estis et vos vocáti Jesu Christi Dómini nostri.

℟. *br.* Crástina, ℣ Erit vobis salus. Crástina. ℣. Dicit Dóminus Deus exercítuum. Erit. Glória Patri. Crástina.

℣. Crástina die delébitur iníquitas terræ. ℟. Et regnábit super nos Salvátor mundi.

IN NATIVITATE DOMINI.

AD VESPERAS.

Ant. t. 8. Rex pacíficus magnificátus est, cujus vultum desíderat univérsa terra.

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis de Dominica,* p. 123, *t loco ultimi, Psalm.* Laudáte Dóminum omnes gentes, *p.* 127.

Ant. t. 7. *r* Magnificátus est Rex pacíficus super omnes reges univérsæ terræ.

Ant. t. 8. Compléti sunt dies Maríæ, ut páreret fílium suum primogénitum.

Ant. t. 8. Scitóte quia prope est regnum Dei : amen dico vobis, quia non tardábit.

Ant. t. 2. Levâte capita vestra : ecce appropínquat redémptio vestra.

CAPITULUM. *Tit.* 3. *b*

APPARUIT benígnitas et humánitas Salvatóris nostri Dei : non ex opéribus justitiæ, quæ fécimus nos, sed secúndum suam misericórdiam salvos nos fecit.

HYMNUS.

JESU Redémptor ómnium,
Quem lucis ante originem
Parem patérnæ glóriæ
Pater suprémus édidit.

Tu lumen et splendor Patris,
Tu spes perénnis ómnium,
Inténde quas fundunt preces
Tui per orbem sérvuli.

Meménto, rerum Cónditor,
Nostri quod olim córporis,
Sacráta ab alvo Vírginis
Nascéndo, formam súmpseris.

Testátur hoc præsens dies
Currens per anni círculum,
Quod solus e sinu Patris
Mundi salus advéneris.

Hunc astra, tellus, æquora,
Hunc omne quod cœlo subest,
Salútis Auctórem novæ
Novo salútat cántico.

Et nos, beáta quos sacri
Rigávit unda sánguinis,
Natális ob diem tui,
Hymni tributum sólvimus.

Jesu tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.

Sic terminantur omnes Hymni ejusdem metri usque ad Epiphaniam.

℣. Crástina die delébitur iniquitas terræ. ℟. Et regnábit super nos Salvátor mundi.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Cum ortus fúerit sol de cœlo, vidébitis Regem regum procedéntem a Patre, tamquam sponsum de thálamo suo.

ORÁTIO.

CONCEDE, quæsumus omnipotens Deus : ut nos Unigéniti tui nova per carnem nativitas liberet, quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet. Per eúmdem Dóminum.

AD MATUTINUM.

Invitat. Christus natus est nobis : * Veníte, adorémus.

Psalm. Veníte, exultémus, *p.* 2.

Hymnus, Jesu Redémptor, *ut supra.*

IN I NOCTURNO.

Ant. t. 8. Dóminus * dixit ad me : Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

PSALMUS 2.

QUARE fremuérunt Gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt Reges terræ, et príncipes convenérunt in unum, * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum : * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos : * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me : * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi gentes hæreditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas figuli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite : * erudímini qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre : * et exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.

Ant. Dóminus dixit ad me : Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Ant. t. 8. Tamquam sponsus Dóminus * procédens de thálamo suo.

PSALMUS 18.

COELI enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum : * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum : * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo :

Exultávit ut gigas ad curréndam viam, * a summo cœlo egréssio ejus :

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus : * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas : * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda : * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

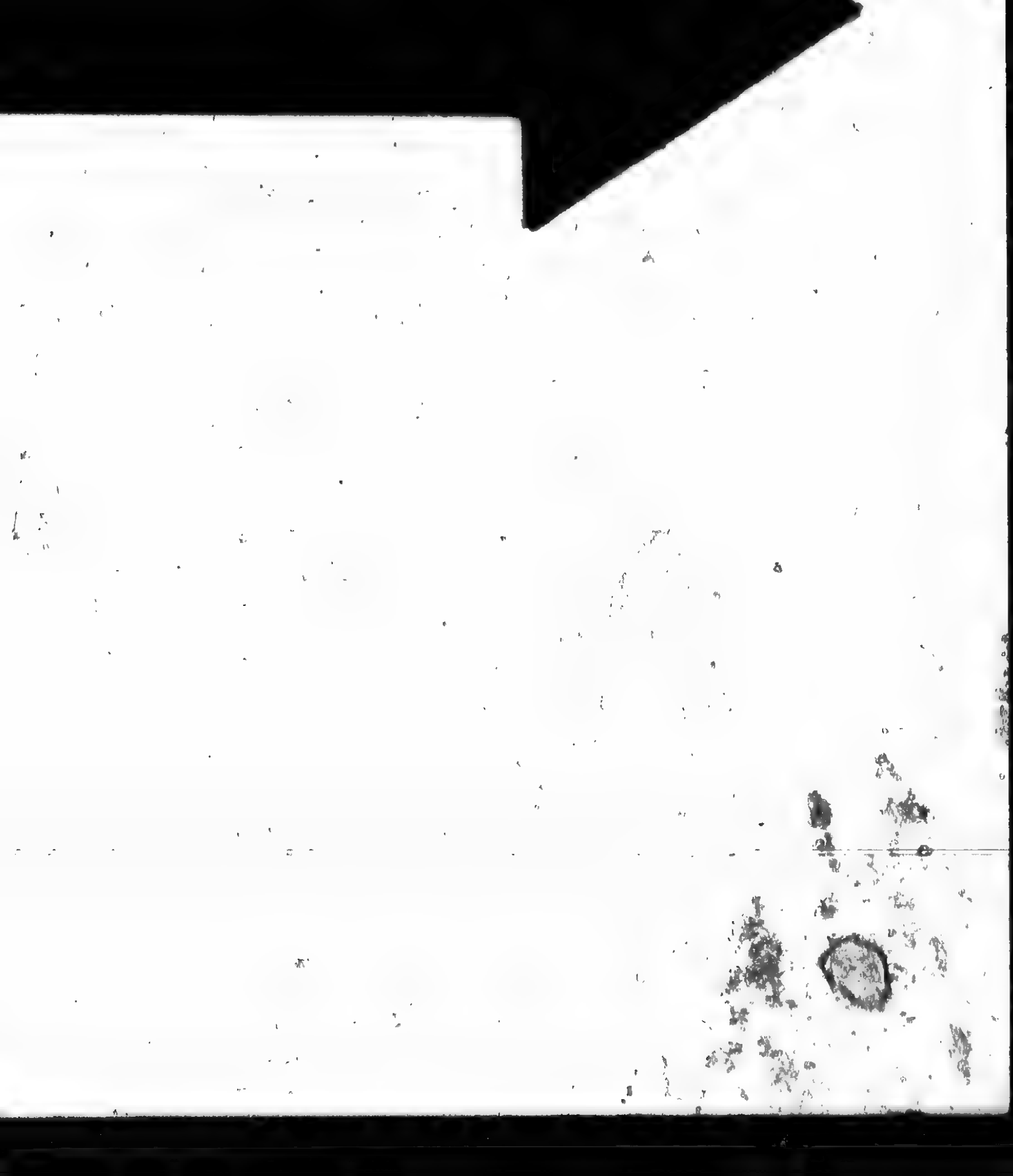

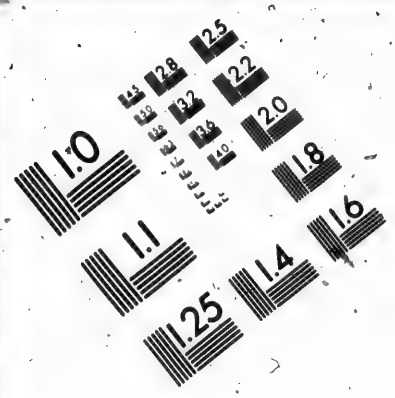

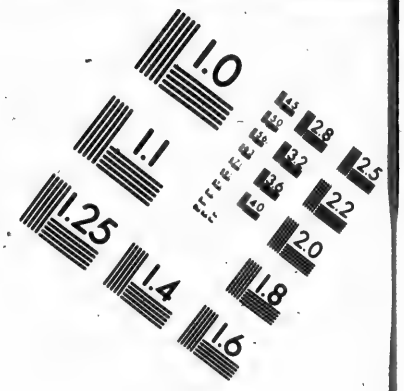

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

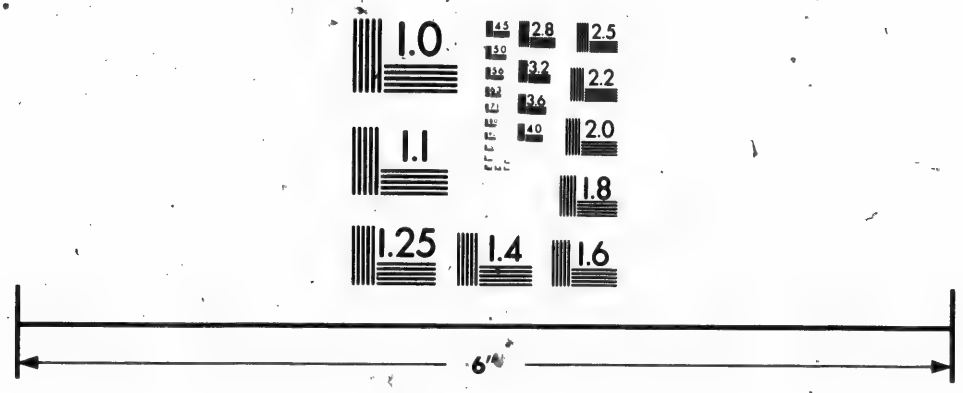

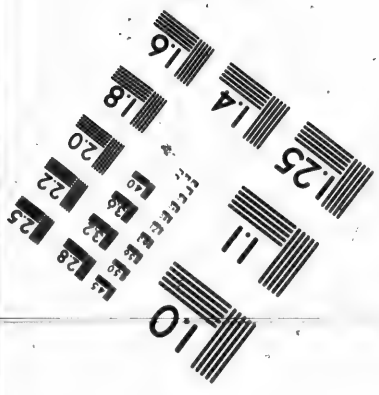

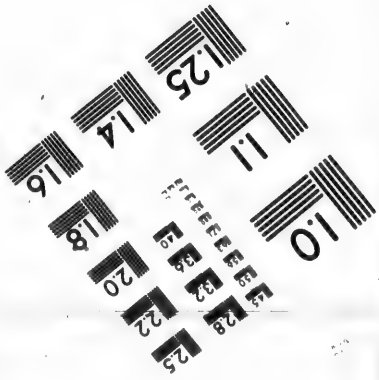

Photographic Sciences Corporation

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi : * judícia Dómini vera, justificáta in semetipsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum: * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me : * et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero : * et emundábor a delicto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei : * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.

Ant. Tamquam sponsus Dóminus procédens de thálamo suo.

Ant. t. 1. *l* Diffúsa est * grátia in lábiis tuis, proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

PSALMUS 44.

ERUCTAVIT cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis : * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime.

Spécie tua, et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.

Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam : * et dedúcet te mirabiliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi : * virga directiónis virga regni tui.

Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem : * proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis ; * ex quibus delectavérunt te filiæ regum in honóre tuo.

Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto: * circúmdata varietáte.

Audi filia, et vide, et inclína aurem tuam : * et oblíviscere pópulum tuum, et domum patris tui.

Et concupíscet Rex decórem tuum : * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et filiæ Tyri in munéribus vultum tuum deprecabúntur: omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus filiæ Regis ab intus, * in fimbriis áureis circumamicta varietátibus.

Adducéntur Regi vírgines post eam : * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia et exs

tatióne : * adducéntur in templum Regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi filii : * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui:* in omni generatióne et generatiónem.

Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum, * et in sæculum sæculi.

Ant. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

℣. Tamquam sponsus. ℟. Dóminus procédens de thálamo suo.

Pater noster.

Absolutio, Exaúdi Dómine.

℣. Jube domne.

Bened. Benedictióne perpétua.

Tres sequentes Lectiones Isaiæ leguntur sine titulo.

Lectio i. *Cap.* 9.

Primo témpore alleviáta est terra Zábulon, et terra Néphthali : et novíssimo aggraváta est via maris trans Jordánem Galilææ Géntium. Pópulus, qui ambulábat in ténebris, vidit lucem magnam : habitántibus in regióne umbræ mortis, lux orta est eis. Multiplicásti gentem, et non magnificásti lætitiam. Lætabúntur coram te, sicut qui lætántur in messe, sicut exúltant victóres capta præda, quando dívidunt spólia. Jugum enim óneris ejus, et virgam húmeri ejus, et sceptrum exactóris ejus superásti sicut in die Mádian. Quia omnis violénta prædátio cum tumúltu, et vestiméntum mistum sánguine, erit in combustiónem, et cibus ignis. Párvulus enim natus est nobis, et filius datus est nobis, et factus est principátus super húmerum ejus : et vocábitur nomen ejus, Admirábilis, consiliárius, Deus, fortis, pater futúri sæculi, princeps pacis.

℟. Hódie nobis cœlórum Rex de Vírgine nasci dignátus est, ut hóminem pérditum ad coléstia regna revocáret. * Gaudet exércitus Angelórum : quia salus ætérna humáno géneri appáruit. ℣. Glória in excélsis Deo, et in terra pax homínibus bonæ voluntátis. Gaudet exércitus. Glória Patri.

Et repetitur ℟. Hódie nobis cœlórum, *usque ad* ℣. Glória in excélsis.

Bened. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ii. *Cap.* 40.

Consolamini, consolámini pópule meus, dicit Deus vester. Loquímini ad cor Jerúsalem, et advocáte eam : quóniam compléta est malítia ejus, dimíssa est iníquitas illius : suscépit de manu Dómini duplícia pro ómnibus peccátis suis. Vox clamántis in desérto : Paráte viam Dómini, rectas fácite in solitúdine sémitas Dei nostri. Omnis vallis exaltábitur, et omnis mons et collis humiliábitur, et erunt prava in dirécta, et áspera in vias planas. Et revelábitur glória

Dómini, et vidébit omnis caro páriter quod os Dómini locutum est. Vox dicéntis : Clama. Et dixi : Quid clamábo? Omnis caro fœnum, et omnis glória ejus quasi flos agri. Exsiccátum est fœnum, et cécidit flos, quia spíritus Dómini sufflávit in eo. Vere fœnum est pópulus : exsiccátum est fœnum, et cécidit flos : Verbum autem Dómini nostri manet in ætérnum.

℟. Hódie nobis de cœlo pax vera descéndit : * Hódie per totum mundum melliflui facti sunt cœli. ℣. Hódie illúxit nobis dies redemptiónis novæ, reparatiónis antíquæ, felicitátis ætérnæ. Hódie per totum.

Bened. Spíritus sancti gr[illegible]tia.

Lectio iii. *Cap.* 52.

Consurge, consúrge, indúere fortitúdine tua Sion, indúere vestiméntis glóriæ tuæ Jerúsalem, cívitas sancti : quia non adjiciet ultra ut pertránseat per te incircumcísus et immúndus. Excútere de púlvere, consúrge ; sede Jerúsalem : solve vincula colli tui captíva filia Sion. Quia hæc dicit Dóminus : Gratis venúmdati estis, et sine argénto redimémini. Quia hæc dicit Dóminus Deus : In Ægyptum descéndit pópulus meus in princípio, ut colónus esset ibi : et Assur absque ulla causa calumniátus est eum. Et nunc quid mihi est hic, dicit Dóminus, quóniam ablátus est pópulus meus gratis? Dominatóres ejus inique agunt, dicit Dóminus, et júgiter tota die nomen meum blasphemátur. Propter hoc sciet pópulus meus nomen meum in die illa : quia ego ipse qui loquébar, ecce adsum.

℟. Quem vidístis pastóres? dícite, annuntiáte nobis, in terris quis appáruit? * Natum vídimus, et choros Angelórum collaudántes Dóminum. ℣. Dícite, quidnam vidístis? et annuntiáte Christi nativitátem. Natum vídimus. Glória Patri. Natum vídimus.

IN II NOCTURNO.

Ant. t. 8. Suscépimus Deus* misericórdiam tuam in médio templi tui.

Psalmus 47.

Magnus Dóminus, et laudábilis nimis * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exultatióne univérsæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cum suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt : * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admirati sunt, conturbáti sunt, commóti sunt : * tremor apprehéndit eos.

Ibi dolóres ut parturiéntis, * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vidi-

mus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri : * Deus fundávit eam in ætérnum.

Suscépimus Deus misericórdiam tuam, * in médio témpli tui.

Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ : * justitia plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion, et exúltent filiæ Judæ, * propter judícia tua Dómine.

Circúmdate Sion, et complectímini eam : * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus : * et distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et in sæculum sæculi : * ipse reget nos in sæcula.

Ant. Suscépimus Deus misericórdiam tuam in médio templi tui.

Ant. t. 3. Oriétur * in diébus Dómini abundántia pacis, et dominábitur.

PSALMUS 71.

DEUS judícium tuum regi da : * et justítiam tuam fílio regis.

Judicáre pópulum tuum in justítia, * et páuperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo, * et colles justítiam.

Judicábit páuperes pópuli, et salvos fáciet fílios páuperum : * et humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum sole, et ante lunam, * in generatióne et generatiónem.

Descéndet sicut plúvia in vellus : * et sicut stillícidia stillántia super terram.

Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis : * donec auferátur luna.

Et dominábitur a mari usque ad mare : * et a flúmine usque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthiopes : * et inimici ejus terram lingent.

Reges Tharsis et ínsulæ múneraófferent : * reges Arabum et Saba dona addúcent :

Et adorábunt eum omnes reges terræ : * omnes Gentes sérvient ei :

Quia liberábit páuperem a poténte : * et páuperem, cui non erat adjútor.

Parcet páuperi et ínopi : * et ánimas páuperum salvas fáciet.

Ex usúris et iniquitáte rédimet ánimas eórum : * et honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, et dábitur ei de auro Arábiæ, et adorábunt de ipso semper : * tota die benedícent ei.

Et erit firmaméntum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus : * et florébunt de civitáte sicut fœnum terræ,

Sit nomen ejus benedíctum in sæcula : * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicéntur in ipso omnes tribus terræ : * omnes Gentes magnificábunt eum.

Benedíctus Dóminus Deus Israel, * qui facit mirabília solus.

Et benedíctum nomen majestátis ejus in ætérnum : * et replébitur majestátis ejus omnis terra : fiat, fiat.

Ant. Oriétur in diébus Dómini abundántia pacis, et dominábitur.

Ant. t. 8. *f* Véritas * de terra orta est, et justítia de cœlo prospéxit.

PSALMUS 84.

BENEDIXISTI Dómine terram tuam : * avertísti captivitátem Jacob.

Remisísti iniquitátem plebis tuæ : * operuísti ómnia peccáta eórum.

Mitigásti omnem iram tuam : * avertísti ab ira indignatiónis tuæ.

Convérte nos Deus salutáris noster : * et avérte iram tuam a nobis.

Numquid in ætérnum irascéris nobis? * aut exténdes iram tuam a generatióne in generatiónem?

Deus tu convérsus vivificábis nos : * et plebs tua lætábitur in te.

Osténde nobis Dómine misericórdiam tuam : * et salutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus : * quóniam loquétur pacem in plebem suam,

Et super sanctos suos : * et in eos qui convertúntur ad cor.

Verúmtamen prope timéntes eum salutáre ipsíus : * ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia et véritas obviavérunt sibi : * justítia et pax osculátæ sunt.

Véritas de terra orta est : * et justítia de cœlo prospéxit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem : * et terra nostra dabit fructum suum.

Justítia ante eum ambulábit : * et ponet in via gressus suos.

Ant. Véritas de terra orta est, et justitia de cœlo prospéxit.

℣. Speciósus forma præ fíliis hóminum. ℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis.

Pater noster.

Absolutio. Ipsíus píetas.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Leónis Papæ.

LECTIO IV.

Sermone 1. *de Nativ. Domini.* SALVATOR noster, dilectíssimi, hódie natus est, gaudeámus. Neque enim fas est locum esse tristítiæ, ubi natális est vitæ : quæ consúmpto mortalitátis timóre, nobis ingerit de promíssa ætérnitáte lætítiam. Nemo ab hujus alacritátis participatióne secérni-

tur. Una cunctis lætítiæ commúnis est rátio : quia Dóminus noster peccáti mortísque destrúctor, sicut nullum a reátu liberum réperit, ita liberándis ómnibus venit. Exúltet sanctus, quia propínquat ad palmam : gáudeat peccátor, quia invitátur ad véniam : animétur Gentilis, quia vocátur ad vitam. Dei namque Fílius secúndum plenitúdinem témporis, quam divini consílii inscrutábilis altitúdo dispósuit, reconciliándam auctóri suo natúram géneris assúmpsit humáni, ut inventor mortis diábolus, per ipsam quam víncerat, vincerétur.

℟. O magnum mystérium, et admirábile sacraméntum, ut animália vidérent Dóminum natum, jacéntem in præsépio:* Beáta Virgo, cujus víscera meruérunt portáre Dóminum Christum. ℣. Ave Maria, grátia plena : Dóminus tecum. Beáta Virgo.

Bened. Christus perpétuæ.

LECTIO V.

IN quo conflictu pro nobis inito, magno et mirábili æquitátis jure certátum est, dum omnípotens Dóminus cum sævissimo hoste non in sua majestáte, sed in nostra congréditur humilitáte : objiciens ei eámdem formam, eamdémque natúram, mortalitátis quidem nostræ participem, sed peccáti totius expértem. Aliénum quippe ab hac nativitáte est, quod de ómnibus légitur : Nemo mundus a sorde, nec infans, cujus est unius diéi vita super terram. Nihil ergo in istam singulárem nativitátem de carnis concupiscéntia transívit, nihil de peccáti lege manávit. Virgo régia Davídicæ stirpis eligitur, quæ sacro gravidánda fœtu, divinam humanámque prolem prius conciperet mente, quam córpore. Et ne supérni ignára consílii ad inusitátos paveret affátus, quod in ea operándum erat a Spíritu sancto, collóquio discit Angélico : nec damnum credit pudóris, Dei génitrix mox futúra.

℟. Beáta Dei génitrix María, cujus víscera intácta pérmanent : * Hódie génuit Salvatórem sæculi. ℣. Beáta quæ crédidit : quóniam perfécta sunt ómnia, quæ dicta sunt ei a Dómino. Hódie génuit.

Bened. Ignem sui amóris.

LECTIO VI.

AGAMUS ergo, dilectíssimi, grátias Deo Patri, per Fílium ejus in Spíritu sancto : qui propter multam charitátem suam, qua diléxit nos, misértus est nostri : et cum essémus mórtui peccátis, convivificávit nos Christo, ut essémus in ipso nova creatúra, novúmque figméntum. Deponámus ergo véterem hóminem cum áctibus suis : et adépti participatiónem generatiónis Christi, carnis renuntiémus opéribus. Agnósce, o Christiáne, dignitátem tuam : et divínæ consors factus natú-

ræ, noli in véterem vilitátem degéneri conversatióne redíre. Meménto, cujus cápitis et cujus córporis sis membrum. Reminíscere, quia érutus de potestáte tenebrárum, translátus es in Dei lumen et regnum.

℣. Sancta et immaculáta virgínitas, quibus te láudibus éferam néscio : * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia. Glória Patri. Quia.

IN III NOCTURNO.

Ant. t. 6. Ipse invocábit me,* allelúia : Pater meus es tu, allelúia.

PSALMUS 88.

MISERICORDIAS Dómini * in ætérnum cantábo.

In generatiónem et generatiónem * annuntiábo veritátem tuam in ore meo.

Quóniam dixísti : In ætérnum misericórdia ædificábitur in cœlis : * præparábitur véritas tua in eis.

Dispósui testaméntum eléctis meis, jurávi David servo meo : * usque in ætérnum præparábo semen tuum.

Et ædificábo in generatiónem et generatiónem * sedem tuam.

Confitebúntur cœli mirabília tua Dómine : * étenim veritátem tuam in Ecclésia sanctórum.

Quóniam quis in núbibus æquábitur Dómino : * símilis erit Deo in fíliis Dei ?

Deus, qui glorificátur in consílio sanctórum : * magnus et terribilis super ómnes qui in circúitu ejus sunt.

Dómine Deus virtútum quis símilis tibi ? * potens es Dómine, et véritas tua in circúitu tuo.

Tu domináris potestáti maris : * motum autem flúctuum ejus tu mítigas.

Tu humiliásti sicut vulnerátum, supérbum : * in bráchio virtútis tuæ dispersísti inimícos tuos.

Tui sunt cœli, et tua est terra, orbem terræ et plenitúdinem ejus tu fundásti : * Aquilónem et mare tu creásti.

Thabor et Hermon in nómine tuo exultábunt, * tuum bráchium cum poténtia.

Firmétur manus tua, et exaltétur déxtera tua : * justítia et judícium præparátio sedis tuæ.

Misericórdia et véritas præcédent fáciem tuam : * beátus pópulus, qui scit jubilatiónem.

Dómine, in lúmine vultus tui ambulábunt, et in nómine tuo exultábunt tota die : * et in justítia tua exaltabúntur.

Quóniam glória virtútis eórum tu es : * et in beneplácito tuo exaltábitur cornu nostrum.

Quia Dómini est assúmptio nostra, * et sancti Israel Regis nostri.

Tunc locútus es in visióne sanctis tuis, et dixísti : * Pósui

adjutórium in poténte, et exaltávi eléctum de plebe mea.

Invéni David servum meum: * óleo sancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliábitur ei ; * et bráchium meum confortábit eum.

Nihil proficiet inimícus in eo, * et fílius iniquitátis non appónet nocére ei.

Et concídam a fácie ipsíus inimícos ejus : * et odiéntes eum in fugam convértam.

Et véritas mea, et misericórdia mea cum ipso : * et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus, * et in flumínibus déxteram ejus.

Ipse invocábit me : Pater meus es tu : * Deus meus, et suscéptor salútis meæ.

Et ego primogénitum ponam illum * excélsum præ régibus terræ.

In ætérnum servábo illi misericórdiam meam : * et testaméntum meum fidéle ipsi.

Et ponam in sæculum sæculi semen ejus : * et thronum ejus sicut dies cœli.

Si autem derelíquerint fílii ejus legem meam : * et in judíciis meis non ambulavérint :

Si justítias meas profanavérint : * et mandáta mea non custodiérint :

Visitábo in virga iniquitátes eórum : * et in verbéribus peccáta eórum.

Misericórdiam autem meam non dispérgam ab eo : * neque nocébo in veritáte mea :

Neque profanábo testaméntum meum : * et quæ procédunt de lábiis meis non fáciam írrita.

Semel jurávi in sancto meo, si David méntiar : * semen ejus in ætérnum manébit.

Et thronus ejus sicut sol in conspéctu meo, * et sicut luna perfécta in ætérnum : et testis in cœlo fidélis.

Tu vero repulísti et despexísti : * distulísti Christum tuum.

Evertísti testaméntum servi tui : * profanásti in terra sanctuárium ejus.

Destruxísti omnes sepes ejus : * posuísti firmaméntum ejus formidinem.

Diripuérunt eum omnes transeúntes viam : * factus est oppróbrium vicínis suis.

Exaltásti déxteram deprimméntium eum : * lætificásti omnes inimícos ejus.

Avertísti adjutórium gládii ejus : * et non es auxiliátus ei in bello.

Destruxísti eum ab emundatióne : * et sedem ejus in terram collisísti.

Minorásti dies témporis ejus: * perfudísti eum confusióne.

Usquequo Dómine avértis in finem : * exardéscet sicut ignis ira tua ?

Memoráre quæ mea substántia : * numquid enim vane constituísti omnes fílios hóminum?

Quis est homo, qui vivet, et non vidébit mortem : * éruet ánimam suam de manu inferi?

Ubi sunt misericórdiæ tuæ antíquæ Dómine, * sicut jurásti David in veritáte tua?

Memor esto Dómine oppróbrii servórum tuum * (quod contínui in sinu meo) multárum géntium.

Quod exprobravérunt inimíci tui Dómine, * quod exprobravérunt commutationem Christi tui.

Benedíctus Dóminus inætérnum : * fiat, fiat.

Ant. Ipse invocábit me, allelúia : Pater meus es tu, allelúia.

Ant. 4. Læténtur cœli, * et exúltet terra ante fáciem Dómini, quóniam venit.

PSALMUS 95.

CANTATE Dómino cánticum novum : * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus : * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis : * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii Géntium dæmónia : * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio, et pulchritúdo in conspéctu ejus : * sanctimónia, et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dómino glóriam et honórem : * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus : * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra : * dícite in Géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur : * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cœli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus : * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit : * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Ant. Læténtur cœli, et exúltet terra ante fáciem Dómini, quóniam venit.

Ant. 6. Notum fecit Dóminus, * allelúia, salutáre suum, allelúia.

PSALMUS 97.

CANTATE Dómino cánticum novum : * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus, et bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum : * in conspéctu Géntium revelávit justitiam suam.

Recordátus est misericórdiæ

suæ, * et veritátis suæ dómui Israel.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo omnis terra : * cantáte, et exultáte, et psállite.

Psállite Dómino in cithara, in cithara et voce psalmi : * in tubis ductilibus, et voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspéctu Regis Dómini : * moveátur mare, et plenitúdo ejus : orbis terrárum, et qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt a conspéctu Dómini : * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justitia, * et pópulos in æquitáte.

Ant. Notum fecit Dóminus, allelúia, salutáre suum, allelúia.

℣. Ipse invocábit me, allelúia. ℟. Pater meus es tu, allelúia.

Pater noster.

Absolutio. A vinculis peccatórum nostrórum absólvat nos omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Evangélica léctio sit nobis salus et protéctio.

℟. Amen.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 2.

In illo témpore : Exiit edictum a Cæsare Augústo ut describerétur univérsus orbis. Et réliqua.

Homilia sancti Gregórii Papæ.

Homilia 8. in Evangelia.

Quia largiénte Dómino, Missárum solémnia ter hódie celebratúri sumus, loqui diu de Evangélica lectióne non póssumus : sed nos áliquid vel bréviter dícere, Redemptóris nostri natívitas ipsa compéllit. Quid est enim, quòd nascitúro Dómino mundus descríbitur, nisi hoc, quod apérte monstrátur, quia ille apparébat in carne, qui eléctos suos adscríberet in ætérnitate? Quo contra de réprobis per Prophétam dicitur : Deleántur de libro vivéntium, et cum justis non scribántur. Qui bene étiam in Béthlehem náscitur. Béthlehem quippe domus panis interpretátur. Ipse namque est, qui ait : Ego sum panis vivus, qui de cœlo descéndi. Locus ergo, in quo Dóminus náscitur, domus panis ántea vocátus est : quia futúrum profécto erat, ut ille ibi per matériam carnis apparéret, qui electórum mentes intérna satietáte reficeret. Qui non in paréntum domo, sed in via náscitur : ut profécto osténderet, quia per humanitátem suam, quam assúmpserat, quasi in aliéno nascebátur.

℟. Beáta víscera Maríæ virginis, quæ portavérunt ætérni Patris Fílium : et beáta úbera, quæ lactavérunt Christum Dóminum : * Qui hódie pro salúte mundi de Vírgine nasci

dignátus est. ℣. Dies sanctificátus illúxit nobis: venite Gentes, et adoráte Dóminum. Qui hódie.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Per Evangélica dicta deleántur nostra delicta.

℟. Amen.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

LECTIO VIII. *Cap.* 2. *b*

IN illo témpore: Pastóres loquebántur ad ínvicem: Transeámus usque Béthlehem, et videámus hoc verbum quod factum est, quod Dóminus osténdit nobis. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Episcopi.

Lib. 2. *in cap.* 2. *Lucæ, circa medium.*

VIDETE Ecclésiæ surgéntis exórdium. Christus náscitur, et pastóres vigiláre cœperunt: qui géntium greges, pécudum modo ante vivéntes, in caulam Dómini congregárent, ne quos spiritálium bestiárum per offúsas nóctium ténebras pateréntur incúrsus. Et bene pastóres vigilant, quos bonus pastor informat. Grex igitur pópulus, nox sæculum, pastóres sunt sacerdótes. Aut fortásse etiam ille sit pastor, cui dícitur: Esto vígilans, et confirma. Quia non solùm Episcopos ad tuéndum gregem Dóminus ordinávit, sed étiam Angelos destinávit.

℟. Verbum caro factum est, et habitávit in nobis: * Et vídimus glóriam ejus, glóriam quasi unigéniti a Patre, plenum grátiæ et veritátis. ℣. Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil. Et vídimus. Glória Patri. Et vídimus.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Verba sancti Evangélii dóceat nos Christus Filius Dei.

℟. Amen.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

LECTIO IX. *Cap.* 1.

IN princípio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum: et Deus erat Verbum: Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Episcopi.

Tract. 1. *in Joan. circa medium.*

NE vile áliquid putáres, quando consuevísti cogitáre cum verba humána soléres audire, audi quid cógites: Deus erat Verbum. Exeat nunc néscio quis infidélis Ariánus, et dicat, quia Verbum Dei factum est. Quómodo potest fieri, ut Verbum Dei factum sit, quando Deus per verbum fecit ómnia? Si et Verbum Dei ipsum factum est, per quod áliud Verbum factum est? Si hoc dicis, quia hoc est verbum Verbi, per quod factum est illud, ipsum dico ego únicum Filium Dei. Si autem non dicis verbum Verbi, concéde non factum, per quod facta sunt ómnia. Non enim per seipsum fieri pótuit, per quod facta

sunt ómnia. Crede ergo Evangelistæ.

Deinde dicitur Hymnus, Te Deum laudámus, *p.* 18.

Quo finíto dicitur

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio, Concéde quæsumus, *ut infra in Laudibus*, p. 220.

Et dicto Benedicámus Dómino, *celebratur prima Missa post mediam noctem, ut in Ordinario: qua finita, dicuntur Laudes.*

℣. Deus in adjutórium.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. t. 2. Quem vidístis pastóres?* dícite, annuntiáte nobis, in terris quis appáruit? Natum vídimus, et choros Angelórum collaudántes Dóminum, allelúia, allelúia.

Psalmus, Dóminus regnávit, *cum reliquis*; p. 17.

Ant. t. 2. Génuit puérpera* Regem, cui nomen ætérnum, et gáudia matris habens cum virgínitátis honóre? nec primam símilem visa est; nec habére sequéntem, allelúia.

Ant. t. 7. Angelus ad pastóres* ait: Annúntio vobis gáudium magnum: quia natus est vobis hódie Salvátor mundi, allelúia.

Ant. t. 7. Facta est cum Angelo* multitúdo cœléstis exércitus laudántium Deum, et dicéntium: Glória in excélsis Deo, et in terra pax homínibus bonæ voluntátis, allelúia.

Ant. t. 8. Párvulus fílius* hódie natus est nobis, et vocábitur Deus, Fortis, allelúia, allelúia.

CAPITULUM. *Hebr.* 1.

MULTIFARIAM, multísque modis olim Deus loquens pátribus in Prophétis: novíssime diébus istis locútus est nobis in Filio, quem constituit hærédem universórum, per quem fecit et sæcula.

℟. HYMNUS.

A solis ortus cárdine
Ad usque terræ límitem,
Christum canámus Príncipem,
Natum María Vírgine.

Beátus auctor sæculi,
Servíle corpus índuit:
Ut carne carnem líberans,
Ne pérderet quos cóndidit.

Castæ paréntis víscera
Cœléstis intrat grátia:
Venter Puéllæ bájulat
Secréta, quæ non nóverat.

Domus pudíci péctoris
Templum repénte fit Dei:
Intácta nésciens virum,
Concépit alvo Fílium.

Enítitur puérpera,
Quem Gábriel prædíxerat,
Quem ventre Matris géstiens,
Baptísta clausúm sénserat.

Fœno jacére pértulit:
Præsépe non abhórruit,
Et lacte módico pastus est,
Per quem nec ales ésurit.

Gaudet chorus cœléstium,
Et Angeli canunt Deo;
Palámque fit Pastóribus
Pastor, Creátor ómnium.

Jesu tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu,

In sempitérna sæcula.
Amen.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúia. ℟. Salutáre suum, allelúia.

Ad Bened. Ant. t. 8. Glória in excélsis Deo, * et in terra pax homínibus bonæ voluntátis, allelúia, allelúia.

ORATIO.

CONCEDE, quæsumus omnipotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem natívitas liberet, quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet. Per eúmdem Dóminum.

Summomane dicitur Prima, qua finita, celebratur secunda Missa in aurora, et in ea fit Commemoratio de sancta Anastasia martyre.

AD PRIMAM.

Ant. Quem vidístis.

Capitulum, Regi sæculórum, *p.* 26.

℟. *br.* Christe Fili Dei vivi, * Miserére nobis. ℣. Qui natus es de María vírgine.

Et sic dicitur quotidie usque ad Epiphaniam.

Ad Absolutionem Capituli, Lectio brevis, Ipsi peribunt, *ut infra ad Nonam.*

Tertia dicitur hora sua: qua finita, celebratur tertia Missa de die Nativitatis.

AD TERTIAM.

Ant. Génuit puérpera.

Capitulum, Multifáriam, *ut supra, ad Laudes.*

℟. *br.* Verbum caro factum est, * Allelúia, allelúia. Verbum. ℣. Et habitávit in nobis. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Verbum.

℣. Ipse invocábit me, allelúia. ℟. Pater meus es tu, allelúia.

AD SEXTAM.

Ant. Angelus ad pastóres.

CAPITULUM. *Hebr.* 1. *c*

ET: tu in princípio Dómine terram fundásti: et ópera mánuum tuárum sunt cœli.

℟. *br.* Notum fecit Dóminus, * Allelúia, allelúia. Notum. ℣. Salutáre suum. Allelúia, allelúia. Glória. Notum.

℣. Vidérunt omnes fines terræ, allelúia. ℟. Salutáre Dei nostri, allelúia.

AD NONAM.

Ant. Párvulus fílius.

CAPITULUM. *Hebr* 1. *d*

IPSI peribunt: tu autem permanébis: et omnes sicut vestiméntum veterascent: et velut amictum mutábis eos, et mutabúntur: tu autem idem ipse es, et anni tui non defícient.

℟. *br.* Vidérunt omnes fines terræ. * Allelúia, allelúia. Vidérunt. ℣. Salutáre Dei nostri. Allelúia, allelúia. Glória. Vidérunt.

℟. Verbum caro factum est, allelúia. ℟. Et habitávit in nobis, allelúia.

AD VESPERAS.

Ant. t. 1. *f* Tecum princípium * in die virtútis tuæ, in splendóribus sanctórum, ex útero ante lucíferum génui te.

PSALMUS 109.

DIXIT Dóminus Dómino meo: * Sede a dextris meis:

Donec ponam inimícos tuos,* scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion : * dominâre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum : * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum : * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.

Dóminus a dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas : * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet, * proptérea exaltábit caput.

Ant. Tecum princípium in die virtútis tuæ, in splendóribus sanctórum, ex útero ante lucíferum génui te.

Ant. t. 7. *r* Redemptiónem misit Dóminus * pópulo suo, mandávit in ætérnum testaméntum suum.

PSALMUS 110.

CONFITEBOR tibi Dómine in toto corde meo : * in consílio justórum, et congregatióne.

Magna ópera Dómini : * exquisita in omnes voluntátes ejus.

Conféssio et magnificéntia opus ejus : * et justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Memóriam fecit mirabílium suórum, miséricors et miserátor Dóminus : * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in sæculum testaménti sui : * virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo.

Ut det illis hæreditátem géntium : * ópera mánuum ejus véritas et judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus: confirmáta in sæculum sæculi, * facta in veritáte et æquitáte.

Redemptiónem misit pópulo suo : * mandávit in ætérnum testaméntum suum.

Sanctum et terríbile nomen ejus : * inítium sapiéntiæ timor Dómini.

Intelléctus bonus ómnibus faciéntibus eum : * laudátio ejus manet in sæculum sæculi.

Ant. Redemptiónem misit Dóminus pópulo suo, mandávit in ætérnum testaméntum suum.

Ant. t. 7. *f* Exórtum est * in ténebris lumen rectis corde: misércors, et miserátor, et justus Dóminus.

PSALMUS 111.

BEATUS vir, qui timet Dóminum : * in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus : * generátio rectórum benedicétur.

Glória, et divítiæ in domo ejus, * et justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Exórtum est in ténebris lumen rectis : * misércors, et miserátor, et justus.

Jucúndus homo qui miserétur

tur et cómmodat, dispónet sermónes suos in judício : * quia in ætérnum non commovébitur.

In memória ætérna erit justus : * ab auditióne malà non timébit.

Parátum cor ejus speráre in Dómino, confirmátum est cor ejus : * non commovébitur, donec despíciat inimícos suos.

Dispérsit, dedit paupéribus : justítia ejus manet in sæculum sæculi, * cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit, et irascétur, déntibus suis fremet, et tabéscet : * desidérium peccatórum períbit.

Ant. Exórtum est in ténebris lumen rectis corde : miséricors, et miserátor, et justus Dóminus.

Ant. t. 4. Apud Dóminum * misericórdia, et copiósa apud eum redémptio.

PSALMUS 129.

DE profúndis clamávi ad te Dómine : * Dómine exáudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendéntes, * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris Dómine : * Dómine quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est : * et propter legem tuam sustínui te Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus : * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem : * speret Israel in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia : * et copiósa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israel : * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Ant. Apud Dóminum misericórdia, et copiósa apud eum redémptio.

Ant. t. 8. De fructu * ventris tui ponam super sedem tuam.

PSALMUS 131.

MEMENTO Dómine David, * et omnis mansuetúdinis ejus :

Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob :

Si introíero in tabernáculum domus meæ, * si ascéndero in lectum strati mei ;

Si dédero somnum óculis meis, * et pálpebris meis dormitatiónem :

Et réquiem tempóribus meis, donec invéniam locum Dómino, * tabernáculum Deo Jacob.

Ecce audívimus eam in Ephrata : * invénimus eam in campis silvæ.

Introíbimus in tabernáculum ejus : * adorábimus in loco, ubi stetérunt pedes ejus.

Surge Dómine in réquiem tuam, * tu et arca sanctificatiónis tuæ.

Sacerdótes tui induántur justítiam : * et sancti tui exúltent.

Propter David servum tuum, * non avértas fáciem Christi tui.

Jurávit Dóminus David ve

ritátem, et non frustrábitur eam : * de fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Si custodierint filii tui testaméntum meum, * et testimónia mea hæc, quæ docébo eos :

Et filii eórum usque in sæculum, * sedébunt super sedem tuam.

Quóniam elégit Dóminus Sion : * elégit eam in habitatiónem sibi.

Hæc réquies mea in sæculum sæculi : hic habitábo, quóniam elégi eam.

Víduam ejus benedícens benedícam : * páuperes ejus saturábo pánibus.

Sacerdótes ejus índuam salutári : * et sancti ejus exultatióne exultábunt.

Illuc prodúcam cornu David, * parávi lucérnam Christo meo.

Inimícos ejus índuam confusióne : * super ipsum autem efflorébit sanctificátio mea.

Ant. De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

CAPITULUM. *Hebr.* 1.

MULTIFARIAM, multísque modis olim Deus loquens pátribus in Prophétis : novíssime diébus istis locútus est nobis in Filio, quem constituit hærédem universórum, per quem fecit et sæcula.

Hymnus, Jesu Redémptor, *ut supra*, p. 206.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúia. ℟. Salutáre suum, allelúia.

Ad Magnif. Ant. t. 1. Hódie Christus natus est : hódie Salvátor appáruit : hódie in terra canunt Angeli, lætántur Archángeli : hódie exúltant justi, dicéntes : Glória in excélsis Deo, allelúia.

Oratio, Concéde quæsumus, *ut supra, ad Laudes.*

Deinde pro S. Stephano.

Ant. Stéphanus autem plenus grátia, et fortitúdine faciébat signa magna in pópulo.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

ORATIO.

DA nobis, quæsumus Dómine, imitári quod cólimus, ut discámus et inimícos dilígere : quia ejus natalítia celebrámus, qui novit étiam pro persecutóribus exoráre Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. Qui tecum vivit et regnat.

IN FESTO S. STEPHANI
PROTOMARTYRIS.
Duplex.
AD MATUTINUM.

Invitat. Christum natum, qui beátum hódie coronávit Stéphanum, * Veníte, adorémus.

Psalm. Veníte, exultémus, p. 2.

Hymnus, Antiphonæ, Psalmi, et ℣. Nocturnorum dicuntur de Communi unius Martyris, p. xxj.

IN I NOCTURNO.
De Actibus Apostolórum.

LECTIO I. *Cap.* 6.

IN diébus illis, crescénte número discipulórum factum

est murmur Græcórum advérsus Hebræos, eo quod despicerèntur in ministério quotidiáno viduæ eórum. Convocántes autem duódecim multitúdinem discipulórum, dixérunt : Non est æquum nos derelínquere verbum Dei, et ministráre mensis. Consideráte ergo, fratres, viros ex vobis boni testimónii septem, plenos Spíritu sancto et sapiéntia, quos constituámus super hoc opus. Nos verò oratióni, et ministério verbi instántes érimus.

℟. Stéphanus autem plenus grátia et fortitúdine, * Faciébat prodígia, et signa magna in pópulo. ℣. Surrexérunt quidam de synagóga disputántes cum Stéphano, et non póterant resístere sapiéntiæ, et spíritui, qui loquebátur. Faciébat prodígia.

Bened. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ii.

Et plácuit sermo coram omni multitúdine. Et elegérunt Stéphanum, virum plenum fide et Spíritu sancto, et Philíppum, et Próchorum, et Nicánorem, et Timónem, et Pármenam, et Nicoláum ádvenam Antiochénum. Hos statuérunt ante conspéctum Apostolórum : et orántes imposuérunt eis manus. Et verbum Dómini crescébat, et multiplicabátur número discipulórum in Jerúsalem valde : multa étiam turba sacerdótum obediébat fidei. Stéphanus autem plenus grátia, et fortitúdine faciébat prodígia, et signa magna in pópulo.

℟. Vidébant omnes Stéphanum, qui erant in concílio, * Et intuebántur vultum ejus tamquam vultum Angeli stantis inter illos. ℣. Plenus grátia, et fortitúdine faciébat prodígia et signa magna in pópulo. Et intuebántur.

Bened. Spíritus sancti grátia.

Lectio iii.

Surrexerunt autem quidam de synagóga, quæ appellátur Libertinórum, et Cyrenénsium, et Alexandrinórum, et eórum qui erant a Cilícia et Asia, disputántes cum Stéphano : et non póterant resístere sapiéntiæ, et Spíritui, qui loquebátur. Tunc summisérunt viros, qui dicerent se audivísse eum dicéntem verba blasphémiæ in Móysen, et in Deum. Commovérunt ítaque plebem, et senióres, et Scribas : et concurréntes rapuérunt eum, et adduxérunt in concílium, et statuérunt falsos testes, qui dicerent : Homo iste non cessat loqui verba advérsus locum sanctum, et legem.

℟. Intuens in cœlum beátus Stéphanus, vidit glóriam Dei, et ait : * Ecce vídeo cœlos apértos, et Fílium hóminis stantem a dextris virtútis Dei. ℣. Cúm autem esset Stéphanus plenus Spíritu sancto, intúens in cœlum, vidit glóriam Dei, et ait. Ecce vídeo. Glória Pátri. Ecce vídeo.

IN II NOCTURNO.

Sermo S. Fulgéntii Episcopi.

LECTIO IV.

Sermone de S. Stephano, circa initium.

HERI celebrávimus temporálem sempitérni Regis nostri natálem : hódie celebrámus triumphálem militis passiónem. Heri enim Rex noster trábea carnis indútus, de aula úteri virgináli egrédiens, visitáre dignátus est mundum : hódie miles de tabernáculo córporis éxiens, triumphátor migrávit ad cœlum. Ille sempitérnæ Deitátis majestáte serváta, servile cinctórium carnis assúmens, in hujus sæculi campum pugnatúrus intrávit : iste depósitis corruptibilibus córporis induméntis, ad cœli palátium perénniter regnatúrus, ascéndit. Ille descéndit carne velátus, iste ascéndit sánguine laureátus.

℟. Lapidábant Stéphanum invocántem et dicéntem : * Dómine Jesu Christe, áccipe spíritum meum : et ne státuas illis hoc peccátum. ℣. Pósitis autem génibus clamávit voce magna, dicens. Dómine Jesu. *Bened.* Christus perpétuæ.

LECTIO V.

ASCÉNDIT iste lapidántibus Judæis, quia ille descéndit lætántibus Angelis. Glória in excélsis Deo, heri sancti Angeli exultántes cantavérunt : hódie Stéphanum lætántes in suum consórtium suscepérunt. Heri Dóminus evívit de útero Vírginis : hódie miles egréssus est de ergástulo carnis. Heri Christus pro nobis pannis est involútus : hódie Stéphanus stola est ab eo immortalitátis indútus. Heri præsépis angústia Christum portávit infántem : hódie imménsitas cœli suscépit Stéphanum triumphántem. Solus Dóminus descéndit, ut multos eleváret : humiliávit se Rex noster, ut suos milites exaltáret.

℟. Impetum fecérunt unanímiter in eum, et ejecérunt eum extra civitátem, invocántem et dicéntem : * Dómine Jesu, áccipe spíritum meum. ℣. Et testes deposuérunt vestiménta sua secus pedes adolescéntis, qui vocabátur Saulus : et lapidábant Stéphanum invocántem et dicéntem. Dómine Jesu.

Bened. Ignem sui amóris.

LECTIO VI.

NECESSARIUM tamen nobis est, fratres, agnóscere, quibus armis præcinctus Stéphanus sævítiam Judæórum pótuit superáre, ut ita meruísset feliciter triumpháre. Stéphanus ergo, ut nóminis sui corónam meruísset accípere, charitátem pro armis habébat, et per ipsam ubíque vincébat. Per charitátem Dei sæviéntibus Judæis non cessit : per charitátem próximi pro lapidántibus intercéssit. Per charitátem arguébat errántes, ut corrigeréntur : per charitátem pro lapidántibus orábat, ne puni-

réntur. Charitátis virtúte subnixus, vicit Saulum crudéliter sæviéntem : et quem hábuit in terra persecutórem, in cœlo méruit habére consórtem.

℟. Impii super justum jactúram fecérunt, ut eum morti tráderent : * At ille gaudens suscépit lápides, ut mererétur accípere corónam glóriæ. ℣. Continuérunt aures suas, et ímpetum fecérunt unanimiter in eum. At ille. Glória Patri. At ille.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO VII. *Cap.* 23. *d*

IN illo témpore : Dicébat Jesus Scribis et Phariséis : Ecce ego mitto ad vos Prophétas, et sapiéntes, et Scribas : et ex illis occidétis, et crucifigétis. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 4. *Comment. in cap.* 23. *Matthæi.*

HOC quod ántea dixerámus, Implétе mensúram patrum vestrórum, ad persónam Dómini pertinére, eo quod occidéndus esset ab eis, potest et ad discípulos ejus referri : de quibus nunc dicit : Ecce ego mitto ad vos Prophétas, et sapiéntes, et Scribas simúlque observa, juxta Apóstolum scribéntem ad Corinthios, vária esse dona discipulórum Christi : álios Prophétas, qui ventúra prædicent : álios sapiéntes, qui novérunt quando débeant proférre sermónem : álios Scribas in lege doctíssimos, ex quibus lapidátus est Stéphanus, Paulus occísus, crucifixus Petrus, flagelláti in Actibus Apostolórum discípuli.

℟. Stéphanus servus Dei, quem lapidábant Judæi, vidit cœlos apértos : vidit et introívit : * Beátus homo, cui cœli patébant. ℣. Cum ígitur saxórum crepitántium túrbine quaterétur, inter æthéreos aulæ cœléstis sinus divína ei cláritas fulsit. Beátus.

Bened. Cujus festum cólimus.

LECTIO VIII.

QUÆRIMUS, quis iste sit Zacharías fílius Barachiæ : quia multos légimus Zacharias. Et ne líbera nobis tribuerétur erróris facúltas, ádditum est : Quem occidístis inter templum et altáre. In divérsis divérsa legi : et débeo singulórum opiniónes pónere. Alii Zachariam fílium Barachiæ dicunt, qui in duódecim Prophétis undécimus est : patrisque in eo nomen conséntit ; sed ubi occísus sit inter templum et altáre, Scriptúra non lóquitur : maxíme cum tempóribus ejus vícinæ ruínæ templi fúerint. Alii Zachariam patrem Joánnis intélligi volunt, ex quibúsdam apócryphórum sómniis approbántes, quod propterea occísus sit, quia Salvatóris prædicáverit advéntum.

℟. Patefáctæ sunt jánuæ cœli Christi mártyri beáto Sté-

phano, qui in número mártyrum invéntus est primus : * Et ídeo triúmphat in cœlis coronátus. ℣. Mortem enim, quam Salvátor noster dignátus est pro nobis pati, hanc ille primus réddidit Salvatóri. Et ídeo. Glória Patri. Et ídeo.

Bened. Ad societátem.

LECTIO IX.

ALII istum volunt esse Zachariam, qui occísus est a Joas rege Judæ inter templum et altáre, sicut Regum narrat história. Sed observándum, quod ille Zacharías non sit fílius Barachíæ, sed fílius Joíadæ sacerdótis : unde et Scriptúra refert : Non fuit recordátus Joas patris ejus Joíadæ, quia sibi fecísset bona. Cum ergo et Zachariam teneámus, et occisiónis consentiat locus : quærimus, quare Barachíæ dicátur fílius, et non Joíadæ? Barachía lingua nostra, Benedíctus Dómini dícitur, et sacerdótis Joíadæ justítia Hebræo nómine demonstrátur. In Evangélio, quo utúntur Nazaréni, pro fílio Barachíæ, fílium Joíadæ reperímus scriptum.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES
ET PER HORAS.

Ant. t. 8. Lapidavérunt Stéphanum, et ipse invocábat Dóminum, dicens : Ne státuas illis hoc peccátum.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis*, p. 17.

Ant. t. 7. *r* Lápides torréntis illi dulces fuérunt : ipsum sequúntur omnes ánimæ justæ.

Ant. t. 3. Adhæsit ánima mea post te, quia caro mea lapidáta est pro te, Deus meus.

Ant. t. 8. Stéphanus vidit cœlos apértos, vidit et introívit : beátus homo, cui cœli patébant.

Ant. t. 4. Ecce vídeo cœlos apértos, et Jesum stantem a dextris virtútis Dei.

CAPITULUM. *Act.* 6. *b*

STÉPHANUS autem plenus grátia, et fortitúdine, faciébat prodígia et signa magna in pópulo.

HYMNUS.

INVICTE martyr, únicum
Patris secútus Fílium,
Victis triúmphas hóstibus,
Victor fruens cœléstibus.

Tui precátus múnere
Nostrum reátum dilue,
Arcens mali contágium,
Vitæ repéllens tædium.

Solúta sunt jam víncula
Tui sacráti córporis :
Nos solve vinclis sæculi
Dono supérni Núminis.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.

Amen.

℣. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti. ℟. Et fecérunt planctum magnum super eum.

Ad Bened. Ant. t. 8. *f* Stéphanus autem plenus grátia, et fortitúdine, faciébat signa magna in pópulo.

ORATIO.

DA nobis, quæsumus Dómine, imitári quod cólimus, ut discámus et inimícos dilígere: quia ejus natalítia celebrámus, qui novit étiam pro persecutóribus exoráre Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum vivit.

Deinde fit Commemoratio de Nativitate,

Ant. Glória in excélsis Deo, et in terra pax homínibus bonæ voluntátis, allelúia, allelúia.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúia. ℟. Salutáre suum, allelúia.

ORATIO.

CONCEDE, quæsumus omnípotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem natívitas líberet, quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet. Per eúmdem Dóminum.

AD TERTIAM.

Ant. Lápides torrántis.

Capitulum, Stéphanus autem, *ut supra ad Laudes.*

℟. *br.* Glória et honóre * Coronásti eum Dómine. Glória et honóre. ℣. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Coronásti. Glória Patri. Glória et honóre.

℣. Posuísti Dómine super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso.

AD SEXTAM.

Ant. Adhæsit ánima mea.

CAPITULUM. *Act.* 6. *e*

SURREXERUNT autem quidam de synagóga, quæ appellátur Libertinórum, et Cyrenénsium et Alexandrinórum, et eórum, qui erant a Cilicia et Asia, disputántes cum Stéphano: et non póterant resístere sapiéntiæ, et Spirítui qui lóquebátur.

℟. *br.* Posuísti Dómine * Super caput ejus. Posuísti. ℣. Corónam de lápide pretióso. Super. Glória Patri. Posuísti.

℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam et magnum decórem impónes super eum.

AD NONAM.

Ant. Ecce video.

CAPITULUM. *Act.* 7. *g*

POSITIS autem génibus, clamávit voce magna, dicens: Dómine, ne * státuas illis hoc peccátum. Et cum hoc dixisset, obdormívit in Dómino.

℟. *br.* Magna est glória ejus, * In salutári tuo. Magna est. ℣. Glóriam et magnum decórem impónes super eum. In salutári. Glória Patri. Magna est.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

AD VESPERAS.

Ant. Tecum princípium, *cum reliquis Antiphonis et Psalmis de Nativitate, ut supra,* p. 220.

Et dicuntur etiam in aliis Festis infra hanc Octavam occurrentibus.

Capitulum, Stéphanus autem, *ut supra, ad Laudes.*

HYMNUS.

Deus tuórum militum
Sors, et coróna, præmium,
Laudes canéntes Mártyris
Absólve nexu críminis.

Hic nempe mundi gaúdia,
Et blanda fraudum pábula
Imbúta felle députans,
Pervénit ad cœléstia.

Pœnas cucúrrit fórtiter,
Et sústulit viríliter,
Fundénsque pro te sánguinem,
Ætérna dona póssidet.

Ob hoc precátu súpplici
Te póscimus piíssime;
In hoc triúmpho Mártyris
Dimítte noxam sérvulis.

Jesu tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.

Amen.

℣. Stéphanus vidit cœlos apértos. ℟. Vidit et introívit: beátus homo, cui cœli patébant.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Sepelíerunt Stéphanum viri timoráti, et fecérunt planctum magnum super eum.

Oratio, Da nobis quæsumus, *ut supra.*

Deinde pro S. Joanne,

Ant. Iste est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit: beátus Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia.

℣. Valde honorándus est beátus Joánnes. ℟. Qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit.

ORATIO.

Ecclésiam tuam, Dómine, benignus illústra: ut beáti Joánnis Apóstoli tui et Evangelistæ illumináta doctrínis, ad dona pervéniat sempitérna.

Postea fit Commemor. de Nativitate,

Ant. Hódie Christus natus est: hódie Salvatór appárnit: hódie in terra canunt Angeli, lætántur Archángeli: hódie exúltant justi dicéntes: Glória in excélsis Deo, allelúia.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúia. ℟. Salutáre suum, allelúia.

ORATIO.

Concede, quæsumus omnípotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem nativitas líberet, quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet. Per eúmdem Dóminum nostrum.

IN FESTO S. JOANNIS APOSTOLI ET EVANGELISTÆ.

Duplex.

AD MATUTINUM.

Invitatorium, Hymnus, Antiphonæ, Psalmi, et Vers. Nocturnorum de Communi Apostolorum, p. ij.

IN I NOCTURNO.

Incipit Epístola prima beáti Joánnis Apóstoli.

LECTIO I. *Cap.* 1.

Quod fuit ab inítio, quod audívimus, quod vídimus óculis nostris, quod perspéximus, et manus nostræ contrectavérunt de verbo vitæ: et vita manifestáta est, et vidi-

mus, et testámur, et annuntiámus vobis vitam ætérnam, quæ erat apud Patrem, et appáruit nobis : quod vídimus et audívimus, annuntiámus vobis, ut et vos societátem habeátis nobíscum, et societas nostra sit cum Patre, et cum Filio ejus Jesu Christo. Et hæc scríbimus vobis ut gaudeátis, et gáudium vestrum sit plenum. Et hæc est annuntiátio, quam audívimus ab eo, et annuntiámus vobis : Quóniam Deus lux est, et ténebræ in eo non sunt ullæ.

℟. Valde honorándus est beátus Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit.* Cui Christus in cruce matrem vírginem vírgini commendávit. ℣. Virgo est eléctus a Dómino, atque inter céteros magis diléctus. Cui Christus.

Bened. Unigénitus Dei Fílius.

LECTIO II.

SI dixérimus quóniam societátem habémus cum eo, et in ténebris ambulámus, mentímur, et veritátem non fácimus. Si autem in luce ambulámus sicut et ipse est in luce; societátem habémus ad ínvicem, et sanguis Jesu Christi, Filii ejus, emúndat nos ab omni peccáto. Si dixérimus quóniam peccátum non habémus, ipsi nos sedúcimus, et véritas in nobis non est. Si confiteámur peccáta nostra : fidélis est, et justus, ut remíttat nobis peccáta nostra, et emúndet nos ab omni iniquitáte. Si dixérimus quóniam non peccávimus mendácem fácimus eum, et verbum ejus non est in nobis.

℟. Hic est discípulus ille, qui testimónium pérhibet de his, et scripsit hæc : * Et scimus quia verum est testimónium ejus. ℣. Fluénta Evangélii de ipso sacro Domínici péctoris fonte potávit. Et scimus.

Bened. Spíritus sancti grátia.

LECTIO III. *Cap.* 2.

FILIOLI mei, hæc scribo vobis, ut non peccétis. Sed et si quis peccáverit, advocátum habémus apud Patrem, Jesum Christum justum ; et ipse est propitiátio pró peccátis nostris : non pro nostris autem tantum, sed étiam pro totíus mundi. Et in hoc scimus, quóniam cognóvimus eum si mandáta ejus observémus. Qui dicit se nosse eum, et mandáta ejus non custódit, mendax est, et in hoc véritas non est. Qui autem servat verbum ejus, vere in hoc cháritas Dei perfécta est.

℟. Hic est beatíssimus Evangelista et Apóstolus Joánnes, Qui privilégio amóris præcípui, céteris áltius a Dómino méruit honorári. ℣. Hic est discípulus ille quem diligébat Jesus, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit. Qui privilégio. Glória Patri. Qui privilégio.

IN II NOCTURNO.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri de Scriptóribus Ecclesiásticis.

LECTIO IV.

JOANNES Apóstolus, quem Jesus amávit plúrimum, filius Zebedæi, frater Jacóbi Apóstoli, quem Heródes post passiónem Dómini decollávit, novíssimus ómnium scripsit Evangélium, rogátus ab Asiæ Epíscopis, advérsus Cerínthum, aliósque hæréticos : et máxime tunc Ebionitárum dogma consúrgens, qui ásserunt Christum ante Mariam non fuísse : unde et compúlsus est divínam ejus nativitátem edicere.

℟. Qui vícerit, fáciam illum colúmnam in templo meo, dicit Dóminus : * Et scribam super eum nomen meum, et nomen civitátis novæ Jerúsalem. ℣. Vincénti dabo édere de ligno vitæ, quod est in paradiso Dei mei. Et scribam.

Bened. Christus perpétuæ.

LECTIO V.

QUARTO décimo ígitur anno, secúndam post Nerónem persecutiónem movénte Domitiáno, in Patmos ínsulam relegátus, scripsit Apocalypsim, quam interpretátur Justínus martyr, et Irenæus. Interfécto autem Domitiáno, et actis ejus ob nimiam crudelitátem à Senátu rescíssis, sub Nerva Príncipe rédiit Ephesum : ibíque usque ad Trajánum Príncipem persevérans, totas Asiæ fundávit rexítque Ecclésias : et confléctus sénio, sexagésimo octávo post passiónem Dómini anno mórtuus, juxta eámdem urbem sepúltus est.

℟. Diligébat autem eum Jesus, quóniam speciális prærogativa castitátis, amplióri dilectióne fécerat dignum : * Quia virgo eléctus ab ipso, virgo in ævum permánsit. ℣. In cruce dénique moritúrus, huic matrem suam vírginem vírgini commendávit. Quia.

Bened. Ignem sui amóris.

Ex Commentáriis ejúsdem in Epístolam ad Gálatas.

LECTIO VI.

Lib. 3. *cap.* 6.

BEATUS Joánnes Evangelista, cum Ephesi morarétur usque ad últimam senectútem, et vix inter discipulórum manus ad Ecclésiam deferrétur, nec posset in plura vocem verba contéxere : nihil áliud per singulas solébat proférre collectas, nisi hoc : Filioli, dilígite altérutrum. Tandem discípuli, et fratres, qui áderant, tædio affécti quod éadem semper audírent, dixérunt : Magister, quare semper hoc lóqueris? Qui respóndit dignam Joánne sententiam : Quia præcéptum Dómini est, et si solum fiat, súfficit.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intellectus. ℣. Jucunditátem et exultatiónem thesaurizávit super eum. Et implévit. Glória Patri. Et implévit.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

LECTIO VII. *Cap.* 21. *d*

IN illo témpore : Dixit Jesus Petro : Séquere me. Convérsus Petrus, vidit illum discípulum, quem diligébat Jesus, sequéntem. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Episcopi.

Tractatu 124. *in Joannem, post medium.*

DUAS vitas sibi divínitus prædicátas, et commendátas novit Ecclésia, quarum est una in fide, áltera in spécie : una in témpore peregrinatiónis áltera in ætérnitáte mansiónis : una in labóre, áltera in réquie : una in via, áltera in pátria : una in ópere actiónis, áltera in mercéde contemplatiónis. Una declínat a malo, et facit bonum : áltera nullum habet, a quo declinet malum : et magnum habet, quo fruátur, bonum. Una cum hoste pugnat, áltera sine hoste regnat.

℣. In illum diem suscípiam te servum meum, et pónam te sicut signáculum in conspéctu meo : * Quóniam ego elégi te, dicit Dóminus. ℣. Esto fidélis usque ad mortem, et dabo tibi corónam vitæ. Quóniam.

Bened. Cujus festum cólimus.

LECTIO VIII.

UNA súbvenit indigénti, áltera ibi est, ubi nullum invenit indigéntem. Una aliéna peccáta, ut sua sibi ignoscántur, ignóscit : áltera nec pátitur quod ignóscat, nec facit quod sibi poscat ignóscat. Una flagellátur malis, ne extollátur in bonis : áltera fanta plenitúdine grátiæ caret omni malo, ut sine ulla tentatióne superbiæ cohæreat summo bono.

℣. Iste est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit : * Beátus Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia. ℣. Fluénta Evangélii de ipso sacro Domínici péctoris fonte potávit. Beátus Apóstolus. Glória Patri. Beátus.

Bened. Ad societátem.

LECTIO IX.

ERGO una bona est, sed adhuc misera, áltera mélior, et beáta. Ista significáta est per Apóstolum Petrum, illa per Joánnem. Tota hic ágitur ista usque in hujus sæculi finem, et illic invenit finem : differtur illa complénda post hujus sæculi finem, sed in futúro sæculo non habet finem. Hæc dicitur huic : Séquere me. Hic ille autem : Sic eum volo manére, donec véniam, quid ad te : tu me séquere. Quid enim est hoc? quantum sápio, quantum cápio, quid est hoc? nisi tu me séquere per imitatiónem perferéndi temporália mala : ille máneat, donec sempitérna vénio redditúrus bona.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. t. 8. Valde honorándus

est beátus Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit.

℣. *Psalm.* Dóminus regnávit, *cum reliquis*, p. 17.

Ant. t. 3. Hic est discípulus ille, qui testimónium pérhibet de his, et scimus quia verum est testimónium ejus.

Ant. t. 3. Hic est discípulus meus : sic eum volo manére, donec véniam.

Ant. t. 1. Sunt de hic stántibus, qui non gustábunt mortem, donec vídeant Fílium hóminis in regno suo.

Ant. t. 1. Ecce puer meus eléctus, quem elégi, pósui super eum spíritum meum.

CAPITULUM. *Eccli.* 15.

QUI timet Deum, fáciet bona : et qui cóntinens est justítiæ, apprehéndet illam, et obviábit illi quasi mater honorificáta.

HYMNUS.

EXULTET orbis gaúdiis :
Cœlum resáltet laúdibus :
Apostolórum glóriam
Tellus, et astra cóncinunt.

Vos sæculórum júdices,
Et vera mundi lúmina,
Vestis precámur córdium,
Audíte voces súpplicum.

Qui templa cœli claúditis,
Serásque verbo sólvitis ;
Nos a reátu nóxios
Solvi jubéte, quæsumus.

Præcépta quorum prótinus
Languor, salúsque séntiunt ;
Sanáte mentes lánguidas :
Augéte nos virtútibus :

Ut, cum redíbit Arbiter
In fine Christus sæculi,
Nos sempitérni gaúdii
Concédat esse cómpotes.

Jesu tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

℣. Hic est discípulus ille, qui testimónium pérhibet de his. ℟. Et scimus quia verum est testimónium ejus.

Ad Bened. Ant. t. 1. *f* Iste est Joánnes qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit : beátus Apóstolus, cui revelláta sunt secréta cœléstia.

ORATIO.

ECCLESIAM tuam, Dómine, benignus illústra : ut beáti Joánnis Apóstoli tui et Evangelistæ illumináta doctrínis, ad dona pervéniat sempitérna. Per Dóminum.

Deinde fit Commemoratio de Nativitate,

Ant. Glória in excélsis Deo, et in terra pax homínibus bonæ voluntátis, allelúia, allelúia.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúia. ℟. Salutáre suum, allelúia.

ORATIO.

CONCEDE, quæsumus omnípotens Deus : ut nos Unigéniti tui nova per carnem nativitas liberet, quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet.

Pro S. Stephano,

Ant. Stéphanus autem plenus grátia, et fortitúdine, faciébat signa magna in pópulo.

℣. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti. ℟. Et fecérunt planctum magnum super eum.

ORATIO.

DA nobis, quæsumus Dómine, imitári quod cólimus, ut discámus et inimícos diligere : quia ejus natalitia celebrámus, qui novit étiam pro persecutóribus exórare Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

AD TERTIAM.

Ant. Hic est discípulus ille.

Capitulum, Qui timet Deum, *ut supra, ad Laudes.*

℟. *br.* In omnem terram, * Exívit sonus eórum. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ verba eórum. Exívit. Glória Patri. In omnem.

℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui, Dómine.

AD SEXTAM.

Ant. Hic est discípulus meus.

CAPITULUM. *Eccli.* 15.

CIBAVIT illum pane vitæ et intelléctus, et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum Dóminus Deus noster.

℟. *br.* Constítues eos príncipes, * Super omnem terram. Constítues. ℣. Mémores erunt nóminis tui, Dómine. Super. Glória Patri. Constítues.

℣. Nimis honoráti sunt amíci tui Deus. ℟. Nimis confortátus est princípátus eórum.

AD NONAM.

Ant. Ecce puer meus,

CAPITULUM. *Eccli.* 15.

IN médio Ecclésiæ apéruit os ejus, et implévit illum Dóminus spíritu sapiéntiæ, et intelléctus, et stolam glóriæ índuit eum.

℟. *br.* Nimis honoráti sunt * Amíci tui Deus. Nimis honoráti. ℣. Nimis confortátus est princípátus eórum. Amíci. Glória Patri. Nimis honoráti.

℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

AD VESPERAS.

Ant. Tecum princípium, *cum relíquis Antíphonis et Psalmis de Nativitate*, p. 220.

Capitulum, Qui timet Deum.

Hymnus, Exúltet orbis, *ut supra, ad Laudes.*

℣. Valde honorándus est beátus Joánnes. ℟. Qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Exiit sermo inter fratres, quod discípulus ille non móritur : et non dixit Jesus : Non móritur, sed, Sic eum volo manére, donec véniam.

Oratio, Ecclésiam tuam, *ut supra, ad Laudes.*

Deinde pro SS. Innocentibus,

Ant. Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquináti : Vírgines enim sunt, et sequúntur Agnum quocúmque íerit.

℣. Heródes irátus occídit multos púeros. ℟. In Béthlehem Judæ civitáte David.

ORATIO.

DEUS, cujus hodiérna die prædcónium Innocéntes mártyres non loquéndo, sed moriéndo confessi sunt : ómnia in nobis vitiórum mala mortifica; ut fidem tuam, quam lingua nostra lóquitur, étiam móribus vita fateátur.

Deinde fit Commemoratio de Nativitate,

Ant. Hódie Christus natus est : hódie Salvátor appáruit : hódie in terra canunt Angeli. lætántur Archángeli : hódie exúltant justi, dicéntes : Glória in excélsis Deo, allelúia.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúia. ℟. Salutáre suum, allelúia.

ORATIO.

CONCEDE, quæsumus omnípotens Deus, ut nos Unigéniti tui nova per carnem nativitas liberet, quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet.

Pro S. Stephano.

Ant. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti, et fecérunt planctum magnum super eum.

℣. Stéphanus vidit cœlos apértos. ℟. Vidit et introívit : beátus homo, cui cœli patébant.

ORATIO.

DA nobis, quæsumus Dómine, imitári quod cólimus, ut discámus et inimícos diligere : quia ejus natalitia celebrámus, qui novit étiam pro persecutóribus exoráre Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum vivit et regnat.

IN FESTO
SANCTORUM INNOCENTIUM.
Duplex.

AD MATUTINUM.

Invitat. Regem Mártyrum Dóminum, * Venite, adorémus.

Psalm. Venite, exultémus, *p.* 2.

HYMNUS.

AUDIT tyránnus ánxius
Adésse regum Princípem,
Qui nomen Israel regat,
Teneátque David Régiam.

Exclámat amens núntio :
Successor instat, péllimur :
Satélles i, ferrum rape :
Perfúnde cunas sánguine.

Quid próficit tantum nefas?
Quid crímen Heródem juvat?
Unus tot inter fúnera
Impúne Christus tóllitur.

Jesu tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

Antiphonæ, Psalmi, et ℣. Nocturnorum sumuntur de Communi plurimorum Martyrum, p. XXXV, *excepta secunda Antiphona tertii Nocturni, ut infra.*

IN I NOCTURNO.

De Jeremía Prophéta.

LECTIO I. *Cap.* 31. *c*

HÆC dicit Dóminus : Vox in excélso audita est lamentatiónis, luctus, et fletus Rachel plorántis filios suos, et noléntis consolári super eis, quia non sunt. Hæc dicit Dóminus : Quiéscat vox tua a plorátu, et

óculi tui a lácrymis : quia est merces óperi tuo, ait Dóminus : et reverténtur de terra inimici. Et est spes novissimis tuis, ait Dóminus : et reverténtur fílii ad términos suos.

℟. Centum quadragínta quátuor míllia, qui empti sunt de terra, hi sunt qui cum muliéribus non sunt coinquináti : * Vírgines enim permansérunt, ídeo regnant cum Deo, et Agnus Dei cum illis. ℣. Isti sunt, qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Vírgines.

Bened. Unigénitus Dei Filius.

LECTIO II.

AUDIENS audívi Ephraïm transmigrántem : Castigásti me, et eruditus sum, quasi juvénculus indómitus : convérte me, et convértar, quia tu Dóminus Deus meus. Postquam enim convertísti me, egi pœniténtiam : et postquam ostendísti mihi, percússi femur meum. Confúsus sum, et erúbui, quóniam sustínui oppróbrium adolescéntiæ meæ. Si fílius honorábilis mihi Ephraïm, si puer delicátus : quia ex quo locútus sum de eo, adhuc recordábor ejus.

℟. Sub altáre Dei audívi voces occisórum dicéntium : * Quare non deféndis sánguinem nostrum? et accepérunt divínum respónsum : Adhuc sustinéte módicum tempus, donec impleátur númerus fratrum vestrórum. ℣. Vidi sub altáre Dei ánimas interfectórum propter verbum Dei, et propter testimónium quod habébant, et clamábant voce magna, dicéntes. Quare non deféndis.

Bened. Spíritus sancti grátia.

LECTIO III.

STATUE tibi spéculam, pone tibi amaritúdines, dirige cor tuum in viam rectam, in qua ambulásti : revértere virgo Israel, revértere ad civitátes tuas istas. Usquequo delícis dissolvéris fília vaga? quia creávit Dóminus novum super terram : Fémina circúmdabit virum. Hæc dicit Dóminus exercituum, Deus Israel : Adhuc dicent verbum istud in terra Juda, et in úrbibus ejus, cum convértero captivitátem eórum. Benedícat tibi Dóminus, pulchritúdo justítiæ, mons sanctus.

℟. Adoravérunt vivéntem in sæcula sæculórum, * Mitténtes corónas suas ante thronum Dómini Dei sui. ℣. Et cecidérunt in conspéctu throni in fácies suas : et benedixérunt vivéntem in sæcula sæculórum. Mitténtes. Glória Patri. Mitténtes.

IN II NOCTURNO.

Sermo sancti Augustíni Episcopi.

LECTIO IV.

Sermone 10. *de Sanctis.*

HODIE, fratres charíssimi, natálem illórum infántium cólimus, quos ab Heróde crudelíssimo rege interféctos es

se, Evangélii textus elóquitur. Et ideo cum summa exultatióne gáudeat terra, cœléstium militum et tantárum parens fœcúnda virtútum. Ecce profanus hostis numquam beátis párvulis tantum prodésse potuisset obséquio, quantum prófuit ódio. Nam sicut sacratíssimum præséntis diéi festum manifestat, quantum in beátos párvulos iniquitas abundávit, tantum in eis grátia benedictiónis refúdit.

℟. Effudérunt sánguinem sanctórum velut aquam in circúitu Jerúsalem : * Et non erat qui sepeliret. ℣. Posuérunt mortália servórum tuórum escas volatilibus cœli, carnes sanctórum tuórum béstiis terræ. Et non erat qui sepelíret.

Bened. Christus perpétuæ.

LECTIO V.

BEATA es, ò Béthlehem terra Juda, quæ Heródis regis immanitátem in puerórum extinctióne perpéssa es, quæ sub uno témpore candidátam plebem imbéllis infántiæ Deo offérre meruisti. Dignè tamen natálem illórum cólimus, quos beátius ætérnæ vitæ mundus édidit, quam quos maternórum viscerum partes effúdit. Siquidem ante vitæ perpétuæ adépti sunt dignitátem, quam usúram præséntis accéperint.

℟. Isti sunt sancti, qui passi sunt propter te Dómine : vindica eos : * Quia clamant ad te quotídie. ℣. Vindica Dómine sánguinem sanctórum tuórum, qui effúsus est. Quia.

Bened. Ignem sui amóris.

LECTIO VI.

ALIORUM quidem pretiósa mors mártyrum laudem in confessióne proméruit, horum in consummatióne complácuit. Quia incipiéntis vitæ primórdiis, ipse eis occásus initium glóriæ dedit, qui præséntis términum impósuit. Quos Heródis impietas lactántes matrum ubéribus abstráxit, qui jure dicúntur Mártyrum flores, quos in médio frígore infidelitátis exórtos, velut primas erumpéntes Ecclésiæ gemmas, quædam persecutiónis pruína decóxit.

℟. Isti sunt, qui non inquinavérunt vestiménta sua : * Ambulábunt mecum in albis, quia digni sunt. ℣. Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquináti : vírgines enim sunt. Ambulábunt. Glória Patri. Ambulábunt.

IN III NOCTURNO.

Loco Antiphonæ, Tradidérunt, *dicitur sequens*

Ant. t. 1. f Isti sunt, qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO VII. *Cap.* 2. *c*

IN illo témpore : Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph, dicens : Surge et áccipe púerum et matrem ejus, et fuge in Ægyptum : et esto

ibi usque dum dicam tibi. Et réliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. Comment. in cap. 2. Matth. et apud Gloss. ordinariam.

QUANDO tulit púerum, et matrem ejus, ut in Ægyptum tránseat, nocte tulit, et in ténebris : quia noctem ignorántiæ his, a quibus ipse recéssit, relíquit incrédulis. Quando vero revértitur in Judæam, nec nox, nec ténebræ ponúntur in Evangélio : quia in fine mundi Judæi, fidem tamquam Christum ab Ægypto reverténtem suscipiéntes, illuminabúntur.

℟. Cantábant Sancti cánticum novum ante sedem Dei et Agni, * Et resonábat terra in voces eórum. ℣. Hi empti sunt ex homínibus primítiæ Deo et Agno, et in ore ipsórum non est invéntum mendácium. Et resonábat.

Bened. Quorum festum.

LECTIO VIII.

UT adimplerétur quod dictum est a Dómino per Prophétam dicéntem : Ex Ægypto vócávi Filium meum. Respóndeant, qui Hebræórum volúminum dénegant veritátem, ubi hoc in Septuagínta legátur interprétibus. Quod cum non invénerint, nos eis dicémus, in Osée prophéta scriptum, sicut et exemplária probáre possunt, quæ nuper edidimus.

℟. Vidi sub altáre Dei ánimas interfectórum propter verbum Dei quod habébant, et clara voce dicébant : * Vindica Dómine sánguinem sanctórum tuórum, qui effúsus est. ℣. Sub throno Dei omnes Sancti clamant. Vindica Dómine.

Si venerit in Dominica additur Glória Patri. Vindica Dómine.

Bened. Ad societátem.

LECTIO IX.

TUNC adimplétum est, quod dictum est per Jeremiam prophétam dicéntem : Vox in Rama audita est, plorátus et ululátus multus, Rachel plorans filios suos. De Rachel natus est Bénjamin, in cujus tribu non est Béthlehem. Quæritur ergo, quómodo Rachel filios Judæ, id est Béthlehem, quasi suos ploret. Respondébimus bréviter, quia sepúlta sit juxta Béthlehem in Ephrata, et ex matérno corpúsculi hospítio matris nomen accéperit. Sive quóniam Juda et Bénjamin duæ tribus junctæ erant ; et Heródes præcéperat non solúm in Béthlehem intérfici púeros, sed et in ómnibus fínibus ejus.

Nonum Responsorium ponitur, quia Te Deum, *non dicitur, nisi hoc Festum veniat in Dominica.*

℟. Isti qui amícti sunt stolis albis, qui sunt, et unde venérunt ? Et dixit mihi : * Hi sunt, qui venérunt de tribulatióne magna, et lavérunt stolas suas, et dealbavérunt eas in sánguine Agni. ℣. Vidi sub altáre Dei ánimas interfectórum pro-

pter verbum Dei, et propter testimónium quod habébant. Hi sunt. Glória Patri. Hi sunt.

AD LAUDES
ET PER HORAS.

Ant. t. 1. Heródes irátus * occídit multos púeros in Béthlehem Judæ civitáte David.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis,* p. 17.

Ant. t. 1. A bimátu * et infra, occídit multos púeros Heródes propter Dóminum.

Ant. t. 8. Angeli córum * semper vident fáciem Patris.

Ant. t. 2. Vox in Rama audíta est, plorátus et ululátus, Rachel plorans filios suos.

Ant. t. 8. *f* Sub throno Dei * omnes Sancti clamant : Víndica sánguinem nostrum Deus noster.

CAPITULUM. *Apoc.* 14.

VIDI supra montem Sion Agnum stantem, et cum eo centum quadragínta quátuor millia, habéntes nomen ejus, et nomen Patris ejus scriptum in fróntibus suis.

HYMNUS.

SALVETE flores Mártyrum,
Quos lucis ipso in límine
Christi insecútor sústulit,
Ceu turbo nascéntes rosas.

Vos prima Christi víctima,
Grex immolatórum tener,
Aram sub ipsam símplices
Palma et corónis lúditis.

Jesu tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu
In sempitérna sæcula.
Amen.

℣. Heródes irátus occídit multos púeros. ℟. In Béthlehem Judæ civitáte David.

Ad Bened. Ant. t. 1. *f* Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquináti : Vírgines enim sunt, et sequúntur Agnum quocúmque íerit.

ORATIO.

DEUS, cujus hodiérna die præcónium Innocéntes Mártyres non loquéndo, sed moriéndo confessi sunt : ómnia in nobis vitiórum mala mortifica, ut fidem tuam, quam lingua nostra lóquitur, étiam móribus vita fateátur. Per Dóminum.

Deinde fit Commemoratio de Nativitate.

Ant. Glória in excélsis Deo, et in terra pax homínibus bonæ voluntátis, allelúia, allelúia.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúia. ℟. Salutáre suum, allelúia.

ORATIO.

CONCEDE, quæsumus omnípotens Deus : ut nos Unigéniti tui nova per carnem nativitas liberet, quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet.

Pro S. Stephano.

Ant. Stéphanus autem plenus grátia et fortitúdine, faciébat signa magna in pópulo.

℣. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti. ℟. Et fecérunt planctum magnum super eum.

ORATIO.

DA nobis, quæsumus Dómine, imitári quod cólimus, ut discámus et inimícos dilígere :

quia ejus natalitia celebrámus, qui novit étiam pro persecutóribus exoráre Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

Pro S. Joanne.

Ant. Iste est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit : beátus Apóstolus, cui revelàta sunt secréta cœléstia.

℣. Hic est discípulus ille, qui testimónium pérhibet de his. ℟. Et scimus quia verum est testimónium ejus.

ORATIO.

ECCLESIAM tuam, Dómine, benignus illústra : ut beáti Joánnis Apóstoli tui et Evangelistæ illuminàta doctrínis, ad dona pervéniat sempitérna. Per Dóminum.

AD TERTIAM.

Ant. A bimátu.

Capitulum, Vidi supra montem, *ut supra, ad Laudes.*

℟. *br.* Lætámini in Dómino, * Et exultáte justi. Lætámini. ℣. Et gloriámini omnes recti corde. Et exultáte. Glória Patri. Lætámini.

℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætitia.

AD SEXTAM.

Ant. Angeli eórum.

CAPITULUM. *Apoc.* 14.

HI sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquináti : Vírgines enim sunt. Hi sequúntur Agnum quocúmque ierit.

℟. *br.* Exúltent justi, * In conspéctu Dei. Exúltent. ℣. Et delecténtur in lætitia. In conspéctu. Glória Patri. Exúltent.

℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum.

AD NONAM.

Ant. Sub throno Dei.

CAPITULUM. *Apoc.* 14.

HI empti sunt ex hominibus primitiæ Deo, et Agno, et in ore ipsórum non est invéntum mendácium : sine mácula enim sunt ante thronum Dei.

℟. *br.* Justi autem, * In perpétuum vivent. Justi. ℣. Et apud Dóminum est merces eórum. In perpétuum. Glória Patri. Justi.

℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

AD VESPERAS.

Ant. Tecum princípium, *cum reliquis Antiphonis et Psalmis de Nativitate,* p. 220.

Capitulum, Vidi supra montem, *p.* 239.

Hymnus, Salvéte flores Mártyrum, *p.* 239.

℣. Sub throno Dei omnes sancti clamant. ℟. Vindica sánguinem nostrum Deus noster.

Ad Magnif. Ant. t. 2. Innocéntes pro Christo infántes occísi sunt, ab iníquo rege lacténtes interfécti sunt, ipsum sequúntur Agnum sine mácula, et dicunt semper : Glória tibi Dómine.

Oratio, Deus, cujus hodiérna, *ut supra, in Laud.,* p. 239.

Deinde fit Commemoratio S. Thomæ Cantuariensis, nisi fuerit Sabbatum.

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non timuit : fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

ORATIO.

Deus, pro cujus Ecclésia glóriósus Póntifex Thomas gládiis impiórum occúbuit : præsta quæsumus ; ut omnes, qui ejus implórant auxílium, petitiónis suæ salutárem consequántur effectum.

Et fit Commemoratio de Nativitate.

Ant. Hódie Christus natus est : hódie Salvátor appáruit : hódie in terra canunt Angeli, lætántur Archángeli : hódie exúltant justi, dicéntes : Glória in excélsis Deo, allelúia.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúia. ℟. Salutáre suum, allelúia.

ORATIO.

CONCEDE, quæsumus omnipotens Deus : ut nos Unigéniti tui nova per carnem natívitas líberet, quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet.

Pro S. Stephano.

Ant. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti, et fecérunt planctum magnum super eum.

℣. Stéphanus vidit cœlos apértos. ℟. Vidit et introívit : beátus homo, cui cœli patébant.

ORATIO.

Da nobis, quæsumus Dómine, imitári quod cólimus, ut discámus et inimícos dilígere : quia ejus natalítia celebrámus, qui novit étiam pro persecutóribus exoráre Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

Pro S. Joanne.

Ant. Exiit sermo inter fratres, quod discípulus ille non móritur : et non dixit Jesus, Non móritur, sed, Sic eum volo manére, donec véniam.

℣. Valde honorándus est beátus Joánnes. ℟. Qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit.

ORATIO.

ECCLESIAM tuam, Dómine, bénignus illústra : ut beáti Joánnis Apóstoli tui et Evangelístæ illumináta doctrínis, ad dona pervéniat sempitérna. Per Dóminum.

Si Festum Nativitatis Domini, S. Stephani, S. Joannis Evangelistæ, SS. Innocentium, et eorum dies Octavæ, venerint in Dominica, ipso die nihil fit de Dominica, sed die proximo post Festum S. Thomæ Martyris fit de ea, ut infra, p. 245.

Si Festum S. Thomæ venerit in Dominica, transfertur in II *Feriam, et in Sabbato post Orationem SS. Innocentium dicitur Antiphona,* ℣. *et Oratio Dominicæ, quæ paulo infra habetur,* p. 245. *Deinde fit Commemoratio Octavarum : et in secundis Vesperis Dominicæ fit Commemoratio S. Thomæ, et Octavarum.*

In secundis Vesperis sancti

Thomæ, Antiphonæ et Psalmi de Nativitate, p. 220, *quæ duplicantur : Capitulum et alia de S. Silvestro cum Commem. sancti Thomæ et Octavarum.*

IN FESTO S. THOMÆ
Episcopi et Martyris
Semiduplex.

Romæ, et in statu Eccles. ex Decr. S. R. C. 15 *maii* 1846.

Duplex.

De Communi unius Martyris.

Oratio.

Deus, pro cujus Ecclésia gloriósus Póntifex Thomas gládiis impiórum occúbuit : præsta quæsumus, ut omnes, qui ejus implórant auxílium, petitiónis suæ salutárem consequántur effectum. Per Dóminum.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Communi unius Martyris. A Miléto, *p.* xx.

IN II NOCTURNO.

Lectio iv.

Thomas, Londini in Anglia natus, Theobáldo succéssit Cantuariénsi Episcopo : et qui ántea in administrándo Cancellariæ múnere præcláre se gésserat, in Episcopáli officio fortis et invictus fuit. Cum enim Henrícus secúndus Angliæ rex, convocátis ad se Episcopis et procéribus regni, leges ferret utilitáti ac dignitáti Ecclesiásticæ repugnántes, ádeo constánter óbstitit régiæ cupiditáti, ut neque pollicitatiónibus, neque terróribus de senténtia decédens, próxime conjiciéndus in cárcerem clam recésserit. Inde propinqui ejus omnis ætátis ejécti, amici, fautóres omnes, iis, quibus per ætátem licéret, jurejurándo adstrictis, univérsos Thomam aditúros, si fortásse miserábili suórum calamitátis aspéctu moverétur, qui a sancto propósito privátis incómmodis deterréri minime potuísset. Non respéxit carnem aut sánguinem, neque ullus in eo humanitátis sensus pastorális officii constántiam labefactávit.

℣. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum : * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descenditque cum illo in fóveam : et in vínculis non dereliquit eum. Et dedit.

Lectio v.

Contulit ígitur se ad Alexándrum Tértium Pontíficem, a quo benígne accéptus est : et inde proféctus, Mónachis Pontiniacénsis monastérii, Cisterciénsis Ordinis, ab eódem commendátus. Quod ut cognóvit Henrícus, missis ad Conventum Fratrum Cisterciensium minácibus lítteris, Thomam e Pontiniaco monastério exturbáre conátur. Quare vir sanctus véritus, ne sua causa mali áliquid Cisterciénsis familia paterétur, sponte discessit et Ludovícum Galliæ regem ejus invitátu convénit : ubi támdiu fuit, quoad Pontifex Máximo, et ipso rege agente, bus, ab exílio summa tot regni gratulatióne revocátu

Quidum boni pastóris officium secúrus exéquitur, ecce calumniatóres ad regem déferunt, eum multa contra regnum et públicam quiétem moliri : ut proptérea sæpiús conquererétur rex, se in suo regno cum uno sacerdóte pacem habére non posse.

℣. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis : posuísti in cápite ejus corónam de lapide pretióso. Et.

Lectio vi.

Ex qua regis voce nefárii satéllites sperántes gratum se regi factúros, si Thomam e médio tóllerent, clam convenientes Cantuáriam, Episcopum in templo Vespertinis horis óperam dantem, aggrediúntur. Qui cléricis templi áditus præclúdere conántibus accúrrens, óstium apéruit, illis usus verbis ad suos : Non est Dei Ecclésia custodiénda more catórum : et ego pro Ecclésia vel libénter mórtem subíbo. Tum ad milites, Vos Dei jussu cavéte, ne cuípiam meórum noceátis. Deinde flexis génibus, Deo, beátæ Mariæ, sancto Dionysio, et reliquis Sanctis, ejus Ecclésiæ patrónis, Ecclésiam et ipsum comméndans, sacrum caput cádem constántia, qua iniquíssimi regis légibus restitérat, impio ferro præcidéndum óbtulit quarto Kaléndas Januárii, anno Dómini millésimo centésimo septuagésimo primo : cujus cérebro respérsum est totius templi paviméntum. Quem multis póstea illústrem miráculis idem Alexánder Póntifex rétulit in Sanctórum número.

℟. Stola jucunditátis, *p.* xxvj.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap.* 10. *b*

In illo témpore : Dixit Jesus Pharisæis : Ego sum pastor bonus. Bonus pastor ánimam suam dat pro óvibus suis. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homília 59. *in Joannem.*

Magnum quiddam, dilectíssimi, magnum inquam est Ecclésiæ prælátio, et quæ multa índiget sapiéntia et fortitúdine, qualem Christus propósuit : ut ánimam pro óvibus ponámus, et numquam illas deserámus : ut lupo generóse resistámus. Hæc enim inter pastórem et mercenárium est differéntia. Alter própriæ, contémptis óvibus, alter, sua contémpta, óvium semper salúti invígilat. Pastóris ergo exémplo demonstráto, deceptóres duos méminit, furem mactántem et rapiéntem oves : et mercenárium permitténtem, neque defendéntem commíssas.

℟. Coróna áurea super caput ejus, * Expréssa signo sanctitátis, glória honóris, et opus fortitúdinis. ℣. Quóniam præ-

venísti eum in benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Expréssa signo.

LECTIO VIII.

QUOD superióri témpore Ezéchiel his verbis insectátus est : Væ pastóribus Israel : nonne pascébant semetípsos ? nonne greges pascúntur a pastóribus? Sed illi contrárium faciébant, quod máximæ malítiæ genus est, et plurimórum causa malórum. Idcirco inquit: Neque quod abjéctum erat, reducébant : neque quod períerat, quærébant, neque confráctum alligábant, neque infírmum consolidábant : quóniam se, non gregem pascébant. Idem et Paulus áliis verbis significat : Omnes quæ sua sunt, quærunt, non quæ Jesu Christi.

℟. Hic est vere martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit : * Qui minas júdicum nón tímuit, nec términæ dignitátis glóriam quæsívit, sed ad cœléstia regna pervénit. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Qui minas. Glória Patri. Qui minas.

LECTIO IX.

VERUM ab utróque se dissidére osténdit Christus : ab illis quidem, qui in aliórum perníciem véniunt, cum dicat se propterea venisse, ut vitam habérent, et abundántius habérent : ab his autem, qui oves a lupis rapi negligébant, dicéndo, se propter eas ánimam pónere, ne oves perírent. Nam cum Judæi ipsum interímere vellent, non propterea désitit a doctrina, neque credéntes trádidit, sed pérstitit, et pértulit mortem : ideo frequénter inquit : Ego sum pastor bonus. Quæ cum nullo níti testimónio vidéréntur (quod enim póneret ánimam suam, non multo post re monstrátum est : quod autem vitam habérent, et abundántius habérent, eventúrum erat in futúro sæculo) álterum ab áltero confirmat.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

Et in Laudibus fiunt Commemorationes de Octavis.

De Nativitate.

Ant. Glória in excélsis Deo, et in terra pax homínibus bonæ voluntátis, alleluia, alleluia.

℣. Notum fecit Dóminus, alleluia. ℟. Salutáre suum, alleluia.

ORATIO.

CONCEDE, quæsumus omnipotens Deus : ut nos Unigeniti tui nova per carnem natívitas líberet, quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet.

Pro S. Stephano.

Ant. Stéphanus autem plenus grátia, et fortitúdine, faciébat signa magna in pópulo.

℣. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti. ℟. Et fecerunt planctum magnum super eum.

ORATIO.

DA nobis, quæsumus Domine, imitári quod cólimus : ut discámus et inimícos diligere : quia ejus natalítia celebrámus, qui novit étiam

persecutóribus exoráre Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

Pro S. Joanne.

Ant. Iste est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit : beátus Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia.

℟. Hic est discípulus ille, qui testimónium pérhibet de his. ℟. Et scimus quia verum est testimónium ejus.

ORATIO.

ECCLESIAM tuam, Dómine, benígnus illústra : ut beáti Joánnis Apóstoli tui et Evangelistæ illumináta doctrínis, ad dona pervéniat sempitérna.

Pro SS. Innocentibus.

Ant. Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquináti : vírgines enim sunt, et sequúntur Agnum quocúmque íerit.

℣. Heródes irátus occídit multos púeros. ℟. In Béthlehem Judæ civitáte David.

ORATIO.

DEUS, cujus hodiérna die præcónium Innocéntes Mártyres non loquéndo, sed moriéndo conféssi sunt : ómnia in nobis vitiórum mala mortífica; ut fidem tuam, quam lingua nostra lóquitur, étiam móribus vita fateátur. Per.

Si Festum S. Thomæ non cadit in Dominica, Officium Dominicæ fit die immediate sequenti Festum ipsius; nisi fuerit Sabbatum, quia tunc de Dominica fit tantum Commemoratio in die S. Silvestri; et in Sabbato fit Officium de Octava Nativitatis, ut inferius ponitur, p. 251.

DOMINICA.

INFRA OCTAVAM NATIVITATIS.

In secundis Vesperis S. Thomæ, quando non venerit in Dominica, *Ant.* Tecum princípium, *cum reliquis Antiphonis et Psalmis de Nativitate*, p. 220.

CAPITULUM. *Galat.* 4.

FRATRES, Quanto témpore heres párvulus est, nihil differt a servo, cum sit dóminus ómnium : sed sub tutóribus et actóribus est usque ad præfinítum tempus a patre.

Hymnus, Jesu Redemptor, *p.* 206.

℣. Verbum caro factum est, allelúia. ℟. Et habitávit in nobis, allelúia.

Ad Magnif. Ant. T. 8. Dum médium siléntium * tenérent ómnia, et nox in suo cursu médium iter perágeret, omnípotens sermo tuus Dómine a regálibus sédibus venit, allelúia.

ORATIO.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, dírige actus nostros in beneplácito tuo : ut in nómine dilécti Filii tui mereámur bonis opéribus abundáre. Qui tecum vivit.

Deinde fit Commemoratio S. Thomæ.

Ant. Qui vult veníre post me, ábneget semetipsum, et tollat crucem suam, et sequátur me.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

ORATIO.

DEUS, pro cujus Ecclésia gloriósus Póntifex Thomas gládiis impiórum occúbuit : præsta quæsumus ; ut omnes, qui ejus implórant auxílium, petitiónis suæ salutárem consequántur effectum.

De Nativitate.

Ant. Hódie Christus natus est : hódie Salvátor appáruit : hódie in terra canunt Angeli, lætántur Archángeli : hódie exúltant justi dicéntes : Glória in excélsis Deo, allelúia.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúia. ℟. Salutáre suum, allelúia.

ORATIO.

CONCEDE, quæsumus omnípotens Deus : ut nos Unigéniti tui nova per carnem natívitas líberet, quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet.

Pro S. Stephano.

Ant. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti, et fecérunt planctum magnum super eum.

℣. Stéphanus vidit cœlos apértos. ℟. Vidit et introívit : beátus homo, cui cœli patébant.

ORATIO.

DA nobis, quæsumus Dómine, imitári quod cólimus, ut discámus et inimícos dilígere : quia ejus natalítia celebrámus, qui novit étiam pro persecutóribus exoráre Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

Pro S. Joanne.

Ant. Exiit sermo inter fratres, quod discípulus ille non móritur : et non dixit Jesus, Non móritur ; sed, Sic eum volo manére, donec véniam.

℣. Valde honorándus est beátus Joánnes. ℟. Qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit.

ORATIO.

ECCLESIAM tuam, Dómine, benígnus illústra : ut beáti Joánnis Apóstoli tui et Evangelistæ illumináta doctrínis, ad dona pervéniat sempitérna.

Pro SS. Innocentibus.

Ant. Innocéntes pro Christo infántes occísi sunt, ab iníquo rege lacténtes interfécti sunt : ipsum sequúntur Agnum sine mácula, et dicunt semper : Glória tibi Dómine.

℣. Sub throno Dei omnes sancti clamant. ℟. Vindica sánguinem nostrum Deus noster.

ORATIO.

DEUS, cujus hodiérna die præcónium Innocéntes martyres non loquéndo, sed moriéndo confessi sunt : omnia in nobis vitiórum mala mortifica ; ut fidem tuam, quam lingua nostra lóquitur, étiam móribus vita fateátur. Per Dóminum nostrum.

Ad Matutinum omnia dicuntur sicut in die Nativitatis p. 207, *præter Ant. ad Benedictus et Magníficat, Orati-*

nem, Lectiones et Responsoria.

Hac nocte ponitur Epistola B. Pauli ad Romanos, et de ea et aliis ejus Epistolis legitur usque ad Septuagesimam.

IN I NOCTURNO.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio I. *Cap.* 1.

Paulus servus Jesu Christi, vocátus Apóstolus, segregátus in Evangélium Dei, quod ante promiserat per Prophétas suos in Scriptúris sanctis de Fílio suo, qui factus est ei ex sémine David secúndum carnem, qui prædestinátus est Fílius Dei in virtúte secúndum spíritum sanctificatiónis, ex resurrectióne mortuórum Jesu Christi Dómini nostri : per quem accépimus grátiam, et Apostolátum ad obediéndum fídei in ómnibus Géntibus pro nómine ejus, in quibus estis et vos vocáti Jesu Christi : ómnibus qui sunt Romæ, diléctis Dei, vocátis sanctis. Grátia vobis et pax à Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo.

℣. Hódie nobis de cœlo pax vera descéndit : * Hódie per totum mundum melliflui facti sunt cœli. ℣. Hódie illúxit nobis dies redemptiónis novæ reparatiónis antiquæ, felicitátis ætérnæ. Hódie per totum.

Lectio II.

Primum quidem grátias ago Deo meo per Jesum Christum pro ómnibus vobis : quia fides vestra annuntiátur in univérso mundo. Testis enim mihi est Deus, cui sérvio in spíritu meo in Evangélio Fílii ejus, quod sine intermissióne memóriam vestri fácio semper in oratiónibus meis : óbsecrans si quo modo tandem aliquándo prósperum iter hábeam in voluntáte Dei veniéndi ad vos. Desídero enim vidére vos ut áliquid impértiar vobis grátiæ spirituális ad confirmándos vos : id est, simul consolári in vobis per eam, quæ ínvicem est, fidem vestram atque meam.

℣. Quem vidístis pastóres? dícite, annuntiáte nobis, in terris quis appáruit? * Natum vídimus, et choros Angelórum collaudántes Dóminum. ℣. Dícite, quidnam vidístis, et annuntiáte Christi nativitátem. Natum.

Lectio III.

Nolo autem vos ignoráre, fratres : quia sæpe propósui venire ad vos (et prohibitus sum usque adhuc) ut áliquem fructum hábeam et in vobis, sicut et in céteris Géntibus, Græcis, ac Bárbaris, sapiéntibus, et insipiéntibus débitor sum : ita (quod in me) promptum est et vobis, qui Romæ estis, evangelizáre. Non enim erubésco Evangélium. Virtus enim Dei est in salútem omni credénti, Judæo primum, et Græco. Justítia enim Dei in eo revelátur ex fide in fidem : sicut scriptum est : Justus autem ex fide vivit. Revelátur

enim ira Dei de cœlo super omnem impietátem et injustitiam hóminum eórum, qui veritátem Dei in injustitia détinent : quia quod notum est Dei, maniféstum est in illis. Deus enim illis manifestávit.

℟. O magnum mystérium et admirábile sacraméntum, ut animália vidérent Dóminum natum, jacéntem in præsépio : * Beáta Virgo cujus viscera meruérunt portáre Dóminum Christum. ℣. Ave Maria, grátia plena : Dóminus tecum. Beáta virgo. Glória Patri. Beáta.

IN II NOCTURNO.

Sermo sancti Leónis Papæ.

LECTIO IV.

Sermone 9. de Nativitate Domini.

EXCEDIT quidem dilectíssimi multúmque superéminet humáni elóquii facultátem divíni óperis magnitúdo : et inde óritur difficúltas fandi, unde adest rátio non tacéndi. Quia in Christo Jesu Filio Dei non solum ad divínam essèntiam, sed étiam ad humánam spectat natúram, quod dictum est per Prophétam : Generatiónem ejus quis enarrábit? Utrámque enim substántiam in unam convenísse persónam, nisi fides credat, sermo non éxplicat. Et ideo numquam matéria déficit laudis, quia numquam súfficit cópia laudatóris.

℟. Beáta Dei génitrix María, cujus viscera intácta pérmanent, * Hódie génuit Salvatórem sæculi. ℣. Beáta quæ crédidit, quóniam perfécta sunt ómnia, quæ dicta sunt ei à Dómino. Hódie génuit.

LECTIO V.

GAUDEAMUS igitur quod ad eloquéndum tantæ misericórdiæ sacraméntum ímpares sumus : et cum salútis nostræ altitúdinem prómere non valeámus, sentiámus nobis bonum esse, quod vincimur. Nemo enim ad cognitiónem veritátis magis propínquat, quam qui intélligit in rebus divinis, étiam si multum proficiat, semper sibi superésse quod quærat. Nam qui se ad id, in quod tendit, pervenísse præsúmit, non quæsita réperit, sed in inquisitióne déficit.

℟. Sancta et immaculáta virgínitas, quibus te láudibus éfferam, néscio : * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia quem.

LECTIO VI.

NE autem infirmitátis nostræ perturbémur angústiis, Evangélicæ nos et prophéticæ ádjuvant voces : quibus ita ascéndimur, et docémur, ut nos natívitátem Dómini, qu Verbum caro factum est, no tam prætéritam recólere, qua præséntem videámur inspic re. Quod enim pastóribus p gregum suórum custódia vi lántibus nuntiávit Angelus

etiam nostrum implévit audítum : et ídeo Dominícis óvibus præsumus, quia verba divínitus édita cordis aure servámus: tamquam et in hodiérna festivitáte dicátur : Evangelizo vobis gáudium magnum, quod erit omni pópulo, quia natus est vobis hódie Salvátor, qui est Christus Dóminus, in civitáte David.

℟. Beáta víscera Maríæ vírginis, quæ portavérunt ætérni Patris Fílium : et beáta úbera, quæ lactavérunt Christum Dóminum : * Qui hódie pro salúte mundi de Vírgine nasci dignátus est. ℣. Dies sanctificátus illúxit nobis : venite Gentes, et adoráte Dóminum. Qui hódie. Glória Patri. Qui hódie.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 2. In illo témpore : Erat Joseph, et Maria Mater Jesu miránes super his, quæ dicebántur de illo. Et réliqua.

Homilia sancti Ambrósii Episcopi.

Lib. 2. *in cap.* 2. *Lucæ, prope finem.*

Vidus úberem in omnes grátiam Dómini generatióne diffúsam, et prophétiam incredulis negátam esse, non justis. Vidit et Simeon prophétat, in ruinam et resurrectiónem plurórum venisse Dóminum Jesum Christum, ut justórum, quorúmque mérita discérnat : et pro nostrórum qualitáte factórum, judex verus et justus aut supplícia decérnat, aut præmia.

℟. Verbum caro factum est, et habitávit in nobis : * Et vidimus glóriam ejus, glóriam quasi unigéniti a Patre, plenum grátiæ et veritátis. ℣. Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil. Et.

Lectio viii.

Et tuam ipsíus ánimam pertransíbit gládius. Nec littera, nec história docet, ex hac vita Maríam corporális necis passióne migrásse. Non enim ánima, sed corpus materiáli gládio transverberátur. Et ídeo prudéntiam Maríæ haud ignáram mystérii cœléstis osténdit. Vivum énim verbum Dei et válidum, et acútius omni gládio acutíssimo, pénetrans usque ad divisiónem ánimæ et spíritus, ártuum quoque et medullárum, cogitatiónes cordis et secréta scrutátur animórum, quia nuda et apérta sunt ómnia Dei Fílio, quem conscientiæ secréta non fállunt.

℟. O Regem cœli, cui tália famulántur obséquia! stábulo pónitur, qui cóntinet mundum : * Jacet in præsépio, et in cœlis regnat. ℣. Natus est nobis hódie salvátor, qui est Christus Dóminus, in civitáte David. Jacet in præsépio. Glória Patri. Jacet.

Lectio ix.

Prophetavit ítaque Símeon, prophetáverat virgo, pro-

phetáverat copuláta conjúgio, prophetáre débuit étiam vídua, ne qua aut professio deésset, aut sexus. Et ideo Anna et stipéndiis viduitátis, et móribus talis indúcitur, ut digna plane fuísse credátur, quæ Redemptórem ómnium venísse nuntiáret. Cujus mérita cum álibi descripsérimus, cum víduas hortarémur, hoc loco, quóniam ad ália properámus, non putámus iteránda.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. t. 2. Quem vidístis * pastóres, dícite, annuntiáte nobis, in terris quis appáruit? Natum vídimus, et choros Angelórum collaudántes Dóminum, allelúia, allelúia.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis*, p. 17.

Ant. t. 2. Génuit puérpera * Regem, cui nomen ætérnum, et gáudia matris habens cum virginitátis honóre : nec primam símilem visa est, nec habére sequéntem, allelúia.

Ant. t. 7. Angelus ad pastóres * ait : Annúntio vobis gaúdium magnum : quia natus est vobis hódie Salvátor mundi, allelúia.

Ant. t. 7. Facta est * cum Angelo multitúdo cœléstis exércitus laudántium Deum, et dicéntium : Glória in excélsis Deo, et in terra pax homínibus bonæ voluntátis, allelúia.

Ant. t. 8. Párvulus fílius * hódie natus est nobis, et vocábitur Deus, Fortis, allelúia, allelúia.

CAPITULUM. *Galat.* 4.

FRATRES, Quanto témpore hæres párvulus est, nihil differt a servo, cum sit Dóminus ómnium : sed sub tutóribus et actóribus est usque ad præfinitum tempus a patre.

Hymnus, A Solis ortus cárdine, *p.* 219.

℣. Verbum caro factum est, allelúia. ℟. Et habitávit in nobis, allelúia.

Ad Bened. Ant. t. 8. Dum médium siléntium * tenérent ómnia, et nox in suo cursu médium iter perágeret, omnípotens sermo tuus Dómine a regálibus sédibus venit, allelúia.

ORATIO.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, dírige actus nostros in beneplácito tuo : ut in nómine dilécti Fílii tui mereámur bonis opéribus abundáre. Qui tecum vivit et regnat.

Et fit Commemoratio de Octava Nativitatis, et aliis Octavis, ut supra post nonam Lectionem sancti Thomæ, p. 214.

AD PRIMAM.

Ant. Quem vidístis.

Capitulum. Regi sæculórum, *p.* 26.

℟. *br.* Christe Fili Dei vivi, * Miserére nobis. ℣. Qui natus es de María vírgine.

Ad Absolutionem Capituli dicitur Capitulum Nonæ, ut infra.

AD TERTIAM.

Ant. Génuit puérpera.

Capitulum, Fratres, Quanto témpore, *ut supra, ad Laudes.*

℟. *br.* Verbum caro factum est, * Allelúia, allelúia. Verbum. ℣. Et habitávit in nobis. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Verbum.

℣. Ipse invocábit me, allelúia. ℟. Pater meus es tu, allelúia.

AD SEXTAM.

Ant. Angelus ad pastóres.

CAPITULUM. *Galat.* 4.

At ubi venit plenitúdo témporis, misit Deus Filium suum factum ex muliere, factum sub lege, ut eos qui sub lege erant, redimeret : ut adoptiónem filiórum recipeámus.

℟. *br.* Notum fecit Dóminus, * Allelúia, allelúia. Notum. ℣. Salutáre suum. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Notum.

℣. Vidérunt omnes fines terræ, allelúia. ℟. Salutáre Dei nostri, allelúia.

AD NONAM.

Ant. Párvulus filius.

CAPITULUM. *Galat.* 4.

Itaque jam non est servus, sed filius : quod si filius, et hæres per Deum.

℟. *br.* Vidérunt omnes fines terræ, * Allelúia, allelúia. Vidérunt. ℣. Salutáre Dei nostri. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Vidérunt omnes.

℣. Verbum caro factum est, allelúia. ℟. Et habitávit in nobis, allelúia.

IN II VESPERIS.

Ant., Psalmi, Capitulum, et Hymnus ut supra in primis Vesperis, p. 245.

℣. Verbum caro factum est, allelúia. ℟. Et habitávit in nobis, allelúia.

Ad Magnif. Ant. Puer Jesus * proficiébat ætáte et sapiéntia coram Deo et homínibus.

Oratio, Omnipotens sempitérne Deus, *ut supra, ad Laudes.*

Et fit Comm. de Octava Nativitatis, et aliis Octavis, ut supra in primis Vesperis, p. 246.

Si dies post Festum S. Thomæ fuerit Sabbatum, Officium fit de Octava Nativitatis hoc modo. In secundis Vesperis S. Thomæ omnia dicuntur sicut in secundis Vesperis diei Nativitatis, p. 220 (*sed non duplicantur Ant.*) *et post Orationem Nativitatis fit Commemoratio S. Thomæ, deinde S. Stephani, et aliarum Octavarum, ut supra post Orationem Dominicæ*, p. 246.

Ad Matutinum omnia dicuntur sicut in die Nativitatis, p. 207, *præter Lectiones primi et secundi Nocturni, et Responsoria, quæ dicuntur ut supra in Dominica*, p. 247, *et Lectiones tertii Nocturni, quæ dicuntur ut infra.*

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

LECTIO VII. *Cap.* 2. *b*

In illo témpore : Pastóres loquebántur ad ínvicem : Trans-

cámus usque Béthlehem, et videámus hoc verbum, quod factum est, quod Dóminus osténdit nobis. Et venérunt festinántes. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Episcopi,

Lib. 2. in cap. 2. Lucæ, circa médium.

VIDES festináre pastóres. Nemo enim cum desídia Christum requírit. Vides pastóres Angelo credidísse; et tu Patri, Fílio, Spíritui sancto, Angelis, Prophétis, et Apóstolis, crédere non vis? Vide, quam signánter Scriptúra singulórum líbret moménta verbórum. Festínant, inquit, Verbum vidére. Etenim cum caro Dómini vidétur, verbum vidétur, quod est Fílius.

℟. Verbum caro factum est, et habitávit in nobis: * Et vídimus glóriam ejus, glóriam quasi unigéniti a Patre, plenum grátiæ et veritátis. ℣. Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil. Et vidimus.

LECTIO VIII.

NON mediocre fidei tibi hoc videátur exémplum, quod vilis sit persóna pastórum. Certe quo vílior ad prudéntiam, eo pretiósior ad fidem. Non gymnásia choris referta sapiéntum, sed plebem Dóminus simplicem requisívit, quæ phaleráre audita, et fucáre nesciret. Simplicitas enim quæritur, non ambítio desideratur.

℟. O Regem cœli, cui tália famulántur obséquia! stábulo pónitur, qui cóntinet mundum: * Jacet in præsépio, et in cœlis regnat. ℣. Natus est nobis hódie Salvátor, qui est Christus Dóminus, in civitáte David. Jacet. Glória Patri. Jacet.

LECTIO IX.

NEC contemnénda putes quasi vília verba Pastórum. A pastóribus enim Maria fidem cólligit. A pastóribus pópulus ad Dei reveréntiam congregátur. Miráti étiam sunt omnes qui audiérunt, de iis quæ dicebántur a pastóribus ad ipsos. Maria autem conservábat ómnia verba hæc, cónferens in corde suo. Discámus sanctæ Vírginis in ómnibus castitátem, quæ non minus ore pudica quam córpore, argumenta fidei conferébat in corde.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

Ad Laudes omnia dicuntur sicut in Nativitate, p. 219, *et post Orationem fit Commemoratio de S. Stephano; et reliquis Octavis, ut supra post nonam Lectionem S. Thomæ,* p. 244.

Ad Horas omnia dicuntur sicut in Nativitate Domini, p. 220.

Ad Vesperas, Ant. Tecum principium, *cum reliquis Antiphonis et Psalmis de Nativitate,* p. 220. *Et Antiphonæ duplicantur. Capitulum et réliqua de S. Silvestro.*

Si Festum S. Silvestri

nerit in Dominica, agitur de Festo cum Commemor. Dominicæ in primis Vesperis et Laudibus ante Commemor. omnium Octavarum, et IX *Lectio erit de Homilia Dominicæ*, p. 249.

IN FESTO S. SILVESTRI
PAPÆ ET CONFESSORIS.

Duplex.

A Capitulo omnia de Communi Confessoris Pontificis, p. xlix.

ORÁTIO.

DA, quæsumus omnípotens Deus : ut beáti Silvéstri Confessóris tui atque Pontifícis veneránda solémnitas, et devotiónem nobis áugeat, et salútem. Per Dóminum.

Deinde fit Commemoratio de Octavis, ut supra post Orationem Dominicæ, p. 246.

AD MATUTINUM.

Omnia de Communi Confessoris Pontificis, p. 1, *præter Lectiones et Orationem.*

IN I NOCTURNO.

De Epístola ad Romános.

LECTIO I. *Cap.* 2.

PROPTER quod inexcusábilis es, ô homo omnis, qui júdicas. In quo enim júdicas álterum, teipsum condémnas, eadem enim agis quæ júdicas. Scimus enim quóniam judícium Dei est secúndum veritátem in eos, qui tália agunt. Existímas autem hoc, ô homo, qui júdicas eos qui tália agunt, et facis ea, quia tu effúgies judícium Dei? An divítias bonitátis ejus, et patiéntiæ, et longanimitátis contémnis? ignóras quóniam benignitas Dei ad pœniténtiam te addúcit?

℟. Euge serve bone et fidélis : quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam : * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra.

LECTIO II.

SECUNDUM autem durítiam tuam, et impœnitens cor, thesaurízas tibi iram in die iræ, et revelatiónis justi judícii Dei, qui reddet unicuique secúndum ópera ejus : iis quidem, qui secúndum patiéntiam boni óperis, glóriam, et honórem et incorruptiónem quærunt, vitam ætérnam : iis autem, qui sunt ex contentióne, et qui non acquiéscunt veritáti, credunt autem iniquitáti, ira et indignátio.

℟. Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo :* Ideo jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam. ℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi, et testaméntum suum confirmávit super caput ejus. Ideo.

LECTIO III.

TRIBULATIO et angústia in omnem ánimam hóminis operántis malum, Judæi primum, et Græci; glória autem et honor et pax omni operánti bonum, Judæo primum, et Græco : non enim est accéptio personárum apud Deum. Qui-

cúmque enim sine lege peccavérunt, sine lege peribunt: et quicúmque in lege peccavérunt, per legem judicabúntur. Non enim auditóres legis justi sunt apud Deum, sed factóres legis justificabúntur.

℟. Jurávit Dominus, *p.* liij.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

SILVESTER Románus, patre Rufino, a prima ætáte óperam dédit Cyríno presbytero: cujus doctrínam et mores egregie imitátus, trigésimum annum agens, Présbyter sanctæ Románæ Ecclésiæ a Marcellino Pontifice creátur. Quo in múnere cum omni laude cléricis áliis antecélleret, in Melchiádis póstea locum succéssit, Imperatóre Constantino. Cui Imperatóri, cum lepræ curándæ causa, sibi ex infántium sánguine, medicórum consílio, bálneum parári jussísset, sancti Apóstoli Petrus et Paulus in quiéte apparuérunt, præcipiéntes ei, ut si ex lepra liberári vellet, omíssa ímpii bálnei immanitáte, Silvéstrum in Sorácte monte latitántem accérseret: a quo salutári lavácro recreátus, in omni ditióne Románi Impérii templa Christiáno more ædificári imperáret: sublatísque inánium deórum simulácris, vero Deo cultum adhibéret. Constantínus ígitur, cœléstibus mónitis obtémperans. Silvéstrum diligentíssime conquisítum vocat: a quo, Apostolórum imágines recognóscens, baptísmo sanátur: et ad tuéndam, propagandámque Christi religiónem inflammátur.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil proficiet ínimicus in eo, et filius iniquitátis non nocébit ei. Manus enim.

LECTIO V.

ITAQUE auctóre Silvéstro multas Basílicas ædificávit, quas sacris imagínibus, donísque, ac munéribus magnificentíssimis exornávit: facultáte étiam data Christiánis, quod ántea negátum erat, públice templa extruéndi. Hoc Pontifice hábita sunt duo Concília: Nicænum, ubi præsidéntibus ejus Legátis, præsénteque Constantino, et trecéntis decem et octo Episcopis, sancta et Cathólica Fides explicáta est, Ario ejúsque sectatóribus condemnátis: quam étiam Synodum confirmávit, peténtibus Concilii Pátribus univérsis: et Románum, in quo interfuére ducénti octoginta quátuor Episcopi, ubi íterum Arius condemnátus est.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi electum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus enim.

LECTIO VI.

MULTA item decréta fecit Ecclésiæ Dei utília: in hi

Ut a solo Episcopo Chrisma conficerétur : Ut Presbyter chrísmate baptizáti summum linéret vérticem : Ut Diacóni dalmáticis in Ecclésia, et palla linóstima ad lævam uteréntur : Ut in líneo tantum velo sacrifícium altáris conficerétur. Præscripsit tempus ómnibus, qui Ordinibus initiáti essent, exercéndi síngulos Ordines in Ecclésia, ántequam quisque ad altiórem gradum ascénderet : Ut láicus clérico non inférret crimen : Ne cléricus apud profánum júdicem causam diceret. Sábbati, et Dominici diéi nómine reténto, réliquos hebdómadæ dies Feriárum nómine distinctos, ut jam ante in Ecclésia vocári cœperant, appellári vóluit; quo significarétur, quotidie cléricos, abjécta ceterárum rerum cura, uni Deo prorsus vacáre debére. Huic cœléstі prudéntiæ, qua Ecclésiam administrábat, insignis vitæ sánctitas, et benignitas in páuperes perpétuo respóndit. Quo in género provídit, ut cléricis copiósis egéntes conjúngeret : et sacris vírginibus, quæ ad victum necessária essent, suppeditaréntur. Vixit in Pontificátu ánnos vigínti unum, menses décem, diem unum; Sepúltus est in Cæmetério Priscillæ, via Salária. Fecit Ordinatiónes sétem mense Decémbri, quibus creávit Presbyteros quadragínta duos, Diáconos vigínti quinque, Episcopos per divérsa loca sexaginta quinque.

℟. Iste est qui ante, *p.* lvj.

In III Nocturno Homilia in Evang. Sint lumbi vestri præcíncti, *ut in Comm. Confessoris non Pontificis, primo loco*, p. lxxvj.

Responsoria de Communi Confessoris Pontificis, p. lviij.

Reliqua omnia usque ad Vesperas sumuntur de Communi Confessoris Pont., p. lix.

Et in fine Laudum fit Comm. de Octavis, ut supra post nonam Lect. S. Thomæ, p. 244.

IN CIRCUMCISIONE DOMINI
Et Octava Nativitatis.
Duplex.

AD VESPERAS.

Ant. O admirábile commércium, *cum reliquis de Laudibus*, p. 264.

Psalm. Dixit Dóminus. Laudáte púeri. Lætátus sum. Nisi Dóminus. Lauda Jerúsalem, *ut in Festis B. M. per annum*, p. cxxxviij.

CAPITULUM. *Tit.* 2. c

APPARUIT grátia Dei Salvatóris nostri ómnibus homínibus, erúdiens nos, ut abnegántes impietátem, et sæculária desidéria, sóbrie, et juste, et pie vivámus in hoc sæculo.

HYMNUS.

JESU Redémptor ómnium,
Quem lucis ante originem
Parem patérnæ glóriæ
Pater suprémus édidit.

Tu lumen et splendor Patris,
Tu spes perénnis ómnium,
Inténde quas fundunt preces
Tui per orbem sérvuli.

Meménto, rerum Cónditor,

Nostri quod olim córporis,
Sacráta ab alvo Virginis.
Nascéndo, formam súmpseris.

Testátur hoc præsens dies
Currens per anni circulum,
Quod solus e sinu Patris
Mundi salus advéneris.

Hunc astra, tellus, æquora,
Hunc omne quod cœlo subest,
Salútis Auctórem novæ
Novo salútat cántico.

Et nos, beáta quos sacri
Rigávit unda Sánguinis,
Natális ob diem tui,
Hymni tribútum sólvimus.

Jesu tibi sit glória,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.

Amen.

℣. Verbum caro factum est, allelúia. ℟. Et habitávit in nobis, allelúia.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Propter nimiam charitátem suam, qua diléxit nos Deus, Fílium suum misit in similitúdinem carnis peccáti, allelúia.

ORATIO.

DEUS, qui salútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcúnda, humáno géneri præmia præstitísti : tríbue quæsumus; ut ipsam pro nobis intercedére sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. Qui tecum.

Et nulla fit Commemoratio.

AD MATUTINUM.

Invitat. Christus natus est nobis : * Veníte, adorémus.

Psalm. Veníte, exultémus, *p.* 2.

Hymnus. Jesu Redémptor, *ut* p. 255.

IN I NOCTURNO.

Ant. t. 8. *f* Dóminus dixit * ad me : Filius meus es tu, ego hódie génui te.

PSALMUS 2.

QUARE fremuérunt Gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt Reges terræ, et príncipes convenérunt in unum, * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus vincula eórum : * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis irridébit eos : * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me : * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hæreditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Réges eos in virga férrea, * et tamquam vas figuli confríges eos.

Et nunc reges intelligite : * erudímini qui judicátis terram.

Servite Dómino in timóre : * et exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.

Ant. Dóminus dixit ad me : Fílius meus es tu, egò hódie génui te.

Ant. t. 8. *f* In sole pósuit * tabernáculum suum : et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo.

PSALMUS 18.

CŒLI enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum : * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum : * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo.

Exultávit ut gigas ad curréndam viam : * a summo cœlo egréssio ejus :

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus : * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas : * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda : * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus pérmanens in sæculum sæculi : * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum : * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit ? ab occúltis meis munda me : * et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero : * et emundábor a delicto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei : * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.

Ant. In sole pósuit tabernáculum suum : et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo.

Ant. t. 8. *f* Elevámini * portæ æternáles, et introíbit rex glóriæ.

PSALMUS 23.

DOMINI est terra, et plenitúdo ejus : * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum : * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini ? * aut quis stabit in loco sancto ejus ?

Innocens mánibus, et mundo corde, * qui non accépit in

vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino : * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ ætemáles : * et introibit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens : Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ ætemáles : * et introibit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Elevámini portæ ætemáles, et introibit rex glóriæ.

℣. Tamquam sponsus. ℟. Dóminus procédens de thálamo suo.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio I. *Cap.* 3 *et* 4.

Quid ergo ámplius Judæo est? aut quæ utilitas circumcisiónis? multum per omnem modum. Primum quidem : quia crédita sunt illis elóquia Dei. Quid enim si quidam illórum non credidérunt? Numquid incredúlitas illórum fidem Dei evacuábit? Absit. Est autem Deus verax : omnis autem homo mendax, sicut scriptum est : Ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cum judicáris. Si autem iníquitas nostra justitiam Dei comméndat, quid dicémus? Numquid iníquus est Deus, qui infert íram? (secúndum hóminem dico.) Absit. Alióquin quómodo judicábit Deus hunc mundum?

℟. Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi : ecce de quo dicébam vobis, Qui post me venit, ante me factus est : * Cujus non sum dignus corrigiam calceaménti sólvere. ℣. Qui de terra est, de terra lóquitur, qui de cœlo venit, super omnes est. Cujus non sum dignus.

Lectio II.

An Judæórum Deus tantum? Nonne et Géntium? Immo et Géntium. Quóniam quidem unus est Deus qui justificat circumcisiónem ex fide, et præpútium per fidem. Legem ergo destrúimus per fidem? Absit : sed legem statúimus. Quid ergo dicémus invenísse Abraham patrem nostrum secúndum carnem? Si enim Abraham ex opéribus justificátus est, habet glóriam, sed non apud Deum. Quid enim dicit Scriptúra? Crédidit Abraham Deo : et reputátum est illi ad justitiam. Ei autem, qui operátur, merces non imputátur secúndum grátiam, sed secúndum débitum. Ei vero, qui non operátur, credénti autem in eum qui justificat ímpium, reputátur fides ejus ad justítiam secúndum propósitum grátiæ Dei. Sicut et David dicit beati-

túdinem hóminis, cui Deus accépto fert justítiam sine opéribus : Beáti, quorum remíssæ sunt iniquitátes, et quorum tecta sunt peccáta.

℟. Dies sanctificátus illúxit nobis : venite gentes, et adoráte Dóminum : * Quia hódie descéndit lux magna in terris. ℣. Hæc dies quam fecit Dóminus, exultémus, et lætémur in ea. Quia.

LECTIO III.

BEATITUDO ergo hæc in circumcisióne tantum manet, an étiam in præpútio? Dicimus enim quia reputáta est Abrahæ fides ad justítiam. Quómodo ergo reputáta est, in circumcisióne, an in præpútio? Non in circumcisióne, sed in præpútio. Et signum accépit circumcisiónis, signáculum justitiæ fidei, quæ est in præpútio : ut sit pater ómnium credéntium per præpútium, ut reputétur et illis ad justítiam : et sit pater circumcisiónis non iis tantum, qui sunt ex circumcisióne, sed et iis, qui sectántur vestígia fidei, quæ est in præpútio patris nostri Abrahæ.

℟. Benedictus qui venit in nómine Dómini, Deus Dóminus et illúxit nobis : * Allelúia, allelúia. ℣. Hæc dies quam fecit Dóminus, exultémus et lætémur in ea. Allelúia. Glória Patri. Allelúia.

IN II NOCTURNO.

Ant. t. 1. r Speciósus * forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis.

PSALMUS 44.

ERUCTAVIT cor meum verbum bonum : * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis : * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime.

Spécie tua, et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.

Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam : * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi : * virga directiónis virga regni tui.

Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem : * proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis : * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto : * circúmdata varietáte.

Audi fília, et vide, et inclína aurem tuam : * et oblíviscere pópulum tuum, et domum patris tui.

Et concupíscet Rex decórem tuum : * quóniam ipse est Dó-

minus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur, omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intus, * in fímbriis aúreis circumamicta varietátibus.

Adducéntur Regi vírgines post eam : * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia et exultatióne : * adducéntur in templum Régis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii : * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne et generatiónem.

Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum, * et in sæculum sæculi.

Ant. Spécio̍sus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis.

Ant. t. 7. Homo natus * est in ea, et ipse fundávit eam Altíssimus.

PSALMUS 86.

FUNDAMENTA ejus in móntibus sanctis : * diligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * civitas Dei.

Memor ero Rahab et Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthiopum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet : Homo, et homo natus est in ea : * et ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et príncipum, * horum, qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Ant. Homo natus est in ea, et ipse fundávit eam Altíssimus.

Ant. t. 5. Exultábunt ómnia ligna * silvárum ante fáciem Dómini, quóniam venit.

PSALMUS 95.

CANTATE Dómino cánticum novum : * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus : * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis : * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii Géntium dæmónia : * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio et pulchritúdo in conspéctu ejus : * sanctimónia, et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dómino glóriam et honórem : * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus : * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra : * dícite in Géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cœli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Ant. Exultábunt ómnia ligna silvárum ante fáciem Dómini, quóniam venit.

℣. Speciósus forma præ fíliis hóminum. ℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis.

Sermo sancti Leónis Papæ.

LECTIO IV.

Sermo 7. de Nativitate Domini.

FESTIVITATIS hodiérnæ, dilectíssimi, verus venerátor est, et pius cultor, qui nec de incarnatióne Dómini áliquid falsum, nec de Deitáte áliquid sentit indignum. Paris enim periculi malum est, si illi aut natúræ nostræ véritas, aut paternæ glóriæ negátur æquálitas. Cum ergo ad intelligéndum sacraméntum nativitátis Christi, qua de matre virgine est ortus, accédimus, abigátur procul terrenárum caligo ratiónum, et ab illumináte fídei óculo mundánæ sapiéntiæ fumus abscédat.

℟. Congratulámini mihi omnes, qui dilígitis Dóminum: * Quia cum essem párvula, plácui Altíssimo, et de meis viscéribus génui Deum et hóminem. ℣. Beátam me dicent omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem respéxit Deus. Quia.

LECTIO V.

DIVINA est enim auctóritas, cui crédimus: divina est doctrina, quam séquimur. Quóniam sive legis testificatióni, sive oráculis Prophetárum, sive Evangélicæ tubæ interiórem admoveámus auditum: verum est, quod Joánnes plenus Spíritu sancto intónuit: In princípio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Hoc erat in princípio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil. Et similiter verum est quod idem prædicátor adjécit: Verbum caro factum est, et habitávit in nobis: et vidimus glóriam ejus, glóriam quasi unigéniti a Patre.

℟. Confirmátum est cor Vírginis, in quo divina mystéria Angelo nuntiánte concépit: tunc speciósum forma præ fíliis hóminum castis suscépit viscéribus: * Et benedícta in ætérnum, Deum nobis prótulit et hóminem. ℣. Domus pudici péctoris, templum repénte fit Dei, intácta nésciens virum, verbo concépit Fílium. Et.

LECTIO VI.

IN utráque ergo natúra idem est Dei Filius, nostra suscípiens, et própria non amíttens:

in hómine hóminem rénovans. in se incommutábilis persevérans. Déitas enim, quæ illi cum Patre commúnis est, nullum detriméntum omnipoténtiæ súbiit, nec Dei formam servi forma violávit : quia summa et sempitérna essèntia, quæ se ad humáni géneris inclinávit salútem, nos quidem in suam glóriam tránstulit, sed quod erat, esse non déstitit. Unde cum Unigénitus Dei minórem se Patre confitétur, cui se dicit æquálem; veritátem in se formæ utriúsque demónstrat : ut et humánam probet imparilitas : et divínam decláret æquálitas.

℣. Benedícta, et venerábilis es virgo Maria, quæ sine tactu pudóris invénta es mater Salvatóris : * Jacébat in præsépio, et fulgébat in cœlo. ℣. Dómine, audívi auditum tuum, et timui : considerávi ópera tua, et expávi : in médio duórum animálium. Jacébat. Glória Patri. Jacébat.

IN III NOCTURNO.

Ant. t. 8. In principio, * et ante sæcula Deus erat Verbum, et ipse natus est hódie Salvátor mundi.

PSALMUS 96.

DOMINUS regnávit, exúltet terra : * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes, et caligo in circúitu ejus : * justitia, et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inímicos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini : * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justitiam ejus : * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes, qui adórant sculptília, et qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum omnes Angeli ejus : * audívit, et lætáta est Sion.

Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua Dómine;

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram : * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui diligítis Dóminum, odíte malum : * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini justi in Dómino : * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. In principio, et ante sæcula Deus erat Verbum, et ipse natus est hódie Salvátor mundi.

Ant. t. 2. Ante lucíferum génitus, * et ante sæcula, Dóminus Salvátor noster hódie nasci dignátus est.

PSALMUS 97.

CANTATE Dómino cánticum novum : * quia mirabilia fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus, * et bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum : * in conspéctu Géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israel.

Vidérunt omnes términi terræ: * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo omnis terra : * cantáte, et exultáte, et psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara et voce psalmi; * in tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspéctu Regis Dómini : * moveátur mare, et plenitúdo ejus; orbis terrárum, et qui hábitant in eo.

Flúmina pláudent manu, simul montes exultábunt a conspéctu Dómini : * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.

Ant. Ante lucíferum génitus, et ante sæcula, Dóminus Salvátor noster hódie nasci dignátus est.

Ant. t. 8. Nato Dómino * Angelórum Chorus canébat, dicens : Salus Deo nostro, sedénti super thronum, et Agno.

PSALMUS 98.

DOMINUS regnávit, irascántur pópuli : * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus : * et excélsus super omnes pópulos.

Confiteántur nómini tuo magno : quóniam terríbile, et sanctum est : * et honor regis judícium díligit.

Tu parásti directiónes : * judícium, et justítiam in Jacob tu fecísti.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabéllum pedum ejus : * quóniam sanctum est.

Móyses et Aaron in sacerdótibus ejus : * et Sámuel inter eos, qui invocant nomen ejus :

Invocábant Dóminum, et ipse exaudiébat eos : * in colúmna núbis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus, * et præcéptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster tu exaudiébas eos : * Deus tu propítius fuísti eis, et ultíscens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte in monte sancto ejus : * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Ant. Nato Dómino Angelórum Chorus canébat, dicens : Salus Deo nostro, sedénti super thronum, et Agno.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúia. ℟. Salutáre suum, allelúia.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

LECTIO VII. *Cap.* 2. *c.*

IN illo témpore : Postquam consummáti sunt dies octo, ut circumcideréture puer, vocátum est nomen ejus Jesus. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Episcopi.

Lib. 2. *in cap.* 2. *Lucæ, circa medium.*

CIRCUMCIDITUR ítaque puer. Quis est iste puer, nisi ille, de quo dictum est: Puer natus est nobis, fílius datus est nobis? Factus est enim sub lege, ut eos, qui sub lege essent, lucrifáceret. Ut sisterent eum Dómino. Quid sit autem in Jerúsalem sisti Dómino, dicerem, nisi in Isaíæ comméntis ante dixíssem. Circumcísus enim vítiis Domínico dignus judicátur obtútu: quia óculi Dómini super justos. Vides omnem legis véteris sériem fuísse typum futúri: nam et circumcísio purgatiónem significat delictórum.

℟. Sancta et immaculáta virginitas, quibus te láudibus éfferam, néscio: * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia quem.

Bened. Divínum auxílium.

LECTIO VIII.

SED quóniam prona quadam cupiditáte peccándi, humánæ carnis et mentis fragilitas inextricabilibus vítiis implicátur, eo per octávum circumcisiónis diem culpæ totius futúra purgátio, resurrectiónis præfigurabátur ætáte. Hoc est enim illud: Quia omne masculinum adapériens vulvam, sanctum Dómino vocábitur. Verbis enim Legis promittebátur Vírginis partus. Et vere sanctus, quia immaculátus. Dénique ipsum esse, qui Lege signétur, in cúmdem modum ab Angelo repetíta verba declárant: Quod nascétur, inquit, Sanctum, vocábitur Fílius Dei.

℟. Nésciens mater virgo virum, péperit sine dolóre, * Salvatórem sæculórum, ipsum Regem Angelórum, sola Virgo lactábat úbere de cœlo pleno. ℣. Domus pudíci péctoris, templum repénte fit Dei: intácta nésciens virum, verbo concépit Fílium. Salvatórem. Glória Patri. Salvatórem.

LECTIO IX.

SOLUS enim per ómnia ex natis de fémina sanctus Dóminus Jesus, qui terrénæ contágia corruptélæ immaculáti partus novitáte non sénserit, et cœlésti majestáte depúlerit. Nam si litteram sequámur: quómodo sanctus omnis másculus, cum multos sceleratíssimos fuísse non láteat? Numquid sanctus Achab? Numquid sancti pseudoprophétæ, quos ad Elíæ preces ultor cœléstis injúriæ ignis absúmpsit? Sed ille sanctus, quem in figúra futúri mystérii pia legis divínæ præscripta signábant: eo quod solus sanctæ Ecclésiæ Virginis ad generándos pópulos Dei, immaculátæ fœcunditátis aperíret genitále secrétum.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. t. 6. O admirábile commércium! * Creátor géneris hu-

mini, animátum corpus sumens, de Vírgine nasci dignátus est : et procédens homo sine sémine, largítus est nobis suam Deitátem.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis*, p. 17.

Ant. t. 3. *r* Quando natus est * ineffabiliter ex Vírgine, tunc implétæ sunt Scriptúræ : Sicut plúvia in vellus descendísti, salvum fáceres genus [illegible] : te laudámus Deus

Ant. t. 4. Rubum quem víderat Móyses * incombústum, conservátam agnóvimus tuam laudábilem virginitátem, Dei génitrix intercéde pro nobis.

Ant. t. 1. Germinávit radix Jesse : orta est stella ex Jacob : virgo péperit Salvatórem : te laudámus Deus noster.

Ant. t. 2. Ecce María * genuit nobis Salvatórem, quem Joánnes videns exclamávit, dicens : Ecce Agnus Dei : Ecce qui tollit peccáta mundi, allelúia.

CAPITULUM. *Tit.* 2. *c*

APPARUIT grátia Dei Salvatóris nóstri ómnibus hóminibus, erúdiens nos, ut abnegántes impietátem, et sæculária desidéria, sóbrie, et juste, et pie vivamus in hoc sæculo.

HYMNUS.

A SOLIS ortus cárdine
Ad usque terræ límitem,
Christum canámus Príncipem,
Natum María vírgine.

Beátus auctor sæculi,
Servíle corpus índuit :
Ut carne carnem líberans,
Ne pérderet quos cóndidit.

Castæ paréntis víscera
Cœléstis intrat grátia :
Venter puéllæ bájulat
Secréta, quæ non nóverat.

Domus pudíci péctoris,
Templum repénte fit Dei :
Intácta nésciens virum,
Concépit alvo Fílium.

Enítitur puérpera,
Quem Gábriel prædíxerat,
Quem ventre Matris géstiens,
Baptísta clausum sénserat.

Fœno jacére pértulit :
Præsépe non abhórruit,
Et lacte módico pastus est,
Per quem nec ales ésurit.

Gaudet chorus cœléstium,
Et Angeli canunt Deo;
Palámque fit Pastóribus
Pastor, Creátor ómnium.

Jesu tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

℣. Verbum caro factum est, allelúia. ℟. Et habitávit in nobis, allelúia.

Ad Bened. Ant. t. 8. Mirábile mystérium declarátur hódie, innovántur natúræ, Deus homo factus est : id quod fuit, permánsit, et quod non erat, assúmpsit; non commixtiónem passus, neque divisiónem.

ORATIO.

DEUS, qui salútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte

fœcúnda, humáno géneri præmia præstitísti : tribue quæsumus; ut ipsâm pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum vivit.

AD TERTIAM.

Ant. Quando natus es.

Capitulum, Appáruit grátia, *ut supra, ad Laudes.*

℟. *br.* Verbum caro factum est, * Allelúia, allelúia. Verbum. ℣. Et habitávit in nobis. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Verbum.

℣. Ipse invocábit me, allelúia. ℟. Pater meus es tu, allelúia.

AD SEXTAM.

Ant. Rubum quem víderat Moyses.

CAPITULUM. *Hebr.* 1. *c*

ET : Tu in princípio Dómine terram fundásti, et ópera mánuum tuárum sunt cœli.

℟. *br.* Notum fecit Dóminus, * Allelúia, allelúia. Notum. ℣. Salutáre suum. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Notum.

℣. Vidérunt omnes fines terræ, allelúia. ℟. Salutáre Dei nostri, allelúia.

AD NONAM.

Ant. Ecce María.

CAPITULUM. *Hebr.* 1. *d*

IPSI períbunt, tu autem permanébis, et omnes sicut vestiméntum veteráscent : et velut amictum mutábis eos, et mutabúntur : tu autem idem ipse es, et anni tui non defícient.

℟. *br.* Vidérunt omnes fines terræ, * Allelúia, allelúia. Vidérunt. ℣. Salutáre Dei nostri. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Vidérunt.

℣. Verbum caro factum est, allelúia. ℟. Et habitávit in nobis, allelúia.

AD VESPERAS.

Ant. O admirábile, *cum reliquis de Laudibus*, p. 264.

Psalmi, Capitulum, et Hymnus, ut supra, in I Vesperis, p. 255.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúia. ℟. Salutáre suum, allelúia.

Ad Magnif. Ant. t. 2. Magnum hæreditátis mystérium: Templum Dei factus est úterus nesciéntis virum : non est polútus ex ea carnem assúmens: omnes Géntes vénient, dicéntes : Glória tibi Dómine.

Oratio ut supra, in Laudibus.

Deinde pro S. Stephano.

Ant. Stéphanus autem plenus grátia et fortitúdine faciébat signa magna in pópulo.

℣. Stéphanus vidit cœlos apértos. ℟. Vidit et introívit : beátus homo, cui cœli patébant.

ORATIO.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui primítias Mártyrum in beáti Levítæ Stéphani sánguine dedicásti : tribue quæsumus; ut pro nobis intercéssor existat, qui pro suis étiam per

secutóribus exorávit Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. Qui tecum vivit.

De aliis Octavis in his Vesperis nihil fit.

IN OCTAVA SANCTI STEPHANI.

Duplex.

Omnia dicuntur sicut in die Festi, p. 223, *præter Lectiones et Orationem.*

Et fit Commemoratio de aliis Octavis.

IN I NOCTURNO.

De Actibus Apostolórum.

LECTIO I. *Cap.* 7. *f et* 8.

DURA cervice, et incircumcísis córdibus et áuribus vos semper Spiritui sancto resístitis, sicut patres vestri, ita et vos. Quem Prophetárum non sunt persecúti patres vestri? et occidérunt eos, qui prænuntiábant de advéntu Justi, cujus vos nunc proditóres et homicídæ fuístis : qui accepístis legem in dispositióne Angelórum, et non custodístis. Audiéntes autem hæc, dissecabántur córdibus suis, et stridébant déntibus in eum.

℟. Stéphanus autem plenus grátia et fortitúdine, * Faciébat prodígia, et signa magna in pópulo. ℣. Surrexérunt quidam de synagóga disputántes cum Stéphano, et non póterant resístere sapiéntiæ, et spíritui qui loquebátur. Faciébat.

LECTIO II.

CUM autem esset plenus Spíritu sancto, inténdens in cœlum, vidit glóriam Dei, et Jesum stantem a dextris Dei. Et ait : Ecce video cœlos apértos, et Filium hóminis stantem a dextris Dei. Exclamántes autem voce magna, continuérunt áures suas, et ímpetum fecérunt unanímiter in eum. Et ejiciéntes eum extra civitátem lapidábant; et testes deposuérunt vestiménta sua secus pedes adolescéntis, qui vocabátur Saulus. Et lapidábant Stéphanum invocántem, et dicéntem : Dómine Jesu, súscipe spíritum meum.

℟. Vidébant omnes Stéphanum, qui erant in concílio : * Et intuebántur vultum ejus tamquam vultum Angeli stantis inter illos. ℣. Plenus grátia et fortitúdine faciébat prodígia et signa magna in pópulo. Et.

LECTIO III.

POSITIS autem génibus, clamávit voce magna, dicens : Dómine ne státuas illis hoc peccátum. Et cum hoc dixísset, obdormívit in Dómino. Saulus autem erat consentiens neci ejus. Facta est autem in illa die persecútio magna in Ecclésia, quæ erat Jerosólymis: et omnes dispérsi sunt per regiónes Judææ et Samariæ præter Apóstolos. Curavérunt autem Stéphanum viri timoráti, et fecérunt planctum magnum super eum.

℟. Intuens in cœlum beátus Stéphanus, vidit glóriam Dei, et ait : * Ecce video cœlos

apértos, et Fílium hóminis stántem a dextris virtútis Dei. ℣. Cum autem esset Stéphanus plenus Spíritu sancto, inténdens in cœlum vidit glóriam Dei, et ait. Ecce vídeo. Glória Patri. Ecce vídeo.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustíni Episcopi.

LECTIO IV.

Serm. 2. *de sancto Stephano.*

POST hestérnum festivíssimum diem, quo Salvatóris nostri Christi nobis nativitas illúxit, étiam hodiérnus dies beáti mártyris Stéphani coróna illustrátur. Mártyris illius mérita nulla pars orbis ignórat : passus enim est in ipso princípio Ecclésiæ, id est, in ipsa urbe Jerosólyma. Ibi enim Diáconus ministrávit : et in ipso juventútis flore decórem ætátis suæ sánguine purpurávit. Pássio ejus insígnis est, multúmque mirábilis. Hanc modo de libro Actuum Apostolórum cum legerétur, non solum audívimus, sed étiam óculis spectávimus.

℟. Lapidábunt Stéphanum invocántem et dicéntem : * Dómine Jesu Christe, áccipe spíritum meum : et ne státuas illis hoc peccátum. ℣. Pósitis autem génibus clamávit voce magna, dicens. Dómine Jesu.

LECTIO V.

CHRISTUS ergo caput Mártyrum prior passus est pro nobis, relínquens vobis exémplum, ut sequámini vestígia ejus. Cujus passiónis vestígia prosecútus beatíssimus Stéphanus, confiténdo Christum lapidátus a Judæis, corónam meruit tamquam suo sibi nómine pósitam. Stéphanus enim Græce, Latine coróna appellátur. Jam coróna nomen habébat, et ídeo palmam mártyrii suo nómine præferébat.

℟. Impetum fecérunt unanimiter in eum, et ejecérunt eum extra civitátem, invocántem et dicéntem : * Dómine Jesu, áccipe spíritum meum. ℣. Et testes deposuérunt vestiménta sua secus pedes adolescéntis, qui vocabátur Saulus : et lapidábant Stéphanum invocántem et dicéntem. Dómine.

LECTIO VI.

QUI cum lapidarétur, non solum non expectábat de persecutóribus reportáre vindictam, sed eis pótius a Deo véniam postulábat. Méminerat enim dixísse Dóminum : Mihi vindicta, ego retríbuam, dicit Dóminus. Et íterum : Ne dixeris, Ulciscar me de inimícis meis : sed expécta Dóminum, ut tibi auxílio sit. Expectáre nos jubet Dóminus Deus, ut in die futúræ retributiónis cum sanctis Mártyribus vindicémur.

℟. Impii super justum jactúram fecérunt, ut eum morti tráderent : * At ille gaudens suscépit lápides, ut mererétur accípere corónam glóriæ. ℣. Continuérunt aures suas, et impetum fecérunt unanimiter in

cum. At ille. Glória Patri. At.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 23. *d*

In illo témpore : Dicébat Jesus Scribis et Pharisæis : Ecce ego mitto ad vos Prophétas, et Sapiéntes, et Scribas : et ex illis occidétis, et crucifigétis. Et réliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 4. Comment. in Cap. 23. Matthæi.

Jerusalem, Jerúsalem quæ occidis Prophétas. Jerúsalem, non saxa et ædificia civitátis, sed habitatóres vocat : quam plangit patris affectu, sicut et in álio loco légimus, quod videns eam fléverit. In eo autem quod dicit : Quóties vólui congregáre filios tuos, omnes retro Prophétas a se missos esse testátur. Gallinæ quoque similitúdinem congregántis sub alas pullos suos, in cántico Deuteronómii légimus : Sicut áquila prótegit nidum suum, et super pullos suos desiderávit, expándens alas suas, suscépit eos, et tulit super pennas suas.

℣. Stéphanus servus Dei, quem lapidábant Judæi, vidit cœlos apértos : vidit, et introíbat : * Beátus homo, cui cœli patébant. ℣. Cum igitur saxórum crepitántium túrbine quaterétur, inter æthéreos aulæ cœléstis sinus divína ei cláritas fulsit. Beátus homo.

Lectio viii.

Ecce relinquétur vobis domus vestra desérta. Hoc ipsum ex persóna Jeremiæ jam ante dixerat : Reliqui domum meam, dimísi hæreditátem meam : facta est mihi hæréditas mea quasi spelúnca hyænæ. Desértam Judæórum domum, id est, templum illud quod fulgébat augústius, óculis comprobámus, quia habitatórem Christum pérdidit, et hæreditátem prærípere géstiens occidit hærédem.

℣. Patefáctæ sunt jánuæ cœli Christi mártyri beáto Stéphano, qui in número Mártyrum invéntus est primus : *Et ídeo triúmphat in cœlis coronátus. ℣. Mortem enim, quam Salvátor noster dignátus est pro nobis pati, hanc ille primus réddidit Salvatóri. Et ídeo. Glória Patri. Et ídeo.

Lectio ix.

Dico enim vobis, non me vidébitis ámodo, donec dicátis : Benedictus, qui venit in nómine Dómini. Ad Jerúsalem lóquitur, et ad pópulum Judæórum. Versículum autem istum, quo et párvuli atque lacténtes in ingréssu Jerúsalem Dómini Salvatóris usi sunt, quando dixérunt : Benedictus qui venit in nómine Dómini, Hosánna in excélsis : sumpsit de céntesimo décimo séptimo Psalmo, qui maniféste de advéntu Dómini scriptus est.

Te Deum laudámus. *p.* 16.

AD LAUDES
ET PER HORAS.

Ant. Lapidavérunt, *cum reliquis*, p. 227.

Pro Commemoratione sancti Joannis.

Ant. Iste est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit : beátus Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia.

℣. Hic est discípulus ille, qui testimónium pérhibet de his. ℟. Et scimus quia verum est testimónium ejus.

ORATIO.

ECCLÉSIAM tuam, Dómine, benígnus illústra : ut beáti Joánnis Apóstoli tui et Evangelistæ illumináta doctrínis, ad dona pervéniat sempitérna.

Pro SS. Innocentibus.

Ant. Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquináti: Vírgines enim sunt, et sequúntur Agnum quocúmque íerit.

℣. Heródes irátus occídit multos puéros. ℟. In Béthlehem Judæ civitáte David.

ORATIO.

DEUS, cujus hodiérna die præcónium Innocéntes Martyres non loquéndo, sed moriéndo confessi sunt : ómnia in nobis vitiórum mala mortífica; ut fidem tuam, quam lingua nostra lóquitur étiam móribus vita fateátur. Per.

AD II VESPERAS.

Ant. de Laudibus festi, Lapidavérunt, *cum reliquis*, p. 227.

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis de Dominica*, p. 123, *et ultimi loco, Psalm.* Crédidi, *p.* 127.

Deinde fit de S. Joanne.

CAPITULUM. *Eccli.* 15.

QUI timet Deum, fáciet bona: et qui cóntinens est justitiæ, apprehéndet illam, et obviábit illi quasi mater honorificáta.

HYMNUS.

EXULTET orbis gáudiis : Cœlum resúltet laúdibus :
Apostolórum glóriam
Tellus, et astra cóncinunt.
Vos sæculórum Júdices,
Et vera mundi lúmina,
Votis precámur córdium;
Audite voces súpplicum.
Qui templa cœli claúditis,
Serásque verbo sólvitis;
Nos a reátu nóxios
Solvi jubéte, quæsumus.
Præcépta quorum prótinus
Languor, salúsque séntiunt;
Sanáte mentes lánguidas :
Augéte nos virtútibus :
Ut, cum redibit Arbiter
In fine Christus sæculi,
Nos sempitérni gaúdii
Concédat esse cómpotes.
Jesu tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

℣. Valde honorándus est beátus Joánnes. ℟. Qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit.

Ad Magnif. Ant. t. 1. *f* Iste

est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit : beátus Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia.

Oratio, Ecclésiam tuam, *ut supra,* p. 270.

Pro S. Stephano.

Ant. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti, et fecérunt planctum magnum super eum.

℣. Stéphanus vidit cœlos apértos. ℟. Vidit et introívit : beátus homo, cui cœli patébant.

ORATIO.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui primítias Mártyrum in beáti Levítæ Stéphani sánguine dedicásti : tribue quæsumus; ut pro nobis intercéssor exístat, qui pro suis étiam persecutóribus exorávit Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

Pro SS. Innocentibus.

Ant. Innocéntes pro Christo infántes occísi sunt, ab iníquo rege lacténtes interfécti sunt, quos sequúntur Agnum sine mácula, et dicunt semper : Glória tibi Dómine.

℣. Sub throno Dei omnes sancti clamant. ℟. Víndica sánguinem nostrum Deus noster.

Oratio. Deus, *ut supra,* p. 270.

IN OCTAVA SANCTI JOANNIS.

Duplex.

Omnia dicuntur sicut in die, p. 229, *præter Lectiones.*

IN I NOCTURNO.

De libro Apocalypsis beáti Joánnis Apóstoli.

LECTIO I. *Cap.* 4.

POST hæc vidi : et ecce óstium apértum in cœlo, et vox prima quam audivi tamquam tubæ loquéntis mecum, dicens : Ascénde huc, et osténdam tibi quæ opórtet fieri post hæc. Et statim fui in spíritu : et ecce sedes pósita erat in cœlo, et supra sedem sedens. Et qui sedébat, símilis erat aspéctui lápidis jáspidis et sárdinis : et iris erat in circúitu sedis, símilis visióni smarágdinæ. Et in circúitu sedis sedília vigínti quátuor : et super thronos vigínti quátuor senióres sedéntes, circumamicti vestiméntis albis, et in capítibus eórum corónæ áureæ.

℟. Valde honorándus est beátus Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit : * Cui Christus in cruce matrem vírginem vírgini commendávit. ℣. Virgo est eléctus a Dómino, atque inter céteros magis diléctus. Cui Christus.

LECTIO II.

ET de throno procedébant fúlgura, et voces, et tonítrua : et septem lámpades ardéntes ante thronum, qui sunt septem Spíritus Dei. Et in conspéctu sedis tamquam mare vítreum símile crystállo : et in médio sedis, et in circúitu sedis, quátuor animália plena óculis ante et retro. Et ánimal primum símile léoni, et secún-

dum ánimal símile vítulo, et tértium ánimal habens fáciem quasi hóminis, et quartum ánimal símile áquilæ volánti. Et quátuor anımália, síngula eórum habébant alas senas : et in circúitu, et intus plena sunt óculis.

℟. Hic est discípulus ille, qui testimónium pérhibet de his, et scripsit hæc : * Et scimus quia verum est testimónium ejus. ℣. Fluénta Evangélii de ipso sácro Dominici péctoris fonte potávit. Et scimus.

Lectio iii.

Et réquiem non habébant die ac nocte, dicéntia : Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus omnípotens, qui erat, et qui est, et qui ventúrus est. Et cum darent illa animália glóriam et honórem, et benedictiónem sedénti super thronum, vivénti in sæcula sæculórum, procidébant viginti quátuor senióres ante sedéntem in throno, et adorábant vivéntem in sæcula sæculórum, et mittébant corónas suas ante thronum, dicéntes : Dignus es Dómine Deus noster accípere glóriam, et honórem, et virtútem : quia tu creásti ómnia, et propter voluntátem tuam erant, et creáta sunt.

℟. Hic est beatíssimus Evangelista et Apóstolus Joánnes, * Qui privilégio amóris præcípui, céteris áltius a Dómino méruit honorári. ℣. Hic est discípulus ille quem diligébat Jesus, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit. Qui privilégio. Glória Patri. Qui privilégio.

IN II NOCTURNO.

Ex Tractátu sancti Augustini Episcopi in Joánnem.

Lectio iv.

Tractatu 36.

In quátuor Evangéliis, vel pótius quátuor libris unius Evangélii sanctus Joánnes Apóstolus non immérito secúndum intelligéntiam spirítalem áquilæ comparátus, áltius multóque sublímius áliis tribus erexit prædicatiónem suam : et in ejus erectióne étiam corda nostra érigi vóluit. Nam céteri tres Evangelistæ tamquam cum hómine Dómino in terra ámbulant, et de divinitáte ejus pauca dixérunt : istum autem quasi pigúerit in terra ambuláre, sic ut ipse exórdio sui sermónis intónuit, eréxit se non solum super terram, et super omnem ámbitum aéris et cœli, sed super omnem étiam exércitum Angelórum, omnémque constitutiónem invisibilium potestátum : et pervénit ad eum, per quem facta sunt ómnia, dicéndo : In princípio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum.

℟. Qui vícerit, fáciam illum colúmnam in templo meo, dicit Dóminus : * Et scribam super eum nomen meum, et nomen civitátis novæ Jerúsalem. ℣. Vincénti dabo édere de ligno vitæ, quod est in paradiso Dei mei. Et scribam.

LECTIO V.

Huic tantæ sublimitáti principii étiam cétera cóngrua prædicávit, et de Dómini divinitáte, quómodo nullus áliús, est locútus : hoc ructábat, quod biberat. Non enim sine causa de illo in isto ipso Evangélio narrátur, quia et in convívio super pectus Dómini discumbébat. De illo ergo péctore in secréto bibébat, sed quod in secréto bibit, in manifésto eructávit : ut pervéniat ad omnes Gentes non solum incarnátio Filii Dei, pássio, et resurréctio . sed étiam quod erat ante incarnatiónem únicus Patri, Verbum Patris, coætérnus genéránti, æquális ei, a quo missus est.

℣. Diligébat autem eum Jesus, quóniam speciális prærogativa castitátis, amplióri dilectióne fécerat dignum,* Quia virgo eléctus ab ipso, virgo in ævum permánsit. ℣. In cruce étiámque moritúrus huic matrem suam vírginem vírgini commendávit. Quia virgo.

LECTIO VI.

QUIA ipse est Joánnes, sublímium prædicátor, et lux intérnæ atque ætérnæ fixis oculis contemplátor. Dicúntur étiam et pulli aquilárum a patribus sic probári, patris scílicet ungue suspéndi, et rádiis solis oppóni. Qui firme contemplátus fúerit, fílius agnóscitur : si ácie palpitáverit, tanquam adulterinus ab unitate dimittitur. Jam ergo vidéte, quam sublímia loqui débuit, qui est áquilæ comparátus : et tamen étiam nos humi repéntes, infirmi, et vix ullius momenti inter hómines, audémus tractáre ista, et ista expónere : et putámus nos aut cápere posse cum cogitámus, aut capi dum dicimus.

℣. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intelléctus. ℣. Jucunditátem et exultatiónem thesaurizávit super eum. Et implévit. Glória Patri. Et implévit.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

LECTIO VII. *Cap.* 21. *d*

IN illo témpore : Dixit Jesus Petro : Séquere me. Convérsus Petrus, vidit illum discípulum, quem diligébat Jesus, sequéntem. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 87. *in Joannem, circa medium.*

CUM magna Christus Petro communicásset, orbis terárum curam demandásset, mártyrium prædixísset, et majórem erga eum dilectiónem testátus esset : cum vellet Petrus Joánnem sócium et collégam, inquit : Hic autem quid? Numquid eámdem viam aggrediétur? Et quemádmodum in cœna interrogáre non ausus, Joánnem suffécit : ita nunc vicem reddit, arbitrátus eum velle, sed non audére de se

sciscitári. Tum Christus : Si eum volo manére donec véniam, quid ad te?

℟. In illum diem suscípiam te servum meum, et ponam te sicut signáculum in conspéctu meo : * Quóniam ego elégi te, dicit Dóminus. ℣. Esto fidélis usque ad mortem, et dabo tibi corónam vitæ. Quóniam.

LECTIO VIII.

NAM cum nímia id charitáte diceret Petrus, nec ab eo dividi vellet, osténdens Christus, quod quantávis eum dilectióne prosequerétur, suam ássequi non posset, inquit : Si eum volo manére, quid ad te? His verbis nos erúdiens, neque doléndum, neque curiósius præter divínam voluntátem investigándum. Nam cum Petrus semper in hujúsmodi interrogatiónes fervéntius prosilíret, íterum ejus fervórem retúndens, quod non sit ultérius inquiréndum, in hunc modum respóndit.

℟. Iste est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit : * Beátus Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia. ℣. Fluénta Evangélii de ipso sacro Dominici péctoris fonte potávit. Beátus Apóstolus. Glória Patri. Beátus Apóstolus.

LECTIO IX.

EXIIT ergo sermo iste inter fratres, quod discípulus ille non móritur : et non dixit ei Jesus, quia non móritur, sed, Si eum volo manére donec véniam, quid ad te? Noli arbitrári, inquit, eódem modo me de vobis disposuisse. Hoc autem dixit, ut intempestívum affléctum, et consuetúdinis desidérium tólleret. Cum enim essent orbis terrárum curam susceptúri, simul ámplius esse non oportébat : magnum enim fuísset mundo detriméntum. Idcirco inquit : Opus suscepísti, id considera, pérfice, labóra, et te certamínibus expóne. Quid ad te, si volo eum manére hic? tu officium tuum cura, et exéquere.

Te Deum laudámus. p. 16.

AD LAUDES.

Ant. Valde honorándus, cum *reliquis*, p. 232.

Capitulum, Hymnus, ℣. et *Ant. ad Benedictus. ibidem.*

Pro Commemoratione sanctorum Innocentium.

Ant. Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquinári; Vírgines enim sunt, et sequúntur Agnum quocúmque ierit.

℣. Heródes irátus occídit multos púeros. ℟. In Béthlehem Judæ civitáte David.

ORATIO.

DEUS, cujus hodiérna die præcónium innocéntes Mártyres non loquéndo, sed moriéndo confessi sunt : omnia in nobis vitiórum mala mortifica; ut fidem tuam, quam lingua nostra lóquitur, étiam móribus vita fateátur. Per Dominum.

Ad Horas omnia ut in die Festi, p. 233.

AD II VESPERAS.

Ant. de Laud. Festi, Valde honorándus, p. 232. *Psalmi ut in secundis Vesperis de Communi Apostolorum*, p. [illegible]. *Capitulum et alia ut in eod.* p. 233, *cum Commemoratione SS. Innocéntium.*

Ant. ℣. *Oratio, ut supra. Laudes.*

IN OCTAVA SS. INNOCENTIUM.

Duplex.

Omnia dicuntur sicut in Festo, p. 235, *præter Lectiones: et omittitur nonum Responsorium, cujus loco dicitur,*

Te Deum laudámus, *p.* 16.

IN I NOCTURNO.

De Epístola ad Romános.

LECTIO I. *Cap.* 5.

JUSTIFICATI ergo ex fide, pacem habeámus ad Deum per Dóminum nostrum Jesum Christum : per quem et habémus accéssum per fidem in grátiam istam, in qua stamus, et gloriámur in spe glóriæ filiórum Dei. Non solum autem; sed et gloriámur in tribulatiónibus sciéntes quod tribulátio patiéntiam operátur, patiéntia autem probatiónem, probátio vero spem, spes autem non confúndit : quia cháritas Dei diffúsa est in córdibus nostris per Spíritum sanctum, qui datus est nobis.

℟. Centum quadragínta quátuor millia, qui empti sunt de terra, hi sunt qui cum muliéribus non sunt coinquináti : * Vírgines enim permansérunt, ídeo regnant cum Deo, et Agnus Dei cum illis. ℣. Isti sunt, qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Vírgines.

LECTIO II.

UT quid enim Christus, cum adhuc infirmi essémus, secúndum tempus pro ímpiis mórtuus est? Vix enim pro justo quis móritur : nam pro bono fórsitan quis áudeat mori? Comméndat autem charitátem suam Deus in nobis : quóniam cum adhuc peccatóres essémus, secúndum tempus Christus pro nobis mórtuus est : multo ígitur magis nunc justificáti in sánguine ipsíus, salvi érimus ab ira per ipsum.

℟. Sub altáre Dei audívi voces occisórum dicéntium : * Quare non defendis sánguinem nostrum? et accepérunt divínum respónsum : adhuc sustinéte módicum tempus, donec impleátur númerus fratrum vestrórum. ℣. Vidi sub altáre Dei ánimas interfectórum propter Verbum Dei, et propter testimónium quod habébant, et clamábant voce magna, dicéntes. Quare.

LECTIO III.

SI enim cum inimici essémus, reconciliáti sumus Deo per mortem Filii ejus : multo magis reconciliáti salvi érimus in vita ipsíus. Non solum autem;

sed et gloriámur in Deo per Dóminum nostrum Jesum Christum, per quem nunc reconciliatiónem accépimus. Proptérea sicut per unum hóminem peccátum in hunc mundum intrávit, et per peccátum mors, et ita in omnes hómines mors pertránsiit, in quo omnes peccavérunt.

℟. Adoravérunt vivéntem in sæcula sæculórum, * Mitténtes corónas suas ante thronum Dómini, Dei sui. ℣. Et cecidérunt in conspéctu throni in fácies suas : et benedixérunt vivéntem in sæcula sæculórum. Mitténtes corónas suas. Glória Patri. Mitténtes corónas suas.

IN II NOCTURNO.

Sermo sancti Augustíni Episcopi.

Lectio iv.

Sermone 1. *de Innocentibus.*

Nascente Dómino luctus cœpit, non cœlo, sed mundo; indicitur mátribus lamentátio, Angelis exultátio, infántibus transmigrátio. Deus est, qui natus est : Innocéntes illi debéntur victima, qui venit damnáre mundi malitiam. Agnélli debent immolári, quia Agnus futúrus est crucifigi, qui tollit peccáta mundi. Sed oves úlulant matres, quia agnos perdunt sine voce balántes. Grande martyrium, crúdele spectáculum. Eximitur machæra, et nulla intérvenit causa : sola stridet invídia, cum qui natus est, nulli fáciat violéntiam. Sed oves cérnimus matres, quæ super agnos lugent. Vox in Rama audita est, plorátus et ululátus magnus. Pignora sunt, non crédita, sed creáta : non depósita, sed expósita.

℟. Effudérunt sánguinem sanctórum velut aquam in circúitu Jerúsalem : * Et non erat qui sepeliret. ℣. Posuérunt mortália servórum tuórum escas volatilibus cœli, carnes sanctorum tuórum bestiis terræ. Et non erat qui sepeliret.

Lectio v.

Testis est ipsa natúra, quæ pugnábat in mártyres, cum tyránnus jactáret infántes. Mater crines cápitis dissipábat quæ ornaméntum cápitis amittébat. Quantis modis infántem volébat abscóndere, et ipse se infántulus publicábat. Nesciébat tacére, quia necdum didicerat formídare. Pugnábat mater, et cárnifex : ille trahébat, illa tenébat : Ad carnificem mater clamábat : Quid séparas a me, quem génui ex me? Uterus génuit, non mansit ille, cum vixit, úbera mea frustra lacte contórquens. Cautе portávi, quem a te video manu crudéli jactári. Modo eum effudérunt viscera mea, et tu elidis ad terram.

℟. Isti sunt sancti qui passi sunt propter te Dómine : vindica eos : * Quia clamant ad te quotidie. ℣. Vindica Dómine sánguinem sanctórum tuórum, qui effúsus est. Quia clamant

LECTIO VI.

ALIA acclamábat mater, cum exáctor latro non compélleret simul occídi cum párvulo matrem : Ut quid me dimittis inánem? Si culpa est, mea est! si non est crímen, junge mortem, et libera matrem. Alia dicébat : Quid quæritis? Unum quæritis, et multos occíditis, et ad unum, qui unus est, attingere non potéstis. Alia contra clamábat : Veni jam, veni Salvátor mundi, quámdiu quæréris? Nullum times : vídeat te miles, et nostros non occídat infántes. Miscebátur lamentátio matrum, et ad cœlum transibat oblátio parvulórum.

℟. Isti sunt, qui non inquinavérunt vestiménta sua : * Ambulábunt mecum in albis, quia digni sunt. ℣. Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquináti : Vírgines enim sunt. Ambulábunt. Glória Patri. Ambulábunt.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO VII. *Cap.* 2. *c*

IN illo témpore : Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph, dicens : Surge, et áccipe púerum, et matrem ejus, et fuge in Ægyptum, et esto ibi usque dum dicam tibi. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Ex Hom. 8 *in Matth. ant. med.*

QUæ cum audísset Joseph, nequáquam passus est scándalum, neque dixit : Incérta ista res est, ac prorsus ambígua. Tu paulo ante dicébas, quia salvábit populum suum, et nunc seípsum quidem non potest de periculis liberáre, sed fuga nobis est necessária, et peregrinátio, ac transmigrátio longínqua. Contrária omnino sunt facta promíssis. Sed horum nihil prorsus oppónit : vir enim erat fidélis; neque reversiónis tempus curióse inquirit, quod útique ab Angelo non signáte fúerat expréssum : sed, Esto ibi, inquit, úsquequo dicam tibi.

℟. Cantábant sancti cánticum novum ante sedem Dei et Agni : * Et resonábat terra in voces eórum. ℣. Hi empti sunt ex homínibus primítiæ Deo et Agno, et in ore ipsórum non est invéntum mendácium. Et.

LECTIO VIII.

VERUM ille nec per ista quidem factus est ségnior, sed obedívit libénter, et crédidit, omnes prorsus tribulatiónes cum gáudio sustinéndo. Enimvéro misércors Deus, mœstis rebus quædam étiam jucúnda permíscuit. Quod certe in Sanctis ómnibus facit, quos neque tribulatiónes, neque jucunditátes sinit habére contínuas : sed tum de advérsis, tum ex prósperis justórum vitam quasi admirábili varietáte contéxit. Quod hic quoque cum fecísse considera.

℟. Vidi sub altáre Dei áni-

mas interfectórum propter Verbum Dei quod habébant, et clara voce dicébant : * Víndica Dómine sánguinem sanctórum tuórum, qui effúsus est. ℣. Sub throno Dei omnes sancti clamant. Vindica. Glória Patri. Vindica.

LECTIO IX.

VIDENDO quippe sanctus Joseph grávidam Vírginem, in conturbatiónem incidit máximam : sed ádfuit repénte Angelus, timórem prorsus extínguens. Deinde videns púerum natum, máxima exultatióne replétus est : sed rursus huic étiam gáudio periculum grande succéssit, cum tota úti que civitas turbarétur : ipse rex fúreret, et ad necem púerum quæreret. Sed et hunc mœrórem ália rursus lætitia subsecúta est, apparítio vidélicet stellæ, et adorátio Magórum. Post hanc quoque jucunditátem, iterum periculum iterúmque formído. Quærit, inquit, Heródes ánimam púeri, et fúgere necésse est, et in longínqua transíre.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

Ad Laudes et per Horas, omnia ut in die Festi, p. 235, *omissis Commemorationibus.*

AD II VESPERAS.

Ant. De Laudibus, p. 239.

Psalm. de Dominica, p. 123. *et loco ultimi, Psalm.* Crédidi, p. 127. *Reliqua ut in die*, p. 240.

Post Orationem SS. Innocentium fit Commemoratio de Vilia Epiphaniæ.

Ant. Puer Jesus proficiébat ætáte et sapiéntia coram Deo et homínibus.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúia. ℟. Salutáre suum, allelúia.

ORATIO.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, dirige actus nostros in beneplácito tuo : ut in nómine dilécti Filii tui mereámur bonis opéribus abundáre.

Deinde fit Commemoratio S. Telesphori Papæ et martyris.

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non timuit : fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

ORATIO.

DEUS, qui nos beáti Telesphóri Mártyris tui atque Pontíficis ánnua solemnitáte lætíficas : concéde propítius; ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.

IN VIGILIA EPIPHANIÆ.

Officium fit Semiduplex.

AD MATUTINUM.

Omnia dicuntur ut in Octava Nativitatis, exceptis Lect. et aliis, quæ infra ponuntur.

IN I NOCTURNO.

De Epístola ad Romános.

LECTIO I. *Cap.* 7.

AN ignorátis, fratres (scientibus enim legem loquor)

quia lex in hómine dominátur quanto témpore vivit? Nam quæ sub viro est múlier, vivénte viro, alligáta est legi: si autem mórtuus fúerit vir ejus, solúta est a lege viri. Igitur, vivénte viro, vocábitur adúltera, si fúerit cum álio viro; si autem mórtuus fúerit vir ejus, liberáta est a lege viri, ut non sit adúltera, si fúerit cum álio viro.

℟. Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi: ecce de quo dicébam vobis: Qui post me venit, ante me factus est: * Cujus non sum dignus corrígiam calceaménti sólvere. ℣. Qui de terra est, de terra lóquitur: qui de cœlo venit, super omnes est. Cujus non.

LECTIO II.

ITAQUE fratres mei, et vos mortificáti estis legi per Corpus Christi, ut sitis altérius, qui ex mórtuis resurréxit, ut fructificémus Deo. Cum enim essémus in carne, passiónes peccatórum, quæ per legem erant, operabántur in membris nostris, ut fructificárent morti. Nunc autem solúti sumus a lege mortis in qua detinebámur, ita ut serviámus in novitáte spiritus, et non in vetustáte litteræ.

℟. Dies sanctificátus illúxit nobis: venite gentes, et adoráte Dóminum: * Quia hódie descéndit lux magna in terris. ℣. Hæc dies quam fecit Dóminus, exultémus et lætémur in ea. Quia.

LECTIO III.

QUID ergo dicémus? lex peccátum est? Absit. Sed peccátum non cognóvi, nisi per legem: nam concupiscéntiam nesciébam, nisi lex diceret: Non concupísces. Occasióne autem accépta, peccátum per mandátum operátum est in me omnem concupiscéntiam. Sine lege enim peccátum mórtuum erat. Ego autem vivébam sine lege aliquándo. Sed cum venísset mandátum, peccátum revíxit.

℟. Benedíctus qui venit in nómine Dómini, Deus Dóminus, et illúxit nobis: * Allelúia, allelúia. ℣. Hæc dies quam fecit Dóminus, exultémus et lætémur in ea. Allelúia. Glória Patri. Allelúia.

IN II NOCTURNO.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

LECTIO IV.

Sermone 13. *de Tempore.*

DOMINUS noster Jesus Christus, fratres charíssimi, qui in ætérnum est cunctórum creátor, hódie de matre nascéndo, factus est nobis Salvátor. Natus est nobis hódie in témpore per voluntátem, ut nos perdúcat ad Patris ætérnitátem. Factus est Deus homo, ut homo fieret Deus: ut panem Angelórum manducáret homo Dóminus Angelórum hódie factus est homo.

℟. Congratulámini mihi omnes qui diligitis Dóminum: * Quia cum essem párvula, plá-

cui Altíssimo, et de meis visc*é*ribus génui Deum et hóminem. ℣. Beátam me dicent omnes generatiónes, quia ancillam húmilem respéxit Deus. Quia cum,

Lectio v.

Hodie impléta est Prophetía illa, quæ dicit : Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum : aperiátur terra, et gérminet Salvatórem. Factus est igitur qui fécerat, ut invenirétur qui perierat. Sic enim in Psalmis homo confitétur : Priúsquam humiliárer, ego peccávi. Peccávit homo, et factus est reus : natus est homo Deus, ut liberarétur reus. Homo ígitur cécidit, sed Deus deseéndit. Cécidit homo miserabíliter, descéndit Deus misericórditer. Cécidit homo per supérbiam, descéndit Deus cum grátia.

℟. Confirmátum est cor Vírginis, in quo divína mystéria Angelo nuntiánte concépit : tunc speciósum forma præ fíliis hóminum castis suscépit viscéribus : * Et benedicta in ætérnum, Deum nobis prótulit et hóminem. ℣. Domus pudici péctoris, templum repénte fit Dei : intácta nésciens virum, verbo concépit Fílium. Et benedicta.

Lectio vi.

O miracula, ò prodígia, fratres mei, natúræ jura mutántur in hómine! Deus násc*i*tur, virgo sine viro gravidátur, viri nésciam sermo Dei marítat : simul facta est mater et vírgo, mater facta, sed incorrúpta, virgo habens fílium, nésciens virum; semper clausa, sed non infœcúnda. Solus enim sine peccáto est natus, quem sine virili compléxu non concupiscéntia carnis, sed obediéntia génuit mentis.

℟. Benedicta, et venerábilis es virgo Maria, quæ sine tactu pudóris invénta es mater Salvatóris : * Jacébat in præsépio, et fulgébat in cœlo. ℣. Dómine audívi auditum tuum, et tímui : considerávi ópera tua, et expávi ; in médio duórum animálium, Jacébat in præsépio. Glória Patri. Jacébat in præsépio.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 2. *d*

In illo témpore ; Defúncto Heróde, ecce Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph in Ægypto, dicens : Surge, et áccipe púerum, et matrem ejus, et vade in terram Israel. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. *Comm. in c.* 2. *Matth.*

Ex hoc loco intelligimus, non solum Heródem, sed et sacerdótes et scribas eódem témpore necem Dómini fuisse meditátos. Qui surgens accépit púerum, et matrem ejus. Non dixit, Accépit fílium suum, et uxórem suam : sed púerum,

et matrem ejus : quasi nutrítus, non marítus.

℟. Sancta et immaculáta virgínitas, quibus te láudibus éferam, néscio : * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia quem cœli.

LECTIO VIII.

AUDIENS autem quod Archeláus regnáret in Judæa pro Heróde patre suo, timuit illo íre. Multi labúntur erróre, propter ignorántiam históriæ, putántes eúmdem esse Heródem, a quo in passióne sua Dóminus irridétur, et qui nunc mórtuus esse referátur. Ergo Heródes ille, qui cum Piláto póstea amicítias fecit, hujus Heródis fílius est, frater Archelái.

℟. Nésciens mater virgo virum, péperit sine dolóre, * Salvatórem sæculórum, ipsum Regem Angelórum sola Virgo lactábat úbere de cœlo pleno. ℣. Domus pudíci péctoris, templum repénte fit Dei : intácta nésciens virum, verbo concépit Fílium. Salvatórem. Glória Patri. Salvatórem.

LECTIO IX.

QUONIAM Nazaræus vocábitur. Si fixum de scriptúris posuísset exémplum, numquam díceret : Quod dictum est per Prophétas, sed simpliciter : Quod dictum est per Prophétam : nunc autem pluráliter Prophétas vocans, osténdit se non verba de Scriptúris sumpsísse, sed sensum. Nazaræus Sanctus interpretátur. Sanctum autem Dóminum futúrum, omnis Scriptúra commémorat.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES
ET PER HORAS.

Ant. t. 6. O admirábile commércium! * Creátor géneris humáni, animátum corpus sumens, de Vírgine nasci dignátus est : et procédens homo sine sémine, largítus est nobis suam Deitátem.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis,* p. 17.

Ant. t. 3. *r* Quando natus es * ineffabíliter ex Vírgine, tunc implétæ sunt Scriptúræ : Sicut plúvia in vellus descendísti, ut salvum fáceres genus humánum : te laudámus Deus noster.

Ant. t. 4. Rubum quem víderat Móyses * incombústum, conservátam agnóvimus tuam laudábilem virginitátem : Dei génitrix intercéde pro nobis.

Ant. t. 1. Germinávit radix Jesse : * orta est stella ex Jacob : Vírgo péperit Salvatórem : te laudámus Deus noster.

Ant. t. 2. Ecce María * génuit nobis Salvatórem : quem Joánnes videns exclamávit, dicens : Ecce Agnus Dei : ecce qui tollit peccáta mundi, allelúia.

CAPITULUM. *Galat.* 4.

FRATRES, Quanto témpore heres párvulus est, nihil differt a servo, cum sit dóminus ómnium : sed sub tutóribus et

actóribus est usque ad præfinítum tempus a patre.

HYMNUS.

A SOLIS ortus cárdine
Ad usque terræ límitem,
Christum canámus Príncipem,
Natum María Vírgine.

Beátus auctor sæculi,
Servile corpus índuit :
Ut carne carnem líberans,
Ne pérderet quos cóndidit.

Castæ paréntis víscera
Cœléstis intrat grátia :
Venter puéllæ bájulat
Secréta quæ non nóverat.

Domus pudíci péctoris,
Templum repénte fit Dei :
Intácta nésciens virum,
Concépit alvo Fílium.

Enítitur puérpera,
Quem Gábriel prædixerat,
Quem ventre Matris géstiens,
Baptísta clausum sénserat.

Fœno jacére pértulit :
Præsépe non abhórruit,
Et lacte módico pastus est,
Per quem nec ales ésurit.

Gaudet chorus cœléstium,
Et Angeli canunt Deo;
Palámque fit Pastóribus
Pastor, Creátor ómnium.

Jesu tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu
In sempitérna sæcula.
Amen.

℣. Verbum caro factum est, allelúia. ℟. Et habitávit in nobis, allelúia.

Ad Bened. Ant. Cum médium * siléntium tenerent ómnia, et nox in suo médium iter perágeret, omnipotens sermo tuus Dómine a regálibus sédibus venit, allelúia.

ORATIO.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, dirige actus nostros in beneplácito tuo : ut in nómine dilecti Filii tui mereámur bonis opéribus abundáre. Qui tecum vivit et regnat.

Et fit Commemoratio S. Telesphori Papæ et martyris.

Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

ORATIO.

DEUS, qui nos beáti Telesphóri Mártyris tui atque Pontíficis ánnua solemnitáte lætíficas; concéde propítius; ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

AD PRIMAM.

Ant. O admirábile.

Capitulum, Regi sæculórum, *p.* 26.

℟. *br.* Christe Fili Dei vivi, * Miserére nobis. ℣. Qui natus es de María vírgine.

Et non dicuntur Preces.

Ad Absolutionem Capituli dicitur Capitulum Nonæ, Itaque jam non est servus.

AD TERTIAM.

Ant. Quando natus es.

Capitulum, Fratres, Quanto témpore, *ut supra.*

℟. *br.* Verbum caro factum

est, * Allelúia, allelúia. Verbum. ℣. Et habitávit in nobis. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Verbum.

℣. Ipse invocábit me, allelúia. ℟. Pater meus es tu, allelúia.

AD SEXTAM.

Ant. Rubum quem víderat.

CAPITULUM. *Galat* 4.

At ubi venit plenitúdo témporis, misit Deus Filium suum factum ex muliere, factum sub lege : ut eos qui sub lege erant, redímeret : ut adoptiónem filiórum reciperémus.

℟. *br.* Notum fecit Dóminus, * Allelúia, allelúia. Notum. ℣. Salutáre suum. Allelúia, allelúia. Glória. Notum.

℣. Vidérunt omnes fines terræ, allelúia. ℟. Salutáre Dei nostri, allelúia.

AD NONAM.

Ant. Ecce Maria.

CAPITULUM. *Galat.* 4.

Itaque jam non est servus, sed filius : quod si filius, et hæres per Deum.

℟. *br.* Vidérunt omnes fines terræ, * Allelúia, allelúia. Vidérunt. ℣. Salutáre Dei nostri. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Vidérunt omnes fines terræ.

℣. Verbum caro factum est, allelúia. ℟. Et habitávit in nobis, allelúia.

Vesperæ de Epiphania, Duplex.

IN EPIPHANIA DOMINI.

AD VESPERAS.

Ant. Ante lucíferum génitus, *cum reliquis de Laud.*, p. 295.

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis de Dominica*, p. 123, *et loco ultimi, Psalm.* Laudáte Dóminum omnes gentes, *p.* 127.

CAPITULUM. *Isai.* 60.

SURGE, illumináre Jerúsalem : quia venit lumen tuum, et glória Dómini super te orta est.

HYMNUS.

CRUDELIS Heródes, Deum
Regem veníre quid times?
Non éripit mortália,
Qui regna dat cœléstia.

Ibant Magi, quam víderant
Stellam sequéntes prævíam :
Lumen requirunt lúmine :
Deum faténtur múnere.

Lavácra puri gúrgitis
Cœléstis Agnus áttigit,
Peccáta, quæ non détulit,
Nos abluéndo sústulit.

Novum genus poténtiæ,
Aquæ rubéscunt hydriæ,
Vinúmque jussa fúndere,
Mutávit unda originem.

Jesu, tibi sit glória,
Qui apparuísti Géntibus,
Cum Patre et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

Sic terminantur Hymni per totam Octavam.

℣. Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent. ℟. Reges Arabum et Saba dona addúcent.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Magi vidéntes stellam, dixérunt ad ínvicem : Hoc sígnum magni Regis est : eámus et inquirámus eum, et offerámus ei múnera, aurum, thus, et myrrham, allelúia.

ORATIO.

DEUS, qui hódiérna die Unigénitum tuum Géntibus stella duce revelásti : concéde propítius ; ut qui jam te ex fide cognóvimus, usque ad contemplándam spéciem tuæ celsitúdinis perducámur. Per eúmdem Dóminum.

AD MATUTINUM.

Dicto Pater noster, Ave María, *et* Credo, *omissis* ℣. Dómine lábia, *Invitatorio cum Psalm.* Venite, *et Hymno, incipitur ab Ant.* Afférte Dómino.

Infra Octavam vero dicitur:

℣. Dómine lábia.

Invitat. Christus appáruit nobis : * Veníte, adorémus.

Psalmus, Venite, exultémus, p. 2.

Hymnus, Crudélis Heródes, *ut supra.*

IN I NOCTURNO.

Ant. t. 7. r Afférte Dómino

filii Dei, adoráte Dóminum in aula sancta ejus.

PSALMUS 28.

AFFERTE Dómino filii Dei : * afférte Dómino filios arietum.

Afférte Dómino glóriam et honórem, afférte Dómino glóriam nómini ejus : * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Vox Dómini super aquas, Deus majestátis intónuit : * Dóminus super aquas multas.

Vox Dómini in virtúte : * vox Dómini in magnificéntia.

Vox Dómini confringéntis cedros : * et confringet Dóminus cedros Libani :

Et comminuet eas tamquam vitulum Libani : * et dilectus quemádmodum filius unicórnium.

Vox Dómini intercidéntis flammam ignis : * Vox Dómini concutiéntis desértum, et commovébit Dóminus désertum Cades.

Vox Dómini præparántis cervos, et revelábit condénsa : * et in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitáre facit : * et sedébit Dóminus Rex in ætérnum.

Dóminus virtútem pópulo suo dabit : * Dóminus benedicet pópulo suo in pace.

Ant. Afférte Dómino filii Dei, adoráte Dóminum in aula sancta ejus.

Ant. t. 6. Flúminis ímpetus * lætíficat, allelúia : civitátem Dei, allelúia.

PSALMUS 45.

DEUS noster refúgium, et virtus : * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

Propterea non timébimus dum turbábitur terra : * et transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur : * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodigia super terram : * aúferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confringet arma : * et scuta combúret igni :

Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in Géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.

Ant. Flúminis ímpetus lætíficat, allelúia : civitátem Dei, allelúia.

Ant. 1. 2. Psállite Deo nostro, * psállite : psállite Regi nostro, psállite sapiénter.

PSALMUS 46.

OMNES Gentes pláudite mánibus : * jubiláte Deo in voce exultatiónis.

Quóniam Dóminus excélsus, terríbilis : * Rex magnus super omnem terram.

Subjécit pópulos nobis : * et Gentes sub pédibus nostris.

Elégit nobis hæreditátem suam : * spéciem Jacob, quam diléxit.

Ascéndit Deus in júbilo : * et Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo nostro, psállite : * psállite Regi nostro, psállite.

Quóniam Rex omnis terræ Deus : * psállite sapiénter.

Regnábit Deus super gentes; * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham : * quóniam dii fortes terræ, veheménter elevati sunt.

Ant. Psállite Deo nostro, psállite : psállite Regi nostro, psállite sapiénter.

℣. Omnis terra adóret te, et psallat tibi. ℟. Psalmum dicat nómini tuo, Dómine.

Pater noster.

Absolutio. Exáudi Dómine.

℣. Jube domne.

Bened. Benedictióne perpétua.

De Isáia Prophéta

LECTIO I. *Cap.* 55.

OMNES sitiéntes, venite ad aquas : et qui non habétis argéntum, properáte, émite, et comédite : venite, émite absque argénto, et absque ulla commutatióne, vinum et lac. Quare appénditis argéntum non in pánibus, et labórem vestrum non in saturitáte? Audíte audiéntes me, et comédite bonum, et delectábitur in crassitúdine ánima vestra. Inclináte aurem vestram, et venite ad me : audíte, et vivet ánima vestra, et fériam vobíscum pactum sempitérnum, misericórdias David fidéles. Ecce testem pópulis dedi eum, ducem ac præceptórem Géntibus.

℟. Hódie in Jordáne baptizáto Dómino apérti sunt cœli, et sicut colúmba super eum Spíritus mansit, et vox Patris intónuit : * Hic est Filius meus diléctus, in quo mihi bene complácui. ℣. Descéndit Spíritus sanctus corporáli spécie sicut colúmba in ipsum, et vox de cœlo facta est. Hic est Filius.

Prædictum Responsorium dicitur hac die, et in Dominica infra Octavam, et in die Octav. tantum : aliis vero diebus infra Octavam ejus loco dicitur.

℟. Tria sunt múnera, *p.* 297.

Bened. Unigénitus Dei Fílius.

LECTIO II. *Isaiæ* 60.

SURGE, illumináre Jerúsalem : quia venit lúmen tuum, et glória Dómini super te orta est. Quia ecce ténebræ operient terram, et caligo pópulos : super te autem oriétur Dóminus, et glória ejus in te

vidébitur. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, et reges in splendóre ortus tui. Leva in circúitu óculos tuos et vide, omnes isti congregáti sunt, venérunt tibi : fílii tui de longe vénient, et fíliæ tuæ de látere surgent. Tunc vidébis, et áfflues, et mirábitur, et dilatábitur cor tuum, quando convérsa fúerit ad te multitúdo maris, fortitúdo Géntium vénerit tibi. Inundátio camelórum opériet te, dromedárii Mádian et Epha : omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes, et laudem Dómino annuntiántes.

℣. In colúmbæ spécie Spíritus sanctus visus est, patérna vox audíta est : * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui. ℣. Cœli apérti sunt super eum, et vox Patris intónuit. Hic est Fílius.

Bened. Spíritus sancti grátia.

Lectio iii. *Isai.* 61 *et* 62.

Lætándo gaudébo in Dómino, et exultábit ánima mea in Deo meo : quia índuit me vestiméntis salútis; et indumento justítiæ circúmdedit me, quasi sponsum decorátum coróna, et quasi sponsam ornátam monílibus suis. Sicut enim terra profert germen suum et sicut hortus semen suum gérminat, sic Dóminus Deus germinábit justítiam, et laudem coram univérsis Géntibus. Propter Sion non tacébo, et propter Jerúsalem non quiéscam, donec egrediátur ut splendor justus ejus, et salvátor ejus ut lampas accendátur.

℣. Reges Tharsis, et ínsulæ múnera offérent : * Reges Arabum et Saba dona Domino Deo addúcent. ℣. Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes. Reges. Glória Patri. Reges.

IN II NOCTURNO.

Ant. t. 4. Omnis terra adóret te, * et psallat tibi; psalmum dicat nómini tuo Dómine.

Psalmus 65.

Jubilate Deo omnis terra, psalmum dícite nómini ejus : * date glóriam laudi ejus.

Dícite Deo, quam terribília sunt ópera tua Dómine! * in multitúdine virtútis tuæ mentiéntur tibi inimíci tui.

Omnis terra adóret te, et psallat tibi : * psalmum dicat nómini tuo.

Venite, et vidéte ópera Dei : * terribilis in consíliis super fílios hóminum.

Qui convértit mare in áridam, in flúmine pertransíbunt pede : * ibi lætábimur in ipso.

Qui dominátur in virtúte sua in ætérnum, óculi ejus super Gentes respiciunt : * qui exásperant, non exalténtur in semetípsis.

Benedícite Gentes Deum nostrum : * et auditam fácite vocem laudis ejus.

Qui pósuit ánimam meam

ad vitam : * et non dedit in commotiónem pedes meos.

Quóniam probásti nos Deus: * igne nos examinásti, sicut examinátur argéntum.

Induxísti nos in láqueum, posuísti tribulatiónes in dorso nostro : * imposuísti hómines super cápita nostra.

Transívimus per ignem, et aquam : * et eduxísti nos in refrigérium.

Introíbo in domum tuam in holocáustis : * reddam tibi vota mea quæ distinxérunt lábia mea.

Et locútum est os meum, * in tribulatióne mea.

Holocáusta medulláta ófferam tibi cum incénso aríetum : * ófferam tibi boves cum hircis.

Veníte, audíte, et narrábo, omnes qui timétis Deum, * quanta fecit ánimæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamávi, * et exaltávi sub lingua mea.

Iniquitátem si aspéxi in corde meo, * non exáudiet Dóminus.

Propterea exaudívit Deus, * et atténdit voci deprecatiónis meæ.

Benedíctus Deus, * qui non amóvit oratiónem meam, et misericórdiam suam a me.

Ant. Omnis terra adóret te, et psallat tibi : psalmum dicat nómini tuo Dómine.

Ant. t. 1. *l* Reges Tharsis, * et ínsulæ múnera ófferent Regi Dómino.

PSALMUS 71.

DEUS judícium tuum regi da : * et justítiam tuam fílio regis.

Judicáre pópulum tuum in justítia, * et páuperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo; * et colles justítiam.

Judicábit páuperes pópuli, et salvos fáciet fílios páuperum : * et humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum sole, et ante lunam, * in generatióne et generatiónem.

Descéndet sicut plúvia in vellus : * et sicut stillícidia stillántia super terram.

Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur a mari usque ad mare : * et a flúmine usque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthiópes : * et inimíci ejus terram lingent.

Reges Tharsis, et ínsulæ múnera ófferent : * reges Arabum, et Saba dona addúcent :

Et adorábunt eum omnes reges terræ : * omnes Gentes sérvient ei :

Quia liberábit páuperem a poténte : * et páuperem, cui non erat adjútor.

Parcet páuperi et ínopi : * et ánimas páuperum salvas fáciet.

Ex usúris et iniquitáte rédimet ánimas eórum : * et ho-

norábile nom
illo.
Et vivet, e
auro Arábiæ,
ipso semper :
dicent ei.
Et erit firm
ra in summis
extollétur sup
etus ejus : * et
vitáte sicut fœ
Sit nomen
in sæcula : * an
met nomen eju
Et benedicén
nes tribus terra
tes magnificábi
Benedictus
Israel, * qui fac
lus.
Et benedictu
jestátis ejus in
replébitur maje
nis terra : fiat,
Ant. Reges T
múnera ófferent
Ant. t. 4. O
quascúmque fe
et adorábunt
mine.
PSALMU
INCLINA Dómine
et exáudi m
nops et pauper
Custódi ánima
piam sanctus su
fac servum tuum
sperántem in te.
Miserére mei
piam ad te clama
ætífica ánimam
piam ad te Dó
meam levávi.

Hiemalis.

norábile nomen córum coram illo.

Et vivet, et dábitur ei de auro Arábiæ, et adorábunt de ipso semper : * tota die benedicent ei.

Et erit firmaméntum in terra in summis móntium, superextollétur super Libanum fructus ejus : * et florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedictum in sæcula : * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicéntur in ipso omnes tribus terræ : * omnes Gentes magnificábunt eum.

Benedictus Dóminus Deus Israel, * qui facit mirabilia solus.

Et benedictum nomen majestátis ejus in ætérnum : * et replébitur majestáte ejus omnis terra : fiat, fiat.

Ant Reges Tharsis et ínsulæ múneraófferent Regi Dómino.

Ant. t. 4. Omnes Gentes * quascúmque fecísti, vénient, et adorábunt coram te Dómine.

PSALMUS 85.

INCLINA Dómine aurem tuam, et exáudi me : * quóniam inops et pauper sum ego.

Custódi ánimam meam, quóniam sanctus sum : * salvum fac servum tuum, Deus meus, sperántem in te.

Miserére mei Dómine, quóniam ad te clamavi tota die : * lætífica ánimam servi tui, quóniam ad te Dómine ánimam meam levávi.

Quóniam tu Dómine suávis et mitis : * et multæ misericórdiæ ómnibus invocántibus te.

Auribus pércipe Dómine oratiónem meam : * et inténde voci deprecatiónis meæ.

In die tribulatiónis meæ clamávi ad te : * quia exaudísti me.

Non est símilis tui in diis Dómine : * et non est secúndum ópera tua.

Omnes Gentes quascúmque fecísti, vénient, et adorábunt coram te Dómine : * et glorificábunt nomen tuum.

Quóniam magnus es tu, et fáciens mirabilia : * tu es Deus solus.

Deduc me Dómine in via tua, et ingrédiar in veritáte tua : * lætétur cor meum ut timeat nomen tuum.

Confitébor tibi Dómine Deus meus in toto corde meo, * et glorificábo nomen tuum in ætérnum :

Quia misericórdia tua magna est super me : * et eruísti ánimam meam ex inférno inferióri.

Deus, iníqui insurrexérunt super me, et synagóga poténtium quæsiérunt ánimam meam : * et non proposuérunt te in conspéctu suo.

Et tu Dómine Deus miserátor et miséricors, * pátiens, et multæ misericórdiæ, et verax.

Réspice in me, et miserére mei, * da impérium tuum

púero tuo : et salvum fac fílium ancíllæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, et confundántur : * quóniam tu Dómine adjuvísti me, et consolátus es me.

Ant. Omnes Gentes quascúmque fecísti, vénient, et adorábunt coram te Dómine.

℣. Reges Tharsis et ínsulæ múneraófferent. ℟. Reges Arabum et Saba dona addúcent.

Pater noster.

Absolutio, Ipsíus píetas.

℣. Jube domne.

Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Leónis Papæ.

LECTIO IV.

Sermone 2. *de Epiphania.*

GAUDETE in Dómino dilectíssimi, íterum dico, gaudéte : quóniam brevi intervállo témporis, post solemnitátem Nativitátis Christi, festívitas declaratiónis ejus illúxit, et quem in illo die Virgo péperit, in hoc mundus agnóvit. Verbum enim caro factum, sic susceptiónis nostræ temperávit exórdia, ut natus Jesus et credéntibus maniféstus, et persequéntibus esset occúltus. Jam tunc ergo cœli enarravérunt glóriam Dei, et in omnem terram sonus veritátis exívit, quando et pastóribus exércitus Angelórum Salvatóris éditi annuntiátor appáruit, et Magos ad eum adorándum [illegible] stella perdúxit : ut a solis ortu usque ad occásum verí Regis generátio coruscáret, cum rerum fidem et regna Oriéntis per Magos discerent, et Románum impérium non latéret.

℟. Illumináre, illumináre Jerúsalem, quia venit lux tua, * Et glória Dómini super te orta est. ℣. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, et reges in splendóre ortus tui. Et glória.

Bened. Christus perpétuæ.

LECTIO V.

NAM et sævítia Heródis volens primórdia suspécti sibi Regis extínguere, huic dispensatióni nésciens serviébat : ut dum atróci inténtus facínori, ignótum sibi púerum indiscréta infántium cæde persequitur, annuntiátum cœlitus dominatóris ortum insignior ubique fama loquerétur : quam promptiórem ad veerándum, diligentiorémque [illegible] et supérnæ significatiónis nóvitas, et cruentíssimi persecutóris impíetas. Tunc autem étiam Ægypto Salvátor illátus est, ut gens, antíquis erróribus dédita, jam ad vicínam salútem per occúltam grátiam signaretur : et quæ nondum ejécerat ab ánimo superstitiónem, jam hospítio reciperet veritátem.

℟. Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes, et laudem Dómino annuntiántes, * Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent, reges Arabum et Saba dona addúcent. Allelúia.

Bened. Ignem sui amóris.

LECTIO VI.

AGNOSCAMUS ergo, dilectíssimi, in Magis adoratóribus Christi, vocatiónis nostræ, fideíque primítias: et exultántibus ánimis beátæ spei initia celebrémus. Exinde enim in ætérnam hæreditátem cœpimus introíre: exinde nobis Christum loquéntia scripturárum arcána patuérunt; et véritas, quam Judæorum obcæcátio non récipit, ómnibus natiónibus lumen suum invéxit. Honorétur ítaque a nobis sacratíssimus dies, in quo salútis nostræ auctor appáruit: et quem Magi infántem veneráti sunt in cunábulis, nos omnipoténtem adorémus in cœlis. Ac sicut illi de thesáuris suis mystícas Dómino múnerum spécies obtulérunt, ita et nos de córdibus nostris, quæ Deo sunt digna, promámus.

℣. Magi véniunt ab Oriénte Jerósolymam, quæréntes, et dicéntes: Ubi est, qui natus est, cujus stellam vidimus? * Et vénimus adoráre Dóminum. ℣. Vidimus stellam ejus in Oriénte. Et vénimus. Glória Patri. Et.

℣. *IN III NOCTURNO.*

Ant. t. 8. Venite adorémus eum: quia ipse est Dóminus Deus noster.

Hæc Antiphona repetitur in Psalmo ordine infrascripto.

PSALMUS 94.

VENITE, exultémus Dómino, * jubilémus Deo salutári nostro.

Præoccupémus fáciem ejus in confessióne: * et in psalmis jubilémus ei.

Ant. Venite adorémus eum: quia ipse est Dóminus Deus noster.

Quóniam Deus magnus Dóminus: * et Rex magnus super omnes deos.

Quia in manu ejus sunt omnes fines terræ: * et altitúdines móntium ipsíus sunt.

Ant. Venite adorémus eum: quia ipse est Dóminus Deus noster.

Quóniam ipsíus est mare, et ipse fecit illud: * et siccam manus ejus formavérunt.

Ant. Venite adorémus eum: quia ipse est Dóminus Deus noster.

Et nos pópulus páscuæ ejus, et oves manus ejus. * Hódie si vocem ejus audiéritis, nolite obduráre corda vestra:

Sicut in irritatióne secúndum diem tentatiónis in desérto: * ubi tentavérunt me patres vestri, probavérunt me, et vidérunt ópera mea.

Ant. Venite adorémus eum: quia ipse est Dóminus Deus noster.

Quadragínta annis offénsus fui generatióni illi, * et dixi: Semper hi errant corde.

Et isti non cognovérunt vias meas: ut jurávi in ira mea * Si introíbunt in réquiem meam.

Ant. Venite adorémus eum: quia ipse est Dóminus Deus noster.

Glória Patri, et Fílio, * et Spíritui sancto.

Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, * et in sæcula sæculórum. Amen.

Ant. Venite adorémus eum: quia ipse est Dóminus Deus noster.

Antiphona prædicta cum suo Psalmo dicitur tantum hac nocte: per Octavam vero loco hujus dicitur:

Ant. t. 7. Homo natus est * in ea, et ipse fundávit eam Altíssimus.

PSALMUS 86.

FUNDAMENTA ejus in móntibus sanctis: * diligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab, et Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthiopum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea: * et ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et princípum; * horum, qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Ant. Homo natus est in ea, et ipse fundávit eam Altíssimus.

Ant. t. 6. Adoráte Dóminum, * allelúia: in aula sancta ejus, allelúia.

PSALMUS 95.

CANTATE Dómino cánticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii Géntium dæmónia: * Dóminus autem cœlos fecit.

Confessio, et pulchritúdo in conspéctu ejus: * sanctimónia, et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dómino glóriam et honórem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra: * dícite in Géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cœli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia, quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini,

quia venit : * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Ant. Adoráte Dóminum, allelúia : in aula sancta ejus, allelúia.

Ant. t. 6. Adoráte Deum, * allelúia : omnes Angeli ejus, allelúia.

PSALMUS 96.

DÓMINUS regnávit, exúltet terra : * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes, et caligo in circúitu ejus : * justitia, et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini : * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus : * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes, qui adórant sculptília : * et qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum omnes Angeli ejus : * audívit, et lætáta est Sion.

Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua Dómine :

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram : * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum : * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini justi in Dómino : * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Adoráte Deum, allelúia : omnes Angeli ejus, allelúia.

℣. Adoráte Dóminum, allelúia. ℟. In aula sancta ejus, allelúia.

Pater noster.

Absolutio. A vínculis.

℣. Jube domne.

Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO VII. *Cap.* 2.

CUM natus esset Jesus in Béthlehem Juda in diébus Heródis regis, ecce Magi ab Oriénte venérunt Jerosólymam, dicéntes : Ubi est qui natus est Rex Judæórum? Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Hom. 10. *in Evang.*

SICUT in lectióne Evangélica, fratres charíssimi, audístis, cœli Rege nato, rex térræ turbátus est : quia nimírum terréna altitúdo confúnditur, cum celsitúdo cœléstis aperítur. Sed quæréndum nobis est, quidnam sit, quod Redemptóre nato, pastóribus in Judæa Angelus appáruit, atque ad adorándum hunc ab Oriénte Magos non Angelus, sed stella

perdúxit? Quia vidélicet Judæis, tamquam ratióne uténtibus, rationále ánimal, id est Angelus, prædicáre débuit : Gentiles vero, quia uti ratióne nesciébant, ad cognoscéndum Dóminum non per vocem, sed per signa perducúntur. Unde étiam per Paulum dicitur : Prophetiæ fidélibus datæ sunt, non infidélibus : signa autem infidélibus, non fidélibus. Quia et illis prophetiæ tamquam fidélibus, non infidélibus : et istis signa tamquam infidélibus, non fidélibus data sunt.

℟. Stella, quam viderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, donec venirent ad locum, ubi puer erat. * Vidéntes autem eam, gavísi sunt gáudio magno. * Et intrántes domum, invenérunt púerum cum Maria matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum. Vidéntes.

Bened. Divínum auxílium.

LECTIO VIII.

ET notándum, quod Redemptórem nostrum, cum jam perfectæ esset ætátis, eísdem Gentilibus Apóstoli prædicant, eúmque párvulum, et necdum per humáni córporis officium loquéntem, stella Géntibus denúntiat : quia nimírum ratiónis ordo poscébat, ut et loquéntem jam Dóminum loquéntes, nobis prædicatóres innotéscerent, et necdum loquéntem eleménta muta prædicárent. Sed in ómnibus signis, quæ vel nascénte Dómino, vel moriénte eo monstráta sunt, considerándum nobis est, quanta fúerit in quorúmdam Judæórum corde duritia, qui hunc nec per prophetiæ donum, nec per mirácula agnovérunt.

℟. Vidéntes stellam Magi, gavísi sunt gáudio magno, * Et intrántes domum, invenérunt púerum cum Maria matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum. ℣. Et apértis thesáuris suis obtulérunt ei múnera : aurum, thus, et myrrham. ℣. Stella, quam viderant Magi in Oriénte, antecedébat eos usque dum véniens staret supra, ubi erat puer. Et intrántes. Glória Patri. Et apértis.

Bened. Ad societátem.

LECTIO IX.

OMNIA quippe eleménta auctórem suum venísse testáta sunt. Ut enim de eis quíddam usu humáno loquar : Deum hunc cœli esse cognovérunt, quia prótinus stellam misérunt. Mare cognóvit, quia sub plantis ejus se calcábile præbuit. Terra cognóvit, quia eo moriénte contrémuit. Sol cognóvit, quia lucis suæ rádios abscóndit. Saxa et parietes cognovérunt, quia témpore mortis ejus scissa sunt. Infernus agnóvit, quia hos, quos tenébat mórtuos, réddidit. Et tamen hunc, quem Dóminum ómnia insensibília eleménta sensérunt, adhuc infidélium Judæórum corda Deum esse minime cognóscunt, et duríora

saxis, scindi ad pœniténdum nolunt.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES

ET PER HORAS.

Ant. t. 2. Ante lucíferum génitus, * et ante sæcula, Dóminus Salvátor noster hódie mundo appáruit.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis*, p. 17.

Ant. t. 1. *f* Venit lumen tuum * Jerúsalem, et glória Dómini super te orta est : et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, allelúia.

Ant. t. 1. *l* Apértis thesáuris suis * obtulérunt Magi Dómino aurum, thus, et myrrham, allelúia.

Ant. t. 4. Mária et flúmina * benedícite Dómino : hymnum dícite fontes Dómino, allelúia.

Ant. t. 7. *f.* Stella ista * sicut flamma corúscat, et Regem regum Deum demónstrat : Magi eam vidérunt, et magno Regi múnera obtulérunt.

CAPITULUM. *Isai.* 60.

SURGE, illumináre Jerúsalem : quia venit lumen tuum, et glória Dómini super te orta est.

HYMNUS.

O SOLA magnárum úrbium
Major Bethlem, cui cónti-
git.
Ducem salútis cœlitus
Incorporátum gignere.
Quem stella, quæ solis ro-
tam
Vincit decóre ac lúmine,
Venisse terris núntiat
Cum carne terréstri Deum.
Vidére postquam illum Magi,
Eóa promunt múnera,
Stratique votis ófferunt
Thus, myrrham, et aurum régium.
Regem Deúmque annúntiant
Thesáurus et frágrans odor
Thuris Sabæi, ac myrrheus,
Pulvis sepúlchrum prædocet.
Jesu, tibi sit glória,
Qui apparuísti Géntibus,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

℣. Adoráte Deum, allelúia.
℟. Omnes Angeli ejus, allelúia.

Ad Bened. Ant. t. 8. Hódie cœlésti sponso juncta est Eccléstia, quóniam in Jordáne lavit Christus ejus crímina : currunt cum munéribus Magi ad regáles núptias, et ex aqua facto vino lætántur convívæ, allelúia.

ORATIO.

DEUS, qui hodiérna die Unigénitum tuum Géntibus stella duce revelásti : concéde propítius ; ut qui jam te ex fide cognóvimus, usque ad contemplándam spéciem tuæ celsitúdinis perducámur. Per eúmdem Dóminum.

AD PRIMAM.

℟. *br.* Christe Fili Dei vivi.
℣. Qui apparuísti hódie.
Et sic dicitur per totam Octavam.

AD TERTIAM.

Ant. Venit lumen tuum.

Capitulum, Surge, illumináre, *ut supra, ad Laudes.*

℟. *br.* Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent, * Allelúia, allelúia. Reges. ℣. Reges Arabum et Saba dona addúcent. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Reges.

℣. Omnes de Saba vénient, allelúia. ℟. Aurum et thus deferéntes, allelúia.

AD SEXTAM.

Ant. Apértis thesáuris suis.

CAPITULUM. *Isai.* 60.

LEVA in circúitu óculos tuos, et vide : omnes isti congregáti sunt, venérunt tibi : fílii tui de longe vénient, et fíliæ tuæ de látere surgent.

℟. *br.* Omnes de Saba vénient, * Allelúia, allelúia. Omnes de Saba. ℣. Aurum et thus deferéntes. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Omnes.

℣. Adoráte Dóminum, allelúia. ℟. In aula sancta ejus, allelúia.

AD NONAM.

Ant. Stella ista.

CAPITULUM. *Isai.* 60.

OMNES de Saba vénient, aurum et thus deferéntes, et laudem Dómino annuntiántes.

℟. *br.* Adoráte Dóminum, * Allelúia, allelúia. Adoráte. ℣. In aula sancta ejus. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Adoráte.

℣. Adoráte Deum, allelúia. ℟. Omnes Angeli ejus, allelúia.

AD VESPERAS.

Ant. Ante lucíferum, *cum reliquis de Laudibus*, p. 295.

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis de Dominica*, p. 123.

Et sic dicitur per totam Octavam.

Capitulum, Surge illumináre.

Hymnus, Crudélis Heródes.

℣. Reges Tharsis, *ut in primis Vesperis, p.* 284.

Ad Magníf. Ant. t. 1. *r.* Tribus miráculis ornátum diem sanctum cólimus : hódie stella Magos duxit ad præsépium : hódie vinum ex aqua factum est ad núptias : hódie in Jordáne a Joánne Christus baptizári vóluit, ut salváret nos, allelúia.

Oratio, Deus, qui hodiérna, *ut supra*, p. 295.

Si Epiphania venerit in Sabbato, in II Vesperis fit Commemor. Dominicæ infra Octavam,

Ant. Remánsit.

℣. Omnes de Saba.

Oratio, Vota quæsumus, *ut infra*, p. 312.

Infra Octavam Epiphaniæ si occurrat Festum Duplex, vel Semiduplex, transfertur post Octavam, nisi fuerit Patroni vel Titularis Ecclesiæ, vel Dedicatio ejusdem, ut dicitur in Rubrica de Octava; de Simplicibus vero fit Commemoratio.

AD MATUTINUM.

℣. Dómine, lábia mea.

Invitatorium et Hymnus ut supra in Rubrica Festi ponitur, p. 284. *Reliqua omnia ut*

in die Festi, præter Lectiones et Antiphonas ad Benedictus et Magníficat, quæ singulis diebus habentur propriæ, ut sequitur.

De Dominica infra Octavam, in quamcumque diem Octavæ inciderit, fit Officium ut infra ordinatur, p. 313, et in ea ponitur Epístola prima ad Corinthios, omissis Lectionibus de Epístola ad Romanos.

Post Dominicam vero continuantur dies Octavæ, eodem numero quo notantur, perinde ac si Dominica non intercessisset. Exempli gratia : Si Dominica venerit in tertia die infra Octavam, prima die post Dominicam, Lectiones II et III Noct., et Antiphonæ ad Benedictus, et Magníficat, dicentur de tertia die infra Octavam, et sic deinceps de aliis : Lectiones tamen primi Nocturni de Epístola ad Romanos omittuntur, et pro iis sumuntur de Epístola prima ad Corinthios, quæ sequuntur post Dominicam, et de ea legitur etiam post Octavam usque ad Dominicam sequentem.

SECUNDA DIE
INFRA OCTAVAM EPIPHANIÆ.
IN I NOCTURNO.

De Epístola ad Romános.

LECTIO I. *Cap.* 9.

VERITATEM dico in Christo, non ménticr : testimónium mihi perhibénte conscientia mea in Spíritu sancto : quóniam tristitia mihi magna est, et continuus dolor cordi meo. Optábam enim ego ipse anáthema esse a Christo pro frátribus meis, qui sunt cognáti mei secúndum carnem, qui sunt Israelitæ, quorum adóptio est filiórum, et glória, et testaméntum, et legislátio, et obséquium, et promissa : quorum patres, et ex quibus est Christus secúndum carnem, qui est super ómnia Deus benedictus in sæcula. Amen.

℟. Tria sunt múnera pretiósa, quæ obtulérunt Magi Dómino in die ista, et habent in se divina mystéria : * In auro, ut ostendátur Regis poténtia ; in thure, Sacerdótem magnum considera ; et in myrrha, Dominicam sepultúram. ℣. Salútis nostræ auctórem Magi veneráti sunt in cunábulis, et de thesáuris suis mysticas ei múnerum spécies obtulérunt. In auro.

LECTIO II.

NON autem quod excíderit verbum Dei. Non enim omnes qui ex Israel sunt, ii sunt Israelitæ, neque qui semen sunt Abrahæ, omnes filii, sed in Isaac vocábitur tibi semen, id est, non qui filii carnis, hi filii Dei : sed qui filii sunt promissiónis, æstimántur in sémine. Promissiónis enim verbum hoc est : Secúndum hoc tempus véniam : et erit Saræ filius. Non solum autem illa, sed et Rebécca ex uno concúbitu habens Isaac patris nostri.

℟. In colúmbæ spécie Spíri-

tus sanctus visus est, patérna vox audita est : * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui. ℣. Cœli apérti sunt super eum, et vox Patris intónuit. Hic est.

Lectio iii.

Cum enim nondum nati fuíssent, aut áliquid boni egíssent, aut mali (ut secúndum electiónem propósitum Dei manéret) non ex opéribus, sed ex vocánte dictum est ei : Quia major sérviet minóri, sicut scriptum est : Jacob diléxi, Esau autem ódio hábui. Quid ergo dicémus? numquid iníquitas apud Deum ? Absit. Moysi enim dicit : Miserébor, cujus miséreor : et misericórdiam præstábo, cujus miserébor. Igitur non volentis, neque currentis, sed miseréntis est Dei.

℟. Reges Tharsis, *p.* 287.

IN II NOCTURNO.

Sermo sancti Augustíni Episcopi.

Lectio iv.

Sermo 2. *de Epiphania, qui est* 30. *de Tempore.*

Ad partum Vírginis adorándum Magi ab Oriénte venérunt. Hunc diem hódie celebrámus : huic débitum solemnitáti sermónem persólvimus. Illis dies iste primus illúxit, anniversária nobis festivitáte rédiit. Illi erant primitiæ Géntium, nos pópulus Géntium. Nobis hoc lingua núntiávit Apostolórum, stella illis tamquam lingua cœlórum : et nobis iídem Apóstoli tamquam álii cœli enarravérunt glóriam Dei.

℟. Illumináre, illumináre Jerúsalem, quia venit lux tua,* Et glória Dómini super te orta est. ℣. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, et reges in splendóre ortus tui. Et glória Dómini.

Lectio v.

Magnum sacraméntum : in præsépio jacébat, et Magos ab Oriénte ducébat : abscondebátur in stábulo, et agnoscebátur in cœlo : ut ágnitus in cœlo, manifestarétur in stábulo, et appellarétur Epiphánia dies iste, quod Latine manifestátio dici potest, simul ejus celsitúdinem humilitatémque comméndans, ut qui in apérto cœlo signis sidéreis monstrabátur magnus, in augusto diversório quæsitus, inveníretur inválidus, infantílibus in membris natus, infantilibúsque pannis involútus, adorarétur a Magis, timerétur a malis.

℟. Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes, et laudem Dómino annuntiántes,* Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Reges Tharsis, et insulæ múnera ófferent, reges Arabum et Saba dona addúcent. Allelúia.

Lectio vi.

Timuit enim eum rex Heródes, eisdem sibi Magis nuntiántibus, cum adhuc quæreret parvulum, quem cognó-

verant cœlo teste jam natum. Quid erit tribúnal judicántis, quando supérbos reges cunábula terrébant infántis? quanto consúltius reges, non sicut Heródes, interfícere quærant, sed, sicut Magi, pótius adoráre delecténtur, jam præsértim eum, qui et ipsam mortem, quam cupiébat inimícus inférre, étiam pro ipsis inimícis ab inimícis sustínuit, eámque in suo córpore occísus occídit. Pie tímeant reges ad Patris déxteram jam sedéntem, quem rex impíus tímuit adhuc matris úbera lambéntem.

℟. Magi véniunt, *p.* 291.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 2.

Cum natus esset Jesus in Béthlehem Juda in diébus Heródis régis, ecce Magi ab Oriénte venérunt Jerosólymam, dicéntes: Ubi est qui natus est Rex Judæórum? Et réliqua.

De Homília sancti Gregórii Papæ.

Hom. 10. *in Evang.*

Nativitate Regis nostri cógnita, Heródes ad cállida argumenta convértitur: et ne terréno regno privarétur, renuntiári sibi, ubi puer inveniátur, póstulat. Adoráre eum velle se símulat, ut hunc, si inveníri possit, extínguat. Sed quanta est húmana malítia contra consílium divinitátis? Scriptum quippe est: Non est sapiéntia, non est prudéntia, non est consílium contra Dóminum. Nam ea, quæ appáruit stella, Magos perdúcit: natum Regem repériunt, múnera déferunt: et ne redíre ad Heródem débeant, in somnis admoménturi. Sicque fit, ut Jesum, quem quærit Heródes, invenire non possit. Cujus persóna, qui álii, quam hypócritæ designántur, qui dum ficte quærunt, invenire Dóminum numquam meréntur.

℟. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos donec venírent ad locum, ubi puer erat. * Vidéntes autem eam, gavísi sunt gáudio magno. ℣. Et intrántes domum, invenérunt púerum cum Maria matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum. Vidéntes autem eam.

Lectio viii.

Sed inter hæc sciéndum, quod Prisciliánistæ hæréticí nasci unumquémque hóminem sub constitutiónibus stellárum putant: et hoc in adjutórium sui erróris assúmunt, quod nova stella éxiit, cum Dóminus in carne appáruit, cujus fuísse fatum eámdem, quæ appáruit, stellam putant. Sed si Evangélii verba pensámus, quibus de eádem stella dícitur: Usque dum véniens staret supra, ubi erat puer; dum non puer ad stellam, sed stella ad púerum cucúrrit: si dici líceat, non stella fatum púeri, sed fatum

stellæ is qui appáruit, puer fuit.

℟. Vidéntes stellam Magi, gavísi sunt gáudio magno : * Et intrántes domum, invenérunt púerum cum Maria matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum : * Et apértis thesáuris suis obtulérunt ei múnera, aurum, thus, et myrrham. ℣. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, usque dum véniens staret supra, ubi erat puer. Et intrántes. Glória Patri. Et apértis.

LECTIO IX.

SED a fidélium córdibus absit, ut áliquid esse fatum dicant. Vitam quippe hóminum solus hic cónditor, qui creávit, administrat. Neque enim propter stellas homo, sed stellæ propter hóminem factæ sunt : et si stella fatum hóminis dicitur, ipsis suis ministériis subésse homo perhibétur. Certe cum Jacob de útero egrédiens, prióris fratris plantam tenéret manu, prior perfécte nequáquam égredi pótuit, nisi súbsequens inchoásset : et tamen cum uno témpore eodémque moménto utrúmque mater fúderet, non una utriúsque vitæ quálitas fuit.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

Ad Bened. Ant. t. 8. Ab Oriénte * venérunt Magi in Béthlehem adoráre Dóminum, et apértis thesáuris suis, pretiósa múnera obtulérunt : aurum, sicut Regi magno : thus, sicut Deo vero : myrrham sepultúræ ejus, allelúia.

Ad Magnif. Ant. t. 7. *r* Vidéntes stellam Magi, * gavísi sunt gáudio magno ; et intrántes domum, obtulérunt Dómino aurum, thus, et myrrham, allelúia.

TERTIA DIE.

IN I NOCTURNO.

De Epístola ad Romános.

LECTIO I. *Cap.* 12.

OBSECRO itaque vos fratres per misericórdiam Dei, ut exhibeátis córpora vestra hóstiam vivéntem, sanctam, Deo placéntem, rationábile obséquium vestrum. Et nolite conformári húic sæculo, sed reformámini in novitáte sensus vestri : ut probétis quæ sit volúntas Dei bona, et benéplacens, et perfécta. Dico enim per grátiam quæ data est mihi, ómnibus qui sunt inter vos : Non plus sápere quam opórtet sápere, sed sápere ad sobriétátem : et unicuique sicut Deus divísit mensúram fidei.

℟. Tria sunt múnera pretiósa, quæ obtulérunt Magi Dómino in die ista, et habent in se divína mystéria : * In auro, ut ostendátur Regis poténtia; in thure, Sacerdótem magnum considera; et in myrrha, Dominicam sepultúram. ℣. Salútis nostræ auctórem Magi veneráti sunt in cunábulis, et de thesáuris suis mysticas ei múnerum spécies obtulérunt. In auro ut ostendátur.

LECTIO II.

SICUT enim in uno córpore multa membra habémus, ómnia autem membra non eúmdem actum habent : ita multi unum corpus sumus in Christo, singuli autem alter altérius membra. Habéntes autem donatiónes secúndum grátiam, quæ data est nobis, differéntes : sive prophetiam secúndum ratiónem fidei, sive ministérium in ministrándo, sive qui docet in doctrina, qui exhortátur in exhortándo, qui tribuit in simplicitáte, qui præest in sollicitúdine, qui miserétur in hilaritáte.

℟. In colúmbæ spécie Spíritus sanctus visus est, patérna vox audita est : * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui. ℣. Cœli apérti sunt super eum, et vox Patris intónuit. Hic.

LECTIO III.

DILECTIO sine simulatióne. Odiéntes malum, adhæréntes bono : charitáte fraternitátis invicem diligéntes : Honóre invicem præveniéntes : Sollicitúdine non pigri : Spíritu fervéntes : Dómino serviéntes : Spe gaudéntes : In tribulatióne patiéntes : Oratióni instántes : Necessitátibus sanctórum communicántes : Hospitalitátem sectántes. Benedícite persequéntibus vos : benedícite, et nolíte maledícere. Gaudére cum gaudéntibus, flere cum fléntibus : Idípsum invicem sentiéntes : Non alta sapiéntes, sed humílibus consentiéntes.

℟. Reges Tharsis, *p.* 287.

IN II NOCTURNO.

Sermóne S. Augustíni Episcopi.

LECTIO IV.

Sermo 2. *de Epiphania.*

CUM tam multi jam nati, atque defúncti essent reges Judæórum, numquid quemquam eórum adorándum Magi quæsiérunt? Non, quia nec quemquam eórum cœlo loquénte didicérunt. Verúmtamen, quod prætereúndum non est, hæc Magórum illuminátio magnum testimónium cæcitátis éxtitit Judæórum. In terra eórum isti requirébant, quem illi in sua non agnoscébant.

℟. Illumináre, illumináre Jerúsalem, quia venit lux tua : * Et glória Dómini super te orta est. ℣. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, et reges in splendóre ortus tui. Et glória.

LECTIO V.

APUD eos isti infántem invenérunt, quem illi apud se negavérunt. In his terris de longínquo isti, et peregríni, púerum Christum nondum verba proméntem adoravérunt, ubi cives illi juvénem mirácula faciéntem crucifixérunt. Isti in membris parvis Deum adoravérunt, illi in magnis factis nec tamquam hómini pepercérunt : quasi plus fúerit vidére novam stellam in ejus nativitáte fulgéntem,

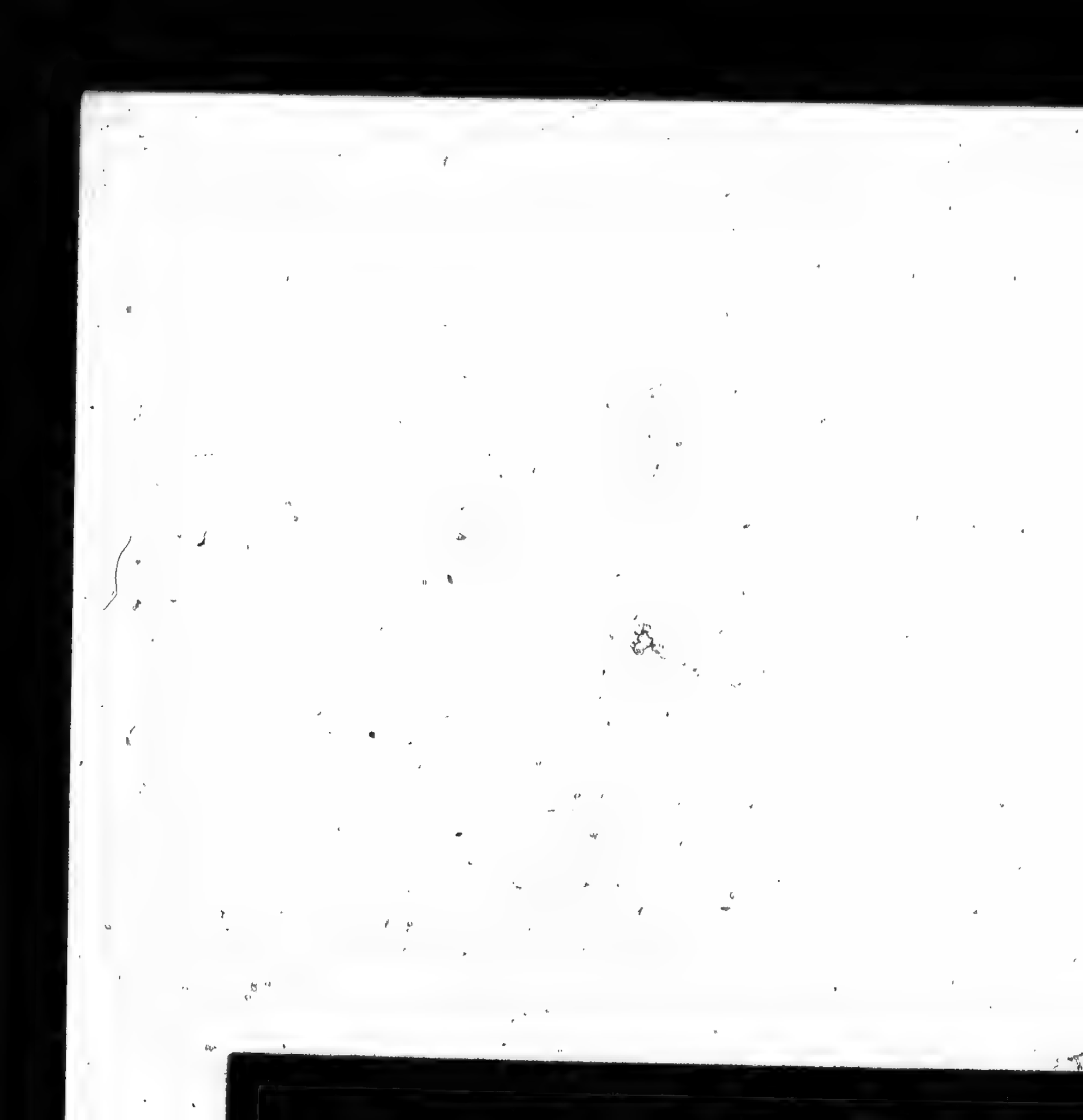

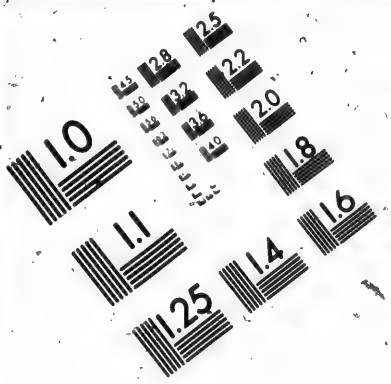
1.0
1.1
1.25
1.4
1.6
1.8
2.0
2.2
2.5
2.8
3.2
3.6
4.0
4.5
5.0
5.6
6.3
7.1
8.0
9.0
10
11
12
13
14
16
18
20
22
25
28
32
36
40
45
50
56
63
71
80
90
100
110
125
140
160
180
200
220
250
280
320
360
400
450
500
560
630
710
800
900
1000
1100
1250
1400
1600
1800
2000
2200
2500
2800
3200
3600
4000
4500
5000
5600
6300
7100
8000
9000
10000
11000
12500
14000
16000
18000
20000
22000
25000
28000
32000
36000
40000
45000
50000
56000
63000
71000
80000
90000
100000
110000
125000
140000
160000
180000
200000
220000
250000
280000
320000
360000
400000
450000
500000
560000
630000
710000
800000
900000
1000000
1100000
1250000
1400000
1600000
1800000
2000000
2200000
2500000
2800000
3200000
3600000
4000000
4500000
5000000
5600000
6300000
7100000
8000000
9000000
10000000
11000000
12500000
14000000
16000000
18000000
20000000
22000000
25000000
28000000
32000000
36000000
40000000
45000000
50000000
56000000
63000000
71000000
80000000
90000000
100000000
110000000
125000000
140000000
160000000
180000000
200000000
220000000
250000000
280000000
320000000
360000000
400000000
450000000
500000000
560000000
630000000
710000000
800000000
900000000
1000000000
1100000000
1250000000
1400000000
1600000000
1800000000
2000000000
2200000000
2500000000
2800000000
3200000000
3600000000
4000000000
4500000000
5000000000
5600000000
6300000000
7100000000
8000000000
9000000000
10000000000
11000000000
12500000000
14000000000
16000000000
18000000000
20000000000
22000000000
25000000000
28000000000
32000000000
36000000000
40000000000
45000000000
50000000000
56000000000
63000000000
71000000000
80000000000
90000000000
100000000000
110000000000
125000000000
140000000000
160000000000
180000000000
200000000000
220000000000
250000000000
280000000000
320000000000
360000000000
400000000000
450000000000
500000000000
560000000000
630000000000
710000000000
800000000000
900000000000
1000000000000
1100000000000
1250000000000
1400000000000
1600000000000
1800000000000
2000000000000
2200000000000
2500000000000
2800000000000
3200000000000
3600000000000
4000000000000
4500000000000
5000000000000
5600000000000
6300000000000
7100000000000
8000000000000
9000000000000
10000000000000
11000000000000
12500000000000
14000000000000
16000000000000
18000000000000
20000000000000
22000000000000
25000000000000
28000000000000
32000000000000
36000000000000
40000000000000
45000000000000
50000000000000
56000000000000
63000000000000
71000000000000
80000000000000
90000000000000
100000000000000
110000000000000
125000000000000
140000000000000
160000000000000
180000000000000
200000000000000
220000000000000
250000000000000
280000000000000
320000000000000
360000000000000
400000000000000
450000000000000
500000000000000
560000000000000
630000000000000
710000000000000
800000000000000
900000000000000
1000000000000000
1100000000000000
1250000000000000
1400000000000000
1600000000000000
1800000000000000
2000000000000000
2200000000000000
2500000000000000
2800000000000000
3200000000000000
3600000000000000
4000000000000000
4500000000000000
5000000000000000
5600000000000000
6300000000000000
7100000000000000
8000000000000000
9000000000000000
10000000000000000
11000000000000000
12500000000000000
14000000000000000
16000000000000000
18000000000000000
20000000000000000
22000000000000000
25000000000000000
28000000000000000
32000000000000000
36000000000000000
40000000000000000
45000000000000000
50000000000000000
56000000000000000
63000000000000000
71000000000000000
80000000000000000
90000000000000000
100000000000000000
110000000000000000
125000000000000000
140000000000000000
160000000000000000
180000000000000000
200000000000000000
220000000000000000
250000000000000000
280000000000000000
320000000000000000
360000000000000000
400000000000000000
450000000000000000
500000000000000000
560000000000000000
630000000000000000
710000000000000000
800000000000000000
900000000000000000
1000000000000000000
1100000000000000000
1250000000000000000
1400000000000000000
1600000000000000000
1800000000000000000
2000000000000000000
2200000000000000000
2500000000000000000
2800000000000000000
3200000000000000000
3600000000000000000
4000000000000000000
4500000000000000000
5000000000000000000
5600000000000000000
6300000000000000000
7100000000000000000
8000000000000000000
9000000000000000000
10000000000000000000
11000000000000000000
12500000000000000000
14000000000000000000
16000000000000000000
18000000000000000000
20000000000000000000
22000000000000000000
25000000000000000000
28000000000000000000
32000000000000000000
36000000000000000000
40000000000000000000
45000000000000000000
50000000000000000000
56000000000000000000
63000000000000000000
71000000000000000000
80000000000000000000
90000000000000000000
100000000000000000000
110000000000000000000
125000000000000000000
140000000000000000000
160000000000000000000
180000000000000000000
200000000000000000000
220000000000000000000
250000000000000000000
280000000000000000000
320000000000000000000
360000000000000000000
400000000000000000000
450000000000000000000
500000000000000000000
560000000000000000000
630000000000000000000
710000000000000000000
800000000000000000000
900000000000000000000
1000000000000000000000
1100000000000000000000
1250000000000000000000
1400000000000000000000
1600000000000000000000
1800000000000000000000
2000000000000000000000
2200000000000000000000
2500000000000000000000
2800000000000000000000
3200000000000000000000
3600000000000000000000
4000000000000000000000
4500000000000000000000
5000000000000000000000
5600000000000000000000
6300000000000000000000
7100000000000000000000
8000000000000000000000
9000000000000000000000
10000000000000000000000
11000000000000000000000
12500000000000000000000
14000000000000000000000
16000000000000000000000
18000000000000000000000
20000000000000000000000
22000000000000000000000
25000000000000000000000
28000000000000000000000
32000000000000000000000
36000000000000000000000
40000000000000000000000
45000000000000000000000
50000000000000000000000
56000000000000000000000
63000000000000000000000
71000000000000000000000
80000000000000000000000
90000000000000000000000
100000000000000000000000
110000000000000000000000
125000000000000000000000
140000000000000000000000
160000000000000000000000
180000000000000000000000
200000000000000000000000
220000000000000000000000
250000000000000000000000
280000000000000000000000
320000000000000000000000
360000000000000000000000
400000000000000000000000
450000000000000000000000
500000000000000000000000
560000000000000000000000
630000000000000000000000
710000000000000000000000
800000000000000000000000
900000000000000000000000
1000000000000000000000000
1100000000000000000000000
1250000000000000000000000
1400000000000000000000000
1600000000000000000000000
1800000000000000000000000
2000000000000000000000000
2200000000000000000000000
2500000000000000000000000
2800000000000000000000000
3200000000000000000000000
3600000000000000000000000
4000000000000000000000000
4500000000000000000000000
5000000000000000000000000
5600000000000000000000000
6300000000000000000000000
7100000000000000000000000
8000000000000000000000000
9000000000000000000000000
10000000000000000000000000
11000000000000000000000000
12500000000000000000000000
14000000000000000000000000
16000000000000000000000000
18000000000000000000000000
20000000000000000000000000
22000000000000000000000000
25000000000000000000000000
28000000000000000000000000
32000000000000000000000000
36000000000000000000000000
40000000000000000000000000
45000000000000000000000000
50000000000000000000000000
56000000000000000000000000
63000000000000000000000000
71000000000000000000000000
80000000000000000000000000
90000000000000000000000000
100000000000000000000000000
110000000000000000000000000
125000000000000000000000000
140000000000000000000000000
160000000000000000000000000
180000000000000000000000000
200000000000000000000000000
220000000000000000000000000
250000000000000000000000000
280000000000000000000000000
320000000000000000000000000
360000000000000000000000000
400000000000000000000000000
450000000000000000000000000
500000000000000000000000000
560000000000000000000000000
630000000000000000000000000
710000000000000000000000000
800000000000000000000000000
900000000000000000000000000
1000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000
1250000000000000000000000000
1400000000000000000000000000
1600000000000000000000000000
1800000000000000000000000000
2000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000
2500000000000000000000000000
2800000000000000000000000000
3200000000000000000000000000
3600000000000000000000000000
4000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000
5000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000
6300000000000000000000000000
7100000000000000000000000000
8000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000
14000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
50

quam solem ejus in morte lugéntem.

℟. Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes, et laudem Dómino annuntiántes.* Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Reges Tharsis et insulæ múnera ófferent, reges Arabum et Saba dona addúcent. Allelúia.

Lectio vi.

Jam vero quod éadem stella, quæ Magos perdúxit ad locum, ubi erat cum matre Vírgine Deus infans, quæ útique póterat eos ad ipsam perdúcere civitátem : se tamen subtráxit, nec eis prorsus appáruit, donec de civitáte, in qua Christus nascerétur, iidem ipsi interrogaréntur Judæi, et ipsi eam secúndum divínæ Scriptúræ testimónium nominárent, ipsi dicerent, in Béthlehem Judæ : Sic enim scriptum est : Et tu Béthlehem terra Juda, non es minima in princípibus Juda : ex te enim éxiet Dux qui regat pópulum meum Israel. Quid áliud hic significávit divina providéntia, nisi apud Judæos solas divinas litteras remansúras, quibus Gentes instrueréntur, illi excæcaréntur.

℟. Magi véniunt ab Oriénte, *p.* 291.

IN III NOCTURNO.

Lectio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 2.

Cum natus esset Jesus in Béthlehem Juda in diébus Heródis regis, ecce Magi ab Oriénte venérunt Jerosólymam, dicéntes : Ubi est qui natus est rex Judæórum? Et réliqua.

De Homilia sancti Gregórii Papæ.

Ex Homilia 10. in Evang.

Magi vero aurum, thus et myrrham déferunt. Aurum quippe regi cóngruit, thus vero in Dei sacrifícium pónitur, myrrha autem mortuórum córpora condiúntur. Eum ergo Magi, quem adórant, étiam mysticis munéribus prædicant : auro Regem, thure Deum, myrrha mortalem. Sunt vero nonnulli hæretici, qui hunc Deum credunt, sed ubique regnáre nequáquam credunt. Hi profécto ei thus ófferunt, sed offérre étiam aurum nolunt. Et sunt nonnúlli, qui hunc Regem existimant, sed Deum negant. Hi vidélicet ei aurum ófferunt, sed offérre thus nolunt.

℟. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, donec venírent ad locum, ubi puer erat. * Vidéntes autem eam, gavísi sunt gáudio magno. ℣. Et intrántes domum, invenérunt púerum cum Maria matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum. Vidéntes autem eam.

Lectio viii.

Et sunt nonnúlli, qui hunc et Deum et Regem faténtur, sed assumpsisse carnem mortálem negant. Hi nimírum

ei aurum et thus óttulerunt, sed offérre myrrham assúmptæ mortalitátis nolunt. Nos itaque nato Dómino offerámus aurum, et hunc ubique regnáre fateámur : offerámus thus, ut credámus, quod is, qui in témpore appáruit, Deus ante témpora éxtitit : offerámus myrrham, ut eum, quem crédimus in sua divinitáte impassibilem, credámus étiam in nostra fuisse carne mortálem.

℟. Vidéntes stellam Magi, gavísi sunt gáudio magno, * Et intrántes domum, invenérunt púerum cum Maria matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum : * Et apértis thesáuris suis obtulérunt ei múnera : aurum, thus, et myrrham. ℣. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos : usque dum véniens staret supra, ubi erat puer. Et intrántes domum. Glória Patri. Et apértis.

LECTIO IX.

QUAMVIS in auro, thure, et myrrha intélligi et áliud potest. Auro namque sapiéntia designátur, Salomóne attestánte, qui ait : Thesáurus desiderábilis requiéscit in ore sapiéntis. Thure autem, quod Deo incénditur, virtus oratiónis exprimitur, Psalmista testánte, qui dicit : Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo. Per myrrham vero, carnis nostræ mortificátio figurátur. Unde sancta Ecclésia de suis operáriis usque ad mortem pro Deo certántibus dicit : Manus meæ distillavérunt myrrham.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

Ad Bened. Ant. t. 4. Tria sunt múnera, * quæ obtulérunt Magi Dómino, aurum, thus, et myrrham, Filio Dei Regi magno, allelúia.

Ad Magnif. Ant. t. 8. *f* Lux de luce * apparuísti Christe, cui Magi múnera óttulerunt, allelúia, allelúia, allelúia.

QUARTA DIE.

IN I NOCTURNO.

De Epístola ad Romános.

LECTIO I. *Cap.* 13.

OMNIS ánima potestátibus sublimióribus súbdita sit : non est enim potéstas nisi a Deo : quæ autem sunt, a Deo ordinátæ sunt. Itaque qui resístit potestáti, Dei ordinatióni resístit. Qui autem resístunt, ipsi sibi damnatiónem acquírunt : nam príncipes non sunt timóri boni óperis, sed mali. Vis autem non timére potestátem? Bonum fac, et habébis laudem ex illa : Dei enim minister est tibi in bonum.

℟. Tria sunt múnera pretiósa, quæ obtulérunt Magi Dómino in die ista, et habent in se divina mystéria : * In auro, ut ostendátur Regis poténtia; in thure, Sacerdótem magnum considera; et in myrrha, Dominicam sepultúram. ℣. Salútis nostræ auctórem Magi veneráti sunt in cunábu-

lis, et de thesáuris suis mysticas ei múnerum spécies obtulérunt. In auro, ut ostendátur.

Lectio ii.

Si autem malum féceris, time: non enim sine causa gládium portat. Dei enim minister est, vindex in iram ei, qui malum agit. Ideo necessitáte súbditi estóte, non solum propter iram, sed étiam propter consciéntiam. Ideo enim et tribúta præstátis: ministri enim Dei sunt, in hoc ipsum serviéntes. Réddite ergo ómnibus débita: cui tribútum, tribútum: cui vectígal, vectígal: cui timórem, timórem: cui honórem, honórem.

℟. In colúmbæ spécie Spíritus sanctus visus est, patérna vox audita est: * Hic est Filius meus diléctus, in quo mihi bene complácui. ℣. Cœli apérti sunt super eum, et vox patris intónuit. Hic est Filius meus diléctus.

Lectio iii.

Nemini quidquam debeátis, nisi ut ínvicem diligátis: qui enim diligit próximum, legem implévit. Nam, Non adulterábis, Non occídes, Non furáberis, Non falsum testimónium dices, Non concupísces: et si quod est áliud mandátum in hoc verbo instaurátur: Díliges próximum tuum sicut teipsum. Diléctio próximi malum non operátur. Plenitúdo ergo legis est diléctio.

℟. Reges Tharsis et ínsulæ, *p.* 287.

IN II NOCTURNO.

Sermo sancti Leónis Papæ.

Lectio iv.

Sermone 1. *de Epiphania.*

Celebrato próximo die, quo intemeráta virginitas humáni géneris édidit Salvatórem, Epiphaniæ, nobis, dilectíssimi, veneránda festivitas dat perseveántiam gaudiórum ut inter cognatárum solemnitátum vicina sacraménta, exultatiónis vigor, et fervor fidei non tepéscat. Ad ómnium enim hóminum spectat salútem, quod infántia mediatóris Dei et hóminum, jam univérso declarabátur mundo, cum adhuc exíguo detinerétur oppídulo.

℟. Illumináre, illumináre Jerúsalem, quia venit lux tua,* et glória Dómini super te orta est. ℣. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, et reges in splendóre ortus tui. Et glória.

Lectio v.

Quamvis enim Israelíticam gentem, et ipsius gentis unam familiam delegísset, de qua natúram univérsæ humanitátis assúmeret; nóluit tamen intra matérnæ habitatiónis angústias ortus sui latére primórdia; sed mox ab ómnibus vóluit agnósci, qui dignátus est ómnibus nasci. Tribus ígitur Magis in regióne Oriéntis stella novæ claritátis appáruit, quæ illústrior céteris pulchriórque sidéribus, fácile in se intuéntium óculos animós-

que convérteret : ut confestim adverterétur, non esse otiósum, quod tam insólitum vidébatur.

℟. Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes, et laudem Dómino annuntiántes, * Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Reges Tharsis et ínsulæ múneraófferent, reges Arabum et Saba dona addúcent. Allelúia, allelúia, allelúia.

Lectio vi.

Dedit ergo aspiciéntibus intellectum, qui præstitit signum : et quod fecit intélligi, fecit inquíri; et se inveniéndum óbtulit requisítus. Sequúntur tres viri supérni lúminis ductum, et prævii fulgóris indicium inténta contemplatióne comitántes, ad agnitiónem veritátis, grátiæ splendóre ducúntur, qui humáno sensu significátum sibi Regis ortum æstimavérunt in civitáte régia esse quæréndum. Sed qui servi suscéperat formam, et non judicáre vénerat, sed judicári, Béthlehem præelégit nativitáti, Jerosólymam passióni.

℟. Magi véniunt, *p.* 291.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 2.

Cum natus esset Jesus in Béthlehem Juda in diébus Heródis regis, ecce Magi ab Oriénte venérunt Jerosólymam, dicéntes : Ubi est qui natus est rex Judæórum? Et réliqua.

De Homilia sancti Gregórii Papæ.

Ex Homilia 10. *in Evang.*

Magnum vero nobis áliquid Magi innuunt, quod in regiónem suam per áliam viam revertúntur, in eo namque quod admóniti fáciunt, nobis profécto insinuant, quid faciámus. Régio quippe nostra paradisus est : ad quam, Jesu cógnito, redire per viam qua vénimus, prohibémur. A regióne étenim nostra superbiéndo, inobediéndo, visibilia sequéndo, cibum vetitum gustándo discéssimus : sed ad eam necésse est, ut flendo, obediéndo, visibilia contemnéndo, atque appetítum carnis refrænándo redeámus.

℟. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, donec venírent ad locum, ubi puer erat. * Vidéntes autem eam, gavísi sunt gáudio magno. ℣. Et intrántes domum, invenérunt púerum cum Maria matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum. Vidéntes autem eam.

Lectio viii.

Per áliam ergo viam ad regiónem nostram regrédimur : quóniam qui a paradisi gáudiis per delectaménta discéssimus, ad hæc per laménta revocámur. Unde necésse est, fratres charíssimi, ut semper pávidi, sempérque suspécti, ponámus ante óculos cordis,

hinc culpas óperis, illinc judícium extrémæ districtiónis. Pensémus quam districtus judex véniat, qui judicium minátur, et latet : terróres peccatóribus inténtat, et tamen adhuc sústinet : et idcírco venire cítius differt, ut minus invéniat quod condémnet.

℟. Vidéntes stellam Magi, gavísi sunt gáudio magno, * Et intrántes domum, invenérunt púerum cum María matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum : * Et apértis thesáuris suis obtulérunt ei múnera, aurum, thus et myrrham. ℣. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, usque dum véniens staret supra, ubi erat puer. Et intrántes. Glória Patri. Et apértis thesáuris suis. *

LECTIO IX.

PUNIAMUS flétibus culpas, et cum Psalmistæ voce, præveniámus fáciem ejus in confessióne. Voluptátum nos ergo fallácia nulla decípiat, nulla vana lætítia sedúcat. In próximo namque est Judex, qui dixit : Væ vobis, qui ridétis nunc : quia lugébitis et flébitis. Hinc enim Sálomon ait : Risus dolóri miscébitur : et, Extréma gáudii luctus óccupat. Hinc íterum dicit : Risum deputávi errórem, et gáudio dixi : Quid frustra deciperis? Hinc rursus ait : Cor sapiéntium ubi tristítia est : et cor stultórum ubi lætítia.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

Ad Bened. Ant. t. 1. *f* Vidímus stellam * ejus in Oriénte, et vénimus cum munéribus adoráre Dóminum.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Interrogábat * Magos Heródes : Quod signum vidístis super natum Regem? Stellam vidímus fulgéntem, cujus splendor illúminat mundum.

QUINTA DIE.

IN I NOCTURNO.

De Epístola ad Romános.

LECTIO I. *Cap.* 14.

INFIRMUM autem in fide assúmite, non in disceptatiónibus cogitatiónum. Alius enim credit se manducáre ómnia : qui autem infirmus est, olus mandúcet. Is qui mandúcat, non manducántem non spernat : et qui non mandúcat, manducántem non júdicet : Deus enim illum assúmpsit. Tu quis es, qui júdicas aliénum servum? Dómino suo stat, aut cadit : stabit autem; potens est enim Deus statúere illum.

℟. Tria sunt múnera pretiósa, quæ obtulérunt Magi Dómino in die ista, et habent in se divina mystéria : * In auro, ut ostendátur Regis poténtia; in thure, Sacerdótem magnum considera; et in myrrha, Dominicam sepultúram. ℣. Salútis nostræ auctórem Magi veneráti sunt in cunábelis, et de thesáuris suis mysticas ei múnerum spécies obtulérunt. In auro ut ostendátur,

Lectio II.

Nam álius júdicat diem inter diem : álius autem júdicat omnem diem : unusquisque in suo sensu abúndet. Qui sapit diem, Dómino sapit. Et qui mandúcat, Dómino mandúcat : grátias enim agit Deo. Et qui non mandúcat, Dómino non mandúcat, et grátias agit Deo. Nemo enim nostrum sibi vivit, et nemo sibi móritur. Sive enim vivímus, Dómino vivímus : sive mórimur, Dómino mórimur. Sive ergo vivímus, sive mórimur, Dómini sumus.

℟. In colúmbæ spécie Spíritus sanctus visus est, patérna vox audita est : * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui. ℣. Cœli apérti sunt super eum, et vox Patris intónuit. Hic est Filius meus diléctus.

Lectio III.

In hoc enim Christus mórtuus est, et resurréxit : ut et mortuórum et vivórum dominétur. Tu autem quid júdicas fratrem tuum? aut tu quare spernis fratrem tuum? Omnes enim stábimus ante tribúnal Christi. Scriptum est enim : Vivo ego, dicit Dóminus, quóniam mihi flectétur omne genu : et omnis lingua confitébitur Deo. Itaque unusquisque nostrum pro se rationem reddet Deo. Non ergo ámplius invicem judicémus.

℟. Reges Tharsis et ínsulæ, p. 287.

IN II NOCTURNO.

Sermo sancti Máximi Epíscopi.

Lectio IV.

Homilia 1. *de Epiphaniâ.*

In hac, dilectíssimi, celebritáte, sicut relátu patérnæ traditiónis instrúimur, multíplici nobis est festivitáte lætándum. Ferunt enim hódie Christum Dóminum nostrum vel stella duce a Géntibus adorátum, vel invitátum ad núptias, aquas in vina vertísse, vel suscépto a Joánne baptísmate, consecrásse fluenta Jordánis, suúmque simul purificásse Baptistam.

℟. Illumináre, illumináre Jerúsalem, quia venit lux tua : * Et glória Dómini super te orta est. ℣. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, et reges in splendóre ortus tui. Et glória Dómini.

Lectio V.

Sed quid potíssimum præsénti hoc factum sit die, nóverit ipse qui fecit : nos tamen crédere, nec dubitáre debémus, quidquid illud est, factum esse pro nobis. Nam quod eum fulgentióris stellæ rádiis incitáti adoravére Chaldæi, Deum verum Géntibus spes data est adorándi. Quod aquæ novo sunt órdine in vina mutátæ, novi nobis póculi prælibátum est Sacraméntum. Quod autem baptizátus est Agnus Dei, regenerántis baptísmi salutáre nobis munus est dedicátum.

℟. Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes, et

laudem Dómino annuntiántes, * Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Reges Tharsis et insulæ múnera ófferent, reges Arabum, et Saba dona addúcent. Allelúia.

Lectio vi.

Oportet itaque nos, fratres, ad honórem Salvatóris nostri, cujus Nativitátem débita nuper cum exultatióne transégimus, omni cum devotióne étiam hunc virtútum ejus celebráre natálem. Et quam recte tria hæc nobis uno acta in die mystéria prædicántur, qui ineffábilis Trinitátis arcánum uno Dei sub nómine confitémur. Per hæc ergo mirácula Christus Dóminus Redémptor noster óculis se vóluit revelâre mortálium, quátenus invisíbilis ejus divínitas quæ latébat in hómine, in ópere non latéret.

℟. Magi véniunt, *p.* 291.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 2.

Cum natus esset Jesus in Béthlehem Juda in diébus Heródis regis, ecce Magi ab Oriénte venérunt Jerosólymam, dicéntes: Ubi est qui natus est rex Judæórum? Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. *Comment. in cap.* 2. *Matthæi.*

Vidimus enim stellam ejus in Oriénte. Ad confusionem Judæórum: ut nativitátem Christi a Géntibus discerent, óritur in Oriénte stella, quam futúram, Bálaam, cujus successóres erant, vaticínio noverant. Lege Numerórum librum: deferúntur autem Magi stellæ indício in Judæam, ut sacerdótes a Magis interrogáti, ubi Christus nascerétur, inexcusábiles fierent de advéntu ejus.

℟. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, donec venírent ad locum, ubi puer erat. * Vidéntes autem eam, gavísi sunt gáudio magno. ℣. Et intrántes domum, invenérunt púerum cum Maria matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum. Vidéntes.

Lectio viii.

At illi dixérunt ei: In Béthlehem Judææ. Librariórum hic error est. Putámus enim ab Evangelista primum éditum, sicut in ipso Hebráico légimus, Judæ, non Judææ. Quæ est enim aliárum géntium Béthlehem, ut ad distinctiónem ejus hic Judææ ponerétur? Judæ autem idcirco scribitur, quia est etália Béthlehem in Galilæa. Lege librum Jesu filii Nave. Dénique et in ipso testimónio, quod de Michæa prophetia sumptum est, ita habétur: Et tu Béthlehem terra Juda.

℟. Vidéntes stellam Magi, gavísi sunt gáudio magno, Et intrántes domum, invenérunt púerum cum Maria matre

ejus, et procidéntes adoravérunt eum : * Et apértis thesáuris suis obtulérunt ei múnera, aurum, thus, et myrrham. ℣. Stella, quam viderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, usque dum véniens staret supra, ubi erat puer. Et intrántes domum, invenérunt púerum cum Maria. Glória Patri. Et apértis thesáuris suis obtulérunt.

LECTIO IX.

ET apértis thesáuris suis, obtulérunt ei múnera, aurum, thus, et myrrham. Pulchérrime múnerum sacraménta Juvéncus présbyter uno versículo comprehéndit : Thus, aurum, myrrham, Regique, hominique, Deóque dona ferunt. Et respónso accépto in somnis, ne redirent ad Heródem, per áliam viam revérsi sunt in regiónem suam. Qui múnera obtúlerant Dómino, consequénter respónsum accípiunt, non per Angelum, sed per ipsum Dóminum : ut meritórum Joseph privilégium demonstrarétur. Revertúntur autem per áliam viam : quia infidelitáti miscéndi non erant Judæórum.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

Ad Bened. Ant. t. 7. Omnes natiónes * vénient a longe, portántes múnera sua, allelúia.

Ad Magnif. Ant. t. 8. *f* Omnes de Saba vénient, * aurum et thus deferéntes, allelúia, allelúia.

SEXTA DIE.

IN I NOCTURNO.

De Epístola ad Romános.

LECTIO I. *Cap.* 15.

DEBEMUS autem nos firmióres imbecillitátes infirmórum sustinére, et non nobis placére. Unusquísque vestrum próximo suo pláceat in bonum, ad ædificatiónem. Etenim Christus non sibi plácuit, sed sicut scriptum est : Impropéria improperántium tibi cecidérunt super me. Quæcúmque enim scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt, ut per patiéntiam, et consolatiónem Scripturárum spem habeámus.

℣. Tria sunt múnera pretiósa quæ obtulérunt Magi Dómino in die ista, et habent in se divina mystéria : * In auro, ut ostendátur Regis potéstas; in thure, Sacerdótem magnum considera; et in myrrha, Dominicam sepultúram. ℣. Salútis nostræ auctórem Magi veneráti sunt in cunábulis, et de thesáuris suis mysticas ei múnerum spécies obtulérunt. In auro.

LECTIO II.

DEUS autem patiéntiæ et solátii det vobis idipsum sápere in altérutrum secúndum Jesum Christum : ut unánimes, uno ore honorificétis Deum, et Patrem Dómini nostri Jesu Christi. Propter quod suscípite ínvicem, sicut et Christus suscépit vos in honórem Dei. Dico enim Christum Jesum minis-

strum fuísse circumcisiónis propter veritátem Dei, ad confirmándas promissiónes patrum : Gentes autem super misericórdia honoráre Deum, sicut scriptum est : Proptérea confitébor tibi in Géntibus Dómine, et nómini tuo cantábo. Et íterum dicit : Lætámini Gentes cum plebe ejus. Et íterum : Laudáte omnes Gentes Dóminum : et magnificáte eum omnes pópuli.

℟. In colúmbæ spécie Spíritus sanctus visus est, patérna vox audita est : * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui. ℣. Cœli apérti sunt super eum, et vox Patris intónuit. Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui.

Lectio iii.

Et rursus Isaias ait : Erit radix Jesse, et qui exúrget régere Gentes, in eum Gentes sperábunt. Deus autem spei répleat vos omni gáudio et pace in credéndo : ut abundétis in spe, et virtúte Spíritus sancti. Certus sum autem, fratres mei, et ego ipse de vobis, quóniam et ipsi pleni estis dilectióne, repléti omni scientia, ita ut possitis altérutrum monére. Audácius autem scripsi vobis, fratres, ex parte, tamquam in memóriam vos redúcens : propter grátiam, quæ data est mihi a Deo, ut sim minister Christi Jesu in Géntibus, sanctificans Evangélium Dei, ut fiat oblátio Géntium accépta, et sanctificáta in Spíritu sancto.

℟. Reges Tharsis et insulæ, *p.* 287.

IN II NOCTURNO.

Sermo sancti Fulgéntii Episcopi.

Lectio iv.

Ex Serm. 5. *qui est de Epiph. sub initium*

Ipse Deus, qui sibi in véteri Testaménto primítias offérri mandávit, homo natus, Géntium primítias suo cúltui dedicávit : Pastóres fuérunt primítiæ Judæórum : Magi facti sunt primítiæ Géntium. Illi de próximo addúcti, isti de longínquo redúcti. Ubi est, inquiunt, qui natus est Rex Judæórum? De Heróde rege Judæórum fílii jam fúerant nati. Archeláus natus est in palátio. Christus in diversório. Archeláus natus, est in lecto argénteo pósitus ; Christus autem natus, in præsépio est brevíssimo collocátus : et tamen ille natus in palátio contémnitur, iste natus in diversório quæritur : ille a Magis nullátenus nominátur, iste invéntus suppliciter adorátur.

℟. Illumináre, illumináre Jerúsalem, quia venit lux tua : * Et glória Dómini super te orta est. ℣. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, et reges in splendóre ortus tui. Et glória Dómini.

Lectio v.

Quis est iste Rex Judæórum? Pauper et dives, húmilis

et sublímis. Quis est iste Rex Judæórum, qui portátur ut párvulus, adorátur ut Deus? parvus in præsépio, imménsus in cœlo : vilis in pannis, pretiósus in stellis. Quid est quod sic turbáris Heródes? Rex iste, qui natus êst, non venit reges pugnándo superáre, sed moriéndo mirabiliter subjugáre. Nec ídeo natus est, ut tibi succédat, sed ut in eum mundus fidéliter credat. Venit ergo, non ut pugnet vivus, sed ut triúmphet occisus.

℣. Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes, et laudem Dómino annuntiántes. * Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Reges Tharsis, et insulæ múneraófferent, reges Arabum et Saba dona addúcent. Allelúia.

Lectio vi.

Puer iste, qui nunc a Magis dicitur Rex Judæórum, idem creátor êst, et Dóminus Angelórum. Quapropter cujus times infántiam nascéntis, magis timére debes omnipoténtiam judicántis. Noli eum timére regni tui successórem, sed time infidelitátis tuæ justíssimum damnatórem. Ite, inquit, et renuntiáte mihi, ut et ego véniens adórem eum. O calliditas ficta, ô incredúlitas impia, ô nequitia fraudulénta! Sanguis innocéntium, quem crudéliter effudísti, attestátur quid de hoc púero vovísti.

℟. Magi véniunt, *p.* 291.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 2.

Cum natus esset Jesus in Béthlehem Juda in diébus Heródis regis, ecce Magi ab Oriénte venérunt Jerosólymam, dicéntes : Ubi est qui natus est rex Judæórum? Et réliquâ.

Homília sancti Ambrósii Episcopi.

Lib. 2. *in Luc. cap.* 2. *post initium.*

Quæ sunt ista veræ fidei múnera? Aurum Regi, thus Deo, myrrha defúncto. Aliud enim Regis insígne, áliud divínæ sacraméntum potestátis, áliud honor est sepultúræ, quæ non corrúmpat corpus mórtui, sed resérvet. Nos quoque, qui hæc audímus, et légimus, de thesáuris nostris tália, fratres, múnera proferámus. Habémus enim thesáurum in vasis fictilibus. Si igitur in te ipso, quod es, non ex te debes æstimáre, sed ex Christo : quanto magis in Christo non tua debes æstimáre, sed Christi?

℟. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, donec venírent ad locum, ubi puer erat. * Vidéntes autem eam, gavísi sunt gáudio magno. ℣. Et intrántes domum, invenérunt púerum cum Maria matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum. Vidéntes autem eam.

LECTIO VIII.

ERGO Magi de thesáuris suis óbtulerunt múnera. Vultis scire quam bonum méritum hábeant? Stella ab his videtur; et ubi Heródes est, non vidétur: ubi Christus est, rursus vidétur, et viam demónstrat! Ergo stella hæc via est, et via Christus: quia secúndum incarnatiónis mystérium, Christus est stella. Oriétur enim stella ex Jacob, et exúrget homo ex Israel. Dénique ubi Christus, et stella est. Ipse enim est stella spléndida, et matutina. Sua igitur ipse luce se signat.

℟. Vidéntes stellam Magi, gavísi sunt gáudio magno, * Et intrántes domum, invenérunt púerum cum María matre eius, et procidéntes adoravérunt eum: * Et apértis thesáuris suis obtulérunt ei múnera: aurum, thus, et myrrham. ℣. Stella quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, usque dum véniens staret supra, ubi erat puer. Et intrántes. Glória Patri. Et apértis.

LECTIO IX.

ACCÍPE áliud documéntum. Alia venérunt via Magi, ália rédeunt: qui enim Christum víderant, Christum intellexérant, melióres útique, quam vénerant, revertúntur. Duæ quippe sunt viæ: una, quæ ducit ad intéritum: ália quæ ducit ad regnum. Illa peccatórum est, quæ ducit ad Heródem, hæc Christus est, qua reditur ad pátriam. Hic enim temporális est incolátus, sicut scriptum est: Multum incola facta est ánima mea.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

Ad Bened. Ant. t. 8. Vénient ad te, * qui detrahébant tibi, et adorábunt vestígia pedum tuórum.

Ad Magnif. Ant. t. 2. Admóniti Magi * in somnis per áliam viam revérsi sunt in regiónem suam.

SABBATO
INFRA OCTAVAM EPIPHANIÆ.
AD VESPERAS.

CAPITULUM. *Rom.* 12.

FRATRES, Obsecro vos per misericórdiam Dei, ut exhibeátis córpora vestra hóstiam vivéntem, sanctam, Deo placéntem, rationábile obséquium vestrum.

Hymnus, Crudélis Heródes, *p.* 284.

℣. Reges Tharsis, *p.* 284.

Ad Magnif. Ant. t. 2. Remánsit puer Jesus * in Jerúsalem, et non cognovérunt paréntes ejus, existimántes illum esse in comitátu: et requirébant eum inter cognátos et notos.

ORATIO.

VOTA, quæsumus Dómine, supplicántis pópuli cœléstis pietáte proséquere: ut et quæ agénda sunt, videant, et ad impléndá, quæ víderint, convaléscant. Per Dóminum.

Deinde fit Commemoratio Epiphaniæ per Antiphonam quæ occurrit secundum ordi

nem diérum

℣. Omnes

allelúia. ℟. A

feréntes, alle

Nisi dicta

de Saba véni

gitur.

℣. Adoráte

℟. Omnes An

lúia.

OR

DEUS, qui ho

génitum

stella duce rev

propítius; ut q

cognóvimus, us

plándam spéci

dinis perducám

dem Dóminum.

DOMI

INFRA OCTAVA

Totum Offici

Epiphania præ

Capitula, Antip

dictus, et ad

Oratione

In I Nocturno

stola prima ad C

inferius post Octa

p. 320, *et legitur*

bus diebus. Le

que aliquando

Epistola ad Roma

retermittuntur.

Quando Epipha

nica venerit,

enti fit Officiu

ica, et Feria VI

apitulo de Dom

ommemoratione

In I Nocturno

mes de Epistol

, ut infra : Ep

Hiemalis.

nem dierum infra Octavam.

℣. Omnes de Saba vénient, allelúia. ℟. Aurum et thus deférentes, allelúia.

Nisi dicta sit Ant. Omnes de Saba vénient, *tunc enim legitur*

℣. Adoráte Deum, allelúia. ℟. Omnes Angeli ejus, allelúia.

ORATIO.

Deus, qui hodiérna die Unigénitum tuum Géntibus stella duce revelásti : concéde propítius ; ut qui jam te ex fide cognóvimus, usque ad contemplándam spéciem tuæ celsitúdinis perducámur. Per eúmdem Dóminum.

DOMINICA INFRA OCTÁVAM EPIPHANIÆ.

Totum Officium dicitur de Epiphania præter Lectiones, Capitula, Antiphonas ad Benedictus, et ad Magnificat, et Orationem.

In I Nocturno ponitur Epistola prima ad Corinthios quæ inferius post Octavam habetur, p. 320, et legitur de ea sequentibus diebus. Lectiones vero, quæ aliquando supersunt de Epistola ad Romanos, eo anno prætermittuntur.

Quando Epiphania in Dominica venerit, Sabbato sequenti fit Officium de Dominica, et Feria VI *Vesperæ a Capitulo de Dominica cum commemoratione Octavæ.*

In I Nocturno leguntur Lectiones de Epistola ad Romanos, ut infra : Epistola vero Hiemalis.

ad Corinthios tunc ponitur ipsa die Dominica in Officio Octavæ.

IN I NOCTURNO.

De Epistola ad Romános.

LECTIO I. *Cap.* 16.

Commendo autem vobis Phœben sorórem nostram, quæ est in ministério Ecclésiæ, quæ est in Cenchris : ut eam suscipiátis in Dómino digne Sanctis, et assistátis ei in quocúmque negótio vestri indigúerit : étenim ipsa quoque ástitit multis, et mihi ipsi. Salutáte Priscam et Aquilam adjutóres meos in Christo Jesu (qui pro ánima mea suas cervices supposuérunt : quibus non solus ego grátias ago, sed et cunctæ Ecclésiæ Géntium), et domésticam Ecclésiam eórum.

℟. Hódie in Jordáne baptizáto Dómino apérti sunt cœli, et sicut colúmba super eum Spíritus mansit, et vox Patris intónuit : * Hic est Filius meus diléctus, in quo mihi bene complácui. ℣. Descéndit Spíritus sanctus corporáli spécie sicut colúmba in ipsum, et vox de cœlo fácta est. Hic est.

LECTIO II.

Rogo autem, vos fratres, ut observétis eos, qui dissentiónes et offendícula præter doctrínam, quam vos didicístis, fáciunt, et declináte ab illis. Hujuscémodi enim Christo Dómino nostro non sérviunt, sed suo ventri ; et per dulces sermónes, et benedi-

ctiónes sedúcunt corda innocéntium. Vestra enim obediéntia in omnem locum divulgáta est. Gáudeo ígitur in vobis : sed volo vos sapiéntes esse in bono, et símplices in malo.

℟. In colúmbæ spécie Spíritus sanctus visus est, patérna vox audíta est : * Hic est Fílius meus dilèctus, in quo mihi bene complácui. ℣. Cœli apérti sunt super eum, et vox Patris intónuit. Hic est Filius.

Lectio iii.

Salutat vos Timótheus adjútor meus, et Lúcius, et Jason, et Sosipater cognáti mei. Saluto vos ego Tértius, qui scripsi Epístolam, in Dómino. Salútat vos Caius hospes meus, et univérsa Ecclésia. Salútat vos Erástus arcárius civitátis, et Quartus, frater. Grátia Dómini nostri Jesu Christi cum ómnibus vobis, Amen.

℟. Reges Tharsis, *p.* 287.

IN II NOCTURNO.

Sermo sancti Leónis Papæ.

Lectio iv.

Serm. 4. de Epiphania.

Justum et rationábile, dilectíssimi, veræ pietátis obséquium est, in diébus qui divinæ ópera misericórdiæ protestántur, toto corde gaudére, et honorifice ea, quæ ad salútem nostram gesta sunt, celebráre, vocánte nos ad hanc devotiónem ipsa recurréntium témporum lege, quæ nobis post diem, in quo cœtérnus Patri Filius Dei natus ex vírgine est, brevi intervállo Epiphaniæ íntulit festum, ex apparitióne Dómini consecrátum.

℟. Illumináre, illumináre Jerúsalem, quia venit lux tua, * Et glória Dómini super te orta est. ℣. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, et reges in splendóre ortus tui. Et glória.

Lectio v.

In quo fidei nostræ magnum præsídium providéntia divina constítuit : ut, dum solémni veneratióne recólitur adoráta in exórdiis suis Salvatóris infántia, per ipsa originália documénta probarétur veri hóminis in Christo orta natúra. Hoc enim est, quod justificat ímpios : hoc est, quod ex peccatóribus facit sanctos, si in uno eodémque Dómino nostro Jesu Christo et vera Déitas, et vera credátur humánitas : Déitas, qua ante ómnia sæcula in forma Dei æquális est Patri : humánitas, qua novíssimis diébus in forma servi unítus est hómini.

℟. Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes, et laudem Dómino annuntiántes. Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Reges Tharsis et insulæ múnera offerent, reges Arabum et Saba dona addúcent. Allelúia.

Lectio vi.

Ad roborándum ergo hanc fidem, quæ contra omnes pronuntiabátur errores, et magna gestum est divini pietáte consilii, ut gens in longa

qua Orientális plagæ regióne consistens, quæ spectandórum siderum arte pollébat, signum nati púeri, qui supra omnem Israel esset regnatúrus, acciperet. Nova étenim cláritas apud Magos stellæ illustrióris appáruit, et intuéntium ánimos ita admiratióne sui splendóris implévit, ut nequáquam sibi créderent negligéndum, quod tanto nuntiabátur indício.

℟. Magi véniunt, *p.* 291.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 2.

Cum factus esset Jesus annórum duódecim; ascendéntibus illis Jerosólymam secúndum consuetúdinem diéi festi, consummatísque diébus, cum redirent, remánsit puer Jesus in Jerúsalem. Et réliqua.

Homilia sancti Ambrósii Episcopi.

Lib. 2. *in cap.* 2. *Lucæ, in fine.*

A Duodécimo anno, ut légimus, Dominicæ súmitur disputatiónis exórdium. Hic enim prædicándæ fidei evangelizántium número debebátur. Nec otióse immemor suórum secúndum carnem paréntum, qui secúndum carnem útique sapiéntia Dei implebátur et grátia, post triduum repéritur in templo : ut esset indício, quia post triduum triumphális illius passiónis, in aula cœlésti, et honóre divino, fidei nostræ se suscitátus offérret, qui mórtuus credebátur.

℟. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos donec venírent ad locum, ubi puer erat. * Vidéntes autem eam gavísi sunt gáudio magno. ℣. Et intrántes domum, invenérunt púerum cum Maria matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum. Vidéntes autem.

Lectio viii.

Quid est quod me quærebátis? Duæ sunt in Christo generatiónes : una est patérna, matérna áltera. Patérna illa divínior : matérna vero, quæ in nostrum labórem usúmquo descéndit. Et ídeo quæ supra natúram, supra ætátem, supra consuetúdinem fiunt, non humánis assignánda virtútibus, sed divínis referénda sunt potestátibus. Alibi eum ad ministérium mater impéllit : hic mater arguítur, quia adhuc quæ humána sunt, éxigat. Sed cum hic duódecim describátur annórum, illic discípulos habére dicátur : vides matrem didicísse a Filio, ne exígeret a validióre ministérium, quæ stupébat in junióre miráculum.

℟. Vidéntes stellam Magi, gavísi sunt gáudio magno, * Et intrántes domum, invenérunt púerum cum Maria matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum : * Et apértis thesáuris suis obtulérunt ei

múnera, aurum, thus, et myrrham. ℣. Stella quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, usque dum véniens staret supra, ubi erat puer. Et intrántes. Glória Patri. Et apértis.

LECTIO IX.

ET venit Názareth, et erat súbditus illis. Quid enim magíster virtútis, nisi officium pietátis impléret? Et mirámur, si patri defert, qui súbditur matri? Non útique infirmitátis, sed pietátis ista subjéctio est: attóllat licet sævis emissus látebris cóluber perfídiæ caput, et serpentínis évomat venéna pectóribus. Cum dicit se Fílius missum, majórem hæréticus appéllet Patrem, ut imperféctum Filium dicat, qui potest habére majórem: ut aliénis auxíliis ásserat eum, qui míttitur, indigére. Numquid et humáno egébat auxílio, ut matérno serviret império.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES
ET PER HORAS.

Ant. t. 2. Ante lucíferum génitus * et ante sæcula Dóminus Salvátor noster hódie mundo appáruit.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis de Dominica*, p. 17.

Ant. t. 1. *f* Venit lumen tuum * Jerúsalem, et glória Dómini super te orta est: et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, allelúia.

Ant. t. 1. *f* Apértis thesáuris suis * obtulérunt Magi Dómino aurum, thus, et myrrham, allelúia.

Ant. t. 4. Mária et flúmina * benedícite Dómino: hymnum dícite fontes Dómino, allelúia.

Ant. t. 7. *f* Stella ista * sicut flamma corúscat, et Regem regum Deum demónstrat: Magi eam vidérunt, et magno Regi múnera obtulérunt.

CAPITULUM. *Rom.* 12.

FRATRES, Obsecro vos per misericórdiam Dei, ut exhibeátis córpora vestra hóstiam vivéntem, sanctam, Deo placéntem, rationábile obséquium vestrum.

Hymnus, O Sola magnárum, *p.* 295.

℣. Adoráte Deum, allelúia. ℟. Omnes Angeli ejus, allelúia.

Ad Bened. Ant. t. 2. Remánsit puer Jesus * in Jerúsalem, et non cognovérunt paréntes ejus, existimántes illum esse in comitátu: et requirébant eum inter cognátos et notos.

ORATIO.

VOTA, quæsumus Dómine, supplicántis populi cœlésti pietáte proséquere: ut et quæ agénda sunt, vídeant, et ad implénda, quæ víderint, convaléscant. Per Dóminum nostrum.

Deinde fit Commemor. de Epiphania.

Ant. Hódie cœlésti sponso juncta est Ecclésia, quóniam in Jordáne lavit Christus ejus crímina: currunt cum mune-

ribus Magi ad regáles núptias : et ex aqua facto vino, lætántur convívæ, allelúia.

℣. Omnes de Saba vénient, allelúia. ℟. Aurum et thus deferéntes, allelúia.

Oratio. Deus, qui hodiérna, *ut supra*, p. 313.

AD TERTIAM.

Ant. Venit lumen tuum.

Capitulum, Fratres, Obsecro vos, *ut supra*.

℟. *br.* Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent, * Allelúia, allelúia. Reges. ℣. Reges Arabum et Saba dona addúcent. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Reges.

℣. Omnes de Saba vénient, allelúia. ℟. Aurum et thus deferéntes, allelúia.

AD SEXTAM.

Ant. Apértis thesáuris suis.

CAPITULUM. *Rom.* 12.

Dico enim per grátiam quæ data est mihi, ómnibus qui sunt inter vos : Non plus sápere, quam opórtet sápere, sed sápere ad sobrietátem.

℟. *br.* Omnes de Saba vénient, * Allelúia, allelúia. Omnes. ℣. Aurum et thus deferéntes. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Omnes.

℣. Adoráte Dóminum, allelúia. ℟. In aula sancta ejus, allelúia.

AD NONAM.

Ant. Stella ista.

CAPITULUM. *Rom.* 12. *b*

Sicut enim in uno córpore multa membra habémus, ómnia autem membra non eúmdem actum habent : ita multi unum corpus sumus in Christo, sínguli autem alter altérius membra, in Christo Jesu Dómino nostro.

℟. *br.* Adoráte Dóminum, * Allelúia, allelúia. Adoráte. ℣. In aula sancta ejus. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Adoráte.

℣. Adoráte Deum, allelúia. ℟. Omnes Angeli ejus, allelúia.

AD VESPERAS.

Ant. Ante lucíferum, *cum reliquis de Laudibus*, p. 295.

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis de Dominica*, p. 123.

Capitulum, Fratres, Obsecro vos, *ut supra, ad Laudes.*

Hymnus, Crudélis Heródes, p. 284.

℣. Reges Tharsis, *p.* 284.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Fili, quid fecísti nobis sic? ego et pater tuus doléntes quærebámus te. Quid est quod me quærebátis? nesciebátis quia in iis, quæ Patris mei sunt, opórtet me esse.

Oratio. Vota, quæsumus Dómine, *ut supra, ad Laudes.*

Et fit Commemoratio de Epiphania.

Ant. Tribus miráculis ornátum diem sanctum cólimus : hódie stella Mágos duxit ad præsépium : hódie vinum ex aqua factum est ad núptias : hódie in Jordáne a Joánne Christus baptizári vóluit, ut salváret nos, allelúia.

℣. Omnes de Saba vénient,

allelúia. ℟. Aurum et thus deferéntes, allelúia.

Oratio, Deus, qui hodiérna, *ut supra,* p. 313.

Si Octava Epiphaniæ venerit in Dominica, nihil fit de Dominica in ipsa die Octava, sed tantum in primis Vesperis diei Octavæ fit Commemoratio pro secundis Vesperis Dominicæ infra Octavam, de qua celebratum est Officium eo die.

Ant. Fili quid fecísti, p. 317.

℣. Omnes de Saba, *ut supra:*

Qui Versus etiam dicitur, quando Octava Epiphaniæ venerit in Feria secunda, pro Commemoratione Dominicæ in primis Vesperis diei Octavæ.

IN DIE OCTAVA EPIPHANIÆ.

Duplex.

In primis Vesperis omnia dicuntur sicut in primis Vesperis Epiphaniæ, p. 284, *excepta Oratione, quæ dicitur ut sequitur.*

ORATIO.

DEUS, cujus Unigénitus in substántia nostræ carnis appáruit : præsta quæsumus, ut per eum, quem símilem nobis foris agnóvimus, intus reformári mereámur. Qui tecum vivit et regnat, in unitáte Spíritus sancti Deus.

AD MATUTINUM.

Invitatorium, Hymnus et Psalmi ut infra Octavam : cætera dicuntur sicut in die Epiphaniæ, præter Lectiones.

In I Nocturno leguntur Lectiones de Epistola prima ad Corinthios, quæ occurrunt secundum superiorem Rubricam, p. 313.

IN II NOCTURNO.

Sermo S. Gregórii Nazianzéni.

LECTIO IV.

Oratione in sancta lumina.

NON possum cohibére lætitiæ voluptátem, sed mente extóllor, et afficior ; et própriæ pusillitátis oblitus, officium magni Joánnis, immo pótius famulátum subíre conténdo, ac géstio : et licet non sim præcúrsor, de erémo tamen vénio. Christus ergo illumináтur, immo pótius fulgóre suo nos illúminat : Christus baptizátur, simul et nos descendámus : ut cum ipso páriter ascendámus.

℟. Illumináre, illumináre Jerúsalem, quia venit lux tua, * Et glória Dómini super te orta est. ℣. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, et reges in splendóre ortus tui. Et glória.

LECTIO V.

JOANNES baptizat, et accédit Jesus, sanctificans quidem et ipsum qui baptizat, præcípue tamen, ut et véterem Adam sepéliat in aquis, et ante ómnia, ut per hæc sanctificéntur aquæ Jordánis : ut sicut erat spíritus et caro, ita et his, qui baptizándi erant, in spíritu et aqua sanctificatiónis succéssio traderétur. Non súscipit Baptista, conténdit Jesus. Ego, inquit, opus hábeo a te baptizári. Lucérna dicit

ad Solem, et vox lóquitur ad Verbum.

℟. Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes, et laudem Dómino annuntiántes, * Allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Reges Tharsis, et ínsulæ múnera ófferent, reges Arabum et Saba dona addúcent. Allelúia, allelúia, allelúia.

Lectio vi.

Ascendit Jesus de aqua, secum quodámmodo demérsum edúcens et élevans mundum : et vidit non dividi cœlum, sed aperíri; quod sibi ac nobis post se aliquándo Adam ille conclúserat, sicut et ígneo gládio paradisus fúerat conclúsus. Spíritus sanctus testimónium pérhibet : similia namque sibi ipsa concúrrunt. De cœlo testimónium defértur : inde enim erat ille, cui testimónium perhibétur.

℟. Magi véniunt, *p.* 291.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap.* 1. *d*

In illo témpore : Vidit Joánnes Jesum veniéntem ad se, et ait : Ecce Agnus Dei, ecce qui tóllit peccátum mundi. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Episcopi.

Tractatu 6. *in Joan. ante medium.*

Antequam veníret Dóminus ut baptizarétur a Joánne in Jordáne, nóverat eum illis vóbis; ubi ait : Tu ad me venis baptizári? Ego a te débeo baptizári. Sed ecce Dóminum nóverat, nóverat Filium Dei. Unde probámus quod jam noverat, quia ipse baptizáret in Spíritu sancto? Antequam veníret ad flúvium, cum multi ad Joánnem cúrrerent baptizári, ait illis : Ego quidem baptizo vos in aqua : qui autem post me venit, major me est : cujus non sum dignus corrígiam calceaménti sólvere: ipse vos baptizábit in Spíritu sancto et igni. Jam et hoc nóverat.

℟. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, donec venírent ad locum, ubi puer erat. * Vidéntes autem eam, gavísi sunt gáudio magno. ℣. Et intrántes domum, invenérunt púerum cum Maria matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum. Vidéntes autem.

Lectio viii.

Quid ergo per colúmbam dídicit, ne mendax póstea inveniátur (quod avértat a nobis Deus opinári) nisi quamdam proprietátem in Christo talem futúram, ut quamvis multi ministri baptizatúri essent, sive justi, sive injústi, non tribuerétur sanctitas baptismi, nisi illi, super quem descéndit colúmba, de quo dictum est : Hic est qui baptizat in Spíritu sancto, Petrus baptízet, hic est qui baptizat : Paulus baptízet, hic est qui baptizat : Judas baptizet, hic est qui

baptízat. Nam si pro diversitáte meritórum baptísma sanctum est : quia divérsa sunt mérita, divérsa erunt baptísmata ; et tanto quisque áliquid mélius putátur accípere, quanto a melióre vidétur accepísse.

℟. Vidéntes stellam Magi, gavísi sunt gáudio magno, * Et intrántes domum, invenérunt púerum cum Maria matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum : * Et apértis thesáuris suis obtulérunt ei múnera : aurum, thus, et myrrham. ℣. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, usque dum véniens staret supra, ubi erat puer. Et intrántes. Glória Patri. Et apértis.

LECTIO IX.

IPSI sancti (intelligite fratres) boni pertinéntes ad colúmbam, pertinéntes ad sortem civitátis illíus Jerúsalem, ipsi boni in Ecclésia, de quibus dicit Apóstolus : Novit Dóminus qui sunt ejus, diversárum gratiárum sunt, non omnes pária mérita habent. Sunt álii áliis sanctióres, sunt álii áliis melióres. Quare ergo si unus ab illo, verbi grátia, justo, sancto baptizétur, álius ab álio inferióris mériti apud Deum, inferióris gradus, inferióris continéntiæ, inferióris vitæ : unum tamen et par et æquále est quod accepérunt, nisi quia hic est, qui baptízat?

Te Deum laudámus, *p.* 16.

Ad Laudes, et per Horas, et ad Vesperas, omnia dicuntur sicut in die Epiphaniæ, excepta Oratione, quæ est, Deus cujus Unigénitus, *p.* 318.

Si Octava Epiphaniæ venerit in Sabbato, in II Vesperis Octavæ fit Commem. Dominicæ II post Epiphaniam. Quando autem Septuagesima venerit in I Dominica post Octavam Epiphaniæ, tunc in primo Sabbato post Octav., non impedito Festo novem Lectionum, aliquin prima die post Octavam, fiat Officium de Feria, in qua ponuntur Responsoria I Nocturni Dominicæ II post Epiphan., et tres Lectiones leguntur de Homilia ejusdem Dominicæ, cum ejus Antiphona ad Benedictus, et Oratione. Festum vero Semiduplex in ea occurrens transfertur in primam diem similiter non impeditam.

DOMINICA PRIMA
POST EPIPHANIAM,
Quæ est infra Octavam.

In I Nocturno legitur Epistola prima ad Corinthios secundum superiorem Rubricam, p. 313.

Incipit Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corinthios.

LECTIO I. *Cap.* 1.

PAULUS vocátus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, et Sósthenes frater, Ecclésiæ Dei, quæ est Corinthi, sanctificátis in Christo Jesu, vocátis sanctis, cum ómnibus qui invocant nomen hí-

mini nostri Jesu Christi, in omni loco ipsórum, et nostro. Grátia vobis et pax a Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo.

℟. Hódie in Jordáne baptizáto Dómino apérti sunt cœli, et sicut colúmba super eum Spíritus mansit, et vox Patris intónuit : * Hic est Filius meus diléctus, in quo mihi bene complácui. ℣. Descéndit Spíritus sanctus corporáli spécie sicut colúmba in ipsum, et vox de cœlo facta est. Hic est Filius.

Lectio II.

GRATIAS ago Deo meo semper pro vobis in grátia Dei, quæ data est vobis in Christo Jesu : quod in ómnibus divites facti estis in illo, in omni verbo, et in omni sciéntia : sicut testimónium Christi confirmátum est in vobis : ita ut nihil vobis desit in ulla grátia, expectántibus revelatiónem Dómini nostri Jesu Christi, qui et confirmábit vos usque in finem sine crimine, in die advéntus Dómini nostri Jesu Christi. Fidélis Deus, per quem vocáti estis in societátem Fílii ejus Jesu Christi Dómini nostri.

℟. In colúmbæ spécie Spíritus sanctus visus est, patérna vox audita est : * Hic est Filius meus diléctus, in quo mihi bene complácui. ℣. Cœli apérti sunt super eum, et vox Patris intónuit. Hic est Filius meus diléctus.

Lectio III.

OBSECRO autem vos, fratres, per nomen Dómini nostri Jesu Christi, ut idipsum dicátis omnes, et non sint in vobis schismata : sitis autem perfécti in eódem sensu, et in eádem senténtia. Significátum est enim mihi de vobis, fratres mei, ab iis qui sunt Chloes, quia contentiónes sunt inter vos. Hoc autem dico, quod unusquísque vestrum dicit : Ego quidem sum Pauli : ego autem Apóllo : ego vero Cephæ : ego autem Christi. Divísus est Christus? Numquid Paulus crucifixus est pro vobis? aut in nómine Pauli baptizáti estis?

℟. Reges Tharsis, *p.* 287.

In II et III Nocturno leguntur Lectiones Dominicæ infra Octavam, p. 314.

Si vero dies Octava venerit in Dominica, dicuntur de die Octava, p. 318.

FERIA SECUNDA.

De Epistola prima ad Corinthios.

Lectio I. *Cap.* 2.

ET ego, cum venissem ad vos, fratres, veni non in sublimitáte sermónis, aut sapiéntiæ, annúntians vobis testimónium Christi. Non enim judicávi me scire áliquid inter vos, nisi Jesum Christum, et hunc crucifixum. Et ego in infirmitáte, et timóre, et tremóre multo fui apud vos : et sermo meus, et prædicátio mea non in persuasibilibus

humánæ sapiéntiæ verbis, sed in ostensióne spíritus, et virtútis : ut fides vestra non sit in sapiéntia hóminum, sed in virtúte Dei.

Lectio II.

Sapientiam autem lóquimur inter perféctos : sapiéntiam vero non hujus sæculi, neque princípum hujus sæculi, qui destruúntur : sed lóquimur Dei sapiéntiam in mystério, quæ abscóndita est, quam prædestinávit Deus ante sæcula in glóriam nostram, quam nemo princípum hujus sæculi cognóvit : si enim cognovíssent, numquam Dóminum glóriæ crucifixíssent. Sed sicut scriptum est : Quod óculus non vidit, nec auris audívit, nec in cor hóminis ascéndit, quæ præparávit Deus iis qui diligunt illum.

Lectio III.

Nobis autem revelávit Deus, per Spíritum suum : Spíritus enim ómnia scrutátur, étiam profúnda Dei. Quis enim hóminum scit quæ sunt hóminis, nisi spíritus hóminis, qui in ipso est? ita et quæ Dei sunt, nemo cognóvit, nisi Spíritus Dei. Nos autem non spíritum hujus mundi accépimus, sed Spíritum, qui ex Deo est, ut sciámus quæ a Deo donáta sunt nobis : quæ et lóquimur non in doctis humánæ sapiéntiæ verbis, sed in doctrina Spíritus, spirituálibus spirituália comparántes.

FERIA TERTIA.

De Epístola prima ad Corínthios.

Lectio I. *Cap.* 5.

Omnino auditur inter vos fornicátio, et talis fornicátio, qualis nec inter Gentes, ita ut uxórem patris sui áliquis hábeat. Et vos infláti estis : et non magis luctum habuístis, ut tollátur de médio vestrum qui hoc opus fecit. Ego quidem absens córpore, præsens autem spíritu, jam judicávi ut præsens, eum qui sic operátus est, in nómine Dómini nostri Jesu Christi, congregátis vobis et meo spíritu, cum virtúte Dómini nostri Jesu, trádere hujúsmodi satánæ in intéritum carnis, ut spíritus salvus sit in die Dómini nostri Jesu Christi.

Lectio II.

Non est bona gloriátio vestra. Nescítis quia módicum ferméntum totam massam corrúmpit? Expurgáte vetus ferméntum, ut sitis nova conspérsio, sicut estis ázymi. Etenim Pascha nostrum immolatus est Christus. Itaque epulémur, non in ferménto véteri, neque in ferménto malítiæ, et nequítiæ : sed in ázymis sinceritátis, et veritátis.

Lectio III.

Scripsi vobis in epístola : Ne commisceámini fornicáriis. Non útique fornicáriis hujus mundi, aut avéris, aut rapácibus, aut idólis servientibus : alióquin debuerátis de hoc

mundo exíisse. Nunc autem scripsi vobis non commiscéri: si is, qui frater nominátur, est fornicátor aut avárus, aut idólis sérviens, aut malédicus, aut ebriósus, aut rapax: cum hujúsmodi nec cíbum súmere.

FERIA QUARTA.

De Epístola prima ad Corinthios.

LECTIO I. *Cap.* 6.

AUDET áliquis vestrum habens negótium advérsus álterum, judicári apud iníquos, et non apud sanctos? An nescítis, quóniam sancti de hoc mundo judicábunt? Et si in vobis judicábitur mundus, indigni estis qui de mínimis judicétis? Nescítis quóniam ángelos judicábimus, quanto magis sæculária? Sæculária ígitur judícia si habuéritis; contemptibiles, qui sunt in Ecclésia, illos constitúite ad judicándum. Ad verecúndiam vestram dico: Sic non est inter vos sápiens quisquam, qui possit judicáre inter fratrem suum? sed frater cum fratre judício conténdit: et hoc apud infidéles?

LECTIO II.

JAM quidem omnino delíctum est in vobis, quod judícia habétis inter vos. Quare non magis injúriam accípitis? quare non magis fraudem patímini? Sed vos injúriam fácitis, et fraudátis: et hoc frátribus. An nescítis quia iníqui regnum Dei non possidébunt? Nolíte erráre: neque fornicárii, neque idólis sérvientes, neque adúlteri, neque molles, neque masculórum concubitóres, neque fures, neque avári, neque ebriósi, neque malédici, neque rapáces, regnum Dei possidébunt. Et hæc quidam fuístis: sed ablúti estis, sed sanctificáti estis, sed justificáti estis in nómine Dómini nostri Jesu Christi, et in Spíritu Dei nostri.

LECTIO III.

OMNIA mihi licent, sed non ómnia expédiunt. Omnia mihi licent, sed ego sub nullius rédigar potestáte. Esca ventri, et venter escis: Deus autem et hunc et has déstruet: corpus autem non fornicatióni, sed Dómino: et Dóminus córpori. Deus vero et Dóminum suscitávit: et nos suscitábit per virtútem suam. Nescítis quóniam córpora vestra membra sunt Christi? Tollens ergo membra Christi, fáciam membra meretrícis? Absit. An nescítis, quóniam qui adhæret meretrici, unum corpus efficitur? Erunt enim (inquit) duo in carne una. Qui autem adhæret Dómino, unus spíritus est. Fúgite fornicatiónem.

FERIA QUINTA.

De Epístola prima ad Corinthios.

LECTIO I. *Cap.* 7.

DE quibus autem scripsístis mihi: Bonum est hómini mulíerem non tángere: propter fornicatiónem autem unusquísque suam uxórem hábeat,

et unaquæque suum virum hábeat. Uxóri vir débitum reddat : similiter autem et uxor viro. Múlier sui córporis potestátem non habet, sed vir. Similiter autem et vir sui córporis potestátem non habet, sed múlier.

Lectio ii.

Nolite fraudáre invicem, nisi forte ex consénsu ad tempus, ut vacétis oratióni : et iterum revertímini in idipsum, ne tentet vos sátanas propter incontinéntiam vestram. Hoc autem dico secúndum indulgéntiam, non secúndum impérium. Volo enim omnes vos esse sicut meipsum : sed unusquisque próprium donum habet ex Deo, álius quidem sic, álius vero sic. Dico autem non nuptis, et viduis : bonum est illis si sic permáneant sicut et ego. Quod si non se cóntinent, nubant. Mélius est enim núbere, quam uri.

Lectio iii.

His autem, qui matrimónio juncti sunt, præcipio non ego, sed Dóminus, uxórem a viro non discédere : quod si discésserit, manére innúptam, aut viro suo reconciliári. Et vir uxórem non dimittat. Nam céteris ego dico, non Dóminus. Si quis frater uxórem habet infidélem, et hæc conséntit habitáre cum illo, non dimíttat illam. Et si qua múlier fidélis habet virum infidélem, et hic conséntit habitáre cum illa, non dimíttat virum. Sanctificátus est enim vir infidélis per mulierem fidélem, et sanctificáta est múlier infidélis per virum fidélem : alióquin filii vestri immúndi essent, nunc autem sancti sunt.

FERIA SEXTA.

De Epístola prima ad Corinthios.

Lectio i. *Cap.* 13.

Si linguis hóminum loquar et Angelórum, charitátem autem non hábeam; factus sum velut æs sonans, aut cymbalum tinniens. Et si habúero prophetiam, et nóverim mystéria ómnia, et omnem sciéntiam : et si habúero omnem fidem, ita ut montes tránsferam, charitátem autem non habúero, nihil sum. Et si distribúero in cibos páuperum omnes facultátes meas, et si tradidero corpus meum ita ut árdeam, charitátem autem non habúero, nihil mihi prodest.

Lectio ii.

Charitas pátiens est, benígna est : cháritas non æmulátur, non agit pérperam, non inflátur, non est ambitiósa, non quærit quæ sua sunt, non irritatur, non cógitat malum, non gaudet super iniquitáte, congáudet autem veritáti; ómnia suffert, ómnia credit; ómnia sperat, ómnia sústinet. Cháritas numquam éxcidit : sive prophétiæ evacuabúntur, sive linguæ cessábunt, sive sciéntia destruétur. Ex parte enim cognóscimus, et ex parte prophetámus. Cum autem

tem vénerit quod perféctum est, evacuábitur quod ex parte est.

LECTIO III.

Cum essem párvulus, loquébar ut párvulus, sapiébam ut párvulus, cogitábam ut párvulus. Quando autem factus sum vir, evacuávi quæ erant párvuli. Vidémus nunc per spéculum in ænígmate : tunc autem fácie ad fáciem. Nunc cognósco ex parte : tunc autem cognóscam, sicut et cógnitus sum. Nunc autem manent, fides, spes, chàritas, tria hæc : major autem horum est chàritas.

SABBATO.

De Epístola prima ad Corinthios.

LECTIO I. *Cap.* 16.

De colléctis autem, quæ fiunt in sanctos, sicut ordinávi Ecclésiis Galátiæ, ita et vos fácite. Per unam sábbati unusquisque vestrum apud se sepónat, recóndens quod ei bene placúerit : ut non cum vénero, tunc colléctæ fiant. Cum autem præsens fúero, quos probavéritis per epístolas, hos mittam perférre grátiam vestram in Jerúsalem. Quod si dignum fúerit ut et ego eam, mecum ibunt.

LECTIO II.

Veniam autem ad vos, cum Macedóniam pertransíero : nam Macedóniam pertransíbo. Apud vos autem fórsitan manébo, vel étiam hiemábo : ut vos me deducátis quocúmque iero. Nolo enim vos modo in transítu vidére : spero enim me aliquántulum témporis manére apud vos, si Dóminus permíserit. Permanébo autem Ephesi usque ad Pentecósten. Ostium enim mihi apértum est magnum et évidens : et adversárii multi.

LECTIO III.

Si autem vénerit Timótheus, vidéte ut sine timóre sit apud vos : opus enim Dómini operátur ; sicut et ego. Ne quis ergo illum spernat : dedúcite autem illum in pace, ut véniat ad me : expécto enim illum cum frátribus. De Apóllo autem fratre vobis notum fácio, quóniam multum rogávi eum, ut veníret ad vos cum frátribus : et útique non fuit volúntas, ut nunc veníret : véniet autem cum ei vácuum fúerit. Vigiláte, state in fide, viriliter ágite, et confortámini. Omnia vestra in charitáte fiant.

SABBATO PRIMO
POST OCTAVAM EPIPHANIÆ.
AD VESPERAS.

Omnia, præter Orationem, ut in Psalterio, p. 141. *Quod servatur in aliis Sabbatis usque ad Septuagesimam.*

ORATIO.

Omnipotens sempitérne Deus, qui cœléstia simul et terréna moderáris : supplicatiónes pópuli tui cleménter exáudi, et pacem tuam nostris concéde tempóribus. Per Dóminum.

Deinde fiunt Commemoratio-

nes ibidem positæ ut in Psaltério, p. 144.

DOMINICA II
Post Epiphaniam.

Omnia ut in Psalterio, præter ea, quæ hic sunt propria.

IN I NOCTURNO.

Incipit Epístola secúnda beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio I. *Cap.* 1.

Paulus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, et Timótheus frater Ecclésiæ Dei quæ est Corínthi, cum ómnibus sanctis qui sunt in univérsa Achàia. Grátia vobis et pax a Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Benedíctus Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra : ut possímus et ipsi consolári eos, qui in omni pressúra sunt, per exhortatiónem qua exhortámur et ipsi a Deo. Quóniam sicut abúndant passiónes Christi in nobis, ita per Christum abúndat consolátio nostra.

℟. Dómine, ne in ira tua árguas me, neque in furóre tuo corrípias me : * Miserére mei Dómine, quóniam infírmus sum. ℣. Timor et tremor venérunt super me, et contexérunt me ténebræ. Miserére mei.

Lectio II.

Sive autem tribulámur pro vestra exhortatióne et salúte, sive consolámur pro vestra consolatióne, sive exhortámur pro vestra exhortatióne et salúte, quæ operátur tolerántiam earúmdem passiónum, quas et nos pátimur : ut spes nostra firma sit pro vobis, sciéntes, quod sicut sócii passiónum estis, sic eritis et consolatiónis.

℟. Deus, qui sedes super thronum, et júdicas æquitátem, esto refúgium páuperum in tribulatióne : * Quia tu solus labórem et dolórem consideras. ℣. Tibi enim derelíctus est pauper, pupíllo tu eris adjútor. Quia.

Lectio III.

Non enim vólumus ignoráre vos, fratres, de tribulatióne nostra, quæ facta est in Asia, quóniam supra modum graváti sumus, supra virtútem, ita ut tædéret nos étiam vívere. Sed ipsi in nobismetípsis respónsum mortis habúimus, ut non simus fidéntes in nobis, sed in Deo, qui súscitat mórtuos : qui de tantis periculis nos erípuit, et éruit : in quem sperámus, quóniam et adhuc erípiet, adjuvántibus et vobis in oratióne pro nobis : ut ex multórum persónis, ejus, quæ in nobis est donatiónis, per multos grátiæ agántur pro nobis.

℟. A dextris est mihi Dóminus, ne commóvear : * Propter hoc dilatátum est cor meum, et exultávit lingua mea. ℣. Dóminus pars hæreditátis meæ, et cálicis mei. Propter. Glória Patri. Propter.

IN II NOCTURNO.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

LECTIO IV.

Ex præfatione in Epistolas beati Pauli.

BEATI Pauli Epistolárum lectiónem dum assidue auscúlto, perque hebdómadas singulas bis, sæpe, et ter, et quater, quotiescúmque sanctórum Mártyrum memórias celebrámus, gáudio exúlto, tuba illa spirituáli pérfruens, et éxcitor, ac desidério incalésco, vocem mihi amícam agnóscens, et fere præséntem ipsum intuéri, et disseréntem audire vídeor. Sed tamen dóleo et moléste fero, quod virum hunc non omnes, sicut par est, cognóscunt : verum ita illum nonnúlli ignórant, ut ne Epistolárum quidem ejus númerum plane sciant. Hoc vero non imperítia facit : sed quod nolint beáti hujus viri scripta assidue in mánibus habére.

℣. Notas mihi fecísti Dómine vias vitæ : * Adimplébis me lætítia cum vultu tuo : delectatiónes in déxtera tua usque in finem. ℣. Tu es qui restítues hæreditátem meam mihi. Adimplébis.

LECTIO V.

NEQUE enim nos, quæ scimus, si quid scimus, ab ingénii bonitáte atque acúmine scimus : sed quod erga hunc virum impénse affécti, ab illius lectióne numquam discédimus: quidem qui amant, ii plus quam céteri omnes córum facta norunt, quos amant, ut qui de iis ipsis sint solliciti. Id quod beátus hic véluti osténdens, ad Philippénses ait : Sicut est mihi justum, ut hoc de vobis ómnibus séntiam, eo quod habeam vos in corde, et in vínculis meis, et in defensióne et confirmatióne Evangélii.

℟. Díligam te Dómine virtus mea : Dóminus firmaméntum meum, * Et refúgium meum. ℣. Liberátor meus, Deus meus, adjútor meus. Et refúgium.

LECTIO VI.

QUAPROPTER si et vos quoque lectióni diligénter attendere voluéritis, nihil áliud vobis erit requiréndum. Verax est enim Christi sermo dicéntis : Quærite, et inveniétis : pulsáte, et aperiétur vobis. Céterum, quandóquidem complúres ex iis, qui huc nobíscum convéniunt, et liberórum educatiónem, et uxóris curam, et famíliæ providéntiam suscepére, ob idque toto sese huic labóri dare non sústinent : at certe ipsi vos excitáte ad ea saltem capiénda, quæ álii collégerint, stúdii tantúmdem iis, quæ dicta fúerint, auscultándis, quantum pecúniis colligéndis impertiéntes. Nam etsi turpe sit, non nisi tantum stúdii a vobis exígere : optábile tamen erit, si tantum saltem tribuátis.

℟. Dómini est terra, et plenitúdo ejus : * Orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.

℣. Ipse super mária fundávit eam, et super flúmina præparávit illam. Orbis terrárum. Glória Patri. Orbis terrárum.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

LECTIO VII. *Cap.* 2.

IN illo témpore: Núptiæ factæ sunt in Cana Galilææ, et erat mater Jesu ibi. Vocátus est autem et Jesus, et discípuli ejus ad núptias. Et réliqua.

Homília sancti Augustini Episcopi.

Tract. 9. *in Joan. post init.*

QUOD Dóminus invitátus venit ad núptias, étiam excépta mystica significatióne, confírmare vóluit quod ipse fecit núptias. Futúri enim erant de quibus dixit Apóstolus, prohibéntes núbere, et dicéntes quod malum essent núptiæ, et quod diábolus eas fecísset: cum idem Dóminus dicat in Evangélio, interrogátus, utrum liceat hómini dimíttere uxórem suam ex quálibet causa, non licére, excépta causa fornicatiónis. In qua responsióne, si meminístis, hoc ait: Quod Deus conjúnxit, homo non séparet.

℟. Ad te Dómine levávi ánimam meam: * Deus meus in te confído, non erubéscam. ℣. Custódi ánimam meam, et éripe me. Deus.

LECTIO VIII.

ET qui bene eruditi sunt in fide Cathólica, novérunt quod Deus fécerit núptias: et sicut conjúnctio a Deo, ita divórtium a diábolo sit. Sed proptérea in causa fornicatiónis licet uxórem dimíttere: quia ipsa esse uxor prior nóluit, quæ fidem conjugálem marito non servávit. Nec illæ, quæ virginitátem Deo vovent, quamquam ampliórem gradum honóris et sanctitátis in Ecclésia ténent, sine núptiis sunt: nam et ipsæ pértinent ad núptias cum tota Ecclésia, in quibus núptiis sponsus est Christus.

℟. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum? * Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt, qui testimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, et Spíritus sanctus: et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena est.

Hoc Responsor. semper dicitur post VIII *Lectionem ab hac Dominica usque ad Septuagesimam in Dominicis tantum.*

LECTIO IX.

AC per hoc ergo Dóminus invitátus venit ad núptias, ut conjugális cástitas firmarétur, et ostenderétur sacraméntum núptiárum: quia et illárum nuptiárum sponsus persónam Dómini figurábat, cui dictum est: Servásti vinum bonum usque adhuc. Bonum enim vinum Christus servávit usque adhuc, id est, Evangélium suum.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES.

Omnia ut in Psalterio, p. 17.

Ad Bened. Ant. t. 1. Núptiæ factæ sunt * in Cana Galilææ, et erat ibi Jesus cum Maria matre sua.

ORATIO.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui cœléstia simul et terréna moderáris : supplicatiónes pópuli tui cleménter exáudi, et pacem tuam nostris concéde tempóribus. Per.

Deinde fiunt Commem. ut supra in Vesp. Sabb., p. 145.

AD HORAS,
ET VESPERAS.

Omnia ut in Psalt. de Dom. Ad Magnif. Ant. t. 1. Deficiénte vino, * jussit Jesus impléri hydrias aqua, quæ in vinum convérsa est, allelúia.

Oratio. Omnípotens, *supra.*

Deinde fiunt Commem. ut supra in Vesp. Sabb., p. 144.

Post Octavam Epiphaniæ usque ad Quadrages. quando occurrit fieri de Feria, fit Officium ut in Psalterio, exceptis iis, quæ sunt propria. Oratio vero dicitur de Dominica præcedenti.

FERIA SECUNDA.

De Epístola secúnda ad Corínthios.

LECTIO I. *Cap.* 3.

INCIPIMUS íterum nosmetípsos commendáre? aut numquid egémus (sicut quidam) commendatítiis epístolis ad vos, aut ex vobis? Epístola nostra vos estis, scripta in córdibus nostris, quæ scitur et légitur ab ómnibus homínibus : manifestáti quod epístola estis Christi, ministráta a nobis, et scripta non atraménto, sed Spíritu Dei vivi : non in tábulis lapídeis, sed in tábulis cordis carnálibus.

℟. Quam magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, * Quam abscondísti timéntibus te! ℣. Et perfecísti eis qui sperant in te Dómine, in conspéctu filiórum hóminum. Quam abscondísti.

LECTIO II.

FIDUCIAM autem talem habémus per Christum ad Deum : non quod sufficiéntes simus cogitáre áliquid a nobis, quasi ex nobis : sed sufficiéntia nostra ex Deo est : qui et idóneos nos fecit ministros novi Testaménti, non littera, sed Spíritu : littera enim occídit, Spíritus autem vivíficat. Quod si ministrátio mortis, litteris deformáta in lapídibus, fuit in glória : ita ut non possent inténdere fílii Israel in fáciem Moysi, propter glóriam vultus ejus, quæ evacuátur; quómodo non magis ministrátio Spíritus erit in glória?

℟. Adjútor meus esto Deus :* Ne derelínquas me. ℣. Neque despícias me Deus salutáris meus. Ne derelínquas me.

LECTIO III.

NAM si ministrátio damnatiónis glória est : multo magis abúndat ministérium justítiæ in glória. Nam nec glorificátum est, quod cláruit in hac

parte, propter excelléntem glóriam. Si enim quod evacuátur, per glóriam est : multo magis quod manet, in glória est. Habéntes ígitur talem spem, multa fidúcia útimur : et non sicut Moyses ponébat velámen super fáciem suam ut non inténderent fílii Israel in fáciem ejus, quod evacuátur, sed obtúsi sunt sensus eórum. Usque in hodiérnum enim diem idípsum velámen in lectióne véteris Testaménti manet non revelátum, quóniam in Christo evacuátur.

℟. Benedícam Dóminum in omni témpore : * Semper laus ejus in ore meo. ℣. In Dómino laudábitur ánima mea, aúdiant mansuéti, et læténtur. Semper laus. Glória Patri. Semper laus.

Responsoria in hac et sequentibus Feriis posita, repetuntur in Feriis sequentium Hebdomadarum usque ad Septuagesimam.

FERIA TERTIA.

De Epístola secúnda ad Corínthios.

Lectio i. *Cap.* 5.

SCIMUS enim, quóniam si terréstris domus nostra hujus habitatiónis dissolvátur, quod ædificatiónem ex Deo habémus, domum non manufáctam, ætérnam in cœlis. Nam et in hoc ingemíscimus, habitatiónem nostram, quæ de cœlo est, superíndui cupiéntes : si tamen vestíti, non nudi inveniámur. Nam et qui sumus in hoc tabernáculo, ingemíscimus graváti : eo quod nólumus expoliári, sed supervestíri, ut absorbeátur quod mortále est, a vita.

℟. Aúribus pércipe Deus lácrymas meas : ne sileas a me; remítte mihi : * Quóniam incola ego sum apud te, et peregrínus. ℣. Compláceat tibi, ut eripias me : Dómine ad adjuvándum me festína. Quóniam.

Lectio ii.

AUDENTES ígitur semper, sciéntes quóniam dum sumus in córpore, peregrinámur a Dómino : (per fidem enim ambulámus, et non per spéciem) audémus autem, et bonam voluntátem habémus magis peregrinári a córpore, et præséntes esse ad Dóminum. Et ídeo conténdimus, sive abséntes, sive præséntes, placére illi. Omnes enim nos manifestári opórtet ante tribúnal Christi, ut réferat unusquísque própria córporis, prout gessit, sive bonum, sive malum.

℟. Státuit Dóminus supra petram pedes meos, et diréxit gressus meos Deus : * Et misit in os meum cánticum novum. ℣. Exaudívit preces meas : et edúxit me de lacu misériæ. Et misit.

Lectio iii.

SCIENTES ergo timórem Dómini, hominibus suadémus, Deo autem manifésti sumus. Spero autem et in consciéntiis vestris maniféstos nos esse,

Non íterum commendámus nos vobis, sed occasiónem damus vobis gloriándi pro nobis : ut habeátis ad eos qui in fácie gloriántur, et non in corde. Sive enim mente excédimus, Deo : sive sóbrii sumus, vobis. Cháritas enim Christi urget nos : æstimántes hoc, quóniam si unus pro ómnibus mórtuus est, ergo omnes mórtui sunt : et pro ómnibus mórtuus est Christus ; ut, et qui vivunt, jam non sibi vivant, sed ei, qui pro ipsis mórtuus est, et resurréxit.

℟. Ego dixi, Dómine miserére mei : * Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. ℣. Ab ómnibus iniquitátibus meis éripe me Dómine. Sana. Glória Patri, Sana.

FERIA QUARTA.

De Epístola secúnda ad Corínthios.

Lectio I. *Cap.* 7.

Has ergo habéntes promissiónes, charíssimi, mundémus nos ab omni inquinaménto carnis et spíritus, perficiéntes sanctificatiónem in timóre Dei. Cápite nos. Néminem læsimus, néminem corrúpimus, néminem circumvénimus. Non ad condemnatiónem vestram dico. Prædíximus enim, quod in córdibus nostris estis ad commoriéndum, et ad convivéndum.

℟. Ne perdíderis me cum iniquitátibus meis : * Neque in finem irátus reserves mala mea. ℣. Non intres in judícium cum servo tuo Dómine. Neque in finem.

Lectio II.

Multa mihi fidúcia est apud vos, multa mihi gloriátio pro vobis, replétus sum consolatióne, superabúndo gaúdio in omni tribulatióne nostra. Nam et cum venissémus in Macedóniam, nullam réquiem hábuit caro nostra, sed omnem tribulatiónem passi sumus : foris pugnæ, intus timóres. Sed qui consolátur húmiles, consolátus est nos Deus in advéntu Titi. Non solum autem in advéntu ejus, sed étiam in consolatióne, qua consolátus est in vobis, réferens nobis vestrum desidérium, vestrum fletum, vestram æmulatiónem pro me, ita ut magis gaudérem.

℟. Parátum cor meum, Deus, parátum cor meum. * Cantábo, et psalmum dicam Dómino. ℣. Exúrge glória mea, exúrge psaltérium et cíthara, exúrgam dilúculo. Cantábo.

Lectio III.

Quoniam etsi contristávi vos in epístola, non me pœnitet : et si pœnitéret videns quod epístola illa (etsi ad horam) vos contristávit ; nunc gaúdeo : non quia contristáti estis, sed quia contristáti estis ad pœniténtiam. Contristáti enim estis secúndum Deum, ut in nullo detriméntum patiámini ex nobis. Quæ enim secúndum Deum tristítia est, pœniténtiam in salútem stábi,

lem operátur : sæculi autem tristítia mortem operátur.

℟. Adjútor meus tibi psallam, quia Deus suscéptor meus es. * Deus meus, misericórdia mea. ℣. Lætábor et exultábo in te, psallam nómini tuo, Altíssime. Deus. Glória Patri. Deus.

FERIA QUINTA.

De Epístola secúnda ad Corínthios,

Lectio i. *Cap.* 10.

Ipse autem ego Paulus óbsecro vos, per mansuetúdinem et modéstiam Christi, qui in fácie quidem húmilis sum inter vos, absens autem confído in vobis. Rogo autem vos, ne præsens aúdeam per eam confidéntiam, qua exístimor audére in quosdam, qui arbitrántur nos tamquam secúndum carnem ambulémus. In carne enim ambuléntes, non secúndum carnem militámus.

℟. Deus in te sperávi, Dómine non confúndar in ætérnum : in justítia tua líbera me, * Et éripe me. ℣. Inclína ad me aurem tuam, et salva me. Et éripe me.

Lectio ii.

Nam arma militiæ nostræ non carnália sunt, sed poténtia Deo ad destructiónem munitiónum, consília destruéntes, et omnem altitúdinem extolléntem se advérsus sciéntiam Dei, et in captivitátem redigéntes omnem intellectum in obséquium Christi, et in promptu habéntes ulcísci omnem inobediéntiam, cum impléta fúerit vestra obediéntia. Quæ secúndum fáciem sunt, vidéte. Si quis confídit sibi Christi se esse, hoc cógitet íterum apud se : quia sicut ipse Christi est, ita et nos.

℟. Repleátur os meum laude tua, ut hymnum dicam glóriæ tuæ, tota die magnitúdinem tuam : noli me projícere in témpore senectútis : * Dum defécerit in me virtus mea, ne derelínquas me. ℣. Gaudébunt lábia mea cum cantávero tibi. Dum.

Lectio iii.

Nam, et si ámplius áliquid gloriátus fúero de potestáte nostra, quam dedit nobis Dóminus in ædificatiónem, et non in destructiónem vestram, non erubéscam. Ut autem non exístimer tamquam terrére vos per epístolas : quóniam quidem epístolæ, ínquiunt, graves sunt et fortes : præséntia autem córporis infirma, et sermo contemptíbilis : hoc cógitet qui ejúsmodi est, quia quales sumus verbo per epístolas abséntes, tales et præséntes in facto. Non enim audémus insérere, aut comparáre nos quibúsdam, qui seipsos commendant : sed ipsi in nobis nosmetípsos metiéntes, et comparántes nosmetípsos nobis.

℟. Gaudébunt lábia mea cum cantávero tibi : * Et ánima mea, quam redemísti Domine. ℣. Sed et lingua mea meditábitur justítiam tuam, tota die laudem tuam. Et. Glória Patri. Et.

FERIA SEXTA.

De Epístola secúnda ad Corínthios.

LECTIO I. *Cap.* 12.

Si gloriári opórtet (non éxpedit quidem) véniam autem ad visiónes et revelatiónes Dómini. Scio hóminem in Christo ante annos quatuórdecim, (sive in córpore néscio, sive extra corpus néscio, Deus scit) raptum hujúsmodi usque ad tértium cœlum. Et scio hujúsmodi hóminem, (sive in córpore, sive extra corpus, néscio, Deus scit) quóniam raptus est in paradísum : et audívit arcána verba, quæ non licet hómini loqui.

℟. Confitébor tibi, Domine Deus, in toto corde meo, et honorificábo nomen tuum in ætérnum : * Quia misericórdia tua, Dómine, magna est super me. ℣. Deus meus es tu, et confitébor tibi : Deus meus es tu, et exaltábo te. Quia.

LECTIO II.

Pro hujúsmodi gloriábor : pro me autem nihil gloriábor nisi in infirmitátibus meis. Nam et si volúero gloriári, non ero insípiens : veritátem enim dicam : parco autem, ne quis me exístimet supra id quod videt in me, aut áliquid audit ex me. Et ne magnitúdo revelationúm extóllat me, datus est mihi stímulus carnis meæ ángelus sátanæ, qui me colaphizet. Propter quod ter Dóminum rogávi ut discéderet a me : et dixit mihi : Súfficit tibi grátia mea : nam virtus in infirmitáte perficitur.

℟. Misericórdia tua, Dómine, magna est super me : * Et liberásti ánimam meam ex inférno inferióri. ℣. In die tribulatiónis meæ clamávi ad te, quia exaudísti me. Et liberásti ánimam.

LECTIO III.

Libenter igitur gloriábor in infirmitátibus meis, ut inhábitet in me virtus Christi. Propter quod pláceo mihi in infirmitátibus meis, in contuméliis, in necessitátibus, in persecutiónibus, in angústiis pro Christo. Cum enim infírmor, tunc potens sum. Factus sum insípiens, vos me coegístis. Ego enim a vobis débui commendári : nihil enim minus fui ab iis, qui sunt supra modum Apóstoli : tamétsi nihil sum.

℟. Factus est mihi Dóminus in refúgium : * Et Deus meus in auxilium spei meæ. ℣. Erípuit me de inimícis meis fortíssimis, et factus est Dóminus protéctor meus. Et Deus. Glória Patri. Et Deus.

SABBATO.

De Epístola secúnda ad Corínthios.

LECTIO I. *Cap.* 13.

Ecce tértio hoc vénio ad vos : In ore duórum vel trium téstium stabit omne verbum. Prædixi, et prædico, ut præsens, et nunc absens, iis qui ante peccavérunt, et céteris ómnibus, quóniam si vénero

iterum, non parcam. An experiméntum quæritis ejus, qui in me lóquitur Christus, qui in vobis non infirmátur, sed potens est in vobis? Nam etsi crucifixus est ex infirmitáte: sed vivit ex virtúte Dei. Nam et nos infirmi sumus in illo: sed vivémus cum eo ex virtúte Dei in vobis.

℟. Ne perdíderis me cum iniquitátibus meis: * Neque in finem irátus reserves mala mea. ℣. Non intres in judícium cum servo tuo Dómine. Neque in finem.

Lectio II.

Vosmetipsos tentáte si estis in fide: ipsi vos probáte. An non cognóscitis vosmetípsos, quia Christus Jesus in vobis est? nisi forte réprobi estis. Spero autem quod cognoscétis, quia nos non sumus réprobi. Orámus autem Deum, ut nihil mali faciátis; non ut nos probáti appareámus, sed ut vos quod bonum est faciátis: nos autem ut réprobi simus. Non enim póssumus áliquid advérsus veritátem, sed pro veritáte. Gaudémus enim, quóniam nos infirmi sumus, vos autem poténtes estis. Hoc et orámus vestram consummatiónem.

℟. Parátum cor meum Deus, parátum cor meum: * Cantábo, et psalmum dicam Dómino. ℣. Exúrge glória mea, exúrge psaltérium et cithara, exúrgam dilúculo. Cantábo, et psalmum.

Lectio III.

Ideo hæc absens scribo, ut non præsens dúrius agam secúndum potestátem, quam Dóminus dedit mihi in ædificatiónem, et non in destructiónem. De cétero, fratres, gaudéte, perfécti estóte, exhortámini, idem sápite, pácem habéte, et Deus pacis et dilectiónis erit vobiscum. Salutáte invicem in ósculo sancto. Salútant vos omnes sancti. Grátia Dómini nostri Jesu Christi, et cháritas Dei, et communicátio sancti Spíritus sit cum ómnibus vobis. Amen.

℟. Adjútor meus tibi psallam, quia Deus suscéptor meus es: * Deus meus, misericórdia mea. ℣. Lætábor et exultábo in te, psallam nómini tuo Altíssime. Deus meus. Glória Patri. Deus meus.

AD VESPERAS.

Oratio.

Omnipotens sempitérne Deus, infirmitátem nostram propítius réspice: atque ad protegéndum nos déxteram tuæ majestátis exténde. Per Dóminum nostrum.

DOM. III POST EPIPH.

AD MATUTINUM.

Omnia ut in Psalterio.

IN I NOCTURNO.

Incipit Epístola B. Pauli, Apóstoli ad Gálatas.

Lectio I. *Cap.* 1.

Paulus Apóstolus non ab homínibus, neque per hóminem, sed per Jesum Christum, et Deum Patrem, qui suscitávit

eum a mórtuis : et qui mecum sunt omnes fratres, Ecclésiis Galátiæ. Grátia vobis et pax a Deo Patre, et Dómino nostro Jesu Christo, qui dedit semetipsum pro peccátis nostris, ut eríperet nos de præsénti sæculo nequam, secúndum voluntátem Dei et Patris nostri, cui est glória in sæcula sæculórum. Amen.

℟. Dómine, ne in ira tua árguas me, neque in furóre tuo corrípias me : * Miserére mei, Dómine, quóniam infírmus sum. ℣. Timor et tremor venérunt super me, et contexérunt me ténebræ. Miserére mei.

LECTIO II.

MIROR quod sic tam cito transferímini ab eo, qui vos vocávit in grátiam Christi, in áliud Evangélium : quod non est áliud, nisi sunt áliqui qui vos contúrbant, et volunt convértere Evangélium Christi. Sed licet nos, aut Angelus de cœlo evangelízet vobis prætérquam quod evangelizávimus vobis, anáthema sit. Sicut prædíximus, et nunc íterum dico : Si quis vobis evangelizáverit præter id quod accepístis, anáthema sit. Modo enim homínibus suádeo, an Deo ? An quæro homínibus placére ? Si adhuc homínibus placérem, Christi servus non essem.

℟. Deus, qui sedes super thronum, et júdicas æquitátem, esto refúgium paúperum in tribulatióne : * Quia tu solus labórem et dolórem consíderas. ℣. Tibi enim derelíctus est pauper, pupillo tu eris adjútor. Quia tu.

LECTIO III.

NOTUM enim vobis fácio, fratres, Evangélium quod evangelizátum est a me, quia non est secúndum hóminem : neque enim ego ab hómine accépi illud, neque dídici : sed per revelatiónem Jesu Christi. Audístis enim conversatiónem meam aliquándo in Judaísmo : quóniam supra modum persequébar Ecclésiam Dei, et expugnábam illam, et proficiébam in Judaísmo supra multos coætáneos meos in génere meo, abundántius æmulátor exístens paternárum meárum traditiónum.

℟. A dextris est mihi Dóminus, ne commóvear : * Propter hoc dilátatum est cor meum, et exultávit lingua mea. ℣. Dóminus pars hæreditátis meæ, et cálicis mei. Propter hoc. Glória Patri. Propter hoc.

IN II NOCTURNO.

De Expositióne sancti Augustíni Epíscopi in Epístolam ad Gálatas.

LECTIO IV.

In præfatione, tom. 4.

CAUSA, propter quam scribit Apóstolus ad Gálatas, hæc est : ut intélligant grátiam Dei id secum ágere, ut sub lege jam non sint. Cum enim prædicáta eis esset Evangélii grátia, non defuérunt quidam ex circumcisióne, quamvis Christiáni nómine, nondum tamen

tenéntes ipsum grátiæ benefícium, et adhuc voléntes esse sub onéribus legis, quæ Dóminus Deus imposúerat non justítiæ serviéntibus, sed peccáto, justam scilicet legem injústis homínibus dando ad demonstránda peccáta eórum, non auferénda. Non enim aufert peccáta, nisi grátia fídei, quæ per dilectiónem operátur.

℟. Notas mihi fecísti, Dómine, vias vitæ : * Adimplébis me lætítia cum vultu tuo : delectatiónes in déxtera tua usque in finem. ℣. Tu es qui restítues hæreditátem meam mihi. Adimplébis.

Lectio v.

Sub hac ergo grátia jam Gálatas constitútos illi volébant constitúere sub onéribus legis, asseveránte nihil eis prodésse Evangélium, nisi circumcideréntur, et céteras carnáles judáici ritus observatiónes subírent. Et ídeo Paulum Apóstolum suspéctum habére cœperant, a quo illis Evangélium prædicátum erat, tamquam non tenéntem disciplínam ceterórum Apostolórum, qui gentes cogébant judaizáre.

℟. Diligam te, Dómine, virtus mea : Dóminus firmaméntum meum, * Et refúgium meum. ℣. Liberátor meus, Deus meus, adjútor meus. Et refúgium.

Lectio vi.

Talis quidem quæstio est et in Epístola ad Romános : verúmtamen vidétur áliquid interésse, quod ibi contentiónem ipsam dirimit, litémque compónit, quæ inter eos, qui ex Judæis, et eos, qui ex géntibus crediderant, orta erat : cum illi tamquam ex méritis óperum legis, sibi rédditum Evangélii præmium arbitraréntur, quod præmium incircumcísis tamquam immeritis nolébant dari : illi contra Judæis se præferre gestirent, tamquam interfectóribus Dómini. In hac vero Epístola ad eos scribit, qui jam commóti erant auctoritáte illórum, qui ex Judæis erant, et ad observatiónes legis cogébant.

℟. Dómini est terra, et plenitúdo ejus : * Orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo. ℣. Ipse super mária fundávit eam, et super flúmina præparávit illam. Orbis terrárum. Glória Patri. Orbis terrárum.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 8.

In illo témpore : Cum descendísset Jesus de monte, secútæ sunt eum turbæ multæ : et ecce leprósus véniens, adorábat eum. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. *Comm. in c.* 8. *Matth.*

De monte Dómino descendénte, occúrrunt turbæ, quia ad altióra ascéndere non valuérunt. Et primus ei occúrrit leprósus : necdum enim

póterat cum lepra tam multíplicem in monte Salvatóris audíre sermónem. Et notándum, quod hic primus speciáliter curátus sit : secúndo puer Centuriónis : tértio, socrus Petri fébriens in Caphárnaum : quarto loco, qui obláti sunt ei a dæmónio vexáti ; quorum spíritus verbo ejiciébat, quando et omnes male habéntes curávit.

℣. Ad te, Dómine, levávi ánimam meam : * Deus meus in te confído, non erubéscam. ℣. Custódi ánimam meam, et éripe me. Deus meus.

LECTIO VIII.

ET ecce leprósus véniens adorábat eum, dicens. Recte post prædicatiónem atque doctrínam, signi offértur occásio, ut per virtútem miráculi, præféritus apud audiéntes sermo firmétur. Dómine, si vis, potes me mundáre. Qui voluntátem rogat, de virtúte non dúbitat. Et exténdens Jesus manum tétigit eum, dicens : Volo, mundáre. Extendénte manum Dómino, statim lepra fugit. Simúlque considera, quam húmilis, et sine jactántia respónsio. Ille dixerat, Si vis : Dóminus respóndit, Volo. Ille præmiserat, Potes me mundáre : Dóminus jungit, et dicit, Mundáre. Non ergo, ut plerique Latinórum putant, jungéndum est, et legéndum, Volo mundáre : sed separátim, ut primum dicat, Volo, deinde imperet, Mundáre.

℣. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum : * Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus Sábaoth : * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, et Spíritus sanctus; et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena est.

LECTIO IX.

ET ait illi Jesus : Vide, némini dixeris. Et revéra, quid erat necésse ut sermóne jactáret, quod córpore præferébat? Sed vade, osténde te sacerdóti. Várias ob causas mittit eum ad sacerdótem : primum, propter humilitátem, ut sacerdótibus deférre honórem videátur. Erat enim lege præcéptum, ut, qui mundáti fúerant a lepra, offérrent múnera sacerdótibus. Deinde, ut mundátum vidéntes leprósum, aut créderent Salvatóri, aut non créderent : si créderent, salvaréntur : si non créderent, inexcusábiles forent. Et simul, ne, quod in eo sæpíssime criminabántur, legem vidérétur infríngere.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

Ad Bened. Ant. t. 8. Cum descendísset * Jesus de monte, ecce leprósus véniens adorábat eum, dicens : Dómine, si vis, potes me mundáre : et exténdens manum, tétigit eum, dicens : Volo, mundáre.

ORATIO.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, infirmitátem nostram pro-

pítius réspice : atque ad protegéndum nos dextéram tuæ majestátis exténde. Per Dóminum.

Ad Magnif. Ant. t. 1. *f* Dómine, si vis, * potes me mundáre : et ait Jesus : Volo, mundáre.

FERIA SECUNDA.

De Epístola ad Gálatas.

LECTIO I. *Cap.* 3.

O INSENSATI Gálatæ, quis vos fascinávit non obedíre veritáti, ante quorum óculos Jesus Christus præscríptus est, in vobis crucifixus? Hoc solum a vobis volo discere : Ex opéribus legis Spíritum accepístis, an ex auditu fídei? Sic stulti estis, ut cum spíritu cœpéritis, nunc carne consummémini? Tanta passi estis sine causa? si tamen sine causa. Qui ergo tribuit vobis Spíritum, et operátur virtútes in vobis : ex opéribus legis, an ex auditu fídei? Sicut scriptum est: Abraham crédidit Deo, et reputátum est illi ad justítiam.

℟. Quam magna, *p.* 329.

LECTIO II.

COGNOSCITE ergo, quia qui ex fide sunt, ii sunt fílii Abrahæ. Próvidens autem Scriptúra, quia ex fide justificat gentes Deus, prænuntiávit Abrahæ: Quia benedicéntur in te omnes gentes. Igitur qui ex fide sunt benedicéntur cum fidéli Abraham. Quicúmque enim ex opéribus legis sunt, sub maledícto sunt. Scriptum est enim : Maledictus omnis, qui non permánserit in ómnibus quæ scripta sunt in libro legis, ut fáciat ea.

℟. Adjútor meus, *p.* 329.

LECTIO III.

QUONIAM autem in lege nemo justificátur apud Deum, maniféstum est : quia justus ex fide vivit. Lex autem non est ex fide, sed, Qui fécerit ea, vivet in illis. Christus nos redémit de maledícto legis, factus pro nobis maledictum, quia scriptum est : Maledictus omnis qui pendet in ligno : ut in géntibus benedíctio Abrahæ fieret in Christo Jesu, ut pollicitatiónem Spíritus accipiámus per fidem.

℟. Benedícam Dóminum, *p.* 330.

FERIA TERTIA.

De Epístola ad Gálatas.

LECTIO I. *Cap.* 5.

STATE, et nolíte íterum jugo servitútis continéri. Ecce ego Paulus dico vobis, quóniam si circumcidámini, Christus vobis nihil próderit. Testíficor autem rursus omni hómini circumcidénti se, quóniam débitor est univérsæ legis faciéndæ. Evacuáti estis a Christo, qui in lege justificámini : a grátia excidístis. Nos enim spíritu ex fide, spem justitiæ expectámus.

℟. Aúribus pércipe, *p.* 330.

LECTIO II.

NAM in Christo Jesu neque circumcísio áliquid valet, neque præpútium : sed fides, quæ per charitátem operátur.

Currebátis bene : quis vos impedívit veritáti non obedíre? Persuásio hæc non est ex eo, qui vocat vos. Módicum ferméntum totam massam corrúmpit. Ego confído in vobis in Dómino, quod nihil áliud sapiétis, qui autem contúrbat vos, portábit judícium, quicúmque est ille.

℣. Státuit Dóminus, *p.* 330.

Lectio iii.

Ego autem, fratres, si circumcisiónem adhuc prædico, quid adhuc persecutiónem pátior? Ergo evacuátum est scándalum crucis. Utinam et abscindántur qui vos contúrbant. Vos enim in libertátem vocáti estis, fratres : tantum ne libertátem in occasiónem detis carnis, sed per charitátem Spíritus servíte ínvicem. Omnis enim lex in uno sermóne implétur : Diliges próximum tuum sicut teipsum. Quod si ínvicem mordétis, et coméditis, vidéte ne ab ínvicem consumámini. Dico autem : Spíritu ambuláte, et desidéria carnis non perficiétis. Caro enim concupíscit advérsus spíritum, spíritus autem advérsus carnem : hæc enim sibi ínvicem adversántur, ut non quæcúmque vultis, illa faciátis.

℣. Ego dixi, *p.* 331.

FERIA QUARTA.

Incipit Epístola B. Pauli Apóstoli ad Ephésios.

Lectio i. *Cap.* 1.

Paulus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei ómnibus sanctis qui sunt Ephesi, et fidélibus in Christo Jesu. Grátia vobis et pax a Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Benedíctus Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui benedíxit nos in omni benedictióne spirituáli in cœléstibus in Christo, sicut elégit nos in ipso ante mundi constitutiónem, ut essémus sancti et immaculáti in conspéctu ejus in charitáte.

℣. Ne perdíderis, *p.* 331.

Lectio ii.

Qui prædestinávit nos in adoptiónem filiórum per Jesum Christum in ipsum, secúndum propósitum voluntátis suæ, in laudem glóriæ grátiæ suæ, in qua gratificávit nos in dilécto Fílio suo. In quo habémus redemptiónem per sánguinem ejus, remissiónem peccatórum, secúndum divítias grátiæ ejus, quæ superabundávit in nobis, in omni sapiéntia et prudéntia : ut notum fáceret nobis sacraméntum voluntátis suæ, secúndum beneplácitum ejus, quod propósuit in eo, in dispensatióne plenitúdinis témporum, instauráre ómnia in Christo, quæ in cœlis, et quæ in terra sunt, in ipso.

℣. Parátum cor, *p.* 331.

Lectio iii.

In quo étiam et nos sorte vocáti sumus, prædestináti secúndum propósitum ejus, qui operátur ómnia secúndum consílium voluntátis suæ : ut simus in laudem glóriæ ejus

nos, qui ante sperávimus in Christo : In quo et vos, cum audissétis verbum veritátis (Evangélium salútis vestræ), in quo et credéntes signáti estis Spíritu promissiónis sancto, qui est pignus hæreditátis nostræ, in redemptiónem acquisitiónis, in laudem glóriæ ipsíus.

℟. Adjútor, *p.* 332.

FERIA QUINTA.

De Epístola ad Ephésios.

Lectio 1. *Cap.* 4.

Obsecro ítaque vos ego vínctus in Dómino, ut digne ambulétis vocatióne qua vocáti estis, cum omni humilitáte et mansuetúdine, cum patiéntia, supportántes ínvicem in charitáte sollícite serváre unitátem Spíritus in vínculo pacis. Unum corpus, et unus Spíritus, sicut vocáti estis in una spe vocatiónis vestræ. Unus Dóminus, una fides, unum baptísma. Unus Deus et Pater ómnium, qui est super omnes, et per ómnia, et in ómnibus nobis.

℟. Deus in te sperávi, *p.* 332.

Lectio ii.

Unicuique autem nostrum data est grátia secúndum mensúram donatiónis Christi. Propter quod dicit : Ascéndens in altum, captívam duxit captivitátem : dedit bona homínibus. Quod autem ascéndit, quid est, nisi quia et descéndit primum in inferióres partes terræ? Qui descéndit, ipse est et qui ascéndit super omnes cœlos, ut implére[t] ómnia.

℟. Repleátur os meum, *p.* 332.

Lectio iii.

Et ipse dedit quosdam quidem Apóstolos, quosdam autem Prophétas, álios vero Evangelistas, álios autem pastóres, et doctóres ad consummatiónem sanctórum in opus ministérii, in ædificatiónem córporis Christi ; donec occurrámus omnes in unitátem fídei, et agnitiónis Filii Dei, in virum perféctum, in mensúram ætátis plenitúdinis Christi : ut jam non simus párvuli fluctuántes ; et circumferámur omni vento doctrínæ in nequitia hóminum, in astútia ad circumventiónem erróris. Veritátem autem faciéntes in charitáte, crescámus in illo per ómnia, qui est caput Christus.

℟. Gaudébunt lábia, *p.* 332.

FERIA SEXTA.

De Epístola ad Ephésios.

Lectio 1. *Cap.* 5.

Estote ergo imitatóres Dei, sicut fílii charíssimi : et ambuláte in dilectióne, sicut et Christus diléxit nos, et trádidit semetipsum pro nobis oblatiónem et hóstiam Deo in odórem suavitátis. Fornicátio autem, et omnis immunditia, aut avaritia, nec nominétur in vobis, sicut decet sanctos ; aut turpitúdo, aut stultilóquium, aut scurrilitas, quæ ad rem

non pértinet : sed magis gratiárum áctio.

℟. Confitébor tibi, *p.* 333.

LECTIO II.

Hoc enim scitóte intelligéntes, quod omnis fornicátor, aut immúndus, aut avárus, quod est idolórum sérvitus, non habet hæreditátem in regno Christi et Dei. Nemo vos sedúcat inánibus verbis : propter hæc enim venit ira Dei in filios diffidéntiæ. Nolite ergo éffici participes eórum. Erátis enim aliquándo ténebræ : nunc autem lux in Dómino, ut fílii lucis ambuláte.

℟. Misericórdia tua, *p.* 333.

LECTIO III.

Fructus enim lucis est in omni bonitáte, et justítia et veritáte : probántes quid sit beneplácitum Deo, et nolíte communicáre opéribus infructuósis ténebrárum, magis autem redargúite : Quæ enim in occúlto fiunt ab ipsis, turpe est et dícere. Omnia autem, quæ arguúntur, a lúmine manifestántur : omne enim, quod manifestátur, lumen est. Propterquod dicit : Surge qui dormis, et exúrge a mórtuis, et illumináb it te Christus.

℟. Factus est, *p.* 333.

SABBATO.

De Epístola ad Ephésios.

LECTIO I. *Cap.* 6.

Filii obedite paréntibus vestris in Dómino : hoc enim justum est. Honóra patrem tuum, et matrem tuam. Quod est mandátum primum in promissióne : ut bene sit tibi, et sis longævus super terram. Et vos, patres, nolite ad iracúndiam provocáre fílios vestros : sed educáte illos in disciplína et correptióne Dómini.

℟. Ne perdideris, *p.* 334.

LECTIO II.

Servi obedite dóminis carnálibus cum timóre et tremóre, in simplicitáte cordis vestri, sicut Christo : non ad óculum serviéntes, quasi homínibus placéntes, sed ut servi Christi, faciéntes voluntátem Dei ex ánimo, cum bona voluntáte serviéntes sicut Dómino, et non homínibus; sciéntes quóniam unusquísque quodcúmque fécerit bonum, hoc recípiet a Dómino, sive servus, sive liber. Et vos, dómini, éadem fácite illis, remitténtes minas : sciéntes, quia et illórum et vester Dóminus est in cœlis : et personárum accéptio non est apud eum.

℟. Parátum cor, *p.* 334.

LECTIO III.

De cétero, fratres, confortámini in Dómino, et in poténtia virtútis ejus. Indúite vos armatúram Dei, ut possítis stare advérsus insídias diáboli. Quóniam non est nobis colluctátio advérsus carnem et sánguinem : sed advérsus príncipes, et potestátes, advérsus mundi rectóres ténebrárum harum, contra spirituália nequítiæ, in cœléstibus. Propterea accípite armatúram Dei, ut possítis resístere in die malo,

et in ómnibus perfécti stare.

℟. Adjútor meus. *p.* 334.

AD VESPERAS.

ORATIO.

DEUS, qui nos in tantis periculis constitútos, pro humána scis fragilitáte non posse subsístere : da nobis salútem mentis et córporis ; ut ea, quæ pro peccátis nostris pátimur, te adjuvánte vincámus. Per Dóminum.

DOM. IV POST EPIPH.

IN I NOCTURNO.

Incipit Epístola B. Pauli Apóstoli ad Philippénses.

LECTIO I. *Cap.* 1.

PAULUS et Timótheus servi Jesu Christi, ómnibus sanctis in Christo Jesu, qui sunt Philippis, cum Episcopis et Diacónibus. Grátia vobis et pax a Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Grátias ago Deo meo in omni memória vestri, semper in cunctis oratiónibus meis pro ómnibus vobis cum gaúdio deprecatiónem fáciens, super communicatióne vestra in Evangélio Christi a prima die usque nunc, Confídens hoc ipsum, quia qui cœpit in vobis opus bonum, perficiet usque in diem Christi Jesu. Sicut est mihi justum hoc sentíre pro ómnibus vobis : eo quod hábeam vos in corde et in vínculis meis, et in defensióne, et confirmatióne Evangélii, sócios gaúdii mei omnes vos esse.

℟. Dómine, ne in ira tua árguas me, neque in furóre tuo corrípias me ; * Miserére mei Dómine ; quóniam infírmus sum. ℣. Timor et tremor venérunt super me, et contexérunt me ténebræ. Miserére.

LECTIO II.

TESTIS enim mihi est Deus, quómodo cúpiam omnes vos in viscéribus Jesu Christi. Et hoc oro, ut cháritas vestra magis ac magis abúndet in sciéntia, et in omni sensu ; ut probétis potióra, ut sitis sincéri, et sine offénsa in diem Christi, repléti fructu justítiæ per Jesum Christum, in glóriam et laudem Dei. Scire autem vos volo, fratres, quia quæ circa me sunt, magis ad profectum venérunt Evangélii ; ita ut víncula mea manifésta fierent in Christo in omni prætório, et in céteris ómnibus ; et plures e frátribus in Dómino confidéntes vínculis meis, abundántius audérent sine timóre verbum Dei loqui.

℟. Deus, qui sedes super thronum, et júdicas æquitátem, esto refúgium páuperum in tribulatióne : * Quia tu solus labórem et dolórem consideras. ℣. Tibi enim derelictus est pauper, pupillo tu eris adjútor. Quia.

LECTIO III.

QUIDAM quidem et propter invídiam et contentiónem, quidam autem et propter bonam voluntátem Christum prædicant, quidam ex charitáte, sciéntes quóniam in defensiónem Evangélii pósitus sum. Quidam autem ex contentióne

Christum annúntiant non sincére, existimántes pressúram se suscitáre vinculis meis. Quid enim? Dum omni modo, sive per occasiónem, sive per veritátem, Christus annuntiétur: et in hoc gaúdeo, sed et gaudébo.

℟. A dextris est mihi Dóminus, ne commóvear : * Propter hoc dilatátum est cor meum, et exultávit lingua mea. ℣. Dóminus pars hæreditátis meæ, et cálicis mei. Propter. Glória Patri. Propter.

IN II NOCTURNO.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lectio iv. *Lib.* 4. *c* 30.

Replemus refectiónibus corpus, ne extenuátum defíciat; extenuámus abstinéntia, ne nos replétum premat : vegetámus hoc mótibus, ne situ immobilitátis intéreat : sed cíbus hoc collocándo sístimus, ne ipsa sua vegetatióne succúmbat : adjuméntis hoc véstium tégimus, ne frigus intérimat : et quæsíta adjuménta projícimus, ne calor exúrat. Tot ígitur diversitátibus occurréntes, quid ágimus, nisi corruptibilitáti servímus, ut saltem multiplícitas impénsi obséquii corpus sustíneat, quod anxíetas infírmæ mutabilitátis gravat?

℟. Notas mihi fecísti, Dómine, vias vitæ : * Adimplébis me lætítia cum vultu tuo : delectatiónes in déxtera tua usque in finem. ℣. Tu es, qui restítues hæreditátem meam mihi. Adimplébis.

Lectio v.

Unde bene per Paulum dícitur : Vanitáti enim subjécta est creatúra non volens, sed propter eum qui subjécit eam in spe : quia et ipsa creatúra liberábitur a servitúte corruptiónis, in libertátem glóriæ filiórum Dei. Vanitáti quippe creatúra non volens súbditur : quia homo, qui ingénitæ constántiæ statum volens deséruit, pressus juste mortalitátis póndere, nolens mutabilitátis suæ corruptióni servit. Sed creatúra hæc tunc a servitúte corruptiónis erípitur, cum ad filiórum Dei glóriam incorrúpta resurgéndo sublevátur.

℟. Diligam te Dómine virtus mea : Dóminus firmaméntum meum, * Et refúgium meum. ℣. Liberátor meus, Deus meus, adjútor meus. Et refúgium.

Lectio vi.

Hic ítaque elécti moléstia vincti sunt, quia adhuc corruptiónis suæ pœna deprimúntur : sed cum corruptibili carne exúimur, quasi ab his quibus nunc adstringimur, moléstiæ vínculis relaxámur. Præsentári namque jam Deo cúpimus, sed adhuc mortális córporis obligatióne præpedímur. Jure ergo vincti dícimur, quia adhuc incéssum nostri desidérii ad Deum liberum non habémus. Unde bene Paulus, ætérna desíderans, sed tamen adhuc corruptiónis suæ sárcinam portans, vinctus clamat. Cúpio dissólvi et esse cum Chri-

sto. Dissólvi enim non quæreret, nisi se procul dúbio vinctum vidéret.

℟. Dómini est terra, et plenitúdo ejus : * Orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo. ℣. Ipse super mária fundávit eam, et super flúmina præparávit illam. Orbis terrárum. Glória Patri. Orbis terrárum.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 8. *c*

In illo témpore : Ascendénte Jesu in navículam, secúti sunt eum discípuli ejus : et ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navícula operirétur flúctibus, ipse vero dormiébat. Et réliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. *Comm. in cap.* 8. *Matth.*

Quintum signum fecit, quando ascéndens navem de Caphárnaum, ventis imperávit et mari. Sextum, quando in regióne Gerasenórum dedit potestátem dæmónibus in porcos. Séptimum, quando ingrédiens civitátem suam, paralyticum secúndum curávit in léctulo. Primus enim paralyticus est puer Centuriónis.

℟. Ad te, Dómine, levávi ánimam meam : * Deus meus in te confído, non erubéscam. ℣. Custódi ánimam meam, et éripe me. Deus.

Lectio viii.

Ipse vero dormiébat : et accessérunt ad eum, et suscitavérunt eum, dicéntes : Dómine, salva nos. Hujus signi typum in Jona légimus, quando céteris periclitántibus, ipse secúrus est, et dormit, et suscitátur ; et império ac sacraménto passiónis suæ liberat suscitántes. Tunc surgens imperávit ventis et mari. Ex hoc loco intelligímus, quod omnes creatúræ séntiant creatórem. Quæ enim increpávit, et quibus imperávit, séntiunt imperántem : non erróre hæreticórum, qui ómnia putant animántia, sed majestáte conditóris, quæ apud nos insensibilia, illi sensibilia sunt.

℟. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum : * Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus Sábaoth : * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo, Pater, Verbum et Spíritus sanctus : et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena est.

Lectio ix.

Porro hómines miráti sunt dicéntes : Qualis est hic, quia venti et mare obédiunt ei ? Non discípuli, sed nauta et céteri qui in navi erant, mirabántur. Sin autem quis contentióse volúerit, eos, qui mirabántur, fuisse discípulos respondébimus, recte hómines appellátos, qui necdum nóverant poténtiam Salvatóris.

Te Deum laudámus, *p.* 14

Ad Bened. Ant. t. 6. Ascendénte Jesu * in naviculam, et

motus magnus factus est in mari : et suscitavérunt eum discípuli ejus, dicéntes : Dómine, salva nos, perímus.

ORATIO.

DEUS, qui nos in tantis perículis constitútos, pro humána scis fragilitáte non posse subsístere : da nobis salútem mentis et córporis ; ut ea, quæ pro peccátis nostris pátimur, te adjuvánte vincámus. Per Dóminum.

Ad Magnif. Ant. t. 1. *f* Dómine, * salva nos, perímus : impera, et fac Deus tranquillitátem.

FERIA SECUNDA.

De Epístola ad Philippénses.

LECTIO I. *Cap.* 4.

ITAQUE fratres mei charíssimi et desideratíssimi, gaúdium meum, et coróna mea : sic state in Dómino, charíssimi. Evódiam rogo, et Syntychen deprecor idípsum sápere in Dómino. Etiam rogo et te germáne compar, ádjuva illas, quæ mecum laboravérunt in evangélio cum Cleménte, et cæteris adjutóribus meis, quorum nómina sunt in libro vitæ.

℣. Quam magna, *p.* 329.

LECTIO II.

GAUDETE in Dómino semper : iterum dico gaudéte. Modéstia vestra nota sit ómnibus homínibus : Dóminus prope est. Nihil sollíciti sitis : sed in omni oratióne, et obsecratióne cum gratiárum actióne, petitiónes vestræ innotéscant apud Deum. Et pax Dei, quæ exúperat omnem sensum, custódiat corda vestra, et intelligéntias vestras, in Christo Jesu.

℣. Adjútor meus, *p.* 329.

LECTIO III.

DE cétero, fratres, quæcúmque sunt vera, quæcúmque pudica, quæcúmque justa, quæcúmque sancta, quæcúmque amabília, quæcúmque bonæ famæ, si qua virtus, si qua laus disciplinæ, hæc cogitáte. Quæ et didicístis, et accepístis, et audístis, et vidístis in me, hæc ágite : et Deus pacis erit vobíscum. Gavísus sum autem in Dómino veheménter, quóniam tandem aliquándo refloruístis pro me sentíre, sicut et sentiebátis : occupáti autem erátis.

℣. Benedícam Dóminum, *p.* 330.

FERIA TERTIA.

Incipit Epistola B. Pauli Apóstoli ad Colossénses.

LECTIO I. *Cap.* 1.

PAULUS Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, et Timótheus frater : eis, qui sunt Colóssis, sanctis, et fidélibus frátribus in Christo Jesu. Grátia vobis et pax a Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Grátias ágimus Deo et Patri Dómini nostri Jesu Christi semper pro vobis oránte : audiéntes fidem vestram in Christo Jesu, et dilectiónem quam habétis in sanctos omnes, propter spem, quæ repósita est vobis in cœlis, quam audístis

in verbo veritátis Evangélii, quod pervénit ad vos, sicut et in univérso mundo est, et fructíficat, et crescit sicut in vobis, ex ea die qua audístis, et cognovístis grátiam Dei in veritáte, sicut didicístis ab Epaphra charíssimo consérvo nostro, qui est fidélis pro vobis minister Christi Jesu, qui étiam manifestávit nobis dilectiónem vestram in spíritu.

℟. Aúribus pércipe, *p.* 330.

Lectio II.

Ideo et nos, ex qua die audívimus, non cessámus pro vobis orántes, et postulántes ut impleámini agnitióne voluntátis ejus, in omni sapiéntia et intellléctu spirituáli : ut ambulétis digne Deo per ómnia placéntes : in omni ópere bono fructificántes, et crescéntes in sciéntia Dei : in omni virtúte confortáti secúndum poténtiam claritátis ejus, in omni patiéntia et longanimitáte, cum gaúdio, grátias agéntes Deo Patri, qui dignos nos fecit in partem sortis sanctórum in lúmine.

℟. Státuit Dóminus, *p.* 330.

Lectio III.

Qui erípuit nos de potestáte tenebrárum et tránstulit in regnum Fílii dilectiónis suæ, in quo habémus redemptiónem per sánguinem ejus, remissiónem peccatórum : qui est imágo Dei invisibilis, primogénitus omnis creatúræ : quóniam in ipso cóndita sunt univérsa in cœlis, et in terra, visibília et invisibília, sive Throni, sive Dominatiónes, sive Principátus, sive Potestátes : ómnia per ipsum, et in ipso creáta sunt : et ipse est ante omnes, et ómnia in ipso constant. Et ipse est caput córporis Ecclésiæ, qui est princípium, primogénitus ex mórtuis.

℟. Ego dixi, *p.* 331.

FERIA QUARTA.

De Epístola ad Colossénses.

Lectio I. *Cap.* 3. *b et* 4.

Indúite vos ergo sicut eléctí Dei, sancti et dilécti, víscera misericórdiæ, benignitátem, humilitátem, modéstiam, patiéntiam : supportántes ínvicem, et donántes vobismetípsis, si quis advérsus áliquem habet querélam : sicut et Dóminus donávit vobis, ita et vos. Super ómnia autem hæc, charitátem habéte, quod est vínculum perfectiónis : et pax Christi exúltet in córdibus vestris, in qua et vocáti estis in uno córpore : et grati estóte.

℟. Ne perdideris, *p.* 331.

Lectio II.

Verbum Christi hábitet in vobis abundánter, in omni sapiéntia, docéntes et commonéntes vosmetípsos psalmis, hymnis, et cánticis spirituálibus, in grátia cantántes in córdibus vestris Deo. Omné quodcúmque fácitis in verbo, aut in ópere, ómnia in nómine Dómini Jesu Christi, grátias agéntes Deo, et Patri per ipsum. Mulíeres súbditæ estóte viris

sicut opórtet, in Dómino. Viri diligite uxóres vestras, et nolíte amári esse ad illas. Fílii obedíte paréntibus per ómnia : hoc enim plácitum est in Dómino. Patres, nolíte ad indignatiónem provocáre fílios vestros, ut non pusillo ánimo fiant.

℟. Parátum cor, *p.* 331.

LECTIO III.

SERVI obedíte per ómnia dóminis carnálibus, non ad oculum serviéntes, quasi homínibus placéntes, sed in simplicitáte cordis, timéntes Deum. Quodcúmque fácitis, ex ánimo operámini sicut Dómino, et non homínibus : sciéntes quod a Dómino accipiétis retributiónem hæreditátis, Dómino Christo servíte. Qui enim injúriam facit, recípiet id quod iníque gessit : et non est personárum acceptio apud Deum. Dómini, quod justum est et æquum, servis præstáte : sciéntes quod et vos Dóminum habétis in cœlo. Oratióni instáte, vigilántes in ea in gratiárum actióne.

℟. Adjútor meus, *p.* 332.

FERIA QUINTA.

Incipit Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Thessalonicénses.

LECTIO I. *Cap.* 1.

PAULUS, et Silvánus, et Timótheus, Ecclésiæ Thessalonicénsium in Deo Patre, et Dómino Jesu Christo. Grátia vobis et pax. Grátias ágimus Deo semper pro ómnibus vobis : memóriam vestri faciéntes in oratiónibus nostris sine intermissióne, mémores óperis fidei vestræ, et labóris, et charitátis, et sustinéntiæ spei Dómini nostri Jesu Christi, ante Deum et Patrem nostrum : sciéntes fratres, dilécti a Deo, electiónem vestram : quia Evangélium nostrum non fuit ad vos in sermóne tantum, sed et in virtúte, et in Spíritu sancto, et in plenitúdine multa, sicut scitis quales fuérimus in vobis propter vos.

℟. Deus in te, *p.* 332.

LECTIO II.

ET vos imitatóres nostri facti estis, et Dómini, excipiéntes verbum : in tribulatióne multa cum gaúdio Spíritus sancti : ita ut facti sitis forma ómnibus credéntibus in Macedónia, et in Achája. A vobis enim diffamátus est sermo Dómini, non solum in Macedónia, et in Achája, sed et in omni loco fides vestra, quæ est ad Deum, profécta est, ita ut non sit nobis necésse quidquam loqui. Ipsi enim de nobis annúntiant qualem introítum habuérimus ad vos : et quómodo convérsi estis ad Deum a simulácris, servíre Deo vivo et vero, et expectáre Fílium ejus de cœlis (quem suscitávit ex mórtuis) Jesum, qui erípuit nos ab ira ventúra.

℟. Repleátur, *p.* 332.

LECTIO III. *Cap.* 2.

NAM ipsi scitis, fratres, introítum nostrum ad vos, quia non inánis fuit, sed ante passi, et contuméliis affécti

(sicut scitis) in Philippis, fidúciam habúimus in Deo nostro loqui ad vos Evangélium Dei in multa sollicitúdine. Exhortátio enim nostra non de erróre, neque de immunditia, neque in dolo, sed sicut probáti sumus a Deo ut crederétur nobis Evangélium : ita lóquimur, non quasi homínibus placéntes, sed Deo, qui probat corda nostra. Neque enim aliquándo fúimus in sermóne adulatiónis, sicut scitis : neque in occasióne avaritiæ, Deus testis est : nec quæréntes ab homínibus glóriam, neque a vobis, neque ab áliis.

℟. Gaudébunt lábia, *p.* 332.

FERIA SEXTA.

De Epístola prima ad Thessalonicénses.

Lectio I. *Cap.* 4.

De cétero ergo, fratres, rogámus vos, et obsecrámus in Dómino Jesu, ut quemádmodum accepístis a nobis quómodo opórteat vos ambuláre, et placére Deo, sic et ambulétis, ut abundétis magis. Scitis enim quæ præcépta dederim vobis per Dóminum Jesum. Hæc est enim volúntas Dei, sanctificátio vestra : ut abstineátis vos a fornicatióne, ut sciat unusquísque vestrum vas suum possidére in sanctificatióne et honóre : non in passióne desidérii, sicut et gentes, quæ ignórant Deum.

℟. Confitébor tibi, Dómine, *p.* 333.

Lectio II.

Et ne quis supergrediátur neque circumvéniat in negótio fratrem suum : quóniam vindex est Dóminus de his ómnibus, sicut prædíximus vobis, et testificáti sumus. Non enim vocávit nos Deus in immunditiam, sed in sanctificatiónem. Itaque qui hæc spernit, non hóminem spernit, sed Deum : qui étiam dedit Spíritum suum sanctum in nobis.

℟. Misericórdia, *p.* 333.

Lectio III.

De charitáte autem fraternitátis non necésse habémus scríbere vobis : ipsi enim vos a Deo didicístis ut diligátis ínvicem. Etenim illud fácitis in omnes fratres in univérsa Macedónia. Rogámus autem vos, fratres, ut abundétis magis, et óperam detis ut quiéti sitis, et ut vestrum negótium agátis, et operémini mánibus vestris, sicut præcépimus vobis, et ut honéste ambulétis ad eos qui foris sunt : et nullius áliquid desideretis.

℟. Factus est, *p.* 333.

SABBATO.

Incipit Epístola secúnda ad Thessalonicénses.

Lectio I. *Cap.* 1.

Paulus, et Silvánus, et Timótheus, Ecclésiæ Thessalonicénsium in Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Grátia vobis et pax a Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Grátias ágere debémus semper Deo pro vobis, fratres, ita

dignum est, quóniam supercréscit fides vestra, et abúndat cháritas uniuscujúsque vestrum in ínvicem : ita ut et nos ipsi in vobis gloriémur in Ecclésiis Dei pro patiéntia vestra, et fide, et in ómnibus persecutiónibus vestris, et tribulatiónibus, quas sustinétis in exémplum justi judícii Dei, ut digni habeámini in regno Dei, pro quo et patímini.

℟. Ne perdíderis, *p.* 334.

LECTIO II.

Si tamen justum est apud Deum retribúere tribulatiónem iis qui vos tribulant : et vobis, qui tribulámini, réquiem nobíscum in revelatióne Dómini Jesu, de cœlo cum Angelis virtútis ejus, in flamma ignis dantis vindictam iis, qui non novérunt Deum, et qui non obédiunt Evangélio Dómini nostri Jesu Christi. Qui pœnas dabunt in intéritu ætérnas a fácie Dómini, et a glória virtútis ejus : cum vénerit glorificári in sanctis suis, et admirábilis fíeri in ómnibus qui credidérunt : quia créditum est testimónium nostrum super vos in die illo. In quo étiam órámus semper pro vobis : ut dignétur vos vocatióne sua Deus noster, et impleat omnem voluntátem bonitátis, et opus fídei in virtúte, ut clarificétur nomen Dómini nostri Jesu Christi in vobis, et vos in illo, secúndum grátiam Dei nostri, et Dómini Jesu Christi.

Hiemalis.

℟. Parátum, *p.* 334.

LECTIO III. *Cap.* 2.

Rogamus autem vos, fratres, per advéntum Dómini nostri Jesu Christi, et nostræ congregatiónis in ipsum : ut non cito moveámini a vestro sensu, neque terreámini, neque per spíritum, neque per sermónem, neque per epístolam tamquam per nos missam, quasi instet dies Dómini. Ne quis vos sedúcat ullo modo : quóniam nisi vénerit discéssio primum, et revelátus fúerit homo peccáti filius perditiónis, qui adversátur, et extóllitur supra omne quod dícitur Deus, aut quod cólitur, ita ut in templo Dei sédeat, osténdens se tamquam sit Deus.

℟. Adjútor meus, *p.* 334.

AD VESPERAS.

ORATIO.

Familiam tuam, quæsumus Dómine, contínua pietáte custódi : ut, quæ in sola spe grátiæ cœléstis innititur, tua semper protectióne muniátur. Per Dóminum.

DOM. V POST EPIPH.

IN 1 NOCTURNO.

Incipit Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

LECTIO I. *Cap.* 1.

Paulus Apóstolus Jesu Christi secúndum impérium Dei Salvatóris nostri, et Christi Jesu spei nostræ : Timótheo dilécto fílio in fide. Grátia, misericórdia, et pax a Deo

Patre, et Christo Jesu Dómino nostro. Sicut rogávi te ut remanéres Ephesi cum irem in Macedóniam, ut denuntiáres quibúsdam ne áliter docérent, neque inténderent fábulis, et genealogíis interminátis, quæ quæstiónes præstant magis quam ædificatiónem Dei, quæ est in fide.

℟. Dómine, ne in ira tua árguas me, neque in furóre tuo corrípias me : * Miserére mei Dómine, quóniam infírmus sum. ℣. Timor et tremor venérunt super me, et contexérunt me ténebræ. Miserére.

Lectio II.

Finis autem præcépti est chárítas de corde puro, et consciéntia bona, et fide non ficta. A quibus quidam aberrántes, convérsi sunt in vaniloquium, voléntes esse legis doctóres, non intelligéntes neque quæ loquúntur, neque de quibus affirmant. Scimus autem quia bona est lex, si quis ea legitime utátur : sciens hoc, quia lex justo non est pósita, sed injústis, et non súbditis, ímpiis et peccatóribus, scelerátis et contamináti̇s, parricídis et matricídis, homicídis, fornicáriis, masculórum concubitóribus, plagiáriis; mendácibus et perjúris, et si quid áliud sanæ doctrínæ adversátur, quæ est secúndum Evangélium glóriæ beáti Dei, quod créditum est mihi.

℟. Deus, qui sedes super thronum, et júdicas æquitátem, esto refúgium paúperum in tribulatióne : * Quia tu solus labórem et dolórem consideras. ℣. Tibi enim derelictus est pauper, pupíllo tu eris adjútor. Quia.

Lectio III.

Gratias ago ei, qui me confortávit, Christo Jesu Dómino nostro, quia fidélem me existimávit, ponens in ministério : qui prius blasphémus fui, et persecútor, et contumeliósus sed misericórdiam Dei consecútus sum, quia ignórans feci in incredulitáte. Superabundávit autem grátia Dómini nostri cum fide et dilectióne, quæ est in Christo Jesu. Fidélis sermo, et omni acceptióne dignus : quod Christus Jesus venit in hunc mundum peccatóres salvos fácere, quorum primus ego sum. Sed ideo misericórdiam consecútus sum : ut in me primo osténderet Christus Jesus ómnem patiéntiam, ad informatiónem eórum, qui creditúri sunt illi, in vitam ætérnam.

℟. A dextris est mihi Dóminus, ne commóvear : * Propter hoc dilatátum est cor meum, et exultávit lingua mea. ℣. Dóminus pars hæreditátis meæ, et cálicis mei. Propter. Glória Patri. Propter.

IN II NOCTURNO.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Lectio IV.

De Verb. Ap. Serm. 8, *sub fin.*

Humanus sermo, et omni acceptióne dignus, qu

Christus Jesus venit in hunc mundum peccatóres salvos fácere. Atténde Evangélium : Venit enim Fílius hóminis quærere et salváre quod perierat. Si homo non periísset, Fílius hóminis non venísset. Ergo perierat homo; venit Deus homo, et invéntus est homo. Perierat homo per liberam voluntátem : venit Deus homo per grátiam liberatrícem.

℟. Notas mihi fecísti, Dómine, vias vitæ : * Adimplébis me lætítia cum vultu tuo : delectatiónes in déxtera tua usque in finem. ℣. Tu es qui restítues hæreditátem meam mihi. Adimplébis.

Lectio v.

Quæris, quid váleat ad malum liberum arbítrium? Récole hóminem peccántem. Quæris, quid váleat ad auxílium Deus, et homo? Atténde in eo grátiam liberántem. Nusquam pótuit sic osténdi, quantum váleat volúntas hóminis usurpáta per supérbiam, ad téndum sine adjutório Dei : malum non pótuit plus et maniféstius éxprimi, quam in hómine primo. Ecce perit primus homo, et ubi esset, nisi venísset secúndus homo? quia ut ille homo, ídeo et iste homo; ut ídeo humánus sermo.

℟. Díligam te Dómine virtus mea : Dóminus firmaméntum meum, * Et refúgium meum. Liberátor meus, Deus meus, adjútor meus. Et refúgium meum.

Lectio vi.

Prorsus nusquam sic appáret benignitas grátiæ, et liberálitas omnipoténtiæ Dei, quam in hómine mediatóre Dei et hóminum, hómine Christo Jesu. Quid enim dícimus, fratres mei? in fide cathólica nutrítis loquor, vel in pacem cathólicam lucrátis. Nóvimus et tenémus mediatórem Dei et hóminum; hóminem Christum Jesum, in quantum homo erat, ejus esse natúræ, cujus et nos sumus. Non enim altérius natúræ caro nostra, et caro illíus: nec altérius natúræ ánima nostra, et ánima illíus. Hanc suscépit natúram, quam salvándam esse judicávit.

℟. Dómini est terra, et plenitúdo ejus : * Orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo. ℣. Ipse super mária fundávit eam, et super flúmina præparávit illam. Orbis. Glória Patri. Orbis.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 13. *c*

In illo témpore : Dixit Jesus turbis parábolam hanc : Simile factum est regnum cœlórum hómini qui seminávit bonum semen in agro suo. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Episcopi.

Lib. quæst. Evang. in Matth. c. 11. *tom.* 4.

Cum negligéntius ágerent præpóniti Ecclésiæ, aut cum

dormitiónem mortis accíperent Apóstoli, venit diábolus, et superseminávit eos, quos malos filios Dóminus interpretátur. Sed quæritur, utrum hærétici sint, an male vivéntes cathólici? Possunt enim dici filii mali étiam hærétici, quia ex eódem Evangélii sémine, et Christi nómine procreáti, pravis opiniónibus ad falsa dógmata convertúntur.

℟. Ad te, Dómine, levávi ánimam meam : * Deus meus in te confído, non erubéscam. ℣. Custódi ánimam meam, et éripe me. Deus.

Lectio viii.

Sed quod dicit eos in médio trítici seminátos, quasi vidéntur illi significári, qui uníus communiónis sunt. Verúmtamen quóniam Dóminus agrum ipsum, non Ecclésiam, sed hunc mundum interpretátus est . bene intelligúntur hærétici, quia non societáte uníus Ecclésiæ, vel uníus fidei, sed societáte solíus nóminis christiáni in hoc mundo permiscéntur bonis. At illi qui in eádem fide mali sunt, pálea pótius quam zizánia reputántur : quia pálea étiam fundaméntum ipsum habet cum fruménto, radicémque commúnem.

℟. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum : * Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus Sábaoth : * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, et Spíritus sanctus : et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena est.

Lectio ix.

In illa plane sagéna, qua concludúntur et mali et boni pisces, non absúrde mali cathólici intelligúntur. Aliud est enim mare, quod magis mundum istum significat : áliud sagéna, quæ uníus fidei, vel uníus Ecclésiæ communiónem vidétur osténdere. Inter hæréticos et malos cathólicos hoc ínterest, quod hærétici falsa credunt : illa autem vera credéntes, non vivunt ita ut credunt.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

Ad Bened. Ant. t. 1. *f* Dómine, * nonne bonum semen seminásti in agro tuo? unde ergo habet zizánia? Et ait illis: Hoc fecit inimícus homo.

Oratio.

Familiam tuam, quæsumus, Dómine, continua pietáte custódi : ut, quæ in sola spe grátiæ cœléstis innítitur, tua semper protectióne muniátur. Per.

Ad Magnif. Ant. t. 1. Colligite * primum zizánia, et alligáte ea in fascículos ad comburéndum : tríticum autem congregáte in hórreum meum, dicit Dóminus.

FERIA SECUNDA.

De Epístola prima ad Timótheum.

Lectio i. *Cap.* 3. *et* 4.

Fidelis sermo : Si quis Episcopátum desíderat, bonum

opus desíderat. Opórtet ergo Episcopum irreprehensíbilem esse, unius uxóris virum, sóbrium, prudéntem, ornátum, pudícum, hospitálem, doctórem, non vinoléntum, non percussórem, sed modéstum : non litigiósum, non cúpidum, sed suæ dómui bene præpósitum, fílios habéntem súbditos cum omni castitáte. Si quis autem dómui suæ præésse nescit, quómodo Ecclésiæ Dei diligéntiam habébit? Non neóphytum : ne in supérbiam elátus, in judícium incidat diáboli. Opórtet autem illum et testimónium habére bonum ab iis qui foris sunt, ut non in oppróbrium incidat, et in láqueum diáboli.

℟. Quam magna, *p.* 329.

LECTIO II.

DIACONOS similiter pudícos, non bilíngues, non multo vino déditos, non turpe lucrum sectántes : habéntes mystérium fídei in consciéntia pura. Et hi autem probéntur primum : et sic ministrent, nullum crimen habéntes. Mulíeres similiter pudícas, non detraéntes, sóbrias, fidéles in ómnibus. Diáconi sint unius uxóris viri : qui fíliis suis bene præsint, et suis dómibus. Qui enim bene ministráverint, gradum bonum sibi acquírent, et multam fidúciam in fide, quæ est in Christo Jesu.

℟. Adjútor meus, *p.* 329.

LECTIO III.

HÆC tibi scribo, sperans me ad te veníre cito. Si autem tardávero, ut scias quómodo opórteat te in domo Dei conversári, quæ est Ecclésia Dei vivi, colúmna et firmaméntum veritátis. Et manifeste magnum est pietátis sacraméntum, quod manifestátum est in carne, justificátum est in spíritu, appáruit Angelis, prædicátum est géntibus, créditum est in mundo, assúmptum est in glória. Spíritus autem maniféste dicit, Quia in novíssimis tempóribus discédent quidam a fide, attendéntes spíritibus erróris, et doctrínis dæmoniórum.

℟. Benedícam, *p.* 330.

FERIA TERTIA.

Incipit Epístola secúnda beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

LECTIO I. *Cap.* 1.

PAULUS Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, secúndum promissiónem vitæ, quæ est in Christo Jesu : Timótheo charíssimo fílio, grátia, misericórdia, pax a Deo Patre, et Christo Jesu Dómino nostro. Grátias ago Deo, cui sérvio a progenitóribus in conscientia pura, quod sine intermissióne hábeam tui memóriam in oratiónibus meis, nocte ac die desíderans te vidére, memor lacrymárum tuárum, ut gáudio ímplear, recordatiónem accípiens ejus fídei, quæ est in te non ficta, quæ et habitávit primum in ávia tua Lóide, et matre tua Eunice, certus sum autem quod et in te.

℟. Aúribus pércipe, *p.* 330.

LECTIO II.

PROPTER quam causam admóneo te, ut resúscites grátiam Dei, quæ est in te per impositiónem mánuum meárum. Non enim dedit nobis Deus Spíritum timóris; sed virtútis, et dilectiónis, et sobrietátis. Noli ítaque erubéscere testimónium Dómini nostri, neque me vinctum ejus; sed collabóra Evangélio secúndum virtútem Dei: qui nos liberávit, et vocávit vocatióne sua sancta, non secúndum ópera nostra, sed secúndum propósitum suum, et grátiam, quæ data est nobis in Christo Jesu ante témpora sæculária.

℟. Státuit Dóminus, *p.* 330.

LECTIO III.

MANIFESTATA est autem nunc per illuminatiónem Salvatóris nostri Jesu Christi, qui destrúxit quidem mortem, illumināvit autem vitam et incorruptiónem per Evangélium: in quo pósitus sum ego prædicátor et Apóstolus et magister géntium. Ob quam causam étiam hæc pátior, sed non confúndor. Scio enim cui crédidi, et certus sum quia potens est depósitum meum serváre in illum diem. Formam habe sanórum verbórum, quæ a me audísti in fide et in dilectióne in Christo Jesu.

℟. Ego dixi, *p.* 331.

FERIA QUARTA.

De Epístola secúnda ad Timótheum.

LECTIO I. *Cap.* 3.

HOC autem scito, quod in novíssimis diébus instábunt témpora periculósa: erunt hómines seipsos amántes, cúpidi, eláti, supérbi, blasphémi, paréntibus non obediéntes, ingráti, scelésti, sine affectióne, sine pace, criminatóres, incontinéntes, immites, sine benignitáte, proditóres, protérvi, túmidi, et voluptátum amatóres magis quam Dei: habéntes spéciem quidem pietátis, virtútem autem ejus abnegántes. Et hos devita.

℟. Ne perdíderis, *p.* 331.

LECTIO II.

EX his enim sunt, qui pénetrant domos, et captívas ducunt muliérculas onerátas peccátis, quæ ducúntur váriis desidériis: semper discéntes, et numquam ad sciéntiam veritátis perveniéntes. Quemádmodum autem Jannes et Mambres restitérunt Moysi, ita et hi resístunt veritáti: hómines corrúpti mente: réprobi circa fidem; sed ultra non proficient: insipiéntia enim eórum manifésta erit ómnibus, sicut et illórum fuit.

℟. Parátum cor, *p.* 331.

LECTIO III.

TU autem assecútus es meam doctrínam, institutiónem, propósitum, fidem, longanimitátem, dilectiónem, patiéntiam: persecutiónes, passiónes, quália mihi facta sunt Antiochiæ, Icónii, et Lystris: quas persecutiónes sustínui, et ex ómnibus eripuit me Dóminus. Et omnes, qui pie volunt vívere in Christo Jesu, per-

cutiónem patiéntur. Mali autem hómines, et seductóres proficient in pejus, errántes, et in errórem mitténtes.

℟. Adjútor, *p.* 332.

FERIA QUINTA.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Titum.

LECTIO I. *Cap.* 1.

PAULUS servus Dei, Apóstolus autem Jesu Christi secúndum fidem electórum Dei, et agnitiónem veritátis, quæ secúndum pietátem est, in spem vitæ ætérnæ, quam promísit qui non mentítur, Deus ante témpora sæculária : manifestávit autem tempóribus suis verbum suum in prædicatióne, quæ crédita est mihi secúndum præcéptum Salvatóris nostri Dei : Tito dilécto filio secúndum commúnem fidem, grátia et pax a Deo Patre, et Christo Jesu Salvatóre nostro.

℟. Deus in te sperávi, *p.* 332.

LECTIO II.

HUJUS rei grátia relíqui te Cretæ, ut ea, quæ desunt, córrigas, et constítuas per cívitátes Presbyteros, sicut et ego dispósui tibi. Si quis sine crímine est, unius uxóris vir, fílios habens fidéles, non in accusatióne luxúriæ, aut non súbditos. Opórtet enim Episcopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatórem : non supérbum, non iracúndum, non vinoléntum, non percussórem, non turpis lucri cúpidum : sed hospitálem, benígnum, sóbrium, justum, sanctum, continéntem, amplecténtem eum, qui secúndum doctrínam est, fidélem sermónem : ut potens sit exhortári in doctrína sana, et eos, qui contradicunt, argúere.

℟. Repleátur, *p.* 332.

LECTIO III.

SUNT enim multi étiam inobediéntes, vaniloqui et seductóres, máxime qui de circumcisióne sunt : quos opórtet redárgui : qui univérsas domos subvértunt, docéntes quæ non opórtet, turpis lucri grátia. Dixit quidam ex illis, próprius ipsórum prophéta : Creténses semper mendáces, malæ bestiæ, ventres pigri. Testimónium hoc verum est. Quam ob causam increpa illos dure, ut sani sint in fide, non intendéntes Judáicis fábulis, et mandátis hóminum aversántium se a veritáte. Omnia munda mundis : coinquinátis autem, et infidélibus nihil est mundum.

℟. Gaudébunt lábia, *p.* 332.

FERIA SEXTA.

De Epístola ad Titum.

LECTIO I.

Cap. 2. *d* et 3.

HÆC lóquere, et exhortáre, et árgue cum omni império. Nemo te contémnat. Admone illos princípibus et potestátibus súbditos esse, dicto obedíre, ad omne opus bonum parátos esse : néminem blasphemáre, non litigiósos esse, sed modéstos, omnem ostendéntes mansuetúdinem ad omnes hómines.

℟. Confitébor, *p.* 333.

LECTIO II.

ERAMUS enim aliquándo et nos insipiéntes, incréduli, errántes, serviéntes desidériis et voluptatibus váriis, in malítia et invídia agéntes, odibiles, odiéntes ínvicem. Cum autem benignitas et humánitas appáruit Salvatóris nostri Dei: non ex opéribus justitiæ, quæ fécimus nos, sed secúndum suam misericórdiam salvos nos fecit per lavácrum regeneratiónis et renovatiónis Spíritus sancti, quem effúdit in nos abúnde per Jesum Christum Salvatórem nostrum, ut justificáti grátia ipsíus hæredes simus secúndum spem vitæ ætérnæ.

℟. Misericórdia, *p.* 333.

LECTIO III.

FIDELIS sermo est, et de his volo te confirmáre: ut curent bonis opéribus præésse qui credunt Deo. Hæc sunt bona et útilia homínibus. Stultas autem quæstiónes, et genealogías, et contentiónes, et pugnas legis devíta: sunt enim inútiles et vanæ. Hæréticum hóminem post unam et secúndam correptiónem devíta: sciens quia subvérsus est qui ejúsmodi est, et delínquit, cum sit próprio judício condemnátus.

℟. Factus est, *p.* 333.

SABBATO.

Incipit Epístola B. Pauli Apóstoli ad Philémonem.

LECTIO I. *Cap.* 1.

PAULUS vinctus Christi Jesu, et Timótheus frater; Philémoni dilécto, et adjutóri nostro, et Appiæ soróri charíssimæ, et Archíppo commilitóni nostro, et Ecclésiæ quæ in domo tua est. Grátia vobis et pax a Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Grátias ago Deo meo, semper memóriam tui fáciens in oratiónibus meis, aúdiens charitátem tuam, et fidem, quam habes in Dómino Jesu, et in omnes sanctos: ut communicátio fidei tuæ évidens fiat in agnitióne omnis óperis boni, quod est in vobis in Christo Jesu.

℟. Ne perdideris, *p.* 334.

LECTIO II.

GAUDIUM enim magnum hábui, et consolatiónem in charitáte tua: quia víscera sanctórum requievérunt per te, frater. Propter quod multam fidúciam habens in Christo Jesu imperándi tibi quod ad rem pértinet: propter charitátem magis óbsecro, cum sis talis, ut Paulus senex, nunc autem et vinctus Jesu Christi: óbsecro te pro meo fílio, quem génui in vínculis, Onésimo, qui tibi aliquándo inútilis fuit, nunc autem et mihi et tibi útilis, quem remísi tibi.

℟. Parátum cor, *p.* 334.

LECTIO III.

TU autem illum ut mea víscera súscipe: quem ego volúeram mecum detinére, ut pro te mihi ministráret in vínculis Evangélii: sine consilio autem tuo nihil vólui fácere, uti ne velut ex necessitáte bo-

num tuum esset, sed voluntárium. Fórsitan enim ídeo discéssit ad horam a te, ut ætérnum illum recíperes; jam non ut servum, sed pro servo charíssimum fratrem, máxime mihi: quanto autem magis tibi, et in carne, et in Dómino? Si ergo habes me sócium, súscipe illum sicut me. Si autem áliquid nócuit tibi, aut debet, hoc mihi ímputa. Ego Paulus scripsi mea manu.

℟. Adjútor meus, *p.* 334.

AD VESPERAS.

ORATIO.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus: ut semper rationabília meditántes, quæ tibi sunt plácita, et dictis exequámur, et factis. Per Dóminum.

DOM. VI POST EPIPH.

IN I NOCTURNO.

Incipit Epístola B. Pauli Apóstoli ad Hebræos.

LECTIO I. *Cap.* 1.

MULTIFARIAM, multísque modis olim Deus lóquens pátribus in Prophétis: novíssime, diébus istis locútus est nobis in Filio, quem constítuit hærédem universórum, per quem fecit et sæcula. Qui cum sit splendor glóriæ, et figúra substántiæ ejus, portánsque ómnia verbo virtútis suæ, purgatiónem peccatórum fáciens, sedet ad déxteram majestátis in excélsis: tanto mélior Angelis effléctus, quanto differéntius præ illis nomen hæreditávit.

℟. Dómine, ne in ira tua árguas me, neque in furóre tuo corrípias me: * Miserére mei Dómine, quóniam infirmus sum. ℣. Timor et tremor venérunt super me, et contexérunt me ténebræ. Miserére.

LECTIO II.

CUI enim dixit aliquándo Angelórum: Filius meus es tu, ego hódie génui te? Et rursum: Ego ero illi in patrem, et ipse erit mihi in fílium? Et cum íterum introdúcit primogénitum in orbem terræ: dicit: Et adórent eum omnes Angeli Dei. Et ad Angelos quidem dicit: Qui fácit Angelos suos spíritus, et minístros suos flammam ignis. Ad Filium autem: Thronus tuus Deus, in sæculum sæculi: virga æquitátis, virga regni tui. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: propterea unxit te Deus, Deus tuus óleo exultatiónis præ partícipibus tuis.

℟. Deus, qui sedes super thronum, et júdicas æquitátem, esto refúgium paúperum in tribulatióne: * Quia tu solus labórem et dolórem consíderas. ℣. Tibi enim derelíctus est pauper, pupíllo tu eris adjútor. Quia.

LECTIO III.

ET: Tu in princípio, Dómine, terram fundásti: et ópera mánuum tuárum sunt cœli. Ipsi períbunt, tu autem permanébis, et omnes ut vestiméntum veteráscent: et velut amíctum mutábis eos, et mutabúntur: tu autem idem ipse

es, et anni tui non defícient. Ad quem autem Angelórum dixit aliquándo : Sede a dextris meis, quoadúsque ponam inimícos tuos scabéllum pedum tuórum? Nonne omnes sunt administratórii spíritus, in ministérium missi propter eos, qui hæreditátem cápient salútis?

℟. A dextris est mihi Dóminus, ne commóvear : * Propter hoc dilatátum est cor meum, et exultávit lingua mea. ℣. Dóminus pars hæreditátis meæ, et cálicis mei. Propter. Glória Patri. Propter.

IN II NOCTURNO.

Sermo sancti Athanásii Epíscopi.

LECTIO IV.

Orat. 2. contra Arianos, post medium.

SI persónam, rem, tempus Apostólici dicti cognóscerent hærétici, numquam humána in deitátem transferéntes, tam ímpie et stulte advérsus Christum sese habuíssent. Id intuéri licébit. Si ínitium lectiónis dénuo repetítum probe excípias. Dicit enim Apóstolus : Multifáriam, multisque modis olim Deus locútus est pátribus nostris per Prophétas : últimis autem diébus locútus est nobis in Fílio. Atque ita paulo post dicit : Perfécta ab eo nostrórum peccatórum purificatióne, ipsum sedére ad déxteram majestátis in excélsis, tanto meliórem Angelis factum, quanto præstántius nomen præ illis sortítus est. De eo ígitur témpore quo nobis per Fílium locútus est, cum peccatórum purgátio fieret, Apostólicum dictum mentiónem facit. Quando autem nobis locútus est in Fílio, aut quando purgátio peccatórum facta, aut quando natus est homo, nisi post Prophétas, idque in últimis diébus?

℟. Notas mihi fecísti, Dómine, vias vitæ : * Adimplébis me lætítia cum vultu tuo : delectatiónes in déxtera tua usque in finem. ℣. Tu es qui restítues hæreditátem meam mihi. Adimplébis.

LECTIO V.

DEINDE cum narrátio instituta esset de humána Verbi dispensatióne, deque últimis tempóribus consequénter commemorávit, Deum neque superióribus ætátibus tacuísse, sed locútum esse per Prophétas : et postquam Prophétæ suo officio perfúncti sunt, et lex per Angelos pronuntiáta est, et Filius étiam ad nos descéndit, et ad ministrándum accéssit; tunc demum necessário subintulit : Tanto mélior Angelis factus : osténdere volens, quanto Fílius præ servis excéllit, tanto functióne officióque servórum Fílii administratiónem meliórem fuísse.

℟. Diligam te Dómine virtus mea : Dóminus firmaméntum meum, * Et refúgium meum. ℣. Liberátor meus, Deus meus, adjútor meus. Et refúgium.

Lectio vi.

Functionem ígitur discérnens Apóstolus, tum véterem, tum novam, magna dicéndi libertáte útitur, ad Judæos scribens et loquens. Propter hoc ígitur, non in univérsum ex própria comparatiónis ratióne dixit, quod major aut honorátior esset : ne quis quasi de ejúsdem géneris, et cum eo ejúsdem rebus hæc verba fuisset : sed ídeo melióre dixit, ut discrímen natúræ Fílii ad res creátas indicáret.

℟. Dómini est terra, et plenitúdo ejus : * Orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo. ℣. Ipse super mária fundávit eam, et super flúmina præparávit illam. Orbis. Glória Patri. Orbis.

IN III NOCTURNO.

Lectio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 13. *d* In illo témpore : Dixit Jesus turbis parábolam hanc : Símile est regnum cœlórum grano sinápis, quod accípiens homo seminávit in agro suo. Et réliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 2. *Comment. in cap.* 13. *Matth.*

Regnum cœlórum, prædicátio Evangélii est, et notítia scripturárum, quæ ducit ad vitam, et de qua dícitur ad Judæos : Auferétur a vobis regnum Dei, et dábitur genti faciénti fructus ejus. Símile est ergo hujuscémodi regnum grano sinápis, quod accípiens homo seminávit in agro suo. Homo qui séminat in agro suo, a plerísque Salvátor intellígitur, quod in ánimis credéntium séminet : ab áliis ipse homo séminans in agro suo, hoc est in semetípso, et in corde suo.

℟. Ad te, Dómine, levávi ánimam meam : * Deus meus in te confído, non erubéscam. ℣. Custódi ánimam meam, et éripe me. Deus.

Lectio viii.

Quis est iste qui séminat, nisi sensus noster et ánimus, qui suscípiens granum prædicatiónis, et fovens seméntem, humóre fídei facit in agro sui péctoris pullulárc? Prædicátio Evangélii mínima est ómnibus disciplínis. Ad primam quippe doctrínam, fidem non habet veritátis, hóminem Deum, Christum mórtuum, et scándalum crucis prædicans. Confer hujuscémodi doctrínam dogmátibus philosophórum, et libris córum, et splendóri eloquéntiæ, et compositióni sermónum : et vidébis quanto minor sit céteris semínibus seméntis Evangélii.

℟. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum : * Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus Sábaoth : * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in

cœlo, Pater, Verbum, et Spíritus sanctus : et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena est.

Lectio ix.

Sed illa cum créverint, nihil mordax, nihil vívidum, nihil vitále demónstrant : sed totum fláccidum marcidúmque et mollítum ebúllit in ólera et in herbas, quæ cito aréscunt et córruunt. Hæc autem prædicátio, quæ parva videbatur in princípio, cum vel in ánima credéntis, vel in toto mundo sata fúerit, non exúrgit in ólera, sed crescit in árborem : ita ut vólucres cœli (quas vel ánimas credéntium, vel fortitúdines, Dei servítio mancipátas, sentíre debémus) véniant et hábitent in ramis ejus. Ramos puto Evangélicæ árboris, quæ de grano sinápis créverit, dógmatum esse diversitátes, in quibus supradictárum vólucrum unaquæque requiéscit.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

Ad Bened. Ant. t. 7. *r* Símile est * regnum cœlórum grano sinápis, quod mínimum est ómnibus seminibus : cum autem créverit, majus est ómnibus oléribus.

Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus : ut semper rationábilia meditántes, quæ tibi sunt plácita, et dictis exequámur, et factis. Per Dóminum.

Ad Magnif. Ant. t. 1. *r* Símile est regnum * cœlórum ferménto, quod accéptum múlier abscóndit in farínæ satis tribus, donec fermentátum est totum.

FERIA SECUNDA.

De Epístola ad Hebræos.

Lectio i. *Cap.* 3.

Unde fratres sancti, vocatiónis cœléstis partícipes, consideráte Apóstolum et Pontíficem confessiónis nostræ Jesum : qui fidélis est ei qui fecit illum, sicut et Moyses in omni domo ejus. Amplióris enim glóriæ iste præ Moyse dignus est hábitus, quanto ampliórem honórem habet domus, qui fabricávit illam. Omnis namque domus fabricátur ab áliquo : qui autem ómnia creávit, Deus est.

℟. Quam magna, *p.* 329.

Lectio ii.

Et Moyses quidem fidélis erat in tota domo ejus tamquam fámulus, in testimónium eórum, quæ dicénda erant : Christus vero tamquam fílius in domo sua : quæ domus sumus nos, si fidúciam, et glóriam spei usque ad finem, firmam retineámus. Quapropter sicut dicit Spíritus sanctus : Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra, sicut in exacerbatióne secúndum diem tentatiónis in desérto.

℟. Adjútor meus, *p.* 329.

Lectio iii.

Vidéte, fratres, ne forte sit in áliquo vestrum cor malum incredulitátis, discedéndi a Deo vivo : sed adhortámini

vosmetípsos per síngulos dies, donec Hódie cognominátur, ut non obdurétur quis ex vobis fallácia peccáti. Partícipes enim Christi effécti sumus : si tamen inítium substántiæ ejus usque ad finem firmum retineámus. Dum dícitur : Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra, quemádmodum in illa exacerbatióne. Quidam enim audiéntes exacerbavérunt, sed non univérsi qui profécti sunt ex Ægypto per Moysen.

℣. Benedícam Dóminum, *p.* 330.

FERIA TERTIA.

De Epístola ad Hebræos.

Lectio i. *Cap.* 4.

TIMEÁMUS ergo ne forte, relícta pollicitatióne introeúndi in réquiem ejus, exístimétur áliquis ex vobis deésse. Etenim et nobis nuntiátum est, quemádmodum et illis. Sed non prófuit illis sermo auditus, non admíxtus fídei ex iis quæ audiérunt. Ingrediémur enim in réquiem, qui credídimus : quemádmodum dixit : Sicut jurávi in ira mea : Si introíbunt in réquiem meam : et quidem opéribus ab institutióne mundi perféctis.

℣. Aúribus pércipe, *p.* 330.

Lectio ii.

DIXIT enim in quodam loco de die séptima sic : Et requiévit Deus die séptima ab ómnibus opéribus suis. Et in isto rursum : Si introíbunt in réquiem meam. Quóniam ergo súperest introíre quosdam in illam, et ii, quibus prióribus annuntiátum est, non introiérunt propter incredulitátem : íterum términat diem quemdam, Hódie, in David dicéndo, post tantum témporis, sicut supra dictum est : Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra.

℣. Státuit Dóminus, *p.* 330.

Lectio iii.

NAM si eis Jesus réquiem præstitísset, numquam de ália loquerétur, posthac, die. Itaque, relínquitur sabbatísmus pópulo Dei. Qui enim ingréssus est in réquiem ejus : étiam ipse requiévit ab opéribus suis, sicut a suis Deus. Festinémus ergo ingredi in illam réquiem : ut ne in idípsum quis íncidat incredulitátis exémplum. Vivus est enim sermo Dei, et éfficax, et penetrabílior omni gládio ancípiti : et pertíngens usque ad divisiónem ánimæ ac spíritus, compágum quoque ac medullárum, et discrétor cogitatiónum et intentiónum cordis.

℣. Ego dixi, *p.* 331.

FERIA QUARTA.

De Epístola ad Hebræos.

Lectio i. *Cap.* 6.

QUAPROPTER intermitténtes inchoatiónis Christi sermónem, ad perfectióra ferámur: non rursum jaciéntes fundaméntum pœniténtiæ ab opéribus mórtuis, et fídei ad Deum baptísmatum doctrínæ, impositiónis quoque mánuum, ac

resurrectiónis mortuórum, et judícii ætérni. Et hoc faciémus, si quidem permíserit Deus.

℟. Ne perdíderis, *p.* 331.

LECTIO II.

IMPOSSIBILE est enim, eos qui semel sunt illumináti, gustavérunt étiam donum cœléste, et partícipes facti sunt Spíritus sancti, gustavérunt nihilóminus bonum Dei verbum, virtutésque sæculi ventúri, et prolápsi sunt, rursus renovári ad pœniténtiam, rursum crucifigéntes sibimetípsis Fílium Dei, et ostentui habéntes.

℟. Parátum cor, *p.* 331.

LECTIO III.

TERRA enim sæpe veniéntem super se bibens imbrem, et génerans herbam opportúnam illis, a quibus cólitur, áccipit benedictiónem a Deo. Próferens autem spinas ac tríbulos, réproba est, et maledicto próxima : cujus consummátio in combustiónem. Confídimus autem de vobis, dilectíssimi, melióra, et vicinióra salúti : tamétsi ita lóquimur. Non enim injústus Deus, ut obliviscátur óperis vestri, et dilectiónis quam ostendístis in nómine ipsíus, qui ministrástis sanctis, et ministrátis.

℟. Adjútor meus, *p.* 332.

FERIA QUINTA.

De Epístola ad Hebræos.

LECTIO I. *Cap.* 7.

HIC enim Melchísedech, rex Salem, sacérdos Dei summi, qui obviávit Abrahæ regrésso a cæde regum, et benedíxit ei : cui et décimas ómnium divísit Abraham : primum quidem qui interpretátur rex justítiæ : deínde autem et rex Salem, quod est, rex pacis, sine patre, sine matre, sine genealogia, neque inítium diérum, neque finem vitæ habens, assimilátus autem Fílio Dei, manet sacérdos in perpétuum.

℟. Deus in te sperávi, *p.* 332.

LECTIO II.

INTUEMINI autem quantus sit hic, cui et décimas dedit de præcípuis Abraham patriárcha. Et quidem de fíliis Levi sacerdótium accipiéntes, mandátum habent décimas súmere a pópulo secúndum legem, id est, a frátribus suis : quamquam et ipsi exíerint de lumbis Abrahæ. Cujus autem genelátio non annumerátur in eis, décimas sumpsit ab Abraham : et hunc, qui habébat, repromissiónes benedíxit.

℟. Repleátur, *p.* 332.

LECTIO III.

SINE ulla autem contradictióne, quod minus est, a melióre benedícitur. Et hic quidem, décimas moriéntes hómines accípiunt : ibi autem contestátur, quia vivit. Et (ut ita dictum sit) per Abraham, et Levi, qui décimas accépit, decimátus est : adhuc enim in lumbis patris erat, quando obviávit ei Melchísedech. Si ergo consummátio per sacerdótium Levíticum erat (pópulus enim

sub ipso legem accépit), quid adhuc necessárium fuit, secúndum órdinem Melchisedech álium súrgere sacerdótem, et non secúndum órdinem Aaron dici : Transláto enim sacerdótio, necésse est ut et legis translátio fiat.

℟. Gaudébunt, *p.* 332.

FERIA SEXTA.

De Epístola ad Hebræos.

Lectio i. *Cap.* 11.

Est autem fides sperandárum substántia rerum, argumentum non apparéntium. In hac enim testimónium consecúti sunt senes. Fide intellígimus aptáta esse sæcula verbo Dei; ut ex invisibilibus visibília fierent. Fide plúrimam hóstiam Abel, quam Cain, óbtulit Deo, per quam testimónium consecútus est esse justus, testimónium perhibénte munéribus ejus Deo, et per illam defúnctus adhuc lóquitur.

℟. Confitébor, *p.* 333.

Lectio ii.

Fide Henoch translátus est ne vidéret mortem, et non inveniebátur, quia tránstulit illum Deus : ante translatiónem enim testimónium hábuit placuísse Deo. Sine fide autem impossíbile est placére Deo. Crédere enim opórtet accedéntem ad Deum, quia est, et inquiréntibus se remunerátor sit. Fide Noe, respónso accépto de iis quæ adhuc non videbántur, métuens aptávit arcam in salutem domus suæ, per quam damnávit mundum : et justitiæ, quæ per fidem est, hæres est institútus.

℟. Misericórdia, *p.* 333.

Lectio iii.

Fide qui vocátur Abraham obedivit in locum exire, quem acceptúrus erat in hæreditátem : et éxiit, nesciens quo iret. Fide demorátus est in Terra repromissiónis, tamquam in aliéna, in cásulis habitándo, cum Isaac et Jacob cohærédibus repromissiónis ejúsdem. Expectábat enim fundaménta habéntem civitátem : cujus ártifex et cónditor Deus.

℟. Factus est, *p.* 333.

SABBATO.

De Epístola ad Hebræos.

Lectio i. *Cap.* 13.

Charitas fraternitátis máneat in vobis. Et hospitalitátem nolíte oblivísci : per hanc enim latuérunt quidam, Angelis hospítio recéptis. Mementóte vinctórum, tamquam simul vincti ; et laborántium, tamquam et ipsi in córpore moránte. Honorábile connúbium in ómnibus, et thorus immaculátus. Fornicatóres enim, et adúlteros judicábit Deus.

℟. Ne perdíderis, *p.* 334.

Lectio ii.

Sint mores sine avaritia, contenti præséntibus : ipse enim dixit : Non te déseram, neque derelínquam. Ita ut confidénter dicámus : Dóminus mihi adjútor, non timébo quid fáciat mihi homo. Mementóte

præpositórum vestrórum, qui vobis locúti sunt verbum Dei: quorum intuéntes éxitum conversatiónis, imitámini fidem. Jesus Christus heri, et hódie: ipse et in sæcula.

℟. Parátum cor, *p.* 334.

LECTIO III.

DOCTRINIS váriis et peregrínis nolíte abdúci. Optimum est enim grátia stabilíre cor, non escis: quæ non profuérunt ambulántibus in eis. Habémus altáre, de quo édere non habent potestátem qui tabernáculo desérviunt. Quorum enim animálium infértur sanguis pro peccáto in Sancta per Pontíficem, horum córpora cremántur extra castra. Propter quod et Jesus, ut sanctificáret per suum sánguinem pópulum, extra portam passus est.

℟. Adjútor, *p.* 334.

Si aliquod Festum Duplex celebretur in Sabbato ante Septuagesimam, in secundis Vesperis post Orationem Festi fit Commemoratio de Dominica, et in fine dicitur Benedicámus Dómino, allelúia, allelúia, *etc. ut infra.*

SABBATO
ANTE SEPTUAGESIMAM.
AD VESPERAS.

CAPITULUM. 1 *Cor.* 9. *d*

FRATRES, Nescítis quod ii qui in stádio currunt, omnes quidem currunt, sed unus áccipit bravium? Sic cúrrite ut comprehendátis.

Hymnus, Jam sol, *ut in Psalt. p.* 143.

℣. Vespertina orátio ascéndat ad te Dómine. ℟. Et descéndat super nos misericórdia tua.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Dixit Dóminus * ad Adam: De ligno quod est in médio paradísi, ne cómedas: in qua hora comederis, morte moriéris.

ORATIO.

PRECES pópuli tui, quæsumus Dómine, cleménter exaúdi: ut, qui juste pro peccátis nostris afflígimur, pro tui nóminis glória misericórditer liberémur. Per Dóminum.

℣. Benedicámus Dómino, allelúia, allelúia. ℟. Deo grátias, allelúia, allelúia.

Et deinceps non dicitur Allelúia, *usque ad Sabbatum sanctum. Sed post* Deus in adjutórium, *ubi dicebatur* Allelúia, *dicitur* Laus tibi Dómine, Rex ætérnæ glóriæ.

Si in Dominicis a Septuagesima usque ad Dominicam in Albis occurrat Festum Duplex, vel Semiduplex, transferturin primam diem similiter non impeditam, ut dicitur in Rubrica de Translatione Festorum.

DOM. IN SEPTUAGESIMA.
AD MATUTINUM.

Invitat. Præoccupémus fáciem Dómini: * Et in psalmis jubilémus ei.

Psalmus, Venite, exultémus, *p.* 2.

In primo Versu Psalmi omittitur Præoccupémus fáciem ejus, *etc., et ejus loco repetitur a Choro Invitatorium.*

Hymnus, Primo die, *p.* 2. *Ant. Psalmi, et Versiculi Nocturnorum de Psalterio*, p. 3.

IN I NOCTURNO.

Incipit liber Génesis.

LECTIO I. *Cap.* 1.

In princípio creávit Deus cœlum et terram. Terra autem erat inánis et vácua, et ténebræ erant super fáciem abyssi: et Spíritus Dei ferebátur super aquas. Dixítque Deus: Fiat lux. Et facta est lux. Et vidit Deus lucem quod esset bona: et divísit lucem a ténebris. Appellavítque lucem diem, et ténebras noctem: factúmque est véspere et mane, dies unus. Dixit quoque Deus: Fiat firmámentum in médio aquárum: et dividat aquas ab aquis. Et fecit Deus firmaméntum, divisítque aquas quæ erant sub firmaménto, ab his quæ erant super firmaméntum. Et factum est ita. Vocavítque Deus firmaméntum, Cœlum: et factum est véspere et mane, dies secúndus.

℟. In princípio creávit Deus cœlum et terram, et fecit in ea hóminem, * Ad imáginem et similitúdinem suam. ℣. Formávit ígitur Deus hóminem de limo terræ, et inspirávit in fáciem ejus spiráculum vitæ. Ad imáginem.

LECTIO II.

Dixit vero Deus: Congregéntur aquæ, quæ sub cœlo sunt, in locum unum, et appáreat árida. Et factum est ita. Et vocávit Deus áridam, terram: congregationésque aquárum appellávit mária. Et vidit Deus quod esset bonum. Et ait: Gérminet terra herbam viréntem, et faciéntem semen, et lignum pomíferum fáciens fructum juxta genus suum, cujus semen in semetipso sit super terram. Et factum est ita. Et prótulit terra herbam viréntem, et faciéntem semen juxta genus suum, lignúmque fáciens fructum, et habens unumquódque seméntem secúndum spéciem suam. Et vidit Deus quod esset bonum. Et factum est véspere et mane, dies tértius. Dixit autem Deus: Fiant luminária in firmaménto cœli, et dívidant diem ac noctem, et sint in signa et témpora, et dies et annos: ut lúceant in firmaménto cœli, et illúminent terram. Et factum est ita. Fecítque Deus duo luminária magna: lumináre majus, ut præésset diéi et lumináre minus, ut præésset nocti: et stellas. Et pósuit eas in firmaménto cœli, ut lucérent super terram, et præéssent diéi ac nocti, et divíderent lucem ac ténebras. Et vidit Deus quod esset bonum. Et factum est véspere et mane, dies quartus.

℟. In princípio creávit Deus cœlum et terram, et Spíritus Dei ferebátur super aquas: * Et vidit Deus cuncta quæ fécerat, et erant valde bona. ℣. Igitur perfécti sunt cœli, et terra, et omnis ornátus eórum. Et vidit.

Lectio iii.

Dixit étiam Deus : Prodúcant aquæ réptile ánimæ vivéntis, et volátile super terram sub firmaménto Cœli. Creavítque Deus cete grándia, et omnem ánimam vivéntem atque motábilem, quam prodúxerant aquæ in spécies suas, et omne volátile secúndum genus suum. Et vidit Deus quod esset bonum. Benedixítque eis, dicens : Créscite, et multiplicámini, et repléte aquas maris: avésque multiplicéntur super terram. Et factum est véspere et mane, dies quintus. Dixit quoque Deus : Prodúcat terra ánimam vivéntem in génere suo, juménta, et reptília, et béstias terræ secúndum spécies suas. Factúmque est ita. Et fecit Deus béstias terræ juxta spécies suas, et juménta, et omne réptile terræ in génere suo. Et vidit Deus quod esset bonum, et ait : Faciámus hóminem ad imáginem et similitúdinem nostram : et præsit píscibus maris, et volatílibus cœli, et béstiis, universæque terræ, omníque réptili quod movétur in terra.

℟. Formávit Dóminus hóminem de limo terræ. * Et inspirávit in fáciem ejus spiráculum vitæ, et factus est homo in ánimam vivéntem. ℣. In princípio fecit Deus cœlum et terram, et plasmávit in ea hóminem. Et inspirávit in fáciem. Glória Patri. Et inspirávit in fáciem.

IN II NOCTURNO.

Ex libro Enchiridii sancti Augustini Episcopi.

Lectio iv.

C. 25. 26. *et* 27. *tom.* 3.

Mortis supplícium Dóminus hómini comminátus fúerat si peccáret : sic eum múnerans libero arbítrio, ut tamen régeret império, terreret exítio : atque in paradísi felicitáte, tamquam in umbra vitæ, unde justítia custódita in melióra conscénderet, collocávit. Hinc post peccátum exul efféctus, stirpem quoque suam, quam peccándo in se tamquam in radice vitiáverat, pœna mortis et damnatióne obstrínxit : utquidquid prolis ex illo, et simul damnáta per quam peccáverat, cónjuge, per carnálem concupiscéntiam, in qua inobediéntiæ pœna símilis retribúta est nascerétur, tráheret originále peccátum, quo tráherétur per erróres dolorésque divérsos ad illud extrémum cum desertóribus ángelis, vitiatóribus et possessóribus et consórtibus suis, sine fine supplícium.

℟. Tulit Dóminus hóminem, et posuit eum in paradíso voluptátis, * Ut operarétur et custodíret illum. ℣. Plantáverat autem Dóminus Deus paradísum voluptátis a princípio, in quo pósuit hóminem quem formáverat. Ut.

Lectio v.

Sic per unum hóminem peccátum intrávit in mundum, et per peccátum mors : et ita

in omnes hómines pertránsiit, in quo omnes peccavérunt. Mundum quippe appellávit eo loco Apóstolus univérsum genus humánum. Ita ergo res se habébant. Jacébat in malis, vel étiam volvebátur, et de malis in mala præcipitabátur totíus humáni géneris massa damnáta: et adjúncta parti eórum, qui peccáverant, angelórum luébat ímpiæ desertiónis dignissimas pœnas.

℟. Dixit Dóminus Deus: Non est bonum hóminem esse solum: * Faciámus ei adjutórium símile sibi. ℣. Adæ vero non inveniebátur adjútor símilis sibi: dixit vero Deus. Faciámus.

LECTIO VI.

Apiram quippe Dei pértinet justam, quidquid cœca et indómita concupiscéntia fáciunt libénter mali, et quidquid maniféstis opertísque pœnis patiúntur inviti: non sine Creatóris desisténte bonitáte, et malis ángelis subministráre vitam, vivacémque poténtiam: (quæ subministrátio si auferátur, interíbunt) et hóminum, quamvis de propágine vitiáta damnatáque nascéntium, formáre sémina, et animáre, et ordináre membra per témporum ætátes, per locórum spátia vegetáre sensus, aliménta donáre. Mélius enim judicávit de malis bene fácere, quam mala nulla esse permittere.

℟. Immísit Dóminus sopórem in Adam, et tulit unam de costis ejus: * Et ædificávit costam, quam túlerat Dóminus de Adam in mulíerem, et addúxit eam ad Adam, ut vidéret, quid vocáret eam: * Et vocávit nomen ejus Virágo, quia de viro sumpta est. ℣. Cumque obdormísset, tulit ùnam de costis ejus, et replévit carnem pro ea. Et ædificávit. Glória Patri. Et vocávit.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO VII. *Cap.* 20.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Símile est regnum cœlórum hómini patrifamílias, qui éxiit primo mane condúcere operários in víneam suam. Et réliqua.

Dè Homília S. Gregórii Papæ. *Hom.* 19. *in Evang. post principium.*

Regnum cœlórum hómini patrifamílias símile dícitur, qui ad excoléndam víneam suam operários condúcit. Quis vero patrisfamílias similitúdinem réctius tenet, quam cónditor noster, qui regit quos cóndidit, et eléctos suos sic in hoc mundo póssidet, quasi subjéctos dóminus in domo? Qui habet víneam, universálem scilicet Ecclésiam, quæ ab Abel justo usque ad últimum eléctum, qui in fine mundi nascitúrus est, quot sanctos prótulit, quasi tot pálmites misit.

℟. Plantáverat autem Dóminus Deus paradísum voluptátis a princípio : * In quo pósuit hóminem, quem formáverat. ℣. Produxítque Dóminus Deus de humo omne lignum pulchrum visu, et ad vescéndum suáve ; lignum étiam vitæ in médio paradísi. In quo pósuit.

Lectio viii.

Hic ítaque paterfamílias ad excoléndam vineam suam, mane, hora tértia, sexta, nona, et undécima operários condúcit : quia a mundi hujus initio usque in finem ad erudiéndam plebem fidélium, prædicatóres congregáre non desístit. Mane étenim mundi fuit ab Adam usque ad Noe : hora vero tértia a Noe usque ad Abraham : sexta quoque ab Abraham usque ad Moysen: nona autem a Moyse usque ad advéntum Dómini : undécima vero ab advéntu Dómini usque ad finem mundi. In qua prædicatóres sancti Apóstoli missi sunt, qui mercédem plenam et tarde veniéntes accepérunt.

℟. Ecce Adam quasi unus ex nobis factus est, sciens bonum et malum : * Vidéte, ne forte sumat de ligno vitæ, et vivat in ætérnum. ℣. Fecit quoque Dóminus Deus Adæ túnicam pelliceam, et índuit eum, et dixit. Vidéte.

Lectio ix.

Ad erudiéndam ergo Dóminus plebem suam, quasi ad excoléndam vineam suam, nullo témpore déstitit operários mittere : quia et prius per patres, et póstmodum per legis doctóres et Prophétas, ad extrémum vero per Apóstolos, dum plebis suæ mores excóluit, quasi per operários in vineæ cultúra laborávit : quamvis in quólibet módulo vel mensúra, quisquis cum fide recta bonæ prædicátor actiónis éxtitit, hujus vineæ operárius fuit. Operátor ergo mane, hora tértia, sexta, et nona, antíquus ille et Hebráicus pópulus designátur : qui in eléctis suis ab ipso mundi exórdio, dum recta fide Deum stúduit cólere, quasi non déstitit in vineæ cultúra laboráre. Ad undécimam vero Gentiles vocántur, quibus et dicitur : Quid hic statis tota die otiósi?

℟. Ubi est Abel frater tuus? dixit Dóminus ad Cain. Néscio Dómine, numquid custos fratris mei sum ego? et dixit ad eum : Quid fecísti? * Ecce vox sánguinis fratris tui Abel clamat ad me de terra. ℣. Maledíctus eris super terram, quæ apéruit os suum, et suscépit sánguinem fratris tui de manu tua. Ecce vox sánguinis. Glória Patri. Ecce vox sánguinis.

Nonum ℟. *dicitur in Dominicis usque ad Pascha loco Hymni* Te Deum *qui non dicitur hoc tempore, nisi in Festis.*

AD LAUDES

Ant. t. 1. *f* Miserére * mei Deus, et a delícto meo munda me : quia tibi soli peccávi.

Psalm. Miserére, *p.* 56.

Ant. t. 8. Confitébor tibi, * quóniam exaudísti me.

Psalm. Confitémini, *p.*

Ant. t. 2. Deus Deus meus * ad te de luce vígilo, quia factus es adjútor meus.

Psalm. Deus Deus meus, *p.* 17.

Ant. t. 2. Benedíctus * es in firmaménto cœli, et laudábilis in sæcula, Deus noster.

Cantic. Benedícite, *p.* 18.

Ant. t. 1. *f* Laudáte Dóminum de cœlis.

Psalm. Laudáte Dóminum de cœlis, *p.* 19.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 9. *d.*

FRATRES, Nescítis quod ii qui in stádio currunt, omnes quidem currunt, sed unus áccipit bravíum ? Sic currite ut comprehendátis.

Hymnus, Ætérne rerum Cónditor, *p.* 20.

℣. Dómine refúgium factus es nobis. ℟. A generatióne et progénie.

Ad Bened. Ant. t. 1 *f.* Símile est * regnum cœlórum hómini patrifamílias, qui éxiit primo mane condúcere operários in víneam suam, dicit Dóminus.

ORATIO.

PRECES pópuli tui, quæsumus Dómine, cleménter exaúdi: ut, qui juste pro peccátis nostris afflígimur, pro tui nóminis glória misericórditer liberémur. Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. t. 1. Conventióne * autem facta cum operáriis ex denário diúrno, misit eos in víneam suam.

Ad Absolutionem Capit. Dóminus autem dirigat, *p.* 36.

AD TERTIAM.

Ant. t. 8. *f* Ite et vos * in vinéam meam, et quod justum fúerit, dabo vobis.

Capitulum, Fratres, Nescítis, *ut supra.*

℟. *br.* Inclína cor meum Deus, * In testimónia tua. Inclína. ℣. Avérte óculos meos, ne vídeant vanitátem : in via tua vivífica me. In testimónia tua. Glória Patri. Inclína cor.

℣. Ego dixi, Dómine miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

AD SEXTAM.

Ant. t. 1 *f* Quid hic statis tota die * otiósi? Respondérunt, et dixérunt : Quia nemo nos condúxit.

Capitulum. 1. *Cor.* 9. *d*

OMNIS autem, qui in agóne conténdit, ab ómnibus se ábstinet : et illi quidem ut corruptíbilem corónam accípiant, nos autem incorrúptam.

℟. *br.* In ætérnum Dómine, * Pérmanet verbum tuum. In ætérnum. ℣. In sæculum sæculi véritas tua. Pérmanet. Glória Patri. In ætérnum.

℣. Dóminus regit me, et nihil mihi déerit. ℟. In loco páscuæ ibi me collocávit.

AD NONAM.

Ant. t. 8. Voca opérarios, * et redde illis mercédem suam, dicit Dóminus.

Capitulum. 1 *Cor.* 10.

BIBEBANT autem de spirituáli, consequénte eos, petra; petra autem erat Christus: sed non in plúribus eórum beneplácitum est Deo.

℟. *br.* Clamávi in toto corde meo, * Exaúdi me Dómine. Clamávi. ℣. Justificatiónes tuas requíram. Exaúdi. Glória Patri. Clamávi.

℣. Ab occúltis meis munda me Dómine. ℟. Et ab aliénis parce servo tuo.

AD VESPERAS.

Ant. et Psalm. de Dominica, p. 123.

Capitulum, Fratres, Nescitis, *ut supra, ad Laudes.*

Hymnus, Lucis Creátor, *ut in Psalterio*, p. 125.

℣. Dirigátur, Dómine, orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnif. Ant. t. 7. *r* Dixit paterfamilias * operáriis suis: Quid hic statis tota die otiósi? At illi respondéntes dixérunt: Quia nemo nos condúxit. Ite et vos in víneam meam: et quod justum fúerit, dabo vobis.

Oratio, Preces pópuli tui, *ut supra, ad Laudes.*

FERIA SECUNDA.

De libro Génesis.

LECTIO I. *Cap.* 1. *d*

ET creávit Deus hóminem ad imáginem suam: ad imáginem Dei creávit illum, másculum et féminam creávit eos. Benedixítque illis Deus, et ait: Créscite, et multiplicámini, et repléte terram, et subjícite eam, et dominámini piscibus maris, et volatílibus cœli, et univérsis animántibus, quæ movéntur super terram. Dixítque Deus: Ecce dedi vobis omnem herbam afferéntem semen super terram, et univérsa ligna quæ habent in semetipsis seméntem géneris sui, ut sint vobis in escam: et cunctis animántibus terræ, omníque vólucri cœli, et univérsis quæ movéntur in terra, et in quibus est ánima vivens, ut hábeant ad vescéndum. Et factum est ita. Viditque Deus cuncta quæ fécerat: et erant valde bona. Et factum est vespere et mane dies sextus.

℟. Dum deambulárat Dóminus in paradiso ad auram post meridiem, clamávit, et dixit: Adam, ubi es? Audívi, Dómine, vocem tuam, * Et abscóndi me. ℣. Vocem tuam audívi in paradiso, et timui, eo quod nudus essem. Et abscóndi me.

LECTIO II. *Cap.* 2.

IGITUR perfécti sunt cœli et terra, et omnis ornátus eórum. Complevítque Deus die séptimo opus suum quod fécerat: et requiévit die séptimo ab univérso ópere quod patrárat. Et benedixit diéi séptimo, et sanctificávit illum; quia in ipso cessáverat ab omni ópere suo quod creávit Deus ut fáce-

ret. Istæ sunt generatiónes cœli et terræ, quando creáta sunt, in die quo fecit Dóminus Deus cœlum et terram : et omne virgúltum agri ántequam orirétur in terra, omnémque herbam regiónis priúsquam germináret : non enim plúerat Dóminus Deus super terram, et homo non erat qui operarétur terram : sed fons ascendébat e terra, irrígans univérsam superficiem terræ.

℣. In sudóre vultus tui vescéris pane tuo, dixit Dóminus ad Adam : cum operátus fúeris terram, non dabit fructus suos:* Sed spinas et tríbulos germinábit tibi. ℣. Quia audísti vocem uxóris tuæ, et comedísti de ligno : ex quo præcéperam tibi ne coméderes, maledícta terra in ópere tuo. Sed spinas.

Lectio III.

Formavit ígitur Dóminus Deus hóminem de limo terræ, et inspirávit in fáciem ejus spiráculum vitæ, et factus est homo in ánimam vivéntem. Plantáverat autem Dóminus Deus paradísum voluptátis a princípio, in quo pósuit hóminem quem formáverat. Produxítque Dóminus Deus de humo omne lignum pulchrum visu, et ad vescéndum suáve : lignum étiam vitæ in médio paradísi, lignúmque sciéntiæ boni et mali. Et flúvius egrediebátur de loco voluptátis ad irrigándum paradísum, qui inde dividitur in quátuor cápita.

℟. Formávit Dóminus hóminem de limo terræ; * Et inspirávit in fáciem ejus spiráculum vitæ, et factus est homo in ánimam vivéntem, ℣. In princípio fecit Deus cœlum et terram, et plasmávit in ea hóminem. Et inspirávit. Glória Patri. Et inspirávit.

Ad Magnif. Ant. t. 1. *l* Hi novíssimi * una hora fecérunt, et pares illos nobis fecísti, qui portávimus pondus diéi, et æstus.

FERIA TERTIA.

De líbro Génesis.

Lectio I. *Cap.* 2. *c*

Tulit ergo Dóminus Deus hóminem, et pósuit eum in paradíso voluptátis, ut operarétur, et custodíret illum præcepítque ei, dicens : Ex omni ligno paradísi cómede : de ligno autem sciéntiæ boni et mali ne cómedas. In quocúmque enim die coméderis ex eo, morte moriéris. Dixit quoque Dóminus Deus : Non est bonum esse hóminem solum : faciámus ei adjutórium símile sibi.

℟. Tulit Dóminus, *ut in secundo Nocturno Dominicæ præcedentis,* p. 366.

Lectio II.

Formatis ígitur, Dóminus Deus, de humo cunctis animántibus terræ, et univérsis volatílibus cœli, addúxit ea ad Adam, ut vidéret quid vocáret ea : omne enim quod vocávit Adam ánimæ vivéntis, ipsum est nomen ejus. Appellávitque

Adam nomínibus suis cuncta animántia, et univérsa volatília cœli, et omnes béstias terræ : Adæ vero non inveniebátur adjútor símilis ejus.

℟. Dixit Dóminus Deus, *p.* 367.

Lectio iii.

Immísit ergo Dóminus Deus sopórem in Adam : cumque obdormísset, tulit unam de costis ejus, et replévit carnem pro ea. Et ædificávit Dóminus Deus costam, quam túlerat de Adam, in mulíerem : et addúxit eam ad Adam. Dixítque Adam : Hoc nunc os ex óssibus meis, et caro de carne mea : hæc vocábitur Virágo, quóniam de viro sumpta est. Quamóbrem relínquet homo patrem suum, et matrem, et adhærébit uxóri suæ : et erunt duo in carne una.

℟. Immísit Dóminus, *p.* 367.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Dixit autem paterfamílias : * Amice, non fácio tibi injúriam : nonne ex denário convenísti mecum ? tolle quod tuum est, et vade.

FERIA QUARTA.

De libro Génesis.

Lectio i. *Cap.* 3.

Sed et serpens erat callídior cunctis animántibus terræ, quæ fécerat Dóminus Deus. Qui dixit ad mulíerem : Cur præcépit vobis Deus ut non comederétis de omni ligno paradísi ? Cui respóndit múlier : De fructu lignórum, quæ sunt in paradíso, vescímur : de fructu vero ligni, quod est in médio paradísi, præcépit nobis Deus ne comederémus, et ne tangerémus illud, ne forte moriámur. Dixit autem serpens ad mulíerem : Nequáquam morte moriémini. Scit enim Deus quod in quocúmque die comedéritis ex eo, aperiéntur óculi vestri : et éritis sicut dii, sciéntes bonum et malum. Vidit ígitur múlier quod bonum esset lignum ad vescéndum, et pulchrum óculis, aspectúque delectábile : et tulit de fructu illíus, et comédit : deditque viro suo, qui comédit. Et apérti sunt óculi ambórum.

℟. Plantáverat autem Dóminus, *p.* 368.

Lectio ii.

Cumque cognovíssent se esse nudos, consuérunt fólia ficus, et fecérunt sibi perizómata. Et cum audíssent vocem Dómini Dei deambulántis in paradíso ad auram post meridiem, abscóndit se Adam et uxor ejus a fácie Dómini Dei in médio ligni paradísi. Vocavítque Dóminus Deus Adam, et dixit ei : Ubi es ? qui ait : Vocem tuam audívi in paradíso : et timui, eo quod nudus essem, et abscóndi me. Cui dixit : Quis enim indicávit tibi quod nudus esses, nisi quod ex ligno, de quo præcéperam tibi ne comederes, comedísti ? Dixítque Adam : Múlier, quam dedísti mihi sociam, dedit mihi de ligno, et comédi. Et dixit Dóminus Deus ad mulíerem : Quare hoc fecísti ? Quæ re-

spóndit : Serpens decépit me, et comédi.

℟. Ecce Adam quasi unus, *p.* 368.

Lectio iii.

Et ait Dóminus Deus ad serpéntem : Quia fecísti hoc, maledíctus es inter ómnia animántia, et béstias terræ, super pectus tuum gradiéris, et terram cómedes cunctis diébus vitæ tuæ. Inimicítias ponam inter te et mulíerem, et semen tuum et semen illíus : ipsa cónteret caput tuum, et tu insidiáberis calcáneo ejus. Mulíeri quoque dixit : Multiplicábo ærúmnas tuas, et concéptus tuos : in dolóre páries fílios, et sub viri potestáte eris, et ipse dominábitur tui. Adæ vero dixit : Quia audísti vocem uxóris tuæ, et comedísti de ligno, ex quo præcéperam tibi ne coméderes, maledícta terra in ópere tuo : in labóribus cómedes ex ea cunctis diébus vitæ tuæ. Spinas et tríbulos germinábit tibi, et cómedes herbam terræ. In sudóre vultus tui vescéris pane, donec revertáris in terram de qua sumptus es : quia pulvis es, et in púlverem revertéris. Et vocávit Adam nomen uxóris suæ Heva : eo quod mater esset cunctórum vivéntium.

℟. Ubi est Abel frater tuus, *p.* 368.

Ad Magnif. Ant. t. 8. *f* Tolle quod tuum est, * et vade : quia ego bonus sum, dicit Dóminus.

FERIA QUINTA.

De libro Génesis.

Lectio i. *Cap.* 4.

Adam vero cognóvit uxórem suam Hévam, quæ concépit et péperit Cain, dicens : Possédi hóminem per Deum. Rursúmque péperit fratrem ejus Abel. Fuit autem Abel pastor óvium, et Cain agrícola. Factum est autem post multos dies ut offérret Cain de frúctibus terræ múnera Dómino. Abel quoque óbtulit de primogénitis gregis sui, et de adipibus eórum : et respéxit Dóminus ad Abel, et ad múnera ejus. Ad Cain vero, et ad múnera illíus non respéxit : iratúsque est Cain veheménter, et cóncidit vultus ejus. Dixítque Dóminus ad eum : Quare irátus es ? et cur cóncidit fácies tua ? Nonne si bene égeris, recípies : sin autem male, statim in fóribus peccátum áderit ? sed sub te erit appetítus ejus, et tu dominéberis illíus.

℟. In princípio, *p.* 365.

Lectio ii.

Dixitque Cain ad Abel fratrem suum : Egrediámur foras. Cumque essent in agro, consurréxit Cain advérsus fratrem suum Abel, et interfécit eum. Et ait Dóminus ad Cain : Ubi est Abel frater tuus ? Qui respóndit : Néscio : Num custos fratris mei sum ego ? Dixítque ad eum : Quid fecísti ? vox sánguinis fratris tui clamat ad me de terra. Nunc ígitur maledíctus eris super terram,

quæ apéruit os suum, et suscépit sánguinem fratris tui de manu tua. Cum operátus fúeris eam, non dabit tibi fructus suos: vagus et prófugus eris super terram.

℟. In princípio, *p.* 365.

Lectio iii.

Dixitque Cain ad Dóminum: Major est iniquitas mea, quam ut véniam mérear. Ecce éjicis me hódie a fácie terræ, et a fácie tua abscóndar, et ero vagus et prófugus in terra; omnis ígitur qui invénerit me, occidet me. Dixitque ei Dóminus. Nequáquam ita fiet; sed omnis qui occíderit Cain, séptuplum puniétur. Posuítque Dóminus Cain signum, ut non interfíceret eum omnis qui invenísset eum. Egressúsque Cain a fácie Dómini, habitávit prófugus in terra ad orientálem plagam Eden.

℟. Formávit Dóminus, *p.* 366.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Non licet * mihi quod volo facere? an óculus tuus nequam est, quia ego bonus sum? dicit Dóminus.

FERIA SEXTA.

De libro Génesis.

Lectio i. *Cap.* 4. *c*

Cognovit autem Cain uxórem suam, quæ concépit, et péperit Henoch: et ædificávit civitátem, vocavítque nomen ejus ex nómine fílii sui, Henoch. Porro Henoch génuit Irad, et Irad génuit Maviael, et Maviael génuit Mathúsael, et Mathúsael génuit Lamech. Qui accépit duas uxóres, nomen uni Ada, et nomen álteri Sella. Genuítque Ada Jabel, qui fuit pater habitántium in tentóriis, atque pastórum. Et nomen fratris ejus Jubal: ipse fuit pater canéntium cithara et órgano. Sella quoque génuit Tubálcain, qui fuit malleátor et faber in cuncta ópera æris et ferri. Soror vero Tubálcain, Noéma.

℟. Tulit Dóminus, *p.* 366.

Lectio ii.

Dixítque Lamech uxóribus suis Adæ et Sellæ: Audíte vocem meam uxóres Lamech, auscultáte sermónem meum: quóniam occídi virum in vulnus meum, et adolescéntulum in livórem meum. Séptuplum últio dábitur de Cain, de Lamech vero septuágies sépties. Cognóvit quoque adhuc Adam uxórem suam: et péperit fílium, vocavítque nomen ejus Seth, dicens: Pósuit mihi Deus semen áliud pro Abel, quem occídit Cain. Sed et Seth natus est fílius, quem vocávit Enos: iste cœpit invocáre nomen Dómini.

℟. Dixit Dóminus, *p.* 367.

Lectio iii. *Cap.* 5.

Hic est liber generatiónis Adam. In die qua creávit Deus hóminem, ad similitúdinem Dei fecit illum. Másculum et féminam creávit eos, et benedíxit illis: et vocávit nomen eórum Adam, in die quo creáti sunt. Vixit autem Adam centum triginta annis: et génuit ad imáginem et similitúdinem

suam, vocavítque nomen ejus Seth. Et facti sunt dies Adam, postquam génuit Seth, octingénti anni ; genuítque filios et filias. Et factum est omne tempus quod vixit Adam, anni nongénti triginta, et mórtuus est.

℟. Immísit Dóminus, *p.* 367.

SABBATO.

De libro Génesis.

Lectio i. *Cap.* 5. *b*

Vixit autem Maláleel sexaginta quinque annis, et génuit Jared. Et vixit Maláleel, postquam génuit Jared, octingéntis triginta annis : et génuit filios et filias. Et facti sunt omnes dies Maláleel octingénti nonaginta quinque anni, et mórtuus est. Vixítque Jared centum sexaginta duóbus annis, et génuit Henoch. Et vixit Jared, postquam génuit Henoch, octingéntis annis, et génuit filios et filias. Et facti sunt omnes dies Jared nongénti sexaginta duo anni, et mórtuus est. Porro Henoch vixit sexaginta quinque annis, et génuit Mathúsalam.

℟. Plantáverat, p. 368.

Lectio ii.

Et ambulávit Henoch cum Deo, et vixit, postquam génuit Mathúsalam, trecéntis annis, et génuit filios et filias. Et facti sunt omnes dies Henoch trecénti sexaginta quinque anni. Ambulavítque cum Deo, et non appáruit : quia tulit eum Deus. Vixit quoque Mathúsala centum octoginta septem annis, et génuit Lamech. Et vixit Mathúsala, postquam génuit Lamech, septingéntis octoginta duóbus annis, et génuit filios et filias. Et facti sunt omnes dies Mathúsala nongénti sexaginta novem anni, et mórtuus est.

℟. Ecce Adam, *p.* 368.

Lectio iii.

Vixit autem Lamech centum octoginta duóbus annis, et génuit filium : vocavítque nomen ejus Noe, dicens : Iste consolábitur nos ab opéribus et labóribus mánuum nostrárum, in terra cui maledixit Dóminus. Vixítque Lamech, postquam génuit Noe, quingéntis nonaginta quinque annis, et génuit filios et filias. Et facti sunt omnes dies Lamech, septingénti septuaginta septem anni, et mórtuus est.

℟. Ubi est Abel, *p.* 368.

SABBATO

Ante Sexagesimam.

AD VESPERAS.

Capitulum. 2 *Cor.* 11. *d*

Fratres, Libénter suffértis insipiéntes, cum sitis ipsi sapiéntes. Sustinétis enim si quis vos in servitútem rédigit, si quis dévorat, si quis áccipit, si quis extóllitur, si quis in fáciem vos cædit.

Hymnus, Jam sol, *de Psalterio*, p. 143.

℣. Vespertina orátio ascéndat ad te Dómine. ℟. Et descéndat super nos misericórdia tua.

Ad Magnif. Ant. 1, 8. Dixit Dóminus ad Noe : * Finis univérsæ carnis venit coram me ;

fac tibi arcam de lignis lævigátis, ut salvétur univérsum semen in ea.

ORATIO.

DEUS, qui cónspicis, quia ex nulla nostra actióne confídimus : concéde propítius : ut contra advérsa ómnia Doctóris géntium protectióne muniámur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

DOM. IN SEXAGESIMA.

AD MATUTINUM.

Invitat. Præoccupémus fáciem Dómini : * Et in psalmis jubilémus ei.

Psalm. Veníte, exultémus, *p.* 2.

In primo versu Psalmi omittitur Præoccupémus fáciem ejus, *etc., et ejus loco repetitur a Choro Invitatorium.*

Hymnus, Primo die, *p.* 2.

Ant. Psalmi, et ℣℣., *ut in Psalterio,* p. 3.

IN I NOCTURNO.

De libro Génesis.

LECTIO I. *Cap.* 5. *d et* 6.

NOE vero cum quingentórum esset annórum, génuit Sem, Cham, et Japheth. Cumque cœpíssent hómines multiplicári super terram, et fílias procreássent, vidéntes fílii Dei fíliabus hóminum quod essent pulchræ, accepérunt sibi uxóres ex ómnibus, quas elégerant. Dixítque Deus : Non permanébit spíritus meus in hómine in ætérnum, quia caro est : erúntque dies illíus centum viginti annórum. Gigántes autem erant super terram in diébus illis. Postquam enim ingréssi sunt fílii Dei ad fílias hóminum, illæque genuérunt, isti sunt poténtes a sæculo, viri famósi.

℟. Dixit Dóminus ad Noe : Finis univérsæ cárnis venit coram me : repléta est terra iniquitáte eórum : * Et ego dispérdam eos cum terra. ℣. Fac tibi arcam de lignis lævigátis, mansiúnculas in ea fácies. Et ego.

LECTIO II.

VIDENS autem Deus quod multa malítia hóminum esset in terra, et cuncta cogitátio cordis intenta esset ad malum omni témpore, pœnituit eum quod hóminem fecísset in terra. Et tactus dolóre cordis intrínsecus, Delébo, inquit, hóminem, quem creávi, a fácie terræ, ab hómine usque ad animántia, a réptili usque ad vólucres cœli. Pœnitet enim me fecísse eos. Noe vero invénit grátiam coram Dómino.

℟. Noe vir justus atque perféctus, cum Deo ambulávit : * Et fecit ómnia quæcúmque præcépit ei Deus. ℣. Fecit sibi arcam, ut salvarétur univérsum semen. Et fécit.

LECTIO III.

HÆ sunt géneratiónes Noe. Noe vir justus atque perféctus fuit in generatiónibus suis, cum Deo ambulávit. Et génuit tres fílios, Sem, Cham et Japheth. Corrúpta est autem terra coram Deo, et repléta est iniquitáte. Cumque vidísset Deus terram esse corrúptam,

(omnis quippe caro corrúperat viam suam super terram) dixit ad Noe : Finis univérsæ carnis venit coram me : repléta est terra iniquitáte a fácie córum, et ego dispérdam eos cum terra. Fac tibi arcam de lignis lævigátis : mansiúnculas in arca fácies, et bitúmine linies intrínsecus et extrínsecus. Et sic fácies eam : Trecentórum cubitórum erit longitúdo arcæ, quinquagínta cubitórum látitúdo, et trigínta cubitórum altitúdo illíus.

℣. Quadragínta dies et noctes apérti sunt cœli, et ex omni carne habénte spíritum vitæ ingréssa sunt in arcam.* Et clausit a foris óstium Dóminus. ℣. In artículo diéi illíus ingréssus est Noe in arcam, et fílii ejus et uxor illíus, et uxóres filiórum ejus. Et clausit. Glória Patri. Et clausit.

IN II NOCTURNO.

Ex libro sancti Ambrósii Episcopi de Noe et Arca.

LECTIO IV.

Cap. 4. circa med.

HABES, quia irátus Dóminus est, quóniam quamvis cogitáret, hoc est sciret, quia homo pósitus in terræ regióne, carnem portans, sine peccáto esse non possit; (terra enim velut quídam tentatiónum locus est, caróque corruptélæ illécebra) tamen cum habérent mentem ratiónis capácem, virtutémque ánimæ infúsam córpori, sine consideratióne áliqua in ipsum ruérunt, ex quo revocáre se nollent. Neque enim Deus cógitat sicut hómines, ut áliqua ei nova succédat sententia, neque irásciturquasi mutábilis : sed ídeo hæc legúntur, ut exprimátur peccatórum nostrórum acérbitas, quæ divínam merúerit offénsam : tamquam eo usque increverit culpa, ut étiam Deus, qui naturáliter non movétur aut ira, aut ódio, aut passióne ulla, provocátus videátur ad iracúndiam.

℣. Ædificávit Noe altáre Dómino, ófferens super illud holocaústum : odoratúsque est Dóminus odórem suavitátis, et benedíxit ei, dicens :* Créscite, et multiplicámini, et repléte terram. ℣. Ecce ego státuam pactum meum vobíscum, et cum sémine vestro post vos. Créscite.

LECTIO V.

MINITATUS est prætérea, quod deléret hóminem. Ab hómine, inquit, usque ad pecus, et a reptílibus usque ad volatília delébo. Quid læserant irrationabília? Sed quia propter hóminem illa facta erant, eo útique deléto, propter quem facta sunt, cónsequens erat, ut étiam illa deleréntur, quia non erat qui his uterétur. Sensu autem altióre illud manifestátur : quia homo mens est, quæ est ratiónis capax. Homo enim definitur, ánimal vivum, mortále, rationábile. Principáli igitur exstincto, étiam sensus omnis exstínguitur, eo quod

nihil réliqui ad salútem supérsit, cum salútis fundaméntum virtus defécerit.

℟. Ponam arcum meum in núbibus cœli, dixit Dóminus ad Noe : * Et recordábor fœderis mei, quod pépigi tecum. ℣. Cumque obdúxero núbibus cœlum, apparébit arcus meus in núbibus. Et recordábor fœderis.

LECTIO VI.

AD condemnatiónem autem cetérorum, et ad expressiónem pietátis divínæ, dicitur Noe apud Deum grátiam invenísse. Simul osténditur, quod hóminem justum non obúmbret aliórum offénsio : quando ipse ad totíus géneris reservátur seminárium. Qui non generatiónis nobilitáte, sed justítiæ et perfectiónis mérito laudátur. Probáti enim viri génus, virtútis prosápia est : quia sicut hóminum genus hómines, ita animárum genus virtútes sunt. Etenim famíliæ hóminum splendóre géneris nobilitántur, animárum autem clarificátur grátia splendóre virtútis.

℟. Per memetípsum jurávi, dicit Dóminus, non adjiciam ultra aquas dilúvii super terram : pacti mei recordábor, * Ut non perdam aquis dilúvii omnem carnem. ℣. Arcum meum ponam in núbibus, et erit signum fœderis inter me, et inter terram. Ut non perdam. Glória Patri. Ut non perdam.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

LECTIO VII. *Cap.* 8.

IN illo témpore : Cum turba plúrima convenírent, et de civitátibus properárent ad Jesum, dixit per similitúdinem : Exiit qui séminat, semináre semen suum. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ. *Homil.* 15. *in Evang.*

LECTIO sancti Evangélii quam modo, fratres charíssimi, audístis expositióne non índiget, sed admonitióne. Quam enim per semetípsam Véritas expósuit, hanc discútere humána fragílitas non præsúmat. Sed est quod sollicite in hac ipsa expositióne dominica pensáre debeámus : quia si nos vobis semen verbum, agrum mundum, vólucres dæmónia, spinas divítias significáre dicerémus, ad credéndum nobis mens fórsitan vestra dubitáret. Unde et idem Dóminus per semetípsum dignátus est expónere quod dicébat, ut sciátis rerum significatiónes quærere in iis étiam, quæ per semetípsum nóluit explanáre.

℟. Benedíxit Deus Noe, et fíliis ejus, et dixit ad eos : * Créscite et multiplicámini, et repléte terram. ℣. Ecce ego státuam pactum meum vobiscum, et cum semine vestro post vos. Créscite.

LECTIO VIII.

EXPONENDO ergo quod dixit, figuráte se loqui innótuit,

quátenus certos nos rédderet, cum vobis nostra fragilitas verbórum illius figúras aperíret. Quis enim mihi umquam créderet, si spinas divitias interpretári voluissem? máxime cum illæ pungant, istæ delectent. Et tamen spinæ sunt, quia cogitatiónum suárum punctiónibus mentem lácerant: et cum usque ad peccátum pértrahunt, quasi inflicto vúlnere cruéntant. Quas bene hoc in loco, álio Evangelista tacénte, nequáquam Dóminus divítias, sed falláces divítias appéllat.

℣. Ecce ego státuam pactum meum vobiscum, et cum sémine vestro post vos: * Neque erit deinceps dilúvium dissipans terram. ℣. Arcum meum ponam in núbibus, et erit signum fœderis inter me, et inter terram. Neque erit deinceps.

LECTIO IX.

FALLACES enim sunt, quæ nobiscum diu permanére non possunt: falláces sunt, quæ mentis nostræ inópiam nón expéllunt. Solæ autem divítiæ veræ sunt, quæ nos dívites virtútibus fáciunt. Si ergo, fratres charíssimi, esse divítes cúpitis, veras divítias amáte. Si culmen veri honóris quæritis, ad cœléste regnum téndite. Si glóriam dignitátum diligitis, in illa supérna Angelórum cúria adscribi festináte. Verba Dómini quæ aure percipitis, mente retinéte. Cibus enim mentis est sermo Dei: et quàsi accéptus cibus stómacho languénte rejicitur, quando auditus sermo in ventre memóriæ non tenétur. Sed quisquis aliménta non rétinet, hujus profécto vita desperátur.

℟. Cum turba plúrima convenirent ad Jesum, et de civitátibus properárent ad eum, dixit per similitúdinem: * Exiit qui séminat, semináre semen suum. ℣. Et dum séminat, áliud cécidit in terram bonam, et ortum fecit fructum céntuplum. Exiit. Glória Patri. Exiit.

Infra Hebdomadam, Feria IV, *et Sabbato, loco hujus* ℟. *dicitur primum* ℟. *Feriæ secundæ sequentis.*

AD LAUDES.

Ant. t. 1. *f* Secúndum magnam misericórdiam tuam * miserére mei Deus.

Psalm. Miserére mei Deus, *p.* 56.

Ant. t. 1. *l* Si mihi Dóminus * salvátor fúerit, non timébo quid fáciat mihi homo.

Psalm. Confitémini Dómino, *p.* 22.

Ant. t. 2. In velaménto clamávi * valde dilúculo: Deus, Deus meus, ad te de luce vigilo.

Psalm. Deus, Deus meus, *cum reliquis*, p. 17.

Ant. t. 8. Hymnum dicámus * Dómino Deo nostro.

Ant. t. 1. In tympano et choro, * in chordis et órgano laudáte Deum.

CAPITULUM. 2 *Cor.* 11. *d*

FRATRES, Libénter suffértis insipiéntes, cum sitis ipsi sapiéntes. Sustinétis enim si quis vos in servitútem rédigit, si quis dévorat, si quis áccipit, si quis extóllitur, si quis in fáciem vos cædit.

Hymnus, Æterne rerum, *p.* 20.

℣. Dómine refúgium factus es nobis. ℟. A generatióne et progénie.

Ad Bened. Ant. t. 8. Cum turba plúrima * convenírent ad Jesum, et de civitátibus properárent ad eum, dixit per similitúdinem : Exiit qui sémi-nat, semináre semen suum.

ORATIO.

DEUS, qui cónspicis, quia ex nulla nostra actióne confidimus ; concéde propítius ; ut contra advérsa ómnia Doctóris géntium protectióne muniámur. Per Dóminum, nostrum Jesum Christum.

AD PRIMAM.

Ant. t. 2. Semen cécidit * in terram bonam, et áttulit fructum in patiéntia.

Absolutionem Capituli, Dóminus autem dirigat, *p.* 36.

AD TERTIAM.

Ant. t. 1. Qui verbum Dei rétinent * corde perfécto et óptimo, fructum afferunt in patiéntia.

Capitulum, Fratres, Libénter, *ut supra.*

℟. *br.* Inclína cor meum Deus, * In testimónia tua. Inclína. ℣. Avérte oculos meos, ne vídeant vanitátem, in via tua vivífica me. In. Glória Patri. Inclína cor.

℣. Ego dixi : Dómine miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

AD SEXTAM.

Ant. t. 8. *f* Semen cécidit * in terram bonam, et áttulit fructum, áliud centésimum, et áliud sexagésimum.

CAPITULUM. 2 *Cor.* 11. *f*

TER virgis cæsus sum, semel lapidátus sum, ter naufrágium feci, nocte et die in profúndo maris fui.

℟. *br.* In ætérnum, Dómine, * Pérmanet verbum tuum. In ætérnum. ℣. In sæculum sæculi véritas tua. Permanet. Glória Patri. In ætérnum.

℣. Dóminus regit me, et nihil mihi déerit. ℟. In loco pascuæ ibi me collocávit.

AD NONAM.

Ant. t. 7. Si vere, fratres, * dívites esse cúpitis, veras divítias amáte.

CAPITULUM. 2 *Cor.* 12. *c*

LIBENTER ígitur gloriábor in infirmitátibus meis, ut inhábitet in me virtus Christi.

℟. *br.* Clamávi in toto corde meo, * Exaúdi me Dómine. Clámavi. ℣. Justificatiónes tuas requíram. Exaúdi. Glória Patri. Clamávi.

℣. Ab occúltis meis munda me Dómine. ℟. Et ab aliénis parce servo tuo.

AD VESPERAS.

Ant. et Psalm. de Dominica, p. 123.

Capitul. Fratres, Libénter, *ut supra ad Laudes.*

Hymnus, Lucis Creátor, *ut in Psalt.* p. 125.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnif. Ant. t. 8. *f* Vobis datum est * nosse mystérium regni Dei, céteris autem in parábolis, dixit Jesus discípulis suis.

Oratio, Deus, qui cónspicis, *ut supra ad Laudes.*

FERIA SECUNDA.

De libro Génesis.

Lectio I. *Cap.* 7.

Dixit Dóminus ad Noe : Ingrédere tu, et omnis domus tua, in arcam : te enim vidi justum coram me in generatióne hac. Ex ómnibus animántibus mundis tolles septéna et septéna, másculum et féminam : de animántibus vero immúndis duo et duo, másculum et féminam. Sed et de volatílibus cœli septéna et septéna, másculum et féminam : ut salvétur semen super fáciem univérsæ terræ. Adhuc enim, et post dies septem ego pluam super terram quadragínta diébus et quadragínta nóctibus : et delébo omnem substántiam, quam feci, de superfície terræ.

℟. In artículo diéi illíus ingréssus est Noe in arcam, et fílii ejus, * Uxor illíus, et uxóres filiórum ejus. ℣. Deléta sunt univérsa de terra, remánsit autem solus Noe, et qui cum eo erant in arca. Uxor illíus.

Lectio II.

Fecit ergo Noe ómnia, quæ mandáverat ei Dóminus. Cumque transíssent septem dies, aquæ dilúvii inundavérunt super terram. Anno sexcentésimo vitæ Noe, mense secúndo, septimo décimo die mensis, rupti sunt omnes fontes abyssi magnæ et cataráctæ cœli apértæ sunt : et facta est plúvia super terram quadragínta diébus et quadráginta nóctibus.

℟. Recordátus Dóminus Noe, addúxit spíritum super terram, et imminútæ sunt aquæ : * Et prohíbitæ sunt plúviæ de cœlis. ℣. Reversæque sunt aquæ de terra eúntes et redeúntes, et cœpérunt minui post centum quinquagínta dies. Et prohíbitæ.

Lectio III.

In artículo diéi illíus ingréssus est Noe, et Sem, et Cham, et Japheth, fílii ejus : uxor illíus, et tres uxóres filiórum ejus cum eis, in arcam : ipsi et omne ánimal secúndum genus suum, universáque juménta in génere suo, et omne quod movétur super terram in génere suo, cunctúmque volátile secúndum genus suum. Factúmque est dilúvium quadragínta diébus super terram : et multiplicátæ sunt aquæ, et elevavérunt arcam in sublíme a terra.

℟. Quadragínta dies et no-

ctes apérti sunt cœli, et ex omni carne habénte spíritum vitæ ingréssa sunt in arcam : * Et clausit a foris óstium Dóminus. ℣. In artículo diéi illíus ingréssus est Noe in arcam, et fílii ejus, et uxor illíus, et uxóres filiórum ejus. Et clausit. Glória Patri. Et clausit.

Ad Magnif. Ant. t. 7. Si culmen veri honóris quæritis, * ad illam cœléstem pátriam quantócius properáte.

FERIA TERTIA.

De libro Génesis.

LECTIO I. *Cap.* 8.

RECORDATUS autem Deus Noe, cunctorúmque animántium, et ómnium jumentórum, quæ erant cum eo in arca, addúxit spíritum super terram, et imminútæ sunt aquæ. Et clausi sunt fontes abyssi, et cataráctæ cœli : et prohibítæ sunt plúviæ de cœlo Reversæque sunt aquæ de terra eúntes et redeúntes : et cœpérunt mínui post centum quinquagínta dies. Requievítque arca mense séptimo, vigésimo séptimo die mensis, super montes Arméniæ.

℟. Ædificávit Noe, *p.* 377.

LECTIO II.

AT vero aquæ íbant, et decrescébant usque ad décimum mensem : décimo enim mense, prima die mensis, apparuérunt cacúmina móntium. Cumque transíssent quadragínta dies, apériens Noe fenéstram arcæ, quam fécerat, dimísit corvum : qui egrediebátur, et non revertebátur, donec siccaréntur aquæ super terram. Emísit quoque colúmbam post eum, ut vidéret si jam cessássent aquæ super fáciem terræ. Quæ cum non invenísset ubi requiésceret pes ejus, revérsa est ad eum in arcam.

℟. Ponam arcum, *p.* 378.

LECTIO III.

EXPECTATIS autem ultra septem diébus áliis, rursum dimísit colúmbam ex arca. At illa venit ad eum ad véspe-ram, portans ramum olívæ viréntibus fóliis in ore suo. Intelléxit ergo Noe quod cessássent aquæ super terram. Expectavítque nihilóminus septem álios dies, et emísit colúmbam, quæ non est revérsa ultra ad eum. Igitur sexcentésimo primo anno, primo mense, prima die mensis, imminútæ sunt aquæ super terram.

℟. Per memetípsum, *p.* 378.

Ad Magnif. Ant. t. 3. Semen est verbum Dei, * sator autem Christus : omnis qui ínvenit eum, manébit in ætérnum.

FERIA QUARTA

De libro Génesis.

LECTIO I. *Cap.* 8. ℣

LOCUTUS est autem Deus ad Noe, dicens : Egrédere de arca, tu et uxor tua, fílii tui et uxóres filiórum tuórum tecum. Cuncta animántia quæ sunt apud te, ex omni carne, tam in volatílibus quam in béstiis

et univérsis reptílibus, quæ reptant super terram educ tecum, et ingredímini super terram : créscite et multiplicámini super eam. Egréssus est ergo Noe, et fílii ejus, uxor illíus, et uxóres filiórum ejus, cum eo. Sed et ómnia animántia, juménta, et reptilia quæ reptant super terram secúndum genus suum, egréssa sunt de arca.

℟. Benedíxit Deus, *p.* 378.

Lectio ii.

Ædificavit autem Noe altáre Dómino : et tollens de cunctis pecóribus et volúcribus mundis óbtulit holocaústa super altáre. Odoratúsque est Dóminus odórem suavitátis, et ait : Nequáquam ultra maledícam terræ propter hómines : sensus enim et cogitátio humáni cordis in malum prona sunt ab adolescéntia sua : non ígitur ultra percútiam omnem ánimam vivéntem sicut feci. Cunctis diébus terræ, seméntis et messis, frigus et æstus, æstas et hiems, nox et dies, non requiéscent.

℟. Ecce ego, *p.* 379.

Lectio iii. *Cap.* 9.

Benedixitque Deus Noe et fíliis ejus. Et dixit ad eos : Créscite, et multiplicámini, et repléte terram. Et terror vester ac tremor sit super cuncta animália terræ, et super omnes vólucres cœli, cum univérsis quæ movéntur super terram : omnes pisces maris mánui vestræ tráditi sunt. Et omne quod movétur et vivit, erit vobis in cibum : quasi ólera viréntia trádidi vobis ómnia. Excépto, quod carnem cum sánguine non comedétis. Sánguinem enim animárum vestrárum requíram de manu cunctárum bestiárum : et de manu hóminis, de manu viri et fratris ejus, requíram ánimam hóminis. Quicúmque effúderit humánum sánguinem, fundétur sanguis illius : ad imáginem quippe Dei factus est homo.

℟. In artículo diéi illíus ingréssus est Noe in arcam, et fílii ejus, * Uxor illius, et uxóres filiórum ejus. ℣. Deléta sunt univérsa de terra, remánsit autem solus Noe, et qui cum eo erant in arca. Uxor. Glória Patri. Uxor.

Ad Magnif. Ant. t. 1. *f* Quod autem cécidit * in terram bonam, hi sunt, qui in corde bono et óptimo fructum áfferunt in patiéntia.

Si prædictæ Antiphonæ ad Magnificat non potuerint dici in præcedentibus Feriis, et in sequenti Feria quinta occurrat fieri Officium de Feria, dicatur ultima ex iis prætermissa : alioquin, expletis omnibus, sumantur de Psalterio : quod semper fit, quando propriæ non habentur.

FERIA QUINTA.

De libro Génesis.

Lectio i. *Cap.* 9. *b*

Dixitque Deus : Hoc signum fœderis quod do inter me

et vos, et ad omnem ánimam vivéntem, quæ est vobíscum in generatiónes sempitérnas : arcum meum ponam in núbibus, et erit signum fœderis inter me et inter terram. Cumque obdúxero núbibus cœlum, apparébit arcus meus in núbibus : et recordábor fœderis mei vobíscum, et cum omni ánima vivénte quæ carnem végetat : et non erunt ultra aquæ dilúvii ad delendum univérsam carnem.

℟. Dixit Dóminus, *p.* 376.

LECTIO II.

COEPITQUE Noe vir agrícola exercére terram, et plantávit víneam. Bibénsque vinum inebriátus est, et nudátus in tabernáculo suo. Quod cum vidísset Cham pater Chánaan, verénda scilicet patris sui esse núdata, nuntiávit duóbus frátribus suis foras. At vero Sem et Japheth pállium imposuérunt húmeris suis, et incedéntes retrórsum operuérunt verénda patris sui faciésque córum avérsæ erant, et patris virília non vidérunt.

℟. Noe vir justus, *p.* 376.

LECTIO III.

EVIGILANS autem Noe ex vino, cum didicísset quæ fécerat ei filius suus minor, ait : Maledíctus Chánaan, servus servórum erit frátribus suis. Dixítque : Benedíctus Dóminus Deus Sem, sit Chánaan servus ejus. Dilátet Deus Japheth, et hábitet in tabernáculis Sem : sitque Chánaan servus ejus. Vixit autem Noe post dilúvium trecéntis quinquaginta annis. Et impléti sunt omnes dies ejus nongentórum quinquaginta annórum, et mórtuus est.

℟. Quadraginta, *p.* 377.

FERIA SEXTA.

De libro Génesis.

LECTIO I. *Cap.* 10.

HÆ sunt generatiónes filiórum Noe, Sem, Cham, et Japheth : natíque sunt eis filii post dilúvium. Filii Japheth : Gomer, et Magog, et Mádai, et Javan, et Thubal, et Mosoch, et Thiras. Porro filii Gomer : Ascenez, et Riphath et Thogórma. Filii autem Javan : Elisa, et Tharsis, Cetthim, et Dódanim. Ab his divísæ sunt ínsulæ géntium in regiónibus suis, unusquísque secúndum linguam suam et familias suas in natiónibus suis. Filii autem Cham : Chus, et Mesraim, et Phuth, et Chánaan.

℟. Ædificávit Noe, *p.* 377.

LECTIO II. *Cap.* 11.

ERAT autem terra lábii unius, et sermónum córumdem. Cumque proficiscerétur de Oriénte, invenérunt campum in terra Sennaar, et habitavérunt in eo. Dixítque alter ad próximum suum : Venite, faciámus láteres, et coquámus eos igni. Habuéruntque láteres pro saxis, et bitúmen pro cæménto : et dixérunt : Venite, faciámus nobis civitátem, et turrim, cujus cúlmen pertíngat ad cœlum : et celebrémus

nomen nostrum ántequam dividámur in univérsas terras.

℟. Ponam arcum, *p.* 378.

LECTIO III.

DESCENDIT autem Dóminus, ut vidéret civitátem et turrim, quam ædificábant fílii Adam, et dixit: Ecce unus est pópulus, et unum lábium ómnibus: cœpérúntque hoc fácere, nec desístent a cogitatiónibus suis, donec eas ópere compleant. Veníte ígitur, descendámus, et confundámus ibi linguam eórum, ut non aúdiat unusquísque vocem próximi sui. Atque ita divísit eos Dóminus ex illo loco in univérsas terras, et cessavérunt ædificáre civitátem.

℟. Per memetipsum, *p.* 378.

SABBATO.

De libro Génesis.

LECTIO I. *Cap.* 11. *b*

HÆ sunt generatiónes Sem: Sem erat centum annórum, quando génuit Arphaxad, biénnio post dilúvium. Vixítque Sem, postquam génuit Arphaxad, quingéntis annis: et génuit fílios et fílias. Porro Arphaxad vixit trigínta quinque annis, et génuit Sale. Vixítque Arphaxad, postquam génuit Sale, trecéntis tribus annis: et génuit fílios et fílias. Sale quoque vixit trigínta annis, et génuit Heber. Vixítque Sale, postquam génuit Heber, quadringéntis tribus annis: et génuit fílios et fílias.

℟. Benedíxit Deus, *p.* 378.

LECTIO II.

VIXIT autem Heber trigínta quátuor annis, et génuit Phaleg. Et vixit Heber, postquam génuit Phaleg, quadringéntis trigínta annis: et génuit fílios et fílias. Vixit quoque Phaleg trigínta annis, et génuit Reu. Vixítque Phaleg, postquam génuit Reu, ducéntis novem annis: et génuit fílios et fílias. Vixit autem Reu trigínta duóbus annis, et génuit Sarug. Vixit quoque Reu, posquam génuit Sarug, ducéntis septem annis: et génuit fílios et fílias. Vixit vero Sarug trigínta annis, et génuit Nachor. Vixítque Sarug, postquam génuit Nachor, ducéntis annis: et génuit fílios et fílias.

℟. Ecce ego, *p.* 379.

LECTIO III.

VIXIT autem Nachor vigínti novem annis, et génuit Thare. Vixítque Nachor, postquam génuit Thare, centum decem et novem annis: et génuit fílios et fílias. Vixítque Thare septuagínta annis, et génuit Abram, et Nachor, et Aran. Hæ sunt autem generatiónes Thare: Thare génuit Abram, Nachor, et Arán. Porro Aran génuit Lot. Mortúusque est Aran ante Thare patrem suum, in terra nativitátis suæ in Ur Chaldæórum. Duxérunt autem Abram et Nachor uxóres: nomen uxóris Abram, Sárai: et nomen uxóris Nachor, Melcha, fília Aran, pátris Melchæ, et pátris Jescha,

Erat autem Sárai stérilis, nec habébat líberos.

℟. In artículo diéi, *p.* 383.

SABBATO

Ante Quinquagesimam.

AD VESPERAS.

Capitulum. 1 *Cor.* 13.

Fratres, Si linguis hóminum loquar, et Angelórum, charitátem autem non hábeam, factus sum velut æs sonans, aut cymbalum tínniens.

Hymnus, Jam sol, *de Psalt.*, p. 143.

℣. Vespertína orátio ascéndat ad te Dómine. ℟. Et descéndat super nos misericórdia tua.

Ad Magnif. Ant. t. 6. Pater fídei nostræ, * Abraham summus, óbtulit holocaústum super altáre pro fílio.

Oratio.

Preces nostras, quæsumus Dómine, cleménter exáudi: atque a peccatórum vínculis absolútos, ab omni nos adversitáte custódi. Per Dóminum nostrum.

DOM. IN QUINQUAGESIMA.

AD MATUTINUM.

Invitat. Præoccupémus fáciem Dómini : * Et in psalmis jubilémus ei.

Psalm. Venite exultémus, *p.* 2.

In primo versu Psalmi omittitur Præoccupémus fáciem ejus, *etc. et ejus loco repetitur a Choro Invitatorium.*

Hymnus, Primo die, *p.* 2.

Ant. Psalm. et ℣℣. de Psalterio, p. 3.

IN I NOCTURNO.

De libro Génesis.

Lectio 1. *Cap.* 12.

Dixit autem Dóminus ad Abraham : Egrédere de terra tua, et de cognatióne tua, et de domo patris tui, et veni in terram quam monstrábo tibi. Faciámque te in gentem magnam, et benedícam tibi, et magnificábo nomen tuum, erísque benedíctus. Benedícam benedicéntibus tibi, et maledícam maledicéntibus tibi, atque in te benedicéntur univérsæ cognatiónes terræ. Egréssus est itaque Abram sicut præcéperat ei Dóminus, et ívit cum eo Lot. Septuagínta quinque annórum erat Abram, cum egrederétur de Haran. Tulítque Sárai uxórem suam, et Lot fílium fratris sui, universámque substántiam quam posséderant, et ánimas quas fécerant in Haran : et egréssi sunt ut irent in terram Chánaan. Cumque veníssent in eam, pertransívit Abram terram usque ad locum Sichem, usque ad convállem illústrem : Chánanæus autem tunc erat in terra.

℟. Locútus est Dóminus ad Abram, dicens : Egrédere de terra tua, et de cognatióne tua, et veni in terram quam monstrávero tibi : * Et fáciam te in gentem magnam. ℣. Benedícens benedícam tibi, et magnificábo nomen tuum, erísque benedíctus. Et fáciam.

LECTIO II.

APPARUIT autem Dóminus Abram, et dixit ei : Sémini tuo dabo terram hanc. Qui ædificávit ibi altáre Dómino, qui apparúerat ei. Et inde transgrédiens ad montem, qui erat contra oriéntem Bethel, exténdit ibi tabernáculum suum, ab occidénte habens Bethel, et ab oriénte Hai : ædificávit quoque ibi altáre Dómino, et invocávit nomen ejus. Perrexítque Abram vadens, et ultra progrédiens ad merídiem. Facta est autem fames in terra : descenditque Abram in Ægyptum, ut peregrinarétur ibi : prævalúerat enim fames in terra. Cumque prope esset ut ingrederétur Ægyptum, dixit Sárai uxóri suæ : Novi quod pulchra sis múlier, et quod cum viderint te Ægyptii, dictúri sunt : Uxor ipsius est, et interfícient me, et te reservábunt. Dic ergo, óbsecro te, quod soror mea sis, ut bene sit mihi propter te, et vivat ánima mea ob grátiam tui.

℣. Dum staret Abraham ad ilicem Mambre, vidit tres viros ascendéntes per viam : * Tres vidit, et unum adorávit. ℣. Ecce Sara uxor tua páriet tibi fílium, et vocábis nomen ejus Isaac. Tres.

LECTIO III.

CUM ítaque ingréssus esset Abram Ægyptum, vidérunt Ægyptii mulíerem quod esset pulchra nimis. Et nuntiavérunt príncipes Pharaóni, et laudavérunt eam apud illum : et subláta est múlier in domum Pharaónis. Abram vero bene usi sunt propter illam : fuerúntque ei oves, et boves, et ásini, et servi, et fámulæ, et ásinæ et caméli. Flagellávit autem Dóminus Pharaónem plagis máximis, et domum ejus propter Sárai uxórem Abraham. Vocavítque Phárao Abraham, et dixit ei : Quidnam est hoc quod fecísti mihi? quare non indicásti quod uxor tua esset? Quam ob causam dixísti esse sorórem tuam, ut tóllerem eam mihi in uxórem? Nunc ígitur ecce conjux tua, áccipe eam, et vade.

℣. Tentávit Dóminus Abraham et dixit ad eum : * Tolle fílium tuum, quem dilígis, Isaac, et offer illum ibi in holocáustum super unum móntium, quem dixero tibi. ℣. Vocátus quoque a Dómino, respóndit : Adsum : et ait ei Dóminus. Tolle. Glória Patri. Tolle.

IN II NOCTURNO.

Ex libro S. Ambrósii Episcopi de Abraham Patriárcha.

LECTIO IV. *Lib.* 1. *c.* 2.

MAGNUS plane vir Abraham, et multárum virtútum clarus insignibus, quem votis suis philosophia non pótuit æquáre. Déniquè minus est quod illa finxit, quam quod iste gessit : majórque ambitióso eloquéntiæ mendácio simplex veritátis fides. Itaque cujúsmodi fúerit

in eo viri devótio, considerémus. Ea enim virtus órdine prima est, quæ est fundaméntum ceterárum : meritóque hanc ab eo primam exégit Deus, dicens : Exi de terra tua, et de cognatióne tua, et de domo patris tui. Satis fúerat dixísse, de terra tua. Ibi enim erat exíre de cognatióne, exíre de patérna domo.

℟. Angelus Dómini vocávit Abraham, dicens : * Ne exténdas manum tuam super púerum, eo quod tímeas Dóminum. ℣. Cumque extendísset manum ut immoláret fílium, ecce Angelus Dómini de cœlo clamávit, dicens. Ne exténdas.

Lectio v.

Sed ídeo áddidit síngula, ut ejus affectum probáret : ne forte aut imprudénter cœpísse vidérétur, aut fraus áliqua mandátis cœléstibus parárétur. Sed sicut coacervánda fúerunt præcépta, ne quid latéret : ita étiam proponénda præmia, ne forte desperáret. Tentátur ut fortis, incitátur et fidélis, provocátur ut justus : meritóque exívit, quemádmodum locútus est illi Dóminus. Et exívit cum eo Lot. Hoc autem, quod pro magno inter septem sapiéntum dicta celebrátur, Séquere Deum; perfécit Abraham, factóque sapiéntum dicta prævénit, et secútus Deum, exívit de terra sua.

℟. Vocávit Angelus Dómini Abraham de cœlo secúndo, dicens : Benedícam tibi, * Et multiplicábo te sicut stellas cœli. ℣. Possidébit semen tuum portas inimicórum tuórum, et benedicéntur in sémine tuo omnes tribus terræ. Et.

Lectio vi.

Sed quia ante terra ei fúerat sália, hoc est, régio Chaldæórum, de qua exívit Thare pater Abrahæ, et in Charran demigrávit : et quia secum edúxit nepótem suum, cui dictum fúerat : Exi de cognatióne tua : considerémus, ne forte hoc sit exíre de terra sua, de hujus terræ, hoc est, de córporis nostri quadam commoratióne egrédi, de qua exívit Paulus, qui dixit : Nostra autem conversátio in cœlis est.

℟. Deus dómini mei Abraham, dirige viam meam : * Ut cum salúte revértar in domum dómini mei. ℣. Obsecro, Dómine, fac misericórdiam cum servo tuo. Ut. Glória Patri. Ut.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 18. *f*

In illo témpore : Assúmpsit Jesus duódecim, et ait illis : Ecce ascéndimus Jerosólymam, et consummabúntur ómnia, quæ scripta sunt per Prophétas de Fílio hóminis. Et réliqua.

De Homília sancti Gregórii Papæ.

Hom. 2. *in Evang.*

Redemptor noster, prævidens ex passióne sua discípulórum ánimos perturbán-

dos, eis longe ante et ejúsdem passiónis pœnam, et resurrectiónis suæ glóriam prædíxit: ut, cum eum moriéntem, sicut prædíctum est, cérnerent, étiam resurrectúrum non dubitárent. Sed quia carnáles adhuc discípuli nullo modo valébant cápere verba mystérii, venítur ad miráculum. Ante eórum óculos cæcus lumen recépit; ut qui cœléstis mystérii verba non cáperent, eos ad fidem cœléstia facta solidárent.

℟. Veni hódie ad fontem aquæ, et orávi Dóminum dicens: * Dómine Deus Abraham, tu prósperum fecísti desidérium meum. ℣. Igitur puélla, cui dixero: Da mihi áquam de hydria tua, ut bibam; et illa díxerit: Bibe, dómine, et camélis tuis potum tribuam; ipsa est, quam præparávit Dóminus fílio dómini mei. Dómine.

LECTIO VIII.

Sed miracula Dómini et Salvatóris nostri sic accipiénda sunt, fratres charíssimi, ut et in veritáte credántur facta, et tamen per significatiónem nobis áliquid innuant. Opera quippe ejus et per poténtiam áliud osténdunt, et per mystérium áliud loquúntur. Ecce enim, quis juxta históriam cæcus iste fúerit, ignorámus: sed tamen quid per mystérium significet, nóvimus. Cæcum quippe est genus humánum, quod in paréntе primo a paradísi gaúdiis expúlsum, claritátem supérnæ lucis ignórans, damnatiónis suæ ténebras pátitur. Sed tamen per Redemptóris sui præséntiam illumináтur: ut intérnæ lucis gaúdia jam per desidérium videat, átque in via vitæ boni óperis gressus ponat.

℟. Factus est sermo Dómini ad Abram, dicens: * Noli timére, Abram: ego protéctor tuus sum, et merces tua magna nimis. ℣. Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui edúxi te de Ur Chaldæórum. Noli.

LECTIO IX.

Notandum vero est, quod, cum Jesus Jéricho appropinquáre dícitur, cæcus illumináтur. Jéricho quippe luna interpretátur: luna autem in sacro elóquio pro defectu carnis ponitur: quia dum ménstruis moméntis decréscit, defectum nostræ mortalitátis designat. Dum ígitur Cónditor noster appropínquat Jéricho, cæcus ad lumen redit: quia dum divínitas defectum nostræ carnis suscépit, humánum genus lumen, quod amíserat, recépit. Unde enim Deus humána pátitur, inde homo ad divína sublevátur. Qui vidélicet cæcus recte et juxta viam sedére, et mendícans esse describitur. Ipsa enim Véritas dicit: Ego sum via.

℟. Cæcus sedébat secus viam transeúnte Dómino, et clamávit ad eum: et ait illi Dóminus: * Quid vis ut fáciam

tibi? * Dómine, ut vídeam lumen. ℣. Stans autem Jesus, jussit illum duci ad se, et cum appropinquásset, interrogávit eum, dicens. Quid vis. Glória Patri. Dómine.

Infra Hebdomadam, Feria quarta et Sabbato, loco hujus ℟. *dicitur* ℟. *primum Feriæ secundæ sequentis.*

AD LAUDES.

Ant. t. 1. Secúndum multitúdinem * miseratiónum tuárum, Dómine, dele iniquitatem meam.

Psalm. Miserére mei Deus, *p.* 56.

Ant. t. 8. *f* Deus meus es tu, * et confitébor tibi : Deus meus es tu, et exaltábo te.

Psalm. Confitémini, *p.* 22.

Ant. t. 7. *r* Ad te de luce * vígilo, Deus, ut vídeam virtútem tuam.

Psalm. Deus Deus meus, *cum reliquis*, p. 17.

Ant. t. 4. Hymnum dícite, * et superexaltáte eum in sæcula.

Ant. t. 5. Omnes Angeli * ejus laudáte Dóminum de cœlis.

CAPITULUM. 1 *Cor.* 13.

FRATRES, Si linguis hóminum loquar, et Angelórum, charitátem autem non hábeam, factus sum velut æs sonans, aut cymbalum tínniens.

Hymnus, Ætérne rerum, *p.* 20.

℣. Dómine refúgium factus es nobis. ℟. A generatióne et progénie.

Ad Bened. Ant. t. 4. *f* Ecce ascéndimus Jerosólymam, * et consummabúntur ómnia quæ scripta sunt de Filio hóminis: tradétur enim géntibus, et illudétur, et conspuétur : et postquam flagelláverint, occídent eum, et tértia die resúrget.

ORATIO.

PRECES nostras, quæsumus Dómine, cleménter exáudi: atque à peccatórum vínculis absolútos, ab omni nos adversitáte custódi. Per Dóminum nostrum.

AD PRIMAM.

Ant. t. 1. *r* Iter faciénte Jesu, * dum appropinquáret Jéricho, cæcus clamábat ad eum, ut lumen recípere mererétur.

Ad Absolutionem Capituli, Dóminus autem dirigat, *p.* 36.

AD TERTIAM.

Ant. t. 1. Transeúnte Dómino, * elamábat cæcus ad eum: Miserére mei, fili David.

Capitulum, Fratres, Si linguis, *ut supra.*

℟. *br.* Inclina cor meum Deus, * In testimónia tua. Inclina. ℣. Avérte óculos meos, ne vídeant vanitátem : in via tua vivífica me. In testimónia tua. Glória Patri. Inclina.

℣. Ego dixi, Dómine, miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

AD SEXTAM.

Ant. t. 7. *r* Et qui præíbant, * increpábant eum ut tacéret : ipse vero multo ma

gis clamábat : Miserére mei, fili David.

CAPITULUM. 1 *Cor.* 13. c

CHARITAS numquam éxcidit; sive prophetiæ evacuabúntur, sive linguæ cessábunt, sive sciéntia destruétur. Ex parte enim cognóscimus, et ex parte prophetámus.

℟. *br.* In ætérnum Dómine,* Pérmanet verbum tuum. In ætérnum. ℣. In sæculum sæculi véritas tua. Pérmanet. Glória Patri. In ætérnum.

℣. Dóminus regit me, et nihil mihi déerit. ℟. In loco páscuæ ibi me collocávit.

AD NONAM.

Ant. t. 1. Cæcus magis ac magis clamábat, * ut eum Dóminus illumináret.

Capitulum. 1 *Cor.* 13. *d*

NUNC autem manent, fides, spes, charitas, tria hæc : major autem horum est Cháritas.

℟. *br.* Clamávi in toto corde meo, * Exaúdi me Dómine. Clamávi. ℣. Justificatiónes tuas requíram. Exaúdi. Glória Patri. Clamávi.

℣. Ab occúltis meis munda me, Dómine. ℟. Et ab aliénis parce servo tuo.

AD VESPERAS.

Ant. et Psalm. de Dominica, p. 123.

Capitulum, Fratres, Si linguis, *ut supra, ad Laudes.*

Hymnus, Lucis Creátor, *de Psalt.* p. 125.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnif., Ant. t. 1. Stans autem Jesus * jussit cæcum addúci ad se, et ait illi : Quid vis ut fáciam tibi? Dómine, ut vídeam. Et Jesus ait illi : Réspice, fides tua te salvum fecit. Et confestim vidit, et sequebátur illum, magnificans Deum.

Oratio. Preces nostras, *ut supra, ad Laudes.*

FERIA SECUNDA.

De libro Génesis.

LECTIO I. *Cap.* 13.

ASCENDIT ergo Abram de Ægypto, ipse et uxor ejus, et ómnia quæ habébat et Lot cum eo, ad Austrálem plagam. Erat autem dives valde in possessióne auri et argénti. Reversúsque est per iter quo vénerat, a meridie in Bethel, usque ad locum ubi prius fixérat tabernáculum inter Bethel et Hai : in loco altáris quod fécerat prius, et invocávit ibi nomen Dómini. Sed et Lot, qui erat cum Abram, fuérunt greges óvium, et arménta, et tabernácula. Nec póterat eos cápere terra, ut habitárent simul : erat quippe substántia eórum multa, et nequibant habitáre commúniter.

℟. Movens Abram tabernáculum suum, venit, et habitávit juxta convállem Mambre :* Ædificavitque ibi altáre Dómino. ℣. Dixit autem Dóminus ad eum : Leva óculos tuos, et vide : omnem terram quam cónspicis, tibi dabo, et sémini tuo in sempitérnum.

Ædificavítque ibi altáre Dómino.

Lectio ii.

Unde et facta est rixa inter pastóres gregum Abram et Lot. Eo autem témpore Chananæus et Pherezæus habitábant in terra illa. Dixit ergo Abram ad Lot: Ne, quæso, sit júrgium inter me et te, et inter pastóres meos et pastóres tuos: fratres enim sumus. Ecce univérsa terra coram te est; recéde a me, óbsecro: si ad sinístram íeris, ego déxteram tenébo: si tu déxteram elégeris, ego ad sinístram pergam. Elevátis ítaque Lot óculis vidit omnem circa regiónem Jordánis, quæ univérsa irrigabátur, ántequam subvérteret Dóminus Sódomam et Gomórrham, sicut paradísus Domini, et sicut Ægyptus veniéntibus in Segor. Elegítque sibi Lot regiónem circa Jordánem et recéssit ab Oriénte.

℟. Crédidit Abram Deo, et reputátum est ei ad justítiam: * Et ídeo amícus Dei factus est. ℣. Fuit autem justus coram Dómino, et ambulávit in viis ejus. Et ídeo amícus Dei factus est.

Lectio iii.

Divisique sunt altérutrum a fratre suo. Abram habitávit in terra Chánaan: Lot vero morátus est in óppidis quæ erant circa Jordánem, et habitávit in Sódomis. Hómines autem Sodomítæ péssimi erant, et peccatóres coram Dómino nimis. Dixitque Dóminus ad Abram, postquam divísus est ab eo Lot: Leva óculos tuos, et vide a loco, in quo nunc es, ad Aquilónem et Meridiem, ad Oriéntem et Occidéntem. Omnem terram quam cónspicis tibi dabo, et sémini tuo usque in sempitérnum. Faciámque semen tuum sicut púlverem terræ.

℟. Tentávit Dóminus Abraham, et dixit ad eum: * Tolle fílium tuum, quem díligis, Isaac, et offer illum ibi in holocaústum super unum móntium, quem dixero tibi. ℣. Vocátus quoque a Dómino, respóndit, Adsum: et ait ei Dóminus. Tolle fílium. Glória Patri. Tolle fílium.

Ad Magnif. Ant. t. 7. *r* Et qui præibant, * increpábant eum ut tacéret: ipse vero multo magis clamábat: Miserére mei, fili David.

FERIA TERTIA.

De libro Génesis.

Lectio i. *Cap.* 14. *b*

Et egréssi sunt rex Sodomórum, et rex Gomórrhæ, rexque Adamæ, et rex Séboim, necnon et rex Balæ, quæ est Segor: et direxérunt áciem contra eos in valle silvéstri: scilicet advérsus Chodorlahomor regem Elamitárum, et Thadal regem Géntium, et Amraphel regem Sénnaar, et Arioch regem Ponti: quátuor reges advérsus quínque. Vallis autem silvéstris habébat pú-

teos multos bitúminis. Itaque rex Sodomórum, et Gomórrhæ terga vertérunt, ecciderúntque ibi: et qui remánserant, fugérunt ad montem. Tulérunt autem omnem substántiam Sodomórum et Gomórrhæ, et univérsa quæ ad cibum pértinent, et ablérunt: nec non et Lot, et substántiam ejus, fílium fratris Abram, qui habitábat in Sódomis.

℟. Angelus Dómini vocávit, *p.* 388.

LECTIO II.

Et ecce unus qui evásérat, nuntiávit Abram Hebræo, qui habitábat in conválle Mambre Amorrhæi, fratris Escol, et fratris Aner: hi enim pepigerant fœdus cum Abram. Quod cum audísset Abram, captum vidélicet Lot fratrem suum, numerávit expeditos vernáculos suos trecéntos decem et octo: et persecútus est usque Dan. Et divísis sóciis, irruit super eos nocte: percussítque eos, et persecútus est eos usque Hoba, quæ est ad lævam Damásci. Reduxítque omnem substántiam, et Lot fratrem suum cum substántia illius, mulíeres quoque et pópulum.

℟. Vocávit Angelus Dómini, *p.* 388.

LECTIO III.

Egressus est autem rex Sodomórum in occúrsum ejus, postquam revérsus est a cæde Chodorlahomor, et regum qui cum eo erant in valle Save, quæ est vallis regis. At vero Melchisedech rex Salem, próferens panem et vinum, erat enim Sacérdos Dei altíssimi, benedixit ei, et ait: Benedictus Abram Deo excélso, qui creávit cœlum, et terram: et benedictus Deus excélsus, quo protegénte, hostes in mánibus tuis sunt. Et dedit ei décimas ex ómnibus.

℟. Deus, dómini mei Abraham, *p.* 388

Ad Magnif. Ant. t. 8. Miserére mei, * fili David. Quid vis ut fáciam tibi? Dómine, ut vídeam.

FERIA IV. CINERUM.

Si hac die occurrat Festum Duplex, transfertur in sequentem diem similiter non impeditam, ut dicitur in Rubrica de Translatione Festorum. Aliis diebus, si occurrat Festum Duplex, vel Semiduplex, fit de eo, cum Commemoratione et nona Lectione de Homilia Feriæ. De Simplicibus fit tantum Commemoratio.

In hac, et sequentibus Feriis usque ad Vesperas Sabbati, Hymni, Capitula, et alia omnia dicuntur ut in Psalterio per annum, exceptis Antiphonis ad Benedictus, et Magnificat: et post Laudes, Horas, Vesperas, et Completorium dicuntur Preces flexis genibus, ut ibidem in Psalterio.

Hodie ante Matutinum in Choro dicuntur Psalmi Graduales.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio i. *Cap.* 6. *b*

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Cum jejunátis, nolite fieri sicut hypócritæ, tristes. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. 2. *de Serm. Domini in monte, c.* 12. *tom.* 4.

Manifestum est, his præcéptis omnem nostram intentiónem in interióra gaúdia dirigi : ne foris quæréntes mercédem, huic sæculo conformémur, et amittámus promissiónem tanto solidióris atque firmióris, quanto interióris, beatitúdinis, qua nos elégit Deus confórmes fieri imáginis Filii sui. In hoc autem capítulo máxime adverténdum est, non in solo rerum corporeárum nitóre atque pompa, sed étiam in ipsis sórdibus luctuósis esse posse jactántiam ; et eo periculosiórem, quo sub nómine servitútis Dei décipit.

℟. Veni hódie ad fontem aquæ, et orávi Dóminum, dicens: *Dómine Deus Abraham, tu prósperum fecísti desidérium meum. ℣. Igitur puélla, cui dixero : Da mihi aquam de hydria tua, ut bibam : et illa dixerit : Bibe dómine, et camélis tuis potum tribuam ; ipsa est quam præparávit Dóminus filio dómini mei. Dómine.

Lectio ii.

Qui ergo immoderáto cultu córporis atque vestítu, vel ceterárum rerum nitóre præfúlget, fácile convíncitur rebus ipsis, pompárum sæculi esse sectátor, nec quemquam fallit dolósa imágine sanctitátis. Qui autem in professióne Christianitátis, inusitáto squalóre ac sórdibus intentos in se óculos hóminum facit, cum id voluntáte fáciat, non necessitáte patiátur : ex céteris ejus opéribus potest cónjici, utrum hoc contémptu supérflui cultus, an ambitióne áliqua fáciat : quia et sub ovína pelle cavéndos lupos Dóminus præcépit : sed ex frúctibus, inquit, eórum cognoscétis eos.

℟. Factus est sermo Dómini ad Abram, dicens : * Noli timére, Abram : ego protéctor tuus sum, et merces tua magna nimis. ℣. Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui edúxi te de Ur Chaldæórum. Noli.

Lectio iii.

Cum enim cœperint aliquibus tentatiónibus ea ipsa scilicet illis súbtrahi, vel negári, quæ isto velámine vel consecúti sunt, vel cónsequi cúpiunt : tunc necésse est ut appáreat, utrum lupus in ovína pelle sit, an ovis in sua. Non tamen proptérea ornátu supérfluo debet aspéctus hóminum mulcére Christiánus, quia illum parcum hábitum ac necessárium étiam simulatóres

sæpius usúrpant, ut incaútos decípiant: quia et illæ oves non debent pelles suas depónere, si aliquándo eis lupi se cóntegant.

℟. Movens Abram tabernáculum suum, venit et habitávit juxta convállem Mambre: * Ædificavítque ibi altáre Dómino. ℣. Dixit autem Dóminus ad eum: Leva óculos tuos, et vide: omnem terram quam cónspicis, tibi dabo, et sémini tuo in sempitérnum. Ædificavítque. Gloria Patri. Ædificavítque.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Omnia ut in Psalterio, p. 70.

Ad Bened. Ant. t. 7. *r.* Cum jejunátis, * nolite fíeri sicut hypócritæ, tristes.

Deinde dicuntur Preces flexis genibus, p. 58. *Et similiter ad omnes Horas, ut in Psalterio.*

ORATIO.

PRÆSTA, Dómine, fidélibus tuis: ut jejuniórum veneránda solémnia, et cóngrua pietáte suscípiant, et secúra devotióne percúrrant. Per Dóminum.

Hodie, et duobus sequentibus diebus dicuntur Vesperæ hora consueta: Sabbato vero dicuntur ante comestionem.

Ad Magnif. Ant. t. 4. Thesaurizáte vobis * thesaúros in cœlo, ubi nec ærúgo, nec tínea demolitur.

Deinde Preces, p. 128.

ORATIO.

INCLINÁNTES se, Dómine, majestáti tuæ, propitiátus inténde: ut, qui divíno múnere sunt refécti, cœléstibus semper muniántur auxíliis. Per Dóminum nostrum.

FERIA QUINTA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO I. *Cap.* 8.

IN illo témpore: Cum introísset Jesus Caphárnaum, accéssit ad eum Centúrio, rogans eum, et dicens: Dómine, puer meus jacet in domo paralyticus, et male torquétur. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Episcopi.

L. 2. *de cons. Ev. c.* 20. *t.* 4.

VIDEAMUS utrum sibi de hoc servo Centuriónis Matthæus Lucásque conséntiant. Matthæus enim dicit: Accéssit ad eum Centurio, rogans eum, et dicens: Puer meus jacet in domo paralyticus. Cui vidétur repugnáre quod ait Lúcas: Et cum audísset de Jesu, misit ad eum senióres Judæórum, rogans eum ut veníret, et sanáret servum ejus. At illi cum veníssent ad Jesum, rogábant eum sollícite, dicéntes ei: Quia dignus est ut hoc illi præstes: díligit enim gentem nostram, et synagógam ipse ædificávit nobis. Jesus autem ibat cum illis: et cum jam non longe esset a domo, misit ad eum Centúrio amícos, dicens: Dómine, noli

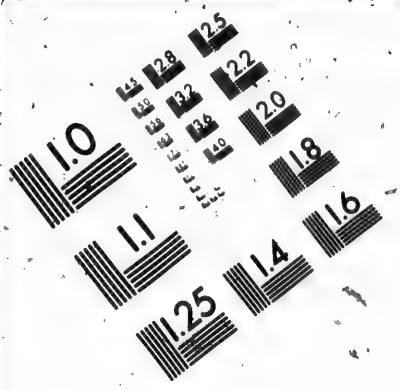

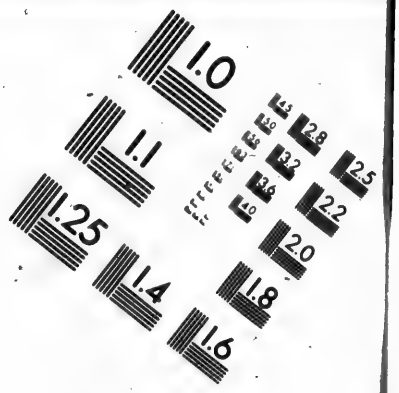

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

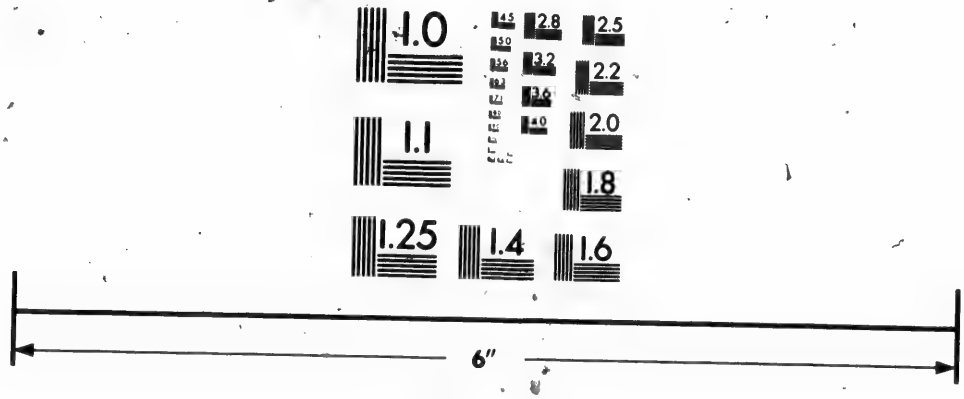

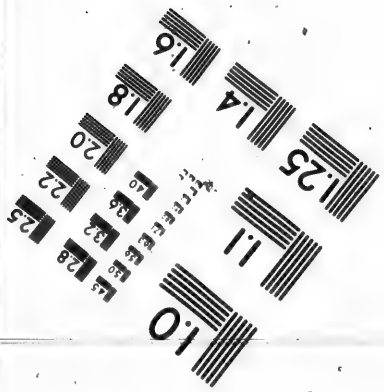

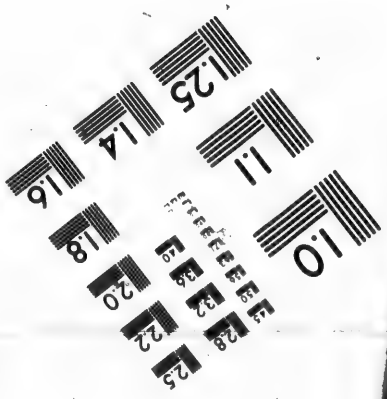

Photographic Sciences Corporation

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

vexári : non enim dignus sum ut sub tectum meum intres.

℟. Dómine, puer meus jacet paralyticus in domo, et male torquétur. * Amen dico tibi, ego véniam, et curábo eum. ℣. Dómine, non sum dignus ut intres sub tectum meum : sed tantum dic verbo, et sanábitur puer meus. Amen dico tibi.

Lectio ii.

Si enim hoc ita gestum est, quómodo erit verum quod Matthæus narrat : Accéssit ad eum quidam Centúrio ; cum ipse non accésserit, sed amícos miserit : nisi diligénter adverténtes intelligámus, Matthæum non omnímodo deseruísse usitátum morem loquéndi ? Non solum enim dícere solémus, accessísse áliquem étiam ántequam pervéniat illuc, quo dicitur accessísse : unde étiam dícimus, parum accéssit, vel multum accéssit eo, quo áppetit pervenire : verum étiam ipsam perventiónem, cujus adipiscéndi causa accéditur, dícimus plerúmque factam, etsi eum, ad quem pérvenit, non vídeat ille qui pervénit, cum per amícum pervénit ad áliquem, cujus ei favor est necessárius. Quod ita ténuit consuetúdo, ut jam étiam vulgo perventóres appellántur, qui poténtium quorúmlibet tamquam inaccessibiles ánimos. per conveniéntium personárum interpositiónem, ambitiónis arte pertíngunt.

℟. Dum staret Abraham ad ilicem Mambre, vidit tres viros ascendéntes per viam ; * Tres vidit, et unum adorávit. ℣. Ecce Sara uxor tua, páriet tibi fílium, et vocábis nomen ejus Isaac. Tres vidit.

Lectio iii.

Non ergo absúrde Matthæus, étiam quod vulgo possit intélligi, per álios facto accéssu Centuriónis ad Dóminum, compéndio dicere vóluit : Accéssit ad eum Centúrio. Verúmtamen non negligénter intuénda est étiam sancti Evangelistæ altitúdo mysticæ locutiónis, secúndum quam scriptum est in Psalmo : Accédite ad eum, et illumináminí. Proínde quia fidem Centuriónis, qua vere accéditur ad Jesum, ipse ita laudávit, ut díceret : Non invéni tantam fidem in Israel : ipsum pótius accessísse ad Christum dicere vóluit prudens Evangelista, quam illos, per quos verba sua miserat.

℣. Tentávit Dóminus Abraham et dixit ad eum : * Tolle fílium tuum, quem dilígis, Isaac, et offer illum ibi in holocáustum super unum móntium, quem dixero tibi. ℣. Vocátus quoque a Dómino, respóndit : Adsum : et ait ei Dóminus : Tolle fílium. Glória Patri. Tolle fílium.

Ad. Bened. Ant t. 1. *f* Dómine, * puer meus jacet paralyticus in domo, et male torquétur : Amen dico tibi, ego véniam, et curábo eum.

Deinde Precés, p. 58.

ORATIO.

DEUS, qui culpa offénderis, pœniténtia placáris : preces pópuli tui supplicántis propítius réspice ; et flagélla tuæ iracúndiæ, quæ pro peccátis nostris merémur, avérte. Per Dóminum.

Ad Magnif. Ant. l. 1. *f* Dómine, * non sum dignus ut intres sub tectum meum : sed tantum dic verbo, et sanábitur puer meus.

Deinde Preces, p. 128.

ORATIO.

PARCE Dómine parce pópulo tuo : ut dignis flagellatiónibus castigátus, in tua miseratióne respíret. Per.

FERIA SEXTA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO I. *Cap.* 5. *g*

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Audístis quia dictum est : Diliges próximum tuum, et ódio habébis inimícum tuum. Et réliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbyteri.

L. 1. *Com. in c.* 5 *et* 6. *Matth.*

EGO autem dico vobis : Diligite inimícos vestros ; bene fácite his, qui odérunt vos. Multi præcépta Dei, imbecillitáte sua, non sanctórum víribus æstimántes, putant esse impossibília quæ præcépta sunt : et dicunt sufficere virtútibus, non odísse inimícos : céterum diligere, plus præcípi, quam humána natúra patiátur. Sciéndum est ergo Christum non impossibília præcípere, sed perfécta. Quæ fecit David in Saul, et in Absalom : Stéphanus quoque martyr pro inimícis lapidántibus deprecátus est : et Paulus anáthema cupit esse pro persecutóribus suis. Hæc autem Jesus et dócuit et fecit, dicens : Pater, ignósce illis : quod enim fáciunt, nésciunt.

℟. Angelus Dómini vocávit Abraham, dicens : * Ne exténdas manum tuam super púerum, eo quod tímeas Dóminum. ℣. Cumque extendísset manum ut immoláret fílium, ecce Angelus Dómini de cœlo clamávit, dicens. Ne exténdas.

LECTIO II.

UT sitis fílii Patris vestri qui in cœlis est. Si Dei præcépta custódiens, fílius quis efficitur Dei : ergo non est natúra fílius, sed arbítrio suo. Cum ergo facis eleemósynam, noli tuba cánere ante te, sicut hypócritæ fáciunt in synagógis et in vicis, ut honorificéntur ab homínibus. Qui tuba canit, eleemósynam fáciens, hypócrita est. Qui jejúnans demolítur fáciem suam, ut ventris inanitátem monstret in vultu, et hic hypócrita est. Qui in synagógis et in ángulis plateárum orat, ut videátur ab homínibus, hypócrita est.

℟. Vocávit Angelus Dómini Abraham de cœlo secúndo, dicens : Benedícam tibi, * Et multiplicábo te sicut stellas cœli. ℣. Possidébit semen tuum

portas inimicórum tuórum, et benedicéntur in sémine tuo omnes tribus terræ. Et multiplicábo.

LECTIO III.

EX quibus ómnibus collígitur hypócritas esse, qui quódlibet fáciunt ut ab hominibus glorificéntur. Mihi vidétur et ille, qui dicit fratri suo : Dimítte ut tollam festúcam de óculo tuo : nam propter glóriam hoc fácere vidétur, ut ipse justus esse videátur. Unde dicitur ei a Dómino : Hypócrita, éjice primum trabem de óculo tuo. Non itaque virtus, sed causa virtútis apud Deum mercédem habet : et si a recta via páululum declináveris, non ínterest, utrum ad déxteram vadas, an ad sinístram, cum rum iter amiseris.

℣. Deus dómini mei Abraham dirige viam meam : * Ut cum salúte revértar in domum dómini mei. ℟. Obsecro, Dómine, fac misericórdiam cum servo tuo. Ut. Glória Patri. Ut.

Ad Bened. Ant. t. 1. Cum facis eleemósynam, * nésciat sinístra tua quid fáciat déxtera tua.

Deinde Preces, p. 58.

ORATIO.

INCHOATA jejúnia, quæsumus Dómine, benígno favóre proséquere : ut observántiam, quam corporáliter exhibémus, méntibus étiam sincéris exercére valeámus. Per Dóminum.

Hodie post Laudes dicuntur Psalmi Pœnitentiales.

Ad Magnif. Ant. t. 1. Tu autem cum oráveris, * intra in cubículum tuum : et clauso óstio ora Patrem tuum.

Deinde Preces, p. 128.

ORATIO.

TUERE Dómine pópulum tuum, et ab ómnibus peccátis cleménter emúnda : quia nulla ei nocébit advérsitas, si nulla ei dominétur iniquitas. Per Dóminum.

SABBATO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

LECTIO I. *Cap.* 6. *f*

IN illo témpore : Cum sero esset, erat navis in médio mari, et Jesus solus in terra. Et réliqua.

Homilia venerábilis Bedæ Presbyteri.

L. 2. *c.* 28. *in c.* 6. *Marc.* [illegible].

LABOR discipulórum in remigándo, et contrárius eis ventus, labóres sanctæ Ecclésiæ vários designat : quæ inter undas sæculi adversántis, et immundórum flatus spirituum, ad quiétem pátriæ cœléstis, quasi ad fidam littoris statiónem, pervenire conátur. Ubi bene dicitur, quia navis erat in médio mari, et ipse solus in terra : quia nonnúmquam Ecclésia tantis Gentilium pressúris non solum afflícta, sed et fœdáta est, ut, si fieri posset, Redémptor ipsius eam prorsus deseruísse ad tempus videátur.

℣. Veni hódie ad fontem aquæ, et orávi Dóminum, di-

cens : * Dómine Deus Abraham, tu prósperum fecísti desidérium meum. ℣. Igitur puélla, cui dixero : Da mihi aquam de hydria tua, ut bibam ; et illa dixerit : Bibe dómine et camélis tuis potum tribuam ; ipsa est, quam præparávit Dóminus fílio dómini mei. Dómine.

LECTIO II.

UNDE est illa vox ejus inter undas procellásque tentatiónum irruéntium deprehénsæ atque auxílium protectiónis illius gemebúndo clamóre quæréntis : Ut quid Dómine recessísti longe, déspicis in opportunitátibus, in tribulatióne? Quæ páriter vocem inimici persequéntis expónit, in sequéntibus Psalmi subíciens : Dixit enim in corde suo : Oblítus est Deus, avértit fáciem suam, ne vídeat usque in finem.

℟. Factus est sermo Dómini ad Abram, dicens : * Noli timére, Abram : ego protéctor tuus sum, et merces tua magna nimis. ℣. Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui edúxi te de Ur Chaldæórum. Noli.

LECTIO III.

VERUM ille non oblivíscitur oratiónem paúperum, neque avértit fáciem suam a sperántibus in se : quin pótius et certántes cum hóstibus, ut vincant, ádjuvat, et victóres in ætérnum corónat. Unde hic quoque apérte dicitur, quia vidit eos laborántes in remigándo. Videt quippe Dóminus laboránte in mari, quamvis ipse pósitus in terra : quia etsi ad horam différre videátur auxílium tribulátis impéndere, nihilóminus eos, ne in tribulatiónibus deficiant, suæ respéctu pietátis corróborat : et aliquándo étiam manifésto adjutório, victis adversitátibus, quasi calcátis sedatísque flúctuum voluminibus, liberat.

℟. Movens Abram tabernáculum suum, venit et habitávit juxta convállem Mambre : * Ædificavítque ibi altáre Dómino. ℣. Dixit autem Dóminus ad eum : Leva óculos tuos, et vide : omnem terram quam cónspicis, tibi dabo, et sémini tuo in sempitérnum. Ædificavítque. Glória Patri. Ædificavítque.

Ad Bened. Ant. t. 2. Me étenim * de die in diem quærunt, et scire vias meas volunt.

Deinde Preces, p. 58.

ORATIO.

ADESTO, Dómine, supplicatiónibus nostris : et concéde ; ut hoc solémne jejúnium, quod animábus corporibúsque curándis salúbriter institútum est, devóto servítio celebrémus. Per Dóminum.

SABBATO PRIMO
IN QUADRAGESIMA.
AD VESPERAS.

CAPITULUM. 2 *Corinth.* 6.

FRATRES, Hortámur vos, ne in vacuum grátiam Dei recipiátis. Ait enim : Témpore accépto exaudívi te, et in die salútis adjúvi te.

HYMNUS.

AUDI, benígne Cónditor,
Nostras preces cum flétibus,
In hoc sacro jejúnio
Fusas quadragenário.

Scrutátor alme córdium,
Infirma tu scis vírium :
Ad te revérsis éxhibe
Remissiónis grátiam.

Multum quidem peccávimus,
Sed parce confiténtibus :
Ad nóminis laudem tui
Confer medélam lánguidis.

Concéde nostrum cónteri
Corpus per abstinéntiam :
Culpæ ut relinquant pábulum
Jejúna corda críminum.

Præsta, beáta Trínitas,
Concéde simplex Unítas :
Ut fructuósa sint tuis
Jejuniórum múnera.

Amen.

℣. Angélis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Ad Magnif. Ant. t. 7. r Tunc invocábis, * et Dóminus exáudiet : clamábis, et dicet : Ecce adsum.

ORATIO.

DEUS, qui Ecclésiam tuam ánnua quadragesimáli observatióne purificas : præsta famíliæ tuæ; ut, quod a te obtinére abstinéndo nititur, hoc bonis opéribus exequátur. Per Dóminum.

PROPRIUM SANCTORUM.

FESTA NOVEMBRIS.

DIE XXIX NOVEMBRIS.

S. SATURNINI MART.

COMMEMORATIO.

AD VESPERAS.

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit : fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

ORATIO.

DEUS, qui nos beáti Saturnini mártyris tui concédis natalítio pérfrui : ejus nos tríbue méritis adjuvári. Per Dóminum.

De Festis occurrentibus in Adventu non fit Officium, nisi fuerit Duplex, vel Semiduplex. Quod si venerit in Dominica, transfertur in Feriam II, *similiter non impeditam. De simplicibus autem fit tantum Commemoratio.*

IN VIGILIA

S. ANDREÆ APOSTOLI.

Nihil fit de ea, nisi in Missa.

AD LAUDES.

Pro Commem S. Saturnini.

Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio, Deus, qui nos, *ut supra.*

DIE XXX NOVEMBRIS.

IN FESTO

S. ANDREÆ APOSTOLI.

Duplex.

AD VESPERAS.

Ant. de Laudibus, p. 406.

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis de Dominica,* p. 123, *et loco ultimi, Psalmus,* Laudáte Dóminum omnes Gentes, *p.* 127.

Capitulum et Hymnus ut infra ad Laudes.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum.

Ad Magnif. Ant. t. 1. Unus ex duóbus, qui secúti sunt Dóminum, erat Andréas frater Simónis Petri, allelúia.

ORATIO.

MAJESTATEM tuam, Dómine, suppliciter exorámus : ut sicut Ecclésiæ tuæ beátus Andréas Apóstolus éxtitit prædicátor et rector ; ita apud te sit pro nobis perpétuus intercéssor. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

Et fit Commemoratio Feriæ occurrentis.

AD MATUTINUM.

Invitat. Regem Apostolórum Dóminum, * Veníte adorémus.

Psalm. Veníte, exultémus, *p.* 2.

Hymnus, Ætérna Christi múnera, *p.* ij.

IN I NOCTURNO

Ant. t. 7. Vidit Dóminus Petrum et Andréam, et vocávit eos.

Psalmi de Communi Apostolorum, p. ij.

Ant. t. 8. Veníte post me, dicit Dóminus, fáciam vos fieri piscatóres hóminum.

Ant. t. 2. Relictis rétibus suis, secúti sunt Dóminum Redemptórem.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum.

De Epistola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

LECTIO I. *Cap.* 10.

FINIS legis, Christus, ad justítiam omni credénti. Moyses enim scripsit, quóniam justítiam, quæ ex lege est, qui fécerit homo, vivet in ea. Quæ autem ex fide est, justítia, sic dicit: Ne dixeris in corde tuo: Quis ascéndet in cœlum? id est, Christum deducere: Aut quis descéndet in abyssum? hoc est, Christum a mortuis revocáre. Sed quid dicit Scriptúra? Prope est verbum in ore tuo, et in corde tuo: hoc est verbum fidei, quod prædicámus. Quia si confiteáris in ore tuo Dóminum Jesum, et in corde tuo credideris, quod Deus illum suscitávit a mórtuis, salvus eris.

℟. Cùm perambuláret Dóminus juxta mare Galilææ, vidit Petrum et Andréam rétia mitténtes in mare, et vocávit eos, dicens: * Veníte post me, fáciam vos fieri piscatóres hóminum. ℣. Erant enim piscatóres, et ait illis. Veníte.

LECTIO II.

CORDE enim créditur ad justítiam: ore autem conféssio fit ad salútem. Dicit enim Scriptúra: Omnis, qui credit in illum, non confundétur. Non enim est distinctio Judæi et Græci: nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui ínvocant illum. Omnis enim, quicúmque invocáverit nomen Dómini, salvus erit. Quómodo ergo invocábunt, in quem non credidérunt? Aut quómodo credent ei, quem non audiérunt? Quómodo autem áudient sine prædicánte? Quómodo vero prædicábunt, nisi mittántur, sicut scriptum est: Quam speciósi pedes evangelizántium pacem, evangelizántium bona!

℟. Mox ut vocem Dómini prædicántis audívit beátus Andréas, relictis rétibus quorum usu actúque vivébat, * Ætérnæ vitæ secútus est prǽmia largiéntem. ℣. Hic est qui pro amóre Christi pepéndit in cruce, et pro lege ejus sustinuit passiónem, Ætérnæ,

LECTIO III.

SED non omnes obédiunt Evangélio. Isaías enim dicit : Dómine, quis crédidit auditui nostro ? Ergo fides ex auditu, auditus autem per verbum Christi. Sed dico : Numquid non audiérunt? Et quidem in omnem terram exívit sonus córum, et in fines orbis terræ verba córum. Sed dico : Numquid Israel non cognóvit? Primus Moyses dicit : Ego ad æmulatiónem vos addúcam in non gentem : in gentem insipiéntem, in iram vos mittam. Isaías autem audet, et dicit : Invéntus sum a non quæréntibus me : palam appárui iis, qui me non interrogábant. Ad Israel autem dicit : Tota die expándi manus meas ad pópulum non credéntem, et contradicéntem.

℟. Doctor bonus, et amicus Dei Andréas dúcitur ad crucem : quam a longe aspíciens dixit : Salve Crux, * súscipe discípulum ejus, qui pepéndit in te magister meus Christus. ℣. Salve crux, quæ in Córpore Christi dedicáta es : et ex membris ejus tamquam margarítis ornáta. Súscipe. Glória Patri. Súscipe.

IN II NOCTURNO.

Ant. t. 7. Dignum sibi Dóminus computávit mártyrem, quem vocávit Apóstolum, dum esset in mari, allelúia.

Ant. t. 8. Diléxit Andréam Dóminus in odórem suavitátis,

Ant. t. 2. Bíduo vivens pendébat in cruce beátus Andréas pro Christi nómine, et docébat pópulum.

℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine.

LECTIO IV.

ANDRÉAS Apóstolus Bethsáïdæ natus, qui est Galilææ vicus, frater Petri, discípulus Joánnis Baptistæ, cum eum de Christo dicéntem audísset, Ecce Agnus Dei; secútus Jesum, fratrem quoque suum ad eúmdem perdúxit : cum pósteæ una cum fratre piscarétur in mari Galilææ, ambo a præfereúnte Christo Dómino ante álios Apóstolos vocáti illis verbis : Venite post me, fáciam vos fieri piscatóres hóminum, nullam interponéntes moram, et relictis rétibus secúti sunt eum. Post cujus passiónem et resurrectiónem, Andréas, cum in Scythiam Európæ, quæ ei província ad Christi fidem disseminándam obtigerat, venísset, deínde Epirum ac Thráciam peragrásset, doctrína et miráculis innumerábiles hómines ad Christum convértit. Post Patras Acháiæ proféctus, et in ea urbe plúrimis ad veritátem Evangélicam perdúctis, Ægeam Procónsulem, prædicatióni Evangélicæ resisténtem, libérrime increpávit, quod qui judex hóminum habéri vellet, Christum Deum ómnium júdicem a

dæmónibus elúsus non agnósceret.

℟. Homo Dei ducébátur ut crucifígerent eum : pópulus autem clamábat voce magna, dicens : * Innocens ejus sanguis sine causa damnátur. ℣. Cùmque dúcerent eum ut crucifigerétur, factus est concúrsus populórum clamántium, et dicéntium. Innocens.

Lectio v.

Tum Ægéas irátus, Désine, inquit, Christum jactáre, cui símilia verba nihil profuérunt, quo minus a Judæis crucifigerétur. Andréam vero de Christo nihilóminus líbere prædicántem, quod pro salúte humáni géneris se crucifigéndum obtulísset, ímpia oratióne interpéllat, ac démum hortátur, ut sibi cónsulens, diis velit immoláre. Cui Andréas : Ego omnipoténti Deo, qui unus et verus est, ímmolo quotídie, non taurórum carnes, nec hircórum sánguinem, sed immaculátum Agnum in altári : cujus carnem posteáquam omnis pópulus credéntium manducáverit, Agnus qui sacrificátus est, integer persevérat et vivus. Quamóbrem ira accénsus Ægéas, jubet eum in cárcerem detrúdi : unde pópulus Andréam fácile liberásset, nisi ipse sedásset multitúdinem, veheméntius rogans, ne se ad optatíssimam martyrii corónam properántem impedírent.

℟. O bona crux, quæ decórem et pulchritúdinem de membris Dómini suscepísti : áccipe me ab homínibus, et redde me magístro meo : * Ut per te me recípiat, qui per te me redémit. ℣. Beátus Andréas expánsis mánibus ad cœlum orábat, dicens : Salva me bona crux. Ut per te.

Lectio vi.

Igitur paulo post in tribúnal prodúctum, cum Ægéas Crucis extolléntem mystéria, sibique suam impietátem exprobrántem, diútius ferre non posset, in crucem tolli, et Christi mortem imitári jussit. Addúctus Andréas ad locum martyrii, cum crucem vidísset, longe exclamáre cœpit : O bona crux, quæ decórem ex membris Dómini suscepísti, diu desideráta, sollícite amáta, sine intermissióne quæsita, et aliquándo cupiénti ánimo præparáta : áccipe me ab homínibus, et redde me magístro meo : ut per te me recípiat, qui per te me redémit. Itaque cruci affíxus est : In qua bíduum vivus pendens, et Christi fidem prædicáre numquam intermíttens, ad eum migrávit, cujus mortis similitúdinem concupíerat. Quæ ómnia Presbyteri et Diáconi Achaíæ, qui ejus passiónem scripsérunt, se ita, ut commemoráta sunt, audísse et vidísse testántur. Ejus ossa primum, Constantíno Imperatóre, Constantinópolim, deínde Amálphim transláta sunt. Caput, Pio Se-

cúndo Pontífice Romam allátum, in Basílica sancti Petri collocátum est.

℟. Expándi manus meas tota die in cruce ad pópulum non credéntem, sed contradicéntem mihi : * Qui ámbulant vias non bonas, sed post peccáta sua. ℟. Deus ultiónum Dóminus, Deus ultiónum libere egit : exaltáre qui júdicas terram, redde retributiónem supérbis. Qui. Glória Patri. Qui.

IN III NOCTURNO.

Ant. t. 8. Non me permíttas Dómine, fámulum tuum a te separári : tempus est ut commendétur terræ corpus meum, et me ad te veníre júbeas.

Ant. t. 4. Andréas vero rogábat pópulum, ut non impedíret passiónem ipsíus.

Ant. t. 8. Accipe me ab hóminibus, et redde me magístro meo, ut per te me recípiat, qui per te me redémit, allelúia.

℣. Nimis honoráti sunt amíci tui Deus. ℟. Nimis confortátus est principátus eórum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO VII. *Cap.* 4. *c*

IN illo témpore : Ambulans Jesus juxta mare Galilææ, vidit duos fratres Simónem, qui vocátur Petrus, et Andréam fratrem ejus, mitténtes rete in mare. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ. *Homília* 5. *in Evangelia.*

AUDISTIS, fratres charíssimi, quia ad uníus jussiónis vocem Petrus et Andréas relictis retibus secúti sunt Redemptórem. Nulla vero hunc fácere adhuc mirácula víderant, nihil ab eo de prǽmio ætérnæ retributiónis audierant : et tamen ad unum Dómini prǽcéptum, hoc quod possidére videbántur, obliti sunt. Quanta nos ejus mirácula vidémus? quot flagéllis affligimur? quantis minárum asperitátibus deterrémur? et tamen vocántem sequi comtémnimus.

℟. Orávit sanctus Andréas, dum respíceret in cœlum, et voce magna clamávit, et dixit : Tu es Deus meus, quem vidi, ne me patiáris ab ímpio júdice depóni : * Quia virtútem sanctæ Crucis agnóvi. ℣. Tu es magíster meus Christus, quem diléxi, quem cognóvi, quem conféssus sum : tantúmmodo in ista voce exáudi me. Quia virtútem.

LECTIO VIII.

IN cœlo jam sedet, qui de conversióne nos ádmonet, jam jugo fidei colla Géntium súbdidit, jam mundi glóriam stravit, jam ruínis ejus crebrescéntibus, districti sui judícii diem propinquántem denúntiat : et tamen supérba mens nostra adhuc non vult hoc sponte desérere, quod quotídie perdit invita. Quid ergo, fratres charíssimi, quid in ejus judício dictúri sumus, qui ab amóre præséntis sæculi nec prǽcéptis fléctimur, nec verbéribus emendámur?

℟. Videns crucem Andréas exclamávit dicens : O crux admirábilis, o crux desiderábilis, o crux quæ per totum mundum rútilas! * Súscipe discípulum Christi, ac per te me recípiat, qui per te móriens me redémit. ℣. O bona crux, quæ decórem et pulchritúdinem de membris Dómini suscepísti. Súscipe. Glória Patri. Súscipe.

LECTIO IX.

SED fortásse áliquis tácitis sibi cogitatiónibus dicat : Ad vocem Dominicam utérque iste piscátor, quid aut quantum dimísit, qui pene nihil hábuit? sed hac in re, fratres charíssimi, affectum debémus pótius pensáre, quàm censum. Multum reliquit, qui sibi nihil retinuit; multum reliquit, qui quantúmlibet parum, totum deséruit. Certe nos et hábita cum amóre possidémus, et ea quæ mínime habémus, ex desidério quærimus. Multum ergo Petrus et Andréas dimísit, quando utérque étiam desidéria habéndi dereliquit.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. t. 7. Salve crux pretiósa, * súscipe discípulum ejus, qui pepéndit in te magister meus Christus.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis*, p. 17.

Ant. t. 8. Beátus Andréas * orábat dicens : Dómine Rex ætérnæ glóriæ, súscipe me pendéntem in patíbulo.

Ant. t. 8. Andréas Christi fámulus, * dignus Dei Apóstolus, germánus Petri, et in passióne sócius.

Ant. t. 8. Maximílla Christo amábilis, tulit corpus Apóstoli, óptimo loco eum aromátibus sepelívit.

Ant. t. 7. *r* Qui persequebántur justum, * demersísti eos Dómine in inférno, et in ligno crucis dux justi fuísti.

CAPITULUM. *Rom.* 10. *b*

FRATRES, Corde enim créditur ad justitiam : ore autem confessio fit ad salútem. Dicit enim Scriptúra : Omnis qui credit in illum, non confundétur.

HYMNUS.

EXULTET orbis gaúdiis:
Cœlum resúltet laúdibus:
Apostolórum glóriam
Tellus et astra cóncinunt.

Vos sæculórum júdices,
Et vera mundi lúmina,
Votis precámur córdium,
Audíte vóces súpplicum.

Qui templa cœli claúditis,
Serásque verbo sólvitis;
Nos a reátu nóxios
Solvi jubéte, quæsumus.

Præcépta quorum prótinus
Languor, salúsque séntiunt;
Sanáte mentes lánguidas:
Augéte nos virtútibus:

Ut, cum redibit Arbiter
In fine Christus sæculi,
Nos sempitérni gaúdii
Concédat esse cómpotes.

Patri, simúlque Fílio,
Tibique, sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter

Sæculum per omne glória. Amen.

℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Bened. Ant. t. 7. r Concéde nobis hóminem justum, redde nobis hóminem sanctum, ne interfícias hóminem Deo charum, justum, mansuétum, et pium.

ORATIO.

MAJESTATEM tuam, Dómine, suppliciter exorámus : ut sicut Ecclésiæ tuæ beátus Andréas Apóstolus éxtitit prædicátor et rector ; ita apud te sit pro nobis perpétuus intercéssor. Per Dóminum.

Deinde fit Commemoratio Feriæ.

AD TERTIAM.

Ant. Beátus Andréas.

Capitulum, Fratres, Corde enim, *ut supra, ad Laudes.*

℟. *br.* In omnem terram, * Exivit sonus eórum. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ verba eórum. Exivit. Glória Patri. In omnem.

℣. Constitues eos, príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine.

AD SEXTAM.

Ant. Andréas Christi fámulus.

CAPITULUM. *Rom.* 10. c

NON enim est distinctio Judæi et Græci : nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui invocant illum. Omnis enim, quicúmque invocáverit nomen Dómini, salvus erit.

℟. *br.* Constitues eos príncipes, * Super omnem terram. Constitues. ℣. Mémores erunt nóminis tui Dómine. Super. Glória Patri. Constitues.

℣. Nimis honoráti sunt amici tui Deus. ℟. Nimis confortátus est principátus eórum.

AD NONAM.

Ant. Qui persequebántur justum.

CAPITULUM *Rom.* 10. c

ISAIAS enim dicit : Dómine quis crédidit auditui nostro? Ergo fides ex auditu, auditus autem per verbum Christi. Sed dico : Numquid non audiérunt? Et quidem in omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba córum.

℟. *br.* Nimis honoráti sunt,* Amici tui Deus. Nimis. ℣. Nimis confortátus est principátus eórum. Amici. Glória Patri. Nimis.

℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

AD VESPERAS.

Ant. de Laudibus, p. 406.

Psalmi ut in secundis Vesperis de Communi Apostol. p. xiij.

Capitulum, Hymnus et ℣. *ut ad Laudes.*

Ad Magnif. Ant. t. 2. Cum pervenísset beátus Andréas ad locum, ubi crux paráta erat, exclamávit et dixit : O bona crux, diu desiderata, et jam concupiscénti ánimo præpa-

ráta : secúrus et gaudens vénio ad te : ita et tu exúltans suscípias me discípulum ejus, qui pepéndit in te.

Oratio, Majestátem, *ut supra, cum Commem. Feriæ.*

FESTA DECEMBRIS.

DIE II DECEMBRIS.

IN FESTO

S. BIBIANÆ VIRG. ET MART.

Semiduplex.

Officium fit ut in Rubricis generalibus notatur de festo Semiduplici.

Omnia dicuntur de Communi Virginum, p. lxxxiv, *exceptis his quæ hic sunt propria.*

ORATIO.

DEUS ómnium largítor bonórum, qui in fámula tua Bibiána cum virginitátis flore martyrii palmam conjunxísti : mentes nostras ejus intercessióne tibi charitáte conjúnge ; ut, amótis perículis, præmia consequámur ætérna. Per Dóminum.

Et fit Commemoratio Feriæ.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente : quod et in aliis festis servatur, quando in primo Nocturno non assignantur aliæ Lectiones.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

BIBIANA virgo Romána, nóbili génere nata, Christiána fide nobilior fuit. Ejus enim pater Flaviánus sub Juliáno Apóstata impíssimo tyránno expræféctus, servilibúsque notis compúnctus, ad aquas Taurínas deportátus martyr occúbuit. Mater Dafrósa, et filiæ primum conclúsæ domi, ut inédia conficeréntur, mox relegáta mater extra Urbem cápite plexa est. Mórtuis autem piis paréntibus, Bibiána cum soróre sua Demétria bonis ómnibus expoliátur. Aproniánus, Urbis Prætor, pecúniis inhians, soróres perséquitur : quas humána prorsus ope destitútas, Deo mirabiliter, qui dat escam esuriéntibus, enutriénte, cum vivacióres, vegetiorésque conspexísset, veheménter est admirátus.

℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam * Et dedúcet te mirabiliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et dedúcet.

LECTIO V.

SUADET nihilóminus Aproniánus, ut veneréntur deos Géntium, amíssas ídeo opes, Imperatóris grátiam, præclaríssimas núptias consecutúræ. Si secus fécerint, minátur cárceres, virgas, secúres. At illæ nec blandítiis, neque minis a[illegible]cta fide declinántes, parátæ pótius mori, quàm fœdári moribus Ethnicórum, Prætóris impietátem constantíssime detestántur. Quare Demétria ob óculos Bibiánæ repénte córruens, óbiit in Dómino : Bibiána Rufínæ mulieri vaférrimæ seducénda tráditur, quæ ab incunábulis edócta Christiánas leges, et illibátum serváre

virginitátis florem, se ipsa fórtior, féminæ superávit insídias, et Prætóris astus delúsit.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem : * Propterea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam, Propterea.

Lectio vi.

Nihil autem proficiénte nefária, quæ, præter dolósa verba, illam quotídie verbéribus affligébat, ut de sancto propósito dimovéret, spe sua frustrátus prætor, accénsus ira, quòd in Bibiána perdidísset óperam, a lictóribus eam denudári, vinctísque mánibus colúmnæ alligári, eamque plumbátis cædi jubet, donec efflaret ánimam. Cujus sacrum corpus objéctum cánibus bíduo jácuit in foro Tauri, illæsum tamen, et divínitus servátum : quod deinde Joánnes Présbyter sepelívit noctu juxta sepúlchrum soróris et matris ad Palátium Liciniánum, ubi usque in præsens extat Ecclésia Deo, sanctæ Bibianæ nómine, dicáta : quam Urbánus Octávus instaurávit, sanctárum Bibiánæ, Demétriæ, et Dafrósæ corpóribus in ea repértis, et sub ara máxima collocátis.

℟. Afferéntur Regi, *p.* xciij.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 13. *f*

In illo témpore : dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc : Símile est regnum cœlórum thesáuro abscóndito in agro. Et réliqua.

Homilia sancti Gregórii Papæ.

Homilia 11, *in Evangelia.*

Cœlorum regnum, fratres charíssimi, idcirco terrénis rebus símile dicitur, ut ex his quæ ánimus novit, surgat ad incógnita quæ non novit : quátenus exémplo visibílium se ad invisibília rápiat, et per ea quæ usu dídicit, quasi confricátus incaléscat : ut per hoc, quod scit notum dilígere, discat et incógnita amáre. Ecce enim cœlórum regnum thesáuro abscóndito in agro comparátur : quem qui ínvenit homo abscóndit, et præ gáudio illius vadit, et vendit univérsa quæ habet, et emit agrum illum.

℟. Hæc est virgo sápiens, quam Dóminus vigilántem invénit, quæ accéptis lampádibus sumpsit secum óleum, * Et veniénte Dómino, introívit cum eo ad núptias. ℣. Média nocte clamor factus est : Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. Et veniénte.

Lectio viii.

Qua in re hoc quoque notándum est, quod invéntus thesáurus abscónditur, ut servétur, quia stúdium cœléstis desidérii a malígnis spíritibus custodíre non súfficit, qui hoc ab humánis láudibus non abscóndit. In præsénti étenim vita, quasi in via sumus, qua ad pátriam pérgimus. Malígni

autem spíritus iter nostrum quasi quidam latrúnculi óbsident. Deprædári ergo desiderat, qui thesáurum publice portat in via. Hoc autem dico, non ut próximi ópera nostra bona non vídeant, cùm scriptum sit : Vídeant ópera vestra bona, et glorificent Patrem vestrum, qui in cœlis est : sed ut per hoc, quod ágimus, laudes extérius non quærámus. Sic autem sit opus in público, quátenus inténtio máneat in occúlto : ut et de bono ópere próximis præbeámus exémplum, et tamen per intentiónem, qua Deo soli placére quærimus, semper optémus secrétum.

℟. Média nocte clamor factus est : * Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. ℣. Prudéntes vírgines aptáte vestras lámpades. Ecce. Glória Patri. Ecce.

LECTIO IX.

THESAURUS autem cœléste est desidérium : ager vero in quo thesáurus abscónditur, disciplina stúdii cœléstis. Quem profécto agrum vénditis ómnibus cómparat, qui voluptátibus carnis renúntians, cuncta sua terréna desidéria per disciplínæ cœléstis custódiam calcat : ut nihil jam, quod caro blanditur, libeat ; nihil, quod carnálem vitam trucídat, spíritus perhorréscat.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

In Laudibus fit Commemoratio Feriæ.

Vesperæ de S. Francisco Xaverio cum Commemoratione S. Bibianæ, et Feriæ.

DIE III DECEMBRIS.

IN FESTO

S. FRANCISCI XAVERII CONF.

Duplex.

Omnia de Communi Confessoris non Pontificis, p. lxviij, *præter sequentia.*

ORATIO.

DEUS, qui Indiárum Gentes beáti Francísci prædicatióne et miráculis Ecclésiæ tuæ aggregáre voluísti : concéde propítius ; ut cujus gloriósa mérita venerámur, virtútum quoque imitémur exémpla. Per Dóminum.

Deinde fit Commemoratio S. Bibianæ.

Ant. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Oratio, Deus ómnium, *ut supra,* p. 408.

Postea de Feria : quod et servatur per totum Adventum in Vesperis et Laudibus.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

FRANCISCUS in Xavério Diœcésis Pampelonénsis nobilibus paréntibus natus, Parísiis sancto Ignátio sese cómitem et discípulum junxit. Ipso magístro eo brevi devénit, ut in rerum divinárum contem-

platióne defíxus, a terra aliquándo sublímis elevarétur : quod illi sacrificánti coram pópulimultitúdine aliquóties evénit. Has ánimi delícias magnis sui córporis cruciátibus merebátur. Nam interdícto sibi, non cárnis solum et vini, sed panis quoque tritícei usu, vílibus cibis vesci sólitus, per bíduum subínde triduúmque omni prorsus alimento abstínuit. Férreis in se flagéllis ita sævilt, ut sæpe copióso cruóre difflúeret ; somnum brevíssimum, humi jacens, carpébat.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum : * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

Vitæ austeritáte ac sanctitáte Apóstolico múneri jam matúrus, cum Joánnes Tértius Lusitániæ Rex áliquot nascéntis Societátis viros a Paulo Tértio pro Indiis postulásset, sancti Ignátii hortátu, ab eódem Pontífice ad tantum opus cum Apostólici Núntii potestáte delígitur. Eo appúlsus, íllico variárum Géntium difficillimis et váriis linguis divinitus instrúctus appáruit. Quin eum quandóque único idiómate ad divérsas Gentes concionántem, unaquæque sua lingua loquéntem audívit. Provincias innúmeras pédibus semper, et sæpe nudis, peragrávit. Fidem Japóniæ, et sex áliis Regiónibus invéxit. Multa centéna hóminum millia ad Christum in Indiis convértit : magnósque príncipes, regésque complúres sacro Fonte expiávit. Et cum tam magna pro Deo ágeret, ea erat humilitáte, ut sancto Ignátio tunc præpósito suo, flexis génibus scriberet.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum : * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et ad portas.

Lectio vi.

Hunc dilatándi Evangélii ardórem, multitúdine, et excelléntia miraculórum Dóminus roborávit. Cæco visum réddidit. Tantum marinæ aquæ signo Crucis convértit in dulcem, quantum quingéntis vectóribus, qui siti adigebántur ad mortem, diu suffécit, qua in várias quoque regiónes asportáta, ægri plúrimi súbito curáti sunt. Plures mórtuos revocávit ad vitam ; inter quos prídie sepúltum érui jussum e túmulo suscitávit, duósque álios, dum efferréntur, apprehénsa eórum manu, paréntibus e féretro vivos restituit. Prophetiæ spíritu passim afflátus, plúrima et loco et témpore remotíssima enuntiávit. Demum in Sanciáno Sinárum ínsula die secúnda Decémbris óbiit plenus méritis, laboribúsque confectus. Demórtui cadá-

ver viva calce per multos menses bis óbrutum, sed pénitus incorrúptum, odóre et sánguine manávit; et ubi Málacam delátum est, pestem sævíssimam confestim extinxit. Dénique ubique terrárum novis, maximisque fulgéntem miráculis Gregórius Décimus Quintus Sanctis adscrípsit.

℟. Iste homo, *p.* lxxiv.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio vii. *Cap.* 16. a

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Eúntes in mundum univérsum, prædicáte Evangélium omni creatúræ. Et réliqua.

Homilia Sancti Gregórii Papæ.

Homilia 29. *in Evangelia, post initium.*

Potest omnis creatúræ nómine omnis nátio Géntium designári. Ante étenim dictum fúerat : In viam Géntium ne abiéritis; nunc autem dicitur, Prædicáte omni creatúræ : ut scilicet prius a Judæa Apostolórum repúlsa prædicátio, tunc nobis in adjutórium fieret, cum hanc illa ad damnatiónis suæ testimónium supérba repulísset. Sed cum discípulos ad prædicándum Véritas mittit, quid áliud in mundo facit, nisi grana séminis spargit? Et pauca grana mittit in sémine ut multárum méssium fruges recípiat ex nostra fide.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est : et de omni corde suo laudávit Dóminum : * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine quérela, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse intercédat.

Lectio viii.

Neque étenim in univérso mundo tanta fidélium messis exúrgeret, si de manu Dómini super rationálem terram illa elécta grana prædicántium non venírent. Séquitur : Qui crediderit, et baptizátus fúerit, salvus erit : qui vero non crediderit, condemnábitur. Fortásse unusquísque apud semetípsum dicat : Ego jam crédidi, salvus ero. Verum dicit, si fidem opéribus tenet. Vera étenim fides est, quæ in hoc quod verbis dicit, móribus non contradícit. Hinc est enim quod de quibúsdam falsis fidélibus Paulus dicit : Qui confiténtur se nosse Deum, factis autem negant.

℟. Sint lumbi vestri præcincti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris : * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et vos. Glória Patri. Et vos.

Lectio ix.

Signa autem eos, qui credíturi sunt, hæc sequéntur :

in nómine meo dæmónia ejícient, linguis loquéntur novis, serpéntes tollent; et si mortíferum quid bíberint, non eis nocébit; super ægros manus impónent, et bene habébunt. Numquidnam, fratres mei, quia ista signa non fácitis, minime créditis? Sed hæc necessária in exórdio Ecclésiæ fuérunt. Ut enim ad fidem créscret multitúdo credéntium, miráculis fúerat nutriénda. Quia et nos, cum arbústa plantámus, támdiu eis aquam infúndimus, quoúsque ea in terra jam coaluísse videámus: et si semel radícem fixerint, irrigátio cessábit. Hinc est enim quod Paulus dicit: Linguæ in signum sunt, non fidélibus, sed infidélibus.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

In Laudibus, fit Commemoratio Feriæ.

Vesperæ a Capitulo de sequenti, cum Commemoratione præcedentis, Feriæ, et sanctæ Barbaræ, Virg. et Mart.

DIE IV. DECEMBRIS.

IN FESTO

S. PETRI CHRYSOLOGI

Episc. Confessoris, et Ecclesiæ Doctoris.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pontif., xlix, *præter sequentia.*

In Hymno, Iste Confessor, *mutatur tertius versus.*

Ad Magníficat, in utrísque Vesperis, Ant. t. 2. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Petre, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

Oratio.

Deus, qui beátum Petrum Chrysólogum, Doctórem egrégium, divínitus præmonstrátum ad regéndam, et instruéndam Ecclésiam tuam éligi voluísti: præsta quæsumus; ut quem doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis. Per Dóminum.

Deinde fit Commemoratio præcedentis.

Ant. Hic vir despíciens mundum, et terréna, triúmphans, divítias cœlo cóndidit ore, manu.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio, Deus, qui Indiarum, *p.* 410.

Postea Feriæ Adventus.

Postremo S. Barbaræ Virg. et Mart.

Ant. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti: concéde propítius; ut qui beátæ Bárbaræ vírginis et mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Epistola ad Timotheum, Fidélis sermo, *de Communi Confessoris Pontificis, primo loco,* p. lij.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

PETRUS, qui ob áuream ejus eloquéntiam Chrysólogi cognómen adéptus est, Foro Cornélii Æmilia honéstis paréntibus natus, a prima ætáte ánimum ad Religiónem adjiciens, Cornélio Románo, tunc ejusdem urbis Corneliénsis Episcopo, óperam dedit; a quo étiam sciéntia, et vitæ sanctitáte cum brevi profecísset, Diáconus creátus est. Postmodum cóntigit, ut Ravennátes ob mortem Archipræsulis sui álium (ut moris erat) ab eis eléctum Romam ad sanctum Sixtum Papam Tértium pro confirmatióne miserint una cum Legátis suis, et cum prædícto Cornélio, qui eúmdem Levitam secum perdúxit. Interim sanctus Petrus Apóstolus, et Martyr Apollináris Summo Pontifici in somnis apparuérunt, mediúmque habéntes hunc júvenem, jussérunt, ut illum et non álium, in Archiepíscopum Ravénnæ creáret. Hinc Póntifex, mox ut vidit Petrum, cognóvit eum a Dómino Deo præeléctum : proptérea rejécto illo, quem ipsi offerébant, hunc solum, anno Christi quadringentésimo trigésimo tértio, illi Metropolitánæ præfécit Ecclésiæ. Quod cum Legáti Ravennaténses ægre ferrent, audíta visióne, Divínæ voluntáti libénter acquiescéntes, novum Archiepíscopum máxima cum reveréntia suscepérunt.

℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum : * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil proficiet inimicus in eo, et filius iniquitátis non nocébit ei. Manus enim.

LECTIO V.

PETRUS ígitur, licet invítus, in Archipræsulem consecrátus, Ravénnam dedúcitur; ubi a Valentiniáno Imperatóre, et Galla Placídia ejus matre, ac ab univérso pópulo máxima lætítia excéptus est. Et ille ab eis id unum pétere dixit, ut quando tantum óneris pro ipsórum salúte subíre non recusávit, studérent ipsi mónitis suis obtemperáre, Divinísque præcéptis non obsístere. Duórum sanctórum tunc ibi defunctórum córpora, óptimis unguéntis condita sepelívit, Barbatiáni vidélicet presbyteri, et Germáni Antisiodorénsis Episcopi : cujus étiam cucúllum, et cilícium sibi vendicávit in hæreditátem. Projéctum, et Marcellínum in Episcopos ordinávit. In classe fontem extrúxit magnitúdinis vere admirábilis; et templa quædam magnífica ædificávit tum beáto Andréæ Apóstolo, tum áliis Sanctis. Ludos ab homínibus personátis cum vá-

riis saltatiónibus Kaléndis Januárii fieri sólitos concióne cohibuit acérrima : ubi inter ália illud præcláre dixit : Qui jocári volúerit cum diábolo, non póterit gaudére cum Christo. Jussu sancti Leónis Papæ Primi scripsit póstea ad Chalcedonénse Concílium advérsus hæresim Euthychétis. Respóndit prætérea ad Eúthychen ipsum et ália epístola, quæ eídem Concilio in novis editiónibus præfixa, et in Annáles Ecclesiásticos reláta fuit.

℟. Pósui adjutórium super potentem, et exaltávi eléctum de plebe mea : * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus enim.

Lectio vi.

Dum públice sermónes habéret ad pópulum, ádeo véhemens erat in dicéndo, ut præ nímio ardóre vox illi interdum defécerit : sicut cóntigit in concióne mulieris Hæmorrhoíssæ. Unde Ravennátes commóti, tot lácrymis, clamóribus, et oratiónibus locum replevérunt, ut póstea ipse grátias ágeret Deo, quod in lucrum amóris vérterit damnum ejúsdem sermónis. Cum tandem annos circiter decem et octo eam Ecclésiam sanctíssime rexísset, labórum suórum finem adésse divinitus prænóscens, in pátriam se cóntulit. Ubi sancti Cassiáni templum ingréssus, magnum diadéma aureum, gemmis distinctum pretiosíssimis, ófferens, super Altáre majus pósuit, nec non áureum cratérem, et pátenam argénteam, quam tum rábidi canis morsus, tum febres sanáre sæpius expértum est, aqua inde demíssa. Ex tunc Ravennátes, qui eúmdem secúti fúerant, dimísit, ádmonens, ut in eligéndo óptimo Pastóre invigilárent atténte. Mox Deum humíliter precátus, et sanctum Cassiánum Patrónum, ut benígne ánimam ejus exciperet, tértio Nonas Decémbris plácide ex hac vita migrávit, anno Dómini circiter quadringentésimo quinquagésimo. Sacrum illius corpus commúni totíus civitátis fletu, ac pietáte, prope corpus ejúsdem sancti Cassiáni honorífice cónditum nostris étiam tempóribus religióse cólitur : cujus tamen brachium, auro, et gemmis ornátum, Ravénnam delátum in Ursiána æde venerátur.

℟. Iste est, *p.* lvj.

IN III NOCTURNO.

Homilia S. Augustini Episcopi in Evangelium, Vos estis sal terræ, *ut in Communi Doctorum,* p. lxvj.

AD LAUDES.

Fit Commemoratio Feriæ, et S. Barbaræ Virg. et Martyris.

Ant. Símile est regnum cœlórum hómini negotiatóri quærénti bonas margaritas : invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et comparávit eam,

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedixit te Deus in ætérnum.

Oratio, Deus, qui inter cétera, *ut supra*, p. 413.

AD II VESPERAS.

Fit Commemoratio Feriæ, et S. Sabbæ Abbatis, ut infra.

DIE V DECEMBRIS.

S. SABBÆ ABBATIS

COMMEMMORATIO.

AD VESPERAS.

Ant. Simílabo eum viro sapiénti, qui ædificávit domum suam supra petram.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

ORATIO.

INTERCÉSSIO nos, quæsumus Dómine, beati Sabbæ Abbátis comméndet: ut quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum.

AD LAUDES.

Ant. Euge serve bone, et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constituam, intra in gáudium Dómini tui.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio, Intercéssio nos, *ut supra.*

DIE VI DECEMBRIS.

IN FESTO

S. NICOLAI EPISCOPI

ET CONFESSORIS.

Duplex.

Omnia dicuntur de Communi Confessoris Pontificis, p. xlij, *exceptis his, quæ hic sunt propria.*

ORATIO.

DEUS, qui beátum Nicoláum Pontíficem innúmeris decorásti miráculis: tribue quæsumus; ut ejus méritis et précibus, a gehénnæ incéndiis liberémur. Per Dóminum.

Deinde fit Commemoratio Feriæ.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

NICOLAUM, illústri loco Pátaræ in Lycia natum, paréntes a Deo précibus impetrárunt. Cujus viri sánctitas, quanta futúra esset, jam ab incunábulis appáruit. Nam infans, cùm réliquos dies lac nutrícis frequens súgeret, quarta et sexta féria semel dumtáxat, idque vésperi sugébat: quam jejúnii consuetúdinem in réliqua vita semper ténuit. Adoléscens paréntibus orbátus, facultátes suas paupéribus distribuit. Cujus illud insígne est Christiánæ benignitátis exémplum: quod, cum ejus civis egens tres filias jam núbiles in matrimónio collocáre non posset, earúmque pudicitiam prostitúere cogitáret, re cógnita, Nicoláus noctu per fenéstram tantum pecúniæ in ejus domum injécit, quantum unius vírginis dotí sátis esset: quod cum iterum et tértio fecísset, tres illæ vír-

gines honéstis viris in matrimónium datæ sunt.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil proficiet inimícus in eo, et filius iniquitátis non nocébit ei. Manus enim.

Lectio v.

Cum vero se totum Deo dedisset, in Palæstinam profectus est, ut loca sancta víseret, et præsens venerarétur. Qua in peregrinatióne navem conscéndens seréno cœlo, et tranquillo mari, horribilem nautis tempestátem prædixit: moxque ortam, cum essent omnes in summo perículo, orans mirabiliter sedávit. Unde cum domum revérsus singuláris sanctitátis ómnibus documénta præbéret, Dei admónitu Myram, quæ Lyciæ métropolis erat, venit: quo témpore ejus urbis Episcopo mórtuo, provinciáles Episcopi de successóre deligéndo consultábant. Itaque in ea deliberatióne divínitus admóniti sunt, ut eum eligerent, qui postridie mane primus in Ecclésiam ingrederétur, Nicoláus nómine. Qua observatióne adhíbita, in Ecclésiæ jánua deprehénsus est Nicoláus, et summo ómnium consénsu Myræ Episcopus creátur. In Episcopátu castitátem, quam semper colúerat, gravitátem, oratiónis assiduitátem, vigílias, abstinéntiam, liberalitátem, et hospitalitátem, in adhortándo mansuetúdinem, in reprehendéndo severitátem, perpétuo adhíbuit.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum: óleo sancto meo unxi eum. Manus enim.

Lectio vi.

Viduis et órphanis pecúnia, consílio, ópera non défuit: oppréssos ádeo sublevávit, ut étiam tres Tribúnos, per calúmniam a Constantino Augústo condemnátos, qui se propter famam ejus miraculórum oratiónibus longíssime absénti commendárant, adhuc vivens, cum Imperatóri mináciter eum terrens apparuísset, liberáverit. Cum vero contra edictum Diocletiáni et Maximiáni Christiánæ fidei veritátem Myræ prædicáret, ab Imperatórum satellítibus comprehénsus, et longíssime abdúctus, in cárcerem conjectus est: ubi fuit usque ad Constantínum Imperatórem: cujus jussu ex custódia eréptus, Myram rédiit. Mox ad Nicænum Concílium se cóntulit: ubi cum trecéntis illis decem et octo Pátribus Ariánam hæresim condemnávit. Indè revérsus ad Episcopátum, non ita multo post, instánte morte suspíciens in cœlum cum Angelos sibi occurréntes intuerétur, illo Psalmo pronuntiato, In te Dómine spe-

rávi, usque ad eum locum: In manus tuas commendo spíritum meum, in cœléstem pátriam migrávit. Ejus corpus Bárium in Apúlia translátum, ibídem summa celebritáte ac veneratióne cólitur.

℟. Iste est, *p.* lvj.

IN III NOCTURNO.

Homilia sancti Gregorii Papæ in Evangelium, Homo péregre proficíscens, *ut in Communi Confessoris Pontificis, primo loco,* p. lvij.

AD VESPERAS.

Ant. Ecce sacerdos magnus; *et Psalmi ut in secundis Vesperis de Communi Confessoris Pontificis,* p. lx.

A Capitulo de S. Ambrosio, cum Commemoratione S. Nicolai, et Feriæ.

DIE VII DECEMBRIS.

IN FESTO

S. AMBROSII EPISCOPI,

CONF. ET ECCLESIÆ DOCTORIS.

Duplex.

A Capitulo de Communi Confessoris Pontificis. p. xlix.

In Hymno Iste Confessor, *mutatur tertius versus.*

Ad Magnif. Ant. t. 2. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Ambrósi, divinæ legis amátor, deprecáre pro nobis Filium Dei.

ORATIO.

DEUS, qui pópulo tuo ætérnæ salútis beátum Ambrósium ministrum tribuísti: præsta quæsumus; ut quem doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis. Per Dóminum.

Deinde fit Commemoratio S. Nicolai, nisi transferatur.

Ant. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum, et ad portas paradísi coronávit eum.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio, Deus, qui beátum Nicoláum, *ut supra,* p. 416.

Postea de Feria.

AD MATUTINUM

Et alias Horas, omnia de Communi Confessoris Pontificis, p. l.

IN I NOCTURNO.

Lectiones, Fidélis sermo, *de Communi Confessoris Pontificis,* p. lij.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

AMBROSIUS Episcopus Mediolanénsis, Ambrósii civis Románi, filius, patre Gálliæ Præfécto natus est. In hujus infántis ore exámen apum consedisse dicitur: quæ res divínam viri eloquéntiam præmonstrábat. Romæ liberálibus disciplínis eruditus est. Post a Probo præfécto, Ligúriæ et Æmiliæ præpósitus: unde póstea ejúsdem Probi jussu cum potestáte Mediolánum venit: ubi mórtuo Auxéntio Ariáno Episcopo, pópulus de successóre deligéndo dissidébat. Quare Ambrósius, pro officii sui múnere Ecclésiam ingréssus, ut commótam seditió-

nem sedáret, cum multa de quiéte et tranquillitáte reipúblicæ præcláre dixísset, derepénte púero Ambrósium Epíscopum exclamánte, univérsi pópuli vox erúpit, Ambrósium Episcopum deposcéntis.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil proficiet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus enim.

Lectio v.

Recusante illo, et eórum précibus resisténte, ardens pópuli stúdium ad Valentiniánum Imperatórem delátum est; cúi gratíssimum fuit, a se deléctos júdices ad sacerdótium postulári. Fuit id étiam Probo præfécto jucúndum, qui Ambrósio proficiscénti quasi divínans dixerat: Vade, age non ut judex, sed ut Episcopus. Itaque cum ad pópuli desidérium Imperatóris volúntas accéderet, Ambrósius baptizátus (erat enim catechúmenus) sacrísque initiátus, ac servátis ómnibus ex instituto Ecclesiæ Ordinum grádibus, octávo die, qui fuit séptimo Idus Decémbris, Episcopále onus suscépit. Factus Episcopus, Cathólicam Fidem et disciplínam Ecclesiásticam acérrime deféndit: multósque Ariános, et álios hæréticos ad fídei veritátem convértit, in quibus clarissimum Ecclésiæ lumen sanctum Augustínum Jesu Christo péperit.

℟. Posui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum: óleo sancto meo unxi eum. Manus enim.

Lectio vi.

Gratiano Imperatóre occíso, ad Máximum ejus interfectórem legátus íterum profectus est: eóque pœniténtiam ágere recusánte, se ab ejus communióne semóvit. Theodósium Imperatórem propter cædem Thessalonicæ factam, ingréssu Ecclésiæ prohíbuit. Cui, cum ille David quoque regem adúlterum, et homicídam fuísse dixísset, respóndit Ambrósius: Qui secútus es errántem, séquere pœniténtem. Quare Theodósius sibi ab eo impósitam públicam pœniténtiam humiliter egit. Ergo sanctus Episcopus pro Ecclésia Dei máximis labóribus curisque perfúnctis, multis libris étiam egrégie conscríptis, ántequam in morbum incideret, mortis suæ diem prædixit. Ad quem ægrótum Honorátus Vercellénsis Episcopus, Dei voce ter admónitus, accúrrit, eique sanctum Dómini corpus præbuit: quo ille sumpto, conformátis in Crucis similitúdinem mánibus, orans, ánimam Deo réddidit pridie Nonas Aprílis, anno post Christum natum trecentésimo nonagésimo séptimo.

℟. Iste est, p. lvj.

IN III NOCTURNO.

Legitur Homilia sancti Augustini Episcopi in Evangelium, Vos estis sal terræ, *de Communi Doctorum*, p. lxvj.

Vesperæ de Conceptione, cum Commemorat. sancti Ambrosii, et Feriæ.

DIE VIII DECEMBRIS.

IN FESTO

CONCEPTIONIS B. M. V.

Duplex.

AD VESPERAS.

Ant. Conceptio gloriósæ, *um reliquis de Laudibus*, p. 424.

Psalmi, Capitulum et Hymnus ut in Festis B. M. V. per annum, p. cxxxviij.

℣. Concéptio est hódie sanctæ Maríæ vírginis. ℟. Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Ad Magnif. Ant. t. 1. *r* Gloriósæ vírginis Maríæ Conceptiónem dignissimam recolámus, quæ et genitrícis dignitátem obtínuit, et virgináles pudicítiam non amísit.

ORATIO.

FAMULIS tuis, quæsumus Domine, cœléstis grátiæ munus impertíre: ut quibus beátæ Vírginis partus éxtitit salútis exórdium; Conceptiónis ejus votíva solémnitas, pacis tríbuat increméntum. Per Dóminum.

Deinde fit Commemoratio sancti Ambrosii.

Ant. O Doctor óptime, Eccléstæ sanctæ lumen, beáte Ambrósi, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Filium Dei.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio, Deus, qui pópulo, *ut supra*, p. 418.

Postea de Feria occurrente.

Ad Completorium, et alias Horas, in fine omnium Hymnorum, etiam in Festis et Dominicis infra Octavam occurrentibus, præterquam in Hymno, Ave maris stella, *dicitur*:

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine.

Quod semper servatur, quando fit Officium de sancta Maria.

AD MATUTINUM.

Invitat. Conceptiónem vírginis Maríæ celebrémus: * Christum ejus Filium adorémus Dóminum.

Psalm. Venite, exultémus, *p.* 2.

Hymnus, Ant., Psalmi et ℣℣. *Nocturnorum ut in Festis B. M. V.* p. cxl.

IN I NOCTURNO.

De libro Ecclesiástici.

LECTIO I. *Cap.* 24.

EGO ex ore Altíssimi prodívi, primogénita ante omnem creatúram: Ego feci in cœlis ut orirétur lumen indeficiens, et sicut nébula texi omnem terram: Ego in altíssimis habitávi, et thronus meus in colúmna núbis. Gyrum cœli circuívi sola, et profúndum abyssi penetrávi, in flúctibus maris ambulávi, et in omni terra steti: et in omni popu-

ló, et in omni gente primátum hábui : et ómnium excellén-tium et humílium córda virtúte calcávi : et in his ómnibus réquiem quæsívi, et in hæreditáte Dómini morábor. Tunc præcépit, et dixit mihi Creátor ómnium : et qui creávit me, requiévit in tabernáculo meo, et dixit mihi : In Jacob inhábita, et in Israel hæreditáre, et in eléctis meis mitte radices.

℟. Hódie concépta est beáta virgo María ex progénie David : * Per quam salus mundi credéntibus appáruit, cujus vita gloriósa lucem dedit sæculo. ℣. Conceptiónem beátæ Maríæ vírginis cum gáudio celebrémus. Per quam.

Lectio II.

Ab initio, et ante sæcula creáta sum, et usque ad futúrum sæculum non désinam, et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi. Et sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta similiter requiévi, et in Jerúsalem pótestas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei hæréditas illius, et in plenitúdine sanctórum deténtio mea. Quasi cedrus exaltáta sum in Líbano, et quasi cypréssus in monte Sion; quasi palma exaltáta sum in Cades, et quasi plantátio rosæ in Jéricho : quasi oliva speciósa in campis, et quasi plátanus exaltáta sum juxta aquam in platéis. Sicut cinnamómum et bálsamum aromatízans odórem dedi : quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris : et quasi storax, et gálbanus, et úngula, et gutta, et quasi Líbanus non incísus vaporávi habitatiónem meam, et quasi bálsamum non mistum odor meus.

℟. Beatíssimæ vírginis Maríæ Conceptiónem devotíssime celebrémus ; * Ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Cum jucunditáte Conceptiónem beátæ Maríæ vírginis devotíssime celebrémus. Ut ipsa.

Lectio III.

Ego quasi terebínthus exténdi ramos meos, et rami mei honóris et grátiæ. Ego quasi vitis fructificávi suavitátem odóris, et flores mei fructus honóris, et honestátis. Ego mater pulchræ dilectiónis, et timóris, et agnitiónis, et sanctæ spei. In me grátia omnis viæ et veritátis, in me omnis spes vitæ et virtútis. Transíte ad me omnes qui concupíscitis me, et a generatiónibus meis implémini : Spíritus enim meus super mel dulcis, et hæréditas mea super mel et favum : Memória mea in generatiónes sæculórum. Qui edunt me, adhuc esúrient : et qui bibunt me, adhuc sitient. Qui audit me, non confundétur : et qui operántur in me, non peccábunt. Qui elúcidant me, vitam ætérnam habébunt.

℟. Glorióſæ vírginis Maríæ Conceptiónem digníssimam recólamus, * Cujus Dóminus humilitátem respéxit, quæ Angelo nuntiánte concépit Salvatórem mundi. ℣. Beatíssimæ vírginis Maríæ Conceptiónem devotíssime celebrémus. Cujus. Glória Patri. Cujus.

IN II NOCTURNO.

Ex libro sancti Ambrósii Epícopi de Vírgínibus.

LECTIO IV.

Lib. 2. sub initium.

SIT vobis tamquam in imágine descripta virgínitas, vítaque beátæ Maríæ, de qua velut in spéculo refúlget spécies castitátis, et forma virtútis. Hinc sumátis licet exémpla vivéndi, ubi tamquam in exemplári magistéria expréssa probitátis, quid corrígere, quid effúgere, quid tenére debeátis, osténdunt. Primus discéndi ardor nobílitas est magístri. Quid nobílius Dei matre? Quid splendídius ea, quam splendor elégit? Quid cástius ea, quæ corpus síne córporis contagióne generávit?

℟. Concéptio glorióſæ vírginis Maríæ ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David, * Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Eccléſias. ℣. Hódie concépta est beáta vírgo María ex progénie. David. Cujus vita.

LECTIO V.

NAM de céteris ejus virtútibus quid loquar? Virgo erat non solum córpore, sed étiam mente, quæ nullo doli ámbitu sincérum adulteráret affféctum. Corde húmilis, verbis gravis, ánimo prudens, loquéndi párcior, legéndi studiósior, non in incérto divitiárum, sed in prece páuperis spem repónens: inténta óperi, verecúnda sermóne, árbitrum mentis sólita non hóminem, sed Deum quærere: nullum lædere, bene velle ómnibus, assúrgere majóribus natu, æquálibus non invidére, fúgere jactántiam, ratiónem sequi, amáre virtútem.

℟. Cum jucunditáte Conceptiónem beátæ Maríæ celebrémus: * Ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Corde et ánimo Christo canámus glóriam, in hac sacra solemnitáte præcélsæ genitrícis Dei Maríæ. Ut ipsa.

LECTIO VI.

QUANDO ista vel vultu læsit paréntes? quando dissénsit à propínquis? quando fastidívit húmilem? quando derísit débilem? quando vitávit ínopem? Eos solos sólita cætus virórum invísere, quos misericórdia non erubésceret, neque præteríret verecúndia. Nihil torvum in óculis, nihil in verbis procax, nihil in actu inverecúndum. Non gestus fráctior, non incéssus solútior, non vox petulántior: ut ipsa córporis spécies simulácrum fúerit mentis, figúra probitátis.

℟. Concéptio tua, Dei génitrix Virgo, gáudium annun-

tiávit univérso mundo : * Ex te enim ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster : * Qui solvens maledictiónem, dedit benedictiónem : et confúndens mortem, donávit nobis vitam sempitérnam. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Ex te. Glória Patri. Qui solvens.

IN III NOCTURNO.

Lectio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio VII. *Cap.* 1.

Liber generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homilia sancti Augustíni Episcopi.

Lib. 2. *de Consens. Evang. c.* 1.

Matthæus Evangelista sic orsus est : Liber generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Quo exórdio suo satis osténdit, generatiónem Christi secúndum carnem se suscepísse narrándam. Secúndum hanc enim Christus filius hóminis est : quod étiam se ipse sæpíssime appéllat, comméndans nobis quid misericórditer dignátus sit esse pro nobis. Nam illa supérna et ætérna generátio, secúndum quam Filius Dei unigénitus est ante omnem creatúram, quia ómnia per ipsum facta sunt, ita ineffábilis est, ut de illa dictum a Prophéta intelligátur : Generatiónem ejus quis enarrábit ?

℟. Beátam me dicent omnes generatiónes : * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. Quia fecit.

Bened. Cujus festum cólimus, ipsa Virgo vírginum.

Lectio VIII.

Exequatur ergo humánam generatiónem Christi Matthæus, ab Abraham generatóres commémorans, quos perdúcit ad Joseph virum Maríæ, de qua natus est Jesus. Neque enim fas erat, ut ob hoc eum a conjúgio Maríæ separándum putáret, quod non ex ejus concúbitu, sed virgo péperit Christum. Hoc enim exemplo magnífice insinuátur fidélibus conjugátis, étiam serváta pari consénsu continéntia, posse permanére, vocaríque conjúgium, non permíxto córporis sexu : sed custodíto mentis afféctu : præsértim quia nasci eis étiam filius pótuit sine ullo compléxu carnáli, qui propter solos gignéndos fílios adhibéndus est.

℟. Felix namque es sacra virgo María, et omni laude digníssima : * Quia ex te ortus est sol justítiæ, * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu : séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam Conceptiónem. Quia ex te. Glória Patri. Christus.

LECTIO IX.

CUM autem evidénter dicat Apóstolus Paulus ex sémine David secúndum carnem Christum; ipsam quoque Maríam de stirpe David áliquam consanguinitátem duxísse, dubitáre útique non debémus. Cujus féminæ quóniam nec sacerdotále genus tacétur, insinuánte Luca, quod cognáta ejus esset Elisabeth, quam dicit de filiábus Aaron, firmissimeí tenéndum est, carnem Christi ex utróque génere propagátam, et regum scilicet, et sacerdótum, in quibus persónis apud illum pópulum Hebræórum étiam mystica únctio figurabátur, id est, chrisma, unde Christi nomen elúcet, tanto ante étiam ista evidentíssima significatióne prænuntiátum.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES
ET PER HORAS.

Ant. t. 8. Concéptio gloriósæ * virgínis Maríæ, ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis, p.* 17.

Ant. t. 7. Concéptio est hódie * sanctæ Maríæ vírginis, cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Ant. t. 6. Regáli ex progénie * María exórta refúlget: cujus précibus nos adjuvári mente et spíritu devotíssime póscimus.

Ant. t. 8. Corde et ánimo * Christo canámus glóriam, in hac sacra solemnitáte præcélsæ genitrícis Dei Maríæ.

Ant. t. 7. Cum jucunditáte * Conceptiónem beátæ Maríæ celebrémus, ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum.

CAPITULUM. *Eccli.* 24. *b*

AB initio, et ante sæcula creáta sum, et usque ad futúrum sæculum non désinam, et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi.

Hymnus, O gloriósa Vírginum, *ut infra*, p. cxlix.

℣. Concéptio est hódie sanctæ Maríæ vírginis. ℟. Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Ad Bened. Ant. t. 8. Conceptiónem * hodiérnam perpétuæ Vírginis genitrícis Dei Maríæ solémniter celebrémus, qua celsitúdo throni processit, allelúia.

ORATIO.

FAMULIS tuis, quæsumus Dómine, cœléstis grátiæ munus impertíre: ut quibus beátæ Vírginis partus éxtitit salútis exórdium; Conceptiónis ejus votíva solémnitas, pacis tribuat increméntum. Per Dóminum.

Deinde fit Comm. Feriæ.

AD PRIMAM.

In ℟ *brevi dicitur* ℣. Qui natus es de María vírgine.

Et sic dicitur per totam Octavam, etiam in Festis et Dominica infra Octavam occurrentibus. Quod semper servatur, quando fit de B. Virgine.

AD TERTIAM.

Ant. Concéptio est hodie.

Capitulum. Ab inítio, *ut supra, ad Laudes.*

℟. *br.* Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie. ℣. Intende, próspere procéde, et regna. Et pulchritúdine. Glória Patri. Spécie tua.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

AD SEXTAM.

Ant. Regáli ex progénie.

CAPITULUM. *Eccli.* 24. *b*

ET sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta similiter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei hæréditas illíus, et in plenitúdine sanctórum deténtio mea.

℟. *br.* Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

AD NONAM.

Ant. Cum jucunditáte.

CAPITULUM. *Eccli.* 24. *b*

IN platéis sicut cinnamómum et bálsamum aromatizans odórem dedi : quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris.

℟. *br.* Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et præelégit. Glória Patri. Elégit.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

AD II VESPERAS.

Omnia ut in primis, p. 420.

Ad Magnif. Ant. t. 1. Concéptio tua,* Dei génitrix Virgo, gáudium a nuntiávit univérso mundo : ex te enim ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster : qui solvens maledictiónem, dedit benedictiónem : et confúndens mortem donávit nobis vitam sempitérnam.

Et fit Commemoratio Feriæ.

DIE IX DECEMBRIS.

SECUNDA DIE INFRA OCTAVAM

CONCEPTIONIS B. M. V.

Omnia dicuntur per Octavam, ut in ipso Festo, exceptis Lectionibus quæ dicuntur, ut hic infra assignantur.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

De Sermóne sancti Augustíni Epíscopi.

LECTIO IV.

Serm. 18. *de Sanctis, in medio.*

EXULTAT Maria, et matrem se læta mirátur, et de Spíritu sancto se peperísse gaudet : nec quia péperit innúpta, terrétur, sed quia genúerit, cum exultatióne mirátur. O fémina super féminas benedícta, quæ virum omnino non novit, et virum suo útero circúmdedit ! Circúmdat virum Maria Angelo fidem dando, quia Heva pérdidit virum, serpénti consen-

tiéndo. O felix obediéntia, o insígnis grátia : quæ dum fidem humiliter dedit, cœli in se opificem corporávit ! Hinc proméruit glóriam, quam ipsa póstmodum hausit. Ecce, ait, ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.

℟. Conceptio gloriósæ, *p.* 422.

LECTIO V.

O BEATA María, quis tibi dignè váleat jura gratiárum, ac laudum præcónia repéndere, quæ singulári tuo assénsu mundo succurrísti pérdito ? Quas tibi laudes fragilitas humáni géneris persólvat, quæ solo tuo commércio recuperándi áditum invénit ? Accipe itaque quascúmque exíles, quáscumque méritis tuis ímpares gratiárum actiónes : et cum suscéperis vota, culpas nostras orándo excúsa. Admitte nostras preces intra sacrárium exauditiónis, et repórta nobis antídotum reconciliatiónis.

℟. Cum jucunditáte. *p.* 422.

LECTIO VI.

SIT per te excusábile quod per te ingérimus : fiat impetrábile quod fida mente póscimus. Accipe quod offérimus, redóna quod rogámus, excúsa quod timémus : quia tu es spes única peccatórum, per te sperámus véniam delictórum et in te beatíssima nostrórum est expectátio præmiórum. Sancta María succúrre míseris, juva pusillánimes, réfove flébiles, ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu : séntiant omnes tuum juvámen, quícúmque célebrant tuam sánctam Conceptiónem.

℟. Concéptio tua, *p.* 423.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO VII. *Cap.* 1.

LIBER generatiónis Jesu Christi fílii David, fílii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. *Comment. in Matth. in initio.*

IN Isaía légimus : Generatiónem ejus quis enarrábit? Non ergo putémus Evangelistam Prophétæ esse contrárium, ut, quod ille impossíbile dixit effátu, hic narráre incípiat : quia ibi de generatióne divinitátis, hic de incarnatióne est dictum. A carnálibus autem cœpit, ut per hóminem Deum discere incipiámus. Fílii David, fílii Abraham. Ordo præpósterus, sed necessário commutátus. Si enim primum posuísset Abraham, et póstea David, rursus ei repeténdus fúerat Abraham, ut generatiónis séries texerétur.

℟. Beátam me dicent, *p.* 423.

LECTIO VIII.

IDEO autem céteris prætermíssis, horum fílium nun-

cupávit : quia ad hos tantum facta est de Christo repromissio. Ad Abraham : In sémine, inquit, tuo benedicéntur omnes Gentes : quod est Christus. Ad David : De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. Judas autem génuit Phares et Zaram de Thamar. Notándum, in genealogia Salvatóris nullam sanctarum assúmi mulierum, sed eas quas Scriptúra reprehéndit : ut qui propter peccatóres vénerat, de peccatóribus nascens, ómnium peccáta deléret. Undè et in consequéntibus Ruth Moabitis pónitur, et Bethsabée uxor Uriæ.

℟. Felix namque, *p.* 423.

LECTIO IX.

JACOB autem génuit Joseph. Hunc locum objécit nobis Juliánus Augústus de dissonántia Evangelistárum, cur Evangelista Matthæus Joseph dixerit fílium Jacob, et Lucas eum fílium appellárit Heli : non intélligens consuetúdinem Scripturárum, quod alter secúndum natúram, alter secúndum legem ei pater sit. Scimus enim hoc per Moysen Deo jubénte præcéptum, ut si frater aut propinquus absque liberis mórtuus fúerit, álius accípiat uxórem ad suscitándum semen fratris vel propinqui sui. Joseph virum Mariæ. Cum virum audieris, suspício tibi non súbeat nuptárum : sed recordáre consuetúdinis Scripturárum, quod sponsi viri, et sponsæ vocéntur uxóres.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES.

Fit Commemoratio Feriæ, cui in Vesperis additur Commemoratio S. Melchiadis Papæ et Martyris.

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit : fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

ORATIO.

INFIRMITATEM nostram réspice omnípotens Deus : et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti Melchiadis mártyris tui atque Pontificis intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

DIE X DECEMBRIS.

TERTIA DIE INFRA OCTAVAM CONCEPTIONIS B. M. V.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

LECTIO IV.

Serm. in cap. 12. *Apocalypsis.* NOVUM fecit Dóminus super terram, ut múlier circúmdaret virum, nec álium quam Christum : de quo dicitur : Ecce vir, Oriens nomen ejus. Novum quoque fecit in cœlo, ut múlier sole apparéret ami-

cta. Dénique et coronávit eum, et vicíssim ab eo méruit coronári. Egredímini fíliæ Sion, et vidéte regem Salomónem in diadémate, quo coronávit eum mater sua. Verum hoc álias. Interim sanè ingredímini magis, et vidéte Regínam in diadémate, quo coronávit eam Fílius suus. In cápite, inquit, ejus coróna stellárum duódecim.

℣. Concéptio gloriósæ, *p.* 422.

LECTIO V.

DIGNUM plane stellis coronári caput, quod et ipsis longe clárius micans, ornet eas pótius, quàm ornétur ab eis. Quidni corónent sídera, quam sol vestit? Sicut dies verni circúmdabant eam flores rosárum, et lília convállium. Nimírum læva sponsi sub cápite ejus, et jam déxtera illíus amplexátur eam. Quis illas æstímet gemmas, quis stellas nóminet, quibus Maríæ régium diadéma compáctum est?

℣. Cum jucunditáte, *p.* 422.

LECTIO VI.

QUID ergo sidérium micat in generatióne Maríæ, plane quod ex régibus orta, quod ex sémine Abrahæ, quod generósa ex stirpe David. Si id parum vidétur, adde, quod generatióni illi ob singuláre privilégium sanctitátis divínitus nóscitur esse concéssa, quod longe ante eísdem pátribus cœlitus repromíssa, quod mysticis præfiguráta miráculis, quod oráculis prænuntiáta prophéticis. Hanc enim sacerdotális virga, dum sine radice flóruit: hanc Gedeónis vellus, dum in médio siccæ áreæ mánduit: hanc in Ezechiélis visióne orientális porta, quæ nulli umquam pátuit, præsignábat.

℣. Concéptio tua, *p.* 423.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO VII. *Cap.* 1.

LIBER generatiónis Jesu Christi fílii David, fílii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

De Homília sancti Hilárii Epíscopi.

Comment. in Matth. cap. 1.

NON refert quis in originis número atque órdine colocétur, dúmmodo universórum família cœpta esse intelligátur ab uno. Itaque cum ejúsdem tribus sit Joseph et María, dum profectus esse ex Abrahæ génere Joseph osténditur, profécta quoque docétur et María. Hæc enim in lege rátio serváta est, ut si mórtuus sine fíliis familiæ princeps esset, defúncti uxórem postérior frater ejúsdem cognatiónis accíperet, susceptósque filios in famíliam ejus qui mórtuus esset, referret: manerétque ita in primogénitis successiónis ordo, cum patres eórum, qui post se nati essent, aut nómine haberéntur, aut génere.

℟. Beátam me dicent, *p.* 423.

LECTIO VIII.

SEQUENS illud est, ut, quia diximus secúndum rerum fidem generatiónis istius órdinem nec número sibi, nec successióne constáre, hujus quoque rei rátio afferátur. Non enim levis causa est, ut áliud in narratióne sit, áliud fúerit in gestis, et áliud referátur in summa, áliud vero teneátur in número. Namque ab Abraham usque ad David quatuórdecim generatiónes numerátæ sunt : et à David usque ad transmigratiónem Babylónis in quibúsdam libris decem et septem deprehendúntur. Sed in hoc non mendácii, aut negligéntiæ vítium est. Tres enim ratióne prætéritæ sunt. Nam Joras génuit Ochoziam, Ochozias vero génuit Joam, Joas deínde Amasiam, Amasías autem Oziam : et in Matthæo Joras Oziam genuísse scribitur, cum quartus ab eo sit. Hoc ita, quia ex gentíli fémina Joras Ochoziam génuit, ex Achab scilicet, qui Jézabel hábuit uxórem.

℟. Felix namque, *p.* 427.

LECTIO IX.

DENIQUE per Prophétam non nisi quarta generatióne in throno régio Israëlis quemquam de domo Achab esse sessúrum dicitur. Purgáta ígitur labe familiæ gentílis tribus, quæ prætéritis jam régulis, in quarto generatiónum consequéntium ordine numerátur, et usque ad Maríam generatiónes quatuórdecim esse scribúntur, cum in número decem et septem réperiántur, nullus error esse póterit sciéntibus non eam solum esse Dómino nostro Jesu Christo originem, quæ cœpit ex María : sed in procreatióne corpórea, nativitátis ætérnæ significántiam comprehéndi.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES.

Fit Commemoratio Feriæ, et S. Melchiadis Papæ et Martyris.

Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam.

℣. Justus ut palma florébit.

℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio, Infirmitátem, *ut supra,* p. 427.

Vesperæ a Capitulo de S. Damaso Papa et Confessore, cum Commemoratione Octavæ, et Feriæ.

DIE XI DECEMBRIS.

IN FESTO

S. DAMASI PAPÆ ET CONF.

Semiduplex.

Omnia de Communi Confessoris Pontificis p. xlix, *præter sequentia.*

ORATIO.

EXAUDI Dómine preces nostras, et interveniénte beáto Dámaso Confessóre tuo atque Pontifice, indulgéntiam

nobis tribue placátus et pacem. Per Dóminum.

Deinde fit Commemoratio Octavæ, et Feriæ.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

DAMASUS Hispánus, vir egrégius et eruditus in Scriptúris, indicto primo Constantinopolitáno Concilio, nefáriam Eunómii, et Macedónii hæresim extínxit. Idem Ariminénsem convéntum, a Libério jam ante rejéctum, iterum condemnávit: in quo, ut scribit sanctus Hierónymus, Valéntis potíssimum et Ursácii fráudibus damnátio Nicænæ fídei conclamáta fuit, et ingemíscens orbis terrárum, se Ariánum esse mirátus est.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil proficiet inimícus in eo, et filius iniquitátis non nocébit ei. Manus enim.

LECTIO V.

BASILICAS duas ædificávit, álteram sancti Laurentii nómine ad theátrum Pompéii, quam máximis munéribus auxit, eique domos et prædia attribuit: álteram via Ardeatina ad Catacúmbas. Platóniam étiam, ubi córpora sanctórum Petri et Pauli aliquámdiu jacuérunt, dedicávit, et exornávit elegántibus vérsibus. Idémque prosa et versu scripsit de virginitáte, múltaqueália metro édidit.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi electum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum: óleo sancto meo unxi eum. Manus enim.

LECTIO VI.

POENAM taliónis constítuit iis, qui álterum falsi criminis accusássent. Státuit, ut, quod plúribus jam locis erat in usu, Psalmi per omnes Ecclésias die noctúque ab altérnis caneréntur, et in fine cujúsque Psalmi dicerétur, Glória Patri, et Filio, et Spíritui sancto. Ejus jussu sanctus Hierónymus novum Testaméntum Græcæ fídei réddidit. Cum Ecclésiam rexisset annos decem et septem, menses duos, dies vigínti sex, et habuísset Ordinatiónes quinque mense Decémbri, quibus creávit Presbyteros trigínta unum, Diáconos úndecim, Episcopos per divérsa loca sexagínta duos; virtúte, doctrína ac prudéntia clarus, prope octogenárius, Theodósio senióre imperánte, obdormívit in Dómino: et via Ardeatina una cum matre et soróre sepúltus est in Basílica, quam ipse ædificáverat. Illíus reliquiæ póstea translátæ sunt in Ecclésiam sancti Laurentii, ab ejus nómine in Dámaso vocátam.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est,

et omnis terra doctrína ejus repléta est : * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cæléstia regna. Ipse intercédat. Glória Patri. Ipse.

IN III NOCTURNO.

Legitur Homilia sancti Hilarii Episcopi in Evangelium, Vigiláte, *de Communi Confess. Pontif. secundo loco,* p. lxiij.

Et fit Commemoratio Octavæ, et Feriæ in Laudibus.

Vesperæ a Capitulo de Octava, cum Commem. S. Dámasi.

Ant. Dum esset summus Póntifex, terréna non métuit, sed ad cœléstia regna gloriósus migrávit.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio, Exaudi, *p.* 429.

Postea de Feria occurrente.

DIE XII DECEMBRIS.

QUINTA DIE INFRA OCTAVAM CONCEPTIONIS B. M. V.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

Ex libro S. Epiphánii Episcopi advérsus hæreses.

LECTIO IV.

Lib. 3. *hæresi* 78. *post med.* BEATA mater Dei María per Hevam significátur, quæ per ænígma accépit, ut mater vivéntium vocétur. Illa étenim mater vivéntium vocáta est, étiam postquam audívit : Terra es, et in terram revertéris, post transgressiónem. Et mirum est, quod post transgressiónem hoc magnum cognómen hábuit. Et quod quidem pértinet ad rem sensíbilem, ab illa Heva omnis hóminum generátio dedúcta est in terra : hic autem vere a María hæc vita mundo génita est, ut vivéntem gígneret, et fieret María mater vivéntium. Per ænígma ígitur María mater vivéntium appellata est.

℟. Concéptio gloriósæ, *p.* 422.

LECTIO V.

HEVÆ datum est operíre corpus sensíbile propter nuditátem sensíbilem : Mariæ vero datum est a Deo, ut páreret nobis Agnum et ovem, et ex glória ipsíus Agni et ovis fieret nobis velut a véllere in sapiéntia, per virtútem ipsíus indumémtum incorruptibilitátis. Heva étiam mortis causa facta est homínibus : per ipsam enim mors ingréssa est in mundum : María vero causa vitæ, per quam génita est nobis vita, et per hanc Fílius Dei advénit in mundum : et ubi abundávit peccátum, ibi superabundávit et grátia : et unde illáta est mors, illinc procéssit et vita, ut vita pro morte fieret : et qui per mulíerem nobis vita factus est, mortem ex muliere indúctam exclúderet. Et quóniam illic Heva, cum adhuc esset virgo, per inobediéntiam transgréssa est : e contrário per vírginem obediéntia grátiæ facta est, annuntiáto advéntu in

carne de cœlo, et vita ætérna.

℟. Cum jucunditáte, *p.* 422.

Lectio vi.

De María accípitur (líceat mihi hoc dícere) quod scriptum est de Ecclésia: Relínquet homo patrem suum et matrem suam, et adhærébit uxóri suæ: et erunt duo in carne una. Sanctus autem Apóstolus dicit: Mystérium hoc magnum est, ego autem dico in Chrisio et Ecclésia. Et vide Scripturárum accurátam dicéndi proprietátem, quod de Adam quidem dixit, formávit: de Heva vero non formátam esse, sed ædificátam. Accépit enim, inquit, unam de costis ejus, et ædificávit ipsi in uxórem. Quo osténdat, Dóminum quidem de María efformásse sibi ipsi corpus; ab ipsa vero costa ædificátam esse Ecclésiam, in eo quod punctum et apértum est ipsíus latus, et mystéria sánguinis et aquæ, prétia redemptiónis facta sunt.

℟. Concéptio tua, *p.* 423.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 1.

Liber generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 2. in Matth. post init.

Auditu quidem mirábile est, quod ineffábilis Deus, et qui nec sermónibus explicári potest, nec cogitatiónibus comprehéndi, Patríque per ómnia coæquális, per Vírginis ad nos venit úterum, et fieri ex muliere dignátus est, et habére progenitóres David, et Abraham: et quid dico, David et Abraham? étiam illas, quod magis stupéndum est, féminas, quas paulo ante memoravi. Hæc igitur aúdiens mente consúrge, nihilque húmile suspicéris, sed pótius propter hoc ipsum máxime miráre, quia cum verus et dilectus Filius sit sempitérni Dei, étiam filius David esse dignátus est, modo ut te filium fáceret Dei: servum patrem habére dignátus est, ut tibi servo patrem fáceret ipsum Deum.

℟. Beátam me dicent, *p.* 423.

Lectio viii.

Vides ab ipso statim princípio, quam læta sint hæc núntia. Quod si ámbigis de his quæ ad tuum spectant honórem, ab iis, quæ illius sunt étiam tua disce crédere. Quantum enim cónsequi potest húmana rátio, multo est difficílius Deum hóminem fieri, quam hóminem Dei filium consecrári. Cum ergo audieris, quia Filius Dei, filius sit et David et Abrahæ, dubitáre jam désine, quod et tu, qui filius es Adæ, futúrus sis filius Dei. Non enim semetipsum ita humiliásset, nisi nos esset exaltatúrus. Natus est enim secúndum carnem, ut tu nascerére spíritu: natus

est ex muliere, ut tu desíneres filius esse mulíeris.

℟. Felix namque, *p.* 423.

LECTIO IX.

PROPTERRA duplex facta generátio est, hæc scílicet nostræ símilis, illa nostram emínenter excédens. Quod enim natus ex fémina est, et nobis cómpetit : quod vero non ex sánguine, neque ex voluntáte carnis aut viri, sed ex Spíritu sancto, áliam nobis sublimiórem, futurámque et spíritu consequéndam generatiónem promittit. Sedália quoque ómnia ex símili diversitáte constábant. Nam et baptísma profécto tale suscépit, quod habéret quidem áliquid véteris, habéret et novi. Quod enim baptizátus est a Prophéta, exprèssit vetus; quod autem descéndit Spíritus, adumbrávit novum.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

In Laud. fit Com. Feriæ.

Vesperæ de S. Lucia Virgine et Martyre, cum Commem. Octavæ, et Feriæ.

DIE XIII DECEMBRIS.

IN FESTO

S. LUCIÆ, VIRG. ET MART.

Duplex.

Omnia de Communi Virginum, lxxxiv, *præter sequentia.*

AD VESPERAS.

Ant. de Laud. Psalmi, Capitulum, Hymnus et ℣. de Communi.

Ad Magnif. Ant. t. 1. In tua patiéntia possedísti ánimam tuam, Lúcia spónsa Christi : *Hiemalis.*

odísti quæ in mundo sunt, et corúscas cum Angelis ; sánguine próprio inimicum vicísti.

Oratio ut ad Laudes.

Deinde fit Comm. Octavæ et Feriæ:

IN I NOCTURNO.

Lectiones, De virginibus, *de Comm. primo loco, p.* lxxxix.

℟. 1. Lúcia virgo, quid a me petis, quod ipsa póteris præstáre continuo matri tuæ? nam et fides tua illi subvénit, et ecce salváta est : * Quia jucúndum Deo in tua virginitáte habitáculum præparásti. ℣. Sicut per me cívitas Catanénsium sublimátur a Christo, ita per te Syracusána cívitas decorábitur. Quia.

℟. II. Rogávi Dóminum meum Jesum Christum, ut ignis iste non dominétur mei : * Et impetrávi a Dómino indúcias martyrii mei. ℣. Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi : ego autem orábam. Et.

℟. III. Grata facta est a Dómino in certámine, quia apud Deum et apud hómines glorificáta est : in conspéctu príncipis loquebátur sapiéntiam : * Et Dóminus ómnium diléxit eam. ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo : Deus in médio ejus, non commovébitur. Et Dóminus. Glória Patri. Et Dóminus.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

LUCIA virgo Syracusána, génere et christiána fide ab infántia nóbilis, una cum matre Eutychia, quæ sánguinis

fluxu laborábat, Cátanam ad venerándum corpus beátæ Agathæ venit, quæ ad ejus sepúlchrum cum suppliciter orasset, Agathæ intercessióne matri sanitátem impetrávit. Statim vero matrem exorávit, ut quam dotem sibi datúra esset, Christi paupéribus tribui patarétur. Ut igitur Syracúsas rédiit, omnem pecúniam, quam ex facultátibus vénditis redégerat, paupéribus distribuit.

℟. Veni sponsa Christi, áccipe corónam quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum: pro cujus amóre sánguinem tuum fudísti, * Et cum Angelis in paradísum introísti. ℣. Veni elécta mea, et ponam in te thronum meum, quia concupívit Rex spéciem tuam. Et cum.

LECTIO V.

QUOD ubi rescivísset is, cui eam paréntes contra virginis voluntátem despónderant, apud Paschásium præféctum Lúciam, quod Christiána esset, accusávit. Quam ille cum nec précibus, nec minis ad cultum idolórum posset perdúcere: immo tanto magis incénsam vidéret ad celebrándas christiánæ fidei laudes, quanto magis ipse eam a sententia avértere conabátur: Cessábunt, inquit, verba, cum ventum erit ad vérbera. Cui virgo: Dei servis verba deésse non possunt, quibus a Christo Dómino dictum est: Cum stetéritis ante reges et præsides, nolite cogitáre quómodo aut quid loquámini: dábitur enim vobis in illa hora quid loquámini: non enim vos estis qui loquimini, sed Spíritus sanctus, qui lóquitur in vobis.

℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis: * Propterea benedixit te Deus in ætérnum. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Propterea.

LECTIO VI.

QUAM cum Paschásius interrogásset: Estne in te Spíritus sanctus? respóndit: Caste et pie vivéntes templum sunt Spíritus sancti. At ille: Jubébo te ad lupánar duci, ut te Spíritus sanctus déserat. Cui virgo: Si invítam jusséris violári, castitas mihi duplicábitur ad corónam. Quare Paschásius ira inflammátus, Lúciam eo trahi jussit, ubi ejus virgínitas violarétur: sed divínitus factum est, ut firma virgo ita consísteret, ut nulla vi de loco dimovéri posset. Quamóbrem Præféctus circum ipsam, pice, resina, ac fervénte óleo perfúsam, ignem accéndi imperávit: sed cum ne flamma quidem eam lædéret, multis torméntis excruciátæ guttur gládio transfígitur. Quo vúlnere accépto, Lúcia prædicens Ecclésiæ tranquillitátem, quæ futúra erat Diocletiáno et Maximiáno mórtuis, Idibus Decémbris spíritum Deo réddidit. Cujus corpus Syracu-

sis sepúltum, deínde Constantinópolim, postrémo Venétias translátum est.

℟. Spécie tua, et pulchritúdine tua, * Inténde, próspere procéde, et regna. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, propterea benedixit te Deus in ætérnum. Inténde. Glória Patri. Inténde.

IN III NOCTURNO.

Homilia in Evang. Símile est regnum cœlórum thesaúro, *ut in Communi non Virg.* p. cx.

℟. vii. Propter veritatem, et mansuetúdinem, et justitiam: * Et dedúcet te mirabiliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et.

℟. viii. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Propterea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea. Glória Patri. Proptérea.

AD LAUDES
ET PER HORAS.

Ant. t. 7. *f* Orante sancta Lúcia, appáruit ei beáta Agatha, et consolabátur ancillam Christi.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis*, p. 17.

Ant. t. 7. *r* Lúcia virgo, quid a me petis, quod ipsa póteris præstáre continuo matri tuæ?

Ant. t. 8. Per te, Lúcia virgo, cívitas Syracusána decorábitur a Dómino Jesu Christo.

Ant. t. 8. Benedico te, Pater Dómini mei Jesu Christi, quia per Fílium tuum ignis extinctus est a látere meo.

Ant. t. 8. Soror mea Lúcia, virgo Deo devóta, quid a me petis, quod ipsa póteris præstáre continuo matri tuæ?

Capitulum, Hymnus, et ℣. de Comm. Virginum, p. xcvj.

Ad Bened. Ant. t. 1. Colúmna es immóbilis, Lúcia sponsa Christi; quia omnis plebs te expéctat, ut accípias corónam vitæ, allelúia.

ORATIO.

EXAUDI nos, Deus salutáris noster: ut, sicut de beátæ Lúciæ vírginis et mártyris tuæ festivitáte gaudémus; ita piæ devotiónis erudiámur affectu. Per Dóminum nostrum.

Deinde fit Commemoratio Octavæ et Feriæ.

AD HORAS.

Ant. de Laud. Capitul. et ℟℟. br. de Communi Virginum, p. xcvij.

AD VESPERAS.

Ant. de Laud. Psalmi, Capitul. et Hymn. de Communi Virginum, p. lxxxiv.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedixit te Deus in ætérnum.

Ad Magnif. Ant. t. 7. Tanto póndere eam fixit Spíritus sanctus, ut virgo Christi immóbilis permanéret.

Deinde fit Commemoratio Octavæ et Feriæ.

Quando Festum S. Luciæ occurrerit in Dominicam III

Adventus transferendum erit in diem sequentem : et tunc in II Vesp. S. Luciæ omnia dicantur de die Octava Conceptionis, ut in I Vesperis Festi, cum Commem. S. Luciæ et Feriæ.

DIE XIV DECEMBRIS.

SEPTIMA DIE INFRA OCTAVAM

CONCEPTIONIS B. M. V.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptúra occurrente.

Si autem hac die occurrat Feria quarta Quatuor Temporum, tunc in primo Nocturno legendæ sunt Lectiones, Ego Sapiéntia, *ut in Festis B. M. V.* p. cxlij, *cum* ℟℟. *ut in Festo*, p. 421.

IN II NOCTURNO.

Ex Epístola S. Ambrósii Epíscopi ad Siricium Papam.

LECTIO IV. *Ep.* 81. *al.* 7.

DE via perversitátis prodúntur dícere : Virgo concépit, sed non virgo generávit. Pótuit ergo virgo concípere, non pótuit virgo generáre, cum semper concéptus præcédat, partus sequátur ? Sed si doctrínis non créditur sacerdótum, credátur oráculis Christi, credátur mónitis Angelórum dicéntium : Quia non est impossíbile Deo omne verbum. Credátur Symbolo Apóstolorum, quod Ecclésia Romána intemerátum semper custódit et servat. Audívit María vocem Angeli, et quæ ante díxerat : Quómodo fiet istud ? non de fide generatiónis intérrogans, respóndit póstea : Ecce ancílla Dómini : contingat mihi secúndum verbum tuum.

℟. Concéptio gloriósæ, *p.* 422.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri advérsus Joviniánum.

LECTIO V.

Ex Apologia ad Pammachium pro libro adversus Jovinianum, in fine.

CHRISTUS virgo, mater vírginis nostri virgo perpétua, mater et virgo. Jesus enim clausis ingréssus est óstiis : et in sepúlchro ejus, quod novum et in petra duríssima fuérat excísum, nec ántea quis, nec póstea pósitus est. Hortus conclúsus, fons signátus : de quo fonte ille flúvius manat, juxta Joel, qui írrigat torréntem vel fúnium, vel spinárum : fúnium peccatórum, quibus ante alligabámur : spinárum, quæ suffócant seméntem patrisfamílias. Hæc est porta Orientális, ut ait Ezéchiel, semper clausa, et lúcida opériens in se, vel ex se próferens Sancta sanctórum : per quam sol justítiæ et Póntifex noster secúndum órdinem Melchisédech ingréditur et egréditur.

℟. Cum jucunditáte, *p.* 422.

Ex libro S. Irenæi Epíscopi et Mártyris advérsus hæreses.

LECTIO VI.

Lib. 5. *Cap.* 19.

IN sua própria veniénte Dómino, et sua própria eum bajulánte conditióne, quæ bajulátur ab ipso, et recapitula-

tiónem ejus, quæ in ligno fuit inobediéntiæ, per eam quæ in ligno est, obediéntiam faciénte, et seductióne illa solúta, qua sedúcta est male illa, quæ jam viro destináta erat virgo Heva, per veritátem evangelizáta est bene ab Angelo jam sub viro virgo Maria. Quemádmodum enim illa per angélicum sermónem sedúcta est, ut effúgeret Deum, prævaricáta verbum ejus: ita et hæc per angélicum sermónem evangelizáta est, ut portáret Deum, obédiens ejus verbo. Et sicut illa sedúcta est, ut effúgeret Deum: sic hæc suásа est obedire Deo; uti vírginis Hevæ virgo Maria fieret advocáta. Et quemádmodum adstrictum est morte genus humánum per virginem, solvátur per vírginem: æqua lance dispósita virgináli inobediéntia, per virginálem obediéntiam.

℟. Conceptio tua, *p.* 423.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO VII. *Cap.* 1.

LIBER generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham génuit Isaac, Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

De Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Unde supra paulo post.

CUJUS vero rei grátia librum ipsum generatiónis Christi vocat, ubi non sola útique generátio, sed tota prorsus ipsius mystérii dispensátio continétur? Quia totíus scílicet dispensatiónis caput, radix atque princípium ómnium nobis in hoc consístit bonórum. Ut enim Moyses librum cœli appellávit, ac terræ, cum certe non de cœlo solum terráque loquerétur, sed de cunctis quæ inter ista subsístunt; ita étiam Evangelísta ab ipso ómnium fonte et cápite bonórum librum vocávit.

℟. Beátam me dicent, *p.* 423.

LECTIO VIII.

QUA vero de causa non eum ante fílium Abrahæ, et póstea fílium David nuncupávit? Non, sicut opinántur áliqui, ab inferióribus volens ad superióra conscéndere. Cæterum fecísset, quod fecit et Lucas; nunc autem e contrário facit. Cur ergo commemorávit priórem David? Quia ipse procul dúbio in ómnium versabátur ore, ob insígne honóris, et glóriæ, ob ipsíus quoque témporis spátia junctióra. Etsi enim utríque promíserat Deus, sed tamen illud quasi antíquum reticebátur, hoc vero, quasi novum, et recens, ab ómnibus celebrabátur.

℟. Felix namque es sacra, *p.* 423.

Si fuerit in Quatuor Temporibus, Lectio IX *legitur de Homilia Feriæ ejusdem; alias,*

LECTIO IX.

IPSI namque Judæi dicunt: Nonne ex sémine David, et Béthlehem castéllo, unde erat

David, venit Christus? Nemo ígitur illum fílium Abrahæ; sed omnes fílium David nominábant; qui étiam honorabilióres quosque de sanctitáte Reges, qui post David fuísse referúntur, ab illo omnes vocábant. Nec ipsi solum, verum étiam Deus : nam et Ezéchiel, et álii Prophétæ dicunt, David surrectúrum esse eis, atque ventúrum : non de illo útique mórtuo jam loquéntes, sed de iis, qui illius virtútem erant imitatúri. Propterea ígitur a notióre interim, et celebratióre persóna sumit exórdium : et tum demum ad antiquiórem recúrrit paréntem.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES.

Fit Commemoratio Feriæ.

AD VESPERAS.

Duplex : et omnia dicuntur sicut in I Vesperis Festi, cum Comm. Feriæ.

Si dies Octava Conceptionis B. M. V. inciderit in Dominicam III Adv., fit Officium de Dominica hoc modo : Vesperæ in Sabbato præc. dicuntur de Feria, ut in Psalterio, scilicet Ant. Benedictus, *Psalmi de Sabbato : et a Capitulo fit de Dominica, cum Commemoratione diei Octavæ, ut in I Vesperis Festi. Ant.* Gloriósæ vírginis. ℣. Conceptio est hódie, *Oratio,* Fámulis tuis, *p.* 420, *sine Suffragiis consuetis, et Precibus, propter Octavam.*

Sequenti die fit de Dominica prædicta, cum Commem. Octavæ in Laud. et II Vesperis, et non dicuntur Suffragia, nec Preces ad Primam, et Completorium.

DIE XV DECEMBRIS.

OCT. CONCEPTIONIS B. M. V.

Duplex.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Si autem hac die occurrat Feria IV *Quatuor Temporum, Lectiones I Noct. leguntur de Parabolis Salomonis,* Ego sapiéntia, cxlij. *cum* ℟℟. *ut in Festo,* p. 421.

IN II NOCTURNO.

De Expositióne S. Gregórii Papæ in libros Regum.

LECTIO IV.

In 1. *Reg.* 1.

FUIT vir unus de Ramáthaim Sophim, de monte Ephraim. Potest hujus montis nómine beatissima semper virgo Maria Dei génitrix designári. Mons quippe fuit, quæ omnem eléctæ creatúræ altitúdinem electiónis suæ dignitáte transcendit. An non mons sublimis Maria, quæ ut ad conceptiónem ætérni Verbi pertingeret, méritórum vérticem supra omnes Angelórum choros, usque ad sólium Deitátis eréxit? Hujus enim montis præcellentissimam dignitátem Isaias vaticinans, ait : Erit in novíssimis diébus præparátus mons domus Dómini in vértice móntium. Mons quippe in vértice móntium fuit, quia altitúdo

Maríæ supra omnes Sanctos refúlsit.

℟. Concéptio gloriósæ, *p.* 422.

Ex Epístola S. Leónis Papæ ad Pulchériam Augústam.

Lectio v.

Epist. 13. *ante medium.*

Sacramentum reconciliatiónis nostræ ante témpora ætérna dispósitum, nullæ implébant figúræ : quia nondum supervénerat Spíritus sanctus in Vírginem, nec virtus Altíssimi obumbráverat ei, ut et intra intemeráta víscera, ædificánte sibi Sapiéntia domum, Verbum caro fieret, et forma Dei ac forma servi in unam convéniente persónam, creátor témporum nascerétur in témpore, et per quem facta sunt ómnia, ipse inter ómnia gignerétur. Nisi enim novus homo, factus in simílitúdinem carnis peccáti, nostram susciperet vetustátem, et consubstantiális Patri consubstantiális esse dignarétur et matri, naturámque sibi nostram solus a peccáto liber uniret; sub jugo diáboli generáliter tenerétur humána captívitas.

℟. Cum jucunditáte, *p.* 422.

De Expositióne S. Basilii Epíscopi in Isaiam Prophétam.

Lectio vi.

In cap. 8. *post initium.*

Accessi, inquit, ad prophetíssam, et in útero accépit, et péperit fílium. Quod Maria prophétissa fúerit, ad quam próxime accéssit Isaias per prænotiónem spíritus, nemo contradíxerit, qui sit memor verbórum Maríæ, quæ prophético affláta spíritu elocúta est. Quid enim ait? Magníficat ánima mea Dóminum : et exultávit spíritus meus in Deo salutári meo : quia respéxit humilitátem ancillæ suæ : ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. Quod si ánimum accommodáveris univérsis ejus verbis, non útique contentióse negáveris eam fuísse prophetíssam, quod Dómini spíritus in eam supervénerit, et virtus Altíssimi obumbráverit ei.

℟. Concéptio tua, *p.* 423.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 1.

Liber generatiónis Jesu Christi fílii David, fílii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

De Homília S. Joánnis Chrysóstomi.

Unde supra, paulo post.

Duo sunt quæ páriunt quæstiónem. Unum, quæ causa sit, ut in generatiónum catálogo Virgo sileátur : álterum vero, qua ratióne Joseph memorétur, cui certe nihil cum Christi generatióne est commúne. Vidétur enim et unum abundáre, et álterum deésse. Quid ergo dicémus? quod útique primum illud necésse fúerit memorári, quemádmodum ex David Virgo descénderit.

Unde hoc ítaque discémus? Audi ad Gábriel loquéntem Dóminum : Vade ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen Joseph, ex domo et família David. Quid vis audíre maniféstius, cum ex domo et família David illam Vírginem esse cognóscas ?

℟. Beátam me dicent, *p.* 423.

LECTIO VIII.

NON érat mos apud Hebræos, generatiónum catálogum per féminas téxere. Ut ergo et morem custodíret (ne in ipso statim princípio viderétur antíqua destrúere), et nobis Vírginem cértius indicáret, paréntes ejus réticens atque majóres, de Joseph generatióne non tácuit. Sive enim hæc fecísset in Vírgine, novitátis non effugísset invídiam : sive Joseph reticuísset, non agnoscerémus ex qua tribu Virgo subsísteret. Ut ergo et nos discernerémus, quæ esset Maria, vel unde; et consuetúdo legis permanéret immóbilis, generatiónum catálogum usque ad sponsum ejus perdúxit, ac de domo illum David esse monstrávit.

℟. Felix namque, *p.* 423.

Si fuerit in Quatuor Temporibus, Lectio IX *erit de Homilia Feriæ ejusdem; alias,*

LECTIO IX.

Hoc enim declaráto, illud quoque páriter osténdit, quod scilicet inde esset et Virgo : quia útique nequáquam justus iste paterétur uxórem sibi aliúnde, quam unde lex præcípiébat, eligere. Póssumus vero áliam quoque et altiórem quidem proférre ratiónem, ob quam paréntes Vírginis prætermíssi sunt. Sed quæ ea est? Nóluit Evangelista recénti adhuc témpore novi illíus admirandíque partus Judæis esse maniféstum, quod Christus natus fuísset ex Vírgine. Neque próprius noster hic sermo est, sed a nobis de Patrum atque insígnium virórum traditióne suscéptus.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES.

Fit Commemoratio Feriæ.

AD VESPERAS.

Omnia ut in II Vesperis Festi, cum Com. sequentis et Feriæ.

DIE XVI DECEMBRIS.

IN FESTO

S. EUSEBII, EPISC. ET MART.

Semiduplex.

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit : fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

ORATIO.

DEUS, qui nos beáti Eusébii mártyris tui atque Pontificis ánnua solemnitáte lætíficas : concéde propítius; ut, cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.

Deinde fit Comm. Feriæ.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Sed si fuerit in Quatuor Temp., Lectiones erunt, A Miléto, *de Communi unius Mart.,* p. xxij.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

EUSEBIUS natióne Sardus, Románæ urbis lector, post Vercellénsis Epíscopus, ad hanc regéndam Ecclésiam mérito est créditus divíno eléctus judício: nam quem numquam ante constitúti electóres cognóverant, posthábitis cívibus, simul ut vidérunt, et probavérunt, tantúmque intérfuit, ut probarétur, quantum ut videréture. Primus in Occidéntis pártibus in eádem Ecclésia cósdem mónachos instituit esse, quos Cléricos, ut esset in ipsis viris et contémptus rerum, et accurátio Levitárum. Ariánis impietátibus ea tempestáte per Occidéntem longe latéque tradúctis, advérsus eas viriliter sic dimicávit, ut ejus invícta fides Libérium Summum Pontíficem ad vitæ solátium erígeret. Quare hic sciens, in ipso fervére Spíritum Dei, cum ei significásset, ut penes Imperatórem una cum suis legátis patrocínium fídei susciperet, mox cum illis proféctus est ad Constántium, apud quem enítxius agens, quiquid legatióne petebátur, obtinuit, ut Episcopórum nempe cœtus celebrarétur.

℟. Hónestum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam: et in vínculis non derelíquit eum. Et dedit.

LECTIO V.

COLLECTUM est Medioláni anno sequénti Concílium, ad quod a Constántio invitátum Eusébium concupitúmque, ac vocátum a Libérii legátis, tantum abest, ut malignántium synagóga Arianórum contra sanctum Athanásium furéntium in suas partes addúceret, ut pótius disérte statim ipse declárans, e præséntibus quosdam sibi compértos hærética labe pollútos, Nicænam imo fidem proposúerit iis subscribéndam, ántequam cætera tractaréntur. Quod Ariánis acérbe irátis negántibus, nedum in Athanásium recusávit ipse subscribere, quin sancti Dionysii mártyris, qui decéptus ab ipsis subscrípserat, captivátam simplicitátem ingeniosíssime liberávit. Quamóbrem illi gráviter indignántes, post multas illátas injúrias, exílio illum mulctárunt: sed sanctus vir excússo púlvere, nec Cæsaris minas véritus, nec enses obstrictos, exílium véluti sui ministérii officium accépit: missúsque Scythópolim, famen, sitim, vérbera, diversáque supplícia perpéssus, pro fide strénue vitam contémpsit,

mortem non métuit, corpus carnificibus trádidit.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et.

LECTIO VI.

QUANTA in eum tunc Arianórum crudélitas fúerit, ac effrons inverecúndia, ostendunt graves litteræ plenæ róboris, pietátis, ac religiónis, quas e Scythópoli scripsit ad Vercellénsem Clerum, et pópulum, aliósque finitimos; e quibus étiam est explorátum, ipsórum nec minis, inhumanáque sævítia potuísse umquam eum deterréri, nec serpentína blanda subtilitáte ad eórum societátem perdúci. Hinc in Cappadóciam, postremóque ad superióres Ægypti Thebáidas præ constántia sua deportátus, exílii rigóres tulit ad mortem usque Constántii, post quem ad gregem suum revérti permissus, non prius redire vóluit, quam reparándis fidei jactúris ad Alexandrínam Synodum sese conférret, postque médici præstántis instar péragrans Oriéntis provincias, in fide infírmos ad íntegram valetúdinem restitúeret, eos instítuens in Eccléstæ doctrína. Inde salubritáte pari digrésso in Illyricum, tandémque in Itáliam deláto, ad ejus réditum lugúbres vestes Itália mutávit: ubi postquam Psalmórum ómnium expurgátos a se commentários Origenis édidit, Eusebíque Cæsareénsis, quos vérterat de Græco in Latínum, demum tot egrégie factis illústris ad immarcescibilem glóriæ corónam tantis ærúmnis promeritam sub Valentiniáno, et Valénte, Vercéllis migrávit.

℟. Stola jucunditátis, *p.* xxvj.

IN III NOCTURNO.

Homilia in Evangelium, Si quis vult post me venire, *de Comm. unius Mart., secundo loco*, p. xxxiij.

℟. VIII. Dómine, prævenísti. *p.* xxix.

Si fuerit in Quatuor Temporibus, Lectio IX, *legitur de Homilia feriæ ejusdem, cum Commem. in Laudibus.*

¶ *De Vig. S. Thomæ Apost. nihil fit nisi in Missa.*

DIE XXI DECEMBRIS.

IN FESTO

S. THOMÆ, APOSTOLI.

Duplex II *Classis.*

Omnia de Communi Apostolorum, p. ij, *exceptis his, quæ hic sunt propria.*

Ad Magnificat in utrisque Vesp., et ad Bened. in Laud.

Ant. Quia vidisti me, Thoma, credidisti: beáti qui non vidérunt, et credidérunt, allelúia.

ORATIO.

DA nobis, quæsumus Dómine, beáti Apóstoli tui Thomæ solemnitátibus gloriári: ut ejus semper et patrociniis sublevémur, et fidem cóngrua

devotióne sectémur. Per Dóminum.

Comm. Feriæ Adv. Ant. O.

IN I NOCTURNO.

Lectiones, Sic nos exístimet, *de Comm. Apost.* p. v.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

THOMAS Apóstolus, qui et Dídymus, Galilæus, post accéptum Spíritum sanctum, in multas provincias proféctus est ad prædicándum Christi Evangélium : Parthis, Medis, Persis, Hyrcánis, et Bactris christiánæ fídei et vitæ præcépta trádidit. Postrémo ad Indos se cónferens, eos in christiána religióne erudívit. Qui ad extrémum, vitæ doctrinæque sanctitáte, et miraculórum magnitúdine, cum céteris ómnibus sui admiratiónem, et Jesu Christi amórem commovísset, illius gentis regem, idolórum cultórem, magis ad iram accéndit : cujus senténtia condemnátus, telísque confóssus, Calaminæ Apostolátus honórem martyrii coróna decorávit.

℣. Vidi conjúnctos, *p.* viij. *Lect.* v, Scriptum est. *Lect.* vi, Quot ergo sunt, *de Communi,* p. viij, *cum* ℣. v *et* vi.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

LECTIO VII. *Cap.* 20. *f*

IN illo témpore: Thomas unus ex duódecim, qui dicitur Dídymus, non erat cum eis quando venit Jesus. Et réliqua. Homilia Sancti Gregórii Papæ.

Ex Hom. 26 *in Ev. post med.*

QUID, fratres charíssimi, quid inter hæc animadvértitis? Numquid casu gestum créditis, ut électus ille discípulus tunc deésset, post autem véniens audiret, áudiens dubitáret, dúbitans palpáret, palpans créderet? Non hoc casu, sed divína dispensatióne gestum est. Egit namque miro modo supérna cleméntia, ut discípulus ille dúbitans, dum in magístro suo vúlnera palpáret carnis, in nobis vulnera sanáret infidelitátis. Plus enim nobis Thomæ infidélitas ad fidem, quàm fides credéntium discipulórum prófuit : quia dum ille ad fidem palpándo redúcitur, nostra mens, omni dubitatióne postpósita, in fide solidátur.

℣. Isti sunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo : * Cálicem Dómini bibérunt, et amíci Dei facti sunt. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem.

LECTIO VIII.

SIC quíppe discípulum Dóminus post resurrectiónem suam dubitáre permísit, nec tamen in dubitatióne deséruit : sicut ante natívitátem suam habére Maríam sponsum vóluit, qui tamen ad ejus núptias non pervénit. Nam ità factus est discípulus dúbitans et palpans, testis veræ resur-

rectiónis, sicut sponsus matris fúerat custos integérrimæ virginitátis. Palpávit autem et exclamávit : Dóminus meus, et Deus meus. Dicit ei Jesus : Quia vidísti me, credidísti. Cùm Paulus Apóstolus dicat : Est autem fides sperandárum substántia rerum, argumentum non apparéntium : profectò liquet, quia fides illárum rerum argumentum est, quæ apparére non possunt. Quæ étenim appárent, jam fidem non habent, sed agnitiónem.

℟. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in charitáte non ficta, et dedit illis glóriam sempitérnam : * Quorum doctrina fulget Ecclésia, ut sole luna. ℣. Sancti per fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam. Quorum. Glória Patri. Quorum.

Lectio ix.

Dum ergo vidit Thomas, dum palpávit, cur ei dicitur : Quia vidísti me, credidísti ? Sed áliud vidit, áliud crédidit. A mortáli quippe hómine divínitas vidéri non pótuit. Hóminem ergo vidit, et Deum conféssus est, dicens : Dóminus meus et Deus meus. Vidéndo ergo crédidit, qui considerándo verum hóminem, hunc Deum, quem vidére non póterat, exclamávit. Lætificat valde quod séquitur : Beáti qui non vidérunt, et credidérunt. In qua nimírum sententia nos speciáliter signáti sumus, qui eum, quem carne non vidimus, mente retinémus. Nos signáti sumus : sed si fidem nostram opéribus séquimur. Ille étenim vere credit, qui exércet operándo quod credit.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

Si vero hoc Festum occurrat in Quatuor Temporibus, nona Lectio legitur de Homilia illius Feriæ.

Pro Commemoratione Adventus.

Ant. Nolite timére, quinta enim die véniet ad vos Dóminus noster.

℣. Vox clamántis in desérto, Paráte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Oratio ut in Adventu.

Si hoc Festum transferatur, tunc Ant. Nolite timére, *dicitur ad Benedictus in Dominica, loco Ant.* Ave Maria, *et in Officio S. Thomæ pro Commemoratione Adventus ponitur Ant. Feriæ secundæ,* Dicit Dóminus : Pœniténtiam ágite : appropinquávit enim regnum cœlórum, allelúia.

℣. Vox clamántis.

FESTA JANUARII.

Prima die non impedita dicitur Officium Defunctorum.

DIE XI JANUARII.

S. Hygini, Papæ et Martyris fit Commemoratio infra Octavam Epiphaniæ.

AD VESPERAS.

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non

timuit : fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

ORATIO.

INFIRMITATEM nostram réspice omnipotens Deus : et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti Hygini mártyris tui atque Pontificis intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

AD LAUDES.

Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

DOMINICA II POST EPIPH.

FESTUM SS. NOMINIS JESU.

Duplex.

¶ *Occurrente Dominica Septuagesimæ, reponitur hoc Festum (quoad Officium) in diem xxviij Januarii, tamquam in Sedem propriam (translato quocumque alio Festo, si alicubi occurrat, nisi sit altioris ritus), et tunc legitur Lectio nona de sancta Agnete secundo, et fit de ea Commemoratio in Laudibus tantum.*

Sed advertendum est quod in fine. ℣℣. ℟℟. *et Antiphonarum, omittendum erit* Allelúia : *similiter et in* ℟℟. *brevibus Horarum, quia erit post Septuagesimam.*

AD VESPERAS.

Ant. t. 1. Omnis qui invocáverit nomen Dómini, salvus erit.

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis de Dominica, p.* 123, *et loco ultimi, Psalm.* Crédidi, *p.* 127.

Ant. t. 2. Sanctum et terríbile nomen ejus, initium sapiéntiæ timor Dómini.

Ant. t. 3. *r* Ego autem in Dómino gaudébo, et exultábo in Deo Jesu meo.

Ant. t. 4. A solis ortu usque ad occásum, laudábile nomen Dómini.

Ant. t. 5. Sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.

CAPITULUM. *Philip.* 2.

FRATRES, Christus humiliávit semetípsum, factus obédiens usque ad mortem, mortem autem Crucis. Propter quod et Deus exaltávit illum, et donávit illi nomen quod est super omne nomen; ut in nómine Jesu omne genu flectátur.

HYMNUS.

JESU dulcis memória,
Dans vera cordi gáudia :
Sed super mel, et ómnia,
Ejus dulcis præséntia.

Nil cánitur suávius,
Nil auditur jucúndius,
Nil cogitátur dúlcius,
Quam Jesus Dei Filius.

Jesu spes pœniténtibus,
Quam pius es peténtibus,
Quam bonus te quæréntibus!
Sed quid inveniéntibus?

Nec lingua valet dícere,
Nec littera exprímere :

Expértus potest crédere,
Quid sit Jesum diligere.

Sis Jesu nostrum gáudium,
Qui es futúrus præmium :
Sit nostra in te glória,
Per cuncta semper sæcula.

Amen.

℣. Sit nomen Dómini benedictum, allelúia. ℟. Ex hoc nunc et usque in sæculum, allelúia

Ad Magnif. Ant. t. 6. Fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus, allelúia.

ORATIO.

DEUS, qui Unigénitum Fílium tuum constituísti humáni géneris Salvatórem, et Jesum vocári jussísti : concéde propítius; ut cujus sanctum nomen venerámur in terris, ejus quoque aspéctu perfruámur in cœlis. Per eúmdem Dóminum.

Deinde fit Comm. Dominicæ secundæ post Epiphaniam.

Ad Completorium, et per Horas diei in fine Hymnorum dicitur

Jesu tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine.

AD MATUTINUM.

Invitat. Admirábile nomen Jesu, quod est super omne nomen,* Venite adorémus.

Psalm. Venite, exultémus, *p.* 2.

HYMNUS.

JESU Rex admirábilis,
Et triumphátor nóbilis,
Dulcédo ineffábilis,
Totus desiderábilis :

Quando cor nostrum vísitas
Tunc lucet ei véritas,
Mundi viléscit vánitas,
Et intus fervet cháritas.

Jesu dulcédo córdium,
Fons vivus, lumen méntium,
Excédens omne gáudium,
Et omne desidérium.

Jesum omnes agnóscite,
Amórem ejus póscite ;
Jesum ardénter quærite,
Quæréndo inardéscite.

Te nostra Jesu vox sonet,
Nostri te mores éxprimant,
Te corda nostra diligant,
Et nunc et in perpétuum.

Amen.

IN I NOCTURNO.

Ant. t. 1. Dómine Dóminus noster, quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra.

Psalm. Nocturnorum, ut in Festis B. Mariæ Virginis, p. cxlj. *Psalmus vero primus incipitur a secundo versu,* Quóniam eleváta est.

Ant. t. 2. In nómine Jesu omne genu flectátur cœléstium, terréstrium, et infernórum.

Ant. t. 3. *r* Confitémini Dómino, et invocáte nomen ejus : mementóte quóniam excélsum est nomen ejus.

℣. Propter nomen tuum Dómine, propitiáberis peccáto meo. ℟. Multum est enim.

De Actibus Apostolórum.

LECTIO I. *Cap.* 3.

PETRUS autem et Joánnes ascendébant in templum ad horam oratiónis nonam. Et

quidam vir, qui erat claudus ex útero mátris suæ, bajulabátur : quem ponébant quotidie ad portam templi, quæ dícitur Speciósa, ut péteret eleemósynam ab introeúntibus in templum. Is cum vidisset Petrum et Joánnem incipiéntes introíre in templum, rogábat ut eleemósynam acciperet. Intuens autem in eum Petrus cum Joánne, dixit : Réspice in nos. At ille intendébat in eos, sperans se áliquid acceptúrum ab eis. Petrus autem dixit : Argéntum et aurum non est mihi : quod autem hábeo, hoc tibi do : In nómine Jesu Christi Nazaréni surge, et ámbula. Et apprehénsa manu ejus dextera, allevávit eum, et prótinus consolidátæ sunt bases ejus, et plantæ. Et exiliens stetit, et ambulábat, et intrávit cum illis in templum ámbulans, et exiliens, et laudans Deum.

℟. Ecce concípies et páries fílium, et vocábis nomen ejus Jesum :* Ipse enim salvum fáciet pópulum suum a peccátis eórum. ℣. Vocátum est nomen ejus Jesus, quod vocátum est ab Angelo, priúsquam in útero conciperétur. Ipse enim.

Lectio II.

Et vidit omnis pópulus eum ambuléntem, et laudántem Deum. Cognoscébant autem illum, quod ipse erat qui ad eleemósynam sedébat ad Speciósam portam templi : et impléti sunt stupóre et éxtasi, in eo quod contigerat illi. Cum tenéret autem Petrum et Joánnem, cucúrrit omnis pópulus ad eos ad pórticum quæ appellátur Salomónis, stupéntes. Videns autem Petrus, respóndit ad pópulum : Viri Israelítæ quid mirámini in hoc, aut nos quid intuémini, quasi nostra virtúte aut potestáte fecérimus hunc ambuláre? Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob, Deus patrum nostrórum, glorificávit fílium suum Jésum, quem vos quidem tradidístis, et negástis ante fáciem Piláti, judicánte illo dimitti. Vos autem sanctum et justum negástis, et petístis virum homicidam donári vobis : auctórem vero vitæ interfecístis ; quem Deus suscitávit a mórtuis, cujus nos testes sumus. Et in fide nóminis ejus, hunc, quem vos vidístis, et nostis, confírmávit nomen ejus : et fides, quæ per eum est, dedit integram sanitátem istam in conspéctu ómnium vestrum.

℟. Benedíctum est nomen tuum, Deus patrum nostrórum, qui cum irátus fúeris, misericórdiæ recordáberis,* Et in témpore tribulatiónis peccáta dimíttis. ℣. Et benedíctum nomen majestátis tuæ in ætérnum, qui facis mirabília solus. Et in témpore.

Lectio III. *Cap.* 4.

Factum est autem in crástinum, ut congregaréntur

príncipes eórum, et senióres, et Scribæ in Jerúsalem; et Annas princeps Sacerdótum, et Cáïphas, et Joánnes, et Alexánder, et quotquot erant de génere sacerdotáli. Et statuéntes eos in médio, interrogábant: In qua virtúte, aut in quo nómine fecístis hoc vos? Tunc replétus Spíritu sancto Petrus, dixit ad eos: Príncipes pópuli, et senióres audíte. Si nos hódie dijudicámur in benefácto hóminis infirmi in quo iste salvus factus est: notum sit ómnibus vobis, et omni plebi Israël: quia in nómine Dómini nostri Jesu Christi Nazaréni, quem vos crucifixístis, quem Deus suscitávit a mortuis, in hoc iste astat coram vobis sanus. Hic est lapis, qui reprobátus est à vobis ædificántibus, qui factus est in caput ánguli, et non est in álio áliquo salus. Nec enim áliud nomen est sub cœlo datum homínibus, in quo opórteat nos salvos fieri.

℟. Laudábo nomen tuum assídue, * Et collaudábo illud in confessióne. ℣. Lætábor, et exultábo in te: psallam nómini tuo Altíssime. Et collaudábo. Glória Patri. Et collaudábo.

IN II NOCTURNO.

Ant. t. 4. Mémores erunt nóminis tui Dómine, in omni generatióne et generatiónem.

Ant. t. 5. Magnificáte Dóminum mecum, et exaltémus nomen ejus in idipsum.

Ant. t. 6. Omnes Gentes quascúmque fecísti, vénient et adorábunt coram te Dómine: et glorificábunt nomen tuum.

℣. Propter glóriam nóminis tui Dómine, libera nos. ℟. Et propítius esto peccátis nostris, propter nomen tuum.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

LECTIO IV.

Serm. 15. *super Cantica circa medium.*

NON otióse Spíritus sanctus nomen sponsi óleo cómparat, cum ita dóceat sponsam ad sponsum clamáre: Oleum effúsum nomen tuum. Oleum enim lucet, pascit, et ungit. Fovet ignem, nutrit carnem, lenit dolórem: lux, cibus, medicína. Vide idem nunc et de sponsi nómine: lucet prædicátum, pascit recogitátum, invocátum lenit, et ungit. Et percurrámus singula. Unde putas in toto orbe tanta et tam súbita fídei lux, nisi de prædicáto nómine Jesu? Nonne in hujus nóminis luce Deus nos vocávit in admirábile lumen suum: quibus illuminátis, et in lúmine isto vidéntibus lumen, dicat mérito Paulus: Fuístis aliquándo ténebræ, nunc autem lux in Dómino?

℟. Sperent in te, qui novérunt nomen tuum: * Quóniam non dereliquísti quæréntes te Dómine. ℣. Exúrge Dómine, ádjuva nos, et líbera nos propter nomen tuum. Quóniam.

LECTIO V.

HOc dénique nomen coram Régibus, et Géntibus, et

filiis Israël portáre jussus est idem Apóstolus ; et portábat Nomen tamquam lumen, et illuminábat pátriam, et clamábat, ubíque : Nox præcéssit, dies autem appropinquávit. Abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis; sicut in die honéste ambulémus. Et monstrábat ómnibus lucérnam super candelábrum, annúntians in omni locō Jesum, et hunc crucifixum. Quómodo lux ista resplénduit, ac perstrínxit cunctórum intuéntium óculos, quando de ore Petri, tamquam fulgur egrédiens, claudi unius corporáles plantas solidávit et bases, multósque spirituáliter cæcos illuminávit! Numquid non ignem sparsit, cum ait : In Nómine Jesu Christi Nazaréni surge, et ámbula?

℟. Confiteámur nómini tuo magno : * Quóniam terribile et sanctum est. ℣. Hi in cúrribus, et hi in equis, nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábimus. Quóniam.

LECTIO VI.

Nec tantum lux est Nomen Jesu, sed est et cibus. An non tóties confortáris, quóties recordáris? Quid æque mentem cogitántis impínguat? Quid ita exercitátos réparat sensus, virtútes róborat, végetat mores bonos atque honéstos, castas fovet affectiónes? Aridus est omnis ánimæ cibus, si non óleo isto infúnditur. Insípidus est, si non hoc sale cónditur. Si scribas, non sapit mihi, nisi légero ibi Jesum. Si dísputes, aut cónferas, non sapit mihi, nisi sonúerit ibi Jesus. Jesus mel in ore, in aure melos, in corde júbilus. Sed est et medícina. Tristátur áliquis nostrum? Véniat in cor ejus Jesus, et inde sáliat in os. Et ecce ad exórtum nóminis lumen, núbilum omne diffugit, redit serénum. Lábitur quis in crimen? currit ínsuper ad láqueum mortis desperándo? Nonne, si ínvocet nomen vitæ, confestim respirábit ad vitam?

℟. Læténtur omnes, qui sperant in te Dómine, in ætérnum exultábunt, et habitábis in eis: et gloriabúntur in te omnes, * Qui diligunt nomen tuum. ℣. Dómine in lúmine vultus tui ambulábunt, et in nómine tuo exultábunt tota die. Qui díligunt. Glória Patri. Qui díligunt.

IN III NOCTURNO.

Ant. t. 7. *r* Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus : annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Ant. t. 8. Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ, justítia plena est déxtera tua.

Ant. t. 6. Cantáte Deo, psalmum dícite nómini ejus : iter fácite ei, qui ascéndit super occásum, Dóminus nomen illi.

℣. Afférte Dómino glóriam et honórem. ℟. Afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Léctio sancti Evangélii
secúndum Lucam.

Lectio VII. *Cap.* 2. *b*

In illo témpore : Postquam consummáti sunt dies octo ut circumciderétur puer : vocátum est nomen ejus Jesus. Et réliqua.

Homilia sancti Bernárdi
Abbátis.

Sermone 1 *de Circumcisione.*

Magnum et mirábile Sacraméntum. Circumciditur puer, et vocátur Jesus. Quid sibi vult ista connéxio? Circumcísio nempe magis salvándi quam Salvatóris esse vidétur : et Salvatórem circumcídere pótius decet, quam circumcídi. Sed agnóscé mediatórem Dei et hóminum, quí ab ipso nativitátis suæ exórdio divinis humána sóciat, ima summis. Náscitur ex muliere, sed cui fœcunditátis fructus sic accédat, ut non décidat flos virginitátis. Pannis involvitur, sed panni ipsi Angélicis láudibus honorántur. Abscónditur in præsépio : sed próditur radiánte stella de cœlo. Sic et circumcísio veritátem suscéptæ probat humanitátis : et nomen, quod est super omne nomen, glóriam índicat majestátis. Circumciditur tamquam verus Abrahæ fílius, Jesus, vocátur tamquam verus Filius Dei.

℟. Tribulatiónem et dolórem invéni : * Et nomen Dómini invocávi. ℣. Turris fortíssima nomen Dómini, in ipso sperávi, et adjútus sum. Et nomen.

Bened. Divínum auxílium.

Lectio VIII.

Neque enim ad instar prió rum meus iste Jesus nomen vácuum aut ináne portat. Non est in eo magni nóminis umbra, sed véritas. Cœlitus siquidem inditum nomen Evangelista testátur, quod vocátum est ab Angelo, priúsquam in útero conciperétur. Et atténde verbi profunditátem. Postquam natus est Jesus : Jesus vocátur ab homínibus, qui vocátus est ab Angelo, priúsquam in útero conciperétur. Idem quippe et Angeli Salvátor, et hóminis : sed hóminis ab incarnatióne, Angeli ab initio creatúræ. Vocátum est, ait, nomen ejus Jesus, quod vocátum est ab Angelo. In ore ergo duórum vel trium téstium stat omne verbum, et ipsum, quod in Prophéta abbreviátum est, maniféstius in Evangélio légitur caro factum.

℟. Expectábo nomen tuum Dómine : * Quóniam bonum est in conspéctu sanctórum tuórum. ℣. Ut confiteámur nómini sancto tuo, et gloriémur in laude tua. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

Nona Lectio de Dominica secunda post Epiphaniam.

¶ *Si vero hoc Festum contingat transferri, nona lectio erit sequens.*

Merito sane, dum circumcíditur puer, qui natus est nobis, Salvátor vocátur : quod vidélicet ex hoc jam cœperit

operári salútem nostram immaculátum illum pro nobis sánguinem fundens. Neque enim jam quærere est Christiánis, cur volúerit Dóminus Christus circumcídi. Propter hoc siquidem circumcísus est, propter quod natus, propter quod passus. Nihil horum propter se, sed ómnia propter eléctos. Nec in peccáto génitus, nec a peccáto circumcísus, nec mórtuus est pro peccáto suo: magis autem propter delícta nostra. Quod vocátum est, inquit, ab Angelo, priúsquam in útero conciperétur. Vocátum plane, non impósitum. Nempe hoc ei nomen est ab ætérno. A natúra própria habet, ut sit Salvátor: innátum est ei nomen hoc, non inditum ab humána vel Angélica creatúra.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES
ET PER HORAS.

Ant. t. 6. Oleum effúsum * nomen tuum, ídeo adolescéntulæ dilexérunt te.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis de Dominica*, p. 17.

Ant. t. 2. Scitóte * quia Dóminus ipse est Deus, cujus nomen in ætérnum.

Ant. t. 3. Sitivit * ánima mea ad nomen sanctum tuum Dómine.

Ant. t. 1. ℣ Benedictum nomen glóriæ tuæ, sanctum et laudábile, et superexaltátum in sæcula.

Ant. t. 5. Júvenes et vírgines, * senes cum junióribus laudáte nomen Dómini, quia exaltátum est nomen ejus solíus.

CAPITULUM. *Philip.* 2.

FRATRES, Christus humiliávit semetipsum, factus obédiens usque ad mortem, mortem autem Crucis; propter quod et Deus exaltávit illum, et donávit illi nomen, quod est super omne nomen: ut in nómine Jesu omne genu flectátur.

HYMNUS.

JESU, decus Angélicum,
In aure dulce cánticum,
In ore mel mirificum,
In corde nectar cœlicum.

Qui te gustant, esúriunt;
Qui bibunt, adhuc sítiunt,
Desideráre nésciunt
Nisi Jesum, quem díligunt.

O Jesu mi dulcíssime,
Spes suspirántis ánimæ!
Te quærunt piæ lácrymæ,
Te clamor mentis íntimæ.

Mane nobiscum Dómine,
Et nos illústra lúmine;
Pulsa mentis calígine,
Mundum reple dulcédine.

Jesus, flos matris Virginis,
Amor nostræ dulcédinis,
Tibi laus, honor nóminis,
Regnum beatitúdinis. Amen.

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram.

Ad Bened. Ant. t. 8. Dedit se, ut liberáret pópulum, et acquíreret sibi nomen ætérnum, allelúia.

ORATIO.

DEUS, qui Unigénitum Fílium tuum constituísti humáni géneris Salvatórem, et Jesum vocári jussísti: concéde propítius; ut cujus sanctum nomen venerámur in terris, ejus quoque aspéctu perfruámur in cœlis. Per eúmdem Dóminum.

Et fit Commem. Dominicæ.

AD PRIMAM.

In ℟. *br. dicitur* ℣. Qui natus es de María vírgine.

AD TERTIAM.

Ant. Scitóte.

Capitulum, Fratres, Christus, *ut supra, ad Laudes.*

Post Septuagesimam ℟℟. *brevia dividuntur ad* ¶, *omissis* Allelúia.

℟. *br.* Sit nomen Dómini ¶ benedictum, * Allelúia, allelúia. Sit nomen. ℣. Ex hoc nunc et usque in sæculum. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Sit nomen.

℣. Afférte Dómino glóriam et honórem, allelúia. ℟. Afférte Dómino glóriam nómini ejus, allelúia.

AD SEXTAM.

Ant. Sitívit.

CAPITULUM. *Philip.* 2. *b*

IN nómine Jesu omne genu flectátur cœléstium, terréstrium, et infernórum: et omnis lingua confiteátur, quia Dóminus Jesus Christus in glória est Dei Patris.

℟. *br.* Afférte Dómino glóriam ¶ et honórem, * Allelúia, allelúia. Afférte. ℣. Afférte Dómino glóriam nómini ejus. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Afférte.

℣. Magnificáte Dóminum mecum, allelúia. ℟. Et exaltémus nomen ejus in idípsum, allelúia.

AD NONAM.

Ant. Júvenes, et vírgines.

CAPITULUM. *Coloss.* 3. *c*

OMNE quodcúmque fácitis in verbo, aut in ópere: ómnia in nómine Dómini Jesu Christi fácite, grátias agéntes Deo et Patri per ipsum.

℟. *br.* Magnificáte Dóminum ¶ mecum, * Allelúia, allelúia. Magnificáte. ℣. Et exaltémus nomen ejus in idípsum. Allelúia, allelúia. Glória Patri. Magnificáte.

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini, allelúia. ℟. Qui fecit cœlum et terram, allelúia.

AD II VESPERAS.

Omnia dicuntur sicut in primis.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Vocábis nomen ejus Jesum, ipse enim salvum fáciet pópulum suum à peccátis córum, allelúia.

Oratio. Deus, qui Unigénitum, *ut supra.*

Deinde fit Commemoratio Dominicæ.

DIE XIV JANUARII.

IN FESTO

S. HILARII, EPISC. ET CONF.

Semiduplex.

Omnia de Communi Conf. Pont., p. xlix, *præter sequentia.*

Ant. Sacérdos, et Póntifex, et virtútum ópifex, Pastor

bone in pópulo, ora pro nobis Dóminum.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ induit eum.

ORATIO.

DEUS, qui pópulo tuo ætérnæ salútis beátum Hilárium ministrum tribuísti : præsta quæsumus ; ut quem Doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis. Per Dóminum.

Si hoc Festum venerit in Dominica, transfertur in primam diem non impeditam, et Commemoratio cum nona Lectione S. Felicis fit in Dominica ; quod et in similibus servatur.

Commemoratio S. Felicis Presbyteri et Martyris.

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a vérbis impiórum non tímuit : fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

ORATIO.

CONCÉDE quæsumus omnípotens Deus : ut ad meliórem vitam sanctórum tuórum exémpla nos provócent ; quátenus, quórum solémnia ágimus, étiam actus imitémur. Per.

AD MATUTINUM.

In Hymno, iste Conféssor, *mutatur tertius versus.*

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

HILARIUS in Aquitánia nóbili génere natus, doctrína et eloquéntia excélluit. Qui primum in matrimónio quasi mónachi vitam egit : deinde propter singuláres virtútes Pictavórum Episcopus creátur : quod munus Episcopále sic gessit, ut a fidélibus summam laudem consequerétur. Quo témpore, cum terróribus, bonórum spoliatióne, exílio, et omni crudelitáte Constántius Imperátor Cathólicos vexáret, nisi ad Ariánas partes transírent, Hilárius tamquam firmíssimum murum se Ariánis oppónens, illórum furórem in se concitávit. Itaque multis petítus insídiis, tandem dolo Saturníni Arelaténsis Episcopi, de Synodo Biterrénsi in Phrygiam relegátus est : ubi et mórtuum suscitávit, et libros duódecim scripsit de Trinitáte contra Ariános.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum : * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil proficiet inimícus in eo, et filius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

LECTIO V.

QUADRIÉNNIO post coácto Concílio, ad Seléuciam Isáuriæ urbem, Hilárius adésse compúlsus est ; ac deínde Constantinópolim profectus, ubi extrémum Fídei perículum animadvértit, tribus libéllis públice datis, audiéntiam Impe-

ratóris popóscit, ut de fide cum adversáriis coram disputáret. Verum cum Ursácius et Valens Ariáni Episcopi, quos Hilárius scriptis confutárat, præséntis eruditiónem pertiméscerent, Constántio persuasérunt, ut spécie honóris eum in suum Episcopátum restitúeret. Tunc Hilárium e prælio hæreticórum reverténtem, ut inquit sanctus Hierónymus, Galliárum Eccléśia compléxa est. Quem ad Episcopátum secútus est Martínus, qui póstea Turonénsi præfuit Ecclésiæ: tantúmque illo doctóre profécit, quantum ejus póstea sánctitas declarávit.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum: óleo sancto meo unxi eum. Manus.

LECTIO VI.

MAGNA deínceps tranquillitáte Pictavórum Ecclésiam administrávit; Galliámque univérsam addúxit, ut Arianórum impietátem condemnáret. Multos libros scripsit mira eruditióne: quos omnes sanctus Hierónymus ad Lætam, sine ulla erróris suspicióne legi posse testátur, illis verbis: Hilárii libros inoffénso decúrras pede. Migrávit in cœlum Idibus Januárii, Valentiáno et Valénte Imperatóribus, anno post Christum natum trecentésimo sexagésimo nono.

℟. Iste est, *p.* lvj.

Si transferatur, Lectiones III Nocturni dividuntur ad ¶.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO VII. *Cap.* 5. *b*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homilia S. Hilárii Episcopi. *Comment. in Matth. cap.* 4. *post initium.*

Vos estis sal terræ, quod si sal infatuátum fúerit, ad níhilum valet id quod saliétur. Sal, ut árbitror, terræ nullum est: quómodo ergo Apóstolos sal térræ nuncupávit? Sed proprietas est quærénda dictórum, quam et Apostolórum officium, et ipsius salis nátura monstrábit. Sal est in se uno cóntinens aquæ et ignis elémentum, et hoc ex duóbus est unum. ¶ Hic igitur in omnem usum humáni géneris effectus, incorruptiónem corpóribus, quibus fúerit aspérsus, impertit, et ad omnem sensum conditi sapóris aptissimus est. Apóstoli autem sunt rerum cœléstium, prædicatóres, et ætérnitátis velut satóres, immortalitátem ómnibus corpóribus, quibus eórum sermo aspérsus fúerit, conférentes.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ indúit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Indúit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et ad portas.

LECTIO VIII.

MÉRITO ígitur sal terræ nuncupáti sunt, per doctrinæ virtútem saliéndi modo æternitáti córpora reservántes. ¶ Sed natúra salis semper éadem est, nec immutári umquam potest. Verum quia conversióni homo súbjacet, et solus beátus, qui usque ad finem in ómnibus Dei opéribus permánserit, ideo eos sal terræ nuncupátos monet in tráditæ sibi potestátis virtúte persistere, ne infatuáti nihil sáliant, et ipsi, sensu accépti sapóris amisso, vivificáre corrúpta non possint, et projécti de Ecclésiæ promptuáriis, cum his quos salierint, pédibus incedéntium proterántur.

℣. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus: * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intelléctus. ℣. Jucunditátem et exultatiónem thesaurizávit super eum. Et implévit. Gloria Patri. Et implévit.

Pro S. Felice Presb. et Mart.

LECTIO IX.

FELIX Nolánus Présbyter, cum in idóla veheméntius inveherétur, ab infidélibus várie vexátus, in cárcerem conjicitur. Unde ab Angelo nocte edúctus, quærere jussus est Maximiánum Nolæ Episcópum: qui cum sénio confectus desperáret se ferre posse supplícia persequéntium, se abdiderat in silvam. Quo cum Felix Deo duce pervenisset, sanctum Episcopum humi jacéntem pene mortuum videt; quem recreátum ac sublátum in húmeros, apud fidélem víduam reficiéndum curávit. Sed cum is iterum idolórum cultóres impietátis argueret, facto in ipsum ímpetu, fúgiens in angústo duórum parietum intervállo se occultávit. Qui áditus cum repénte araneárum telis pertéxtus visus esset, némini recéntis látebræ suspiciónem reliquit. Inde ígitur evádens Felix, in ædibus piæ mulieris tres ménses látuit. Cum vero Dei Ecclésia requiéscere cœpisset, Nolam rédiens, multísque ibi vitæ exémplis, et doctrinæ præcéptis miraculísque ad Christi fidem convérsis, constánter étiam recusáto ejus urbis Episcopátu, obdormívit in Dómino, sepultúsque est prope Nolam in loco, quem in Pincis appellábant.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES.

Fit Commemoratio S. Felicis Martyris.

Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Libani multiplicábitur.

Oratio, Concéde quæsumus, *p.* 453.

Vesperæ de sequenti, Commemoratio præcedentis.

DIE XV. JANUARII.

IN FESTO

S. PAULI, PRIMI EREMITÆ.

Duplex.

Omnia de Communi Confes-

soris non Pontificis, p. lxviij, *præter sequentia.*

In Hymno, Iste Confessor, *mutatur tertius versus.*

ORATIO.

DEUS, qui nos beáti Pauli Confessóris tui ánnua solemnitáte lætificas : concéde propítius ; ut cujus natalítia cólimus, étiam actiónes imitémur. Per Dóminum.

Pro S. Hilario.

Ant. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum, et ad portas paradísi coronávit eum.

℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Oratio, Deus, qui pópulo, *ut supra*, p. 453.

Deinde fit Commemoratio S. Mauri Abbatis.

Ant. Euge serve bone, et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constituam, intra in gáudium Dómini tui.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Sed si Festum S. Pauli transferatur, non variantur Ant. et ℣. sed dicuntur ut in eodem Communi.

ORATIO.

INTERCESSIO nos, quæsumus Dómine, beáti Mauri Abbátis comméndet : ut quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

PAULUS, Eremitárum auctor et magíster apud inferiórem Thebáïdem natus, cum quindecim esset annórum, orbátus paréntibus est. Qui póstea declinándæ causa persecutiónis Décii, et Valeriáni, et Deo libérius inserviéndi, in erémi spelúncam se cóntulit : ubi, palma ei victum et vestítum præbénte, vixit ad centésimum et décimum tértium annum : quo témpore ab António nonagenário Dei admónitu invísitur. Quibus inter se, cum ántea non nossent, próprio nómine consalutántibus, et multa de regno Dei colloquéntibus, corvus, qui ántea semper Paulo dimidiátum pánem attúlerat, íntegrum détulit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum : * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

LECTIO V.

POST corvi discéssum, Eia, inquit Paulus, Dóminus nobis prándium misit, vere pius, vere misércors. Sexagínta jam anni sunt, cum accípio quotidie dimídii panis fragméntum : nunc ad advéntum tuum militibus suis Christus duplicávit annónam. Quare cum gratiárum actióne ad fontem capiéntes cibum, ubi tan-

tísper sunt recreáti, íterum grátiis de more Deo actis, noctem in divínis láudibus consumpsérunt. Dilúculo Paulus de morte, quæ sibi instáret, ádmonens Antónium, hortátur ut pállium, quod ab Athanásio accéperat, ad involvéndum suum corpus afférret. Quo ex itinere rédiens ille, vidit inter Angelórum choros, inter Prophetárum et Apostolórum cœtus, Pauli ánimam in cœlum ascéndere.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum : stolam glóriæ índuit eum : * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Índuit eum Dóminus lorícam fidei; et ornávit eum. Et ad portas.

Lectio vi.

Cumque ad ejus cellam pervenisset, invénit génibus complicátis, erécta cervíce, extensísque in altum mánibus corpus exánime, quod pállio obvólvens, hymnósque et Psalmos ex Christiána traditióne decántans, cum sárculum, quo terram fóderet, non habéret, duo leónes ex interióre erémo rápido cursu ad beáti senis corpus feráuntur, ut fácile intelligerétur eos, quo modo póterant, plorátum édere : qui certátim terram pédibus effodiéntes, fóveam, quæ hóminem cómmode cáperet, effecérunt. Qui cum abiissent, Antónius sanctum corpus in eum locum intulit, et injécta humo, túmulum ex Christiáno more composúit; túnicam vero Pauli, quam in sportæ modum ex palmæ fóliis ille sibi contexúerat, secum áuferens, eo vestitu diébus solémnibus Paschæ et Pentecóstes, quoad vixit usus est.

℟. Iste homo, *p.* lxxiv.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 11. *d*

In illo témpore respóndens Jesus, dixit : Confiteor tibi Pater, Dómine cœli et terræ, quia abscondísti hæc a sapiéntibus, et prudentibus, et revelásti ea párvulis. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Episcopi.

Sermone 10, *de Verbis Domini.*

Venite ad me omnes qui laborátis. Quare enim omnes laborámus, nisi quia sumus hómines mortáles, frágiles, infírmi, lútea vasa portántes, quæ fáciunt ínvicem angústias? Sed si angustiántur vasa carnis, dilaténtur spátia charitátis. Quid ergo dicit, Veníte ad me omnes qui laborátis, nisi ut non laborétis? Dénique promissio ejus in promptu est, quóniam laboránte vocávit. Quærent forte, qua mercéde vocáti sunt. Et ego vos, inquit, reficiam. Tóllite jugum meum super vos, et díscite a me, non mundum fabricáre, non cuncta visibília et invisibília creáre, non in ipso mundo mirabília fácere, et mórtuos

suscitáre, sed, quóniam mitis sum, et húmilis corde.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est; et de omni corde suo laudávit Dóminum; * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine querela, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse intercédat.

LECTIO VIII.

MAGNUS esse vis? a mínimo íncipe. Cógitas magnam fábricam constrúere celsitúdinis? de fundaménto prius cógita humilitátis. Et quantam quisque vult, et dispónit superimpónere molem ædificii, quanto erit majus ædificium, tanto áltius fodit fundaméntum. Et fábrica quidem cum constrúitur, in supérna consúrgit; qui autem fodit fundaméntum, ad ima deprímitur. Ergo et fábrica ante celsitúdinem humiliátur, et fastígium post humiliatiónem erígitur.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles hóminibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et vos. Glória Patri. Et vos.

Pro S. Mauro Abbate.

LECTIO IX.

MAURUS nóbilis Románus, puer a patre Eutychio Deo sub sancti Benedícti disciplína oblátus, brevi tantum divina grátia profécit, ut ipsi magistro admiratióni esset: qui illum sæpe véluti reguláris observántiæ et virtútum ómnium spécimen céteris discípulis ad imitándum proponébat. Cujus adhuc adolescéntis illud admirábilis obediéntiæ exémplum a sancto Grégorio Papa commemorátur. Nam cum Plácidus mónachus, in lacum prolápsus, aquárum ímpetu raperétur, sancti Pátris jussu accúrrens Maurus, et super aquas incédens, sócium capillis apprehénsum, ad terram attráxit. Missus in Gálliam ab eódem sancto Benedícto, célebri monastério extrúcto, cui annos quadragínta præfuit, monásticam disciplínam mirifice propagávit. Dénique sanctitáte et miráculis clarus, septuagenário major migrávit in cœlum, anno salútis quingentésimo sexagésimo quinto.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

Si Festum S. Pauli transfératur, tunc pro nona lectione dicatur Quod est fastígium, *ut infra in Officio S. Matthiæ die* XXIV *Februarii.*

AD LAUDES.

Fit Commemoratio S. Mauri Abbatis.

Ant. Similábo eum viro sapiénti, qui ædificávit, domum suam supra petram.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Oratio. Intercéssio, *p.* 436.

IN II. VESPERIS.

Fit Commemoratio sequentis.

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non timuit : fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super opéra mánuum tuárum.

Oratio, Preces, *ut infra.*

DIE XVI JANUARII.

IN FESTO

S. MARCELLI, PAPÆ ET MARTYRIS.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Martyr., p. XX, *præter sequent.*

ORATIO.

PRECES pópuli tui, quæsumus Dómine, cleménter exáudi : ut beáti Marcélli mártyris tui atque Pontíficis méritis adjuvémur, cujus passióne lætámur. Per Dóminum.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

MARCELLUS Románus a Constántio et Galério usque ad Maxéntium Pontificátum gessit. Cujus hortátu Lucina matróna Romána, bonórum suórum Dei Ecclésiam fecit hæredem. Vigínti quinque títulos in Urbe instítuit, quasi diœcéses quasdam, et ad baptísmum pœnitentiámque eórum, qui ex infidélibus Christiánam religiónem suscíperent, et ad Mártyrum sepultúram. Quibus rebus irá incénsus Maxéntius, Marcéllo grávia supplícia minátur, nisi depósito Pontificátu, idólis immoláret.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum : * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descenditque cum illo in fóveam, et in vínculis non derelíquit eum. Et dedit.

LECTIO V.

QUI cum insánas hóminis voces negligeret, misit eum in catábulum, ut bestiárum, quæ públice alebántur, curam sustinéret. Ubi Marcéllus assíduis jejúniis et précibus novem menses vitam duxit, paróchias, quas præsens non póterat, vísitans per epístolas. Inde eréptus a cléricis, hospítio recípitur a beáta Lucina : in cujus ædíbus Ecclésiam dedicávit, quæ hódie título sancti Marcélli nominátur : in qua et Christiáni orábant, et ipse beátus Marcéllus prædicábat.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntate labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis : posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et voluntáte.

LECTIO VI.

QUIBUS cógnitis, Maxéntius in eam Ecclésiam catábuli béstias transférri, et a Marcéllo custodíri jubet : ul

loci fœditáte, multísque ærúmnis afflictus, obdormívit in Dómino. Cujus corpus in cœmetério Priscillæ via Salária a beáta Lucína sepúltum est décimo séptimo Kaléndas Februárii. Sedit annos quinque, mensem unum, dies viginti quinque. Scripsit Epístolam ad Episcopos Antiochénæ provínciæ de primátu Románæ Eccléstæ, quam caput Ecclesiárum appellándam demónstrat. Ubi étiam illud scriptum est, nullum Concílium jure celebrári nisi ex auctoritáte Románi Pontificis. Ordinávit mense Decémbri Romæ Presbyteros viginti quinque, Diáconos duos, Episcopos per divérsa loca viginti unum.

℟. Stola, *p.* xxvj.

IN III NOCTURNO.

Lectiones de Homilia S. Gregorii Papæ in Evangelium, Si quis vult, *de Communi unius Mart., secundo loco,* p. xxxiij.

℟. viii. Dómine prævenísti, *p.* xxix.

Vesperæ de S. Antonio Abb. cum Commem. S. Marcelli.

DIE XVII JANUARII.

IN FESTO

S. ANTONII, ABBATIS.

Duplex.

Omnia de Communi Confessoris non Pontif., p. lxviij, *præter sequentia.*

ORATIO.

INTERCESSIO nos, quæsumus Dómine, beáti Antónii Abbátis comméndet : ut quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum.

Deinde fit Commemoratio S. Marcelli.

Ant. Qui vult veníre post me, ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio, Preces pópuli tui, *ut supra,* p. 459.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

ANTONIUS Ægyptius, nobílibus et Christiánis paréntibus natus, quibus adoléscens orbátus est, cum ingréssus Ecclésiam ex Evangélio audívisset : Si vis perféctus esse, vade, et vende ómnia quæ habes, et da paupéribus : tamquam ea sibi dicta essent, sic Christo Dómino obtemperándum existimávit. Itaque, veńdita re familiári, pecúniam omnem paupéribus distribuit. Quibus solútus impedimentis, cœléstis vitæ genus in terris cólere instituit. Sed cum in periculósum illud certámen descénderet, ad fidei præsídium, quo erat armátus, adhibéndum sibi putávit subsídium reliquárum virtútum : quarum tanto stúdio incénsus fuit, ut quemcúmque vidéret áliqua virtútis laude excellentem, illum imitári studéret.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et à seductóribus tutávit illum : * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum deduxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

Nihil ígitur eo continéntius, nihil vigilántius erat. Patiéntia, mansuetúdine, misericórdia, humilitáte, labóre, ac stúdio divinárum Scripturárum superábat omnes. Ab hæreticórum et schismaticórum hóminum, máxime Arianórum, congréssu, et colloquio sic abhorrébat, ut ne prope quidem ad eos accedéndum díceret. Humi jacébat, cum eum necessárius somnus occupásset. Jejúnium autem ádeo cóluit, ut salem tantúmmodo ad panem adhibéret, sitim aqua extingueret, neque se ante solis occásum cibo aut potu recreábat : sæpe étiam bíduum cibo abstinébat : sæpissime in oratióne pernoctábat. Cum talis tantúsque Dei miles evasísset Antónius, sanctíssimum júvenem hostis humáni géneris váriis tentatiónibus aggréditur, quas ille jejúnio et oratióne vincébat. Nec vero frequens de sátana triúmphus secúrum reddébat Antónium, qui diáboli innumerábiles artes nocéndi nóverat.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum : * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et ad portas.

Lectio vi.

Itaque cóntulit se in vastíssimam Ægypti solitúdinem : ubi quotídie ad Christiánam perfectiónem proficiens, dæmones (quorum tanto erant acrióres ímpetus, quanto Antónius ad resisténdum fórtior evadébat) ita contémpsit, ut illis exprobráret imbecillitátem : ac sæpe discípulos suos éxcitans ad pugnándum contra diábolum, docénsque quibus armis vincerétur : Mihi crédite, dicébat, fratrés, pertimíscit sátanas piórum vigílias, oratiónes, jejúnia, voluntáriam paupertátem, misericórdiam, et humilitátem, máxime vero ardéntem amórem in Christum Dóminum, cujus único sanctíssimæ Crucis signo debilitátus áufugit. Sic autem dæmónibus erat formidolósus, ut multi per Ægyptum ab illis agitáti, invocáto nómine Antónii, liberaréntur : tántaque erat ejus fama sanctitátis, ut per lítteras se ejus oratiónibus Constantínus Magnus et fílii commendárent. Qui aliquándo quintum et centésimum annum agens, cum innumerábiles sui Institúti imitatóres habéret, convocátis Mónachis, et ad perféctam Christiánæ vitæ régulam instrúctis, sanctitáte et miráculis clarus migrávit in cœlum, décimo sexto Kaléndas Februárii.

℟. Iste homo, *p.* lxxiv.

IN III NOCTURNO.

Homilia sancti Gregorii Papæ in Evangelium, Sint lumbi vestri præcincti, *de Communi, primo loco,* p. lxxvj.

Vesperæ de sequenti.

DIE XVIII JANUARII.

IN FESTO
CATHEDRÆ S. PETRI
QUA ROMÆ PRIMUM SEDIT.

Duplex.

Omnia de Communi Confessoris Pontificis, p. xlix, *præter sequentia.*

HYMNUS.

QUODCUMQUE in orbe néxibus revínxeris,
Erit revínctum, Petre, in arce síderum :
Et quod resólvit hic potéstas trádita,
Erit solútum cœli in alto vértice :
In fine mundi judicábis sæculum.
Patri perénne sit per ævum glória ;
Tibique laudes concinámus ínclytas,
Ætérne Nate ; sit supérne Spíritus,
Honor tibi decúsque ; sancta júgiter
Laudétur omne Trínitas per sæculum.
Amen.

℣. Tu es Petrus. ℟. Et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam.

Ad Magnif. Ant. t. 1. Tu es pastor óvium, princeps Apostolórum ; tibi tráditæ sunt claves regni cœlórum.

ORATIO.

DEUS, qui beáto Petro Apóstolo tuo, collátis clávibus regni cœléstis, ligándi atque solvéndi pontificium tradidísti : concéde ; ut intercessiónis ejus auxilio, a peccatórum nostrórum néxibus liberémur. Qui vivis et regnas.

Deinde fit Commemoratio sancti Pauli ante alias quascumque Commemorat. etiam Festi Duplicis, aut Dominicæ. Quod etiam servatur in Commemoratione sancti Petri, quæ fit in Festis sancti Pauli.

Ant. Sancte Paule Apóstole, Prædicátor veritátis et Doctor Géntium, intercéde pro nobis ad Deum, qui te elégit.

℣. Tu es vas electiónis, sancte Paule Apóstole. ℟. Prædicátor veritátis in univérso mundo.

ORATIO.

DEUS, qui multitúdinem Géntium beáti Pauli Apóstoli prædicatióne docuísti : da nobis quæsumus ; ut cujus commemoratiónem cólimus, ejus apud te patrocínia sentiámus.

Postea fit Commemoratio S. Antonii.

Ant. Hic vir despíciens mundum, et terréna, triúmphans divítias cœlo cóndidit ore, manu.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

ORATIO.

INTERCESSIO nos, quæsumus Dómine, beáti Antónii Ab-

bátis comémndet : ut quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur.

Postremo fit Commemoratio sanctæ Priscæ Virginis et Martyris.

Ant. Veni, sponsa Christi, áccipe corónam quam tibi Dóminus præpa[illegible] ætérnum.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Intende, próspere procéde, et regna.

ORATIO.

DA, quæsumus omnípotens Deus : ut qui beátæ Priscæ virginis et mártyris tuæ natalítia cólimus ; et ánnua solemnitáte lætémur, et tantæ fidei proficiámus exémplo. Per Dóminum.

AD MATUTINUM.

Invitat. Tu es Pastor óvium, princeps Apostolórum : * Tibi trádidit Deus claves regni cœlórum.

Psalm. Veníte, exultémus, *p.* 2.

Hymnus, Quodcúmque, *ut supra in Vesperis.*

IN I NOCTURNO.

Incípit Epístola prima beáti Petri Apóstoli.

LECTIO I. *Cap.* 1.

PETRUS Apóstolus Jesu Christi, eléctis ádvenis dispersiónis Ponti, Galátiæ, Cappadóciæ, Asiæ, et Bithyniæ, secúndum præsciéntiam Dei Patris, in sanctificatiónem Spíritus, in obediéntiam, et aspersiónem sánguinis Jesu Christi. Grátia vobis et pax multiplicétur. Benedictus Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui secúndum misericórdiam suam magnam regenerávit nos in spem vivam, per resurrectiónem Jesu Christi ex mórtuis, in hæreditátem incorruptibilem, et incontaminátam et immarcescibilem, conservátam in cœlis in vobis, qui in virtúte Dei custodímini per fidem in salutem, parátam revelári in témpore novíssimo.

℟. Simon Petre, ántequam de navi vocárem te, novi te : et super plebem meam principem te constitui. * Et claves regni cœlórum trádidi tibi. ℣. Quodcúmque ligáveris super terram, erit ligátum et in cœlis : et quodcúmque sólveris super terram, erit solútum et in cœlis. Et claves.

LECTIO II.

IN quo exultábitis, módicum nunc si opórtet contristári in váriis tentatiónibus : ut probátio vestræ fidei multo pretiósior auro (quod per ignem probátur) inveniátur in laudem, et glóriam, et honórem in revelatióne Jesu Christi : quem cum non vidéritis, dilígitis : in quem nunc quoque non vidéntes créditis : credéntes autem exultábitis lætítia inenarrábili, et glorificáta : reportántes finem fidei vestræ, salútem animárum.

℟. Si diligis me, Simon Petre, pasce oves meas. Dómine tu nosti, quia amo te. * Et ánimam meam pono pro te. ℣. Si oportúerit me mori tecum, non

te negábo. Et ánimam meam pono pro te.

LECTIO III.

De qua salúte exquisiérunt atque scrutáti sunt Prophétæ, qui de futúra in vobis grátia prophetavérunt : scrutántes in quod, vel quale tempus significáret in eis Spíritus Christi : prænúntians eas, quæ in Christo sunt passiónes, et posterióres glórias : quibus revelátum est, quia non sibimetípsis, vobis autem ministrábant ea, quæ nunc nuntiáta sunt vobis per eos, qui evangelizavérunt vobis, Spíritu sancto misso de cœlo, in quem desíderant Angeli prospícere.

℟. Tu es Petrus, et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam, et portæ inferi non prævalébunt advérsus eam : * Et tibi dabo claves regni cœlórum. ℣. Quodcúmque ligáveris super terram, erit ligátum et in cœlis : et quodcúmque sólveris super terram, erit solútum et in cœlis. Et tibi. Glória Patri. Et tibi.

IN II NOCTURNO.

Sermo sancti Leónis Papæ.

LECTIO IV.

Sermone 1 de SS. Apost. Petro et Paulo, ante medium.

Cum duódecim Apóstoli, accépta per Spíritum sanctum ómnium locutióne linguárum, ímbuéndum Evangélio mundum distribútis sibi terrárum pártibus suscepíssent, beatíssimus Petrus princeps Apostólici órdinis ad arcem Románi destinátur Impérii, ut lux veritátis, quæ in ómnium Géntium revelabátur salútem, efficácius se ab ipso cápite per totum mundi corpus effúnderet. Cujus autem natiónis hómines in hac tunc Urbe non essent? aut quæ usquam Gentes ignorárent, quod Roma didicísset?

℟. Tu es pastor óvium, princeps Apostolórum : tibi trádidit Deus ómnia regna mundi : * Et ídeo tibi tráditæ sunt claves regni cœlórum. ℣. Quodcúmque ligáveris super terram, erit ligátum et in cœlis : et quodcúmque sólveris super terram, erit solútum et in cœlis. Et ideo.

LECTIO V.

Hic conculcándæ Philosophiæ opiniónes, hic dissolvéndæ erant terrénæ sapiéntiæ vanitátes, hic confutándi dæmonum cultus, hic ómnium sacrilegiórum impietas destruénda, ubi diligentíssima superstitióne habebátur colléctum, quidquid usquam fuérat vanis erróribus institútum. Ad hanc ergo Urbem tu beatíssime Petre Apóstole venire non métuis, et consórte glóriæ tuæ Paulo Apóstolo, aliárum adhuc Ecclesiárum ordinatiónibus occupáto, silvam istam freméntium bestiárum, et turbulentíssimæ profunditátis océanum, constántior, quam cum supra mare graderéris, ingréderis.

℟. Ego pro te rogávi Petre,

ut non deficiat fides tua : * Et tu aliquándo convérsus confirma fratres tuos. ℣. Caro et sanguis non revelávit tibi, sed Pater meus, qui est in cœlis. Et.

LECTIO VI.

JAM pópulos, qui ex circumcisióne crediderant, erudieras : jam Antiochénam Ecclésiam, ubi primum Christiáni nóminis dignitas est orta, fundáveras : jam Pontum, Galátiam, Cappadóciam, Asiam, atque Bithyniam légibus Evangélicæ prædicatiónis implévéras : nec aut dúbius de provéctu óperis, aut de spátio tuæ ignárus ætátis, trophæum Crucis Christi Románis árcibus inferébas, quo te divinis præordinatiónibus anteíbant et honor potestátis, et glória passiónis.

℟. Petre amas me? Tu scis Dómine, quia amo te. * Pasce oves meas. ℣. Simon Joánnis diligis me plus his? Tu scis Dómine, quia amo te. Pasce. Glória Patri. Pasce.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO VII. *Cap.* 16. *b*

IN illo témpore : Venit Jesus in partes Cæsaréæ Philippi : et interrogábat discípulos suos : dicens : Quem dicunt hómines esse Filium hóminis? Et réliqua.

Homilia S. Hilárii Episcopi. *Comment. in Matth. cap.* 16. *post initium.*

DOMINUS a discípulis requírit, quem se hómines esse dícerent; et adjécit, hóminis fílium. Hæc enim confessiónis tenénda ratio est, ut sicut Dei Fílium, ita et fílium hóminis meminérimus : quia álterum sine áltero nihil spei tribuit ad salútem. Editis itaque, quæ divérsæ de eo erant, hóminum opiniónibus, quid de se ipsi séntiant, quærit. Petrus respóndit : Tu es Christus Filius Dei vivi. Sed Petrus conditiónes propositiónis expénderit : Dóminus enim dixerat : Quem me hómines esse dicunt, fílium hóminis? Et certe fílium hóminis contemplátio córporis præferébat. Sed addéndo : Quem me esse dicunt; significávit, præter id, quod in se videbátur, esse áliud sentiéndum : erat enim hóminis fílius. Quod ígitur de se opinándi judícium desiderábat : non illud arbitrámur, quod de se ipse confessus est : sed occúltum erat, de quo quærebátur, in quod se credéntium fides debébat exténdere.

℟. Quem dicunt hómines esse Filium hóminis? dixit Jesus discípulis suis. Respóndens Petrus, dixit : Tu es Christus Filius Dei vivi. * Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam. ℣. Beátus es Simon Bar-Jona : quia caro et sanguis non revelávit tibi, sed Pater meus qui est in cœlis. Et ego.

Si Festum Cathedræ transferri contigerit, et in illa die

non occurrat Festum simplex, habens Lectionem propriam, tunc ex octava Lectione fiant duo; juxta signum ¶ *infra expressum.*

Lectio viii.

Et dignum plane confessio Petri præmium consecúta est, quia Dei Filium in hómine vidísset. Beátus hic est, qui ultra humánum óculos intendísse et vidísse laudátus est: non id quod ex carne et sánguine erat cóntuens, sed Dei Filium cœléstis Patris revelatióne conspíciens: dignúsque judicátus, qui quod in Christo Dei esset, primus agnósceret. ¶ O in nuncupatióne novi nóminis felix Ecclésiæ fondaméntum: dignaque ædificatióne illius petra, quæ inférnas leges, et tártari portas, et ómnia mortis claustra dissólveret! O beátus cœli jánitor, cujus arbitrio claves ætérni áditus tradúntur, cujus terréstre judícium præjudicáta auctóritas sit in cœlo! ut quæ in terris aut ligáta sint, aut solúta, statúti ejúsdem conditiónem obtíneant et in cœlo.

℟. Elégit te Dóminus sacerdótem sibi, ad sacrificándum ei, * Hóstiam laudis. ℣. Immola Deo sacrifícium laudis, et redde Altíssimo vota tua. Hóstiam laudis. Glória Patri, Hóstiam laudis.

Pro S. Prisca Virgine et Mart.

Lectio ix.

Prisca, nóbilis virgo Romána, trédecim annos nata, Cláudio Imperatóre, Christiánæ fídei accusáta, ejúsdem jussu ducta ad Apóllinis templum, ut idólis immoláret, cum rem detestarétur, cólaphis cæsa, in cárcerem tráditur: atque inde emíssa, cum in fídei constántia perseveráret, affécta verbéribus, ferventique ádipe delibúta, rursus in cárcerem inclúditur. Post triduum in amphitheátrum prodúcta, leóni objicitur: qui suæ feritátis oblítus, humíliter se ad ejus pedes abjécit. Quæ póstea in ergástulo tríduum inédia afflícta, in equúleo suspénditur, et úngulis férreis excarnificáta, in rogum injicitur, unde étiam mirabíliter evásit incólumis. Dénique extra Urbem cápite abscísso, virginitátis palmam martyrii coróna cumulávit. Cujus corpus via Ostiénsi, décimo ab Urbe milliário, a Christiánis décimoquinto Kaléndas Februárii sepelítur.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES.

Hymnus.

Beate Pastor Petre, clemens áccipe
Voces precántum, criminúmque víncula
Verbo resólve, cui potéstas trádita,
Aperíre terris cœlum, apértum cláudere.
Sit Trinitáti sempitérna glória,
Honor, potéstas, atque jubilátio,

In unitáte, quæ gubérnat ómnia,
Per univérsa æternitátis sæcula. Amen.

℣. Exáltent eum in Ecclésia plebis. ℟. Et in cáthedra seniórum laudent eum.

Ad Bened. Ant. t. 8. Quodcúmque ligáveris super terram, erit ligátum et in cœlis : et quodcúmque sólveris super terram, erit solútum et in cœlis : dicit Dóminus Simóni Petro.

ORATIO.

DEUS, qui beáto Petro Apóstolo tuo, collátis clávibus regni cœléstis, ligándi atque solvéndi pontificium tradidísti : concéde ; ut intercessiónis ejus auxílio, a peccatórum nostrórum néxibus liberémur. Qui vivis.

Deinde fit Commemoratio S. Pauli, ut supra, p. 462.

Postea S. Priscæ.

Ant. Símile est regnum cœlórum hómini negotiatóri quæ-ránti bonas margaritas : invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et comparávit eam.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedixit te Deus in ætérnum.

Oratio, Da quæsumus, *ut supra,* p. 463.

AD VESPERAS.

Hymnus, ut supra in primis Vesperis, p. 462.

℣. Elégit te Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Ad Magnif. Ant t. 1. Dum esset summus Póntifex, terréna non métuit, sed ad cœléstia regna gloriósus migrávit.

Oratio, Deus, qui beáto, *ut supra.*

Postea fit Commemoratio S. Pauli, ut supra in primis Vesperis, p. 462.

Deinde de S. Canuto Martyre, necnon de SS. Mario et sociis Martyribus, ut infra.

DIE XIX JANUARII.

IN FESTO
S. CANUTI QUARTI,
REGIS ET MART.

Semiduplex ad libitum.

Si occurrat in Dominica, vel infra Octavam, omittitur, cum non sit transferendum.

Omnia de Communi unius Martyris, p. XX, *præter sequentia.*

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit : fundátus enim erat supra firman petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

ORATIO.

DEUS, qui ad illustrándam Ecclésiam tuam, beátum Canútum Regem martyrii palma, et gloriósis miráculis decoráre dignátus es : concéde propítius ; ut sicut ipse Domínicæ passiónis imitátor fuit, ita nos per ejus vestígia gradiéntes, ad gáudia sempitérna pervenire mereámur. Per eúmdem Dóminum.

Pro Comm. SS. Mārii, Marthæ, Audifacis et Abachum Martyrum.

Ant. Istórum est enim regnum cœlórum, qui contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

℣. Lætámini in Dómino, et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

ORATIO.

EXAUDI Dómine pópulum tuum cum Sanctórum tuórum patrocínio supplicántem: ut et temporális vitæ nos tribuas pace gaudére, et ætérnæ reperire subsídium. Per.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

CANUTUS Quartus, Suenónis Estritii Danórum regis fílius, fide, pietáte, et morum honestáte conspícuus, exímiæ sanctitátis a téneris annis spécimen dedit. Patérnum sceptrum summa ómnium acclamatióne adéptus, Religióni promovéndæ sédulo incúmbere, Ecclésias redditibus augére, et pretiósa supellectíli ornáre cœpit. Tum zelo propagandæ fidei succénsus, bárbara regna justo certámine aggréssus, devictas, subditásque natiónes Christiánæ legi subjugávit. Victóriis autem plúrimis gloriósus, et divítiis auctus, regále diadéma ad Christi crucifixi pedes abjécit, se et regnum illi subjíciens, qui Rex regum est, et Dóminus dominántium. Corpus suum jejúniis, cilíciis, et flagéllis castigávit. In oratióne et contemplatióne assíduus, erga páuperes profúsus, erga omnes benéficus semper fuit: nec umquam a justítiæ divinæque legis sémita defléxit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descenditque cum illo in fóveam, et in vinculis non derelíquit eum. Et dedit.

LECTIO V.

HIS, aliísque virtútibus imbútus, ad suprémum perfectiónis ápicem sanctus Rex properábat. Accídit autem, ut Angliæ regnum a Wilhélmo Normannórum Duce formidábili exércitu invaderétur. Anglis vero, Danórum opem implorántibus, cum succúrrere Rex decrevísset, belli expeditiónem Oláo fratri commísit. Qui regnándi cupiditáte illéctus, arma vertit in Regis perníciem, militibus et pópulo contra illum concitátis. Nec defuérunt rebellióni foménta. Cum enim Rex, éditis légibus, décimas Ecclésiis solvi, Dei et Ecclésiæ præcépta servári, transgressóres puníri sanxísset, plerique pervérsi ac scelerati hómines exacerbáti, primum quidem tumultuári, tum plebem com-

movére, ac tandem sanctíssimo Regi necem moliri cœpérunt.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis : posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et voluntáte.

LECTIO VI.

SCIENS ígitur Rex, futurórum præscius, mortem sibi propter justítiam imminére, ea prænuntiáta, ad Ecclésiam sancti Albáni mártyris Othóniæ, tamquam ad locum certáminis, profectus est, et Sacraméntis munítus, agónem suum Dómino commendábat. Mox ibi advéniens conjuratórum multitúdo, Ecclésiæ ignem admovére, fores confringere, et in eam irrúmpere tentárunt. Quod cum perficere non possent, ad fenéstras accedéntes, saxa et sagittas in sanctum Regem, flexis génibus pro inimícis oránte, magno impetu jaculári non cessárunt : donec lápidum et telórum ictibus, ac tandem láncea confóssus, glorióso martyrio, ante altáre extensis bráchiis procúmbens, coronátus est, sedénte in Apostólico throno Gregório Séptimo. Multis póstea miráculis Mártyrem suum illustrávit Deus. Nam gravi penúria et divérsis calamitátibus oppréssa Dánia, patráti sacrilégii pœnas luit. Plures étiam váriis languóribus afflícti, ad ejus túmulum remédium et incolumitátem consecúti sunt. Cúmque Regína sacrum ejus corpus noctu clam surripere, et álio transférre conarétur, omísso cœlitus ingénti splendóre pertérrita, a propósito cessávit.

℟. Sícla jucunditátis, *p.* xxvj.

IN III NOCTURNO.

Homília S. Gregórii Papæ in Evangélium, Si quis vult post me venire, *de Communi unius Mártyris, secundo loco,* p. xxxiij.

Pro SS. Mario et Sociis Martyribus.

LECTIO IX.

MARIUS Persa, nóbili loco natus, cum Martha cónjuge pari nobilitáte, et duóbus fíliis Audifáce et Abachum, Romam venit Cláudio Imperatóre, ut Mártyrum sepúlchra veneraréture. Ibi Christiános in vínculo conjéctos fovébant, et ópera ac facultátibus suis sustentábant, et Sanctórum córpora sepeliébant. Quamóbrem comprehénsi omnes, cum nec impiórum minis, nec terróre commoverentur, ut diis sacrificárent, primum fústibus debilitáti, deinde fúnibus attracti, tum admótis candéntibus láminis combústi, et úngulis férreis excarnificáti sunt. Postrémo præcísis mánibus, et ad collum alligátis, ducti per médiam Urbem, via Cornélia ad tértium décimum ab Urbe milliárium, in eum locum, qui Nymphe dicebátur, necántur :

ac primum Martha, quæ virum ac filios ad supplícia pro Jesu Christi fide constánter perférenda veheménter fúerat cohortáta: mox cétaris in eádem arenária, cervíces abscinduntur, eorúmque córpora conjiciúntur in ignem. Quæ semiústa, Felícitas matróna Romána nóbilis, colligénda et in suo prædio sepeliénda curávit.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

In Laudibus fit Commem. SS. Marii, et Sociorum mart.

Ant. Vestri capílli cápitis omnes numeráti sunt: nolíte timére: multis passéribus melióres estis vos.

℣. Exultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Oratio, Exáudi, p. 468.

Vesperæ de sequenti, cum Commemoratione S. Canuti.

DIE XX JANUARII.

IN FESTO

SS. FABIANI ET SEBASTIANI MARTYRUM.

Duplex.

Omnia de Communi plurimorum Martyrum, p. XXXV, *præter ea quæ sequúntur.*

ORATIO.

INFIRMITATEM nostram réspice omnípotens Deus, et quia pondus própriæ prævaricatiónis gravat, beatórum Mártyrum tuórum Fabiáni et Sebastiáni intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

Pro Commem. S. Canuti Martyris.

Ant. Qui vult veníre post me, ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio, Deus, qui, *p.* 467.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

FABIANUS Románus a Maximíno usque ad Décium regens Ecclésiam, septem Diáconis regiónes divísit, qui páuperum curam habérent. Tótidem Subdiáconos creávit, qui res gestas Mártyrum a septem notáriis scriptas colligerent. Idem státuit, ut quotánnis Féria quinta in Cœna Dómini, vétere combústo, Chrisma renovarétur. Dénique décimo tértio Kaléndas Februárii, in persecutióne Décii, martyrio coronátus, in cœmetério Callísti via Appia sepelítur, cum sedísset annos quíndecim, dies quátuor. Hic fecit Ordinatiónes quinque mense Decémbri, quibus creávit Presbyteros viginti duos, Diáconos septem, Episcopos per divérsa loca úndecim.

℟. Sancti tui Dómine mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præceptis tuis, ut inveniréntur illæsi in aquis válidis: * Terra appáruit árida, et in mari Rubro via sine impedimento. ℣. Quóniam percússit petram, et fluxérunt

aquæ, et torréntes inundavérunt. Terra.

LECTIO V.

SEBASTIANUS ex patre Narbonénsi, matre Mediolanénsi natus, ob géneris nobilitátem et virtútem Diocletiáno charus fuit. Dux primæ cohórtis, Christiános, quorum fidem clam colébat, ópera et facultátibus adjuvábat; et qui ex eis tormentórum vim reformidáre videbántur, cohortatióne sic confirmábat, ut pro Jesu Christo multi se ultro tortóribus offérrent. In illis fuére Marcus et Marcelliánus fratres, qui Romæ in custódia erant apud Nicóstratum: cujus uxor Zoë vocem, quam amiserat, Sebastiáni oratióne recuperávit. Quibus Diocletiáno delátis, Sebastiánum accérsit, et vehementius objurgátum, ómnibus artificiis a Christi fide conátur avértere. Sed cum nihil nec pollicéndo, nec terréndo proficeret, ad palum alligátum sagíttis configi jubet.

℟. Vérbera carnífícum non timuérunt sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine: * Ut hærédes fierent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut hærédes.

LECTIO VI.

QUEM ómnium opinióne mórtuum, noctu sancta múlier Irene sepeliéndi grátia jussit auférri: sed vivum repértum, domi suæ curávit. Itaque paulo post confirmáta valetúdine, Diocletiáno óbviam factus, ejus impietátem libérius accusávit. Cujus aspéctu cum ille primum obstupuísset, quod mórtuum créderet, rei novitáte, et acri Sebastiáni reprehensióne excandéscens, eum támdiu virgis cædi imperávit, donec ánimam Deo rédderet. Ejus corpus in cloácam dejéctum, Lucína a Sebastiáno in somnis admónita, ubi esset, et quo loco humári vellet, ad Catacúmbas sepelívit, ubi sancti Sebastiáni nómine célebris Ecclésia est ædificáta.

℟. Tamquam aurum, *p.* xlj.

IN III NOCTURNO.

Homilia S. Ambrosii Episcopi in Evangelium, Descéndens Jesus de monte, *de Communi plurimorum Martyrum, secundo loco,* p. xlviij.

In secundis Vesperis a Capitulo fit de S. Agnete.

DIE XXI JANUARII.

IN FESTO

S. AGNETIS, VIRG. ET MART.

Duplex.

Si hoc Festum transferri contingat in aliam diem, vel ob aliquam causam de ipso sint primæ Vesperæ celebrandæ, tunc dicitur Ant. Ingréssa Agnes, *cum reliquis de Laudibus, p.* 475.

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis de Dominica. p.* 123, *et loco ult., Psalm.* Laudáte Dóminum omnes Gentes. *p.* 127,

CAPITULUM. *Eccli.* 51.

CONFITEBOR tibi Dómine Rex et collaudábo te Deum Sal-

vatórem meum : confitébor nómini tuo : quóniam adjútor, et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne.

HYMNUS.

JESU, coróna Vírginum,
Quem mater illa cóncipit,
Quæ sola virgo párturit,
Hæc vota clemens áccipe.

Qui pergis inter lília,
Septus choréis Vírginum,
Sponsus decórus glória,
Sponsisque reddens præmia.

Quocúmque tendis, Vírgines
Sequúntur, atque láudibus
Post te canéntes cúrsitant,
Hymnósque dulces pérsonant.

Te deprecámur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus,
Nescire prorsus ómnia
Corruptiónis vúlnera.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula.
Amen.

℣. Spécia tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Beáta Agnes in médio flammárum expánsis mánibus orábat : Te déprecor, omnípotens, adoránde, colénde, Pater metuénde, quia per sanctum Fílium tuum evási minas sacrilegi tyránni, et carnis spurcítias immaculáto calle transívi : et ecce vénio ad te, quem amávi, quem quæsívi, quem semper optávi.

ORATIO.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui infirma mundi éligis, ut fórtia quæque confúndas : concéde propítius ; ut qui beátæ Agnétis, Vírginis et Mártyris tuæ, solémnia cólimus, ejus apud te patrocínia sentiámus. Per Dóminum.

Deinde fit Commemoratio SS. Martyrum Fabiani et Sebastiani.

Ant. Gaudent in cœlis ánimæ sanctórum, qui Christi vestígia sunt secúti : et quia pro ejus amóre sánguinem suum fudérunt, ídeo cum Christo exúltant sine fine.

℣. Exultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Oratio, Infirmitátem, *ut supra in primis Vesperis, p.* 470.

AD MATUTINUM.

Invitat. Regem Vírginum Dóminum, * Venite adorémus.

Psalm. Venite, exultémus, *p.* 2.

Hymnus, Vírginis Proles, *de Communi Virginum et Mart. p.* lxxxvj.

IN I NOCTURNO.

Ant. t. 8. Discéde a me pábulum mortis, quia jam ab álio amatóre prævénta sum.

Tres Psalmi de Communi Confessoris, p. lxix.

Ant. t. 7. Déxteram meam et collum meum cinxit lapidibus pretiósis, trádidit áuribus meis inæstimábiles margaritas.

Ant. t. 7. Pósuit signum in fáciem meam, ut nullum præter eum amatórem admíttam.

℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Lectiones de Libro Ecclesiastici, Confitébor tibi Dómine Rex, *de Communi Virginum, secundo loco, p.* xcviij.

℟. I. Diem festum sacratíssimæ vírginis celebrémus, quáliter passa sit beáta Agnes ad memóriam revocémus: tértio décimo ætátis suæ anno mortem pérdidit, et vitam invénit: * Quia solum vitæ diléxit auctórem. ℣. Infántia quidem computabátur in annis, sed erat senéctus mentis imménsa. Quia.

℟. II. Déxteram meam et collum meum cinxit lapídibus pretiósis, trádidit áuribus meis inæstimábiles margarítas: * Et circúmdedit me vernántibus atque coruscántibus gemmis. ℣. Pósuit signum in fáciem meam, ut nullum præter eum amatórem admíttam. Et circúmdedit.

℟. III. Amo Christum, in cujus thálamum introíbo, cujus mater virgo est, cujus pater féminam nescit, cujus mihi órgana modulátis vócibus cantant: * Quem cum amávero, casta sum; cum tetígero, munda sum; cum accépero, virgo sum. ℣. Annulo fidei suæ subarrhávit me: et imménsis monílibus ornávit me. Quem. Glória Patri, Quem.

IN II NOCTURNO.

Ant. t. 7. Induit me Dóminus cyclade auro texta, et imménsis monilibus ornávit me.

Tres Psalmi de Communi Confessoris, p. lxxj.

Ant. t. 1. *l* Mel et lac ex ejus ore suscépi, et sanguis ejus ornávit genas meas.

Ant. t. 1. *r* Ipsi soli servo fidem, ipsi me tota devotióne committo.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus, in médio ejus, non commovébitur.

Ex libro sancti Ambrósii Episcopi de Virginibus.

LECTIO IV.

Lib. 1. *post. initium.*

HODIE natális est Vírginis, integritátem sequámur. Natális est Mártyris, hóstias immolémus. Natális est sanctæ Agnétis, miréntur viri, non despérent párvuli, stúpeant nuptæ, imiténtur innúptæ. Sed quid dignum ea loqui póssumus, cujus ne nomen quidem [illegible] vacuum laudis est? Devótio supra ætátem, virtus supra natúram: ut mihi vidéatur non hóminis habuísse nomen, sed orácului Mártyris, quod indicávit quid esset futúra. Nomen Vírginis, títulus est pudóris. Appellábo Mártyrem, prædicáre satis. Prolíxa laudátio est, quæ non quæritur, sed tenétur. Nemo est laudabílior, quam qui ab ómnibus laudári potest. Quot hómines, tot præcónes, qui Mártyrem prædicant, dum loquúntur.

℟. Induit me Dóminus vestimento salútis, et induménto lætítiæ circúmdedit me : * Et tamquam sponsam decorávit me coróna. ℣. Trádidit áuribus meis inæstimábiles margarítas ; circúmdedit me vernántibus atque coruscántibus gemmis. Et tamquam.

Lectio v.

Hæc trédecim annórum martyrium fecísse tráditur. Quo detestabílior crudélitas, quæ nec minúsculæ pepércit ætáti ; immo magna vis fídei, quæ étiam ab illa testimónium invénit ætáte. Fuítne in illo corpúsculo vúlneri locus ? Et quæ non hábuit quo ferrum reciperet, hábuit quo ferrum vínceret. Hæc inter cruéntas carnifícum impávida manus, hæc stridéntium grávibus immóbilis tráctibus catenárum, nunc furéntis mucróni militis totum offérre corpus, mori adhuc néscia, sed paráta ; vel si ad aras invíta raperétur, ténderé Christo inter ignes manus, atque in ipsis sacrílegis fócis trophæum Dómini signáre victóriæ : nunc ferrátis colla manúsque ambas insérere néxibus. Sed nullus tam tenúia membra póterat nexus inclúdere. Novum martyrii genus. Nondum idónea pœnæ, et jam matúra victóriæ : certáre difficilis, fácilis coronári : magistérium virtútis implévit, quæ præjudícium vehébat ætátis.

℟. Mel et lac ex ejus ore suscépi, * Et sanguis ejus ornávit genas meas. ℣. Osténdit mihi thesáuros incomparábiles, quos mihi se datúrum repromísit. Et sanguis ejus.

Lectio vi.

Non sic ad thálamum nupta properáret, ut ad supplícii locum, læta successu, gradu festína Virgo procéssit. Flere omnes, ipsa sine fletu. Mirári plerique, quod tam fácile vitæ suæ pródiga, quam nondum háuserat, jam quasi perfúncta donáret. Stupére univérsi, quod jam divinitátis testis existeret, quæ adhuc árbitra sui per ætátem esse non posset. Quanto terróre egit cárnifex ut timerétur, quantis blandítiis ut suadéret, quantórum vota ut sibi ad núptias proveníret ! At illa : Et hæc sponsi injúria, inquit, expectáre placitúram. Qui me sibi prior elégit, accípiet : quid percússor moráris ? Péreat corpus, quod amári potest óculis, quibus nolo. Stetit, orávit, cervícem infléxit. Cérneres trepidáre carnifícem, quasi ipse addíctus fuísset, trémere percussóris déxteram, pallére ora aliéno timéntis perículo, cum puélla non timéret suo. Habétis ígitur in una hóstia duplex martyrium, pudóris et religiónis. Et virgo permánsit, et martyrium obtínuit.

℟. Jam corpus ejus córpori meo sociátum est, et sanguis ejus ornávit genas meas. * Cujus mater virgo est, cujus pater féminam nescit. ℣. Ipsi sum desponsáta, cui Angeli

sérviunt, cujus pulchritúdinem sol et luna mirántur. Cujus mater. Glória Patri. Cujus mater.

IN III NOCTURNO.

Ant. t. 2. Cujus pulchritúdinem sol et luna mirántur, ipsi soli servo fidem.

Psalm. Dómino quis habitabit, *de Communi Confess.*, p. lxxiv.

Ant. t. 7. Christus circúmdedit me vernántibus atque coruscántibus gemmis pretiósis.

Psalm. Eructávit cor meum, *p.* xc.

Ant. t. 7. Ipsi sum desponsáta, cui Angeli sérviunt : cujus pulchritúdiném sol et luna mirántur.

Psalm. Deus noster refúgium, *p.* xcj.

℣. Elégit eam Deus, et præclégit eam: ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Lectiones de Homilia sancti Gregorii Papæ in Evangelium, Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus, *ut in Communi Virginum, primo loco,* p. xcv.

℟. vii. Ipsi sum desponsáta, cui Angeli sérviunt, cujus pulchritúdinem sol et luna mirántur : * Ipsi soli servo fidem, ipsi me tota devotióne committo. ℣. Déxteram meam et collum meum cinxit lapídibus pretiósis : trádidit áuribus meis inæstimábiles margaritas. Ipsi soli.

℟. viii. Omnipotens, adoránde, colénde, et treménde, benedíco te : * Quia per Fílium tuum unigénitum evási minas hóminum impiórum, et spurcítias diáboli impollúto calle transívi. ℣. Te confiteor lábiis, te corde, te totis viscéribus concupísco. Quia. Glória Patri. Quia.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. t. 7. Ingréssa Agnes * turpitúdinis locum, Angelum Dómini præparátum invénit.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis,* p. 17.

Ant. t. 7. Mecum enim hábeo * custódem córporis mei, Angelum Dómini.

Ant. t. 7. Annulo suo * subarrhávit me Dóminus meus Jesus Christus, et tamquam sponsum decorávit me coróna.

Ant. t. 8. Benedíco te Pater Dómini mei Jesu Christi, quia per Fílium tuum ignis extínctus est a látere meo.

Ant. t. 8. Congaudéte mecum, * et congratulámini, quia cum his ómnibus lúcidas sedes accépi.

CAPITULUM. *Eccli.* 51.

CONFITEBOR tibi Dómine Rex, et collaudábo te Deum Salvatórem meum; confitébor nómini tuo quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne.

Hymnus, Jesu, coróna Vírginum, *ut supra, in primis Vesperis,* p. 472.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Bened. Ant. t. 1. Ecce quod concupívi, jam vídeo, quod sperávi, jam téneo: ipsi sum juncta in cœlis, quem in terris pósita, tota devotióne diléxi.

ORATIO.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui infirma mundi éligis, ut fórtia quæque confúndas: concéde propítius; ut qui beátæ Agnétis Vírginis et mártyris tuæ solémnia cólimus, ejus apud te patrocínia sentiámus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

AD TERTIAM.

Ant. Mecum enim hábeo.

Capitulum, Confitébor tibi Dómine, *ut supra, ad Laudes.*

℟. *br.* Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie. ℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et pulchritúdine. Glória Patri. Spécie.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

AD SEXTAM.

Ant. Annulo suo.

CAPITULUM. *Eccli.* 51.

LIBERASTI me secúndum multitúdinem misericórdiæ nóminis tui a rugiéntibus præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, et de multis tribulatiónibus quæ circumdedérunt me.

℟. *br.* Adjuvábit eam, * Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

AD NONAM.

Ant. Congaudéte mecum.

CAPITULUM. *Eccli.* 51.

LAUDABIT usque ad mortem ánima mea Dóminum: quóniam éruis sustinéntes te, et líberas eos de manu angústiæ, Dómine Deus noster.

℟. *br.* Elégit eam Deus, * Et præclégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et præelégit. Glória Patri. Elégit.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

AD VESPERAS.

Ant. Ingréssa Agnes, *cum reliquis de Laudibus.*

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis de Dominica,* p. 123, *et loco ultimi, Psalm.* Lauda Jerúsalem, *p.* 143.

Capitulum et Hymnus ut in primis Vesperis, p. 471.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnif. Ant. t. 1. Stans beáta Agnes in médio flammæ, expánsis mánibus orábat ad Dóminum: Omnípotens, adoránde, colénde, treménde, benedíco te, et glorífico nomen tuum in ætérnum.

Oratio, Omnípotens, *ut supra, ad Laudes.*

Deinde fit Commemoratio Festi sequentis.

DIE XXII JANUARII.

IN FESTO

SS. VINCENTII ET ANASTASII MARTYRUM.

Semiduplex.

Omnia de Communi plurimorum Martyrum, p. xxxv, *præter sequentia.*

Ant. Istórum est enim regnum cœlórum, qui contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

℣. Lætámini in Dómino, et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

ORATIO.

Adésto Dómine supplicatiónibus nostris : ut qui ex iniquitáte nostra reos nos esse cognóscimus ; beatórum Mártyrum tuórum Vincéntii et Anastásii intercessióne liberémur. Per Dóminum.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

Vincentius, Oscæ in Hispánia citerióre natus, a prima ætáte studiis déditus, sacras litteras a Valério Cæsaraugustáno Episcopo dídicit : cujus étiam partes suscépit prædicándi Evangélium, quod Episcopus, propter linguæ impedimentum, prædicatiónis officio fungi non póterat. Ea re ad Daciánum, provinciæ a Diocletiáno et Maximiáno præpósitum, deláta, Vincéntius Cæsaraugústæ comprehénditur, et vinctus ad Daciánum Valéntiam addúcitur. Ubi verbéribus et equúleo tortus, multis præséntibus, cum nulla aut tormentórum vi, aut acerbitáte, vel lenitáte verbórum a propósito deterréri posset, in craticula impósitus, prunis ardéntibus suppósitis, ac férreis únguibus excarnificátus, candentibúsque láminis exústus, íterum dúcitur in cárcerem stratum testáceis fragméntis, ut ejus nudum corpus, somno oppréssum, a subjéctis étiam testárum acúleis torquerétur.

℟. Sancti tui Dómine mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præcéptis tuis, ut inveniréntur illæsi in aquis válidis : * Terra appáruit árida : et in mari Rubro via sine impedimento. ℣. Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, et torrénte inundavérunt. Terra.

LECTIO V.

Verum, illo in tenebricósa inclúso custódia, clarissimus splendor obórtus totum cárcerem illustrávit : quæ lux cum summa admiratióne omnes, qui áderant, affecísset, res a custóde cárceris ad Daciánum defértur. Qui edúctum in molli cúlcitra cóllocat, et quem cruciátibus in suam sententiam trahere non póterat, delíciis perdúcere conátur. Sed invíctus Vincéntii ánimus Jesu Christi fide speque munitus, vicit ómnia : et ignis, ferri,

tortórum immanitáte superáta, victor ad cœléstem martyrii corónam advolávit, undécimo Kaléndas Februárii. Cujus corpus cum projéctum esset inhumátum, corvus et a volúcribus, et a lupo únguibus, rostro, alis mirabiliter deféndit. Qua re cógnita, Daciánus illud in altum mare demérgi jubet: sed inde étiam divínitus ejéctum ad littus, Christiáni sepéliunt.

℟. Vérbera carnífícum non timuérunt sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine: * Ut hærédes fierent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut hærédes.

LECTIO VI.

ANASTÁSIUS Persa, Mónachus, Heráclio Imperatóre, cum sanctam Jerosolymórum terram visitásset, ad Cæsaréam Palestinæ pro Christi religióne víncula et vérbera constánter perpéssus est. Mox a Persis ob eámdem causam váriis cruciátibus afféctus, a rege Chósroa, una cum septuaginta áliis Christianis, secúri percútitur. Cujus relíquiæ primum Jerosólymam ad monastérium, in quo monásticam vitam profésSus erat, deínde Romam delátæ, collocátæ sunt in monastério ad Aquas Sálvias.

℟. Tamquam aurum, *p.* xlj.

IN III NOCTURNO

Homilia sancti Gregorii Papæ in Evangelium. Cum audiéritis prælia, *de Communi plurimorum Martyrum, primo loco,* p. xliv.

In secundis Vesperis a Capítulo de S. Raymundo.

DIE XXIII JANUARII.

IN FESTO

S. RAYMUNDI DE PENNAFORT CONFESS.

Semidúplex.

Omnia de Communi Confessoris non Pontíficis, p. lxviij, *præter ea, quæ hic habentur.*

In Hymno, Iste Confessor, *mutatur tertius versus.*

ORATIO.

DEUS, qui beátum Raymúndum pœniténtiæ Sacraménti insígnem ministrum elegísti, et per maris undas mirabiliter traduxísti: concéde, ut ejus intercessióne dignos pœniténtiæ fructus fácere, et ad ætérnæ salútis portum pervenire valeámus. Per.

Deinde fit Commemoratio SS. Vincentii et Anastasii Martyrum.

Ant. Gaudent in cœlis ánimæ sanctórum, qui Christi vestígia sunt secúti: et quia pro ejus amóre sánguinem suum fudérunt, ídeo cum Christo exúltant sine fine.

℣. Exultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Oratio, Adésto, *p.* 477.

Postea S. Emerentianæ Virginis et Martyris.

Ant. t. 8. Veni sponsa Christi, * áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

ORATIO.

INDULGENTIAM nobis, quæsumus Dómine, beáta Emerentiana Virgo et Martyr implóret: quæ tibi grata semper éxtitit et mérito castitátis, et tuæ professióne virtútis. Per Dóminum.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

BEATUS Raymúndus Barcinonénsis ex nóbili família de Pénnafort, Christiánæ Religiónis rudiméntis imbútus, adhuc párvulus exímia ánimi, et córporis índole magnum áliquid porténdere visus est. Nam adoléscens humanióres lítteras in pátria profétsus, Bonóniam se cóntulit, ubi pietatis offíciis, ac pontificio, civilíque juri sédulo incúmbens, et doctóris láurea insignítus, ibídem sacros Cánones magna cum hóminum admiratióne est interpretátus. Ejus virtútum fama percrebrescénte, Berengárius Barcinonénsis Epíscopus, cum Roma suam ad Ecclésiam rediret, eum conveniéndi causa Bonóniam iter instituit, et tandem summis précibus, ut secum in pátriam reverterétur, obtínuit. Mox ejúsdem Ecclésiæ Canonicátu, et Præpositúra ornátus, univérso clero, et pópulo integritáte, modéstia, doctrína, et morum suavitáte præfúlsit, ac Deíparæ Vírginis, quam singulári pietátis affectu venerabátur, honórem et cultum semper pro viribus auxit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum. * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

LECTIO V.

ANNUM círciter quintum supra quadragésimum agens, in Ordine Fratrum Prædicatórum, solémni emíssa professióne, ut novus miles, in omni virtútum génere, sed præcípue in charitáte erga egénos, et máxime captívos ab infidélibus deténtos se exércuit. Unde cum ejus hortátu sanctus Petrus Nolascus (cujus ipse confessiónes audiébat) suas opes plissimo huic óperi conférret: tum eídem, tum beáto Raymúndo, et Jacóbo Primo Arragóniæ Regi appárens beatíssima Virgo, gratíssimum sibi, et unigénito Filio suo fore dixit, si in suum honórem instituerétur Ordo Religiosórum, quibus captívos ex infidélium tyránnide liberándi cura incúmberet. Quare collátis inter se consíliis, Ordinem beátæ Maríæ de Mercéde Redemptiónis Captivórum fundavérunt: cui beátus Raymúndus certas vivéndi leges præscripsit, ad

ejúsdem Ordinis vocatiónem accommodatíssimas, quarum approbatiónem áliquot post annos a Gregório Nono impetrávit, et dictum sanctum Petrum primum Generálem Ordinis Magistrum suis ipse mánibus hábitu eódem indútum creávit.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum : stolam glóriæ índuit eum : * Et ad portas paradisi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et ad pórtas.

LECTIO VI.

AB eódem Gregório Romam accersítus, et Capelláni, ac Pœnitentiárii, et Confessárii sui múnere decorátus, ejúsdem jussu Romanórum Pontificum decréta, in divérsis Conciliis et Epístolis sparsa, in unum Decretálium volumen redégit. Archiepiscopátum Tarraconénsem ab ipso Pontifice sibi oblátum constantíssime recusávit. Et totíus Ordinis Prædicatórum generále Magistérium, quod per biénnium sanctíssime administráverat, sponte dimísit. Jacóbo Arragóniæ regi Sacræ inquisitiónis offícii suis in regnis instituéndi auctor fuit. Multa patrávit mirácula; inter quæ illud claríssimum, quod ex ínsula Baleári Majóri Barcinónam reversúrus, strato super aquas pállio, centum sexagínta milliária sex horis confécerit, et suum Cœnóbium jánuis clausis fúerit ingréssus. Tandem prope centenárius, virtútibus et méritis cumulátus, obdormívit in Dómino anno salútis millésimo ducentésimo septuagésimo quinto, quem Clemens Octávus in Sanctórum númerum rétulit.

℟. Iste homo, *p.* lxxiv.

IN III NOCTURNO.

Homilia Sancti Gregorii Papæ in Evangelium, Sint lumbi vestri præcincti, *ut in Communi Confessoris, primo loco,* p. lxxvj.

Pro S. Emerentiana Virgine et Martyre.

LECTIO IX.

EMERENTIANA virgo Romána, collactánea beátæ Agnétis, adhuc catechúmena, fide et charitáte flagrans, furéntes in Christiános idolórum cultóres cum veheméntius accusáret, a concitáta multitúdine lapídibus óbruta est. Quæ in cruciátibus orans ad sepúlchrum sanctæ Agnétis, próprio sánguine, quem pro Christo constánter effúdit, baptizáta, animam Deo réddidit.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES.

Fit Commemoratio S. Emerentianæ.

Ant. Símile est regnum cœlórum hómini negotiatóri, quæ rénti bonas margaritas : invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et comparávit eam.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedixit te Deus in ætérnum.

Oratio, Indulgéntiam, *ut supra,* p. 479.

Vesperæ a Capitulo de S. Timotheo Episc. et Martyre, cum Commem. S. Raymundi.

DIE XXIV JANUARII.

IN FESTO S. TIMOTHEI EP. ET MART.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Martyris, p. xx, *præter sequentia.*

ORATIO.

INFIRMITATEM nostram réspice omnípotens Deus: et, quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti Timóthei mártyris tui atque Pontificis intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

Deinde fit Commem. sancti Raymundi.

Ant. Hic vir despíciens mundum, et terréna triúmphans, divítias cœlo cóndidit ore, manu.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio, Deus, qui, p. 478,

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

TIMOTHEUS, Lystris in Lycaónia natus ex patre Gentili, et matre Judæa, Christiánam colébat religiónem, cum in ea loca venit Paulus Apóstolus. Qui fama commótus, quæ de Timóthei sanctitáte percrebúerat, ipsum adhíbuit sócium suæ peregrinatiónis: sed propter Judæos, qui se ad Christum convérterant, sciéntes Timóthei patrem esse Gentilem, eum circumcídit. Cum ígitur ambo Ephesum venissent, ibi ordinátus est Episcopus ab Apóstolo, ut eam Ecclésiam gubernáret.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descenditque cum illo in fóveam: et in vínculis non derelíquit eum. Et dedit.

LECTIO V.

AD quem Apóstolus duas epístolas scripsit, álteram Laodicéa, alteram Roma: quibus in pastorális officii cura confirmátus, cum sacrificium, quod uni Deo debétur, fieri dæmónum simulácris ferre non posset, pópulum Ephesínum, Diánæ in ejus celebritáte immolántem, ab illa ímpietáte removére conátus, lapídibus óbrutus est: ac pene mórtuus, a Christiánis eréptus, et in montem óppido vicínum delátus, nono Kaléndas Februárii obdormívit in Dómino.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide prétióso, Et voluntáte.

Sermo S. Augustíni Episcopi.

LECTIO VI.

Sermone 44. de Sanctis.

TRIUMPHALIS beáti Mártyris Timóthei dies hódie nobis anniversária celebritáte recúrrit: cujus glorificatióni sicut congáudet Ecclésia, sic ejus propónit sequénda vestígia. Si enim compátimur, et conglorificábimur. In cujus gloriósa agóne duo nobis præcípue consideránda sunt: induráta vidélicet tortóris sævítia, et Mártyris invícta patiéntia. Sævítia tortóris, ut eam detestémur: patiéntia Mártyris, ut eam imitémur. Audi Psalmístam advérsus malítiam increpántem: Noli æmulári in malignántibus: quóniam tanquam fœnum velóciter arescent. Quod autem advérsus malignántes patiéntia exhibénda sit, audi Apóstolum suadéntem, patiéntia vobis necessária est, ut reportétis promissiónes.

℟. Stola jucunditátis, *p.* xxvj.

IN III NOCTURNO.

Homília sancti Gregorii Papæ in Evangelium, Si quis venit ad me, *de Comm. unius Mart., primo loco,* p. xxviij.

Vesperæ de Conversione S. Pauli.

DIE XXV JANUARII.

IN CONVERSIONE
S. PAULI APOSTOLI.

Duplex.

AD VESPERAS.

Ant. Ego plantávi, *cum reliquis de Laudibus,* p. 487.

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis de Dominica,* p. 123; *et loco ultimi, Psalm.* Laudáte Dóminum omnes Gentes, *p.* 127.

CAPITULUM. *Act.* 9.

SAULUS adhuc spirans minárum, et cædis in discípulos Dómini, accéssit ad princípem Sacerdótum, et pétiit ab eo epístolas in Damáscum ad synagógas: ut si quos invenísset hujus viæ viros, ac mulíeres, vinctos perdúceret in Jerúsalem.

HYMNUS.

EGRÉGIE Doctor Paule mores ínstrue,
Et nostra tecum péctora in cœlum trahe:
Veláta dum meridiem cernat fides,
Et Solis instar sola regnet chárítas.
Sit Trinitáti sempitérna glória,
Honor, potéstas, atque jubilátio,
In unitáte, quæ gubérnat ómnia,
Per univérsa ætérnitátis sæcula.
Amen.

℣. Tu es vas electiónis sancte Paule Apóstole. ℟. Prædicátor veritátis in univérso mundo.

Ad Magnif. Ant. 1. ℣ Vade Ananía, et quære Saulum: ecce enim orat: quia vas electiónis est mihi, ut portet nomen meum coram Géntibus, et régibus, et fíliis Israel.

ORATIO.

DEUS, qui univérsum mundum beáti Pauli Apóstoli prædicatióne docuísti : da nobis quæsumus ; ut qui ejus hódie Conversiónem cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Pro Commem. S. Petri.

Ant. Tu es pastor óvium, princeps Apostolórum, tibi tráditæ sunt claves regni cœlórum.

℣. Tu es Petrus. ℟. Et super hanc petram ædificábo Eccléstam meam.

ORATIO.

DEUS, qui beáto Petro Apóstolo tuo, collátis clávibus regni cœléstis, ligándi atque solvéndi pontificium tradidísti : concéde, ut intercessiónis ejus auxilio, a peccatórum nostrórum néxibus liberémur.

Deinde fit Commem. sancti Timothei.

Ant. Qui vult veníre post me, ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio, Infirmitátem, *ut supra, p.* 481.

AD MATUTINUM.

Invitat. Laudémus Deum nostrum, * In Conversióne Doctóris Géntium.

Psalm. Veníte, exultémus, p. 2.

Hymnus, Egrégie Doctor, *ut supra in Vesperis.*

IN I NOCTURNO.

Ant. t. 1. Qui operátus est Petro in Apostolátum, operátus est et mihi inter Gentes : et cognovérunt grátiam, quæ data est mihi a Christo Dómino.

Psalmi Nocturnorum ut in Communi Apostolorum, p. iij.

Ant. t. 1. *l* Scio cui crédidi, et certus sum, quia potens est depósitum meum servare in illum diem, justus judex.

Ant. t. 1. *f* Mihi vivere Christus est, et mori lucrum : gloriári me opórtet in cruce Dómini nostri Jesu Christi.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba córum.

De Actibus Apostolórum.

LECTIO I. *Cap.* 9.

SAULUS adhuc spirans minárum et cædis in discípulos Dómini, accéssit ad príncipem sacerdótum, et pétiit ab eo epístolas in Damáscum ad synagógas : ut si quos invenísset hujus viæ viros ac mulieres, vinctos perdúceret in Jerúsalem. Et cum iter fáceret, contigit ut appropinquáret Damásco : et súbito circumfúlsit eum lux de cœlo. Et cadens in terram audívit vocem dicéntem sibi : Saule, Saule, quid me perséqueris ? Qui dixit : Quis es Dómine ? Et ille : Ego sum Jesus, quem tu perséqueris. Durum est tibi contra stímulum calcitráre.

℟. Qui operátus est Petro in Apostolátum, operátus est et

mihi inter Gentes. * Et cognovérunt grátiam Dei, quæ data est mihi. ℣. Grátia Dei in me vácua non fuit, sed grátia ejus semper in me manet. Et cognovérunt.

Lectio II.

Et tremens, ac stupens dixit: Dómine, quid me vis fácere? Et Dóminus ad eum: Surge, et ingrédere civitátem, et ibi dicétur tibi quid te opórteat fácere. Viri autem illi, qui comitabántur cum eo, stabant stupefácti, audiéntes quidem vocem, néminem autem vidéntes. Surréxit autem Saulus de terra, apertísque óculis nihil vidébat. Ad manus autem illum trahéntes, introduxérunt Damáscum. Et erat ibi tribus diébus non videns, et non manducávit, neque bibit.

℟. Bonum certámen certávi, cursum consummávi, fidem servávi: * Ideóque repósita est mihi coróna justitiæ. ℣. Scio cui crédidi, et certus sum, quia potens est depósitum meum serváre in illum diem. Ideóque.

Lectio III.

Erat autem quidam discípulus Damásci, nómine Ananías: et dixit ad illum in visu Dóminus: Anania. At ille ait: Ecce ego, Dómine. Et Dóminus ad eum: Surge, et vade in vicum, qui vocátur Rectus, et quære in domo Judæ Saulum nómine Tarsénsem: ecce enim orat. (Et vidit virum Ananiam nómine introeúntem, et imponéntem sibi manus, ut visum recípiat.) Respóndit autem Ananías: Dómine, audívi a multis de viro hoc, quanta mala fécerit sanctis tuis in Jerúsalem: et hic habet potestátem a princípibus sácerdótum alligándi omnes, qui invocant nomen tuum. Dixit autem ad eum Dóminus: Vade, quóniam vas electiónis est mihi iste, ut portet nomen meum coram Géntibus, et régibus, et fíliis Israel. Egò enim osténdam illi quanta opórteat eum pro nómine meo pati.

℟. Repósita est mihi coróna justitiæ, * Quam reddet mihi Dóminus in illum diem, justus judex. ℣. Scio cui crédidi, et certus sum, quia potens est depósitum meum serváre in illum diem. Quam reddet mihi. Glória Patri. Quam reddet mihi.

IN II NOCTURNO.

Ant. t. 8. Tu es vas electiónis, sancte Paule Apóstole, prædicátor veritátis in univérso mundo.

Ant. t. 8. *f* Magnus sanctus Paulus vas electiónis, vere digne est glorificándus, qui et méruit thronum duodécimum possidére.

Ant. t. 2. Bonum certámen certávi, cursum consummávi, fidem servávi.

℣. Constitues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine.

Sermo Sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 14 *de Sanctis.*

Lectio iv.

Hodie de Actibus Apostolórum léctio hæc pronuntiáta est : ubi Paulus Apóstolus ex persecutóre Christianórum, annuntiátor factus est Christi. Prostrávit enim Christus persecutórem, ut fáceret Ecclésiæ doctórem : percútiens eum, et sanans : occídens, et vivificans : occísus agnus a lupis, et fáciens agnos de lupis. Ita enim in præclára prophetía, cum Jacob Patriárcha benediceret fíliis suis (præséntes tangens, futúra prospíciens) prædictum erat, quod in Paulo cóntigit. Erat autem Paulus, sicut ipse testátur, de tribu Bénjamin. Cum autem Jacob benedícens fílios suos, venísset ad benedicéndum Bénjamin, ait de illo : Bénjamin lupus rapax.

℟. Tu es vas electiónis, sanctæ Paule Apóstole, prædicátor veritátis in univérso mundo : * Per quem omnes Gentes cognovérunt grátiam Dei. ℣. Intercéde pro nobis ad Deum, qui te elégit. Per quem.

Lectio v.

Quid ergo? lupus rapax semper? Absit, sed qui mane rapit prædam, ad vésperam dívidit escas. Hoc in Apóstolo Paulo implétum est, quia et de illo dictum erat. Jam, si placet, audiámus illum mane rapiéntem ad vésperum escas dividéntem. Mane et vespere pósita sunt pro eo, ac si dicerétur, prius et póstea. Sic ergo accipiámus : Prius rápiet, póstea dívidet escas. Atténdite raptórem. Saulus, inquit, accéptis epístolis a princípibus sacerdótum, ibat, ut ubicúmque invéniret Christiános, ad sacerdótes attráheret et addúceret, útique puniéndos.

℟. Grátia Dei sum id quod sum : * Et grátia ejus in me vácua non fuit, sed semper in me manet. ℣. Qui operátus est Petro in Apostolátum, operátus est et mihi inter Gentes. Et grátia.

Lectio vi.

Ibat spirans, et anhélans cædes, hoc est, mane rápiens. Nam et quando lapidátus est Stéphanus primus martyr pro nómine Christi, evidéntius áderat et Saulus, et sic áderat lapidántibus, ut non ei sufficeret, si tantum suis mánibus lapidáret. Ut enim esset in ómnium lapidántium mánibus, ipse ómnium vestiménta servábat : magis sæviens omnes adjuvándo, quam suis mánibus lapidándo. Audívimus, mane rápiet : vidcámus ad vésperam quáliter dívidat escas. Voce Christi prostrátus de cœlo, et accípiens désuper interdictum jam sæviéndi, cécidit in fáciem suam, prius prosterneéndus, póstea erigéndus, prius percutiéndus, póstea sanándus.

℟. Saulus, qui et Paulus, magnus prædicátor, * A Deo

confortátus convalescébat, et confundébat Judæos. ℣. Osténdens quia hic est Christus Fílius Dei. A Deo. Glória Patri. A Deo.

IN III NOCTURNO.

Ant. t. 8. Saulus, qui et Paulus, magnus prædicátor, a Deo confortátus convalescébat, et confundébat Judæos.

Ant. t. 1. *r* Ne magnitúdo revelatiónum extóllat me, datus est mihi stímulus carnis meæ; ángelus sátanæ, qui me colaphízet : propter quod ter Dóminum rogávi, ut auferrétur a me, et dixit mihi Dóminus : Súfficit tibi Paule grátia mea.

Ant. t. 8. Repósita est mihi coróna justitiæ, quam reddet mihi Dóminus in illa die justus judex.

℣. Nimis honoráti sunt amici tui, Deus. ℟. Nimis confortátus est princípatus eórum.

Léctio sancti Evangélii secundum Matthæum.

LECTIO VII. *Cap.* 19, *d*

IN illo témpore : Dixit Petrus ad Jesum : Ecce nos reliquimus ómnia, et secúti sumus te : quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Homil. in natali S. Benedicti.

PERFECTUS ille est, qui ábiens vendit ómnia quæ habet, et dat paupéribus, ac véniens séquitur Christum : habébit enim thesáurum non deficiéntem in cœlis. Unde bene interrogánte Petro, dixit tálibus Jesus : Amen dico vobis, quod vos qui secúti estis me, in regeneratióne, cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos super sedes duódecim, judicántes duódecim tribus Israel. In hac quippe vita pro ejus nómine laboránte, in ália præmium speráre dócuit : id est, in regeneratióne, cum vidélicet in vitam immortálem fuérimus resurgéndo regenerati, qui in vitam cadúcam mortáliter erámus géniti.

℟. Sancte Paule Apóstole, prædicátor veritátis, et Doctor Géntium, * Intercéde pro nobis ad Deum, qui te elégit, ut digni efficiámur grátia Dei. ℣. Tu es vas electiónis sancte Paule Apóstole, prædicátor veritátis. Intercéde.

LECTIO VIII.

ET justa prorsus retributio. ut qui hic pro Christo humanæ glóriam celsitúdinis neglexérunt, illic a Christo júdices glorificáti singuláriter cum eo assideant, qui a sequéndis ejus vestigiis nulla ratióne póterant avélli. Nemo autem putet duódecim tantum Apóstolos, quia pro Juda prævaricánte Mathias eléctus est, tunc esse judicatúros; sicut nec duódecim solæ sunt tribus Israël judicándæ : alióquin tribus Levi, quæ tértia décima est, injudicáta recédet.

℟. Damasci, præpósitus gentis Arétæ regis vóluit me com-

prehéndere : * Et a frátribus per murum demíssus sum in sporta, * Et sic evási manus ejus in nómine Dómini. ℣. Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi scit quia non méntior. Et a frátribus. Glória Patri. Et sic evási.

LECTIO IX.

ET Paulus, qui tértius déci mus est Apóstolus, judicándi sorte privábitur, cum ipse dicat : Nescítis quóniam ángelos judicábimus, quanto magis sæcularia? Sciéndum namque est, omnes qui ad exémplum Apostolórum sua reliquérunt ómnia, et secúti sunt Christum, júdices cum eo ventúros, sicut étiam omne mortálium genus esse judicándum. Quia enim duodenário sæpe número solet in Scriptúris univérsitas designári, per duódecim sedes Apostolórum, ómnium numerósitas judicántium; et per duódecim tribus Israel, univérsitas eórum qui judicándi sunt, ostenditur.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES
ET PER HORAS.

Ant. t. 8. Ego plantávi, * Apóllo rigávit, Deus autem increméntum dedit, allelúia.

Psalm. Dóminus regnávit. *cum reliquis,* p. 17.

Ant. t. 8. Libénter gló[ri]abor* in infirmitátibus [m]eis, ut inhábitet in me vir[tus] Christi.

Ant. t. 4. Grátia Dei * in me vácua non fuit, sed grátia ejus semper in me manet.

Ant. t. 8. Damásci, præpósitus gentis Arétæ regis vóluit me comprehéndere : a frátribus per murum demíssus sum in sporta, et sic evási manus ejus, in nómine Dómini.

Ant. t. 8. Ter virgis cæsus sum, * semel lapidátus sum, ter naufrágium pértuli pro Christi nómine.

CAPITULUM. *Act.* 9.

SAULUS adhuc spirans minárum et cædis in discípulos Dómini, accéssit ad princípem sacerdótum, et pétiit ab eo epístolas in Damáscum ad synagógas : ut si quos invenísset hujus viæ viros ac mulíeres, vinctos perdúceret in Jerúsalem.

Hymnus, Exultet orbis, *de Communi Apostol.* p. xij.

℣. Tu es vas electiónis, sancte Paule Apóstole. ℟. Prædicátor veritátis in univérso mundo.

Ad Bened. Ant. t. 1. Vos, qui secúti estis me, sedébitis super sedes, judicántes duódecim tribus Israël, dicit Dóminus.

ORATIO.

DEUS, qui univérsum mundum beáti Pauli Apóstoli prædicatióne docuísti : da nobis quæsumus; ut qui ejus hódie Conversiónem cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Et fit Commemor. S. Petri.

Ant. Tu es pastor óvium,

princeps Apostolórum : tibi tráditæ sunt claves regni cœlórum.

℣. Tu es Petrus. ℟. Et super hanc petram ædificábo Eccléſiam meam.

ORATIO.

DEUS, qui beáto Petro Apóstolo tuo, collátis clávibus regni cœléstis, ligándi atque solvéndi pontificium tradidísti : concéde ; ut intercessiónis ejus auxílio, a peccatórum nostrórum néxibus liberémur. Qui vivis et regnas.

AD TERTIAM.

Ant. Libénter gloriábor.

Capitulum, Sáulus adhuc spirans, *ut supra, ad Laudes.*

℟. *br.* In omnem terram, * Exívit sonus eórum. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ verba eórum. Exívit. Glória Patri. In omnem.

℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine.

AD SEXTAM.

Ant. Grátia Dei.

CAPITULUM. *Act.* 9. *b*

SURREXIT autem Saulus de terra, apertísque óculis nihil vidébat. Ad manus autem illum trahéntes, introduxérunt Damáscum. Et erat ibi tribus diébus non videns, et non manducávit, neque bibit.

℟. *br.* Constítues eos príncipes, * Super omnem terram. Constítues. ℣. Mémores erunt nóminis tui Dómine. Super. Glória Patri. Constítues.

℣. Nimis honoráti sunt amíci tui Deus. ℟. Nimis confortátus est principátus eórum.

AD NONAM.

Ant. Ter virgis cæsus sum.

CAPITULUM. *Act.* 9. *d*

SAULUS autem multo magis convalescébat, et confundebat Judæos, qui habitábant Damásci, affírmans quóniam hic est Christus.

℟. *br.* Nimis honoráti sunt,* Amici tui Deus. Nimis. ℣. Nimis confortátus est principátus eórum. Amici. Glória Patri. Nimis.

℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

AD VESPERAS.

Ant. Ego plantávi, *cum reliquis de Laudibus.*

Psalmi de Communi Apostolorum, p. xiij.

Capitulum, Saulus adhuc spirans, *Hymnus*, Egrégie Doctor, ℣. Tu es vas, *ut supra in primis Vesperis*, p. 482.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Sancte Paule Apóstole, prædicátor veritátis, et Doctor Géntium, intercéde pro nobis ad Deum, qui te elégit.

Oratio, Deus, qui univérsum, *ut supra*, p. 487.

Deinde fit Commem. S. Petri, ut supra in Laudibus, et S. Polycarpi, ut infra.

DIE XXVI JANUARII.

IN FESTO

S. POLYCARPI, EP. ET MART.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius

Martyris, p. XX, *præter sequentia.*

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non timuit : fundátus enim erat supra firmam petram. ℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

ORATIO.

DEUS, qui nos beáti Polycárpi mártyris tui atque Pontificis ánnua solemnitáte lætíficas : concéde propítius; ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occúrrente.

IN II NOCTURNO.

Ex libro Sancti Hieronými Presbyteri de Scriptóribus Ecclesiásticis.

LECTIO IV.

POLYCARPUS, Joánnis Apóstoli discípulus, et ab eo Smyrnæ Episcopus ordinátus, totius Asiæ princeps fuit, quippe qui nonnúllos Apostolórum, et eórum qui víderant Dóminum, magístros habúerit, et víderit. Hic propter quasdam super die Paschæ quæstiónes, sub Imperatóre Antonino Pio, Ecclésiam in Urbe regénte Aniceto, Romam venit : ubi plúrimos credéntium, Marciónis et Valentini persuasióne decéptos, redúxit ad fidem. Cumque ei fortúito óbviam fuísset Márcion, et díceret : Cognóscis nos ? respóndit : Cognósco primogénitum diáboli. Póstea vero regnánte [illegible]o Antonino et Lúcio Aurélio Cómmodo, quarta post Nerónem persecutióne, Smyrnæ sedénte procónsule, et univérso pópulo in amphitheátro advérsus eum personánte, igni tráditus est. Scripsit ad Philippénses valde útilem epistolam, quæ usque hódie in Asiæ convéntu légitur.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custódivit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum : * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descenditque cum illo in fóveam : et in vínculis non dereliquit eum. Et dedit.

De Expositióne Sancti Ambrósii Episcopi in Psalmum centésimum décimum octávum.

LECTIO V. *Serm.* 21.

PRINCIPES persecúti sunt me gratis, et a verbis tuis trepidávit cor meum. Bene hoc Martyr dicit, quod injúste persecutiónum torménta sustíneat : qui nihil rapúerit, nullum violéntus opprésserit, nullíus sánguinem fúderit, nullíus torum putáverit esse violándum : quo nihil légibus débeat, et gravióra latrónum sustinére cogátur supplícia : qui loquátur juste, et non audiátur : qui loquátur plena salútis, et impugnétur : ut possit dícere : Cum loquébar

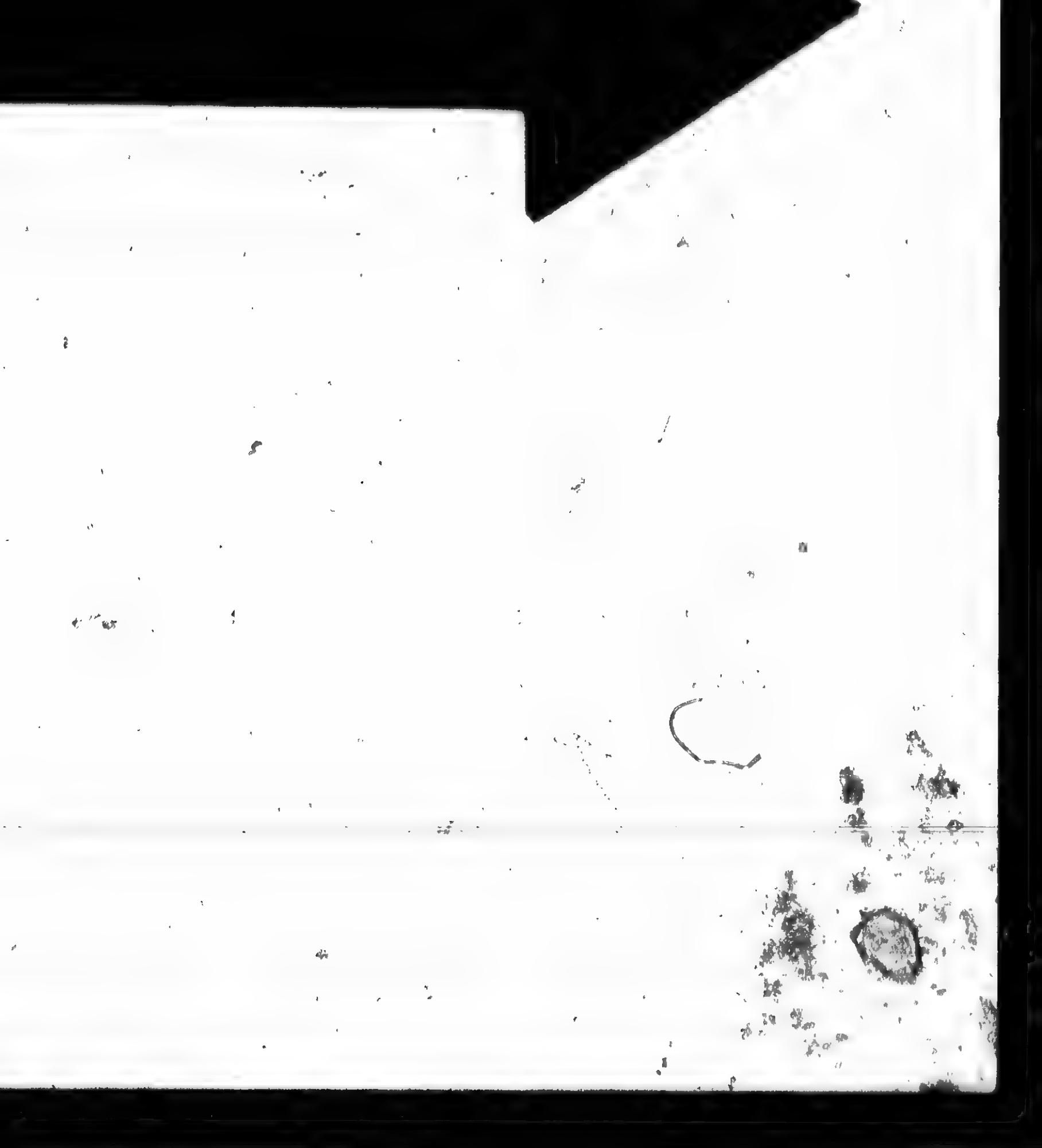

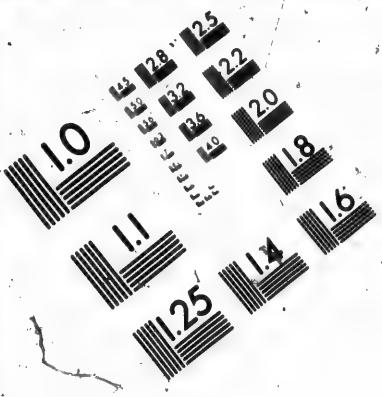
1.0
1.1
1.25
1.4
1.6
1.8
2.0
2.2
2.5
2.8
3.2
3.6
4.0
4.5
5.0
5.6
6.3
7.1
8.0
9.0
10
11
12
13
14
16
18
20
22
25
28
32
36
40
45
50
56
63
71
80
90
100
110
125
140
160
180
200
220
250
280
320
360
400
450
500
560
630
710
800
900
1000
1100
1250
1400
1600
1800
2000
2200
2500
2800
3200
3600
4000
4500
5000
5600
6300
7100
8000
9000
10000
11000
12500
14000
16000
18000
20000
22000
25000
28000
32000
36000
40000
45000
50000
56000
63000
71000
80000
90000
100000
110000
125000
140000
160000
180000
200000
220000
250000
280000
320000
360000
400000
450000
500000
560000
630000
710000
800000
900000
1000000
1100000
1250000
1400000
1600000
1800000
2000000
2200000
2500000
2800000
3200000
3600000
4000000
4500000
5000000
5600000
6300000
7100000
8000000
9000000
10000000
11000000
12500000
14000000
16000000
18000000
20000000
22000000
25000000
28000000
32000000
36000000
40000000
45000000
50000000
56000000
63000000
71000000
80000000
90000000
100000000
110000000
125000000
140000000
160000000
180000000
200000000
220000000
250000000
280000000
320000000
360000000
400000000
450000000
500000000
560000000
630000000
710000000
800000000
900000000
1000000000
1100000000
1250000000
1400000000
1600000000
1800000000
2000000000
2200000000
2500000000
2800000000
3200000000
3600000000
4000000000
4500000000
5000000000
5600000000
6300000000
7100000000
8000000000
9000000000
10000000000
11000000000
12500000000
14000000000
16000000000
18000000000
20000000000
22000000000
25000000000
28000000000
32000000000
36000000000
40000000000
45000000000
50000000000
56000000000
63000000000
71000000000
80000000000
90000000000
100000000000
110000000000
125000000000
140000000000
160000000000
180000000000
200000000000
220000000000
250000000000
280000000000
320000000000
360000000000
400000000000
450000000000
500000000000
560000000000
630000000000
710000000000
800000000000
900000000000
1000000000000
1100000000000
1250000000000
1400000000000
1600000000000
1800000000000
2000000000000
2200000000000
2500000000000
2800000000000
3200000000000
3600000000000
4000000000000
4500000000000
5000000000000
5600000000000
6300000000000
7100000000000
8000000000000
9000000000000
10000000000000
11000000000000
12500000000000
14000000000000
16000000000000
18000000000000
20000000000000
22000000000000
25000000000000
28000000000000
32000000000000
36000000000000
40000000000000
45000000000000
50000000000000
56000000000000
63000000000000
71000000000000
80000000000000
90000000000000
100000000000000
110000000000000
125000000000000
140000000000000
160000000000000
180000000000000
200000000000000
220000000000000
250000000000000
280000000000000
320000000000000
360000000000000
400000000000000
450000000000000
500000000000000
560000000000000
630000000000000
710000000000000
800000000000000
900000000000000
1000000000000000
1100000000000000
1250000000000000
1400000000000000
1600000000000000
1800000000000000
2000000000000000
2200000000000000
2500000000000000
2800000000000000
3200000000000000
3600000000000000
4000000000000000
4500000000000000
5000000000000000
5600000000000000
6300000000000000
7100000000000000
8000000000000000
9000000000000000
10000000000000000
11000000000000000
12500000000000000
14000000000000000
16000000000000000
18000000000000000
20000000000000000
22000000000000000
25000000000000000
28000000000000000
32000000000000000
36000000000000000
40000000000000000
45000000000000000
50000000000000000
56000000000000000
63000000000000000
71000000000000000
80000000000000000
90000000000000000
100000000000000000
110000000000000000
125000000000000000
140000000000000000
160000000000000000
180000000000000000
200000000000000000
220000000000000000
250000000000000000
280000000000000000
320000000000000000
360000000000000000
400000000000000000
450000000000000000
500000000000000000
560000000000000000
630000000000000000
710000000000000000
800000000000000000
900000000000000000
1000000000000000000
1100000000000000000
1250000000000000000
1400000000000000000
1600000000000000000
1800000000000000000
2000000000000000000
2200000000000000000
2500000000000000000
2800000000000000000
3200000000000000000
3600000000000000000
4000000000000000000
4500000000000000000
5000000000000000000
5600000000000000000
6300000000000000000
7100000000000000000
8000000000000000000
9000000000000000000
10000000000000000000
11000000000000000000
12500000000000000000
14000000000000000000
16000000000000000000
18000000000000000000
20000000000000000000
22000000000000000000
25000000000000000000
28000000000000000000
32000000000000000000
36000000000000000000
40000000000000000000
45000000000000000000
50000000000000000000
56000000000000000000
63000000000000000000
71000000000000000000
80000000000000000000
90000000000000000000
100000000000000000000
110000000000000000000
125000000000000000000
140000000000000000000
160000000000000000000
180000000000000000000
200000000000000000000
220000000000000000000
250000000000000000000
280000000000000000000
320000000000000000000
360000000000000000000
400000000000000000000
450000000000000000000
500000000000000000000
560000000000000000000
630000000000000000000
710000000000000000000
800000000000000000000
900000000000000000000
1000000000000000000000
1100000000000000000000
1250000000000000000000
1400000000000000000000
1600000000000000000000
1800000000000000000000
2000000000000000000000
2200000000000000000000
2500000000000000000000
2800000000000000000000
3200000000000000000000
3600000000000000000000
4000000000000000000000
4500000000000000000000
5000000000000000000000
5600000000000000000000
6300000000000000000000
7100000000000000000000
8000000000000000000000
9000000000000000000000
10000000000000000000000
11000000000000000000000
12500000000000000000000
14000000000000000000000
16000000000000000000000
18000000000000000000000
20000000000000000000000
22000000000000000000000
25000000000000000000000
28000000000000000000000
32000000000000000000000
36000000000000000000000
40000000000000000000000
45000000000000000000000
50000000000000000000000
56000000000000000000000
63000000000000000000000
71000000000000000000000
80000000000000000000000
90000000000000000000000
100000000000000000000000
110000000000000000000000
125000000000000000000000
140000000000000000000000
160000000000000000000000
180000000000000000000000
200000000000000000000000
220000000000000000000000
250000000000000000000000
280000000000000000000000
320000000000000000000000
360000000000000000000000
400000000000000000000000
450000000000000000000000
500000000000000000000000
560000000000000000000000
630000000000000000000000
710000000000000000000000
800000000000000000000000
900000000000000000000000
1000000000000000000000000
1100000000000000000000000
1250000000000000000000000
1400000000000000000000000
1600000000000000000000000
1800000000000000000000000
2000000000000000000000000
2200000000000000000000000
2500000000000000000000000
2800000000000000000000000
3200000000000000000000000
3600000000000000000000000
4000000000000000000000000
4500000000000000000000000
5000000000000000000000000
5600000000000000000000000
6300000000000000000000000
7100000000000000000000000
8000000000000000000000000
9000000000000000000000000
10000000000000000000000000
11000000000000000000000000
12500000000000000000000000
14000000000000000000000000
16000000000000000000000000
18000000000000000000000000
20000000000000000000000000
22000000000000000000000000
25000000000000000000000000
28000000000000000000000000
32000000000000000000000000
36000000000000000000000000
40000000000000000000000000
45000000000000000000000000
50000000000000000000000000
56000000000000000000000000
63000000000000000000000000
71000000000000000000000000
80000000000000000000000000
90000000000000000000000000
100000000000000000000000000
110000000000000000000000000
125000000000000000000000000
140000000000000000000000000
160000000000000000000000000
180000000000000000000000000
200000000000000000000000000
220000000000000000000000000
250000000000000000000000000
280000000000000000000000000
320000000000000000000000000
360000000000000000000000000
400000000000000000000000000
450000000000000000000000000
500000000000000000000000000
560000000000000000000000000
630000000000000000000000000
710000000000000000000000000
800000000000000000000000000
900000000000000000000000000
1000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000
1250000000000000000000000000
1400000000000000000000000000
1600000000000000000000000000
1800000000000000000000000000
2000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000
2500000000000000000000000000
2800000000000000000000000000
3200000000000000000000000000
3600000000000000000000000000
4000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000
5000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000
6300000000000000000000000000
7100000000000000000000000000
8000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000
14000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
50000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
56000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
63000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
71000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
80000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
90000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
100000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
110000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
125000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
140000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
160000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
180000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
200000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
220000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
250000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
280000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
320000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
360000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
400000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
450000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
500000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
560000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
630000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
710000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
800000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
900000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1100000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1250000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1400000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1600000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
1800000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2200000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2500000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
2800000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
3200000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
3600000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
4000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
4500000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
5000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
5600000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
6300000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
7100000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
8000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
9000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
11000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
12500000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
14000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
16000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
18000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
20000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
22000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
25000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
28000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
32000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
36000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
40000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
45000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
50

illis, impugnábant me gratis. Gratis ígitur persecutiónem pátitur, qui impugnátur sine crímine, impugnátur ut nóxius, cum sit in tali confessióne laudábilis : impugnátur quasi venéficus, qui in nómine Dómini gloriátur, cum pietas vírtútum ómnium fundaméntum sit.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et.

Lectio VI.

Vere frustra impugnátur, qui apud ímpios et infidos impietátis arcéssitur, cum fidei sit magíster. Verum qui gratis impugnátur, fortis debet esse et constans. Quómodo ergo subtéxuit : Et a verbis tuis trepidávit cor meum? Trepidáre infirmitátis est, timóris atque formídinis. Sed est étiam infirmitas ad salútem, est étiam timor sanctórum. Timéte Dóminum omnes sancti ejus : et, Beátus vir qui timet Dóminum. Qua ratióne beátus? Quia in mandátis ejus cupit nimis.

℟. Stola jucunditátis, *p.* xxvj.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio VII. *Cap.* 10. *c*

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Nihil est opértum, quod non revelábitur; et occúltum, quod non sciétur. Et réliqua.

Homilia Sancti Hilárii Episcopi.

Comment. in Matth. cap. 10, *post medium.*

Dominus diem judicii osténdit, quæ abstrúsam voluntátis nostræ consciéntiam prodet : et ea quæ nunc occúlta existimántur, luce cognitiónis públicæ déteget. Igitur non minas, non consília, non potestátes insectántium monet esse metuéndas; quia dies judícii nulla hæc fuísse, atque inánia revelábit. Et quod dico vobis in ténebris, dicite in lúmine : et quod in aure auditis, prædicáte super tecta. Non légimus Dóminum sólitum fuísse nóctibus sermocinári, et doctrínam in ténebris tradidísse : sed quia omnis sermo ejus carnálibus ténebræ sunt, et verbum ejus infidélibus nox est.

℟. Coróna áurea super caput ejus, * Expréssa signo sanctitátis glória honóris, et opus fortitúdinis. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Expréssa.

Lectio VIII.

Itaque id quod a se dictum est, cum libertáte fidei et confessiónis vult esse loquéndum. Idcírco quæ in ténebris dicta sunt, prædicári jussit in lúmine : ut quæ secréto ú-

rium commissa sunt, super tecta, id est, excélso loquéntium prædicátio audiántur. Constánter enim Dei ingerénda cognítio est, et profúndum doctrínæ Evangélicæ secrétum in lúmine prædicatiónis Apostólicæ revelándum : non timéntes eos, quibus cum sit licéntia in córpora, tamen in ánimam jus nullum est : sed timéntes pótius Deum, cui perdéndæ in gehénna et ánimæ et córporis sit potéstas.

℟. Hic est vere Martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit : * Qui minas júdicum non timuit, nec terrénæ dignitátis glóriam quæsívit, sed ad cœléstia regna pervénit. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Qui. Glória Patri. Qui.

LECTIO IX.

NOLITE timére eos qui occídunt corpus. Nullus ígitur córporum nostrórum casus est pertimescéndus, neque ullus interiméndæ carnis admitténdus est dolor : quando pro natúræ suæ atque originis conditióne resolúta, in substántiam spirituális ánimæ refundátur. Et quia doctrínis tálibus confirmátos opórtet líberam confiténdi Dei habére constántiam; étiam conditiónem, qua tenerémur, adjécit : negatúrum se eum Patri in cœlis, qui se homínibus in terra negásset : eum porro qui conféssus coram homínibus se fuísset, a se in cœlis confiténdum : qualésque nos nóminis sui testes homínibus fuissémus, tali nos apud Deum Patrem testimónio ejus usúros.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

Vesperæ de S. Joanne, cum Commem. S. Polycarpi.

DIE XXVII JANUARII.

IN FESTO

S. JOANNIS CHRYSOSTOMI, EPISC. CONF. ET ECCLES. DOCT.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pont. p. xlix, *præter sequentia.*

In Hymno, Iste Confessor, *mutatur tertius versus.*

AD UTRASQUE VESPERAS.

Ad Magnif. Ant. t. 2. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Joánnes Chrysóstome, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

ORATIO.

ECCLESIAM tuam, quæsumus Dómine, grátia cœléstis amplificet : quam beáti Joánnis Chrysóstomi confessóris tui atque Pontíficis illustráre voluísti gloriósis méritis et doctrínis. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Deinde fit Commem. S. Polycarpi.

Ant. Qui vult veníre post me, ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio, Deus, qui nos, *ut supra*, p. 489.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

JOANNES Antiochénus, propter áureum eloquéntiæ flumen cognoménto Chrysóstomus, a forénsibus et sæculáribus stúdiis ad divínas litteras summa cum ingénii et indústriæ laude se cóntulit. Itaque sacris initiátus, ac présbyter Antiochénæ Ecclésiæ factus, mórtuo Nectário, Arcádii Imperatóris ópera, invítus Constantinopolitánæ Ecclesiæ præficitur. Quo suscépto pastoráli múnere, depravátos mores, et nobiliórum hóminum vivéndi licéntiam vehemémtius objurgáre cépit. Qua ex libertáte magnam multórum súbiit invidiam. Apud Eudóxiam étiam, quod eam propter Callítropæ víduæ pecúniam, et altéritus víduæ agrum reprehendísset, gráviter offéndit.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum : * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil proficiet inimícus in eo, et filius iniquitátis non nocébit ei. Manus enim.

LECTIO V.

QUARE áliquot Episcopórum acto Chalcédone convéntu, quo ipse vocátus íre nóluit, quod nec legítimum concílium, nec públicum esse díceret; niténte in primis ipsa contra Chrysóstomum Eudóxia, ejicitur in exílium : sed paulo post propter ejus desidérium seditióne pópuli facta, admirábili civitátis plausu ab exílio revocátur. Verum cum pérditos mores increpáre non desisteret, et ad argénteam Eudóxiæ státuam in foro sanctæ Sophiæ ludos fieri prohibéret : conspiratióne inimicórum Episcopórum iterum exulare cogitur, víduis et egéntibus ómnibus commúnis paréntis ejectiónem lngéntibus. In exílio Chrysóstomus incredíbile est et quanta mala perpéssus sit, et quam multos ad Jesu Christi fidem convérterit.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea : * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

LECTIO VI.

VERUM dum Concílio Romæ hábito, decréto Innocéntii Primi Pontificis restitúitur, a milítibus, qui eum custodiebant, miris in itínere malis et calamitátibus afficitur. Cumque per Arméniam ducerétur, sanctus Basiliscus martyr, in cujus templo ántea oráverat, noctu sic eum affátus est: Joánnes frater, crástinus dies nos loco conjúnget. Quare postridie sumpto Eucharistiæ sacraménto, seque crucis signo múniens, ánimam Deo réddidit décimo octávo Kaléndas Octóbris. Quo mórtuo horribilis grando Constantinópoli cécidit, et quatríduo Augústa

cessit e vita. Ejus corpus insigni pompa et hóminum multitúdine celebrátum, Theodósius Arcádii fílius Constantinópolim portándum, et honorífice sepeliéndum curávit, sexto Kaléndas Februárii : cujus étiam reliquias venerátus, paréntum suórum véniam pétiit : quod deinde Romam translátum, in Basílica Vaticána cónditum est. Multitúdinem, pietátem, ac splendórem conciónum, ceterorúmque ejus scriptórum, interpretándi étiam ratiónem, et inhæréntem sententiæ sacrórum librórum explanatiónem, omnes admirántur : dignúmque exístimant, cui Paulus Apóstolus, quem ille mirífice cóluit, scribénti et prædicánti multa dictásse videátur.

℟. Iste est, *p.* lvj.

IN III NOCTURNO.

Lectio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO VII. *Cap.* 5. *b*

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Vos estis sal terræ. Quod si sal evanúerit, in quo saliétur ? Et réliqua.

Homilia Sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 15. *in Matth. sub med.*

ATTÉNDITE quid díxerit : Vos estis sal terræ : per quod osténdit, quam necessário ista præcípiat. Non enim de vestra, inquit, tantúmmodo vita, sed de univérso orbe vobis rátio reddénda est. Non ad duas quippe urbes, aut decem, aut vigínti, neque ad unam gentem vos mitto, sicut mittébam Prophétas, sed ad omnem terram prorsus ac mare, totúmque mundum, et hunc váriis criminibus oppréssum.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum : stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et ad portas.

LECTIO VIII.

DICENDO enim : Vos estis sal terræ ; osténdit univérsam hóminum infatuátam esse natúram, et peccatórum vi corrúptam, et idcírco illas ab eis virtútes requírit, quæ máxime ad multórum salútem procurándam necessáriæ sunt atque útiles. Nam qui mansuétus est ac modéstus, et misércors et justus, non intra se tantúmmodo hæc recte facta conclúdit, verum in aliórum quoque utilitátem præcláros hos fáciet efflúere fontes. Igitur qui corde mundo est atque pacíficus, et persecutiónem pro veritáte pátitur, nihilóminus in commúne cómmodum vitam instituit.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intellectus. ℣. Jucunditátem et exultatiónem thesaurizávit super eum. Et implévit. Glória Patri. Et implévit.

LECTIO IX.

NE ígitur putétis, inquit, ad lévia vos ducéndos esse certámina, neque exiguárum rerum vobis ineúndam esse

ratiónem. Vos estis sal terræ. Quid ígitur? Ipsíne putrefácta medicáti sunt? Nequáquam : neque enim fieri potest, ut ea quæ jam corrúpta sunt, salis perfricatióne reparéntur. Non ergo hoc fecérunt; sed ante renováta, sibíque trádita, atque ab illa jam putrédine liberáta, aspergébant sale, et in ea novitáte conservábant, quam a Dómino suscéperant. Liberáre quippe a putrédine peccatórum, Christi virtútis est : ut autem ad illa iterum non revertántur, Apostolórum curæ est ac labóris.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD II VESPERAS.

Fit Commem. S. Agnetis, ut infra.

DIE XXVIII JANUARII.

IN FESTO
SANCTÆ AGNETIS
Secundo.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Stans a dextris ejus Agnus nive candídior, Christus sibi sponsam et mártyrem consecrávit.

℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

ORATIO.

DEUS, qui nos ánnua beátæ Agnétis vírginis et mártyris tuæ solemnitáte lætíficas : da quæsumus; ut quam venerámur officio, étiam piæ conversatiónis sequámur exémplo. Per Dóminum.

AD MATUTINUM.

Invitatorium, et Hymnus de Communi Virginum, p. lxxxvj.

Nocturnum Feriæ currentis : ℣. et duo Responsoria ex Nocturnis Festi, p. 472, *et seq. eo ordine quo sumuntur Responsoria ex Communibus Sanctorum in aliis Festis Simplicibus, ut dicitur in Rubrica de Responsoriis.*

LECTIO III.

BEATA Agnes paréntibus ad ejus sepúlchrum assidue vigiléntibus, quadam nocte choro vírginum comitáta cum apparuisset, sic ad eos locúta dicitur : Ne me paréntes mortuam lugeátis : nam una cum his virginibus vivo apud illum in cœlis, quem in terris tota mente diléxi. Cum áliquot post annos Constántia, Constantini Imperatóris filia, insanábili úlceri medicínam quærens, nondum Christiána, ad idem sepúlchrum accessisset, obdormíscens sibi audire visa est vocem hanc Agnétis : Constánter age Constántia; crede in Jesum Christum Filium Dei, qui te sanam fáciet. Quæ sanáta, paulo post una cum multis ex família Imperatóris baptísmum suscípiens, ibi Eccléstam nómine beátæ Agnétis ædificávit.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES.

Ant. Ingréssa Agnes, *cum reliquis ut in die Festi*, p. 475. *Similiter et ad Horas omnia dicuntur ut annotatur in Festo, præter Orationem, quæ dicitur ut supra; et deinceps post Nonam nihil fit de ea.*

DIE XXIX JANUARII.

IN FESTO

S. FRANCISCI SALESII

EPISCOPI ET CONFESSORIS.

Duplex.

Omnia de Communi Confessoris Pontificis, p. xlix, *præter ea quæ hic ponuntur.*

In Hymno, Iste Confessor, *mutatur tertius versus.*

ORATIO.

DEUS, qui ad animárum salútem beátum Franciscum Confessórem tuum atque Pontíficem, ómnibus omnia factum esse voluísti : concéde propítius; ut charitátis tuæ dulcédine perfúsi, ejus dirigéntibus mónitis, ac suffragántibus méritis, ætérna gáudia consequámur. Per Dóminum.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

FRANCISCUS in óppido Salésio, unde famíliæ cognómen, piis et nobílibus paréntibus natus, a téneris annis futúræ sanctitátis indícia præbuit, morum innocéntia et gravitáte. Adoléscens liberálibus disciplínis eruditus, mox Philosophíæ ac Theologíæ Parísiis óperam dedit : et ne quid sibi deésset ad ánimi cultúram, Jurisutriúsque láuream summa cum laude Patávii obtínuit. In sacra æde Lauretána perpétuæ virginitátis votum, quo pridem Parísiis se obstrínxerat, innovávit : a cujus virtútis propósito nullis umquam dæmonum fráudibus, nullis sénsuum illécebris pótuit dimovéri.

℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum : * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil proficiet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus enim.

LECTIO V.

RECUSATA in Sabáudiæ Senátu amplíssima dignitáte, Clericáli militíæ nomen dedit : tum Sacerdótio initiátus, et Genevénsis Ecclésiæ præpositúram adéptus, ejus múneris partes ádeo perfécte explévit, ut eum Granérius Episcopus vindicándis ab hæresi Calviniána Caballicénsibus, aliísque Genévæ finítimis pópulis, divíni verbi præcónem destinárit, Quam expeditiónem álacri ánimo suscipiens, aspérrima quæque perpéssus est, sæpe ab hæréticis conquisítus ad necem, variísque calúmniis et insídiis vexátus. Sed inter tot discrímina et agónes, insuperábilis ejus constántia semper enituit : Deíque ope protéctus, septuagínta duo míllia hæreticórum ad Cathólicam Fidem reduxísse dicitur, inter quos multi nobilitáte et doctrína insígnes numeréntur.

℣. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea : * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

LECTIO VI.

MORTUO Granério, qui eum sibi coadjutórem decérni curáverat, Episcopus consecrátus, sanctitátis suæ rádios circumquáque diffúdit, zelo Ecclesiásticæ disciplinæ, pacis stúdio, misericórdia in páuperes, omníque virtúte conspícuus. Ad divíni cultus augméntum novum Ordinem Sanctimoniálium instituit, a Visitatióne beátæ Vírginis nuncupátum, sub Régula sancti Augustíni; cui áddidit Constitutiónes, sapiéntia, discretióne, et suavitáte mirábiles. Suis étiam scriptis cœlésti doctrína refértis Ecclésiam illustrávit, quibus iter ad Christiánam perfectiónem tutum et planum demónstrat. Annum dénique agens quinquagésimum quintum, dum e Gállia Annésium regréditur, post Sacrum in die Sancti Joánnis Evangelístæ Lugdúni celebrátum, gravi morbo corréptus, sequénti die migrávit in cœlum, anno Dómini millésimo sexcentésimo vigésimo secúndo. Ejus corpus Annésium delátum, in Ecclésia Moniálium dicti Ordinis honorífice cónditum fuit, cœpitque statim miráculis claréscere. Quibus rite probátis, ab Alexándro Séptimo Pontífice máximo in Sanctórum númerum relátus est, assignáta ejus festivitáti die vigésima nona Januárii.

℟. Iste est, *p.* lvj.

IN III NOCTURNO.

Homilia S. Gregorii Papæ in Evangel. Homo péregre proficíscens, *ut in Communi Confessoris Pontificis, primo loco,* p. lvij.

In II Vesperis, fit Commem. S. Martinæ, Virg. et Mart.

DIE XXX JANUARII.

IN FESTO

S. MARTINÆ VIRG. ET MART.

Semiduplex.

Omnia de Communi Virginum, p. lxxxiv, *præter ea quæ assignantur propria.*

Ant. Veni Sponsa Christi, accipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

ORATIO.

DEUS qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti : concéde propítius; ut qui beátæ Martínæ Vírginis et Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Nisi festum sanctæ Martinæ transferri contingat : tunc enim in primis Vesperis (si a Capitulo fiat de eodem Festo, et in secundis, si non sequatur festum Semiduplex) dicitur Hymnus, Martínæ celebri, *usque ad* Quærit præmia cœlitum, *et in fine,* A nobis ábigas; *et ad Matutinum dicitur Hymnus,* Non illam, *usque in finem. Si vero non transferatur, ad Matutinum erit Hymnus ut infra.*

AD MATUTINUM.

Invitat. Regem Vírginum Dóminum, * Veníte adorémus.

Psalm. Veníte, exultémus, *p.* 2.

HYMNUS.

MARTINÆ célebri pláudite nómini,
Cives Romúlei, pláudite glóriæ:
Insignem méritis dícite Vírginem,
Christi dícite Mártyrem.
Hæc dum conspícuis orta paréntibus,
Inter delícias, inter amábiles
Luxus illécebras, dítibus áffluit
Faustæ munéribus dómus.
Vitæ despíciens cómmoda, dédicat
Se rerum Dómino, et munífica manu
Christi paupéribus distríbuens opes,
Quærit præmia Cœlitum.
Non illam crúcians úngula, non feræ,
Non virgæ horríbili vúlnere cómmovent;
Hinc lapsi e Súperum sédibus Angéli
Cœlésti dape récreant.
Quin et depósita sævítie leo
Se rictu plácido prójicit ad pedes:
Te Martína tamen dans gládius neci
Cœli cœtibus ínserit.
Te, thuris rédolens ara vapóribus
Quæ fumat, précibus júgiter invocat,
Et falsum périmens auspícium, tui
Delet nóminis ómine.
A nobis ábigas lúbrica gáudia,
Tu, qui Martyríbus dexter ades, Deus
Une et Trine: tuis da fámulis jubar,
Quo clemens ánimos beas. Amen.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

MARTINA virgo Romána, patre consulári, illústri génere nata, téneris adhuc annis orbáta paréntibus, Christiánæ pietátis ardóre succénsa, divítias, quibus affluébat, mira in páuperes liberalitáte distríbuit. Sub Alexándro Príncipe, cum deos inánes cólere juberétur, immáne fácinus summa libertáte detestátur. Quapróp-ter íterum atque íterum afféc-ta verbéribus, uncis, úngulis férreis, testárum fragméntis lacerá-ta, acutíssimis gládiis membrátim concísa, ádipe fervénti perúncta, demum in amphithcátro damnátur ad béstias a quibus illæsa divínitus evádens, in ardéntem rogum injécta, incólumis pari benéficio servátur.

℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déx-

tera tua. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, prósperе procéde, et regna. Et.

LECTIO V.

EX ejus tortóribus nonnúlli miráculi novitáte correpti, Dei aspiránte grátia, Christi fidem ampléxi, post cruciátus gloriósam martyrii plamam cápitis abscissióne promeruére. Ad ejúsdem preces, nunc terræmótibus exórtis, nunc ignibus e cœlo tonánte delápsis, deórum templa prostráta sunt, et simulácra consúmpta. Intérdum ex vulnéribus lac cum sánguine erúpit, splendórque nitidíssimus, ac suavíssimus odor e córpore emanávit: intérdum sublímis régia in sede divínis láudibus una cum cœlítibus interésse visa est.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Propterea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Propterea.

LECTIO VI.

HISCE prodigiis ejúsque in primis constántia, ácriter permótus judex, caput vírgini amputári præcépit; qua perémpta, auditáque de cœlo voce, qua ad súperos evocabátur, urbs tota contrémuit, ac multi idolórum cultóres ad Christi fidem convérsi sunt. Sacrum Martinæ corpus sedénte sancto Urbáno Primo, martyrio affectum; Urbáno Octávo Pontifice Máximo, in pervetústa ejúsdem Ecclésia, ad Mamertínum cárcerem, in Capitolini clivi radicibus, cum sanctórum Mártyrum Concordii, Epiphánii, et sociórum corpóribus répertum, eódem loco in meliórem formam redácto, atque decéntius ornáto, magno pópuli concúrsu, totíus Urbis lætítia, solémni ritu ac pompa repósitum est.

℟. Afferéntur, p. xciij.

IN III NOCTURNO.

Homilia S. Gregorii Papæ in Evang. Símile erit regnum cœlórum decem virginibus, *de Communi Virginum*, p. xcv.

AD LAUDES.

HYMNUS.

TU natále solum prótege, tu bonæ
Da pacis réquiem Christiadum plagis;
Armórum strépitus, et fera prælia
In fines age Thrácios:
Et regum sócians ágmina sub Crucis
Vexíllo, Sólymas néxibus éxime,
Vindéxque innócui sánguinis hósticum
Robur fúnditus érue.
Tu nostrum cólumen, tu decus ínclytum,
Nostrárum obséquium réspice méntium;
Romæ vota libens éxcipe, quæ pio
Te ritu canit, et colit.
A nobis ábigas lúbrica gáudia
Tu, qui Mártyribus dextra ades, Deus

Une et Trine : tuis da fámulis jubar,
Quo clemens ánimos beas. Amen.

Vesperæ de S. Petro Nolasco, cum Commemoratione S. Martinæ.

DIE XXXI JANUARII.

IN FESTO

S. PETRI NOLASCI, CONF.

Duplex.

Omnia de Communi Confessoris non Pontif. p. lxviij, *præter ea quæ hic habentur propria.*

In Hymno, Iste Confessor, *mutatur tertius versus.*

ORATIO.

DEUS, qui in tuæ charitátis exémplum, ad fidélium redemptiónem sanctum Petrum Ecclésiam tuam nova prole fecundáre divínitus docuísti : ipsíus nobis intercessióne concéde, a peccáti servitúte solútis, in cœlésti pátria perpétua libertáte gaudére. Qui vivis et regnas.

Deinde fit Commemoratio S. Martinæ.

Ant. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea bénedixit te Deus in ætérnum.

Oratio, Deus, qui inter cétera, *ut supra,* p. 496.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

PETRUS Nolascus, Recáudi prope Carcasónam in Gállia nóbili génere natus, singulári erga próximum charitáte excélluit. Cujus virtútis præságium fuit, quod, cum adhuc in cunábulis vagíret infans, exámen apum ad eum convolávit, et favum mellis in ejus déxtera construxit. Adoléscens paréntibus orbátus, Albigénsium hæresim, quæ tunc in Gállia grassabátur, éxecrans, divéndito património, in Hispániam secéssit; et apud beátam Virginem Montis Serráti votum, quo pridem se obstrínxerat, exólvit. Tum Barcinónam pergens, cum Christi fidélibus ab hóstium servitúte rediméndis omnem pecúniam consumpsisset, seípsum pro iis liberándis venum ire, aut in illórum vincula súffici cúpere dictitábat.

℣. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum : * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

LECTIO V.

QUAM gratum Deo fúerit hoc sancti viri desidérium, súbsequens declarávit evéntus : nam noctu oránti, et de Christianórum in captivitáte degéntium subsídio multa ánimo volvénti beáta Virgo appá-

rens, Fílio suo sibíque acceptíssimum fore suggéssit, si ad sui honórem Religiosórum Ordo instituerétur, quibus præcípue esset cura, captívos ab infidélium tyránnide liberáre. Huic cœlésti mónito íllico obtémperans, una cum sancto Raymúndo de Pénnafort, et Jacóbo Primo rege Aragóniæ, de eádem re a Dei Genitrice ipsa nocte præmónitis, Religiónem beátæ Maríæ de Mercéde Redemptiónis Captivórum instituit: sodálibus suis quarto voto obstrictis, manéndi in pignus sub Paganórum potestáte, si pro Christianórum liberatióne opus fúerit.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum,* Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Índuit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et ad portas.

Lectio VI.

Edito virginitátis voto, illibátam perpétuo castitátem servávit. Patiéntia, humilitáte, abstinéntia, ceterísque virtútibus mirabíliter enituit. Prophetiæ dono illústris, futúra prædixit: inter quæ máxime celebrátur, quod Jacóbus rex Valéntiam a Mauris occupátam expugnáverit, accépta prius ab eo obtinéndæ victóriæ securitáte. Angeli Custódis, ac Deiparæ vírginis, frequénti apparitióne recreabátur. Sénio tandem confléctus, de imminénti morte cértior factus, in morbum incídit, sanctísque refléctus Sacraméntis, fratres suos ad charitátem erga captívos cohortátus, et Psalmum, Confitébor tibi Dómine in toto corde meo, devotíssime récitans, ad illa verba: Redemptiónem misit Dóminus pópulo suo, spíritum Deo réddidit, média nocte Vigíliæ Nativitátis Dómini, anno millésimo ducentésimo quinquagésimo sexto. Cujus festivitátem Alexánder Séptimus die trigésima prima Januárii celebrári præcépit.

℟. Iste homo, p. lxxiv.

IN III NOCTURNO.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri in Evangel. Nolite timére, *de Communi Confessoris non Pontificis, secundo loco*, p. lxxxj.

In II Vesperis, fit Commem. S. Ignatii Episc. et Martyris.

FESTA FEBRUARII.

Prima die non impedita dicitur Officium Defunctorum.

DIE I FEBRUARII.

IN FESTO

S. IGNATII EPISC. ET MART.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Martyris, p. xx, *præter sequentia.*

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non timuit: fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

INFIRMITATEM nostram réspice omnípotens Deus : et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti Ignátii mártyris túi atque Pontíficis intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

Ex líbro Sancti Hierónymi Presbyteri de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Lectio iv.

IGNATIUS Antiochénæ Ecclésiæ tértius post Petrum Apóstolum Episcopus, commovénte persecutiónem Trajáno, damnátus ad béstias, Romam vinctus mittitur. Cumque návigans Smyrnam venisset, ubi Polycárpus audítor Joánnis Episcopus erat, scripsit unam Epístolam ad Ephésios, álteram ad Magnesiános, tértiam ad Trallénses, quartam ad Romános : et inde egrédiens scripsit ad Philadélphios et ad Smyrnæos, et própriam ad Polycárpum, comméndans illi Antiochénsem Ecclésiam : in qua et de Evangélio, quod nuper a me translátum est, super persóna Christi ponit testimónium.

℣. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum : * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descenditque cum illo in fóveam : et in vínculis non dereliquit eum. Et dedit.

Lectio v.

DIGNUM autem vidétur, quia tanti viri fécimus mentiónem, et de epístola ejus, quam ad Romános scribit, pauca pónere. De Syria usque ad Romam pugno ad béstias in mari et in terra, nocte dúque ligátus cum decem leopárdis, hoc est militibus, qui me custódiunt; quibus et cum benefíceris, pejóres fiunt. Iniquitas autem eórum mea doctrina est: sed non ídcirco justificátus sum. Utinam frúar béstiis, quæ mihi sunt præparátæ : quas et oro mihi velóces esse ad interítum, et ad supplícia, et állici ad comedéndum me, ne, sicut et aliórum Mártyrum, non áudeant corpus attingere. Quod si veníre nolúerint, ego vim fáciam, ego me urgébo, ut dévorer. Ignóscite mihi fílioli : quid mihi prosit, ego scio.

℣. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis : posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et voluntáte.

Lectio vi.

NUNC incípio Christi esse discípulus, nihil de his, quæ vidéntur, desíderans, ut Jesum Christum invéniam. Ignis, crux, béstiæ, confráctio óssium, membrórum divísio, et totíus córporis contrítio, et

tota torménta diáboli in me véniant : tantum ut Christo fruar. Cumque jam damnátus esset ad béstias, et ardóre patiéndi rugiéntes audíret leónes, ait : Fruméntum Christi sum, déntibus bestiárum molar, ut panis mundus invéniar. Passus est anno undécimo Trajáni. Reliquiæ córporis ejus Antiochiæ jacent extra portam Daphníticam in cœmetério.

℟. Stola jucunditátis, *p.* xxvj.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap.* 12. *d*

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Amen, amen dico vobis, nisi granum fruménti cadens in terram mórtuum fúerit, ipsum solum manet. Et réliqua.

Homília sancti Augustini Episcopi.

Tract. 51, *in Joannem, sub medium.*

Ipse Dóminus Jesus erat granum mortificándum, et multiplicándum : mortificándum infidelitáte Judæórum, multiplicándum fide populórum. Jam vero exhórtans ad passiónis suæ sectánda vestígia : Qui amat, inquit, ánimam suam, perdet eam. Quod duóbus modis intélligi potest. Qui amat, perdet : id est, si amas, perdes. Si cupis vitam tenére in Christo, noli mortem timére pro Christo. Item álio modo : Qui amat ánimam suam, perdet eam ; noli amáre, ne perdas : noli amáre in hac vita, ne perdas in ætérna vita.

℟. Coróna áurea super caput ejus, * Expréssa signo sanctitátis, glória honóris, et opus fortitúdinis. ℣. Quóniam prævenisti eum in benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Expréssa.

Lectio viii.

Hoc autem, quod postérius dixi, magis habére vidétur Evangélicus sensus. Séquitur enim : Et qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam. Ergo quod supra dictum est, qui amat, subintelligitur in hoc mundo, ipse útique perdet : qui autem odit, útique in hoc mundo, in vitam ætérnam ipse custódit eam. Magna et mira senténtia, quemádmodum sit hóminis in ánimam suam amor ut péreat, ódium ne péreat. Si male amáveris, tunc odísti : si bene óderis, tunc amásti. Felices, qui odérunt custodiéndo, ne perdant amándo.

℟. Hic est vere martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit : * Qui minas júdicum non tímuit, nec terrénæ dignitátis glóriam quæsívit, sed ad cœléstia regna pervénit. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Qui. Glória Patri. Qui.

Lectio ix.

Sed vide ne tibi subrépat, ut teípsum velis interímere,

sic intelligéndo, quod débes odísse in hoc mundo ánimam tuam. Hinc enim quidam maligni atque pervérsi hómines, et in seípsis crudelióres et sceleratióres homicídæ, flammis se donant, aquis se præfócant, præcipítio se collídunt, et péreunt. Hoc Christus non dócuit : imo étiam diábolo præcipitium suggeránti respóndit : Redi retro sátanas; scriptum est : Non tentábis Dóminum Deum tuum. Petro autem dixit, significans qua morte clarificatúrus erat Deum : Cum esses júnior, cingébas te, et ambulábas quo volébas : cum autem senúeris, alter te cinget, et feret quo tu non vis. Ubi satis expréssit, non a seípso, sed ab álio deléndi occídi, qui vestígia séquitur Christi.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

DIE II FEBRUARII.

IN FESTO PURIFICATIONIS B. M. V.

Duplex II *Classis.*

AD VESPERAS.

Ant. t. 2. O admirábile commércium! Creátor géneris humáni, animátum corpus sumens, de Vírgine nasci dignátus est : et procédens homo sine sémine, largítus est nobis suam Deitátem.

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis, ut in Festis B. Mariæ Virginis,* p. cxxxviij.

Ant. t. 7. ℣ Quando natus es ineffabiliter ex Vírgine, tunc implétæ sunt Scriptúræ : sicut plúvia in vellus descendísti, ut salvum fáceres genus humánum : te laudámus Deus noster.

Ant. t. 4. Rubum quem víderat Móyses incombústum, conservátam agnóvimus tuam laudábilem virginitátem : Dei génitrix intercéde pro nobis.

Ant. t. 1. Germinávit radix Jesse, orta est stella ex Jacob : Vírgo péperit Salvatórem : te laudámus Deus noster.

Ant. t. 2. Ecce Maria génuit nobis salvatórem, quem Joánnes videns exclamávit, dicens : Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi, allelúia.

CAPITULUM. *Malach.* ℣

ECCE ego mitto Angelum meum, et præparábit viam ante fáciem meam. Et statim véniet ad templum sanctum suum Dominátor, quem vos quæritis, et Angelus testaménti, quem vos vultis.

Hymnus, Ave maris stella, *p.* cxl.

℣. Respónsum accépit Símeon a Spiritu sancto. ℟. Non visúrum se mortem, nisi vidéret Christum Dómini.

Ad Magnif. Ant. t. 1. Senex púerum portábat, puer autem senem regébat : quem Virgo péperit, et post partum virgo permánsit : ipsum quem génuit, adorávit.

ORATIO.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, majestátem tuam súpplices exorámus : ut sicut unigénitus Filius tuus hodiérna die cum

nostræ carnis substántia in templo est præsentátus ; ita nos fácias purificátis tibi méntibus præsentári. Per eúmdem Dóminum.

Et non fit Commemoratio S. Ignatii.

AD MATUTINUM.

Invitat. Ecce venit ad templum sanctum suum Dominátor Dóminus : * Gaude et lætáre Sion, occúrrens Deo tuo.

Psalm. Veníte, exultémus, p. 2.

Hymnus, Quem terra, *Antiphonæ, Psalmi, et* ℣℣. *Nocturnorum dicuntur ut in Festis B. Mariæ Virg.* p. cxl.

IN I NOCTURNO.

De libro Exodi.

Lectio I. *Cap.* 13.

Locutus est Dóminus ad Móysen, dicens : Sanctífica mihi omne primogénitum quod áperit vulvam in fíliis Israel, tam de homínibus quam de juméntis : mea sunt enim ómnia. Et ait Móyses ad pópulum : Cum introdúxerit te Dóminus in terram Chananæi, sicut jurávit tibi et pátribus tuis, et déderit tibi eam : separábis omne quod áperit vulvam Dómino, et quod primitívum est in pecóribus tuis : quidquid habúeris masculíni sexus, consecrábis Dómino. Primogénitum ásini mutábis ove : quod si non redémeris, interfícies. Omne autem primogénitum hóminis de fíliis tuis prétio rédimes.

℟. Adórna thálamum tuum Sion, et súscipe Regem Christum : * Quem virgo concépit, virgo péperit, virgo post partum, quem génuit, adorávit. ℣. Accípiens Símeon púerum in mánibus, grátias agens benedíxit Dóminum. Quem virgo.

De libro Levítici.

Lectio II. *Cap.* 12.

Locutus est Dóminus ad Móysen, dicens : Lóquere fíliis Israel, et dices ad eos : Múlier, si suscépto sémine pepérerit másculum, immúnda erit septem diébus, juxta dies separatiónis ménstruæ. Et die octávo circumcidétur infántulus : ípsa vero triginta tribus diébus manébit in sánguine purificatiónis suæ. Omne sanctum non tanget, nec ingrediétur in Sanctuárium, donec impleántur dies purificatiónis suæ. Sin autem féminam pepérerit, immúnda erit duábus hebdomádibus, juxta ritum fluxus ménstrui, et sexaginta sex diébus manébit in sánguine purificatiónis suæ.

℟. Postquam impléti sunt dies purgatiónis Maríæ, secúndum legem Móysi, tulérunt Jesum in Jerúsalem, ut sísterent eum Dómino, * Sicut scriptum est in lege Dómini : Quia omne masculínum adapériens vulvam, sanctum Dómino vocábitur. ℣. Obtulérunt pro eo Dómino par túrturum, aut duos pullos columbárum. Sicut scriptum est.

Lectio III.

Cumque expléti fúerint dies purificatiónis suæ, pro fílio, sive pro fília, déferet agnum anniculum in holocáustum, et pullum colúmbæ sive túrturem pro peccáto, ad óstium tabernáculi testimónii, et tradet sacerdóti, qui ófferet illa coram Dómino, et orábit pro ea, et sic mundábitur a profluvio sánguinis sui. Ista est lex pariéntis másculum aut féminam. Quod si non invénerit manus ejus, nec potúerit offérre agnum, sumet duos túrtures vel duos pullos columbárum, unum in holocáustum, et álterum pro peccáto: orabitque pro ea sacérdos, et sic mundábitur.

℟. Obtulérunt pro eo Dómino par túrturum, aut duos pullos columbárum, * Sicut scriptum est in lege Dómini. ℣. Postquam autem impléti sunt dies purgatiónis Maríæ, secúndum legem Móysi, tulérunt illum in Jerúsalem, ut sisterent eum Dómino. Sicut scriptum. Glória Patri. Sicut scriptum.

IN II NOCTURNO.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 13. de Temp. post init.

Lectio IV.

Sic olim prædictum est: Mater Sion dicit: Homo et homo factus est in ea: et ipse fundávit eam Altíssimus. O omnipoténtia nascéntis! o magnificéntia de cœlo ad terram descendéntis! Adhuc in útero portabátur, et ex útero matris a Joánne Baptista salutabátur. In templo præsentabátur, et a Simeóne sene, famóso, annóso, probáto, coronáto agnoscebátur. Tunc cognóvit, tunc adorávit, tunc dixit: Nunc Dómine dimíttis servum tuum in pace: quia vidérunt óculi mei salutáre tuum.

℟. Símeon justus et timorátus expectábat redemptiónem Israel: * Et Spíritus sanctus erat in eo. ℣. Respónsum accépit Simeon a Spíritu sancto, non visúrum se mortem, nisi vidéret Christum Dómini. Et Spíritus.

Lectio V.

Differebatur exíre de sæculo, ut vidéret natum, per quem cónditum est sæculum. Agnóvit infántem senex, factus est in puero puer. Innovátus in ætáte, qui plenus erat pietáte. Símeon senex ferébat Christum infántem, Christus regébat Simeónis senectútem. Dictum ei fúerat a Dómino, quod non gustáret mortem, nisi vidéret Christum Dómini natum. Natus est Christus, et implétum est desidérium senis in mundi ipsíus senectúte. Ipse ad senem hóminem venit, qui mundum inveterátum invénit.

℟. Respónsum accépit Símeon a Spíritu sancto, non visúrum se mortem, nisi vidéret Christum Dómini: * Et

benedixit Deum, et dixit Nunc dimittis servum tuum in pace, quia vidérunt óculi mei salutáre tuum Dómine. ℣. Cum indúcerent púerum Jesum paréntes ejus, ut fácerent secúndum consuetúdinem legis pro eo : ipse accépit eum in ulnas suas. Et benedíxit.

LECTIO VI.

IN isto quidem sæculo diu esse nolébat, et Christum in hoc sæculo vidére cupiébat, cantans cum Prophéta, et dicens : Osténde nobis Dómine misericórdiam tuam, et salutáre tuum da nobis. Dénique, ut novéritis ita esse istíus lætítiam, conclúsit, dicens : Nunc dimíttis servum tuum in pace : quia vidérunt óculi mei salutáre tuum. Prophétæ cecinérunt conditórem cœli et terræ in terra cum homínibus futúrum : Angelus nuntiávit creatórem carnis et spíritus in carne ventúrum : salutávit Joánnes ex útero in útero Salvatórem : Símeon senex Deum agnóvit infántem.

℟. Cum indúcerent púerum Jesum paréntes ejus in templum, ut fácerent secúndum consuetúdinem legis pro eo, accépit eum Símeon in ulnas suas, et benedíxit Deum, dicens : * Nunc dimíttis Dómine servum tuum in pace. ℣. Suscípiens Símeon púerum in mánibus, exclamávit, dicens. Nunc dimíttis Dómine servum tuum in pace. Glória Patri. Nunc dimíttis.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

LECTIO VII. *Cap.* 2. c

IN illo témpore : Postquam impléti sunt dies purgatiónis Maríæ secúndum legem Móysi, tulérunt Jesum in Jerúsalem, ut sísterent eum Dómino, sicut scriptum est in lege Dómini. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 2. *Comment. in Luc. c.* 2. *post initium.*

ET ecce homo erat in Jerúsalem, cui nomen Símeon et homo iste justus et timoràtus, expéctans consolatiónem Israel. Non solum ab Angelis, et Prophétis, et a pastóribus, sed étiam a senióribus et justis generátio Dómini accépit testimónium. Omnis ætas, et utérque sexus, eventorúmque miràcula fidem ástruunt. Virgo génerat, stérilis parit, mutus lóquitur, Elisabeth prophétat, Magus adórat, útero clausus exúltat, vídua confitétur, justus expéctat.

℟. Suscípiens Jesum in ulnas suas Símeon, exclamávit, et dixit : * Tu es vere lumen ad illuminatiónem Géntium, et glóriam plebis tuæ Israel. ℣. Cum indúcerent púerum Jesum paréntes ejus, et ipse accépit eum in ulnas suas, et benedíxit Deum, et dixit. Tu es vere.

Bened. Cujus festum cólimus, ipsa Virgo vírginum.

LECTIO VIII.

ET bene justus, qui non suam, sed pópuli grátiam requirébat, cúpiens ipse corpóreæ vínculis fragilitátis exsólvi, sed expéctans vidére promíssum : sciébat enim quia beáti óculi qui eum vidérent. Et ipse accépit eum in ulnas suas, et benedíxit Deum, et dixit: Nunc dimítte servum tuum Dómine secúndum verbum tuum in pace. Vide justum, velut corpóreæ cárcere molis inclúsum, velle dissólvi, ut incípiat esse cum Christo. Dissólvi enim, et cum Christo esse, multo mélius est.

℟. Senex púerum portábat, puer autem senem regébat : * Quem virgo concépit, virgo péperit, virgo post partum, quem génuit, adorávit. ℣. Accípiens Símeon púerum in mánibus, grátias agens benedíxit Dóminum. Quem. Glória Patri. Quem.

LECTIO IX.

SED qui vult dimítti, véniat in templum, véniat in Jerúsalem, expéctet Christum Dómini, accípiat in mánibus Verbum Dei, complectátur opéribus velut quibúsdam suæ fídei bráchiis : tunc dimittétur, ut non vídeat mortem, qui víderit vitam. Vides úberem in omnes grátiam, Dómini generatióne diffúsam, et prophetíam incrédulis negátam esse, non justis. Ecce et Símeon prophétat, in ruínam et resurrectiónem plurimórum venísse Dóminum Jesum Christum : ut justórum iniquorúmque mérita discérnat, et pro nostrórum qualitáte factórum, judex verus et justus aut supplícia decérnat, aut præmia.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES
ET PER HORAS.

Ant. t. 3. Símeon justus * et timorátus expectábat redemptiónem Israel, et Spíritus sanctus erat in eo.

Psalm. Dóminus regnávit. *cum reliquis de Dominica*, p. 17.

Ant. t. 7. *r* Respónsum accépit Símeon * a Spíritu sancto, non visúrum se mortem, nisi vidéret Dóminum.

Ant. t. 3. Accípiens Símeon * puérum in mánibus, grátias agens benedíxit Dóminum.

Ant. t. 8. Lumen ad revelatiónem Géntium, et glóriam plebis tuæ Israel.

Ant. t. 8. Obtulérunt * pro eo Dómino par túrturum, aut duos pullos columbárum.

CAPITULUM. *Malach.* 3.

ECCE ego mitto Angelum meum, et præparábit viam ante fáciem meam. Et statim véniet ad templum sanctum suum Dominátor, quem vos quæritis, et Angelus testaménti, quem vos vultis.

Hymnus, O Gloriósa, *p.* cxlix.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Bened. Ant. t. 1. Cum indúcerent púerum Jesum pa-

réntes ejus, accépit eum Símeon in ulnas suas, et benedíxit Deum, dicens: Nunc dimíttis servum tuum in pace.

ORATIO.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, majestátem tuam súpplices exorámus: ut sicut unigénitus Fílius tuus hodiérna die cum nostræ carnis substántia in templo est præsentátus; ita nos fácias purificátis tibi méntibus præsentári. Per eúmdem Dóminum.

AD PRIMAM.

In ℟. *br. dicitur* ℣. Qui natus es de María vírgine.

AD TERTIAM.

Ant. Respónsum accépit Símeon.

Capitulum. Ecce ego mitto, *ut supra, ad Laudes.*

℟. *br.* Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie. ℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et pulchritúdine. Glória Patri. Spécie.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

AD SEXTAM.

Ant. Accípiens Símeon.

CAPITULUM. *Malach.* 3.

ECCE véniet, dicit Dóminus exercítuum: et quis póterit cogitáre diem advéntus ejus, et quis stabit ad vidéndum eum? Ipse enim quasi ignis conflans, et quasi herba fullónum.

℟. *br.* Adjuvábit eam, * Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre fácit eam.

AD NONAM.

Ant. Obtulérunt.

CAPITULUM, *Malach.* 3.

ET placébit Dómino sacrifícium Juda et Jerúsalem sicut dies sæculi, et sicut anni antíqui, dicit Dóminus omnípotens.

℟. *br.* Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et præelégit. Glória Patri. Elégit.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

AD VESPERAS.

Ant. Símeon justus, *cum réliquis de Laudibus.*

Psalmi, Capitulum, Hymnus, et ℣. *ut supra in primis Vesperis*, p. 503.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Hódie beáta vírgo María púerum Jesum præsentávit in templo, et Símeon replétus Spíritu sancto accépit eum in ulnas suas, et benedíxit Deum in ætérnum.

Oratio, Omnípotens, *ut supra.*

Deinde fit Commem. sancti Blasii.

DIE III FEBRUARII.

IN FESTO

S. BLASII, EPISC. ET MART.

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mor-

tem, et a verbis impiórum non timuit : fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

ORATIO.

DEUS, qui nos beáti Blásii Mártyris tui atque Pontíficis ánnua solemnitáte lætíficas : concéde propítius ; ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.

LECTIO III.

BLASIUS, Sebáste in Arménia cum virtútum laude flóréret, ejúsdem civitátis Epíscopus elígitur. Qui, quo témpore Diocletiánus insatiábilem crudelitátem in Christiános exercébat, se in spelúncam ábdidit montis Argæi : ubi támdiu látuit, dum ab Agricolái Præsidis militibus venántibus deprehénsus, et ad Præsidem ductus, ejus jussu conjéctus est in víncula. Quo in loco multos ægrótos sanávit, qui ad Blásium, ejus fama sanctitátis addúcti, deferebántur. In illis puer fuit, qui desperáta a médicis salúte, transvérsa spina fáucibus inhærénte, ánimam agébat. Prodúctus autem ad Præsidem Blásius semel et íterum, cum nec blanditiis, nec minis addúci posset, ut diis sacrificáret, primum virgis cæsus, deinde in equúleo férreis pectínibus dilaniátus est : postrémo dempto cápite, illústre fídei testimónium Christo Dómino dedit, tértio Nonas Februárii.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

DIE IV FEBRUARII.

IN FESTO

S. ANDREÆ CORSINI,

EPISC. ET CONFESSORIS.

Duplex.

Omnia de Communi Confessoris Pontificis, p. xlix, *præter ea quæ hic ponuntur propria.*

In Hymno, Iste Confessor, *mutatur tertius versus.*

ORATIO.

DEUS, qui in Ecclésia tua nova semper instáuras exémpla virtútum : da pópulo tuo beáti Andréæ Confessóris tui atque Pontíficis ita sequi vestígia, ut assequántur et præmia. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Si vero hoc Festum celebretur in Quadragesima, Lectiones primi Nocturni sumuntur ex Communi Confessoris Pontificis, Fidélis sermo, *p.* lij, *et nona Lectio legitur de Homilia Feriæ cum Commemoratione de ea in Vesperis et Laudibus.*

Similiter si aliquod ex sequentibus Festis occurrat in dicta Quadragesima, in primo Nocturno leguntur Lectiones quæ habentur in Communi illius Sancti, nisi propriæ assignentur.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

ANDREAM Florentiæ ex nóbili Corsinórum família natum, paréntes précibus a Deo impetrárunt, et beátæ Vírgini spopondérunt. Qualis autem futúrus esset, divíno præságio, ántequam, nascerétur, osténsum est, nam mater grávida sibi visa est per quiétem lupum edidisse, qui ad Carmelitárum ædem pergens, in ipso templi vestíbulo statim in agnum convérsus est. Adoléscens pie et ingénue educátus, cum sensim ad vítia declináret, sæpe a matre increpátus fuit. Ubi autem cognóvit se paréntum voto Deiparæ vírgini dicátum fuísse, Dei amóre succénsus, deque visu matris admónitus, Carmelitárum institútum ampléxus est, in quo váriis tentatiónibus a dæmone vexátus, numquam tamen pótuit a Religiónis propósito dimovéri. Mox Lutétiam missus, eménso studiórum currículo, et láurea donátus, in pátriam revocátur, suíque Ordinis regímini in Etrúria præficitur.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum : * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil proficiet inimícus in eo, et filius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

LECTIO V.

INTERREA Fesulána Ecclésia suo viduáta Pastóre, eum sibi Episcopum elégit : quo múnere se indignum æstimans, diu látuit ignótus, donec púeri voce mirabiliter loquéntis próditus, et extra urbem invéntus, ne Divínæ contradíceret voluntáti, Episcopátum suscépit. Ea dignitáte auctus, humilitáti, quam semper colúerat, impénsius incúbuit ; et pastorali sollicitúdini misericórdiam in páuperes, liberalitátem, oratiónis assiduitátem, vigílias, aliásque virtútes adjúnxit, et spíritu étiam prophético clarus fuit ; ádeo ut ejus sánctitas ab ómnibus celebrarétur.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea : * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

LECTIO VI.

HIS permótus Urbánus Quintus, ad sedándas Bonóniæ turbas, Andréam legátum misit : quo in múnere multa perpéssus, cívium ódia, quæ ad interneciónem exárserant, summa prudéntia restinxit ; tum restitúta tranquillitáte, ad própria revérsus est. Nec multo post assíduis labóribus, et voluntária carnis macerátione confectus, óbitus die a beáta Vírgine sibi prædicto, ad cœléstia regna migrávit anno Dómini millésimo tercentésimo septuagésimo tértio, ætátis suæ septuagésimo primo. Quem Urbánus Octávus multis magnísque miráculis clarum Sanctorum número adscrípsit. Ejus corpus Florentiæ in Eccléśia

sui Ordinis quiéscit, et máxima cívium veneratióne cólitur, quibus non semel in præsénti discrímine præsídio fuit.

℟. Iste est, *p.* lvj.

IN III NOCTURNO.

Homilia S. Gregorii Papæ in Evang. Homo péregre proficíscens, *de Communi Confessoris Pontificis, primo loco*, p. lvij.

Vesperæ a Capitulo de sequenti, cum Commemoratione S. Andreæ.

DIE V FEBRUARII.

IN FESTO

S. AGATHÆ VIRG. ET MART.

Duplex.

Si hoc Festum transferri contingat, et habeat primas Vesperas proprias, tunc dicitur Ant. Quis es tu, *cum reliquis de Laudibus*, p. 515.

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis de Dominica*, p. 123, *et loco ultimi, Psalm.* Laudáte Dóminum omnes Gentes, p. 127.

CAPITULUM. *Eccli.* 51.

CONFITEBOR tibi Dómine Rex, et collaudábo te Deum Salvatórem meum. Confitébor nómini tuo, quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne.

Hymnus, Jesu coróna Vírginum, *de Communi Virg.*, p. lxxxv.

℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Intende, próspere procéde, et regna.

Ad Magnif. Ant. t. 1. Stans beáta Agatha in médio cárceris, expánsis mánibus orábat ad Dóminum: Dómine Jesu Christe, magister bone, grátias tibi ago qui me fecísti víncere torménta carnifícum: jube me Dómine ad tuam immarcescíbilem glóriam felicíter perveníre.

ORATIO.

DEUS, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti: concéde propítius; ut qui beátæ Agathæ vírginis et mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Deinde fit Commem. sancti Andreæ Episc.

Ant. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, et ad portas paradísi coronávit eum.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio, Deus, qui in Eccléssia, *ut supra*, p. 509.

AD MATUTINUM.

Invitat. Regem Vírginum Dóminum, * Veníte adorémus.

Psalm. Veníte, exultémus, *p.* 2.

Hymnus, Vírginis proles, *de Communi Virginis Martyris*, p. lxxxvj.

IN I NOCTURNO.

Ant. t. 7. *r* Ingénua sum, et ex spectábili génere, ut omnis parentéla mea testátur.

Psalm. Beátus vir, *cum reliquis de Communi unius Martyris*, p. xxj.

Ant. t. 8. *f* Summa ingenúitas ista est, in qua sérvitus Christi comprobátur.

Ant. t. 2. Ancilla Christi sum, ideo osténdo me servilem habére persónam.

℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Lectiones de Libro Ecclesiastici, Confitébor tibi, *de Communi Virginum, secundo loco*, p. xcviij.

℟. I. Dum torquerétur beáta Agatha in mamilla gráviter, dixit ad júdicem: * Impie, crudélis, et dire tyránne, non es confúsus amputáre in fémina, quod ipse in matre suxísti? ℣. Ego enim hábeo mamillas íntegras intus in ánima mea, quas ab infántia Dómino consecrávi. Impie.

℟. II. Agatha lætíssime et glorián̄ter ibat ad cárcerem, * Quasi ad épulas invitáta: et agónem suum Dómino précibus commendábat. ℣. Nobilíssimis orta natálibus, ab ignóbili gaudens trahebátur ad cárcerem. Quasi, ad épulas.

℟. III. Quis es tu, qui venísti ad me curáre vúlnera mea? ego sum Apóstolus Christi: nihil in me dúbites fília: ipse me misit ad te, * Quem dilexísti mente et puro corde. ℣. Nam et ego Apóstolus ejus sum, et in nómine ejus scias te esse curándam. Quem dilexísti. Glória Patri. Quem dilexísti.

IN II NOCTURNO.

Ant. t. 8. Agatha sancta dixit: Si feras mihi promíttis, audito Christi nómine mansuéscunt.

Psalm. Cum invocárem, *cum reliquis de Communi unius Martyris*, p. xxiv.

Ant. t. 8. Si ignem adhibeas, rorem mihi salvíficum de cœlo Angeli ministrábunt.

Ant. t. 7. Agatha lætíssime et glorián̄ter ibat ad cárcerem, quasi ad épulas invitáta: et agónem suum Dómino précibus commendábat.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

LECTIO IV.

AGATHA virgo, in Sicília nobilibus paréntibus nata, quam Panormitáni et Catanénses civem suam esse dicunt, in persecutióne Décii Imperatóris Cátanæ gloriósi martyrii corónam consecúta est. Nam cum pari pulchritúdinis et castitátis laude commendarétur, Quintiánus Siciliæ prætor, ejus amóre captus est. Sed cum, tentáta modis ómnibus ejus pudicitia, Agatham in suam sententiam perdúcere non posset, Christiánæ superstitiónis nómine comprehénsam, Aphrodisiæ cuidam mulíeri depravándam tradit. Quæ Aphrodisiæ consuetúdine cum de constántia colléndæ Christiánæ fidei, et servándæ virginitátis, removéri non posset, núntiat illa

Quintiáno, se in Agatha óperam pérdere. Quare ille ad se Vírginem addúci jubet : et : Nónne, inquit, te pudet nóbili génere natam, húmilem et servílem Christianórum vitam ágere ? Cui Agatha : Multo præstántior est Christiána humílitas et sérvitus, regum ópibus ac supérbia.

℟. Ego autem adjúta a Dómino, perseverábo in confessióne ejus qui me salvam fecit, * Et consolátus est me. ℣. Grátias tibi ago, Dómine Jesu Christe, qui misísti ad me Apóstolum tuum, curáre vúlnera mea. Et consolátus.

LECTIO V.

QUAMOBREM irátus Prætor hanc ei optiónem dat, velítne pótius venerári deos, an vim tormentórum subíre. At illa constans in fide, primum cólaphis cæsa míttitur in cárcerem : unde postridie edúcta, cum in sententia permanéret, admótis candéntibus láminis in equúleo torquétur : tum ei mamílla abscinditur. Quo in vúlnere Quintiánum appéllans virgo : Crudélis, inquit, tyránne, non te pudet amputáre in fémina, quod ipse in matre suxísti ? Mox conjécta in vincula, sequénti nocte a sene quodam, qui se Christi Apóstolum esse dicébat, sanáta est. Rursum evocáta a Prætóre, et in Christi confessióne persevérans, in acútis téstulis, et candéntibus carbónibus ei subjéctis volutátur.

℟. Ipse me curávit, qui per Apóstolum Petrum in custódia me confortávit, pro eo quod jussa sum suspéndi in equúleo. * Propter fidem castitátis ádjuva me Dómine Deus meus in tortúra mamillárum meárum. ℣. Ipse me dignátus est ab omni plaga curáre, et mamíllam meam meo péctori restituére. Propter.

LECTIO VI.

QUO témpore ingénti terræmótu urbs tota contrémuit, ac duo parietes corruéntes, Silvínum et Falcónium íntimos Prætóris familiáres oppressérunt. Quare veheménter commóta civitáte, véritus pópuli tumúltum Quintiánus, Agatham semimórtuam clam redúci ímperat in cárcerem. Quæ sic Deum precáta : Dómine, qui me custodísti ab infántia, qui abstulísti a me amórem sæculi, qui me carnificum torméntis superiórem præstitísti, áccipe ánimam meam. Ea in oratióne migrávit in cœlum, Nonis Februárii : cujus corpus a Christiánis sepelítur.

℟. Vidísti Dómine, et spectásti agónem meum, quómodo pugnávi in stádio : sed quia nólui obedíre mandátis princípum, * Jussa sum in mamílla torquéri. ℣. Propter veritátem et mansuetúdinem et justítiam. Jussa sum. Glória Patri. Jussa sum.

IN III NOCTURNO.

Ant. t. 4. Nisi diligénter per-

féceris corpus meum a carnificibus attrectári, non potest ánima mea in paradisum Dómini cum palma intráre martyrii.

Psalm. In Dómino confído, *de Comm. unius Mart.*, p. xxvij.

Ant. t. 7. Vidísti Dómine agónem meum, quómodo pugnávi in stádio: sed quia nólui obedíre mandátis príncipum, jussa sum in mamílla torquéri.

Psalm. Dómine, quis habitábit, *de Communi unius Martyris*, p. xxvij.

Ant. t. 7. Propter fidem castitátis jussa sum suspéndi in equúleo: ádjuva me Dómine Deus meus in tortúra mamillárum meárum.

PSALMUS 15.

CONSERVA me Dómine, quóniam sperávi in te. * Dixi Dómino: Deus meus es tu, quóniam honórum meórum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum: * póstea acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus: * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hæreditátis meæ, et calícis mei: * tu es qui restítues hæreditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris: * etenim hæréditas mea præclára est mihi.

Benedícam Dóminum, qui tríbuit mihi intellectum: * insuper et usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conspéctu meo semper: * quóniam a dextris est mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum est cor meum, et exultávit lingua mea: * insuper et caro mea requiéscet in spe.

Quóniam non derelínques ánimam meam in inférno: * nec dabis Sanctum tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecísti vías vitæ, adimplébis me lætítia cum vultu tuo; * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.

Ant. Propter fidem castitátis jussa sum suspéndi in equúleo: ádjuva me Dómine Deus meus in tortúra mamillárum meárum.

℣. Elégit eam Deus, et prælégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO VII. *Cap.* 19.

IN illo témpore: Accessérunt ad Jesum Pharisæi tentántes eum, et dicéntes: Si licet hómini dimíttere uxórem suam quacúmque ex causa? Et réliqua.

Homilia Sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 63. *in Matthæum*, *sub medium.*

DOMINUS noster, quia ad virginitátem hortári grave esse videbátur, a necessitáte

legis de
mónio,
lius tráh
eam esse
sic inqui
ex ventre
et sunt q
núchi fac
seípsos c
regnum c
bis latén
dam virgi
eam virtú
ástruit.
℟. Beá
cárcerem
suas ad D
mine, qui
ménta car
ad tuam n
nire. ℣. D
sti, et tu
sæculi, qui
lutióne sep
L
In auteu
firmat. C
natúra tali
mínibus ea
quid fácere
voluptáte
caréndo m
réris? Grát
agas, quod
corónis ide
illi sine cor
lerant: im
sed multo l
erigeris,
facti; tum
tibus concu
jactáris.
℟. Medicí

legis de non solvéndo matrimónio, eos ad cupiditátem illius tráhere studet. Deínde ut eam esse possíbilem osténdat, sic inquit: Sunt eunúchi qui ex ventre matris ita nati sunt, et sunt qui ab homínibus eunúchi facti sunt, et sunt qui seípsos castravérunt propter regnum cœlórum. Quibus verbis laténter eos ad eligéndam virginitátem indúcit, dum eam virtútem esse possíbilem ástruit.

℣. Beáta Agatha ingréssa cárcerem, expándit manus suas ad Deum, et dixit: Dómine, qui me fecísti vincere torménta carnifícum, * Jube me ad tuam misericórdiam pervenire. ℣. Dómine qui me creásti, et tulísti a me amórem sæculi, qui corpus meum a pollutióne separásti. Jube.

Lectio viii.

Ipse autem hoc fere modo confírmat. Cógita tecum si aut a natúra talis esses, aut ab homínibus eam injúriam passus, quid fáceres, cum et ejúsmodi voluptáte carére, et nullam caréndo mercédem consequéreris? Grátias ígitur nunc Deo agas, quod cum mercéde atque corónis idem sústines, quod illi sine corónis ac præmio tólerant: imo vero non idem, sed multo lévius, tum quia spe erigeris, et consciéntia recte facti; tum quia non ita ingéntibus concupiscéntiæ flúctibus jactáris.

℣. Medicínam carnálem córpori meo numquam exhíbui, sed hábeo Dóminum Jesum Christum, * Qui solo sermóne restáurat univérsa. ℣. Qui mé dignátus est ab omni plaga curáre, et mamillam meam meo péctori restitúere, ipsum invoco Deum vivum. Qui solo. Glória Patri. Qui solo.

Lectio ix.

Cum ergo de illis eunúchis díxerit, qui nisi étiam ipsi mente se contíneant, frustra et inutíliter tales sunt; ac de illis, qui ut regnum cœlórum consequántur, se cóntinent, subjúnxit rursus, dicens: Qui potest cápere, cápiat: ut alacrióres efficiat eo ipso, quod grave esse opus osténdit, et ineffábili benignitáte sua nóluit eam rem intra necessitátem legis conclúdere.: idque dicéndo, adhuc magis possíbilem esse demónstrat, ut voluntátis stúdium plus augeátur.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. t. 7. Quis es tu, * qui venísti ad me curáre vúlnera mea? Ego sum Apóstolus Christi: nihil in me dúbites fília.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis*, p. 17.

Ant. t. 1. Medicínam carnálem * córpori meo numquam exhíbui, sed hábeo Dóminum Jesum Christum, qui solo sermóne restáurat univérsa.

Ant. t. 7. Grátias tibi ago, * Dómine Jesu Christe, quia memor es mei, et misísti ad me

Apóstolum tuum curáre vúlnera mea.

Ant. t. 8. Benedíco te Pater Dómini mei Jesu Christi, quia per Apóstolum tuum mamillam meam meo péctori restituísti.

Ant. t. 7. *r* Qui me dignátus est * ab omni plaga curáre, et mamillam meam meo pectori restitúere, ipsum ínvoco Deum vivum.

CAPITULUM. *Eccli.* 51.

CONFITEBOR tibi Dómine Rex, et collaudábo te Deum Salvatórem meum. Confitébor nómini tuo : quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne.

Hymnus, Jesu, coróna Vírginum, *de Communi Virginum*, p. xcvj.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedixit te Deus in ætérnum.

Ad Bened. Ant. t. 5. Paganórum multitúdo fúgiens ad sepúlchrum Vírginis, tulérunt velum ejus contra ignem : ut comprobáret Dóminus, quod a perículis incéndii méritis beátæ Agathæ mártyris suæ eos liberáret.

ORATIO.

DEUS, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti : concéde propítius; ut qui beátæ Agathæ vírginis et mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

AD TERTIAM.

Ant. Medicínam carnálem.

Capitulum. Confitébor tibi, *ut supra.*

℟. *br.* Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie. ℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et pulchritúdine. Glória Patri. Spécie.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

AD SEXTAM.

Ant. Grátias tibi ago.

CAPITULUM. *Eccli.* 51.

LIBERASTI me secúndum multitúdinem misericórdiæ nóminis tui a rugiéntibus, præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, et de multis tribulatiónibus quæ circumdedérunt me.

℟. *br.* Adjuvábit eam,* Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus vultu. Glória Patri. Adjuvábit.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

AD NONAM.

Ant. Qui me dignátus est.

CAPITULUM. *Eccli.* 51.

LAUDABIT usque ad mortem ánima mea Dóminum: quóniam éruis sustinéntes te, et líberas eos de manu angústiæ, Dómine Deus noster.

℟. *br.* Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et præelégit. Glória Patri. Elégit.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Propterea benedíxit te Deus in ætérnum.

AD VESPERAS.

Ant. Quis es tu, *cum reliq. ut supra in Laudibus.*

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis de Dominica*, p. 123, *et loco ultimi, Psalm.* Lauda Jerúsalem, *p.* 143.

Capitulum et Hymnus, ut supra in Laudibus.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Propterea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnif. Ant. t. 5. Stans beáta Agatha in médio cárceris, expánsis mánibus orábat ad Dóminum : Dómine Jesu Christe, magíster bone, grátias tibi ago, qui me fecísti vincere torménta carnífícum : jube me Dómine ad tuam immarcescíbilem glóriam felíciter pervenire.

Oratio, Deus, qui inter cétera, *ut supra, ad Laudes.*

Deinde fit Commem. S. Dorotheæ Virginis et Martyris.

DIE VI FEBRUARII.

SANCTÆ DOROTHEÆ

VIRG. ET MART.

Ant. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

ORATIO.

INDULGENTIAM nobis, quæsumus Dómine, beáta Doróthea Virgo et Martyr implóret: quæ tibi grata semper éxtitit et mérito castitátis, et tuæ professióne virtútis. Per Dóminum.

LECTIO III.

DOROTHEA virgo, ex Cæsaréa Cappadóciæ, propter Christi confessiónem ab Aprício præside comprehénsa, Chrystæ et Callistæ soróribus, quæ a fide defécerant, trádita est, ut eam a propósito removérent. Sed contra factum est : nam eas Doróthea ad cultum Christiánæ religiónis redúxit, propter quam étiam martyrium suscepérunt. Quare virgo equúleo diu torta, et palmis cæsa, ad extrémum cápitis damnáta, duplicátam virginitátis et martyrii palmam accépit.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

DIE VII FEBRUARII.

IN FESTO

S. ROMUALDI ABBATIS.

Duplex.

Omnia de Communi Confessoris non Pont., p. lxviij, *prœter sequentia.*

In Hymno, Iste Confessor, *mutatur tertius versus.*

ORATIO.

INTERCESSIO nos, quæsumus Dómine, beáti Romuáldi Abbátis comméndet : ut quod nostris méritis non valémus; ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Si vero venerit in Quadragesima, leguntur Lectiones de li-

bro Ecclesiastici, Beátus vir, *ut in Communi Confess. non Pontif. secundo loco*, p. lxxix.

IN II NOCTURNO.

Lectio iv.

Romualdus Ravénnæ, Sérgio patre nóbili génere natus, adoléscens in propinquum monastérium Classénse, pœniténtiæ causa secéssit; ubi religiósi hóminis sermóne ad pietátis stúdium veheméntius incénsus, viso étiam semel et íterum per noctem in Ecclésia beáto Apollinári, quod Dei servus illi futúrum promíserat, mónachus efficitur. Mox ad Marínum, vitæ sanctitáte ac severióre disciplína in finibus Venetórum eo témpore célebrem, se cóntulit, ut ad arctam et sublímem perfectiónis viam eo magístro ac duce uteretur.

℣. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum : * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

Multis sátanæ insidiis, et hóminum invídia oppugnátus, tanto humílior se assídue jejúniis et oratiónibus exercébat, et rerum cœléstium meditatióne, vim lacrymárum profúndens, fruebátur : vultu tamen ádeo læto semper erat, ut intuéntes exhilaráret. Magno apud Príncipes et Reges in honóre fuit : multíque ejus consílio, mundi illécebris abjéctis, solitúdinem petiérunt. Martyrii quoque cupiditáte flagrávit; cujus causa dum in Pannóniam proficíscitur, morbo, quo afflictabátur cum progrederétur, levabátur cum recéderet, revérti cógitur.

℣. Ornávit eum Dóminus, et ornávit eum : stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et ad portas.

Lectio vi.

In vita et post mortem miráculis clarus, spíritu étiam prophetiæ non cáruit. Scalam a terra cœlum pertingéntem, in similitúdinem Jacob Patriárchæ, per quam hómines in veste cándida ascendébant et descendébant, per visum conspéxit; eóque Camaldulénses mónachos, quorum institúti auctor fuit, designári mirabiliter agnóvit. Dénique cum annos centum et viginti ágeret, et centum ipsos in summa vitæ asperitáte Deo servísset, ad eum migrávit anno salútis millésimo vigésimo séptimo. Ejus corpus quinquénnio postquam sepúltum fúerat, integrum repértum, Fabriáni in Ecclésia sui Ordinis honorífice cónditum est.

℣. Iste homo, *p.* lxxiv.

IN III NOCTURNO.

Homilia S. Hieronymi Presbyteri in Evang. Ecce nos re-

liquímus ómnia, *ut in Communi Abbatum*, p. lxxxij.

In secundis Vesperis a Capitulo de sequenti, cum Commem. præcedentis.

DIE VIII FEBRUARII.

IN FESTO

S. JOANNIS DE MATHA

CONFESSORIS.

Duplex.

Omnia de Communi Confessoris non Pontificis, p. lxviij, *exceptis his quæ hic sunt propria.*

In Hymno, Iste Confessor, *mutatur tertius versus.*

ORATIO.

Deus, qui per sanctum Joánnem Ordinem sanctissimæ Trinitátis ad rediméndum de potestáte Saracenórum captívos cœlitus institúere dignátus es: præsta quæsumus; ut ejus suffragántibus méritis, a captivitáte córporis et ánimæ, te adjuvánte liberémur. Per Dóminum.

Deinde fit Commem. sancti Romualdi Abbatis.

Ant. Hic vir despíciens mundum et terréna, triúmphans, divítias cœlo cóndidit ore, manu.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

ORATIO.

Intercessio nos, quæsumus Dómine, beáti Romuáldi Abbátis comméndet: ut quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum.

IN I NOCTURNO.

Si venerit in Quadragesima, Lectiones de Libro Ecclesiastici, Beátus vir, *de Communi Confessoris non Pontif. secundo loco*, p. lxxix; *alias de Scriptura occurrente.*

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

Joannes de Matha, Ordinis sanctíssimæ Trinitátis redemptiónis captivórum institútor, Falcóne in Provincia natus est, paréntibus pietáte et nobilitáte conspícuis. Studiórum causa Aquas Séxtias, mox Parísios proféctus, confectóque Theologíæ currículo, Magistérii láuream adéptus, doctrínæ et virtútum splendóre enítuit. Quibus motus Parisiénsis Antístes, ad sacrum Presbyterátus órdinem præ humilitáte reluctántem promóvit, eo consílio ut in ea cívitáte cómmorans, sapiéntia et móribus studiósæ juventúti prælucéret. Cum autem in sacéllo ejúsdem Episcopi, ipso cum álliis adstánte, primum Deo sacrum offérret, cœlésti favóre méruit recreári. Nam Angelus cándida et fulgénti veste indútus, cui in péctore Crux rúbei et cærúlei colóris assúta erat, bráchiis cancellátis, et super duos captívos ad látera pósitos, Christiánum unum, álterum Maurum, exténsis appáruit. Qua visióne in éxtasim raptus, intelléxit prótinus vir Dei se ad rediméndum ab infidélibus captívos destinári.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodivit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum : * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

Quo vero matúrius in re tanti moménti procéderet, in solitúdinem secéssit, ibique divíno nutu factum est, ut Felicem Valésium in ipsa erémo jam multis annis degéntem repérerit, cum quo ínita societáte, se per triénnium in oratióne et contemplatióne, omniúmque virtútum stúdio exércuit. Cóntigit autem, ut dum secum de rebus divínis prope fontem colloquerántur, cervus ad eos accésserit, crucem inter córnua gerens, rúbei et cærúlei colóris. Cumque Felix ob rei novitátem mirarétur, narrávit ei Joánnes visiónem in prima Missa hábitam : et exinde fervéntius oratióni incumbéntes, ter in somnis admóniti, Romam proficísci decrevérunt, ut a summo Pontífice novi Ordinis pro redimendis captívis institutiónem impetrárent. Eléctus fúerat eo témpore Innocéntius Tértius : qui illis benígne accéptis, dum secum de re propósita delíberat, in festo sanctæ Agnétis secúndo, Lateráni intra Missárum solémnia, ad sacræ hóstiæ elevatiónem, Angelus ei cándida veste, Cruce bicolóri, spécie rediméntis captívos appáruit. Quo viso Póntifex institútum approbávit, et novum Ordinem sanctissimæ Trinitátis redemptiónis captivórum vocári jussit, ejúsque professóribus albas vestes cum Cruce rúbei et cærúlei colóris præbuit.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum : stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi corónavit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et ad portas.

Lectio vi.

Sic stabilito Ordine, sancti Fundatóres in Gálliam rediérunt, primóque Cœnóbio Cervi Frígidi in diœcési Meldénsi constrúcto, ad ejus régimen Felix remánsit, et Joánnes Romam cum aliquot sóciis revérsus est, ubi Innocéntius domum, Ecclésiam, et hospitále sancti Thomæ de Formis in Monte Cœlio eis donávit, cum multis redítibus et possessiónibus. Datis quoque litteris ad Miramolínum regem Marróchii, opus redemptiónis felíci auspício inchoátum fuit. Tum ad Hispánias, sub jugo Saracenórum magna ex parte oppréssas, Joánnes profectus est, Regúmque, Principum, atque aliórum fidélium ánimos ad captivórum et páuperum commiseratiónem commóvit. Monastéria ædificávit, hospitália eréxit, magnóque lucro animárum plures captívos red-

émit. Romam tandem revérsus, sanctísque opéribus incúmbens, assíduis labóribus attritus, et morbo confléctus, ardentíssimo Dei et próximi amóre exæstuans, ad extrémum devénit. Quare frátribus convocátis, eisque ad opus redemptiónis cœlítus præmonstrátum efficáciter cohortátis, obdormívit in Dómino sexto décimo Kaléndas Januárii, anno salútis millésimo ducentésimo décimo tértio; ejúsque corpus in ipsa Ecclésia sancti Thomæ de Formis condígno honóre tumulátum fuit.

℣. Iste homo, *p.* lxxiv.

IN III NOCTURNO.

Homilia S. Gregorii Papæ in Evangelium, Sint lumbi vestri præcíncti, *de Communi Confessoris non Pontificis, primo loco*, p. lxxvj.

In II Vesperis fit Commem. S. Apolloniæ Virg. et Mart.

DIE IX FEBRUARII.

SANCTÆ APOLLONIÆ VIRG. ET MART.

Ant. Veni spónsa Christi, accípe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

ORATIO.

DEUS, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti : concéde propítius; ut qui beátæ Apollóniæ Vírginis et Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

LECTIO III.

APOLLONIA, virgo Alexandrína, sub Decio Imperatóre, cum ingravescénte jam ætáte ad idóla sisterétur, ut eis veneratiónem adhibéret, illis contémptis, Jesum Christum verum Deum coléndum esse prædicábat. Quamóbrem omnes ei contúsi sunt, et evúlsi dentes; ac, nisi Christum detestáta deos cóleret, accénso rogo combustúros vivam mináti sunt ímpii carnífices. Quibus illa, se quamvis mortem pro Jesu Christi fide subitúram, respóndit. Itaque comprehénsa ut comburerétur, cum paulísper, quasi, deliberans quid agéndum esset, stetísset, ex illórum mánibus elápsa, álacris in ignem sibi parátum, majóri Spíritus sancti flamma intus accénsa, se injécit. Unde brevi consúmpto córpore, puríssimus spíritus in cœlum ad sempitérnam martyrii corónam evolávit.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

DIE X FEBRUARII.

IN FESTO S. SCHOLASTICÆ VIRG.

Duplex.

Omnia de Communi Virginum, p. lxxxiv, *præter sequent.*

ORATIO.

DEUS qui ánimam beátæ Vírginis tuæ Scholásticæ, ad ostendéndam innocéntiæ viam, in colúmbæ spécie cœlum penetráre fecísti : da nobis ejus

méritis et précibus; ita innocénter vívere, ut ad ætérna mereámur gáudia pervenire. Per Dóminum.

IN I NOCTURNO.

Si venerit in Quadragesima Lectiones, De Virgínibus, *ut in Comm., primo loco*, p. lxxxix; *alias de Scriptura occurrente.*

IN II NOCTURNO.

Ex libro secúndo Dialogórum sancti Gregórii Papæ.

LECTIO IV. *Cap.* 33.

SCHOLASTICA venerábilis Patris Benedícti soror, omnipoténti Dómino ab ipso infántiæ témpore dedicáta, ad eum semel per annum veníre consuéverat, ad quam vir Dei non longe extra jánuam in possessióne monastérii descendébat. Quadam vero die venit ex more, atque ad eam cum discípulis venerábilis ejus descendit frater, qui totum diem in Dei láudibus sacrísque colóquiis ducéntes, incumbéntibus jam noctis ténebris, simul accepérunt cibum. Cumque adhuc ad mensam sedérent, et inter sacra colloquia tárdior se hora protráheret, éadem sanctímoniális fémina soror ejus eum rogávit, dicens : Quæso te, ut ista nocte me non déseras, ut usque mane de cœléstis vitæ gáudiis loquámur. Cui ille respóndit : Quid est quod lóqueris soror? manére extra cellam nullátenus possum. Tanta vero erat cœli serénitas, ut nulla in áere nubes apparéret. Sanctimoniális autem fémina, cum verba fratris negántis audivísset, insértas dígitis manus super mensam pósuit; et caput in mánibus omnipoténtem Dóminum rogatúra declinávit. Cumque leváret de mensa caput, tanta coruscatiónis et tonítrui virtus, tántaque inundátio plúviæ erúpit, ut neque venerábilis Benedictus, neque fratres, qui cum eo áderant, extra loci limen, quo conséderant, pedem movére potuérint.

℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justitiam:* Et dedúcet te, mirabiliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et dedúcet.

LECTIO V.

SANCTIMONIALIS quippe fémina caput in mánibus declínans, lacrymárum flúvium in mensam fúderat, per quas serenitátem áeris ad plúviam trafit. Nec páullo tárdius post oratiónem inundátio illa secúta est : sed tanta fuit conveniéntia oratiónis et inundatiónis, ut de mensa caput jam cum tonítruo leváret : quátenus unum idémque esset momentum, et leváre caput, et plúviam depónere. Tunc vir Dei inter corúscos et tonítruos, atque ingéntis plúviæ inundatiónem, videns se ad monastérium non posse remeáre, cœpit cónqueri contristátus, dicens : Parcat tibi omnipotens Deus, soror : quid est quod fecísti? Cui illa

respóndit
audire m
Deum me
modo erg
et me dim
recéde. Ip
tectum no
nére spo
mansit in
est, ut to
lem dúcer
spiritális
vicária rel
℣. Dile
odisti iniq
unxit te D
lætítiæ. ℣
et mansu
tiam. Prop
CUMQUE
nerábil
própriam
ad monast
ecce post t
sistens, ele
vidit ejúsd
mam de có
colúmbæ
penetráre.
riæ cóngá
Deo in hyn
tias réddid
frátribus
étiam prót
córpus ad
rent, atque
sibi ipsi pa
Quo facto
mens una
rat, eórum
sepultúra s
℣. Afferé

respóndit : Ecce rogávi te, et audíre me noluísti : rogávi Deum meum, et audívit me : modo ergo, si potes, egrédere, et me dimíssa, ad monastérium recéde. Ipse autem exíre extra tectum non valens, qui remanére sponte nóluit in loco, mansit invítus. Sicque factum est, ut totam noctem pervígilem dúcerent, atque per sacra spirítalis vitæ collóquia, sese vicária relatióne satiárent.

℣. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem : * Propterea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Propterea.

LECTIO VI.

CUMQUE die áltero éadem venerábilis fémina ad cellam própriam recessísset, vir Dei ad monastérium rédiit. Cum, ecce post triduum in eella consístens, elevátis in áera óculis, vidit ejúsdem soróris suæ ánimam de córpore egréssam, in colúmbæ spécie cœli secréta penetráre. Qui, tantæ ejus glóriæ congáudens, omnipoténti Deo in hymnis et láudibus grátias réddidit, ejúsque óbitum frátribus denuntiávit. Quos étiam prótinus misit, ut ejus córpus ad monastérium deférent, atque in sepúlchro, quod sibi ipsi paráverat, pónerent. Quo facto cóntigit, ut quorum mens una semper in Deo fúerat, eórum quoque córpora nec sepultúra separáret.

℟. Afferéntur, *p.* xciij.

IN III NOCTURNO.

De Homilia in Evangelium, Símile erit, *ut in Communi, primo loco*, p. XCV.

DIE XIV FEBRUARII.

S. VALENTINI

PRESBYTERI ET MARTYRIS.

ORATIO.

PRÆSTA quæsumus omnípotens Deus: ut qui beáti Valentíni Mártyris tui natalítia cólimus; a cunctis malis imminéntibus, ejus intercessióne liberémur. Per Dóminum.

Sermo Sancti Augustini Episcopi.

Sermone 44, de Sanctis.

LECTIO III.

TRIUMPHALIS beáti Mártyris Valentíni dies hódie nobis anniversária celebritáte recúrrit: cujus glorificatióni sicut congáudet Ecclésia, sic ejus propónit sequénda vestígia. Si enim compátimur, et conglorificábimur. In cujus glorióso agóne duo nobis præcípue consideránda sunt, induráta vidélicet tortóris sævítia, et Mártyris invícta patiéntia. Sævítia tortóris, ut eam detestémur: patiéntia Mártyris, ut eam imitémur. Audi Psalmístam advérsus malítiam increpántem: Noli æmulári in malignántibus: quóniam tamquam fœnum velóciter arescent. Quòd autem advérsus malignántes patiéntia exhibénda sit, audi Apóstolum suadéntem: Patiéntia vobis necessária est, ut reportétis promissiónes.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

DIE XV FEBRUARII.
SS. FAUSTINI ET JOVITÆ
Martyrum.
Oratio.

DEUS, qui nos ánnua sanctórum Mártyrum tuórum Faustini et Jovítæ solemnitáte lætificas : concéde propítius ; ut quorum gaudémus méritis, accendámur exémplis. Per Dóminum.

℟. II. Hæc est véra fratérnitas, quæ numquam pótuit violári certámine : qui effúso sánguine secúti sunt Dóminum :* Contemnéntes áulam régiam, pervenérunt ad regna cœléstia. ℣. Ecce quam bonum, et quam jucúndum habitáre fratres in unum. Contemnéntes. Glória Patri. Contemnéntes.

Lectio III.

FAUSTINUS et Jovita fratres, nóbiles Brixiáni, in multis Itáliæ úrbibus, quo vincti sæviénte Trajáni persecutióne ducebántur, acerbíssima supplícia perpéssi, fortes in Christiánæ fidei confessióne perstitérunt. Nam Brixiæ diu vínculis constricti, feris étiam objécti, in ignémque conjécti, et a béstiis et a flamma integri et incólumes serváti sunt; inde vero iísdem caténis colligáti Mediolánum venérunt : ubi éorum fides tentáta exquisitíssimis torméntis, tamquam igne áurum, in cruciátibus magis enítuit. Póstea Romam missi, ab Evaristo Pontifice confirmáti, ibi quoque crudelíssime torquéntur. Dénique perdúcti Neápolim, in ea étiam urbe váric cruciáti, vinctis mánibus pédibúsque in mare demergúntur : unde per Angelos mirabiliter erépti sunt. Quare multos et constántia in torméntis, et miraculórum virtúte ad Christi fidem convertérunt. Postrémo redúcti Brixiam initio suscépti ab Adriáno impérii, secúri percússi, illústrem martyrii corónam accepérunt.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

DIE XVIII. FEBRUARII.
S. SIMEONIS
Episcopi et Martyris.
Oratio.

INFIRMITATEM nostram réspice omnípotens Deus : et quia pondus própriæ actiónis gravat ; beáti Simeónis Mártyris tui atque Pontificis intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

Lectio III.

SIMEON, filius Cléophæ, post Jacóbum próximus Jerosólymis ordinátus Episcopus, Trajáno Imperatóre apud Atticum consulárem est accusátus, quod Christiánus esset, et Christi propínquus. Comprehendebántur enim omnes eo témpore, quicúmque ex génere David orti essent. Quare multis cruciátus torméntis, eódem passiónis génere, quod Salvátor noster subíerat, afficitur, mirántibus ómnibus, quod homo ætáte confectus (erat enim centum et vigíni annórum) acerbíssimos crucis

dolóres fórtiter constantérque paterétur.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

DIE XXII FEBRUARII.

IN CATHEDRA S. PETRI ANTIOCHIÆ.

Duplex majus.

Omnia ut in Cathedra Romana, die xviij *Januarii, p.* 462, *etiam Lectiones I Nocturni, cum Responsoriis, præter sequentia.*

In utrisque Vesperis, et Laudibus fit Commemoratio S. Pauli, ut ibidem.

IN II NOCTURNO.

Sermo sancti Augustíni Episcopi.

Serm. 15. *de Sanctis.*

LECTIO IV.

INSTITUTIO solemnitátis hodiérnæ a senióribus nostris Cáthedræ nomen accépit, ídeo quod primus Apostolórum Petrus hódie Episcopátus Cáthedram suscepísse referátur. Recte ergo Ecclésiæ natálem Sedis illius colunt, quam Apóstolus pro Ecclesiárum salúte suscépit, dicénte Dómino: Tu es Petrus, et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam.

℟. Tu es pastor óvium, princeps Apostólorum: tibi trádidit Deus ómnia regna mundi: * Et ídeo tibi tráditæ sunt claves regni cœlórum. ℣. Quodcúmque ligáveris super terram, erit ligátum et in cœlis: et quodcúmque sólveris super terram, erit solútum et in cœlis. Et ídeo.

LECTIO V.

PETRUM ítaque fundaméntum Ecclésiæ Dóminus nominávit: et ídeo digne fundaméntum hoc Ecclésia colit, supra quod Ecclesiástici ædificii altitúdo consúrgit. Unde conveniénter Psalmus, qui lectus est, dicit: Exáltent eum in Ecclésia plebis, et in cáthedra seniórum laudent eum. Benedíctus Deus, qui beátum Petrum Apóstolum in Ecclésia exaltári præcépit: quia dignum est, ut fundaméntum hoc in Ecclésia honorétur, per quod ad cœlum conscénditur.

℟. Ego pro te rogávi Petre, ut non defíciat fides tua: * Et tu aliquándo convérsus confírma fratres tuos. ℣. Caro et sanguis non revelávit tibi, sed Pater meus, qui in cœlis est. Et tu.

LECTIO VI.

QUOD natális ergo Cáthedræ hódie cólitur, sacerdotále honorátur officium. Sibi hoc Ecclésiæ ínvicem præstant, quia tanto necésse plus habet Ecclésia dignitátis, quanto sacerdotále officium plus honóris. Cum solemnitátem hanc Ecclésiis mérito religiósa observátio introdúxerit, miror, cur apud quosdam infidéles hódie tam perniciósus error increúerit, ut super túmulos defunctórum cibos et vina cónferant, quasi egréssæ de corpóribus ánimæ carnáles cibos requírant.

℟. Petre amas me? Tu scis

Dómine, quia amo te. * Pasce oves meas. ℣. Simon Joánnis díligis me plus his? Tu scis Dómine, quia amo te. Pasce. Glória Patri. Pasce.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio VII. *Cap.* 16.

In illo témpore: Venit Jesus in partes Cæsaréæ Philippi: et interrogábat discípulos suos, dicens: Quem dicunt hómines esse Filium hóminis? Et réliqua.

Homilia Sancti Leónis Papæ.

Serm. 3. *in anniver. Assumpt. suæ, post initium.*

Apostolos Dóminus, quid de se hómines opinéntur, interrógat: et támdiu sermo respondéntium commúnis est, quámdiu humánæ intelligéntiæ ambigúitas explicátur. At ubi quid hábeat sensus discipulórum exígitur, primus est in Domini confessióne, qui primus est in Apostólica dignitáte. Qui cum dixísset: Tu es Christus Filius Dei vivi: respóndit ei Jesus: Beátus es Simon Bar-Jóna, quia caro et sanguis non revelávit tibi, sed Pater meus, qui in cœlis est. Id est, ídeo beátus es, quia Pater meus te dócuit: nec terréna opínio te feéllit, sed inspirátio cœléstis instrúxit: et non caro et sanguis, sed ille me tibi, cujus sum unigénitus Fílius, indicávit.

℟. Quem dicunt hómines esse Fílium hóminis? dixit Jesus discípulis suis. Respóndens Petrus dixit: Tu es Christus Filius Dei vivi. * Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam. ℣. Beátus es Simon Bar-Jóna, quia caro et sanguis non revelávit tibi, sed Pater meus qui est in cœlis. Et ego.

Lectio VIII.

Et ego, inquit, dico tibi: Hoc est, sicut Pater meus tibi manifestávit divinitátem meam, ita et ego tibi notam fácio excelléntiam tuam, quia tu es Petrus: id est, cum ego sim inviolábilis petra, ego lapis angulâris, qui fácio útraque unum, ego fundaméntum præter quod nemo potest álium pónere: tamen tu quoque petra es, quia mea virtúte solidáris, ut quæ mihi potestáte sunt própria, sint tibi mecum participatióne commúnia. Et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam, et portæ inferi non prævalébunt advérsus eam. Super hanc, inquit, fortitúdinem ætérnum éxtruam templum: et Ecclésiæ meæ cœlo inserénda sublímitas, in hujus fidei firmitáte consúrget.

℟. Elégit te Dóminus sacerdótem sibi, ad sacrificándum ei, * Héstiam laudis. ℣. Immola Deo sacrifícium laudis, et redde Altíssimo vota tua. Héstiam laudis. Glória Patri. Héstiam laudis.

Si hoc Festum ante Quadragesimam venerit in Sabbato, vel transferatur in Feriam II, *et annus non fuerit Bissextilis, legitur nona Lectio de Homilia Vigiliæ S. Mathiæ, ut in Vigiliis Apost.* p. j, *et de ea fit Commem. ad Laudes post Commemorationem S. Pauli. In Quadrag. autem nona Lectio erit de Homilia Feriæ occurr. cum Commem. de ea : et nihil fit de Vigilia, nisi in Missa.*

LECTIO IX.

HANC confessiónem portæ ínferi non tenébunt, mortis vincula non ligábunt : vox enim ista, vox vitæ est. Et sicut confessóres suos in cœléstia próvehit, ita negatóres ad inférna demérgit. Propter quod dicit beatissimo Petro : Tibi dabo claves regni cœlórum. Et quæcúmque ligáveris super terram, erunt ligáta et in cœlis ; et quæcúmque sólveris super terram, erunt solúta et in cœlis. Transivit quidem étiam in álios Apóstolos vis potestátis istius, et ad omnes Ecclésiæ príncipes decréti hujus constitútio commeávit : sed non frustra uni commendátur, quod ómnibus intimátur. Petro enim ídeo hoc singuláriter créditur, quia cunctis Ecclésiæ rectóribus Petri forma præpónitur. Manet ergo Petri privilégium, ubicúmque ex ipsíus certa æquitáte judícium. Nec clémia est vel sevéritas vel remíssio, ubi nihil erit ligátum, nihil solútum, nisi quod beátus Petrus aut solverit, aut ligáverit.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

In II Vesperis, post Commemorationem S. Pauli, fit Commem. sancti Petri Damiani.

DIE XXIII FEBRUARII.

IN FESTO

S. PETRI DAMIANI, EPISCOPI, CONF. ET ECCLES. DOCT.

Duplex.

Ad Magnif. Ant. t. 2. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Petre, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Filium Dei.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

ORATIO.

CONCEDE nos quæsumus, omnípotens Deus : beáti Petri Confessóris tui atque Pontificis mónita et exémpla sectári ; ut per terréstrium rerum contémptum ætérna gáudia consequámur. Per Dóminum.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Si vero venerit in Quadragesima, Fidélis sermo, *ut in Communi Conf. Pontif.*, p. lij.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

PETRUS Ravénnæ honéstis paréntibus natus adhuc lactens a matre numerósæ prolis pertæsa abjícitur, sed domésticæ mulieris ópera semivívus excéptus ac recreátus, genitrici ad humanitátis sensum revocátæ rédditur. Utró-

que orbátus paréntе, tamquam vile mancípium sub áspera fratris tutéla duram servitútem exércuit. Religiónis in Deum, ac pietátis erga patrem egrégium tunc spécimen dedit; invéntum siquidem forte nummum non própriæ inédiæ sublevándæ, sed Sacerdóti, qui divínum Sacrifícium ad illius expiatiónem offérret, erogávit. A Damiáno fratre, a quo uti fertur cognoméntum accépit, ejus cura litteris eruditur, in quibus brevi tantum profécit, ut magístris admiratióni esset. Quum autem liberálibus sciéntiis floréret et nómine, eas cum laude dócuit. Intérim ut corpus ratióni súbderet sub móllibus véstibus cilícium adhíbuit, jejúniis, vigíliis, et oratiónibus solérter insístens. Caléntе juvénta dum carnis stímulis ácriter urgerétur, insultántium libídinum faces rigéntibus flúvii mersus aquis noctu extinguébat; tum venerabília quæque loca obíre, totúmque Psaltérium recitáre consuéverat. Ope assídua páuperes levábat, quibus frequénter pastis convívio, própriis ipse mánibus ministrábat.

℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil proficiet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

Perficiendæ magis vitæ causa, in Avellanénsi Eugubínæ Diœcésis Cœnóbio, Ordini Monachórum Sanctæ Crucis Fontis Avellánæ, a beáto Ludúlpho sancti Romuáldi discípulo fundáto, nomen dedit. Non ita multo post in Monastérium Pomposiánum, mox in Cœnóbium Sancti Vincéntii Petræ Pertúsæ ab Abbáte suo missus, utrúmque Ascetérium verbo sacro, præcláris institutiónibus, et móribus excóluit. Ad suos revocátus post præsidis óbitum Avellanitárum familiæ præficitur; quam, novis variis in locis extrúctis domicíliis, et sanctissímis institútis ita áuxit, ut alter ejus Ordínis parens, ac præcípuum ornaméntum jure sit hábitus. Salutárem Petri sollicitúdinem alia quoque divérsi instituti Cœnóbia, Canonicórum Convéntus, et pópuli sunt expérti. Urbináti Diœcési non uno nómine prófuit: Theuzóni Episcopo in causa gravíssima assédit, ipsúmque in recte administrándo Episcopátu consílio et ópera juvit. Divinórum contemplatióne, córporis maceratiónibus, cæterísque spectátæ sanctimónia exémplis excélluit. His mótus Stéphanus Nonus Pontifex Maximus eum licet invítum et reluctántem Sanctæ Románæ Ecclésiæ Cardinálem creávit, et Ostiénsem Episcopum. Quam Petrus Dignitátes splendidissimis virtútibus, et consentánea Episcopáli ministério opéribus gessit.

℣. Posui adjutórium super

poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Inveni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

LECTIO VI.

DIFFICILLIMO témpore, Románæ Ecclésiæ, Summísque Pontíficibus doctrína, legatiónibus, aliísque suscéptis labóribus mirífice ádfuit. Advérsus Nicolaitárum et Simoníacam hæreses ad mortem usque strénue decertávit. Hujúsmodi depálsis malis, Mediolanénsem Ecclésiæ Románæ conciliávit. Benedícto, et Cadalóo falsis Pontificibus fórtiter réstitit: Henricum quártum Germániæ Regem ab iniquo uxóris divórtio detérruit: Ravennátes ad débita Román Pontífici obséquia revocátos sacris restítuit. Canónicos Velitérnos ad sanctióris vitæ leges compósuit. In Provincia præsértim Urbináte vix ulla fuit Episcopális Ecclésia, de qua Petrus non sit beneméritus: Eugubínam, quam aliquándo créditam hábuit, multis levávit incómmodis: Cálnis álibi, quando opórtuit, prióde curávit, ac suæ essent tutélæ commíssæ. Cardinalátu, et Episcopáli dignitáte depósitis, nihil de pristina juvándi próximos sedulitáte remísit. Jejúnium sextæ Feriæ in honórem Sanctæ Crucis Jesu Christi, horárias Beátæ Dei Genitrícis preces, ejúsque die Sabbáto cultum propagávit. Infirméndæ quoque sibi verberatiónis morem ad patratórum scélerum expiatiónem provéxit. Démum sanctitáte, doctrína, miráculis, et præcláre actis illústris, dum e Ravennáte Legatióne rediret, Faventiæ octávo Kaléndas Martii migrávit ad Christum. Ejus corpus ibidem apud Cisterciénses multis miráculis clarum frequénti populórum veneratióne cólitur. Ipsum Faventíni non semel in præsénti discrímine propítium expérti Patrónum apud Deum delegérunt: Leo vero Duodécimus Póntifex Máximus Offícium Missámque in ejus honórem tanquam Confessóris Pontíficis, quæ aliquibus in Diœcésibus, atque in Ordine Camaldulénsium jam celebrabántur, ex Sacrórum Rituum Congregatiónis Consúlto, áddita Doctóris qualitáte, ad univérsam exténdit Ecclésiam.

℣. Iste est, *p.* lvj.

IN III NOCTURNO.

Lectiones de Homilia in Evangel. Vos estis sal terræ, *ut in Communi Doctorum*, p. lxvj.

Si non venerit in Quadragesima vel non sit Bissextilis, nona lectio erit de Vigilia S. Mathiæ ut in Vigiliis Apostolorum, p. j, *de qua fiet Commem. in Laudibus cum Oratione sequenti.*

ORATIO.

DA quæsumus omnípotens Deus: ut beáti Mathíæ Apostóli tui, quam prævenímus, veneránda solémnitas, et devo-

tiónem nobis áugeat, et salútem. Per Dóminum.

In Anno Bissextili de Vigília fit die XXIV.

DIE XXIV FEBRUARII,
Vel XXV *anno bissextili.*

IN FESTO
S. MATHIÆ APOSTOLI.
Duplex II *Classis.*

Omnia dicuntur de Communi Apostolorum, p. ij, *præter sequentia.*

ORATIO.

DEUS, qui beátum Mathíam Apostolórum tuórum collégio sociásti: tribue quæsumus; ut ejus interventióne, tuæ circa nos pietátis semper víscera sentiámus. Per Dóminum.

IN I NOCTURNO.

De Actibus Apostolórum.

LECTIO I. *Cap.* 1. *c*

IN diébus illis exúrgens Petrus in medio fratrum dixit (erat autem turba hóminum simul fere centum viginti): Viri fratres, opórtet impléri Scriptúram, quam prædixit Spíritus sanctus per os David de Juda, qui fuit dux eórum, qui comprehendérunt Jesum: qui connumerátus erat in nobis, et sortítus est sortem ministérii hujus. Et hic quidem possédit agrum de mercéde iniquitátis, et suspénsus crépuit medius: et diffúsa sunt ómnia víscera ejus.

℟. Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum, dicit Dóminus: * Estóte ergo prudéntes sicut serpéntes, et simplices sicut colúmbæ. ℣. Dum lucem habétis, crédite in lucem, ut fílii lucis sitis. Estóte ergo.

LECTIO II.

ET notum factum est ómnibus habitántibus Jerúsalem, ita ut appellarétur ager ille lingua eórum, Hacéldama, hoc est, ager sánguinis. Scriptum est enim in libro Psalmórum: Fiat commorátio eórum desérta, et non sit qui inhábitet in ea: et episcopátum ejus accípiat alter. Opórtet ergo ex his viris, qui nobíscum sunt congregáti in omni témpore, quo intrávit et exívit inter nos Dóminus Jesus, incípiens a baptísmate Joánnis, usque in diem qua assúmptus est a nobis, testem resurrectiónis ejus nobíscum fieri unum ex istis.

℟. Tollíte jugum meum super vos, dicit Dóminus, et díscite a me, quia mitis sum, et húmilis corde: * Jugum enim meum suáve est, et onus meum leve. ℣. Et inveniétis réquiem animábus vestris. Jugum enim.

LECTIO III.

ET statuérunt duos, Joseph, qui vocabátur Bársabas, qui cognominátus est Justus, et Mathíam. Et orántes dixérunt: Tu Dómine, qui corda nosti ómnium, osténde quem elégeris ex his duóbus unum, accípere locum ministérii hujus, et Apostolátus, de quo prævaricátus est Judas, ut abíret in locum suum. Et dedérunt sortes eis, et cécidit sors

super Mathíam, et annumerátus est cum úndecim Apóstolis.

℟. Dum stetéritis, *p.* vj.

IN II NOCTURNO.

Lectiones de Expositione S. Augustini Episcopi, Fundaménta ejus, *ut in Communi Apostolorum, secundo loco*, p. xvj.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 11. *d* In illo témpore : Respóndens Jesus dixit : Confíteor tibi Pater, Dómine cœli et terræ, quia abscondísti hæc a sapiéntibus et prudéntibus, et revelásti ea párvulis. Et réliqua.

Homília sancti Augustini Epíscopi.

Serm. 10 *de Verbis Domini.*

Venite ad me omnes qui laborátis. Quare enim omnes laborámus, nisi quia sumus hómines mortáles, frágiles, infírmi, lútea vasa portántes, quæ fáciunt ínvicem angústias? Sed si angustiántur vasa carnis, dilaténtur spátia charitátis. Quid ergo dicit : Veníte ad me omnes qui laborátis, nisi ut non laborétis? Dénique promíssio ejus in promptu est, quóniam laboránte vocávit. Quærent forte, qua mercéde vocáti sunt. Et ego vos, inquit, refíciam. Tóllite jugum meum super vos, et díscite a me, non mundum fabricáre, non cuncta visibília et invisibília creáre, non in ipso mundo mirabília fácere, et mórtuos suscitáre; sed : Quóniam mitis sum, et húmilis corde.

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo : * Cálicem Dómini bibérunt, et amíci Dei facti sunt. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem.

Lectio viii.

Magnus esse vis? a mínimo íncipe. Cógitas magnam fábricam construére celsitúdinis? de fundaménto prius cógita humilitátis. Et quantam quisque vult et dispónit superimpónere molem ædificii, quanto erit majus ædifícium, tanto áltius fodit fundaméntum. Et fábrica quidem cum constrúitur, in supérna consúrgit; qui autem fodit fundaméntum, ad ima deprímitur. Ergo et fábrica ante celsitúdinem humiliátur, et fastígium post humiliatiónem erígitur.

℟. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in charitáte non ficta, et dedit illis glóriam sempitérnam : * Quorum doctrina fulget Ecclésia, ut sole luna. ℣. Sancti per fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam. Quorum. Glória Patri. Quorum.

Si hoc Festum venerit in Quadragesima, nona Lectio legitur de Homilia Feriæ occurrentis, et de ea fit Commem.

Lectio ix.

Quod est fastígium construéndæ fábricæ, quam molí-

mur? quo perventúrum est cacúmen ædificii? Cito dico, usque ad conspéctum Dei. Vidétis quam excélsum est, quanta res est conspícere Deum. Qui desíderat, et quod dico, et quod audit intélligit. Promíttitur nobis conspéctus Dei, veri Dei, summi Dei. Hoc enim bonum est, vidéntem vidére. Nam qui colunt falsos deos, fácile illos vident; sed eos vident, qui óculos habent, et non vident. Nobis autem promíttitur vísio Dei vivéntis et vidéntis.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

Ad Laudes et alias Horas, omnia de Communi Apostolorum, p. xij.

FESTA MARTII.

Ante Quadragesimam prima die non impedita dicitur Officium Defunctorum.

DIE IV MARTII.

IN FESTO

S. CASIMIRI CONFESSORIS.

Semiduplex.

Omnia de Communi Confessoris non Pontificis, p. lxviij, *præter ea quæ hic habentur.*

ORATIO.

DEUS, qui inter régales delícias, et mundi illécebras, sanctum Casimírum virtúte constántiæ roborásti; quæsumus; ut ejus intercessióne fidéles tui terréna despíciant, et ad cœléstia semper aspírent. Per Dóminum.

Deinde fit Commem. Feriæ, si in Quadragesima venerit.

Postea S. Lucii Papæ et Martyris.

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non timuit: fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

ORATIO.

DEUS, qui nos beáti Lúcii Mártyris tui atque Pontificis ánnua solemnitáte lætificas: concéde propítius; ut cujus natalítia cólimus, de ejusdem etiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.

IN I NOCTURNO.

Si venerit in Quadragesima, Lectiones, Justus si morte, *de Communi Confessoris non Pontificis,* p. lxx; *alias de Scriptura occurrente.*

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

CASIMIRUS, patre Casimíro, matre Elisabétha Austríaca, Polóniæ régibus ortus, a puerítia sub óptimis magístris, pietáte et bonis ártibus instructus, juveníles artus áspero domábat cilício, et assíduis extenuábat jejúniis. Régii spreta lecti mollítie, dura cubábat humo, et clam intempésta nocte, præ fóribus templórum pronus in terra divínam exorábat cleméntiam. In Christi contemplánda passióne assíduus, Missárum solémniis áderécta in Deum mente solébat adésse, ut extra se rapi vidérétur.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis et a seductóribus tutavit illum; * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

Catholicam promovére fidem summópere stúduit, et Ruthenórum schisma abolére: quapróptter Casimírum patrem indúxit, ut legem ferret, ne schismátici nova templa construérent, nec vétera collabéntia restaurárent. Erga páuperes et calamitátibus oppréssos benéficus et miséricors, patris et defensóris egenórum nomen obtínuit. Virginitátem, quam ab incunábulis servávit illæsam, sub extrémo vitæ término fórtiter asséruit, dum gravi pressus infirmitáte, mori pótius, quam castitátis jactúram ex medicórum consílio subíre, constánter decrévit.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, *Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et ad portas.

Lectio vi.

Consummatus in brevi, virtútibus et méritis plenus, prænuntiáto mortis die, inter Sacerdótum et Religiosórum choros spíritum Deo réddidit, anno ætátis vigésimo quinto. Corpus Vilnam delátum multis claret miráculis. Etenim, præterquam quod puélla defúncta vitam, cæci visum, claudi gressum, et várii infirmi sanitátem ad ejus sepúlchrum recuperárunt; Lithuánis exíguo número ad potentíssimi hostis insperátam irruptiónem trepidántibus in áere appárens, insignem tríbuit victóriam. Quibus permótus Leo Décimus eúmdem Sanctórum catálogo adscrípsit.

℟. Iste homo, *p.* lxxiv.

IN III NOCTURNO.

Homilia Sancti Gregorii Papæ in Evangelium, Sint lumbi vestri, *de Communi Confessoris non Pontificis, primo loco,* p. lxxvj.

Si venerit in Quadragesima, nona Lectio de Homilia Feriæ occurrentis; et de ea fit Commemoratio.

Postea de S. Lucio.

Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio, Deus, qui nos, *ut supra,* p. 532.

DIE VII MARTII.

IN FESTO

S. THOMÆ DE AQUINO,

Confess. et Ecclesiæ Doctoris.

Duplex.

Omnia de Communi Confessoris non Pontificis, p. lxviij, *præter ea quæ hic habentur.*

Ad Magnif. in utrisque Vesperis, Ant. t. 2. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen,

beáte Thoma divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

ORATIO.

DEUS, qui Ecclésiam tuam beáti Thomæ Confessóris tui mira eruditióne clarificas, et sancta operatióne fecúndas: da nobis quæsumus, et quæ dócuit, intelléctu conspícere; et quæ egit, imitatióne complére. Per Dóminum.

Deinde fit Commemoratio de Feria, si venerit in Quadragesima.

Postea SS. Martyrum Perpetuæ et Felicitatis.

In Vesperis et Laudibus, Ant. Istárum est enim regnum cœlórum, quæcontempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

℣. Glória et honóre coronásti eas Dómine. ℟. Et constituísti eas super ópera mánuum tuárum.

ORATIO.

DA nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctárum mártyrum tuárum Perpétuæ et Felicitátis palmas incessábili devotióne venerári: ut quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dóminum.

IN I NOCTURNO.

Lectiones, de libro Ecclesiástici, Sapiéntiam ómnium antiquórum, *ut in Communi Doctorum,* p. lxiv.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

THOMAS, Landúlpho Cómite Aquináte, et Theodóra Neapolitána, nobilibus paréntibus natus, quintum annum agens, mónachis sancti Benedicti Cassinátibus custodiéndus tráditur. Inde Neápolim studiórum causa missus, jam adoléscens Fratrum Prædicatórum Ordinem suscépit. Sed matre ac frátribus id indígne ferèntibus, Lutétiam Parisiórum mittitur. Quem fratres, in itinere per vim raptum, in arcem castri sancti Joánnis perdúcunt: ubi váriè exagitátus, ut sanctum propósitum mutáret, mulierem étiam, quæ ad labefactándam ejus constántiam introdúcta fúerat, titióne fugávit. Mox beátus júvenis flexis génibus ante signum Crucis órans, ibíque somno corréptus, per quiétem sentíre visus est, sibi ab Angelis constríngi lumbos; quo ex témpore omni póstea libidínis sensu cáruit. Soróribus, quæ, ut eum a pio consílio removérent, in castrum vénerant, persuásit, ut contémptis curis sæculáribus, ad exercitatiónem cœléstis vitæ se conférrent.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum; * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas; et osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

Emissus e castro per fenéstram, Neápolim redúcitur: unde Romam, pŏstea Parísium a fratre Joánne Theutónico, Ordinis Prædicatórum Generáli Magístro, ductus, Albérto Magno doctóre, Philosophiæ ac Theologiæ óperam dedit. Viginti quinque annos natus, magíster est appellátus, publicéque Philósophos ac Theólogos summa cum laude est interpretátus. Numquam se lectióni aut scriptióni dedit, nisi post oratiónem. In difficultátibus locórum sacræ Scriptúræ, ad oratiónem jejúnium adhibébat. Quin étiam sodáli suo fratri Reginaldo dícere solébat, quidquid sciret, non tam stúdio aut labóre suo peperísse, quam divínitus tráditum accepísse. Neápoli cum ad imáginem Crucifixi veheméntius oráret, hanc vocem audívit: Bene scripsísti de me Thoma; quam ergo mercédem accípies? Cui ille: Non áliam Dómine, nisi teípsum.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et ad portas.

Lectio vi.

Nullum fuit scriptórum genus, in quibus non esset diligentíssime versátus. Collatiónes Patrum assídue pervolvébat: nec tamen a prædicatióne divíni verbi desistébat. Quod cum fáceret per Octávam Paschæ in Basílica sancti Petri, mulíerem, quæ ejus fimbriam tetígerat, a fluxu sánguinis liberávit. Scripta ejus et multitúdine, et varietáte, et facilitáte explicándi res difficiles, ádeo excéllunt, ut ob eam causam étiam nomen Doctóris Angélici jure sit adéptus. Ab Urbáno Quarto Romam vocátus, addúci non pótuit ut honóres acciperet. Archiepiscopátum Neapolitánum étiam deferénte Cleménte Quarto Pontífice recusávit. Missus a Gregório Décimo ad Concílium Lugdunénse, in monastério Fossæ novæ in morbum incídit, ubi ægrótus Cántica canticórum explanávit. Ibídem óbiit quinquagenárius, anno salútis millésimo ducentésimo septuagésimo quarto, Nonis Mártii. Miráculis et vivus et mórtuus flóruit. A Joánne Vigésimo secúndo in Sanctórum número relátus est anno millésimo trecentésimo vigésimo tértio: cujus corpus póstea Urbáno Quinto summo Pontífice Tolósam translátum est.

℣. Iste homo, *p.* lxxiv.

IN III NOCTURNO.

Homilia S. Augustíni Episcopi in Evangelium, Vos estis sal terræ, *de Communi Doctorum,* p. lxvj.

Nona Lectio dicitur de Homilia Feriæ occurrentis, si celebretur in Quadragesima.

In Laudibus fit Commem. Feriæ, si venerit in Quadra-

gesima, et Sanctarum, ut supra, in primis Vesperis, p. 534.

Vesperæ a Capitulo de sequenti, Commemoratio præcedentis, et Feriæ, si venerit in Quadragesima.

DIE VIII MARTII.

IN FESTO

SANCTI JOANNIS DE DEO,

CONFESSORIS.

Duplex.

Omnia de Communi Confessoris non Pontificis, p. lxviij, *præter ea quæ hic assignantur.*

ORATIO.

DEUS, qui beátum Joánnem, tuo amóre succénsum, inter flammas innóxium incédere fecísti, et per eum Ecclésiam tuam nova prole fœcundásti : præsta, ipsíus suffragántibus méritis; ut igne charitátis tuæ vítia nostra curéntur, et remédia nobis ætérna provéniant. Per Dóminum.

Deinde fit Commemoratio S. Thomæ, Ant. O Doctor, *p.* 533, *et Feriæ, si celebretur in Quadragesima.*

IN I NOCTURNO.

Si celebretur in Quadrages. Lectiones de libro Ecclesiastici, Beátus vir, *de Communi Confessoris non Pontificis, secundo loco*, p. lxxix; *alias de Scriptura occurrente.*

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

JOANNES de Deo ex cathólicis piísque paréntibus in óppido Montis Majóris junióris regni Lusitániæ natus, quam sublímiter in sortem Dómini fúerit eléctus, insuétus splendor super ejus dómo refúlgens, sonítúsque æris campáni sua sponte emíssus ab ipso ejus nativitátis témpore non obscúre prænuntiárunt. A laxióri vivéndi ratióne, divína operánte virtúte, revocátus, magnæ sanctitátis exhibére spécimen cœpit, et ob auditam prædicatiónem verbi Dei sic ad melióra se excitátum sensit, ut jam ab ipso sanctióris vitæ rudiménto consummátum áliquid, perfectúmque visus sit attigísse. Bonis ómnibus in páuperes carcéribus inclúsos erogátis, admirábilis pœniténtiæ, suíque ipsíus contémptus cuncto pópulo spectáculum factus, a plerísque, ceu demens, gráviter afflictus, in cárcerem aménti bus destinátum conjicitur. At Joánnes cœlésti charitáte magis incénsus, gémino atque amplo valetudinário ex piórum eleemósynis in civitáte Granaténsi extrúcto, jactóque novi Ordinis fundaménto, Ecclésiam nova prole fœcundávit fratrum Hospitalitátis infirmis præcláro animárum corporúmque proféctu inservéntium, et longe latéque per orbem diffusórum.

℣. Honéstum. *p.* lxxiij.

LECTIO V.

PAUPERIBUS ægrótis, quos própriis quandóque húmeris domum deferébat, nulla re ad ánimæ corporísque salútem proficua déerat. Effusa quoque extra nosocomium

charitáte indigéntibus muliéribus víduis, et præcípue virgínibus periclitántibus clam alimónia subministrábat, curámque indefessam adhibébat, ut carnis concupiscéntiam a próximis hujúsmodi vítio inquinátis extermináret. Cum autem máximum in régio Granaténsi valetudinário excitátum fuísset incéndium, Joánnes impávidus prosíliit in ignem, huc illuc discúrrens, quousque tum infirmos húmeris exportátos, tum léctulos e fenéstris projéctos ab igne vindicávit, ac per dimídiam horam inter flammas, jam in imménsum succrescéntes, versátus, exínde divínitus incólumis, univérsis civibus admiréntibus, exivit; in schola charitátis édocens, segniórem in eum fuísse ignem, qui foris ússerat, quam qui intus accénderat.

℣. Amávit eum, *p.* lxxiv.

LECTIO VI.

MULTIPLICI asperitátum género, demissíssima obediéntia, extréma paupertáte, orándi stúdio, rerum divinárum contemplatióne, ac in beátam Vírginem pietáte mirífice excélluit, et lacrymárum dono énituit. Dénique gravi morbo corréptus, ómnibus Ecclésiæ Sacraméntis rite sanctéque refectus, víribus licet destitútus, própriis indútus véstibus e léctulo surgens, ac provolútus in génua, manu et corde Christum Dóminum e cruce pendéntem perstríngens, octávo Idus Mártii anno millésimo quingentésimo quinquagésimo óbiit in ósculo Dómini: quem étiam mórtuus ténuit, nec dimísit, et in eádem córporis constitutióne sex círciter horas, quoúsque inde dimótus fuísset, tota civitáte inspectánte, mirabíliter permánsit, odórem mire fragrántem diffúndens. Quem ante et post óbitum plúrimis miráculis clarum, Alexánder Octávus Póntifex Máximus in Sanctórum número rétulit.

℟. Iste homo, *p.* lxxiv.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO VII. *Cap.* 22. *d*

IN illo témpore: Accessérunt ad Jesum Pharisæi: et interrogávit eum unus ex eis legis doctor, tentans eum: Magister, quod est mandátum magnum in lege? Et réliqua.

Homília Sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 72. *in Matth.*

SADDUCÆIS confúsis, Pharisæi rursus aggrediúntur: cumque quiéscere oportéret, decertáre voluérunt; et legis peritiam profiténtem præmittunt, non díscere, sed tentáre cupiéntes; ac ita intérrogant: Quodnam primum mandátum in lege sit. Nam cum primum illud sit: Díliges Dóminum Deum tuum, putántes causas sibi allatúrum ad mandátum hoc

corrigéndum, áliquid addéndo, quóniam Deum se faciébat, hoc modo intérrogant : Quid ígitur Christus ? Ut osténdat idcírco ad hæc eos devenísse, quia nulla in eis esset cháritas, sed invídiæ livóre tabéscerent : Diliges, inquit, Dóminum Deum tuum : hoc primum et magnum mandátum est. Secúndum autem símile huic : Díliges próximum tuum sicut teípsum.

℟. Iste est, *p.* lxxvj.

LECTIO VIII.

QUAMOBREM símile est huic ? quóniam hoc illud indúcit, et ab illo rursus munítur. Quicúmque enim male agit, ódio habet lucem, et non venit ad lucem. Et rursus : Dixit insípiens in corde suo : Non est Deus. Deínde séquitur : Corrúpti sunt, et abominábiles facti sunt in stúdiis suis. Et íterum : Radix ómnium malórum avarítia est, quam quidam appeténtes, erravérunt a fide. Et : Qui díligit me, mandáta mea servábit : quorum caput et radix est : Díliges Dóminum Deum tuum, et próximum tuum sicut teípsum.

℟. Sint lumbi, p. lxxvij.

Si hoc festum venerit in Quadragesima, nona Lectio legitur de Homilia Feriæ occurrentis, et de ea fit Commemoratio.

LECTIO IX.

SI ergo díligere Deum, dilígere próximum est : (nam si díligis me, o Petre, inquit, pasce oves meas ;) si étiam diléctio próximi facit ut mándata custódias : mérito ait in his totam legem et Prophétas pendére. et quemádmodum in superióribus, cum de resurrectióne interrogarétur, plus dócuit quam tentántes petébant : sic in hoc loco de primo interrogátus mandáto, secúndum étiam non valde quam primum inférius, sponte áttulit : secúndum enim est primo símile. Ita occúlte insinuávit, ódio illos ad quæréndum incitári. Cháritas enim, inquit, non æmulátur.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

Vesperæ a Capitulo de sequenti, Commem. præcedentis.

DIE IX MARTII.

IN FESTO
SANCTÆ FRANCISCÆ
VIDUÆ ROMANÆ.
Duplex.

Omnia de Communi nec Virgin. nec Mart. p. cj, *præter ea quæ hic habentur propria.*

ORATIO.

DEUS, qui beátam Franciscam fámulam tuam, inter cétera grátiæ tuæ dona, familiári Angeli consuetúdine decorásti : concéde quæsumus ; ut intercessiónis ejus auxílio Angelórum consórtium cónsequi mereámur. Per Dóminum.

Deinde fit Commemoratio S. Joannis de Deo.

Ant. Hic vir despíciens mundum et terréna, triúmphans, divítias cœlo cóndidit ore, manu.

℣. Justum dedúxit Dóminus

per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio, Deus qui beátum Joánnem, *ut supra*, p. 436.

Postea Feriæ occurrentis.

IN I NOCTURNO.

Si venerit in Quadragesima, Lectiones de Parabolis Salomonis. Mulierem fortem, *ut in Communi nec Virginis nec Martyris*, p. civ; *alias de Scriptura occurrente.*

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

FRANCISCA nóbilis Matróna Romána, ab ineúnte ætáte illústria dedit virtútum exémpla: étenim pueriles ludos et illécebras mundi réspuens, solitúdine, et oratióne magnópere delectabátur. Undecim annos nata, virginitátem suam Deo consecráre, et Monastérium íngredi propósuit: paréntum tamen voluntáti humíliter obtémperans, Laurántio de Pontiánis júveni æque diviti ac nóbili nupsit. In matrimónio arctióris vitæ propósitum, quantum licuit, semper retínuit: a spectáculis, convíviis, alíisque hujúsmodi oblectaméntis abhórrens; lánea ac vulgári veste utens; et quidquid a doméstici curis supérerat témporis, oratióni, aut proximórum utilitáti tríbuens; in id vero máxima sollicitúdine incúmbens, út Matrónas Románas a pompis sæculi et ornátus vanitáte revocáret. Quapróptter Domum Oblatárum, sub Régula sancti Benedícti, Congregatiónis Montis Olivéti, adhuc viro alligáta, in Urbe, instituit. Viri exílium, bonórum jactúram, ac univérsæ domus mœrórem non modo constantíssime tolerávit; sed grátias agens cum beáto Job, illud frequénter usurpábat: Dóminus dedit, Dóminus ábstulit, sit nomen Dómini benedíctum.

℟. Propter veritátem, *p.* cvij.

LECTIO V.

VIRO defúncto, ad prædictam Oblatárum Domum cónvolans, nudis pédibus, fune ad collum alligáto, humi prostráta, multis cum lácrymis eárum número adscríbi suppliciter postulávit. Voti compos facta, licet esset ómnium mater, non álio tamen quam ancillæ, vilissimæque féminæ, et immunditiæ vásculi título gloriabátur. Quam vilem sui existimatiónem et verbo declarávit, et exémplo: sæpe enim e suburbána vínea revértens, et lignórum fascem próprio cápiti impósitum déferens, vel eísdem ónustum agens per Urbem aséllum, paupéribus subveniébat, in quos étiam largas eleemósynas erogábat: ægrotantésque in xenodochiis vísitans, non corporali tantum cibo, sed salutáribus mónitis recreábat. Corpus suum vigíliis, jejúniis, cilício, férreo cíngulo, crebrísque flagéllis in servitútem redígere júgiter satagébat. Cibum illi semel in die herbæ

et legúmina, aqua potum præbuit. Hos tamen córporis cruciátus aliquándo Confessárii mandáto, a cujus ore nutúque pendébat, módice temperávit.

℟. Dilexísti, *p.* cviij.

LECTIO VI.

DIVINA mystéria, præsértim vero Christi Dómini passiónem, tanto mentis ardóre, tantáque lacrymárum vi contemplabátur, ut præ dolóris magnitúdine pene cónfici viderétur. Sæpe étiam cum oráret, máxime sumpto sanctíssimæ Eucharistíæ Sacraménto, spíritu in Deum eleváta, ac cœléstium contemplatióne rapta, immóbilis permanébat. Quaprópter humáni géneris hostis váriis eam contuméliis ac verbéribus a propósito dimovére conabátur: quem tamen illa impertérrita semper clósit; Angeli præsértim præsídio, cujus familiári consuetúdine glorióSum de eo triúmphum reportávit. Grátia curatiónum et prophetíæ dono enítuit, quo et futúra prædíxit et córdium secréta penetrávit. Non semel aquæ, vel per rivum decurréntes, vel e cœlo labéntes, intáctam prorsus, dum Deo vacáret, reliquérunt. Módica panis fragménta, quæ vix tribus soróribus reficiéndis fuíssent satis, sic ejus précibus Dóminus multiplicávit, ut quíndecim inde exsaturátis, tantum superfúerit, ut canístrum impléverit: et aliquándo earúmdem sorórum, extra Urbem mense Januário ligna parántium, sitim recéntis uvæ racémis ex vitæ in árbore pendéntibus mirabíliter obténtis abúnde expléverit. Dénique méritis et miráculis clara, migrávit ad Dóminum anno ætátis suæ quinquagésimo sexto: quam Paulus Quintus Póntifex Máximus in Sanctórum númerum rétulit.

℟. Fallax grátia, *p.* cviij.

IN III NOCTURNO.

Homilia sancti Gregorii Papæ in Evangelium, Simile est regnum cœlórum thesáuro, *de Communi Sanctarum nec Virginum nec Mart.* p. CX.

Si in Quadragesima venerit, nona Lectio dicitur de Homilia Feriæ occurrentis; et de ea fit Commemoratio.

In II Vesperis fit Commem. SS. Quadraginta Martyrum.

DIE X MARTII.

IN FESTO

S. QUADRAGINTA MARTYRUM.

Semiduplex.

Omnia de Communi plurim. Mart. p. XXXV, *præter sequent.*

Ant. Istórum est enim regnum cœlórum, qui contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

℣. Lætámini in Dómino, et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

ORATIO.

PRÆSTA quæsumus omnípotens Deus: ut qui glorióso Mártyres fortes in sua confes-

sióne cognóvimus, pios apud te in nostra intercessióne sentiámus. Per Dóminum.

Deinde fit Comm. de Feria.

IN I NOCTURNO.

In Quadragesima, Lectiones de Epístola ad Romanos, Fratres, debitóres, *de Communi plúrim. Martyrum,* p. xxxviij.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

LICINIO Imperatóre, et Agricoláo Præside, ad Sebásten Arméniæ urbem, quadragínta militum fides in Jesum Christum, et fortitúdo in cruciátibus perferéndis énituit. Qui sæpius in horríbilem cárcerem detrúsi, vinculísque constricti, cum ora ipsórum lapidibus contúsa fuíssent, hiemis témpore frigidíssimo nudi sub apérto áere supra stagnum rigens pernoctáre jussi sunt, ut frígore congeláti necaréntur. Una autem erat ómnium orátio: Quadragínta in stádium ingréssi sumus, quadragínta item, Dómine, coróna donémur, ne una quidem huic número desit. Est in honóre hic número, quem tu quadragínta diérum jejúnio decorásti, per quem divina lex ingréssa est in orbem terrárum. Elías quadragínta diérum jejúnio Deum quærens, ejus visiónem consecútus est. Et hæc quidem illórum erat orátio.

℟. Sancti tui, *p.* xlj.

LECTIO V.

CETERIS autem custódibus et somno déditis, solus vigilábat jánitor, qui et illos orántes, et luce circumfúsos, et quosdam e cœlo descendéntes Angelos tamquam a Rege missos, qui corónas trigínta novem milítibus distribuérent, íntuens, ita secum loquebátur: Quadragínta hi sunt, quadragésimi coróna ubi est? Quæ dum cogitáret, unus ex illo número, cui ánimus ad frigus feréndum defécerat, in próximum tepefáctum bálneum desíliens, Sanctos illos summo dolóre affécit. Verum Deus illórum preces írritas esse non est passus: nam rei evéntum admirátus jánitor, mox custódibus e somno excitátis, detractísque sibi véstibus, ac se Christiánum esse clara voce profésus, Martyribus se adjúnxit. Cum vero Præsidis satéllites janitórem quoque Christiánum esse cognovíssent, bacíllis comminúta ómnium eórum crura fregérunt.

℟. Vérbera, *p.* xlj.

LECTIO VI.

IN eo supplício mórtui sunt omnes, præter Melithónem, natu mínimum. Quem cum præsens mater ejus, fractis crúribus adhuc vivéntem vidísset, sic cohortáta est: Fili, paulísper sústine: ecce Christus ad jánuam stat ádjuvans te. Cum vero reliquórum córpora plaustris impóni cérneret, ut in rogum inferréntur, ac filium suum relínqui, quod speráret ímpia turba púerum, si vixísset, ad idolórum cultum re-

vocári posse : ipso in húmeros subláto, sancta mater vehícula Mártyrum corpóribus onústa strénue prosequebátur : in cujus ampléxu Mélithon spíritum Deo réddidit, ejúsque corpus in eúmdem illum ceterórum Mártyrum rogum pia mater injécit : ut qui fide et virtúte conjunctíssimi fúerant, fúneris étiam societáte copuláti, una in cœlum pervenírent. Combústis illis, eórum relíquiæ projéctæ in profluéntem, cum mirabíliter in unum confluxíssent locum, salvæ et íntegræ repértæ honorífico sepúlchro cónditæ sunt.

℣. Tamquam aurum, *p.* xlj.

IN III NOCTURNO.

Homília S. Ambrósii Episc. in Evangel. Descéndens Jesus de monte, *de Communi plur. Mart. secundo loco*, p. xlviij.

Nona Lectio dicitur de Homília Feriæ occurrentis; et de ea fit Commemoratio.

DIE XII MARTII.

IN FESTO

S. GREGORII PAPÆ,

CONFESSOR. ET ECCLESIÆ DOCT.

Duplex.

Omnia de Commmni Conf. Pontif., p. xlix, *præter sequent.*

Ad Magnif. in utrísque Vesperis. Ant. t. 2. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Gregóri, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

ORATIO.

DEUS, qui ánimæ fámuli tui Gregórii ætérnæ beatitúdinis præmia contulísti : concéde propítius ; ut qui peccatórum nostrórum póndere prémimur, ejus apud te précibus sublevémur. Per Dóminum.

Et fit Commemoratio Feriæ.

IN I NOCTURNO.

Lectiones, Sapiéntiam, *de Communi Doctorum*, p. lxiv.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

GREGORIUS Magnus Románus, Gordiáni Senatóris fílius, adoléscens philosóphiæ óperam dedit ; et prætório offício functus, patre mórtuo, sex monastéria in Sicília ædificávit, Romæ séptimum sancti Andréæ nómine in suis ædibus, prope Basílicam sanctórum Joánnis et Pauli ad clívum Scauri : ubi Hilarióne ac Maximiáno magistris, mónachi vitam proféssus, póstea Abbas fuit. Mox Diáconus Cardinális creátus, Constantinópolim a Pelágio Pontífice ad Tibérium Constantínum Imperatórem legátus mittitur : apud quem memorábile étiam illud effécit, quod Eutychium Patriárcham, qui scripserat contra veram ac tractábilem córporum resurrectiónem, ita convícit, ut ejus librum Imperátor in ignem injíceret. Quare Eutychius paulo post cum in morbum incidísset, instánte morte, pellem manus suæ tenébat multis præséntibus, dicens : Confíteor quia omnes in hac carne resurgémus.

℣. Invéni David, *p.* lv.

Lectio v.

Romam rédiens, Pelágio pestiléntia subláto, sommo ómnium consénsu Póntifex eligitur: quem honórem ne acciperet, quámdiu pótuit recusávit. Nam aliéno vestítu inf spelúnca delítuit: ubi deprehénsus indício ígneæ colúmnæ, ad sanctum Petrum consecrátur. In Pontificátu multa successóribus doctrínæ ac sanctitátis exémpla relíquit. Peregrínos quotídie ad mensam adhibébat: in quibus et Angelum, et Dóminum Angelórum peregríni fácie accépit. Páuperes et urbános et extérnos, quorum número descriptum habébat, benígne sustentábat. Cathólicam fidem multis locis labefactátam restítuit. Nam Donatístas in Africa, Ariános in Hispánia représsit, Agnoítas Alexandria ejécit. Pállium Syágrio Augustodunénsi Episcopo dare nóluit, nisi Neóphytos hæréticos expélleret ex Gállia. Gothos hæresim Ariánam relínquere coégit. Missis in Británniam doctis et sanctis viris Augustíno et áliis mónachis, ínsulam ad Jesu Christi fidem convértit, vere a Beda Presbytero, Angliæ vocátus Apóstolus. Joánnis Patriárchæ Constantinopolitáni audáciam fregit, qui sibi universális Ecclésiæ Episcopi nomen arrogábat. Maurítium Imperatórem, eos qui mílites fuíssent, mónachos fieri prohibéntem, a sententia detérruit.

℟. Pósui adjutórium, *p.* lv.

Lectio vi.

Ecclesiam ornávit sanctíssimis institútis et légibus. Apud sanctum Petrum coácta Synodo, multa constituit: in iis, ut in Missa Kyrie eléison nóvies repeterétur: ut extra id tempus, quod continétur Septuagésima et Pascha, Allelúia dicerétur: ut adderétur in Cánone: Diésque nostros in tua pace dispónas. Litanías, Statiónes, et Ecclesiásticum officium auxit. Quátuor Conciliis, Nicæno, Constantinopolitáno, Ephesíno, et Chalcedonénsi, tamquam quátuor Evangéliis honórem habéri vóluit. Episcopis Siciliæ, qui ex antíqua Ecclesiárum consuetúdine Romam síngulis triénnis conveniébant, quinto quoque anno semel veníre indúlsit. Multos libros confécit: quos cum dictáret, testátus est Petrus Diáconus, se Spíritum sanctum colúmbæ spécie in ejus cápite sæpe vidísse. Admirabília sunt quæ dixit, fecit, scripsit, decrévit, præsértim infirma semper et ægra valetúdine. Qui dénique multis éditis miráculis, Pontificátus anno décimo tértio, mense sexto, die décimo, quarto Idus Mártii, qui dies festus a Græcis étiam propter insígnem hujus Pontíficis sapiéntiam ac sanctitátem præcípuo honóre celebrátur, ad cœléstem beatitúdinem evocátus est. Cujus corpus sepúltum est in Basílica sancti Petri, prope Secretárium.

℟. Iste est, *p.* lvj.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO VII. *Cap.* 5. *b*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ. *Ex Homil.* 17. *in Lucæ* 10. *ante medium.*

CONSIDERANDUM nobis est, ut qui una eadémque exhortatiónis voce non sufficit simul cunctos admonére, stúdeat síngulos, in quantum valet, instrúere, privátis locutiónibus ædificáre. Debémus namque pensáre contínuo, quod sanctis Apóstolis dicitur, et per Apóstolos nobis: Vos estis sal terræ. Si ergo sal sumus, condíre mentes fidélium debémus. Vos ígitur qui pastóres estis, pensáte quia Dei animália páscitis: de quibus profécto animálibus Deo per Psalmístam dícitur: Animália tua habitábunt in ea. Et sæpe vidémus quod petra salis brutis animálibus antepónitur, ut ex eádem salis petra lámbere débeant, et meliorári. Quasi ergo inter bruta animália petra salis, debet esse sacérdos in pópulis. Curáre namque sacerdótem necésse est, quæ síngulis dicat, unumquémque quáliter admóneat: ut quisquis sacerdóti júngitur, quasi ex salis tactu ætérnæ vitæ sapóre condiátur.

℟. Amávit eum, *p.* lviij.

LECTIO VIII.

SAL étenim terræ non sumus, si corda audiéntium non condímus: quod profécto condiméntum ille veráciter próximo impéndit, qui prædicatiónis verbum non súbtrahit. Sed tunc vere áliis recta prædicámus, si dicta rebus et exémplis osténdimus, Nullum puto, fratres carissimi, ab áliis majus præjúdicium, quam a sacerdótibus tólerat Deus: quando eos, quos ad aliórum correctiónem pósuit, dare de se exémpla pravitátis cernit: quando ipsi peccámus, qui compéscere peccáta debuímus, nulla animárum lucra quærimus, ad nostra quotídie stúdia vacámus, terréna concupíscimus, humánam glóriam inténta mente captámus. Et quia eo ipso quo céteris prælati sumus, ad agénda quælibet majórem licéntiam habémus; suscéptæ benedictiónis ministérium vértimus ad ambitiónis argumentum: Dei causam relínquimus, ad terréna negótia vacámus: locum sanctitátis accípimus, et terrénis áctibus implicámur.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intelléctus. ℣. Jucunditátem et exultatiónem thesaurizávit super eum. Et implévit. Glória Patri. Et implévit.

Lectio nona dicitur de Homília Feriæ occurrentis, et de ea fit Commemoratio in Laudibus.

COMMUNE SANCTORUM.

IN VIGILIIS
Apostolorum.

Officium fit de Feria, ut dictum est in Rubricis generalibus, exceptis Lectionibus, et Oratione, quæ in propriis locis notantur.

Ubi vero non sunt propriæ Lectiones, legitur Evangelium cum Homilia sequenti.

Léctio sancti Evangélii
secúndum Joánnem.

Lectio I. *Cap.* 15. *b*

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Hoc est præcéptum meum, ut diligátis ínvicem, sicut diléxi vos. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ. *Hom.* 27. *in Evangelia.*

Cum cuncta sacra elóquia Dóminicis plena sint præcéptis, quid est quod de dilectióne, quasi de singulári mandáto, Dóminus dicit : Hoc est præcéptum meum ut diligátis invicem : nisi quia omne mandátum de sola dilectióne est : et ómnia unum præcéptum sunt? quia quidquid præcípitur, in sola charitáte solidátur. Ut enim multi árboris rami ex una radice pródeunt : sic multæ virtútes ex una charitáte generántur. Nec habet áliquid viriditátis ramus boni óperis, si non manet in radice charitátis.

℟. *de Feria pro tempore. Hiemalis.*

Lectio II.

Præcepta ergo Domínica et multa sunt, et unum : multa per diversitátem óperis, unum in radice dilectiónis. Quáliter autem ista diléctio tenénda sit, ipse insínuat, qui in plerísque Scriptúræ suæ sententiis et amícos jubet díligi in se, et inimícos propter se. Ille enim veráciter charitátem hábet, qui et amícum díligit in Deo, et inimícum díligit propter Deum. Nam sunt nonnúlli, qui díligunt próximos, sed per affléctum cognatiónis et carnis : quibus tamen in hac dilectióne sacra elóquia non contradícunt : sed áliud est quod sponte impénditur natúræ, áliud quod præcéptis Domínicis ex charitáte debétur obediéntiæ.

Lectio III.

Hi nimírum et próximum díligunt, et tamen illa sublímia dilectiónis præmia non assequúntur : quia amórem suum non spiritáliter, sed carnáliter impéndunt. Proínde cum Dóminus díceret : Hoc est præcéptum meum, ut diligátis ínvicem : prótinus áddidit : Sicut diléxi vos; ac si apérte dicat : Ad hoc amáte, ad quod amávi vos. Qua in re, fratres charíssimi, solérter intuéndum est, quod antíquus hostis, dum mentem nostram ad rerum

temporálium dilectiónem trahit, infirmiórem contra nos próximum éxcitat, qui ea ipsa quæ dilígimus, auférre moliátur.

COMMUNE
Apostolorum et Evangelistarum.
AD VESPERAS.

Ant. t. 8. *f* Hoc est præcéptum meum, * ut diligátis ínvicem, sicut diléxi vos.

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis de Dominica*, p. 123, *et loco ultimi*, *Psalm.* Laudáte Dóminum omnes gentes, *p.* 127.

Ant. t. 2. Majórem charitátem * nemo habet, ut ánimam suam ponat quis pro amícis suis.

Ant. t. 1. *l* Vos amíci mei estis, * si fecéritis quæ præcípio vobis, dicit Dóminus.

Ant. t. 1. Beáti pacífici, * beáti mundo corde : quóniam ipsi Deum vidébunt.

Ant. t. 2. In patiéntia vestra * possidébitis ánimas vestras.

Capitulum. *Ephes.* 2. *d* Fratres, Jam non estis hóspites et advenæ : sed estis cives sanctórum, et doméstici Dei : superædificáti super fundaméntum Apostolórum, et Prophetárum, ipso summo angulári lápide Christo Jesu.

℟. Deo grátias.

Hymnus.

Exultet orbis gaúdiis :
Cœlum resúltet laúdibus :
Apostolórum glóriam
Tellus, et astra cóncinunt.

Vos sæculórum júdices,
Et vera mundi lúmina,
Votis precámur córdium,
Audíte voces súpplicum.

Qui templa cœli claúditis,
Serásque verbo sólvitis ;
Nos a reátu nóxios
Solvi jubéte, quæsumus.

Præcépta quorum prótinus
Languor, salúsque séntiunt ;
Sanáte mentes lánguidas :
Augéte nos virtútibus :

Ut, cum redíbit Ar[illegible]
In fine Christus sæculi,
Nos sempitérni gaúdii
Concédat esse cómpotes.

Patri, simúlque Fílio,
Tibíque, sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum.

Ad Magnif. Ant. t. 1. Tradent enim vos in conciliis, et in synagógis suis flagellábunt vos, et ante reges et præsides ducémini propter me in testimónium illis, et géntibus.

Oratio propria.

AD MATUTINUM.

Invitat. Regem Apostolórum Dóminum, * Veníte adorémus.

Psalm. Veníte exultémus, *p.* 2.

Hymnus.

Æterna Christi múnera,
Apostolórum glóriam,
Palmas et hymnos débitos
Lætis canámus méntibus.

Ecclesiárum Príncipes,

Belli triumphales Duces,
Cœléstis aulæ milites,
Et vera mundi lúmina.

Devóta Sanctórum fides,
Invícta spes credéntium,
Perfécta Christi charitas
Mundi tyránnum cónterit.

In his Patérna glória,
In his triúmphat Filius,
In his volúntas Spíritus,
Cœlum replétur gaúdio.

Patri, simúlque Fílio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

IN I NOCTURNO.

Ant. t. 2. In omnem terram * exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum.

PSALMUS 18.

COELI enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum : * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum : * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo.

Exultávit ut gigas ad curréndam viam, * a summo cœlo egréssio ejus :

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus : * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas : * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda : * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus pérmanens in sæculum sæculi : * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum : * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retributio multa.

Delícta quis intélligit ? ab occúltis meis munda me : * et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero : * et emundábor a delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei : * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.

Ant. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum.

Ant. t. 7. *f* Clamavérunt * justi, et Dóminus exaudívit eos.

PSALMUS 33.

BENEDICAM Dóminum in omni témpore : * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea : * áudiant mansuéti, et læténtur.

Magnificáte Dóminum mecum : * et exaltémus nomen ejus in idipsum.

Exquisívi Dóminum, et exaudívit me : * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, et illumináimi : * et fácies vestræ non confundéntur.

Iste pauper clámavit, et Dóminus exaudívit eum : * et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.

Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum : * et erípiet eos.

Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus : * beátus vir, qui sperat in eo.

Timéte Dóminum omnes sancti ejus : * quóniam non est ínopia timéntibus eum.

Dívites eguérunt et esuriérunt : * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.

Veníte filii, audíte me : * timórem Dómini docébo vos.

Quis est homo qui vult vitam : * díligit dies vidére bonos?

Próhibe linguam tuam a malo : * et lábia tua ne loquántur dolum.

Divérte a malo, et fac bonum, * inquíre pacem, et perséquere eam.

Óculi Dómini super justos, * et aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini super faciéntes mala : * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos : * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.

Juxta est Dóminus iis, qui tribuláto sunt corde : * et húmiles spíritu salvábit.

Multæ tribulatiónes justórum : * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Custódit Dóminus ómnia ossa eórum : * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péssima : * et qui ódérunt justum, delínquent.

Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum : * et non delínquent omnes, qui sperant in eo.

Ant. Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos.

Ant. t. 7. *r* Constítues eos príncipes * super omnem terram : mémores erunt nóminis tui Dómine.

Psalmus 44.

Eructavit cor meum verbum bonum : * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis : * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime.

Spécie tua, et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.

Propter veritátem, et man-

suetúdinem, et justítiam : * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi : * virga directiónis virga regni tui.

Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem : * proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis : * ex quibus delectavérunt te filiæ regum in honóre tuo.

Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto : * circúmdata varietáte.

Audi fília, et vide, et inclína aurem tuam : * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui.

Et concupíscet Rex decórem tuum : * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur, omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intus, * in fímbriis áureis circumamícta varietátibus.

Adducéntur Regi vírgines post eam : * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia et exultatióne : * adducéntur in templum Regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii : * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne et generatiónem.

Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum, * et in sæculum sæculi.

Ant. Constítues eos príncipes super omnem terram : mémores erunt nóminis tui Dómine.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum.

Pater noster.

Absolutio. Exaúdi Dómine.

℣. Jube domne.

Bened. Benedictióne perpétua.

Lectiones de Scriptura positæ in Communi Sanctorum, leguntur, quando annotantur in Proprio Sanct. per annum, et quando contingit fieri Officium de aliquo Sancto illis diebus, in quibus in Offic. Feriæ non ponuntur Lectiones de Script., sed tantum de Homilia; et quando aliquod Festum solemniter celebratur in propria Ecclesia.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio I. *Cap.* 4.

Sic nos exístimet homo ut minístros Christi, et dispensatóres mysteriórum Dei. Hic jam quæritur inter dispensatóres, ut fidélis quis inveniátur. Mihi autem pro mínimo est ut a vobis júdicer, aut ab humáno die : sed neque meípsum júdico. Nihil enim mihi

cónscius sum : sed non in hoc justificátus sum : qui autem júdicat me, Dóminus est. Itaque nolite ante tempus judicáre, quoadúsque véniat Dóminus : qui et illuminābit abscóndita tenebrárum, et manifestábit consília córdium : et tunc laus erit unicuíque a Deo.

℟. Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum, dicit Dóminus : * Estóte ergo prudéntes sicut serpéntes, et símplices sicut colúmbæ. ℣. Dum lucem habétis, crédite in lucem, ut fílii lucis sitis. Estóte.

Bened. Unigénitus Dei Fílius.

LECTIO II.

HÆC autem, fratres, transfigurávi in me et Apóllo, propter vos : ut in nobis discátis, ne supra quam scriptum est, unus advérsus álterum inflétur pro álio. Quis enim te discérnit? Quid autem habes, quod non accepísti? Si autem accepísti, quid gloriáris quasi non accéperis? Jam saturáti estis, jam dívites facti estis ; sine nobis regnátis : et útinam regnétis, ut et nos vobíscum regnémus. Puto enim quod Deus nos Apóstolos novíssimos osténdit, tamquam morti destinátos : quia spectáculum facti sumus mundo, et Angelis, et homínibus.

℟. Tóllite jugum meum super vos, dicit Dóminus, et díscite a me, quia mitis sum, et húmilis corde : * Jugum enim meum suáve est, et onus meum leve. ℣. Et inveniétis réquiem animábus vestris. Jugum.

Bened. Spíritus sancti grátia.

LECTIO III.

NOS stulti propter Christum, vos autem prudéntes in Christo : nos infirmi, vos autem fortes : vos nóbiles, nos autem ignóbiles. Usque in hanc horam et esurímus, et sitímus, et nudi sumus, et cólaphis cædímur, et instábiles sumus, et laborámus operántes mánibus nostris : maledicimur, et benedícimus : persecutiónem pátimur, et sustinémus : blasphémamur, et obsecrámus : tamquam purgaménta hujus mundi facti sumus, ómnium peripséma usque adhuc. Non ut confúndam vos, hæc scribo; sed ut fílios meos charíssimos móneo. Nam si decem míllia pædagogórum habeátis in Christo; sed non multos patres. Nam in Christo Jesu per Evangélium ego vos génui.

℟. Dum stetéritis ante reges et præsides, nolite cogitáre quómodo, aut quid loquámini:* Dábitur enim vobis in illa hora, quid loquámini. ℣. Non enim vos estis qui loquímini : sed Spíritus Patris vestri, qui lóquitur in vobis. Dábitur. Glória Patri. Dábitur.

IN II NOCTURNO.

Ant. t. 8. Príncipes * populórum congregáti sunt cum Deo Abraham.

PSALMUS 46.

OMNES Gentes pláudite mánibus : * jubiláte Deo in voce exultatiónis.

Quóniam Dóminus excélsus, terríbilis: * Rex magnus super omnem terram.

Subjécit pópulos nobis: * et Gentes sub pédibus nostris.

Elégit nobis hæreditátem suam, * spéciem Jacob, quam diléxit.

Ascéndit Deus in júbilo: * et Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo nostro, psállite: * psállite Regi nostro, psállite.

Quóniam Rex omnis terræ Deus: * psállite sapiénter.

Regnábit Deus super Gentes: * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham: * quóniam dii fortes terræ, veheménter eleváti sunt.

Ant. Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham.

Ant. t. 8. Dedísti * hæreditátem timéntibus nomen tuum Dómine.

Psalmus 60.

Exaudi Deus deprecatiónem meam: * inténde oratióni meæ.

A fínibus terræ ad te clamávi: * dum anxiarétur cor meum, in petra exaltásti me.

Deduxísti me, quia factus es spes mea: * turris fortitúdinis a fácie inimíci.

Inhabitábo in tabernáculo tuo in sæcula: * prótegar in velaménto alárum tuárum.

Quóniam tu Deus meus exaudísti oratiónem meam: * dedísti hæreditátem timéntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjícies: * annos ejus usque in diem generatiónis, et generatiónis.

Pérmanet in ætérnum in conspéctu Dei: * misericórdiam et veritátem ejus quis requíret?

Sic psalmum dicam nómini tuo in sæculum sæculi: * ut reddam vota mea de die in diem.

Ant. Dedísti hæreditátem timéntibus nomen tuum Dómine.

Ant. t. 8. Annuntiavérunt * ópera Dei, et facta ejus intellexérunt.

Psalmus 63.

Exaudi Deus oratiónem meam cum déprecor: * a timóre inimíci éripe ánimam meam.

Protexísti me a convéntu malignántium, * a multitúdine operántium iniquitátem.

Quia exacuérunt ut gládium linguas suas: * intendérunt arcum rem amáram, ut sagíttent in occúltis immaculátum.

Súbito sagittábunt eum, et non timébunt: * firmavérunt sibi sermónem nequam.

Narravérunt ut abscónderent láqueos: * dixérunt: Quis vidébit eos?

Scrutáti sunt iniquitátes: * defecérunt scrutántes scrutínio.

Accédet homo ad cor altum: * et exaltábitur Deus.

Sagíttæ parvulórum factæ sunt plagæ eórum: * et infirmátæ sunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti sunt omnes qui vidébant eos: * et tímuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei: * et facta ejus intellexérunt.

Lætábitur justus in Dómino, et sperábit in eo, * et laudabúntur omnes recti corde.

Ant. Annuntiavérunt ópera Dei, et facta ejus intellexérunt.

℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui, Dómine.

Pater noster.

Absolutio. Ipsíus píetas.

℣. Jube domne.

Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Gregórii Papæ.

LECTIO IV.

Homilia 30. *in Evang., post medium.*

SCRIPTUM est: Spíritus Dómini ornávit cœlos. Ornaménta enim cœlórum sunt virtútes prædicántium. Quæ vidélicet ornaménta Paulus enúmerat, dicens: Alii datur per Spíritum sermo sapiéntiæ, álii sermo sciéntiæ secúndum eúmdem Spíritum, álteri fides in eódem Spíritu, álii grátia sanitátum in uno Spíritu, álii operátio virtútum, álii prophetia, álii discrétio spirituum, álii génera linguárum, áhi interpretátio sermónum. Hæc autem ómnia operátur unus atque idem Spíritus, dividens singulis prout vult.

℟. Vidi conjúnctos viros habéntes spléndidas vestes, et Angelus Dómini locútus est ad me, dicens: * Isti sunt viri sancti facti amíci Dei. ℣. Vidi Angelum Dei fórtem, volántem per médium cœlum, voce magna clamántem et dicéntem: Isti.

Bened. Christus perpétuæ.

LECTIO V.

QUOT ergo sunt bona prædicántium, tot sunt ornaménta cœlórum. Hinc rursus scriptum est: Verbo Dómini cœli firmáti sunt. Verbum enim Dómini Fílius est Patris. Sed eósdem cœlos, vidélicet sanctos Apóstolos, ut tota simul sancta Trínitas ostendátur operáta, repénte de sancti Spíritus divinitáte adjúngitur: Et spíritu oris ejus omnis virtus eórum. Cœlórum ergo virtus de Spíritu sumpta est: quia mundi hujus potestátibus contraire non præsúmerent nisi eos sancti Spíritus fortitúdo solidásset. Quales namque doctóres sanctæ Ecclésiæ ante advéntum hujus Spíritus fúerint, scimus: et post advéntum illius cujus fortitúdinis facti sint, conspícimus.

℟. Beáti estis cum maledixerint vobis hómines, et persecúti vos fúerint, et dixerint omne malum advérsum vos, mentiéntes, propter me: * Gaudéte et exultáte, quóniam

merces vestra copiósa est in cœlis. ℣. Cum vos óderint hómines, et cum separáverint vos, et exprobráverint, et ejécerint nomen vestrum tamquam malum propter Fílium hóminis. Gaudéte.

Bened. Ignem sui amóris.

LECTIO VI.

CERTE iste ipse pastor Ecclésiæ, ad cujus sacratíssimum corpus sedémus, quantæ debilitátis, quantæque formídinis ante advéntum Spíritus fúerit, ancílla ostiária requisíta dicat. Una enim mulíeris voce percússus, dum mori tímuit, vitam negávit. Et pensándum, quia eum comprehénsum Petrus negávit in terra, quem suspénsum latro conféssus est in cruce. Sed vir iste tantæ formídinis, qualis post advéntum Spíritus exístat, audiámus. Fit convéntus magistrátus atque seniórum, cæsis denuntiátur Apóstolis, ne in nómine Jesu loqui débeant : Petrus magna auctoritáte respóndet : Obedíre opórtet Deo magis quam homínibus.

℟. Isti sunt triumphatóres, et amíci Dei, qui contemnéntes jussa príncipum, meruérunt præmia ætérna : * Modo coronántur, et accípiunt palmam. ℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Modo. Glória. Modo.

IN III NOCTURNO.

Ant. t. 6. Exaltabúntur * córnua justi, allelúia.

PSALMUS 74.

CONFITEBIMUR tibi Deus : * confitébimur, et invocábimus nomen tuum.

Narrábimus mirabília tua : * cum accépero tempus, ego justítias judicábo.

Liquefácta est terra, et omnes qui hábitant in ea : * ego confirmávi colúmnas ejus.

Dixi iníquis : Nolíte iníque ágere : * et delinquéntibus : Nolíte exaltáre cornu :

Nolíte extóllere in altum cornu vestrum : * nolíte loqui advérsus Deum iniquitátem.

Quia neque ab Oriénte, neque ab Occidénte, neque a desértis móntibus : * quóniam Deus judex est.

Hunc humíliat, et hunc exáltat : * quia calix in manu Dómini vini meri plenus misto.

Et inclinávit ex hoc in hoc : verúmtamen fæx ejus non est exinanita : * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in sæculum : * cantábo Deo Jacob.

Et ómnia córnua peccatórum confríngam : * et exaltabúntur córnua justi.

Ant. Exaltabúntur córnua justi, allelúia.

Ant. t. 6. Lux orta est justo, allelúia : * rectis corde lætítia, allelúia.

PSALMUS 96.

DOMINUS regnávit, exúltet terra : * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes, et calígo in circúitu

ejus : * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini : * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus : * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes, qui adórant sculptília : * et qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum omnes Angeli ejus : * audívit, et lætáta est Sion.

Et exultavérunt filiæ Judæ, * propter judícia tua Dómine.

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram : * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum : * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini justi in Dómino : * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Lux orta est justo, allelúia : rectis corde lætítia, allelúia.

Ant. t. 4. Custodiébant * testimónia ejus, et præcépta ejus, allelúia.

PSALMUS 98.

DOMINUS regnávit, irascántur pópuli ; * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus : * et excélsus super omnes pópulos.

Confiteántur nómini tuo magno : quóniam terribile, et sanctum est : * et honor regis judícium díligit.

Tu parásti directiónes : * judícium et justítiam in Jacob tu fecísti.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabéllum pedum ejus : * quóniam sanctum est.

Móyses et Aaron in sacerdótibus ejus ; * et Sámuel inter eos, qui invocant nomen ejus :

Invocábant Dóminum, et ipse exaudiébat eos : * in colúmna nubis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus, * et præcéptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster tu exaudiébas eos : * Deus tu propítius fuísti eis, et ulciscens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte in monte sancto ejus ; * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Ant. Custodiébant testimónia ejus, et præcépta ejus, allelúia.

℣. Nimis honoráti sunt amici tui Deus. ℟. Nimis confortátus est princípatus eórum.

Pater noster.

Absolutio. A vínculis.

℣. Jube domne.

Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO VII. *Cap.* 19. *d*

IN illo témpore : Dixit Petrus ad Jesum : Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te : quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 3. *in Matth. cap.* 19.

GRANDIS fidúcia : Petrus públicátor erat, dives non fúerat, cibos manu et arte quærébat : et tamen lóquitur confidénter ; Relíquimus ómnia. Et quia non súfficit tantum relínquere, jungit quod perféctum est : Et secúti sumus te. Fécimus quod jussísti : quid ígitur nobis dabis præmii? Jesus autem dixit illis : Amen dico vobis, quod vos qui secúti estis me, in regeneratióne, cum séderit Filius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos super sedes duódecim, judicántes duódecim tribus Israel. Non dixit : Qui reliquístis ómnia : hoc enim et Crates fecit philósophus, et multi álii divítias contempsérunt; sed : Qui secúti estis me : quod próprie Apostolórum est, atque credéntium.

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo : * Cálicem Dómini bibérunt, et amíci Dei facti sunt, ℣. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem.

Bened. Cujus, *vel* Quorum festum cólimus.

LECTIO VIII.

IN regeneratióne, cum séderit Filius hóminis in sede majestátis suæ (quando et mórtui de corruptióne resúrgent incorrúpti) sedébitis et vos in sóliis judicántium, condemnántes duódecim tribus Israel: quia vobis credéntibus, illi crédere noluérunt. Et omnis qui relíquerit domum, vel fratres, aut soróres, aut patrem, aut matrem, aut uxórem, aut fílios, aut agros propter nomen meum, céntuplum accípiet, et vitam ætérnam possidébit. Locus iste cum illa senténtia cóngruit, in qua Salvátor lóquitur : Non veni pacem míttere, sed gládium. Veni enim separáre hóminem a patre suo, et matrem a fília, et nurum a socru : et inimíci hóminis, doméstici ejus. Qui ergo propter fidem Christi, et prædicatiónem Evangélii, omnes afféctus contémpserint, atque divítias et sæculi voluptátes : isti céntuplum recípient, et vitam ætérnam possidébunt.

℟. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in charitáte non ficta, et dedit illis glóriam sempitérnam : * Quorum doctrina fulget Ecclésia, ut sole luna. ℣. Sancti per fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam. Quorum. Glória Patri. Quorum.

Bened. Ad societátem.

LECTIO IX.

EX occasióne hujus sententiæ quidam introdúcunt mille annos post resurrectiónem, dicéntes, tunc nobis céntuplum ómnium rerum, quas dimísimus, et vitam ætérnam esse reddéndam : non intelligentes, quod, si in céteris digna sit repromíssio, in uxóribus appáreat turpitúdo, ut qui unam pro Dómino dimíserit, centum recípiat in futúro. Sensus ergo iste est : Qui carnália pro Salvatóre dimíserit, spirituália recípiet : quæ comparatióne et mérito suí ita erunt, quasi si parvo número centenárius número comparétur.

Deinde dicitur Hymnus, Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES
ET PER HORAS.

Ant. t. 8. *f* Hoc est præcéptum meum, * ut diligátis ínvicem, sicut diléxi vos.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis*, p. 17.

Ant. t. 2. Majórem charitátem * nemo habet, ut ánimam suam ponat quis pro amícis suis.

Ant. t. 1. *l* Vos amíci mei estis, * si fecéritis quæ præcípio vobis, dicit Dóminus.

Ant. t. 1. Beáti pacífici, * beáti mundo corde : quóniam ipsi Deum vidébunt.

Ant. t. 2. In patiéntia vestra * possidébitis ánimas vestras.

CAPITULUM. *Ephes.* 2. *d*

FRATRES, Jam non estis hóspites, et ádvenæ : sed estis cives sanctórum, et doméstici Dei : superædificáti super fundaméntum Apostolórum, et Prophetárum, ipso summo angulári lápide Christo Jesu.

℟. Deo grátias.

HYMNUS.

EXULTET orbis gáudiis :
Cœlum resúltet laúdibus :
Apostolórum glóriam
Tellus, et astra cóncinunt.

Vos sæculórum Júdices,
Et vera mundi lúmina,
Votis precámur córdium;
Audite voces súpplicum.

Qui templa cœli claúditis,
Serásque verbo sólvitis;
Nos a reátu nóxios
Solvi jubéte, quæsumus.

Præcépta quorum prótinus
Languor, salúsque séntiunt;
Sanáte mentes lánguidas :
Augéte nos virtútibus :

Ut, cum redíbit Arbiter
In fine Christus sæculi,
Nos sempitérni gaúdii
Concédat esse cómpotes.

Patri, simúlque Fílio,
Tibíque, sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

℣. Annuntiavérunt ópera Dei ℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Bened. Ant. t. 2. Vos qui reliquístis * ómnia, et secúti estis me, céntuplum accipié-

tis, et vitam ætérnam possidébitis.

AD TERTIAM.

Ant. Majórem charitátem.

Capitulum, Fratres, Jam non estis [illegible] *supra ad Laudes.*

℟. *br.* In omnem terram, * Exívit sonus eórum. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ verba eórum. Exívit. Glória Patri. In ómnem.

℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine.

AD SEXTAM.

Ant. Vos amíci mei estis.

CAPITULUM. *Act.* 5. *b*

PER manus autem Apostolórum fiébant signa, et prodígia multa in plebe.

℟. *br.* Constítues eos príncipes, * Super omnem terram. Constítues. ℣. Mémores erunt nóminis tui Dómine. Super. Glória Patri. Constítues.

℣. Nimis honoráti sunt amíci tui Deus. ℟. Nimis confortátus est principátus eórum.

AD NONAM.

Ant. In patiéntia vestra.

CAPITULUM. *Act.* 5. *g*

IBANT Apóstoli gaudéntes a conspéctu concílii, quóniam digni hábiti sunt pro nómine Jesu contuméliam pati.

℟. *br.* Nimis honoráti sunt,* Amici tui Deus. Nimis. ℣. Nimis confortátus est principátus eórum. Amíci. Glória Patri. Nimis.

℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

AD VESPERAS.

Ant. t. 8. Jurávit Dóminus,* et non pœnitébit eum : Tu es sacérdos in ætérnum.

PSALMUS 109.

DIXIT Dóminus Dómino meo:* Sede a dextris meis.

Donec ponam inimícos tuos,* scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion : * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus Sanctórum : * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum : * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.

Dóminus a dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas : * conquassábit cápita in terra múltórum.

De torrénte in via bibet : * propterea exaltábit caput.

Ant. Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum : Tu es sacérdos in ætérnum.

Ant. t. 8. *f* Cóllocet eum * Dóminus cum princípibus pópuli sui.

PSALMUS 112.

LAUDATE púeri Dóminum : * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes gen-

tes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?

Súscitans a terra ínopem, * et de stércore érigens paúperem :

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.

Ant. Cóllocet eum Dóminus cum princípibus pópuli sui.

Ant. t. 7. *r* Dirupísti Dómine víncula mea : * tibi sacrificábo hóstiam laudis.

PSALMUS 115.

CREDIDI, propter quod locútus sum : * ego autem humiliátus sum nimis.

Ego dixi in excéssu meo : * Omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino, * pro ómnibus, quæ retríbuit mihi?

Cálicem salutáris accípiam :* et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus : * pretiósa in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus.

O Dómine, quia ego servus tuus : * ego servus tuus, et fílius ancíllæ tuæ.

Dirupísti vincula mea : * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus : * in átriis domus Dómini, in médio tui Jerúsalem.

Ant. Dirupísti Dómine víncula mea : tibi sacrificábo hóstiam laudis.

Ant. t. 2. *f* Eúntes ibant et flebant,* mitténtes sémina sua.

PSALMUS 125.

IN converténdo Dóminus captivitátem Sion:*facti sumus sicut consoláti :

Tunc replétum est gáudio os nostrum : * et lingua nostra exultatióne.

Tunc dicent inter gentes : * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.

Magnificávit Dóminus facere nobíscum : * facti sumus lætántes.

Convérte Dómine captivitátem nostram, * sicut torrens in Austro.

Qui séminant in lácrymis,* in exultatióne metent.

Eúntes ibant et flebant, * mitténtes sémina sua.

Veniéntes autem vénient cum exultatióne, * portántes manípulos suos.

Ant. Eúntes ibant et flebant, mitténtes sémina sua.

Ant. t. 8. *f* Confortátus est * princípátus eórum, et honoráti sunt amíci tui Deus.

PSALMUS 138.

DOMINE probásti me, et cognovísti me ; * tu cognovísti sessiónem meam et resurrectiónem meam.

Intellexísti cogitatiónes meas de longe : * sémitam meam, et funículum meum investigásti.

Et omnes vias meas prævidísti : * quia non est sermo in lingua mea.

Ecce Dómine, tu cognovísti ómnia, novíssima et antíqua : * tu formásti me, et posuísti super me manum tuam.

Mirábilis facta est sciéntia tua ex me : * confortáta est, et non pótero ad eam.

Quo ibo a spíritu tuo? * et quo a fácie tua fúgiam?

Si ascéndero in cœlum, tu illic es : * si descéndero in infernum, ades.

Si súmpsero pennas meas dilúculo, * et habitávero in extrémis maris :

Etenim illuc manus tua dedúcet me : * et tenébit me déxtera tua.

Et dixi : Fórsitan ténebræ conculcábunt me : * et nox illumínátio mea in delíciis meis.

Quia ténebræ non obscurabúntur a te, et nox sicut dies illuminábitur : * sicut ténebræ ejus, ita et lumen ejus.

Quia tu possedísti renes meos : * suscepísti me de útero matris meæ.

Confitébor tibi quia terribíliter magnificátus es : * mirabília ópera tua, et ánima mea cognóscit nimis.

Non est occultátum os meum a te, quod fecísti in occúlto : * et substántia mea in inferióribus terræ.

Imperféctum meum vidérunt óculi tui, et in libro tuo omnes scribéntur : * dies formabúntur, et nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificáti sunt amici tui, Deus : * nimis confortátus est princípatus eórum.

Dinumerábo eos, et super arénam multiplicabúntur : * exurréxi, et adhuc sum tecum.

Si occideris Deus peccatóres : * viri sánguinum declináte a me :

Quia dícitis in cogitatióne : * Accípient in vanitáte civitátes tuas.

Nonne qui odérunt te Dómine, óderam ; * et super inimícos tuos tabescébam?

Perfécto ódio óderam illos : * et inimíci facti sunt mihi.

Proba me Deus, et scito cor meum : * intérroga me, et cognósce sémitas meas.

Et vide, si via iniquitátis in me est : * et deduc me in via ætérna.

Ant. Confortátus est princípatus eórum, et honoráti sunt amíci tui Deus.

CAPITULUM. *Ephes*, 2. *d*

FRATRES, Jam non estis hóspites, et ádvenæ : sed estis cives sanctórum, et doméstici Dei : superædificáti super fundaméntum Apostolórum, et Prophetárum, ipso summo angulári lápide Christo Jesu. ℟. Deo grátias.

Hymnus, Exúltet orbis, *p.* xij.

℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Magnif. Ant. t. 1. *l* Estóte fortes in bello, * et pugnáte cum antíquo ser-

pénte : et accipiétis regnum ætérnum, allelúia.

ALIÆ LECTIONES
PRO APOSTOLIS.
IN II NOCTURNO.

De Expositióne sancti Augustíni Epíscopi super Psalmum octogésimum sextum.

LECTIO IV.
Ante medium.

FUNDAMENTA ejus in móntibus sanctis : diligit Dóminus portas Sion. Quare sunt fundaménta Apóstoli, et Prophétæ? Quia eórum auctóritas portat infirmitátem nostram. Quare sunt portæ? Quia per ipsos intrámus ad regnum Dei. Prædicant enim nobis : et cum per ipsos intrámus, per Christum intrámus. Ipse est enim jánua. Et cum dicúntur duódecim portæ Jerúsalem, et una porta Christus, et duódecim portæ Christus, quia in duódecim portis Christus : et ídeo duodenárius número Apostolórum. Sacraméntum magnum hujus duodenárii significátio est númeri. Sedébitis, inquit, super duódecim sedes, judicántes duódecim tribus Israel.

℟. Vidi conjúnctos, *p.* viij.

LECTIO V.

SI duódecim cellæ ibi sunt, non est ubi sédeat tertiusdécimus Paulus Apóstolus, et non erit quómodo júdicet : et ipse se judicatúrum dixit, non hómines tantum, sed et ángelos. Quos ángelos, nisi apóstatas ángelos? Nescítis, inquit, quia ángelos judicábimus? Respondéret ergo turba : Quid te jactas judicatúrum? Ubi sedébis? Duódecim sedes dixit Dóminus duódecim Apóstolos : unus cécidit Judas, in locum ipsíus sanctus Matthías ordinátus est : implétus est duodenárius número sédium. Primo locum inveni, ubi sédeas, et sic te mináre judicatúrum? Duódecim ergo sedes quid sibi velint videámus. Sacraméntum est cujúsdam universitátis, quia per totum orbem terrárum futúra erát Ecclésia : unde vocátur hoc ædíficium ad Christi compágem.

℟. Beáti estis, *p.* viij.

LECTIO VI.

ET ídeo quia úndique venítur ad judicándum, duódecim sedes sunt : sicut quia úndique intrátur in illam civitátem, duódecim portæ sunt. Non solum ergo illi duódecim, et Apóstolus Paulus, sed quotquot judicatúri sunt, propter significatiónem universitátis ad sedes duódecim pértinent : quemádmodum quotquot intrábunt, ad duódecim portas pértinent. Partes enim mundi quátuor sunt, Oriens, Occidens, Aquilo, et Meridies. Istæ quátuor partes assídue nominántur in Scriptúris. Ab istis quátuor ventis, sicut dicit Dóminus in Evangélio, a quátuor ventis se collectúrum eléctos suos : ab ómnibus ergo istis quátuor ventis vocátur Ecclésia. Quómodo vocátur? Undique in Trinitáte vocátur.

Non vocátur nisi per baptísmum in nómine Patris, et Fílii, et Spíritus sancti. Quátuor ergo ter ducta duódecim invenúntur.

℟. Isti sunt, *p.* ix.

PRO EVANGELISTIS

LECTIONES.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Ezechiélis Prophétæ.

LECTIO I. *Cap.* 1.

ET factum est, in trigésimo anno, in quarto, in quinta mensis, cum essem in médio captivórum juxta flúvium Chobar, apérti sunt cœli, et vidi visiónes Dei. In quinta mensis, ipse est annus quintus transmigratiónis regis Jóachin, factum est verbum Dómini ad Ezechiélem filium Buzi sacerdótem in terra Chaldæórum, secus flumen Chobar: et facta est super eum ibi manus Dómini. Et vidi, et ecce ventus túrbinis veniébat ab Aquilóne, et nubes magna, et ignis involvens, et splendor in circuitu ejus: et de médio ejus quasi spécies eléctri, id est, de médio ignis.

℟. Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum, dicit Dóminus: * Estóte ergo prudéntes sicut serpéntes, et simplíces sicut colúmbæ. ℣. Dum lucem habétis, crédite in lucem, ut fílii lucis sitis. Estóte.

LECTIO II.

ET in médio ejus similitúdo quátuor animálium: et hic aspéctus eórum, similitúdo hóminis in eis. Quátuor fácies uni, et quátuor pennæ uni. Pedes eórum pedes recti, et planta pedis eórum quasi planta pedis vituli, et scintillæ quasi aspéctus æris candéntis. Et manus hóminis sub pennis eórum in quátuor pártibus: et fácies, et pennas per quátuor partes habébant, junctæque erant pennæ eórum altérius ad álterum. Non revertebántur cum incéderent: sed unumquódque ante fáciem suam gradiebátur.

℟. Tóllite jugum meum super vos, dicit Dóminus, et díscite a me, quia mitis sum, et húmilis corde: * Jugum enim meum suáve est, et onus meum leve. ℣. Et inveniétis réquiem animábus vestris. Jugum.

LECTIO III.

SIMILITUDO autem vultus eórum: fácies hóminis et fácies leónis a dextris ipsórum quátuor: fácies autem bovis a sinístris ipsórum quátuor, et fácies áquilæ désuper ipsórum quátuor. Fácies eórum, et pennæ eórum exténtæ désuper: duæ pennæ singulórum jungebántur, et duæ tegébant córpora eórum: et unumquódque eórum coram fácie sua ambulábat: ubi erat ímpetus spíritus, illuc gradiebántur, nec revertebántur cum ambulárent.

℟. Dum steteritis ante reges et præsides, nolite cogitáre quómodo, aut quid loquámini: * Dábitur enim vobis in illa hora, quid loquámini.

℣. Non enim vos estis qui loquímini : sed Spíritus Patris vestri, qui lóquitur in vobis. Dábitur. Glória Patri. Dábitur.

IN II NOCTURNO.

De Expositióne sancti Gregórii Papæ super Ezechiélem Prophétam.

Lectio iv.

Homilia 3. *lib.* 1.

Sancta quátuor animália, quæ prophetiæ spíritu futúra prævidéntur, subtili narratióne describúntur, cum dícitur : Quátuor fácies uni, et quátuor pennæ uni. Quid per fáciem, nisi notítia; et quid per pennas, nisi volátus, exprímitur? Per fáciem quippe unusquísque cognóscitur : per pennas vero in altum ávium córpora sublevántur. Fácies ítaque ad fidem pértinet, penna ad contemplatiónem. Per fidem namque ab omnipoténti Deo cognóscimur sicut ipse de suis óvibus dicit : Ego sum pastor bonus, et cognósco oves meas, et cognóscunt me meæ. Qui rursus ait : Ego scio quos elégerim. Per contemplatiónem vero, qua super nosmetípsos tóllimur, quasi in áera levámur.

℟. Vidi conjúnctos viros habéntes spléndidas vestes, et Angelus Dómini locútus est ad me, dicens : * Isti sunt viri sancti facti amíci Dei. ℣. Vidi Angelum Dei fortem, volántem per médium cœlum, voce magna clamántem et dicéntem. Isti.

Lectio v.

Quatuor ergo fácies uni sunt: quia si requíras quid Matthæus de incarnatióne Dómini séntiat; hoc nimírum sentit, quod Marcus, Lucas, et Joánnes. Si quæras quid Joánnes séntiat; hoc procul dúbio, quod Lucas, Marcus, et Matthæus. Si quæras quid Marcus; hoc quod Matthæus, Joánnes, et Lucas. Si quæras quid Lucas; hoc quod Joánnes, Matthæus, et Marcus sentit. Quátuor ergo fácies, uni sunt: quia notítia fidei, qua cognoscúntur a Deo, ipsa est in uno, quæ est simul in quátuor. Quidquid enim in uno invéneris, hoc in ómnibus simul quátuor cognósces.

℟. Beáti estis cum maledixerint vobis hómines, et persecúti vos fúerint, et dixerint omne malum advérsum vos, mentiéntes, propter me : * Gaudéte et exultáte, quóniam merces vestra copiósa est in cœlis. ℣. Cum vos óderint hómines, et cum separáverint vos, et exprobráverint, et ejécerint nomen vestrum tamquam malum propter Filium hóminis. Gaudéte.

Lectio vi.

Et quátuor pennæ uni : quia Dei omnipoténtis Fílium Dóminum nostrum Jesum Christum simul omnes concórditer prædicant; et ad divinitátem ejus mentis óculos levántes, penna contemplatiónis volant. Evangelistárum ergo fácies ad

humanitátem Dómini pértinet, penna ad divinitátem; quia in eum, quem corpóreum aspíciunt, quasi fácies inténdunt: sed dum hunc esse incircumscriptum atque incorpóreum ex divinitáte annúntiant, per contemplatiónis pennam quasi in áera levántur. Quia ítaque una est fides incarnatiónis ejus in ómnibus, et par contemplátio divinitátis ejus in síngulis; recte nunc dicitur: Quátuor fácies uni, et quátuor pennæ uni.

℟. Isti sunt triumphatóres, et amíci Dei, qui contemnéntes jussa príncipum, meruérunt præmia ætérna, * Modo coronántur, et accípiunt palmam. ℣. Isti sunt qui vénerunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Modo coronántur. Glória Patri. Modo coronántur.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio VII. *Cap.* 10.

In illo témpore: Designávit Dóminus et álios septuaginta duos; et misit illos binos ante fáciem suam, in omnem civitátem, et locum, quo erat ipse ventúrus. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ.

Homília 17. *in Evang.*

Dóminus et Salvátor noster, fratres charíssimi, aliquándo nos sermónibus, aliquándo vero opéribus ádmonet. Ipsa étenim facta ejus, præcépta sunt: quia dum áliquid tácitus facit, quid ágere debeámus innotéscit. Ecce enim binos in prædicatiónem discípulos mittit: quia dúo sunt præcépta charitátis, Dei vidélicet amor, et próximi: et minus, quam inter duos, cháritas hábéri non potest. Nemo enim próprie ad semetípsum habére charitátem dícitur: sed diléctio in álterum tendit, ut cháritas esse possit.

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo: * Cálicem Dómini bibérunt, et amíci Dei facti sunt. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem.

Lectio VIII.

Ecce enim binos ad prædicándum discípulos Dóminus mittit: quátenus hoc nobis tácitus innuat, quia qui charitátem erga álterum non habet, prædicatiónis officium suscípere nullátenus debet. Bene autem dícitur, quia misit eos ante fáciem suam in omnem civitátem et locum, quo erat ipse ventúrus. Prædicatóres enim suos Dóminus séquitur: quia prædicátio prævénit, et tunc ad mentis nostræ habitáculum Dóminus venit, quando verba exhortatiónis præcúrrunt: atque per hoc véritas in mente suscípitur.

℟. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in charitáte non ficta, et dedit illis glóriam sempitérnam: * Quorum doctrina fulget Ecclésia, ut sole

lum. ℣. Sancti per fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam. Quorum. Glória Patri. Quorum.

LECTIO IX.

HINC namque eísdem prædicatóribus Isaías dicit: Paráte viam Dómini, rectas fácite sémitas Dei nostri. Hinc filiis Psalmísta ait: Iter fácite ei, qui ascéndit super occásum. Super occásum namque Dóminus ascéndit: quia unde in passióne occúbuit, inde majórem suam glóriam resurgéndo manifestávit. Super occásum vidélicet ascéndit: quia mortem, quam pértulit, resurgéndo calcávit. Et ergo, qui ascéndit super occásum, iter fácimus, cum nos ejus glóriam vestris méntibus prædicámus, ut eas et ipse post véniens, per amóris sui præséntiam illústret.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

COMMUNE

UNIUS MARTYRIS.

AD VESPERAS.

Ant. Qui me conféssus, *cum reliquis de Laudibus*, p. xxix.

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis de Dominica*, p. 123, *et loco ultimi, Psalm.* Laudáte Dóminum omnes gentes, *p.* 127.

CAPITULUM *Sap.* 1. *b*

BEATUS vir qui suffert tentatiónem: quóniam cum probátus fuerit, accípiet corónam vitæ, quam repromísit Deus diligéntibus se.

HYMNUS.

DEUS tuórum militum
Sors, et coróna, præmium,
Laudes canéntes Mártyris
Absólve nexu críminis.

Hic nempe mundi gaúdia,
Et blanda fraudum pábula
Imbúta felle députans,
Pervénit ad cœléstia.

Pœnas cucúrrit fórtiter,
Et sústulit viríliter,
Fundénsque pro te sánguinem,
Ætérna dona póssidet.

Ob hoc precátu súpplici
Te póscimus piíssime;
In hoc triúmpho Mártyris
Dimítte noxam sérvulis.

Laus et perénnis glória
Patri sit, atque Filio,
Sancto simul Paráclito,
In sempitérna sæcula. Amen.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Iste sanctus * pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non timuit: fundátus enim erat supra firmam petram.

Pro Martyre et Pontifice.

ORATIO.

INFIRMITATEM nostram réspice, omnípotens Deus: et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti *N.* Mártyris tui atque Pontificis intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum nostrum.

ALIA ORATIO.

DEUS, qui nos beáti *N.* Mártyris tui atque Pontificis ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius, ut, [illegible] natalítia cólimus, de [illegible]

étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum nostrum.

Pro Martyre tantum.

ORATIO.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus: ut, qui beáti *N.* Mártyris tui natalítia cólimus; intercessióne ejus in tui nóminis amóre roborémur. Per Dóminum nostrum.

ALIA ORATIO.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus: ut, intercedénte beáto *N.* Mártyre tuo, et a cunctis adversitátibus liberémur in córpore; et a pravis cogitatiónibus mundémur in mente. Per Dóminum nostrum.

AD MATUTINUM.

Invitat. Regem Mártyrum Dóminum, * Veníte adorémus.

Psalm. Veníte, exultémus, p. 2.

Hymnus, Deus tuórum mílitum, *ut supra.*

IN I NOCTURNO.

Ant. t. 2. In lege Dómini * fuit volúntas ejus die ac nocte.

PSALMUS 1.

BEATUS VIR, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit.

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo: Et fólium ejus non défluet: * et ómnia quæcúmque fáciet prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem própicit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in judício: * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum: * et iter impiórum períbit.

Ant. In lege Dómini fuit volúntas ejus die ac nocte.

Ant. t. 1. *f* Prædicans * præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.

PSALMUS 2.

QUARE fremuérunt Gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt Reges terræ, et príncipes convenérunt in unum, * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Filius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hæreditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas figuli confrínges eos.

Et nunc reges intelligíte : * erudímini qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre : * et exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequando irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes qui confídunt in eo.

Ant. Prædicans præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.

Ant. t. 7. Voce mea * ad Dóminum clamávi : et exaudívit me de monte sancto suo.

PSALMUS 3.

DOMINE, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ : * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem Dómine suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi : * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum : * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me : * exúrge Dómine, salvum me fac Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa : * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus : * et super pópulum tuum benedictio tua.

Ant. Voce mea ad Dóminum clamávi : et exaudívit me de monte sancto suo.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Pater noster.

Absolutio. Exaúdi Dómine.

℣. Jube domne.

Bened. Benedictióne perpétua.

Lectiones sequentes primi Nocturni leguntur in Festo Martyris et Pontificis. In Festo autem Martyris non Pontificis, leguntur quæ inferius positæ sunt in Communi plurimorum Martyrum, p. xxxviij.

De Actibus Apostolórum.

LECTIO I. *Cap.* 20. *d*

AMiléto Paulus mittens Ephesum, vocávit Majóres natu Ecclésiæ. Qui cum venissent ad eum, et simul essent, dixit eis : Vos scitis a prima die, qua ingréssus sum in Asiam, quáliter vobíscum per omne tempus fúerim, sérviens Dómino cum omni humilitáte, et lácrymis, et tentatiónibus quæ mihi accidérunt ex insidiis Judæórum : quómodo nihil subtráxerim utilium, quo minus annuntiárem vobis, et docérem vos públice, et per domos, testificans Judæis atque Gentílibus in Deum pœnitentiam, et fidem in Dóminum nostrum Jesum Christum. Et nunc ecce

alligátus ego spíritu, vado in Jerúsalem, quæ in ea ventúra sint mihi, ignórans : nisi quod Spíritus sanctus per omnes civitátes mihi potestátur, dicens : Quóniam víncula, et tribulatiónes Jerosólymis me manent. Sed nihil horum véreor : nec fácio ánimam meam pretiosiórem quam me, dúmmodo consúmmem cursum meum, et ministérium verbi, quod accépi a Dómino Jesu, testificári Evangélium grátiæ Dei.

℟. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non timuit : * Fundátus enim erat supra firmam petram. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Fundátus.

Bened. Unigénitus Dei Fílius.

LECTIO II.

Et nunc ecce ego scio quia ámplius non vidébitis fáciem meam vos omnes, per quos transívi prædicans regnum Dei. Quapróptér contéstor vos hodiérna die, quia mundus sum a sánguine ómnium. Non enim subterfúgi, quóminus annuntiárem omne consílium Dei vobis. Atténdite vobis, et univérso gregi, in quo vos Spíritus sanctus pósuit epíscopos, régere Eccléstam Dei, quam acquisívit sánguine suo. Ego scio quóniam intrábunt post discessiónem meam lupi rapáces in vos, non parcéntes gregi. Et ex vobis ipsis exúrgent viri loquéntes pervérsa, ut abdúcant discípulos post se. Propter quod vigiláte, memória retinéntes, quóniam per triénnium nocte et die non cessávi, cum lácrymis monens unumquémque vestrum.

℟. Justus germinábit sicut lílium : * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et.

Bened. Spíritus sancti grátia.

LECTIO III.

Et nunc comménd[illegible] Deo, et verbo grátiæ ipsíus, qui potens est ædificáre, et dare hæreditátem in sanctificátis ómnibus. Argéntum et aurum, aut vestem nullíus concupívi, sicut ipsi scitis : quóniam ad ea, quæ mihi opus erant, et his, qui mecum sunt, ministravérunt manus istæ. Omnia osténdi vobis, quóniam sic laborántes, opórtet suscípere infírmos, ac memínisse verbi Dómini Jesu, quóniam ipse dixit : Beátius est magis dare, quam accípere. Et cum hæc dixísset, pósitis génibus suis orávit cum ómnibus illis. Magnus autem fletus factus est ómnium : et procumbéntes super collum Pauli, osculabántur eum, doléntes máxime in verbo, quod dixerat, quóniam ámplius fáciem ejus non essent visúri. Et deducébant eum ad navem.

℟. Iste cognóvit justítiam, et

vidit mirabília magna, et exorávit Altíssimum : * Et invéntus est in número sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et inventus. Glória Patri. Et inventus.

IN II NOCTURNO.

Ant. t. 2. Fílii hóminum * scitóte, quia Dóminus sanctum suum mirificávit.

PSALMUS 4.

CUM invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ : * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei, * et exaúdi oratiónem meam.

Fílii hóminum úsquequo gravi corde? * ut quid diligitis vanitátem, et quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum : * Dóminus exaúdiet me, cum clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre : * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt : Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui Dómine : * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, et ólei sui * multiplicáti sunt.

In pace in idipsum * dórmiam, et requiéscam;

Quóniam tu Dómine singulariter in spe * constituísti me.

Ant. Fílii hóminum scitóte, quia Dóminus sanctum suum mirificávit.

Ant. t. 2. Scuto bonæ voluntátis * tuæ coronásti eum Dómine.

PSALMUS 5.

VERBA mea áuribus pércipe Dómine : * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ : * Rex meus, et Deus meus.

Quóniam ad te orábo : * Dómine mane exáudies vocem meam.

Mane astábo tibi, et vidébo : * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malígnus : * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.

Odísti omnes, qui operántur iniquitátem : * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus : * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ.

Introíbo in domum tuam : * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in justítia tua : * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eórum véritas : * cor eórum vanum est.

Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant : * júdica illos Deus.

Décidant a cogitatiónibus suis, secúndum multitúdinem impietátum córum expélle

eos, * quóniam irritavérunt te Dómine.

Et læténtur omnes, qui sperant in te, * in ætérnum exultábunt, et habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.

Ant. Scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum Dómine.

Ant. t. 2. In univérsa terra * glória et honóre coronásti eum.

PSALMUS 8.

DOMINE Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut Filius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas, insuper et pécora campi.

Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Ant. In univérsa terra glória et honóre coronásti eum.

℣. Posuísti Dómine super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso.

Pater noster.

Absol. Ipsíus piétas.

℣. Jube domne.

Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo S. Augustíni Epíscopi.

LECTIO IV.

Serm. 44. de Sanctis.

TRIUMPHALIS beáti Mártyris *N.* dies hódie nobis anniversária celebritáte recúrrit: cujus glorificatióni sícut congaúdet Ecclésia, sic ejus propónit sequénda vestígia. Si enim compátimur, et conglorificábimur. In cujus glorióso agóne duo nobis præcípue consideránda sunt: induráta vidélicet tortóris sævítia, et Mártyris invícta patiéntia. Sævítia tortóris, ut eam detestémur: patiéntia Mártyris, ut eam imitémur. Audi Psalmístam advérsus malítiam increpántem: Noli æmulári in malignántibus: quóniam tamquam fœnum velóciter arescent. Quod autem advérsus malignántes patiéntia exhibénda sit, audi Apóstolum suadéntem: Patiéntia vobis necessária est, ut reportétis promissiónes.

℟. Honéstum fecit illum Dó-

minus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum : * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descenditque cum illo in fóveam : et in vínculis non dereliquit eum. Et dedit.

Bened. Christus perpétuæ.

LECTIO V.

CORONATA ítaque est beáti Mártyris patiéntia, mancipáta est ætérnis cruciátibus tortóris incorrécta malitia. Hoc atténdens in agóne suo gloriósus Christi athléta non exhórruit cárcerem. Ad imitatiónem cápitis sui tolerávit probra, sustínuit irrisiónes, flagélla non tímuit : et quot ante mortem pro Christo pértulit supplícia, tot ei de se óbtulit sacrifícia. Quod enim propinánte Apóstolo bíberat, alte retinébat : Quia non sunt condignæ passiónes hujus témporis ad futúram glóriam, quæ revelábitur in nobis. Et quia momentáneum hoc et leve nostræ tribulatiónis, ætérnum glóriæ pondus operátur in cœlis. Hujus promissiónis amóre a terrénis suspénsus, et prægustáta supérnæ suavitátis dulcédine ineffabíliter afféctus, dicébat cum Psalmísta : Quid mihi est in cœlo, et a te quid vólui super terram? Defécit caro mea, et cor meum : Deus cordis mei, et pars mea Deus in ætérnum.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis : posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et voluntáte.

Bened. Ignem sui amóris.

LECTIO VI.

CONTEMPLABATUR enim, quantum in ænígmate infirmitas humána óculum mentis in ætérnitáte fígere potest, quanta sint supérnæ civitátis gáudia : et ea enarráre non sufficiens, admirándo clamábat : Quid mihi est in cœlo? Quasi díceret : Excédit vires meas, excédit facultátem eloquéntiæ meæ, transcéndit capacitátem intelligéntiæ meæ illud decus, illa glória, illa celsitúdo qua nobis, a conturbatióne hóminum remótis, in abscóndito faciéi suæ Jesus Christus Dóminus noster reformábit corpus humilitátis nostræ, configurátum córpori claritátis suæ. Hujus perféctæ libertátis contemplatióne nullum vitábat perículum, nullum horrébat supplícium : et si millies posset mori, non putábat se hanc digne posse áliqua ratióne promeréri.

℟. Stola jucunditátis índuit eum Dóminus : * Et corónam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intellectus : et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. Et corónam. Glória Patri. Et corónam pulchritúdinis pósuit super caput ejus.

IN III NOCTURNO.

Ant. t. 7. Justus Dóminus,* et justítiam diléxit: æquitátem vidit vultus ejus.

PSALMUS 10.

IN Dómino confído: quómodo dícitis ánimæ meæ: * Tránsmigra in montem sicut passer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagittas suas in pháretra,* ut sagittent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecísti, destruxérunt: * justus autem quid fecit?

Dóminus in templo sancto suo, * Dóminus in cœlo sedes ejus:

Oculi ejus in páuperem respíciunt: * pálpebræ ejus interrogant fílios hóminum.

Dóminus intérrogat justum et impium: * qui autem dilígit iniquitátem, odit ánimam suam.

Pluet super peccatóres láqueos: * ignis, et sulphur, et spíritus procellárum, pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus, et justítias diléxit: * æquitátem vidit vultus ejus.

Ant. Justus Dóminus, et justítiam diléxit: æquitátem vidit vultus ejus.

Ant. t. 4. Habitábit * in tabernáculo tuo: requiéscet in monte sancto tuo.

PSALMUS 14.

DOMINE, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula,* et operátur justítiam:

Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malignus: * timéntes autem Dóminum glorificat:

Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Ant. Habitábit in tabernáculo tuo: requiéscet in monte sancto tuo.

Ant. t. 4. Posuísti Dómine * super caput ejus corónam de lápide pretióso.

PSALMUS 20.

DOMINE in virtúte tua lætábitur rex: * et super salutáre tuum exultábit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei: * et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit a te: * et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Magna est glória ejus in sa-

lutári tuo : * glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in sæculum sæculi : * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino : * et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis : * déxtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui : * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes : * et semen eórum a filiis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala ; * cogitavérunt consília quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum : * in reliquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre Dómine in virtúte tua : * cantábimus et psallémus virtútes tuas.

Ant. Posuísti Dómine super caput ejus corónam de lápide pretióso.

℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Pater noster, secreto.

Absolutio. A vínculis.

℣. Jube domne.

Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 14. *f*

In illo témpore : Dixit Jesus turbis : Si quis venit ad me, et non odit patrem suum, et matrem, et uxórem, et fílios, et fratres, et soróres, adhuc autem et ánimam suam, non potest meus esse discípulus. Et réliqua.

Homilia S. Gregórii Papæ.

Hom. 37. *in Evangelia.*

Si considerémus, fratres charíssimi, quæ et quanta sunt quæ nobis promittúntur in cœlis, viléscunt ánimo ómnia, quæ habéntur in terris. Terréna namque substántia supérnæ felicitáti comparáta, pondus est, non subsídium. Temporális vita æternæ vitæ comparáta, mors est pótius dicénda, quam vita. Ipse enim quotidiánus defectus corruptiónis quid est áliud, quam quædam prolixitas mortis? Quæ autem lingua dícere, vel quis intellectus cápere súfficit, illa supérnæ civitátis quanta sint gáudia ; Angelórum choris interésse, cum beatíssimis spíritibus glóriæ conditóris assístere, præséntem Dei vultum cérnere, incircumscriptum lúmen vidére, nullo mortis metu afflci, incorruptiónis perpétuæ múnere lætári?

℟. Coróna aúrea super caput ejus, * Expréssa signo sanctitátis, glória honóris, et opus fortitúdinis. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus

dulcédinis, posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Expréssa.

Bened. Cujus festum cólimus.

Lectio viii.

Sed ad hæc audíta inardéscit ánimus : jamque illic cupit assístere, ubi se sperat sine fine gaudére. Sed ad magna præmia perveníri non potest, nisi per magnos labóres. Unde et Paulus egrégius prædicátor dicit : Non coronábitur, nisi qui legítime certáverit. Deléctet ergo mentem magnitúdo præmiórum, sed non detérreat certámen labórum. Unde ad se veniéntibus Véritas dicit : Si quis venit ad me, et non odit patrem suum, et matrem, et uxórem, et fílios, et fratres, et soróres, adhuc autem et ánimam suam, non potest meus esse discípulus.

℣. Hic est vere martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit : * Qui minas júdicum non tímuit, nec terrénæ dignitátis glóriam quæsívit, sed ad cœléstia regna pervénit. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Qui. Glória Patri. Qui.

Sequens Respónsorium dicitur ultimo loco in Festis sex sanctorum Martyrum Pontíficum Eusébii, Marcélli, Joannis, Silvérii, Martíni et Pontiáni.

℟. Dómine prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis : * Posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. ℣. Vitam pétiit a te, et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum sæculi. Posuísti. Glória Patri. Posuísti.

Bened. Ad societátem.

Lectio ix.

Sed percontári libet, quómodo paréntes, et carnáliter propínquos præcípimur odísse, qui jubémur et inimícos dilígere? Et certe véritas de uxóre dicit : Quod Deus conjúnxit, homo non séparet. Et Paulus ait : Viri dilígite uxóres vestras sicut et Christus Ecclésiam. Ecce, discípulus uxórem diligéndam prædicat, cum magíster dicat : Qui uxórem non odit, non potest meus esse discípulus. Numquid áliud júdex núntiat, áliud præco clamat? An simul et odísse póssumus, et dilígere? Sed si vim præcépti perpéndimus, utrúmque ágere per discretiónem valémus : ut uxórem, et eos, qui nobis carnis cognatióne conjúncti sunt, et quos próximos nóvimus, diligámus; et quos adversários in via Dei pátimur, odiéndo et fugiéndo nesciámus.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES
ET PER HORAS.

Ant. t. 1. Qui me conféssus fúerit * coram homínibus, confitébor et ego eum córam Patre meo.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis, p.* 17.

Ant. t. 3. Qui séquitur me, * non ámbulat in ténebris, sed habébit lumen vitæ, dicit Dóminus.

Ant. t. 1. Qui mihi minístrat, * me sequátur : et ubi ego sum, illic sit et miníster meus.

Ant. t. 1. Si quis mihi minístráverit, * honorificábit eum Pater meus, qui est in cœlis, dicit Dóminus.

Ant. t. 1. *l* Volo Pater, * ut ubi ego sum, illic sit et miníster meus.

CAPITULUM. *Jac.* 1. *b*

BEATUS vir, qui suffert tentatiónem : quóniam cum probátus fúerit, accípiet corónam vitæ, quam repromísit Deus diligéntibus se.

HYMNUS.

INVICTE martyr, únicum
Patris secútus Fílium,
Victis triúmphas hóstibus,
Victor fruens cœléstibus.

Tui precátus múnere
Nostrum reátum dilue,
Arcens mali contágium,
Vitæ repéllens tædium.

Solúta sunt jam víncula
Tui sacráti córporis :
Nos solve vinclis sæculi
Dono supérni Núminis.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

℣. Justus ut palma florébit.
℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Bened. Ant. t. 3. *d* Qui odit * ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam.

Pro Martyre et Pontifice.

ORATIO.

INFIRMITATEM nostram réspice, omnípotens Deus : et, quia pondus própriæ actiónis gravat, beati *N.* Mártyris tui atque Pontíficis intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum nostrum.

ALIA ORATIO.

DEUS, qui nos beáti *N.* Mártyris tui atque Pontíficis ánnua solemnitáte lætíficas : concéde propítius; ut, cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Pro Martyre tantum.

ORATIO.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus : ut, qui beáti *N.* Mártyris tui natalítia cólimus, intercessióne ejus in tui nóminis amóre roborémur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

ALIA ORATIO.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus : ut, intercedénte beáto *N.* Mártyre tuo, et a cunctis adversitátibus liberémur in córpore; et a pravis cogitatiónibus mundémur in mente. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

AD TERTIAM.

Ant. Qui séquitur me.

Capitulum, Beátus vir, *ut supra ad Laudes.*

℟. *br.* Glória et honóre, * Coronásti eum Dómine. Glória et honóre. ℣. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Coronásti. Glória Patri. Glória et honóre.

℣. Posuísti Dómine super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso,

AD SEXTAM.

Ant. Qui mihi ministrat.

CAPITULUM. *Eccli.* 15.

CIBAVIT illum pane vitæ et intelléctus, et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum Dóminus Deus noster.

℟. *br.* Posuísti Dómine, * Super caput ejus. Posuísti. ℣. Corónam de lápide pretióso. Super. Glória Patri. Posuísti.

℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam et magnum decórem impónes super eum.

AD NONAM.

Ant. Volo Pater.

CAPITULUM. *Eccli.* 39.

JUSTUS cor suum trádidit ad vigilándum dilúculo ad Dóminum qui fecit illum, et in conspéctu Altíssimi deprecábitur.

℟. *br.* Magna est glória ejus, * In salutári tuo. Magna est. ℣. Glóriam et magnum decórem impónes super eum. In salutári. Glória Patri. Magna est.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

AD VESPERAS.

Ant. Qui me conféssus, *ut supra, cum reliquis de Laudibus,* p. xxix,

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis de Domínica,* p. 123. *et loco ultimi,*

PSALMUS 115.

CREDIDI, propter quód locútus sum : * ego autem humiliátus sum nimis.

Ego dixi in excéssu meo : * Omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino, * pro ómnibus, quæ retríbuit mihi ?

Cálicem salutáris accípiam : * et nomen Dómini invocábo,

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus : * pretiósa in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus.

O Dómine, quia ego servus tuus : * ego servus tuus, et filius ancíllæ tuæ.

Dirupísti vincula mea : * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus : * in átriis domus Dómini, in médio tui Jerúsalem.

Capitulum, Beátus vir.

Hymnus, Deus tuórum militum, *p.* xx.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Magníf. Ant. t. 1. Qui vult venire post me, * ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me.

ALIÆ LECTIONES
Pro uno Martyre.
IN II NOCTURNO.

De Expositióne S. Ambrósii Episcopi in Psalmum centésimum décimum octávum.

Lectio iv.

Sermone 21.

Príncipes persecúti sunt me gratis : et a verbis tuis trepidávit cor meum. Bene hoc Martyr dicit, quod injúste persecutiónum torménta sustíneat : qui nihil rapúerit, nullum violéntus oppresserit, nullíus sánguinem fúderit, nullíus thorum putáverit esse violándum : qui nihil légibus débeat, et gravióra latrónum sustinére cogátur supplícia : qui loquátur juste, et non audiátur : qui loquátur plena salútis, et impugnétur : ut possit dicere : Cum loquébar illis, impugnábant me gratis. Gratis ígitur persecutiónem pátitur, qui impugnátur sine crímine : impugnátur ut nóxius, cum sit in tali confessióne láudábilis : impugnátur quasi venéficus, qui in nómine Dómini gloriátur, cum pietas virtútum ómnium fundaméntum sit.

℣. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum : * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam : et in vínculis non dereliquit eum. Et.

Lectio v.

Vere frustra impugnátur, qui apud ímpios et infídos impietátis arcéssitur, cum fídei sit magíster. Verum qui gratis impugnátur, fortis debet esse et constans. Quómodo ergo subtéxuit : Et a verbis tuis trepidávit cor meum? Trepidáre infirmitátis est, timóris atque formidinis. Sed est étiam infirmitas ad salútem, est étiam timor sanctórum. Timéte Dóminum omnes sancti ejus : et : Beátus vir, qui timet Dóminum. Qua ratióne beátus? Quia in mandátis ejus cupit nimis.

℣. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis : posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et.

Lectio vi.

Pone ergo Mártyrem inter pericula constitútum, cum inde immánitas bestiárum ad incutiéndum terrórem infremat, aliúnde stridor candéntium laminárum, et flamma fornácis ardéntis exæstuet, et parte ália pérsonent tractus grávium catenárum, hinc cárnifex cruéntus assístat ; pone, inquam, circumspectántem ómnia plena suppliciis, deinde cogitántem mandáta divina, illum ignem perpétuum, illud sine fine incéndium perfidórum, illam pœnæ recrudescéntis ærúmnam : trepidáre corde, ne, dum præséntibus cedat, perpétuis se dedat exítiis : perturbári ánimo, dum fútúri je-

dícit rhomphæam illam terríbilem quadam conspéctus spécie contuétur. Nonne ad hanc trepidatiónem fidúciæ viri constántis, æquális in eúmdem concúrrit efféctum confidéntia cupiéntis ætérna, et divína trepidántis?

℟. Stola jucunditátis índuit eum Dóminus: * Et corónam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intellectus: et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. Et corónam. Glória Patri. Et corónam.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio VII. *Cap.* 16. *d*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Si quis vult post me veníre, ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ. *Homília* 32. *in Evang.*

Quia Dóminus ac Redémptor noster novus homo venit in mundum, nova præcépta dedit mundo. Vitæ étenim nostræ véteri in vítiis enutritæ contrárietátem oppósuit novitátis suæ. Quid enim vetus, quid carnális homo nóverat, nisi sua retinére, aliéna rápere, si possidet; concupíscere, si non potest? Sed cœléstis médicus singulis quibúsque vítiis obviántia ádhibet medicaménta. Nam sicut arte medicínæ, cálida frigidis, frígida cálidis curántur: ita Dóminus noster contrária oppósuit medicaménta peccátis, ut lúbricis continéntiam, tenácibus largitátem, iracúndis mansuetúdinem, elátis præcíperet humilitátem.

℟. Coróna aúrea super caput ejus, * Exprássa signo sanctitátis, glória honóris, et opus fortitúdinis. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Exprássa.

Lectio VIII.

Certe cum se sequéntibus nova mandáta propóneret, dixit: Nisi quis renuntiáverit ómnibus quæ póssidet, non potest meus esse discípulus. Ac si apérte dicat: Qui per vitam véterem aliéna concupíscitis, per novæ conversatiónis stúdium et vestra largímini. Quid vero in hac lectióne dicat, audiámus: Qui vult post me veníre, ábneget semetípsum. Ibi dícitur, ut abnegémus nostra: hic dícitur, ut abnegémus nos. Et fortásse laboriósum non est hómini relínquere sua: sed valde laboriósum est relínquere semetípsum. Minus quippe est abnegáre quod habet: valde autem multum est, abnegáre quod est.

℟. Hic est vere martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit: * Qui minas júdicum non timuit, nec terrénæ dignitátis glóriam quæsívit, sed ad cœléstia regna pervénit.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Qui. Glória Patri. Qui.

Lectio ix.

Ad se autem nobis veniéntibus Dóminus præcépit, ut renuntiémus nostris: quia quicúmque ad fidei agónem vénimus, luctámen contra malígnos spíritus súmimus. Nihil autem malígni spíritus in hoc mundo próprium póssident. Nudi ergo cum nudis luctári debémus. Nam si vestítus quísque cum nudo luctátur, cítius ad terram dejícitur, quia habet unde teneátur. Quid enim sunt terréna ómnia, nisi quædam córporis induménta? Qui ergo contra diábolum ad certámen próperat, vestiménta abjiciat, ne succúmbat.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

ALIA HOMILIA

In Festis unius Martyris non Pontificis.

Lectio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 10. *d*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Nolite arbitrári, quia pacem vénerim míttere in terram: non veni pacem míttere, sed gládium. Et réliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. *in Matth. cap.* 10.

Supra dixerat: Quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine; et quod in aure audítis, prædicáte super tecta; nunc infert quid post prædicatiónem sequátur. Ad fidem Christi totus orbis contra se divísus est: unaquæque domus et infidéles et credéntes hábuit, et propterea bellum missum est bonum, ut rumperétur pax mala. Tale quid et in Génesi advérsus rebélles hómines, qui moti fúerant de Oriénte, et turrem extrúere festinábant, per quam cœli alta penetrárent, fecisse scribitur Deus, ut divideret linguas eórum.

℟. Coróna aúrea, *p.* xxxiij.

Lectio viii.

Veni enim separáre hóminem advérsus patrem suum. Hic locus prope iisdem verbis in Míchæa Prophéta scribitur. Et notándum, ubicúmque de véteri Testaménto testimónium pónitur, utrum sensus tantum, an sermo consentiat. Qui amat patrem aut matrem plus quam me, non est me dignus. Qui ante præmíserat: Non veni pacem mittere, sed gládium, et dividere hómines advérsus patrem et matrem, socrum et socrum: ne quis pietátem religióni anteférret, subjécit dicens: Qui amat patrem aut matrem plus quam me. Et in Cántico légimus canticórum: Ordinávit in me charitátem. Hic ordo in omni afféctu necessárius est. Ama, post Deum, patrem, ama matrem, ama filios.

℟. Hic est vere martyr *p.* xxxiij.

LECTIO IX.

ORDO pulchérrimus : ad prædicatiónem mittit, docet pericula non timénda, affléctum súbjicit religióni. Aurum supra túlerat, æs de zona excísserat : dura Evangelistárum condítio. Unde ergo sumptus, unde victus necessária ? Austeritátem mandatórum spe témperat promissórum : Qui récipit, inquiens, vos, me récipit : et qui me récipit, récipit eum qui me misit ; ut in suscipiéndis Apóstolis unusquísque credéntium Christum se suscepísse arbitrétur.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

COMMUNE
PLURIMORUM MARTYRUM.
AD VESPERAS.

Ant. Omnes sancti, *cum reliquis de Laudibus*, p. xlv.

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis de Dominica*, p. 123, *loco ultimi, Psalm.* Laudáte Dóminum omnes gentes, p. 127.

CAPITULUM. *Sap.* 3.

JUSTORUM ánimæ in manu Dei sunt, et non tanget illos tormentum mortis. Visi sunt óculis insipiéntium mori : illi autem sunt in pace.

HYMNUS.

SANCTORUM méritis inclyta gáudia
Pangámus sócii, gestaque fórtia :
Canens fert ánimus prómere cántibus
Victórum genus óptimum.

Hi sunt quos fátue mundus abhórruit :
Hunc fructu vácuum, flóribus áridum
Contempsére tui nóminis ássecla,
Jesu Rex bone Cœlitum.
Hi pro te fúrias atque minas truces
Calcárunt hóminum, sævaque vérbera :
His cessit lácerans fórtiter úngula,
Nec carpsit penetrália.
Cæduntur gládiis more bidéntium,
Non murmur résonat, non querimónia ;
Sed corde impávido mens bene cónscia
Consérvat patiéntiam.
Quæ vox, quæ póterit lingua retéxere,
Quæ tu Martyribus múnera præparas ?
Rubri nam flúido sánguine fúlgidis
Cingunt témpora laúreis.
Te summa o Déitas, únaque póscimus,
Ut culpas ábigas, nóxia súbtrahas,
Des pacem fámulis, ut tibi glóriam
Annórum in sériem canant. Amen.

℣. Lætámini in Dómino, et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Ad Magníf. Ant. t. 8. Istórum est enim regnum cœlórum, * qui contempsérunt

vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

Pro pluribus Martyribus Pontificibus.

ORATIO.

BEATORUM Mártyrum, pariterque Pontíficum *N.* et *N.* nos, quæsumus Dómine, festa tuéantur: et eórum commémoret orátio veneránda. Per.

Si non fuerint Pontífices.

ORATIO.

DEUS qui nos concédis sanctórum Mártyrum tuórum *N.* et *N.* natalítia cólere: da nobis in ætérna beatitúdine de eórum societáte gaudére. Per.

ALIA ORATIO.

DEUS, qui nos ánnua sanctórum Mártyrum tuórum *N.* et *N.* solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut, quorum gaudémus méritis, accendámur exémplis. Per.

AD MATUTINUM.

Invitat. Regem Mártyrum Dóminum,* Venite, adorémus.

Ps. Venite, exultémus, *p.* 2.

HYMNUS.

CHRISTO profúsum sánguinem,
Et Mártyrum victórias,
Dignámque cœlo laúream
Lætis sequámur vócibus.

Terróre victo sæculi,
Pœnísque spretis córporis,
Mortis sacræ compéndio
Vitam beátam póssident.

Tradúntur igni Mártyres,
Et bestiárum déntibus:
Armáta sævit úngulis
Tortóris insáni manus.

Nudáta pendent viscera:
Sanguis sacrátus fúnditur:
Sed pérmanent immóbiles
Vitæ perénnis grátia.

Te nunc Redémptor quæsumus,
Ut mártyrum consórtio
Jungas precántes sérvulos
In sempitérna sæcula. Amen.

IN I NOCTURNO.

Ant. t. 4. Secus decúrsus aquárum * plantávit víneam justórum, et in lege Dómini fuit volúntas eórum.

PSALMUS 1.

BEATUS vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit:

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et érit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo:

Et fólium ejus non défluet: et ómnia quæcúmque fáciet prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic; * sed tamquam pulvis, quem projicit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in judício: * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum: * et iter impiórum períbit.

Ant. Secus decúrsus aquárum plantávit víneam justórum, et in lege Dómini fuit volúntas eórum.

Ant. t. 7. Tamquam aurum in fornáce * probávit eléctos Dóminus : et quasi holocaústa accépit eos in ætérnum.

PSALMUS 2.

QUARE fremuérunt Gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia ?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus vincula eórum : * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos : * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me : * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hæreditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas figuli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite : * erudímini qui judicátis terram.

Servite Dómino in timóre : * et exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.

Ant. Tamquam aurum in fornáce probávit eléctos Dóminus : et quasi holocaústa accépit eos in ætérnum.

Ant. t. 7. Si coram homínibus * torménta passi sunt, spes electórum est immortális in ætérnum.

PSALMUS 3.

DOMINE, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me ? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ : * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem Dómine suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi : * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum : * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo millia pópuli circumdántis me : * exúrge Dómine, salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa : * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus : * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. Si coram homínibus torménta passi sunt, spes eléctorum est immortális in ætérnum.

℣. Lætámini in Dómino, et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Pater noster.

Absolutio. Exáudi Dómine.

℣. Jube domne.

Bened. Benedictióne perpétua.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

LECTIO I. *Cap.* 8. *c*

FRATRES, Debitóres sumus non carni, ut secúndum carnem vivámus. Si enim secúndum carnem vixéritis, moriémini: si autem spíritu facta carnis mortificavéritis, vivétis: Quicúmque enim spíritu Dei agúntur, ii sunt fílii Dei. Non enim accepístis spíritum servitútis iterum in timóre, sed accepístis spíritum adoptiónis filiórum, in quo clamámus: Abba (Pater). Ipse enim Spíritus testimónium reddit spíritui nostro, quod sumus fílii Dei. Si autem fílii, et hærédes: hærédes quidem Dei, cohærédes autem Christi: si tamen compátimur, ut et conglorificémur. Existimo enim quod non sunt condignæ passiónes hujus témporis ad futúram glóriam, quæ revelábitur in nobis. Nam expectátio creatúræ revelatiónem filiórum Dei expéctat.

℟. Abstérget Deus omnem lácrymam ab óculis sanctórum: et jam non erit ámplius neque luctus, neque clamor, sed nec ullus dolor: * Quóniam prióra transiérunt. ℣. Non esúrient, neque sítient ámplius, neque cadet super illos sol, neque ullus æstus. Quóniam.

Bened. Unigénitus Dei Fílius.

LECTIO II.

SCIMUS autem, quóniam diligéntibus Deum ómnia cooperántur in bonum, iis, qui secúndum propósitum vocáti sunt sancti. Nam quos præscívit, et prædestinávit conformes fieri imáginis Fílii sui, ut sit ipse primogénitus in multis frátribus. Quos autem prædestinávit, hos et vocávit: et quos vocávit, hos et justificávit: quos autem justificávit, illos et glorificávit. Quid ergo dicémus ad hæc? Si Deus pro nobis, quis contra nos? Qui étiam próprio Fílio suo non pepércit, sed pro nobis omnibus trádidit illum: quómodo non étiam cum illo ómnia nobis donávit? Quis accusábit advérsus eléctos Dei? Deus qui justificat, quis est qui condémnet? Christus Jesus, qui mórtuus est, immo qui et resurréxit, qui est ad déxteram Dei, qui étiam interpéllat pro nobis.

℟. Viri sancti glorióssum sánguinem fudérunt pro Dómino, amavérunt Christum in vita sua, imitáti sunt eum in morte sua: * Et ideo coronas triumpháles meruérunt. ℣. Unus spíritus, et una fides erat in eis. Et ideo.

Bened. Spíritus sancti grátia.

LECTIO III.

QUIS ergo nos separábit a charitáte Christi? tribulátio, an angústia, an fames, an núditas, an periculum, an persecútio, an gládius? (Sicut

scriptum est : Quia propter te mortificámur tota die : æstimáti sumus sicut oves occisiónis.) Sed in his ómnibus superámus propter eum, qui dilexit nos. Certus sum enim, quia neque mors, neque vita, neque Angeli, neque Principátus, neque Virtútes, neque instántia, neque futúra, neque fortitúdo, neque altitúdo, neque profúndum, neque creatúra ália póterit nos separáre a charitáte Dei, quæ est in Christo Jesu Dómino nostro.

℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia : * Et meruérunt habére corónas perpétuas. ℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Et meruérunt. Glória Patri. Et.

IN II NOCTURNO.

Ant. t. 8. Dabo sanctis meis * locum nominátum in regno Patris mei, dicit Dóminus.

PSALMUS 14.

DOMINE, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justitiam :

Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua :

Nec fecit próximo suo malum, * et opprobrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad nihilum dedúctus est in conspéctu ejus malignus : * timéntes autem Dóminum glorificat :

Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Ant. Dabo sanctis meis locum nominátum in regno Patris mei, dicit Dóminus.

Ant. t. 4. Sanctis, qui in terra sunt ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas inter illos.

PSALMUS 15.

CONSERVA me Dómine, quóniam sperávi in te : * Dixi Dómino : Deus meus es tu, quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum : * póstea accelerávérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus : * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hæreditátis meæ, et cálicis mei : * tu es, qui restitues hæreditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris : * étenim hæréditas mea præclára est mihi.

Benedícam Dóminum, qui tríbuit mihi intelléctum : * ínsuper et usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum [illegible] conspéctu meo semper : * quó-

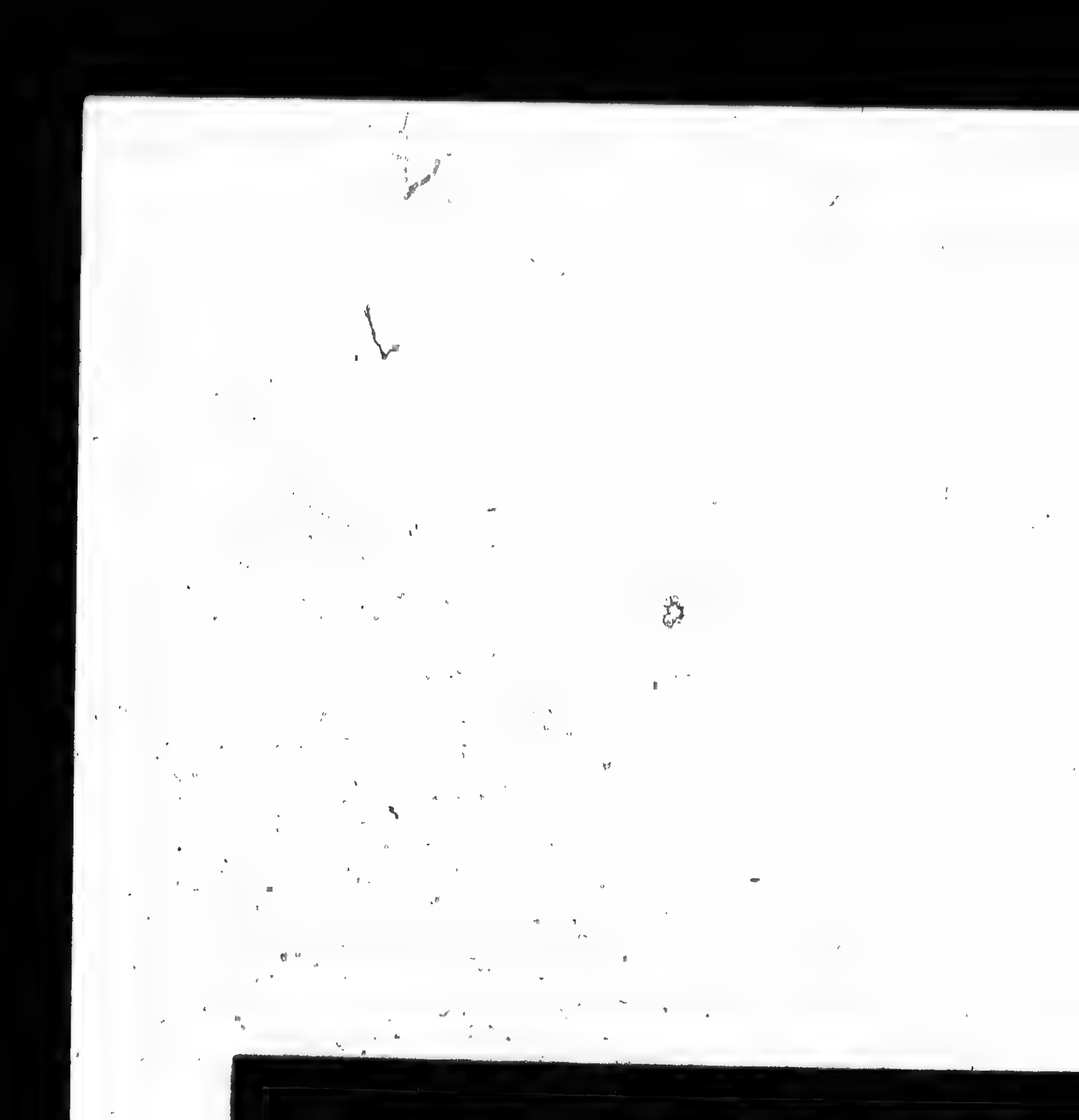

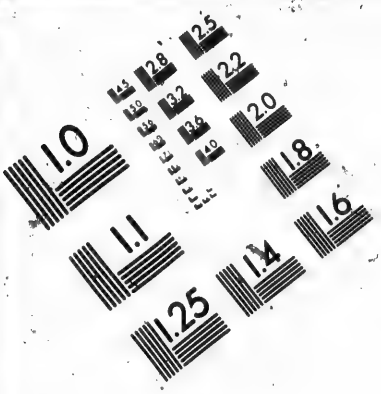

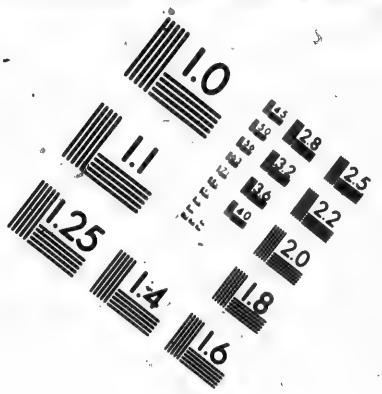

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

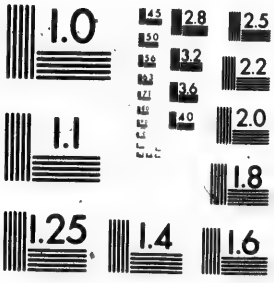

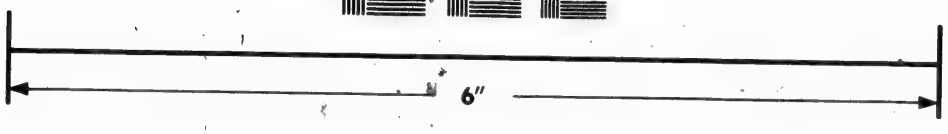

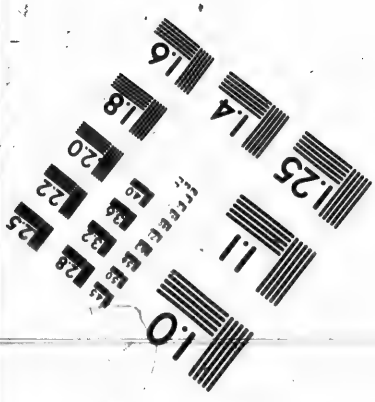

Photographic Sciences Corporation

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

niam a dextris est mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum est cor meum, et exultávit lingua mea, * ínsuper et caro mea requiéscet in spe.

Quóniam non derelinques ánimam meam in inférno : * nec dabis Sanctum tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecísti vias vitæ, adimplébis me lætítia cum vultu tuo : * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.

Ant. Sanctis, qui in terra sunt ejus, mirificávit omnes voluntátes meas inter illos.

Ant. t. 1. l Sancti * qui sperant in Dómino, habébunt fortitúdinem, assúment pennas ut áquilæ, volábunt, et non defícient.

PSALMUS 23.

DOMINI est terra, et plenitúdo ejus : * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum : * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus, et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino : * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles : * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens : Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles : * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Sancti qui sperant in Dómino, habébunt fortitúdinem, assúment pennas ut áquilæ, volábunt, et non defícient.

℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia.

Pater noster.

Absolutio. Ipsíus piétas.

℣. Jube domne.

Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo S. Augustíni Epíscopi.

LECTIO IV.

Serm. 47. *de Sanctis.*

QUOTIESCUMQUE, fratres charíssimi, sanctórum Mártyrum solémnia celebrámus, ita, ipsis intercedéntibus, expectémus a Dómino consequi temporália beneficia, ut ipsos Mártyres imitándo, accípere mereámur ætérna. Ab ipsis enim sanctórum Mártyrum in veritáte festivitátum gaúdia celebrántur, qui ipsórum Mártyrum exémpla sequúntur. Solemnitátes enim Mártyrum,

exhortatiónes sunt martyrióram : ut imitári non pigeat, quod celebráre deléctat.

℟. Sancti tui Dómine mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præcéptis tuis, ut inveniréntur illæsi in aquis válidis : * Terra appáruit árida : et in mari Rubro via sine impedimento. ℣. Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, et torréntes inundavérunt. Terra.

Bened. Christus perpétuæ.

LECTIO V.

SED nos vólumus gaudére cum sanctis : et tribulatiónem mundi nólumus sustinére cum ipsis. Qui enim sanctos Mártyres, in quantum potúerit, imitári noluérit, ad córum beatitúdinem non póterit pervenire. Sed et Paulus Apóstolus prædicat, dicens : Si fuérimus sócii passiónum, érimus et consolatiónum. Et Dóminus in Evangélio : Si mundus vos odit : scitóte quia me priórem vobis ódio hábuit. Recúsat esse in córpore, qui ódium non vult sustinére cum cápite.

℟. Vérbera carnificum non timuérunt sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine : * Ut hærédes fierent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut hærédes.

Bened. Ignem sui amóris.

LECTIO VI.

SED dicet áliquis : Et quis est, qui possit beatórum Mártyrum vestígia sequi? Huic ego respóndeo, quia non solum Mártyres, sed étiam ipsum Dóminum cum ipsíus adjutório, si vólumus, póssumus imitári. Audi non me, sed ipsum Dóminum géneri humáno clamántem : Discite a me, quia mitis sum, et húmilis corde. Audi et Petrum Apóstolum admoneńtem : Christus passus est pro nobis, relínquens nobis exémplum, ut sequámur vestígia ejus.

℟. Tamquam aurum in fornáce probávit eléctos Dóminus, et quasi holocaústi hóstiam accépit illos : et in témpore erit respéctus illórum : * Quóniam donum et pax est eléctis Dei. ℣. Qui confídunt in illum, intélligent veritátem : et fidéles in dilectióne acquiéscent illi. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

IN III NOCTURNO.

Ant. t. 4. Justi autem * in perpétuum vivent, et apud Dóminum est merces eórum.

PSALMUS 32.

EXULTATE justi in Dómino : * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cithara : * in psaltério decem chordárum psállite illi.

Cantáte ei cánticum novum : * bene psállite ei in vociferatióne.

Quia rectum est verbum Dómini, * et ómnia ópera ejus in fide.

Diligit misericórdiam et ju-

dícium : * misericórdia Dómini plena est terra.

Verbo Dómini cœli firmáti sunt : * et spíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans sicut in utre aquas maris ; * ponens in thesáuris abyssos.

Timeat Dóminum omnis terra : * ab eo autem commoveántur omnes inhabitántes orbem.

℣. Quóniam ipse dixit, et facta sunt : * ipse mandávit, et creáta sunt.

Dóminus dissipat consília géntium : * réprobat autem cogitatiónes populórum, et réprobat consília [illegible]pum.

Consilium [illegible]m Dómini in ætérnum manet : * cogitatiónes cordis ejus in generatiónem et generatiónem.

Beáta gens, cujus est Dóminus Deus ejus ; * pópulus, quem elégit in hæreditátem sibi.

De cœlo respéxit Dóminus : * vidit omnes fílios hóminum.

De præparáto habitáculo suo * respéxit super omnes, qui hábitant terram.

Qui finxit singillátim corda eórum : * qui intélligit ómnia ópera eórum.

Non salvátur rex per multam virtútem : * et gigas non salvábitur in multitúdine virtútis suæ.

Fallax equus ad salútem : * in abundántia autem virtútis suæ non salvábitur.

Ecce óculi Dómini super metuéntes eum : * et in eis, qui sperant super misericórdia ejus :

Ut éruat a morte ánimas eórum : * et alat eos in fame.

Anima nostra sústinet Dóminum : * quóniam adjútor et protéctor noster est.

Quia in eo lætábitur cor nostrum : * et in nómine sancto ejus sperávimus.

Fiat misericórdia tua Dómine super nos : * quemádmodum sperávimus in te.

Ant. Justi autem in perpétuum vivent, et apud Dóminum est merces eórum.

℣. *Ant. t. A. f* Tradidérunt * córpora sua in mortem, ne servírent idólis : ídeo coronáti póssident palmam.

PSALMUS 33.

BENEDICAM Dóminum in omni témpore : * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea : * aúdiant mansuéti, et læténtur.

Magnificáte Dóminum mecum : * et exaltémus nomen ejus in idípsum.

Exquisívi Dóminum, et exaudívit me : * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, et illumináni : * et fácies vestræ non confundéntur.

Iste pauper clamávit, et Dóminus exaudívit eum : * et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.

Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum : * et erípiet eos.

Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus: * beátus vir, qui sperat in eo.

Timéte Dóminum omnes sancti ejus, * quóniam non est inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt et esuriérunt: * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.

Veníte fílii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.

Quis est homo qui vult vitam: * díligit dies vidére bonos?

Próhibe linguam tuam a malo: * et lábia tua ne loquántur dolum.

Divérte a malo, et fac bonum: * inquíre pacem, et persequere eam.

Óculi Dómini super justos: * et aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini super faciéntes mala: * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos: * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.

Juxta est Dóminus iis, qui tribuláto sunt corde: * et húmiles spíritu salvábit.

Multæ tribulatiónes justórum: * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Custódit Dóminus ómnia ossa eórum: * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péssima: * et qui odérunt justum, delínquent.

Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum: * et non delínquent omnes qui sperant in eo.

Ant. Tradidérunt córpora sua in mortem, ne servírent idólis: ideo coronáti póssident palmam.

Ant. t. 4. Ecce merces * sanctórum copiósa est apud Deum: ipsi vero mórtui sunt pro Christo, et vivent in ætérnum.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, et virtus: * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

Propterea non timébimus dum turbábitur terra: * et transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodigia super terram: * aúferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confrin-

get arma : * et scuta combúret igni.

Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.

Ant. Ecce merces sanctórum copiósa est apud Deum : ipsi vero mórtui sunt pro Christo, et vivent in ætérnum.

℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum.

Pater noster.

Absolutio, A vínculis.

℣. Jube domne.

Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 21. c

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Cum audiéritis prælia, et seditiónes, nolíte terréri : opórtet primum hæc fíeri, sed nondum statim finis. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ.

Hom. 35. *in Evang.*

Dominus ac Redémptor noster perítúri mundi præcurréntia mala denúntiat, ut eo minus pertúrbent veniéntia, quo fúerint præscíta. Minus enim jácula fériunt quæ prævidéntur : et nos tolerabílius mundi mala suscípimus, si contra hæc per præsciéntiæ clypeum munímur. Ecce enim dicit : Cum audiéritis prælia, et seditiónes, nolíte terréri : opórtet enim primum hæc fíeri, sed nondum statim finis. Pensánda sunt verba Redemptóris nostri, per quæ nos áliud intérius, áliud extérius passúros esse denúntiat. Bella quippe ad hostes pértinent, seditiónes ad cives. Ut ergo nos índicet intérius exteriúsque turbári, áliud nos fatétur ab hóstibus, áliud a frátribus pérpeti.

℟. Propter testaméntum Dómini, et leges patérnas, sancti Dei perstitérunt in amóre fraternitátis : * Quia unus fuit semper spíritus in eis, et una fides. ℣. Ecce quam bonum et quam jucúndum habitáre fratres in unum. Quia.

Bened. Quorum festum cólimus.

Lectio viii.

Sed his malis prævenién-tibus, quia non statim finis sequátur, adjúngit : Surget gens contra gentem, et regnum advérsus regnum : et terræmótus magni erunt per loca, et pestiléntiæ, et fames, terrorésque de cœlo, et signa magna erunt. Ultima tribulátio multis tribulatiónibus prævenítur : et per crebra mala, quæ prævéniunt, indicántur mala perpétua, quæ subsequéntur. Et ídeo post bella et seditiónes non statim finis : quia multa debent mala præcúrrere, ut malum váleant sine fine nuntiáre.

℟. Sancti mei, qui in carne pósiti, certámen habuístis : *

Mercédem labóris ego reddam vobis. ℣. Venite benedícti Patris mei, percípite regnum. Mercédem. Glória. Mercédem.

Sequens ℟. *dicitur post* VIII *vel* II *Lectionem in Festo plurimorum Martyrum fratrum.*

℟. Hæc est vera fratérnitas, quæ numquam pótuit violári certámine: qui effúso sánguine secúti sunt Dóminum: * Contemnéntes aulam régiam, pervenérunt ad regna cœléstia. ℣. Ecce quam bonum, et quam jucúndum habitáre fratres in unum. Contemnéntes. Glória Patri. Contemnéntes.

Bened. Ad societátem.

LECTIO IX.

SED cum tot signa perturbatiónis dicta sint, opórtet ut córum consideratiónem bréviter per síngula perstringámus: quia necésse est, ut ália e cœlo, ália e terra, ália ab eleméntis, ália ab homínibus patiámur. Ait enim: Surget gens contra gentem, ecce perturbátio hóminum: erunt terræmótus magni per loca, ecce respéctus iræ désuper: erunt pestiléntiæ, ecce inæquálitas córporum: erit fames, ecce sterilitas terræ: terrorésque de cœlo et tempestátes, ecce inæquálitas áeris. Quia ergo ómnia consummánda sunt, ante consummatiónem ómnia perturbántur: et qui in cunctis deliquimus, in cunctis ferímur: ut impleátur quod dícitur: Et pugnábit pro eo orbis terrárum contra insensátos.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES,

ET PER HORAS.

Ant. t. 8. Omnes sancti, * quanta passi sunt torménta, ut secúri pervenírent ad palmam martyrii.

Psalmus, Dóminus regnávit, *cum reliquis,* p. 17.

Ant. t. 8. Cum palma * ad regna pervenérunt sancti, corónas decóris meruérunt de manu Dei.

Ant. t. 1. Córpora sanctórum * in pace sepúlta sunt: et vivent nómina eórum in ætérnum.

Ant. t. 4. Mártyres Dómini * Dóminum benedícite in ætérnum.

Ant. t. 8. *f* Mártyrum chorus * laudáte Dóminum de cœlis, allelúia.

CAPITULUM. *Sap.* 3.

JUSTORUM ánimæ in manu Dei sunt, et non tanget illos torméntum mortis. Visi sunt óculis insipiéntium mori: illi autem sunt in pace.

HYMNUS.

REX glorióse Mártyrum,
Coróna confiténtium,
Qui respuéntes térrea
Perdúcis ad cœléstia.

Aurem benígnam prótinus
Inténde nostris vócibus:
Trophæa sacra pángimus:
Ignósce quod delíquimus.

Tu vincis inter Mártyres,
Parcísque Confessóribus:
Tu vince nostra crímina,
Largítor indulgéntiæ.

Deo Patri sit glória, *

Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

℣. Exultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubilibus suis.

Ad Bened. Ant. t. 5. Vestri capilli cápitis * omnes numeráti sunt : nolite timére, multis passéribus melióres estis vos.

Pro pluribus Martyribus Pontificibus.

ORATIO.

BEATORUM Mártyrum paritérque Pontíficum *N.* et *N.* nos, quæsumus Dómine, festa tueántur : et eórum commendet orátio veneránda. Per Dóminum.

Si non fuerint Pontifices.

ORATIO.

DEUS, qui nos concédis sanctórum Mártyrum tuórum *N.* et *N.* natalítia colére : da nobis in ætérna beatitúdine de córum societáte gaudére. Per Dóminum.

ALIA ORATIO.

DEUS, qui nos ánnua sanctórum Mártyrum tuórum *N.* et *N.* solemnitáte lætíficas : concéde propítius ; ut, quorum gaudémus méritis, accendámur exémplis. Per Dóminum.

AD TERTIAM.

Ant. Cum palma.

Capítulum, Justórum, *ut supra.*

℟. *br.* Lætámini in Dómino, * Et exultáte justi. Lætámini. ℣. Et gloriámini omnes recti corde. Et exultáte. Glória Patri. Lætámini.

℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia.

AD SEXTAM.

Ant. Córpora sanctórum.

CAPITULUM. *Sap.* 10. *d*

REDDIDIT Deus mercédem labórum sanctórum suórum, et dedúxit illos in via mirábili : et fuit illis in velaménto diéi, et in luce stellárum nocte.

℟. *br.* Exúltent justi, * In conspéctu Dei. Exúltent. ℣. Et delecténtur in lætítia. In conspéctu. Glória Patri. Exúltent.

℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum.

AD NONAM.

Ant. Mártyrum chorus.

CAPITULUM. *Sap.* 3.

FULGEBUNT justi, et tamquam scintillæ in arundinéto discúrrent. Judicábunt natiónes, et dominabúntur pópulis : et regnábit Dóminus illórum in perpétuum.

℟. *br.* Justi autem, * In perpétuum vivent. Justi. ℣. Et apud Dóminum est merces eórum. In perpétuum. Glória Patri. Justi.

℣. Exultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubilibus suis.

AD VESPERAS.

Ant. t. 2. Isti sunt sancti, * qui pro testaménto Dei sua córpora tradidérunt, et in

sánguine Agni lavérunt stolas suas.

Psalmus, Dixit Dóminus, *p.* 123, *cum reliquis de Dominica, ultimo excepto.*

Ant. t. 2. Sancti per fidem * vicérunt regna, operáti sunt justítiam, adépti sunt repromissiónes.

Ant. t. 8. Sanctórum velut * áquilæ juvéntus renovábitur : florébunt sicut lilium in civitáte Dómini.

Ant. t. 7. Abstérget Deus * omnem lácrymam ab óculis sanctórum : et jam non erit ámplius neque luctus, neque clamor, sed nec úllus dolor : quóniam prióra transiérunt.

Ant. t. 8. In cœléstibus regnis * sanctórum habitátio est, et in ætérnum réquies eórum.

Psalmus 115.

Credidi, propter quod locútus sum : * ego autem humiliátus sum nimis.

Ego dixi in excéssu meo : * Omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino, * pro ómnibus, quæ retríbuit mihi?

Cálicem salutáris accípiam : * et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus : * pretiósa in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus.

O Dómine, quia ego servus tuus : * ego servus tuus, et fílius ancíllæ tuæ.

Dirupísti vincula mea : * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus : * in átriis domus Dómini, in médio tui Jerúsalem.

Ant. In cœléstibus regnis sanctórum habitátio est, et in ætérnum réquies eórum.

Capitulum et Hymnus, ut in primis Vesperis, p. xxxv.

℣. Exultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Ad Magnif. Ant. t. 6. Gaudent in cœlis * ánimæ sanctórum, qui Christi vestígia sunt secúti : et quia pro ejus amóre sánguinem suum fudérunt, ídeo cum Christo exúltant sine fine.

ALIÆ LECTIONES
PLURIBUS MARTYRIBUS.
IN II NOCTURNO.
Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.
Lectio iv.

Serm. 1. *de Martyr. t.* 3.

Nemo est qui nésciat Mártyrum glórias ad hoc divíno consílio a Dei pópulis frequentári, ut et illis débitus honor dicétur, et nobis virtútis exémpla, favénte Christo, monstréntur; ut, dum hæc ita celebrári perspícimus, cognoscámus quanta eos glória máneat in cœlis, quorum natalítia táliter celebrántur in terris : quo possímus étiam ipsi talibus provocári exémplis, virtúte pari, devotióne consímili ac fide : ut Christo præstánte, dimicáre, et víncere hostem

possímus : ut, parta victória, cum ísdem sanctis in regnis cœléstibus triumphémus.

℟. Sancti tui Dómine mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præcéptis tuis, ut inveniréntur illæsi in aquis válidis : * Terra appáruit árida : et in mari Rubro via sine impedimento. ℣. Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, et torréntes inundavérunt. Terra.

Lectio v.

Quis est enim, qui eórum volens mérito copulári, nisi prius constántiam eórum téneat, sectétur fidem, imitétur virtútem passiónis; eórum glóriam páribus vitæ lineaméntis aut invéniat, aut exquírat? Qui etsi martyrio par esse non possit, tamen múneris tanti dignitáte se quisque bonis áctibus dignum præbeat. Adest enim clementíssimus Deus, qui desiderántibus suis aut martyrium præbeat, aut sine martyrio cum sanctis præmia divína retríbuat.

℟. Vérbera carnífícum non timuérunt sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine : * Ut hærédes fierent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut hærédes.

Lectio vi.

Ut enim infirmátur peccátor advérsis, ita justus tentatiónibus roborátur. Sic dimicárunt advérsus peccátum sancti : sic et laborándo fortiores, et moriéndo victóres effécti sunt. Nullus athléta sine certámine fórtior dici, nullus sine victória póterit coronári. Nemo miles sine prælio hostem subjécit : nemo sine bello imperatórem proméruit. Habes Christiáne competéntia arma quibus hostem expúgnes : habes fortíssima tela, quibus inimícum debélles.

℟. Tamquam aurum in fornáce probávit eléctos Dóminus, et quasi holocaústi hóstiam accépit illos : et in témpore erit respéctus illórum : * Quóniam donum et pax est eléctis Dei. ℣. Qui confídunt in illum, intélligent veritátem : et fidéles in dilectióne acquiéscent illi. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 6. *c*

In illo témpore : Descéndens Jesus de monte, stetit in loco campéstri, et turba discipulórum ejus, et multitúdo copiósa plebis ab omni Judæa, et Jerúsalem, et marítima, et Tyri, et Sidónis. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Episcopi.

Lib. 5. *in Lucam, cap.* 6. *post inítium.*

Advérte ómnia diligénter, quómodo et cum Apóstolis ascéndat, et descéndat ad turbas. Quómodo enim turba nisi in húmili Christum vidéret? Non séquitur ad excélsa, non

ascéndit ad sublímia. Dénique ubi descéndit, invénit infírmos : in excélsis enim infírmi esse non possunt. Hinc étiam Matthæus docet, in inferióribus débiles esse sanátos. Prius enim unusquísque sanándus est, ut paulátim virtútibus procedéntibus ascéndere possit ad montem. Et ídeo quemque in inferióribus sanat, hoc est, a libídine révocat, injúriam cæcitátis avértit. Ad vúlnera nostra descéndit : ut usu quodam et cópia suæ natúræ, compartícipes nos fáciat esse regni cœléstis.

℟. Propter testaméntum Dómini, et leges patérnas, sancti Dei perstitérunt in amóre fraternitátis : * Quia unus fuit semper spíritus in eis, et una fides. ℣. Ecce quam bonum, et quam jucúndum habitáre fratres in unum. Quia.

LECTIO VIII.

BEATI pauperes, quia vestrum est regnum Dei. Quátuor tantum beatitúdines sanctus Lucas domínicas pósuit, octo vero sanctus Matthæus : sed in illis octo istæ quátuor sunt, et in quátuor istis illæ octo. Hic enim quátuor velut virtútes ampléxus est cardináles : ille in illis octo mysticum número rum reserávit. Pro octáva enim multi inscribúntur Psalmi : et mandátum áccipis octo illis partem dare fortásse benedictiónibus. Sicut enim spei nostræ octáva perféctio est, ita octáva summa virtútum est.

℟. Sancti mei, qui in carne pósiti, certámen habuístis : * Mercédem labóris ego reddam vobis. ℣. Veníte benedicti Patris mei, percípite regnum. Mercédem. Glória Patri. Mercédem.

LECTIO IX.

SED prius quæ sunt amplióra videámus. Beáti, inquit, paúperes, quóniam vestrum est regnum Dei. Primam benedictiónem hanc utérque Evangélista pósuit. Ordine enim prima est, et parens quædam generatióque virtútum : quia qui contémpserit sæculária, ipse merébitur sempitérna : nec potest quisquam méritum regni cœléstis adípisci, qui mundi cupiditáte pressus, emergéndi non habet facultátem.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

COMMUNE
CONFESSORIS PONTIFICIS.
AD VESPERAS.

Ant. Ecce sacérdos magnus, *cum reliquis de Laudibus*, p. lix.

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis de Dominica*, p. 123, *et loco ultimi, Psalm.* Laudáte Dóminum omnes gentes, *p.* 127.

CAPITULUM. *Eccli.* 44. *c*

ECCE sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo, et invéntus est justus : et in témpore iracúndiæ factus est reconciliátio.

HYMNUS.

ISTE Confessor Dómini, coléntes,

Quem pie laudant pópuli per orbem,
Hac die lætus méruit beátas
Scándere sedes.
Si non est dies vbitus, dicatur:
Hac die lætus méruit suprémos
Laudis honóres.
Qui prus, prudens, húmilis, pudícus,
Sóbriam duxit sine labe vitam,
Donec humános ánimávit auræ
Spíritus artus.
Cujus ob præstans méritum frequénter,
Ægra quæ passim jacuére membra,
Víribus morbi dómitis, salúti
Restituúntur.
Noster hinc illi Chorus obsequéntem
Cóncinit laudem, celebrésque palmas;
Ut píis ejus précibus juvémur
Omne per ævum.
Sit salus illi, decus, atque virtus,
Qui super cœli sólio corúscans,
Totius mundi sériem gubérnat
Trinus et unus. Amen.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Ad Magnif. Ant. t. 2. Sacérdos et Póntifex, * et virtútum ópifex, pastor bone in pópulo, ora pro nobis Dóminum.

Pro Doctorĭbus in utrisque Vesperis ad Magnif. Ant. t. 2.

O Doctor óptime, * Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte *N.* divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

Pro Confessóre Pontífice.

ORATIO.

DA quæsumus omnípotens Deus: ut beáti *N.* Confessóris tui atque Pontíficis veneránda solémnitas, et devotiónem nobis áugeat, et salútem. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

ALIA ORATIO.

EXAUDI, quæsumus Dómine, preces nostras, quas in beáti *N.* Confessóris tui atque Pontíficis solemnitáte deférimus: et qui tibi digne méruit famulári, ejus intercedéntibus méritis ab ómnibus nos absólve peccátis. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

AD MATUTINUM.

Invitat. Regem Confessórum Dóminum, * Venite adorémus.

Psalm. Venite, exultémus, *p.* 2.

Hymnus, Iste Conféssor, ut *supra*. xlix.

IN I NOCTURNO.

Ant. t. 3. ℣ Beátus vir, qui in lege Dómini meditátur: volúntas ejus pérmanet die ac nocte, et ómnia quæcúmque fáciet, semper prosperabúntur.

PSALMUS 1.

BEATUS vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit:

Sed in lege Dómini volúntas

ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo :

Et fólium ejus non défluet: * et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic : * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in judício : * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum : * et iter impiórum períbit.

Ant. Beátus vir, qui in lege Dómini meditátur : volúntas ejus pérmanet die ac nocte, et ómnia quæcúmque fáciet, semper prosperabúntur.

Ant. t. 1. *f.* Beátus * iste sanctus, qui confísus est in Dómino, prædicávit præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.

PSALMUS 2.

QUARE fremuérunt Gentes, * et pópuli meditáti sunt ínania?

Astitérunt Reges terræ : et príncipes convenérunt in unum * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus vincula eórum : * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis irridébit eos : * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me : * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hæreditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Réges eos in virga férrea, * et tamquam vas figuli confrínges eos.

Et nunc reges intelligite : * erudímini qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre : * et exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.

Ant. Beátus iste sanctus, qui confísus est in Dómino, prædicávit præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.

Ant. t. 8. Tu es glória mea, * tu es suscéptor meus, Dómine : tu exáltans caput meum, et exaudísti me de monte sancto tuo.

PSALMUS 3.

DOMINE, quid multiplicáti sunt qui tribulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ : * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem Dómine suscéptor

meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi : * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum : * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me : * exúrge Dómine, salvum me fac Deus meus.

℣. Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa : * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus : * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. Tu es glória mea, tu es suscéptor meus Dómine : tu exáltans caput meum, et exaudísti me de monte sancto tuo.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Pater noster.

Absolutio. Exaúdi Dómine.

℣. Jube domne.

Bened. Benedictióne perpétua.

De Epístola primæ [illegible] Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio I. *Cap.* 3.

Fidelis sermo : Si quis Episcopátum desíderat, bonum opus desíderat. Opórtet ergo Episcopum irreprehensíbilem esse, unius uxóris virum, sóbrium, prudéntem, ornátum, pudícum, hospitálem, doctórem, non vinoléntum, non percussórem, sed modéstum; non litigiósum, non cúpidum, sed suæ dómui bene præpósitum, fílios habéntem súbditos cum omni castitáte. Si quis autem dómui suæ præésse nescit, quómodo Ecclésiæ Dei diligéntiam habébit? Non neóphytum : ne in supérbiam elátus, in judícium íncidat diáboli. Opórtet autem illum et testimónium habére bonum ab iis qui foris sunt, ut non in opróbrium íncidat, et in láqueum diáboli.

℟. Euge serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam : * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine, quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra.

Bened. Unigénitus Dei Fílius.

De Epístola ad Titum.

Lectio II. *Cap.* 1. *b*

Oportet enim Episcopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatórem : non supérbum, non iracúndum, non vinoléntum, non percussórem, non turpis lucri cúpidum : sed hospitálem, benígnum, sóbrium, justum, sanctum, continéntem, amplecténtem eum, qui secúndum doctrínam est, fidélem sermónem : ut potens sit exhortári in doctrína sana, et eos, qui contradícunt, argúere. Sunt enim multi étiam inobediéntes, vaníloqui, et seductóres; máxime qui de circumcisióne sunt : quos opórtet redárgui : qui univérsas domos subvértunt, docéntes quæ non opórtet, turpis lucri grátia.

℟. Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo:* Ideo jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam. ℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi, et testaméntum suum confirmávit super caput ejus. Ideo jurejurándo.

Bened. Spíritus sancti grátia.

LECTIO III. *Cap.* 2.

Tu autem lóquere quæ decent sanam doctrínam : Senes ut sóbrii sint, pudíci, prudéntes, sani in fide, in dilectióne, in patiéntia. Anus similiter in hábitu sancto, non criminatrices, non multo vino serviéntes, bene docéntes : ut prudéntiam docéant adolescéntulas, ut viros suos ament, filios suos díligant, prudéntes, castas, sóbrias, domus curam habéntes, benígnas, súbditas viris suis, ut non blasphemétur verbum Dei. Jóvenes similiter hortáre ut sóbrii sint. In ómnibus tepsum præbe exémplum bonórum óperum, in doctrína, in integritáte, in gravitáte, verbum sanum, irreprehensíbile : ut is, qui ex advérso est, vereátur, nihil habens malum dícere de nobis.

℟. Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum : * Tu es sacérdos inætérnum secúndum órdinem Melchísedech. ℣. Dixit Dóminus Dómino meo : Sede a déxtris meis. Tu es sacérdos. Glória Patri. Tu es sacérdos.

IN II NOCTURNO.

Ant. t. 2. Invocántem exaudívit * Dóminus sanctum suum, Dóminus exaudívit eum, et constituit eum in pace.

PSALMUS 4.

CUM invocárem, exaudívit me Deus justitiæ meæ : * in tribulátione dilatásti mihi.

Miserére mei, * et exáudi oratiónem meam.

Fílii hóminum úsquequo gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, et quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum:* Dóminus exáudiet me, cum clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre : * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justitiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt : Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui Dómine : * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, et ólei sui * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum * dórmiam, et requiéscam;

Quóniam tu Dómine singulariter in spe * constituísti me.

Ant. Invocántem exaudívit Dóminus sanctum suum, Dóminus exaudívit eum, et constituit eum in pace.

Ant. t. 8. Læténtur omnes,* qui sperant in te Dómine : quóniam tu benedixísti justo, scu-

to bonæ voluntátis tuæ coronásti eum.

PSALMUS 5.

VERBA mea áuribus pércipe Dómine, intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ,* Rex meus et Deus meus.

Quóniam ad te orábo : * Dómine mane exaúdies vocem meam.

Mane astábo tibi, et vidébo: * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malignus : * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.

Odísti omnes, qui operántur iniquitátem : * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus ; * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ;

Introíbo in domum tuam : * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine deduc me in justítia tua : * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eórum véritas : * cor eórum vanum est.

Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant, * júdica illos Deus.

Décidant a cogitatiónibus suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos, * quóniam irritavérunt te Dómine.

Et læténtur omnes, qui sperant in te, * in ætérnum exultábunt : et habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes qui diligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.

Ant. Læténtur omnes, qui sperant in te Dómine : quóniam tu benedixísti justo, scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum.

Ant. t. 1. Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra! quia glória et honóre coronásti sanctum tuum, et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

PSALMUS 8.

DOMINE Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum : * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut filius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum : * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas : ínsuper et pecóra campi;

Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Ant. Dómine Dóminus noster, quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra! quia glória et honóre coronásti sanctum tuum, et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Pater noster.

Absolutio. Ipsius pietas.

℣. Jube domne.

Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Máximi, Epíscopi.

LECTIO IV.

Homilia 59. *quæ est* 2. *de sancto Eusebio Vercellensi.*

AD sancti ac beatíssimi Patris nostri *N.* cujus hódie festa celebrámus, laudes addidisse áliquid, decerpísse est; síquidem virtútum ejus grátia non sermónibus exponénda est, sed opéribus comprobánda. Cum enim dicat Scriptúra : Glória patris est filius sápiens : quantæ hujus sunt glóriæ, qui tantórum filiórum sapiéntia, et devotióne lætátur? In Christo enim Jesu per Evangélium ipse nos génuit.

℟. Invéni David servum meum, oléo sancto meo unxi eum : * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil proficiet inimícus in eo, et filius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Bened. Christus perpetuæ.

LECTIO V.

QUIDQUID ígitur in hac sancta plebe potest esse virtútis et grátiæ, de hoc quasi quodam fonte lucidíssimo, ómnium rivulórum púritas emanávit. Etenim quia castitátis pollébat vigóre, quia abstinéntiæ gloriabátur angústiis, quia blandiméntis erat prædítus lenitátis, ómnium cívium in Deum provocávit affectum : quia Pontificis administratióne fulgébat, plures e discípulis relíquit sui sacerdótii successóres.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea : * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Bened. Ignem sui amóris.

LECTIO VI.

BENE et cóngrue in hac die, quam nobis beáti Patris nostri *N.* ad paradísum tránsitus exultábilem reddit, præséntis Psalmi versículum decantávimus : In memória ætérna erit justus. Digne enim in memóriam vértitur hóminum, qui ad gaúdium tránsiit Angelórum. Dicit sermo divinus : Ne laudes hóminem in vita sua : tamquam si díceret : Lauda post vitam, magnífica

post consummatiónem. Dúplici enim ex causa utilius est hóminum magis memóriæ laudem dare, quam vitæ; ut illo potíssimum témpore mérita sanctitátis extóllas, quando nec laudántem adulátio movet, nec laudátum tentet elátio.

℣. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrína ejus repléta est : * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Ipse intercédat. Glória Patri. Ipse.

IN III NOCTURNO.

Ant. t. 8. Dómine, iste sanctus * habitábit in tabernáculo tuo, operátus est justítiam, requiéscet in monte sancto tuo.

PSALMUS 14.

DOMINE, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justitiam :

Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malum : * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad nihilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus : * timéntes autem Dóminum glorificat :

Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Ant. Dómine, iste sanctus habitábit in tabernáculo tuo, operátus est justitiam, requiéscet in monte sancto tuo.

Ant. t. 8. Vitam pétiit * a te, et tribuísti ei, Dómine : glóriam et magnum decórem imposuísti super eum : posuisti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

PSALMUS 20.

DOMINE in virtúte tua lætábitur rex : * et super salutáre tuum exultabit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei : * et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis : * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit a te : * et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo : * glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in sæculum sæculi : * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino : * et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis : * déxtera

tua invéniat omnes qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui: * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes: * et semen eórum a fíliis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala: * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum: * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre Dómine in virtúte tua: * cantábimus et psallémus virtútes tuas.

Ant. Vitam pétiit a te, et tribuísti ei, Dómine: glóriam et magnum decórem ímposuísti super eum: posuisti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Ant. t. 7. *r* Hic accípiet * benedictionem a Dómino, et misericórdiam a Deo salutári suo: quia hæc est generátio quæréntium Dóminum.

PSALMUS 23.

DOMINI est terra, et plenitúdo ejus; * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini: * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ ætérnales: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ ætérnales, * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Hic accípiet benedictiónem a Dómino, et misericórdiam a Deo salutári suo: quia hæc est generátio quæréntium Dóminum.

℣. Tu es sacérdos in ætérnum. ℟. Secúndum órdinem Melchísedech.

Pater noster.

Absolutio. A vínculis.

℣. Jube domne.

Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO VII. *Cap.* 25.

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Homo péregre proficíscens, vocávit servos suos, et trádidit illis bona sua. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ.
Homilia 9, *in Evang.*

LECTIO sancti Evangélii, fratres charíssimi, sollícite consideráre nos ádmonet, ne nos, qui plus céteris in hoc mundo accepísse áliquid cérnimur, ab Auctóre mundi grávius inde judicémur. Cum enim augéntur dona, ratiónes étiam crescunt donórum. Tanto ergo esse humílior, atque ad serviéndum Deo prómptior quisque debet ex múnere, quanto se obligatiórem esse conspícit in reddénda ratióne. Ecce homo, qui péregre proficíscitur, servos suos vocat, eísque ad negótium talénta partítur. Post multum vero témporis positúrus ratiónem revértitur. Bene operántes pro apportáto lucro remúnerat, servum vero a bono ópere torpéntem damnat.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum : * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et ad portas paradísi.

Bened. Cujus festum cólimus.

LECTIO VIII.

QUis ítaque iste homo est, qui péregre proficíscitur, nisi Redémptor noster, qui in ea carne quam assúmpserat, ábiit in cœlum ? Carnis enim locus próprius terra est : quæ quasi ad peregrína dúcitur, dum per Redemptórem nostrum in cœlo collocátur. Sed homo iste péregre proficíscens servis suis bona sua trádidit, quia fidélibus suis spirituália dona concéssit. Et uni quidem quinque talénta, álii duo, álii vero commísit unum. Quinque étenim sunt córporis sensus : vidélicet, visus, auditus, gustus, odorátus, et tactus. Quinque ergo talántis, donum quinque sénsuum, id est, exteriórum sciéntia exprímitur. Duóbus vero, intelléctus et operátio designátur. Unius autem talénti nómine, intelléctus tantúmmodo designátur.

℟. Sint lumbi vestri praecíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris : * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et vos símiles. Glória Patri. Et vos símiles.

Bened. Ad societátem.

LECTIO IX.

SED is, qui quinque talénta accéperat, ália quinque lucrátus est : quia sunt nonnúlli, qui etsi intérna ac mystica penetráre nésciunt, pro intentióne tamen supérnæ pátriæ docent recta quos possunt, de ipsis exterióribus, quæ accepérunt, duplum taléntum potántant : dumque se a carnis pe tulántia, et a terrenárum rerum ámbitu, atque a visibilium voluptáte custódiunt, ab hétiam álios admonéndo cópéscunt. Et sunt nonnúlli, q

quasi duóbus talèntis ditáti, intelléctum atque operatiónem percípiunt, subtília de intérnis intélligunt, mira in exterióribus operántur. Cumque et intelligéndo et operándo áliis prædicant, quasi duplicátum de negótio lucrum repórtant. Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES
ET PER HORAS.

Ant. t. 7. Ecce sacérdos magnus, * qui in diébus suis plácuit Deo, et invéntus est justus.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliq.* p. 17.

Ant. t. 7. Non est invéntus * símilis illi, qui conserváret legem Excélsi.

Ant. t. 8. Ideo jurejurándo * fecit illum Dóminus créscere in plebem suam.

Ant. t. 7. Sacerdótes Dei * benedícite Dóminum : servi Dómini hymnum dícite Deo, allelúia.

Ant. t. 7. *f* Serve bone * et fidélis, intra in gaúdium Dómini tui.

CAPITULUM. *Eccli.* 44. *c*

ECCE sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo, et invéntus est justus : et in témpore iracúndiæ factus est reconciliátio.

HYMNUS.

JESU Redémptor ómnium,
Perpes coróna Præsulum,
In hac die cleméntius
Indúlgeas precántibus ;
Tui sacri qua nóminis
Confessor almus cláruit ;
Hujus celébrat ánnua
Devóta plebs solémnia.
Qui rite mundi gaúdia
Hujus cadúca réspuens,
Æternitátis præmio
Potítur inter Angelos.
Hujus benígnus ánnue
Nobis sequi vestígia :
Hujus precátu sérvulis
Dimitte noxam críminis.
Sit Christe Rex piissime,
Tibi, Patríque glória,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Bened. Ant. t. 1. *r* Euge serve bone * et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constituam, dicit Dóminus.

ORATIO.

DA, quæsumus, omnípotens Deus : ut beáti *N.* Confessóris tui atque Pontificis veneránda solémnitas, et devotiónem nobis áugeat, et salútem. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

ALIA ORATIO.

EXAUDI, quæsumus Dómine, preces nostras, quas in beáti *N.* Confessóris tui atque Pontificis solemnitáte deférimus : et qui tibi digne méruit famulári, ejus intercedéntibus méritis ab ómnibus nos absólve peccátis. Per Dóminum.

AD TERTIAM.

Ant. Non est invéntus.

Capit. Ecce sacérdos, *ut supra.*

℟. *br.* Amávit eum Dóminus, *

Et ornávit eum. Amávit. ℣. Stolam glóriæ índuit eum. Et ornávit. Glória Patri. Amávit eum.

℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

AD SEXTAM.

Ant. Ideo jurejurándo.

CAPITULUM. *Eccli.* 44. *c*

NON est invéntus símilis illi, qui conserváret legem Excélsi : ideo jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam.

℟. *br.* Elégit eum Dóminus, * Sacerdótem sibi. Elégit. ℣. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis. Sacerdótem. Glória Patri. Elégit.

℣. Tu es sacérdos in ætérnum. ℟. Secúndum órdinem Melchisedech.

AD NONAM.

Ant. Serve bone.

CAPITULUM. *Eccli.* 45. *c*

FUNGI sacerdótio, et habére laudem in nómine ipsius, et offérre illi incénsum dignum in odórem suavitátis.

℟. *br.* Tu es sacérdos, * In ætérnum. Tu es. ℣. Secúndum órdinem Melchisedech. In ætérnum. Glória Patri. Tu es sacérdos.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

AD VESPERAS.

Ant. Ecce sacérdos magnus, *cum reliquis de Laudibus*, p. lix.

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis de Dominica*, p. 123, *et loco ultimi*,

PSALMUS 131.

MEMENTO Dómine David, * et omnis mansuetúdinis ejus :

Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob :

Si introíero in tabernáculum domus meæ, * si ascéndero in lectum strati mei :

Si dédero somnum óculis meis, * et pálpebris meis dormitatiónem,

Et réquiem tempóribus meis, donec invéniam locum Dómino, * tabernáculum Deo Jacob.

Ecce audívimus eam in Ephrata : * invénimus eam in campis silvæ.

Introíbimus in tabernáculum ejus : * adorábimus in loco, ubi stetérunt pedes ejus.

Surge Dómine in réquiem tuam, * tu et arca sanctificatiónis tuæ.

Sacerdótes tui induántur justítiam : * et sancti tui exúltent.

Propter David servum tuum, * non avértas fáciem Christi tui.

Jurávit Dóminus David veritátem, et non frustrábitur eam : * De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Si custodíerint fílii tui testiméntum meum, * et testimónia mea hæc, quæ docébo eos :

Et fílii eórum usque in sæculum, * sedébunt super sedem tuam.

Quóniam elégit Dóminus Sion : * elégit eam in habitatiónem sibi.

Hæc réquies mea in sæculum sæculi : * hic habitábo, quóniam élegi eam.

Víduam ejus benedícens benedícam : * páuperes ejus saturábo pánibus :

Sacerdótes ejus índuam salutári ; * et sancti ejus exultatióne exultábunt.

Illuc prodúcam cornu David, * parávi lucérnam Christo meo.

Inimícos ejus índuam confusióne ; * super ipsum autem efflorébit sanctificátio mea.

Capitulum et Hymnus ut supra in primis Vesp. p. xlix.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Magnif. Ant. t. 1. r Amávit eum Dóminus, * et ornávit eum : stolam glóriæ índuit eum, et ad portas paradísi coronávit eum.

Sequens Ant. dicitur ad Magnif. in secundis Vesperis pro solis summis Pontificibus.

Ant. t. 1. Dum esset summus Póntifex, * terréna non métuit, sed ad coeléstia regna gloriósus migrávit.

Si occurrat celebrari Festum plurim. Pontif. et Confess. Officium fit ut supra : sed in Orat. et Sermone, quæ ponuntur in singul[illegible] dicantur in plurali ; et in primo Nocturno legantur sequentes Lectiones de Scriptura.

Hiemalis.

De libro Ecclesiástici.

LECTIO I. *Cap.* 44.

LAUDEMUS viros gloriósos, et paréntes nostros in generatióne sua. Multam glóriam fecit Dóminus magnificéntia sua a sæculo. Dominántes in potestátibus suis, hómines magni virtúte, et prudéntia sua prædíti, nuntiántes in Prophétis dignitátem Prophetárum, et imperántes in præsénti pópulo, et virtúte prudéntiæ pópulis sanctíssima verba. In perítia sua requiréntes modos músicos, et narrántes cármina scripturárum.

℟. Euge serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constituam : * Intra in gaúdium Dómini tui. ℣. Dómine, quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra.

LECTIO II.

HOMINES divites in virtúte, pulchritúdinis stúdium habéntes ; pacificántes in dómibus suis. Omnes isti in generatiónibus gentis suæ glóriam adépti sunt, et in diébus suis habéntur in laúdibus. Qui de illis nati sunt, reliquérunt nomen narrándi laudes eórum : et sunt quorum non est memória : periérunt quasi qui non fúerint : et nati sunt, quasi non nati, et fílii ipsórum cum ipsis.

℟. Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo : * Ideo jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam.

℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi, et testaméntum suum confirmávit super caput ejus. Ideo.

Lectio III.

Sed illi viri misericórdiæ sunt, quorum pietátes non defuérunt : cum sémine eórum pérmanent bona, hæréditas sancta nepótes eórum, et in testaméntis stetit semen eórum : et fílii eórum propter illos usque in ætérnum manent : semen eórum et glória eórum non derelinquétur. Córpora ipsórum in pace sepúlta sunt, et homen eórum vivit in generatiónem et generatiónem. Sapiéntiam ipsórum narrent pópuli, et laudem eórum núntiet Ecclésia.

℟. Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum : * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech. ℣. Dixit Dóminus Dómino meo : Sede a dextris meis. Tu es sacérdos. Glória Patri. Tu es.

ALIÆ LECTIONES
Pro Pontifice et Confessore.
IN II NOCTURNO.
Sermo S. Máximi Episcopi.

Lectio IV.

Ex Homil. 39. *quæ est* 2. *de S. Eusebio.*

Beati Patris *N.* mérita jam in tuto pósita secúri magnificémus : qui gubernáculum fidei viríliter tenens, ánchoram spei tranquílla jam in statióne compósuit, et plenam cœléstibus divítiis et ætérnis mércibus navem optáto in líttore collocávit : qui contra omnes adversários scutum timóris Dei támdiu infatigabíliter ténuit, donec ad victóriam perveníret. Quid enim fuit totus vitæ illíus cursus, nisi unus cum vígili hoste conflictus ?

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum : * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil proficiet inimicus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio V.

Quantis hic cæcis a via veritátis errántibus, et de súmma jam in profúndum rupe pendéntibus, amíssum réddidit visum, et illum, quo Christus viderétur, reparávit intúitum ? Quantórum aúribus surdis, et infidelitátis obturatióne damnátis, ad percipiéndam vocem cœléstium mandatórum, pretiósum infúdit auditum, ut vocánti Deo ad misericórdiam respondérent per obediéntiam ? Quantos intrínsecus vulnerátos, Angélici oris arte et oratiónum, ab infirmitáte curávit ?

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea : * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio VI.

Quantos per longam inéditam peccáti labe resolútos, et quadam lepræ contagióne perfúsos, castigatiónibus et exhortatiónibus expiándo, Deo in se operánte mundávit ? Quantórum ánimas vivé-

tes in córpore jam defúnctas, et delictórum mole óbrutas ac sepúltas, ad emendatiónem tamquam ad lucem vocándo, Deo resuscitávit; ut Dómini sui admirándus imitátor, jam mórtuus Deo, e contrário mortificet vitáli morte peccáto?

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrína ejus repléta est : * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Ipse intercédat. Glória Patri. Ipse.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO VII. *Cap.* 24. *d*

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Vigiláte, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et réliqua. Homília S. Hilárii Epíscopi. *Comment. in Matth. cap.* 26. *in fine.*

Ut ignorántiam illam diéi ómnibus táciti, non sine útilis silentii ratióne esse scirémus, vigiláre nos Dóminus propter advéntum furis admónuit, et oratiónum assiduitáte deténtos, ómnibus præceptórum suórum opéribus inhærére. Furem enim esse osténdit zábulum, ad detrahénda ex nobis spólia pervigilem, et córporum nostrórum dómibus insidiántem; ut ea incuriósis nobis, et somno déditis, consiliórum suórum atque illecebrárum jáculis perfódiat. Parátos ígitur esse nos cónvenit : quia diéi ignorátio inténtam sollicitúdinem suspénsæ expectatiónis exágitet.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ induit eum : * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et.

LECTIO VIII. *Can.* 27.

Quisnam est fidélis servus et prudens, quem constituit Dóminus super famíliam suam? Quamquam in commúne nos ad indefessam vigilántiæ curam adhortétur : speciálem tamen pópuli princípibus, id est Epíscopis, in expectatióne adventúque suo sollicitúdinem mandat. Hunc enim servum fidélem atque prudéntem, præpósitum famíliæ significat, cómmoda atque utilitátes commíssi sibi pópuli curántem. Qui si dicto aúdiens, et præcéptis obédiens erit, id est, si doctrínæ opportunitáte et veritáte infirma confírmet, disrúpta consólidet, depravátа convértat, et verbum vitæ in æternitátis cibum aléndæ famíliæ dispéndat, atque hæc agens, hisque immorans deprehendátur; glóriam a Dómino tamquam dispensátor fidélis, et villicus útilis consequétur, et super ómnia bona constituétur; id est in Dei glória collocábitur, quia nihil sit ultra, quod mélius sit.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris : * Et vos similes

homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et vos. Glória Patri. Et vos.

LECTIO IX.

QUOD si contuens longam Dei patiéntiam, quæ in profectum humánæ salútis exténditur, advérsum consérvos insolésceat, et sæculi malis vitiísque se tradat præséntium tantum curam in cultu ventris exércens : desperáta die Dóminus advéniet, eúmque a bonis, quæ spopónderat, dividet, portiónémque ejus cum hypócritis in pœnæ æternitáte constituet : quia advéntum desperáverit, quia mandátis non obtemperáverit, quia præséntibus studúerit, quia vita géntium vixerit, quia desperatióne judícii commíssam sibi familiam fame, siti, cæde vexáverit.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

PRO DOCTORIBUS.

Ad Magnif. Benedictusque Vesp.

Ant. I. Iste Doctor optime, * Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte N. divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Filium Dei.

ORATIO.

DEUS, qui pópulo tuo ætérnæ salútis beátum N. ministrum tribuísti : præsta, quæsumus; ut, quem doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis. Per Dóminum nostrum.

Lectiones sequentes leguntur in Festis Doctorum. Officium autem in illis fit de Confessoribus Pontificibus, vel non Pontificibus, pro qualitate Festi.

IN I NOCTURNO.

De libro Ecclesiástici.

LECTIO I. *Cap.* 39.

SAPIENTIAM ómnium antiquórum exquíret sápiens, et in Prophétis vacábit. Narratiónem virórum nominatórum conservábit, et in versútias parabolárum simul introíbit. Occúlta proverbiórum exquíret, et in abscónditis parabolárum conversábitur. In médio magnatórum ministrábit, et in conspéctu præsidis apparébit. In terram alienigenárum géntium pertránsiet : bona enim et mala in homínibus tentábit.

℟. Euge serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constituam : * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine, quinque talénta tradidísti mihi : ecceália quinque superlucrátus sum. Intra.

LECTIO II.

DOMINUM suum tradet ad vigilándum dilúculo ad Dóminum, qui fecit illum, et in conspectu Altíssimi deprecábitur. Aperiet os suum in oratióne, et pro delictis suis deprecábitur. Si enim Dóminus magnus volúerit, spíritu intelligéntiæ replébit illum : et ipse tamquam imbres mittet, elóquia sapiéntiæ suæ, et in oratióne confitébitur Dómino : et ipse diriget consílium ejus, et disciplínam, et in abscónditis suis consiliábitur.

Pro Doctore Pontifice.

℟. Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo :* Ideo jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam. ℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi, et testaméntum suum confirmávit super caput ejus. Ideo.

Pro Doctore non Pontifice.

℟. Justus germinábit sicut lilium, * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et florébit in æternum.

Lectio iii.

Ipse palam fáciet disciplínam doctrínæ suæ et in lege testaménti Dómini gloriábitur. Collaudábunt multi sapiéntiam ejus, et usque in sæculum non delébitur. Non recédet memória ejus, et nomen ejus requirétur a generatióne in generatiónem. Sapiéntiam ejus enarrábunt gentes, et laudem ejus enuntiábit Ecclésia.

Pro Doctore Pontifice.

℟. Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum : * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech. ℣. Dixit Dóminus Dómino meo : Sede a dextris meis. Tu es. Glória Patri. Tu es.

Pro Doctore non Pontifice.

℟. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabília magna, et exoravit Altíssimum : * Et inventus est in número sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et invéntus. Glória. Et invéntus.

IN II NOCTURNO.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lectio iv. *Lib. 9. Cap. 6.*

Qui post Oríonas Hyadum nómine, nisi Doctóres sanctæ Ecclésiæ designántur? Qui subdúctis martyribus, eo jam témpore ad mundi notitiam venérunt, quo fides clárius elúcet : et représsa infidelitátis hieme, áltius per corda fidélium sol veritátis calet. Qui remóta tempestáte persecutiónis, explétis longis nóctibus infidelitátis, tunc sanctæ Ecclésiæ orti sunt, cum ei jam per credulitátis vernum lucídior annus aperítur.

Pro Doctore Pontifice.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum : * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil proficiet inimícus in eo, et filius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Pro Doctore non Pontifice.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum : * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

Nec immérito Doctóres sancti Hyadum nuncupatióne signántur. Græco quippe elóquio hyetos plúvia vocátur : et Hyades nomen a plúviis acce-

pérunt, quia ortæ procul dúbio imbres ferunt. Bene ergo Hyadum appellatióne expréssi sunt, qui ad statum universális Ecclésiæ, quasi in cœli fáciem dedúcti, super aréntem terram humáni péctoris sanctæ prædicatiónis imbres fudérunt. Si enim prædicatiónis sermo plúvia non esset, Móyses mínime dixísset : Expectétur sicut plúvia elóquium meum : et nequáquam per Isaíam Véritas díceret : Mandábo núbibus meis, ne pluant super eam imbrem : atque hoc, quod paulo ante protúlimus ; quamóbrem prohibitæ sunt stellæ pluviárum.

Pro Doctore Pontifice.

℣. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea : * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Pro Doctore non Pontifice.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum : * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et ad portas.

Lectio vi.

Dum ergo Hyades cum plúviis véniunt, ad cœli spátia altióra sol dúcitur : quia appaeránte Doctórum sciéntia, dum mens nostra imbre prædicatiónis infúnditur, fidei calor augétur. Et perfúsa terra ad fructum prófert, cum lumen ætheris ignéscit : quia ubérius frugem boni óperis réddimus, dum per sacræ eruditiónis flammam in corde clárius ardémus. Dumque per eos diébus síngulis magis magísque sciéntia cœléstis ostenditur, quasi intérni nobis lúminis vernum tempus aperítur : ut novus sol nostris méntibus rútilet, et eórum verbis nobis cógnitus seipso quotídie clárior micet. Urgénte étenim mundi fine, supérna sciéntia próficit, et lárgius cum témpore excréscit.

Pro Doctore Pontifice.

℣. Iste est, qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrina ejus repléta est : * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Ipse. Glória Patri. Ipse.

Pro Doctore non Pontifice.

℣. Iste homo perfécit ómnia quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum : Ingrédere in réquiem meam : * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 5. *b*

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Vos estis sal terræ. Quod si sal evanú-

nit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homília S. Augustíni Episcopi.

Lib. 1 de Sermone Dómini in monte, c. 6. tom. 4.

OSTENDIT Dóminus, fátuos esse judicándos, qui temporálium bonórum vel cópiam sectántes, vel inópiam metuéntes, amíttunt ætérna, quæ nec dari possunt ab homínibus, nec auférri. Itaque si sal infatuátum fúerit, in quo saliétur? id est, si vos, per quos condiéndi sunt quodámmodo pópuli, metu persecutiónum temporálium amiséritis regna cœlórum; qui erunt hómines, per quos a vobis error auferátur, cum vos elégerit Deus, per quos errórem auferat cetérorum?

Pro Doctore Pontifice.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Indúit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et ad portas.

Pro Doctore non Pontifice.

℣. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine querela, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse intercédat pro peccátis.

LECTIO VIII.

ERGO ad níhilum valet sal infatuátum, nisi ut mittátur foras, et calcétur ab homínibus. Non ítaque calcátur ab homínibus, qui pátitur persecutiónem; sed qui persecutiónem timéndo infatuátur. Calcári enim non potest, nisi inférior: sed inférior non est, qui quamvis córpore multa in terra sustíneat, corde tamen fixus in cœlo est.

℣. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intelléctus. ℣. Jucunditátem et exultatiónem thesaurizávit super eum. Et. Glória Patri. Et.

LECTIO IX.

VOS estis lumen mundi. Quómodo dixit supérius sal terræ, sic nunc dicit lúmen mundi. Nam neque supérius ista terra accipiénda est, quam pédibus corpóreis calcámus: sed hómines, qui in terra hábitant, vel étiam peccatóres, quorum condiéndis et extinguéndis putóribus Apostólicum salem Dóminus misit. Et hic mundum, non cœlum et terram, sed hómines, qui sunt in mundo, vel diligunt mundum, opórtet intélligi, quibus illuminándis Apóstoli missi sunt. Non potest cívitas abscóndi super montem pósita: id est, fundáta super insignem magnámque justítiam, quam significat étiam ipse mons, in quo disputat Dóminus.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

COMMUNE
Confessoris non Pontificis.
AD VESPERAS.

Ant. Dómine, quinque talénta, *ut infra ad Laud.*, p. lxxvij.

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis de Dominica*, p. 123, *et loco ultimi, Psalm.* Laudáte Dóminum omnes gentes, *p.* 127.

Capitulum. *Eccli.* 31.

Beatus vir, qui invéntus est sine mácula : et qui post aurum non ábiit, nec sperávit in pecúnia et thesaúris. Quis est hic, et laudábimus eum? fecit enim mirabília in vita sua.

Hymnus.

Iste Conféssor Dómini, colántes
Quem pie laudant pópuli per orbem,
Hac die lætus méruit beátas
Scándere sedes.

Si non est dies obitus, dicatur :

Hac die lætus méruit suprémos
Laudis honóres.
Qui pius, prudens, húmilis, pudícus,
Sóbriam duxit sine lábe vitam,
Donec humános animávit auræ
Spíritus artus.
Cujus ob præstans méritum frequénter,
Ægra quæ passim jacuére membra,
Víribus morbi dómitis, salúti
Restituúntur.
Noster hinc illi Chorus obsequéntem
Cóncinit laudem, celebrésque palmas;
Ut piis ejus précibus juvémur
Omne per ævum.
Sit salus illi, decus, atque virtus,
Qui super cœli sólio corúscans,
Totius mundi sériem gubérnat
Trinus, et únus. Amen.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Ad Magnif. Ant. t. 2. Similábo eum * viro sapiénti, qui ædificávit domum suam supra petram.

Oratio.

Deus, qui nos beáti *N.* Confessóris tui ánnua solemnitáte lætificas : concéde propítius; ut, cujus natalítia cólimus, étiam actiónes imitémur. Per.

Alia Oratio.

Adesto Dómine supplicatiónibus nostris, quas in beáti *N.* Confessóris tui solemnitáte deférimus : ut, qui nostræ justítiæ fidúciam non habémus; ejus, qui tibi plácuit, précibus adjuvémur. Per.

Si fuerit Abbas.

Oratio.

Intercessio nos, quæsumus Dómine, beáti *N.* Abbátis comméndet : ut, quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per.

AD MATUTINUM.

Invitat. Regem Confessórum Dóminum, * Venite adorémus.

Psalm. Venite, exultémus, *p.* 2.

Hymnus, Iste Confessor, *ut supra.*

IN I NOCTURNO.

Ant. t. 3. ℣ Beátus vir, * qui in lege Dómini meditátur: volúntas ejus pérmanet die ac nocte, et ómnia quæcúmque fáciet, semper prosperabúntur.

PSALMUS 1.

BEATUS vir qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, et in cáthedra pestiléntiæ non sedit: Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo:

Et fólium ejus non défluet: * et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in judício: * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum: * et iter impiórum períbit.

Ant. Beátus vir, qui in lege Dómini meditátur: volúntas ejus permanet die ac nocte, et ómnia quæcúmque fáciet, semper prosperabúntur.

Ant. t. 1. ℣ Beátus * iste sanctus, qui confisus est in Dómino, prædicávit præceptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.

PSALMUS 2.

QUARE fremuérunt Gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum, * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus vincula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua: * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hæreditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas figuli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite: * erudímini qui judicátis terram.

Servite Dómino in timóre: * et exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.

Ant. Beátus iste sanctus, qui confisus est in Dómino, prædicávit præceptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.

Ant. t. 8. Tu es glória * mea, tu es suscéptor meus Dómine : tu exáltans caput meum, et exaudísti me de monte sancto tuo.

Psalmus 3.

Dómine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ : * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem Dómine suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi : * et exaudivit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum : * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me : * exúrge Dómine, salvum me fac Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa : * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus : * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. Tu es glória mea, tu es suscéptor meus Dómine : tu exáltans caput meum, et exaudísti me de monte sancto tuo.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Pater noster.

Absolutio, Exaúdi Dómine.

℣. Jube domne.

Bened. Benedictióne perpétua.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio i. *Cap.* 4. *b et* 5.

Justus si morte præoccupátus fúerit, in refrigério erit. Senéctus enim venerábilis est, non diutúrna, neque annórum número computáta : cani autem sunt sensus hóminis, et ætas senectútis vita immaculáta. Placens Deo factus est diléctus, et vivens inter peccatóres translátus est. Raptus est ne malítia mutáret intellectum ejus, aut ne fictio deciperet ánimam illius. Fascinátio enim nugacitátis obscúrat bona, et inconstántia concupiscéntiæ transvértit sensum sine malítia. Consummátus in brevi explévit témpora multa : placita enim erat Deo ánima illius : propter hoc properávit edúcere illum de médio iniquitátum.

℟. Euge serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constituam : * Intra in gaúdium Dómini tui. ℣. Dómine quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum, Intra in gaúdium.

Bened. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ii.

Pópuli autem vidéntes, et non intelligéntes, nec ponéntes in præcórdiis tália : quóniam grátia Dei et misericórdia est in sanctos ejus, et respéctus in eléctos illius. Condémnat autem justus mórtuus

vivos ímpios, et juvéntus celérius consummáta longam vitam injústi. Vidébunt enim finem sapiéntis, et non intélligent quid cogitáverit de illo Deus, et quare munierit illum Dóminus. Vidébunt et contémnent eum : illos autem Dóminus irridébit. Et erunt post hæc decidéntes sine honóre, et in contumélia inter mórtuos in perpétuum : quóniam disrúmpet illos inflátos sine voce, et commovébit illos a fundaméntis et usque ad supremum desolabúntur.

℟. Justus germinábit sicut lílium : * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et florébit. *Bened.* Spíritus sancti grátia.

LECTIO III.

Et erunt geméntes, et memória illórum períbit. Vénient in cogitatióne peccatórum suórum timídi, et tradúcent illos ex advérso iniquitátes ipsórum. Tunc stabunt justi in magna constántia advérsus eos qui se angustiavérunt, et qui abstulérunt labóres eórum. Vidéntes turbabúntur timóre horríbili, et mirabúntur in subitatióne insperátæ salútis, dicéntes intra se, pœniténtiam agéntes, et præ angústia spíritus geméntes. Hi sunt quos habúimus aliquándo in derísum, et in similitúdinem improvérii. Nos insensáti vitam illórum æstimabámus insániam, et finem illórum sine honóre : ecce quómodo computáti sunt inter fílios Dei, et inter sanctos sors illórum est.

℟. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabília magna, et exorávit Altíssimum : * Et invéntus est in número sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et invéntus. Glória Patri. Et invéntus.

IN II NOCTURNO.

Ant. t. 2. Invocántem exaudívit * Dóminus sanctum suum, Dóminus exaudívit eum, et constituit eum in pace.

PSALMUS 4.

Cum invocárem exaudívit me Deus justítiæ meæ : * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei, * et exáudi oratiónem meam.

Filii hóminum úsquequo gravi corde? ut quid diligitis vanitátem, et quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum : * Dóminus exaúdiet me, cum clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre : * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt : Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui Dómine : * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, et ólei sui, * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum * dórmiam, et requiéscam;

Quóniam tu Dómine singulariter in spe * constituísti me.

Ant. Invocántem exaudívit Dóminus sanctum suum, Dóminus exaudívit eum, et constituit eum in pace.

Ant. t. 8. Lætántur omnes, * qui sperant in te Dómine: quóniam tu benedixísti justo, scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum.

PSALMUS 5.

VERBA mea áuribus pércipe Dómine, * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ, * Rex meus et Deus meus.

Quóniam ad te orábo: * Dómine, mane exaúdies vocem meam.

Mane astábo tibi, et vidébo: * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque hábitábit juxta te malígnus: * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.

Odísti omnes qui operántur iniquitátem: * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus: * Ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ.

Introíbo in domum tuam: * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore córum véritas: * cor eórum vanum est.

Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant, * júdica illos Deus.

Décidant a cogitatiónibus suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos, * quóniam irritavérunt te Dómine.

Et lætántur omnes, qui sperant in te, * in ætérnum exultábunt: et habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes, qui diligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.

Ant. Lætántur omnes, qui sperant in te Dómine: quóniam tu benedixísti justo, scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum.

Ant. t. 1. Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra! quia glória et honóre coronásti sanctum tuum, et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

PSALMUS 8.

DOMINE Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium et lactántium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum

lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut filius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas: insuper et pécora campi;

Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Ant. Dómine Dóminus noster, quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra! quia glória et honóre coronásti sanctum tuum, et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium.

Pater noster.

Absol. Ipsius píetas.

℣. Jube domne.

Bened. Deus pater omnípotens.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

In Orat. de S. Philogonio, tom. 3.

Beati *N.* dies, cujus festivitátem celebrámus, ad ipsíus recte factórum enarratiónem *Hiemalis.*

linguam nostram evocávit: siquidem hódie beátus iste ad tranquillam omnisque perturbatiónis expértem vitam tránsiit: eóque navígium áppulit, ubi deinceps non póterit metúere naufrágium, nec ullam ánimi perturbatiónem, aut dolórem. Et quid mirum est, si locus ille purus est ab omni moléstia ánimi, cum Paulus homínibus adhuc in hac vita degéntibus loquens dicat: Semper gaudéte, sine intermissióne oráte?

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Quod si hic, ubi morbi, ubi insectatiónes, ubi prætúræ mortes, ubi calúmniæ, ubi invídiæ, ubi perturbatiónes, ubi iræ, ubi cupiditátes, ubi innumerábiles insídiæ, ubi quotidiánæ sollicitúdines, ubi perpétua sibíque succedéntia mala sunt, innúmeros ex omni parte dolóres afferéntia, Paulus dixit fieri posse ut semper gaudeámus, si quis paúlulum ex rerum mundanárum flúctibus eréxerit caput, vitámque suam recte composúerit: multo magis, postquam hinc demigravérimus, fácile cómpotes érimus ejus boni, cum hæc ómnia sublàta fúerint, ad-

vérsa valetúdo, morbi, peccándi matéria, ubi non est meum ac tuum, frígidum illud verbum, et quidquid est malórum in vitam nostram invehens, innumeráque gignens bella.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ induit eum : * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et ad.

Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vi.

Quamobrem maximópere grátulor hujus Sancti felicitáti, quod quamquam translátus est, atque hanc, quæ apud nos est, civitátem reliquit, tamen in álteram adscriptus est civitátem, nempe Dei : et digréssus ab hac Ecclésia, ad illam pervénit, quæ est primogenitórum descriptórum in cœlis : ac relictis hisce festis, tránsiit ad celebritátem Angelórum. Etenim quod et civitas sursum sit, et Ecclésia, et celébritas, audi Paulum dicéntem : Accessístis ad civitátem Dei vivéntis, Jerúsalem cœléstem, et Ecclésiam primitivórum, qui conscripti sunt in cœlis, et ad multórum millium Angelórum frequéntiam.

℟. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum : Ingrédere in réquiem meam : * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

IN III NOCTURNO.

Ant. ℣. 8. Dómine iste sanctus * habitábit in tabernáculo tuo, operátus est justitiam, requiéscet in monte sancto tuo.

Psalmus 14.

Domine quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula,* et operátur justitiam :

Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua :

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad nihilum dedúctus est in conspéctu ejus malignus : * timéntes autem Dóminum glorificat :

Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Ant. Dómine, iste sanctus habitábit in tabernáculo tuo, operátus est justitiam, requiéscet in monte sancto tuo.

Ant. ℣. 8. Vitam pétiit * a te, et tribuísti ei, Dómine : glóriam et magnum decórem imposuísti super eum : posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Psalmus 20.

Domine in virtúte tua lætábitur rex : * et super salu

táro tuum exultábit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei : * et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis : * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit a te : * et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo ; * glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in sæculum sæculi : * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino : * et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis ; * déxtera tua invéniat omnes qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui : * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes : * et semen eórum a fíliis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala : * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum : * in reliquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre Dómine in virtúte tua : * cantábimus et psallémus virtútes tuas.

Ant. Vitam pétiit a te, et tribuísti ei, Dómine : glóriam et magnum decórem imposuísti super eum : posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Ant. t. 7. *r* Hic accípiet * benedictiónem a Dómino, et misericórdiam a Deo salutári suo : quia hæc est generátio quæréntium Dóminum.

PSALMUS 23.

DOMINI est terra, et plenitúdo ejus : * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum : * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini ? * aut quis stabit in loco sancto ejus ?

Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino ; * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles : * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ ? * Dóminus fortis et potens : Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æter-

náles :* et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ?* Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Hic accípiet benedictiónem a Dómino, et misericórdiam a Deo salutári suo : quia hæc est generátio quæréntium Dóminum.

℣. Lex Dei ejus in corde ipsius. ℟. Et non supplantabúntur gressus ejus.

Pater noster.

Absolutio, A vínculis.

℣. Jube domne.

Bened. Evángélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 12. *e*

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Sint lumbi vestri præcincti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris. Et réliqua.

Homilia sancti Gregórii Papæ.

Homilia 13. *in Evang.*

Sancti Evangélii, fratres charíssimi, apérta vobis est léctio recitáta. Sed ne aliquibus ipsa ejus planities alta fortásse videátur, eam sub brevitáte transcúrrimus, quátenus ejus expositio ita nesciéntibus fiat cógnita, ut tamen sciéntibus non sit onerósa. Dóminus dicit : Sint lumbi vestri præcincti. Lumbos enim præcingimus, cum carnis luxúriam per continéntiam coarctámus. Sed quia minus est mala non ágere, nisi étiam quisque stúdeat et bonis opéribus insudáre, prótinus áddítur : Et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris. Lucérnas quippe ardéntes in mánibus tenémus, cum per bona ópera próximis nostris lucis exémpla monstrámus. De quibus profécto opéribus Dóminus dicit : Lúceat lux vestra coram hóminibus, ut vídeant ópera vestra bona, et glorificent Patrem vestrum, qui in cœlis est.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum : * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine quæréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse intercédat.

Bened. Cujus festum cólimus.

Lectio viii.

Duo autem sunt, quæ jubéntur, et lumbos restringere, et lucérnas tenére : ut et munditia sit castitátis in córpore, et lumen veritátis in operatióne. Redemptóri étenim nostro unum sine áltero placére nequáquam potest : si aut is, qui bona agit, adhuc luxúriæ inquinaménta non déserit : aut is, qui castitáte præémínet, necdum se per bona ópera exércet. Nec cástitas ergo magna est sine bono ópere, nec opus bonum est áliquod sine castitáte. Sed et si utrúmque ágitur, restat, ut quisquis ille est, spe ad super-

nam pátriam tendat, et nequáquam se a vitiis pro mundi hujus honestáte contineat.

℣. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris. * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et vos. Glória Patri. Et vos símiles.

Bened. Ad societátem.

LECTIO IX.

ET vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis: ut, cum vénerit, et pulsáverit, confestim apériant ei. Venit quippe Dóminus, cum ad judícium próperat: pulsat vero, cum jam per ægritúdinis moléstias esse mortem vicínam designat. Cui conféstim aperímus, si hunc cum amóre suscípimus. Aperíre enim júdici pulsánti non vult, qui exíre de córpore trépidat: et vidére eum, quem contempsísse se méminit, júdicem formídat. Qui autem de sua spe et operatióne secúrus est, pulsánti conféstim áperit, quia lætus júdicem sústinet. Et cum tempus propínquæ mortis advénerit, de glória retributiónis hilarésci.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. t. 1. *f* Dómine, * quinque talénta tradidísti mihi: ecce ália quinque superlucrátus sum.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliq.* p. 17.

Ant. t. 1. Euge serve bone, * in módico fidélis, intra in gáudium Dómini tui.

Ant. t. 3. Fidélis servus * et prudens, quem constítuit Dóminus super familiam suam.

Ant. t. 7. *r.* Beátus ille servus, * quem cum vénerit Dóminus ejus, et pulsáverit jánuam, invénerit vigilántem.

Ant. t. 7. *f* Serve bone * et fidélis, intra in gáudium Dómini tui.

CAPITULUM. *Eccli.* 31.

BEATUS vir, qui invéntus est sine mácula: et qui post aurum non ábiit, nec sperávit in pecúnia et thesaúris. Quis est hic, et laudábimus eum? fecit enim mirabília in vita sua.

HYMNUS.

JESU coróna célsior,
Et véritas sublímior,
Qui confiténti sérvulo
Reddis perénne præmium.

Da supplicánti cœtui,
Hujus rogátu, nóxii
Remissiónem críminis,
Rumpéndo nexum vínculi.

Anni revérso témpore,
Dies refúlsit lúmine,
Quo Sanctus hic de córpore
Migrávit inter sídera.

Hic vana terræ gaúdia,
Et luculénta prædia,
Pollúta sorde députans,
Ovans tenet cœléstia.

Te Christe Rex piíssime,

Hic confiténdo jugiter,
Calcávit artes dæmonum,
Sævúmque avérni princi-
pem.
Virtúte clarus, et fide,
Confessióne sédulus,
Jejúna membra déferens,
Dapes supérnas óbtinet.
Proinde te piissime
Precámur omnes súpplices:
Nobis ut hujus grátia
Pœnas remittas débitas.
Patri perénnis glória,
Natóque Patris Unico,
Sanctóque sit Paráclito
Per omne semper sæculum.
Amen.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Bened. Ant. 1. ℣ Euge serve bone, * et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constituam, intra in gáudium Dómini tui.

ORATIO.

DEUS, qui nos beáti *N.* Confessóris tui ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut cujus natalítia cólimus, étiam actiónes imitémur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

ALIA ORATIO.

ADESTO, Dómine, supplicatiónibus nostris, quas in beáti *N.* Confessóris tui solemnitáte deférimus: ut, qui nostræ justitiæ fidúciam non habémus; ejus, qui tibi plácuit, précibus adjuvémur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Si fuerit Abbas.

ORATIO.

INTERCESSIO nos, quæsumus Dómine, beáti *N.* Abbátis comméndet: ut quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum nostrum.

AD TERTIAM.

Ant. Euge serve bone.

Capitul. Beátus vir, qui inventus est, *ut supra ad Laudes.*

℟. *br.* Amávit eum Dóminus, * Et ornávit eum. Amávit. ℣. Stolam glóriæ índuit eum. Et ornávit. Glória Patri. Amávit.

℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium.

AD SEXTAM.

Ant. Fidélis servus.

CAPITULUM. *Eccli.* 39.

JUSTUS cor suum trádidit ad vigilándum dilúculo ad Dóminum, qui fecit illum, et in conspéctu Altíssimi deprecábitur.

℟. *br.* Os justi * Meditábitur sapiéntiam. Os justi. ℣. Et lingua ejus loquétur judícium. Meditábitur. Glória Patri. Os justi.

℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus. ℟. Et non supplantabúntur gressus ejus.

AD NONAM.

Ant. Serve bone.

CAPITULUM. *Sap.* 10. *b*

JUSTUM dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei, et dedit illi sciéntiam sanctórum: honestávit

illum in labóribus, et complévit labóres illius.

℟. *br.* Lex Dei ejus * In corde ipsius. Lex. ℣. Et non supplantabúntur gressus ejus. In corde. Glória Patri. Lex Dei.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

AD VESPERAS.

Ant. Dómine, quinque talénta, *cum reliquis de Laud.* p. lxxvij.

Psalmi, Capit. et Hymnus, ut in primis Vesperis p. lxvilj.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Hic vir despíciens mundum * et terréna, triúmphans, divítias cœlo cóndidit ore, manu.

Si occurrat celebrari Festum plurium Confessorum non Pontíficum, Officium fit ut supra; sed in Oratione, et Sermone, quæ habentur in singulari, dicantur in plurali.

ALIÆ LECTIONES
PRO CONFESSORE NON PONTIFICE.
IN I NOCTURNO.
De libro Ecclesiástici.

LECTIO I. *Cap.* 31.

BEATUS vir, qui invéntus est sine mácula: et qui post aurum non ábiit, nec spéravit in pecúnia et thesaúris. Quis est hic, et laudábimus eum? fecit enim mirabília in vita sua. Qui probátus est in illo, et perféctus est, erit illi glória ætérna: qui pótuit tránsgredi, et non est transgréssus: fácere mala, et non fecit: ideo stabilíta sunt bona illíus in Dómino, et eleemósynas illíus enarrábit omnis Ecclésia sanctórum.

℟. Euge serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam: * Intra in gaúdium Dómini tui. ℣. Dómine quinque talénta tradidísti mihi, ecce álla quinque superlucrátus sum. Intra in gaúdium.

LECTIO II.
Cap. 32. *et* 33.

QUI timet Dóminum, excípiet doctrínam ejus: et qui vigiláverint ad illum, invénient benedictiónem. Qui quærit legem, replébitur ab ea: et qui insidióse agit, scandalizábitur in ea. Qui timent Dóminum, invénient judícium justum, et justítias quasi lumen accéndent. Qui credit Deo, atténdit mandátis: et qui confídit in illo, non minorábitur. Timénti Dóminum non occúrrent mala, sed in tentatióne Deus illum conservábit, et liberábit a malis. Sápiens non odit mandáta, et justítias, et non illidétur quasi in procélla navis. Homo sensátus credit legi Dei, et lex illi fidélis.

℟. Justus germinábit sicut lílium: * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et florébit.

Lectio III. *Cap.* 34. *b*

Spíritus timéntium Deum quæritur, et in respéctu illíus benedicétur. Spes enim illórum in salvántem illos, et óculi Dei in diligéntes se. Qui timet Dóminum, nihil trepidábit, et non pavébit: quóniam ipse est spes ejus. Timéntis Dóminum beáta est ánima ejus. Ad quem réspicit, et quis est fortitúdo ejus? Óculi Dómini super timéntes eum, protéctor poténtiæ, firmaméntum virtútis, tégimen ardóris, et umbráculum meridiáni, deprecátio offensiónis, et adjutórium casus, exáltans ánimam, et illúminans óculos, dans sanitátem et vitam, et benedictiónem.

℟. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabília magna, et exorávit Altíssimum: * Et invéntus est in número sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et invéntus. Glória Patri. Et invéntus.

IN II NOCTURNO.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lectio IV.

Lib. 10. *c.* 16. *in c.* 12. *Job.*

Deridetur justi simplícitas. Hujus mundi sapiéntia est, cor machinatiónibus tégere, sensum verbis veláre; quæ falsa sunt, vera osténdere; quæ vera sunt, falsa demonstráre. Hæc nimírum prudéntia usu a juvénibus scítur, hæc a púeris prétio díscitur: hanc qui sciunt, céteros despiciéndo supérbiunt: hanc qui nésciunt, subjécti et tímidi in áliis miránturr: quia ab eis hæc eádem duplicitátis iníquitas nómine palliáta diligitur, dum mentis pervérsitas urbánitas vocátur. Hæc sibi obsequéntibus præcipit honórum cúlmina quærere, adépta temporális glóriæ vanitáte gaudére, irrogáta ab áliis mala multiplícius réddere: cum vires súppetunt, nullis resisténtibus cédere: cum virtútis possibílitas deest, quidquid explére per malítiam non valent, hoc in pacífica bonitáte simuláre.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio V.

At contra, sapiéntia justórum est, nil per ostensiónem fíngere, sensum verbis aperíre, vera ut sunt diligere, falsa devitáre, bona gratis exhibére, mala libéntius toleráre, quam fácere; nullam injúriæ ultiónem quærere, pro veritáte contuméliam lucrum putáre. Sed hæc justórum simplícitas deridétur: quia ab hujus mundi sapiéntibus, puritátis virtus fatúitas créditur. Omne enim quod innocénter ágitur, ab eis procul dúbio stultum

putátur: et quidquid in ópere véritas ápprobat, carnáli sapiéntiæ fátuum sonat. Quid namque stúltius vidétur mundo, quam mentem verbis osténdere, nil cállida machinatióne simuláre, nullas injúriis contumélias réddere, pro maledicéntibus oráre, paupertátem quærere, possessa relinquere, rapiénti non resistere, percutiénti álteram maxillam præbére?

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

Cap. 17 *post initium.*

Lampas contémpta apud cogitatiónes dívitum. Sæpe contingit, ut eléctus quisque, qui ad ætérnam felicitátem dúcitur, contínua hic adversitáte deprimátur: non hunc rerum abundántia fúlciat, non dignitátum glória honorábilem osténdat, nulla ei obsequéntium frequéntia súppetat, nulla hunc humánis óculis véstium pompa compónat: a cunctis vero despicábilis cérnitur, et hujus mundi grátia indígnus æstimátur: sed tamen ante occúlti júdicis óculos virtútibus émicat, vitæ mérítis corúscat: honorári métuit, déspici non réfugit: corpus continéntia áffligit, sola in ánimo dilectióne pinguéscit: mentem semper ad patiéntiam præparat, et eréctus pro justítia, de percéptis contuméliis exúltat: afflictis ex corde compátitur, de bonórum prosperitátibus quasi de própriis lætátur, sacri verbi pábula in mente sollícitus rúminat, et inquisítus quódlibet éloqui dupliciter ignórat.

℟. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

IN III NOCTURNO.

Lectio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 12 *d*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Nolite timére pusillus grex, quia complácuit Patri vestro dare vobis regnum. Et réliqua.

Homilia venerábilis Bedæ Presbýteri.

Lib. 4 *c.* 54 *in Luc.* 12.

Pusillum gregem electórum, vel ob comparatiónem majóris núméri reprobórum, vel pótius ob humilitátis devotiónem nóminat: quia vidélicet Ecclésiam suam quantálibet numerositáte jam dilatátam, tamen usque ad finem mundi humilitáte vult créscere, et ad promíssum regnum humilitáte pervenire. Ideóque ejus labóres blande consolátus, quam regnum Dei tantum quærere

præcípit, eídem regnum a Patre dandum complácita benignitáte promíttit.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dominum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua, Ipse intercédat.

Lectio viii.

Vendite quæ possidétis, et date eleemósynam. Nolite, inquit, timére, ne propter regnum Dei militántibus, hujus vitæ necessária desint: quin étiam possessa propter eleemósynam véndite. Quod tunc digne fit, quando quis semel pro Dómino suis ómnibus spretis, nihilóminus post hæc labóre mánuum, unde et victum transígere, et eleemósynam dare queat, operátur. Unde gloriátur Apóstolus, dicens: Argéntum aut aurum, aut vestem nullius concupívi: ipsi scitis, quóniam ad ea quæ mihi opus erant, et his qui mecum sunt, ministravérunt manus istæ. Omnia osténdi vobis, quóniam sic laborántes opórtet suscipere infírmos.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Facite vobis sácculos, qui non veteráscunt: eleemósynas vidélicet operándo, quarum merces in ætérnum máneat. Ubi non hoc præcéptum esse putándum est, ut nil pecúniæ reservétur a sanctis, vel suis scilicet, vel páuperum úsibus suggeréndæ, cum et ipse Dóminus, cui ministrábant Angeli, tamen ad informándam Ecclésiam suam lóculos habuísse legátur, et a fidélibus oblàta consérvans, et suórum necessitátibus, aliísque indigéntibus tribuens; sed ne Deo propter ista serviátur, et ob inópiæ timórem justitia deserátur.

Te Deum laudámus. *p.* 16.

PRO ABBATIBUS.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 19. *d*

In illo témpore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos reliquimus ómnia, et secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbýteri.

Lib. 3. *in Matth. cap.* 19.

Grandis fidúcia: Petrus piscátor erat, dives non fúerat, cibos manu et arte quærébat: et tamen lóquitur confidénter: Reliquimus ómnia. Et quia non súfficit tantum relinquere, jungit quod perfectum

est: Et secúti sumus te. Fécimus quod jussísti: quid ígitur nobis dabis præmii? Jesus autem dixit illis: Amen dico vobis, quod vos qui secúti estis me, in regeneratióne, cum séderit Filius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos super sedes duódecim, judicántes duódecim tribus Israel. Non dixit: Qui reliquístis ómnia, hoc enim et Crates fecit philósophus, et multi álii divítias contempsérunt: sed, Qui secúti estis me: quod próprie Apostolórum est, atque credéntium.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse.

Lectio viii.

In regeneratióne, cum séderit Filius hóminis in sede majestátis suæ (quando et mórtui de corruptióne resúrgent incorrúpti), sedébitis et vos in sóliis judicántium, condemnántes duódecim tribus Israel: quia vobis credéntibus, illi crédere noluérunt. Et omnis qui reliquerit domum, vel fratres, aut soróres, aut patrem, aut matrem, aut uxórem, aut fílios, aut agros propter nomen meum, céntuplum accípiet, et vitam ætérnam possidébit. Locus iste cum illa senténtia congruit, in qua Salvátor lóquitur: Non veni pacem míttere, sed gládium. Veni enim separáre hóminem a patre suo, et matrem a fília, et nurum a socru: et inimíci hóminis domésticí ejus. Qui ergo propter fidem Christi et prædicatiónem Evangélii, omnes affectus contémpserint, atque divítias et sæculi voluptátes: isti céntuplum recípient, et vitam ætérnam possidébunt.

℟. Sint lumbi vestri præcincti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et vos. Glória Patri. Et vos

Lectio ix.

Ex occasióne hujus senténtiæ quidam introdúcunt mille annos post resurrectiónem, dicéntes, tunc nobis céntuplum ómnium rerum, quas dimísimus, et vitam ætérnam esse reddéndam: non intelligéntes quod, si in céteris digna sit repromíssio, in uxóribus appáreat turpitúdo, ut qui unam pro Dómino dimíserit, centum recípiat in futúro. Sensus ergo iste est: Qui carnália pro Salvatóre dimíserit, spirituália recípiet: quæ comparatióne et mérito sui ita erunt, quasi si parvo número centenárius número comparétur.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

COMMUNE VIRGINUM.

AD VESPERAS.

Ant. t. 1. Hæc est virgo sápiens, * et una de número prudéntum.

PSALMUS 109.

DIXIT Dóminus Dómino meo: * Sede a dextris meis:

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.

Dóminus a dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas: * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet, * proptérea exaltábit caput.

Ant. Hæc est virgo sápiens, et una de número prudéntum.

Ant. t. 1. Hæc est virgo sápiens, * quam Dóminus vigilántem invénit.

PSALMUS 112.

LAUDATE púeri Dóminum: * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes Gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?

Súscitans a terra ínopem, * et de stércore érigens páuperem:

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.

Ant. Hæc est virgo sápiens, quam Dóminus vigilántem invénit.

Ant. t. 3. Hæc est quæ nescívit * torum in delícto: habébit fructum in respectióne animárum sanctárum.

PSALMUS 121.

LÆTATUS sum in his, quæ dicta sunt mihi: * in domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri, * in átriis tuis Jerúsalem.

Jerúsalem, quæ ædificátur ut cívitas: * cujus participátio ejus in idípsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini, * testimónium Israel ad confiténdum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem: * et abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua: *

et abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos, et próximos meos, * loquébar pacem de te:

Propter domum Dómini Dei nostri: * quæsivi bona tibi.

Ant. Hæc est quæ nescívit torum in delicto: habébit fructum in respectióne animárum sanctárum.

Ant. t. 1. Veni elécta mea,* et ponam in te thronum meum, allelúia.

PSALMUS 126.

NISI Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædificant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustra vígilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris.

Cum déderit diléctis suis somnum: * ecce hæréditas Dómini, fílii; merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu poténtis: * ita fílii excussórum.

Beátus vir, qui implévit desidérium suum ex ipsis: * non confundétur cum loquétur inimícis suis in porta.

Ant. Veni elécta mea, et ponam in te thronum meum, allelúia.

Ant. t. 3. Ista est speciósa * inter filias Jerúsalem.

PSALMUS 147.

LAUDA Jerúsalem Dóminum: * lauda Deum tuum Sion.

Quóniam confortávit eras portárum tuárum: * benedíxit fíliis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem: * et ádipe fruménti sátiat te.

Qui emíttit elóquium suum terræ: * velóciter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam: * nébulam sicut cinerem spargit.

Mittit crystállum suam sicut buccéllas: * ante fáciem frigoris ejus quis sustinébit?

Emíttet verbum suum, et líquefáciet ea: * flabit spíritus ejus et fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob: * justítias, et judícia sua Israel.

Non fecit táliter omni natióni: * et judícia sua non manifestávit eis.

Ant. Ista est speciósa inter fílias Jerúsalem.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 10. *d*

FRATRES, qui gloriátur, in Dómino gloriétur. Non enim qui seípsum comméndat, ille probátus est: sed quem Deus comméndat.

HYMNUS.

JESU, coróna Vírginum,
Quem mater illa cóncipit,
Quæ sola Virgo párturit,
Hæc vota clemens áccipe.

Qui pergis inter lília,
Septus choréis Vírginum,
Sponsus decórus glória,
Sponsísque reddens præmia.

Quocúmque tendis, Vírgines
Sequúntur, atque laúdibus
Post te canéntes cúrsitant,
Hymnósque dulces pérsonant.

Te deprecámur súpplices;
Nostris ut addas sénsibus,
Nescire prorsus ómnia
Corruptiónis vúlnera.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Filio,
Sancto simul Paráclito
In sæculórum sæcula, Amen.

℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Veni sponsa Christi, * áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

ORATIO.

DEUS, qui inter cétera potentiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti : concéde propítius ; ut, qui beátæ *N.* Virginis et Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

ALIA ORATIO.

INDULGENTIAM nobis, quæsumus Dómine, beáta *N.* Virgo et Martyr implóret : quæ tibi grata semper éxtitit et mérito castitátis, et tuæ professióne virtútis. Per Dóminum.

Pro Virgine non Martyre.

ORATIO.

EXAUDI nos, Deus salutáris noster : ut sicut de beátæ *N.* Virginis tuæ festivitáte gaudémus ; ita piæ devotiónis erudiámur affectu. Per Dóminum nostrum.

Si fuerint plures, in utrisque Vesperis ad Magnificat, et in Laudibus ad Benedictus,

Ant. t. 4. Prudéntes Vírgines, * aptáte vestras lámpades : ecce sponsus venit, exíte óbviam ei.

℣. Adducéntur Regi vírgines post eam. ℟. Próximæ ejus afferéntur tibi.

ORATIO.

DA nobis quæsumus Dómine Deus noster, sanctárum Virginum et mártyrum tuárum *N.* et *N.* palmas incessábili devotióne venerári : ut quas digna mente non póssumus celebráre, humilibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dóminum.

AD MATUTINUM.

Invitat. Regem Vírginum Dóminum, * Veníte, adorémus.

Psalm. Veníte, exultémus, *p.* 2.

HYMNUS.

Pro Virgine et Martyre.

VIRGINIS Proles, Opiféxque Matris,
Virgo quem gessit, peperítque Virgo ;
Vírginis partos canimus decóra
Morte triúmphos.

Hæc enim palmæ dúplicis beáta
Sorte, dum gestit frágilem domáre
Córporis sexum, dómuit cruéntum
Cæde tyránnum.

Unde nec mortem, nec amica mortis
Mille pœnárum génera expavéscens,
Sánguine effúso méruit corónum

Scándere cœlum.
Hujus orátu Deus alme nobis
Débitas pœnas scélerum remítte;
Ut tibi puro resonémus almum
Péctore carmen.
Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi compar utriúsque virtus
Spíritus semper, Deus unus omni
Témporis ævo. Amen.

Si sancta fuerit Virgo tantum, et non Martyr, dicitur Hymnus ut sequitur.

VIRGINIS Proles, Opiféxque Matris,
Virgo quem gessit, peperítque Virgo,
Virginis festum cánimus beátæ,
Accipe votum,
Hujus orátu Deus alme nobis
Débitas pœnas scélerum remítte;
Ut tibi puro resonémus almum
Péctore carmen.
Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi compar utriúsque virtus
Spíritus semper, Deus unus omni
Témporis ævo. Amen.

IN I NOCTURNO.

Ant. 1. 7. O quam pulchra * est casta generátio cum claritáte!

PSALMUS 8.

DOMINE Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.
Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.
Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.
Quid est homo, quod memor es ejus? * aut filius hóminis, quóniam vísitas eum?
Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.
Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas: insuper et pécora campi,
Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.
Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Ant. O quam pulchra est casta generátio cum claritáte!

Ant. 2. 4. Ante torum * hujus Virginis frequentáte nobis dúlcia cántica drámatis.

PSALMUS 18.

CŒLI enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.
Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.
Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum : * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum : * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo :

Exultávit ut gigas ad curréndam viam, * a summo cœlo egréssio ejus :

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus, * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas : * testimonium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justitiæ Dómini rectæ, lætificántes corda : * præcéptum Domini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi : * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum : * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delicta quis intélligit? ab occúltis meis munda me : * et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint dominati, tunc immaculátus ero : * et emundábor a delicto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei : * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.

Ant. Ante torum hujus Vírginis frequentáte nobis dúlcia cántica drámatis.

Ant. t. 7. *r* Revértere, * revértere Sunamítis : revértere, revértere, ut intueámur te.

PSALMUS 23.

DOMINI est terra, et plenitúdo ejus : * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum : * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino : * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes véstras, et elevámini portæ æternáles : * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens, Dóminus potens in prælio :

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles : * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Revértere, revértere Sunamitis : revértere, revértere, ut intueámur te.

℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Pater noster.

Absolutio, Exaudi, Dómine.

℣. Jube domne.

Bened. Benedictióne perpétua.

Do Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

LECTIO I. *Cap.* 7. *e*

De virgínibus præcéptum Dómini non hábeo : consílium autem do, tamquam misericórdiam consecútus a Dómino, ut sim fidélis. Exístimo ergo hoc bonum esse propter instántem necessitátem, quóniam bonum est hómini sic esse. Alligátus es uxóri ? noli quærere solutiónem. Solútus es ab uxóre ? noli quærere uxórem. Si autem accéperis uxórem, non peccásti. Et si núpserit virgo, non peccávit. Tribulatiónem tamen carnis habébunt hujúsmodi. Ego autem vobis parco. Hoc ítaque dico, fratres : Tempus breve est : réliquum est, ut et qui habent uxóres, tamquam non habéntes sint : et qui flent, tamquam non flentes : et qui gaudent, tamquam non gaudéntes : et qui emunt, tamquam non possidéntes : et qui utúntur hoc mundo, tamquam non utántur : præterit enim figúra hujus mundi.

Si fuerit Martyr, dicitur sequens

℟. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum : pro cujus amóre sánguinem tuum fudísti : * Et cum Angelis in paradísum introísti. ℣. Veni elécta mea, et ponam in te thronum meum, quia concupívit Rex spéciem tuam. Et cum.

Si non fuerit Martyr, dicitur sequens

℟. Veni elécta mea, et ponam in te thronum meum : * Quia concupívit Rex spéciem tuam. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Quia.

Bened. Unigénitus Dei Filius.

LECTIO II.

Volo autem vos sine sollicitúdine esse. Qui sine uxóre est, sollícitus est quæ Dómini sunt, quómodo pláceat Deo. Qui autem cum uxóre est, sollícitus est quæ sunt mundi, quómodo pláceat uxóri, et divísus est. Et múlier innúpta, et virgo, cógitat quæ Dómini sunt; ut sit sancta córpore, et spíritu. Quæ autem nupta est, cógitat quæ sunt mundi, quómodo pláceat viro. Porro hoc ad utilitátem vestram dico : non ut láqueum vobis injíciam, sed ad id, quod honéstum est, et quod facultátem præbeat sine impedimento Dóminum obsecrándi.

℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis : * Proptérea benedixit te Deus in ætérnum. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Proptérea.

Bened. Spíritus sancti grátia.

LECTIO III.

SI quis autem turpem se vidéri existimat super virgine sua, quod sit superadúlta, et ita opórtet fieri, quod vult fáciat: non peccat, si nubat. Nam qui státuit in corde suo firmus, non habens necessitátem, potestátem autem habens suæ voluntátis, et hoc judicávit in corde suo, serváre virginem suam, bene facit. Igitur et qui matrimónio jungit virginem suam, bene facit: et qui non jungit, mélius facit. Múlier alligáta est legi quanto témpore vir ejus vivit. Quod si dormíerit vir ejus, liberáta est: cui vult nubat, tantum in Dómino. Beátior autem erit si sic permánserit, secúndum meum consilium: puto autem quod et ego Spíritum Dei hábeam.

℟. Spécie tua, et pulchritúdine tua, * Inténde, próspere procéde, et regna. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, proptérea benedixit te Deus in ætérnum. Inténde. Glória Patri. Inténde.

IN II NOCTURNO.

Ant. t. 7. Spécie tua, * et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.

PSALMUS 44.

ERUCTAVIT cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis. * proptérea benedixit te Deus in ætérnum.

Accingere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime.

Spécie tua, et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.

Propter veritátem et mansuetúdinem, et justitiam: * et dedúcet te mirabiliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi: * virga directiónis virga regni tui.

Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Astitit regina a dextris tuis in vestítu deauráto: * circúmdata varietáte.

Audi filia, et vide, et inclina aurem tuam: * et obliviscere pópulum tuum, et domum patris tui.

Et concupíscet Rex decórem tuum: * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur, omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus filiæ Regis ab íntus, * in fímbriis aureis circumamicta varietátibus.

Adducéntur Regi vírgines

post eam : * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia et exultatióne : * adducéntur in templum Regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii : * cónstitues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne et generatiónem.

Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum, * et in sæculum sæculi.

Ant. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.

Ant. t. 7. Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Deus in médio ejus non commovébitur.

PSALMUS 45.

DEus noster refúgium, et virtus ; * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

Proptérea non timébimus dum turbábitur terra : * et transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur : * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt Gentes, et inclináta sunt regna : * dedit vócem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ posuit prodigia super terram : * áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confríget arma : * et scuta combúret igni.

Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in Géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.

Ant. Adjuvábit eam Deus vultu suo : Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ant. t. 8. *f* Aquæ multæ * non potuérunt extínguere charitátem.

PSALMUS 47.

MAGNUS Dóminus, et laudábilis nimis * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exultatióne univérsæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, civitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cum suscipiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt : * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt : * tremor apprehéndit eos.

Ibi dolóres ut parturiéntis, * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus

in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri : * Deus fundávit eam in ætérnum.

Suscépimus Deus misericórdiam tuam, * in médio templi tui.

Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ : * justitia plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion, et exúltent fíliæ Judæ, * propter judícia tua Dómine.

Circúmdate Sion, et complectímini eam : * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus : * et distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et in sæculum sæculi : * ipse reget nos in sæcula.

Ant. Aquæ multæ non potuérunt extínguere charitátem.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Pater noster.

Absolutio, Ipsíus píetas.

℣. Jube domne.

Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Ambrósii Episcopi.

Lectio iv.

Lib. 1. *de Virg. circa init.*

Quoniam hódie natális est Vírginis, invítat nunc integritátis amor, ut áliquid de virginitáte dicámus : ne véluti tránsitu quodam præstricta videátur, quæ principális est virtus. Non enim ideo laudábilis virginitas, quia in martyribus reperitur; sed quia ipsa mártyres fáciat. Quis autem humáno eam possit ingénio com prehéndere, quam nec natúra suis inclúsit légibus? aut quis naturáli voce complécti, quod supra usum natúræ sit? E cœlo accersivit, quod imitarétur in terris. Nec immérito vivéndi sibi usum quæsívit e cœlo, quæ sponsum sibi invénit in cœlo.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justitiam : * Ed dedúcet te mirabiliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et deducet.

Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Hæc nubes, áera, Angelos, sideráque transgrédiens Verbum Dei in ipso sinu Patris invénit, et toto hausit péctore. Nam quis tantum, cum invénerit, relinquat boni? Unguéntum enim exinanitum est nomen tuum : proptérea adolescéntulæ dilexérunt te, et attraxérunt te. Postrémo meum est illud, quóniam qui non nubunt, neque nubéntur erunt sicut Angeli Dei in cœ Nemo ergo mirétur, si Angeli comparéntur, quæ Angelórum Dómino copulántur.

℟. Dilexisti justitiam, et o sti iniquitátem : * Propter unxit te Deus, Deus tuus ó

lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Bened. Ignem sui amóris.

LECTIO VI.

QUIS ígitur neget hanc vitam fluxísse de cœlo, quam non fácile invenímus in terris, nisi postquam Deus in hæc terréni córporis membra descéndit? Tunc in útero vírgo concépit, et Verbum caro factum est, ut caro fieret Deus. Dicet áliquis: Sed étiam Elias nullius corpórei cóitus fuísse permíxtus cupiditátibus invenítur. Ideo ergo curru raptus ad cœlum, ídeo cum Dómino appáret in glória, ídeo Dominici ventúrus est præcúrsor advéntus.

℟. Afferéntur Regi vírgines post eam, próximæ ejus, * Afferéntur tibi in lætítia et exultatióne. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Afferéntur. Glória Patri. Afferéntur.

IN III NOCTURNO.

Ant. t. 3. Nigra sum, * sed formósa, filiæ Jerúsalem: ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

PSALMUS 95.

CANTÁTE Dómino cánticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis: * terribilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii Géntium dæmónia: * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio, et pulchritúdo in conspéctu ejus: * sanctimónia, et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dómino glóriam et honórem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra: * dícite in Géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cœli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Ant. Nigra sum, sed formósa, filiæ Jerúsalem: ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

Ant. t. 8. Trahe me post te, * in odórem currémus un-

guentórum tuórum : óleum effúsum nomen tuum.

PSALMUS 96.

DÓMINUS regnávit, exúltet terra : * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes, et calígo in circúitu ejus : * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet,* et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini : * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus : * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes, qui adórant sculptília . et qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum omnes Angeli ejus : * audivit, et lætáta est Sion.

Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua Dómine :

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram : * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum : * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini justi in Dómino : * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Trahe me post te, in odórem currémus unguentórum tuórum : óleum effúsum nomen tuum.

Ant. t. 7. Veni sponsa Christi, * áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

PSALMUS 97.

CANTATE Dómino cánticum novum : * quia mirabilia fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus, * et bráchium sánctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum : * in conspéctu Géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israel.

Vidérunt omnes términi terræ : * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo omnis terra : * cantáte, et exultáte, et psállite.

Psállite Dómino in cithara, in cithara et voce psalmi; * in tubis ductilibus, et voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspéctu Regis Dómini : * moveátur mare, et plenitúdo ejus; orbis terárum, et qui hábitant in eo.

Flúmina pláudent manu, simul montes exultábunt a conspéctu Dómini : * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.

Ant. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

℣. Elégit eam Deus, et præ

elégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Pater noster.

Absolutio, A vínculis.

℣. Jube domne.

Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 25.

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc : Simile erit regnum cœlórum decem virgínibus : quæ accipiéntes lámpades suas, exiérunt óbviam sponso et sponsæ. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Hom. 12. *in Evang.*

Sæpe vos, fratres charíssimi, admóneo prava ópera fúgere, mundi hujus inquinaménta devitáre : sed hodiérna sancti Evangélii lectióne compéllor dicere, ut et bona quæ ágitis, cum magna cautéla teneátis : ne per hoc, quod a vobis rectum géritur, favor aut grátia humána requirátur : ne appetítus laudis subrépat et quod foris osténditur, intus a mercéde vacuétur. Ecce enim Redemptóris voce decem vírgines, et omnes dicúntur vírgines, et tamen intra beatitúdinis jánuam non omnes sunt receptæ : quia eárum quædam, dum de virginitáte sua glóriam foris éxpetunt, in vasis suis óleum habére noluérunt.

℟. Hæc est virgo sápiens, quam Dóminus vigilántem invénit, quæ accéptis lampádibus, sumpsit secum óleum : * Et veniénte Dómino, introívit cum eo ad núptias. ℣. Média nocte clamor factus est : Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. Et veniénte Dómino.

Bened. Cujus, *vel* Quarum festum cólimus.

Lectio viii.

Sed prius quæréndum nobis est, quid sit regnum cœlórum, aut cur decem vírginibus comparétur, quæ étiam vírgines prudéntes et fátuæ dicántur. Dum enim cœlórum regnum constat, quia reprobórum nullus ingréditur, étiam fátuis virgínibus cur símile esse perhibétur? Sed sciéndum nobis est, quod sæpe in sácro elóquio regnum cœlórum præséntis témporis Ecclésia dicitur. De quo álio in loco Dóminus dicit : Mittet Filius hóminis Angelos suos, et cólligent de regno ejus ómnia scándala. Neque enim in illo regno beatitúdinis, in quo pax summa est, inveníri scándala póterunt, quæ colligántur.

℟. Média nocte clamor factus est : * Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. ℣. Prudéntes vírgines aptáte vestras lámpades. Ecce sponsus. Glória Patri. Ecce sponsus.

Bened. Ad societátem.

Lectio ix.

In quinque autem córporis sénsibus unusquísque subsístit. Geminátus autem quinárius denárium pérficit. Et quia

ex utróque sexu fidélium multitúdo colligitur, sancta Ecclésia decem virgínibus símilis esse denuntiátur. In qua, quia mali cum bonis, et réprobi cum eléctis admixti sunt, recte símilis virgínibus prudéntibus et fátuis esse perhibétur. Sunt namque plerique continéntes, qui ab appetítu se exterióri custódiunt, et spe ad interióra rapiúntur, carnem mácerant, et toto desidério ad supérnam pátriam anhélant, ætérna præmia éxpetunt, pro labóribus suis recipere laudes humánas nolunt. Hi nimírum glóriam suam non in ore hóminum ponunt, sed intra consciéntiam cóntegunt. Et sunt plerique, qui corpus per abstinéntiam afflígunt, sed de ipsa sua abstinéntia humános favóres éxpetunt.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. t. 1. Hæc est virgo sápiens, * et una de número prudéntum.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis,* p. 17.

Ant. t. 1. Hæc est virgo sápiens, * quam Dóminus vigilántem invénit.

Ant. t. 3. ℟ Hæc est quæ nescívit * torum in delícto: habébit fructum in respectióne animárum sanctárum.

Ant. t. 1. Veni elécta mea, * et ponam in te thronum meum, allelúia.

Ant. t. 3. Ista est speciósa * inter fílias Jerúsalem.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 10. *d*

FRATRES, Qui gloriátur, in Dómino gloriétur. Non enim qui seipsum comméndat, ille probátus est: sed quem Deus comméndat.

HYMNUS.

JESU, coróna Vírginum,
Quem mater illa concépit,
Quæ sola Virgo pá[illegible]
Hæc vota clemens [illegible]

Qui pergis inter lília,
Septus choréis Vírginum,
Sponsus decórus glória,
Sponsísque reddens præmia,

Quocúmque tendis, Vírgines
Sequúntur, atque laúdibus
Post te canéntes cúrsitant,
Hymnósque dulces pérsonant.

Te deprecámur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus,
Nescíre prorsus ómnia
Corruptiónis vúlnera.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito
In sæculórum sæcula. Amen.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Propterea benedixit te Deus in ætérnum.

Ad Bened. Ant. t. 8. Símile est regnum cœlórum * hómini negotiatóri quæránti bonas margarítas: invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et comparávit eam.

ORATIO.

DEUS, qui inter cétera potentiæ tuæ mirácula, étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti: concéde pro-

pílius; ut, qui beátæ *N.* Vírginis et Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum nostrum.

ALIA ORATIO.

INDULGENTIAM nobis, quæsumus Dómine, beáta *N.* Virgo et Martyr implóret : quæ tibi grata semper éxtitit et mérito castitátis, et tuæ professióne virtútis. Per Dóminum nostrum.

Pro Vírgine non Martyre.

ORATIO.

EXAUDI nos Deus salutáris noster : ut, sicut de beátæ *N.* Virginis tuæ festivitáte gaudémus, ita piæ devotiónis erudiámur affectu. Per.

Si fuerint plures, ad Benedictus dicitur

Ant. t. 4. Prudéntes Vírgines * aptáte vestras lámpades : ecce sponsus venit, exíte óbviam ei.

℣. Adducéntur Regi vírgines post eam. ℟. Próximæ ejus aferéntur tibi.

ORATIO.

DA nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctárum Virginum et Mártyrum tuárum *N.* et *N.* palmas incessábili devotióne venerári : ut, quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dóminum.

AD TERTIAM.

Ant. Hæc est virgo sápiens. *Capitulum*, Fratres, Qui gloriátur, *ut supra, ad Laudes. Hiemalis.*

℟. *br.* Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie tua. ℣. Intende, próspere procéde, et regna. Et pulchritúdine. Glória Patri. Spécie tua.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

AD SEXTAM.

Ant. Hæc est quæ nescívit.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 11.

ÆMULOR enim vos Dei æmulatióne. Despóndi enim vos uni viro vírginem castam exhibére Christo.

℟. *br.* Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

AD NONAM.

Ant. Ista est speciósa.

Pro Vírgine Martyre.

CAPITULUM. *Eccli.* 51. *b*

DOMINE Deus meus, exaltásti super terram habitatiónem meam, et pro morte defluénte deprecáta sum. Invocávi Dóminum Patrem Dómini mei, ut non derelinquat me in die tribulatiónis meæ, et in témpore superbórum sine adjutório.

Pro Vírgine et non Martyre.

CAPITULUM. *Sap.* 4.

O QUAM pulchra est casta generatio cum claritáte ! immortális est enim memória illíus : quóniam apud

Deum nota est, et apud hóminés.

℟. *br.* Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et præelégit. Glória Patri. Elégit.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

AD VESPERAS.

Ant. Psalmi, Capitulum et Hymnus ut in primis Vesperis, p. lxxxiv.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnif. Ant. t. 7. *f* Veni sponsa Christi, * áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

ALIÆ LECTIONES
Pro Virginibus.

Pro Virgine et Martyre, ac pro Martyre tantum Lectiones primi Nocturni leguntur etiam ut infra.

De libro Ecclesiástici.

Lectio 1. *Cap.* 51.

Confitébor tibi Dómine Rex, et collaudábo te Deum salvatórem meum. Confitébor nómini tuo : quóniam adjútor et protéctor factus est mihi, et liberásti corpus meum a perditióne, a láqueo linguæ iníquæ, et a lábiis operántium mendácium, et in conspéctu astántium factus es mihi adjútor. Et liberásti me secúndum multitúdinem misericórdiæ nóminis tui a rugiéntibus præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, et de portis tribulatiónum quæ circumdedérunt me : a pressúra flammæ, quæ circúmdedit me, et in médio ignis non sum æstuáta : de altitúdine ventris ínferi, et a lingua coinquináta, et a verbo mendácii, a rege iníquo, et a lingua injústa.

℟. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum : pro cujus amóre sánguinem tuum fudísti : * Et cum Angelis in paradísum introísti. ℣. Veni elécta mea, et ponam in te thronum meum, quia concupívit Rex spéciem tuam. Et cum.

Lectio II.

Laudabit usque ad mortem anima mea Dóminum, et vita mea appropínquans erat in inférno deórsum. Circumdedérunt me úndique, et non erat qui adjuváret. Respiciens eram ad adjutórium hóminum, et non erat. Memoráta sum misericórdiæ tuæ Dómine, et operatiónis tuæ, quæ a sæculo sunt : quóniam éruis sustinéntes te Dómine, et liberas eos de mánibus géntium.

℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis : * Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Proptérea.

Lectio III.

Exaltásti super terram habitatiónem meam, et pro morte defluénte deprecáta sum.

invocávi Dóminum patrem Dómini mei, ut non derelínquat me in die tribulatiónis meæ, et in témpore superbórum sine adjutório. Laudábo nomen tuum assídue, et collaudábo illud in confessióne, et exaudíta est orátio mea. Et liberásti me de perditióne, et eripuísti me de témpore iníquo. Proptérea confitébor, et laudem dicam tibi, et benedícam nómini Dómini.

℟. Spécie tua, et pulchritúdine tua, * Inténde, próspere procéde, et regna. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. Inténde. Glória Patri. Inténde.

IN II NOCTURNO.

Ex libro sancti Cypriáni Epíscopi et Mártyris de disciplína et hábitu Vírginum.

Lectio iv. *Cap.* 2.

Nunc nobis ad vírgines sermo est, quarum quo sublímior glória est, major et cura est. Flos est ille Ecclesiástici gérminis, decus atque ornaméntum grátiæ spiritális, læta índoles, laudis et honóris opus íntegrum atque incorrúptum, Dei imágo respóndens ad sanctimóniam Dómini, illústrior pórtio gregis Christi. Gaudet per illas, atque in illis lárgiter floret Ecclésiæ matris gloriósa fœcúnditas : quantóque plus copiósa virgínitas número suo addit, tanto plus gáudium matris augéscit. Ad has lóquimur, has adhortámur affectióne pótius quam potestáte : non quod extrémi, et mínimi, et humilitátis nostræ ádmodum cónscii, áliquid ad censúram licéntiæ vindicémus : sed quod ad sollicitúdinem magis cauti, plus de diáboli infestatióne timeámus.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam : * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et dedúcet.

Lectio v.

Neque inánis hæc caútio est, et vana formído, quæ ad salútis viam cónsulit, quæ Domínica et vitália præcépta custódit, ut quæ se Christo dicáverint, et a carnáli concupiscéntia recedéntes, tam carne, quam mente se Deo vóverint, consúmment opus suum magno præmio destinátum : nec ornári jam, aut placére cuíquam, nisi Dómino suo, stúdeant, a quo et mercédem virginitátis expéctant, dicénte ipso : Non omnes cápiunt verbum, sed illi quibus datum est. Sunt enim spadónes, qui ex útero matris sic nati sunt : et sunt spadónes, qui coácti sunt ab homínibus : et sunt spadónes, qui seípsos castravérunt propter regnum cœlórum.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem : * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritá-

tem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Lectio vi.

Denuo quoque per hanc Angeli vocem, continéntiæ munus osténditur, virgínitas prædicátur. Hi sunt, qui cum muliéribus se non coinquinavérunt : vírgines enim permansérunt : hi sunt qui sequúntur Agnum quocúmque íerit. Neque enim tantum másculis continéntiæ grátiam Dóminus repromíttit, et féminas præterit : sed quóniam fémina viri pórtio est, et ex eo sumpta atque formáta est, in Scriptúris fere ómnibus ad protoplástum Deus lóquitur, quia sunt duo in carne una, et in másculo simul significátur et fémina. Quod si Christum continéntia séquitur, et regno Dei virgínitas destinátur : quid est illis cum terréno cultu, et cum ornaméntis, quibus dum homínibus placére géstiunt, Deum offéndunt?

℟. Afferéntur Regi vírgines post eam, próximæ ejus, * Afferéntur tibi in lætítia et exultatióne. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Afferéntur. Glória Patri. Afferéntur.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 19.

In illo témpore ; Accessérunt ad Jesum Pharisæi tentántes eum, et dicéntes : Si licet hómini dimittere uxórem suam, quacúmque ex causa? Et reliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysostomi.

Hom. 63. *in Matth. sub med.*

Dominus noster, quia ad virginitátem hortári grave esse videbátur, a necessitáte legis de non solvéndo matrimónio, eos ad cupiditátem illius trahere studet. Deinde ut eam esse possibilem osténdat sic inquit : Sunt eunúchi qui ex ventre matris ita nati sunt, et sunt qui ab homínibus eunúchi facti sunt, et sunt qui seípsos castravérunt propter regnum cœlórum. Quibus verbis laténter eos ad eligéndam virginitátem indúcit, dum eam virtútem esse possibilem ástruit.

℟. Hæc est virgo sápiens, quam Dóminus vigiléntem invénit, quæ accéptis lampádibus, sumpsit secum óleum : * Et veniénte Dómino, introívit cum eo ad núptias. ℣. Média nocte clamor factus est : Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. Et.

Lectio viii.

Id autem hoc fere modo confirmat. Cógita tecum, si aut a natúra talis esses, aut ab homínibus eam injúriam passus, quid fáceres, cum et ejúsmodi voluptáte caréres, et nullam caréndo mercédem consequeréris? Grátias igitur nunc Deo agas, quod cum mercéde atque corónis idem sústines, quod illi sine corónis ac præmio tólerant : imo vero non idem sed multo lévius : tum quia spe

erígeris, et consciéntia recte facti; tum quia non ita ingéntibus concupiscéntiæ flúctibus jactáris.

℟. Média nocte clamor factus est : * Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. ℣. Prudéntes vírgines aptáte vestras lámpades. Ecce. Glória Patri. Ecce.

LECTIO IX.

CUM ergo de illis eunúchis dixerit, qui nisi étiam ipsi mente se contíneant, frustra et inutíliter tales sunt; ac de illis, qui, ut regnum cœlórum consequántur, se continent, subjúnxit rursus, dicens : Qui potest cápere, cápiat : ut alacrióres efficiat eo ipso quod grave esse opus osténdit, et ineffábili benignitáte sua nóluit eam rem intra necessitátem legis conclúdere : idque dicéndo, adhuc magis possíbilem esse demónstrat, ut voluntátis stúdium plus augeátur.

Te Deum laudámus. *p.* 16.

COMMUNE

SANCTÆ MARTYRIS TANTUM, ET NEC VIRGINIS NEC MARTYRIS.

AD VESPERAS.

Ant. Dum esset Rex, *cum reliquis de Laudibus*, p. cxj.

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis de Virgine ut p.* lxxxiv.

Pro Martyre tantum.

CAPITULUM. *Eccli.* 51.

CONFITEBOR tibi Dómine Rex, et collaudábo te Deum salvatórem meum. Confitébor nómini tuo : quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne.

Pro nec Virgine nec Martyre.

CAPITULUM. *prov.* 31. *b*

MULIEREM fortem quis invéniet? procul, et de últimis finibus prétium ejus. Confídit in ea cor viri sui, et spóliis non indigébit.

HYMNUS.

FORTEM virili péctore
Laudémus omnes féminam,
Quæ sanctitátis glória
Ubíque fulget ínclyta.

Hæc sancto amóre saúcia,
Dum mundi amórem nóxium
Horréscit, ad cœléstia
Iter perégit árduum.

Carnem domans jejúniis,
Dulcíque mentem pábulo
Oratiónis nútriens,
Cœli potítur gaúdiis.

Rex Christe virtus fórtium,
Qui magna solus éfficis,
Hujus precátu quæsumus,
Audi benígnus súpplices.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Símile est regnum cœlórum * hómini negotiatóri quærénti bonas margaritas : invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et comparávit eam.

Pro una Martyre tantum.

ORATIO.

DEUS, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrii

contulísti : concéde propítius; ut qui beátæ *N.* mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Pro pluribus Martyr. tantum.

ORATIO.

DA nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctárum mártyrum tuárum *N.* et *N.* palmas incessábili devotióne venerári : ut quas digna mente non póssumus celebráre, humíllibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dóminum.

Pro nec Virgine nec Martyre.

ORATIO.

EXAUDI nos, Deus salutáris noster : ut, sicut de beátæ *N.* festivitáte gaudémus, ita piæ devotiónis erudiámur affectu. Per Dóminum.

AD MATUTINUM.

Invitat. Laudémus Deum nostrum, * In confessióne beátæ *N.*

Psalm. Veníte, exultémus. *p.* 2.

HYMNUS.

HUJUS orátu Deus alme nobis
Débitas pœnas scélerum remítte ;
Ut tibi puro resonémus almum
Péctore carmen.
Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi compar utriúsque virtus
Spíritus semper, Deus unus omni
Témporis ævo.
Amen.

IN I NOCTURNO.

Ant. 1. 7. O quam pulchra * est casta generátio cum claritáte!

PSALMUS 8.

DOMINE Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam elevata est magnificéntia tua, * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos : * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum : * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum : * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas, insuper et pécora campi.

Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Ant. O quam pulchra est casta generátio cum claritáte!

Ant. 2. Læva ejus * sub cápite meo, et déxtera illius amplexábitur me.

PSALMUS 18.

CŒLI enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti indicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum : * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole posuit tabernáculum suum : * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo.

Exultávit ut gigas ad curréndam viam : * a summo cœlo egréssio ejus :

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus : * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas : * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda : * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus pérmanéns in sæculum sæculi : * judícia Dómini vera, justificáta in semetipsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum : * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retributio multa.

Delicta quis intélligit ? ab occúltis meis munda me : * et ab aliénis parce servo tuo,

Si mei non fúerint dominati, tunc immaculátus ero : * et emundábor a delicto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei : * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.

Ant. Læva ejus sub cápite meo, et déxtera illius amplexábitur me.

Ant. t. 7. Revértere, * revértere Sunamítis ; revértere, revértere, ut intueámur te.

PSALMUS 23.

DOMINI est terra, et plenitúdo ejus : * orbis terrárum, et universi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum : * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini ? * aut quis stabit in loco sancto ejus ?

Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino ; * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles : * et introíbit rex glóriæ.

Quis est iste rex glóriæ ? * Dominus fortis et potens, Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles : * et introíbit rex glóriæ.

Quis est iste rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est rex glóriæ.

Ant. Revértere, revértere Sunamitis; revértere, revértere, ut intueámur te.

℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Pater noster.

Absolutio, Exaúdi Dómine.

℣. Jube domne.

Bened. Benedictióne perpétua.

Lect. primi Noct. pro Mart. tantum, leguntur ut supra, Confitébor, *p.* xcviij.

Pro nec Virgine nec Martyre, ut sequuntur.

De Parábolis Salomónis.

Lectio i. *Cap.* 31. *b*

Mulierem fortem quis invéniet? procul, et de últimis finibus prétium ejus. Confidit in ea cor viri sui, et spóliis non indigébit. Reddet ei bonum, et non malum, ómnibus diébus vitæ suæ. Quæsívit lanam et línum, et operáta est consílio mánuum suárum. Facta est quasi navis institóris, de longe portans panem suum. Et de nocte surréxit, deditque prædam domésticis suis, et cibária ancíllis suis. Considerávit agrum, et emit eum : de fructu mánuum suárum plantávit víneam. Accínxit fortitúdine lumbos suos, et roborávit bráchium suum.

℟. Veni elécta mea, et ponam in te thronum meum : * Quia concupívit Rex spéciem tuam. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Quia,

Bened. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ii.

Gustavit et vidit quia bona est negotiátio ejus : non extinguétur in nocte lucérna ejus. Manum suam misit ad fórtia, et digiti ejus apprehendérunt fusum. Manum suam apéruit ínopi, et palmas suas exténdit ad paúperem. Non timébit dómui suæ a frigóribus nivis ; omnes enim doméstici ejus vestíti sunt duplicibus. Stragulátam vestem fecit sibi : byssus et púrpura indumentum ejus. Nóbilis in portis vir ejus, quando sédorit cum senatóribus terræ. Síndonem fecit, et véndidit, et cíngulum trádidit Chananæo.

℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis : * Proptérea benedixit te Deus in ætérnum. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Proptérea.

Bened. Spíritus sancti grátia.

Lectio iii.

Fortitudo et decor indumentum ejus, et ridébit in die novíssimo. Os suum apéruit sapiéntiæ, et lex cleméntiæ in lingua ejus. Considerávit sémitas domus suæ, et panem otiósa non comédit. Surrexérunt

filii ejus, et beatíssimam prædicavérunt : vir ejus, et laudávit eam. Multæ filiæ congregavérunt divítias : tu supergréssa es univérsas. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo : múlier timens Dóminum, ipsa laudábitur. Date ei de fructu mánuum suárum : et laudent eam in portis ópera ejus.

℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua, * Inténde, próspere procéde, et regna. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, propterea benedíxit te Deus in ætérnum. Inténde. Glória Patri. Inténde.

IN II NOCTURNO.

Ant. t. 7. Spécie tua, * et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.

PSALMUS 44.

ERUCTAVIT cor meum verbum bonum : * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scríbæ, * velóciter scribéntis.

Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis : * propterea benedíxit te Deus in ætérnum.

Accingere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime.

Spécie tua, et pulchritúdine tua : * inténde, próspere procéde, et regna.

Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam : * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent : * in corda inimicórum regis.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi : * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem : * propterea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis : * ex quibus delectavérunt te filiæ regum in honóre tuo.

Astitit regina a dextris tuis in vestitu deauráto : * circúmdata varietáte.

Audi filia, et vide, et inclína aurem tuam : * et obliviscere pópulum tuum, et domum patris tui.

Et concupíscet Rex decórem tuum : * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et filiæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur, omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus filiæ Regis ab intus, * in fímbriis aúreis circumamícta varietátibus.

Adducéntur Regi vírgines post eam : * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia et exultatióne ; * adducéntur in templum Regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii : * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne et generatiónem.

Proptérea pópuli confitebún-

tur tibi in ætérnum : * et in sæculum sæculi.

Ant. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.

Ant. t. 7. Adjuvábit eam * Deus vultu suo : Deus, in médio ejus, non commovébitur.

PSALMUS 45.

DEUS noster refúgium, et virtus : * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

Proptérea non timébimus dum turbábitur terra : * et transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur : * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodigia super terram : * aúferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confríget arma : * et scuta combúret igni :

Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.

Ant. Adjuvábit eam Deus vultu suo : Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ant. t. 8. *f* Aquæ multæ * non potuérunt extínguere charitátem.

PSALMUS 47.

MAGNUS Dóminus, et laudábilis nimis : * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exultatióne univérsæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, civitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cum suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt : * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt : * tremor apprehéndit eos.

Ibi dolóres ut parturiéntis, * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri : * Deus fundávit eam in ætérnum.

Suscépimus Deus misericórdiam tuam, * in médio templi tui.

Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ : * justítia plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion, et exúltent filiæ Judæ, * propter judícia tua Dómine.

Circúmdate Sion, et complecímini eam : * narráte in túribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus : * et distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et in sæculum sæculi : * ipse reget nos in sæcula.

Ant. Aquæ multæ non potuérunt extínguere charitátem.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Pater noster.

Absolutio, Ipsíus píetas.

℣. Jube domne.

Bened. Deus Pater omnípotens.

Ex libro sancti Ambrósii Episcopi de Víduis.

LECTIO IV.

Prope finem.

AGRUM hunc Ecclésiæ fértilem cerno, nunc integritátis flore vernántem, nunc viduitátis gravitáte polléntem, nunc étiam conjúgii frúctibus redundántem. Nam etsi divérsi, unius tamen agri fructus sunt: nec tanta hortórum lília, quantæ aristæ ségetum, mésium spicæ, compluriúmque spátia campórum recipiéndis aptántur semínibus, quam redditis nováles frúctibus feriántur. Bona ergo vidúitas, quæ tóties apostólico judício prædicátur. Hæc enim magístra fídei, magistra est castitátis.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam : * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et dedúcet.

Bened. Christus perpétuæ.

LECTIO V.

UNDE et illi qui deórum suórum adultéria et probra venerántur, cœlibátus et viduitátis statuére pœnas, ut æmuli críminum mulctárent stúdia virtútum, spécie quidem, qua fœcunditátem quærerent, sed stúdio quo propósitum castitátis abolérent. Nam confíctis et miles stipéndiis arma depónit, et relicto officio quod gerébat, ad própria veteránus rura dimíttitur, ut et ipse exercítæ labóribus vitæ réquiem consequátur, et álios spes futúræ quiétis subeúndis fáciat opéribus promptióres. Agrícola quoque matúrior torquéndam áliis stivam committit, et juvenili gravátus ópere providéntiam curæ senilis explórat : vitem fácilis tondére, quam prémere, ut juvenescéntem luxúriam réprimat, et adolescéntem lascíviam falce succídat : parcórum quamdam

pártuum castitátem docens étiam in vítibus expeténdam.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem : * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Bened. Ignem sui amóris.

LECTIO VI.

SIMILIS huic vídua velut emériti veterána stipéndiis castitátis, et si conjúgii arma depónat, domus tamen totius pacem gubérnat : et si vehéndis onéribus otiósa, maritándis tamen junióribus próvida, ubi cultus utilior, ubi fructus ubérior sit, quarum cópulam aptiórem senili gravitáte dispónit. Itaque si matutióribus quam junióribus committitur ager, cur putes utiliórem nuptam esse quam víduam ? Quod si persecutóres fidei persecutores fuérunt étiam viduitátis : útique fidem sequéntibus vidúitas non pro supplício fugiénda est, sed tenénda pro præmio.

℟. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo : * Múlier timens Deum, ipsa laudábitur. ℣. Date ei de fructu mánuum suárum, et laudent eam in portis ópera ejus. Múlier. Glória Patri. Múlier.

IN III NOCTURNO.

Ant. t. 3. Nigra sum, * sed formósa, filiæ Jerúsalem : ideo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

PSALMUS 95.

CANTATE Dómino cánticum novum : * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus : * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nímis : * terribilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii géntium dæmónia : * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio et pulchritúdo in conspéctu ejus : * sanctimónia, et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ géntium, afférte Dómino glóriam et honórem : * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite héstias, et introíte in átria ejus : * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra : * dícite in géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur : * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cœli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus : * gaudébunt campi, et ómnia, quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini,

quia venit : * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Ant. Nigra sum, sed formósa, filiæ Jerúsalem : ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

Ant. t. 8. Trahe me post te,* in odórem currémus unguentórum tuórum : óleum effúsum nomen tuum.

PSALMUS 96.

DOMINUS regnávit, exúltet terra : * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes, et calígo in circúitu ejus : * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet,* et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini : * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus : * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes, qui adórant sculptília : * et qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum omnes Angeli ejus : * audívit, et lætáta est Sion.

Et exultavérunt filiæ Judæ,* propter judícia tua Dómine :

Quóniam tu Dóminus altísimus super omnem terram : * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum : * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini justi in Dómino : * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Trahe me post te, in odórem currémus unguentórum tuórum : óleum effúsum nomen tuum.

Ant. t. 7. Veni sponsa Christi* áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

PSALMUS 97.

CANTATE Dómino cánticum novum : * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus : * et bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum : * in conspéctu géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómu Israel.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo omnis terra : * cantáte, et exultáte, et psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cithara et voce psalmi : * in tubis ductilibus, et voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspéctu Regis

Dómini ; * moveátur mare, et plenitúdo ejus : orbis terrárum, et qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt a conspéctu Dómini : * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.

Ant. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Pater noster.

Absolutio. A vínculis.

℣. Jube domne.

Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO VII. *Cap.* 13. *f*

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc : Simile est regnum cœlórum thesáuro abscóndito in agro. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Hom. 11. *in Evang.*

COELORUM regnum, fratres charíssimi, idcirco terrénis rebus símile dícitur, ut ex his quæ ánimus novit, surgat ad incógnita quæ non novit : quátenus exémplo visibílium se ad invisibília rápiat, et per ea, quæ usu dídicit, quasi confrícátus incaléscat : ut per hoc, quod scit notum dilígere, díscat et incógnita amáre. Ecce enim cœlórum regnum thesáuro abscóndito in agro comparátur : quem qui invénit homo, abscóndit, et præ gáudio illíus vadit, et vendit univérsa quæ habet, et emit agrum illum.

℟. Os suum apéruit sapiéntiæ, et lex cleméntiæ in lingua ejus : considerávit sémitas domus suæ, * Et panem otiósa non comédit. ℣. Gustávit et vidit quia bona est negotiátio ejus : non extinguétur in nocte lucérna ejus. Et panem.

Bened. Cujus festum cólimus.

LECTIO VIII.

QUA in re hoc quoque notándum est, quod invéntus thesaúrus abscónditur, ut servétur : quia stúdium cœléstis desidérii a malígnis spíritibus custodíre non súfficit, qui hoc ab humánis laúdibus non abscóndit. In præsénti étenim vita, quasi in via sumus, qua ad pátriam pérgimus. Maligni autem spíritus iter nostrum quasi quídam latrúnculi óbsident. Deprædári ergo desiderat, qui thesaúrum públice portat in via. Hoc autem dico, non ut próximi ópera nostra bona non vídeant, cum scriptum sit : Videant ópera vestra bona, et glorificent Patrem vestrum, qui in cœlis est : sed ut per hoc, quod ágimus, laudes extérius non quærámus. Sic autem sit opus in público, quátenus inténtio máneat in occúlto : ut et de bono ópere próximis præbeámus exémplum, et tamen per intentiónem, qua Deo soli placére quæ-

rimus, semper optémus secrétum.

℣. Regnum mundi, et omnem ornátum sæculi contémpsi propter amórem Dómini mei Jesu Christi. ℟. Quem vidi, quem amávi, in quem crédidi, quem diléxi. ℣. Eructávit cor meum verbum bonum : dico ego ópera mea Regi. Quem. Glória Patri. Quem.

Bened. Ad societátem.

LECTIO IX.

THESAURUS autem cœléste est desidérium : ager vero, in quo thesaúrus abscónditur, disciplina stúdii cœléstis. Quem profécto agrum vénditis ómnibus cómparat, qui voluptátibus carnis renúntians, cuncta sua terréna desidéria per disciplinæ cœléstis custódiam calcat : ut nihil jam, quod caro blanditur, libeat ; nihil, quod carnálem vitam trucidat, spiritus perhorréscat.

Te Deum laudámus, *p.* 10.

AD LAUDES
ET PER HORAS.

Ant. t. 3. Dum esset Rex * in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suavitátis.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis*, p. 17.

Ant. t. 4. In odórem * unguentórum tuórum cúrrimus, adolescéntulæ dilexérunt te nimis.

Ant. t. 8. Jam hiems tránsiit, * imber ábiit, et recéssit : surge amica mea, et veni.

Ant. t. 4. Veni elécta mea, * et ponam in te thronum meum, allelúia.

Ant. t. 8. Ista est speciósa * inter fílias Jerúsalem.

Pro Martyre tantum.

CAPITULUM. *Eccli.* 51.

CONFITEBOR tibi Dómine Rex, et collaudábo te Deum salvatórem meum. Confitébor nómini tuo : quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne.

Pro nec Virgine nec Martyre.

CAPITULUM. *Prov.* 31. 10

MULIEREM fortem quis invéniet? procul, et de últimis finibus prétium ejus. Confidit in ea cor viri sui, et spóliis non indigébit.

HYMNUS.

FORTEM virili péctore
Laudémus omnes féminam,
Quæ sanctitátis glória
Ubique fulget inclyta.

Hæc sancto amóre saúcia,
Dum mundi amórem nóxium
Horréscit, ad cœléstia
Iter perégit árduum.

Carnem domans jejúniis,
Dulcique mentem pábulo
Oratiónis nútriens,
Cœli potitur gaúdiis.

Rex Christe virtus fórtium,
Qui magna solus éfficis,
Hujus precátu quæsumus,
Audi benígnus súpplices.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis

tuis. ℟. Proptérea benedixit te Deus in ætérnum.

Ad Bened. Ant. t. 4. Date ei * de fructu mánuum suárum, et laudent eam in portis ópera ejus.

Pro una Martyre tantum.

ORATIO.

DEUS, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti: concéde propítius; ut, qui beátæ *N.* mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Pro pluribus Martyribus tantum.

ORATIO.

DA nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctárum mártyrum tuárum *N.* et *N.* palmas incessábili devotióne venerári: ut quas digna mente non póssumus celebráre, humilibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dóminum.

Pro nec Virgine nec Martyre.

ORATIO.

EXAUDI nos Deus salutáris noster: ut, sicut de beátæ *N.* festivitáte gaudémus, ita piæ devotiónis erudiámur afféctu. Per Dóminum.

AD TERTIAM.

Ant. In odórem.

Pro Martyre tantum.

Capitulum, Confitébor, *ut supra ad Laudes.*

Pro nec Virgine, nec Martyre.

Capitulum, Mulíerem fortem, *ut supra ad Laudes.*

℟. *br.* Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie tua. ℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et pulchritúdine. Glória Patri. Spécie tua.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

AD SEXTAM.

Ant. Jam hiems tránsiit.

Pro Martyre tantum.

CAPITULUM. *Eccli.* 51.

LIBERASTI me secúndum multitúdinem misericórdiæ nóminis tui a rugiéntibus, præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, et de multis tribulatiónibus, quæ circumdedérunt me.

Pro nec Virgine nec Martyre.

CAPITULUM. *Prov.* 31. *c*

MANUM suam apéruit inopi, et palmas suas exténdit ad paúperem. Non timébit dómui suæ a frigóribus nivis.

℟. *br.* Adjuvábit eam, * Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória. Adjuvábit.

℣. Elégit eam Deus, et prælégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

AD NONAM.

Ant. Ista est speciósa.

Pro Martyre tantum.

CAPITULUM. *Eccli.* 51.

LAUDABIT usque ad mortem ánima mea Dóminum, quóniam éruis sustinéntes te, et líberas eos de manu angústiæ, Dómine Deus noster.

Pro nec Virgine nec Martyre.

CAPITULUM. *Prov.* 31. *d*

MULTÆ fíliæ congregavérunt divítias: tu supergréssa es

univérsas. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo: múlier timens Dóminum, ipsa laudábitur.

℟. *br.* Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et præelégit. Glória Patri. Elégit.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedixit te Deus in ætérnum.

AD VESPERAS.

Ant. Dum esset Rex, *cum reliquis de Laudibus,* p. cxj.

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliq. de Virgin. ut* p. lxxxiv.

Capit. et Hymn. ut ad Laud.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedixit te Deus in ætérnum.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Manum suam * apéruit inopi, et palmas suas exténdit ad paúperem, et panem otiósa non comédit.

Si fuerint plures non Virgines, idem fit Officium ut supra, p. cj.

LECTIONES

PRO MARTYRE TANTUM.

IN II NOCTURNO.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

LECTIO IV.

Serm. 67. *de diversis novi Testamenti locis.*

EGO máxime commemoratiónes diligo mártyrum, díligo, et ampléctor; atque omnes quidem, sed tum præcípue, cum mulierum certámina proponúntur. Quanto enim infírmius est vas, tanto major est grátia, tanto illústrius est trophæum, tanto insígnior est victória, non ob imbecillitátem sexus athletárum, sed quod per ea, quibus vícerat inimícus, nunc étiam vincátur.

℟. Propter, *p.* cvij.

LECTIO V.

PER mulierem vicit, per mulierem superátus est. Hoc illíus ántea telum erat; hoc illíus nunc cædis factum est instruméntum, hoc vas appáruit insuperábile. Peccávit illa prior, et mórtua est: ista mórtua est, ne peccáret. Illa tum fútilis promissi spe infláta, Dei leges violávit: hæc vitam præséntem contémpsit, ne fidem in suum benefactórem ejuráret. Quam ígitur deinceps speráre póterunt excusatiónem viri, si molles sint, et ignávi? quam vero véniam, cum fórtiter ac viriliter se gerant mulieres, cum ádeo se generóse ad certámina pietátis accíngant?

℟. Dilexisti, *p.* cviij.

LECTIO VI.

FUIT illi corpus imbecíllum, et obnóxius sexus fragíliæ: verúmtamen ómnium horum imbecillitátem advéniens grátia occultávit. Nihil enim est, nihil plane poténtius est eo, qui magno cum stúdio Dei timórem hábeat in mente defíxum; sed quamvis ignes, quamvis ferrum, quamvis béstias, quamvis áliud quidvis miníntur hostes, ómnia nullo negótio contémnit; quod útique Beáta ista étiam fecit.

℟. Fallax grátia, *p.* cviij.

COMMUNE
Dedicationis Ecclesiæ.
AD VESPERAS.

Ant. Domum tuam Dómine, *cum reliquis de Laudibus*, p. CXXIV.

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliq. de Dominica*, p. 123, *et loco ultimi*,

Psalmus 147.

LAUDA Jerúsalem Dóminum:* lauda Deum tuum Sion.

Quóniam confortávit seras portárum tuárum: * benedixit fíliis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem: * et ádipe fruménti sátiat te.

Qui emíttit elóquium suum terræ, * velóciter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam: * nébulam sicut cinerem spargit.

Mittit crystállum suam sicut buccéllas: * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit?

Emittet verbum suum, et liquefáciet ea: * flabit spíritus ejus et fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob: * justítias et judícia sua Israel.

Non fecit táliter omni natióni: * et judícia sua non manifestávit eis.

Capitulum Apoc. 21.

VIDI civitátem sanctam Jerúsalem novam descendéntem de cœlo a Deo, paratam sicut sponsam ornátam viro suo.

Hymnus.

CŒLESTIS Urbs Jerúsalem,
Beáta pacis vísio,
Quæ celsa de vivéntibus
Saxis ad astra tólleris,
Sponsæque ritu cingeris
Mille Angelórum míllibus.

O sorte nupta próspera,
Dotáta Patris glória,
Respérsa Sponsi grátia,
Regina formosíssima,
Christo jugáta Príncipi,
Cœli corúsca cívitas.

Hic margaritis émicant,
Paténtque cunctis óstia:
Virtúte namque prævia
Mortális illuc dúcitur,
Amóre Christi pércitus
Torménta quisquis sústinet.

Scalpri salúbris ictibus,
Et tunsióne plúrima,
Fabri polita málleo
Hanc saxa molem cónstruunt,
Aptísque juncta néxibus
Locántur in fastígio.

Decus Parénti débitum
Sit usquequáque Altíssimo,
Natóque Patris único,
Et inclyto Paráclito,
Cui laus, potéstas, glória
Ætérna sit per sæcula. Amen.

℣. Hæc est domus Dómini firmiter ædificáta. ℟. Bene fundáta est supra firmam petram.

Ad Magnif. Ant. t. 1. Sanctificávit Dóminus * tabernáculum suum: quia hæc est domus Dei, in qua invocábitur nomen ejus, de quo scriptum est: Et erit nomen meum ibi, dicit Dóminus.

In ipso die Dedicationis Ecclesiæ, et per Octavam, et quando varianda est Oratio cursum Dedicationis alterius Ecclesiæ,

ORATIO.

DEUS, qui invisibiliter ómnia cóntines, et tamen pro salúte géneris humáni signa tuæ poténtiæ visibiliter osténdis : templum hoc poténtia tuæ inhabitatiónis illústra, et concéde; ut omnes, qui huc deprecatúri convéniunt, ex quacúmque tribulatióne ad te clamáverint, consolatiónis tuæ beneficia consequántur. Per. *In Anniversario Dedicationis Ecclesiæ, et per Octavam.*

ORATIO.

DEUS, qui nobis per síngulos annos hujus sancti templi tui consecratiónis réparas diem, et sacris semper mystériis repræséntas incólumes : exaúdi preces pópuli tui, et præsta ; ut quisquis huc templum beneficia petitúrus ingréditur, cuncta se impetrásse lætétur. Per.

AD MATUTINUM.

Invitat. Domum Dei decet sanctitúdo : * Sponsum ejus Christum adorémus in ea.

Psalm. Veníte, exúltemus, *p.* 3.

Hymnus, Cœléstis Urbs, *ut supra ad Vesperas.*

IN I NOCTURNO.

Ant. t. 7. r Tóllite * portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles.

PSALMUS 23.

DÓMINI est terra, et plenitúdo ejus : * orbis terrárum, et univérsi qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundávit eum : * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus, et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino : * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles : * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens, Dóminus potens in prælio :

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles : * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Tóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles.

Ant. t. 4. Erit mihi * Dóminus in Deum, et lapis iste vocábitur domus Dei.

PSALMUS 45.

DEUS noster refugium et virtus : * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

Propterea non timébimus dum turbábitur terra : * et transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, et turbátæ sunt

aquæ eórum : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætificat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suum Altissimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur : * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobíscum : * susceptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram : * aúferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confríget arma : * et scuta combúret igni.

Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíscum : * susceptor noster Deus Jacob.

Ant. Erit mihi Dóminus in Deum, et lapis iste vocábitur domus Dei.

Ant. t. 6. Ædificavit * Moyses altáre Dómino Deo.

PSALMUS 47.

MAGNUS Dóminus, et laudábilis nimis * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exultatióne univérsæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, civitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cum suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt : * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt : * tremor apprehéndit eos.

Ibi dolóres ut parturiéntis, * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri : * Deus fundávit eam in ætérnum.

Suscépimus Deus misericórdiam tuam, * in médio templi tui.

Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ. * justítia plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion, et exúltent filiæ Judæ, * propter judícia tua Dómine.

Circúmdate Sion, et complectímini eam : * narráte in túribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus : * et distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et in sæculum sæculi : * ipse reget nos in sæcula.

Ant. Ædificávit Moyses altáre Dómino Deo.

℣. Domum tuam Dómine decet sanctitúdo. ℟. In longitúdinem diérum.

Pater noster.

Absolutio. Exaudi, Domine.

℣. Jube domne.

Bened. Benedictióne perpétua.

De líbro secúndo Paralipómenon.

LECTIO I. *Cap.* 7.

CUM complésset Sálomon fundens preces, ignis descéndit de cœlo, et devorávit holocaústa et victimas : et majéstas Dómini implévit domum. Nec póterant sacerdótes ingredi templum Dómini, eo quod implésset majéstas Dómini templum Dómini. Sed et omnes fílii Israel vidébant descendéntem ignem, et glóriam Dómini super domum : et corruéntes proni in terram super paviméntum stratum lápide, adoravérunt, et laudavérunt Dóminum : Quóniam bonus, quóniam in sæculum misericórdia ejus. Rex autem, et omnis pópulus immolábant victimas coram Dómino. Mactávit ígitur rex Sálomon hóstias boum viginti duo millia, arietum centum viginti millia : et dedicávit domum Dei Rex, et univérsus pópulus.

℟. In dedicatióne templi decantábat pópulus laudem : * Et in ore eórum dúlcis resonábat sonus. ℣. Fundáta est domus Dómini supra vérticem móntium, et vénient ad eam omnes gentes. Et in ore.

Bened. Unigénitus Dei Filius.

LECTIO II.

SACERDOTES autem stabant in officiis suis : et Levítæ in órganis cárminum Dómini, quæ fecit David rex ad laudándum Dóminum : Quóniam in ætérnum misericórdia ejus, hymnos David canéntes per manus suas : porro sacerdótes canébant tubis ante eos, cunctúsque Israel stabat. Sanctificávit quoque Sálomon médium átrii ante templum Dómini : obtúlerat enim ibi holocaústa et ádipes pacificórum : quia altáre æneum, quod fécerat, non póterat sustinére holocaústa, et sacrifícia et ádipes. Fecit ergo Salomon solemnitátem in témpore illo septem diébus, et omnis Israel cum eo, ecclésia magna valde, ab introítu Emath usque ad Torréntem Ægypti. Fecitque die octávo colléctam, eo quod dedicásset altáre septem diébus, et solemnitátem celebrásset diébus septem.

℟. Fundáta est domus Dómini supra vérticem móntium, et exaltáta est super omnes colles : * Et vénient ad eam omnes gentes, et dicent : Glória tibi Dómine. ℣. Veniéntes autem vénient cum exultatióne, portántes manípulos suos. Et vénient.

Bened. Spíritus sancti grátia.

LECTIO III.

COMPLEVITQUE Sálomon domum Dómini, et domum regis, et ómnia quæ disposúerat in cordè suo, ut fáceret in domo Dómini, et in domo sua, et prosperátus est. Appáruit autem ei Dóminus nocte, et ait : Audívi oratiónem tuam, et

elégi locum istum mihi in domum sacrificii. Si claúsero cœlum, et plúvia non flúxerit, et mandávero et præcépero locústæ, ut dévoret terram, et mísero pestilléntiam in pópulum meum : convérsus autem pópulus meus, super quos invocátum est nomen meum, deprecátus me fúerit, et exquisíerit fáciem meam, et égerit pœniténtiam a vlis suis péssimis : et ego exáudiam de cœlo, et propítius ero peccátis eórum, et sanábo terram eórum. Óculi quoque mei erunt apérti, et aures meæ eréctæ ad oratiónem ejus, qui in loco isto oráverit. Elégi enim, et sanctificávi locum istum ut sit nomen meum ibi in sempitérnum, et permáneant óculi mei, et cor meum ibi cunctis diébus.

℣. Bénedic Dómine domum istam, quam ædificávi nómini tuo, venjéntium in loco isto : * Exáudi preces in excélso sólio glóriæ tuæ. ℣. Dómine, si convérsus fúerit pópulus tuus, et oráverit ad sanctuárium tuum. Exáudi preces. Glória Patri. Exáudi preces.

IN II NOCTURNO.

Ant. t. 7. Non est hic áliud, * nisi domus Dei, et porta cœli.

PSALMUS 83.

QUAM dilécta tabernácula tua Dómine virtútum! * concupíscit et déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum et caro mea * exultavérunt in Deum vivum. Etenim passer invénit sibi domum, * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua Dómine virtútum: * Rex meus, et Deus meus.

Beáti, qui hábitant in domo tua Dómine: * in sæcula sæculórum laudábunt te.

Beátus vir, cujus est auxílium abs te! * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrymárum, in loco, quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtúte: * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtútum exáudi oratiónem meam: * aúribus pércipe Deus Jacob.

Protéctor noster áspice Deus: * et réspice in fáciem Christi tui.

Quia mélior est dies una in átriis tuis * super millia.

Elégi abjéctus esse in domo Dei mei, * magis quam habitáre in tabernáculis peccatórum.

Quia misericórdiam, et veritátem diligit Deus: * grátiam, et glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtútum, beátus homo, qui sperat in te.

Ant. Non est hic áliud, nisi domus Dei, et porta cœli.

Ant. t. 7. *r* Vidit Jacob scalam, * súmmitas ejus cœlos tangébat, et descendéntes Angelos, et dixit: Vere locus iste sanctus est.

PSALMUS 86.

FUNDAMENTA ejus in móntibus sanctis : * diligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab et Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthiopum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet : Homo, et homo natus est in ea : * et ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et príncipum, * horum, qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Ant. Vidit Jacob scalam, súmmitas ejus cœlos tangébat, et descendéntes Angelos, et dixit : Vere locus iste sanctus est.

Ant. t. 7. r. Eréxit Jacob * lápidem in títulum, fundens óleum désuper.

PSALMUS 87.

DOMINE Deus salútis meæ, * in die clamávi, et nocte coram te.

Intret in conspéctu tuo orátio mea : * inclína aurem tuam ad precem meam :

Quia repléta est malis ánima mea : * et vita mea inférno appropinquávit.

Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum : * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.

Sicut vulneráti dormiéntes in sepúlchris, quorum non es memor ámplius : * et ipsi de manu tua repúlsi sunt.

Posuérunt me in lacu inferióri : * in tenebrósis, et in umbra mortis.

Super me confirmátus est furor tuus : * et omnes fluctus tuos induxísti super me.

Longe fecísti notos meos a me : * posuérunt me abominatiónem sibi.

Tráditus sum, et non egrediébar : * óculi mei languérunt præ inópia.

Clamávi ad te Dómine tota die : * expándi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabília : * aut médici suscitábunt, et confitebúntur tibi?

Numquid narrábit áliquis in sepúlchro misericórdiam tuam, * et veritátem tuam in perditióne?

Numquid cognoscéntur in ténebris mirabília tua, * et justítia tua in terra oblivióni?

Et ego ad te Dómine clamávi : * et mane orátio mea prævéniet te.

Ut quid Dómine repéllis orationem meam : * avértis fáciem tuam a me?

Páuper sum ego, et in labóribus á juventúte mea ; * exaltátus autem, humiliátus sum et conturbátus.

In me transiérunt iræ tuæ : * et terróres tui conturbavérunt me.

Circumdedérunt me sicut

aqua tota die : * circumdedérunt me simul.

Elongásti a me amícum, et próximum, * et notos meos a miséria.

Ant. Eréxit Jacob lápidem in títulum, fundens óleum désuper.

℣. Domus mea, ℟. Domus oratiónis vocábitur.

Pater noster.

Absolutio, Ipsíus pietas.

℣. Jube domne.

Bened. Deus pater omnípotens.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Lectio iv.

Serm. 252. *de Tempore.*

Quotiescumque, fratres charíssimi, altáris vel templi festivitátem cólimus, si fidéliter ac diligénter atténdimus, et sancte ac juste vívimus, quidquid in templis manufáctis ágitur, totum in nobis spirituáli ædificatióne complétur. Non enim mentítus est ille qui dixit : Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos : et íterum : Nescítis, quia córpora vestra templum sunt Spíritus sancti, qui in vobis est? Et ídeo, fratres charíssimi, quia nullis præcedéntibus méritis per grátiam Dei merúimus fieri templum Dei, quantum póssumus cum ipsius adjutório laborémus, ne Dóminus noster in templo suo, hoc est, in nobis ipsis invéniat, quod óculos suæ majestátis offéndat.

℟. Orántibus in loco isto, * Dimítte peccáta pópuli tui Deus, et osténde eis viam bonam per quam ámbulent, et da glóriam in loco isto. ℣. Qui regis Israel inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph, qui sedes super Chérubim. Dimitte.

Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Sed habitáculum cordis nostri evacuétur vítiis, et virtútibus repleátur : claudátur diábolo, et aperiátur Christo : et ita laborémus, ut nobis bonórum óperum clávibus jánuam regni cœléstis aperire possímus. Sicut enim malis opéribus quasi quibúsdam seris ac véctibus vitæ nobis jánua claúditur : ita absque dúbio bonis opéribus aperitur. Et ídeo, fratres charissimi, unusquisque consideret conscientiam suam, et quando se áliquo crímine vulnerátum esse cognóverit, prius oratiónibus, jejúniis, vel eleemósynis stúdeat mundáre conscientiam suam, et sic Eucharistiam præsúmat accípere.

℟. O quam metúendus est locus iste! * Vere nón est hic áliud nisi domus Dei, et porta cœli. ℣. Hæc est domus Dómini firmiter ædificáta, bene fundáta est supra firmam petram. Vere non est hic aliud nisi domus Dei, et porta cœli.

Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vi.

Si enim agnóscens reátum suum, ipse se a divino altári subtráxerit, cito ad indulgén-

tiam divínæ misericórdiæ perviéniet. Quia sicut qui se exáltat, humiliábitur ; ita e contrário, qui se humiliat, exaltábitur. Qui enim, sicut dixi, agnóscens reátum suum, ipse se humiliter ab altári Ecclésiæ pro emendatióne vitæ removére volúerit, ab ætérno illo et cœlésti convívio excommunicári pénitus non timébit.

℣. Mane surgens Jacob erigébat lápidem in titulum, fundens óleum désuper, votum vovit Dómino : * Vere locus iste sanctus est, et ego nesciébam. ℣. Cumque evigilásset Jacob de somno, ait. Vere locus iste. Glória Patri. Vere locus iste.

IN III NOCTURNO.

Ant. t. 8. Qui hábitat * in adjutório Altissimi, in protectióne Dei cœli commorábitur.

Quando hæc Ant. dicitur integra, et illi non additur in fine Allelúia, *tunc principium Psalmi est a secundo Versu,* Dicet Dómino.

PSALMUS 90.

QUI hábitat in adjutório Altíssimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.

DICET Dómino : Suscéptor meus es tu, et refúgium meum : * Deus meus sperábo in eum.

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * et a verbo áspero.

Scápulis suis obumbrábit tibi : * et sub pennis ejus sperábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus : * non timébis a timóre noctúrno.

A sagitta volánte in die, a negótio perambulánte in ténebris, * ab incúrsu et dæmónio meridiáno.

Cadent a látere tuo mille, et decem millia a dextris tuis : * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis considerábis : * et retributiónem peccatórum vidébis.

Quóniam tu es Dómine spes mea : * altíssimum posuísti refúgium tuum.

Non accédet ad te malum : * et flagéllum non appropinquábit tabernáculo tuo.

Quóniam Angelis suis mandávit de te, * ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te : * ne forte offéndas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem et basilíscum ambulábis : * et conculcábis leónem et dracónem.

Quóniam in me sperávit, liberábo eum : * prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum.

Clamábit ad me, et ego exaúdiam eum : * cum ipso sum in tribulatióne : eripiam eum, et glorificábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum : * et osténdam illi salutáre meum.

Ant. Qui hábitat in adjutório Altissimi, in protectióne Dei cœli commorábitur.

Ant. t. 2. Templum Dómini * sanctum est, Dei structúra est, Dei ædificátio est.

PSALMUS 95.

CANTÁTE Dómino canticum novum : * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus : * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabilia ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudabilis nimis : * terribilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii Géntium dæmónia : * Dóminus autem cœlos fecit.

Confessio et pulchritúdo in conspéctu ejus : * sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dómino glóriam et honórem : * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus : * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra : * dícite in Géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur : * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cœli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus : * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit : * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Ant. Templum Dómini sanctum est, Dei structúra est, Dei ædificátio est.

Ant. t. 7. r Benedícta * glória Dómini de loco sancto suo, allelúia.

PSALMUS 98.

DOMINUS regnávit, irascántur pópuli : * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus : * et excélsus super omnes pópulos.

Confiteántur nómini tuo magno : quóniam terribile et sanctum est : * et honor regis judícium dilígit.

Tu parásti directiónes : * judícium et justítiam in Jacob tu fecísti.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabéllum pedum ejus : * quóniam sanctum est.

Moyses et Aaron in sacerdótibus ejus : * et Sámuel inter eos, qui invocant nomen ejus :

Invocábant Dóminum, et ipse exaudiébat eos : * in colúmna nubis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus : * et præceptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster tu exaudiébas eos : * Deus tu propítius fuísti eis, et ulciscens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte in monte sancto ejus : * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Ant. Benedicta glória Dómini de loco sancto suo, allelúia.

℣. Hæc est domus Dómini firmiter ædificáta. ℟. Bene fundáta est supra firmam petram.

Pater noster.

Absolutio. A vínculis.

℣. Jube domne.

Bened. Evangélica lectio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio VII. *Cap.* 19.

In illo témpore : Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus : et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Episcopi.

Lib. 8. *in Luc. prope finem.*

Zachæus státura pusillus, hoc est, nulla nobilitátis ingénitæ dignitáte sublimis, exíguus méritis sicut pópulus natiónum, audíto Dómini Salvatóris advéntu, quem sui non receperant, vidére cupiébat. Sed nemo fácile Jesum vídet : nemo potest Jesum vidére constitútus in terra. Et quia non Prophétas, non legem habébat, tamquam formæ grátiam naturális, ascéndit in sycomórum, vanitátem scilicet Judæórum vestigio suo próterens, errata quoque córrigens superióris ætatis : et ideo Jesum ifi interióris domus recépit hospítio.

℟. Domus mea, domus oratiónis vocábitur, dicit Dóminus : in ea omnis qui petit, accipit : et qui quærit, invenit : * Et pulsánti aperiétur. ℣. Pétite, et accipiétis : quærite, et inveniétis. Et pulsánti.

Bened. Divínum auxílium.

Lectio VIII.

Et bene ascéndit in árborem, ut arbor bona bonos fructus fáceret : ac naturáli excísus oleástro, et contra natúram insértus in bonam olívam, fructum posset legis afférre. Radix enim sancta, etsi rami inútiles : quorum infructuósam glóriam plebs Géntium fide resurrectiónis, quasi quadam córporis elevatióne transcéndit. Zachæus ergo in sycomóro, cæcus in via : quorum álterum Dóminus miseratúrus expéctat, álterum mansiónis suæ claritáte nobilitat : álterum sanatúrus interrógat, apud álterum se non invitátus invitat. Sciébat enim úberem hospítii sui esse mercédem. Sed tamen, etsi nondum vocem invitántis audierat, jam víderat affléctum.

℟. Lápides pretiósi omnes muri tui : * Et turres Jerúsalem gemmis ædificabúntur. ℣. Portæ Jerúsalem ex sapphíro et smarágdo ædificabúntur, et ex lápide pretióso ómnis circúitus muri ejus. Et turres. Glória Patri. Et turres.

Bened. Ad societátem.

Lectio IX.

Verúm ne cæcum illum tamquam fastidiósi páuperum

cito reliquísse videámur, et transísse ad divitem, expectémus eum, quia expectavit et Dóminus : interrogémus eum, quia interrogávit et Christus. Nos interrogémus, quia nescímus : ille, quia nóverat. Nos interrogémus, ut sciámus unde iste curátus sit : ille interrogávit, ut in uno plures discerémus, unde Dóminum vidére mereámur. Interrogávit enim ut crederémus, néminem nisi confiténtem posse salvári.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES
ET PER HORAS.

Ant. t. 7. *r* Domum tuam Dómine * decet sanctitúdo, in longitúdinem diérum.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis*, p. 17.

Ant. t. 1. *r* Domus mea, * domus oratiónis vocábitur.

Ant. t. 1. Hæc est domus Dómini * firmiter ædificáta, bene fundáta est supra firmam petram.

Ant. t. 8. *f* Bene fundáta est * domus Dómini supra firmam petram.

Ant. t. 2. Lápides pretiósi * omnes muri tui, et turres Jerúsalem gemmis ædificabúntur.

CAPITULUM. *Apoc.* 21.

VIDI civitátem sanctam Jerúsalem novam descendéntem de cœlo a Deo, parátam sicut sponsam, ornátam viro suo.

HYMNUS.

ALTO ex Olympi vértice
Summi Paréntis Fílius,
Ceu monte deséctus lapis
Terras in imas décidens,
Domus supérnæ, et ínfimæ,
Utrúmque junxit ángulum.

Sed illa sedes Cœlitum
Semper resúltat laúdibus,
Deúmque Trinum, et Unicum
Jugi canóre prædicat.
Illi canéntes júngimur
Almæ Siónis æmuli.

Hæc templa, Rex cœléstium,
Imple benígno lúmine :
Huc o rogátus ádveni,
Plebísque vota súscipe,
Et nostra corda júgiter
Perfúnde cœli grátia.

Hic impetrent fidélium
Voces precésque súpplicum
Domus beátæ múnera,
Partísque donis gaúdeant ;
Donec solúti córpore
Sedes beátas ímpleant.

Decus Paránti débitum
Sit usquequáque altissimo,
Natóque Patris único,
Et ínclyto Paráclito,
Cui laus, potéstas, glória
Ætérna sit per sæcula, Amen.

℣. Hæc est domus Dómini firmiter ædificáta. ℟. Bene fundáta est supra firmam petram.

Ad Bened. Ant. t. 8. Zachæe * festínans, descénde, quia hódie in domo tua opórtet me manére : at ille festínans descéndit, et suscépit illum gaudens in domum suam. Hódie huic dómui salus a Deo facta est, allelúia.

In ipso die Dedicationis Ecclesiæ, et per Octavam, et quando varianda est Oratio

ob concursum Dedic. alterius Ecclesiæ.

ORATIO.

DEUS, qui invisibiliter ómnia cóntines, et tamen pro salúte géneris humáni signa tuæ poténtiæ visibiliter osténdis: templum hoc poténtia tuæ inhabitatiónis illústra, et concéde; ut omnes qui huc deprecatúri convéniunt, ex quacúmque tribulatióne ad te clamáverint, consolatiónis tuæ beneficia consequántur. Per Dóminum.

In Anniversario Dedicat. Ecclesiæ, et per Octavam.

ORATIO.

DEUS, qui nobis per síngulos annos hujus sancti templi tui consecratiónis réparas diem, et sacris semper mystériis repræséntas incólumes: exaúdi preces pópuli tui, et præsta; ut quisquis hoc templum beneficia petitúrus ingréditur, cuncta se impetrásse lætétur. Per Dóminum.

AD TERTIAM.

Ant. Domus mea.

Capitulum, Vidi civitatem, *ut supra ad Laudes.*

℟. *br.* Domum tuam Dómine, * Decet sanctitúdo. Domum. ℣. In longitúdinem diérum. Decet. Glória Patri. Domum.

℣. Locus iste sanctus est, in quo orat sacérdos. ℟. Pro delictis, et peccátis pópuli.

AD SEXTAM.

Ant. Hæc est domus Dómini.

CAPITULUM. *Apoc.* 21.

ET audivi vocem magnam de throno dicéntem: Ecce tabernáculum Dei cum homínibus, et habitábit cum eis. Et ipsi pópulus ejus erunt, et ipse Deus cum eis erit eórum Deus.

℟. *br.* Locus iste sanctus est, * In quo orat sacérdos. Locus ℣. Pro delictis et peccátis pópuli. In quo. Glória Patri. Locus.

℣. Hæc est domus Dómini firmiter ædificáta. ℟. Bene fundáta est supra firmam petram.

AD NONAM.

Ant. Lápides prætiósi.

CAPITULUM. *Apoc.* 21. *b*

ET abstérget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum: et mors ultra non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultra, quia prima abiérunt. Et dixit qui sedébat in throno: Ecce nova fácio ómnia.

℟. *br.* Hæc est domus Dómini * Firmiter ædificáta, Hæc est. ℣. Bene fundáta est supra firmam petram. Firmiter ædificáta. Glória Patri. Hæc est.

℣. Bene fundáta est domus Dómini. ℟. Supra firmam petram.

AD VESPERAS.

Ant., Psalmi, Capitulum, et Hymnus, ut in primis Vesperis, p. cxiv.

℣. Domum tuam Dómine decet sanctitúdo. ℟. In longitúdinem diérum.

Ad Magnif. Ant. t. 6. O quam metuéndus est * locus iste! vere non est hic áliud, nisi domus Dei, et porta cœli.

SECUNDA DIE

Infra Octavam.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

Ex tractátu sancti Augustíni Episcopi super Psalmos.

Lectio iv. *In Ps.* 121.

Jerusalem, quæ ædificátur ut civitas. Fratres, quando dicébat ista David, perfécta erat illa cívitas, non ædificabátur. Néscio quam ergo civitátem dicit, quæ modo ædificátur, ad quam currunt in fide lápides vivi, de quibus dicit Petrus: Et vos tamquam lápides vivi coædificámini in domum spiritálem, id est, templum Dei sanctum. Quid est, Lápides vivi coædificámini? Vivis, si credis: si autem credis, efficiéris templum Dei: quia dicit Apóstolus Paulus: Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos.

℟. Oránti bus, *p.* cxx.

Lectio v.

Ipsa ergo modo cívitas ædificátur. Præcidúntur de móntibus lápides per manus prædicántium veritátem, conquadrántur, ut intrent in structúram sempitérnam. Adhuc multi lápides in mánibus artíficis sunt: non cadant de mánibus artíficis, ut possint perféeti coædificári in structúram templi. Est ergo ista Jerúsalem, quæ ædificátur ut cívitas: fundaméntum ipsíus Christus est. Dicit Apóstolus Paulus: Fundaméntum áliud nemo potest pónere præter id, quod pósitum est, quod est Christus Jesus.

℟. O quam, *p.* cxx.

Lectio vi.

Fundamentum quando pónitur in terra, désuper ædificántur paríetes, et pondus parietum ad ima tendit, quia in imo pósitum est fundaméntum. Si autem fundaméntum nostrum in cœlo est, ad cœlum ædificémur. Córpora ædificavérunt istam structúram, quam vidétis amplam surrexísse hujus Basílicæ: et quia córpora ædificavérunt, fundaméntum in imo posuérunt. Quia vero spiritáliter ædificámur, fundaméntum nostrum in summo pósitum est. Illuc ergo currámus, ibi ædificémur; quia de ipsa Jerúsalem dictum est: Stantes erant pedes nostri in átriis tuis Jerúsalem.

℟. Mane surgens Jacob erigébat, *p.* cxxj.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 19.

In illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: et hic princeps erat publicánorum, et ipse dives. Et reliqua.

De Homília sancti Ambrósii Episcopi.

Ex lib. 8. in Luc. in fine.

ET conféstim, inquit, vidit, et sequebátur illum, magníficans Dóminum. Aliter enim non vidéret, nisi sequerétur Christum, nisi Dóminum prædicáret, nisi sæculum præteriret. Cum divitibus quoque in grátiam revertámur. Nólumus enim offéndere divites, qui vólumus, si fieri potest, sanáre omnes: ne in caméli comparatióne præstricti, et in Zachæo cítius quam opórtuit derelicti, justæ hábeant commotiónis offénsam.

℣. Domus mea, *p.* CXXIIJ.

LECTIO VIII.

DISCANT divites, non in facultátibus crimen hærére, sed in iis, qui uti nésciant facultátibus. Nam divitiæ ut impedimenta ímprobis, ita bonis sunt adjumenta virtútis. Dives certe Zachæus, et eléctus a Christo: sed dimídium bonórum suórum paupéribus largiéndo, reddéndo étiam in quádruplum, quæ fraude sustúlerat (álterum enim non sat est, nec habet grátiam liberálitas, si injúria persevérat, quia non spólia, sed dona quæréntur) uberiórem mercédem quam conferébat accépit.

℣. Lápides, *p.* CXXIIJ.

LECTIO IX.

ET bene princeps indúcitur publicanórum. Quis jam de se despéret, quando et iste, cui census ex fraude, ad salútem pervénit? Et ipse, inquit, dives. Ut scias non omnes divites, avaros. Quia statúra pusillus erat. Quid sibi vult, quod nullius altérius statúram Scriptúra, nisi hujus expréssit? Vide ne forte malitia pusillus, aut adhuc pusillus fidei. Nondum enim réddere promíserat: nondum víderat Christum: mérito adhuc pusillus. Joánnes autem magnus, quia et Christum vidit, et Spíritum sicut colúmbam super Christum manéntem, sicut ipse ait: Vidi Spiritum descendéntem sicut colúmbam, et manéntem super eum.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

TERTIA DIE

INFRA OCTAVAM.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

Sermo S. Augustini Episcopi.

LECTIO IV.

Serm. 256. *de Tempore.*

CELEBRITAS hujus congregatiónis, dedicátio est domus oratiónis. Domus ergo nostrárum oratiónum ista, domus autem Dei nos ipsi. Si domus Dei nos ipsi, nos in hoc sæculo ædificámur, ut in fine sæculi dedicémur. Ædifícium, imo ædificátio habet labórem, dedicátio exultatiónem. Quod hic fiebat, quando ista surgébant, hoc fit modo cum congregántur credéntes in Christum. Credéndo enim, quasi de silvis et móntibus

ligna et lápides præcidúntur : cum vero catechizántur, baptizántur, formántur, tamquam inter manus fabrórum et opíficum dolántur, collineántur, complanántur. Verúmtamen domum Dómini non fáciunt, nisi quando charitáte compaginántur.

℟. Orántibus, *p.* cxx.

LECTIO V.

LIGNA ista et lápides si non sibi certo órdine cohærérent, si non se pacífice innécterent, si non se invícem cohæréndo sibi, quodámmodo amárent, nemo huc intráret. Dénique quando vides in áliqua fábrica lápides et ligna bene sibi cohærére, secúrus intras, ruinam non times. Volens ergo Dóminus Christus intráre, et in nobis habitáre, tamquam ædificándo dicébat : Mandátum novum do vobis : Ut vos invícem diligátis. Mandátum, inquit, novum do vobis. Véteres enim erátis, domum mihi nondum faciebátis, in vestra ruina jacebátis. Ergo ut eruámini a vestræ ruinæ vetustáte, vos invícem amáte.

℟. O quam, *p.* cxx.

LECTIO VI.

CONSIDERET ergo cháritas vestra, ædificári adhuc istam domum toto, sicut prædictum est et promíssum, orbe terrárum. Cum enim ædificátur domus post captivitátem, sicut habet álius Psalmus, dicitur : Cantáte Dómino cánticum novum : cántate Dómino omnis terra. Quod ibi dixit, cánticum novum; hoc Dóminus dixit, mandátum novum. Quid enim habet cánticum novum, nisi amórem novum? Cantáre amántis est. Vox hujus cantóris, fervor est sancti amóris. Amémus, gratis amémus : Dóminum enim amámus, quo nihil mélius invenimus; ipsum amémus propter ipsum, et nos in ipso, tamen propter ipsum.

℟. Mane surgens, *p.* cxxj.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

LECTIO VII. *Cap.* 19.

IN illo témpore : Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus : et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

De Homília sancti Ambrósii Episcopi.

Ex l. 8. *in Luc. prope finem.*

QUÆ autem turba, nisi imperitæ confúsio multitúdinis, quæ vérticem nequit vidére sapiéntiæ? Ergo Zachæus quámdiu in turba est, non videt Christum : supra turbam ascéndit, et vidit : hoc est, plebis jam transgréssus inscítiam, méruit quem desiderábat, aspícere. Pulchre autem áddidit : Quia illa parte erat transitúrus Dóminus : vel ubi sycomórus, vel ubi creditúrus : ut et mystérium serváret, et grátiam semináret. Sic enim vénerat, ut per Judæos transíret ad Gentes.

℟. Domus mea, *p.* cxxiij.

LECTIO VIII.

VIDIT ítaque Zachæum sursum. Jam enim sublimitáte fidei inter fructus novórum óperum, velut fœcúndæ altitúdine árboris eminébat. Et quoniam de typo ad morália defléximus, inter tot credéntium voluptátes Domínica die relaxáre ánimum, festivitátem admiscére delectat. Zachæus in sycomóro, novum vidélicet novi temporis pomum, ut in hoc quoque complerétur illud : Arbor fici prodúxit grossos suos.

℟. Lápides pretiósi omnes, *p.* CXXIIJ.

LECTIO IX.

AD hoc enim Christus advénit, ut ex lignis non poma, sed hómines nascerèntur. Légimus álibi : Cum esses sub árbore fici, vidi te. Ergo Nathánael sub árbore, hoc est, supra radicem, quia justus. Radix enim sancta. Sub árbore tamen Nathánael, quia sub lege: Zachæus supra árborem, quia supra legem. Ille Dómini occúltus defensor, hic públicus prædicátor. Ille adhuc Christum ex lege quærebat iste jam supra legem relinquebat sua, et Dóminum sequebátur.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

QUARTA DIE

INFRA OCTAVAM.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

De Sermóne sancti Augustíni Episcopi.

LECTIO IV.

Ex Serm. 256. *de Temp.*

ATTENDITE in Psalmo dedicatiónis, quem módo cantávimus ex ruina ædificiórum. Conscidisti saccum meum : hoc pértinet ad ruinam. Quid ergo ad ædificium? Et accinxisti me lætitia. Vox dedicatiónis : Ut cantet tibi glória mea, et non compúngar. Quis est, qui lóquitur? In verbis ejus agnóscite. Si expóno, obscúrum est. Ergo verba ejus dicam, continuo agnoscétis loquéntem, ut amétis alloquéntem. Quis est, qui dicere pótuit : Eruísti Dómine ab inferis ánimam meam?

℟. Oránti bus in loco isto, * Dimitte peccáta pópuli tui Deus, et osténde eis viam bonam per quam ámbulent, et da glóriam in loco isto. ℣. Qui regis Israel inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph, qui sedes super Chérubim. Dimitte.

LECTIO V.

CUJUS ánima jam ab ínferis éruta est, nisi de qua dictum est álio loco : Non derelínques ánimam meam in inferno? Propónitur dedicátio, et cantátur liberátio, cánticum dedicatiónis domus, et dicitur : Exaltábo te Dómine, quóniam suscepísti me : et non jucundásti inimícos meos super me. Attendite Judæos inimícos, qui se putábant occidísse Chri-

stum, vicisse tamquam inimícum, perdídisse quasi hóminem céteris símilem atque mortálem.

℟. O quam metuéndus est locus iste! * Vere non est hic áliud nisi domus Dei, et porta cœli, ℣. Hæc est domus Dómini firmiter ædificáta, bene fundáta est supra firmam petram. Vere.

Lectio vi.

Resurrexit tértia die, et ejus vox est : Exaltábo te Dómine, quóniam suscepísti me. Atténdite Apóstolum dicéntem : Propter quod eum exaltávit. Et non jucundásti inimícos meos super me. Ipsi quidem in Christi morte jucundabántur, sed in ejus resurrectióne, ascensióne, prædicatióne áliqui compungebántur. In ejus ergo prædicatióne, et per Apostolórum constántiæ diffamatiónem áliqui compungebántur, et convertebántur : áliqui obdurabántur, et confundebántur, nulli tamen jucundabántur.

℟. Mane surgens Jacob erigébat lápidem in titulum, fundens óleum désuper, votum vovit Dómino : * Vere locus iste sanctus est, et ego nesciébam. ℣. Cumque evigilásset Jacob de somno, ait. Vere. Glória. Vere.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 19.

In illo témpore : Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus : et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

Homilia S. Gregórii Papæ.

Lib. 27. *Moralium, cap.* 27. *post medium.*

Si veráciter sapiéntes esse, atque ipsam sapiéntiam contemplári appétimus, stultos nos humiliter cognoscámus. Relinquámus nóxiam sapiéntiam, discámus laudábilem fatuitátem. Hinc quippe scriptum est : Stulta mundi elégit Deus, ut confúndat sapiéntes. Hinc rursum dicitur : Si quis vidétur inter vos sápiens esse in hoc sæculo, stultus fiat, ut sit sápiens. Hinc evangélicæ históriæ verba testántur : quia Zachæus cum vidére præ turba nihil posset, sycomóri árborem ascéndit, ut transeúntem Dóminum cérneret. Sycomórus quippe ficus fátua dicitur.

℟. Domus mea, domus oratiónis vocábitur, dicit Dóminus: in ea omnis qui petit, áccipit: te qui quærit, ínvenit : * Et pulsánti aperiétur. ℣. Pétite, et accipiétis : quærite, et inveniétis. Et pulsánti.

Lectio viii.

Pusillus itaque Zachæus sycomórum súbiit, et Dóminum vidit : quia qui mundi stultítiam humiliter éligunt, ipsi Dei sapiéntiam subtíliter contemplántur. Pusillitátem namque nostram ad vidéndum Dóminum turba præpedit : quia infirmitátem humánæ mentis, ne lucem veritátis in-

téndat, curárum sæculárium tumúltus premit. Sed prudénter sycomórum ascéndimus, si próvide eam, quæ divínitus præcípitur, stultítiam mente tenémus. Quid enim in hoc mundo stúltius, quam amíssa non quærere, posséssa sapiéntibus relaxáre, nullam pro acéptis injúriis injúriam rédderе, imo adjúnctis áliis patiéntiam præbére?

℟. Lápides pretiósi omnes muri tui : * Et turres Jerúsalem gemmis ædificabúntur. ℣. Portæ Jerúsalem ex sapphíro et smarágdo ædificabúntur, et ex lápide pretióso omnis, circúitus muri ejus. Et turres. Glória Patri. Et turres Jerúsalem.

Lectio ix.

Quasi enim sycomórum nos ascéndere Dóminus præcípit, cum dicit : Qui aufert quæ tua sunt, ne répetas. Et rursum : Si quis te percússerit in déxteram maxillam, præbe illi et álteram. Per sycomórum Dóminus tránsiens cérnitur : quia per hanc sapiéntem stultítiam, etsi necdum, ut est, sólide, jam tamen per contemplatiónis lumen Dei sapiéntia quasi in tránsitu vidétur, quam vidére néqueunt qui sibi sapiéntes esse vidéntur : quia ad conspiciéndum Dómi num, in eláta cogitatióne suárum turba deprehénsi, ad hoc sycomóri árborem non invénerunt.

Te deum laudámus, *p.* 16.

QUINTA DIE

Infra Octavam.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

De Sermóne sancti Augustini Episcopi.

Lectio iv.

Ex Serm. 256. *de Temp.*

Modo, quando impléntur Eccléstæ, putámus jucundári Judæos? Ecclésiæ ædificántur, dedicántur, impléntur : quómodo illi jucundántur? Non solum non jucundántur, sed étiam confundúntur, et implétur vox exultántis : Exaltábote Dómine, quóniam suscepísti me : et non jucundásti inimícos meos super me. Non jucundásti super me : si mihi credant, jucundábis in me. Ne multa dicámus, ad illa, quæ cantávimus, aliquándo veniámus. Quómodo dicit Christus : Conscidísti saccum meum, et accinxísti me lætítia? Saccus ejus erat similitúdo carnis peccáti.

℟. Orántibus, *p.* cxxix.

Lectio v.

Non tibi víleat, quod ait, Saccum meum : ibi erat inclúsum prétium tuum. Conscidísti saccum meum. Evásimus ad saccum istum. Conscidísti saccum meum. In passióne conscissus est. Quómodo ergo Deo Patri dicitur : Conscidísti saccum meum? Quómodo Patri dicátur, vis audire, Conscidísti saccum meum? Quia próprio Fílio non pepércit, sed

pro nobis ómnibus trádidit illum. Fecit enim per Judæos nesciéntes, unde redimeréntur sciéntes, et confunderéntur negántes. Nésciunt enim quid boni nobis operáti sunt malo suo. Suspénsus est saccus, et quasi lætátus est impius. Conscidit saccum láncea persecútor, et fudit prétium nostrum Redémptor.

℟. O quam, *p.* CXXX.

LECTIO VI.

CANTET Christus Redémptor, gemat Judas vénditor, erubéscat Judæus emptor. Ecce Judas véndidit, Judæus emit, malum negótium egérunt, ambo damnáti sunt, seipsos perdidérunt vénditor et emptor. Dicat ergo caput nostrum, dicat pro córpore occíso, pro córpore dedicáto. Dicat, audiámus. Conscidisti saccum meum, et accinxisti me lætitia : id est, conscidisti mortalitátem meam, et accinxisti me immortalitáte et incorruptióne. Ut cantet tibi glória mea, et non compúngar. Quid est, Non compúngar? Jam contra me non ferat lánceam persecútor, ut non compúngar. Christus enim surgens a mórtuis, jam non móritur, et mors illi ultra non dominábitur.

℟. Mane surgens, *p.* CXXX.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

LECTIO VII. *Cap.* 19.

IN illo témpore : Ingréssus Jesus perambulábat Jericho. Et ecce vir nómine Zachæus : et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 5. *c.* 27. *in Lucæ* 19.

QUÆ impossíbilia sunt apud hómines, possibilia sunt apud Deum. Ecce enim camélus, depósita gibbi sárcina, per forámen acus transit, hoc est, dives et publicánus, relicto ónere divitiárum, contémpto censu fraudum, angústam portam, arctámque viam, quæ ad vitam ducit, ascéndit. Qui mira devotióne fidei ad vidéndum Salvatórem, quod natúra pínus habúerat, ascénsu supplet árboris : atque ideo juste, quamvis ipse rogáre non aúdeat, benedictiónem dominicæ susceptiónis, quam desiderábat, accépit.

℟. Domus mea, *p.* CXXX.

LECTIO VIII.

MYSTICE autem Zachæus, qui interpretátur justificátus, credéntem ex géntibus pópulum significat. Qui quanto curis sæculáribus occupátior, tanto flagítiis deprimentibus erat factus humílior. Sed ablútus est, sed sanctificátus, sed justificátus in nómine Dómini nostri Jesu Christi, et in Spíritu Dei nostri. Qui intrántem Jéricho Salvatórem vidére quærébat, sed præ turba non póterat : quia grátiæ fidei, quam mundo Salvátor áttulit, participáre cupiébat ; sed inólita

vitiórum consuetúdo, ne ad votum perveníret, obstíterat.

℟. Lápides pretiósi omnes, *p.* CXXXj.

LECTIO IX.

EADEM namque turba nóxiæ consuetúdinis, quæ supra cæcum clamántem, ne lumen péteret, increpábat; étiam suspiciéntem publicánum, ne Jesum vídeat, tardat. Sed sicut cæcus turbárum voces magis ac magis clamándo devícit: ita pusíllus necésse est turbæ nocéntis obstáculum altióra petendo transcéndat, terréna relínquat, árborem crucis ascéndat. Sycomórus namque (quæ est arbor fóliis moro símilis, sed altitúdine præstans, unde et a Latínis celsa nuncupátur) ficus fátua dícitur. Et éadem domínica crux, quæ credéntes alit ut ficus, ab incrédulis irridétur ut fátua.

Te Deum laudámus, *ut in Psalterio, p.* 16.

SEXTA DIE

INFRA OCTAVAM.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

De Sermóne sancti Augustíni Episcopi.

LECTIO IV.

Ex Serm. 256. *de Temp. Hiemalis.*

ERGO, dum novam constructiónem sanctæ hujus Eccléstæ libénter atténdimus, quam divino nómini hódie dedicámus, invénimus a nobis debéri et Deo nostro máximam laudem, et sanctitáti vestræ congruum de divinæ domus ædificatióne sermónem. Tunc autem sermo noster cóngruus erit, si in se áliquid ædificatiónis hábeat, quod utilitáti animárum vestrárum, Deo vos intérius ædificánte, proficiat. Quod hic factum corporáliter vidémus in pariétibus, spiritáliter fiat in méntibus: et quod hic perféctum cérnimus in lapídibus et lignis, hoc, ædificánte grátia Dei, perficiátur in corpóribus vestris.

℟. Orántibus, *p.* CXXIX.

LECTIO V.

PRINCIPALITER ergo grátias agámus Dómino Deo nostro, a quo est omne datum óptimum, et omne donum perféctum; et ejus bonitátem tota cordis alacritáte laudémus, quóniam ad construéndam istam domum oratiónis, fidélium suórum visitávit ánimum, excitávit affléctum, surrogávit auxilium, inspirávit necdum voléntibus ut vellent, adjúvit bonæ voluntátis conátus ut fácerent: ac per hoc Deus, qui operátur in suis et velle et perficere pro bona voluntáte, hæc ómnia ipse cœpit, ipse perfécit.

℟. O quam, *p.* CXXX.

LECTIO VI.

ET quia ópera bona in conspéctu suo numquam esse permittit inánia, fidélibus suis, quibus operántibus præbuit

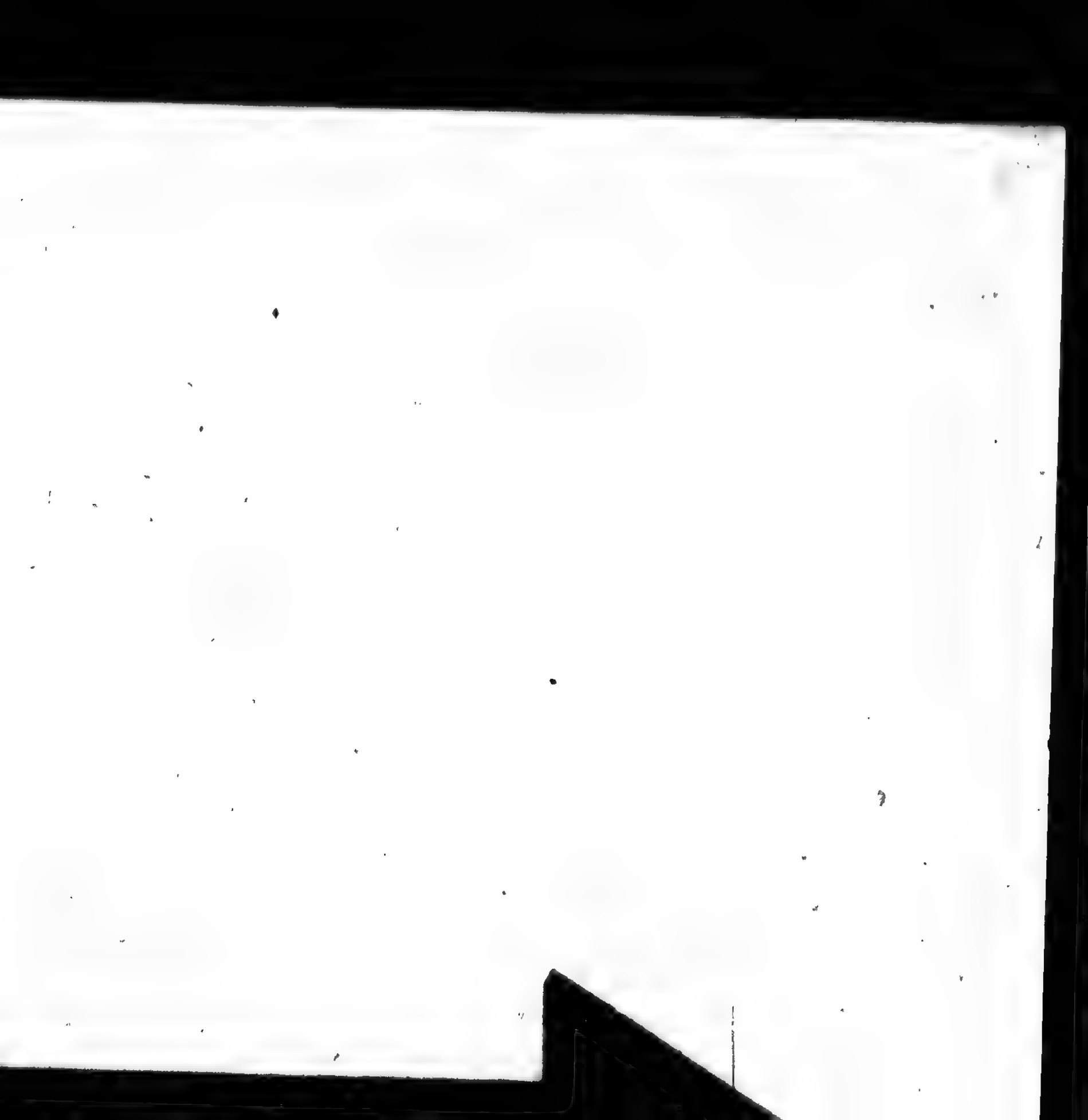

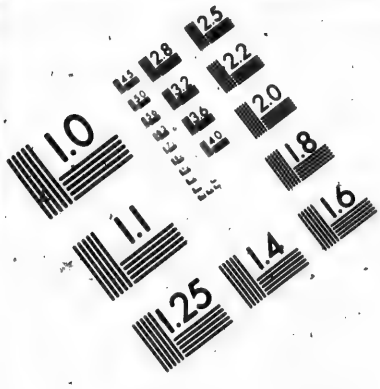

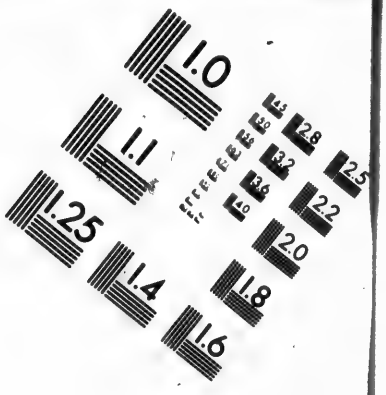

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

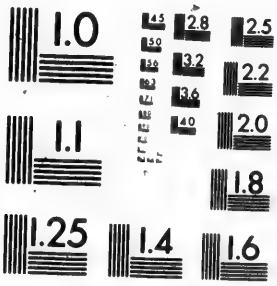

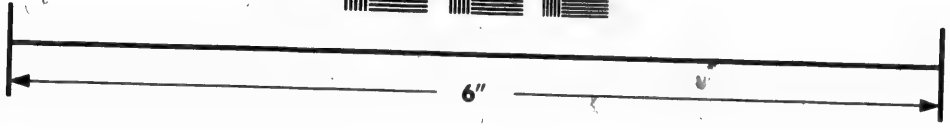

Photographic Sciences Corporation

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

virtútis suæ favórem, tribuet condignam pro tanta operatióne mercédem. Adhuc ámplius agéndæ sunt grátiæ Deo nostro. Hanc enim Ecclésiam, quam fécit nómini suo cónstrui, fecit étiam sanctórum Mártyrum relíquiis ámplius honorári.

℟. Mane surgens, *p.* CXXX.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

LECTIO VII. *Cap.* 19.

IN illo témpore : Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus : et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et róliqua.

De Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 5. *c.* 77. *in Lucæ* 19.

ET cum venísset ad locum, suspíciens Jesus vidit illum. Perámbulans Jéricho Salvátor, venit ad locum, ubi præcúrrens Zachæus sycomórum conscénderat : quia missis per mundum sui verbi præcónibus, in quibus ipse nimírum et loquebátur et íbat, venit ad pópulum natiónum, qui passiónis ejus fide jam sublímis exístens, étiam divinitátis ejus ardébat ágnita fácie beári. Suspíciens vidit illum, quia per grátiam fídei a terrénis cupiditátibus elevátum, turbísque infidélibus præeminéntem elégit. Vidére enim Deum, elígere vel amáre est. Unde est illud : Oculi Dómini super justos. Nam et nos quæ amámus, vidére; ab his, quæ execrámur, intúitum festinámus avértere.

℟. Domus mea, *p.* CXXX.

LECTIO VIII.

VIDIT ergo Jesus vidéntem se, quia elégit eligéntem se, et amávit amántem. Hunc sane órdinem proficiéndi, hoc est, per fidem dominicæ incarnatiónis ad cognitiónem divinitátis perveniéndi, quasi per sycomórum Jesu fáciem speculándi Doctor egrégius ostendit, cum ait : Non enim judicávi scire me áliquid inter vos, nisi Christum Jesum, et hunc crucifíxum. Itémque áliis éxprobrans : Facti estis, inquit, quibus lacte opus sit, non sólido cibo. Lac infírma temporáriæ dispensatiónis, sólidum cibum árdua perpétuæ majestátis appéllans.

℟. Lápides pretiósi, *p.* CXXXJ.

LECTIO IX.

ET dixit ad eum : Zachæe, festínans descénde, quia hódie in domo tua opórtet me manére. Et festínans descéndit, et excépit illum gaudens. Manébat aliquándo Dóminus in domo princípis Pharisæórum, hoc est, in Judæórum synagóga docébat; sed quia non baptizátum ante prándium, sábbato curántem, publicános et peccatóres recipiéntem, contra avarítiam disputántem, et cétera digna Deo geréntem, lingua venenáta carpébant; pertæsus córum facínora, discés-

sit et aufúgit, dicens : Relinquétur vobis domus vestra desérta. Hódie autem in domo pusílli Zachæi opórtet illum manére, hoc est, novæ lucis grátia coruscánte, in húmili credéntium natiónum corde quiéscere.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

SEPTIMA DIE

Infra Octavam.

IN I NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

Sermo S. Joánnis Chrysóstomi.

Lectio IV.

Ex Hom. 33. *in c.* 9. *Matt.*

Communis ómnium domus est Ecclésia, in quam vobis prius ingréssis, nos intrámus, discipulórum formam retinéntes : ideóque commúniter ómnibus statim atque ingréssi fuérimus, ut illis datam legem sequámur, pacem offérimus. Nemo ígitur socórdia tórpeat, nemo sæculáribus rebus suspénsum ánimum hábeat, cum jam ad prædicándum sacerdótes intráverint. Non enim parva huic rei ímminet pœna. Equidem míllies pótius malim in domum alicújus vestrum ingréssus destitui, quam hic prædicans non audíri. Hoc mihi moléstius esset, quam illud, quandóquidem magis propria hæc est, quam illa.

℣. Oránti bus, *p.* CXXIX.

Lectio V.

Nam hic magnæ illæ nostræ opes pósitæ sunt, hic spes nostra omnis. Quid enim hoc loco non magnum est et admirándum? Nam hæc mensa longe pretiósior est atque jucúndior; et lucérna hæc, quam illa, ut norunt qui cum fide óleo perúncti, a morbis liberáti sunt. Arca étiam hæc multo mélior, mágisque necessária. Non enim vestes, sed misericórdiam inclúsam cóntinet : quamvis pauci sint qui eam possídeant. Hic et léctulus est valde illo præstántior : divinárum enim Scripturárum réquies quovis lecto suávior est.

℣. O quam, *p.* CXXX.

Lectio VI.

Et quidem si concórdia perfécte servarétur a nobis, nullam áliam domum præter hanc haberémus. Hoc autem quod dixi non esse durum, testántur illa tria míllia et quinque míllia hóminum, quibus et domus una, et mensa una, et ánima una erat. Multitúdinis enim credéntium, inquit, unum erat cor, et ánima una. Sed quia longe ab illórum virtúte ábsumus, et per domos disjúncti sumus, saltem quando huc convenímus, id ómni stúdio faciámus. Nam etsi in áliis rebus paúperes, et ínopes sumus, hoc loco saltem, cum huc ad vos intrámus, cum charitáte nos suscípite : cumque, Pax vobis, dico : Et cum spíritu tuo, non voce solum, sed ánimo quoque respondéte.

℣. Mane surgens Jacob erigébat, *p.* CXXX.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

LECTIO VII. *Cap.* 19.

IN illo témpore : Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus : et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

De Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Paulo post prædicta.

ET cum vidérent omnes, murmurábant, dicéntes quod ad hóminem peccatórem divertísset. Maniféstum est Judæos semper Géntium odísse salútem. Scriptum est enim : Sequénti vero sábbato pene univérsa civitas convénit audíre verbum Dei. Vidéntes autem turbas Judæi, repléti sunt zelo, et contradicébant iis quæ a Paulo dicebántur. Et álibi, fidéles étiam fratres advérsus Apostolórum principem disceptábant, dicéntes : Quare introísti ad viros præpútium habéntes, et manducásti cum illis?

℣. Domus mea, *p.* CXXX.

LECTIO VIII.

STANS autem Zachæus, dixit ad Dóminum : Ecce dimídium bonórum meórum, Dómine, do paupéribus : et si quid áliquem defraudávi, reddo quádruplum. Aliis calumniántibus hóminem peccatórem, ipse Zachæus stans, id est, in ea quam cœperat fidei veritáte persístens, non solum se ex peccatóre convérsum, sed étiam inter perféctos probat esse conversátum. Dicénte enim Dómino : Si vis perfectus esse, vade, vende omnia quæ habes, et da paupéribus : quisquis ante conversiónem innocénter vixit, ómnia convérsus potest dare paupéribus.

℣. Lápides pretiósi, *p.* CXXXj.

LECTIO IX.

AT qui áliqua fraude sústulit, primo hæc juxta legem réddere, deinde quod sibi remánserit, debet dare paupéribus. Ac sic et ipse, quia sibi nil rétinet, ómnia sua dispérgit, dat paupéribus, justitia ejus manet in sæculum sæculi. Et hæc est sápie[illegible] stultítia, quam de sycómoro publicánus quasi fructum vitæ légerat : rapta vidélicet réddere, própria relinquere, visibilia contémnere, pro invisibilibus étiam mori desiderare, semetípsum abnegáre, et ejus, qui necdum videátur, Dómini vestígia sequi concupiscere.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

IN OCTAVA

DEDICATIONIS ECCLESIÆ.

Duplex.

Omnia ut in die, præter Lectiones secundi Nocturni.

Ex Epístola prima sancti Felícis Papæ quarti.

LECTIO IV.

De Consec. dist. 1. *c.* 2.

TABERNACULUM Moysen, Dómino præcipiénte, fecísse et sacrásse, cum mensa et altári ejus, et céteris vasis et

utensílibus ad divínum cultum expléndum, légimus : et non solum divínis précibus ea sacrásse, sed étiam sancti ólei unctióne, Dómino jubénte, perlinísse nóvimus. Quáliter autem hæc facta sint, et quómodo ipsa sacra non álii quam sacerdótes sacra unctióne delibáti, Dominóque cum véstibus sanctis sacráti, et Levítæ tractábant, ferébant, erigébant, et deponébant : in ipsis institutiónibus, quæ jubénte Dómino conscriptæ sunt per Moysen, in lege Dómini reperítur.

℟. Oránti bus in loco isto, * Dimítte peccáta pópuli tui Deus, et osténde eis viam bonam per quam ámbulent, et da glóriam in loco isto. ℣. Qui regis Israel inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph, qui sedes super Chérubim. Dimítte peccáta.

Lectio v.

Qualiter ergo David regum píssimus amplificáverit cultum Dei, et templum Dómino ædificáre volúerit, sed propter multum sánguinem quem efflúderat prohibitus est, et ipse collégerat expénsas : Sálomon quoque filius ejus, idípsum quod ipse facere optáverat, juvánte et auxiliánte Deo, perfécit, et templum cum altári, et réliqua ad divínum cultum peragéndum consecrávit ; in libro Regum légitur. Fecit ergo Sálomon in témpore illo festivitátem célebrem, et omnis Israel cum eo, multitúdo magna ab introítu Emath usque ad rivum Ægypti, coram Dómino Deo nostro septem diébus et septem diébus, id est, quatuórdecim diébus, et in die octáva dimísit pópulos.

℟. O quam metuéndus est locus iste! * Vere non est hic áliud nisi domus Dei, et porta cœli. ℣. Hæc est domus Dómini firmiter ædificáta, bene fundáta est supra firmam petram. Vere non est hic áliud nisi domus Dei, et porta cœli.

Lectio vi.

De Consec. dist. 1. *c.* 17.

Solemnitates dedicatiónum Ecclesiárum et sacerdótum, per síngulos annos solémniter sunt celebrándæ, ipso Dómino exémplum dante, qui ad festum dedicatiónis templi, ómnibus id faciéndi dans formam, cum réliquis pópulis eámdem festivitátem celebratúrus venit, sicut scriptum est : Facta sunt encænia in Jerosólymis, et hiems erat, et ambulábat Jesus in templo in pórticu Salomónis. Quod autem octo diébus encænia sint celebránda, in libro Regum, perácta dedicatióne templi, reperiétis.

℟. Mane surgens Jacob erigébat lápidem in titulum, fundens óleum désuper, votum vovit Dómino : * Vere locus iste sanctus est, et ego nesciébam. ℣. Cumque evigilásset Jacob de somno, ait. Vere. Glória Patri. Vere.

IN FESTIS

B. MARIÆ VIRGINIS

PER ANNUM.

AD VESPERAS.

Ant. t. 3. Dum esset Rex * in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suavitátis.

PSALMUS 109.

DIXIT Dóminus Dómino meo: * Sede a dextris meis.

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.

Dóminus a dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas: * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet: * proptérea exaltábit caput.

Ant. Dum esset Rex in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suavitátis.

Ant. t. 4. Læva ejus * sub cápite meo, et déxtera illíus amplexábitur me.

PSALMUS 112.

LAUDATE púeri Dóminum: * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedictum, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes Gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?

Súscitans a terra inopem, * et de stércore érigens paúperem:

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.

Ant. Læva ejus sub cápite meo: et déxtera illius amplexábitur me.

Ant. t. 3. Nigra sum, * sed formósa, filiæ Jerúsalem : ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

PSALMUS 121.

LÆTÁTUS sum in his, quæ dicta sunt mihi : * in domum Dómini ibimus.

Stantes erant pedes nostri,* in átriis tuis Jerúsalem.

Jerúsalem, quæ ædificátur ut cívitas : * cujus participátio ejus in idipsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini : * testimónium Israel ad confiténdum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pácem sunt Jerúsalem : * et abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua : * et abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos, et próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Ant. Nigra sum, sed formósa, filiæ Jerúsalem : ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

Ant. t. 8. Jam hiems transiit, * imber ábiit, et recéssit : surge amica mea, et veni.

PSALMUS 126.

NISI Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laborávérunt, qui ædificant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustra vígilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere : * súrgite postquam sederítis, qui manducátis panem dolóris.

Cum déderit diléctis suis somnum : * ecce hæréditas Dómini, fílii; merces, fructus ventris.

Sicut sagíttæ in manu poténtis : * ita fílii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis : * non confundétur cum loquétur inimícis suis in porta.

Ant. Jam hiems tránsiit, imber ábiit, et recéssit : surge amica mea, et veni.

Ant. t. 4. Speciósa facta es * et suávis in deliciis tuis, sancta Dei Génitrix.

PSALMUS 147.

LAUDA Jerúsalem Dóminum:* lauda Deum tuum Sion.

Quóniam confortávit séras portárum tuárum : benedíxit fíliis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem:* et ádipe fruménti sátiat te.

Qui emittit eloquium suum terræ:* velóciter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam:* nébulam sicut cinerem spargit.

Mittit crystállum suam, sicut bucéllas : * ante fáciem frigoris ejus quis sustinébit?

Emittet verbum suum, et liquefáciet ea : * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob : * justítias et judícia sua Israel.

Non fecit táliter omni na-

tióni : * et judícia sua non manifestávit eis.

Ant. Speciósa facta es et suávis in deliciis tuis, sancta Dei Génitrix.

CAPITULUM. *Eccli.* 24. *b*

AB initio, et ante sæcula creáta sum, et usque ad futúrum sæculum non désinam, et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi.

HYMNUS.

AVE maris stella,
Dei mater alma,
Atque semper virgo,
Felix cœli porta.

Sumens illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Hevæ nomen.

Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

Monstra te esse matrem,
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit esse tuus.

Virgo singuláris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solútos,
Mites fac et castos.

Vitam præsta puram,
Iter para tutum,
Ut vidéntes Jesum,
Semper collætémur.

Sit laus eo Patri,
Summo Christo decus,
Spiritui sancto,
Tribus honor unus. Amen.

℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos.

Ad Magnif. Ant. t. 1. *r* Sancta Maria, succúrre míseris, juva pusillánimes, refove flébiles, ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femineo sexu : séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam Festivitátem.

ORATIO.

CONCEDE nos fámulos tuos, quæsumus Dómine Deus, perpétua mentis et córporis sanitáte gaudére : et gloriósa beátæ Maríæ semper vírginis intercessióne, a præsénti liberári tristitia, et ætérna pérfrui lætítia. Per Dóminum.

Ad Completorium et Horas, in fine Hymnorum, dicitur:

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine.

AD MATUTINUM.

Invitat. Sancta Maria Dei Génitrix Virgo, * Intercéde pro nobis.

Psalm. Venite exultémus, *p.* 2.

HYMNUS.

QUEM terra, pontus, sidera
Colunt, adórant, prædicant,
Trinam regéntem máchinam
Claustrum Maríæ bájulat.

Cui luna, sol, et ómnia
Desérviunt per témpora,
Perfúsa cœli grátia,
Gestant puéllæ víscera.

Beáta Mater múnere,
Cujus supérnus Artifex
Mundum pugillo cóntinens,
Ventris sub arca clausus est.

Beáta cœli núntio,

fecúnda sancto Spíritu,
desiderátus Géntibus
cujus per alvum fusus est.

Jesu, tibi sit glória,
qui natus es de Vírgine,
cum Patre, et almo Spíritu,
in sempitérna sæcula. Amen.

IN I NOCTURNO.

Ant. t. 4. Benedicta tu * in muliéribus, et benedictus fructus ventris tui.

PSALMUS 8.

DOMINE Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut filius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera manuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas, insuper et pécora campi;

Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Ant. Benedicta tu in mulíeribus, et benedictus fructus ventris tui.

Ant. t. 4. Sicut myrrha * elécta odórem dedisti suavitátis, sancta Dei Génitrix.

PSALMUS 18.

CŒLI enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum: * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo:

Exultávit ut gigas ad curréndam viam, * a summo cœlo egréssio ejus:

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justitiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.

Desiderábilia super aurum et lápidem pretiósum multum: * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delicta quis intélligit? ab occúltis meis munda me: * et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fuérint dominá-ti, tunc immaculátus ero: * et emundábor a delicto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.

Ant. Sícut myrrha elécta odórem dedísti suavitátis, sancta Dei Génitrix.

Ant. t. 4. Ante torum * hujus Vírginis frequentáte nobis dúlcia cántica drámatis.

PSALMUS 23.

DOMINI est terra, et plenitúdo ejus; * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus, et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dólo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ ætérnales: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens, Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portas ætérnales: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Ante torum hujus Vírginis frequentáte nobis dúlcia cántica drámatis.

℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

De Parabólis Salomónis.

LECTIO I. *Cap.* 8. *b et* 9

EGO sapiéntia hábito in consílio, et eruditis intérsum cogitatiónibus. Timor Dómini odit malum: arrogántiam, et supérbiam, et viam pravam, et os bilíngue detéstor. Meum est consílium et æquitas, mea est prudéntia, mea est fortitúdo. Per me reges regnant, et legum conditóres justa decérnunt. Per me príncipes imperant, et poténtes decérnunt justítiam. Ego diligéntes me diligo: et qui mane vigilant ad me, invénient me.

℟. Sancta et immaculáta virginitas, quibus te laúdibus éfferam néscio: * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia.

LECTIO II.

MECUM sunt divitiæ, et glória, opes supérbæ et justítia. Mélior est enim fructus meus auro, et lápide pretióso, ágonimina mea argénto elécto. In viis justitiæ ámbulo, in médio semitárum judicii, ut ditem diligéntes me, et thesaúros eórum répleam. Dóminus possédit me in initio viárum suárum, antequam quidquam fáceret a principio. Ab ætérno ordináta sum, et ex antíquis ántequam terra fieret. Nondum erant abýssi, et ego jam concépta eram: necdum fontes aquárum erúperant : necdum montes gravi mole constiterant : ante colles ego parturiébar.

℟. Congratulámini mihi omnes qui dilígitis Dóminum, quia cum essem párvula, plácui Altissimo : * Et de meis viscéribus génui Deum et hóminem. ℣. Beátam me dicent omnes generatiónes, quia ancillam húmilem respéxit Deus. Et.

LECTIO III.

BEATUS homo qui audit me, et qui vigilat ad fores meas quotidie, et obsérvat ad postes óstii mei. Qui me invénerit, invéniet vitam, et haúriet salútem a Dómino : qui autem in me peccáverit, lædet ánimam suam. Omnes, qui me odérunt, diligunt mortem. Sapiéntia ædificávit sibi domum, excidit colúmnas septem. Immolávit victimas suas, miscuit vinum, et propósuit mensam suam. Misit ancillas suas ut vocárent ad arcem, et ad mœnia civitátis : Si quis est párvulus, véniat ad me. Et insipiéntibus locúta est : Venite, comédite panem meum, et bibite vinum quod miscui vobis.

℟. Beáta es virgo María, quæ Dóminum portásti Creatórem mundi : * Genuísti qui te fecit, et in ætérnum permanes virgo. ℣. Ave Maria, grátia plena : Dóminus tecum. Genuisti qui. Glória Patri. Genuisti.

IN II NOCTURNO.

Ant. 1. 7. Spécie tua, * et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.

PSALMUS 44.

ERUCTAVIT cor meum verbum bonum : * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis : * propterea benedixit te Deus in ætérnum.

Accingere gládio tuo super femur tuum, * potentissime.

Spécie tua, et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna,

Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justitiam : * et dedúcet te mirabiliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum Regis.

Sedes tua Deus in sæculum

sæculi : * virga directiónis virga regni tui.

Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem : * propterea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis : * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Astitit regina a dextris tuis in vestitu deauráto : * circúmdata varietáte.

Audi fília, et vide, et inclína aurem tuam : * et oblíviscere pópulum tuum, et domum patris tui.

Et concupíscet Rex decórem tuum : * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intus, * in fímbriis aúreis circumamicta varietátibus.

Adducéntur Regi vírgines post eam : * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia et exultatióne : * adducéntur in templum Regis.

Pro patribus tuis nati sunt tibi fílii : * constítues eos príncipes super ómnem terram.

Mémores erunt nóminis tui : * in omni generatióne et generatiónem.

Propterea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum : * et in sæculum sæculi.

Ant. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.

Ant. t. 7. Adjuvábit eam * Deus vultu suo : Deus in médio ejus, non commovébitur.

PSALMUS 45.

DEUS noster refúgium et virtus ; * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

Propterea non timébimus dum turbábitur terra : * et transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur : * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt Gentes, et inclináta sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobíscum : * susceptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ posuit prodigia super terram : * aúferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confríget arma : * et scuta combúret igni.

Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in

géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Ant. Adjuvábit eam Deus vultu suo: Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ant. t. 7. Sicut lætántium * ómnium nostrum habitátio est in te, sancta Dei Génitrix.

PSALMUS 86.

FUNDAMENTA ejus in montibus sanctis: * diligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * civitas Dei.

Memor ero Rahab, et Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthiopum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea: * et ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et princípum; * horum, qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Ant. Sicut lætántium ómnium nostrum habitátio est in te, sancta Dei Génitrix.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

LECTIO IV.

Apud Metaphrasten.

DEI Fílius non divítem, aut locúpletem áliquam fémi-

nam sibi matrem elégit, sed beátam Vírginem illam, cujus ánima virtútibus ornáta erat. Cum enim beáta María supra omnem humánam natúram castitátem serváret, propterea Christum Dóminum in ventre concépit. Ad hanc ígitur sanctíssimam Vírginem et Dei matrem accurréntes, ejus patrocíniis utilitátem assequámur. Itaque quæcúmque estis vírgines, ad matrem Dómini confúgite. Illa enim pulchérrimam, pretiosíssimam, et incorruptíbilem possessiónem patrocínio suo vobis conservábit.

℟. Sicut cedrus exaltáta sum in Líbano, et sicut cypréssus in monte Sion: quasi myrrha elécta, * Dedi suavitátem odóris. ℣. Et sicut cinnamómum et bálsamum aromatízans. Dedi suavitátem.

LECTIO V.

MAGNUM revéra miráculum, fratres dilectíssimi, fuit beáta semper virgo María. Quid namque illa majus aut illústrius ullo umquam témpore invéntum est, seu aliquándo inveníri póterit? Hæc sola cœlum ac terram amplitúdine superávit. Quidnam illa sánctius? Non Prophétæ, non Apóstoli, non Mártyres: non Patriárchæ, non Angeli, non Throni, non Dominatiónes, non Séraphim, non Chérubim: non dénique áliud quídpiam inter creátas res visíbiles aut invisíbiles, majus aut excelléntius inveníri potest. Ea-

dem ancílla Dei est et mater : éadem virgo et génitrix.

℟. Quæ est ista, quæ procéssit sicut sol, et formósa tamquam Jerúsalem? * Vidérunt eam fíliæ Sion, et beátam dixérunt, et Regínæ laudavérunt eam. ℣. Et sicut dies verni circúmdabant eam flores rosárum, et lília convállium. Vidérunt.

Lectio vi.

Hæc ejus mater est, quí a Patre ante ómne princípium génitus fuit, quem Angeli et hómines agnóscunt Dóminum rerum ómnium. Visne cognóscere quanto Virgo hæc præstántior sit cœléstibus Poténtiis? Illæ cum timóre et tremóre assístunt, fáciem velántes suam : hæc humánum genus illi offert, quem génuit. Per hanc et peccatórum véniam conséquimur. Ave igitur mater, cœlum, puélla, virgo, thronus, Ecclésiæ nostræ decus, glória et firmaméntum, assídue pro nobis precáre Jesum Fílium tuum, et Dóminum nostrum : ut per te misericórdiam invenire in die judícii, et quæ repósita sunt his, qui díligunt Deum, bona cónsequi possímus grátia et benignitáte Dómini nostri Jesu Christi : cum quo Patri simul et sancto Spíritui glória et honor, et impérium nunc et semper in sæcula sæculórum. Amen. Tu autem.

℟. Ornátam monílibus fíliam Jerúsalem Dóminus concupívit. * Et vidéntes eam fíliæ Sion beatíssimam prædicavérunt, dicéntes : * Unguéntum effúsum nomen tuum. ℣. Astitit Regína a dextris tuis in vestítu deauráto, circúmdata varietáte. Et vidéntes. Glória Patri. Unguéntum.

IN III NOCTURNO.

Ant. t. 4. Gaude María Virgo, * cunctas hæreses sola interemísti in univérso mundo.

Psalmus 95.

Cantate Dómino cánticum novum : * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus : * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis : * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii Géntium dæmónia : * Dóminus autem cœlos fecit.

Confessio, et pulchritúdo in conspéctu ejus : * sanctimónia, et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dómino glóriam et honórem : * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus : * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra : * dícite in Géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem ter-

ræ, qui non commovébitur : * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cœli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus : * gaudébunt campi, et ómnia, quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit : * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Ant. Gaude María Virgo, cunctas hæreses sola interemísti in univérso mundo.

Ant. t. 4. Dignáre me * laudáre te, Virgo sacráta : da mihi virtútem contra hostes tuos.

PSALMUS 96.

DOMINUS regnávit, exúltet terra : * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes, et calígo in circúitu ejus : * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini : * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus : * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes qui adórant sculptília : * et qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum omnes Angeli ejus : * audívit, et lætáta est Sion.

Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua Dómine :

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram : * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odite malum : * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini justi in Dómino : * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta : da mihi virtútem contra hostes tuos.

Ant. t. 4. Post partum, * Virgo, invioláta permansísti, Dei Génitrix intercéde pro nobis.

℣ *In Adventu.*

Ant. t. 4. Angelus Dómini * nuntiávit Maríæ, et concépit de Spíritu sancto.

PSALMUS 97.

CANTATE Dómino cánticum novum : * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus, * et bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum : * in conspéctu Géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israel.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo omnis terra: * cantáte, et exultáte, et psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara et voce psalmi: * in tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspéctu Regis Dómini; * moveátur mare, et plenitúdo ejus: orbis terrárum, et qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt a conspéctu Dómini: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, et pópulos in æquitáte.

Ant. Post partum, Virgo, invioláta permansísti, Dei Génitrix intercéde pro nobis.

¶ *In Adventu.*

Ant. Angelus Dómini nuntiávit Maríæ, et concépit de Spíritu sancto.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 11. *d*

In illo témpore: Loquénte Jesu ad turbas, extóllens vocem quædam múlier de turba, dixit illi: Beátus venter, qui te portávit. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 4. *cap.* 49. *in Luc.* 11.

Magnæ devotiónis et fidei hæc múlier osténditur, quæ, Scribis et Pharisæis Dóminum tentántibus simul et blasphemántibus, tanta ejus incarnatiónem præ ómnibus sinceritáte cognóscit, tanta fidúcia confitétur, ut et præséntium prócerum calúmniam, et futurórum confúndat hæreticórum perfídiam. Nam sicut tunc Judæi, sancti Spíritus ópera blasphemándo, verum consubstantialémque Patri Dei Filium negábant: sic hærétici póstea negándo Maríam semper vírginem, sancti Spíritus operánte virtúte, nascitúro cum humánis membris Unigénito Dei, carnis suæ matériam ministrásse, verum consubstantialémque matri filium hóminis fatéri non debére dixérunt.

℟. Felix namque es sacra virgo Maria, et omni laude dignissima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam Festivitátem. Quia ex te.

Bened. Cujus festum cólimus, ipsa Virgo vírginum.

Lectio viii.

Sed si caro Verbi Dei secúndum carnem nascéntis a carne Vírginis matris pronuntiátur extránea, sine causa venter qui eam portásset, úbera quæ lactassent, beatificántur. Dicit autem Apóstolus: Quia misit Deus Filium suum factum ex muliere, factum sub

lege. Neque audiéndi sunt qui legéndum putant: Natum ex muliere, factum sub lege; sed, Factum ex muliere: quia concéptus ex útero virgináli, carnem non de nihilo, non aliúnde, sed matérna traxit ex carne: alióquin nec vere fílius hóminis dicerétur, qui oríginem non habéret ex hómine. Et nos ígitur his contra Eútychen dictis, extollámus vocem cum Ecclésia cathólica, cujus hæc múlier typum gessit, extollámus et mentem de médio turbárum, dicamúsque Salvatóri: Beátus venter qui te portávit, et úbera quæ suxísti. Vere enim beáta parens, quæ, sicut quidam ait: Enixa est puérpera Regem, qui cœlum terrámque tenet per sæcula.

℣. Beátam me dicent omnes generatiónes: * quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. Quia fecit. Glória Patri. Quia fecit.

Lectio ix.

Quinimo beáti qui aúdiunt verbum Dei, et custódiunt. Pulchre Salvátor attestatióni mulíeris ánnuit, non eam tantúmmodo quæ Verbum Dei corporáliter generáre merúerat, sed et omnes qui idem Verbum spiritáliter auditu fídei concípere, et boni óperis custódia vel in suo vel in proximórum corde párere, et quasi álere studúerint, assevérans esse beátos: quia et éadem Dei Génitrix, et inde quidem beáta, quia Verbi incarnándi minístra facta est temporális: sed inde multo beátior, quia ejúsdem semper amándi custos manébat ætérna.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES.

ET PER HORAS.

Ant. t. 3. Dum esset Rex * in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suavitátis.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis de Dominica*, p. 17.

Ant. t. 4. Læva ejus * sub cápite meo, et déxtera illíus amplexábitur me.

Ant. t. 3. Nigra sum, * sed formósa, filiæ Jerúsalem: ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

Ant. t. 8. Jam hiems tránsiit, * imber ábiit et recéssit: surge amíca mea, et veni.

Ant. t. 4. Speciósa * facta es, et suávis in delíciis tuis, sancta Dei Génitrix.

Capitulum. *Eccli.* 24. *b*

Ab inítio, et ante sæcula creáta sum, et usque ad futúrum sæculum non désinam, et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi.

Hymnus.

O gloriósa Vírginum,
Sublímis inter sídera:
Qui te creávit, párvulum
Lacténte nutris úbere.

Quod Heva tristis ábstulit,
Tu reddis almo gérmine:
Intrent ut astra flébiles,

Cœli reclúdis cárdines.
Tu Regis alti jánua,
Et aula lucis fúlgida :
Vitam datam per Vírginem
Gentes redémptæ plaúdite.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Bened. Ant. t. 8. Beáta es María, quæ credidísti : perficiéntur in te, quæ dicta sunt tibi a Dómino, allelúia.

ORATIO.

CONCEDE nos fámulos tuos, quæsumus Dómine Deus, perpétua mentis et córporis sanitáte gaudére : et gloriósa beátæ Maríæ semper vírginis intercessióne, a præsénti liberári tristítia, et ætérna pérfrui lætítia. Per Dóminum.

AD PRIMAM.

In Responsorio brevi, ℣. Qui natus es de María vírgine.

AD TERTIAM.

Ant. Læva ejus.

Capitul. Ab initio, *ut supra, ad Laudes.*

℟. *br.* Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie tua. ℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et pulchritúdine. Glória Patri. Spécie tua.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

AD SEXTAM.

Ant. Nigra sum,

CAPITULUM. *Eccli.* 24. *b*

ET sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta simíliter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei hæréditas illíus, et in plenitúdine sanctórum deténtio mea.

℟. *br.* Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

AD NONAM.

Ant. Speciósa.

CAPITULUM. *Eccli.* 24. *b*

IN platéis sicut cinnamómum et bálsamum aromatizans odórem dedi : quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris.

℟. *br.* Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et præelégit. Glória Patri. Elégit.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

In II Vesp. omnia ut in primis.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Beátam me dicent omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem respéxit Deus.

OFFICIUM B. MARIÆ

IN SABBATO.

Omnibus Sabbatis per Annum, præterquam in Adventu, Quadragesima, Quatuor Tem-

poribus, et Vigiliis, et nisi Officium fieri debeat de Feria, propter Officium alicujus Dominicæ infra Hebdomadam ponendum, ut dicitur in Rubrica de Dominicis, ac nisi Festum novem Lectionum occurrat, fit Officium de S. Maria, modo infrascripto:

In Vesperis Feriæ VI *dicuntur Psalmi feriales in Psalterio positi, nisi fuerit Festum novem Lectionum : quia tunc de S. Mariæ fit tantum Commemoratio in dictis Vesperis cum Ant. ℣. et Oratione, ut infra : quæ Comm. omittitur, quando Feria* VI *occurrit aliud ejusdem B. V. Officium.*

Capitulum et Hymnus ut in Festis B. M., p. cxl.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Propterea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnif. Ant. t. 1. Beáta Mater * et intácta Virgo, gloriósa Regina mundi, intercéde pro nobis ad Dóminum.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

ORÁTIO.

CONCEDE nos fámulos tuos, quæsumus Dómine Deus, perpétua mentis et córporis sanitáte gaudére : et gloriósa beátæ Maríæ semper vírginis intercessióne, a præsénti liberári tristítia, et ætérna pérfrui lætítia. Per Dóminum.

¶ *Post Nativitatem usque ad Purificationem.*

Ad Magnif. Ant. t. 2. Magnum * hæreditátis mystérium : templum Dei factus est úterus nesciéntis virum : non est pollútus ex ea carnem assúmens : omnes gentes vénient dicéntes : Glória tibi Dómine.

ORATIO.

DEUS, qui salútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcúnda, humáno géneri præmia præstitísti : tríbue, quæsumus ; ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere, Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum : Qui tecum vivit.

Post Orationem fiunt commemorationes consuetæ de Apostolis, de Patrono, et de Pace, ut in Psalterio, post Vesperas Sabbati, p. 144.

Si autem occurrat Festum Simplex, de eo fit Commemoratio ante ipsa suffragia.

Completor. ut in Psalterio. Et in fine Hymni, Te lucis ante términum, *dicitur :* Jesu tibi sit glória, Qui natus es de Vírgine, *etiamsi in Vesperis facta sit tantum Commém. de B. Maria, nisi Hymni illius Festi, quod Feria sexta celebratum est, aliter concludendi sint, ut in Transfiguratione Domini.*

AD MATUTINUM.

Invitat. Ave María, grátia plena, * Dóminus tecum.

Psalm. Veníte exultémus, p. 2.

Hymnus, Quem terra, *ut in Festis B. M.* p. cxl.

Nocturnum Sabbati, ut in Psalt. p. 107. *Et in fine*

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Pater noster.

ABSOLUTIO.

PRECIBUS et méritis beátæ Maríæ semper vírginis, et ómnium Sanctórum, perdúcat nos Dóminus ad regna cœlórum.

℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Pro prima Lectione, Bened. Nos cum prole pia benedícat virgo Maria. ℟. Amen.

Primæ duæ Lectiones de Scriptura libri currentis : tertia, una ex inferius positis per ordinem.

℟. I. Sancta et immaculáta, virgínitas, quibus te laúdibus éfferam, néscio : * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedictus fructus ventris tui. Quia quem.

Pro secunda Lectione, Bened. Ipsa Virgo vírginum intercédat pro nobis ad Dóminum. ℟. Amen.

℟. II. Felix namque es sacra Virgo María, et omni laude digníssima : * Quia ex te ortus est sol justítiæ, * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu : séntiant omnes tuum juvámen quicúmque célebrant tuam sanctam Commemoratiónem. Quia ex te. Glória Patri. Christus.

Pro tertia Lectione, Bened. Per Vírginem matrem concédat nobis Dóminus salútem et pacem.

℟. Amen.

Post tertiam Lectionem dicitur Te Deum laudámus, *p.* 16.

Ad Laudes, et per Horas, extra Tempus Nativitatis, omnia ut in Festis beatæ Mariæ, p. cxlix. *præter sequentia.*

AD LAUDES.

℣. Benedícta tu in muliéribus. ℟. Et benedíctus fructus ventris tui.

Ad Bened. Ant. t. 1. Beáta Dei génitrix María, * virgo perpétua, templum Dómini, sacrárium Spíritus sancti, sola sine exémplo placúisti Dómino nostro Jesu Christo : ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

ORATIO.

CONCEDE nos fámulos tuos, quæsumus Dómine Deus, perpétua mentis et córporis sanitáte gaudére : et gloriósa beátæ Maríæ semper vírginis intercessióne, a præsénti liberári tristítia, et ætérna pérfrui lætítia. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Commem. de Apostolis, de Patrono, et de Pace, ut in Psalterio, post Vesperas Sabbati, p. 144.

¶ *Sed post Nativitátem usque*

ad Purificationem, Antiphonæ ad Laudes et per Horas, Antiphona ad Benedictus, et Oratio, dicuntur ut in Officio parvo B. M. post Nativitatem, infra, p. clxv.

Ad Vesperas, Ant. et Psalmi feriales : Capitulum et reliqua omnia, si non occurrat Festum Duplex, de Dominica.

Lectiones sequentes dicuntur singulis mensibus in Officio B. M. in Sabbato, ordine subscripto.

MENSE JANUARIO.

De Epístola sancti Ambrósii Episcopi ad Siricium Papam.

LECTIO III.

Epist. 81. *al.* 7. *post initium.*

DE via perversitátis prodúntur dícere : Virgo concépit, sed non virgo generávit. Pótuit ergo virgo concípere, non pótuit virgo generáre, cum semper concéptus præcédat, partus sequátur? Sed si doctrínis non créditur sacerdótum, credátur oráculis Christi, credátur mónitis Angelórum dicéntium : Quia non est impossibile Deo omne verbum. Credátur Symbolo Apostolórum, quod Ecclésia Romána intemerátum semper custódit et servat. Audívit María vocem Angeli, et quæ ante dixerat : Quómodo fiet istud? non de fide generatiónis intérrogans, respóndit póstea : Ecce ancilla Dómini, contingat mihi secúndum verbum tuum.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

MENSE FEBRUARIO.

Ex libro sancti Hiéronymi Presbyteri advérsus Joviniánum.

LECTIO III.

Ex Apol. ad Pammach. pro lib. adv. Jov. in fine.

CHRISTUS virgo, mater vírginis nostri virgo perpétua mater et virgo. Jesus enim clausis ingréssus est óstiis : et in sepúlchro ejus, quod novum et in petra durissima fúerat excísum, nec ántea quis, nec póstea pósitus est. Hortus conclúsus, fons signátus : de quo fonte ille flúvius manat, juxta Joel, qui írrigat torréntem vel fúnium, vel spinárum : fúnium peccatórum, quibus ante alligabámur : spinárum, quæ suffócant seméntem patrisfamílias. Hæc est porta orientális, ut ait Ezéchiel, semper clausa, et lúcida, opériens in se, vel ex se próferens Sancta sanctórum ; per quam sol justítiæ et Póntifex noster secúndum órdinem Melchísedech ingréditur, et egréditur.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

MENSE MARTIO.

Ante Quadragesimam.

Ex libro sancti Irenæi Epíscopi et mártyris advérsus hæreses.

LECTIO III.

Lib. 5. *c.* 19.

IN sua própria veniénte Dómino, et sua própria eum bajulánte conditióne, quæ bajulátur ab ipso, et recapitulatiónem ejus quæ in ligno fuit

inobediéntiæ, per eam quæ in ligno est, obediéntiam faciénte, et seductióne illa solúta, qua sedúcta est male illa, quæ jam viro destináta erat virgo Heva; per veritátem evangelizáta est bene ab Angelo jam sub viro virgo María. Quemádmodum enim illa per angélicum sermónem sedúcta est, ut effúgeret Deum, prævaricáta verbum ejus : ita et hæc per angélicum sermónem evangelizáta est, ut portáret Deum, obédiens ejus verbo. Et sicut illa sedúcta est, ut effúgeret Deum; sic hæc suása est obedíre Deo, uti vírginis Hevæ vírgo María fieret advocáta. Et quemádmodum adstrictum est morte genus humánum per vírginem, solvátur per vírginem : æqua lance dispósita virginális inobediéntia per virginálem obediéntiam.

Te Deum laudámus, p. 16.

OFFICIUM PARVUM

Beatæ Mariæ non dicitur, quando fit Officium novem Lectionum, nec in Vigilia Nativitatis Domini, nec in Sabbatis, quando fit Officium de S. Maria. Quibus diebus omittitur a primis Vesperis; et in Vigilia Nativit. a Matutino. Cum dicitur in Choro, in Matutinis, et in Vesperis præponitur Officio diei. In aliis Horis postponitur. Prima dicitur post Benedicámus Dómino, *antequam legatur Martyrologium. Extra Chorum potest dici pro temporis opportunitate.*

OFFICIUM B. MARIÆ
Extra Adventum.
AD VESPERAS.

Ave María, *secreto, quæ dicítur semper in princípio omnium Horarum B. Mariæ, quando non conjunguntur cum Officio diei.*

℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína. Glória Patri. Sicut erat. Allelúia, *vel* Laus tibi Dómine, *pro temporis varietate.*

Ant. Psalmi, Capitulum, et Hymnus, ut in Festis B. M. p. cxxxviij.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, ℟. Propterea benedixit te Deus in ætérnum.

Ad Magnif. Ant. t. 1. Beáta Mater, * et intácta Virgo, gloriósa Regína mundi, intercéde pro nobis ad Dóminum.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

CONCEDE nos fámulos tuos, quæsumus Dómine Deus, perpétua mentis et córporis sanitáte gaudére : et gloriósa beátæ Mariæ semper vírginis intercessióne, a præsénti liberári tristítia, et ætérna pérfrui lætítia. Per Dóminum.

Sequens Commemoratio pro Sanctis fit tantum ad Vesperas, et Laudes in Officio sanctæ Mariæ, præterquam in Adventu : cujus loco tunc alia dicitur, ut infra, p. clxij.

Ant. Sancti Dei omnes, intercédere dignémini pro nostra omniúmque salúte.

℣. Lætámini in Dómino, et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

ORATIO.

PROTEGE, Dómine, pópulum tuum, et Apostolórum tuórum Petri et Pauli, et aliórum Apostolórum patrocínio confidéntem, perpétua defensióne consérva.

OMNES Sancti tui, quæsumus Dómine, nos ubíque adjuvent, ut dum eórum mérita recólimus, patrocínia sentiámus : et pacem tuam nostris concéde tempóribus, et ab Ecclésia tua cunctam repélle nequítiam : iter, actus, et voluntátes nostras, et ómnium famulórum tuórum, in salútis tuæ prosperitáte dispóne : benefactóribus nostris sempitérna bona retríbue, et ómnibus fidélibus defúnctis réquiem ætérnam concéde. Per.

AD COMPLETORIUM.

Ave María, *ut supra.*

℣. Convérte nos Deus salutáris noster. ℟. Et avérte iram tuam a nobis.

℣. Deus in adjutórium. Glória Patri. Allelúia, *vel* Laus tibi, Dómine.

Psalm. Sæpe expugnavérunt me. De profúndis, *et* Dómine non est exaltátum, *ut in Vesp. Feriæ quartæ*, p. 132.

HYMNUS.

MEMENTO, rerum Cónditor,
Nostri quod olim córporis,
Sacráta ab alvo Vírginis
Nascéndo, formam súmpseris.

Maria mater grátiæ,
Dulcis Parens cleméntiæ,
Tu nos ab hoste prótege,
Et mortis hora súscipe.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

CAPITULUM. *Eccli.* 24. *c*

EGO mater pulchræ dilectiónis, et timóris, et agnitiónis, et sanctæ spei.

℟. Deo grátias.

℣. Ora pro nobis, sancta Dei Génitrix. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Ad Nunc dimittis, Ant. t. 7. Sub tuum præsídium * confúgimus, sancta Dei Génitrix nostras deprecatiónes ne despícias in necessitátibus; sed a perículis cunctis libera nos semper, Virgo gloriósa et benedícta.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

ORATIO.

BEATÆ et gloriósæ semper Vírginis Mariæ, quæsumus Dómine, intercéssio gloriósa nos prótegat: et ad vitam perdúcat ætérnam. Per Dóminum.

AD MATUTINUM.

Ave María, *ut supra.*

℣. Dómine lábia mea apéries. ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam.

℣. Deus in adjutórium. Glória Patri. Allelúia, *vel* Laus tibi, Dómine.

Invitat. Ave María, grátia plena : * Dóminus tecum.

Psalm. Veníte, exultémus, *p.* 2.

Hymnus, Quem terra, *p.* cxl.

In Nocturno, Ant. et Psalmi dicuntur ut in Festis B. M., scilicet :

Feria II *et* V *ut in I Noct.*, p. cxlj.

Feria III *et* VI *ut in II Noct.*, *p.* cxliij.

Feria IV *et Sabbato ut in III Nocturno,* p. cxlvj.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Propterea benedíxit te Deus in ætérnum.

Pater noster, *secreto.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

ABSOLUTIO.

PRECIBUS et méritis beátæ Maríæ semper vírginis, et ómnium Sanctórum, perdúcat nos Dóminus ad regna cœlórum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Nos cum prole pia benedícat virgo María.

℟. Amen.

LECTIO I. *Eccli.* 24.

IN ómnibus réquiem quæsívi, et in hæreditáte Dómini morábor. Tunc præcépit, et dixit mihi Creátor ómnium : et qui creávit me, requiévit in tabernáculo meo, et dixit mihi : In Jacob inhábita, et in Israel hæreditáre, et in eléctis meis mitte radices. Tu autem Dómine, miserére nobis.

℟. Deo grátias.

℟. Sancta et immaculáta virgínitas, quibus te laúdibus éfferam, néscio : * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Ipsa Virgo vírginum intercédat pro nobis ad Dóminum. ℟. Amen.

LECTIO II.

ET sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta simíliter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei hæréditas illíus, et in plenitúdine Sanctórum deténtio mea. Tu autem Dómine.

℟. Beáta es virgo María, quæ Dóminum portásti Creatórem mundi : * Genuísti qui te fecit, et in ætérnum pérmanes virgo. ℣. Ave María, grátia plena, Dóminus tecum. Genuísti qui te fecit.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Per Vírginem matrem concédat nobis Dóminus salútem et pacem. ℟. Amen.

LECTIO III.

QUASI cedrus exaltáta sum in Líbano, et quasi cypréssus in monte Sion : quasi palma exaltáta sum in Cades, et quasi plantátio rosæ in Jéri-

cho. Quasi oliva speciósa in campis, et quasi plátanus exaltáta sum juxta aquam in platéis. Sicut cinnamómum et balsamum aromatizans odórem dedi : quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris. Tu autem Dómine.

℟. Felix namque es sacra virgo María, et omni laude dignissima : * Quia ex te ortus est sol justítiæ, * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu : séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam commemoratiónem. Quia. Glória Patri. Christus.

AD LAUDES.

℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína.

Glória Patri. Allelúia, *vel* Laus tibi Dómine.

Ant. t. 7. *r* Assumpta est * María in cœlum, gaudent Angeli, laudántes benedícunt Dóminum.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis de Dominica*, p. 17.

Ant. t. 8. María virgo, * assúmpta est ad æthéreum thálamum, in quo Rex regum stelláto sedet sóllo.

Ant. t. 4. In odórem * unguentórum tuórum cúrrimus, adolescéntulæ dilexérunt te nimis.

Ant. t. 7. *f* Benedícta * fília tua Dómino : quia per te fructum vitæ communicávimus.

Ant. t. 1. *l* Pulchra es, et decóra * fília Jerúsalem : terríbilis ut castrórum ácies ordináta.

CAPITULUM. *Cant.* 6. *c*

VIDERUNT eam filiæ Sion, et beatissimam prædicavérunt, et regínæ laudavérunt eam. ℟. Deo grátias.

Hymnus, O gloriósa Vírginum, *p.* cxlix.

℣. Benedícta tu in muliéribus. ℟. Et benedíctus fructus ventris tui.

Ad Bened. Ant. t. 1. Beáta Dei Génitrix María, * virgo perpétua, templum Dómini, sacrárium Spíritus sancti, sola sine exémplo placuísti Dómino nostro Jesu Christo : ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

ORATIO.

DEUS, qui de beátæ Maríæ vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti : præsta supplícibus tuis; ut, qui vere eam Genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Pro Sanctis, Ant. Sancti Dei, *ut supra*, p. clv.

AD PRIMAM.

Ave María, *etc.*

℣. Deus, in adjutórium.
Hymnus, Meménto, *p.* clv.
Ant. t. 7. *r* Assúmpta est.

PSALMUS 53.

DEUS in nómine tuo salvum me fac; * et in virtúte tua júdica me.

Deus exáudi oratiónem meam: * aúribus pércipe verba oris mei.

Quóniam alièni insurrexérunt advérsum me, et fortes quæsiérunt ánimam meam: * et non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.

Ecce enim Deus ádjuvat me: * et Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.

Avérte mala inimícis meis: * et in veritáte tua dispérde illos.

Voluntárie sacrificábo tibi, * et confitébor nómini tuo Dómine: quóniam bonum est.

Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me: * et super inimícos meos despéxit óculus meus.

PSALMUS 84.

BENEDIXISTI Dómine terram tuam: * avertísti captivitátem Jacob.

Remisísti iniquitátem plebis tuæ: * operuísti ómnia peccáta eórum.

Mitigásti omnem iram tuam: * avertísti [illegible] indignatiónis tuæ.

Convérte nos Deus salutáris noster: * et ávérte iram tuam a nobis.

Numquid in ætérnum irascéris nobis: * aut exténdes iram tuam a generatióne in generatiónem?

Deus tu convérsus vivificábis nos: * et plebs tua lætábitur in te.

Osténde nobis Dómine misericórdiam tuam: * et salutáre tuum da nobis.

Aúdiam quid loquátur in me Dóminus Deus: * quóniam loquétur pacem in plebem suam.

Et super sanctos suos, * et in eos, qui convertúntur ad cor.

Verúmtamen prope timéntes eum salutáre ipsíus: * ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia et véritas obviavérunt sibi: * justítia et pax osculátæ sunt.

Véritas de terra orta est: * et justítia de cœlo prospéxit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem: * et terra nostra dabit fructum suum.

Justítia ante eum ambulábit: * et ponet in via gressus suos.

PSALMUS 115.

LAUDATE Dóminum omnes Gentes: * laudáte eum omnes pópuli:

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus: * et véritas Dómini manet in ætérnum.

Ant. Assúmpta est María in cœlum, gaudent Angeli, laudántes benedícunt Dóminum.

CAPITULUM. *Cant.* 6. *c*

QUÆ est ista, quæ progréditur quasi auróra consúr-

genis, pulchra ut luna, elécta ut sol, terríbilis ut castrórum acies ordináta?

℟. Deo grátias.

℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta. ℟. Da mihi virtútem contra hóstes tuos.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

ORATIO.

DEUS qui virginálem aulam beátæ Maríæ, in qua habitáres, elígere dignátus es: da, quæsumus; ut sua nos defensióne munítos, jucúndos fácias suæ interésse commemoratióni. Qui vivis et regnas.

AD TERTIAM.

Ave Maria, *etc.*

℣. Deus in adjutórium.

Hymnus, Meménto, *p.* clv.

Ant. t. 8. Maria Virgo.

PSALMUS 119.

AD Dóminum cum tribulárer clamávi: * et exaudívit me.

Dómine líbera ánimam meam a lábiis iníquis, * et a lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguam dolósam?

Sagíttæ poténtis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est; habitávi cum habitántibus Cedar: * multum íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus: * cum loquébar illis, impugnábant me gratis.

PSALMUS 120.

LEVAVI óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum a Dómino, * qui fecit cœlum et terram.

Non det in commotiónem pedem tuum: * neque dormítet qui custódit te.

Ecce non dormitábit, neque dórmiet, * qui custódit Israel.

Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo: * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat introítum tuum, et éxitum tuum; * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

PSALMUS 121.

LÆTATUS sum in his, quæ dicta sunt mihi: * in domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri, * in átriis tuis Jerúsalem.

Jerúsalem, quæ ædificátur ut cívitas: * cujus participátio ejus in idípsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini, * testimónium Israel ad confiténdum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem: * et abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua: * et abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos, et próximos meos, * loquébar pacem de te;

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Ant. María Virgo assúmpta est ad æthéreum thálamum, in quo Rex regum stelláto sedet sólio.

CAPITULUM. *Eccli.* 24. *b*

ET sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta simíliter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea.

℟. Deo grátias.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

ORATIO.

DEUS, qui salútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcúnda, humáno géneri præmia præstitísti: tribue, quæsumus; ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere, Dóminum nostrum Jesum Christum.

AD SEXTAM.

Ave María, *etc.*

℣. Deus in adjutórium.

Hymnus, Meménto, *p.* clv.

Ant. t. 4. In odórem.

PSALMUS 122.

AD te levávi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.

Ecce sicut óculi servórum, * in mánibus dominórum suórum;

Sicut óculi ancíllæ in mánibus dóminæ suæ: * ita óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec misereátur nostri.

Miserére nostri Dómine, miserére nostri: * quia multum repléti sumus despectióne:

Quia multum repléta est ánima nostra: * oppróbrium abundántibus, et despéctio supérbis.

PSALMUS 123.

NISI quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Israel: * nisi quia Dóminus erat in nobis.

Cum exúrgerent hómines in nos, * forte vivos deglutíssent nos:

Cum irascerétur furor eórum in nos, * fórsitan aqua absorbuísset nos.

Torréntem pertransívit ánima nostra: * fórsitan pertransísset ánima nostra aquam intolerábilem.

Benedíctus Dóminus, * qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum.

Anima nostra sicut passer erépta est * de láqueo venántium:

Láqueus contrítus est, * et nos liberáti sumus.

Adjutórium nostrum in nómine Dómini, * qui fecit cœlum et terram.

PSALMUS 124.

QUI confídunt in Dómino, sicut mons Sion: * non commovébitur in ætérnum, qui hábitat in Jerúsalem.

Montes in circúitu ejus: * et Dóminus in circúitu pópuli sui, ex hoc nunc et usque in sæculum.

Quia non relínquet Dóminus virgam peccatórum super sortem justórum: * ut non exténdant justi ad iniquitátem manus suas.

Bénefac Dómine bonis, * et rectis corde.

Declinántes autem in obligatiónes, addúcet Dóminus cum operántibus iniquitátem: * pax super Israel.

Ant. In odórem unguentórum tuórum cúrrimus, adolescéntulæ dilexérunt te nimis.

CAPITULUM. *Eccli.* 24. *b*

ET radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei hæréditas illius, et in plenitúdine Sanctórum deténtio mea.

℟. Deo grátias.

℣. Benedícta tu in muliéribus. ℟. Et benedictus fructus ventris tui.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

℣. Dóminus vobiscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

ORATIO.

CONCEDE, miséricors Deus, fragilitáti nostræ præsídium: ut, qui sanctæ Dei genitrícis memóriam ágimus, intercessiónis ejus auxílio, a nostris iniquitátibus resurgámus. Per eúmdem Dóminum nostrum.

AD NONAM.

Ave Maria, *etc.*

℣. Deus in adjutórium.

Hymnus, Mémento, *p.* clv.

Ant. t. 1. Pulchra es.

PSALMUS 125.

IN converténdo Dóminus captivitátem Sion: * facti sumus sicut consoláti:

Tunc replétum est gáudio os nostrum: * et lingua nostra exultatióne.

Tunc dicent inter Gentes: * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.

Magnificávit Dóminus fácere nobíscum: * facti sumus lætántes.

Convérte Dómine captivitátem nostram, * sicut torrens in Austro.

Qui séminant in lácrymis, * in exultatióne metent.

Eúntes ibant et flebant, * mitténtes sémina sua.

Veniéntes autem vénient cum exultatióne, * portántes manípulos suos.

PSALMUS 126.

NISI Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laborávérunt qui ædificant eam.

Nisi Dóminus custódierit civitátem, * frustra vígilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris.

Cum déderit diléctis suis somnum: * ecce hæréditas Dómini, fílii; merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu poténtis, * ita fílii excussórum.

Beátus vir, qui implévit desidérium suum ex ipsis: * non

confundétur cum loquétur inimícis suis in porta.

PSALMUS 127.

BEATI omnes qui timent Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.

Labóres mánuum tuárum quia manducábis: * beátus es, et bene tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abúndans, * in latéribus domus tuæ.

Fílii tui sicut novéllæ olivárum, * in circúitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicétur homo, * qui timet Dóminum.

Benedícat tibi Dóminus ex Sion : * et vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ.

Et vídeas fílios filiórum tuórum, * pacem super Israel.

Ant. Pulchra es, et decóra, fília Jerúsalem : terríbilis ut castrórum ácies ordináta.

CAPITULUM. *Eccli.* 24. *b*

IN platéis, sicut cinnamómum et bálsamum aromatízans odórem dedi : quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris.

℟. Deo grátias.

℣. Post partum Virgo inviolata permansísti. ℟. Dei Génitrix intercéde pro nobis.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

ORATIO.

FAMULORUM tuórum, quæsumus Dómine, delíctis ignósce : ut, qui tibi placére de áctibus nostris non valémus, Genitrícis Fílii tui Dómini nostri intercessióne salvémur. Qui tecum vivit.

OFFICIUM B. MARIÆ
In Adventu.
AD VESPERAS.

Antiphonæ et Capitulum de Laudibus ut infra, p. clxiv.

Psalmi ut in Festis B. M. p. cxlj.

Hymnus. Ave Maris stella, p. cxl.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Spíritus sanctus * in te descéndet María : ne tímeas, habébis in útero Fílium Dei, allelúia.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

ORATIO.

DEUS, qui de beátæ Maríæ vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti : præsta supplicibus tuis ; ut qui vere eam genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Hæc Oratio dicitur ad omnes Horas, sed cum conclusione integra, scilicet : Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum : Qui tecum vivit et regnat, etc.

Pro Sanctis ad Vesperas et Laudes tantum.

Ant. Ecce Dóminus véniet, et omnes Sancti ejus cum eo :

…erit in die illa lux magna, …lelúia.

℣. Ecce apparébit Dóminus …per nubem cándidam. ℟. Et …um eo Sanctórum míllia.

ORATIO.

…CONSCIENTIAS nostras, quæsu… …mus Dómine, visitándo pu…rifica: ut véniens Jesus Chri…stus Filius tuus Dóminus no…ster cum ómnibus Sanctis, pa…ratam sibi in nobis invéniat …nsiónem. Qui tecum vivit.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi, et Hymnus ut extra Adventum, p. clv.

CAPITULUM. *Isaiæ*. 7. *c*

ECCE virgo concípiet, et pá…riet filium et vocábitur no…men ejus Emmánuel. Butyrum …et mel cómedet, ut sciat repro…bare malum, et elígere bonum.

℣. Angelus Dómini nuntiávit Maríæ. ℟. Et concépit de Spí…ritu sancto.

Ad Nunc dimittis, Ant. t. 8. Spíritus sanctus * in te descéndet María: ne tímeas, habébis …útero Filium Dei, allelúia.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et …cum spíritu tuo.

Oratio. Deus, qui de beátæ, *ut supra*, p. clxij.

AD MATUTINUM.

Omnia, usque ad Lectiones, dicuntur sicut extra Adventum, præter tertiam Antiphonam III Nocturni Post partum, *cujus loco dicitur Ant.* Angelus Dómini, *ut supra*, p. clxvij.

LECTIO I. *Lucæ* 1. *c*

MISSUS est Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen vírginis María. Et ingréssus Angelus ad eam dixit: Ave grátia plena: Dóminus tecum: benedícta tu in muliéribus. Tu autem.

℟. Missus est Gábriel Angelus ad Maríam vírginem desponsátam Joseph, núntians ei verbum: et expavéscit virgo de lúmine. Ne tímeas María, invenísti grátiam apúd Dóminum: * Ecce concípies et páries, et vocábitur Altíssimi Fílius. ℣. Dabit ei Dóminus Deus sedem David patris ejus, et regnábit in domo Jacob in ætérnum. Ecce.

LECTIO II.

QUÆ cum audísset, turbáta est in sermóne ejus, et cogitábat qualis esset ista salutátio. Et ait Angelus ei: Ne tímeas María, invenísti enim grátiam apud Deum: ecce concípies in útero, et páries fílium, et vocábis nomen ejus Jesum. Hic erit magnus, et Filius Altíssimi vocábitur, et dabit illi Dóminus Deus sedem David patris ejus: et regnábit in domo Jacob in ætérnum, et regni ejus non erit finis. Tu autem.

℟. Ave María, grátia plena: Dóminus tecum: * Spíritus sanctus supervéniet in te, et

virtus Altíssimi obumbrábit tibi : quod enim ex te nascétur Sanctum, vocábitur Filius Dei. ℣. Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognósco? Et respóndens Angelus, dixit ei. Spíritus.

LECTIO III.

DIXIT autem María ad Angelum : Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognósco? Et respóndens Angelus, dixit ei : Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi. Ideóque et quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Filius Dei. Et ecce Elísabeth cognáta tua, et ipsa concépit fílium in senectúte sua : et hic mensis sextus est illi, quæ vocátur stérilis : quia non erit impossíbile apud Deum omne verbum. Dixit autem María : Ecce ancílla Dómini, fiat mihi secúndum verbum tuum. Tu autem.

℟. Súscipe verbum, virgo María, quod tibi a Dómino per Angelum transmíssum est : concípies et páries Deum páriter et hóminem : * Ut benedícta dicáris inter omnes muliéres. ℣. Páries quidem fílium, et virgínitátis non patiéris detriméntum : efficiéris grávida, et eris mater semper intácta. Ut benedícta. Glória Patri. Ut benedícta.

AD LAUDES.

ET PER HORAS.

Ant. t. 8. Missus est * Gábriel Angelus ad Maríam vírginem desponsátam Joseph.

Psalm. Dóminus regnávit *cum reliquis,* p. 17.

Ant. t. 1. *f* Ave María * grátia plena : Dóminus tecum benedícta tu in muliéribus allelúia.

Ant. t. 8. Ne tímeas María, * invenísti grátiam apud Dóminum : ecce concípies et páries fílium, allelúia.

Ant. t. 1. Dabit ei Dóminus * sedem David patris ejus, et regnábit in ætérnum.

Ant. t. 8. *f* Ecce ancílla Dómini, * fiat mihi secúndum verbum tuum.

CAPITULUM. *Isaiæ* 11.

EGREDIETUR virga de radice Jesse, et flos de radice ejus ascéndet. Et requiéscet super eum Spíritus Dómini.

Hymnus. O gloriósa Virginum, *p.* cxlix.

℣. Benedícta tu in muliéribus. ℟. Et benedíctus fructus ventris tui.

Ad Bened. Ant. Spíritus sanctus, *cum Oratione et reliquis ut supra ad Vesperas,* p. clxij.

Ad Horas, Hymni et Psalmi dicuntur sicut extra Adventum, p. clviij.

AD PRIMAM.

Ant. Missus est.

CAPITULUM. *Isaiæ* 7. *c*

ECCE virgo concípiet, et páriet fílium, et vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butyrum et mel cómedet, ut sciat reprobáre malum, et elígere bonum.

℣. Dignáre me laudáre te,

Virgo sacráta. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos.

Kyrie eléison, etc, *et Oratio, ut*, p. clxij.

AD TERTIAM.

Ant. Ave María.

Capitulum. Egrediétur virga, *ut supra, ad Laudes.*

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in atérnum.

Kyrie eléison, etc., *et Oratio, ut*, p. clxij.

AD SEXTAM.

Ant. Ne tímeas María.

CAPITULUM. *Lucæ.* 1. *d*

DABIT illi Dóminus Deus sedem David patris ejus : et regnábit in domo Jacob in atérnum, et regni ejus non erit finis.

℣. Benedícta tu in muliéribus. ℟. Et benedictus fructus ventris tui.

Kyrie eléison, etc., *et Oratio, ut*, p. clxij.

AD NONAM.

Ant. Ecce ancilla Dómini.

CAPITULUM. *Isaiæ* 7. *c*

ECCE virgo concípiet, et párriet filium, et vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butyrum et mel cómedet, ut sciat reprobáre malum, et elígere bonum.

℣. Angelus Dómini nuntiávit Maríæ. ℟. Et concépit de Spíritu sancto.

Kyrie eléison, etc., *et Oratio, ut*, p. clxij.

POST NATIVITATEM

Usque ad Purificationem inclusive, Officium B. Mariæ dicitur ut supra extra Adventum, exceptis his quæ sequuntur.

AD VESPERAS.

Ant. de Laudibus, ut infra.

Psalmi ut in Festis B. Mariæ, p. cxxxviij.

Ad Magnificat, et ad Nunc dimittis,

Ant. t. 2. Magnum * hæreditátis mystérium : templum Dei factus est úterus nesciéntis virum : non est pollútus ex ea carnem assúmens : omnes Gentes vénient, dicéntes : Glória tibi Dómine.

AD LAUDES
ET PER HORAS.

Ant. t. 6. O Admirabile commércium! * Creátor géneris humáni, animátum corpus sumens, de Vírgine nasci dignátus est : et procédens homo sine sémine, largítus est nobis suam Deitátem.

Psalmus Dóminus regnávit, *cum reliquis*, p. 17.

Ant. t. 3. *r* Quando natus es * ineffabiliter ex Vírgine, tunc implétæ sunt Scriptúræ : sicut plúvia in vellus descendísti, ut salvum fáceres genus humánum : te laudámus Deus noster.

Ant. t. 4. Rubum, quem víderat * Moyses incumbústum, conservátam agnóvimus tuam laudábilem virginitátem : Dei génitrix intercéde pro nobis.

Ant. t. 1. Germinávit radix Jesse, * orta est stella ex Jacob, Virgo péperit Salvatórem; te laudámus Deus noster.

Ant. t. 2. Ecce María génuit * nobis Salvatórem, quem Joánnes videns exclamávit, dicens : Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi, allelúia.

Ad Bened. Ant. t. 8. Mirábile mystérium * declarátur hódie : innovántur natúræ, Deus homo factus est : id quod fuit permánsit, et quod non erat assúmpsit : non commixtiónem passus, neque divisiónem.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

ORATIO.

DEUS qui salútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcúnda, humáno géneri præmia præstitísti : tribue, quæsumus; ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

Sic dicitur ad omnes Horas et in eis additur, Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

℟. Amen

Deinde pro Sanctis, Ant. Sancti Dei, ℣. ℟. *et Oratione ut supra,* p. clv.

Reliquum Officium, in aliis Horis, ut supra extra Adventum, p. clvij.

OFFICIUM
DEFUNCTORUM.

Dicitur extra tempus Paschale prima cujusque mensis die, non impedita Festo nopem Lectionum, alioquin alia sequenti die similiter non impedita. In Adventu autem et Quadragesima, Feria II *cujuslibet Hebdomadæ similiter non impedita, præterquam in Majori Hebdomada. In Choro dicitur post Officium diei, id est, Vesperæ post Vesperas, et Matutinum post Laudes diei, nisi alia sit consuetudo Ecclesiarum : extra Chorum vero pro opportunitate temporis.*

AD VESPERAS

Absolute incipitur ab Ant. t. 2. Placébo Dómino.

PSALMUS 114.

DILEXI, quóniam exáudiet Dóminus* vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem suam mihi : * et in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis : * et perícula inférni invenérunt me.

Tribulatiónem et dolórem invéni : * et nomen Dómini invocávi.

O Dómine, líbera ánimam meam : * miséricors Dóminus, et justus, et Deus noster miserétur.

Custódiens párvulos Dóminus : * humiliátus sum, et liberávit me.

Convértere ánima mea in réquiem tuam : * quia Dóminus benefécit tibi.

Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos a lácrymis, pedes meos a lapsu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

In fine omnium Psalmorum dicitur :

Réquiem ætérnam * dona eis Dómine.

Et lux perpétua * lúceat eis.

Ant. Placébo Dómino in regióne vivórum.

Ant. t. 2. Hei mihi Dómine.

PSALMUS 119.

AD Dóminum cum tribulárer clamávi : * et exaudívit me.

Dómine líbera ánimam meam a lábiis iníquis, * et a lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguam dolósam?

Sagíttæ poténtis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est; habitávi cum habitántibus Cedar : * multum incola fuit ánima mea.

Cum his, qui odérunt pacem,

eram pacíficus:* cum loquébar illis, impugnábant me gratis.

Réquiem ætérnam.

Ant. Hei mihi Dómine, quia incolátus meus prolongatus est.

Ant. t. 2. Dóminus custódit te.

PSALMUS 120.

LEVAVI óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum a Dómino,* qui fecit cœlum et terram.

Non det in commotiónem pedem tuum : * neque dormítet * qui custódit te.

Ecce non dormitábit, neque dórmiet, * qui custódit Israel.

Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non úret te, * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo : * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat introítum tuum, et éxitum tum * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

Réquiem ætérnam.

Ant. Dóminus custódit te ab omni malo: custódiat ánimam tuam Dóminus.

Ant. t. 7. Si iniquitátes.

PSALMUS 129.

DE profúndis clamávi ad te Dómine :* Dómine exáudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendéntes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris Dómine : * Dómine quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est : * et propter legem tuam sustínui te Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus : * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem, * speret Israel in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia, * et copiósa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israel, * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Réquiem ætérnam.

Ant. Si iniquitátes observáveris Dómine, Dómine quis sustinébit?

Ant. t. 2. Opera.

PSALMUS 137.

CONFITEBOR tibi Dómine in toto corde meo : * quóniam audísti verba oris mei.

In conspéctu Angelórum psallam tibi : * adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Super misericórdia tua, et veritáte tua : * quóniam magnificásti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacúmque die invocávero te, exáudi me :* multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteántur tibi Dómine omnes reges terræ : * quia audiérunt ómnia verba oris tui :

Et cantent in viis Dómini: * quóniam magna est glória Dómini.

Quóniam excélsus Dóminus, et humília réspicit : * et alta a longe cognóscit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me : * et super iram inimicórum meórum extendísti manum tuam, et salvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me : * Dómine misericórdia tua in sæculum : ópera mánuum tuárum ne despícias.

Réquiem ætérnam.

Ant. Opera mánuum tuárum Dómine ne despícias.

℣. Audívi vocem de cœlo dicéntem mihi. ℟. Beáti mórtui, qui in Dómino moriúntur.

Ad Magnif. Ant. t. 7. Omne, * quod dat mihi Pater, ad me véniet : et eum qui venit ad me, non ejíciam foras.

Preces infrascriptæ dicuntur flexis genibus, similiter et ad Laudes.

Pater noster, *secreto.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Sequens Psalmus Lauda ánima mea, *in Vesperis, similiter et Psalmus* De profúndis, *in fine Laudum, non dicuntur in die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, neque in die obítus, seu depositiónis Defuncti. Alias semper dicuntur.*

PSALMUS 145.

LAUDA ánima mea Dóminum, laudábo Dóminum in vita mea : * psallam Deo meo quámdiu fúero.

Nolíte confídere in princípibus : * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.

Hiemalis.

Exíbit spíritus ejus, et revertétur in terram suam : * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus, cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus : * qui fecit cœlum et terram, mare, et ómnia quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in sæculum, facit judícium injúriam patiéntibus : * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compedítos ; * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elísos, * Dóminus díligit justos.

Dóminus custódit ádvenas, pupíllum et víduam suscípiet : * et vias peccatórum dispérdet.

Regnábit Dóminus in sæcula, Deus tuus Sion * in generatiónem et generatiónem.

In fine Psalmi, Réquiem ætérnam * dona eis Dómine.

Et lux perpétua * lúceat eis.

Deinde ℣. A porta ínferi. ℟. Erue Dómine ánimas eórum.

℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen.

℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

ORATIO.

DEUS, qui inter apostólicos sacerdótes, famulos tuos Pontificáli, seu sacerdotáli fecísti dignitáte vigére : præsta

quæsumus; ut eórum quoque perpétuo aggregéntur consórtio.

DEUS, véniæ largítor, et humánæ salútis amátor: quæsumus cleméntiam tuam; ut nostræ congregatiónis fratres, propínquos, et benefactóres, qui ex hoc sæculo transiérunt, beáta María semper Vírgine intercedénte cum ómnibus Sanctis tuis, ad perpétuæ beatitúdinis consórtium pervenire concédas.

FIDELIUM Deus ómnium Cónditor et Redémptor, animábus famulórum famularúmque tuárum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum: ut indulgéntiam, quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequántur. Qui vivis et regnas in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

In die vero Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, quando dicitur hæc ultima tantum Oratio, dicitur: Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.

In die depositionis Defuncti.

ORATIO.

ABSOLVE, quæsumus Dómine, ánimam fámuli tui *N.* ut defúnctus sæculo, tibi vivat; et quæ per fragilitátem carnis humána conversatióne commísit, tu vénia misericordíssimæ pietátis abstérge. Per Dóminum.

Si fuerit femina, dicatur ánimam fámulæ tuæ *N.* ut defúncta.

In anniversario die.

ORATIO.

DEUS indulgentiárum Dómine, da animábus famulórum famularúmque tuárum, quorum anniversárium depositiónis diem commemorámus, refrigérii sedem, quiétis beatitúdinem, et lúminis claritátem. Per Dóminum.

Si pro uno tantum fit Anniversarium, dicatur in singulari numero.

Pro uno Episcopo defuncto.

ORATIO.

DEUS, qui inter apostólicos sacerdótes fámulum tuum *N.* Pontificáli fecísti dignitáte vigére: præsta, quæsumus; ut eórum quoque perpétuo aggregétur consórtio. Per Dóminum nostrum.

Si fuerit Sacerdos, dicatur sacerdotáli fecísti, *etc.*

Pro fratribus vero, et familiaribus, vel benefactoribus, dicitur Oratio, Deus véniæ largítor, *ut supra.*

Pro patre et matre.

ORATIO.

DEUS, qui nos patrem et matrem honoráre præcepísti: miserére cleménter animábus patris ac matris meæ, eorúmque peccáta dimítte: meque eos in ætérnæ claritátis gaúdio fac vidére. Per Dóminum.

Si fit pro pluribus, dicatur animábus paréntum nostrórum, *et ubi dicitur* meque, *dicatur* nosque.

Si pro patre tantum, dicatur ánimæ patris mei, *vel* nostri.

Si pro matre tantum, dicatur ánimæ matris meæ, *vel* nostræ.

Pro uno defuncto.

ORATIO.

INCLINA Dómine aurem tuam ad preces nostras, quibus misericórdiam tuam súpplices deprecámur : ut ánimam fámuli tui, quam de hoc sæculo migráre jussísti, in pacis ac lucis regióne constítuas, et Sanctórum tuórum júbeas esse consórtem. Per Dóminum.

Pro una defuncta.

ORATIO.

QUÆSUMUS Dómine, pro tua pietáte miserére ánimæ fámulæ tuæ : et a contágiis mórtalitátis exútam, in ætérnæ salvatiónis partem restítue. Per Dóminum.

℣. Requiem ætérnam dona eis Dómine. ℟. Et lux perpétua lúceat eis.

℣. Requiéscant in pace.

℟. Amen.

AD MATUTINUM.

Invitat. Regem, cui ómnia vivunt, * Veníte adorémus.

Psalm. Veníte, exultémus, p. 2.

Et in fine, Réquiem ætérnam dona eis Dómine : et lux perpétua lúceat eis.

Postea, Venite adoremus. *Et repetitur Invit.* Regem.

Hoc Invitatorium dicitur tantum in die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, et in die depositionis Defuncti : quibus diebus dicuntur tres infrascripti Nocturni, et Ant. duplicantur. Aliis temporibus dicitur tantum unum Nocturnum cum Laudibus, hoc ordine: Feria II, *et* V, *I Nocturnum : Feria* III, *et* VI, *II Nocturnum : Feria* IV, *et Sabbato, III Nocturnum.*

IN I NOCTURNO.

Pro Feria II *et* V.

Ant. t. 7. Dirige.

PSALMUS 5.

VERBA mea aúribus pércipe Dómine, * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ : * Rex meus, et Deus meus.

Quóniam ad te orábo : * Dómine, mane exáudies vocem meam.

Mane astábo tibi, et vidébo : * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malígnus : * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.

Odísti omnes qui operántur iniquitátem : * perdes omnes qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus : * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ.

Introíbo in domum tuam : * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine deduc me in justítia tua : * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eórum véritas : * cor eórum vanum est.

Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant : * júdica illos Deus.

Décidant a cogitatiónibus suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos: * quóniam irritavérunt te Dómine.

Et læténtur omnes, qui sperant in te, * in ætérnum exultábunt, et habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes, qui diligunt nomen tuum, * quóniam tu benedices justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.

Réquiem ætérnam.

Ant. Dírige Dómine Deus meus in conspéctu tuo viam meam.

Ant. t. 8. Convértere.

PSALMUS 6.

DOMINE, ne in furóre tuo árguas me: * neque in ira tua corrípias me.

Miserére mei Dómine, quóniam infírmus sum: * sana me Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valde: * sed tu Dómine úsquequo?

Convértere Dómine, et éripe ánimam meam: * salvum me fac propter misericórdiam tuam.

Quóniam non est in morte qui memor sit tui: * in inférno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes lectum meum: * lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est a furóre óculus meus: * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite a me omnes qui operámini iniquitátem: * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletus mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam, * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubéscant, et conturbéntur veheménter omnes inimici mei: * convertántur, et erubéscant valde velóciter.

Réquiem ætérnam.

Ant. Convértere Dómine, et éripe ánimam meam: quóniam non est in morte qui memor sit tui.

Ant. t. 8. Nequándo.

PSALMUS 7.

DOMINE Deus meus, in te sperávi : * salvum me fac ex ómnibus persequéntibus me, et líbera me.

Nequándo rápiat ut léo ánimam meam, * dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.

Dómine Deus meus, si feci istud, * si est iníquitas in mánibus meis :

Si réddidi retribuéntibus mihi mala, * décidam mérito ab inimícis meis inánis.

Persequátur inimícus ánimam meam, et comprehéndat, et concúlcet in terra vitam meam, * et glóriam meam in púlverem dedúcat.

Exúrge Dómine in ira tua : *

et exaltáre in finibus inimicórum meórum.

Et exúrge Dómine Deus meus in præcépto quod mandásti: * et synagóga populórum circúmdabit te.

Et propter hanc in altum regrédere: * Dóminus júdicat pópulos.

Júdica me Dómine secúndum justítiam meam, * et secúndum innocéntiam meam super me.

Consumétur nequítia peccatórum, et diríges justum, * scrutans corda et renes Deus.

Justum adjutórium meum a Dómino, * qui salvos facit rectos corde.

Deus judex justus, fortis, et pátiens: * numquid irascitur per síngulos dies?

Nisi convérsi fuéritis, gládium suum vibrábit: * arcum suum teténdit, et parávit illum.

Et in eo parávit vasa mortis, * sagíttas suas ardéntibus effécit.

Ecce partúriit injustítiam: * concépit dolórem, et péperit iniquitátem.

Lacum apéruit, et effódit eum: * et incidit in fóveam, quam fecit.

Convertétur dolor ejus in caput ejus: * et in vérticem ipsius iniquitas ejus descéndet.

Confitébor Dómino secúndum justítiam ejus: * et psallam nómini Dómini altíssimi.

Réquiem ætérnam.

Ant. Nequándo rápiat ut leo ánimam meam, dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.

℣. A porta ínferi. ℟. Erue Dómine ánimas eórum.

Pater noster, *totum secreto.*

Lectiones leguntur sine Absolutione, Benedictionibus et titulo.

Lectio i. *Job.* 7. *d*

PARCE mihi Dómine, nihil enim sunt dies mei. Quid est homo, quia magníficas eum? aut quid appónis erga eum cor tuum? Visitas eum dilúculo, et súbito probas illum. Usquequo non parcis mihi, nec dimíttis me, ut glútiam salívam meam? Peccávi, quid fáciam tibi, o custos hóminum? quare posuísti me contrárium tibi, et factus sum mihimetípsi gravis? Cur non tollis peccátum meum, et quare non aufers iniquitátem meam? Ecce nunc in púlvere dórmiam: et si mane me quæsieris, non subsístam.

Lectiones terminantur sine Tu autem, *vel alia conclusione.*

℟. Credo quod Redémptor meus vivit: et in novíssimo die de terra surrectúrus sum:* Et in carne mea vidébo Deum Salvatórem meum. ℣. Quem visúrus sum ego ipse, et non álius, et óculi mei conspectúri sunt. Et in carne.

Lectio ii. *Job.* 10.

TÆDET ánimam meam vitæ meæ, dimíttam advérsum

me elóquium meum, loquar in amaritúdine ánimæ meæ. Dicam Deo : Noli me condemnáre : índica mihi cur me ita júdices. Numquid bonum tibi vidétur, si calumniéris me, et ópprimas me opus mánuum tuárum, et consílium impiórum ádjuves? Numquid óculi cárnei tibi sunt : aut sicut videt homo, et tu vidébis? Numquid sicut dies hóminis dies tui, et anni tui sicut humána sunt témpora, ut quæras iniquitátem meam, et peccátum meum scrutéris? Et scias quia nihil ímpium fécerim, cum sit nemo qui de manu tua possit erúere.

℟. Qui Lázarum resuscitásti a monuménto fœtidum : * Tu eis Dómine dona réquiem, et locum indulgéntiæ. ℣. Qui ventúrus es judicáre vivos et mórtuos, et sæculum per ignem. Tu eis Dómine.

Lectio iii. *Job.* 10. *b*

Manus tuæ fecérunt me, et plasmavérunt me totum in circúitu : et sic repénte præcípitas me? Meménto, quæso, quod sicut lutum féceris me, et in púlverem redúces me. Nonne sicut lac mulsísti me, et sicut cáseum me coagulásti? Pelle et cárnibus vestísti me : óssibus et nervis compegísti me. Vitam et misericórdiam tribuísti mihi, et visitátio tua custodívit spíritum meum.

℟. Dómine, quando véneris judicáre terram, ubi me abscóndam a vultu iræ tuæ? * Quia peccávi nimis in vita mea. ℣. Commissa mea pavésco, et ante te erubésco : dum véneris judicáre, noli me condemnáre. Quia peccávi. ℣. Réquiem ætérnam dona eis Dómine : et lux perpétua lúceat eis. Quia peccávi.

Postea ad Laudes, ut infra, p. clxxxj, *quando licitur unum tantum Nocturnum.*

IN II NOCTURNO.

Pro Feria iii, *et* vi.

Ant. t. 8. In loco páscuæ.

Psalmus 22.

Dominus regit me, et nihil mihi déerit : * in loco páscuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me : * ánimam meam convértit.

Dedúxit me super sémitas justítiæ, * propter nomen suum.

Nam, et si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala : * quóniam tu mecum es.

Virga tua, et báculus tuus, * ipsa me consoláta sunt.

Parásti in conspéctu meo mensam, * advérsus eos qui tribulant me.

Impinguásti in óleo caput meum : * et calix meus inébrians quam præclárus est!

Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ.

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

Réquiem ætérnam.

Ant. In loco páscuæ ibi me collocávit.

Ant. t. 8. Delícta.

PSALMUS 24.

AD te Dómine levávi ánimam meam : * Deus meus in te confído, non erubéscam :

Neque irrídeant me inimíci mei : * étenim univérsi, qui sústinent te, non confundéntur.

Confundántur omnes iníqua agéntes * supervácue.

Vias tuas Dómine demónstra mihi : * et sémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, et doce me : * quia tu es Deus salvátor meus, et te sustínui tota die.

Reminíscere miseratiónum tuárum Dómine, * et misericórdiárum tuárum, quæ a sæculo sunt.

Delícta juventútis meæ, * et ignorántias meas ne memíneris.

Secúndum misericórdiam tuam meménto mei tu : * propter bonitátem tuam Dómine.

Dulcis et rectus Dóminus : * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.

Díriget mansuétos in judício : * docébit mites vias suas.

Univérsæ viæ Dómini misericórdia et véritas, * requiréntibus testaméntum ejus, et testimónia ejus.

Propter nomen tuum Dómine propitiáberis peccáto meo : * multum est enim.

Quis est homo qui timet Dóminum ? * legem státuit ei in via, quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur : * et semen ejus hæreditábit terram.

Firmaméntum est Dóminus timéntibus eum : * et testaméntum ipsius ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum : * quóniam ipse evéllet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, et miserére mei : * quia únicus et pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ sunt : * de necessitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam, et labórem meum : * et dimítte univérsa delícta mea.

Réspice inimícos meos, quóniam multiplicáti sunt, * et ódio iníquo odérunt me.

Custódi ánimam meam, et érue me : * non erubéscam, quóniam sperávi in te.

Innocéntes et recti adhæsérunt mihi : * quia sustínui te.

Líbera Deus Israel, * ex ómnibus tribulatiónibus suis.

Réquiem ætérnam.

Ant. Delícta juventútis meæ et ignorántias meas ne memíneris Dómine.

Ant. t. 4. Credo vidére.

PSALMUS 26.

DOMINUS illuminátio mea, et salus mea, * quem timébo?

Dóminus protéctor vitæ meæ, * a quo trepidábo?

Dum apprópiant super me nocéntes, * ut edant carnes meas :

Qui tribulant me inimíci

mei, * ipsi infirmáti sunt, et cecidérunt.

Si consistant advérsum me castra, * non timébit cor meum.

Si exúrgat advérsum me prælium, * in hoc ego sperábo.

Unam pétii a Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ :

Ut vídeam voluptátem Dómini, * et vísitem templum ejus.

Quóniam abscóndit me in tabernáculo suo : * in die malórum protéxit me in abscóndito tabernáculi sui.

In petra exaltávit me : * et nunc exaltávit caput meum super inimícos meos.

Circuívi et immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis : * cantábo, et psalmum dicam Dómino.

Exáudi Dómine vocem meam, qua clamávi ad te : * miserére mei, et exáudi me.

Tibi dixit cor meum, exquisívit te fácies mea : * fáciem tuam Dómine requíram.

Ne avértas fáciem tuam a me : * ne declínes in ira a servo tuo.

Adjútor meus esto : * ne derelinquas me, neque despícias me Deus salutáris meus.

Quóniam pater meus, et mater mea dereliquérunt me : * Dóminus autem assúmpsit me.

Legem pone mihi Dómine in via tua : * et dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me : * quóniam insurrexérunt in me testes iniqui, et mentíta est iniquitas sibi.

Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.

Expécta Dóminum, viríliter age : * et confortétur cor tuum, et sústine Dominum.

Réquiem ætérnam.

Ant. Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium.

℣. Cóllocet eos Dóminus cum princípibus. ℟. Cum princípibus pópuli sui.

Pater noster, *totum secreto.*

Lectio iv. *Job.* 13. *d*

Respónde mihi : Quantas hábeo iniquitátes et peccáta, scélera mea et delicta osténde mihi. Cur fáciem tuam abscóndis, et arbitráris me inimícum tuum? Contra fólium, quod vento rápitur, osténdis poténtiam tuam, et stípulam siccam perséqueris : scribis enim contra me amaritúdines, et consúmere me vis peccátis adolescéntiæ meæ. Posuisti in nervo pedem meum, et observásti omnes sémitas meas, et vestígia pedum meórum considerásti. Qui quasi putrédo consuméndus sum, et quasi vestiméntum, quod coméditur a tínea.

℟. Meménto mei Deus, quia ventus est vita mea, * Nec aspíciat me visus hóminis. ℣. De profúndis clamávi ad te Dómine, Dómine exaúdi vocem meam. Nec aspíciat me visus hóminis.

Lectio v. *Job.* 14.

Homo natus de muliére, brevi vivens témpore, replétur multis misériis. Qui quasi flos egréditur et contéritur, et fugit velut umbra, et numquam in eódem statu pérmanet. Et dignum ducis super hujuscémodi aperíre óculos tuos, et addúcere eum tecum in judícium? Quis potest fácere mundum de immúndo concéptum sémine? nonne tu qui solus es? Breves dies hóminis sunt, número ménsium ejus apud te est : constituísti términos ejus, qui præteríri non póterunt. Recéde paúlulum ab eo, ut quiéscat, donec optáta véniat sicut mercenárii dies ejus.

℟. Hei mihi, Dómine, quia peccávi nimis in vita mea : Quid fáciam miser? ubi fúgiam, nisi ad te Deus meus? * Miserére mei, dum véneris in novíssimo die. ℣. Anima mea turbáta est valde, sed tu Dómine succúrre ei. Miserére mei.

Lectio vi. *Job.* 14. *c*

Quis mihi hoc tríbuat, ut in inférno prótegas me, et abscóndas me, donec pertránseat furor tuus, et constítuas mihi tempus, in quo recordéris mei? Putásne mórtuus homo rursum vivat? Cunctis diébus, quibus nunc milito, expécto donec véniat immutátio mea. Vocábis me, et ego respondébo tibi : óperi mánuum tuárum pórriges déxteram. Tu quidem gressus meos dinumerásti, sed parce peccátis meis.

℟. Ne recordéris peccáta mea Dómine, * Dum véneris judicáre sæculum per ignem. ℣. Dirige Dómine Deus meus in conspéctu tuo viam meam. Dum. ℣. Réquiem ætérnam. Dum.

Postea ad Laudes, ut infra, p. clxxxj, *quando dicitur unum tantum Nocturnum.*

IN III NOCTURNO.

Pro Feria iv, *et Sabbato.*

Ant. t. 8. Compláceat.

Psalmus 39.

Expectans expectávi Dóminum, * et intendit mihi.

Et exaudívit preces meas : * et dedúxit me de lacu misériæ, et de luto fæcis.

Et státuit super petram pedes meos : * et diréxit gressus meos.

Et immísit in os meum cánticum novum, * carmen Deo nostro.

Vidébunt multi, et timébunt : * et sperábunt in Dómino.

Beátus vir, cujus est nomen Dómini spes ejus : * et non respéxit in vanitátes et insánias falsas.

Multa fecísti tu Dómine Deus meus mirabília tua : * et cogitatiónibus tuis non est qui símilis sit tibi.

Annuntiávi, et locútus sum : * multiplicáti sunt super número rum.

Sacrifícium et oblatiónem noluísti : * aures autem perfecísti mihi.

Holocáustum et pro peccáto non postulásti : * tunc dixi : Ecce vénio.

In cápite libri scriptum est de me, ut fácerem voluntátem tuam : * Deus meus vólui, et legem tuam in médio cordis mei.

Annuntiávi justítiam tuam in Ecclésia magna : * ecce lábia mea non prohibébo : Dómine tu scisti.

Justítiam tuam non abscóndi in corde meo : * veritátem tuam et salutáre tuum dixi.

Non abscóndi misericórdiam tuam, et veritátem tuam, * a concílio multo.

Tu autem Dómine ne longe fácias miseratiónes tuas a me:* misericórdia tua et véritas tua semper suscepérunt me.

Quóniam circumdedérunt me mala, quorum non est número : * comprehendérunt me iniquitátes meæ, et non pótui ut vidérem.

Multiplicátæ sunt super capíllos cápitis mei : * et cor meum derelíquit me.

Compláceat tibi Dómine ut éruas me : * Dómine ad adjuvándum me réspice.

Confundántur et revereántur simul, qui quærunt ánimam meam, * ut áuferant eam.

Convertántur retrórsum, et revereántur * qui volunt mihi mala.

Ferant conféstim confusiónem suam, * qui dicunt mihi : Euge, euge.

Exúltent, et lætántur super te omnes quæréntes te : * et dicant semper : Magnificétur Dóminus : qui díligunt salutáre tuum.

Ego autèm mendícus sum, et pauper : * Dóminus sollícitus est mei.

Adjútor meus, et protéctor meus tu es : * Deus meus ne tardáveris.

Réquiem ætérnam.

Ant. Compláceat tibi Dómine, ut erípias me : Dómine ad adjuvándum me réspice.

Ant. t. 2. Sana Dómine.

PSALMUS 40.

BEATUS qui intélligit super egénum et páuperem : * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus consérvet eum, et vivíficet eum, et beátum fáciat eum in terra : * et non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi super lectum dolóris ejus : * univérsum stratum ejus versásti in infirmitáte ejus.

Ego dixi : Dómine miserére mei : * sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi : * Quando moriétur, et períbit nomen ejus?

Et si ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur, * cor ejus congregávit iniquitátem sibi.

Egrediebátur foras, * et loquebátur in idípsum.

Advérsum me susurrábant omnes inimíci mei : * advérsum me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum constitué-

runt advérsum me : * Numquid qui dormit, non adjíciet ut resúrgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo sperávi : * qui edébat panes meos, magnificávit super me supplantatiónem.

Tu autem Dómine miserére mei, et resúscita me : * et retribuam eis.

In hoc cognóvi quóniam voluísti me : * quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Me autem propter innocéntiam suscepísti; * et confirmásti me in conspéctu tuo in ætérnum.

Benedíctus Dóminus Deus Israel a sæculo, et usque in sæculum : * fiat, fiat.

Réquiem æternam.

Ant. Sana Dómine ánimam meam, quia peccávi tibi.

Ant. t. 2. Sitívit.

PSALMUS 41.

QUEMADMODUM desíderat cervus ad fontes aquárum, * ita desíderat ánima mea ad te Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem vivum : * quando véniam et apparébo ante fáciem Dei?

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte : * dum dícitur mihi quotídie : Ubi est Deus tuus?

Hæc recordátus sum, et effúdi in me ánimam meam : * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei :

In voce exultatiónis, et confessiónis : * sonus epulántis.

Quare tristis es ánima mea? * et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Ad meípsum ánima mea conturbáta est : * proptérea memor ero tui de terra Jordánis, et Hermóniim a monte módico.

Abyssus abyssum ínvocat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excélsa tua, et fluctus tui * super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam, * et nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ, * dicam Deo : Suscéptor meus es.

Quare oblítus es mei? * et quare contristátus incédo, dum afflígit me inimícus?

Dum confringúntur ossa mea, * exprobravérunt mihi qui tribulant me inimíci mei.

Dum dicunt mihi per síngulos dies : Ubi est Deus tuus? * quare tristis es ánima mea? et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Réquiem ætérnam.

Ant. Sitívit ánima mea ad Deum vivum : quando véniam, et apparébo ante fáciem Dómini?

℣. Ne tradas béstiis ánimas confiténtes tibi. ℟. Et ánimas paúperum tuórum ne obliviscáris in finem.

Pater noster, *totum secreto.*

LECTIO VII. *Job.* 17.

SPIRITUS meus attenuábitur, dies mei breviabúntur, et solum mihi súperest sepúlchrum. Non peccávi, et in amaritudínibus morátur óculus meus. Líbera me Dómine, et pone me juxta te; et cujúsvis manus pugnet contra me. Dies mei transiérunt, cogitatiónes meæ dissipátæ sunt, torquéntes cor meum. Noctem vertérunt in diem, et rursum post ténebras spero lucem. Si sustinúero, inférnus domus mea est, et in ténebris stravi léctulum meum. Putrédini dixi: Pater meus es; mater mea, et soror mea, vérmibus. Ubi est ergo nunc præstolátio mea, et patiéntiam meam quis considerat?

℟. Peccántem me quotídie, et non me pœniténtem, timor mortis contúrbat me: * Quia in inférno nulla est redémptio, miserére mei, Deus, et salva me. ℣. Deus in nómine tuo salvum me fac, et in virtúte tua líbera me. Quia.

LECTIO VIII. *Job.* 19. *c*

PELLI meæ, consúmptis cárnibus, adhæsit os meum, et derelícta sunt tantúmmodo lábia circa dentes meos. Miserémini mei, miserémini mei, saltem vos amíci mei, quia manus Dómini tétigit me. Quare persequímini me sicut Deus, et cárnibus meis saturámini? Quis mihi tríbuat ut scribántur sermónes mei? quis mihi det ut exaréntur in libro stylo férreo, et plumbi lámina vel celte sculpántur in sílice? Scio enim quod Redémptor meus vivit, et in novíssimo die de terra surrectúrus sum: et rursum circúmdabor pelle mea, et in carne mea vidébo Deum meum. Quem visúrus sum ego ipse, et óculi mei conspecturi sunt, et non álius: repósita est hæc spes mea in sinu meo.

℟. Dómine, secúndum actum meum noli me judicáre: nihil dignum in conspéctu tuo egi: ideo déprecor majestátem tuam, * Ut tu Deus déleas iniquitátem meam. ℣. Amplius lava me Dómine ab injustítia mea, et a delícto meo munda me. Ut.

LECTIO IX. *Job.* 10. *d*

QUARE de vulva eduxísti me? qui útinam consúmptus essem ne óculus me vidéret. Fuíssem quasi non essem, de útero translátus ad túmulum. Numquid non paúcitas diérum meórum finiétur brevi? dimítte ergo me, ut plangam paúlulum dolórem meum: ánte quam vadam et non revértar, ad terram tenebrósam, et opértam mortis calígine: terram misériæ et tenebrárum, ubi umbra mortis, et nullus ordo, sed sempitérnus horror inhábitat.

℟. Líbera me Dómine de

viis inférni, qui portas æreas confregísti : et visitásti inférnum, et dedísti eis lumen, ut vidérent te : * Qui erant in pœnis tenebrárum. ℣. Clamántes et dicéntes : Advenísti Redémptor noster. Qui erant. ℣. Réquiem ætérnam. Qui.

Sequens ℟. *dicitur solummodo in die Commem. omnium Defunctorum, et quandocumque pro Defunctis dicuntur nocem Lectiones.*

℟. Líbera me Dómine de morte ætérna, in die illa treménda : * Quando cœli movéndi sunt et terra : * Dum véneris judicáre sæculum per ignem.

℣. Tremens factus sum ego, et timeo; dum discússio vénerit, atque ventúra ira. Quando.

℣. Dies illa, dies iræ, calamitátis et miséria, dies magna et amára valde. Dum.

℣. Réquiem ætérnam. Líbera me, *usque ad primum* ℣.

AD LAUDES

Absolute incipitur.

Ant. t. 1. Exultábunt Dómino * ossa humiliáta.

Psalm. Miserére mei Deus, p. clxxxvj.

Ant. t. 8. Exaúdi Dómine.

PSALMUS 64.

TIBI decet hymnus Deus in Sion : * et tibi reddétur votum in Jerúsalem.

Exaúdi oratiónem meam : * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt super nos : * et impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beátus, quem elegísti, et assumpsísti : * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domus tuæ : * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte.

Exáudi nos Deus salutáris noster, * spes ómnium finium terræ, et in mari longe.

Præparans montes in virtúte tua, accínctus poténtia : * qui contúrbas profúndum maris, sonum flúctuum ejus.

Turbabúntur Gentes, et timébunt qui hábitant términos a signis tuis : * éxitus matutíni et véspere delectábis.

Visitásti terram, et inebriásti eam : * multiplicásti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum est aquis, parásti cibum illórum : * quóniam ita est præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus : * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ : * et campi tui replebúntur ubertáte.

Pinguéscent speciósa desérti : * et exultatióne colles accingéntur.

Indúti sunt aríetes óvium, et valles abundábunt frumento : * clamábunt, étenim hymnum dicent.

Réquiem ætérnam.

Ant. Exaúdi Dómine oratiónem meam : ad te omnis caro véniet.

Ant. t. 7. Me suscépit déxtera tua Dómine.

Psalm. Deus Deus meus ad te, *p.* 17.

Ant. t. 2. A porta ínferi.

CANTICUM EZECHIÆ.

Isaiæ 38. *b*

EGO dixi : In dimídio diérum meórum * vadam ad portas ínferi.

Quæsívi resíduum annórum meórum, * dixi : Non vidébo Dóminum Deum in terra viventium.

Non aspíciam hóminem ultra, * et habitatórem quiétis.

Generátio mea ablàta est, et convolúta est a me, * quasi tabernáculum pastórum :

Præcísa est velut a texénte vita mea : dum adhuc ordírer, succídit me; * de mane usque ad vésperam fínies me.

Sperábam usque ad mane, * quasi leo sic contrívit ómnia ossa mea :

De mane usque ad vésperam fínies me : * sicut pullus hirúndinis sic clamábo, meditábor ut colúmba.

Attenuáti sunt óculi mei, * suspiciéntes in excélsum.

Dómine vim pátior, respónde pro me : * quid dicam, aut quid respondébit mihi, cum ipse fécerit?

Recogitábo tibi ompes annos meos * in amaritúdine ánimæ meæ.

Dómine si sic vivitur, et in tálibus vita spíritus mei, corrípies me, et vivificábis me. * Ecce in pace amaritúdo mea amarissima :

Tu autem eruísti ánimam meam ut non períret, * projecísti post tergum tuum ómnia peccáta mea.

Quia non infernus confitébitur tibi, neque mors laudábit te : * non expectábunt qui descéndunt in lacum, veritátem tuam.

Vivens vivens ipse confitébitur tibi, sicut et ego hódie : * pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.

Dómine salvum me fac, * et psalmos nostros cantábimus cunctis diébus vitæ nostræ in domo Dómini.

Réquiem ætérnam.

Ant. A porta ínferi érue Dómine ánimam meam.

Ant. t. 7. *r* Omnis spíritus * laudet Dóminum.

Psalm. Laudáte Dóminum de cœlis, *p.* 19.

℣. Audívi vocem de cœlo dicéntem mihi. ℟. Beáti mórtui qui in Dómino moriúntur.

Ad Bened. Ant. t. 2. Ego sum * resurréctio, et vita : qui credit in me, etiámsi mórtuus fúerit, vivet : et omnis qui vivit, et credit in me, non moriétur in ætérnum.

Deinde dicuntur flexis genibus,

Pater noster. *Psalm.* De profúndis clamavi, *p.* clxviij, *cum Precibus et Orationibus, ut supra in Vesperis*, p. clxix.

PSALMI GRADUALES.

Dicuntur in Quadragesima Feria quarta cujuslibet Hebdomadæ, non impedita aliquo Festo novem Lectionum : in Choro ante Matutinum diei; extra Chorum pro opportunitate temporis.

Primi quinque Psalmi dicuntur sine Glória Patri. *Sed in fine ultimi dicitur* Réquiem ætérnam.

Incipitur absolute sine Antiphona.

Psalmi, Ad Dóminum cum tribulárer, *p.* 127. Levávi, *ibid.* Lætátus sum, *p.* 130. Ad te levávi, *p.* 130. Nisi quia Dóminus, *ibid.*

Réquiem ætérnam * dona eis, Dómine.

Et lux perpétua * lúceat eis.

Deinde dicitur flexis genibus,

Pater noster, *secreto.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. A porta ínferi. ℟. Erue Dómine ánimas eórum.

℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen.

℣. Dómine exaúdi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Absólve, quæsumus Dómine, ánimas famulórum famularúmque tuárum, et ómnium fidélium defunctórum, ab omni vínculo delictórum : ut in resurrectiónis glória inter sanctos et eléctos tuos resuscitáti respírent. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Post Orationem statim dicuntur alii Psalmi Graduales, qui sequuntur, et in fine cujuslibet Psalmi dicitur Glória Patri.

Psalmi, Qui confídunt in Dómino, *p.* 131. In convertendo, *ibid.* Nisi Dóminus, *p.* 132. Beáti omnes *ibid.* Sæpe expugnavérunt, *ibid.*

Postea dicitur flexis genibus,

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eleison.

Pater noster, *secreto.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Meménto congregatiónis tuæ. ℟. Quam possedísti ab initio.

℣. Dómine exaúdi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Deus, cui próprium est miseréri semper et párcere : súscipe deprecatiónem nostram; ut nos, et omnes fámulos tuos, quos delictórum caténa constríngit, miserátio tuæ pietátis cleménter absólvat. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Post Orationem statim dicuntur alii Psalmi Graduales, qui sequuntur, et in fine cujuslibet Psalmi dicitur Glória Patri.

Psalmi, De profúndis, *p.* 133, Dómine non est exaltátum, *ibid.* Meménto Dómine David, *p.* 134. Ecce quam bonum, *ibid.* Ecce nunc, *p.* 147.

Deinde dicitur flexis genibus, Kyrie éleison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Pater noster, *secreto*.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Salvos fac servos tuos. ℟. Deus meus sperántes in te.

℣. Dómine exaúdi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. ORATIO.

PRÆTENDE Dómine fámulis et famulábus tuis déxteram cœléstis auxílii: ut te toto corde perquírant; et quæ digne póstulant, cónsequi mereántur. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

SEPTEM PSALMI POENITENTIALES

Cum Litaniis dicuntur flexis genibus in omnibus sextis Feriis Quadragesimæ, quando Officium fit de Feria.

Litaniæ autem, omissis septem Psalmis, dicuntur in Litaniis majoribus in Festo sancti Marci, et in tribus diebus Rogationum.

Dicuntur autem in Quadragesima in Choro post Matutinum et Laudes diei, dicto Benedicamus Dómino; *extra Chorum pro opportunitate temporis.*

Ant. Ne reminiscáris.

PSALMUS 6.

DOMINE, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miserére mei Dómine, quóniam infírmus sum: * sana me Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valde: * sed tu Dómine úsquequo?

Convértere Dómine, et éripe ánimam meam, * salvum me fac propter misericórdiam tuam.

Quóniam non est in morte qui memor sit tui: * in inférno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes lectum meum: * lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est a furóre óculus meus: * inveterávi inter ómnes inimícos meos.

Discédite a me omnes qui operámini iniquitátem: * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletus mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam: * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubéscant, et conturbéntur veheménter omnes inimici mei: * convertántur et erubéscant valde velóciter.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui Sancto:

Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculórum, Amen.

Psalmus 31.

Beati, quorum remíssæ sunt iniquitátes : * et quorum tecta sunt peccáta.

Beátus vir, cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácui inveteravérunt ossa mea, * dum clamárem tota die.

Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua : * convérsus sum in ærúmna mea, dum confígitur spina.

Delíctum meum cógnitum tibi feci : * et injustítiam meam non abscóndi.

Dixi : Confitébor advérsum me injustítiam meam Dómino : * et tu remisísti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis sanctus, * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum, * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum a tribulatióne, quæ circúmdedit me : * exultátio mea érue me a circumdántibus me.

Intelléctum tibi dabo, et instruam te in via hac, qua gradíeris : * firmábo super te óculos meos.

Nolíte fieri sicut equus et mulus, * quibus non est intelléctus.

In camo et fræno maxíllas eórum constringe, * qui non approximant ad te.

Multa flagélla peccatóris, * sperántem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, et exultáte justi, * et gloriámini omnes recti corde.

Glória Patri.

Psalmus 37.

Domine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Quóniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi : * et confirmásti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea a fácie iræ tuæ : * non est pax óssibus meis a fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ supergréssæ sunt caput meum : * et sicut onus grave gravátæ sunt super me.

Putruérunt, et corrúptæ sunt cicatríces meæ, * a fácie insipiéntiæ meæ.

Miser factus sum, et curvátus sum usque in finem : * tota die contristátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus : * et non est sánitas in carne mea.

Afflictus sum, et humiliátus sum nimis : * rugiébam a gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne desidérium meum : * et gémitus meus a te non est abscónditus.

Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus mea : * et lumen oculórum meórum, et ipsum non est mecum.

Amíci mei, et próximi mei * advérsum me appropinquavérunt, et stetérunt.

Et qui juxta me erant, de longe stetérunt : * et vim facié-

bant qui quærébant ánimam meam.

Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes : * et dolos tota die meditabántur.

Ego autem tamquam surdus non audiébam : * et sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non áudiens : * et non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te Dómine sperávi : * tu exáudies me Dómine Deus meus.

Quia dixi : Nequándo supergáudeant mihi inimíci mei : * et dum commovéntur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagélla parátus sum : * et dolor meus in conspéctu meo semper.

Quóniam iniquitátem meam annuntiábo : * et cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, et confirmáti sunt super me : * et multiplicáti sunt qui odérunt me inique.

Qui retribuunt mala pro bonis, detrahébant mihi : * quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelínquas me Dómine Deus meus : * ne discésseris a me.

Inténde in adjutórium meum, * Dómine Deus salútis meæ.

Glória Patri.

PSALMUS 50.

MISERERE mei Deus, * secúndum magnam misericórdiam tuam :

Et secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum, * dele iniquitátem meam.

Amplius lava me ab iniquitáte mea : * et a peccáto meo munda me.

Quóniam iniquitátem meam ego cognósco : * et peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coram te feci : * ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cum judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum : * et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexísti : * incérta et occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Aspérges me hyssópo, et mundábor : * lavábis me, et super nivem dealbábor.

Auditui meo dabis gáudium et lætítiam : * et exultábunt ossa humiliáta.

Avérte fáciem tuam a peccátis meis : * et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me Deus : * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me a fácie tua : * et spíritum sanctum tuum ne áuferas a me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui : * et spíritu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas : * et ímpii ad te converténtur.

Líbera me de sánguinibus Deus, Deus salútis meæ : * et exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine lábia mea apéries : * et os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluísses sacrifícium, dedíssem útique : * holocáustis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus : * cor contritum et humiliátum Deus non despícies.

Benígne fac Dómine in bona voluntáte tua Sion : * ut ædificéntur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes, et holocáusta : * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

Glória Patri.

PSALMUS 101.

DOMINE exáudi oratiónem meam : * et clamor meus ad te véniat.

Non avértas fáciem tuam a me : * in quacúmque die tríbulor, inclina ad me aurem tuam.

In quacúmque die invocávero te, * velóciter exáudi me :

Quia defecérunt sicut fumus dies mei : * et ossa mea sicut crémium aruérunt.

Percússus sum ut fœnum, et áruit cor meum : * quia oblítus sum comédere panem meum.

A voce gémitus mei * adhæsit os meum carni meæ.

Símilis factus sum pellicáno solitúdinis : * factus sum sicut nycticorax in domicílio.

Vigilávi, * et factus sum sicut passer solitárius in tecto.

Tota die exprobrábant mihi inimici mei : * et qui laudábant me, advérsum me jurábant.

Quia cinerem tamquam panem manducábam, * et potum meum cum fletu miscébam.

A fácie iræ et indignatiónis tuæ : * quia élevans allisísti me.

Dies mei sicut umbra declinavérunt : * et ego sicut fœnum árui.

Tu autem Dómine in ætérnum pérmanes : * et memoriále tuum in generatiónem et generatiónem.

Tu exúrgens miserébéris Sion : * quia tempus miseréndi ejus, quia venit tempus.

Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus : * et terræ ejus miserebúntur.

Et timébunt Gentes nomen tuum Dómine, * et omnes reges terræ glóriam tuam.

Quia ædificávit Dóminus Sion : * et vidébitur in glória sua.

Respéxit in oratiónem humílium : * et non sprevit precem eórum.

Scribántur hæc in generatióne áltera : * et pópulus, qui creábitur, laudábit Dóminum :

Quia prospéxit de excélso sancto suo : * Dóminus de cœlo in terram aspéxit :

Ut audíret gémitus compeditórum : * ut sólveret fílios interemptórum :

Ut annúntient in Sion nomen Dómini : * et laudem ejus in Jerúsalem.

In conveniéndo pópulos in unum, * et reges ut sérviant Dómino.

Respóndit ei in via virtútis suæ : * Paucitátem diérum meórum núntia mihi.

Ne révoces me in dimídio diérum meórum : * in generatiónem et generatiónem anni tui.

Inítio tu Dómine terram fundásti : * et ópera mánuum tuárum sunt cœli.

Ipsi períbunt, tu autem pérmanes : * et omnes sicut vestiméntum veteráscent.

Et sicut opertórium mutábis eos, et mutabúntur : * tu autem idem ipse es, et anni tui non deficient.

Fílii servórum tuórum habitábunt : * et semen eórum in sæculum dirigétur.

Glória Patri.

PSALMUS 129.

DE profúndis clamávi ad te Dómine : * Dómine exaúdi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendéntes, * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris Dómine : * Dómine quis sustinébit.

Quia apud te propitiátio est : * et propter legem tuam sustínui te Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus : * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem : * speret Israel in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia : * et copiósa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israel, * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Glória Patri.

PSALMUS 142.

DOMINE exaúdi oratiónem meam : áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua : * exaúdi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo : * quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam : * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos sæculi : * et anxiátus est super me spíritus meus, in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum, meditátus sum in ómnibus opéribus tuis : * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expándi manus meas ad te : * ánima mea sicut terra sine aqua tibi :

Velóciter exaúdi me Dómine : * defécit spíritus meus.

Non avértas fáciem tuam a me, * et símilis ero descendéntibus in lacum.

Auditam fac mihi mane misericórdiam tuam : * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam, in qua ámbulem : * quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis

Dómine, ad te confúgi : * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam : * propter nomen tuum Dómine vivificábis me, in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne animam meam: * et in misericórdia tua dispérdes inimícos meos.

Et perdes omnes, qui tríbulant ánimam meam : * quóniam ego servus tuus sum.

Glória Patri.

Ant. Ne reminiscáris, Dómine, delícta nostra, vel paréntum nostrórum; neque vindictam sumas de peccátis nostris.

LITANIÆ.

Kyrie eléison.
Christe eléison.
Kyrie eléison.
Christe audi nos.
Christe exaúdi nos.
Pater de cœlis Deus, Miserére nobis.
Fili Redemptor mundi Deus, Miserére nobis.
Spíritus sancte Deus, Miserére nobis.
Sancta Trínitas unus Deus, Miserére nobis.
Sancta María, Ora pro nobis.
Sancta Dei Génitrix, ora.
Sancta Virgo virginum, ora.
Sancte Míchael, ora.
Sancte Gábriel, ora.
Sancte Ráphael, ora.
Omnes sancti Angeli et Archángeli, oráte pro nobis.
Omnes sancti beatórum spirituum órdines, oráte.
Sancte Joánnes Baptísta, ora pro nobis.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriárchæ et Prophétæ, oráte pro nobis.
Sancte Petre, ora pro nobis.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Jacóbe, ora.
Sancte Joánnes, ora.
Sancte Thoma, ora.
Sancte Jacóbe, ora.
Sancte Philíppe, ora.
Sancte Bartholomæe, ora.
Sancte Matthæe, ora.
Sancte Simon, ora.
Sancte Thaddæe, ora.
Sancte Matthía, ora.
Sancte Bárnaba, ora.
Sancte Luca, ora.
Sancte Marce, ora.
Omnes sancti Apóstoli, et Evangelistæ, oráte pro nobis.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.
Omnes sancti Innocéntes, oráte.
Sancte Stéphane, ora pro nobis.
Sancte Laurénti, ora.
Sancte Vincénti, ora.
Sancti Fabiáne et Sebastiáne, oráte pro nobis.
Sancti Joánnes et Paule, oráte.
Sancti Cosma et Damiáne, oráte pro nobis.
Sancti Gervási et Protási, oráte.
Omnes sancti Mártyres, oráte.
Sancte Sylvéster, ora pro nobis.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Ambrósi, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Sancte Hierónyme, ora.
Sancte Martíne, ora.
Sancte Nicoláe, ora.

Omnes sancti Pontífices et Confessóres, oráte pro nobis.
Omnes sancti Doctóres, oráte.
Sancte Antóni, óra pro nobis.
Sancte Benedícte, óra.
Sancte Bernárde, óra.
Sancte Domínice, óra.
Sancte Francísce, óra.
Omnes sancti Sacerdótes et Levítæ, oráte pro nobis,
Omnes sancti Mónachi et Eremítæ, oráte.
Sancta María Magdaléna, óra pro nobis.
Sancta Agatha, óra.
Sancta Lúcia, óra.
Sancta Agnes, óra.
Sancta Cæcília, óra.
Sancta Catharína, óra.
Sancta Anastásia, óra.
Omnes Sanctæ Vírgines et Víduæ, oráte pro nobis.
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, Intercédite pro nobis.
Propítius esto, Parce nobis Dómine.
Propítius esto, Exaúdi nos Dómine.
Ab omni malo, Líbera nos Dómine.
Ab omni peccáto, libera.
Ab ira tua, libera.
A subitánea et improvísa morte, libera.
Ab insídiis diáboli, libera.
A flagéllo terræ mótus, libera.
Ab ira, et ódio, et omni mala voluntáte, libera.
A spíritu fornicatiónis, libera nos Dómine.
A fúlgure et tempestáte, libera nos Dómine.
A morte perpétua, libera.
Per mystérium sanctæ incarnatiónis tuæ, libera.
Per advéntum tuum, libera.
Per natívitátem tuam, libera.
Per baptísmum et sanctum jejúnium tuum, libera.
Per crucem et passiónem tuam, libera.
Per mortem et sepultúram tuam, libera.
Per sanctam resurrectiónem tuam, libera.
Per admirábilem ascensiónem tuam, libera.
Per advéntum Spíritus sancti Parácliti, libera.
In die judícii, libera.
Peccatóres, Te rogámus audi nos.
Ut nobis parcas, te rogámus audi nos.
Ut nobis indúlgeas, te rogámus audi nos.
Ut ad veram pœniténtiam nos perdúcere dignéris, te rogámus audi nos.
Ut Ecclésiam tuam sanctam régere et conserváre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut domnum Apostólicum et omnes Ecclesiásticos órdines in sancta religióne conserváre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut inimícos sanctæ Ecclésiæ humiliáre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut régibus et princípibus christiánis pacem et veram concórdiam donáre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut cuncto pópulo christiáno pacem et unitátem largíri

dignéris, te rogámus audi nos.

Ut nosmetípsos in tuo sancto servítio confortáre et conserváre dignéris, te rogámus audi nos.

Ut mentes nostras ad cœléstia desidéria érigas, te rogámus audi nos.

Ut ómnibus benefactóribus nóstris sempitérna bona retríbuas, te rogámus audi nos.

Ut ánimas nostras, fratrum [illegible] propinquórum, et benefactórum nostrórum ab ætérna damnatióne eripias, te rogámus audi nos.

Ut fructus terræ dare et conserváre dignéris, te rogámus audi nos.

Ut ómnibus fidélibus defúnctis réquiem ætérnam donáre dignéris, te rogámus audi nos.

Ut nos exaudíre dignéris, te rogámus audi nos.

Fili Dei, te rogámus audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Parce nobis Dómine.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Exaúdi nos Dómine.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Miserére nobis.

Christe audi nos.

Christe exaúdi nos.

Kyrie eléison.

Christe eléison.

Kyrie eléison.

Pater noster, *secreto*.

℣. Et ne nos inducas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

PSALMUS 69.

DEus in adjutórium meum inténde : * Dómine ad adjuvándum me festína.

Confundántur et revereántur, * qui quærunt ánimam meam :

Avertántur retrórsum, et erubéscant, * qui volunt mihi mala :

Avertántur statim erubescéntes, * qui dicunt mihi : Euge, euge.

Exúltent et læténtur in te, omnes qui quærunt te: * et dicant semper : Magnificétur Dóminus : qui diligunt salutáre tuum.

Ego vero egénus, et pauper sum : * Deus ádjuva me.

Adjútor meus, et liberátor meus es tu : * Dómine ne moréris.

Glória Patri. Sicut erat.

℣. Salvos fac servos tuos. ℟. Deus meus sperántes in te.

℣. Esto nobis Dómine turris fortitúdinis. ℟. A fácie inimíci.

℣. Nihil proficiat inimícus in nobis. ℟. Et fílius iniquitátis non appónat nocére nobis.

℣. Dómine non secúndum peccáta nostra fácias nobis. ℟. Neque secúndum iniquitátes nostras retríbuas nobis.

℣. Orémus pro Pontífice nóstro *N.* ℟. Dóminus consérvet eum, et vivíficet eum, et beátum fáciat eum in terra, et non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

℣. Orémus pro benefactóri-

bus nostris. ℟. Retribúere dignáre Dómine ómnibus nobis bona faciéntibus propter nomen tuum vitam ætérnam, Amen.

℣. Orémus pro fidélibus defúnctis. ℟. Réquiem ætérnam dona eis Dómine, et lux perpétua lúceat eis.

℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen.

℣. Pro frátribus nostris absséntibus. ℟. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperántes in te.

℣. Mitte eis Dómine auxílium de sancto. ℟. Et de Sion tuére eos.

℣. Dómine exaúdi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. ORATIO.

DEUS, cui próprium est miseréri semper, et párcere; súscipe deprecatiónem nostram; ut nos, et omnes fámulos tuos, quos delictórum caténa constríngit, miserátio tuæ pietátis cleménter absólvat.

EXAUDI, quæsumus Dómine, súpplicum preces, et confiténtium tibi parce peccátis: ut páriter nobis indulgéntiam tríbuas benígnus et pacem.

INEFFABILEM nobis, Dómine, misericórdiam tuam cleménter osténde: ut simul nos et a peccátis ómnibus éxuas; et a pœnis, quas pro his merémur, erípias.

DEUS, qui culpa offénderis, pœniténtia placáris: preces pópuli tui supplicántis propítius réspice; et flagélla tuæ iracúndiæ, quæ pro peccátis nostris merémur, avérte.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, miserére fámulo tuo Pontífici nostro *N.* et dirige eum secúndum tuam cleméntiam in viam salútis ætérnæ: ut te donánte tibi plácita cúpiat, et tota virtúte perficiat.

DEUS, a quo sancta desidéria, recta consília, et justa sunt ópera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut et corda nostra mandátis tuis dédita, et hóstium subláta formidine, témpora sint tua protectióne tranquílla.

URE igne sancti Spíritus renes nostros, et cor nostrum, Dómine: ut tibi casto córpore serviámus, et mundo corde placeámus.

FIDELIUM Deus ómnium Cónditor et Redémptor, animábus famulórum famularúmque tuárum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum: ut indulgéntiam, quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequántur.

ACTIONES nostras, quæsumus Dómine, aspirándo præveni, et adjuvándo proséquere: ut cuncta nostra orátio et operátio a te semper incípiat, et per te cœpta finiátur.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui vivórum dominátis simul et mortuórum, omniúmque miseréris, quos tuos fide

et ópere futúros esse prænóscis: te súpplices exorámus; ut pro quibus effúndere preces decrévimus, quosque vel præsens sæculum adhuc in carne rétinet, vel futúrum jam exútos córpore suscépit, intercedéntibus ómnibus Sanctis tuis, pietátis tuæ cleméntia ómnium delictórum suórum véniam consequántur. Per Dóminum.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Exaúdiat nos omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

℣. Et fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

ORDO COMMENDATIONIS ANIMÆ.

Primum dicuntur Litaniæ breves in hunc modum.

KYRIE eléison.
℟. Christe eléison.
Kyrie eléison.

Sancta María, Ora pro eo.
Omnes sancti Angeli et Archángeli, oráte pro eo.
Sancte Abel, ora.
Omnis Chorus justórum, ora.
Sancte Abraham, ora.
Sancte Joánnes Baptísta, ora.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriárchæ et Prophétæ, oráte pro eo.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Joánnes, ora.
Omnes sancti Apóstoli et Evangelistæ, oráte pro eo.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte pro eo.
Omnes sancti Innocéntes, oráte pro eo.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Laurénti, ora.
Omnes sancti Mártyres, oráte pro eo.
Sancte Silvéster, ora.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Omnes sancti Pontífices et Confessóres, oráte pro eo.
Sancte Benedicte, ora.
Sancte Francísce, ora.
Omnes sancti Mónachi et Eremítæ, oráte pro eo.
Sancta María Magdaléna, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Omnes sanctæ Vírgines et Viduæ, oráte pro eo.
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, Intercédite pro eo.
Propítius esto, Parce ei Dómine.
Propítius esto, Líbera eum Dómine.
Propítius esto, líbera.
Ab ira tua, líbera.
A perículo mortis, líbera.
A mala morte, líbera.
A pœnis inférni, líbera.
Ab omni malo, líbera.
A potestáte diáboli, líbera.
Per nativitátem tuam, líbera.
Per crucem et passiónem tuam, líbera.
Per mortem et sepultúram tuam, líbera.
Per gloriósam resurrectiónem tuam, líbera.
Per admirábilem ascensiónem tuam, líbera.

Per grátiam Spíritus sancti Paráclíti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, Te rogámus audi nos.
Ut ei parcas, te rogámus.
Kyrie eléison,
Christe eléison,
Kyrie eléison.

Deinde cum in agone sui exítus anima anxiátur, dicántur sequéntes Oratiónes.

ORATIO.

PROFICISCERE ánima christiána de hoc mundo, in nómine Dei Patris omnipoténtis, qui te creávit : in nómine Jesu Christi Fílii Dei vivi, qui pro te passus est ; in nómine Spíritus sancti, qui in te effúsus est : in nómine Angelórum et Archángelórum : in nómine Thronórum et Dominatiónum : in nómine Principátuum et Potestátum : in nómine Chérubim et Séraphim : in nómine Patriarchárum et Prophetárum : in nómine sanctórum Apostolórum et Evangelistárum : in nómine sanctórum Mártyrum et Confessórum : in nómine sanctórum Monachórum et Eremitárum : in nómine sanctárum Vírginum, et ómnium Sanctórum et Sanctárum Dei : hódie sit in pace locus tuus, et habitátio tua in sancta Sion. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

ORATIO.

DEUS misericors, Deus clémens, Deus, qui secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum peccátum pœniténtium deles, et præteritórum críminum culpas vénia remissiónis evácuas : réspice propítius super hunc fámulum tuum *N.* et remissiónem ómnium peccatórum suórum tota cordis confessióne poscéntem deprecátus exáudi. Rénova in eo, piíssime Pater, quidquid terréna fragilitáte corrúptum, vel quidquid diabólica fraude violátum est : et unitáti córporis Ecclésiæ membrum redemptiónis annécte. Miserére Dómine gemituum, miserére lacrymárum ejus : et non habéntem fidúciam, nisi in tua misericórdia, ad tuæ sacraméntum reconciliatiónis admítte. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

COMMENDO te omnipoténti Deo, charíssime frater, et ei, cujus es creatúra, commítto : ut, cum humanitátis débitum morte interveniénte persólveris, ad auctórem tuum, qui te de limo terræ formáverat, revertáris. Egrediénti itaque ánimæ tuæ de córpore spléndidus Angelórum cœtus occúrrat : judex Apostolórum tibi senátus advéniat : candidatórum tibi Mártyrum triumphátor exércitus óbviet : liliáta rutilántium te Confessórum turma circúmdet : jubiléntium te Vírginum chórus excípiat : et beátæ quiétis in sinu Patriarchárum te compléxus adstringat : mitis atque festívus Christi Jesu tibi

aspéctus appáreat, qui te inter assisténtes sibi júgiter interésse decérnat. Ignóres omne quod horret in ténebris, quod stridet in flammis, quod crúciat in torméntis. Cedat tibi tetérrimus sátanas cum satellítibus suis: in advéntu tuo te comitántibus Angelis contremíscat, atque in ætérnæ noctis chaos immáne diffúgiat. Exúrgat Deus, et dispéntur inimíci ejus: et fúgiant, qui odérunt eum, a fácie ejus. Sicut déficit fumus, defíciant: sicut fluit cera a fácie ignis, sic péreant peccatóres a fácie Dei: et justi epuléntur, et exúltent in conspéctu Dei. Confundántur igitur et erubéscant omnes tartáreæ legiónes, et ministri sátanæ iter tuum impedíre non áudeant. Líberet te a cruciátu Christus, qui pro te crucifíxus est. Líberet te ab ætérna morte Christus, qui pro te mori dignátus est. Constítuat te Christus Fílius Dei vivi intra paradísi sui semper amœna viréntia, et inter oves suas te verus ille Pastor agnóscat. Ille ab ómnibus peccátis tuis te absólvat, atque ad déxteram suam in electórum suórum te sorte constítuat. Redemptórem tuum fácie ad fáciem vídeas, et præsens semper assístens, manifestíssimam beátis óculis aspícias veritátem. Constitútus igitur inter ágmina beatórum, contemplatiónis divínæ dulcédine potiáris in sæcula sæculórum.

℟. Amen.

ORATIO.

SUSCIPE Dómine servum tuum in locum sperándæ sibi salvatiónis a misericórdia tua. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui ex ómnibus períclis ínferni, et de láqueis pœnárum, et ex ómnibus tribulatiónibus. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Henoch et Elíam de commúni morte mundi. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Noe de dilúvio. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Abraham de Ur Chaldæórum. ℟. Amen.

Libera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Job de passiónibus suis. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Isáac de hóstia et de manu patris sui Abrahæ. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Lot de Sódomis, et de flamma ignis. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Moysen de manu Pharaónis regis Ægyptiórum. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Daniélem de lacu leónum. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti tres púeros de cámino ignis ardén-

tis, et de manu regis iníqui. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Susánnam de falso crímine. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti David de manu regis Saul et de manu Golíæ. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Petrum et Paulum de carcéribus. ℟. Amen.

Et sicut beatíssimam Theclam vírginem et mártyrem tuam de tribus atrocíssimis torméntis liberásti, sic liberáre dignéris ánimam hujus servi tui, et tecum fácias in bonis congaudére cœléstibus. ℟. Amen.

ORATIO.

COMMENDAMUS tibi Dómine ánimam fámuli tui *N.* precamúrque te, Dómine Jesu Christe Salvátor mundi, ut propter quam ad terram misericórditer descendísti, Patriarchárum tuórum sínibus insinuáre non rénuas. Agnósce Dómine creatúram tuam, non a diis aliénis creátam, sed a te solo Deo vivo et vero : quia non est álius Deus præter te, et non est secúndum ópera tua. Lætífica Dómine ánimam ejus in conspéctu tuo, et ne memíneris iniquitátum ejus antiquárum, et ebrietátum, quas suscitávit furor sive fervor mali desidérii. Licet enim peccáverit, tamen Patrem, et Fílium, et Spíritum sanctum non negávit, sed crédidit, et zelum Dei in se hábuit, et Deum, qui fecit ómnia, fidéliter adorávit.

ORATIO.

DELICTA juventútis, et ignoránti as ejus, quæsumus, ne memíneris Dómine : sed secúndum magnam misericórdiam tuam memor esto illius in glória claritátis tuæ. Aperiántur ei cœli, collæténtur illi Angeli. In regnum tuum Dómine servum tuum súscipe. Suscípiat eum sanctus Míchael Archángelus Dei, qui militiæ cœléstis méruit princípátum. Véniant illi óbviam sancti Angeli Dei, et perdúcant eum in civitátem cœléstem Jerúsalem. Suscípiat eum beátus Petrus Apóstolus, cui a Deo claves regni cœléstis tráditæ sunt. Adjuvet eum sanctus Paulus Apóstolus, qui dignus fuit esse vas electiónis. Intercédat pro eo sanctus Joánnes eléctus Dei Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia. Orent pro eo omnes sancti Apóstoli, quibus a Dómino data est potéstas ligándi atque solvéndi. Intercédant pro eo omnes sancti et elécti Dei, qui pro Christi nómine torménta in hoc sæculo sustinuérunt : ut vínculis carnis exútus, pervenire mereátur ad glóriam regni cœléstis : præstánte Dómino nostro Jesu Christo : Qui cum Patre et Spíritu sancto vivit et regnat in sæcula sæculórum.

℟. Amen.

Si anxiatur adhuc anima, dicuntur hi Psalmi, videlicet, Confitémini, *p.* 22, *et totus Ps.* Beáti immaculáti, *per Horas distributus, p.* 23.

Egressa autem anima, dicitur hoc

℟. Subveníte Sancti Dei, occúrrite Angeli Dómini : * Suscipiéntes ánimam ejus : * Offeréntes eam in conspéctu Altíssimi. ℣. Suscípiat te Christus, qui vocávit te, et in sinum Abrahæ Angeli dedúcant te. Suscipiéntes. ℣. Réquiem ætérnam dona ei Dómine : et lux perpétua lúceat ei. Offeréntes.

Deinde Kyrie eléison, Christe eléison. Kyrie eléison.

Postea Pater noster, *secreto.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Réquiem ætérnam dona ei Dómine. ℟. Et lux perpétua lúceat ei.

℣. A porta ínferi. ℟. Erue Dómine ánimam ejus.

℣. Requiéscat in pace. ℟. Amen.

℣. Domine exaúdi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

TIBI Dómine commendámus ánimam fámuli tui *N.* ut defúnctus sæculo tibi vivat, et quæ per fragilitátem humánæ conversatiónis peccáta commísit, tu vénia misericordíssimæ pietátis abstérge. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ.

Ante Prandium.

Sacerdos benedicturus mensam, incipit Benedícite, *et alii repetunt* Benedícite. *Deinde dicit :*

℣. Ocúli ómnium, *et alii prosequuntur :* In te sperant Dómine, et tu das escam illórum in témpore opportúno. Aperis tu manum tuam, et imples omne ánimal benedictióne.

Glória Patri. Sicut erat.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Pater noster, *secreto.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Postea Sacerdos dicit :

Orémus.

BENEDIC Dómine nos, et hæc tua dona, quæ de tua largitáte sumus sumptúri. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Deinde Lector, Jube domne benedícere.

Bened. Mensæ cœléstis partícipes fáciat nos Rex ætérnæ glóriæ. ℟. Amen.

Post Prandium.

Aguntur gratiæ hoc modo. Dicto a Lectore, Tu autem Dómine miserére nobis. ℟. Deo grátias, *omnes surgunt.*

Sacerdos incipit. ℣. Confiteántur tibi Dómine ómnia ópera tua. ℟. Et Sancti tui benedícant tibi.

℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat.

Postea Sacerdos absolute dicat:

AGIMUS tibi grátias omnípotens Deus pro univérsis beneficiis tuis : qui vivis et regnas in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Deinde alternatim dicitur Psalm. Miserére, *p.* lxxxvj.

Vel PSALMUS 116.

LAUDATE Dóminum omnes Gentes : * laudáte eum omnes pópuli :

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus : * et véritas Dómini manet in ætérnum.

Glória Patri. Sicut erat.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Sacerdos dicit : Pater noster.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Dispérsit, dedit paupéribus. ℟. Justítia ejus manet in sæculum sæculi.

℣. Benedícam Dóminum in omni témpore. ℟. Semper laus ejus in ore meo.

℣. In Dómino laudábitur ánima mea. ℟. Aúdiant mansuéti, et læténtur.

℣. Magnificáte Dóminum mecum. ℟. Et exaltémus nomen ejus in idípsum.

℣. Sit nomen Dómini benedíctum. ℟. Ex hoc nunc et usque in sæculum.

Deinde sine Orémus.

RETRIBUERE dignáre Dómine ómnibus nobis bona faciéntibus propter nomen tuum vitam ætérnam. ℟. Amen.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

℣. Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

Pater noster, *secreto.*

Quo finito, dicit Sacerdos :

℣. Deus det nobis suam pacem. ℟. Amen.

ANTE COENAM.

Sacerdos benedicturus mensam incipit Benedícite, *et alii repetunt* Benedícite.

Deinde Sacerdos incipit ℣. *et alii prosequuntur* :

EDENT paúperes, et saturabúntur, et laudábunt Dóminum, qui requírunt eum : vivent corda eórum in sæculum sæculi.

Glória Patri. Sicut erat.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Pater noster, *secreto.* Et ne nos.

Orémus. Bénedic Dómine, *ut supra in prandio,* p. ccv.

Jube domne.

Bened. Ad cœnam vitæ ætérnæ perdúcat nos Rex ætérnæ glóriæ. ℟. Amen.

IN FINE COENÆ.

Dicitur ℣. Memóriam fecit mirabílium suórum miséricors et miserátor Dóminus: escam dedit timéntibus se.

Glória Patri. Sicut erat.

Sacerdos dicat :

BENEDICTUS Deus in donis suis, et sanctus in ómnibus opéribus suis: qui vivit

et regnat in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Deinde alternatim dicitur Psalm. Laudáte Dóminum omnes gentes, *et reliqua ut supra*, p. cxcviij.

Quando semel comeditur, omnia dicuntur ut in cœna.

Prædictus modus benedicendi mensam, et agendi grátias, servatur omni tempore hujus Partis Hiemalis, præterquam diebus infrascriptis, quibus Versículi et Psalmi tantum variantur.

In Nativitate Domini.

Usque ad cœnam Vigiliæ Epiphaniæ exclusive, dicitur

℣. Verbum caro factum est, allelúia : Et habitávit in nobis, allelúia.

Glória Patri.

In fine dicitur

℣. Notum fecit Dóminus, allelúia : Salutáre suum, allelúia. *Alia ut supra.*

Psalm. Cantáte Domino.... quia, p. 107, *vel* Laudáte Dóminum omnes gentes, p. 127, *Qui Psalmus semper ad beneplacitum dici potest etiam in aliis solemnitatibus.*

In Epiphania,

Et per totam Octavam.

℣. Reges Tharsis, et ínsulæ múnera ófferent, allelúia : Reges Arabum et Saba dona addúcent, allelúia.

Glória Patri.

In fine dicitur

℣. Omnes de Saba vénient, allelúia : Aurum et thus deferéntes, allelúia.

Glória Patri.

Psalm. Deus judícium tuum, p. 84.

ITINERARIUM.

Clericus in ipso itineris ingressu, si solus fuerit, dicat quæ sequuntur in singulari; si cum sociis, in plurali.

Ant. In viam pacis.

Canticum. Benedictus Dóminus Deus Israel, p. 21.

In fine, Glória Patri.

Ant. In viam pacis et prosperitátis dirigat nos omnípotens et miséricors Dóminus : et Angelus Raphael comitétur nobíscum in via, ut cum pace, salúte et gaúdio revertámur ad própria.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Pater noster, *secreto.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Salvos fac servos tuos. ℟. Deus meus sperántes in te.

℣. Mitte nobis Dómine auxílium de sancto. ℟. Et de Sion tuére nos.

℣. Esto nobis Dómine turris fortitúdinis. ℟. A fácie inimíci.

℣. Nihil proficiat inimícus in nobis. ℟. Et filius iniquitátis non appónat nocére nobis.

℣. Benedictus Dóminus die quotídie. ℟. Prósperum iter fáciat nobis Deus salutárium nostrórum.

℣. Vias tuas Dómine demónstra nobis. ℟. Et sémitas tuas édoce nos.

℣. Utinam dirigántur viæ nostræ. ℟. Ad custodiéndas justificatiónes tuas.

℣. Erunt prava in directa. ℟. Et áspera in vias planas.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

℣. Dómine exaúdi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. ORATIO.

DEUS qui filiòs Israel per maris médium sicco vestígio ire fecísti, quique tribus Magis iter ad te stella duce pandísti : tríbue nobis quæsumus iter prósperum, tempúsque tranquíllum : ut, Angelo tuo sancto cómite, ad eum quo pérgimus locum, ac demum ad ætérnæ salútis portum pervenire felíciter valeámus.

DEUS qui Abraham púerum tuum, de Ur Chaldæórum edúctum, per omnes suæ peregrinatiónis vias illæsum custodísti ; quæsumus, ut nos fámulos tuos custodíre digneris : esto nobis Dómine in procínctu suffrágium, in via solátium, in æstu umbráculum, in plúvia et frígore tegumèntum, in lassitúdine vehículum, in adversitáte præsídium, in lúbrico báculus, in naufrágio portus : ut te duce, quo téndimus, próspere perveniámus, et demum incólumes ad própria redeámus.

ADESTO, quæsumus Dómine, supplicatiónibus nostris: et viam famulórum tuórum in salútis tuæ prosperitáte dispóne : ut inter omnes viæ et vitæ hujus varietátes tuo semper protegámur auxílio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus, ut família tua per viam salútis incédat : et beáti Joánnis Prædcursóris hortaménta sectándo, ad eum quem prædíxit, secúra pervéniat, Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum : Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Procedámus in pace. ℟. In nómine Dómini, Amen.

PRÆPARATIO AD MISSAM

PRO OPPORTUNITATE SACERDOTIS FACIENDA.

ANTIPHONA.

NE reminiscáris Dómine delícta nostra, vel paréntum nostrórum; neque vindictam sumas de peccátis nostris.

Et Tempore Paschali, additur in fine Allelúia.

Quæ Antiphona in Festis duplicibus tantum duplicatur.

Deinde dicuntur sequentes Psalmi: Quam dilécta, *p.* 97. Benedixísti Dómine, *p.* 98. Inclína Dómine, *ibid.* Crédidi, *p.* 127. De profúndis, *p.* 133.

Postea repetitur Ant. Ne reminiscáris.

Deinde Sacerdos dicit:

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Pater noster,

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Ego dixi, Dómine miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

℣. Convértere Dómine aliquántulum. ℟. Et deprecáre super servos tuos.

℣. Fiat misericórdia tua Dómine super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te.

℣. Sacerdótes tui induántur justítiam. ℟. Et Sancti tui exúltent.

℣. Ab occúltis meis munda me Dómine. ℟. Et [illegible] aliénis parce servo tuo.

℣. Dómine [illegible] orati[illegible]nem meam. ℟. Et cl[illegible] meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

OREMUS.

AURES tuæ pietátis mitíssime Deus inclina précibus nostris : et grátia sancti Spíritus illúmina cor nostrum : ut tuis mystériis digne ministráre, teque ætérna charitáte dilígere mereámur.

DEUS cui omne cor patet, et omnis volúntas lóquitur, et quem nullum latet secrétum : purifica per infusiónem sancti Spíritus cogitatiónes cordis nostri, ut te perfécte dilígere, et digne laudáre mereámur.

URE igne sancti Spíritus renes nostros, et cor nostrum Dómine, ut tibi casto córpore serviámus, et mundo corde placeámus.

MENTES nóstras, quæsumus Dómine, Paráclitus, qui a te procédit, illúminet : et indúcat in omnem, sicut tuus promísit Filius, veritátem.

ADSIT nobis, quæsumus Dómine, virtus Spíritus sancti : quæ et corda nostra cle-

ménter expúrget et ab ómnibus tueátur advérsis.

DEUS qui corda fidélium sancti Spíritus illustratióne docuísti : da nobis in eódem Spíritu recta sápere, et de ejus semper consolatióne gaudére.

CONSCIENTIAS nostras, quæsumus Dómine, visitándo purífica : ut veniens Dóminus noster Jesus Christus Fílius tuus, parátam sibi in nobis invéniat mansiónem. Qui tecum.

ORATIONES

Pro opportunitate Sacerdotis ante Celebrationem et Communionem dicendæ.

AD mensam dulcíssimi convívii tui, pie Dómine Jesu Christe, ego peccátor de própriis méritis nihil præsúmens, sed de tua confídens misericórdia et bonitáte, accédere véreor, et contremísco. Nam cor et corpus habeo multis crimínibus maculátum, mentem, et linguam non caute custodítam. Ergo, o pia Déitas, o treménda majéstas, ego miser inter angústias deprehénsus, ad te fontem misericórdiæ recúrro, ad te festino sanándus, sub tuam protectiónem fúgio : et quem júdicem sustinére néqueo, salvatórem habére suspíro. Tibi Dómine plagas meas osténdo ; tibi verecúndiam meam détego. Scio peccáta mea multa, et magna, pro quibus tímeo. Spero in misericórdias tuas, quarum non est número. Réspice ergo in me óculis misericórdiæ tuæ, Dómine Jesu Christe, Rex æterne, Deus et homo, crucifíxus propter hóminem. Exaudi me sperántem in te : miserére mei pleni misériis et peccátis, tu qui fontem miseratiónis numquam manáre cessábis. Salve salutáris víctima, pro me, et omni humáno génere in patíbulo crucis oblàta. Salve nóbilis et pretióse Sanguis de vulnéribus crucifíxi Dómini mei Jesu Christi prófluens, et peccáta tótius mundi ábluens. Recordáre Dómine creatúræ tuæ, quam tuo Sánguine redemísti. Pœnitet me peccásse, cúpio emendáre quod feci. Aufer ergo a me, clementíssime Pater, omnes iniquitátes et peccáta mea : ut purificátus mente et corpore, digne degustáre mérear Sancta Sanctórum : et concéde, ut hæc sancta prælibátio Córporis et Sánguinis tui, quam ego indígnus súmere inténdo, sit peccatórum meórum remíssio, sit delictórum perfécta purgátio, sit túrpium cogitatiónum effugátio, ac bonórum sénsuum regenerátio, operúmque tibi placéntium salúbris efficácia, ánimæ quoque et córporis, contra inimicórum meórum insídias, firmíssima tuítio. Amen.

ORATIO
S. Thomæ de Aquino.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, ecce accédo ad sacraméntum unigéniti Filii tui Dómini nostri Jesu Christi; accédo tamquam infírmus ad médicum

vitæ, immúndus ad fontem misericórdiæ, cæcus ad lumen claritátis ætérnæ, pauper et egénus ad Dóminum cœli et terræ. Rogo ergo imménsæ largitátis tuæ abundántiam, quátenus meam curáre digneris infirmitátem, laváre fœditátem, illumináre cæcitátem, ditáre paupertátem, vestire nuditátem : ut panem Angelórum, Regem regum, et Dóminum dominántium, tanta suscípiam reveréntia, et humilitáte, tanta contritióne, et devotióne, tanta puritáte, et fide, tali propósito, et intentióne, sicut éxpedit salúti ánimæ meæ. Da mihi quæso Domínici Córporis et Sánguinis non solum suscípere Sacraméntum, sed etiam rem et virtútem sacraménti. O mitissime Deus, da mihi corpus unigéniti Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi, quod traxit de vírgine María, sic suscípere, ut córpori suo mystico mérear incorporári, et inter ejus membra connumerári. O amantíssime Pater, concéde mihi diléctum Fílium tuum, quem nunc velátum in via suscípere própono, reveláta tandem fácie perpétuo contemplári. Qui técum.

ORATIO.

Grégorius XIII, Pontifex Maximus, concessit cuilibet dicenti quæ sequuntur, quinquaginta annorum Indulgentiam.

EGO volo celebráre Missam, et conficere Corpus et Sánguinem Dómini nostri Jesu Christi, juxta ritum sanctæ Románæ Ecclésiæ, ad laudem omnipoténtis Dei, totiúsque Cúriæ triumphántis, ad utilitátem meam, totiúsque Cúriæ militántis et patiéntis; pro ómnibus, qui se commendavérunt oratiónibus meis in génere, et in spécie, et pro felíci statu sanctæ Románæ Ecclésiæ. Amen.

GAUDIUM cum pace, emendatiónem vitæ, spátium veræ pœniténtiæ, grátiam, et consolatiónem sancti Spíritus, perseveránti am in bonis opéribus, cor contrítum et humiliátum, atque felícem vitæ meæ consummatiónem, tríbuat mihi omnípotens, et miséricors Dóminus. Amen.

Quia Sacerdos, aut tacita mentis cogitatione, aut submissa vocis expressione debet recitare singillatim nomina, pro quibus in illa celebratione vult singulariter orare (ut insinuatur per illas litteras N. N. *in Canone contentas) et ne hujusmodi determinatarum personarum nominatio, ob multitudinem, aut incertum ordinem, ingerat Sacerdoti celebranti confusionem, non inutile erit sequentem servare ordinem ex* 20. *quæst. Quodlibet. Doctoris subtil. et ex aliorum gravissimorum Doctorum scriptis excerptum.*

Meménto, Dómine, si tibi placet,

VIVORUM.

MEI Paréntum, Cognatórum, Fratrum, Sorórum,

et amicórum meórum omnium.

2 Cœtus Cardinálium, ac omnium Superiórum Ordinis, atque Sacerdótum, et sanctæ Ecclésiæ ministrórum.

3 Omnium meæ curæ subjectórum, tamquam spirituálium filiórum, et ómnium fundatórum, patronórum, et benefactórum spirituálium, et temporálium.

4 Omnium Príncipum Christianórum, Dominatiónum, et rerum publicárum temporálium.

5 Omnium peccántium, inimícorúmque meórum, átque conversiónis ómnium hæreticórum, et infidélium.

6 Et ómnium, pro quibus scis, et vis me debére oráre.

MORTUORUM.

1 ANIMARUM Paréntum, Frátrum, Sorórum, Cognatórum, atque amicórum ómnium.

2 Animárum ómnium benefactórum, tam spirituálium, quam corporálium.

3 Animárum ómnium mihi in génere, et in spécie commissárum.

4 Animárum Prælatórum, Sacerdótum, et ómnium ministrórum sanctæ Romanæ Ecclésiæ Dei, et Apostólicæ.

5 Animárum morte improvísa corpóribus exutárum, atque eárum, quarum non est speciális memória.

6 Animárum, quæ mei occasióne in Purgatório purgántur : eárum quoque miserrime in Purgatório existéntium.

7 Et eárum ómnium, pro quibus scis, et vis me debére oráre.

GRATIARUM ACTIO POST MISSAM.

ANTIPHONA.

TRIUM puerórum cantémus hymnum, quem cantábant Sancti in cámino ignis, benedicéntes Dóminum.

Et Tempore Paschali, additur in fine Allelúia.

Quæ Antiphona in Festis duplicibus tantum duplicatur.

Cant. Benedícite ómnia opera, *p.* 18.

Psalm. Laudáte Dóminum in sanctis ejus, *p.* 20.

Et in fine dicitur Glória Patri.

Deinde repetitur Ant. Trium.

Postea Sacerdos dicit :

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Pater noster.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed libera nos a malo.

℣. Confiteántur tibi Dómine ómnia ópera tua. ℟. Et sancti tui benedícant tibi.

℣. Exultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

℣. Non nobis Dómine, non

nobis. ℟. Sed nómini tuo da glóriam.

℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dóminus vobiscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

OREMUS.

DEUS, qui tribus puéris mitigásti flammas ignium : concéde propítius : ut nos fámulos tuos non exúrat flamma vitiórum.

ACTIONES nostras quæsumus Dómine, aspirándo præveni, et adjuvándo proséquere : ut cuncta nostra orátio, et operátio a te semper incípiat, et per te cœpta finiátur.

DA nobis, quæsumus Dómine, vitiórum nostrórum flammas extínguere, qui beáto Laurentio tribuísti tormentórum suórum incéndia superáre. Per Christum.

ORATIONES
Post Celebrationem, et Communionem dicendæ.

ORATIO
S. Thomæ de Aquino.

GRATIAS tibi ago, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, qui me peccatórem indígnum fámulum tuum, nullis meis méritis sed sola dignatióne misericórdiæ tuæ satiáre dignátus es pretióso Córpore, et Sánguine Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi. Et precor, ut hæc sancta Commúnio non sit mihi reátus ad pœnam, sed intercéssio salutáris ad véniam. Sit mihi armatúra fídei, et scutum bonæ voluntátis. Sit vitiórum meórum evacuátio : concupiscéntiæ, et libídinis exterminátio ; charitátis, et patiéntiæ, humilitátis, et obediéntiæ, omniúmque virtútum augmentátio : contra insídias inimicórum ómnium, tam visibílium, quam invisibílium, firma defénsio : mótuum meórum, tam carnálium, quam spirituálium, perfécta quietátio : in te uno, ac vero Deo firma adhésio : atque finis mei felix consummátio. Et precor te, ut ad illud ineffábile convívium me peccatórem perdúcere dignéris, ubi tu cum Fílio tuo, et Spíritu sancto, Sanctis tuis es lux vera, satiétas plena, gáudium sempitérnum, jucúnditas consummáta, et felícitas perfécta. Per eumdem Christum.

ALIA ORATIO
Sancti Bonaventuræ.

TRANSFIGE, dulcíssime Dómine Jesu, medúllas, et víscera ánimæ meæ suavíssimo, ac salubérrimo amóris tui vúlnere, vera, serenáque et Apostólica sanctíssima charitáte, ut langueat, et liquefíat ánima mea solo semper amóre et desidério tui, te concupíscat, et defíciat in átria tua, cúpiat dissólvi, et esse tecum. Da, ut ánima mea te esúriat, panem Angelórum, refectiónem animárum sanctárum, panem nostrum quotidiánum supersubstantiálem, habéntem omnem dulcédinem, et sapórem, et

omne delectaméntum suavitátis: te, in quem desíderant Angeli prospícere, semper esúriat, et cómedat cor meum, et dulcédine sapóris tui repleántur víscera ánimæ meæ: te semper sítiat fontem vitæ, fontem sapiéntiæ et sciéntiæ, fontem ætérni lúminis, torréntem voluptátis, ubertátem domus Dei: te semper ámbiat, te quærat, te invéniat, ad te tendat, ad te pervéniat, te medité tur, te loquátur, et ómnia operétur in laudem, et glóriam nóminis tui, cum humilitáte et discretióne, cum dilectióne et delectatióne, cum facilitáte et afféctu, cum perseveránti a usque in finem: et tu sis solus semper spes mea, tota fidúcia mea, divítiæ meæ, delectátio mea, jucúnditas mea, gaúdium meum, quies et tranquíllitas mea, pax mea, suávitas mea, odor meus, dulcédo mea, cibus meus, refóctio mea, refúgium meum, auxílium meum, sapiéntia mea, pórtio mea, posséssio mea, thesaúrus meus, in quo fixa, et firma, et immobíliter semper sit radicáta mens mea, et cor meum. Amen.

Oratio
Ad Beatissimam Virginem Mariam.

O sacratissima, o serenissima, et inclyta gloriósa virgo María, quæ Creatórem ómnium creaturárum in tuo sacratíssimo útero fuísti digna portáre, soláque virgíneo úbere lactare: cujus veracíssimum, sacrúmque Corpus, et Sánguinem ego indígnus peccátor modo súmere præsúmpsi: tuam humíliter deprécor misericórdiam, ut apud ipsum pro me peccatóre intercédere dignéris; ut, quidquid in hoc tam ineffábili, ac digníssimo Sacrifício, per me indígnum ignoránter, vel negligénter, aut accidénter, seu irreveréntер, scílicet in tractándo, et suméndo, ac ministrándo actum est, commíssum, vel omíssum, tuis sacratíssimis précibus indúlgere dignétur idem Dóminus noster Jesus Christus Fílius tuus, qui cum Patre, et Spíritu sancto vivit, et regnat in sæcula sæculórum. Amen.

Rhythmus sancti Thomæ
Ad sacram Eucharistiam.

Adoro te devóte, latens Déitas,
Quæ sub his figúris vere látitas:
Tibi se cor meum totum subjicit,
Quia te contémplans, totum déficit.
Visus, tactus, gustus in te fállitur,
Sed audítu solo tuto créditur:
Credo quidquid dixit Dei Fílius,
Nil hoc verbo veritátis vérius.
In cruce latébat sola Déitas,
At hic latet simul et humánitas:
Ambo tamen credens, atque cónfitens,

Peto quod petívit latro pœnitens.
Plagas, sicut Thomas, non intúeor,
Deum tamen meum te confíteor:
Fac me tibi semper magis crédere,
In te spem habére, te dilígere.
O memoriále mortis Dómini,
Panis vivús vitam præstans hómini,
Præsta meæ menti de te vívere,
Et te illi semper dulce sápere.
Pie pellicáne Jesu Dómine,
Me immundum munda tuo Sánguine:
Cujus una stilla salvum fácere
Totum mundum quit ab omni scélere.
Jesu, quem velatum nunc aspício,
Oro fiat illud, quod tam sítio:
Ut te reveláta cernens fácie,
Visu sim beátus tuæ glóriæ.
Amen.

ALIA ORATIO.

Decreto urbis et orbis 11 *Decembris* 1846, *Pius IX, Pontifex Maximus, Sacerdotibus, qui sequentem Orationem inter alias preces pro gratiarum actione post Missam recitaverint, Indulgentiam trium annorum concessit.*

OBSECRO te, dulcíssime Dómine Jesu Christe, ut Pássio tua sit mihi virtus, qua múniar, prótegar, atque deféndar. Vúlnera tua sint mihi cibus, potúsque, quibus pascar, inébrier, et delécter. Aspérsio Sánguinis tui sit mihi ablútio ómnium peccatórum meórum. Mors tua sit mihi glória sempitérna, et nunc, et in perpétuum. Amen.

ALIA ORATIO

Post Communionem.

ANIMA Christi sanctífica me, Corpus Christi salva me, Sanguis Christi inébria me, Aqua lateris Christi munda me. O bone Jesu exáudi me, et ne permíttas me separári a te, ab hoste malígno defénde me, in hora mortis meæ voca me et pone me juxta te, ut cum Angelis tuis laudem te in sæcula sæculórum. Amen.

PRO

COMMEMORATIONE SANCTORUM.

PRO UNO MARTYRE.

AD I VESPERAS.

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non timuit : fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

AD LAUDES.

Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

AD II VESPERAS.

Ant. Qui vult veníre post me, ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me.

℣. Justus, *supra*.

PRO PLUR. MARTYR.

AD I VESPERAS.

Ant. Istórum est enim regnum cœlórum, qui contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

℣. Lætámini in Dómino et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

AD LAUDES.

Ant. Vestri capílli cápitis omnes numeráti sunt : nolíte timére : multis passéribus melióres estis vos.

℣. Exultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubilibus suis.

AD II VESPERAS.

Ant. Gaudent in cœlis ánimæ sanctórum, qui Christi vestígia sunt secúti : et quia pro ejus amóre sánguinem suum fudérunt, ideo cum Christo exúltant sine fine.

℣. Exultábunt, *supra*.

PRO CONFESSORE PONT.

AD I VESPERAS.

Ant. Sacérdos et Póntifex, et virtútum ópifex, pastor bone in pópulo, óra pro nobis Dóminum.

℣. Amávit eum Dóminus et ornávit eum. ℟. Stolam [illegible] induit eum.

AD LAUDES.

Ant. Euge serve bone et fidélis, quia in [illegible] fidélis, supra multa te constituam, dicit Dóminus.

℣. Justum dedúxit Dóminus

per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

AD II VESPERAS.

Ant. Amávit eum Dóminus, ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum, et ad portas paradísi coronávit eum.

℣. Justum, *supra.*

Si sit summus Pontifex.

Ant. Dum esset summus Póntifex, terréna non métuit, sed ad cœléstia regna gloriósus migrávit.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

PRO DOCTORE.

AD UTRASQUE VESPERAS.

Ant. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte *N.* divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

PRO CONF. NON PONTIF.

AD I VESPERAS.

Ant. Similábo eum viro sapiénti, qui ædificávit domum suam supra petram.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

AD LAUDES.

Ant. Euge serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam, intra in gaúdium Dómini tui.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

AD II VESPERAS.

Ant. Hic vir despíciens mundum et terréna, triúmphans, divítias cœlo cóndidit ore, manu.

℣. Justum, *supra.*

PRO VIRGINE.

AD I VESPERAS.

Ant. Veni Sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

AD LAUDES.

Ant. Símile est regnum cœlórum hómini negotiatóri, quærénti bonas margaritas : invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et comparávit eam.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

AD II VESPERAS.

Ant. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

℣. Diffúsa, *supra.*

PRO PLUR. VIRGINIBUS.

AD UTRASQUE VESPERAS ET LAUDES.

Ant. Prudéntes Vírgines, * aptáte vestras lámpades : ecce sponsus venit, exíte óbviam ei.

℣. Adducéntur Regi Vírgines eam. ℟. Próximæ ejus afferéntur tibi.

PRO NON VIRGINE.

AD I VESPERAS.

Ant. Símile est regnum cœlórum hómini negotiatóri, quæránti bonas margaritas : invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et comparávit eam.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

AD LAUDES.

Ant. Date ei de fructu mánuum suárum, et laúdent eam in portis ópera ejus.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Propterea benedíxit te Deus in ætérnum.

AD II VESPERAS.

Ant. Manum suam apéruit ínopi, et palmas suas exténdit ad páuperem, et panem otiósa non comédit.

℣. Diffúsa, *supra*.

SUPPLEMENTUM
PRO ALIQUIBUS LOCIS.

LECTORI MONITUM

Quæ adnotántur Officia utpote universálem non respiciant Ecclesiam, sed pro aliquibus tantum indulta sint locis, extra ordinem aliorum hic in fine posita sunt pro majori Psallentium commoditate.

FESTA MOBILIA.

FERIA TERTIA
POST DOMINICAM SEPTUAGES.
ORATIONIS D. N. J. C.
IN MONTE OLIVETI
Duplex majus.

Ad Vesperas Antiphonæ de Laudibus.

Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis de Dominica*, p. 123, *et loco ultimi, Psalmus.* Laudáte Dóminum omnes gentes, p. 127.

CAPITULUM. *Matth.* 26.

VENIT Jesus ad discípulos suos, et invénit eos dormiéntes, et dicit Petro : Sic non potuístis una hora vigiláre mecum? Vigiláte, et oráte, ut non intrétis in tentatiónem.

HYMNUS.

ASPICE ut Verbum Patris a supérnis
Sédibus clemens, et amóre flagrans,
Pérditis culpa génitis mederi
Pergit Adámi.

Flébilem mundi míserans ruínam,
Et volens nostros reparáre casus,
Orat, et prona véniam precátur
Fronte Magister.

Flúctuat secum tot acérba volvens :
Hunc, ait supplex, cálicem dolóris
Mi Pater transfer ; tua sed volúntas,
Non mea fiat.

Cum premat tristis pavor ima cordis,
Déficit langues Dóminus ; per ártus
Sánguinis sudor fluit, atque guttis
Terra madéscit.

At celer summo véniens Olympo,
Angelus Jesum récreat jacentem,
Córporis vires rédeunt, novóque
Róbore surgit.

Laus, honor Patri, genitæque Proli,
Cui datum Nomen super omne Nomen,
Et Paracléto decus, atque virtus
Omne per ævum.
Amen.

℣. Tristis est ánima mea.
℟. Usque ad mortem.

Ad Magnif. Ant. t. 2. Pósitis génibus orábat dicens: Pater, si vis, transfer cálicem istum a me: verúmtamen non mea volúntas, sed tua fiat.

ORATIO.

DÓMINE Jesu Christe, qui in horto verbo et exémplo nos oráre docuísti ad tentatiónum perícula superánda: concéde propítius, ut nos oratióni semper intenti, ejus copiósum fructum cónsequi mereámur. Qui vivis et regnas.

AD MATUTINUM.

Invitat. Christum Jesum in monte Olivárum oránte, * Veníte adorémus.

Psalm. Veníte exultémus, *p.* 2.

Hymnus ut supra in Vesperis.

IN I NOCTURNO.

Ant. t. 2. Ante oratiónem præpara ánimam tuam, et noli esse quasi homo, qui tentat Deum.

Psalm. Exáudi Dómine justítiam meam, *p.* 10.

Ant. t. 4. Non impediáris oráre semper, et ne vereáris usque ad mortem justificári.

Psalm. Ad te Dómine clamábo, *p.* 46.

Ant. t. 8. Omnia quæcúmque petiéritis in oratióne, credéntes accipiétis.

Psalm. Voce mea ad Dóminum clamávi, *p.* 88.

℣. Tristis est ánima mea.
℟. Usque ad mortem.

De libro Tobíæ.

LECTIO I. *Cap.* 12.

BONA est orátio cum jejúnio, et eleemósyna magis quam thesáuros auri recóndere: quóniam eleemósyna a morte liberat, et ipsa est, quæ purgat peccáta, et facit invenire misericórdiam, et vitam ætérnam. Qui autem fáciunt peccátum, et iniquitátem, hostes sunt ánimæ suæ. Manifésto ergo vobis veritátem, et non abscóndam a vobis occúltum sermónem. Quando orábas cum lácrymis et sepeliébas mórtuos, et derelinquébas prándium tuum, et mórtuos abscondébas per diem in domo tua, et nocte sepeliébas eos, ego óbtuli oratiónem tuam Dómino. Et quia acceptus eras Deo, necésse fuit, ut tentátio probáret te.

℟. In ómnibus grátias ágite. * Sine intermissióne oráte.
℣. Hæc est enim volúntas Dei in Christo Jesu in ómnibus vobis. Sine intermissióne.

De Epístola Beáti Jacóbi Apóstoli.

LECTIO II. *Cap.* 5.

ORATE pro ínvicem, ut salvémini: multum enim valet deprecátio justi assídua: Elias homo erat símilis nobis

passíbilis, et oratióne orávit, ut non plúeret super terram, et non pluit annos tres, et menses sex. Et rursum orávit, et cœlum dedit plúviam, et terra dedit fructum suum. Frátres mei, si quis ex vobis erráverit a veritáte, et convérterit quis eum, scire debet, quóniam qui convérti fécerit peccatórem ab erróre viæ suæ, salvábit ánimam ejus a morte, et opériet multitúdinem peccatórum.

℟. Cum stábitis ad orándum * Dimittite, si quid habétis, advérsus áliquem. ℣. Ut et Pater vester qui in cœlis est, dimíttat vobis peccáta vestra. Dimíttite.

De Epístola Beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio iii. *Cap.* 5. *b*

Christus non semetípsum clarificávit, ut Póntifex fieret, sed qui locútus est ad eum: Fílius meus es tu, ego hódie génui te. Quemádmodum et in álio loco dicit: Tu es Sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech. Qui in diébus carnis suæ preces, supplicationésque ad eum, qui possit illum salvum fácere a morte, cum clamóre válido, et lácrymis ófferens, exáudítus est pro sua reveréntia. Et quidem cum esset Fílius Dei, dídicit ex his, quæ pássus est, obediéntiam: et consummátus, factus est ómnibus obtempeántibus sibi causa salútis ætérnæ, appellátus a Deo Póntifex juxta órdinem Melchísedech.

℟. Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam: * Dóminus oratiónem meam suscépit. ℣. Clamávi in toto corde meo, exáudi me Dómine. Dóminus oratiónem. Glória Patri. Dóminus.

IN II NOCTURNO.

Ant. t. 7. *f* Cum orátis non éritis sicut hypócritæ, qui amant in synagógis, et in ángulis platearum stantes oráre, ut videántur ab homínibus.

Psalm. Júdica me Deus, et discérne causam meam de gente non sancta, *p.* 69.

Ant. t. 1. *f* Tu autem cum oráveris, intra in cubículum tuum, et, cláuso óstio, ora Patrem tuum in abscóndito.

Psalm. Exáudi Deus oratiónem meam cum déprecor, *p.* 76.

Ant. t. 2. Factum est autem in illis diébus, éxiit Jesus in montem oráre, et erat pernóctans in oratióne Dei.

Psalm. Levávi óculos meos in montes, *p.* 127.

℣. Pater mi, si possíbile est. ℟. Tránseat a me calix iste.

Ex Tractátu Sancti Cypriáni Epíscopi, et Mártyris.

Lectio iv.

De Oratione Dominica.

Nec verbis tantum, sed et factis Dóminus oráre nos dócuit, ipse orans frequénter, et déprecans, et quid fácere nos opórtéret exémpli sui contestatióne demónstrans, sicut

scriptum est: Ipse autem fuit secédens in solitúdinem, et adórans. Et íterum: Exívit in montem oráre, et fuit pernóctans in oratióne Dei. Quod si ille orábat, qui sine peccáto erat, quanto magis peccatóres opórtet oráre? Et si ille per totam noctem júgiter vígilans continuis précibus orábat, quanto nos magis in frequentánda oratióne debémus nocte vigiláre? Orábat autem Dóminus, et rogábat, non pro se: quid enim pro se ínnocens precarétur? Sed pro delíctis nostris, sicut et ipse declárat, cum dicit ad Petrum: Ecce Sátanas expetívit, ut vos vexáret quómodo tríticum: ego autem rogávi pro te, ne deficiat fides tua. Et póstmodum pro ómnibus Patrem deprecátur dicens: Non pro his autem rogo solis, sed et pro illis, qui creditúri sunt per verbum ipsórum in me; ut omnes unum sint, sicut tu Pater in me, et ego in te; ut et ipsi in nobis unum sint.

℟. Simon, Simon ecce Sátanas expetívit vos, ut cribráret sicut tríticum: * Ego autem rogávi pro te, ut non deficiat fides tua. ℣. Et tu aliquándo convérsus, confirma fratres tuos. Ego autem.

Ex Commentáriis Sancti Ansélmi Epíscopi.

Lectio v.

In Epist. ad Hebræos. Cap. 5.

Sicut verus Póntifex óbtulit preces: nam in Evangélio sæpe légitur orásse, et máxime apud Lucam, qui Sacerdótis in eo descripsit persónam. Sed et quidquid ipse egit in carne, preces et supplicatiónes fuérunt pro homínibus. Tota vita sua Patrem orávit de resurrectióne carnis suæ, ac de nostra salúte, et instánte jam passióne óbtulit supplicatiónes, id est, humíllimas et instantíssimas oratiónes, cum summa devotióne cordis et affectióne, quando factus in agonía prolíxius orábat, et factus est sudor ejus, sicut guttæ sánguinis decurréntis in terram. Et has preces, supplicationésque óbtulit, id est, óbviam tulit Patri per exauditiónem sibi obviánti. Obtulit eas ad eum, qui posset illum a morte salvum fácere, idest resuscitáre: ad eum, quem scivit esse sufficiéntem ut salváret eum, id est, immortálem et impassíbilem fáceret eripiéndo a morte, ut nec ánima remanéret in inférno, nec caro putrésceret in sepúlchro.

℟. Orátio humiliántis se nubes penetrábit: * Et donec propínquet non consolábitur. ℣. Et non discédet donec Altíssimus aspíciat. Et donec.

Lectio vi.

Et óbtulit has cum clamóre válido, id est, cum intentióne piæ devotiónis vehementíssima, et efficacíssima, ut quando prolíxius orábat, et étiam cum lácrymis; quia in illa prolíxa oratióne credéndus est lácrymas effudísse, cum et guttæ sánguinis pro sudóre

decúrrerent ab ejus córpore; et exaudítus est, quia, quod quæsíerat accépit in resurrectióne. Exaudítus est, id est, extra númerum aliórum ómnium auditus est, quóniam super omnem creatúram post labóris sui militiam a Patre sublimátus est, et hoc pro sui reveréntia, id est, secúndum hoc, quod ipse, sicut Dei Fílius, dignus est reveréntia, et veneratióne; vel pro sua reveréntia in Deum, id est, propter quod ipse super ómnia Patrem revéritus est, et honorávit. Sive pro sua reveréntia, id est, sicut sua religio méruit. Sánguinis quoque ejus effúsio potest intélligi clamor válidus, in quo exaudítus est pro sua reveréntia ejúsdem passiónis. Reveréntia est, quod sine peccáto passus est sola charitáte.

℟. Fiant aures tuæ auscultántes, et óculi tui apérti, * Ut áudias oratiónem servi tui. ℣. Quam ego oro coram te hódie nocte, ac die. Ut áudias. Glória Patri. Ut áudias.

IN III NOCTURNO.

Ant. t. 8. *f* Tribulátio, et angústia invenérunt me, mandáta tua meditátio mea est.

Psalm. Dómine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me, *p.* 4.

Ant. t. 3. Sustínui qui simul contristarétur, et non fuit, et qui consolarétur, et non invéni.

Psalm. Usquequo Dómine obliviscéris me in finem, *p.* 8.

Ant. t. 8. *f* Adhæsit paviménto ánima mea, vivífica me secúndum verbum tuum.

Psalm. Dómine Deus salútis meæ, *p.* 99.

℣. Vigiláte, et oráte. ℟. Ut non intrétis in tentatiónem.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

LECTIO VII. *Cap.* 22.

IN illo témpore: Egréssus Jesus ibat secúndum consuetúdinem in montem Olivárum. Secúti sunt autem illum, et discípuli. Et réliqua.

Homilia sancti Ambrósii Episcopi.

Lib. 10. *Comment. in Luc. Cap.* 22.

TRANSFER a me cálicem istum: quasi homo mortem recúsans, quasi Deus sententiam suam servans. Opórtet enim mori nos sæculo, ut resurgámus Deo, ut juxta divínam sententiam lex maledictiónis resolúta in terræ limum natúræ fine solvátur. Quod autem ait: Non mea volúntas, sed tua fiat; suam ad hóminem rétulit, Patris ad divinitátem. Volúntas enim hóminis temporális, volúntas divinitátis ætérna. Non ália volúntas Patris, ália Fílii. Una enim volúntas, ubi una divínitas. Disce tamen Deo esse subjéctus, ut non, quod ipse vis, éligas; sed quod Deo scias esse placitúrum.

℟. Veni in altitúdinem maris, * Et tempéstas demérsit me. ℣. Salvum me fac Deus,

quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam. Et tempéstas.

LECTIO VIII.

DEINDE verbórum ipsórum proprietátem considerémus. Tristis est, inquit, ánima mea, Et álibi : Nunc ánima mea turbáta est valde. Non ergo suscípiens, sed suscépta turbátur. Ánima enim obnóxia passiónibus, divínitas libera. Dénique spíritus promptus, caro autem infirma. Tristis autem est non ipse, sed ánima. Non est tristis sapiéntia, non divína substántia, sed ánima. Suscépit enim ánimam suam, suscépit corpus meum. Non me féfélli, ut áliud esset, et áliud vidérétur. Tristis videbátur, et tristis erat, non pro sua passióne, sed pro nostra dispersióne.

℣. Intret in conspéctu tuo orátio mea : * Inclína áurem tuam ad precem meam. ℣. Quia repléta est malis ánima mea, et vita mea inférno appropinquávit. Inclína áurem. Glória Patri. Inclina áurem.

LECTIO IX.

DENIQUE ait : Percútiam pastórem, et dispergéntur oves gregis. Tristis erat, quia nos párvulos relinquébat. Cæterum quam constánter se morti obtúlerit consequéntia declárant : quandóquidem quæréntibus occúrrit, turbátos confirmávit, trépidos provocávit, proditórem ósculi dignatióne suscépit. Nec áliud distat a vero, si tristis erat pro persecutóribus suis, quos sciébat immánis sacrilégii pœnas datúros. Et ideo dixit : Transfer hunc cálicem a me. Non quia Deus Dei Fílius mortem timébat, sed quia nec malos pro se perire volébat.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES
ET PER HORAS.

Ant. t. 8. Venit Jesus * cum discípulis suis in villam, quæ dícitur Gethsémani, et dixit illis : Sedéte hic, donec vadam illuc, et orem.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis de Dominica*, p. 17.

Ant. t. 2. Et assúmpto Petro, * et duóbus fíliis Zebedæi, cœpit contristári, et mœstus esse.

Ant. t. 4. Tunc ait illis : * Tristis est ánima mea usque ad mortem, sustinéte hic, et vigiláte mecum.

Ant. t. 4. Et progréssus pusíllum procídit in fáciem suam orans, et dicens : Pater mi, si possíbile est, tránseat a me calix iste.

Ant. t. 8. Páter mi, * si non potest hic Calix transíre, nisi bibam illum, fiat volúntas tua.

CAPITULUM, *Matth.* 26.

VENIT Jesus ad discípulos suos, et invénit eos dormiéntes, et dicit Petro : sic non potuístis una hora vigiláre mecum? Vigiláte, et orá[te], ut non intrétis in tentatiónem.

HYMNUS.

VENIT e Cœlo Mediátor alto,
Quem sacri dudum cecinére vates.
Parce mœróri, lacrymísque amáris
Fília Sion.
Attulit mortem vetus hortus, unde
Culpa prodívit, novus iste vitam
Hortus en affert, ubi nocte Jesus
Pérmanet orans.
Víndicem placat Genitóris iram :
Réprimit forti jaciénda dextra
Fúlmina : occúrrit scéleri expiándo
Sponte Redémptor.
Sic téreti dúros láqueos Avérni,
Et diu cláusam reserábit áulam :
Nos ad ætérni révocans beáta
Gáudia Regni.
Laus, honor Patri, genitæque Proli
Qui datum Nomen super omne Nomen,
Et Paraclito decus, atque virtus
Omne per ævum.
Amen.

℣. Doce nos oráre. ℟. Sic ergo vos orábitis.

Ad Bened. Ant. t. 8. Factus in agonia prolixius orábat; et factus est sudor ejus sicut gutte sánguinis decurréntis in terram.

Hiemalis.

ORATIO.

DOMINE Jesu Christe, qui in horto verbo et exémplo nos oráre docuísti ad tentatiónum perícula superánda : concéde propítius, ut nos oratióni semper inténti ejus copiósum fructum cónsequi mereámur. Qui vivis et regnas.

AD TERTIAM.

Ant. Et assúmpto Petro.

Capitulum, Venit Jesus, *ut supra, ad Laudes.*

℟. *br.* Tristis est * Anima mea. Tristis. ℣. Usque ad mortem. Anima mea. Glória Patri. Tristis.

℣. Pater mi, si possíbile est. ℟. Tránseat a me calix iste.

AD SEXTAM.

Ant. Tunc ait illis.

CAPITULUM. *Luc.* 21.

VIGILATE ítaque omni témpore oránte, ut digni habeámini fúgere ista ómnia, quæ futúra sunt, et stare ante Fílium hóminis.

℟. *br.* Pater mi, * Si possíbile est. Pater. ℣. Tránseat a me calix iste. Si possíbile. Glória Patri. Pater.

℣. Vigiláte, et oráte. ℟. Ut non intrétis in tentatiónem.

AD NONAM.

Ant. Pater mi.

CAPITULUM. *Matth.* 5.

ORATE pro persequéntibus, et calumniántibus vos : ut sitis fílii Patris vestri, qui in cœlis est.

℟. *br.* Vigiláte, * Et oráte. Vigiláte. ℣. Ut non intrétis in

tentatiónem. Et oráte. Glória Patri. Vigiláte.

℣. Factus est sudor ejus. ℟. Sicut guttæ sánguinis.

IN II VESPERIS.

Omnia ut in primis : et loco ultimi, Psalm. Crédidi propter quod, *p.* 127.

℣. Factus est sudor ejus. ℟. Sicut guttæ sánguinis.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Ecce appropinquávit hora, et Fílius hóminis tradétur in manus peccatórum.

Oratio ut supra ad Laudes.

FERIA TERTIA
POST DOMINICAM SEXAGESIMÆ.
COMMEM. PASSIONIS
D. N. J. C.

Duplex majus.

AD VESPERAS.

Ant. t. 2. Cálicem salutáris accípiam : et nomen Dómini invocábo.

Psalm. Crédidi, *p.* 127.

Ant. t. 8. *f* Cum his, qui odérunt pacem, eram pacíficus : dum loquébar illis impugnábant me gratis.

Psalm. Ad Dóminum cum tribulárer, *p.* 127.

Ant. t. 8. *f* Ab homínibus iníquis libera me Dómine.

Psalm. Eripe me Dómine, *p.* 139.

Ant. t. 8. Custódi me a láqueo, quem statuérunt mihi, et a scándalis operántium iniquitátem.

Psalm. Dómine clamávi ad te, *p.* 139.

Ant. t. 7. *r* Considerábam ad déxteram, et vidébam, et non erat qui cognósceret me.

Psalm. Voce mea, *p.* 140.

CAPITULUM. *Philip.* 2.

FRATRES, hoc enim sentíte in vobis, quod et in Christo Jesu, qui, cum in forma Dei esset, non rapínam arbitrátus est esse se æquálem Deo : sed semetípsum exinanívit, formam servi accípiens, in similitúdinem hóminum factus, et hábitu invéntus ut homo. Humiliávit semetípsum, factus obédiens usque ad mórtem, mortem autem crucis.

HYMNUS.

MŒRENTES óculi spárgite lácrymas,
Et luctu résonent íntima córdium,
Illátas réfero Númini ab ímpiis
Pœnas, et fera vúlnera.
Aecincta heu! gládiis turba satéllitum
Arréptum Dóminum fústibus ímpetit,
Nunc cædit cólaphis, nunc quatit hórridis
Divínum Caput íctibus.
Haud finis scéleri : tráditur ímprobo
Christus carnífici ; nec mora, bárbarus
In Regem Súperum non timet, ímpio
Ausu, vértere déxteram.
Audíte o pópuli, Numen amábile,
Manánte ex húmeris úndique sánguine,

Lictóris rábidi sústinet ímpetum,
Et vocem premít innocens.
Quis non illácrymet! Jám nova cóndidit
Torménta indómitæ gentis íniquitas:
Infigit cérebro, proh dolor! éferis
Sertum vépribus áspe-rum.
Heu crimen! tráhitur fúnibus ímprobis,
Funésti Dóminus supplícii ad locum,
Illic oppétiit fúnere spíritum
Patri restítuens suo.
Passo pro míseris tam fera vúlnera
In terris résonet débita glória;
Sacrúmque assídue Nomen in æthera
Humánum genus éffe-rat. Amen.

℣. Oblátus est, quia ipse vóluit. ℟. Et livóre ejus sanáti sumus.

Ad Magnif. Ant. i. 8. O vos omnes, qui transítis per viam, atténdite, et vidéte, si est dolor, sicut dolor meus.

ORATIO.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui humáno géneri, ad imitándum humilitátis exémplum, Salvatórem nostrum carnem súmere, et crucem subíre fecísti: concéde propítius; ut, sicut Commemoratiónem Passiónis ejus celebrámus, ita et patiéntiæ ipsíus habére documénta, et resurrectiónis consórtia mereámur. Per eúmdem Dóminum.

Ad Completorium, et per Horas diei, in fine Hymnorum dicitur:

Sit laus Patri, ac Paráclito,
Natóque Patris único,
Nostræ dedit qui pródigus
Prétium salútis sánguinem.
Amen.

AD MATUTINUM.

Invitat. Christum Regem crucifixum, * Veníte, adorémus.

HYMNUS.

ASPICE, infámi Deus ipse ligno
Pendet, effúso mádidus cruóre;
Aspice, immíti manus alma clavo
Fínditur alte.
Hunc, velut pravi scéleris ministrum,
Inter indignos médium latrónes,
Cerne: crudélis fuit ista gentis
Dira volúntas.
Pallet heu! vultus; caput ecce lassum
Fléctitur: clausis óculis Redémptor
Spíritum sacro méritis onústum
Fundit ab ore.
O cor, æs durum súperas, geméndo
Ni scelus tergas, tua culpa Christum
Stípiti affixit: tua culpa morti
Súbdidit atræ.

Sit Deo ætérnum decus omne
in ævum,
Qui pius nostri géneris Redémptor,
Críminis labem, míseris nocéntem,
Sánguine tersit.
Amen.

IN I NOCTURNO.

Ant. t. 8. Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Psalm. Quare fremuérunt Gentes, *p.* 3.

Ant. t. 8. *f* Multiplicáti sunt, qui tribulant me, multi insúrgunt advérsum me.

Psalm. Dómine, quid multiplicáti sunt, *p.* 4.

Ant. t. 8. Divisérunt sibi vestiménta mea, et super vestem meam misérunt sortem.

Psalm. Deus Deus meus, réspice in me, *p.* 31.

℣. Oblátus est, quia ipse vóluit. ℟. Et livóre ejus sanáti sumus.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio i. *Cap.* 5 *et* 6.

Commendat charitátem suam Deus in nobis, quóniam cum adhuc peccatóres essémus, secúndum tempus Christus pro nobis mórtuus est: multo igitur magis nunc justificáti in sánguine ipsius, salvi érimus ab ira per ipsum. Si enim, cum inimici essémus, reconciliáti sumus Deo per mortem Filii ejus, multo magis reconciliáti salvi érimus in vita ipsíus. Non solum autem, sed et gloriámur in Deo, per Dóminum nostrum Jesum Christum, per quem nunc reconciliatiónem accépimus. Si enim unius delicto mors regnávit per unum: multo magis abundántiam grátiæ, et donatiónis, et justitiæ accipiéntes, in vita regnábunt per Jesum Christum.

℟. Vínea mea elécta, ego te plantávi, dicit Dóminus, et tu facta es mihi nimis ámara; * Quia parásti crucem Salvatóri tuo. ℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Quia.

Lectio ii.

Igitur, sicut per unius delictum, in omnes hómines in condemnatiónem: sic et per unius justitiam, in omnes hómines in justificatiónem vitæ. Sicut enim, per inobediéntiam unius hóminis, peccatóres constitúti sunt multi: ita et per unius obeditiónem justi constituéntur multi. Lex autem subintrávit, ut abundáret delictum: ubi autem abundávit delictum, superabundávit grátia: ut sicut regnávit peccátum in mortem, ita et grátia regnet per justitiam in vitam ætérnam, per Jesum Christum Dóminum nostrum.

℟. Ego edúxi te de Ægypto, demérso Pharaóne in mare rubrum, et ante te præívi in colúmna núbis; * Et tu me tradidísti princípibus Sacerdó-

tum, et me duxísti ad prætórium Piláti. ℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Et.

LECTIO III.

QUID ergo dicémus? Permanébimus in peccáto, ut grátia abúndet? Absit: qui enim mórtui sumus peccáto, quómodo adhuc vivémus in illo? An ignorátis quia quicúmque baptizáti sumus in Christo Jesu, in morte ipsíus baptizáti sumus? Consepúlti enim sumus cum illo per Baptismum in mortem: ut quómodo Christus surréxit a mórtuis per glóriam Patris; ita et nos in novitáte vitæ ambulémus. Si enim complantáti facti sumus similitúdini mortis ejus, simul et resurrectiónis érimus. Hoc sciéntes, quia vetus homo noster simul crucifíxus est, ut destruátur corpus peccáti, et ultra non serviámus peccáto. Qui enim mortuus est, justificátus est a peccáto. Si autem mórtui sumus cum Christo, crédimus quia simul étiam vivémus cum Christo.

℟. Ego propter te flagellávi Ægyptum cum primogénitis suis; * Et tu me flagellátum tradidísti, * Qui, tamquam agnus coram tondénte se, obmútui, et non apérui os meum. ℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Et tu. Glória Patri. Qui.

IN II NOCTURNO.

Ant. t. 8. Inimíci mei dixérunt mala mihi, quando moriétur, et períbit nomen ejus?

Psalm. Beátus qui intélligit, *p.* 62.

Ant. t. 4. Aliéni insurrexérunt in me, et fortes quæsiérunt ánimam meam.

Psalm. Deus in nómine tuo salvum me fac, *p.* 22.

Ant. t. 6. Conculcavérunt me inimíci mei tota die, advérsum me omnes cogitatiónes eórum in malum.

Psalm. Miserére mei Deus, quóniam conculcávit, *p.* 72.

℣. Próprio Fílio suo non pepércit Deus. ℟. Sed pro nobis ómnibus trádidit illum.

Sermo S. Augustíni Episcopi.

LECTIO IV.

Serm. 41. *Domin. in Palmis de Passione Domini.*

ADMONET nos, fratres charíssimi, ad solemnitátem Dominicæ Passiónis dies ipse, ín quo eam nec muta eleménta tacuérunt. Célebret eam lux fídei, linguis hóminum, quam conclamavérunt étiam siléntia tenebrárum. Dóminus noster in statéra crucis prétium nostræ salútis appéndit, et una morte univérsum mundum, sicut ómnium Cónditor, ita ómnium Reparátor absólvit. Indubitánter enim credámus, quod totum mundum redémit, qui plus dedit, quam totus mundus valéret. Méritum enim redémptæ mercédis dignitas insignis prétii supergréssa est. Inter redémptum, et Redimentem dispensátio fuit, compen-

sátio non fuit. Qui ergo non habébat peccáta própria, digne delévit aliéna. Solus Hic pia víctima pro ómnibus cécidit, ut omnes leváret; et quia débitum solus non hábuit, recte fœnus misericórdiæ pro debitóribus erogávit.

℟. Ego propter te Chananæórum Reges percússi, et dedi tibi sceptrum regále: * Et tu dedísti cápiti meo spíneam corónam, et percussísti arúndine caput meum. ℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Et tu dedísti cápiti meo.

Lectio v.

Perpende inter hæc, qui talem pro nobis dedit pecúniam, qualem a nobis sit exactúrus usúram. In hac itaque die fides prophéticæ annuntiatiónis impléta est, ita dicéntis: Corpus meum dedi percutiéntibus, et genas meas vellénti-bus; fáciem meam non avérti a fœditáte sputórum. Suscépit mala nostra, ut tribúeret bona sua. Hinc intelligámus, quantum hóminem diligere dignátus sit ante culpam, quem sic díligit post ruinam. Agnósce, homo, quantum valeas, et quantum débeas; et dum tantam redemptiónis tuæ pérspicis dignitátem, ipse tibi indícito peccándi pudórem. Ecce, pro ímpio pietas flagellátur, pro stulto sapiéntia illúditur, pro mendáce véritas necátur, damnátur justitia pro iníquo, misericórdia afficitur pro crudéli, pro misero replétur sincéritas acéto, inebriátur felle dulcédo, addícitur innocéntia pro reo, móritur vita pro mórtuo.

℟. Ego duxi te per desértum quadragínta annis, et manna cibávi te: * Et tu me cæcidísti álapis, et flagéllis. ℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Et tu me.

Lectio vi.

Expavit scelus hóminum natúra rerum; et quem creatúra rebéllis non agnóscit, eum mundi Dóminum tremens terra testátur, et cœli Regem sol fúgiens confitétur. Chlámyde coccínea indúitur, quia sánguine Martyrum suórum Ecclésiæ corpus ornátur. Coróna spínea cápiti ejus impónitur, quia púnctio peccatórum nostrórum, quorum remissióne Redemptóris glória strúitur, áridis tribulis comparátur. Studeámus nunc e divérso, ut membrórum vita Cápitis sit coróna. Quod vero sitire se in cruce pósitus dicit, fidem incrédulæ gentis concupíscit; sed e contra acétum malítiæ porrígunt, quia vinum sapiéntiæ, quod a Deo accéperant, peccándo corrúperant. Velum templi scinditur, quia Synagóga honóre nudátur, observátio antíqua dissólvitur, Eccléstæ únitas præmonstrátur. Monuménta aperiúntur, quia mortis jura jure superántur.

℟. Ego exaltávi te magna virtúte : * Et tu me suspendísti in patíbulo crucis, * In qua expándi manus meas ad pópulum non credéntem, et contradicéntem. ℣. Pópule meus quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Et tu me. Glória Patri. In qua.

IN III NOCTURNO.

Ant. t. 2. Filii hóminum dentes eórum arma, et sagittæ, et lingua eórum gládius acútus.

Psalm. Miserére mei Deus, miserére mei, *p.* 73.

Ant. t. 8. Intendérunt arcum rem amáram, ut sagittent in occúltis immaculátum.

Psalm. Exáudi Deus oratiónem meam, *p.* 76.

Ant. t. 4. Factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.

Psalm. Dómine Deus salútis meæ, *p.* 99.

℣. Factus est obédiens usque ad mortem. ℟. Mortem autem crucis.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

LECTIO VII. *Cap.* 19.

IN illo témpore : Sciens Jesus, quia ómnia consummáta sunt, ut consummarétur scriptúra dixit : Sítio. Et réliqua.

Homília Sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 84. *in cap.* 19. *Joannis ante medium.*

SCIENS Jesus ómnia consummáta, ait : Sítio : étiam hoc verbo prophetíam implens. Tu autem adstántium pravitátem intéllige : nam licet innúmeros habeámus inimícos, qui nos gravíssime persecúti sint, cum tamen intérim eos vidémus, fléctimur misericórdia. Hi vero níl moti, magis efferántur, et irrident, acetúmque in spóngia pórrigunt, ut bibat tamquam reus. Nam propter hoc hyssópum ádditur, quo gustáto, mórtuus est. Vides quam non perturbáte, et quam poténter ómnia transigéntem? Quod et proséquens osténdit; cum enim ómnia consummáta essent, inclináto cápite, quod affixum non erat, trádidit spíritum, hoc est expirávit.

℟. Ego te potávi aqua salútis de petra : * Et tu me potásti felle, et acéto. ℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Et tu.

Bened. Divínum auxílium.

LECTIO VIII.

ATQUI non post inclinátum caput expirátur, sed post expiratiónem caput inclinátur Hic autem contra áccidit, per quod osténdit eum Evangelista esse ómnium Dóminum. Judæi autem camélum devorántes, et cúlicem excolántes, tantum nefas ausi, de die consúltant : Quóniam Parascéve erat, ut non remanérent in cruce córpora Sábbato, rogavérunt Pilátum ut frangeréntur eórum crura. Vides quanti sit véri-

tas? Per ea, quæ illi fáciunt, prophetia implétur, ália enim ex hoc manifestáta est. Venérunt ergo mílites, et aliórum fregérunt crura, non Christi; sed ad Judæórum grátiam conciliándam latus ejus láncea aperuérunt, et mórtuo adhuc insúltant. O péssimam voluntátem, ac scelestíssimam!

℟. Ego ante te apérui mare : * Et tu aperuísti láncea latus Salvatóri tuo, * Qui redémit mundum in sánguine suo. ℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Et tu aperuísti. Glória Patri. Qui redémit mundum.

Lectio ix.

Noli tamen perturbári, dilectíssime, quæ enim malo illi ánimo patrárunt, veritáti consentiébant. Prophetia hinc impléta est, inquiens: Vidébunt in quem transfixérunt. Neque hoc tantum, sed non creditúris fuit fídei argumentum, ut Thomæ, et qui cum eo erant. Ad hæc et arcánum mystérium consummátum est, exívit enim Sanguis, et Aqua; non casu, et simpliciter hi fontes scaturiérunt, sed quóniam ex ambóbus Ecclésia constitúta est. Sciunt hoc initiáti, per aquam enim regeneráti, Sánguine, et Carne nutríti, hinc mystéria ortum habent, ut quóties ad admirándum Cálicem accédis, tamquam ab ipso látere háuriens accédas.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES
ET PER HORAS.

Ant. t. 2. Fui flagellátus tota die, et castigátio mea in matutínis.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis de Dominica*, p. 17.

Ant. t. 2. Veni ad montem myrrhæ, et ad collem thuris; tamquam agnus ad occisiónem ductus, obmutúi, et non apérui os meum.

Ant. t. 4. Fodérunt manus meas, et pedes meos, dinumeravérunt ómnia ossa mea.

Ant. t. 8. Consolántem me quæsívi, et non invéni : dedérunt in escam meam fel, et in siti mea potavérunt me acéto.

Ant. t. 1. *l* Cum accepísset Jesus acétum dixit : Consummátum est, et inclináto cápite, emísit spíritum.

Capitulum. *Philip.* 2.

Fratres, hoc enim sentíte in vobis, quod et in Christo Jesu, qui, cum in forma Dei esset, non rapínam arbitrátus est esse se æquálem Deo : sed semetípsum exinanívit, formam servi accípiens, in similitúdinem hóminum factus, et hábitu invéntus ut homo. Humiliávit semetípsum, factus obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis.

Hymnus.

Sævo dolórum túrbine
Jactátur, atris óbrutus
Pœnis, acérba sústinens
Redémptor affixus cruci.

Pedes, manúsque horríbili

Clavi cruéntant vúlnere;
Cor, vultus, artus, péctora
Sacro redúndant sánguine.

Flet, orat, et clamans obit:
Cor Matris ictum cóncidit:
Heu Mater! Heu Fili! dolor
Ingráta frangat péctora.

Montes, sepúlchra, sáxaque
Scindúntur; arva, flúmina,
Rupes, et æquor cóntremunt;
Templique velum scinditur.

Sol, luna, cœlum, sídera
Plangunt, et orbis ingemit:
O vos viri, vos párvuli,
Nuptæ, puéllæ plángite.

Adstáte mœréntes Cruci,
Pedes beátos úngite,
Laváte fletu, térgite
Comis, et ore lámbite.

Tu charitátis víctima,
Ut nostra tollas crímina,
Nobis salúbri pérficis
Adoptiónem Sánguine.

Nostra ergo pax, et gáudium
Sis, vita, Jesu, et præmium;
Sis ductor, et lux in vita,
Merces, coróna in Pátria.

Amen.

℣. Ipse vulnerátus est propter iniquitátes nostras. ℟. Et attrítus est propter scélera nostra.

Ad Bened. Ant. t. 1. *r* Ad Jesum autem cum venissent, ut vidérunt eum jam mórtuum, non fregérunt ejus crura; sed unus mílitum láncea latus ejus apéruit, et contínuo éxivit Sanguis, et aqua.

ORATIO.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui humáno géneri, ad imitándum humilitátis exémplum, Salvatórem nostrum carnem súmere, et crucem subíre fecísti: concéde propítius; ut sicut Commemoratiónem Passiónis ejus celebrámus, ita et patiéntiæ ipsíus habére documénta, et resurrectiónis consórtia mereámur. Per eúmdem Dóminum.

AD PRIMAM.

In Responsorio brevi,

℣. Qui pro nobis pati dignátus es.

AD TERTIAM.

Ant. Veni ad montem myrrhæ.

Capitulum, Fratres, hoc enim, *ut supra, ad Laudes,*

℟. *br.* Oblátus est * Quia ipse vóluit. Oblátus. ℣. Et livóre ejus sanáti sumus. Quia ipse vóluit. Glória Patri. Oblátus est.

℣. Próprio Fílio suo non pepércit Deus. ℟. Sed pro nobis ómnibus trádidit illum.

AD SEXTAM.

Ant. Fodérunt manus meas.

CAPITULUM. *Zach.* 13. 6.

QUID sunt plagæ istæ in médio mánuum tuárum? Et dicet: His plagátus sum in domo eórum, qui diligébant me.

℟. *br.* Próprio Fílio suo * Non pepércit Deus. Próprio Fílio. ℣. Sed pro nobis ómnibus trádidit illum. Non pepércit Deus. Glória Patri. Próprio Fílio.

℣. Factus est obédiens usque ad mortem. ℟. Mortem autem crucis.

AD NONAM.

Ant. Cum accepísset Jesus.

CAPITULUM. *Isa.* 53. 1.

GENERATIONEM ejus quis enarrábit? Quia abscissus est de terra vivéntium, propter scelus pópuli mei percússi eum.

℟. *br.* Factus est obédiens * Usque ad mortem. Factus est. ℣. Mortem autem crucis. Usque ad mortem. Glória Patri. Factus est.

℣. Ipse vulnerátus est propter iniquitátes nostras. ℟. Et attrítus est propter scélera nostra.

IN II[illegible]ERIS.

Omnia [illegible]mis præter sequentia.

℣. Ipse vulnerátus est propter iniquitátes nostras. ℟. Et attrítus est propter scélera nostra.

Ad Magnif. Ant. t. 2. Depónens Joseph corpus Jesu involvit síndone, et pósuit eum in monuménto excíso. Fuit planctus magnus in illa die: mulieres autem sedéntes contra sepúlchrum dolébant, sicut doléri solet in morte primogéniti.

FERIA SEXTA
POST CINERES.
SPINEÆ CORONÆ D. N. J. C.
Duplex majus.
AD VESPERAS.

Ant. de Laudibus. Psalm. Dixit Dóminus, *cum reliquis de Dominica, et loco ultimi, Psalm.* Laudáte Dóminum omnes gentes.

CAPITULUM. *Cant.* 3.

EGREDIMINI, et vidéte fíliæ Sion regem Salomónem in diadémate, quo coronávit illum mater sua.

HYMNUS.

EXITE Sion fíliæ,
Regis pudícæ vírgines,
Christi corónam cérnite,
Quam mater ipsa téxuit.

Horret, revúlsis crínibus,
Spinis cruentátum caput:
Et vultus ille décolor
Mortem propínquam réspicit.

Quæ terra sulcis ínvia,
Dumis rigens, et séntibus,
Lugúbre munus prótulit?
Quæ sæva méssuit manus?

Christi rubéscens sánguine
Acúleos mutat rosis,
Palmámque vincens frúctibus,
Spina est triúmphis áptior.

Culpis satæ mortálium
Te Christe, spinæ vúlnerant,
Evélle nostras córdibus
Tuásque nostris ínsere.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula. Amen.

℣. Plecténtes corónam de spinis. ℟. Posuérunt super caput ejus.

Ad Magnif. Ant. t. 1. r Egredímini, et vidéte fíliæ Sion regem Salomónem in diadémate, quo coronávit eum mater sua, parans crucem Salvatóri suo.

ORATIO.

PRÆSTA, quæsumus, omnípotens Deus: ut qui in memóriam Passiónis Dómini no-

stri Jesu Christi Corónam ejus spíneam venerámur in terris; ab ipso glória, et honóre coronári mereámur in cœlis. Qui tecum vivit, et regnat.

Et fit Commem. Feriæ.

AD MATUTINUM.

Invitat. Christum Regem spinis coronátum * Veníte adorémus.

Hymnus. Exíte Sion filiæ, *ut supra ad Vesperas.*

IN I NOCTURNO.

Ant. t. 7. *f* Erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, et fructum suum dabit in témpore suo.

Psalm. Beátus vir, qui non ábiit, *p.* 3.

Ant. t. 8. Convenérunt in unum advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Psalm. Quare fremuérunt, *p.* 3.

Ant. t. 1. *l* In tribulatióne dilatásti mihi.

Psalm. Cum invocárem, *p.* 146.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

De Isaía Prophéta.

LECTIO I. *Cap.* 53.

QUIS crédidit auditui nostro? et bráchium Dómini cui revelátum est? Et ascéndet sicut virgúltum coram eo, et sicut radix de terra sitiénti: non est spécies ei, neque decor: et vidimus eum, et non erat aspéctus, et desiderávimus eum: despéctum, et novíssimum virórum, virum dolórum, et sciéntem infirmitátem: et quasi abscónditus vultus ejus et despéctus, unde nec reputávimus eum. Vere languóres nostros ipse tulit, et dolóres nostros ipse portávit: et nos putávimus eum quási leprósum, et percússum a Deo, et humiliátum. Ipse autem vulnerátus est propter iniquitátes nostras, attrítus est propter scélera nostra: disciplina pacis nostræ super eum, et livóre ejus sanáti sumus.

℟. Maledícta terra in ópere hóminis, * Spinas, et tríbulos germinávit Christo. ℣. Quia comédit Adam de ligno, ex quo præcéperat Deus ne coméderet. Spinas, et tribulos.

LECTIO II.

OMNES nos quasi oves errávimus, unusquisque in viam suam declinávit: et posuit Dóminus in eo iniquitátem ómnium nostrum. Oblátus est, quia ipse vóluit, et non apéruit os suum: sicut ovis ad occisiónem ducétur, et quasi agnus coram tondénte se obmutéscet, et non apériet os suum. De angústia, et de judício sublátus est: generatiónem ejus quis enarrábit? quia abscíssus est de terra vivéntium: propter scelus pópuli mei percússi eum.

℟. Appáruit Móysi Dóminus in flamma ignis de médio rubi: * Et vidébat, quod rubus arderet, et non combure-

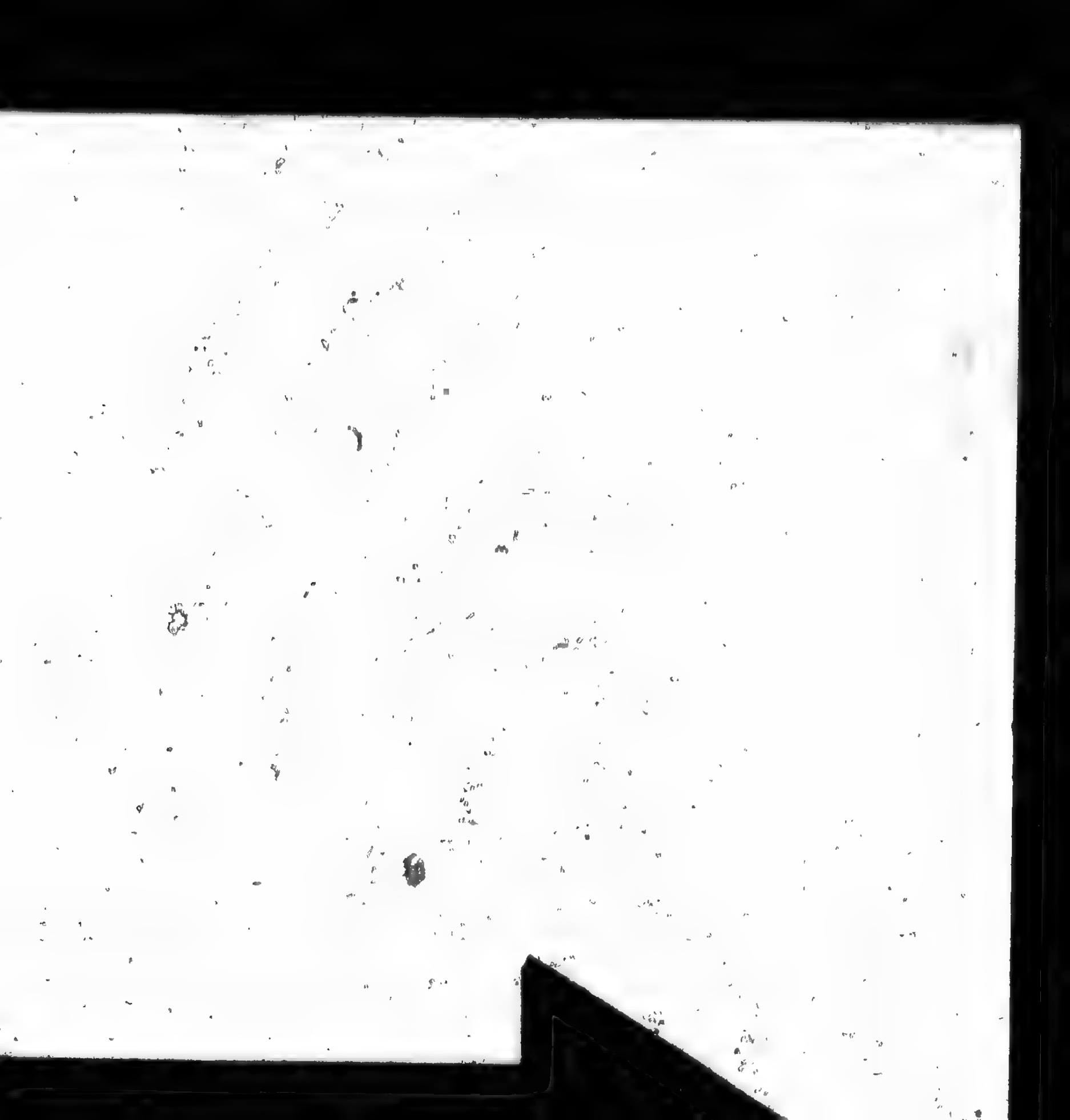

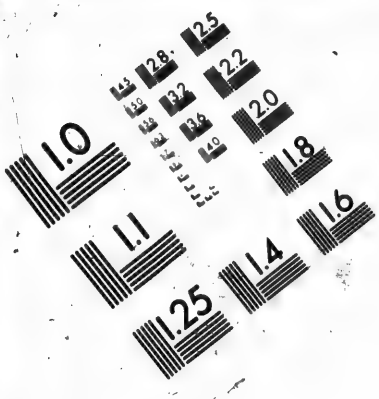

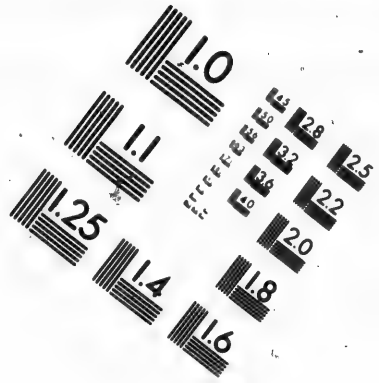

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

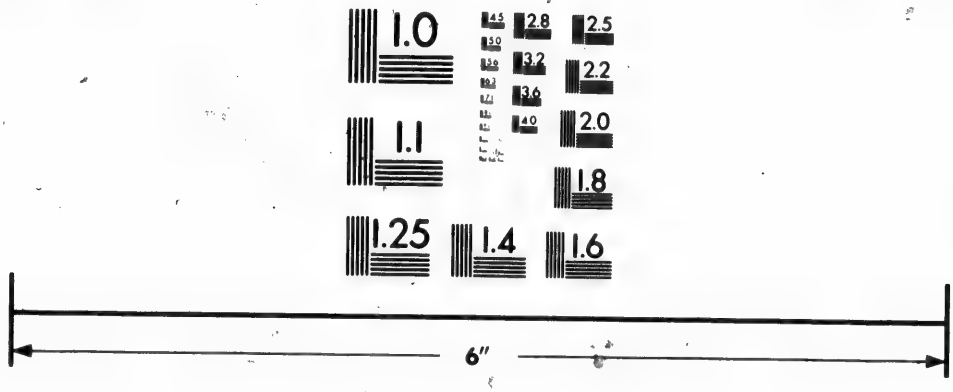

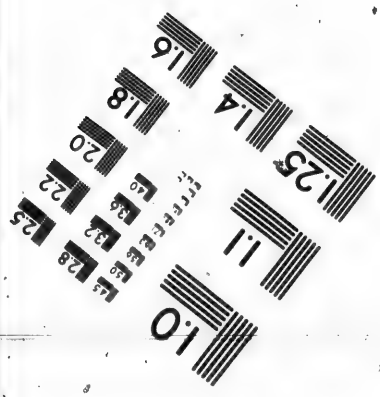

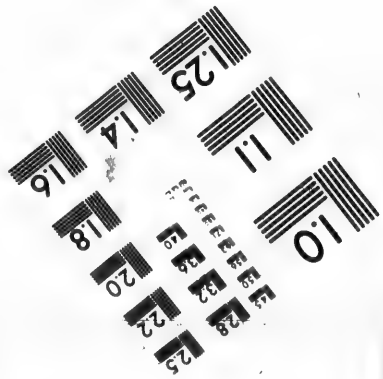

Photographic Sciences Corporation

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

rétur. ℣. Dixit ergo Móyses : Vadam et vidébo visiónem hanc magnam. Et vidébat.

LECTIO III.

ET dabit ímpios pro sepúltura; et dívites pro morte sua : eo quod iniquitátem non fécerit, neque dolus fúerit in ore ejus. Et Dóminus vóluit contérere eum in infirmitáte; si posúerit pro peccáto ánimam suam, vidébit semen longævum, et volúntas Dómini in manu ejus dirigétur. Pro eo quod laborávit ánima ejus, vidébit et saturábitur : in sciéntia sua justificábit ipse justus servus meus multos, et iniquitátes eórum ipse portábit.

℟. Ecce ignis, et ligna, Deus providébit sibi * Víctimam holocáusti. ℣. Levávit Abraham óculos suos, viditque post tergum arietem inter vepres hæréntem. Víctimam. Glória Patri. Víctimam.

IN II NOCTURNO.

Ant. t. 2. Dómine ut scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum.

Psalm. Verba mea, *p.* 57.

Ant. t. 1. *l* Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum.

Psalm. Dómine Dóminus noster, *p.* 5.

Ant. t. 7. *r* Peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagittas suas in pháretra, ut sagíttent justum.

Psalm. In Dómino confido, *p.* 7.

℣. Posuísti Dómine super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

LECTIO IV.

Serm. 2. *in Epiph. Domini.*

EGREDIMINI filiæ Sion ; vobis dicimus, filiæ Sion ánimæ sæculáres, débiles, delicátæ; filiæ, et non filii, in quibus nihil est fortitúdinis, nihil est virilis ánimi. Egredímini de sensu carnis ad intellectum mentis, de servitúte carnális concupiscéntiæ ad libertátem spirituális intelligéntiæ. Egredímini de terra vestra, et de cognatióne vestra, et de domo patris vestri, et vidéte regem Salomónem in diadémate, quo coronávit eum mater sua, in coróna paupertátis, in coróna miséria : síquidem coronátus est et a novérca sua coróna spínea, coróna miséria, coronándus a família sua coróna justítiæ, quando exíbunt Angeli, et tollent de regno ejus ómnia scándala, quando véniet ad judícium cum senióribus pópuli sui, cum pugnábit pro eo orbis terrárum advérsus insensátos. Corónat eum et Pater coróna glóriæ ; sicut ait Psalmísta : Glória et honóre coronásti eum Dómine. Vidéte eum filiæ Sion in diadémate, quo coronávit eum mater sua.

℟. Cum apparúerit Princeps pastórum, quo percússo dispérsæ sunt oves gregis, * Percipiémus immarcescíbilem

glóriæ corónam. ℣. Cum fécerit grande convívium, ut osténdat divítias glóriæ regni sui. Percipiémus.

Serm. 42. *in Cant.*

LECTIO V.

EGO, Fratres, ab ineúnte mea conversióne pro acérvo meritórum, quæ mihi deésse sciébam, mihi fasciculum collectum ex ómnibus anxietátibus, et amaritudínibus Dómini mei colligáre, et inter úbera mea collocáre curávi. Memóriam abundántiæ suavitátis horum eructábo quoad vixero, in ætérnum non obliviscar miseratiónes ístas, quia in ipsis vivificátus sum. Mihi hic salutáris fasciculus servátus est: nemo tollet eum a me: inter úbera mea commorábitur. Hæc meditári, dixi sapiéntiam: in his justítiæ mihi perfectiónem constitui; in his plenitúdinem sciéntiæ, in his divítias salútis, in his cópias meritórum. Ex his mihi intérdum potus salutáris amaritúdinis; ex his rursum suávis únctio consolatiónis. Hæc me érigunt in advérsis, in prósperis réprimunt, et, inter læta tristíaque vitæ præséntis, viæ régia incedénti tutum præbent utrobíque ducátum, hinc inde mala imminéntia propulsándo. Hæc mihi conciliant mundi Júdicem, dum treméndum potestátibus, mitem, humilémque figúrant, dum non solum placábilem, sed et imitábilem repræséntant eum, qui inaccessibilis est principátibus, terribilis apud reges terræ.

℟. Accépit regnum decóris, * Et diadéma speciéi. ℣. Deus exaltávit illum, et dedit illi nomen, quod est super omne nomen. Et diadéma.

LECTIO VI.

HÆC proptérea mihi in ore frequénter, sicut vos scitis; hæc in corde semper, sicut Deus scit; hæc stylo meo ádmodum familiária, sicut appáret: hæc mea sublimior interim philosophia; scire Jesum, et hunc crucifixum. Non requíro, sicut sponsa, ubi cubet in meridie, quem lætus ampléctor mea inter úbera commorántem. Non requíro ubi pascat in meridie, quem intúeor Salvatórem in cruce. Illud sublímius, istud suávius: panis illud, hoc lac: hoc víscera réficit parvulórum; hoc replet úbera matrum; et ídeo inter úbera mea commorábitur. Hunc et vos, dilectíssimi, tam diléctum fasciculum colligite vobis: hunc medúllis insérite cordis, hoc muníte álitum péctoris, ut et vobis inter úbera commorétur. Si enim ante óculos habuéritis, quem portátis, pro certo vidéntes angústias Dómini, lévius portábitis, ipso auxiliánte Ecclésiæ sponso; qui est super ómnia Deus benedictus in sæcula. Amen.

℟. Arcam de lignis Sethim deaurábis auro mundíssimo

intus, et foris : * Faciésque super corónam áuream per circúitum. ℣. Pones in Arca testificatiónem, quam dabo tibi. Faciésque. Glória Patri. Faciésque.

IN III NOCTURNO.

Ant. t. 4. Ingréssus sine mácula, et operátus justitiam, coronátus est in monte sancto tuo.

Psalm. Dómine, quis habitábit, *p.* 9.

Ant. t. 8. Super caput ejus corónam de lápide pretióso posuísti, Dómine.

Psalm. Dómine in virtúte tua, *p.* 15.

Ant. t. 8. *f* Advérsus eos qui tribulant me impinguásti in óleo caput meum.

Psalm. Dóminus regit me, *p.* 31.

℣. Coróna áurea super caput ejus. ℟. Expréssa signo sanctitátis.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap.* 19.

In illo témpore : Apprehéndit Pilátus Jesum, et flagellávit. Et milites plecténtes corónam de spinis, imposuérunt cápiti ejus. Et réliqua.

Homilia sancti Bernárdi Abbátis.

Ex Serm. 50. *de diversis.*

Vidéte filiæ Sion regem Salomónem. Non dicit Ecclesiásten, aut Ididam. Nam et his nominibus appellátus est rex ille : et significat Jesum Christum nostrum verum Salomónem, qui est Sálomon, id est, pacíficus in exílio : Ecclesiástes, id est, concionátor in judício : Ididam, id est, diléctus Dómini in regno, ubique rex. In exílio mansuétus, in judício justus, in regno gloriosus. In exílio amábilis, in judício terríbilis, in regno admirábilis. In diadémate, quo coronávit eum mater sua. Est autem hæc coróna misericórdiæ, et in hac imitábilis. Coronávit eum et novérca sua coróna misériæ, et in hac contemptíbilis. Synagógam lóquor, quæ se ei non matrem exhíbuit, sed novércam.

℟. Fácies altáre ad adoléndum thymiáma de lignis Sethim : * Faciésque ei corónam auréolam per gyrum. ℣. Ponés altáre contra velum cor propitiatório. Faciésque.

Benedl. Divínum auxílium.

Lectio viii.

Coronabit eum familia sua coróna justítiæ, et in hac terríbilis : corónat eum Pater suus coróna glóriæ, et in hac desiderábilis. Vídeant ergo eum peccatóres in coróna misériæ, id est, spínea, et compungántur : vídeant eum filiæ Sion, ánimæ affectuósæ, in coróna misericórdiæ, et imiténtur ; vidébunt eum ímpii in coróna justítiæ, et períbunt ; vidébunt eum sancti in coróna glóriæ, et perpetuáliter gaudébunt. Coronántur quidem et álii imitatóres ipsíus, sed hoc ex indústria adjúti per

grátiam. Solus iste a matre coronátus est, quia solus cum ordinátis affectiónibus, tamquam sponsus e thálamo processit ex útero matris.

℟. Christus sciens dolórem et infirmitátem, spinis coronátus, * Ipse est, qui corónat vos in misericórdia et miseratiónibus. ℣. Vulnerátus propter iniquitátes nostras, attritus est propter scélera nostra, cujus lívore sanáti sumus. Ipse. Glória Patri. Ipse.

Lectio IX *dicitur de Homilia Feriæ.*

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES
ET PER HORAS.

Ant. t. 8. Diléctus meus cándidus, et rubicúndus, comæ cápitis ejus sicut púrpura regis vincta canálibus.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliq. de Dominica,* p. 17.

Ant. t. 1. *l* Requiévit super eum spíritus timóris Dómini : coróna sapiéntiæ, et exultatiónis decorávit illum.

Ant. t. 3. *d* Induit eum Dóminus vestiméntis salútis, et induménto justitiæ quasi sponsum decorátum corona.

Ant. t. 1. *f* Fasciculus myrræ diléctus meus mihi, inter úbera mea commorábitur.

Ant. t. 7. *r* Rex ætérnæ glóriæ pro nobis coronátus, benedícet corónæ annî benignitátis suæ.

CAPITULUM. *Cant.* 3.

EGREDIMINI, et vidéte filiæ Sion regem Salomónem in diadémate, quo coronávit illum mater sua.

HYMNUS.

LEGIS figúris pingitur
Christi Coróna nóbilis :
Impléxa spinis victima,
Ardénsque testátur rubus.

Arcam coróna cinxerat,
Mensæque sacrum circulum ;
Arámque thure fúmidam
Coróna nectit ámbiens.

Christi dolórum cónscia
Salve Coróna glóriæ,
Gemmis, et auro púlchrior,
Vincens corónas síderum.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula.

Amen.

℣. Eris Coróna glóriæ in manu Dómini. ℟. Et diadéma regni in manu Dei tui.

Ad Bened. Ant. t. 4. Exívit Jesus portans spíneam Corónam, et purpúreum vestiméntum.

ORATIO.

PRÆSTA, quæsumus, omnípotens Deus : ut qui in memóriam Passiónis Dómini nostri Jesu Christi Corónam ejus spíneam venerámur in terris ; ab ipso glória, et honóre coronári mereámur in cœlis. Qui tecum vivit et regnat.

Et fit Commem. Feriæ.

AD TERTIAM.

Ant. Requiévit super eum.

Capitulum, Egredimini, et vidéte, *ut supra.*

℟. *br.* Eris Coróna glóriæ : * In manu Dómini. Eris. ℣. Et

diadéma regni in manu Dei tui. In manu Dómini Glória Patri. Eris.

℣. Glória, et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super opera mánuum tuárum.

AD SEXTAM.

Ant. Induit eum.

CAPITULUM. *Apoc.* 6.

VIDI: et ecce equus albus: et qui sedébat super illum, habébat arcum: et data est ei coróna: et exívit vincens, ut vínceret.

℟. *br.* Glória, et honóre * Coronásti eum Dómine. Glória, et honóre. ℣. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Coronásti. Glória Patri. Glória, et honóre.

℣. Tuam Corónam adorámus Dómine. ℟. Tuam gloriósam recólimus Passiónem.

AD NONAM.

Ant. Rex ætérnæ glóriæ.

CAPITULUM. *Isaiæ* 28.

IN die illa erit Dóminus exercítuum coróna glóriæ, et sertum exultatiónis, residuo pópuli sui.

℟. *br.* Tuam Corónam * Adorámus Dómine. Tuam Corónam. ℣. Tuam gloriósam recólimus Passiónem. Adorámus. Glória Patri. Tuam Corónam.

℣. Plecténtes Corónam de spinis. ℟. Posuérunt super caput ejus.

IN II VESPERIS.

Omnia ut in primis.

Ad Magnif. Ant. t. 1. *r* Et genu flexo ante eum illudébant ei, dicéntes: Ave Rex Judæórum: et expuéntes in eum accepérunt arúndinem, et percutiébant caput ejus.

Oratio. Præsta quæsumus. *ut supra, ad Laudes.*

Deinde fit Commemoratio Feriæ.

OFFICIA VOTIVA.

Officium DE SS. SACRAMENTO.

Semiduplex.

Recitatur in quibusdam locis, sub ritu Semiduplici, omnibus Feriis V, *non impeditis Festo novem Lectionum, etiam translato, excepto Adventu, Quadragesima, Vigiliis, ac etiam Feria illa, in qua secundum Rubricas Officium Dominicæ aliquando erit apponendum, etc. juxta tenorem Decreti* 20 *Martii* 1706.

Si in Feria IV *vel* VI *occurrerit aliquod Festum novem Lectionum, Vesperæ ordinandæ erunt juxta Rubricam de Concurrentia Officii.*

Notandum, quod ad Completorium Feriæ quartæ et quintæ in fine Hymni dicitur, Jesu, tibi sit glória, Qui natus es de Virgine, *etiamsi in Vesperis facta sit tantum Commemoratio de SS. Sacramento.*

AD VESPERAS.

Ant. t. 1. *r* Sacérdos in ætérnum.

Psalmus 109.

DIXIT Dóminus Dómino meo: * Sede a dextris meis:

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

Vírgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante luciferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.

Dóminus a dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas: * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet: * proptérea exaltábit caput.

Ant. Sacérdos in ætérnum Christus Dóminus secúndum órdinem Melchísedech, panem et vinum óbtulit.

Ant. t. 2. Miserátor Dóminus.

Psalmus 110.

CONFITEBOR tibi Dómine in toto corde meo: * in consílio justórum, et congregatióne.

Magna ópera Dómini: * exquisíta in omnes voluntátes ejus.

Conféssio et magnificéntia opus ejus: * et justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Memóriam fecit mirabílium suórum, miséricors et miserá-

tor Dóminus: * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in sæculum testaménti sui: * virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo:

Ut det illis hæreditátem Gentium: * ópera mánuum ejus véritas et judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus: confirmáta in sæculum sæculi, * facta in veritáte et æquitáte.

Redemptiónem misit pópulo suo: * mandávit in ætérnum testaméntum suum.

Sanctum et terribile nomen ejus: * inítium sapiéntiæ timor Dómini.

Intellectus bonus ómnibus faciéntibus eum: * laudátio ejus manet in sæculum sæculi.

Ant. Miserátor Dóminus escam dedit timéntibus se in memóriam suórum mirabílium.

Ant. t. 3. r Cálicem.

PSALMUS 115.

CREDIDI, propter quod locútus sum: * ego autem humiliátus sum nimis.

Ego dixi in excéssu meo: * Omnis homo mendax.

Quid retribuam Dómino, * pro ómnibus, quæ retribuit mihi?

Cálicem salutáris accípiam: * et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus: * pretiósa in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus.

O Dómine, quia ego servus tuus: * ego servus tuus, et fílius ancillæ tuæ.

Dirupísti vincula mea: * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus; * in átriis domus Dómini, in médio tui Jerúsalem.

Ant. Cálicem salutáris accípiam, et sacrificábo hóstiam laudis.

Ant. t. 4. Sicut novéllæ.

PSALMUS 127.

BEATI omnes, qui timent Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.

Labóres mánuum tuárum quia manducábis: * beátus es, et bene tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abúndans, * in latéribus domus tuæ.

Filii tui sicut novéllæ olivárum, * in circúitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicétur homo, * qui timet Dóminum.

Benedícat tibi Dóminus ex Sion: * et vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ.

Et vídeas filios filiórum tuórum, * pacem super Israel.

Ant. Sicut novéllæ olivárum, Ecclésiæ fílii sint in circúitu mensæ Dómini.

Ant. t. 5. Qui pacem.

PSALMUS 147.

LAUDA Jerúsalem Dóminum: * lauda Deum tuum Sion.

Quóniam confortávit seras portárum tuárum: * benedixit fíliis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem: * et ádipe fruménti sátiat te.

Qui emíttit elóquium suum terræ: * velóciter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam: * nébulam sicut cinerem spargit.

Mittit crystállum suam sicut buccéllas: * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit?

Emíttet verbum suum, et liquefáciet ea: * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob: * justítias et judícia sua Israel.

Non fecit táliter omni natióni: * et judícia sua non manifestávit eis.

Ant. Qui pacem ponit fines Eccléslæ, fruménti ádipe sátiat nos Dóminus.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 11. *e*

FRATRES, Ego enim accépi a Dómino quod et trádidi vobis, quóniam Dóminus Jesus, in qua nocte tradebátur, accépit panem et grátias agens fregit, et dixit: Accípite, et manducáte: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur: hoc fácite in meam commemoratiónem.

HYMNUS.

PANGE lingua gloriósi
Córporis mystérium,
Sanguinísque pretiósi,
Quem in mundi prétium
Fructus ventris generósi
Rex effúdit géntium.

Nobis datus, nobis natus
Ex intácta Vírgine,
Et in mundo conversátus,
Sparso verbi sémine,
Sui moras incolátus
Miro clàusit órdine.

In suprémæ nocte cœnæ
Recúmbens cum frátribus,
Observáta lege plene
Cibis in legálibus,
Cibum turbæ duodénæ
Se dat suis mánibus.

Verbum caro, panem verum
Verbo carnem éfficit:
Fitque sanguis Christi merum,
Et si sensus déficit:
Ad firmándum cor sincérum
Sola fides súfficit.

Tantum ergo Sacraméntum
Venerémur cérnui:
Et antíquum documéntum
Novo cedat rítui:
Præstet fides suppleméntum
Sénsuum defectui.

Genitóri, Genitóque
Laus et jubilátio,
Salus, honor, virtus quoque
Sit et benedíctio:
Procedénti ab utróque
Compar sit laudátio. Amen.

℣. Panem de cœlo prætitísti eis. ℟. Omne delectaméntum in se habéntem.

Ad Magnif. Ant. t. 6. O quam * suávis est Dómine spíritus tuus, qui ut dulcédinem tuam in filios demonstráres, pane suavíssimo de cœlo præstito, esuriéntes reples bonis, fastidiósos divites dimittens inánes.

ORATIO.

DEUS, qui nobis sub Sacraménto mirábili passiónis tuæ memóriam reliquísti: tríbue, quæsumus, ita nos Córporis et Sánguinis tui sacra my-

stória venerári; ut redemptiónis tuæ fructum in nobis júgiter sentiámus. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Si occurrat aliquod Festum simplex, fit de eo Commemoratio.

Deinde fiunt Comm. communes, seu suffragia, ut in Psalterio, si faciendæ sint.

Ad Completorium, et per Horas, in fine Hymnorum dicitur,

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Virgine.

AD MATUTINUM.

Invitat. Christum Regem adorémus dominántem Géntibus : * Qui se manducántibus dat spíritus pinguédinem.

Psalm. Venite, exultémus, *p.* 2.

HYMNUS.

SACRIS solémniis juncta sint gáudia,
Et ex præcórdiis sonent præcónia :
Recédant vétera, nova sint ómnia,
Corda, voces, et ópera.
Noctis recólitur cœna novíssima,
Qua Christus créditur agnum et azyma
Dedisse frátribus, juxta legítima
Priscis indúlta pátribus.
Post agnum typicum, explétis épulis,
Corpus Domínicum datum discípulis,
Sic totum ómnibus, quod totum singulis,
Ejus fatémur mánibus.
Dedit fragílibus Córporis férculum,
Dedit et trístibus Sánguinis póculum,
Dicens : Accípite quod trado vásculum,
Omnes ex eo bíbite.
Sic sacrifícium istud instituit,
Cujus offícium commítti voluit
Solis Presbyteris, quibus sic cóngruit,
Ut sumant, et dent céteris.
Panis Angélicus fit panis hóminum ;
Dat panis cœlicus figúris términum :
O res mirábilis, mandúcat Dóminum
Pauper, servus, et húmilis.
Te trina Déitas, únaque póscimus,
Sic nos tu vísita, sicut te cólimus :
Per tuas sémitas duc nos quo téndimus,
Ad lucem, quam inhábitas. Amen.

IN I NOCTURNO.

Ant. t. 1. r Fructum salutiferum.

PSALMUS 1.

BEATUS vir, qui non ábiit in consilio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestilentiæ non sedit :

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fru-

ctum suum dabit in tempore suo :

Et fólium ejus non défluet :* et ómnia quæcúmque fáciet prosperabúntur.

Non sic impii, non sic : * sed tamquam pulvis, quem próji-cit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent impii in judício : * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum,* et iter impiórum peribit.

Ant. Fructum salutíferum gustándum dedit Dóminus mortis suæ témpore.

Ant. t. 2. A fructu.

PSALMUS 4.

CUM invocárem exaudívit me Deus justítiæ meæ : * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei, * et exáudi oratiónem meam.

Fílii hóminum úsquequo gravi corde ? * ut quid diligítis vanitátem, et quæritis mendácium ?

Et scitóte, quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum :* Dóminus exáudiet me, cum clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre : * quæ dicítis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt : Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui Dómine : * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, et ólei sui * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum * dórmiam, et requiéscam :

Quóniam tu Dómine singuláriter in spe * constituísti me.

Ant. A fructu fruménti et vini multiplicáti fidéles in pace Christi requiéscunt.

Ant. t. 3. ℟ Communióne cálicis. ℣

PSALMUS 15.

CONSERVA me Dómine, quóniam sperávi in te. * Dixi Dómino : Deus meus es tu, quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum : * póstea accelerávérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus : * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hæreditátis meæ, et cálicis mei : * tu es qui restítues hæreditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris : * étenim hæréditas mea præclára est mihi.

Benedícam Dóminum, qui tríbuit mihi intellectum : * insuper et usque ad noctem increpuérunt me rénes mei.

Providébam Dóminum in conspéctu meo semper : * quóniam a dextris est mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum est cor meum, et exultávit lingua mea : * ínsuper et caro mea requiéscet in spe.

Quóniam non derelínques ánimam meam in inférno : * nec dabis Sanctum tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecísti vias vitæ, adimplébis me lætítia cum vultu tuo : * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.

Ant. Communióne cálicis quo Deus ipse súmitur, non vitulórum sánguine, congregávit nos Dóminus.

℣. Panem cœli dedit eis. ℟. Panem Angelórum manducávit homo.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. I. Immolábit hœdum multitúdo filiórum Israel ad vésperam Paschæ, * Et edent carnes, et ázymos panes. ℣. Pascha nostrum immolátus est Christus : ítaque epulémur in ázymis sinceritátis et veritátis. Et edent.

℟. II. Comedétis carnes, et saturabímini pánibus : * Iste est panis, quem dedit vobis Dóminus ad vescéndum. ℣. Non Móyses dedit vobis panem de cœlo, sed Pater meus dat vobis panem de cœlo verum. Iste est panis.

℟. III. Respéxit Elías ad caput suum subcinerícium panem : qui surgens comédit, et bibit: * Et ambulávit in fortitúdine cibi illíus usque ad montem Dei. ℣. Si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum. Et ambulávit. Glória Patri. Et ambulávit in fortitúdine.

IN II NOCTURNO.

Ant. t. 4. Memor sit Dóminus.

PSALMUS 19.

EXAUDIAT te Dóminus in die tribulatiónis : * prótegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxilium de sancto : * et de Sion tueátur te.

Memor sit omnis sacrifícii tui : * et holocáustum tuum pingue fiat.

Tríbuat tibi secundum cor tuum ; * et omne consílium tuum confírmet.

Lætábimur in salutári tuo: * et in nómine Dei nostri magnificábimur.

Impleat Dóminus omnes petitiónes tuas : * nunc cognóvi quóniam salvum fecit Dóminus Christum suum.

Exaúdiet illum de cœlo sancto suo : * in potentátibus salus déxteræ ejus.

Hi in cúrribus, et hi in equis : * nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábimus.

Ipsi obligáti sunt, et cecidérunt : * nos autem surréximus et erécti sumus.

Dómine salvum fac regem, * et exaúdi nos in die, qua invocáverimus te.

Ant. Memor sit Dóminus sacrifícii nostri, et holocáustum nostrum pingue fiat.

Ant. t. 5. Parátur.

PSALMUS 22.

DOMINUS regit me, et nihil mihi déerit : * in loco páscuæ, ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me : * ánimam meam convértit.

Dedúxit me super sémitas justítiæ, * propter nomen suum.

Nam et si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala : * quóniam tu mecum es.

Virga tua, et báculus tuus : * ipsa me consoláta sunt.

Parásti in conspéctu meo mensam, * advérsus eos, qui tribulant me.

Impinguásti in óleo caput meum : * et calix meus inébrians quam præclárus est !

Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ :

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

Ant. Parátur nobis mensa Dómini advérsus omnes qui tribulant nos.

Ant. t. 6. In voce exultatiónis.

PSALMUS 41.

QUEMADMODUM desíderat cervus ad fontes aquárum : * ita desíderat ánima mea ad te Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fórtem vivum : * quando véniam et apparébo ante fáciem Dei?

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte : * dum dícitur mihi quotídie : Ubi est Deus tuus?

Hæc recordátus sum, et effúdi in me ánimam meam : * quóniam transibo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei.

In voce exultatiónis, et confessiónis : * sonus epulántis.

Quare tristis es ánima mea? * et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Ad meipsum ánima mea conturbáta est : * proptérea memor ero tui de terra Jordánis, et Hermóniim a monte módico.

Abyssus abyssum invocat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excélsa tua, et fluctus tui * super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam : * et nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ, * dicam Deo : Suscéptor meus es.

Quare oblítus es mei? * et quare contristátus incédo, dum affligit me inimícus?

Dum confringúntur ossa mea, * exprobravérunt mihi qui tribulant me inimíci mei.

Dum dicunt mihi per singulos dies : Ubi est Deus tuus? * quare tristis es ánima mea? et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Ant. In voce exultatiónis résonent epulántes in mensa Domini.

℣. Cibávit illos ex ádipe fruménti. ℟. Et de petra, melle saturávit eos.

Lectiones ponuntur inferius post Officium ordine Mensium.

℟. IV. Cœnántibus illis accépit Jesus panem, et benedíxit, ac fregit, deditque discípulis suis, et ait : * Accípite, et comédite : hoc est corpus meum. ℣. Dixérunt viri tabernáculi mei : Quis det de cárnibus ejus, ut saturémur? Accípite.

℟. V. Accépit Jesus cálicem, postquam cœnávit, dicens : Hic calix novum testaméntum est in meo sánguine : * Hoc fácite in meam commemoratiónem. ℣. Memória memor ero, et tabéscet in me ánima mea. Hoc fácite.

℟. VI. Ego sum panis vitæ : patres vestri manducavérunt manna in desérto, et mórtui sunt : * Hic est panis de cœlo descéndens, ut si quis ex ipso mandúcet, non moriátur. ℣. Ego sum panis vivus, qui de cœlo descéndi : si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum. Hic. Glória Patri. Hic.

IN III NOCTURNO.

Ant. t. 7. *s* Introíbo.

PSALMUS 42.

JUDICA me Deus, et discérne causam meam de gente non sancta, * ab hómine iníquo et dolóso érue me.

Quia tu es Deus fortitúdo mea : * quare me repulísti? et quare tristis incédo, dum afflígit me inimícus?

Emítte lucem tuam, et veritátem tuam : * ipsa me deduxérunt, et adduxérunt in montem sanctum tuum, et in tabernácula tua.

Et introíbo ad altáre Dei : * ad Deum, qui lætíficat juventútem meam.

Confitébor tibi in cíthara Deus, Deus meus : * quare tristis es ánima mea? et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Ant. Introíbo ad altáre Dei : sumam Christum, qui rénovat juventútem meam.

Ant. t. 8. Cibávit nos Dóminus.

PSALMUS 80.

EXULTATE Deo adjutóri nostro : * jubiláte Deo Jacob.

Súmite psalmum, et date tympanum : * psaltérium jucúndum cum cíthara.

Buccináte in Neoménia tuba, * in insígni die solemnitátis vestræ :

Quia præcéptum [illegible] Israel est : * et judícium [illegible]eo Jacob.

Testimónium i[illegible]oseph pósuit illud, cum exíret de terra Ægypti : * linguam, quam non nóverat, audívit.

Divértit ab onéribus dorsum ejus : * manus ejus in cóphino serviérunt.

In tribulatióne invocásti me, et liberávi te : * exaudívi te in abscóndito tempestátis : pro-

bávi te apud aquam contradictiónis.

Audi pópulus meus, et contestábor te : * Israel si audiéris me, non erit in te Deus recens : neque adorábis deum aliénum.

Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui edúxi te de terra Ægypti : * diláta os tuum, et implébo illud.

Et non audívit pópulus meus vocem meam : * et Israel non inténdit mihi.

Et dimísi eos secúndum desidéria cordis eórum : * ibunt in adinventiónibus suis.

Si pópulus meus audísset me : * Israel si in viis meis ambulásset.

Pro nihilo fórsitan inimícos eórum humiliássem : * et super tribulántes eos misíssem manum meam.

Inimíci Dómini mentíti sunt ei : * et erit tempus eórum in sæcula.

Et cibávit eos ex ádipe fruménti : * et de petra, melle saturávit eos.

Ant. Cibávit nos Dóminus ex ádipe fruménti : et de petra, melle saturávit nos.

Ant. t. 6. Ex altári tuo Dómine.

PSALMUS 83.

QUAM dilécta tabernácula tua Dómine virtútum : * concupíscit, et déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum, et caro mea * exultáverunt in Deum vivum.

Hiemalis.

Etenim passer invénit sibi domum : * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua Dómine virtútum : * Rex meus, et Deus meus.

Beáti qui hábitant in domo tua Dómine : * in sæcula sæculórum laudábunt te.

Beátus vir, cujus est auxílium abs te : * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrymárum, in loco quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor; ibunt de virtúte in virtútem : * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtútum exáudi oratiónem meam : * áuribus pércipe Deus Jacob.

Protéctor noster aspice Deus : * et réspice in fáciem Christi tui :

Quia mélior est dies una in átriis tuis * super míllia.

Elégi abjéctus esse in domo Dei mei : * magis quam habitáre in tabernáculis peccatórum.

Quia misericórdiam, et veritátem díligit Deus : * grátiam, et glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos, qui ámbulant in innocéntia : * Dómine virtútum, beátus homo qui sperat in te.

Ant. Ex altári tuo Dómine Christum súmimus : in quem cor et caro nostra exúltant.

℣. Edúcas panem de terra.

℟. Et vinum lætificet cor hóminis.

Lectiones ponuntur inferius post Lectiones II Nocturni ordine Mensium.

℟. VII. Qui mandúcat meam carnem, et bibit meum sánguinem, * In me manet, et ego in eo. ℣. Non est ália nátio tam grandis, quæ hábeat deos appropinquántes sibi, sicut Deus noster adest nobis. In me manet.

℟. VIII. Misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem : * Et qui mandúcat me, vivet propter me. ℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intellléctus. Et. Glória Patri. Et.

AD LAUDES
ET PER HORAS.

Ant. t. 1. Sapiéntia * ædificávit sibi domum, míscuit vinum, et pósuit mensam.

Psalmus, Dóminus regnávit, *cum reliquis,* p. 17.

Ant. t. 2. Angelórum esca * nutrivísti pópulum tuum, et panem de cœlo præstitísti eis.

Ant. t. 3. r Pinguis est panis * Christi, et præbébit delícias régibus.

Ant. t. 4. Sacerdótes sancti * incénsum et panes ófferunt Deo.

Ant. t. 5. Vincénti * dabo manna abscónditum, et nomen novum.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 11. *e*

FRATRES, Ego enim accépi a Dómino quod et trádidi vobis, quóniam Dóminus Jesus, in qua nocte tradebátur, accépit panem, et grátias agens regit, et dixit : Accípite, et manducáte : hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur : hoc fácite in meam commemoratiónem.

HYMNUS.

VERBUM supérnum pródiens,
Nec Patris linquens déxteram,
Ad opus suum éxiens,
Venit ad vitæ vésperam.

In mortem a discípulo
Suis tradéndus ænulis,
Prius in vitæ férculo
Se trádidit discípulis.

Quibus sub bina spécie
Carnem dedit et sánguinem;
Ut dúplicis substántiæ
Totum cibáret hóminem.

Se nascens dedit sócium,
Convéscens in edúlium,
Se móriens in prétium,
Se regnans dat in præmium.

O salutáris Hóstia,
Quæ cœli pandis óstium!
Bella premunt hostília,
Da robur, fer auxílium.

Uni, trinóque Dómino
Sit sempitérna glória;
Qui vitam sine término
Nobis donet in pátria.

Amen.

℣. Pósuit fines tuos pacem,
℟. Et ádipe fruménti sátiat te.

Ad Bened. Ant. t. 1. *f* Ego sum * panis vivus, qui de cœlo descéndi : si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum.

ORATIO.

DEUS, qui nobis sub Sacraménto mirábili passiónis tuæ memóriam reliquísti : tríbue, quæsumus, ita nos Córporis et Sánguinis tui sacra

mystéria venerári; ut redemptiónis tuæ fructum in nobis júgiter sentiámus. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Si occurrat aliquod Festum simplex, fit de eo Commemoratio.

Deinde fiunt Commemorat. communes, seu suffrágia, ut in Psalterio.

AD PRIMAM.

℟. *br.* Christe Fili.

℣. Qui natus es de María virgine. *Et dicuntur Preces.*

AD TERTIAM.

Ant. Angelórum esca.

Capitulum, Fratres, Ego enim accépi, *ut supra, ad Laud.*

℟. *br.* Panem cœli, * Dedit eis. Panem. ℣. Panem Angelórum manducávit homo. Dedit eis. Glória Patri. Panem.

℣. Cibávit illos ex ádipe fruménti. ℟. Et de petra, melle saturávit eos.

AD SEXTAM.

Ant. Pinguis est panis.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 11. *f*

QUOTIESCUMQUE enim manducábitis panem hunc, et cálicem bibétis, mortem Dómini annuntiábitis donec véniat.

℟. *br.* Cibávit illos, * Ex ádipe fruménti. Cibávit. ℣. Et de petra, melle saturávit eos. Ex ádipe. Glória Patri. Cibávit.

℣. Edúcas panem de terra. ℟. Et vinum lætificet cor hóminis.

AD NONAM.

Ant. Vincénti.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 11. *f*

QUICUMQUE manducáverit panem hunc, vel bíberit cálicem Dómini indigne, reus erit córporis et sánguinis Dómini.

℟. *br.* Edúcas panem, * De terra. Edúcas. ℣. Et vinum lætificet cor hóminis. De terra. Glória Patri. Edúcas.

℣. Pósuit fines tuos pacem. ℟. Et ádipe fruménti sátiat te.

IN II VESPERIS.

Omnia dicuntur sicut in primis Vesperis, p. ccxxxiij.

Ad Magnif. Ant. t. 5. O sacrum * convívium, in quo Christus súmitur: recólitur memória Passiónis ejus: mens implétur grátia: et futúræ glóriæ nobis pignus datur, allelúia.

Si occurrat aliquod Festum simplex, fit de eo Commemoratio.

Deinde fiunt Commemorat. communes, seu suffragia, ut in Psalterio, si facienda sint.

MENSE FEBRUARIO.

IN II NOCTURNO.

Sermo Sancti Joánnis Chrysóstomi.

LECTIO IV.

Homilia 61. *ad populum Antiochenum.*

NECESSARIUM est, dilectíssimi, mysteriórum discere miráculum, quodnam sit, et quare sit datum, et quæ ejus rei utilitas. Unum corpus efficimur: membra, inquit, ex carne ejus, et ex óssibus ejus: sequámur autem initiáti, quæ

dicúntur. Ut ítaque non tantum per charitátem hoc fiámus, verum étiam ipsa re, in illam misceámur carnem: hoc namque per escam efficitur, quam largítus est nobis, volens osténdere desidérium quod erga nos habet. Propterea semetipsum nobis immiscuit, et corpus suum in nos contemperávit, ut unum quid simus tamquam corpus cápiti coaptátum: ardénter enim amántium hoc est.

Lectio v.

Tamquam leónes ígitur ignem spirántes ab illa mensa recedámus, facti diábolo terribiles, et caput nostrum mente revolvéntes, et charitátem, quam erga nos osténdit. Nam paréntes quidem álios sæpe filios tradunt aléndos: ego autem, inquit, non ita, sed carnibus meis alo, et meipsum vobis appóno, vos omnes generósos esse volens, et spem bonam de futúris vobis præbens: quippe qui vobis hic meipsum trádidi, multo magis id in futúro fáciam. Vólui frater vester fieri, carni propter vos et sánguini communicávi: vobis vicíssim ipsam carnem et sánguinem, per quæ cognátus vester factus sum, trado.

Lectio vi.

Attendamus ítaque nobis ipsis, dilectíssimi, tálibus fruéntes bonis: et cum áliquid turpe dícere voluérimus, vel nos ab ira córripi vidérimus, vel álio quópiam hujúsmodi vítio, considerémus quibus facti sumus digni: talisque cogitátio nobis irrationabílium mótuum sit corréctio. Quotquot ígitur hujus partícipes córporis efficimur, quotquot sánguinem degustámus; cogitémus, quod illum sursum sedéntem, qui ab Angelis adorátur incorruptibili vícinus virtúti, hunc degustámus. Hei mihi, quot ad salútem nobis viæ! Nos corpus suum effécit, nobis suum communicávit corpus: et horum nos nihil a malis avértit.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap.* 6.

In illo témpore: Dixit Jesus turbis Judæórum: Caro mea, vere est cibus, et sanguis meus, vere est potus. Et réliqua.

Homília Sancti Augustíni Episcopi.

Tractatu 27. *in Joannem.*

Verba Dómini ex Evangélio, quæ sermónem pristínum consequúntur, audívimus. Hinc sermo debétur áuribus et méntibus vestris, et hodiérna die non importúnus est. Est enim de Córpore Dómini, quod dicébat se dare ad manducándum propter ætérnam vitam. Exposuit autem modum attributiónis hujus et doni sui, quómodo daret carnem suam manducáre, dicens: Qui manducat carnem meam, et bibit

sánguinem meum, in me manet, et ego in illo. Signum quia manducávit et bibit, hoc est, si manet, et manétur : si hábitat, et inhabitátur : si hæret ut non deserátur.

LECTIO VIII.

Hoc ergo nos dócuit, et admónuit mysticis verbis, ut simus in ejus córpore sub ipso cápite in membris ejus, edéntes carnem ejus, non relinquéntes unitátem ejus. Sed qui áderant, plures non intelligéndo scandalizáti sunt : non enim cogitábant, hæc audiéndo, nisi carnem, quod ipsi erant. Apóstolus autem dicit, et verum dicit : Sápere secúndum carnem, mors est. Carnem suam dat nobis Dóminus manducáre, et sápere secúndum carnem, mors est. Cum de carne sua dicat, quia ibi est vita æterna : ergo nec carnem debémus sápere secúndum carnem, sicut in his verbis : Multi ítaque audiéntes, non ex inimícis, sed ex discípulis ejus, dixérunt : Durus est hic sermo, et quis potest eum audire ?

Nona Lectio de S. Simplici, si occurrat ; alias.

LECTIO IX.

Si discípuli durum habuérunt istum sermónem, quid inimíci ? Et tamen sic oportébat ut dicerétur quod non ab ómnibus intelligerétur. Secrétum Dei inténtos debet fácere, non advérsos : isti autem cito defecérunt, tália loquénte Dómino Jesu Christo. Non credidérunt áliquid magnum dicéntem, et verbis illis áliquam grátiam cooperiéntem : sed prout voluérunt, ita intellexérunt, et more hóminum : quia pôterat Jesus aut hoc disponébat Jesus, carnem, qua indútum erat Verbum, véluti concisam, distribúere credéntibus in se. Durus est, inquiunt, hic sermo : quis potest eum audíre?

MENSE MARTIO

Ante Quadragesimam.

IN II NOCTURNO.

Sermo S. Joánnis Chrysóstomi.

LECTIO IV.

Ex Hom. 60. *ad pop. Antioch.*

Quoniam Verbum dicit : Hoc est Corpus meum : et assentiámur, et credámus, et intellectuálibus ipsum óculis intueámur. Nihil enim sensíbile nobis Christus trádidit; sed sensibílibus quidem rebus, at ómnia intelligibília. Itidem et in baptismate, per rem, nempe sensíbilem aquam, donum confértur : intelligíbile vero quod perficitur, generátio et renovátio. Si enim incorpóreus esses, nuda et incorpórea tibi dedísset ipse dona : sed quóniam ánima córpori consérta est, in sensibílibus intelligibília tibi præbet. Quot nunc dicunt : Vellem ipsius formam aspícere, figúram, vestiménta, calceaménta? Ecce eum vides, ipsum tangis, ipsum mandúcas. Et tu quidem vestiménta cupis vidére : ipse vero tibi concédit non tantum vidére,

verum et manducáre, et tángere, et intra te súmere.

Lectio v.

Igitur accédat nemo cum náusea, nemo irresolútus, omnes accénsi, omnes fervéntes et excitáti. Nam si Judæi stantes, et calceaménta in pédibus habéntes et báculos mánibus gestántes, agnum cum festinatióne comedébant, te multo magis opórtet esse solértem. Nam illi quidem in Palæstínam erant profectúri, et proptérea viatórum figúram habébant : tu vero debes in cœlum migráre. Quapropter in ómnibus opórtet te vigiláre : nec enim parva pœna propónitur indígne suméntibus. Cógita quantum advérsus proditórem indignáris, et contra eos, qui illum crucifixérunt. Itaque considera, ne tu quoque sis reus Córporis et Sánguinis Christi. Illi sanctíssimum corpus occidérunt, tu vero pollúta súspicis ánima, post tot beneficia. Neque enim illi satis fuit, hóminem fieri, cólaphis cædi, et crucifigi : verum et semetípsum nobis commíscet : et non fide tantum, verum et ipsa re nos suum efficit corpus.

Lectio vi.

Quo non opórtet igitur esse puriórem, tali fruéntem sacrifício? quo solári rádio non splendidiórem manum, carnem hanc dividéntem? os, quod igne spirituáli replétur, linguam, quæ treméndo nimis sánguine rubéscit? Cógita quali sis insignítus honóre, quali mensa fruáris. Quod Angeli vidéntes horréscunt, neque libere audent intuéri propter emicántem inde splendórem, hoc nos páscimur, huic nos unímur, et facti sumus unum Christi corpus, et una caro. Quis loquétur poténtias Dómini, audítas fáciet omnes laudes ejus? Quis pastor oves próprio pascit cruóre? Et quid dico, pastor? Matres multæ sunt, quæ post partus dolóres, fílios áliis tradunt nutrícibus. Hoc autem ipse non est passus : sed ipse nos próprio sánguine pascit, et per omnia nos sibi congméntat.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap.* 6. *f*

In illo témpore : Dixit Jesus turbis Judæórum : Caro mea vere est cibus : et sanguis meus vere est potus. Et réliqua.

Homilia sancti Augustíni Episcopi.

Tractatu 27. *in Joannem, circa medium.*

Diximus, fratres, hoc Dóminum commendásse in manducatióne carnis suæ, et potatióne sánguinis sui, ut in illo maneámus, et ipse in nobis. Manémus autem in illo, cum sumus membra ejus : manet autem ipse in nobis, cum sumus templum ejus. Ut autem simus membra ejus, únitas nos

compáginat ; ut compáginet únitas, quæ facit, nisi cháritas? Et cháritas Dei unde? Apóstolum intérroga. Cháritas, inquit, Dei diffúsa est in córdibus nostris per Spíritum sanctum, qui datus est nobis.

Lectio viii.

Ergo spíritus est, qui vivíficat : spíritus enim facit viva membra : nec viva membra spíritus facit, nisi quæ in córpore, quod végetat ipse spíritus, invenerit. Nam spíritus qui est in te, ô homo, quo constas ut homo sis, numquid vivíficat membrum quod separátum invénerit a carne tua? Spíritum tuum dico ánimam tuam. Anima tua non vivíficat, nisi membra quæ sunt in carne tua : unum si tollas, jam non vivificátur ex ánima tua, quia unitáti córporis tui non copulátur.

Lectio nona de S. Simplici, si occurrat; alias,

Lectio ix.

Hæc dicúntur, ut amémus unitátem, et timeámus separatiónem. Nihil enim sic debet formidáre Christiánus, quam separári a córpore Christi. Si enim separátur a córpore Christi, non est membrum ejus : si non est membrum ejus, non vegetátur Spíritu ejus. Quisquis autem, inquit Apóstolus, Spíritum Christi non habet, hic non est ejus. Spíritus ergo est, qui vivíficat, caro autem non prodest quidquam. Verba, quæ ego locútus sum vobis, spíritus et vita sunt. Quid est, Spíritus et vita sunt? Spiritáliter intelligénda sunt. Intellexísti spiritáliter? Spíritus et vita sunt. Intellexisti carnáliter? Etiam sic illa spíritus et vita sunt, sed tibi non sunt.

Officium
Immaculatæ Conceptionis
B. M. V. In Sabbato.
Semiduplex.

His in locis, in quibus Officium Conceptionis B. M. V. recitatur quoties Officium occurrit de B. M. in Sabbato, si, de Ordinarii licentia, Officium infrascriptum de Immaculata Conceptione B. M. V. persolvatur die viii *Decembris, et per Octavam, erit in Sabbatis hoc idem Officium quod in Festo,* p. ccxlix, *ritu semiduplici, exceptis Lectionibus.*

In I Noct., Lectiones de Scriptura occurrente.

In II et III Noct. Lectiones ut infra per Octavam adnotantur, nimirum mensibus

JANUARIO ET FEBRUARIO,

Ut in secunda die infra Octavam, ix *Decembr.* p. cclv.

MARTIO,

Ut in tertia die infra Octavam, x *Decembr.,* p. cclvij.

FESTA SANCTORUM.

FESTA NOVEMBRIS.

DIE XXVII NOVEMBRIS.

LEONARDI A PORTU MAURIT., Confessoris.

Duplex.

In Hymno, Iste Confessor, *mutatur tertius Versus.*

ORATIO.

DEUS, qui ad obstináta peccatórum corda per evangélicam prædicatiónem ad pœniténtiam flecténda, beátum Leonárdum confessórem tuum admirábilem sanctitáte et invícto dicéndi robóre suscitásti: da quæsumus; ut contritiónis lácrymas, ad quas ob durítiam cordis nostri sine te promovéri non póssumus, per ejus preces ac mérita consequámur. Per.

In I Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

BEATUS Leonárdus a Portu Maurítio, in ora Ligústica Itáliæ, piis paréntibus natus, etiam a prima puerítia mirífica quadam propensióne ad pietátem porténdit indícia futúræ sanctitátis. Quæ multo clarióra deínde ejus in adolescéntia eluxérunt, cum Romam profectus in collégio Románo stúdiis litterárum, ac philosóphiæ óperam dedit. Ita enim in illa scholárum celebritáte est versátus, ut dum ingénii exercitatióne némini concéderet, innocéntia morum, austeritáte vitæ, contémptu sui, stúdio rerum divinárum omnes antecéderet, ádeo ut in adolescénte alter Aloysius Gonzága collégio illi rédditus vidérétur. His pósitis fundaméntis, ad consummándum sanctitátis opus quod ædificáre cœperat, inter sódáles Caravitános adléctus, dum de more illius sodalitii totus esset in navánda ópera apostólicis urbis concionatóribus, captus apostolátus sanctitáte nihil magis in votis habére cœpit, quam se totum proximórum salúti declináre. Ad quod vitæ genus quo facilius formarétur, terrénis ómnibus abdicátis, in famíliam Fratrum Minórum reformatórum Institúti rigidióris ingréssus est. Hic, quamdiu vixit, numquam a summa sanctitáte est visus abésse. Admiránda in doméstícis légibus servándis vigilántia, singuláre oratiónis stúdium, eximius in Jesum atque Deíparam amor, assídua in afflictándo córpore acérbitas, ardens in próximos cháritas, summa in omni virtútum laude ánimi demíssio, eum absolútum sanctitátis exémplar constituébant.

LECTIO V.

EX hac virtútis schola, suscépto sacerdótio, atque theológicis stúdiis ad prædicatiónem formátus, urgénte ip próximos charitáte, tamquam e cárcere ad cursum ad lucrándas ánimas agréssus, tanta contentióne apostolátum suscépit, ut, conátibus impar ejéctu sánguinis, apostólicis labóribus in ipso prædicatiónis exórdio abstinére ei fúerit necésse. Hoc ex morbo quinto post anno, Deiparæ ope relevátus, ad pristínam contentiónem ita se renovávit, ut prodígii loco haberétur, in corpúsculo ádeo gráviter afflécto, inédia, vigíliis, macerationíbus semper extenuáto, tantam inésse firmitátem. Hoc in vitæ genere numquam nec periculis deterritus, nec labóribus defatigátus, annos quátuor supra quadragínta perseverávit; quanta cum animárum utilitáte declárant Itáliæ regiónes admirábili ejus dicéndi vi, qua vel obstinatíssimos quosque pervincébat, ad religiónis stúdium revocátæ; ac urbs Roma præcípue, quæ conciónibus ejus, ad quas etiam Benedictus Décimus quartus intérfuit, ádeo ad virtútes exársit, ut fructus adhuc peréннet admirándi illíus apostolátus. Nec vero, dum exterórum saluti consulébat, suos oblivíscebátur: nam, beneficio Cosmæ Tértii, in solitúdine Etrúriæ comparáta ea domo, in quam ipse se a prædicatióne recipere ad sancti Ignátii exercítia solébat, auctor fuit iis, qui árctius Deo adhærére vellent, ut eo secéderent, ibique, juxta leges ab ipso cónditas, et a Clemente Undécimo probátas, secréti a pópulo, asperióri vitæ génere uteréntur.

LECTIO VI.

IDEM plura sodalitia Urbis excóluit, atque illud præcípue sanctíssimi Cordis Jesu, quod est in sancti Theodóri templo; in iis multa instituit, quibus in Christum atque in Deiparam honos mirífice est auctus. Horum dulcíssima nómina in ore habébat semper, et tamquam præsídia certa salútis pro fóribus domórum palam proponénda curábat. Passiónis Domínicæ meditándæ stúdium propagávit, sacéllis in amphitheátro Flávio ædificátis, ad quæ cruciátus Christi crucem ad Calvárium bajulántis recoleréntur. Ab eo étiam perpétua Sacraménti Eucharístici adorátio præcípuis in Itália úrbibus est constitúta. His igitur aliísque admirándis virtútum méritis matúrus cœlo, postquam et prophétiæ dono, et miraculórum virtúte Deus sanctitátem servi sui confirmásset, cum tempus appropinquáret retributiónis, ut Benedicto Décimo quarto fidem præstáret, cui núspiam nisi Romæ se moritúrum [illegible] promiserat, ex prædicatióne Bononiénsi, ad quam ab eódem fúerat missus, in

Urbem revérsus, labóribus fractus, morbo tentári cœpit; quo cum deficeret Ecclésiæ Sacris expiátus, et postréma salútis mónita Frátribus suis dedisset, anno ætátis suæ quinto et septuagésimo sanctíssime obdormívit in Dómino, die vigésima sexta Novémbris, in cœnóbio sancti Bonaventúræ, ubi nunc ejus corpus cólitur; eíque Pius Sextus, qui vivéntem magno honóre habúerat, absolúto prius rite de virtútibus et miráculis servi Dei judício, anno ab ejus óbitu quadragésimo quinto, Beatórum honóres, Officium et Missam decrévit.

In III. Noct. Homilia in Evang. Sint lumbi, p. lxxvj.

FESTA DECEMBRIS.

DIE VIII DECEMBRIS.

In Festo Immaculatæ Conceptionis B. M. V.

Duplex II *classis.*

Pro utroque clero et sanctimonialibus Urbis, ac etiam pro cujuslibet Diœceseos clero, si Ordinario placuerit, ex litteris Encyclicis Pii IX, 2 Februarii 1849.

AD VESPERAS.

Ant. de Laud. Psalmi ut in Festis B. M. V., p. cxxxviij.

Capitulum. *Prov.* 8.

Dominus possédit me in inítio viárum suárum, antequam quidquam fáceret a princípio. Ab ætérno ordináta sum, et ex antíquis ántequam terra fieret. Nondum erant abyssi, et ego jam concépta eram.

Hymnus, Ave Maris, p. cxl.

℣. Immaculáta Concéptio est hodie sanctæ Maríæ Virginis. ℟. Cujus vita ínclyta cunctas illústrat ecclésias.

Ad Magnif. Ant. t. 1. Beáta Dei génitrix Maria Virgo perpétua, templum Dómini, Sacrárium Spíritus sancti, sola sine exémplo placuísti Dómino nóstro Jesu Christo. Allelúia.

Oratio.

Deus qui per immaculátam Vírginis Conceptiónem dignum Fílio tuo habitáculum præparásti: ejus nobis intercessióne concéde; ut cor et corpus nostrum immaculátum Tibi, qui eam ab omni labe præservásti, fidéliter custodiámus. Per eúmdem Dóminum.

AD MATUTINUM.

Invitat. Immaculátam Conceptiónem Vírginis Maríæ celebrémus: * Christum ejus Fílium adorémus Dóminum.

Psalm. Veníte, exultémus, p. 2.

Hymn. Quem terra, p. cxl.

IN I NOCTURNO.

Ant. t. 4. Multæ filiæ congregavérunt divítias, tu supergréssa es univérsas.

Psalmi de B. M. V., p. cxlj.

Ant. t. 8. Manus Dómini confortávit te, et ideo eris benedícta in ætérnum.

Ant. t. 3. Noli metuere, non moriéris: non enim pro te, sed pro ómnibus hæc lex constituta est.

℣. Deus præcínxit me vir-

táte. ℣. Et pósuit immaculátam viam meam.

De Libro Ecclesiástici.

Lectio I. *Cap.* 24.

Ego ex ore Altíssimi prodívi: primogénita ante ómnem creatúram. Ego feci in cœlis ut orirétur lumen indeficiens, et sicut nébula texi omnem terram. Ego in altíssimis habitávi, et thronus meus in colúmna nubis. Gyrum cœli circuívi sola: et profúndum abyssi penetrávi: in flúctibus maris ambulávi, et in ómni terra steti, et in omni pópulo, et in omni gente primátum hábui: et ómnium excellántium, et humilium corda virtúte calcávi: et in his ómnibus requiem quæsívi, et in hæreditáte Dómini morábor. Tunc præcépit, et dixit mihi Creátor ómnium: et qui creávit me, requiévit in tabernáculo meo, et dixit mihi: In Jacob inhábita, et in Israel hæreditáre, et in eléctis meis mitte radices.

℣. Quæ est ista quæ ascéndit sicut auróra consúrgens, * Pulchra ut luna, elécta ut sol? ℟. Quasi arcus refúlgens inter nébulas, et quasi flos rosárum in diébus vernis. Pulchra.

Lectio II.

Ab initio et ante sæcula creáta sum, et usque ad futúrum sæculum non désinam, et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi. Et sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta similiter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei hæréditas illius, et in plenitúdine sanctórum deténtio mea. Quasi cedrus exaltáta sum in Líbano: et quasi cypréssus in monte Sion. Quasi palma exaltáta sum in Cades, et quasi plantátio rosæ in Jéricо. Quasi oliva speciósa in campis, et quasi platánus exaltáta sum juxta aquam in platéis. Sicut cinnamómum et bálsamum aromatizans odórem dedi: quasi myrra elécta dedi suavitátem odóris: et quasi storax, et gálbanus, et ungula, et gutta, et quasi Líbanus non incísus vaporávi habitatiónem meam, et quasi bálsamum non mistum odor meus.

℣. Vidi speciósam sicut colúmbam ascendéntem désuper rivos aquárum, * Cujus inextimábilis odor erat nimis in vestiméntis ejus. ℟. Quæ est ista quæ ascéndit de desérto deliciis afflúens, innixa super diléctum suum? Cujus.

Lectio III.

Ecce quasi terebínthus exténdi ramos meos, et rami mei honóris et grátiæ. Ego quasi vitis fructificávi suavitátem odóris: et flores mei fructus honóris, et honestátis. Ego mater pulchræ dilectiónis, et timóris, et agnitiónis, et sanctæ spei. In me gratia omnis viæ, et veritátis: in me omnis spes vitæ et virtútis. Transíte ad me omnes qui concupíscitis me, et a genera-

tiónibus meis implémini : Spíritus enim meus super mel dulcis, et hæréditas mea super mel et favum. Memória mea in generatiónes sæculórum. Qui edunt me, adhuc esúrient; et qui bibunt me, adhuc sitient. Qui audit me non confundétur : et qui operántur in me, non peccábunt. Qui elúcidant me, vitamætérnam habébunt.

℟. Congratulámini mihi omnes qui dilígitis Dóminum, * Quia cum essem párvula plácui Altíssimo. ℣. Fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. Quia. Glória Patri. Quia.

IN II NOCTURNO.

Ant. 1. 7. Eripuit me de inimícis mei fortíssimis, et factus est Dóminus protéctor meus.

Ant. 1. 1. ℣ Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Ant. 1. 2. Fundátur mons Sion exultatióne univérsæ terræ, látera aquilónis, cívitas Regis magni.

℣. In hoc cognóvi quóniam voluísti me. ℟. Quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Ex libro sancti Ambrósii Episcopi de Vírginibus.

LECTIO IV.

Lib. 2. sub init.

Ut vobis tamquam in imágine descripta virgínitas vitaque beátæ Maríæ ante quam volui in spéculo refúlget spécies castitátis, et forma virtútis. Hinc sumátis licet exémpla vivéndi : ubi tamquam in exemplári magistéria exprássa probitátis, quid corrígere, effúgere, quid tenére debeátis, osténdunt. Primus discéndi ardor, nobílitas est magístri. Quid nobílius Dei Matre? Quid splendídius ea, quam splendor elégit? Quid cástius ea, quæ corpus sine córporis contagióne generávit?

℟. Fundaménta ejus in móntibus sanctis : * Dilígit Dóminus portas Sion super omnia tabernácula Jacob. ℣. Glóriosa dicta sunt de te Cívitas Dei. Dilígit.

LECTIO V.

Nam de céteris ejus virtútibus quid loquar? Virgo erat non solum córpore, sed etiam mente, quæ nullo doli ámbitu sincérum adulteráret affectum. Corde húmilis, verbis gravis, ánimi prudens, loquéndi párcior, legéndi studiósior, non in incérto divitiárum, sed in prece páuperis spem repónens : intênta óperi, verecúnda sermóne, árbitrum mentis sólita non hóminem, sed Deum quærere : nulli lædere, bene velle ómnibus, assúrgere senióribus, æquálibus non invidére, fúgere jactántiam, ratiónem sequi, amáre virtútem.

℟. Nihil inquinátum in eam incúrrit : * Candor est lucis æternæ, spéculum sine mácula. ℣. Hortus conclúsus soror mea sponsa, hortus conclúsus, fons signátus. Candor.

LECTIO VI.

Quando ista vel vultu læsit paréntes? quando dissénsit

a propínquis? quando fastidívit húmilem? quando derísit débilem? quando vitávit inópem? Eos solos sólita cœtus virórum illísere, quos misericórdia non erubésceret, neque præteríret verecúndia. Nihil torvum in óculis, nihil in verbis procax, nihil in actu inverecúndum. Non gestus fractior, non incéssus solútior, non vox petulántior: ut ipsa córporis spécies simulácrum fúerit mentis, figúra probitátis.

℟. Beátam me dicent omnes generatiónes, * Quia ancillam húmilem respéxit Deus. ℣. Ornátam monílibus fíliam Jerúsalem Dóminus concupívit. Quia. Glória Patri. Quia ancillam.

IN III NOCTURNO.

Ant. t. 7. Ave grátia plena, Dóminus tecum.

Ant. t. 5. Venite, et vidéte, et narrábo quanta fecit Deus ánimæ meæ.

Ant. t. 3. A dextris est mihi Dóminus ne commóvear: propter hoc dilatátum est cor meum.

℣. Elégit eam Deus et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre fecit eam.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO VII. *Cap.* 1.

LIBER generatiónis Jesu Christi fílii David, fílii Abraham: Abraham génuit Isaac, Isaac áutem génuit Jácob. Et réliqua.

Homília.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Lib. II, de Cons. Evang. c. 1.

MATTHÆUS Evangelista sic orsus est: Liber generatiónis Jesu Christi fílii David, fílii Abraham. Quo exórdio suo satis osténdit generatiónem Christi secúndum carnem se suscépisse narrándam. Secúndum hanc enim Christus fílius hóminis est: quod étiam se ipse sæpíssime appéllat, commendans nobis quid misericórditer dignátus sit esse pro nobis. Nam illa supérna et ætérna generátio, secúndum quam Fílius Dei unigénitus est ante omnem creatúram, quia omnia per ipsum facta sunt, ita ineffábilis est, ut de illa dictum a Prophéta intelligátur: Generatiónem ejus quis enarrábit?

℟. Signum magnum appáruit in cœlo, Múlier amicta sole, et luna sub pédibus ejus; * Et in cápite ejus coróna stellárum duódecim. ℣. Fília Sion tota formósa et suávis est. Et.

LECTIO VIII.

EXEQUITUR ergo humánam generatiónem Christi Matthæus, ab Abraham generatóres commémorans quos perdúcit ad Jóseph virum Maríæ, de qua natus est Jesus. Neque enim fas erat, ut ob hoc eum a conjúgio Maríæ separándum putáret, quod non ex ejus concúbitu, sed virgo péperit Christum. Hoc enim exémplo magnifice insinuátur fidélibus conjugátis, étiam servata pari

consénsu continéntia, posse permanére vocaríque conjúgium, non permísto córporis sexu, sed custodíto mentis affléctu : præsértim quia nasci eis étiam fílius pótuit sine ullo compléxu carnáli, qui propter solos gignéndos filíos adhibéndus est.

℟. Benedíxit te Dóminus in virtúte sua, * Quia per te ad nihílum redégit inimícos nostros. ℣. Hodie nomen tuum ita magnificávit Dóminus, ut non recédat laus tua de ore hóminum. Quia. Glória Patri. Quia.

Lectio ix. *Cap.* 2.

Cum autem evidénter dicat Apóstolus Páulus, ex sémine David secúndum carnem Christum; ipsam quoque Maríam de stirpe David áliquam consanguinitátem duxísse, dubitáre útique non debémus. Cujus féminæ, quóniam nec sacerdotále genus tacétur, insinuánte Luca, quod cognáta ejus esset Elísabeth, quam dicit de filiábus Aaron : firmíssime tenéndum est, carnem Christi ex utróque génere propagátam, et regum scílicet, et sacerdótum, in quibus persónis apud illum pópulum Hebræórum étiam mystica únctio figurabátur, id est chrisma, unde Christi nomen elúcet, tanto ante étiam ista evidentíssima significatióne prænuntiátum.

AD LAUDES
ET PER HORAS.

Ant. t. 3. Sicut lílium * inter spinas, sic amica mea inter fílias.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis de Dominica*, p. 17.

Ant. t. 2. Diléctus * meus mihi et ego illi, qui páscitur inter lília.

Ant. t. 7. Tota pulchra es, * amica mea, et mácula non est in te.

Ant. t. 4. Benedícta es tu, fília, a Dómino Deo excélso præ ómnibus muliéribus super terram.

Ant. t. 5. Tu glória * Jerúsalem, tu lætítia Israel, tu honorificéntia pópuli nostri.

Capitulum. *Prov.* 8.

Dominus possédit me in inítio viárum suárum, ántequam quidquam fáceret a princípio. Ab ætérno ordináta sum, et ex antíquis ántequam terra fieret. Nondum erant abyssi, et ego jam concépta eram.

Hymnus, O gloriósa Vírginum, *p.* cxlcx.

℣. Immaculáta Concéptio est hódie sanctæ Maríæ Virginis. ℟. Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Ad Bened. Ant. t. 4. Ait Dóminus Deus ad serpéntem : Inimicítias ponam inter te et mulíerem, et semen tuum et semen illíus : ipsa cónteret caput tuum. Allelúia.

Oratio.

Deus qui per immaculátam Vírginis Conceptiónem dígnum Filio tuo habitáculum præparásti, ejus nobis inter-

cessióne concéde, ut cor et corpus nostrum immaculátum Tibi, qui eam ab omni labe præservásti, fidéliter custodiámus. Per eúmdem.

AD PRIMAM.

In Responsorio brevi dicatur: Qui natus es de Maria Virgine.

AD TERTIAM.

Ant. t. 2. Dilectus meus.

Capitulum, Dóminus, *ut supra, ad Laudes.*

℟. *br.* Deus * Præcínxit me virtute. Deus. ℣. Et pósuit immaculátam viam meam. Præcinxit. Glória Patri. Deus.

℣. In hoc cognóvi quóniam voluísti me. ℟. Quóniam non gaudébit inimicus meus super me.

AD SEXTAM.

Ant. t. 7. Tota pulchra es.

CAPITULUM. *Ezech.* 44.

PORTA hæc cláusa erit, non aperiétur, et vir non intrábit per eam, quóniam Dóminus Deus Israel ingréssus est per eam : eritque cláusa Principi. Princeps ipse sedébit in ea.

℟. *br.* In hoc cognóvi * Quóniam voluísti me. In hoc. ℣. Quóniam non gaudébit inimicus meus super me. Quóniam. Glória Patri. In hoc.

℣. Elégit eam Deus et prælégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre fecit eam.

AD NONAM.

Ant. t. 5. Tu glória.

CAPITULUM. *Prov.* 8.

BEATUS homo qui audit me, et qui vigilat ad fores meas quotidie, et obsérvat ad postes óstii mei. Qui me invénerit, invéniet vitam, et háuriet salútem a Dómino.

℟. *br.* Elégit eam Deus * Et prælégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre fecit eam. Et prælégit. Glória Patri. Elégit.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Propterea benedixit te Deus in ætérnum.

In secundis Vesperis, omnia ut in primis, præter Ant. ad Magnificat.

Ant. t. 1. Concéptio tua Dei génitrix Virgo, gáudium annuntiávit univérso mundo : ex te enim ortus est Sol justitiæ Christus Deus noster, qui solvens maledictionem, dedit benedictiónem, et confúndens mortem, donávit nobis vitam sempitérnam. Allelúia.

DIE IX DECEMBRIS.

Secunda infra Octavam.

Semiduplex.

Omnia ut in Festo.

Lectiones primi Nocturni, de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

Sermo S. Epiphánii Episcopi.

LECTIO IV.

Or. de laud. S. Mariæ Deip.

QUID dicam? et quid prólocquar? Quo pacto beátam prædicábo glóriæ radicem? Solo enim Deo excépto, cunctis supérior exístit; natúra formósior est ipsis Chérubim, Séraphim, et omni exércitu angélico : cui prædicándæ cœléstis ac terréna lingua mínime súfficit, imo vero nec Angelórum. Etenim ipsi quidem hym-

num, láudem, honórem protulérunt. Lætabántur vero Angeli, tamquam ipsi dumtáxat Deum habérent; quibus sanctíssima Virgo supérior facta, Deum habitántem in cœlis concépit in terra, ut hac ratióne exércitus Angelórum tráheret in terram, et versarétur cum hominibus. Ipsa enim est cœli et terræ mediátrix, quæ unió-nem naturáliter peregit.

Lectio v.

O beata Virgo, colúmba pura et sponsa cœléstis Maria, cœlum, templum et thronus Divinitátis, quæ coruscántem in cœlo et in terra solem habes Christum; nubes lúcida, quæ fulgur de cœlo lucidíssimum ad illuminándum mundum deduxísti Christum. Nubes cœléstis, quæ tonítruum Spíritus sancti in se ipsa recónditum dedúxit in mundum, et imbrem Spíritus sancti in univérsam terram, ad producéndum fidei fructum, cum impetu demísit. Ave grátia plena, porta cœlórum, de qua Prophéta vaticinátus est his verbis: Ecce porta cláusa, et nullus ingrediétur per eam, nec egrediétur, præter quam Dóminus Deus solus: et erit porta cláusa duci, quia dux ipse vocábitur et in ipsum sperábunt omnes gentes. De hac porta étiam in Cánticis Prophéta in decúrsu oratiónis plane et apérte prolóquitur inclámans: Hortus conclúsus soror mea sponsa, hortus conclúsus, fons signátus.

Lectio vi.

Angeli accusábant Evam, nunc vero Maríam glória prosequúntur, quæ mulíerum infirmitátem vere gloriósam réddidit; quæ lapsam Evam eréxit, et Adámum e paradiso dejéctum in cœlos misit; quæ paradísum cláusum apéruit, et per latrónem rursum Adámum complantávit. Per te enim, o Virgo, médius obstructiónis páries inimicitias dissólvit; per te pax cœléstis donáta est mundo; per te hómines facti sunt Angeli; per te hómines appellati sunt amíci, servi, et fílii Dei; per te hómines meruérunt esse consérvi Angelórum, et cum eis familiáriter conversári; per te notítia cœléstis a terra transmíttitur in cœlos; per te hómines fidúciam habent in cœlo erga Altíssimum; per te Crux resplénduit per univérsam terram, in qua quidem Cruce pepéndit fílius tuus Christus Deus noster; per te mors conculcátur, et spoliátur infernus.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 1.

Liber generatiónis Jesu Christi fílii David, fílii Abraham. Abraham génuit Isaac, Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. *Comm. in Matth. in init.*

In Isaía légimus: Generatiónem ejus quis enarrábit?

Non ergo putémus Evangelístam Prophétæ esse contrárium; ut quod ille impossíbile dixit effátu, hic enarráre incípiat: quia ibi de generatióne divinitátis, hic de Incarnatióne est dictum. A carnálibus autem cœpit, ut per hóminem Deum discere incipiámus. Filii David, filii Abraham. Ordo præpósterus, sed necessário commutátus. Si enim primum posuísset Abraham, et póstea David, rursus ei repeténdus fuérat Abraham, ut generatiónis séries texerétur.

LECTIO VIII.

IDEO áutem céteris prætermíssis, horum fílium nuncupávit, quia ad hos tantum facta est de Christo repromíssio. Ad Abraham: In sémine, inquit, tuo benedicéntur omnes gentes, quod est Christus. Ad David: De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. Judas autem génuit Phares et Zaram de Thamar. Notándum in genealogía Salvatóris nullam sanctárum assúmi mulíerum, sed eas, quas Scriptúra reprehéndit: ut qui propter peccatóres vénerat, de peccatóribus nascens, ómnium peccáta deléret. Unde et in consequéntibus Ruth Moabítis ponítur, et Bethsabée uxor Uríæ.

LECTIO IX.

JACOB autem génuit Joseph. Hunc locum objécit nobis Juliánus Augústus de dissonántia Evangelistárum, cur Evangelista Matthæus Joseph dixerit fílium Jacob, et Lucas eum fílium appellárit Heli: non intélligens consuetúdinem Scripturárum, quod alter secúndum natúram, alter secúndum legem ei pater sit. Scimus enim hoc per Móysen, Deo jubénte, præcéptum, ut si frater aut propínquus absque liberis mórtuus fúerit, álius accípiat uxórem ad suscitándum semen fratris, vel propínqui sui. Joseph virum Mariæ Cum virum audieris, suspício tibi non súbeat nuptiárum: sed recordáre consuetúdinis Scripturárum, quod sponsi viri, et sponsæ vocéntur uxóres.

DIE X DECEMBRIS.

Ubi non celebratur Festum cum Missa et Officio propriis Translationis almæ Domus Lauretanæ B. Mariæ Virginis, fit de tertia die infra Octavam Conceptionis. Semidupl. Officium ut in Festo: Lectiones primi Nocturni de Scriptura.

IN II NOCTURNO.

Sermo sancti Thomæ Archiepíscopi Valentíni.

LECTIO IV.

In Conceptione B. M. V.

NON est facta in póndere et mensúra Virgo. Omnibus dedit, ómnia replévit. Et quemádmodum sol justitiæ Christus Deus noster oriri facit lumen suum super bonos et malos: sic lumen indéficiens Virgo sacratíssima, rádios évibrans misericórdiæ suæ, ómnibus indifferénter sese exorábilem, ómnibus clementíssi-

mam præbet, ómnium dénique necessitátes amplissimo quodam miserátur affectu. Omnibus ómnia facta est; sapiéntibus et insipiéntibus copiosissima caritáte debitricem se fecit; ómnibus misericórdiæ sinum apéruit, ut de plenitúdine ejus accípiant univérsi, captívus redemptiónem, æger curatiónem, tristis consolatiónem, peccátor véniam, justus grátiam, Angelus lætítiam, dénique tota Trinitas glóriam, Filii persóna carnis humánæ substántiam.

LECTIO V.

O LAMPAS lucidíssima, quantos lætificásti, quando divíno splendóre illustráta in útero matris immaculáta apparuísti! Concéptio tua, Dei génitrix Virgo, gáudium annuntiávit univérso mundo. Mérito epithalámii præcéntor ille a longe in ortu tuo, te intúitus: Quæ, inquit, est ista quæ progréditur quasi auróra consúrgens, pulchra ut luna, elécta ut sol, terribilis ut castrórum ácies ordináta? Sicut auróra valde rútilans in mundum prodiísti, o Maria, quando veri solis fulgóre adumbráta in Conceptióne tua Immaculáta fuísti. Ipse enim Sol justítiæ de te processúrus, ortum tuum quadam matutina irradiatióne prævéniens, in te suæ lucis rádios copiosissime transfúdit, quibus potestátes tenebrárum, quas Eva produxérat, in fugam convertísti.

LECTIO VI.

TU pulchra ut luna díceris, eique non immérito comparáris; illa enim ómnium astrórum solà, soli simillima, comparatióne et candóre venústa, inter millia astrórum Deo assisténtium, omnigena puritáte in cœlo gloriósa præfúlges. Tu ergo pulchra es ut luna, imo et púlchrior luna, quia tota pulchra es, et máculæ neque originális neque actuális umbra non est in te. Tu elécta es, ut sol. Ille, inquam, sol, solis cónditor, ille eléctus est ex millibus virórum; tu elécta ex millibus feminárum. Tu terribilis ut castrórum ácies ordináta. An non horruérunt principes tenebrárum, quando vidérunt præter morem immaculáte concéptam, armatúra omni fortióre instrúctam contra se procédere féminam? Quin et in animatióne tua ácies válidas spirituálium Virtútum, et innumerabilium beatórum spirituum militiam delegátam fuisse nullátenus ambigimus; útpote qui custodirent léctulum Salomónis purissimum, ne præparátum ætérno Regi hospítium aliénus hospes inváderet.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO VII. *Cap.* 1.

LIBER generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham: Abraham génuit Isaac;

Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homilia S. Ambrósii Episcopi.

Expos. Evang. secund. Lucam, Cap. III.

IDEO istos duos géneris auctóres Evangelista delégit : unum qui promíssum accépit de congregatióne populórum : álterum, qui de generatióne Christi oráculum consecútus est. Et ídeo licet órdine sit successiónis postérior, prior tamen quam Abraham in Dómini generatióne describitur ; quia plus est promíssum accepísse de Christo, quam de Ecclésia ; quóniam Ecclésia ipsa per Christum. Ergo unus princeps géneris secúndum carnem, alter princeps géneris secúndum spíritum : alter secúndum séminis grátiam, alter secúndum populórum fidem ; pótior enim qui salvat eo qui salvátur. Et ídeo David fílius dícitur : Liber generatiónis Jesu Christi fílii David. Ejus enim primo loco débuit fílius dici, cui dari fílius est promíssus, licet Apóstolus etiam Abrahæ Christum dicat esse promíssum. Abrahæ enim dictæ sunt promissiónes, et sémini ejus. Non dicit : Et semínibus ; tamquam in multis, sed sicut in uno : Et sémini tuo ; qui est Christus : ut álteri proprietas generatiónis, princípatus álteri deferátur.

LECTIO VIII.

ILLI delátum est, ut Jesus ejus fílius dicerétur ; huic quasi príncipi, famíliæ gentiúmque prærogativa servátur ; ut ab Abraham generatiónis Domínicæ manáret exórdium. Qui enim fidei auctor est, ipsum adsérere Scriptúra quoque débuit divínæ generatiónis auctórem. Unde et Lucas ad Deum putávit originem ejus esse referéndam ; quod verus Christi generátor Deus sit, vel secúndum veram generatiónem pater, vel secúndum lavácri regeneratiónem mystici múneris auctor. Et ídeo non a primo generatiónem ejus cœpit describere ; sed posteáquam baptismum ejus explícuit, auctórem ómnium Deum per baptísmum cúpiens demonstráre, Christum quoque a Deo órdine manásse successiónis adsérüit : univérsa contéxens, ut et secúndum natúram, et secúndum grátiam, et secúndum carnem Dei fílium demonstráret.

LECTIO IX.

QUOD vero per Salomónem Matthæus generatiónem derivándam putávit, Lucas vero per Nathan : alter regálem, alter sacerdotálem Christi famíliam vidétur osténdere. Quod non ita accípere debémus, quod álterum áltero vérius, sed alter álteri pari fide et veritáte concórdet. Fuit enim vere et secúndum carnem regális et sacerdotális famíliæ ; rex ex régibus, sacérdos ex sacerdótibus, licet oráculum non de carnálibus, sed de cœ-

léstibus éxprimátur; quóniam et rex in Dei virtúte lætátur, cui judícium a Patre rege defértur, et sacérdos est in ætérnum, secúndum quod scriptum est: Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech. Bene ígitur utérque ténuit fidem, ut Matthæus per reges ductam originem comprobáret, et Lucas per sacerdótes a Deo transmíssam in Christum sériem géneris deducéndo, sanctiórem ipsam oríginem declaráret.

EAD. DIE X DECEMBRIS.

TRANSLATIONIS

ALMÆ DOMUS LAURETANÆ.

Duplex majus.

AD VESPERAS.

Ant. de Laudibus, p. cclxv.

Psal. Dixit Dóminus. *cum reliq. ut in Festis B. M. V.*, p. cxxxviij.

CAPITULUM. *Eccli.* 24.

IN ómnibus réquiem quæsívi, et in hæreditáte Dómini morábor. Tunc præcépit, et dixit mihi Creátor ómnium: et qui creávit me, requiévit in tabernáculo meo.

Hymnus, Ave maris stella. *ut in Festis B. M. V.* p. cxl.

℣. Hæc est domus Dómini firmiter ædificáta. ℟. Bene fundáta est supra firmam petram.

Ad Magnif. Ant. t. 2. Sanctificávit Dóminus tabernáculum suum: quia hæc est domus Dei, in qua invocábitur nomen ejus, de quo scriptum est: Et erit nomen meum ibi, dicit Dóminus.

ORATIO.

DEUS, qui beátæ Maríæ vírginis domum per incarnáti Verbi mystérium misericórditer consecrásti, cámque in sinu Ecclésiæ tuæ mirabiliter collocásti: concéde, ut segregáti a tabernáculis peccatórum digni efficiámur hàbitatóres domús sanctæ tuæ. Per eúmdem Dóminum.

Fit Commem. Feriæ, non autem Octavæ Conceptionis.

AD MATUTINUM.

Invitat. Salvatórem mundi in domo Virginis de Spíritu sancto concéptum, * Venite adorémus.

Psalm. Veníte, exultémus, *p.* 2.

HYMNUS.

COELESTIS Urbs Jerúsalem,
Beáta pacis vísio,
Quæ celsa de vivéntibus
Saxis ad astra tólleris,
Sponsæque ritu cingeris
Mille Angelórum millibus.

O sorte nupta próspera,
Dotáta Patris glória,
Respérsa Sponsi grátia,
Regina formosíssima,
Christo jugáta Príncipi,
Cœli corúsca cívitas.

Hic margarítis émicant,
Paténtque cunctis óstia:
Virtúte namque prævia
Mortális illuc dúcitur,
Amóre Christi pércitus
Torménta quisquis sústinet.

Scalpri salúbris ictibus,
Et tunsióne plúrima,
Fabri polita málleo
Hanc saxa molem cónstruunt,

Aptísque juncta néxibus
Locántur in fastígio.
Decus Parénti débitum
Sit usquequáque Altissimo,
Natóque Patris único,
Et inclyto Paráclito,
Cui laus, potéstas, glória
Ætérna sit per sæcula.
Amen.

IN I NOCTURNO.

Ant. Eleváta est magnificéntia tua super cœlos.

Psalm. Ut in Festis B. M. V. p. cxlj.

Ant. In sole posuit tabernáculum suum, et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo.

Ant. Quis ascéndet in montem Dómini? aut quis stabit in loco sancto ejus? innocens mánibus, et mundo corde.

℣. Domum tuam Dómine decet sanctitúdo. ℟. In longitúdinem diérum.

De libro tértio Regum.

Lectio I. *Cap.* 8.

Stetit autem Sálomon ante altáre Dómini in conspéctu ecclésiæ Israel, et expándit manus suas in cœlum, et ait: Ergone putándum est quod vere Deus hábitet super terram? Si enim cœlum, et cœli cœlórum te cápere non possunt, quanto magis domus hæc, quam ædificávi? Sed réspice ad oratiónem servi tui, et ad preces ejus, Dómine Deus meus: audi hymnum et oratiónem, quam servus tuus orat coram te hódie: ut sint óculi tui apérti super domum hanc nocte ac die; super domum, de qua dixísti: Erit nomen meum ibi: ut exáudias deprecatiónem servi tui, et pópuli tui Israel, quodcúmque oráverint in loco isto; et exáudies in loco habitáculi tui in cœlo, et cum exaudíeris, propítius eris.

℟. Vidi speciósam sicut colúmbam, ascendéntem désuper rivos aquárum: cujus inæstimábilis odor erat nimis in vestiméntis ejus: * Et sicut dies verni circúmdabant eam flores rosárum, et lilia convállium. ℣. Quæ est ista, quæ ascéndit per desértum sicut virgula fumi, ex aromátibus myrrhæ et thuris. Et sicut.

Lectio II.

Si fúgerit pópulus tuus Israel inimícos suos (quia peccatúrus est tibi) et agéntes pœniténtiam, et confiténtes nómini tuo vénerint, et oráverint, et deprecáti te fúerint in domo hac, exáudi in cœlo, et dimitte peccátum pópuli tui Israel, et redúces eos in terram, quam dedisti pátribus eórum. Si clausum fúerit cœlum, et non plúerit propter peccáta eórum, et oántes in loco isto, pœniténtiam égerint nómini tuo, et a peccátis suis convérsi fúerint propter afflictiónem suam: exáudi eos in cœlo, et dimitte peccáta servórum tuórum, et pópuli tui Israel: et osténde eis viam bonam, per quam ámbulent, et da plúviam super terram tuam, quam de-

dísti pópulo tuo in possessiónem.

℟. Quæ est ista, quæ ascéndit sicut auróra consúrgens, pulchra ut luna, elécta ut sol,* Terríbilis ut castrórum ácies ordináta. ℣. Fília Sion tota formósa, et suávis es, pulchra ut luna, elécta ut sol. Terríbilis.

Lectio iii.

Si quis cognóverit plagam cordis sui, et expánderit manus suas in domo hac, tu exáudies in cœlo in loco habitatiónis tuæ, et repropitiáberis, et fácies ut des unicuique secúndum omnes vias suas, sicut víderis cor ejus (quia tu nosti solus cor ómnium filiórum hóminum) ut tímeant te cunctis diébus, quibus vivunt super fáciem terræ, quam dedisti pátribus nostris. Insuper et alienígena, qui non est de pópulo tuo Israel, cum vénerit de terra longínqua propter nomen tuum (audiétur enim nomen tuum magnum, et manus tua fortis, et brachium tuum exténtum ubique) cum vénerit ergo, et oráverit in hoc loco, tu exáudies in cœlo, in firmaménto habitáculi tui, et fácies ómnia pro quibus invocáverit te alienígena : ut discant univérsi pópuli terrárum nomen tuum timére, sicut pópulus Israel, et probent quia nomen tuum invocátum est super domum hanc.

℟. Quæ est ista, quæ procéssit sicut sol, et formósa tamquam Jerúsalem? * Vidérunt eam fíliæ Sion, et beátam dixérunt, et reginæ laudavérunt eam. ℣. Et sicut dies verni circúmdabant eam flores rosárum, et lília convállium. Vidérunt. Glória Patri. Vidérunt.

IN II NOCTURNO.

Ant. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, propterea benedixit te Deus in ætérnum, et in sæculum sæculi.

Ant. Sanctificávit tabernáculum suum Altissimus.

Ant. Homo natus est in ea, et ipse fundávit eam Altissimus.

℣. Dómine diléxi decórem domus tuæ. ℟. Et locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

Lectio iv.

Sermone 52. *de divers.*

Sapientia, quæ Dei erat, et Deus erat, de sinu Patris ad nos véniens ædificávit sibi domum, ipsam scilicet Matrem suam Vírginem Maríam, in qua septem colúmnas excidit. Quid est in ea septem colúmnas excidere, nisi ipsam dignum sibi habitáculum fide et opéribus præparáre? Nimirum ternárius número ad fidem propter sanctam Trinitátem, quaternárius pértinet ad mores propter quátuor principáles virtútes. Quod autem in beáta María sancta Trinitas fúerit, fúerit dico per præséntiam majestátis, ubi solus Fílius erat per susceptiónem humanitátis, testátur Núntius cœléstis,

qui ei arcána mystéria réserans, ait : Ave grátia plena, Dóminus tecum; et post pauca : Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi. Ecce habes Dóminum, habes virtútem Altíssimi, habes Spíritum sanctum, habes Patrem, Filium, et Spíritum sanctum.

℣. O quam metuéndus est locus iste! * Vere non est hic áliud, nisi domus Dei, et porta cœli. ℣. Hæc est domus Dómini firmiter ædificáta, bene fundáta est supra firmam petram. Vere non est.

Lectio v.

Utrum autem et quátuor principáles virtútes, tamquam quátuor colúmnas posséderit, inquisitióne dignum vidétur. Primum ergo videámus, an fortitúdinem habúerit, quæ nimírum virtus quómodo illi abésse pótuit, quæ abjéctis sæculáribus pompis, spretisque voluptátibus carnis, soli Deo in virginitáte vivere propósuit? Ni fallor hæc Virgo est, quæ apud Salomónem légitur : Mulíerem fortem quis invéniet? procul, et de últimis finibus prétium ejus. Porro, quod témperans, et justa fúerit, ex Angeli collocutióne; et sui ipsius responsióne, luce clárius comprobámus. Salutáta quippe tam venerabiliter ab Angelo : Ave grátia plena, Dóminus tecum, non se éxtulit, quasi quæ ex singulári grátiæ privilégio benedicerétur, sed siluit, et qualis esset insólita hæc salutátio secum cogitávit. Qua in re, quid, nisi témperans fuit? at vero, cum de cœléstibus mystériis ab eódem Angelo docerétur, diligénter quæsívit, quómodo conciperet, et páreret, quæ virum útique non cognósceret; et in hoc sine dúbio prudens éxtitit.

℣. Fundáta est domus Dómini supra vérticem móntium, et exaltáta est super omnes colles, * Et vénient ad eam omnes Gentes, et dicent : Glória tibi Dómine. ℣. Veniéntes autem vénient cum exultatióne, portántes manípulos suos. Et vénient.

Lectio vi.

Justitiæ autem præ se fert insígne, ubi se ancíllam Dómini confitétur, nam quod justórum sit conféssio, testátur qui ait : Verúmtamen justi confitebúntur nómini tuo. Fuit ígitur beáta virgo Maria fortis in propósito, témperans in siléntio, prudens in interrogatióne, justa in confessióne. His ítaque quátuor morum colúmnis, et tribus fidei prædictis extruxit in ea sibi domum Sapiéntiæ cœléstis, quæ ádeo mentem ejus replévit, ut de plenitúdine mentis fœcundarétur et caro. Ipsius autem Vírginis natális domus divínis mystériis consecráta, Angelórum ministério ab infidélium potestáte, in Dalmátiam prius, deinde in Agrum Lauretánum Picénæ Provínciæ transláta

fuit, sedénte sancto Cœlestíno Quinto : eamdémque ipsam esse, in qua Verbum caro factum est, et habitávit in nobis, tum Pontificiis diplomátibus, et celebérrima totius orbis veneratióne, tum continua miraculórum virtúte, et cœléstium beneficiórum grátia comprobátur. Quibus permótus Innocéntius Duodécimus, quo ferventius erga Matris amantíssimæ cultum fidélium memória excitarétur, ejúsdem sanctæ Domus Translatiónem anniversária solemnitáte in tota Picéni Província venerátam, Missa étiam et Officio proprio celebrári præcépit.

℟. Domus mea domus oratiónis vocábitur, dicit Dóminus : in ea omnis qui petit, áccipit; et qui quærit, invenit :* Et pulsánti aperiétur. ℣. Pétite, et accipiétis : quærite, et inveniétis. Et. Glória Patri. Et.

IN III NOCTURNO.

Ant. Tollite hóstias, et introíte in átria ejus, adoráte Dóminum in aula sancta ejus.

Ant. Vidérunt omnes populi glóriam ejus.

Ant. Cantáte Dómino cánticum novum, quia mirabília fecit Dóminus, allelúia.

℣. Domum tuam Dómine decet sanctitúdo. ℟. In longitúdinem diérum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 1.

In illo témpore : Missus est Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsátam viro cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen Vírginis María. Et réliqua.

Homilia sancti Bernárdi Abbátis.

Ex Hom. 1. *super Missus est.*

Quæ hæc est Virgo tam venerábilis, ut, salutétur ab Angelo ; tam húmilis, ut desponsáta sit fabro ? Pulchra permixtio virginitátis, et humilitátis, nec mediócriter placet Deo illa ánima, in qua et humilitas comméndat virginitátem, et virginitas exórnat humilitátem : sed quanta putas veneratióne digna est, in qua humilitátem exáltat fœcúnditas, et partus cónsecrat virginitátem ? Audis vírginem, audis húmilem ? laudábilis virtus virginitas, sed magis necessária humilitas : illa consúlitur, ista præcípitur.

℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis : * Propterea benedixit te Deus in ætérnum. ℣. Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis, ex quibus te delectavérunt fíliæ regum in honóre tuo. Propterea benedixit.

Ex Hom. 2. *super eodem loco.*

Lectio viii.

Missus est, inquit, Angelus ad Vírginem, vírginem carne, vírginem mente, vírginem professióne, vírginem dénique, qualem describit Apóstolus, mente et córpore sanctam, nec

nóviter, nec fortúito invéntam, sed a sæculo eléctam, ab Altíssimo prædestinátam, et sibi præparátam, ab Angelis servátam, a Pátribus præfigurátam, a Prophétis promissam, ut pauca loquar de plúribus, quam sibi áliam prædixísse Deus vidétur, quando ad serpéntem ait: Inimicítias ponam inter te, et muliérem? Etsi adhuc dúbitas, an de Maria dixerit, audi quod séquitur: Ipsa cónteret caput tuum: cui hæc serváta victória est, nisi Maríæ?

℟. Beáta es virgo María, Dei Génitrix, quæ credidísti Dómino perfécta sunt in te, quæ dicta sunt tibi: Ecce exaltáta es super choros Angelórum: * Intercéde pro nobis ad Dóminum Deum nostrum. ℣. Ave María, grátia plena: Dóminus tecum. Intercéde. Glória Patri. Intercéde.

Ex Hom. 3. *super eodem loco.*

LECTIO IX.

ET ingréssus Angelus ad eam, dixit: Ave grátia plena, Dóminus tecum. Quo ingréssus ad eam? Puto in sacrárium pudíci cubículi, ubi illa fortássis clauso super se óstio orábat Patrem in abscóndito. Solent Angeli adstáre oránti bus, et delectári in his, quos vident leváre puras manus in oratióne. Holocáustum sanctæ devotiónis gaudent se offérre Deo in odórem suavitátis. Maríæ autem oratiónes quantum placúerint in conspéctu Altíssimi, Angelus indicávit, qui ingréssus ad eam tam reverénter salutávit.

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. Domum tuam Dómine * decet sanctitúdo in longitúdinem diérum.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis de Dominica*, p. 17.

Ant. Domus mea * domus oratiónis vocábitur: in ea omnis qui petit, áccipit; et qui quærit, invenit: et pulsánti aperiétur.

Ant. Propter domum * Dómini Dei nostri, quæsívi bona tibi.

Ant. Dómine Deus exaltásti super terram habitatiónem meam.

Ant. Domum majestátis meæ, * et locum pedum meórum glorificábo.

CAPITULUM. *Eccli.* 24.

IN ómnibus réquiem quæsívi, et in hæreditáte Dómini morábor. Tunc præcépit, et dixit mihi Creátor ómnium: et qui creávit me, requiévit in tabernáculo meo.

HYMNUS.

ALTO ex Olympi vértice
Summi Paréntis Filius,
Ceu monte deséctus lapis,
Terras in imas décidens,
Domus supérnæ, et ínfimæ,
Utrúmque junxit ángulum.

Sed illa sedes Cœlitum
Semper resúltat laúdibus,
Deúmque Trinum et Unicum
Jugi canóre prædicat:

Illi canéntes júngimur
Almæ Siónis æmuli.

Hæc templa, Rex cœléstium,
Imple benígno lúmine :
Huc o rogátus ádveni,
Plebísque vota súscipe,
Et nostra corda júgiter
Perfúnde cœli grátia.

Hic ímpetrent fidélium
Voces precésque súpplicum
Domus beátæ múnera,
Partísque donis gaúdeant ;
Donec solúti córpore
Sedes beátas ímpleant.

Decus Parénti débitum
Sit usquequáque altíssimo,
Natóque Patris único,
Et ínclyto Paráclito,
Cui laus, potéstas, glória
Ætérna sit per sæcula.
Amen.

℣. Introíbimus in tabernáculum ejus. ℟. Adorábimus in loco, ubi stetérunt pedes ejus.

Ad Bened. Ant. Ecce tabernáculum Dei cum hominibus, et habitábit cum eis, et ipsi pópulus ejus erunt, et ipse Deus cum eis erit eórum Deus.

ORATIO.

DEUS, qui beátæ Maríæ vírginis domum per incarnáti Verbi mystérium misericórditer consecrásti, eámque in sinu Ecclésiæ tuæ mirabiliter collocásti : concéde, ut segregáti a tabernáculis peccatórum, digni efficiámur habitatóres Domus sanctæ tuæ. Per eúmdem Dóminum.

Et fit Commem. Feriæ.

AD PRIMAM.

In Responsorio brevi dicitur

℣. Qui natus es de Maria vírgine.

AD TERTIAM.

Ant. Domus mea.

Capit. In ómnibus réquiem quæsívi, *ut supra ad Laudes.*

℟. *br.* Hic domus Dei est, * Et porta cœli. Hic domus. ℣. Et vocábitur áula Dei. Et porta. Glória Patri. Hic domus.

℣. Dómine diléxi decórem domus tuæ. ℟. Et locum habitatiónis glóriæ tuæ.

AD SEXTAM.

Ant. Propter domum Dómini.

CAPITULUM. *Eccli.* 24. *b*

ET sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta similiter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto et in parte Dei mei hæréditas illíus, et in plenitúdine sanctórum deténtio mea.

℟. *br.* Dómine, * Diléxi decórem domus tuæ. Dómine. ℣. Et locum habitatiónis glóriæ tuæ. Diléxi. Glória Patri. Dómine.

℣. Domum tuam Dómine decet sanctitúdo. ℟. In longitúdinem diérum.

AD NONAM.

Ant. Domum majestátis meæ.

CAPITULUM. *Eccli.* 24. *b*

IN platéis sicut cinnamómum et bálsamum aromátizans odórem dedi : quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris.

℟. *br.* Domum tuam Dómine * Decet sanctitúdo. Domum. ℣. In longitúdinem diérum. D
Patri. D
℣. Hic
cœli. ℟.
In sec
ut in pr
nam ad
Ad M
tuéndus
non est
Dei, et
Oratio
Feriæ.
DIE
Officia
P. C. a
maculat
DIE
Quin
Omnia
Lectio
Scriptur
IN
Serm
De duo
MULIER
Plan
quam ve
cipit fort
spirituále
détur. No
stolo qui
Dóminum
Quam fan
mina! Qu
quam ín
quantam
apud eun
in eo : et

rum. Decet sanctitúdo. Glória Patri. Domum.

℣. Hic domus Dei est, et porta cœli. ℟. Et vocábitur áula Dei.

In secundis Vesperis, omnia ut in primis, præter Antiphonam ad Magnificat.

Ad Magnif. Ant. O quam metuéndus est locus iste! Vere non est hic áliud nisi domus Dei, et porta cœli.

Oratio ut supra, et Commem. Feriæ.

DIE XI DECEMBRIS.

Officio et Missæ S. Damasi P. C. additur Commem. Immaculatæ Conceptiónis.

DIE XII DECEMBRIS.

Quinta infra Octávam.

Semiduplex.

Omnia ut in Festo.

Lectiones primi Nocturni de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

Lectio iv.

De duodecim prærogativis B. M. V.

Mulier, inquit, amicta sole. Plane amicta lúmine tamquam vestiménto. Non pércipit forte carnális: nimírum spirituále est: stultítia illi vidétur. Non sic videbátur Apóstolo qui dicébat: Induímini Dóminum Jesum Christum. Quam familiáris ei facta es Dómina! Quam próxima, immo quam íntima fieri meruísti, quantam invenísti grátiam apud eum! In te manet, et tu in eo: et vestis eum, et vestiris ab eo. Vestis cum substántia carnis, et vestit ille te glória suæ majestátis. Vestis solem nube, sole ipsa vestiris. Novum enim fecit Dóminus super terram, ut múlier circúmdaret virum, nec álium quam Christum, de quo dicitur: Ecce vir, Oriens nomen ejus. Novum quoque fecit in cœlo, út múlier sole apparéret amicta. Dénique et coronávit eum, et vicissim ab eo méruit coronári.

Lectio v.

In cápite, inquit, ejus coróna stellárum duódecim. Dignum plane, stellis coronári caput, quod et ipsis longe clárius micans, ornet eas pótius quam ornétur ab eis. Quidni corónent sidera quam sol vestit? Sicut dies verni, ait, circúmdabant eam flores rosárum, et lília convállium. Nimirum læva sponsi sub cápite ejus, et jam déxtera illius amplexátur eam. Quis illas æstimet gemmas, quis stellas nóminet, quibus Maríæ régium diadéma compáctum est? Supra hóminem est corónæ hujus ratiónem exponere, indicáre compositiónem. Mihi sane singuláris rútilat fulgor, primo quidem in Maríæ generatióne, secúndo in Angélica salutatióne, tertio in Spíritus superventióne, quarto in fílii Dei inenarrábili Conceptióne.

Lectio vi.

Quid ergo sidéreum micat in generatióne Maríæ?

Plane quod ex régibus orta; quod ex sémine Abrahæ; quod generósa ex stirpe David. Si id parum vidétur, adde quod generatióni illi ob singuláre privilégium sanctitátis, divinitus nóscitur esse concéssa; quod longe ante eisdem Pátribus cœlitus repromíssa; quod mysticis præsignáta miráculis; quod oráculis prænuntiáta prophéticis. Hanc enim sacerdotális virga, dum sine radice flóruit; hanc Gedeónis vellus, dum in médio siccæ areæ máduit; hanc in Ezechiélis visióne orientális porta, quæ nulli umquam pátuit, præsignábat. Hanc dénique præ céteris. Isaías nunc virginis de radice Jesse oritúram prænuntiábat; nunc evidéntius virginem paritúram. Mérito signum hoc magnum in cœlo apparuisse scribitur, quod tanto ante de cœlo nóscitur fuisse promíssum.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO VII. *Cap.* 1.

LIBER generatiónis Jesu Christi fílii David, fílii Abraham. Abraham génuit Isaac, Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homil. 2. *in Matth. post init.*

AUDITU quidem mirábile est, quod ineffábilis Deus, et qui nec sermónibus explicári potest, nec cogitatiónibus comprehéndi, Patrique per ómnia coæquális, per Vírginis ad nos venit úterum, et fieri ex muliere dignátus est, et habére progenitóres David, et Abraham: et quid dico David et Abraham? étiam illas, quod magis stupéndum est, féminas, quas paulo ante memorávi, Hæc ígitur áudiens mente consúrge, nihilque húmile suspicéris, sed pótius propter hoc ipsum máxime miráre, quia cum verus, et dilóctus filius sit sempitérni Dei, étiam filius David esse dignátus est, modo ut te filium fáceret Dei: servum patrem habére dignátus est, ut tibi servo Patrem fáceret ipsum Deum.

LECTIO VIII.

VIDES ab ipso statim princípio, quam læta sint hæc núntia. Quod si ámbigis de his quæ ad tuum spectant honórem, ab iis quæ illius sunt, étiam tua disce crédere. Quantum enim cónsequi potest humána rátio, multo est difficílius Deum hóminem fieri, quam hóminem Dei filium consecrári. Cum ergo audieris quia filius Dei filius sit et David, et Abrahæ, dubitáre jam désine, quod et tu qui filius es Adæ, futúrus sis filius Dei. Non enim semetipsum ita humiliásset, nisi nos esset exaltatúrus. Natus est enim secúndum carnem, ut tu nascerére spíritu: natus est ex muliere, ut tu desineres fílius esse mulíeris.

LECTIO IX.

PROPTEREA duplex facta generátio est, hæc scilicet nostræ similis, illa nostram eminénter excédens. Quod enim natus ex fémina est, et nobis cómpetit : quod vero non ex sánguine, neque ex voluntáte carnis, aut viri, sed ex Spíritu sancto, áliam nobis sublimiórem, futurámque, et spíritu consequéndam generatiónem promittit. Sed ália quoque ómnia ex símili diversitáte constábunt. Nam et baptisma profécto tale suscépit, quod habéret quidem áliquid véteris, habéret et novi. Quod enim baptizátus est a Prophéta, expréssit vetus : quod autem descéndit Spíritus, adumbrávit novum.

DIE XIII DECEMBRIS.

Officio et Missæ S. Luciæ Virg. Mart. additur Commem. Immac. Concept. B. M. V.

DIE XIV DECEMBRIS.

De Septima die infra Oct. Immac. Conceptionis.

Semiduplex.

Omnia ut in Festo.

Lectiones primi Nocturni de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

Sermo sancti Joánnis Damascéni.

LECTIO IV.

Serm. 2. in Nativ. B. M. V.

CUM homo per imménsam Dei bonitátem in rerum natúram edéndus esset, in primis cœlum exténditur, substérnitur terra, suis mare términis cláuditur, céteraque ómnia, quibus útraque complénda essent, in univérsi ornátu una prodúcta sunt. Tum postrémum homo, régio cultu in paradíso velut in virtútis schola pónitur, ac nisi violásset præcéptum, a vitáli illo loco nunquam exulásset : cumque expers indumenti esset, nisi divínis consíliis obstitisset, haudquaquam in multis variisque affectiónibus obnóxiam mutatiónem cecidisset, ut Dei monárchæ loco plura númina cóleret. Cunctis ítaque, ut verbo expédiam, interitióni déditis, miseránte Deo, ne quem suis ipse mánibus formásset, in nihilum céderet penitúsque abolerétur, cœlum áliud novum, terrámque ac mare fábricat, in quibus propensióri consílio humánum genus reformatúrus ipse caperétur, qui capi nusquam potest. Isthæc porro est beáta multiplicitérque celebránda Virgo.

LECTIO V.

OREM miram! Cœlum quidem est, cum velut ex penitissimis virginitátis thesáuris Solem justítiæ próferat : terra vero, ceu quæ ex intemerátis lumbis vitæ spicam edat : mare tandem, útpote quæ ex úteri sui sinu spiritálem margarítam prodit. Nunc itaque nova ejus, qui capi nequit, creatúra elúxit : universórum Regis regális áula paráta est, ejus qui incomprehensíbilis est, ratióne utens diversórium instructum.

Quam mundus iste magníficus est! Quam stupénda creátio, quæ virtútum arbóribus venustátem habet, castitátis odóre frágrat, sensórum splendóribus claret, cunctisque bonis áliis nulla penúria frúitur: digna dénique prorsus est, in qua Deus ad hómines véniens inhábitet! Quinimo, inquit, mundus antérior quam máxime est admirábilis. Tum enim, cum creata sunt sidera, laudavérunt me voce magna Angeli mei, et prædicavérunt: nihil vero sic Deo decens gratúmque fuit, uti sancta, omnibúsque modis miránda Virgo.

LECTIO VI.

O INDULGÉNTIÆ demissiónem! Qui eximie bonus est, próprii figménti proles audire non rénuit, amóre captus illius, quæ creátis ómnibus speciósior est, illam ampléxus, quæ cœléstibus virtútibus dignitáte præit. De hac ítaque summe admirábilis Zacharías ait: Gaude et lætáre, filia Sion, quia ecce vénio, et habitábo in médio tui, dicit Dóminus. Sed et beatíssimus Joel de eádem, ut quidem existimo, ita propémodum nóscitur clamáre: Confide terra, gaude et lætáre, quia magnificávit Dóminus ut fáceret tibi. Terra namque est, in qua sacratíssimus Móyses umbráticæ legis calceaméntum sólvere ob grátiæ commendatiónem jussus est. Terra est, in qua ille carne fundátus a spíritu cánitur, qui fundat terram super stabilitátem suam. Terra est, in qua nulla peccáti enata spina; secus vero per cujus germen illud pótius evúlsum est. Terra est, non uti prior maledicta, ac cujus fructus spinis ac tribulis horréscant: sed super quam benedictio Dómini fuit, et cujus fructus ventris benedictus, ut sacro dictum est oráculo.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO VII. *Cap.* 1.

LIBER generatiónis Jesu Christi fílii David, fílii Abraham. Abraham génuit Isaac, Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

De Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Unde supra paulo post.

CUJUS vero rei grátia librum ipsum generatiónis Christi vocat, ubi non sola útique generátio, sed tota prorsus ipsius mystérii dispensátio continétur? Quia totius scilicet dispensatiónis caput, radix atque princípium ómnium nobis in hoc consistit bonórum. Ut enim Moyses librum cœli appellávit, ac terræ, cum certe non de cœlo solum terráque loquerétur, sed de cunctis quæ inter ista subsístunt; ita étiam Evangelista ab ipso ómnium fonte et cápite bonórum librum vocávit.

LECTIO VIII.

QUA vero de causa non cum ante fílium Abrahæ, et póstea fílium David nóncupávit? Non, sicut opinántur áli-

qui, ab inferióribus volens ad superióra conscéndere. Céterum fecisset, quod fecit et Lucas; nunc autem e contrário facit. Cur ergo commemorávit priórem David? Quia ipse procul dubio in ómnium versabátur ore, ob insígne honóris, et glóriæ, ob ipsius quoque témporis spátia junctióra. Etsi enim utrique promiserat Deus, sed tamen illud quasi antíquum reticebátur, hoc vero, quasi novum, et recens, ab ómnibus celebrabátur.

LECTIO IX.

IPSI namque Judæi dicunt : Nonne ex sémine David, et Béthlehem castéllo, unde erat David, venit Christus? Nemo ígitur illum fílium Abrahæ; sed omnes fílium David nominábant; qui étiam honorabilióres quosque de sanctitáte Reges, qui post David fuísse referúntur, ab illo omnes vocábant. Nec ipsi solum, verum étiam Deus : nam et Ezéchiel, et álii Prophétæ dicunt, David surrectúrum esse eis, atque ventúrum : non de illo útique mórtuo jam loquéntes, sed de iis, qui illius virtútem erant imitatúri. Proptérea igitur a notióre interim, et celebratióre persóna sumit exórdium : et tum demum ad antiquiórem recúrrit paréntem.

DIE XV DECEMBRIS.

OCTAVA
IMMAC. CONCEPT. B. M. V.
Duplex.
Omnia ut in Festo, præter seq.

Lec. I. Noct. de Scriptura; verum occurrente Feria IV *Quatuor Temporum,* Ego sapiéntia, *ut in Festis Beatæ Mariæ Virginis per Annum,* p. cxlij.

IN II NOCTURNO.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

LECTIO IV.

Homilia II *super Missus est.*

LÆTARE, pater Adam, sed magis tu, o Eva mater, exúlta, qui sicut ómnium paréntes, ita ómnium fuístis peremptóres; et quod infelícius est, prius peremptóres, quam paréntes. Ambo, inquam, consolámini super fília, et tali fília : sed illā ámplius, de qua malum ortum est prius, cujus oppróbrium in omnes pertransívit mulíeres. Instat namque tempus, quo jam tollátur oppróbrium, nec hábeat vir quid causétur advérsus féminam; qui útique, dum se imprudénter excusáre conarétur, crudéliter illam accusáre non cunctátus est, dicens : Múlier, quam dedísti mihi, dedit mihi de ligno, et comedi. Proptérea curre, Eva, ad Maríam; curre mater ad fíliam; fília pro matre respóndeat : ipsa matris oppróbrium áuferat; ipsa patri pro matre satisfáciat : quia ecce si vir cécidit per féminam, jam non erígitur nisi per féminam.

LECTIO V.

QUID dicébas, o Adam? Múlier, quam dedísti mihi, dedit mihi de ligno, et comedi. Verba malítiæ sunt hæc,

quibus magis áugeas quam déleas culpam. Verúmtamen Sapiéntia vicit malitiam, cum occasiónem véniæ, quam a te Deus interrogándo elicere tentávit, sed non pótuit, in thesáuro indeficiéntis suæ pietátis invénit. Rédditur nempe fémina pro fémina, prudens pro fátua, húmilis pro supérba; quæ pro ligno mortis gustum tibi pórrigat vitæ, et pro venenóso cibo illo amaritúdinis, dulcédinem páriat fructus ætérni. Muta ergo iniquæ excusatiónis verbum in vocem gratiárum actiónis, et dic: Dómine, múlier, quam dedisti mihi, dedit mihi de ligno vitæ, et comedi; et dulce factum est super mel ori meo, quia in ipso vivificásti me. Ecce enim ad hoc missus est Angelus ad Virginem. O féminam singulariter venerándam, super omnes féminas admirábilem, paréntum reparatrícem, posterórum vivificatrícem!

LECTIO VI.

QUAM tibi áliam prædixísse Deus vidétur, quando ad serpéntem ait: Inimicitias ponam inter te et mulierem? Et si adhuc dúbitas, quod de Maria dixerit, audi quod séquitur: Ipsa cónteret caput tuum. Cui hæc serváta victória est, nisi Mariæ? Ipsa proculdúbio caput contrívit venenátum, quæ omnimodam suggestiónem tam de carnis illécebra, quam de mentis supérbia dedúxit ad nihilum. Quam vero áliam Sálomon requirébat, cum dicébat: Mulierem fortem quis invéniet? Nóverat quippe vir sápiens hujus sexus infirmitátem, frágile corpus, lúbricam mentem. Quia tamen et Deum légerat promisisse, et ita vidébat congrúere, ut qui vícerat per féminam, vincerétur per ipsam, vehemènter admirans aiébat: Mulierem fortem quis invéniet? Quod est dícere: Si ita de manu féminæ pendet et nostra ómnium salus, et innocéntiæ restitútio, et de hoste victória: fortis omníno necésse est ut provideátur, quæ ad tantum opus possit esse idónea.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO VII. *Cap.* 1.

LIBER generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham génuit Isaac, Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

De Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Unde supra paulo post.

DUO sunt, quæ páriunt quæstiónem. Unum, quæ causa sit, ut in generatiónum catálogo Virgo sileátur; álterum vero, qua ratióne Joseph memorétur, cui certe nihil cum Christi generatióne est commúne. Vidétur enim et únum abundáre, et álterum deésse. Quid ergo dicémus? quod útique primum illud necésse fúerit memorári, quemádmodum

ex David Virgo descénderit. Unde hoc itaque discémus? Audi ad Gábriel loquéntem Dóminum : Vade ad Virginem desponsátam viro, cui nomen Joseph, ex domo et familia David. Quid vis audire manifestius, cum ex domo et familia David illam Virginem esse cognóscas?

Lectio viii.

Non erat mos apud Hebræos generatiónum catálogum per féminas téxere. Ut ergo et morem custodiret, neve in ipso statim princípio viderétur antiqua destrúere; et nobis Virginem certius indicáret; paréntes ejus réticens, atque majóres, de Joseph generatióne non tácuit. Sive enim hæc fecisset in Virgine, novitátis non effugisset invidiam; sive Joseph reticuisset, non agnoscerémus, ex qua tribu Virgo subsisteret. Ut ergo et nos discernerémus, quæ esset Maria, vel unde, et consuetúdo legis permanéret immóbilis, generatiónum catálogum usque ad sponsum ejus perdúxit, ac de domo illum David esse monstrávit.

Lectio ix.

Hoc enim declaráto, illud quoque páriter osténdit, quod scilicet inde esset et Virgo; quia útique nequáquam justus iste paterétur uxórem sibi aliúnde quam unde lex præcipiébat, eligere. Póssumus vero áliam quoque et altiórem quidem profférre ratiónem, ob quam paréntes Virginis prætermíssi sunt. Sed quæ ea est? Nóluit Evangelista recénti adhuc témpore, novi illius, admirandíque partus, Judæis esse manifestum, quod Christus natus fuisset ex Virgine. Neque próprius noster hic sermo est, sed a nobis de Patrum, atque insignium virórum traditióne susceptus.

DIE XVIII DECEMBRIS.
IN EXPECT. PARTUS B. M. V.
Duplex majus.
AD VESPERAS.

Ant. de Laudibus. Psalmi ut in Festis B. M. V., p. cxxxviij.

Capitulum. *Isaiæ.* 11.

Egredietur virga de radice Jesse, et flos de radice ejus ascéndet. Et requiéscet super eum Spiritus Dómini.

Hymn. Creátor alme, *p.* 151.

℣. Ave Maria, grátia plena.

℟. Dóminus tecum.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Spíritus sanctus in te descéndet Maria, ne timeas : habébis in útero Filium Dei, allelúia.

Oratio.

Deus, qui de beátæ Maríæ vírginis útero, Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti : præsta supplícibus tuis; ut, qui vere eam genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur. Per eúmdem.

Et fit Commemor. Adventus, Ant. O.

Ad Completorium, et alias Horas, in fine omnium Hymnorum dicitur:

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Filio,
Sancto simul Paráclito
In sæculórum sæcula.
Amen.

AD MATUTINUM.

Invitat. Ave María, grátia plena : * Dóminus tecum.

Psalm. Veníte, exultémus, *p.* 2.

Hymnus, Verbum supérnum, *p.* 152.

IN I NOCTURNO.

Ant. t. 3. Ecce Dóminus noster cum virtúte véniet, et illumináb it óculos servórum suórum, allelúia.

Psalm. in I et II Noct. de Communi Virgin., p. lxxxvij.

Ant. t. 4. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum : aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ant. t. 1. Ecce nomen Dómini de longínquo : et cláritas ejus replet orbem terrárum.

℣. Ex Sion spécies decóris ejus. ℟. Deus noster maniféste véniet.

De Isaía Prophéta.

Lectio 1. *Cap.* 7. *b*

Et adjécit Dóminus lóqui ad Achaz, dicens : Pete tibi signum a Dómino Deo tuo in profúndum inférni, sive in excélsum supra. Et dixit Achaz : Non petam, et non tentábo Dóminum. Et dixit : Audíte ergo domus David : Numquid parum vobis est moléstos esse homínibus, quia molésti estis et Deo meo? propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum. Ecce virgo concípiet, et páriet fílium, et vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butyrum et mel cómedet, ut sciat reprobáre malum, et eligere bonum.

℟. Non auferétur sceptrum de Juda, et dux de fémore ejus, donec véniat qui mitténdus est : * Et ipse erit expectátio Géntium. ℣. Pulchrióres sunt óculi ejus vino, et dentes ejus lacte candidióres. Et ipse.

Lectio ii. *Cap.* 11.

Et egrediétur virga de radice Jesse, et flos de rádice ejus ascéndet. Et requiéscet super eum Spíritus Dómini; spíritus sapiéntiæ et intellectus, spíritus consílii et fortitúdinis, spíritus sciéntiæ, et pietátis : et replébit eum spíritus timóris Dómini. Non secúndum visiónem oculórum judicábit, neque secúndum auditum áurium árguet : sed judicábit in justítia páuperes, et árguet in æquitáte pro mansuétis terræ : et percútiet terram virga oris sui, et spíritu labiórum suórum interfíciet ímpium. Et erit justítia cíngulum lumbórum ejus : et fides cinctórium renum ejus.

℟. Oriétur stella ex Jacob : et consúrget homo de Israel, et confringet omnes duces alienigenárum : * Et erit omnis terra possessio ejus. ℣. De Jacob erit qui domináb itur, et perdet reliquias civitátis. Et erit.

Lectio iii. *Cap.* 35.

Lætabitur desérta et invia, et exultábit solitúdo, et

florébit
nans ge
lætabún
Líbani d
méli, et
glóriam
Dei nost
dissolúta
roboráte
Confortá
ecce Deu
dúcet ret
véniet, e
aperiéntu
aures s
Tunc sáli
dus, et a
tórum :
désérto ac
solitúdine
erit in st
fontes aq
℟. Desc
plúvia in
diébus eju
dántia pa
eum omne
tes sérvier
tri. Et.
IN I
Ant. t. 2
et verbum
lem.
Ant. t. 5
expectávim
nos, allelúi
Ant. t.
occúrrite ill
princípium
erit finis, D
nátor, Pri
lúia.
℣. Egredi

florébit quasi lílium. Gérminans germinábit, et exultábit lætabúnda et laudans : glória Líbani data est ei : decor Carméli, et Saron : ipsi vidébunt glóriam Dómini, et decórem Dei nostri. Confortáte manus dissolútas, et génua debília roboráte. Dícite pusillánimis : Confortámini, et nolíte timére ; ecce Deus vester ultiónem addúcet retributiónis : Deus ipse véniet, et salvábit vos. Tunc aperiéntur óculi cæcórum, et aures surdórum patébunt. Tunc sáliet sicut cervus claudus, et apérta erit lingua mutórum : quia scissæ sunt in desérto aquæ, et torréntes in solitúdine. Et quæ erat árida, erit in stagnum, et sítiens in fontes aquárum.

℟. Descéndet Dóminus sicut plúvia in vellus : oriétur in diébus ejus justítia, * Et abundántia pacis. ℣. Et adorábunt eum omnes reges : omnes Gentes sérvient ei. Et. Glória Patri. Et.

IN II NOCTURNO.

Ant. t. 2. De Sion exíbit lex, et verbum Dómini de Jerúsalem.

Ant. t. 3. Ecce Deus noster, expectávimus eum, et salvábit nos, allelúia.

Ant. t. 4. Dóminus véniet, occúrrite illi dicéntes : Magnum princípium ; et regni ejus non erit finis, Deus, Fortis, Domínator, Princeps pacis, allelúia.

℣. Egrediétur virga de radíce Jesse, ℟. Et flos de radíce ejus ascéndet.

Sermo S. Ildefónsi Archiepisc. Toletáni.

LECTIO IV.

Ex libro de virginitate B. Mariæ.

DOMINA mea, atque dominátrix mea, dóminans mihi, mater Dómini mei, ancilla Fílii tui, génitrix factóris mundi, te rogo, te oro, te quæso, ut hábeam spíritum Dómini tui, spirítumque Fílii tui, necnon et spíritum Redemptóris mei, ut de te vera et digna sápiam, vera et digna loquar, vera et digna quæcúmque sunt, diligam. Tu enim es elécta a Deo, assúmpta a Deo, advocáta a Deo ; próxima Deo, ádhærens Deo, conjúncta Deo : visitáta ab Angelo, salutáta ab Angelo, benedícta ab Angelo, beatificáta ab Angelo : turbáta in sermóne, attónita in cogitatióne, stupefácta in salutatióne, admiráta in dictórum annuntiatióne.

℟. Ecce virgo concípiet, et páriet filium, dicit Dóminus : * Et vocábitur nomen ejus Admirábilis, Deus, Fortis. ℣. Super sólium David, et super regnum ejus sedébit in ætérnum. Et vocábitur.

LECTIO V.

INVENISSE te apud Deum grátiam audis, et ne tímeas, jubéris. Unde et tu fidúcia roboráris, cognitióne miraculórum instrúeris, ad novitátem inauditæ glóriæ provéheris. De

prole ab Angelo nuntiáta es; et post fœtum íntegra, et pudica manes. Certa virginitas nobis propónitur, et nascitúrum ex te sanctum Dei Filium, tibi ab Angelo evangelizátur: et quæ sit nascéntis Regis poténtia, mirabiliter intimátur. Quómodo fiat, quæris, de origine intérrogas, de ratióne perscrutáris, de experiéntia requíris, de órdine sciscitáris. Audi inauditum orácului, considera insitátum opus, animadvérte incógnitum arcánum, atténde invisum factum: Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi.

℟. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum: * Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem. ℣. Emitte Agnum Dómine Dominatórem terræ, de petra desérti ad montem filiæ Sion. Aperiátur.

LECTIO VI.

TOTA invisibiliter Trínitas conceptiónem operábitur in te: sola persóna Filii Dei in córpore tuo nascitúra carnem assúmet de te. Ideóque quod concipiétur ex te, quod nascétur ex te, quod pródiet ex te, quod germinábitur ex te, quod parturiétur ex te Sanctum, vocábitur Filius Dei. Erit enim hic magnus, hic Deus virtútum, hic Rex ómnium sæculórum, hic factor ómnium rerum. Ecce beáta tu inter mulieres, íntegra inter puérperas, Dómina inter ancillas, Regina inter soróres. Ecce ex hoc beátam te dicent omnes generatiónes, beátam te novérunt omnes cœléstes Virtútes, beátam te prædicant omnes Vates, beátam te celebrant omnes nationes. Beáta tu fidei nostræ, beáta tu ánimæ nostræ, beáta dilectióni nostræ, beáta præcóniis, et prædicatiónibus meis.

℟. Docébit nos Dóminus vias suas, et ambulábimus in sémitis ejus: * Quia de Sion exíbit lex, et verbum Dómini de Jerúsalem. ℣. Venite, ascendámus ad montem Dómini, et ad domum Dei Jacob. Quia. Glória Patri. Quia.

IN III NOCTURNO.

Ant. t. 6. Dóminus dabit benignitátem, et terra nostra dabit fructum suum.

Psalm. Benedixísti, *p.* 98.

Ant. t. 1. *r* Ecce véniet Deus, et homo de domo David sedére in throno, alleliúia.

Psalm. Fundaménta ejus, *p.* 99.

Ant. t. 4. Annuntiáte pópulis, et dicite: Ecce Deus Salvátor noster véniet.

Psalm. Cantáte Dómino.... omnis terra, *p.* 103.

℣. Egrediétur Dóminus de loco sancto suo. ℟. Véniet ut salvet pópulum suum.

Si hoc Festum venerit in Feria quarta Quatuor Temporum Adventus, loco sequentis Homiliæ leguntur tres Lectiones Homiliæ ejusdem Feriæ IV, *cum Responsoriis, quæ hic assignantur.*

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 1. c

In illo témpore : Missus est Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen vírginis María. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

In Evang. Lucæ cap. 1, *et in Homiliis hiemalibus de Tempore, Feria* iv *Quat. Temp. mensis Decembris.*

Ad Mariam vírginem Gábriel míttitur, qui Dei fortitúdo nominátur : illum quippe nuntiáre veniébat, qui ad debeliándas aéreas potestátes húmilis apparére dignátus est. De quo per Psalmistam dicitur : Dóminus fortis et potens, Dóminus potens in prælio. Et rursum : Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ. Per Dei ergo fortitúdinem nuntiándus erat, qui virtútum Dóminus, et potens in prælio contra potestátes aéreas ad bella veniébat. Et ingréssus Angelus ad eam, dixit : Ave grátia plena, Dóminus tecum : Benedicta tu in muliéribus. Bene grátia plena vocátur, quæ nimirum grátiam, quam nulla ália merúerat, asséquitur : ut ipsum vidélicet grátiæ concípiat, et géneret auctórem.

℟. Ave María, grátia plena : Dóminus tecum : * Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi : quod enim ex te nascétur Sanctum, vocábitur Fílius Dei. ℣. Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognósco ? Et respóndens Angelus dixit ei. Spíritus sanctus.

Bened. Cujus festum cólimus, ipsa Virgo vírginum.

Lectio viii.

Ecce concípies in útero et páries fílium, et vocábis nomen ejus Jesum. Jesus, Salvátor sive salutáris interpretátur : cujus sacraméntum nóminis álloquens Joseph Angelus expósuit : Ipse enim (ínquiens) salvum fáciet pópulum suum a peccátis eórum. Non ait, pópulum Israel, sed pópulum suum ; hoc est, in unitátem fidei ex præpútio, et circumcisióne vocátum : quibus ex divérsa parte vocátis, fieret unus pastor, et unum ovile. Hic erit magnus, et Fílius Altíssimi vocábitur, et dabit illi Dóminus Deus sedem David patris ejus. Idem ergo Fílius Altíssimi, qui in útero vírgináli concéptus, et natus est. Idem homo in témpore creátus ex matre, qui Deus est ante témpora natus ex Patre. Si autem idem homo, qui Deus est ; omittat Nestórius, hóminem tantum dícere ex Vírgine natum.

℟. Súscipe verbum virgo María, quod tibi a Dómino per Angelum trasmíssum est : concípies et páries Deum pá-

riter et hóminem : * Ut benedícta dicáris inter omnes muliéres. ℣. Paries quidem fílium, et virginitátis non patiéris detriméntum : efficiéris grávida, et eris mater semper intácta. Ut benedícta. Glória Patri. Ut benedícta.

LECTIO IX.

IDEOQUE et quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. Ad distinctiónem nostræ sanctitátis, Jesus sanctus singuláriter nascitúrus assérítur. Nos quippe, etsi sancti efficimur ; non támen náscimur, quia ipsa natúræ corruptiónis conditióne constringimur, ut mérito cum Propháta geméntes singuli dicámus : Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum, et in delíctis péperit me mater mea. Ille autem solus veráciter sanctus est, qui ut ipsam conditiónem natúræ corruptibilis vínceret, ex commixtióne carnális cópulæ concéptus non est. Sanctum, inquit, vocábitur Fílius Dei. Quid hic dicis Nestoriáne, qui beátam Maríam Dei negans esse genitrícem, apérte niteris impugnáre veritátem ? Ecce Deum dixit superventúrum, Dei Fílium nascitúrum. Quómodo ergo aut Dei Fílius Deus non est, aut quæ Deum édidit, quómodo Theótocos, id est, Dei génitrix non esse potest?

Te Deum laudámus, *p.* 16.

AD LAUDES.

ET PER HORAS.

Ant. t. 8. Missus est * Gábriel Angelus ad Maríam vírginem desponsátam Joseph.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliquis de Dominica*, p. 17.

Ant. t. 1. *f* Ave María * grátia plena, Dóminus tecum : benedícta tu in muliéribus, allelúia.

Ant. t. 8. Ne tímeas María, * invenísti grátiam apud Dóminum : ecce concípies et páries fílium, allelúia.

Ant. t. 1. Dabit ei Dóminus sedem David patris ejus, et regnábit in ætérnum.

Ant. t. 8. *f* Ecce ancílla Dómini, * fiat mihi secúndum verbum tuum.

CAPITULUM. *Isaiæ* 11.

EGREDIETUR virga de radice Jesse, et flos de radice ejus ascéndet. Et requiéscet super eum Spíritus Dómini.

Hymnus, En clara vox, *p.* 157.

℣. Spíritus sanctus supervéniet in te. ℟. Et virtus Altíssimi obumbrábit tibi.

Ad Bened. Ant. t. 8. Super sólium David, et super regnum ejus sedébit in ætérnum.

ORATIO.

DEUS, qui de beátæ Maríæ Vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti : præsta supplícibus tuis; ut, qui vere eam genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur. Per eúmdem Dóminum.

Deinde fit Commem. Feriæ.

AD PRIMAM.

In ℟. *brevi dicitur* ℣. Qui natus es de Maria virgine

AD TERTIAM.

Ant. Ave Maria.

Cap. Egrediétur, *ut supra, ad Laudes.*

℟. *br.* Tu exúrgens Dómine, * Miseréberis Sion. Tu. ℣. Quia tempus miseréndi ejus, quia venit tempus. Miseréberis. Glória Patri. Tu.

℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

AD SEXTAM.

Ant. Ne tímeas Maria.

CAPITULUM. *Isaiæ.* 7.

ECCE virgo concípiet, et páriet filium, et vocábitur nomen ejus Emmánuel, Butyrum et mel cómedet, ut sciat reprobáre malum, et elígere bonum.

℟. *br.* Roráte cœli désuper,* Et nubes pluant justum. Roráte. ℣. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem. Et nubes. Glória Patri. Roráte cœli.

℣. Emítte Agnum Dómine Dominatórem terræ. ℟. De petra desérti ad montem filiæ Sion.

AD NONAM.

Ant. Ecce ancilla Dómini.

CAPITULUM. *Isaiæ.* 45.

RORATE cœli désuper, et nubes pluant justum; aperiátur terra, et gérminet Salvatórem, et justítia oriátur simul; ego Dóminus creávi eum.

℟. *br.* Emítte Agnum Dómine, * Dominatórem terræ. Emítte. ℣. De petra desérti ad montem filiæ Sion. Dominatórem. Glória Patri. Emítte Agnum Dómine.

℣. Spíritus sanctus supervéniet in te. ℟. Et virtus Altíssimi obumbrábit tibi.

IN II VESPERIS.

Ant. Missus, *cum reliq. de Laudibus. Psalmi de B. M. V.*, p. CXXXVIIJ, *præter ultim. Ant. et Psalm. quorum loco dicitur.*

Ant. t. 8. *f* De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Psalmus, Meménto Dómine David, *p.* lx.

Capitulum, Hymnus, et ℣. *ut in primis Vesperis.*

Ad Magnif. Ant. t. 8. O Virgo vírginum, quómodo fiet istud? quia nec primam símilem visa es, nec habére sequéntem? Filiæ Jerúsalem quid me admirámini? Divínum est mystérium hoc quod cérnitis.

Oratio ut supra, ad Laudes.

Pro Commem. Adventus, Antiphona, O.

DIE XXVI DECEMBRIS.

PRO COMMEMM. OMNIUM SS. MARTYRUM.

PRIDIE IN VESPERIS.

Ant. Isti sunt sancti quos elégit Dóminus in charitáte non ficta; dedit illis glóriam sempitérnam.

℣. Justi epulántur et exúltent in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia.

ORATIO.

DEUS, qui glorificáris in concílio sanctórum Mártyrum tuórum : réspice ad preces humilitátis nostræ; ut quorum solémnia celebrámus, eórum précibus adjuvári mereámur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

AD LAUDES.

Ant. Sancti tui, Dómine, semper benedícant te, et glóriam regni tui dicant.

℣. Mirábilis Deus in Sanctis suis. ℟. In Sanctis ejus laudáte Deum.

Oratio ut supra.

AD II VESPERAS.

Ant. Dico autem vobis amícis meis, ne terreámini ab his qui occídunt corpus, ánimam autem non possunt occídere.

℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum.

Oratio ut supra.

FESTA JANUARII.

DIE XXIII JANUARII.

IN DESPONSATIONE B. M. V. CUM S. JOSEPH.

Duplex majus.

Omnia hic non propria, ut in Festis Beatæ Mariæ Virginis, p. CXXXVIIj.

℣. Desponsátio est hódie sanctæ Maríæ vírginis. ℟. Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Ad Magnif. Ant. t. 1. r Gloriósa vírginis Maríæ Desponsatiónem digníssimam recolámus quæ et genitrícis dignitátem obtínuit, et virgináles pudicítiam non amísit.

ORATIO.

FAMULIS tuis, quæsumus Dómine, cœléstis grátiæ munus impertíre : ut quibus beátæ Vírginis partus éxtitit salútis exórdium; Desponsatiónis ejus votiva solémnitas pacis tríbuat increméntum. Per Dóminum.

Ubi concessa est, ante alias fiat sequens Commem. S. Joseph Sponsi.

Ant. Exúrgens Joseph a somno fecit sicut præcépit ei Angelus Dómini, et accépit cónjugem suam.

℣. Constituit eum dóminum domus suæ. ℟. Et princípem omnis possessiónis suæ.

ORATIO.

SANCTISSIMÆ Genitrícis tuæ Sponsi, quæsumus Dómine méritis adjuvémur : ut quod possibilitas nostra non óbtinet, ejus nobis intercessióne donétur.

Deinde fit Commemoratio SS. Vincentii et Anastasii Martyrum.

Postea S. Emerentianæ Virginis et Martyris, ut supra in Breviario.

AD MATUTINUM.

Invitat. Desponsatiónem vírginis Maríæ celebrémus, * Christum ejus Fílium adorémus Dóminum.

Psalm. Venite exultémus, *p.* 2.

Hymnus, Quem terra, pontus, *p.* cxl,

Antiphonæ et Psalmi Nocturn. ut in Festis B. M. V. p. cxlj.

IN I NOCTURNO.

Incipiunt Cántica Canticórum.

LECTIO I. *Cap.* 1.

OSCULÉTUR me ósculo oris sui : quia meliora sunt úbera tua vino, fragrántia unguéntis óptimis. Oleum effúsum nomen tuum, ideo adolescéntulæ dilexérunt te. Trahe me : post te currémus in odórem unguentórum tuórum. Introdúxit me Rex in cellária sua : exultábimus, et lætábimur in te, mémores úberum tuórum super vinum : recti diligunt te. Nigra sum, sed formósa, filiæ Jerúsalem, sicut tabernácula Cedar, sicut pelles Salomónis.

℟. Hódie desponsáta est beáta virgo Maria ex progénie David : * Per quam salus mundi credéntibus appáruit, cujus vita gloriósa lucem dedit sæculo. ℣. Desponsatiónem beátæ Maríæ virginis cum gáudio celebrémus. Per quam salus mundi.

LECTIO II.

NOLITE me considerare quod fusca sim, quia decolorávit me sol : filii matris meæ pugnavérunt contra me, posuérunt me custódem in vineis : víneam meam non custodívi. Indica mihi, quem diligit ánima mea, ubi pascas, ubi cubes in meridie, ne vagári incípiam post greges sodálium tuórum. Si ignóras te, o pulchérrima inter mulieres, egrédere, et abi post vestígia gregum, et pasce hœdos tuos juxta tabernácula pastórum. Equitátui meo in cúrribus Pharaónis assimilávi te amica mea. Pulchræ sunt genæ tuæ sicut túrturis : collum tuum sicut monília.

℟. Beatissimæ vírginis Maríæ Desponsatiónem devotíssime celebrémus, * Ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Cum jucunditáte Desponsatiónem beátæ Maríæ vírginis devotíssime celebrémus. Ut ipsa.

LECTIO III.

MURÉNULAS áureas faciémus tibi, vermiculátas argénto. Dum esset Rex in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suum. Fascículus myrrhæ dilèctus meus mihi, inter úbera mea commorábitur. Botrus Cypri dilèctus meus mihi, in vineis Engáddi. Ecce tu pulchra es amica mea, ecce tu pulchra es : óculi tui columbárum. Ecce tu pulcher es dilécte mi, et decórus. Léctulus noster flóridus : tigna domórum nostrárum cédrina, laqueária nostra cypréssina.

℟. Gloriósæ vírginis Maríæ Desponsatiónem dignissimam recolámus : * Cujus Dóminus humilitátem respéxit, quæ Angelo nuntiánte concépit Salvatórem mundi. ℣. Beatissimæ vírginis Maríæ Desponsatiónem devotíssime celebrémus. Cujus. Glória Patri. Cujus.

IN II NOCTURNO.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

LECTIO IV.

Ex Homilia secunda super Missus est.

OPORTEBAT a príncipe mundi aliquándiu celári divíni consílii Sacraméntum : non quod Deus, si palam opus suum fácere vellet, impediri posse ab illo metúeret; sed quia ipse, qui non solum poténter, sed étiam sapiénter quæcúmque vóluit, fecit, sicut in ómnibus opéribus suis quasdam rerum vel témporum congruéntias propter órdinis pulchritúdinem serváre consuévit : ita in hoc quoque tam magnífico opere suo, nostræ vidélicet reparatiónis, non tantum poténtiam suam, sed et prudéntiam osténdere vóluit.

℟. Desponsátio gloriósæ vírginis Maríæ exsémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David, * Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Eccléssias. ℣. Hódie desponsáta est beáta virgo María ex progénie David. Cujus vita.

LECTIO V.

CONVENIENS ergo erat; ut suáviter quoque ómnia, cœléstia scílicet et terrena dispóneret, quátenus et illinc dejíciens inquiétum, réliquos in pace firmáret, et hìc debellatúrus ínvidum, nobis prius suæ humilitátis et mansuetúdinis valde necessárium exémplum relínqueret : sicque mirábili fieret moderámine sapiéntiæ, ut et suis suávis, et hóstibus fortis apparéret.

℟. Cum jucunditáte Desponsatiónem beátæ Maríæ celebrémus : * Ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Corde et ánimo Christo canámus glóriam in hac sacra solemnitáte præcélsæ genitrícis Dei Maríæ. Ut.

LECTIO VI.

QUID enim prodésset diábolum a Deo vinci, nobis manéntibus supérbis? Necessário ígitur desponsáta est María Joseph, quando per hoc et a cánibus sanctum abscónditur, et a Sponso virgínitas comprobátur, et vírginis tam verecúndiæ párcitur, quam famæ providétur. Quid sapiéntius? quid dígnius divína providéntia? Uno tali consílio secrétis cœléstibus et admíttitur testis, et exclúditur hostis, et íntegra servátur fama Virginis Matris.

℟. Desponsátio tua, Dei génitrix virgo, gáudium annuntiávit univérso mundo : * Ex te enim ortus est Sol justítiæ, Christus Deus noster : * Qui solvens maledictiónem, dedit benedictiónem, et confúndens mortem, donávit nobis vitam sempitérnam. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Ex te. Glória Patri. Qui solvens maledictiónem.

IN III NOCTURNO.

Homilia, Quare non de sim-

plici, *ut in Vigilia Nativ. Domini*, p. 203.

℟. VII. Beátam me dicent omnes generatiónes : * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. Quia fecit.

Bened. Cujus festum cólimus, ipsa Virgo virginum.

℟. VIII. Felix namque es sacra virgo Maria, et omni laude dignissima. * Quia ex te ortus est Sol justítiæ, * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu ; séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam Desponsatiónem. Quia ex te. Glória Patri. Christus.

Pro sancta Emerentiana Virgine et Mart. Lectio IX *ut in Breviario.*

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. t. 8. Desponsátio * gloriósæ virginis Maríæ, ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David.

Psalm. Dóminus regnávit, *cum reliq. de Dominica*, p. 17.

Ant. t. 7. Desponsátio est hódie, * sanctæ Maríæ virginis, cujus vita inclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Ant. t. 6. Regáli ex progénie * Maria exórta refúlget; cujus précibus nos adjuvári mente et spíritu devotíssime póscimus.

Ant. t. 8. Corde et ánimo Christo canámus glóriam, in hac sacra solemnitáte præcélsa genitrícis Dei Maríæ.

Ant. t. 7. Cum jucunditáte * Desponsatiónem beátæ Maríæ celebrémus, ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum.

℣. Desponsátio est hódie sanctæ Maríæ virginis. ℟. Cujus vita inclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Ad Bened. Ant. t. 8. Desponsatiónem hodiérnam perpétuæ virginis genitrícis Dei Maríæ solémniter celebrémus, qua celsitúdo throni processit, allelúia.

ORATIO.

FAMULIS tuis, quæsumus Dómine, cœléstis grátiæ munus impertíre : ut quibus beátæ Vírginis partus éxtitit salútis exórdium; Desponsatiónis ejus votíva solémnitas pacis tribuat increméntum. Per Dóminum.

Deinde fit Commemoratio S. Joseph Sponsi.

Ant. Ipse Jesus erat incípiens quasi annórum triginta, ut putabátur fílius Joseph.

℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium.

Oratio, Sanctíssimæ, *ut supra; ac tandem Commem. S. Emerentianæ, ut in Breviario.*

IN II VESPERIS.

Ant., Psalm. Cap. Hymnus, et ℣. ut in primis Vesperis.

Ad Magnif. Ant. t. 1. Desponsátio tua, Dei génitrix virgo, gáudium annuntiávit univérso mundo : ex te enim ortus est Sol justitiæ, Christus Deus noster : qui solvens maledictiónem, dedit benedictiónem : et confúndens mortem, donávit nobis vitam sempitérnam.

Fit Commemoratio S. Joseph.

Ant. Ecce fidélis servus et prudens, quem constituit Dóminus super famíliam suam.

℣. Glória, et divítiæ in domo ejus. ℟. Et justitia ejus manet in sæculum sæculi.

Oratio, Sanctissimæ, *ut supra, ac tandem Commemoratio S. Timóthei, ut in Breviário.*

FESTA FEBRUARII.

DIE IV FEBRUARII.

In Gallia,

S. JOANNÆ VALESIÆ, Viduæ.

Duplex.

Omnia de Comm. non Virg. p. cj, *præter seq.*

Oratio.

Deus, qui ad imitándum beátæ Virginis Filii tui genitrícis virtútes, novum per beátam Joánnam sacrárum vírginum cœtum instítui voluísti : ejus méritis precibúsque concéde ; ut per eádem gradiámur virtútum exémpla. Per eúmdem.

Lect. I Nocturni de Scriptura occurrente.

In Quadrag. Múlierem fortem, *de Communi,* p. civ.

IN II NOCTURNO.

Lectio iv.

Joanna Valésia, Ludovíci Undécimi Galliárum regis filia, a téneris annis in omnem pietátem institúta ac propénsa non obscúris futúræ sanctitátis indíciis continuo cláruit. Quinquénnis, ferventíssimis précibus Deiparam Vírginem, quam semper mirífice cóluit, exoránti, ut quo ei placére magis posset obséquio significáret, prænuntiári sibi visa est fore aliquándo, ut novum sacrárum vírginum órdinem in ejúsdem Deiparæ honórem institúeret. Ludovico Aurelianénsium duci nupta, summam in prósperis moderatiónem exhibuit, atque in advérsis constántiam. Ipso postea in Galliárum regem assúmpto, ac nullo et irrito per Apostólicam Sedem eo declaráto conjúgio, id non solum æquíssimo ánimo tulit, sed gravi se vínculo solútam prædicans, libérius deínceps uni Deo famulári posse gratuláta est.

Lectio v.

Bituricensis Ducátus sibi a Ludovíco rege assignátos réditus, aléndis paupéribus, curándis ægrótis, ædificandisque monastériis profúse erogábat. In eam vero curam præsértim incúbuit, ut sacrárum vírginum cœtum sub nómine Annuntiatiónis beátæ Vírginis Maríæ quibus ejúsdem virtútes, certis régulis ab Alexándro Sexto approbátis, essent ad imitándum propósitæ, institúe-

ret ac promovéret; quod ei feliciter cessit. Egénos ac miseros omnes ad se confugiéntes, matérnæ charitátis complectebátur viscéribus; ægrótos imprímis, quorum úlcera et sánies própriis mánibus térgere et contrectáre non defugiébat, restitúta non semel eo contáctu iisdem sanitáte.

Lectio VI.

Singulari [illegible] exímia erga sanctiss[illegible] Eucharístiæ Sacraménti pietáte ferebátur; ad quod tanta accedébat lacrymárum vi, ut ejúsdem charitátis ac devotiónis sensus in adstántium ánimis excitáret. Dominicæ quoque passiónis mystéria pari recolébat affectu; quare constrúcto intra domésticum hortum Christi sepúlchro, ibi secedébat idéntidem nudum pectus lapide tundens, atque in preces et lácrymas júgiter effúsa. Vitæ demum innocentíssime actæ finem quadragenária præséntiens, sacris ómnibus Christiánæ religiónis Mystériis rite pieque susceptis, pridie nonas Februárii, Bituríci decéssit anno millésimo quingentésimo quinto. Ejus corpus, quinquagésimoséptimo post óbitum anno, incorrúptum repértum, dum Hæréticis militibus ad cremándum raperétur, gémitus edidísse, et mucróne transfixum copióso sánguine manásse perhibétur. Ejus cultum Benedictus Décimus quartus Apostólica auctoritáte probávit anno millésimo septingentésimo quadragésimo secundo. Tandem Pius Sextus, ut in toto Gálliæ regno possit de beáta Joánna Valésia, anniversária ejus dormitiónis die, Officium recitári, ac Missa celebrári de Cómmuni nec Vírginis nec Mártyris indúlsit, anno millésimo septingentésimo septuagésimo quinto, die vero Aprilis vigésima.

In III Noct. Lect. de Homilia in Evang. Simile est regnum cœlorum thesauro, p. ex.

Vesperæ a Capitulo de S. Agatha. Commem. S. Joannæ.

DIE VI FEBRUARII.

IN FESTO S. HYACINTHÆ DE MARISCOTTIS, VIRG.

Duplex.

Omnia de Communi Virginum, p. lxxxiv. *Præter seq.*

Oratio.

Deus, qui beátam Hyacíntham Vírginem tuam jugis mortificatiónis, et charitátis victimam effecísti: ejus nobis exémplo, et intercessióne concéde; ut peccáta nostra deflére, et te semper diligere valeámus. Per.

Lect. I Noct. de Script. occ. In Quadrag. De virginibus, *ut in Communi, p.* lxxxix.

IN II NOCTURNO.

Lectio IV.

Hyacintha nóbilis virgo Romána, Márci Antónii de Mariscóttis, Vignanélli Cómitis, quo in óppido nata est, et Octáviæ Ursinæ filia, a prima ætáte divinæ protectiónis arguménta experíri cœpit, cum septénnis jam jam in púteum

prolapsúra præsénti Dei benefício serváta est. Vitérbium missa ad Moniáles sancti Bernardini, ut ab iis educarétur, ibi Tértii Ordinis sancti Francísci institútum adoléscens suscépit, non ita tamen, ut sacra cum veste religiósos mores indúeret; pompis enim, ac delíciis aliquándiu indúlsit; donec ex febri decúmbens, accíti ad se Confessárii opportúna commonitióne percúlsa, omni vanitáti núntium remisit. Itaque anteáctæ vitæ máculis pœniténtiæ Sacraménto expiátis, in commúni triclínio in génua humillime provolúta, lácrymis se prolúens, ac flagéllo in se ipsam animadvértens, véniam a Soróribus deprecáta est; tum ánnuam pecúniam, ac spléndidam, atque supérfluam suppelléctilem, mundi, ac sui contémptrix abdicávit: deínceps vero nudis pédibus, vel, cum morbus cógeret, subjécta sólea obtéctis, ac única tantúmmodo túnica conténta, eáque rudi, obsoléta, et in eleemósynam accépta, ac fune præcincta, quoad vixit, incéssit.

Lectio v.

Præter ásperum vestítum, cilício, vigíliis, labóribus fracta, assiduísque jejúniis extenuáta, corpus étiam crebris verbéribus, ac spinárum manípulis lacerábat, adhíbito intérdum altérius quoque Moniális bráchio ad majórem sui córporis afflictatiónem, quod ut magis magísque attéreret, léctulo ex asséribus, soléque vili strágulo instrúcto utebátur, ac pro pulvíllo saxum adhibébat, quod in stramen ex obediéntia commutávit, in quo altérutro pede ad crucem in conspéctu pósitam, caténa alligáto, brevíssimum somnum capiébat. Ad hæc absynthium, herbásque amaríssimas mándere, Moniálium úlcera, ac pannícula sánie madéntia exosculári non rénuit: scalas Monastérii, onústa ingénti Cruce, génibus ascéndere aliquándo consuévit; nunc quoque urticas, nunc ceras liquátas, modo nivem, et gláciem, modo álveos rigéntium aquárum ad maceratiónem adhíbuit. Christi Dómini Passiónem, quam summópere venerabátur, apte a se excogitáta atrocissimárum pœnárum série imitári in majóri hebdómada, singulísque sextis fériis sólita fuit. Patiéntia in perferéndis injúriis, christiána humilitas, virgínalis verecúndia, ac summa sedúlitas in Novítiis quibus præerat, ad perfectiónem provehéndis, in ea mirífice cluxérunt. Animárum quoque zelo incénsa, plures inimicítias sústulit; periclitántes puéllas in tuto collocávit, plúrimis ad melióre frugem tradúctis, in proximórum salúte procuránda, qua oratiónibus, qua voluntáriis córporis cruciátibus, omni dénique conátu júgiter incúbuit.

Lectio vi.

Ægrorum in nosocómiis, ac páuperum patrocínium,

quamquam inops, omni stúdio suscépit, et ut iisdem succúrreret, non solum própriis ipsa mánibus laborábat, et quotidiánum sibi victum subtrahébat, frústulis panis contenta; sed Moniáles étiam ac Matrónas civitátis, virósque divites ad id óperis alliciébat, atque undequáque póterat, subsídia corrogábat; quinímo, ut quam pro egénis et inválidis sollicitúdinem osténderat, perpétuo firmáret, duas Sodalitátes, quæ eórúmdem cúram gérerent, instítui curávit. Erga sanctissimum Eucharistiæ Sacraméntum fuit veheménter affécta, cujus cultum ut in áliis quoque promovéret, illud frequénter per annum cum solémni pompa, quam Deo gratam fuísse nonnúlla prodígia comprobárunt, públicæ veneratióni exponéndum omnem óperam adhibuit: Deíparam Vírginem tam impénse cóluit, ut digna hábita fúerit, quæ ejus apparitióne recrearétur. Prophetiæ, contemplatiónis, lacrymárum dono, aliisque charismátibus flóruit. Anno dénique millésimo sexcentésimo quadragésimo, ætátis suæ quinquagésimo quinto inchoáto in cœlum evocáta est, cujus corpus in Ecclésia sancti Bernardini Viterbii cólitur, eámque Benedíctus Décimus tértius méritis et miráculis claram in Beatárum, Pius vero Séptimus in Sanctárum Vírginum número retulérunt.

In III Nocturno de Homilia S. Gregorii in Evang. Simile erit regnum cœlórum, *p.* xcv.

IX *Lect. S. Dorotheæ Virg. Mart. ut in Breviar. et de ea fit Commem. in Laudibus.*

XIII FEBRUARII.

SANCTÆ CATHARINÆ De Ricciis, Virg.

Duplex.

Oratio.

Dómine, Jesu Christe, qui beátam Catharinam Vírginem tui amóre succénsam passiónis contemplatióne clarére voluísti: ejus intercessióne concéde; ut, passiónis mystéria devóte recoléntes, ejus fructum percípere meréamur: Qui vivis et regnas.

Lect. I Noct. de Script. occ. & In Quadr. De virgínibus, *ut in Commúni,* p. lxxxix.

IN II NOCTURNO.

Lectio IV.

Catharina nóbili família de Ricciis Florentiæ nata, vél ab ineúnte ætáte, piam indolem præmatúre osténdit. In suburbáno monastério sancti Petri de Monticéllis, ubi morum disciplina imbuerétur, collocáta, quotidie ad Christi crucifixi imáginem orans, non sine lácrymis, horis etiam ánimi relaxatióni addictis, ejus passiónem meditabátur. Ad monastérium póstea sancti Vincéntii, Ordinis sancti Dominici, in civitáte Prati translata, patérnos lares ad tempus repétere, nisi certa spe réditus hábita, constánter recusávit. Tan-

dem anno décimo tértio, sæculi deliciis contémptis, ibídem religiósum institútum profésса est.

Lectio v.

Charitate in Deum fervens, oratióni fere assidue vacábat, quidquid témporis necessáriis occupatiónibus et modicæ quiéti supérerat, in ea insúmens; utque corpus in servitútem redigeret, férrea caténa et flagéllis illud macerábat. Cibi parcíssima, octo supra quadragínta annos cárnibus abstínuit, legumínibus plerúmque et herbis vescens, intérdum vero solo pane et aqua conténta. Proximórum ætérnam salútem exóptans, ardentíssimas ad Deum pro peccatórum conversióne preces fundébat. Tanto etiam commiseratiónis sensu erga purgántem ánimam commóta est, ut acerbíssimos dolóres sibi divínitus inflictos in pœnárum illi debitárum expiatiónem pertulísse visa sit. Eximia prudéntia et reguláris observántiæ zelo moniáles diu rexit, eas non minus exémplo, quam adhortatiónibus ad omnem sanctimóniam infórmans. Quo in officio humilitátem ádeo cóluit, ut abjectíssima quæque ópera sponte obíret, ac infírmis præcípua charitáte et summo stúdio inserviret.

Lectio vi.

Supernorum charismatum cópia singuláris in ea enítuit, ánnulo desponsatiónis, sacrísque stigmátibus, quæ non semel spectánda se exhibuérunt, accéptis. Plúrium annórum spátio, quinta et sexta feria in altíssimam contemplatiónem rapta, síngulos Redemptóris cruciátus in passióne tolerátos ex órdine in córpore mirabiliter sentíre consuévit. Prati degens, sanctum Philippum Nérium Romæ commoréntem vidére proméruit, ejúsque colloquio frui. Extásum, cœléstium visiónum, ac prophétici lúminis dono illústris, futúra prædixit, ac simul occúlta revelávit. Grávibus dénique morbis decúmbens, Eccléstæ Sacraméntis munita, anno a Christo nato millésimo quingentésimo nonagésimo, ætátis sexagésimo nono, quarto nonas Februárii in cœlum migrávit. Eam subínde Clemens Duodécimus beatárum Virginum número, Benedictus vero Décimus quartus Póntifex Máximus solémni ritu sanctárum Vírginum fastis adscripsit, anno salútis millésimo septingentésimo quadragésimo sexto.

In III Noct. Hom. in Evang. Simile erit regnum, *p.* xcv.

In II Vesp. Com. S. Valentini Mart.

DIE XXVI vel XXVII FEBR.

S. MARGARITÆ CORTON.

Semiduplex.

Omnia de Communi non Virginum, p. cj, præter seq.

Oratio.

Deus qui fámulam tuam Margaritam de perditiónis via

ad salútis trámitem misericórditer deduxísti : eádem nobis miseratióne concéde, ut quam prius errántem sectári non erubúimus, mox pœniténtem ímpigre sequi gloriémur. Per.

Lect. I Noct. de Script. occ.. In Quadragesima, Mulierem fortem, *de Communi*, p. civ.

IN II NOCTURNO.

Lectio IV.

Margarita, a loco dormitiónis, Cortonénsis appellàta, Laviáni in Tuscia ortum hábuit. Primis adolescéntiæ suæ annis mundi voluptátibus capta, in Montis Politiáni civitáte, vanam et lúbricam vitam duxit; sed cum amásium ab hóstibus fœde transfóssum indicio canis in fóvea sub strue lignórum tumulátum fortúito repérisset, illico facta est manus Dómini super eam; quæ magno culpárum suárum mœróre tacta, éxiit foras, et flevit amáre. Itaque Laviánum revérsa, crine detónso, neglécto cápite, pulláque veste contécta, erróribus suis, mundique illécebris núntium mísit; inque ædibus Deo sacris, fune ad collum alligáto, humi procúmbens, ab ómnibus, quos ántea móribus suis palam offénderat, véniam exorávit. Mox Cortónam profécta in cinere, et cilício ab se læsam Dei Majestátem placáre stúduit, donec post triennále virtútum experiméntum a Frátribus Minóribus spirituális vitæ dúcibus Tértii Ordinis hábitum impetrávit. Ubéres exinde lácrymæ ei familiáres fuérunt, atque ima suspíria tanta ánimi contritióne ducta, ut diu elínguis consísteret, Léctulus nuda humus, cervical lapis aut lignum porréxit; atque ita noctes insómnes in cœléstium meditatióne tráhere consuévit, nullum ámplius pravum desidérium perpéssa, dum bonus spíritus prómptior infirmam carnem ad subeúndos labóres erigébat.

Lectio V.

A dæmone insídiis, funestísque conátibus lacessíta múlier fortis hostem ex verbis detéctum, semel, atque íterum invícta répulit. Ad eludéndum vanæ glóriæ lenocínium, quo a malo spíritu petebátur, præteritos mores suos per vicos, et platéas alta voce accusáre non déstitit, omni supplício se ream inclámans : nec nisi a Confessário detérrita in speciósam fáciem, olim impúri amóris causam, sævíre abstínuit, ægre ferens suam formam longa carnis maceratióne non aboléri. Quibus, aliísque magnæ pœniténtiæ arguméntis suórum críminum labe expiáta, atque ita de se triumphátrix, ut sensus plane omnes a mundi illécebris custodíret, digna facta est, quæ sæpe Dómini consuetúdine frueretur. Ejúsdem quoque Christi, et Vírginis Matris dolórum, quod ipsa ardénter expetíerat, párticeps fácta, cunctis sénsibus destitúta, et vere mórtua intérdum

visa est. Ad eam proínde, véluti ad perfectiónis magístram, ex díssitis étiam regiónibus plúrimi conveniébant: ipsa vero, cœlésti, quo erat perfúsa, lúmine córdium secréta, conscientias hóminum, immo et peccáta in remótis licet pártibus Deum offendéntium, cum dolóre, et lácrymis détegens, summáque in Deum, et próximum charitáte feryens ingéntem animárum fructum operáta est. Ægris ad se veniéntibus salútem, obséssis a dæmone liberatiónem impetrávit. Púerum defúnctum lugénte matre ad vitam redúxit. Imminéntes bellórum tumúltus assíduis oratiónibus sedávit. Déniquo summæ pietátis opéribus vivos et mórtuos sibi deméruit.

Lectio vi.

Tot sanctis opéribus occupáta, de rigóre quo assídue corpus suum exercébat nihil remísit, neque a stúdio cœléstia meditándi se avélli passa est, in utróque vitæ génere plane admiránda, utrámque sorórem Magdalénam, et Martham réferens. Tandem pro se Dóminum orans, ut ex hac valle lacrymárum sursum in cœléstem pátriam evocarétur, exaudíta est orátio ejus, die, atque hora dormitiónis ei patefáctis. Méritis ítaque et labóribus plena, ac cœléstibus donis cumuláta, cœpit córporis víribus destítui, perque dies decem et septem nullo cibo, sed divínis tantum collóquiis refécta est: tum sanctissimis Ecclésiæ Sacraméntis rite suscéptis, vultu hílari, atque óculis in cœlum convérsis octávo Kaléndas Mártias anno ætátis quinquagésimo, suæ conversiónis vigésimo tértio, humánæ vero salútis millésimo ducentésimo nonagésimo séptimo, felix migrávit ad Sponsum. Corpus in hanc usque diem végetum, incorrúptum, illæsum, et suáviter olens summa religióne cólitur in Ecclésia Fratrum Minórum, quæ jam ab eádem Margaríta appellátur. Miráculis contínuo flóruit, quibus permóti Románi Pontífices ad augéndum ejus cultum plúrima liberáliter indulsérunt. Benedictus vero Decimus tértius in festo Pentecóstes, die sexta décima Maii anni millésimi septingentésimi vigésimi octávi, solémnem ejus Canonisatiónem religiosíssime celebrávit.

In III Noct. Lect. de Homil. in Evang. Símile est regnum cœlórum thesáuro, p. xcv.

In Quadrag. ix *Lectio de Feria occurrente.*

Ad Bened. Ant. t. 4. Ut cognóvit, resípuit Seráphici Ordinis Magdaléna: dimíssa sunt ei peccáta multa quia diléxit multum.

Ad Magnif. Ant. t. 8. Ego diléctó meo, et ad me convérsio ejus: invéni quem díligit ánima mea, ténui eum, nec dimíttam.

FORMULA

AD IMPERTIENDAM INDULGENTIAM PLENARIAM

IN ARTICULO MORTIS,

Juxta formam a BENEDICTO Papa XIV traditam.

℣. Adjutórium nostrum † in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram.

Ant. Ne reminiscáris, Dómine, delicta fámuli tui (*vel* ancillæ tuæ), neque vindictam sumas de peccátis ejus.

Kyrie eléison. ℟. Christe eléison. Kyrie eléison.

Secreto Pater noster, etc.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Salvum fac servum tuum (*vel* ancillam tuam), ℟. Deus meus, sperántem in te.

℣. Dómine exaudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

OREMUS.

CLEMENTÍSSIME Deus, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui néminem vis perire in te credéntem atque sperántem; secúndum multitúdinem miserationum tuárum réspice propítius fámulum tuum *N.* quem (*vel* fámulam tuam *N.* quam) tibi vera fides et spes christiána comméndant. Visita eum (*vel* eam) in salutári tuo; et per Unigéniti tui Passiónem et Mortem, ómnium ei delictórum suórum remissiónem et véniam cleménter indúlge; ut ejus ánima, in hora éxitus sui, te júdicem propitiátum invéniat, et in sánguine ejusdem Fílii tui ab omni mácula ablúta, transíre ad vitam mereátur perpétuam. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Tunc, dicto ab uno e Clericis adstantibus, Confíteor, etc. *Sacerdos dicat*, Misereátur, etc. *deindè*,

Dóminus noster Jesus Christus, Fílius Dei vivi, qui beáto Petro Apóstolo suo dedit potestátem ligandi atque solvéndi, per suam piíssimam misericórdiam recípiat confessiónem tuam, et restítuat tibi stolam primam, quam in baptísmate recepísti; et ego, facultáte mihi ab Apostólica Sede tribúta, Indulgéntiam plenáriam et remissiónem ómnium peccatórum tibi concédo. In nómine Patris †, et Fílii, et Spíritus sancti. ℟. Amen.

Per sacrosancta humánæ re-

paratiónis mystéria, remíttat tibi omnípotens Deus omnes præséntis et futúræ vitæ pœnas, Paradisi portas apériat, et ad gáudia sempitérna perdúcat. ℟. Amen.

Benedícat te omnípotens Deus, Pater ✝, et Fílius, et Spíritus sanctus. ℟. Amen.

Si vero Infirmus sit adeo morti proximus, ut neque confessionis generalis faciendæ, neque præmissarum precum recitandarum suppetat tempus, statim Sacerdos Benedictionem ei impertiatur, dicendo, Dóminus noster, etc. *ut supra.*

Et si mors proxime urgeat, dicat,

Indulgéntiam plenáriam, et remissiónem ómnium peccatórum tibi concédo, in nómine Patris ✝, et Fílii, et Spíritus sancti. Amen.

INDEX SUPPLEMENTI

PRO ALIQUIBUS LOCIS.

FESTA MOBILIA.

Feria III post Domin. Septuages. Orationis D. N. J. C. ccxj
Feria III post Dom. Sexages. Comm. Passionis D. N. J. C. ccxviij
Feria VI post Cineres. Spineæ Coronæ D. N. J. C. ccxxvj

OFFICIA VOTIVA.

Officium de SS. Sacramento *per annum.* ccxxxiij
Officium Immac. Conceptionis B. M. V. *in Sabbato.* ccxlvij

FESTA SANCTORUM.

27 *Novembris.* B. Leonardi a Portu Mauritio. ccxlviij
8 *Decembris.* Immac. Conceptionis B. M. V. ccl
9 *Dec.* Die 2 infra Octavam. cclv
10 *Dec.* Die 3 infra Octavam. cclvij
Eadem die. Translationis almæ Domus Lauretanæ. cclx
12 *Dec.* Die 5 infra Octavam. cclxvij
14 Dec. Die 7 infra Octavam. cclxix
15 *Dec.* Octava Immac. Conceptionis B. M. V. cclxxj
18 *Dec.* In Expectat. Partus B. M. V. cclxxiij
23 *Januarii.* In Desponsatione B. M. V. cclxxx
4 *Februarii.* S. Joannæ Valesiæ *Viduæ.* cclxxxiv
6 *Febr.* S. Hyacinthæ de Mariscottis, *Virg.* cclxxxv
13 *Febr.* S. Catharinæ de Ricciis, *Virg.* cclxxxvij
26 *vel* 27 *Febr.* S. Margaritæ Cortonensis, *Pœnitentis.* cclxxxviij

INDEX PSALMORUM.

Primus numerus marginalis indicat Psalmum; alter Paginam, in qua Psalmus idem adnotatur in Breviario.

119 Ad Dominum cùm tribularer.
27 Ad te Domine clamabo.
24 Ad te Domine levavi.
122 Ad te levavi oculos.
28 Afferte Domino filii Dei.
77 Attendite popule meus.
48 Audite hæc.
118 Beati immaculati.
127 Beati omnes, qui.
31 Beati, quorum.
40 Beatus, qui intelligit.
1 Beatus vir qui non.
111 Beatus vir, qui timet.
33 Benedicam Dominum.
102 Benedic anima ... et omnia.
103 Benedic anima... Domine Deus meus.
143 Benedictus Dominus.
84 Benedixisti Domine.
91 Bonum est confiteri.
18 Cœli enarrant.
149 Cantate Domino..... laus ejus.
95 Cantate Domino... cantate.
97 Cantate Domino... quia.
74 Confitebimur tibi Deus.
9 Confitebor... narrabo.
110 Confitebor... in consilio.
137 Confitebor... quoniam.
104 Confitemini, et invocate.
105 Confitemini... Quis.
106 Confitemini... Dicant.
117 Confitemini... Dicat.
135 Confitemini... quoniam in æternum.
15 Conserva me Domine.
115 Credidi propter.
Cùm invocarem.
129 De profundis.
43 Deus auribus nostris.
49 Deus deorum Dominus.
62 Deus Deus meus ad te.
21 Deus Deus meus, respice.
69 Deus in adjutorium.
53 Deus in nomine tuo.
71 Deus judicium tuum.
108 Deus laudem meam.
66 Deus misereatur nostri.
45 Deus noster refugium.
82 Deus quis similis erit.
59 Deus repulisti nos.
81 Deus stetit in synagoga.
78 Deus venerunt gentes.
93 Deus ultionum.
114 Dilexi, quoniam.
17 Diligam te Domine.
38 Dixi: Custodiam.
109 Dixit Dominus.
35 Dixit injustus.
13 Dixit insipiens in corde.
52 Dixit insipiens in corde.
140 Domine clamavi.
7 Domine Deus meus.
87 Domine Deus salutis.
8 Domine Dominus noster.
101 Domine exaudi... et clamor.
142 Domine exaudi..... auribus.
20 Domine in virtute tua.
6 Domine, ne in furore... Miserere.
37 Domine, ne in furore... Quoniam.
130 Domine, non est exaltatum.
138 Domine probasti me.
3 Domine quid multiplicati.
14 Domine quis habitabit.
89 Domine refugium.

23 Domini est terra. 29
26 Dominus illuminatio. 46
22 Dominus regit me. 31
92 Dominus regnavit, decorem. 17
96 Dominus regnavit, exultet. 103
98 Dominus regnávit, irascantur. 107
133 Ecce nunc benedicite. 147
132 Ecce quam bonum. 134
58 Eripe me de inimicis. 74
139 Eripe me Domine. 139
44 Eructavit cor meum. 64
144 Exaltabo te Deus. 141
29 Exaltabo te Domine. 47
19 Exaudiat te Dominus. 14
60 Exaudi Deus deprecationem. 75
54 Exaudi Deus orationem meam, et ne. 71
63 Exaudi Deus orationem meam cùm deprecor. 76
16 Exaudi Domine. 10
39 Expectans expectavi. 61
80 Exultate Deo. 96
32 Exultate justi. 50
67 Exurgat Deus. 77
86 Fundamenta ejus. 99
85 Inclina Domine. 98
125 In convertendo. 131
10 In Domino confido. 7
113 In exitu Israel. 124
30 In te Domine speravi. 48
70 In te Domine speravi. 83
65 Jubilate Deo..... psalmum. 76
9 Jubilate Deo omnis.... servite. 17
34 Judica Domine nocentes me. 51
42 Judica me Deus. 69
25 Judica me Domine. 30
121 Lætatus sum in his. 130
145 Lauda anima mea. 142
147 Lauda Jerusalem. 143
148 Laudate Dominum de cœlis. 19
150 Laudate Dominum in sanctis. 20
116 Laudate Dominum omnes. 127
146 Laudate Dominum quoniam. 143
134 Laudate nomen. 134
112 Laudate pueri. 124
120 Levavi oculos meos. 127
47 Magnus Dominus. 66
131 Memento Domine. 134
56 Miserere... miserere. 73
55 Miserere... quoniam. 72
50 Miserere.... secundum. 56
100 Misericordiam et. 109
88 Misericordias Domini. 100
126 Nisi Dominus. 132
123 Nisi quia Dominus. 130
36 Noli æmulari. 53
61 Nonne Deo subjecta. 75
75 Notus in Judæa Deus. 87
46 Omnes gentes plaudite. 65
107 Paratum cor meum. 117
72 Quam bonus Israel. 85
83 Quam dilecta. 97
2 Quare fremuerunt. 3
41 Quemadmodum. 62
124 Qui confidunt. 131
51 Quid gloriaris. 68
90 Qui habitat. 147
79 Qui regis Israel. 79
128 Sæpe expugnaverunt. 132
68 Salvum me fac Deus. 81
11 Salvum me fac Domine. 8
57 Si vere utique. 73
136 Super flumina. 136
64 Te decet hymnus. 79
94 Venite, exultemus. 2
5 Verba mea auribus. 57
76 Voce mea... Ad Deum. 88
141 Voce mea:... Ad Dominum: 140
12 Usquequò Domine. 8
73 Ut quid Deus. 86

INDEX CANTICORUM.

CANTICUM MOYSI.

Audite cœli quæ loquor.

CANTICUM TRIUM PUERORUM.

Benedicite omnia opera Domini.

CANTICUM ZACHARIÆ.

Benedictus Dominus Deus Israel. 21

CANTICUM MOYSI.

Cantemus Domino : gloriose. 94

CANTICUM ISAIÆ.

Confitebor tibi Domine. 57

CANTICUM HABACUC.

Domine audivi auditionem. 105

CANTICUM EZECHIÆ.

Ego dixi : In dimidio dierum. 69

CANTICUM ANNÆ.

Exultavit cor meum in Domino. 80

CANTICUM B. MARIÆ VIRG.

Magnificat anima mea. 126

CANTICUM SIMEONIS.

Nunc dimittis servum tuum. 148

SYMBOLUM S. ATHANASII.

Quicumque vult salvus esse. 24

HYMN. SS. AMBR. ET AUGUST.

Te Deum laudamus. 16

INDEX HYMNORUM.

Æterna Christi munera. ij
Æterna cœli gloria. 106
Æterne rerum conditor. 20
Ales diei nuntius. 70
A solis ortus cardine. 219
Alto ex Olympi vertice. cxxiv
Aspice infami Deus ipse. ccxix
Aspice ut Verbum Patris. ccxj
Audi benigne. 400
Audit tyrannus anxius. 235
Aurora jam spargit. 122
Ave maris stella. cxl
Beate pastor Petre. 466
Christo profusum. xxxvj
Cœli Deus sanctissime. 133
Cœlestis urbs Jerusalem. cxiv
Consors paterni luminis. 60
Creator alme siderum. 151
Crudelis Herodes Deum. 284
Deus tuorum militum. xx
Egregie doctor Paule. 482
En clara vox redarguit. 157
Exite Sion filiæ. ccxxvj
Exultet orbis gaudiis. ij
Fortem virili pectore. cj
Hominis superne. 140
Hujus oratu Deus. cij
Immense cœli conditor. 128
Invicte Martyr unicum. xxx
Iste confessor. xlix
Jam lucis orto sidere. 22
Jam sol recedit igneus. 143
Jesu corona celsior. lxxvij
Jesu corona Virginum. lxxxv
Jesu decus angelicum. 451
Jesu dulcis memoria. 445
Jesu Redemptor omnium, quem. 206
Jesu Redemptor omnium, perpes. lix
Jesu Rex admirabilis. 446
Legis figuris. 231
Lucis creator optime. 125
Lux ecce surgit aurea. 95
Martinæ celebri plaudite. 58
Magnæ Deus potentiæ. 137
Memento rerum. clv
Mœrentes oculi spargite. ccxviij
Nox atra rerum. 81
Nox et tenebræ. 80
Nunc sancte nobis. 37
O gloriosa Virginum. cxlix
O sola magnarum. 295
Pange lingua gloriosi. ccxxxv
Primo die quo Trinitas. 2
Quem terra. cxl
Quodcumque in orbe. 462
Rector potens verax. 40
Rerum creator optime. 70
Rerum Deus tenax. 42
Rex gloriose Martyrum. xlv
Sacris solemniis. ccxxxvj
Sævo dolorum turbine. ccxxiv
Salvete flores Martyrum. 239
Sanctorum meritis. xxxv
Somno refectis artubus. 45
Splendor paternæ gloriæ. 58
Summe parens clementiæ 107
Te lucis ante terminum. 148
Telluris alme conditor. 131
Tu natale solum protege. 498
Tu Trinitatis unitas. 95
Venit e cœlo mediator. ccxvij
Verbum supernum..... e Patris. 152
Verbum supernum..... nec Patris ccxlij
Virginis proles. lxxxvj

OFFICIA PROPRIA

SS. SUMMORUM PONTIFICUM,

ET ALIORUM, QUÆ CLERO ROMANO INDULTA SUNT.

FESTA MOBILIA.

FER. III POST DOM. SEPTUAG.

ORATIONIS D. N. J. C.

Duplex majus, p. ccxj.

FER. III POST DOM. SEXAG.

COMM. PASSIONIS D. N. J. C.

Duplex majus, p. ccxviij.

FER. VI POST CINERES.

SPINEÆ CORONÆ D. N. J. C.

Duplex majus, p. ccxxvj.

FESTA NOVEMBRIS.

DIE XXVIII NOVEMBRIS.

S. GREGORII III, PAPÆ CONF.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pontif., p. xlix, *præter sequent.*

Oratio, Da quæsumus, *p.* l.

IN I NOCTURNO.

Lect. de Script. occurr.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

GREGORIUS hujus nóminis Tértius, natióne Syrus, patre Joánne, Gregório Secúndo vita functo, unánimi cleri, et pópuli consénsu, nec non divino quodam instínctu, cum dignissimus ómnium esset, subrogátus est, anno Christi septingentésimo trigésimo primo. Vir singulári doctrína, et virtúte, latína et græca lingua eruditus, mirábili dicéndi facúndia, atque ádeo felici memória, ut totum Psaltérium memóriter recitáret; is demum, quem prædecessóri suo Gregório, doctrína et prudéntia sapientíssimi hómines æquiparándum esse duxérunt.

LECTIO V.

CATHOLICÆ fidei propugnátor acérrimus, Leónem Isáurum Imperatórem Iconoclástam patérnis mónitis, et litteris ad saniórem mentem redúcere conátus est. Sed cum nihil proficeret, convocáto Romæ nonagínta quinque Episcopórum Concílio, sacrárum Imáginum cultum Apostólico decréto firmávit, et diro anathémate fériit Iconómachos. Quæ cum ad Leónis aures pervenissent, áltius rugíre cœpit, misítque advérsus Gregórium florentíssimam classem cum potentíssimo exército; sed hæc, volénte ac víndice Deo, in Hadriático sæva tempestáte agitáta, fœdo naufrágio périit.

LECTIO VI.

MULTA quoque a Luitprándo Longobardórum Rege iníque passus est, qui et Urbem longa obsidióne cinxit, et sancti Petri Basílicam sacrílega manu dirípuit. In his angústiis sanctíssimus Póntifex ad Cárolum Martéllum, antecessóris exémplo, Legátos cum sacris

munéribus destinávit. Munívit Urbis mœnia; largas in egénos eleemósynas erogávit; novas Basílicas a fundaméntis extrúxit; antíquas ornávit ac restaurávit, Vaticánam præsértim, intra quam Oratórium auro, argénto, gemmis, ómnique pretiósi operis génere ditátum eréxit, in quo Sanctórum Apostolórum et Mártyrum relíquias, summa cura et diligéntia toto Christiáni Orbis ámbitu conquisítas repósuit, et coléndas expósuit, eo máxime témpore, quo illas Hagiómachi diabólico furóre proculcábant. Multa monastéria restítuit, et sanctis légibus instrúxit; statuítque, ut Presbyteri et Mónachi, altérnis noctu diúque, divínas laudes celebrárent. Fractus demum labóribus, méritis licet atque virtútibus inclytus, anno sui Pontificátus undécimo nondum peráeto, quarto Kaléndas Decémbris pie óbiit in Dómino, et in prædicto Oratório Vaticáno sepúltus est.

IN III NOCTURNO.

Homilia super Evang. Homo péregre, *de Communi, primo loco,* p. lvij.

Vesp. a Capit. de S. Gelasio. Com. S. Gregorii, Ant. Dum esset, *p.* lxj, *Oratio,* Exaudi, *p.* lix.

DIE XXIX NOVEMBRIS.

S. GELASII I, PAPÆ CONF.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pontificis, p. xlix, *præter seq. Oratio,* Da quæsumus, *p.* l.

IN I NOCTURNO.

Lect. de Script. occurr.

IN II NOCTURNO.

Lectio iv.

Gelasius, gente Africánus, patre Valério, in Felícis Tértii locum subrogátus, Pontificátum gessit annos quátuor, menses octo, duodevigínti dies. Creávit in dúplici Ordinatióne Diáconos duos, Presbyteros trigínta et duos, sexagínta septem per divérsa loca Episcopos. Vir sane singulári fidei propagándæ ac servándæ zelo ardentíssimus; omni litteratúra, præsértim sacra, instructíssimus; et intrépidi péctoris róbore, tum ad vindicánda Ecclésiæ et Sedis Apostólicæ jura, tum ad retundéndam hæreticórum et schismaticórum protérviam armátus.

Lectio v.

Ejus cura et studio non Clerus modo plúrimum auctus est, verum étiam univérsa Ecclésia magnis increméntis adolévit. In quo certe illius prudéntia mirábilis fuit, cum eo témpore Anastásius Imperátor hæréticus, et Theodóricus Ariánus rerum utriúsque Impérii potiréntur. Imminénte famis periculo, úbere annóna Urbem recreávit. Lupercália, áliaque Gentílium spectácula, quæ ad hæc usque témpora, post tam multa Imperatórum edicta advérsus idololatríam lata, et Romanórum Pontíficum stúdia ad eam extirpándam adhíbita, viguísse constat, Andrómacho Senatóre, aliísque Románis, frustra licet, refragántibus, pénitus abolévit.

LECTIO VI.

ALIA quamplúrima ad dignitátem et disciplínam Ecclésiæ spectántia præstitit, sancivit, et scripsit. Defensóres Acácii, Euphæmium præsértim Constantinopolitánum, damnávit; scriptisque ad divérsos nervosissimis juxta atque doctissimis litteris, vel eos in offício continuit, vel aberrántes redúxit. Pelagiános, Manichæos, et álios hæréticos coércuit, eorúmque libros públicis flammis tradi curávit. Præter Decretáles, et Hymnos Ecclesiásticos, egrégia scripsit opúscula contra Nestórium, Arium, Pelágium, et Eutychéten. Sed illud præ céteris memorándum, quod libros canónicos ab aliis, et probátos ab apócryphis in Romána Synodo septuaginta Episcopórum, singulári decréto distinxit. Post multos demum labóres in regénda universáli Ecclésia exantlátos, sanctissimus et doctissimus Póntifex pie óbiit in Dómino, undécimo Kaléndas Decémbris, anno Christi quadringentésimo nonagésimo sexto, et sepúltus est in Vaticáno.

IN III NOCTURNO.

Homil. super Evang. Homo péregre, *de Communi, primo loco*, p. lvij.

In Laudibus, Commem. Feriæ, et S. Saturnini Mart.

FESTA DECEMBRIS.

In Martyrol. 13 Novembris.

DIE V DECEMBRIS.

S. NICOLAI I, PAPÆ CONF. *Duplex.*

Omnia de Communi Conf. Pontif., p. xlix, *præter seq. Oratio*, Da quæsumus, p. l.

I Vesp. a Capit. Commem. S. Sabbæ, Abb., ult. loco.

IN I NOCTURNO.

Lect. de Script. occurr.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

NICOLAUS hujus nóminis Primus, natióne Románus, patre Theodóro Regionário, Benedícto Tértio e vivis sublato, mirábili ómnium consensióne, anno Christi octingentésimo quinquagésimo octávo, a Clero eléctus, et ex Basílica Principis Apostolórum, in qua latitábat, per vim edúctus, adductúsque in Lateranénse Patriarchium, Románus Póntifex renunciátus est. A prima puerítia pietátem, omnémque virtútem cóluit, eósque in sacris litteris progréssus fecit, ut eum Sérgius Secúndus in ipso eódem Patriarchío, Ecclésiæ Románæ Subdiáconum, Leo vero Quartus Diáconum creáverint, Benedictus demum Tértius, ejus consílio et ductu, univérsam Ecclésiam administráverit.

LECTIO V.

EXSTANT plúrimæ ab eo scriptæ epistolæ, in quibus errántes corréxit, supérbos depréssit, oppréssos recreávit. Episcopos, Reges, Imperatóres in officio continuit. Joánnis Ravennátis Archiepíscopi contumáciam fregit. Hincmarum Rheménsem Archiepíscopum, de injústa Rhotáldi Episcopi Suessioniénsis depositióne áctis-

ter reprehéndit; ejus ea de re, nec non Synodi Sylvanecténsis judícium abrogávit; tum apud Sanctam Máriam Majórem in pervígilio Nativitátis Domínicæ Missárum solémnia explens, Epíscopum ipsum prístinæ dignitáti, et paulo post suæ sedi plene restítuit. Lothárium Regem, qui rejécta legítima uxóre Theutbérga, Waldrádam concubínam dúxerat, intentáto anathémate, ad saniórem mentem redúxit. Electiónem Photii láici hóminis reprobávit, et Patriárcham Ignátium in prístinam Sedem restítuit. Ecclésiæ demum Románæ jura ita defendit, ut singulæ illíus epistolæ quasi tótidem fortíssima Sedis Apostólicæ muniménta esse videántur.

LECTIO VI.

Cum illius zelus intra tunc præscríptos Ecclésiæ fines continéri non posset, ad conversiónem infidélium applícuit ánimum, fecítque ut amplíssima Bulgarorum gens, una cum Rege, ad Christi fidem convérsa, Ecclésiæ Románæ, frendénte licet Imperatóre schismático, accésserit. Operam quoque suam privátis pietátis officiis sédulo navávit. Hinc descripta ómnium indigéntium nómina apud se habére vóluit, ut singulis accurátius succúrreret. Reparándis étiam, ornandísque Basílicis Urbis, præcípue Lateranénsi Patriarchío, liberálem manum appósuit, et nullis súmptibus pepércit. Inito demum décimo Pontificátus anno, in cœlum migrávit, et in Vaticáno sepúltus est.

IN III NOCTURNO.

Homilia super Evang. Homo péregre, *de Communi, primo loco*, p. lvij,

In Laud. Commem. Feriæ, et S. Sabbæ, Abb.

DIE VIII.

IMMAC. CONCEPT. B. M. V.

Duplex II *Classis*, p. ccl.

DIE IX DECEMBRIS.

S. EUTICHIANI, PAPÆ MART.

Duplex.

Omnia de Communi unius Martyris, p. xx, *præter seq.*

Oratio, Deus, qui nos, *p.* xx.

IN I NOCTURNO.

Lect. de Script. occurr.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

Eutychianus natióne Tuscus, pátria Lunénsis, Maríno patre, post beáti Felícis Sacerdótium, Románæ Ecclésiæ Epíscopátum suscépit. Constítuit fruges, fabas, et uvas super altári benedíci: itémque a fidélibus nullátenus Mártyrem sepelíri sine dalmática, aut purpúrato colóbio. Qui cum per divérsa loca trecéntos sexaginta duos Mártyres sua manu sepelísset, illis et ipse sociátus, sub Numeriáno Imperatóre martyrio coronátus est, sexto Idus Decémbris, sepultúsque in cœmetério Callísti via Appia. Quinque Ordinatiónibus mense Decémbri creávit Presbyteros quatuórdecim, Diáconos quinque, Epíscopos per divérsa loca novem. Vixit in Pontificátu

annos octo, menses quinque, et dies áliquot.

Sermo S. Máximi Epíscopi. *De S. Cypriano Homil.* 2.

LECTIO V.

IN martyrio beatíssimi Eutychiáni, fratres caríssimi, univérsa nobíscum Christi exultat Ecclésia, quam in omne gáudium, et cœléstis eruditióne sermónis instrúxit, et múnere triumphális sánguinis decorávit. Fuit enim in eo, sicut compértum habémus, et contra erróres diáboli spirituális sapiéntiæ plenitúdo, et advérsum persecutiónes mundi Christiáni péctoris mitigáta constántia. Quis non hujúsmodi virum quantis valet præcóniis prosequátur, cujus eloquéntia inspiráta divínitus et Ecclésias dócuit, et sæculum confutávit?

LECTIO VI.

VERE hic mirábilis, atque ómnium ubíque stúdiis celebrándus, quem sánctitas sacerdótem, perítia doctórem, fides Martyrem consecrávit. Pretiósa, inquit David, in conspéctu Dómini mors Sanctórum ejus. Vidéte caríssimi, in quantum venerábilis Eutychiánus étiam prophéticam supergréssus est laudem, cujus in conspéctu Dómini non solum mors, sed et vita éxtitit pretiósa. Moriéndo namque próprium Christo sánguinem dedit: vivéndo nihilóminus cohortatióne fortíssima innúmeros cœlo Mártyres acquisívit.

IN III NOCTURNO.

Homil. super Evang. Si quis vult, *de Communi, secundo loco*, p. XXXIIJ.

In Laud. Comm. Oct. Imm. Concept. p. CCLIV, *et Feriæ.*

DIE X.

TRANSLAT. ALMÆ DOMUS LAURETANÆ.

Duplex majus, p. CCLX.

DIE XI.

S. DAMASI I, PAPÆ CONF.

Duplex, in Breviario, p. 420.

In Laud., Comm. Oct. Imm. Concept., p. CCLIV, *et Feriæ.*

Vesp. a Capitulo de S. Melchiade Papa, Martyre.

DIE XII DECEMBRIS.

IN FESTO

S. MELCHIÁDIS, PAPÆ MART.

Duplex.

Omnia ut in Communi unius Martyris, p. XX, *præter sequent.*

Oratio, Infirmitátem, *p.* XX.

Comm. S. Damasi, postea Octavæ, p. CCLV, *et Feriæ.*

IN I NOCTURNO.

Lect. de Script. occurr.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

MELCHIADES Afer post Eusébium Románam ténuit Ecclésiam. Qui cum adhuc Présbyter esset, misit Diáconos cum lítteris Maxéntii Imperatóris, et lítteris Præfécti Prætórii ad Urbis Præféctum, ut ea loca recíperet, quæ fúerant Christiánis, témpore persecutiónis, ablàta. Réddita autem Ecclésiis pace, Constantínum Augústum adívere Donatístæ, ut in eórum contra Cæciliánum Charthaginénsem Epíscopum causa júdices daret. Quibus Constantínus respóndit: Peti-

stis a me in sæculo judícium, cum ego ipse Christi judícium expéctem. Attamen dati sunt júdices Episcopi tres, missíque Romam ad Melchíadem Pontíficem, ut ibi pro fratrum concórdia, et unitáte Synodus cogerétur.

LECTIO V.

Urbem itaque hi tres profécti convenérunt cum áliis quinquaginta Episcopis, ipsóque Melchíade in domum Faustæ in Lateránis, ubi, causa discússa, Cæciliánus ómnium Episcopórum sententiis innocens est pronunciátus, et ejúsdem Melchíadis decréto judícium est cláusum. Ut autem Donatístæ Cathólicæ uniréntur Ecclésiæ, Melchíades (prout scribit sanctus Augustinus) tamquam vir óptimus, filius Christiánæ pacis, et pater Christiánæ plebis ádmodum laborávit, obláta étiam conditióne, ut quibuscúmque in locis duo essent contrariárum factiónum Episcopi, is confirmarétur, qui prior fuísset ordinátus, et álteri plebs ália regénda providerétur.

LECTIO VI.

SANXIT, ne ulla ratióne die Domínico, aut quinta feria, quis fidélium jejunáret, quia eos dies quasi sacro jejúnio deputátos Pa[illegible]ni celebrábant. Item státuit, ut oblatiónes consecrátæ [illegible] Episcopum, quæ dicebántur Ferméntum, per Ecclésias dirigeréntur, ne Presbyteri in suis Títulis una cum suis plébibus celebrántes, se ab Episcopi communióne sepa-

ráto judicárent. Qui cum in persecutióne Maximiáni multa passus esset, tandem sub Constantino quiévit in Dómino quarto Idus Decembris, sepultúsque est in cœmetério Callísti via Appia. Una Ordinatióne creávit Presbyteros sex, Diáconos quinque, Episcopos per divérsa loca úndecim.

IN III NOCTURNO.

Homilia super Evangel. Si quis venit, *de Communi, primo loco*, p. xxvilj.

℣. VIII. Dómine, prævenísti, p. xxix.

In Laudibus, *Comm. Octavæ*, p. cclv, *et Feriæ*.

Vesperæ à Capitulo de S. Lucia. Commem. S. Melchiadis, Octavæ, p. cclv, *et Feriæ*.

DIE XIII.

Officio S. Luciæ additur Commem. Octavæ, ut supra, p. cclv, *et* p. cclv.

DIE XIV.

INFRA OCT. IMM. CONCEPT.

Semiduplex, p. cclxix.

DIE XV.

OCT. IMM. CONCEPT. B. M. V.

Duplex, p. cclxxj.

DIE XVIII.

IN EXPECTA[illegible] PARTUS B. M. V.

Duplex m[illegible], p. cclxxiij.

FEST[illegible] JANUARII.

[illegible] XVI.

S. MA[illegible]I, PAPÆ MART.

Duplex. *Breviario*, p. 459.

[illegible] XIII.

IN DESPON[illegible]T. B. M. V. CU[illegible]OSEPH.

Duplex majus, p. cclxxx.

DIE XXVII JANUARII.

S. VITALIANI, PAPÆ CONF.

Duplex.

Omnia de Communi Confess. Pontif. p. xlix, *præter sequent.*

Oratio, Da quæsumus, *p.* l.

IN I NOCTURNO.

Lect. de Script. occurr.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

VITALIANUS, pátria Signiénsis, natióne Campánus, Anastásio patre, duóbus fere mensibus ab Eugénii hujus nóminis primi óbitu, non sine pública bonórum ómnium gratulatióne, in ejus locum subrogátus fuit, vir sane disciplínæ ac régulæ Ecclesiásticæ amantíssimus, et retinentissimus. Illam in vigóre suo, uta prædecessóre lætus accéperat, ita sédulus successóri reliquit, et nihil unquam omísit, quod ad illíus splendórem servándum pertinéret.

LECTIO V.

NULLI labóri, nulli pepércit indústriæ, ut Orientálem Ecclésiam, jam diutúrno schísmate a Romána separátam, et Constántium Imperatórem, Heraclii nepótem Monothelitárum fautórem, Impiique auctórem Typi, ad meliórem frugem redúceret. Eódem ánimo et fine, Petrum Patriárcham Constantinopolitánum, scriptis ad eum litteris, hortátus est ad reddéndam Ecclésiæ pacem, et fidem Cathólicam amplecténdam.

LECTIO VI.

VARIAS scripsit epístolas, ut sacrórum cánonum indemnitáti, et divinæ fidei propagatióni consúleret. In id præsértim pastorális illíus cura incúbuit, non sine próspero evéntu: Religiónem enim in Anglia collabéntem restituit: et cum ibi esset sacrórum Ministrórum penúria, magnum Theodórum Tharsénsem, et Hadriánum Abbátem eo misit: illum quidem, ut Ecclésiæ Anglicánæ Primas esset, hunc vero, ut Monásticam disciplínam restauráret. Cum demum illíus piétas multum diúque refulsisset, ac sedísset annos quatuórdecim, et menses quinque, ex hac vita ad Deum migrávit, anno Christi sexcentésimo sexagésimo nono, et in Vaticáno sepúltus est.

IN III NOCTURNO.

Homilia super Evang. Homo péregre, *de Communi, primo loco,* p. lvij.

DIE XXVIII.

S. JOANNIS CHRYSOSTOMI, EPISC. CONF. ET ECCLES. DOCT.

Duplex. Heri in Breviario, p. 491.

Commem. et IX *Lectio Sanctæ Agnetis secundo,* p. 494.

DIE XXX. JANUARII.

S. FELICIS IV, PAPÆ CONF.

Duplex.

Omnia de Communi Confess. Pont. p. xlix, *præter sequent.*

Oratio. Exaudi, p. l.

IN I NOCTURNO.

Lect. de Script. occurr.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

FELIX Quartus Samnítis, Cástoris filius, divina grátia copióse instrúctus, beáto Joánne Papa in Theodorici Regis

Itáliæ Ariáni cárcere defúncto, ob húmilem pietátem atque simplicitátem, céteris prælátus, celsum Románi Episcopátus locum proméruit. Per id tempus Athalaricus Theodorici succéssor, quamquam et ipse Ariánus, Apostólicæ tamen Sedis honóri cónsulens, instantísque Románi cleri desidériis favens, suo decréto constítuit, quod juxta priscæ consuetúdinis tenórem (ne clerus forénsibus litibus profanátus sæculáribus implicétur) si quis áliquem ad Románum clerum pertinéntem in quálibet causa probábili créderet actióne pulsándum, ad beatíssimi Papæ judícium prius veníret audiéndus; ut, aut ipse inter utrósque more suæ Sanctitátis cognósceret, aut causam deligeret æquitátis stúdio terminándam. Qui vero reveréntiam tantæ Sedi exhibére contémneret, decem librárum auri dispéndio mulctári jussit, per manus memoráti Antístitis erogándo.

Lectio v.

Porro Felix nefáriam damnávit præsumptiónem eórum, qui Sacerdotáli Ordinatióne suscépta, ad sæculáris vitæ mores demigrábant. Eréxit in Urbe Basílicam sanctórum Cosmæ et Damiáni, eo loco qui appellátur via Sacra, juxta templum Urbis Romæ, consumptámque incéndio sancti Martyris Saturníni Basílicam via Salária a solo refécit. Idem paupéribus largus, et miséris solátia præbens, cum créscere fecísset opes Apostólicæ Sedis, ærumnósam hanc cum beáta vita commutávit, sepúltus in Basílica sancti Petri, quarto Idus Octóbris, Justiniáno Imperatóre, et Athalaríco Itáliæ Rege. Duábus Ordinatiónibus, mense Februário et Mártio, creávit Presbyteros quinquagínta quinque, Diáconos quátuor, Episcopos per divérsa loca víginti novem. Sedit in Pontificátu annos quátuor, menses duos, dies decem et octo.

Sermo S. Gregórii Papæ.

Lectio vi.

2 *Par. Past. c.* 1.

Tantum debet actiónem pópuli áctio transcéndere Præsulis, quantum distáre solet a grege vita pastóris. Opórtet namque, ut mágni se sollícite stúdeat, quanta tenéndæ rectitúdinis necessitáte constríngitur, sub cujus æstimatióne pópulus grex vocátur. Sit ergo (necésse est) cogitatióne mundus, actióne præcípuus, discrétus in siléntio, útilis in verbo, síngulis compassióne próximus, præ cunctis contemplatióne suspénsus, bene agéntibus per humilitátem sócius, contra delinquéntium vítia per zelum justitiæ eréctus, internórum curam in exteriórum occupatióne non minuens, exteriórum providéntiam in interiórum sollicitúdine non relínquens.

IN III NOCTURNO.

Hom. super Evang. Vigiláte, *de Communi, secundo loco,* p. lxiij.

FESTA FEBRUARII.

DIE III FEBRUARII.

In Martyrol. 26 *Decembris.*
S. DIONYSII, PAPÆ CONF.
Duplex.
Omnia de Communi Conf. Pontif. p. xlix, *præter sequent.*
Mutatur tertius versus.
Oratio, Da quæsumus, *p.* l.
IN I NOCTURNO.
Lect. de Script. occurr.
IN II NOCTURNO.
LECTIO IV.

DIONYSIUS ex mónacho, post beátum Xystum Secúndum, Románæ Ecclésiæ Episcopus est constitútus. Is contra Sabellianos scripsit; et advérsus eos, qui Fílium Dei opus aut creatúram asseverábant, plura volúmina édidit. Dionysii Alexandríni Episcopi apud se accusáti, quasi qui Fílium Dei factum, et non substantiálem Patri díceret, in Romána Synodo causam discússit, ad quem ejúsdem Synodi id indígne feréntis sententiam perscripsit. Sed cum Alexandrínus Antístes, íterum atque íterum missis Romam suis scriptis, se purgásset atque defendísset, matúro demum consílio est absolútus. Presbytéris Ecclésiasi in Urbe Dionysius distribuit Cœmetéria, Paróchias, atque Diœcéses divísit. Dénique multis pro Ecclésia perfúnctus labóribus, ac fidei documéntis clarus, Aureliáno Imperatóre, migrávit ad Dóminum, sepultúsque est in Cœmetério Callísti via Appia, sexto Kaléndas Januárii. Hábuit mense Decémbri Ordinatiónes duas, quibus creávit Presbyteros duódecim, Diáconos sex, Episcopos per divérsa loca septem. Sedit annos úndecim, menses tres, dies quatuordécim.

Sermo S. Joánnis Chrysóstomi.
In Ep. ad Rom. cap. 15. *serm.* 29. *circa finem.*
LECTIO V.

CHRISTUM diligens, et gregem illíus útique diligit : et Móysen tum primum super pópulum Judæórum pósuit, quando, qua esset in illum benevolèntia, re ipsa jam declaráverat. David quoque simili modo regno inaugurátus est, posteáquam apparúerat quam amico esset in pópulum affléctu : ita quippe júvenis adhuc pópuli cáusa dóluit ac zélavit, ut et ánimam suam expóneret, cum vidélicet bárbarum illum e médio tollébat. Quod vero dicébat : Quid dábitur ei, qui alienígenam hunc interfécerit? non ideo dicébat, quod mercédem exígeret, sed quo sibi crederétur, et in pugnam cum illo committerétur : nam cum, adépta jam victória, ad regem esset ingréssus, nihil de mercéde méminit.

LECTIO VI.

ET Sámuel quoque benígnus erat, et amátor pópuli : ut et dicébat : Absit autem hoc a me peccátum, ut cessem pro vobis oráre Dóminum. Ita et Paulus, imo non ita, sed multo plus ómnibus ardébat erga súbditos. Unde et discípulos ita

erga se animávit, ut diceret : Si possíbile fuísset, óculos vestros eruissétis, mihíque dedissétis. Et Christus optimi Pastóris régulam proferens, dixit : Bonus Pastor ánimam suam ponit pro óvibus : sunt enim Sanctórum ánimæ veheménter mites, et hóminum amántes, non solum erga domésticos, sed aliénos, ita ut hanc suam mansuetúdinem étiam ad animántia bruta exténdant. Proptérea et sápiens quispiam dixit : Justus miserétur animárum jumentórum suórum : si jumentórum, multo magis hóminum.

IN III NOCTURNO.

Lect. de Homil. super Evang. Homo péregre, *de Communi, primo loco,* p. lvij.

Lectio IX *S. Blasii, ut in Breviario,* p. 509, *et de eo fit Commem. in Laudibus.*

DIE VI.

S. HYACINTHÆ
DE MARISCOTTIS, VIRGINIS.
Duplex, p. cclxxxv.

DIE IX FEBRUARII.

S. ZOZIMI, PAPÆ CONF.
Duplex.

Omnia de Commun. Conf. Pontif. p. xlix, *præter sequ.*
Mutatur tertius versus.
Oratio, Da quæsumus, *p.* l.

IN I NOCTURNO.

Lect. de Script. occurr.
In Quadragesima, Fidélis Sermo, *de Communi,* p. lij.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

ZOZIMUS Græcus Abrahámi filius, post sanctum Innocéntium Románæ Ecclésiæ Episcopátum suscépit. Is Africanórum Conciliórum decrétis advérsus Pelagiánam hæresim sententiæ suæ robur adnéxuit, et ad impiórum excídium gládio Petri déxteras ómnium armávit Antístitum; iis namque ab ipso probátis, per totum mundum hæresis Pelagiána damnáta est. Damnávit et Pelágium ipsum una cum Cœléstio, datis hac de re lítteris ad univérsam Eccléstam.

LECTIO V.

ECCLESIASTICÆ disciplinæ tenacíssimus fuit, complúribus ad eam ubique sive servándam, sive restituéndam, destinátis grávibus Epistolis. Definiit juxta probátum Ecclésiæ morem, ut si quis ab infántia Ecclesiásticis ministériis nomen dedisset, inter Lectóres usque ad vigésimum ætátis annum, continuáta observatióne duráret. Si vero major jam, et grandævus post Baptísmum, sive inter Lectóres, sive inter Exorcístas, quinquénnio tenerétur, et inde Acólythus, vel Subdiáconus quátuor annis, et sic ad Diaconátum (si mererétur) accéderet, in quo Ordine quinque annis hærére debéret, et inde, suffragántibus votis, Sacerdótium promeréri posset.

LECTIO VI.

SANCIVIT, ut Diáconi lævas línostimis pallis tégerent, potestatémque fecit, ut per Paróchias Paschális Céreus benedicerétur. Cavit prætérea,

ne Clérico póculum propinarétur in público, prætérquam in fidélium cellis, et máxime Clericórum. Qui cum sanctíssime rexísset Ecclésiam annum unum, menses quátuor; dies septem, quiévit in pace, sepultúsque est juxta corpus sancti Laurentii Mártyris, via Tiburtina, séptimo Kaléndas Januárii, Honório et Theodósio Junióre imperántibus. Una Ordinatióne, mense Decémbri, creávit Presbyteros decem, Diáconos tres, Episcopos per divérsa loca octo.

IN III NOCTURNO.

Lect. de Homilia in Evang. Homo peregre, *de Communi, primo loco*, p. lvij. *et in Quadrag.* IV *Lectio Feriæ occurr.*

DIE XI FEBRUARII.

In Martyrol. 3 *Januarii.*

S. ANTHERI, PAPÆ MART.

Duplex.

Omnia de Communi unius Martyris, p. xx, *præter seq. Oratio*, Infirmitátem, *p.* xx.

IN I NOCTURNO.

Lect. de Script. occurr.

In Quadrag. A Miléto, *de Communi*, p. xxij.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

ANTHERUS, natióne Græcus, patre Rómulo, post sanctum Pontiánum Romæ ordinátus est Episcopus. Is gesta Mártyrum diligénter a Notáriis conquisivit, ac in Ecclésia recóndidit. Propter eam causam a Máximo Præfécto martyrio coronátus est tértio Nonas Januarii, sepultúsque in Cœmetério Callisti via Appia, Maximíno Príncipe. Unica Ordinatióne mense Decémbri ordinávit Episcopum Fundánæ civitátis in Campánia. Sedit in Pontificátu mensem unum, dies duódecim.

Sermo S. Augustíni Episcopi.

De verbis Domini. 50.

LECTIO V.

PASTOR bonus Christus. Quid Petrus? Nonne bonus Pastor? Nonne et ipse ánimam suam pro óvibus pósuit? Quid Paulus? Quid céteri Apóstoli? Quid eórum témpora consequéntes beáti Episcopi Mártyres? Quid étiam iste sanctus (Anthérus?) Nonne omnes Pastóres boni, non mercenárii, de quibus dicitur: Amen dico vobis, percepérunt mercédem suam? Omnes ergo illi Pastóres boni, non solum quia sánguinem fudérunt, sed quia pro óvibus fudérunt. Non enim fudérunt elatióne sed charitáte.

LECTIO VI.

NAM et apud hæréticos, qui propter iniquitátes et erróres suos áliquid molestiárum perpéssi fuérunt, nómine martyrii se jactant; ut hoc pállio dealbáti facílius furéntur, quia lupi sunt. Si autem vultis scire, in quo número habéndi sunt, Pastórem bonum Paulum Apóstolum audíte: quóniam non omnes, qui córpora sua in passióne étiam ígnibus tradunt, æstimándi sunt sánguinem fudísse pro óvibus, sed pótius contra oves. Si distribúero, inquit, ómnia mea paupéribus, et tradídero corpus meum, ut

árdeam. Jam ipsi sunt. Sed vide quid séquitur : Charitátem autem non hábeam, nihil mihi prodest. Ecce venítur ad passiónem, ecce venítur et ad sánguinis effusiónem, venítur et ad córporum incensiónem, et tamen nihil prodest, quia chárítas deest. Adde charitátem, prosunt ómnia : détrahe charitátem, nihil prosunt cétera.

IN III NOCTURNO.

Lect. de Hom. in Evang. Si quis venit, *primo loco*, p. xxviij, *et in Quadrages. Lectio* IX *de Homilia feriæ.*

Vesp. a Capitulo de sequenti.

DIE XII FEBRUARII.

In Martyrol. 5 Januarii.

S. TELESPHORI, PAPÆ MART.

Duplex.

Omnia de Communi unius Mart. p. xx, *præter sequentia.*

Oratio, Deus qui nos, *p.* xx.

Commem. S. Antheri.

IN I NOCTURNO.

Lect. de Script. occurr.

In Quadrag. A Miléto, *de Communi*, p. xxij.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

TELESPHORUS, natióne Græcus, Patria Thuriénsis in magna Græcia, ex Presbytero Románæ Ecclésiæ (cujus dignum ministrum égerat) Póntifex Máximus creátus est. Hoc suprémum munus ita óbiit, ut eximius Petri Succéssor lectus esse vidérétur. In ejus Cáthedra sedit sub Imperatóre Antonino Pio, fervénte persecutiónis æstu. Qui tamen non óbstitit, ne sédulam óperam regéndæ Christi Ecclésiæ sollícitus navárit.

LECTIO V.

HINC novis decrétis multa illum egrégie sancivísse légimus, quæ ad fidélium mores, Ecclesiasticórum libertátem, et sacros ritus áttinent : scílicet Quadragesimále jejúnium, jam olim ab Apóstolis tráditum, novo edicto restaurásse ; ac mandásse ut in Natáli Dómini sanctum Missæ Sacrificium ter celebrarétur, média nocte, illucescénte auróra, hora demum tértia post solis ortum ; et constituísse ut sacræ Liturgíæ Hymnus Angélicus, Glória in excélsis Deo, adderétur.

LECTIO IV.

EDIXISSE quoque, ne Sacerdótes a pópulo argueréntur, ut sublimis Ordinis dignitáti consúleret. Ordinatióne quadrúplici, mense Decémbri, creávit Presbyteros duódecim, Diáconos octo, Epíscopos trédecim per divérsa loca. Cum autem in propagánda fide ardentíssimus esset, ac proínde idolórum sacerdótibus invísus, captus tandem, cápitis abscissióne martyrium consummávit Nonis Januárii, et ejus corpus in Vaticáno sepúltum est.

IN III NOCTURNO.

Lect. de Homilia in Evang. Si quis vult, *de Communi, secundo loco*, p. xxxiij, *et in Quadrag.* IX *Lectio de Homil. Feriæ occurr.*

Vesperæ a Capitulo de sequenti.

DIE XIII FEBRUARII.

S. GREGORII II, PAPÆ CONF.

Duplex.

Omnia de Communi Confess. Pontif. p. xlix, *præter sequent.*

Oratio, Da quæsumus, *p.* l.

Commem. S. Telesphori.

IN I NOCTURNO.

Lect. de Script. occurr.

In Quadrag. Fidélis sermo, *de Communi,* p. lij.

IN II NOCTURNO.

Lectio iv.

Gregorius hujus nóminis Secúndus, natióne Románus, patre Marcéllo, anno Christi septingentésimo décimo quarto, mirábili totius Cleri et pópuli concórdia, ad suprémum Ecclésiæ Cathólicæ Pontificátum evéctus est. Hic a puerítia divíno cúltui addictus in Lateranénsi Patriarchío, sub beáti Sérgii óculis et disciplína víxerat, Subdiáconi primum, tum Sacellárii múnere functus. Mox Bibliothécæ cura illi crédita. Ad Diaconátus tandem Ordinem promótus, in régiam Urbem, una cum sanctíssimo Papa Constantíno profectus est. Ibi ab Imperatóre de nonnúllis capítibus interrogátus, cum sacrárum litterárum peritíssimus esset, et constantíssimus rerum Ecclesiasticárum defénsor, óptima et cathólica responsióne Príncipi satisfécit.

Lectio v.

Urbis mœnia contra Longobardórum excursiónes, áliqua ex parte reparávit. Aliquot Basílicas témporum injúria collápsas restítuit. Urbána Mónastéria fere desérta, et Mónachos in prístinam formam, et disciplínam redégit. Imo post mortem Honéstæ matris, pátérnam domum in Ecclésiam et Monastérium commutávit, quod multis prædiis instrúctum reliquit. Corbiniánum et Bonifácium viros Apostólico spíritu plenos, in Germániam misit, ad prædicándum Gentilibus Christi Evangélium, eósque sacris Episcopátus ínfulis decorávit, postquam innúmeram Paganórum multitúdinem ab iis ad Christi fidem convérsam fuísse accepísset. Ut omnes óptimi Pastóris partes impléret, óptimis légibus Ecclesiásticam disciplínam, et Christianórum mores instrúxit. Géminam Synodum Romæ hábuit, álteram advérsus illícita conjúgia, álteram advérsus Iconoclástas.

Lectio vi.

Leonem Isáurum sacrárum Imáginum destructórem váriis Epístolis ab illa hæresi removére, ómnique illum officiórum génere sibi demeréri stúduit; cum tamen hic ad scéleris cúmulum, óptimum Pontificem neci trádere ferro séxies, semel áuro et munéribus corrúmpere, quamvis frustra, téntásset. Luitprándo, cum Exárcho ad excídium Urbis properánti, sanctíssimus Póntifex, Dei fretus præsídio, ad prata Nerónis occúrrit, et piis mónitis Regis ánimum ita mollívit, ut non jam hostis, sed pius adorátor ensem et corónam Príncipi Apostolórum

obtúlerit. Cum autem Imperátor destructiónem machinarétur, cúmdem diro anathémate pérculit, et ínito cum Francis fœdere ab ímpio molímine detérruit. Rebus demum præcláre gestis, quibus máximis quibúsque Prædecessórum suórum æquiparátur, pie óbiit in Dómino, sexto Pontificátus anno, et in Basilica Vaticána cónditus est.

IN III NOCTURNO.

Lect. de Homil. in Evangel. Homo péregre, *de Communi, primo loco,* p. lvij.

In Quadragesima Lect. IX *de Homilia Feriæ occurr.*

Vesp. a Capitulo de sequenti.

DIE XIV FEBRUARII.

In Martyrol. 10 *Januarii.*

S. AGATHONIS,
PAPÆ ET CONFESSORIS.
Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pont. p. xlix, *præter sequent.*

Mutatur tertius versus.

Oratio, Da quæsumus, *p.* l.

Commem. S. Gregorii, Oratio, Exáudi, *p.* l. *Postea S. Valentini, Martyris in Breviario,* p. 523.

IN I NOCTURNO.

Lect. de Script. occurr.

In Quadrag. Fidélis sermo, *de Communi,* p. lij.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

AGATHO, natióne Siculus, ex dóctissimo ac sanctíssimo mónacho Románus Póntifex creátus est, anno Christi sexcentésimo septuagésimo octávo. Vir summa humanitáte, eximio ánimi candóre, singulári morum suavitáte et comitáte præditus, cunctórum amans, cunctis amabilíssimus. Ita demum a natúra et gratia comparátus, ut ad suprémam illam dignitátem geréndam natus, seu factus esse vidérétur.

LECTIO V.

ACCEPTIS a Constantíno Pogonáto litteris ad Donum Prædecessórem scriptis, pro convocándo Concílio Œcuménico, ad diutúrnum schisma tolléndum, quo laborábat Ecclésia, et definiéndas fidei controvérsias, quæ toto fere Oriénte máximas tempestátes, atque ruínas excitárant, Provinciáles Synodos in Occidénte habéri curávit, in quibus Monothelitárum causa discutterétur, et damnaréntur erróres.

LECTIO VI.

His præmíssis, Legátos suos et Concílii Románi, misit Constantinópolim cum binis litteris ad Imperatórem, in quibus prædicta hæresi docte, fuse, ac sólide refutáta, damnatísque primáriis illius sectatóribus, Sérgio scilicet, Cyro, Paulo, Pyrrho, Petro, et áliis, Antecessóres suos ab omni erróris labe immúnes hucúsque fuísse, expréssis verbis declarávit. Agathónis ígitur auctoritáte, sexta Synodus universális congregáta est, in qua iidem erróres, iidémque errántes damnáti fuérunt. Demum cum tres annos, et quinque circiter menses sedísset, pie óbiit in Dómino, et in Ba-

sílica Príncipis Apostolórum sepultúræ mandátus est.

IN III NOCTURNO.

Lect. de Homília in Evangel. Homo péregre, *de Communi, primo loco*, p. lvij. *Lectio* IX *de S. Valentíno, Mart.*, p. 523, *cujus Commem. in Laudibus.*

In Quadrages. IX *Lectio de Homília Feriæ occurr.*

Vesp. a Capítulo de S. Martína Virg. Mart.

DIE XV.

S. MARTINÆ, VIRG. MART.

Duplex. In Breviário, 30 Januárii, p. 496.

In I Vesperis Commem. sancti Agathónis, postea SS. Faustíni et Jovitæ, in Breviário, p. 524.

Lectio IX, *et Commem. in Laud. SS. Faustíni et Jovitæ. In Quadrag. vero Lectio* IX *de Homília Feriæ occurr.*

Vesp. a Capítulo de sequenti.

DIE XVI FEBRUARII.

S. GREGORII X, PAPÆ CONF.

Duplex.

Omnia de Communi Confes. Pontíf., p. xlix, *præter seq.*

ORATIO.

DEUS, qui Ecclésiam tuam, beáti Gregórii Confessóris atque Pontíficis Religiónis zelo, et apostólicis curis amplificásti: ejus méritis, et intercessióne concéde; ut fidei et sanctitátis nova semper incremènta suscípiat. Per Dóminum nostrum.

Commem. S. Martinæ.

IN I NOCTURNO.

Lect. de script. occurr.

In Quadrag. Laudémus viros gloriósos, *de Communi, secundo loco*, p. lxj.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

GREGORIUS Décimus, Théaldus seu Theobáldus ántea nuncupátus, Placéntiæ ad Æmíliæ fines nóbili Vicecómitum génere natus est. Adolescens Ecclesiásticæ militiæ adscríptus, singulári nítuit honestáte morum vitæque múnditia, nulla umquam, ut créditur, críminis contagióne pollúta. In Gálliam cum Jacóbo Cardináli Pecorário Gregórii Noni Legáto profléctus, Archidiáconus Leodiénsis renunciátus est. Eo in Itáliam redeúnte, Theologiæ Parísiis óperam dedit; ac Magístri munus adéptus, verbo, et exémplo fidéles, ac Príncipes ad Terræ Sanctæ recuperatiónem veheménter accéndit. In Syriam deínde peregrinátus, dum ibi sacram expeditiónem urgéret, a Cardinálibus, Vitérbii Pontíficis electiónem in annum fere tértium protrahéntibus, in Petri Sedem evéctus est, anno millésimo ducentésimo septuagésimo primo.

LECTIO V.

ACCEPTO Ptolemáidæ electiónis decréto, in Itáliam navigávit, ac Vitérbium se cóntulit, deínde Romam, ubi anno insequénte solémniter inaugurátus est. Ab ipso Pontificátus exórdio ad generális Concílii celebratiónem curas et cogitatiónes omnes adjécit: Eo Ludóvico Gallórum indicto, Michaélem Paleólogum Grę-

córum Imperatórem, tum álios Christiános Príncipes, et Græcæ Latinæque Ecclésiæ Præsules litteris amantíssimis invitávit, accersítis étiam eximiis doctrína et sanctitáte viris, uti sancto Thoma Aquináte in ipso itínere vita functo, sancto Bonaventúra, sancto Philippo Benítio, beáto Albérto Magno, Petro de Tarantásia Ordinis Prædicatórum, qui eídem in Pontificátu succéssit. Igitur Œcuménicam Synodum Patrum número ómnium frequentíssimam cui præfuit Póntifex ipse, Græcis, ejuráto schísmate, ad Ecclésiæ unitátem recéptis, decrétis pro sacra expeditióne subsídiis, editísque plúribus sanctíssimis legibus, triméstri spátio feliciter celebrávit.

Lectio VI.

De pace in Ecclésia firmánda cum primis sollícitus, prælatórum dissídia, Regum inimicítias, Provinciárum ódia, populórum factiónes compósuit, dirémit, extínxit. Ecclésiæ jura, étiam advérsus Reges et Príncipes, sevére ac fórtiter vindicávit, nullam esse prædicans solidiórem Regnórum basim, quam tutélam Ecclesiásticæ libertátis. Páuperum amantíssimus, primus ómnium in Apostólico Palátio piárum in illos largitiónum Præsidem constítuit, iisque própriis mánibus pedes quotídie abluébat. In Itáliam a Concilio redux, dum profectiónem in Palæstinam meditátur, plúraque ália Christiánæ Reipúblicæ bono molirétur, Arétii in Etrúria morte intercéptus est, quarto ab electióne sua anno, mense quarto, die décima. Fuit vir ánimi planè invicti et apostólici, terrenórum contémptu, cultus divíni stúdio, fidei zelo, disciplínæ, et morum restauratióne, rerum gerendárum prudéntia, fortitúdine, magnanimitáte, aliísque virtútibus prorsus exímius. Miráculis post mortem claruísse Ecclésiæ Aretínæ monuménta testántur.

IN III NOCTURNO.

Lect. de Homilia in Evang. Homo péregre, *de Communi, primo loco,* p. lvij.

In Quadrag. Lectio IX *de Homil. Feriæ occurr.*

Vesp. a Capitulo de sequenti.

DIE XVII. FEBRUARII.

In Martyrol. 11 Januarii.

S. HYGINI, PAPÆ MART.

Duplex.

Omnia de Communi unius Martyris, p. XX, *præter seq.*

Oratio, Infirmitátem, *p.* XX. *Commem. S. Gregorii.*

IN I NOCTURNO.

Lect. de Script. occurr.

In Quadrag. A Miléto, *de Communi,* p. xxij.

IN II NOCTURNO.

Lectio IV.

Hyginus Atheniénsis, Philósopho patre, cum jam Románæ Ecclésiæ Présbyter esset, Cleri suffrágiis, Telésphoro sufféctus est. Sedit in sancta Petri Sede, Imperatóre Antonino Pio Augústo, annos tres, menses úndecim, dies vigínti

octo. Ubi primum Póntifex renunciátus est, Clericórum Ordines in suos gradus distínxit, ac fecit ut, in iis Ecclésiis quas Títulos vocant, tum primárii Ministri, tum álii eísdem subjécti adéssent, qui fidélibus, cum res postuláret, sacra ministrárent.

LECTIO V.

INSTITUIT étiam, ne absque celebratióne Missæ Templa, vel Oratória sacro ritu consecraréntur; ne inconsúlto Epíscopo, vel nova construcréntur, vel jam constrúcta destruerén-tur, et ne matéries ad sacrum illum usum congésta et destináta, in profános usus converterétur. Edíxit prætérea, ut Patríni Baptísmo adéssent, qui de sacro fonte infántes levárent; ne quis Epíscopus reus crímínis damnarétur, nisi a Comprovinciálibus Epíscopis ejus causâ probe discússa fuísset. Cuncta hæc ejus título ac nómine sancita extant. Tres Ordinatiónes hábuit mense Decémbri, in quibus creávit Episcopos sex, Presbyteros quindecim, Diáconos quinque.

LECTIO VI.

CUM autem paulo ante Justínus clarissimus Philósophus et Christi Martyr scripsísset Apologíam pro Religióne Christiána ad Imperatórem Antonínum Pium Augústum, obtinuit, ut persecútio desæviret. Hinc a Christianórum cæde, non quidem omnino, plúrimum tamen, públicо Príncipis edícto, temperátum est. Sanctíssimo tamen Pastóri, cujus cura domínico gregi consúltum fúerat, párcitum non fuit; nempe hic glorióso mártyrio, ne Antecessóribus dissímilis esset, innocentíssimam vítam terminávit, die undécima Januárii, et sepúltus est in Vaticáno.

IN III NOCTURNO.

Lect. de Homilia in Evang. Si quis venit, *primo loco*, p. xxviij.

In Quadrages. IX *Lectio de Homilia Feriæ occurr.*

In Vesp. Commem. sequentis, postea S. Simeonis Episc. et Mart. Ant. Iste sanctus, ℣. Gloria, *Oratio*, Deus qui nos, *p.* xx.

DIE XVIII.

S. RAYMUNDI DE PENNAFORT CONFESS.

Semiduplex. In Breviario, 23 *Januarii*, p. 478.

Mutatur tertius versus.

Lectio IX *de S. Simeone Episc. et Mart.*, p. 524. *In Quadrag. Lect.* IX *de Homilia Feriæ occurr.*

In Laud. Commem. sancti Simeonis, Ant. Qui odit, ℣. Justus, *Orat.* Infirmitátem, *p.* xxx.

DIE XXIV, *vel* XXV.

In II Vesp. S. Mathiæ, Apost. fit Commem. sequentis.

DIE XXV FEBRUARII, *vel* XXVI, *in anno bissextili.*

S. FELICIS III, PAPÆ CONF. *Duplex.*

Omnia de Communi Conf. Pontif. p. xlix, *præter seq.*

Oratio, Da quæsumus, *p.* I.

IN I NOCTURNO.

Lect. de Script. occurr.

In Quadrag. Fidélis sermo, *de Communi*, p. lij.

IN II NOCTURNO.

Lectio iv.

Felix Tértius pátria Románus, natus ex nobilissima domo Anícia, et divi Gregórii Magni átavus, post Simplícium Papam ad summi Pontificátus ápicem est evéctus. Hic mira ánimi constántia, tamétsi Roma sub Hérulis Ariánis propémodum captiva viderétur, aliíque Patriárchæ conciliatiónem Zenónis Imperatóris approbássent, solus illi non communicávit. Ejúsdem de fide edictum promulgántis, audáciam fórtiter représsit; Petrum Fullónem Patriarchátu Antiochéno dejécit. Acácium Constantinopolitánum Episcopum Romam venire coégit, ut contra eum objéctis in Apostólicæ Sedis judício respónderet, ac in eúmdem senténtia excommunicatiónis animadvértit.

Lectio v.

Constituit, ut Ecclésiæ nonnísi ab Episcopis consecraréntur; semel baptizátos íterum rebaptizári sub grávibus pœnis prohíbuit. Basílicam sancti Agapíti construxit. Anno ejus Pontificátus tertio, sanctus Bárnabas Apóstolus, cum sancti Matthæi Evangélio, in Cypro Anthémio Episcopo Salaminæ appáruit; sicque prævia trina revelatióne, córpus sancti Bárnabæ cum Evangélio supradícto est invéntum. Duas fecit Ordinatiónes mense Decémbri, quibus creávit Romæ Presbyteros vigínti novem, Diáconos quinque, Episcopos per divérsa loca trigínta. Quinto Kaléndas Mártii e terris excédens ad Súperos evolávit.

Sermo Sancti Gregórii Papæ.
Ex Hom. 38. in Evang.

Lectio vi.

Quia nonnúnquam mentes audiéntium plus exémpla fidélium, quam docéntium verba convértunt, volo vobis áliquid de próximo dícere, quod corda vestra tanto formidolósius áudiant, quanto eis hoc de propínquo sonat. Neque enim res longe ante gestas dicimus; sed eas, de quibus testes exístunt, eísque interfuísse se réferunt, memorámus. Tres pater meus soróres hábuit, quæ cunctæ tres sacræ Vírgines fuérunt; quarum una Tarsílla, ália Gordiána, ália Æmiliána dicebátur. Quadam vero nocte huic Tarsillæ (quæ inter soróres suas virtúte contínuæ oratiónis, afflictiónis stúdio, abstinéntiæ singuláris, gravitáte vitæ venerábilis, in honóre et cúlmine sanctitátis excréverat), sicut ipsa narrávit, per visiónem átavus meus Felix hujus Románæ Ecclésiæ Antistes appáruit, eíque mansiónem perpétuæ claritátis osténdit, dicens: Veni, quia in hac te lucis mansióne suscípio. Quæ subsequénti mox febre corrépta ad diem pervénit extrémum, et sicut nobílibus féminis virísque moriéntibus multi convéniunt, qui eórum próximos consolántur, eádem hora ejus éxitus multi viri ac féminæ ejus lectulum circumstetérunt, inter

quas mater mea quoque ádfuit; cum sursum illa respíciens Jesum veniéntem vidit, et cum magna animadversióne cœpit circumstántibus clamáre, dicens : Recédite, recédite, Jesus venit. Cumque in eum intenderet quem vidébat, sancta illa ánima a carne sólúta est : tantáque súbito fragrántia miri odóris aspérsa est, ut ipsa quoque suávitas cunctis ostenderet, illuc auctórem suavitátis venísse.

IN III NOCTURNO.

Lect. de Hom. in Evang. Homo péregre, *de Comm. primo loco*, p. lvij.

In Quadrag. IX *Lectio de Homilia Feriæ occurr.*

In Vesp. Commem. S. Margaritæ Cortonensis.

DIE XXVI, *In biss.* XXVII.

S. MARGARITÆ
CORTONENSIS, POENITENTIS.
Semiduplex; p. cclxxxviij.

FESTA MARTII.

DIE II MARTII.

S. SIMPLICII, PAPÆ.
Duplex.

Omnia de Communi Confes. Pontificis, p. xlix, *præter seq.*

Oratio, Da quæsumus, *p.* l.

IN I NOCTURNO.

Lect. de Script. occurr.

In Quadrag., Fidélis Sermo, *de Communi*, p. lij.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

SIMPLICIUS Tiburtinus, patre Castório, próxime post sanctum Hilarum Románæ Ecclésiæ Principátum suscépit, ac difficíllimis tempóribus (cum magna ex parte Christiáni orbis Cathólica fides, ob cunctos fere Príncipes hæresi infectos, nutáret) summa vigilántia gubernávit. Leóni Imperatóri peténti, ut rata haberéntur concéssa ab Episcopis Synodi Chalcedonénsis Ecclésiæ Constantinopolitánæ privilégia, veheméntius réstitit, misso étiam eam ob causam Constantinópolim suo Legáto. Eádem pastorali sollicitúdine plúrimum laborávit, ut Timótheus Ælúrus Alexandrinæ Ecclésiæ invásor, qui Constantinópoli líbere degens, admitebátur quam maxime propagáre hæresim, novúmque Zenónis Imperatóris ópera cogi Concílium, pellerétur in exílium, sicque integritáti suæ Alexandrina redderétur Ecclésia. Reliquórum item perduéllium pro nona Synodo indicénda conátibus fórtiter óbstitit, ásserens nova Concília non fácile convocánda, nisi cum áliquid in pravis sensibus novum, aut in assertióne dógmatum emersísset ambíguum.

LECTIO V.

DAMNAVIT íterum Petrum Moggum, álterum Alexandrinæ Sedis invasórem, curavítque út ex urbe pellerétur, ne áliquos módicæ fidei inficeret, et ad perversitátis suæ factiónem pertráheret. Timótheo Solofaciolo, legítimo ejúsdem Ecclésiæ Antistiti, juxta prístinum institútum, per suos Legátos erróris sui condonatiónem expeténti, idcírco quod timóre pertérritus

Dióscorum ad altáre nominásset, véniam impértiit. Antiochéni Episcopi electiónem ad seditiónes vitándas Constantinópoli in Concílii Nicæni præjudicium peráctam, ea lege ratam hábuit, ut deínceps, secúndum Patrum definitiónes, Orientáli Comprovinciálium Episcopórum Synodo, creátio Antiochéni Pontíficis reservarétur. Oblatiónes Ecclésiæ ita partiéndas esse præcépit, ut una dumtaxat pórtio Episcopo, una itidem Clero, duæ vero in Ecclésiæ fábricam, et peregrínos ac páuperes erogarentur. Zenónem Episcopum Hispalénsem vicária Sedis Apostólicæ auctoritáte fulcívit, ne Apostólicæ institutiónis decréta, et sanctórum términos Patrum in Hispániis transcéndi permítteret.

LECTIO VI.

STATUIT in urbe hebdómadas, ut, propter baptísmum et pœniténtiam peténtes, Presbyteri quidem de regióne prima apud Sanctum Paulum, de tértia apud Sanctum Laurentium, et de séptima apud Sanctum Petrum manérent. Dedicávit Basílicas Sancti Stephani in Cœlio Monte, Sancti Andréæ Apóstoli juxta Sanctam Mariam, item áliam Sancti Stéphani juxta Sanctum Lauréntium, ac postrémo Sanctæ Bibiánæ Martyris áliam intra Urbem juxta Palátium Liciniánum; itémque vasa complúra tum argéntea, tum áurea Románæ cóntulit Ecclésiæ. Demum Zenóne Imperatóre, et Odoácre Itáliæ Rege, migrávit ad Dóminum. Hábuit Ordinatiónes tres mense Decémbri, quibus creávit Presbyteros quinquagínta octo, Diáconos úndecim, Episcopos per divérsa loca trigínta sex. Sacerdótium administrávit annos quíndecim, menses quínque, et dies decem.

IN III NOCTURNO.

Lect. de Homília in Evang. Homo péregre, *de Communi, primo loco*, p. lvij.

In Quadrag. IX *Lectio de Homília Feriæ occurr.*

DIE IV MARTII.

S. LUCII, PAPÆ MART.

Duplex.

Omnia de Communi unius Martyris, p. xx.

Oratio, Deus qui nos, p. xx.

IN I NOCTURNO.

Lect. de Script. occurr.

In Quadrag. vero, A Miléto, *de Communi,* p. xxij.

IN I NOCTURNO.

LECTIO IV.

LUCIUS Románus, patre Porphyrio, post sancti Cornélii consummatiónem, Románæ Ecclésiæ Episcopátum ténuit. Sanxit, ut duo Presbyteri, ac tres Diáconi, Ecclesiástici causa testimónii, quóvis loco Episcopum non desérerent. Pacem lapsis dandam, et pœniténtia acta, communicatiónis fructum negándum non esse, Spíritu Dei plenus (ut sanctus Cypriánus scripsit) lítteris suis significávit. Ob Christi fidem exílio relegátus, et póstmodum ad Ecclésiam suam incólumis redíre permíssus, tandem omni

Ecclésiæ facultáte Archidiácono suo Stéphano prius trádita, cápite truncátus est quarto Nonas Mártii, Gallo et Volusiáno Princípibus. Duas hábuit Ordinatiónes mense Decémbri, quibus Presbyteros quátuor, Episcopos per diversa loca septem creávit. Ejus corpus primo via Appia ad Sanctum Xystum, in Cœmetério Callísti sepúltum, inde a Paschali Papa in Sanctæ Cæciliæ Titulum, una cum ejúsdem Vírginis et Sociórum corpóribus translátum, ibi sub sancto altári collocátum fuit.

De Epístola S. Cypriáni Episcopi, et Mártyris, et Collegárum ejus ad Sanctum Lúcium Papam, et Mártyrem.

Lectio v.

Núper quidem tibi, Frater charíssime, gratulámur, cum te honóre geminátо in Ecclésiæ suæ administratióne Confessórem páriter et Sacerdótem constítuit divína dignátio. Sed et nunc non minus tibi, et comitibus tuis, atque univérsæ fraternitáti gratulámur, quod, cum eádem glória et láudibus vestris, réduces vos denuo ad suos fécerit benígna Dómini, et larga protéctio; ut pascéndo gregi Pastor, et gubernándæ navi Gubernátor, et plebi regéndæ Rector redderétur; et apparéret relegatiónem vestram sic divinitus esse dispósitam, non ut Episcopus relegátus et pulsus Ecclésiæ decésset, sed ut ad Ecclésiam major rediret. Neque enim in tribus púeris minor fuit martyrii dignitas, quia, morte frustráta, de camíno ignis incólumes exiérunt; aut non consummátus Dániel éxtitit in suis láudibus, quia, qui leónibus missus fúerat ad prædam, protéctus a Dómino vixit ad glóriam. In Confessóribus Christi diláta martyria non mérita confessiónis mínuunt, sed magnália divínæ protectiónis osténdunt.

Lectio vi.

Repræsentatum vidémus in vobis, quod apud Regem fortes atque illústres púeri prædicavérunt, ipsos quidem parátos esse ardére flammis, ne diis ejus servírent, aut imáginem quam fécerat adorárent; Deum tamen, quem colébant, quemque et nos cólimus, poténtem esse, ut eos de camíno ignis exímeret, et de Regis mánibus ac de pœnis præséntibus liberáret; quod invenímus in confessiónis vestræ fide, et in Dómini circa vos protectióne nunc gestum: ut cum vos paráti fuéritis, et prompti omne subíre supplícium, Dóminus tamen vos pœnæ subtráheret, et Ecclésiæ reserváret. Regrediéntibus vobis, breviáta non est in Episcopo confessiónis suæ dignitas, sed magis crevit Sacerdotális auctóritas, ut altári Dei assístat Antístes, qui ad confessiónis arma suménda, et faciénda martyria, non verbis plebem, sed factis cohortétur, et imminénte antichristo, pa-

ret ad prælium milites, non solum sermónis et vocis incitaménto, sed fidei et virtútis exémplo.

IN III NOCTURNO.

Lect. de Homilia in Evang., Si quis vult, *de Communi, secundo loco*, p. xxxiij.

In Quadragesima, IX *Lectio de Homilia Feriæ occurr.*

In Vesperis, Commemorat. S. Casimiri, Confes.

DIE V.

S. CASIMIRI, CONFESS.

Semiduplex. Heri in Breviario, p. 532.

KALENDARIUM

CLERO ROMANO PROPRIUM.

FESTA MOBILIA.

Feria III post Domin. Septuag. Orationis D. N. J. C., *dupl. maj.* ccxj

Feria III post Domin. Sexages. Comm. Passionis D. N. J. C., *dupl. maj.* ccxviij

Feria VI post Cineres. Spineæ Coronæ D. N. J. C., *dupl. maj.* ccxxvj

NOVEMBER.

28 S. Gregorii III, Papæ Conf., *duplex.* ccxcvij
29 S. Gelasii I, *dupl. Comm. Vigil.* et S. Saturnini, M. ccxcviij
30 S. ANDREÆ, Apost. *dupl.* 2 classis. 401

DECEMBER.

1 S. Dicaci, Conf. (13 *Novembris*), *semid.* *Autum.*
2 S. Bibianæ Virg. Mart., *semid.* 408
3 S. Francisci Xaverii, Conf., *dupl.* 410
4 S. Petri Chrysologi, Ep. Conf. Doct., *dupl. Comm.* S. Barbaræ, V. M. 413
5 S. Nicolai I, Papæ Conf. (13 Nov.), *dupl. Comm.* S. Sabbæ, Abb. ccxcix
6 S. Nicolai Ep. Conf., *dupl.* 416
7 S. Ambrosii, Ep, Conf. Doct., *dupl.* 418
8 IMMAC. CONCEPTIONIS B. M. V., *dupl* 2 *classis.* ccl
9 S. Eutychiani, P. Mart. (*heri*), *dupl. Comm. Octavæ.* ccc
10 Translationis almæ Domus Lauretanæ, *dupl. maj.* ccix
11 S. Damasi, Papæ Conf., *dupl. Comm. Octavæ* 429
12 S. Melchiadis, P. Mart., *dupl.* (10 *hujus*). *Comm Octavæ.* cccj
13 S. Luciæ; Virg. Mart., *dupl. Comm. Octavæ.* 433
14 Die 7 infra Octav., *semid.* ccixix

ccexix

5 Dies Octava Imm. Conceptionis B. M. V., *dupl.* cclxxj
16 S. Eusebii, Ep. Mart., *semid.* 440
18 Expectatio Partus B. M. V., *dupl. maj.* cclxxiij
21 S. Thomæ, Apost., *dupl. 2 classis.* 442
24 Vigilia Nativitatis D. N. J. C. 203
25 NATIVITAS D. N. J. C., *dupl. 1 classis.* 206
26 S. Stephani, Protomart., *dupl. 2 class. Comm. Octavæ.* 223
17 S. Joannis, Apost et Evang. *dupl. 2 class. Comm. 2 Octav.*
28 SS. Innocentium, Mart., *dupl. 2 class. Comm. 3 Octav.* 229
29 S. Thomæ, Cantuar. Ep. Mart., *duplex. Comm. 4 Octav.* 235
30 De Dom. infra Oct. Nativitatis, *seu* de Octava, *semid. Comm. aliarum Octav.* 242
31 S. Silvestri I, Papæ Conf., *dupl. Comm. 4 Octav.* 245
253

JANUARIUS.

1 Circumcisio D. N. J. C, *dupl. 2 classis.* 255
2 Dies Octava S. Stephani, *dupl. Comm. 2 Octav.* 267
3 Dies Octava S. Joannis, *dupl. Comm. Octav. SS. Innoc.* 271
4 Dies Octava SS. Innocentium, *dupl.* 275
5 Vigilia Epiphaniæ, *semiduplex.* 278
6 EPIPHANIA D. N. J. C., *dupl. 1 classis.* 284
7 Die 2 infra Octavam, *seu* de Dominica, *semid.* 297
8 Die 3 infra Octav., *semid.* 300
9 Die 4 infra Octav., *semid.* 303
10 Die 5 infra Octav., *semid.* 306
11 Die 6 infra Octav., *semid.* 309
12 Infra Octav., *semid.* 297
13 Dies Octava Epiphaniæ, *duplex.* 318
Domin. II post Epiph. SS. Nominis Jesu, *dupl. 2 classis. Comm. Dominicæ.*
14 S. Hilarii, Ep. Conf., *semid. Comm.* S. Felicis, Mart. 445
15 S. Pauli primi Eremitæ, Conf., *dupl. Comm.* S. Mauri, Abbatis. 452
16 S. Marcelli I, Papæ, Mart., *duplex.* 455
17 S. Antonii, Abbatis, *duplex.* 459
18 Cathedræ S. Petri Romæ, *dupl. maj. Comm.* S. Pauli, et S. Priscæ Virg. Mart. 460
19 S. Canuti, Regis, Mart., *semid. ad lib. Comm.* SS. Marii et Soc. Martyrum. 462
20 SS. Fabiani, Papæ, et Sebastiani, Mart., *duplex.* 467
21 S. Agnetis, Virg. Mart., *duplex.* 470
22 SS. Vincentii et Anastasii, Mart., *duplex.* 471
23 Desponsatio B. M. V., *dupl. maj. Comm.* S. Joseph, et S. Emerentianæ, Virg. Mart. 477
24 S. Timothæi Ep. Mart., *semid* cclxxx
25 Conversio S. Pauli, Ap., *dupl. maj. Comm.* S. Petri. 481
26 S. Polycarpi, Ep. Mart., *duplex.* 482
27 S. Vitaliani, Papæ Conf., *duplex.* 488
28 S. Joannis Chrysost., Ep. C. Doct., *dupl. (Theri). Comm.* cccifj
S. Agnetis *secundo.* 491
Hiemalis.

29 S. Francisci Salesii, Ep. Conf., *duplex.* 495
30 S. Felicis IV, Papæ, Conf., *duplex.* ccciij
31 S. Petri Nolasci, Conf., *duplex.* 499

FEBRUARIUS.

1 S. Ignatii, Episc. Mart., *duplex.* 500
2 Purificatio B. M. V., *duplex* 2 *classis.* 503
3 S. Dionysii Papæ Conf. (26 *Decemb.*), *dupl. Comm.* S. Blasii, E. M. cccv
4 S. Andreæ Corsini, Ep. Conf., *dupl.* 509
5 S. Agathæ, Virg. Mart., *dupl.* 511
6 S. Hyacinthæ de Mariscot., *dupl. Comm.* S. Dorotheæ, V. M. cclxxxv
7 S. Romualdi, Abb., *dupl.* 517
8 S. Joannis de Matha, Conf., *dupl.* 518
9 S. Zosimi, Papæ Conf. (26 *Decem.*), *dupl. Comm.* S. Apolloniæ, V. Mart. cccvj
10 S. Scholasticæ, Virg., *dupl.* 521
11 S. Antheri, Papæ Mart. (3 *Januar.*), *dupl.* cccvij
12 S. Telesphori, Papæ Mart. (5 *Januar.*), *dupl.* cccviij
13 S. Gregorii II, Papæ Conf., *dupl.* cccix
14 S. Agathonis, Papæ Conf. (10 *Januar.*), *dupl. Comm.* S. Valentini, Mart. cccx
15 S. Martinæ, Virg. Mart. (30 *Januarii*), *dupl.* Comm. SS. Faustini et Jovitæ, Mart. 496
16 S. Gregorii X, Papæ Conf., *dupl.* cccxj
17 S. Hygini, Papæ Mart. (11 *Januarii*), *dupl.* cccxij
18 S. Raymundi de Pennafort, Conf. (23 *Januar.*), *semiduplex. Comm.* S. Simeonis, Ep. Mart. 478
22 Cathedra S. Petri, Antiochiæ, *dupl. maj. Comm.* S. Pauli. 525
23 S. Petri Damiani, Ep. Conf. Doct., *dupl. Comm. Vigiliæ.* 527
24 *in biss.* 25. S. Mathiæ, Apost., *dupl.* 2 *classis.* 530
25 *in biss.* 26. S. Felicis III, Papæ Conf. *dupl.* cccxiij
26 *in biss.* 27. S. Margaritæ Corton. Pœnit. *semid.* cclxxxviij

MARTIUS.

2 S. Simplicii, Papæ Conf., *dupl.* cccxv
4 S. Lucii I, Papæ Mart., *dupl.* cccxvj
5 S. Casimiri, Conf. (*Heri*), *semid.* 532
7 S. Thomæ Aquinatis, Conf. Doct., *dupl. Comm.* SS. Perpetuæ et Felicitatis, Mart. 533
8 S. Joannis de Deo, Conf. *dupl.* 536
9 S. S. Franciscæ, Romanæ Viduæ, *dupl.* 538
10 SS. Quadraginta Martyrum, *semid.* 540
12 S. Gregorii I, Papæ, Conf. Doct., *dupl.* *Verna.*

495
cccliij
499

500
503

cccv
509
511
l. cclxxxv
517
518

cccvj
521
cccvij
cccviij
ccciix

cccx

496
cccxj
cccxij
x.
478
525
527
530
cccxiij
clxxxviij

cccxv
cccxvj
532

533
536
538
540
Verna.